

Επιστολή Ιωάννου
Κατὰ Ματθαῖον
Κατὰ Μάρκον
Κατὰ Ιωάννην
Γένεσις
Ἑξοδος
Αριθμοί
Δευτερονόμιον
Ιησοῦς

Επισκόπηση

Αυτή είναι μια προσεκτικά επιμελημένη επιλογή αρχαίων ελληνικών κειμένων που αποσκοπεί να αποτυπώσει με τον καλύτερο τρόπο τη διδασκαλία του Ιησού, τόσο άμεσα όσο και μέσω των μαθητών Του, καθώς και το θεμέλιο της διδασκαλίας Του: το Νόμο του Θεού. Μετά από αυτά, σκεφτείτε να διαβάσετε τα βιβλία των άλλων προφητών (Ψαλμοί, Ησαΐας, Ιερεμίας, Δανιήλ, Ιωνάς, Ωσηέ κ.λπ.).

Αποποίηση Ευθύνης

Αυτή η μετάφραση δημιουργήθηκε από τα πρωτότυπα ελληνικά κείμενα της Septuagint και τα βυζαντινά κείμενα με μεγάλα γλωσσικά μοντέλα. Για αυτόν τον λόγο περιέχει πολλά στοιχεία του πολιτισμού και της γραμματικής της αρχικής γλώσσας, αλλά μπορεί επίσης να περιέχει σφάλματα. Εάν κάτι φαίνεται παράξενο, παρακαλούμε ελέγξτε το πρωτότυπο ελληνικό κείμενο. Εάν βρείτε κάποιο σφάλμα, παρακαλούμε στείλτε το με email στο jesusislord@joshuabible.com.

Αδειοδότηση

Έχετε άδεια να αναπαράγετε και να διανέμετε αυτή τη μετάφραση εν μέρει ή στο σύνολό της. Δεν επιτρέπεται να την τροποποιήσετε ή να την πουλήσετε. Εάν βρείτε κάποιο λάθος, παρακαλούμε στείλτε email στο jesusislord@joshuabible.com ώστε να μπορέσουμε να το διορθώσουμε και να σας παρέχουμε μια ενημερωμένη έκδοση.

Επιστολή Ιωάννου

1 2 3 4 5

Κατά Ματθαίον

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28

Κατά Μάρκον

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Κατά Ιωάννην

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Γένεσις

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46
47 48 49 50

Ἐξοδος

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

Αριθμοί

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

Δευτερονόμιον

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34

Ιησούς

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

Επιστολή Ιωάννου

1

Αυτό που ήταν από την αρχή, αυτό που έχουμε ακούσει, αυτό που έχουμε δει με τα μάτια μας, αυτό που έχουμε θεασθεί και οι χέρεις μας έχουν ψηλαφήσει, σχετικά με τον λόγο της ζωής, Και η ζωή φανερώθηκε, και έχουμε δει και μαρτυρούμε και αναγγέλλουμε σε σας τη ζωή την αιώνια, η οποία ήταν προς τον Πατέρα και φανερώθηκε σε μας. Αυτό που έχουμε δει και έχουμε ακούσει, το αναγγέλλουμε σε σας, ώστε και εσείς να έχετε κοινωνία μαζί μας, και η κοινωνία μας είναι με τον Πατέρα και με τον Υιό του, τον Ιησού Χριστό. Και αυτά σας γράφουμε, ώστε η χαρά μας να είναι πλήρης.

Και αυτή είναι η επαγγελία την οποία ακούσαμε από αυτόν και αναγγέλλουμε σε σας, ότι ο Θεός φως είναι και σκοτία σε αυτόν δεν υπάρχει καμία. Εάν πούμε ότι έχουμε κοινωνία μαζί του και περπατούμε στο σκοτάδι, ψευδόμαστε και δεν πράττουμε την αλήθεια, Αν δε περπατούμε στο φως, όπως αυτός είναι στο φως, έχουμε κοινωνία μεταξύ μας, και το αίμα του Ιησού Χριστού, του υιού του, μας καθαρίζει από κάθε αμαρτία. Εάν πούμε ότι δεν έχουμε αμαρτία, πλανάμε τον εαυτό μας και η αλήθεια δεν είναι μέσα μας. Εάν ομολογούμε τις αμαρτίες μας, είναι πιστός και δίκαιος, ώστε να μας αφήσει τις αμαρτίες και να μας καθαρίσει από κάθε αδικία. Εάν πούμε ότι δεν έχουμε αμαρτήσει, τον κάνουμε ψεύτη, και ο λόγος του δεν είναι μέσα μας.

2

Παιδιά μου, αυτά σας γράφω για να μην αμαρτήσετε, και εάν κάποιος αμαρτήσει, έχουμε παράκλητο προς τον Πατέρα, τον

Ιησού Χριστό τον δίκαιο, Και αυτός είναι ιλασμός για τις αμαρτίες μας, όχι μόνο για τις δικές μας, αλλά και για του ολόκληρου κόσμου. Και σε αυτό γνωρίζουμε ότι τον έχουμε γνωρίσει, εάν τηρούμε τις εντολές του. Αυτός που λέει έχω γνωρίσει αυτόν και δεν τηρεί τις εντολές του, είναι ψεύτης, και σε αυτόν η αλήθεια δεν υπάρχει. Όποιος όμως τηρεί τον λόγο του, αληθώς σε αυτόν η αγάπη του Θεού έχει τελειωθεί. Από αυτό γνωρίζουμε ότι είμαστε σε αυτόν. Αυτός που λέγει ότι μένει σε αυτόν οφείλει να περπατεί, καθώς εκείνος περπάτησε, έτσι και ο ίδιος να περπατεί.

Αδελφοί, δεν σας γράφω μια νέα εντολή, αλλά μια παλιά εντολή, την οποία είχατε από την αρχή· η παλιά εντολή είναι ο λόγος τον οποίο ακούσατε από την αρχή. Πάλιν γράφω σε σας μια καινούργια εντολή, η οποία είναι αληθινή σε αυτόν και σε σας, γιατί το σκοτάδι περνάει και το αληθινό φως ήδη λάμπει. Αυτός που λέει ότι είναι στο φως και μισεί τον αδελφό του, είναι στο σκοτάδι μέχρι τώρα. Αυτός που αγαπά τον αδελφό του μένει στο φως, και δεν υπάρχει σκάνδαλο σε αυτόν. Αυτός που μισεί τον αδελφό του είναι στο σκοτάδι και περπατά στο σκοτάδι, και δεν ξέρει πού πηγαίνει, γιατί το σκοτάδι τύφλωσε τα μάτια του.

Σας γράφω, παιδιά, ότι σας έχουν συγχωρηθεί οι αμαρτίες εξαιτίας του ονόματός του. Γράφω σε σας, πατέρες, ότι έχετε γνωρίσει αυτόν που υπάρχει από την αρχή. Γράφω σε σας, νεανίσκοι, ότι έχετε νικήσει τον πονηρό. Έγραψα σε εσάς, παιδιά, ότι έχετε γνωρίσει τον Πατέρα. Έγραψα σε εσάς, πατέρες, ότι έχετε γνωρίσει αυτόν που υπάρχει από την αρχή. Έγραψα σε εσάς, νεανίσκοι, ότι είστε δυνατοί και ο λόγος του Θεού μένει μέσα σας και έχετε νικήσει τον πονηρό.

Μη αγαπάτε τον κόσμο μηδέ τα εν τω κόσμω. Εάν κάποιος αγαπά τον κόσμο, δεν είναι η αγάπη του Πατέρα σε αυτόν. Διότι

όλα όσα είναι στον κόσμο, η επιθυμία της σάρκας και η επιθυμία των οφθαλμών και η αλαζονεία της ζωής, δεν προέρχονται από τον Πατέρα, αλλά από τον κόσμο. Και ο κόσμος παρέρχεται και η επιθυμία του, αλλά αυτός που κάνει το θέλημα του Θεού μένει για πάντα.

Παιδιά, είναι η εσχάτη ώρα, και καθώς ακούσατε ότι ο αντίχριστος έρχεται, και τώρα πολλοί αντίχριστοι έχουν εμφανιστεί, από αυτό γνωρίζουμε ότι είναι η εσχάτη ώρα. Από εμάς βγήκαν, αλλά δεν ήταν από εμάς· αν γαρ ήταν από εμάς, θα είχαν μείνει με εμάς, αλλά έγινε αυτό για να φανερωθεί ότι δεν είναι όλοι από εμάς. Και εσείς έχετε χρίσμα από τον Άγιο, και ξέρετε όλα. Δεν σας έγραψα επειδή δεν ξέρετε την αλήθεια, αλλά επειδή την ξέρετε, και επειδή κανένα ψέμα δεν προέρχεται από την αλήθεια. Ποιος είναι ο ψεύτης, αν όχι αυτός που αρνείται ότι ο Ιησούς είναι ο Χριστός; Αυτός είναι ο αντίχριστος, αυτός που αρνείται τον Πατέρα και τον Υιό. Κάθε ο αρνούμενος τον υιό δεν έχει ούτε τον πατέρα. Εσείς λοιπόν, αυτό που ακούσατε από την αρχή, ας μένει μέσα σας. Εάν μείνει μέσα σας αυτό που ακούσατε από την αρχή, και εσείς θα μείνετε στον Υιό και στον Πατέρα. Και αυτή είναι η επαγγελία που αυτός υποσχέθηκε σε μας, την αιώνια ζωή. Αυτά σας τα έγραψα για εκείνους που σας πλανούν. Και εσείς, το χρίσμα που λάβατε από αυτόν, μένει σε σας, και δεν έχετε ανάγκη κάποιος να σας διδάσκει, αλλά όπως το ίδιο το χρίσμα σας διδάσκει για όλα, και είναι αληθινό και δεν είναι ψέμα, και όπως σας δίδαξε θα μείνετε σε αυτόν. Και τώρα, παιδάκια, μείνετε σε αυτόν, ώστε όταν φανερωθεί να έχουμε παρρησία και να μη ντροπιαστούμε από αυτόν στην παρουσία του. Εάν ξέρετε ότι είναι δίκαιος, γνωρίζετε ότι κάθε ο οποίος κάνει την δικαιοσύνη έχει γεννηθεί από αυτόν.

Δείτε τι είδους αγάπη μας έχει δώσει ο Πατέρας, ώστε να κληθούμε παιδιά του Θεού. Εξαιτίας αυτού ο κόσμος δεν σας γνωρίζει, γιατί δεν τον γνώρισε. Αγαπητοί, τώρα είμαστε παιδιά του Θεού, και δεν έχει αποκαλυφθεί ακόμη τι θα γίνουμε. Ξέρουμε όμως ότι, εάν αποκαλυφθεί, θα είμαστε όμοιοι με αυτόν, γιατί θα τον δούμε όπως είναι. Και κάθε ο έχων αυτήν την ελπίδα σ αυτόν αγνίζει τον εαυτό του, καθώς εκείνος είναι αγνός.

Κάθε ο κάνοντας την αμαρτία και την ανομία κάνει, και η αμαρτία είναι η ανομία. Και ξέρετε ότι εκείνος φανερώθηκε για να πάρει τις αμαρτίες μας, και αμαρτία σε αυτόν δεν υπάρχει. Κάθε ο που μένει σε αυτόν δεν αμαρτάνει, κάθε ο που αμαρτάνει δεν τον έχει δει ούτε τον έχει γνωρίσει. Παιδιά μου, κανένας να μην σας πλανά· αυτός που πράττει τη δικαιοσύνη είναι δίκαιος, καθώς εκείνος είναι δίκαιος. Ο ποιών την αμαρτίαν είναι εκ του διαβόλου, ότι απ αρχής ο διάβολος αμαρτάνει. Γι αυτό εφανερώθη ο υιός του Θεού, ίνα λύσει τα έργα του διαβόλου. Κάθε ο γεννημένος από τον Θεό δεν κάνει αμαρτία, γιατί το σπέρμα του μένει σε αυτόν, και δεν μπορεί να αμαρτάνει, γιατί έχει γεννηθεί από τον Θεό. Σε αυτό είναι φανερά τα παιδιά του Θεού και τα παιδιά του διαβόλου. Κάθε αυτός που δεν κάνει δικαιοσύνη δεν είναι από τον Θεό, και αυτός που δεν αγαπά τον αδελφό του. Ότι αυτή είναι η αγγελία την οποία ακούσατε από την αρχή, ώστε να αγαπάμε ο ένας τον άλλον. Όχι καθώς ο Κάιν, που ήταν από τον πονηρό και έσφαξε τον αδελφό του· και για ποιο λόγο τον έσφαξε; Γιατί τα έργα του ήταν πονηρά, ενώ του αδελφού του δίκαια. Μην θαυμάζετε, αδελφοί μου, αν σας μισεί ο κόσμος. Εμείς ξέρουμε ότι έχουμε περάσει από τον θάνατο στη ζωή, γιατί αγαπάμε τους αδελφούς· αυτός που δεν αγαπά τον αδελφό μένει στον θάνατο. Κάθε αυτός που μισεί τον αδελφό του είναι ανθρωποκτόνος, και ξέρετε ότι κάθε ανθρωποκτόνος δεν έχει αιώνια ζωή που να μένει μέσα του. Σε αυτό έχουμε γνωρίσει την αγάπη, ότι εκείνος έθεσε

την ψυχή του για εμάς, και εμείς οφείλουμε να θέτουμε τις ψυχές μας για τους αδελφούς. Όποιος έχει τα υλικά αγαθά του κόσμου και βλέπει τον αδελφό του να έχει ανάγκη και κλείνει την καρδιά του από αυτόν, πώς η αγάπη του Θεού μένει σε αυτόν; Παιδιά μου, μην αγαπάμε με λόγια μηδέ με τη γλώσσα, αλλά με έργα και αλήθεια. Και με αυτό γνωρίζουμε ότι είμαστε από την αλήθεια, και θα πείσουμε τις καρδιές μας μπροστά του. ότι εάν μας καταδικάζει η καρδιά μας, ο Θεός είναι μεγαλύτερος από την καρδιά μας και γνωρίζει τα πάντα. Αγαπητοί, εάν η καρδιά μας δεν μας καταδικάζει, έχουμε παρρησία προς τον Θεό. Και ό,τι αν ζητούμε, λαμβάνουμε από αυτόν, γιατί τις εντολές του τηρούμε και τα αρεστά ενώπιόν του κάνουμε. Και αυτή είναι η εντολή του, να πιστεύουμε στο όνομα του Υιού του Ιησού Χριστού και να αγαπάμε ο ένας τον άλλον καθώς έδωσε εντολή. Και αυτός που τηρεί τις εντολές του μένει σε αυτόν και αυτός σε αυτόν. Και με αυτό γνωρίζουμε ότι μένει σε εμάς, από το Πνεύμα που μας έδωσε.

4

Αγαπητοί, μην πιστεύετε σε κάθε πνεύμα, αλλά δοκιμάζετε τα πνεύματα αν είναι από τον Θεό, γιατί πολλοί ψευδοπροφήτες έχουν βγει στον κόσμο. Σε αυτό γνωρίζετε το πνεύμα του Θεού· κάθε πνεύμα το οποίο ομολογεί τον Ιησού Χριστό ότι έχει έλθει σε σάρκα, είναι εκ του Θεού. Και κάθε πνεύμα που δεν ομολογεί τον Ιησού Χριστό ότι ήρθε σε σάρκα, δεν είναι από τον Θεό, και αυτό είναι το πνεύμα του αντιχρίστου που έχετε ακούσει ότι έρχεται, και τώρα είναι ήδη στον κόσμο. Εσείς είστε από τον Θεό, παιδιά, και έχετε νικήσει αυτούς, γιατί μεγαλύτερος είναι αυτός που είναι μέσα σε εσάς από αυτόν που είναι μέσα στον κόσμο. Αυτοί είναι από τον κόσμο, γι αυτό μιλούν από τον κόσμο και ο κόσμος τους ακούει. Εμείς είμαστε από τον Θεό, ο γνωρίζων τον Θεό μας

ακούει. Όποιος δεν είναι από τον Θεό δεν μας ακούει. Από αυτό γνωρίζουμε το πνεύμα της αλήθειας και το πνεύμα της πλάνης.

Αγαπητοί, ας αγαπάμε ο ένας τον άλλον, διότι η αγάπη προέρχεται από τον Θεό, και κάθε αυτός που αγαπά έχει γεννηθεί από τον Θεό και γνωρίζει τον Θεό. Αυτός που δεν αγαπά δεν έγνωσε τον Θεό, διότι ο Θεός είναι αγάπη. Σε αυτό φανερώθηκε η αγάπη του Θεού σε εμάς, ότι τον μονογενή Υιό του έχει στείλει ο Θεός στον κόσμο, για να ζήσουμε δι αυτού. Σε αυτό είναι η αγάπη, όχι ότι εμείς αγαπήσαμε τον Θεό, αλλά ότι αυτός αγάπησε εμάς και έστειλε τον υιό του ως ιλασμό για τις αμαρτίες μας. Αγαπητοί, αν έτσι ο Θεός μας αγάπησε, κι εμείς οφείλουμε να αγαπάμε ο ένας τον άλλον. Θεόν κανείς ποτέ δεν έχει δει· εάν αγαπάμε αλλήλους, ο Θεός μένει σε μας και η αγάπη του είναι τελειωμένη σε μας. Σε αυτό γνωρίζουμε ότι μένουμε σε αυτόν και αυτός σε εμάς, γιατί μας έχει δώσει από το Πνεύμα του. Και εμείς έχουμε δει και μαρτυρούμε ότι ο Πατέρας έχει στείλει τον Υιό ως Σωτήρα του κόσμου. Όποιος ομολογήσει ότι ο Ιησούς είναι ο Υιός του Θεού, ο Θεός μένει σε αυτόν και αυτός στον Θεό. Και εμείς έχουμε γνωρίσει και έχουμε πιστέψει την αγάπη που έχει ο Θεός σε εμάς. Ο Θεός είναι αγάπη, και όποιος μένει στην αγάπη μένει στον Θεό και ο Θεός σε αυτόν. Σε αυτό έχει τελειωθεί η αγάπη μαζί μας, ώστε να έχουμε παρρησία στην ημέρα της κρίσης, γιατί καθώς εκείνος είναι, έτσι και εμείς είμαστε σε αυτόν τον κόσμο. Ο φόβος δεν υπάρχει στην αγάπη, αλλά η τέλεια αγάπη διώχνει έξω τον φόβο, γιατί ο φόβος έχει τιμωρία, και αυτός που φοβάται δεν έχει τελειωθεί στην αγάπη. Εμείς τον αγαπάμε, γιατί αυτός πρώτος μας αγάπησε. Εάν κάποιος πει ότι αγαπώ τον Θεό, και μισεί τον αδελφό του, είναι ψεύτης, γιατί αυτός που δεν αγαπά τον αδελφό που έχει δει, πώς μπορεί να αγαπά τον Θεό που δεν έχει δει; Και αυτήν την εντολή έχουμε από αυτόν: ίνα ο αγαπών τον Θεό να αγαπά και τον αδελφό του.

Κάθε ο πιστεύων ότι ο Ιησούς είναι ο Χριστός έχει γεννηθεί από τον Θεό, και κάθε ο αγαπών τον γεννήσαντα αγαπά και τον γεγεννημένο από αυτόν. Σε αυτό γνωρίζουμε ότι αγαπάμε τα παιδιά του Θεού, όταν αγαπάμε τον Θεό και τηρούμε τις εντολές του. Αυτή γαρ είναι η αγάπη του Θεού, ίνα τις εντολές του τηρούμε, και οι εντολές του δεν είναι βαρείες. Ότι κάθε το γεννημένο από τον Θεό νικά τον κόσμο, και αυτή είναι η νίκη που νίκησε τον κόσμο, η πίστη μας. Ποιος είναι αυτός που νικά τον κόσμο, εάν όχι αυτός που πιστεύει ότι ο Ιησούς είναι ο Υιός του Θεού; Αυτός είναι ο ερχόμενος δια νερού και αίματος, Ιησούς Χριστός, όχι με το νερό μόνο, αλλά με το νερό και το αίμα, και το Πνεύμα είναι αυτό που μαρτυρεί, ότι το Πνεύμα είναι η αλήθεια. Ότι τρεις είναι οι μαρτυρούντες στον ουρανό, ο Πατήρ, ο Λόγος και το Άγιον Πνεύμα, και αυτοί οι τρεις ένα είναι, και τρεις είναι οι μαρτυρούντες στη γη. Το Πνεύμα και το ύδωρ και το αίμα, και οι τρεις είναι ένα. Αν δεχόμαστε τη μαρτυρία των ανθρώπων, η μαρτυρία του Θεού είναι μεγαλύτερη, διότι αυτή είναι η μαρτυρία του Θεού την οποία έχει δώσει για τον Υιό του. Ο πιστεύων στον Υιόν του Θεού έχει τη μαρτυρία μέσα του, ο μη πιστεύων στον Θεό τον έχει κάνει ψεύτη, γιατί δεν έχει πιστέψει στη μαρτυρία που έχει δώσει ο Θεός για τον Υιό του. Και αυτή είναι η μαρτυρία, ότι ζωή αιώνια έδωκε σε μας ο Θεός, και αυτή η ζωή είναι στον Υιό του. Ο έχων τον Υιόν έχει τη ζωή· ο μη έχων τον Υιόν του Θεού τη ζωή δεν έχει.

Αυτά έγραψα σε εσάς που πιστεύετε στο όνομα του Υιού του Θεού, για να ξέρετε ότι έχετε αιώνια ζωή, και για να πιστεύετε στο όνομα του Υιού του Θεού. Και αυτή είναι η παρρησία που έχουμε προς αυτόν, ότι εάν κάτι ζητούμε σύμφωνα με το θέλημά του, μας ακούει. Και εάν ξέρουμε ότι μας ακούει, τότε αν ζητούμε, ξέρουμε

ότι έχουμε τα αιτήματα που ζητήσαμε από αυτόν. Εάν κάποιος δει τον αδελφό του να αμαρτάνει αμαρτία που δεν οδηγεί στον θάνατο, θα ζητήσει, και θα του δώσει ζωή, σε αυτούς που αμαρτάνουν χωρίς να οδηγεί στον θάνατο. Υπάρχει αμαρτία που οδηγεί στον θάνατο· δεν λέγω για εκείνη να ζητήσει κανείς. Κάθε αδικία είναι αμαρτία, και υπάρχει αμαρτία που δεν οδηγεί στον θάνατο. Ξέρουμε ότι κάθε ο γεννημένος από τον Θεό δεν αμαρτάνει, αλλά ο γεννηθείς από τον Θεό φυλάει τον εαυτό του, και ο πονηρός δεν τον αγγίζει. Ξέρουμε ότι είμαστε από τον Θεό, και ο κόσμος ολόκληρος βρίσκεται στον πονηρό. Ξέρουμε δε ότι ο Υιός του Θεού έχει έρθει και μας έχει δώσει νου, ώστε να γνωρίζουμε τον αληθινό, και είμαστε στον αληθινό, στον Υιό αυτού Ιησού Χριστού. Αυτός είναι ο αληθινός Θεός και η αιώνια ζωή.

Παιδιά μου, φυλάξτε τον εαυτό σας από τα είδωλα, αμήν.

Κατὰ Ματθαῖον

1

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαυὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. Ὁ Ἀβραάμ γεννήσῃ τον Ἰσαάκ, ο Ἰσαάκ γεννήσῃ τον Ἰακώβ, και ο Ἰακώβ γεννήσῃ τον Ἰούδα και τους αδελφούς του. Ὁ Ἰούδας ἐγέννησῃ τον Φαρές και τον Ζαρά από τη Θάμαρ, ο Φαρές ἐγέννησῃ τον Εσρώμ, ο Εσρώμ ἐγέννησῃ τον Αράμ, Ὁ Αράμ ἐγέννησῃ τον Αμιναδάβ, ο Αμιναδάβ ἐγέννησῃ τον Ναασσών, και ο Ναασσών ἐγέννησῃ τον Σαλμών. Ὁ Σαλμών δε γεννήσῃ τον Βοὺζ από τη Ῥαχάβ, ο Βοὺζ δε γεννήσῃ τον Ὠβὴδ από τη Ῥούθ, ο Ὠβὴδ δε γεννήσῃ τον Ἰεσσαί. Ὁ Ἰεσσαί γεννήσῃ τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα. Ὁ Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς γεννήσῃ τὸν Σολομῶνα ἀπὸ τὴν γυναῖκα τοῦ Οὐρίου. Ὁ Σολομών ἐγέννησῃ τον Ροβοάμ, ο Ροβοάμ ἐγέννησῃ τον Αβιά, και ο Αβιά ἐγέννησῃ τον Ασά. Ὁ Ασά γεννήσῃ τον Ἰωσαφάτ, ο Ἰωσαφάτ γεννήσῃ τον Ἰωράμ, και ο Ἰωράμ γεννήσῃ τον Οζίαν. Ὁ Οζίας γεννήσῃ τον Ἰωάθαμ, ο Ἰωάθαμ γεννήσῃ τον Ἀχαζ, ο Ἀχαζ γεννήσῃ τον Εζεκίαν. Ὁ Εζεκίας ἐγέννησῃ τον Μανασσή, ο Μανασσῆς ἐγέννησῃ τον Αμών, και ο Αμών ἐγέννησῃ τον Ἰωσία. Ὁ Ἰωσίας ἐγέννησῃ τον Ἰεχονίαν και τους αδελφούς του κατὰ τη μετοικεσία της Βαβυλώνας.

Μετὰ δε την μετοικεσία της Βαβυλώνας, ο Ἰεχονίας γεννήσῃ τον Σαλαθιήλ, και ο Σαλαθιήλ γεννήσῃ τον Ζοροβάβελ. Ὁ Ζοροβάβελ δε ἐγέννησῃ τον Αβιούδ, ο Αβιούδ δε ἐγέννησῃ τον Ἐλιακείμ, ο Ἐλιακείμ δε ἐγέννησῃ τον Αζώρ, Ὁ Αζώρ γεννήσῃ τον Σαδώκ, ο Σαδώκ γεννήσῃ τον Αχείμ, ο Αχείμ γεννήσῃ τον Ἐλιούδ. Ὁ Ἐλιούδ γεννήσῃ τον Ελεάζαρ, ο Ελεάζαρ γεννήσῃ τον Ματθάν, και ο Ματθάν γεννήσῃ τον Ἰακώβ. Ὁ Ἰακώβ γεννήσῃ τὸν Ἰωσήφ, τὸν ἄνδρα τῆς Μαρίας, ἀπὸ τὴν ὁποία γεννήθηκε ὁ Ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος Χριστός. Ὅλες λοιπὸν οἱ γενεές ἀπὸ τον Ἀβραάμ ἕως

τον Δαβίδ είναι δεκατέσσερις γενεές, και από τον Δαβίδ έως τη μετοικεσία της Βαβυλώνας δεκατέσσερις γενεές, και από τη μετοικεσία της Βαβυλώνας έως τον Χριστό δεκατέσσερις γενεές.

Η γέννηση του Ιησού Χριστού ήταν ούτως. Αφού η μητέρα του, η Μαρία, μνηστεύτηκε με τον Ιωσήφ, πριν συνέλθουν αυτοί, βρέθηκε να είναι έγκυος από Πνεύμα Άγιο. Ο Ιωσήφ δέ, ό άνδρας της, δίκαιος ών καί μη θέλοντας να την ντροπιάσει δημόσια, έβουλήθη να την άπολύσει κρυφά. Αφού αυτός σκέφτηκε αυτά, ιδού άγγελος Κυρίου εμφανίστηκε σε αυτόν κατ όναρ λέγοντας, Ιωσήφ, υιέ του Δαβίδ, μη φοβηθείς να παραλάβεις τη Μαριάμ, τη γυναίκα σου, γιατί αυτό που έχει γεννηθεί μέσα της είναι από Άγιο Πνεύμα. Θα γεννήσει δε έναν γιο και θα καλέσεις το όνομά του Ιησού, γιατί αυτός θα σώσει τον λαό του από τις αμαρτίες τους. Αυτό δε όλο έγινε για να πληρωθεί το ειπωθέν από τον Κύριο μέσω του προφήτη που έλεγε, Ιδού η παρθένος εν γαστρί έξει και τέξεται υι

Αφού αφυπνίστηκε ο Ιωσήφ από τον ύπνο, έκανε όπως του διέταξε ο άγγελος Κυρίου και πήρε τη γυναίκα του Και δεν τη γνώριζε μέχρι που γέννησε τον πρωτότοκο γιο της, και τον ονόμασε Ιησού.

2

Όταν ο Ιησούς γεννήθηκε στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας, στις ημέρες του βασιλιά Ηρώδη, ιδού μάγοι από την ανατολή ήρθαν στα Ιεροσόλυμα. Λέγοντας: Πού είναι ο βασιλιάς των Ιουδαίων που γεννήθηκε; Είδαμε το αστέρι του στην ανατολή και ήρθαμε να τον προσκυνήσουμε. Ακούοντας δέ ό βασιλιάς Ηρώδης τaráχθηκε, καί όλη η Ίεροσόλυμα μαζί του. Και αφού συγκέντρωσε όλους τους αρχιερείς και γραμματείς του λαού,

ερωτούσε από αυτούς πού γεννιέται ο Χριστός. Οι δε είπαν σ' αυτόν, Στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας, γιατί έτσι έχει γραφτεί από τον προφήτη. Και συ Βηθλεέμ, γη Ιούδα, σε καμία περίπτωση δεν είσαι η ελάχιστη ανάμεσα στους ηγεμόνες του Ιούδα, γιατί από σένα θα εξέλθει ηγέτης, ο οποίος θα ποιμάνει τον λαό μου τον Ισραήλ.

Τότε ο Ηρώδης, αφού κάλεσε κρυφά τους μάγους, έμαθε ακριβώς από αυτούς τον χρόνο που εμφανίστηκε το αστέρι. Και στέλνοντάς τους στη Βηθλεέμ, είπε: Πηγαίνοντας, εξετάστε ακριβώς για το παιδί, και όταν το βρείτε, αναφέρετέ μου, ώστε κι εγώ ερχόμενος να το προσκυνήσω. Αφού άκουσαν τον βασιλιά, ξεκίνησαν, και ιδού ο αστέρας που είδαν στην ανατολή προπορευόταν μπροστά τους, μέχρι που ερχόμενος στάθηκε επάνω από εκεί που ήταν το παιδί. Αφού είδαν τον αστέρα, χάρηκαν πάρα πολύ με μεγάλη χαρά. Και έχοντας έρθει στο σπίτι είδαν το παιδί με τη Μαρία τη μητέρα του, και πέφτοντας προσκύνησαν σε αυτόν, και ανοίγοντας τους θησαυρούς τους πρόσφεραν σε αυτόν δώρα, χρυσό και λιβάνι και σμύρνα. Και αφού προειδοποιήθηκαν σε όνειρο να μην επιστρέψουν προς τον Ηρώδη, αποχώρησαν δια άλλης οδού προς την χώρα τους.

Αφού αποχώρησαν, ιδού άγγελος Κυρίου φαίνεται σε όνειρο στον Ιωσήφ λέγοντας: Σηκώσου, πάρε το παιδί και τη μητέρα του και φύγε στην Αίγυπτο, και μείνε εκεί μέχρι να σου πω, γιατί ο Ηρώδης πρόκειται να αναζητήσει το παιδί για να το καταστρέψει. Αυτός δε, αφού εγέρθηκε, πήρε το παιδί και τη μητέρα του τη νύχτα και αναχώρησε για την Αίγυπτο. Και ήταν εκεί μέχρι το θάνατο του Ηρώδη, ώστε να εκπληρωθεί το ειπωθέν από τον Κύριο μέσω του προφήτη που έλεγε: Από την Αίγυπτο κάλεσα τον υιό μου.

Τότε ο Ηρώδης, βλέποντας ότι εμπαιχτηκε από τους μάγους, θύμωσε πολύ και στέλνοντας σκότωσε όλα τα παιδιά που ήταν στη Βηθλεέμ και σε όλα τα σύνορά της από διετούς και κάτω, σύμφωνα με τον χρόνο που διαπίστωσε με ακρίβεια από τους μάγους. Τότε εκπληρώθηκε το ειπωμένο από τον προφήτη Ιερεμία, ο οποίος έλεγε, Φωνή ακούστηκε στη Ραμά, θρήνος και κλαυθμός και πολλός οδυρμός, η Ραχήλ κλαίγοντας τα παιδιά της, και δεν ήθελε να παρηγορηθεί, γιατί δεν υπάρχουν.

Αφού πέθανε ο Ηρώδης, ιδού, άγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' όναρ στον Ιωσήφ στην Αίγυπτο. Λέγοντας: Σηκώσου, πάρε το παιδί και τη μητέρα του και πήγαινε στη γη του Ισραήλ, γιατί έχουν πεθάνει αυτοί που ζητούσαν την ψυχή του παιδιού. Αυτός δε, αφού εγέρθηκε, πήρε το παιδί και τη μητέρα του και ήρθε στη γη του Ισραήλ.

Αφού άκουσε ότι ο Αρχέλαος βασιλεύει στην Ίουδαία αντί του Ήρώδη, του πατέρα του, φοβήθηκε να πάει εκεί, αλλά άφου προειδοποιήθηκε σε όνειρο, αποσύρθηκε στα μέρη της Γαλιλαίας. Και αφού ήλθε, κατοίκησε σε μια πόλη που λεγόταν Ναζαρέτ, ώστε να πληρωθεί το ρηθέν διά των προφητών ότι θα κληθεί Ναζωραίος.

3

Σε εκείνες τις ημέρες έρχεται ο Ιωάννης ο Βαπτιστής κηρύσσοντας στην έρημο της Ιουδαίας Και λέγοντας: Μετανοείτε, γιατί έχει πλησιάσει η βασιλεία των ουρανών. Αυτός γαρ είναι εκείνος για τον οποίο είπε ο προφήτης Ησαΐας: Φωνή κραυγάζοντος στην έρημο, ετοιμάσατε την οδό του Κυρίου, κάνετε ευθείες τα μονοπάτια του.

Αυτός δε ο Ιωάννης είχε το ένδυμά του από τρίχες καμήλου και ζώνη δερμάτινη περί την οσφύ του, η δε τροφή του ήταν ακρίδες και μέλι άγριο. Τότε εξεπορεύετο προς αυτόν η Ιεροσόλυμα και ολόκληρη η Ιουδαία και ολόκληρη η περίχωρος του Ιορδάνου. Και βαπτίζονταν στον Ιορδάνη από αυτόν, εξομολογούμενοι τις αμαρτίες τους.

Βλέποντας όμως πολλούς από τους Φαρισαίους και Σαδδουκαίους να έρχονται για το βάπτισμά του, τους είπε: Γεννήματα εχιδνών, ποιος σας υπέδειξε να φύγετε από την επερχόμενη οργή; Κάντε λοιπόν καρπό άξιο της μετάνοιας. Και μην νομίζετε να λέτε στους εαυτούς σας, Έχουμε πατέρα τον Αβραάμ. Λέγω γαρ σε σας ότι μπορεί ο Θεός από τις πέτρες αυτές να γεμίσει τέκνα στον Αβραάμ. Ήδη δε και το τσεκούρι βρίσκεται προς τη ρίζα των δέντρων, κάθε λοιπόν δέντρο που δεν κάνει καλό καρπό κόβεται και ρίχνεται στη φωτιά.

Εγώ μεν βαπτίζω εσάς σε νερό για μετάνοια, αλλά αυτός που έρχεται πίσω μου είναι ισχυρότερός μου, του οποίου δεν είμαι ικανός να σηκώσω τα σανδάλια· αυτός θα σας βαπτίσει σε Άγιο Πνεύμα και φωτιά. Αυτός που έχει το πτυάρι στο χέρι του και θα καθαρίσει διεξοδικά το αλώνι του, και θα συγκεντρώσει το σιτάρι του στην αποθήκη, το άχυρο όμως θα το κάψει με άσβεστη φωτιά.

Τότε έρχεται ο Ιησούς από τη Γαλιλαία στον Ιορδάνη προς τον Ιωάννη για να βαπτιστεί από αυτόν. Ο δε Ιωάννης τον εμπόδιζε λέγοντας: Εγώ έχω ανάγκη να βαπτιστώ από εσένα, και εσύ έρχεσαι σε μένα; Αποκρινόμενος δε ο Ιησούς του είπε: Άφησε τώρα, γιατί έτσι πρέπει να εκπληρώσουμε κάθε δικαιοσύνη. Τότε τον αφήνει. Και αφού βαπτίστηκε ο Ιησούς, ανέβη αμέσως από το νερό, και ιδού άνοιξαν σε αυτόν οι ουρανοί, και είδε το Πνεύμα του Θεού να κατεβαίνει σαν περιστέρι και να έρχεται επάνω του.

Και ιδού, φωνή εκ των ουρανών λέγουσα: Οὗτος είναι ο υἱός μου ο αγαπητός, στον οποίο ευαρεστήθηκα.

4

Τότε ο Ιησούς οδηγήθηκε στην έρημο από το Πνεύμα για να πειραστεί από τον διάβολο Και αφού νήστεψε σαράντα ημέρες και σαράντα νύχτες, ύστερα πείνασε. Και αφού προσέγγισε σε αυτόν ο πειραστής, είπε: Αν είσαι γιος του Θεού, πες να γίνουν αυτές οι πέτρες ψωμιά. Ο δε απαντώντας είπε, έχει γραφτεί, δεν θα ζήσει ο άνθρωπος μόνο με ψωμί, αλλά με κάθε λόγο που βγαίνει από το στόμα του Θεού. Τότε παραλαμβάνει αυτόν ο διάβολος στην αγία πόλη, και τον τοποθετεί επάνω στο πτερύγιο του ιεροῦ. Και του λέει, εάν είσαι υἱός του Θεού, ρίξε τον εαυτό σου κάτω, γιατί έχει γραφτεί ότι θα διατάξει τους αγγέλους του για σένα, και θα σε σηκώσουν στα χέρια τους, μήπως χτυπήσεις το πόδι σου σε πέτρα.

Ο Ιησούς του είπε πάλι: Έχει γραφτεί: Δεν θα δοκιμάσεις Κύριο τον Θεό σου.

Πάλιν παραλαμβάνει αυτόν ο διάβολος σε όρος υψηλό λίαν, και δείχνει σε αυτόν όλες τις βασιλείες του κόσμου και τη δόξα τους Και του λέγει, Αυτά όλα θα σου δώσω, εάν πέσεις και με προσκυνήσεις. Τότε λέγει σ αυτόν ο Ιησούς: Ύπαγε οπίσω μου, Σατανά, γιατί είναι γραμμένο: Τον Κύριο, τον Θεό σου, θα προσκυνήσεις και σ αυτόν μόνο θα λατρεύσεις. Τότε ο διάβολος τὸν ἄφησε, καὶ ιδού, ἄγγελοι ἦλθαν καὶ τὸν διακονοῦσαν.

Αφού άκουσε ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὁ Ἰωάννης παραδόθηκε, αποχώρησε στὴ Γαλιλαία. Και αφήνοντας τη Ναζαρέτ, ερχόμενος κατοίκησε στην Καπερναούμ, την παραθαλάσσια, στα ὅρια

Ζαβουλών και Νεφθαλείμ. ώστε να εκπληρωθεί το ειπωμένο διά του προφήτη Ησαΐα που έλεγε, Γη Ζαβουλών και γη Νεφθαλείμ, οδόν θαλάσσης, πέραν του Ιορδάνου, Γαλιλαία των εθνών. Ο λαός που καθόταν στο σκοτάδι είδε μεγάλο φως, και σε αυτούς που καθόντουσαν σε χώρα και σκιά θανάτου φως ανέτειλε.

Από τότε άρχισε ο Ιησούς να κηρύσσει και να λέγει, Μετανοείτε, γιατί έχει πλησιάσει η βασιλεία των ουρανών.

Περπατώντας δε παρά τη θάλασσα της Γαλιλαίας, είδε δύο αδελφούς, τον Σίμωνα τον λεγόμενο Πέτρο και τον Ανδρέα τον αδελφό του, που έριχναν δίχτυ στη θάλασσα· ήταν γαρ αλιείς. Και τους λέγει: Ελάτε πίσω μου και θα σας κάνω αλιείς ανθρώπων. Αυτοί δε, αφήνοντας αμέσως τα δίκτυα, τον ακολούθησαν. Και προχωρώντας από εκεί, είδε άλλους δύο αδελφούς, τον Ιάκωβο του Ζεβεδαίου και τον Ιωάννη τον αδελφό του, στο πλοίο με τον Ζεβεδαίο τον πατέρα τους, να επιδιορθώνουν τα δίχτυα τους, και τους κάλεσε. Αυτοί δε, αφήνοντας αμέσως το πλοίο και τον πατέρα τους, τον ακολούθησαν.

Και ο Ιησούς περιόδευε όλη τη Γαλιλαία, διδάσκοντας στις συναγωγές τους και κηρύττοντας το ευαγγέλιο της βασιλείας και θεραπεύοντας κάθε νόσο και κάθε αρρώστια στο λαό. Και η φήμη του εξαπλώθηκε σε όλη τη Συρία, και του έφεραν όλους όσους έπασχαν από διάφορες ασθένειες και βασανίζονταν από πόνους, και δαιμονισμένους και επιληπτικούς και παραλυτικούς, και τους θεράπευσε. Και τον ακολούθησαν πολλοί όχλοι από τη Γαλιλαία και τη Δεκάπολη και τα Ιεροσόλυμα και την Ιουδαία και από πέρα του Ιορδάνη.

Βλέποντας δε τους όχλους, ανέβη στο όρος, και αφού κάθισε, πλησίασαν σε αυτόν οι μαθητές του. Και ανοίγοντας το στόμα του, τους δίδασκε λέγοντας, Μακάριοι οι φτωχοί στο πνεύμα, γιατί δική τους είναι η βασιλεία των ουρανών. Μακάριοι οι πενθούντες, ότι αυτοί θα παρηγορηθούν. Μακάριοι οι πραείς, ότι αυτοί θα κληρονομήσουν την γη. Μακάριοι είναι οι πεινασμένοι και διψασμένοι για τη δικαιοσύνη, γιατί αυτοί θα χορτάσουν. Μακάριοι οι ελεήμονες, γιατί αυτοί θα ελεηθούν. Μακάριοι οι καθαροί στην καρδιά, γιατί αυτοί θα δουν τον Θεό. Μακάριοι οι ειρηνοποιοί, γιατί αυτοί θα κληθούν υιοί του Θεού. Μακάριοι οι διωγμένοι εξαιτίας της δικαιοσύνης, διότι δική τους είναι η βασιλεία των ουρανών. Μακάριοι είστε όταν σας ονειδίζουν και σας διώξουν και πουν κάθε πονηρό λόγο εναντίον σας ψευδόμενοι εξαιτίας μου. Χαίρετε και αγαλλιάστε, γιατί η ανταμοιβή σας είναι μεγάλη στους ουρανούς, έτσι γαρ καταδίωξαν τους προφήτες πριν από σας.

Εσείς είστε το αλάτι της γης· εάν όμως το αλάτι γίνει ανόστο, με τι θα αλατιστεί; Για τίποτα δεν ισχύει πια, παρά μόνο να ριχτεί έξω και να καταπατηθεί από τους ανθρώπους. Εσείς είστε το φως του κόσμου. Δεν μπορεί πόλη να κρυφτεί που βρίσκεται επάνω σε βουνό. Ούτε ανάβουν λύχνο και τον τοποθετούν κάτω από το μόδιο, αλλά πάνω στη λυχνία, και λάμπει σε όλους όσους είναι μέσα στο σπίτι. Έτσι ας λάμπει το φως σας μπροστά στους ανθρώπους, ώστε να δουν τα καλά σας έργα και να δοξάσουν τον Πατέρα σας που είναι στους ουρανούς.

Μην νομίζετε ότι ήρθα να καταλύσω τον νόμο ή τους προφήτες· δεν ήρθα να καταλύσω, αλλά να πληρώσω. Αληθινά σας λέγω, μέχρι να περάσει ο ουρανός και η γη, ούτε ένα ιώτα ή μία κεραία δεν θα περάσει από τον νόμο, μέχρι να γίνουν όλα. Όποιος λοιπόν λύσει μία από τις ελάχιστες αυτές εντολές και

διδάξει έτσι τους ανθρώπους, ελάχιστος θα κληθεί στη βασιλεία των ουρανών, όποιος όμως την τηρήσει και τη διδάξει, αυτός μέγας θα κληθεί στη βασιλεία των ουρανών. Λέγω γαρ σε ότι εάν δεν περισσεύει η δικαιοσύνη σας περισσότερο από αυτή των γραμματέων και Φαρισαίων, δεν θα εισέλθετε στη βασιλεία των ουρανών. Ακούσατε ότι ελέχθη στους αρχαίους: Δεν θα φονεύσεις, και ότι όποιος φονεύσει θα είναι ένοχος στην κρίση. Εγώ όμως σας λέγω ότι όποιος οργίζεται στον αδελφό του χωρίς λόγο θα είναι ένοχος στην κρίση, όποιος δε πει στον αδελφό του ρακά θα είναι ένοχος ενώπιον του συνεδρίου, και όποιος πει μωρέ θα είναι ένοχος για την κόλαση του πυρός. Εάν λοιπόν προσφέρεις το δώρό σου επάνω στο θυσιαστήριο και εκεί θυμηθείς ότι ο αδελφός σου έχει κάτι εναντίον σου, Άφησε εκεί το δώρο σου μπροστά στο θυσιαστήριο, και πήγαινε πρώτα να συμφιλιωθείς με τον αδελφό σου, και τότε έλα να προσφέρεις το δώρο σου. Να είσαι ευνοϊκός προς τον αντίδικό σου γρήγορα, όσο είσαι στον δρόμο μαζί του, μήπως σε παραδώσει ο αντίδικος στον κριτή και ο κριτής σε παραδώσει στον υπηρέτη, και ριχτείς στη φυλακή. Αμήν, σου λέγω, δεν θα βγεις από εκεί μέχρι να αποδώσεις τον τελευταίο κοδράντη.

Ακούσατε ότι ειπώθηκε στους αρχαίους, δεν θα μοιχεύσεις. Εγώ όμως σας λέγω ότι κάθε ο οποίος βλέπει μια γυναίκα για να την επιθυμήσει, ήδη τη μοίχευσε μέσα στην καρδιά του. Αν δε το δεξί σου μάτι σε σκανδαλίζει, βγάλε το και πέταξέ το μακριά σου, γιατί σου συμφέρει να χαθεί ένα από τα μέλη σου και να μην ριχθεί ολόκληρο το σώμα σου στη γέεννα. Και αν το δεξί σου χέρι σε σκανδαλίζει, κόψε το και πέταξέ το από πάνω σου, γιατί σου συμφέρει να χαθεί ένα από τα μέλη σου και να μην ριχτεί όλο το σώμα σου στη γέεννα.

Ελέχθη δε: Ὅποιος διαλύσει τον γάμο με τη γυναίκα του, ας της δώσει αποστάσιο. Εγώ όμως σας λέγω ότι όποιος απολύσει τη γυναίκα του, εκτός από λόγο πορνείας, την κάνει να μοιχεύσει, και όποιος παντρευτεί απολυμένη, μοιχεύει.

Πάλι ακούσατε ότι ειπώθηκε στους αρχαίους, δεν θα ψευδορκήσεις, θα αποδώσεις δε στον Κύριο τους όρκους σου. Εγώ όμως σας λέγω να μην ορκίζεστε καθόλου, ούτε στον ουρανό, γιατί είναι θρόνος του Θεού, μήτε στη γη, γιατί είναι υποπόδιο των ποδιών του, μήτε στα Ιεροσόλυμα, γιατί είναι πόλη του μεγάλου βασιλέως, Μήτε στο κεφάλι σου ορκιστείς, επειδή δεν μπορείς να κάνεις ούτε μία τρίχα λευκή ή μαύρη. Ἔστω δὲ ὁ λόγος σας ναὶ ναί, ὄχι ὄχι· τὸ δὲ περισσότερο ἀπὸ αὐτὰ προέρχεται ἀπὸ τὸν πονηρό.

Ακούσατε ότι ειπώθηκε, οφθαλμό αντί οφθαλμοῦ και οδόντα αντί οδόντος. Εγώ όμως σας λέγω να μην αντισταθείτε στον πονηρό, αλλά όποιος σε χτυπήσει στο δεξι μάγουλο, γύρισέ του και το άλλο. Και σε αυτόν που θέλει να σε πάει στο δικαστήριο και να πάρει τον χιτώνα σου, άφησέ του και το μιάτιο. Και όποιος σε αναγκάσει να πας ένα μίλι, πήγαινε μαζί του δύο. Σε αυτόν που σου ζητάει δίνε και αυτόν που θέλει να δανειστεί από σένα μην τον αποστρέφesai.

Ακούσατε ότι ειπώθηκε, θα αγαπήσεις τον πλησίον σου και θα μισήσεις τον εχθρό σου. Εγώ όμως σας λέγω, αγαπάτε τους εχθρούς σας, ευλογείτε αυτούς που σας καταρώνται, κάνετε καλό σε όσους σας μισούν και προσεύχεσθε για όσους σας κακομεταχειρίζονται και σας διώκουν. ὥστε να γίνετε υἱοὶ του πατέρα σας του εν ουρανοῖς, διότι τον ήλιό του ανατέλλει ἐπὶ πονηροὺς και αγαθοὺς και βρέχει ἐπὶ δικαίους και αδίκους. Γιατί εάν αγαπήσετε τους αγαπώντας εσάς, τι μισθό έχετε; Δεν κάνουν

και οι τελώνες το ίδιο; Και εάν ασπασθείτε μόνο τους φίλους σας, τι το περισσότερο κάνετε; Δεν κάνουν και οι τελώνες το ίδιο; Θα είστε λοιπόν εσείς τέλειοι, όπως ο πατέρας σας που είναι στους ουρανούς είναι τέλειος.

6

Προσέχετε να μην κάνετε την ελεημοσύνη σας μπροστά στους ανθρώπους για να σας δουν αυτοί, διαφορετικά δεν έχετε ανταμοιβή από τον Πατέρα σας που είναι στους ουρανούς. Όταν λοιπόν κάνεις ελεημοσύνη, μην σαλπίσεις μπροστά σου, όπως οι υποκριτές κάνουν στις συναγωγές και στις στενωπούς, ώστε να δοξαστούν από τους ανθρώπους. Αληθινά σας λέγω, έχουν λάβει τον μισθό τους. Όταν όμως εσύ κάνεις ελεημοσύνη, μην ξέρει η αριστερή σου τι κάνει η δεξιά σου ώστε να είναι η ελεημοσύνη σου στο κρυφό, και ο πατέρας σου που βλέπει στο κρυφό θα σου ανταποδώσει στο φανερό.

Και όταν προσεύχεσαι, δεν θα είσαι όπως οι υποκριτές, γιατί αγαπούν να προσεύχονται στεκόμενοι στις συναγωγές και στις γωνίες των δρόμων, ώστε να φανούν στους ανθρώπους. Αληθινά σας λέγω ότι έχουν λάβει την ανταμοιβή τους. Εσύ όμως, όταν προσεύχεσαι, μπες στο εσωτερικό δωμάτιό σου, και έχοντας κλείσει την πόρτα σου, προσευχήσου στον πατέρα σου που είναι στο κρυφό, και ο πατέρας σου που βλέπει στο κρυφό θα σου ανταποδώσει στο φανερό.

Όταν προσεύχεστε, μην μπολιάζετε όπως οι εθνικοί, γιατί νομίζουν ότι με την πολυλογία τους θα εισακουστούν. Μη λοιπόν γίνεστε όμοιοι με αυτούς, γιατί ο πατέρας σας ξέρει τι χρειάζεστε πριν τον ρωτήσετε. Έτσι λοιπόν προσεύχεσθε εσείς: Πατέρα μας που είσαι στους ουρανούς, ας αγιασθεί το όνομά σου, Ας έλθει η

βασιλεία σου, ας γίνει το θέλημά σου, ως στον ουρανό, έτσι και στη γη. Τον άρτο μας τον επιούσιο δος μας σήμερα Και συγχώρεσέ μας τα χρέη μας, όπως και εμείς συγχωρούμε τους οφειλότες μας. Και μην μας φέρεις σε πειρασμό, αλλά λύτρωσέ μας από το κακό. Γιατί δική σου είναι η βασιλεία και η δύναμη και η δόξα στους αιώνες, αμήν.

Διότι εάν συγχωρήσετε στους ανθρώπους τα παραπτώματά τους, θα συγχωρήσει και σε εσάς ο ουράνιος Πατέρας σας. Εάν δε δεν συγχωρήσετε στους ανθρώπους τα παραπτώματα τους, ούτε ο πατέρας σας θα συγχωρήσει τα παραπτώματα σας.

Όταν δε νηστεύετε, μη γίνεσθε όπως οι υποκριτές σκυθρωποί· αφανίζουν γαρ τα πρόσωπά τους, όπως φανούν στους ανθρώπους νηστεύοντες. Αμήν λέγω σε σας ότι απέχουσι τον μισθό τους. Σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαι τὴν κεφαλὴν σου καὶ νίψαι τὸ πρόσωπόν σου. ὥστε να μην φαίνεσαι στους ανθρώπους ότι νηστεύεις, αλλά στον πατέρα σου που είναι στο κρυφό, και ο πατέρας σου που βλέπει στο κρυφό θα σου ανταποδώσει στο φανερό.

Μην θησαυρίζετε για τον εαυτό σας θησαυρούς επί της γης, όπου σκόρος και σκουριά καταστρέφει, και όπου κλέφτες διαρρηγνύουν και κλέβουν, Αποθηκεύετε δε για σας θησαυρούς στον ουρανό, όπου ούτε σας ούτε η διάβρωση καταστρέφει, και όπου κλέφτες δεν διαρρηγνύουν ούτε κλέβουν. Όπου γαρ είναι ο θησαυρός σας, εκεί θα είναι και η καρδιά σας.

Ο λύχνος του σώματος είναι ο οφθαλμός· εάν λοιπόν ο οφθαλμός σου είναι απλός, όλο το σώμα σου θα είναι φωτεινό. Εάν όμως ο οφθαλμός σου είναι πονηρός, όλο το σώμα σου θα

είναι σκοτεινό. Εάν λοιπόν το φως που είναι μέσα σου είναι σκότος, πόσο μεγάλο είναι το σκότος;

Κανένας δεν μπορεί να υπηρετεί δύο κυρίους, γιατί ή τον ένα θα μισήσει και τον άλλο θα αγαπήσει, ή στον ένα θα προσκολληθεί και τον άλλο θα περιφρονήσει. Δεν μπορείτε να υπηρετείτε τον Θεό και τον μαμωνά.

Διὰ τοῦτο σας λέγω, μην ανησυχείτε για την ψυχή σας τι θα φάτε και τι θα πιείτε, ούτε για το σώμα σας τι θα ντυθείτε. Δεν είναι η ψυχή περισσότερο από την τροφή και το σώμα από το ένδυμα; Κοιτάξτε τα πουλιά του ουρανού, γιατί δεν σπέρνουν ούτε θερίζουν ούτε μαζεύουν σε αποθήκες, και ο πατέρας σας ο ουράνιος τα τρέφει· δεν διαφέρετε εσείς περισσότερο από αυτά; Ποιος από σας, ανησυχώντας, μπορεί να προσθέσει στην ηλικία του έναν πήχη; Και για ένδυμα τι μεριμνάτε; Καταμάθετε τα κρίνα του αγρού πώς αυξάνουν· δεν κοπιάζουν ούτε νήθουν. Λέγω δε υμίν ότι ούτε ο Σολομών σε όλη τη δόξα του ντύθηκε σαν ένα από αυτά. Αν δε το χορτάρι του αγρού, που υπάρχει σήμερα και αύριο ρίχνεται στον κλίβανο, ο Θεός έτσι ντύνει, δεν ντύνει πολύ περισσότερο εσάς, ολιγόπιστοι; Μην ανησυχείτε λοιπόν λέγοντας, τι θα φάμε ή τι θα πιούμε ή τι θα φορέσουμε; Γιατί όλα αυτά τα έθνη επιζητούν, ο ουράνιος πατέρας σας ξέρει ότι χρειάζεστε όλα αυτά. Ζητείτε δε πρώτα τη βασιλεία του Θεού και τη δικαιοσύνη του, και όλα αυτά θα σας προστεθούν. Μην ανησυχείτε λοιπόν για το αύριο, γιατί το αύριο θα ανησυχήσει για τα δικά του· αρκετό για την ημέρα είναι το κακό της.

7

Μην κρίνετε, για να μην κριθείτε. Με το κρίμα που κρίνετε, θα κριθείτε, και με το μέτρο που μετράτε, θα μετρηθεί σε εσάς.

Γιατί όμως βλέπεις το κάρφος που είναι στο μάτι του αδελφού σου, αλλά το δοκάρι που είναι στο δικό σου μάτι δεν το αντιλαμβάνεσαι; Ή πώς θα πεις στον αδελφό σου, άφησε να βγάλω το κάρφος από το μάτι σου, και ιδού η δοκός είναι στο δικό σου μάτι; Υποκριτή, βγάλε πρώτα τη δοκό από το μάτι σου, και τότε θα δεις καθαρά να βγάλεις το κάρφος από το μάτι του αδελφού σου.

Μη δώσετε το άγιο στους σκύλους, μηδέ ρίξετε τα μαργαριτάρια σας μπροστά στους χοίρους, μήπως τα καταπατήσουν με τα πόδια τους και, γυρίζοντας, σας κατασπαράξουν.

Ζητάτε και θα σας δοθεί, ζητάτε και θα βρείτε, χτυπάτε και θα σας ανοιχθεί. Κάθε ένας που ζητά παίρνει, και αυτός που αναζητά βρίσκει, και σε αυτόν που χτυπά θα ανοιχτεί. Ή ποιος είναι από σας άνθρωπος, τον οποίο εάν ζητήσει ο γιος του ψωμί, μήπως θα του δώσει πέτρα; Και εάν ζητήσει ψάρι, μήπως θα του δώσει φίδι; Αν λοιπόν εσείς, αν και είστε πονηροί, ξέρετε να δίνετε καλά δώρα στα παιδιά σας, πόσο μάλλον ο Πατέρας σας που είναι στους ουρανούς θα δώσει αγαθά σε αυτούς που τον ζητούν;

Όλα λοιπόν, όσα θα θέλατε να σας κάνουν οι άνθρωποι, έτσι και εσείς να τα κάνετε σε αυτούς, γιατί αυτός είναι ο νόμος και οι προφήτες.

Εισέλθετε διά της στενής πύλης, διότι πλατεία είναι η πύλη και ευρύχωρος η οδός που οδηγεί στην απώλεια, και πολλοί είναι εκείνοι που εισέρχονται δι αυτής. Τι στενή είναι η πύλη και τεθλιμμένη η οδός που οδηγεί στη ζωή, και λίγοι είναι αυτοί που τη βρίσκουν

Προσέχετε όμως από τους ψευδοπροφήτες, οι οποίοι έρχονται προς εσάς με ενδύματα προβάτων, αλλά από μέσα είναι λύκοι άρπαγες. Από τους καρπούς τους θα τους γνωρίσετε. Μήπως μαζεύουν από αγκάθια σταφύλι ή από τριβόλους σύκα; Έτσι κάθε καλό δέντρο κάνει καλούς καρπούς, ενώ το σάπιο δέντρο κάνει πονηρούς καρπούς. Δεν μπορεί δέντρο καλό να κάνει καρπούς πονηρούς, ούτε δέντρο σάπιο να κάνει καρπούς καλούς. Κάθε δέντρο που δεν κάνει καλό καρπό κόβεται και ρίχνεται στη φωτιά. Άραγε από τους καρπούς τους θα τους γνωρίσετε.

Όχι κάθε ο λέγοντας σε μένα Κύριε, Κύριε θα εισέλθει στη βασιλεία των ουρανών, αλλά εκείνος που κάνει το θέλημα του πατέρα μου του εν ουρανοίς. Πολλοί θα μου πουν σε εκείνη την ημέρα, Κύριε, Κύριε, δεν προφητεύσαμε στο όνομά σου, και στο όνομά σου δεν εξεβάλαμε δαιμόνια, και στο όνομά σου δεν κάναμε πολλά θαύματα; Και τότε θα τους ομολογήσω ότι ποτέ δεν σας γνώρισα· αποχωρείτε από εμένα, εσείς που εργάζεστε την ανομία.

Κάθε λοιπόν όποιος ακούει αυτά τα λόγια μου και τα εφαρμόζει, θα τον παρομοιάσω με έναν φρόνιμο άνδρα, ο οποίος έχτισε το σπίτι του πάνω στο βράχο, Και κατέβηκε η βροχή και ήρθαν οι ποταμοί και φύσηξαν οι άνεμοι και προσέπεσαν στην οικία εκείνη, και δεν έπεσε, γιατί είχε θεμελιωθεί επάνω στην πέτρα. Και κάθε όποιος ακούει αυτά τα λόγια μου και δεν τα κάνει, θα ομοιωθεί με έναν μωρό άνδρα, ο οποίος έχτισε το σπίτι του πάνω στην άμμο. Και κατέβηκε η βροχή, και ήρθαν οι ποταμοί, και φύσηξαν οι άνεμοι, και χτύπησαν το σπίτι εκείνο, και έπεσε, και ήταν η πτώση του μεγάλη.

Και όταν ο Ιησούς ολοκλήρωσε αυτά τα λόγια, τα πλήθη εκπλήσσονταν με τη διδασκαλία του. Διότι τους δίδασκε ως κάποιος που έχει εξουσία, και όχι όπως οι γραμματείς.

8

Όταν κατέβηκε από το βουνό, τον ακολούθησαν πολλοί όχλοι. Και ιδού ένας λεπρός ελθών προσκυνούσε αυτόν λέγοντας, Κύριε, εάν θέλεις, δύνασαι να με καθαρίσεις. Και εκτεινας τη χείρα, ο Ιησούς τον άγγιξε λέγοντας: Θέλω, καθαρίσου. Και αμέσως καθαρίστηκε η λέπρα του. Και λέγει σε αυτόν ο Ιησούς: Πρόσεχε να μην πεις σε κανέναν, αλλά πήγαινε, δείξε τον εαυτό σου στον ιερέα και πρόσφερε το δώρο που πρόσταξε ο Μωυσής ως μαρτυρία σε αυτούς.

Όταν μπήκε δε αυτός μέσα στην Καπερναούμ, πλησίασε σε αυτόν ένας εκατόνταρχος, παρακαλώντας τον και λέγοντας Κύριε, ο υπηρέτης μου κείτεται στο σπίτι παράλυτος, βασανιζόμενος φρικτά. Και λέγει σε αυτόν ο Ιησούς: Εγώ, αφού έρθω, θα τον θεραπεύσω. Και αποκρινόμενος ο εκατόνταρχος είπε: Κύριε, δεν είμαι άξιος να μπεις κάτω από τη στέγη μου, αλλά μόνο πες το με μια λέξη, και ο υπηρέτης μου θα θεραπευτεί. Και γαρ εγώ άνθρωπος είμαι υπό εξουσίαν, έχων υπ εμαυτὸν στρατιώτες, και λέγω σ αυτόν: Πήγαινε, και πηγαίνει, και σε άλλον: Έλα, και έρχεται, και στον δούλο μου: Κάνε αυτό, και το κάνει. Ακούοντας δε, ο Ιησούς θαύμασε και είπε στους ακολουθούντες: Αμήν σας λέγω, ούτε στο Ισραήλ βρήκα τόσο μεγάλη πίστη. Λέω δε σας ότι πολλοί από ανατολές και δυσμές θα έρθουν και θα ανακλιθούν με τον Αβραάμ και τον Ισαάκ και τον Ιακώβ στη βασιλεία των ουρανών. Οι υιοί της βασιλείας θα εκβληθούν στο εξώτερο σκότος· εκεί θα είναι ο κλαυθμός και ο τριγμός των οδόντων. Και είπε ο Ιησούς στον εκατόνταρχο: Ύπαγε, και όπως πίστευσες ας

γίνει σε εσένα. Και θεραπεύτηκε ο υπηρέτης του σε εκείνη την ώρα.

Και αφού ήλθε ο Ιησούς στην οικία του Πέτρου, είδε την πεθερά του κατάκοιτη και να πυρέττει. Και άγγιξε το χέρι της, και ο πυρετός την άφησε, και σηκώθηκε και τον υπηρετούσε. Όταν έγινε βράδυ, του προσέφεραν πολλούς δαιμονισμένους, και έδιωξε τα πνεύματα με λόγο και θεράπευσε όλους όσους ήταν άρρωστοι, Όστε να εκπληρωθεί το λεχθέν διά του προφήτου Ησαΐου που λέγει: Αυτός τις ασθένειές μας πήρε και τις νόσους βάσταξε.

Όταν όμως ο Ιησούς είδε πολλούς όχλους γύρω του, διέταξε να αναχωρήσουν προς την απέναντι όχθη. Καὶ προσελθὼν ένας γραμματέας εἶπε σε αὐτόν, δάσκαλε, θα σε ακολουθήσω όπου κι αν πηγαίνεις. Και λέγει σ αὐτόν ο Ιησούς: Οι αλεπούδες έχουν φωλιές και τα πουλιά του ουρανού κατασκηνώσεις, ο δε υἱός του ανθρώπου δεν έχει πού να κλίνει την κεφαλή. Ένας άλλος από τους μαθητές του εἶπε σε αὐτόν: Κύριε, επίτρεψέ μου πρώτα να πάω και να θάψω τον πατέρα μου. Ο δε Ιησούς του εἶπε: Ακολουθήσέ με, και άσε τους νεκρούς να θάψουν τους δικούς τους νεκρούς.

Και αφού επιβιβάστηκε αυτός στο πλοίο, τον ακολουθήσαν οι μαθητές του. Και ιδού, μεγάλος σεισμός έγινε στη θάλασσα, ώστε το πλοίο να καλύπτεται από τα κύματα, αυτός δε κοιμόταν. Και πλησιάζοντας οι μαθητές του τον ξύπνησαν λέγοντας, Κύριε, σώσε μας, χανόμαστε. Και τους λέει, γιατί είστε δειλοί, ολιγόπιστοι; Τότε σηκώθηκε, επέπληξε τους ανέμους και τη θάλασσα, και έγινε μεγάλη γαλήνη. Οι άνθρωποι όμως θαύμασαν λέγοντας: Τι είδους είναι αυτός, που ακόμη και οι άνεμοι και η θάλασσα τον υπακούουν;

Και όταν ήλθε αυτός στο πέραν στη χώρα των Γεργεσηνών, τον υπάντησαν δύο δαιμονιζόμενοι που εξερχόντουσαν από τα μνημεία, πολύ χαλεποί, ώστε να μην μπορεί κανείς να παρέλθει από εκείνη την οδό. Και ιδού, έκραξαν λέγοντες: Τι έχουμε εμείς και εσύ, Ιησού, υιέ του Θεού; Ήρθες εδώ πριν από τον καιρό να μας βασανίσεις; Ήταν δε μακριά απ αυτούς μια αγέλη από πολλά χοίρα που έβοσκε. Οι δαίμονες όμως τον παρακαλούσαν λέγοντας, Εάν μας εκβάλλεις, επίτρεψέ μας να απέλθουμε στην αγέλη των χοίρων. Και τους είπε, πηγαίνετε. Αυτοί δε, αφού βγήκαν, πήγαν μέσα στην αγέλη των χοίρων, και ιδού όρμησε όλη η αγέλη των χοίρων κατά του γκρεμού μέσα στη θάλασσα και πέθαναν μέσα στα νερά. Οι δε βοσκοί έφυγαν, και αφού πήγαν στην πόλη ανήγγειλαν όλα και τα των δαιμονισμένων. Και ιδού, όλη η πόλη βγήκε για να συναντήσει τον Ιησού, και αφού τον είδαν, τον παρακάλεσαν να φύγει από τα όριά τους.

9

Και αφού μπήκε σε πλοίο, διέσχισε και ήρθε στην ίδια του πόλη. Και ιδού έφερναν σε αυτόν έναν παραλυτικό που ήταν ξαπλωμένος σε κρεβάτι, και βλέποντας ο Ιησούς την πίστη τους είπε στον παραλυτικό: Θάρσος, παιδί μου, σου έχουν συγχωρεθεί οι αμαρτίες σου. Και ιδού, μερικοί από τους γραμματείς είπαν μέσα τους: Αυτός βλασφημεί. Και βλέποντας ο Ιησούς τις σκέψεις τους, είπε: Γιατί σκέφτεστε πονηρά στις καρδιές σας; Τι γαρ είναι ευκολώτερο, να πω έχουν συγχωρηθεί οι αμαρτίες σου, ή να πω σήκω και περπάτα; Για να ξέρετε ότι ο υιός του ανθρώπου έχει εξουσία επί της γης να συγχωρεί αμαρτίες, τότε λέει στον παραλυτικό: Σηκώσου, πάρε το κρεβάτι σου και πήγαινε στο σπίτι σου. Και εγερθείς απήλθε στον οίκο του. Αφού είδαν δε, οι όχλοι θαύμασαν και δόξασαν τον Θεό που έδωσε τέτοια εξουσία στους ανθρώπους.

Και περνώντας ο Ιησούς από εκεί, είδε έναν άνθρωπο καθισμένο στο τελωνείο, που λεγόταν Ματθαίος, και του λέει: Ακολούθησέ με. Και σηκωθείς τον ακολούθησε. Καὶ ἔγινε καθώς αὐτὸς ἀνέκλινε στὸ σπῆτι, καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶνες καὶ ἁμαρτωλοὶ, ἀφοῦ ἦλθαν, ἀνέκλιναν μαζί με τὸν Ἰησοῦ καὶ τοὺς μαθητὲς του. Καὶ αφοῦ εἶδαν, οἱ Φαρισαῖοι εἶπαν στους μαθητὲς του, γιατί με τους τελῶνες καὶ τους ἁμαρτωλοὺς τρώει ὁ διδάσκαλός σας; Ὁ Ἰησούς, αφοῦ ἄκουσε, τοὺς εἶπε: Δεν ἔχουν ἀνάγκη γιατροῦ οἱ υγιεῖς, ἀλλὰ οἱ ἄρρωστοι. Αφοῦ πάτε, μάθετε τι εἶναι ἔλεος θέλω καὶ ὄχι θυσία. Γιατί δεν ἦρθα νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς σε μετάνοια.

Τότε πλησιάζουν σε αὐτὸν οἱ μαθητὲς τοῦ Ἰωάννη λέγοντας: Γιατί εμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύουμε πολὺ, ἐνῶ οἱ μαθητὲς σου δεν νηστεύουν; Καὶ εἶπε σε αὐτοὺς ὁ Ἰησούς: Μήπως μποροῦν οἱ υιοὶ τοῦ νυμφώνα νὰ πενθοῦν ὅσο χρόνο εἶναι μαζί τους ὁ νυμφίος; Θὰ ἔρθουν ὁμως ἡμέρες ὅταν ἀφαιρεθεῖ ἀπὸ αὐτοὺς ὁ νυμφίος, καὶ τότε θὰ νηστεύουν. Κανεῖς δεν βάζει μπάλωμα ἀπὸ ἀκατέργαστο ὕφασμα σε παλιὸ ρούχο, γιατί τὸ γέμισμά του τραβάει ἀπὸ τὸ ρούχο καὶ γίνεται χειρότερο σκῆσιμο. Οὔτε ρίχνουν νέο κρασί σε παλιούς ἀσκοὺς· ἀλλιῶς σκίζονται οἱ ἀσκοί, καὶ τὸ κρασί χύνεται καὶ οἱ ἀσκοὶ χάνονται. Ἀλλὰ ρίχνουν νέο κρασί σε καινούριους ἀσκοὺς, καὶ διατηροῦνται καὶ τὰ δύο.

Ἐνῶ αὐτὸς μιλοῦσε σε αὐτοὺς, ἰδοὺ ἓνας ἄρχοντας προσέγγισε καὶ τὸν προσκυνούσε λέγοντας ὅτι ἡ κόρη μου μόλις πέθανε, ἀλλὰ ἔλα καὶ βάλε τὸ χέρι σου πάνω της καὶ θὰ ζήσει. Καὶ σηκωθείς ὁ Ἰησούς τὸν ἀκολούθησε, καὶ οἱ μαθητὲς του. Καὶ ἰδοὺ, ἓνα γυναικίκα που αἱμορραγοῦσε δώδεκα χρόνια, πλησιάζοντας ἀπὸ πίσω, ἀγγίξε τὸ κράσπεδο τοῦ ἱματίου του. Ἐλεγε γὰρ μέσα της: Ἐὰν μόνο ἀγγίξω τὸ ἱμάτιό του, θὰ σωθῶ. Ὁ δε Ἰησούς, γυρίζοντας καὶ βλέποντας αὐτήν, εἶπε· Θάρσει, θυγάτερ, ἡ πίστη σου σε ἔχει

σώσει. Και σώθηκε η γυναίκα από εκείνη την ώρα. Και αφού ήρθε ο Ιησούς στην οικία του άρχοντα και είδε τους αυλητές και τον όχλο που θορυβούνταν, λέγει σε αυτούς, Αναχωρήστε, γιατί δεν πέθανε το κορίτσι, αλλά κοιμάται. Και τον κοροΐδευαν. Όταν όμως διώχθηκε ο όχλος έξω, μπαίνοντας έπιασε το χέρι της, και σηκώθηκε το κορίτσι. Και εξήλθε η φήμη αυτή σε όλη την γη εκείνη.

Και καθώς ο Ιησούς περνούσε από εκεί, τον ακολούθησαν δύο τυφλοί που φώναζαν και έλεγαν: Ελέησέ μας, υιέ του Δαβίδ. Αφού ήλθε στην οικία, προσήλθαν σε αυτόν οι τυφλοί, και λέει σε αυτούς ο Ιησούς: Πιστεύετε ότι μπορώ να το κάνω αυτό; Του λένε: Ναι, Κύριε. Τότε άγγιξε τα μάτια τους λέγοντας: Σύμφωνα με την πίστη σας, ας γίνει σε εσάς. Και ανοίχθηκαν τα μάτια τους, και ο Ιησούς τους μίλησε αυστηρά λέγοντας: Προσέξτε, κανείς να μην το μάθει. Αυτοί δε, αφού βγήκαν έξω, διέδωσαν τη φήμη του σε ολόκληρη εκείνη τη χώρα.

Ενώ αυτοί έφευγαν, ιδού, του έφεραν έναν άνθρωπο κωφό που ήταν δαιμονισμένος. Και αφού εκδιώχθηκε το δαιμόνιο, μίλησε ο κωφός, και θαύμασαν οι όχλοι λέγοντας ότι ποτέ δεν φάνηκε έτσι στο Ισραήλ. Οι δε Φαρισαίοι έλεγαν, Με τον άρχοντα των δαιμονίων εκβάλλει τα δαιμόνια.

Και περιόδευε ο Ιησούς σε όλες τις πόλεις και τα χωριά, διδάσκοντας στις συναγωγές τους και κηρύσσοντας το ευαγγέλιο της βασιλείας και θεραπεύοντας κάθε νόσο και κάθε ασθένεια στο λαό.

Βλέποντας δε τα πλήθη, σπλαχνίστηκε για αυτούς, γιατί ήταν εξαντλημένοι και εγκαταλελειμμένοι σαν πρόβατα που δεν έχουν ποιμένα. Τότε λέγει στους μαθητές του: Ο μεν θερισμός είναι

πολύς, οι δε εργάτες ολίγοι. Παρακαλέσατε λοιπόν τον κύριο του θερισμού, ώστε να στείλει εργάτες στον θερισμό του.

10

Και αφού προσκάλεσε τους δώδεκα μαθητάς του, τους έδωσε εξουσία επί των ακαθάρτων πνευμάτων, ώστε να τα εκβάλλουν και να θεραπεύουν κάθε νόσο και κάθε μαλακία. Των δώδεκα δε αποστόλων τα ονόματα είναι αυτά: πρώτος ο Σίμων, ο λεγόμενος Πέτρος, και ο Ανδρέας ο αδελφός του, ο Ιάκωβος του Ζεβεδαίου και ο Ιωάννης ο αδελφός του, Φίλιππος και Βαρθολομαίος, Θωμάς και Ματθαίος ο τελώνης, Ιάκωβος ο του Αλφαίου και Λεββαίος ο επικληθείς Θαδδαίος, Σίμων ο Κανανίτης και Ιούδας ο Ισκαριώτης, ο οποίος και παρέδωσε αυτόν.

Αυτούς τους δώδεκα τους έστειλε ο Ιησούς, αφού τους παράγγειλε λέγοντας: Σε δρόμο εθνών μη πάτε και σε πόλη Σαμαρειτών μη μπείτε, Πηγαίνετε δε μάλλον προς τα πρόβατα τα απολωλότα του οίκου Ισραήλ. Καθώς πηγαίνετε, κηρύσσετε λέγοντας ότι ήγγισε η βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ασθενείς θεραπεύετε, λεπρούς καθαρίζετε, νεκρούς εγείρετε, δαιμόνια εκβάλλετε· δωρεάν λάβατε, δωρεάν δώστε. Μην αποκτήσετε χρυσό μήτε άργυρο μήτε χαλκό στις ζώνες σας. Μή πάρτε σακούλα για τον δρόμο μήτε δύο χιτώνες μήτε σανδάλια μήτε ραβδί, γιατί ο εργάτης είναι άξιος της τροφής του. Σε οποιαδήποτε πόλη ή χωριό εισέλθετε, εξετάστε ποιος σε αυτήν είναι άξιος, και εκεί μείνετε έως ότου αναχωρήσετε. Εισερχόμενοι δε στην οικία, ασπαστείτε αυτήν λέγοντας: Ειρήνη σε αυτό το σπίτι. Και εάν μιν είναι η οικία άξια, ας έλθει η ειρήνη σας επάνω της, εάν δε δεν είναι άξια, η ειρήνη σας προς εσάς ας επιστρέψει. Και όποιος εάν δεν σας δεχθεί ούτε ακούσει τα λόγια σας, βγαίνοντας έξω από το σπίτι ή την πόλη εκείνη, τινάζετε τη σκόνη από τα πόδια σας. Αμήν

λέγω υμίν, ανεκτότερον θα είναι για τη γη Σοδόμων και Γομόρρας εν ημέρα κρίσεως παρά για την πόλη εκείνη.

Ιδού, εγώ σας στέλνω ως πρόβατα στη μέση λύκων· γίνεσθε λοιπόν φρόνιμοι ως τα φίδια και ακέραιοι ως τα περιστέρια. Προσέχετε δε από τους ανθρώπους, γιατί θα σας παραδώσουν σε συνέδρια και στις συναγωγές τους θα σας μαστιγώσουν. Και θα οδηγηθείτε ενώπιον ηγεμόνων και βασιλέων εξαιτίας μου, για μαρτυρία σε αυτούς και στα έθνη. Όταν όμως σας παραδώσουν, μην ανησυχήσετε πώς ή τι θα μιλήσετε, διότι θα σας δοθεί εκείνη την ώρα τι θα πείτε. Διότι δεν είστε εσείς που μιλάτε, αλλά το Πνεύμα του Πατέρα σας που μιλά μέσα σας. Θα παραδώσει δε αδελφός τον αδελφό του στο θάνατο και πατέρας το τέκνο του, και θα επαναστήσουν τα τέκνα εναντίον των γονέων τους και θα τους θανατώσουν. Και θα είστε μισημένοι από όλους εξαιτίας του ονόματός μου, αλλά αυτός που θα υπομείνει μέχρι τέλους, αυτός θα σωθεί. Όταν δε σας διώκουν σε αυτή την πόλη, φεύγετε στην άλλη· αμήν γαρ σας λέγω, δεν θα τελειώσετε τις πόλεις του Ισραήλ έως ότου έλθει ο Υιός του ανθρώπου. Δεν είναι ο μαθητής πάνω από τον διδάσκαλο, ούτε ο δούλος πάνω από τον κύριό του. Αρκετό για τον μαθητή να γίνει ως ο διδάσκαλός του, και για τον δούλο ως ο κύριός του. Εάν τον οικοδεσπότη τον αποκάλεσαν Βεελζεβούλ, πόσο μάλλον τους οικιακούς του; Μη φοβάστε λοιπόν αυτούς, γιατί δεν υπάρχει τίποτα καλυμμένο που δεν θα αποκαλυφθεί, και κρυφό που δεν θα γνωστεί. Αυτό που σας λέγω στο σκοτάδι, πείτε το στο φως, και αυτό που ακούτε στο αυτί, κηρύττε το επάνω στις στέγες. Και μη φοβηθείτε από αυτούς που σκοτώνουν το σώμα, αλλά την ψυχή δεν μπορούν να σκοτώσουν· φοβηθείτε δε μάλλον αυτόν που μπορεί και ψυχή και σώμα να καταστρέψει στη γέεννα. Δεν πωλούνται δύο σπουργίτια για ένα ασσάριο; Και ένα από αυτά δεν θα πέσει στη γη χωρίς τον Πατέρα

σας. Όλες οι τρίχες της κεφαλής σας είναι αριθμημένες. Μη φοβάστε λοιπόν, εσείς αξίζετε περισσότερο από πολλά στρουθία.

Κάθε λοιπόν όποιος θα με ομολογήσει μπροστά στους ανθρώπους, θα τον ομολογήσω κι εγώ μπροστά στον Πατέρα μου που είναι στους ουρανούς. Όποιος δε αν αρνηθεί εμένα μπροστά στους ανθρώπους, θα αρνηθώ κι εγώ αυτόν μπροστά στον πατέρα μου που είναι στους ουρανούς.

Μη νομίζετε ότι ήρθα να ρίξω ειρήνη επάνω στη γη· δεν ήρθα να ρίξω ειρήνη, αλλά μάχαιρα. Ήρθαν γάρ να χωρίσουν άνθρωπο κατὰ τοῦ πατέρα του καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητέρας της καὶ νύφη κατὰ τῆς πεθεράς της. Και εχθροὶ του ανθρώπου εἶναι οἱ οικιακοὶ του.

Όποιος αγαπά πατέρα ἢ μητέρα περισσότερο ἀπὸ ἐμένα δεν εἶναι ἀξίός μου, καὶ ὅποιος αγαπά γιο ἢ κόρη περισσότερο ἀπὸ ἐμένα δεν εἶναι ἀξίός μου. Καὶ ὅποιος δεν παίρνει τον σταυρὸ του καὶ ακολουθεῖ πίσω μου, δεν εἶναι ἀξίός μου. Ο ἔχοντας βρει την ψυχὴ του θα τη χάσει, καὶ ὁ ἔχοντας χάσει την ψυχὴ του εξαιτίας ἐμοῦ θα τη βρει.

Ο δεχόμενος ἐσάς, ἐμένα δέχεται, καὶ ὁ δεχόμενος ἐμένα, δέχεται αὐτόν που με ἔστειλε. Όποιος δέχεται προφήτη στο ὄνομα του προφήτη θα λάβει μισθὸ προφήτη, καὶ ὅποιος δέχεται δίκαιο στο ὄνομα του δικαίου θα λάβει μισθὸ δικαίου. Καὶ ὅποιος εἰς ποτίσει ἕναν ἀπὸ αὐτοὺς τους μικροὺς ἕνα ποτήρι κρὺο νερό μόνον στο ὄνομα του μαθητῆ, ἀληθῶς σας λέγω, δεν θα χάσει τον μισθὸ του.

Και έγινε ότι όταν τελείωσε ο Ιησούς να δίνει οδηγίες στους δώδεκα μαθητές του, αναχώρησε από εκεί για να διδάσκει και να κηρύττει στις πόλεις τους.

Ο δε Ιωάννης, αφού άκουσε στη φυλακή τα έργα του Χριστού, στέλνοντας δύο από τους μαθητές του Του είπε, Συ είσαι ο ερχόμενος ή να περιμένουμε κάποιον άλλον; Και αποκριθείς ο Ιησούς τους είπε: Πηγαίνοντας αναφέρετε στον Ιωάννη αυτά που ακούτε και βλέπετε, Τυφλοί αναβλέπουν και χωλοί περπατούν, λεπροί καθαρίζονται και κωφοί ακούουν, νεκροί εγείρονται και πτωχοί ευαγγελίζονται. Και μακάριος είναι όποιος δεν σκανδαλιστεί σε μένα.

Ενώ αυτοί πορεύονταν, άρχισε ο Ιησούς να λέει στα πλήθη για τον Ιωάννη: Τι βγήκατε στην έρημο να δείτε; Κάλαμο που σαλεύεται από τον άνεμο; Αλλά τι βγήκατε να δείτε; Άνθρωπο ντυμένο με μαλακά ρούχα; Ιδού, αυτοί που φορούν τα μαλακά είναι στα σπίτια των βασιλέων. Αλλά τι βγήκατε να δείτε; Προφήτη; Ναι, σας λέω, και περισσότερο από προφήτη. Αυτός γαρ είναι για τον οποίο έχει γραφτεί: Ιδού, εγώ στέλνω τον άγγελό μου πριν από το πρόσωπό σου, ο οποίος θα ετοιμάσει την οδό σου μπροστά σου.

Αληθώς σας λέγω, δεν έχει εγερθεί μεταξύ των γεννημένων από γυναίκες μεγαλύτερος του Ιωάννη του Βαπτιστή, αλλά ο μικρότερος στη βασιλεία των ουρανών είναι μεγαλύτερος από αυτόν. Από δε τις ημέρες του Ιωάννη του Βαπτιστή έως τώρα η βασιλεία των ουρανών βιάζεται, και βίαιοι την αρπάζουν. Γιατί όλοι οι προφύτες και ο νόμος προφύτευσαν μέχρι τον Ιωάννη. Και αν θέλετε να το δεχτείτε, αυτός είναι ο Ηλίας που πρόκειται να έρθει. Όποιος έχει αυτιά να ακούει ας ακούσει.

Σε τι δε θα παρομοιάσω την γενεά αυτή; Όμοια είναι με παιδιά που κάθονται στις αγορές, τα οποία φωνάζοντας στους συντρόφους τους λένε, Παίξαμε το φλάουτο για σας και δεν χορέψατε, θρηνήσαμε για σας και δεν πενήθησατε. Ήρθε γαρ ο Ιωάννης μήτε τρώγοντας μήτε πίνοντας, και λένε: Δαιμόνιο έχει. Ήρθε ο υιός του ανθρώπου τρώγοντας και πίνοντας, και λένε: Ιδού, άνθρωπος λαίμαργος και οينوπότης, φίλος των τελωνών και των αμαρτωλών. Και δικαιώθηκε η σοφία από τα τέκνα της.

Τότε άρχισε να ονειδίζει τις πόλεις στις οποίες έγιναν οι περισσότερες δυνάμεις του, επειδή δεν μετανόησαν. Ουαί σε, Χοραζίν, ουαί σε, Βηθσαιδά, γιατί αν στην Τύρο και τη Σιδώνα είχαν γίνει τα θαύματα που έγιναν σε σας, πολύ παλιά θα είχαν μετανοήσει καθισμένοι σε σάκο και στάχτη. Πλην λέγω σε εσάς, για την Τύρο και τη Σιδώνα θα είναι πιο ανεκτό στην ημέρα της κρίσης παρά για εσάς. Και συ, Καπερναούμ, που υψώθηκες έως τον ουρανό, θα καταβιβαστείς έως τον άδη, γιατί εάν στα Σόδομα είχαν γίνει τα θαύματα που έγιναν σε σένα, θα είχαν παραμείνει μέχρι σήμερα. Πλην σας λέγω ότι η γη των Σοδόμων θα είναι ανεκτότερη στην ημέρα της κρίσεως παρά σε εσένα.

Σε εκείνο τον καιρό, αποκρινόμενος ο Ιησούς είπε: Σε δοξολογώ, Πατέρα, Κύριε του ουρανού και της γης, γιατί απέκρυψες αυτά από σοφούς και συνετούς, και τα αποκάλυψες σε νήπια. Ναί, Πατέρα, ότι έτσι έγινε ευδοκία μπροστά σου. Όλα μου παραδόθηκαν από τον πατέρα μου, και κανείς δεν γνωρίζει τον Υιό παρά μόνο ο Πατέρας, ούτε τον Πατέρα γνωρίζει κανείς παρά μόνο ο Υιός και σε όποιον επιθυμεί ο Υιός να τον αποκαλύψει. Ελάτε σε μένα όλοι όσοι κοπιάζετε και είστε φορτωμένοι, κι εγώ θα σας δώσω ανάπαυση. Σηκώστε τον ζυγό μου επάνω σας και μάθετε από εμένα, ότι είμαι πρᾶος και ταπεινός στην καρδία, και

θα βρείτε ανάπαυση για τις ψυχές σας. Ο ζυγός μου γαρ είναι χρηστός και το φορτίο μου είναι ελαφρό.

12

Σε εκείνο τον καιρό πήγε ο Ιησούς το Σάββατο μέσα από τα σπαρτά χωράφια· οι μαθητές του όμως πείνασαν και άρχισαν να μαδούν στάχια και να τρώνε. Οι Φαρισαίοι δε, αφού το είδαν, του είπαν: Ιδού, οι μαθητές σου κάνουν αυτό που δεν επιτρέπεται να κάνουν το Σάββατο. Αυτός δε τους είπε, δεν διαβάσατε τι έκανε ο Δαβίδ όταν πείνασε αυτός και αυτοί που ήταν μαζί του; Πώς εισήλθε στον οίκο του Θεού και έφαγε τους άρτους της προθέσεως, τους οποίους δεν ήταν επιτρεπτό να φάει ούτε αυτός ούτε αυτοί που ήταν μαζί του, παρά μόνο οι ιερείς; Ή δεν διαβάσατε στο νόμο ότι τα Σάββατα οι ιερείς στο ναό βεβηλώνουν το Σάββατο, και είναι αναίτιοι; Σας λέγω ότι εδώ υπάρχει κάτι μεγαλύτερο από το ναό. Αν δὲ είχατε γνωρίσει τι είναι ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν, δὲν θὰ καταδικάζατε τοὺς ἀναίτιους. Διότι ο υἱὸς του ἀνθρώπου εἶναι κύριος καὶ τοῦ σαββάτου.

Και αφού ἔφυγε ἀπὸ ἐκεῖ, ἦρθε στη συναγωγή τους. Καὶ ἰδού, ἓνας ἄνθρωπος ἦταν ἐκεῖ που εἶχε ξηρὰ τὴ χεῖρα, καὶ τον ρώτησαν λέγοντας: Επιτρέπεται νὰ θεραπεύει κανεῖς τὰ Σάββατα; γιὰ νὰ τον κατηγορήσουν. Ο δε εἶπε σὲ αὐτοὺς, ποῖος θὰ εἶναι ἀπὸ εσὰς ἄνθρωπος που θὰ ἔχει ἓνα πρόβατο, καὶ εἰάν πέσει αὐτὸ τὸ Σάββατο σὲ λάκκο, δὲν θὰ το πιάσει καὶ θὰ το σηκώσει; Πόσο λοιπὸν διαφέρει ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ πρόβατο; Ὡστε ἐπιτρέπεται τὰ Σάββατα νὰ κάνει κανεῖς καλὸ. Τότε λέγει στὸν ἄνθρωπο: Ἐκτείνε τὸ χεῖρ σου, καὶ τὸ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκαταστάθηκε υγιὲς ὡς τὸ ἄλλο. Αὐτὸν βγήκαν ἔξω, οἱ Φαρισαῖοι πῆραν συμβούλιο ἐναντίον του, ὥστε νὰ τον καταστρέψουν. Ο δε Ιησούς, γνωρίζοντας, ἀποχώρησε ἀπὸ ἐκεῖ, καὶ τὸν ἀκολούθησαν πολλοί

όχλοι, και θεράπευσε όλους αυτούς. Και τους επέτιμησε για να μην τον κάνουν φανερό. ώστε να εκπληρωθεί το ειπωμένο διά του προφήτη Ησαΐα, ο οποίος έλεγε Ιδού ο παις μου, τον οποίο εξέλεξα, ο αγαπητός μου, στον οποίο ευαρεστήθηκε η ψυχή μου· θα θέσω το πνεύμα μου επάνω του, και θα αναγγείλει κρίση στα έθνη. Δεν θα ερίσει ούτε θα κραυγάσει, ούτε θα ακούσει κανείς στις πλατείες τη φωνή του. Κάλαμο συντριμμένο δεν θα σπάσει και λινάρι που τυφομένει δεν θα σβήσει, έως ότου εκβάλει εις νίκος την κρίση. Και στο όνομά του τα έθνη θα ελπίζουν.

Τότε του έφεραν έναν δαιμονισμένο που ήταν τυφλός και κωφός, και τον θεράπευσε, ώστε ο τυφλός και κωφός να μιλάει και να βλέπει. Και εκπλήσσονταν όλοι οι όχλοι και έλεγαν: Μήπως αυτός είναι ο Χριστός, ο υιός του Δαβίδ; Οι δε Φαρισαίοι αφού άκουσαν είπαν, αυτός δεν εκβάλλει τα δαιμόνια παρά μόνο με τον Βεελζεβούλ, τον άρχοντα των δαιμονίων. Γνωρίζοντας δε ο Ιησούς τις σκέψεις τους, τους είπε: Κάθε βασιλεία που διαιρείται εναντίον του εαυτού της ερημώνεται, και κάθε πόλη ή οικία που διαιρείται εναντίον του εαυτού της δεν θα σταθεί. Και αν ο Σατανάς εκβάλλει τον Σατανά, διαιρέθηκε εναντίον του εαυτού του· πώς λοιπόν θα σταθεί η βασιλεία του; Και αν εγώ με τον Βεελζεβούλ εκβάλλω τα δαιμόνια, οι υιοί σας με ποιον θα τα εκβάλουν; Γι αυτό αυτοί θα είναι κριτές σας. Αν δε εγώ εν Πνεύματι Θεού εκβάλλω τα δαιμόνια, άρα έφθασεν εφ υμάς η βασιλεία του Θεού. Ή πώς μπορεί κάποιος να μπει στο σπίτι του ισχυρού και να αρπάξει τα σκεύη του, αν δεν δέσει πρώτα τον ισχυρό; Και τότε θα λεηλατήσει το σπίτι του. Αυτός που δεν είναι μαζί μου είναι εναντίον μου, και αυτός που δεν συγκεντρώνει μαζί μου σκορπίζει.

Γι αυτό σᾶς λέγω, κάθε άμαρτία καὶ βλασφημία θα συγχωρηθεί στους ανθρώπους, αλλά ή βλασφημία τοῦ Πνεύματος

δὲν θὰ συγχωρηθεῖ στοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ὅποιος πει λόγο κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θὰ συγχωρηθεῖ σε αὐτόν, ἀλλὰ ὅποιος πει κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δὲν θὰ συγχωρηθεῖ σε αὐτόν οὔτε στὸν παρόντα αἰῶνα οὔτε στὸν μέλλοντα.

Ἦ κάντε τὸ δέντρο καλὸ καὶ τὸν καρπὸ τοῦ καλὸ, ἢ κάντε τὸ δέντρο σαπρὸ καὶ τὸν καρπὸ τοῦ σαπρὸ, γιατί ἀπὸ τὸν καρπὸ τὸ δέντρο γνωρίζεται. Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς μπορεῖτε νὰ λέτε καλὰ πράγματα ἐνῶ εἰστε πονηροί; Γιατί ἀπὸ τὸ περίσσευμα τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. Ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν καλὸ θησαυρὸ βγάζει καλὰ πράγματα, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν πονηρὸ θησαυρὸ βγάζει πονηρά. Λέγω δε σὰς ὅτι κάθε ἀργὸ λόγο πού ἐάν πουν οἱ ἄνθρωποι, θὰ δώσουν λόγο γι αὐτόν τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως. Γιατί ἀπὸ τὰ λόγια σου θὰ δικαιωθείς καὶ ἀπὸ τὰ λόγια σου θὰ καταδικαστεῖς.

Τότε ἀπάντησαν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους λέγοντας: Διδάσκαλε, θέλουμε νὰ δοῦμε ἀπὸ σένα ἓνα σημεῖο. Αὐτὸς δε ἀπαντώντας τοὺς εἶπε: Γενεὰ πονηρὴ καὶ μοιχαλίδα σημεῖο ἀναζητεῖ, καὶ σημεῖο δὲν θὰ δοθεῖ σε αὐτήν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σημεῖο τοῦ Ἰωνά τοῦ προφήτη. Ὅπως γὰρ ἐγένεο ὁ προφήτης Ἰωνὰς στὴν κοιλία τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρες καὶ τρεῖς νύχτες, ἔτσι θὰ εἶναι καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου στὴν καρδιά τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρες καὶ τρεῖς νύχτες. Ἄνδρες Νινευῖτες θὰ ἀναστηθοῦν στὴν κρίση μαζί με τὴ γενεὰ αὐτή καὶ θὰ τὴν κατακρίνουν, γιατί μετανόησαν στὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωνά, καὶ ἰδοὺ, κάτι περισσότερο ἀπὸ τὸν Ἰωνά εἶναι ἐδῶ. Ἡ βασίλισσα τοῦ νότου θὰ ἐγερθεῖ στὴν κρίση μαζί με τὴ γενεὰ αὐτή καὶ θὰ τὴν κατακρίνει, γιατί ἦρθε ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς νὰ ἀκούσει τὴ σοφία τοῦ Σολομώντα, καὶ ἰδοὺ, κάτι περισσότερο ἀπὸ τὸν Σολομῶντα εἶναι ἐδῶ.

Όταν το ακάθαρτο πνεύμα εξέλθει από τον άνθρωπο, διέρχεται από άνυδρους τόπους ζητώντας ανάπαυση, και δεν βρίσκει. Τότε λέγει: Θα επιστρέψω στο σπίτι μου από όπου βγήκα, και όταν έρχεται το βρίσκει άδειο, σκουπισμένο και στολισμένο. Τότε πηγαίνει και παίρνει μαζί του επτά άλλα πνεύματα πιο πονηρά από τον εαυτό του, και αφού μπουν, κατοικούν εκεί. Και γίνονται τα τελευταία εκείνου του ανθρώπου χειρότερα από τα πρώτα. Έτσι θα είναι και με αυτή την πονηρή γενιά.

Ενώ ακόμα μιλούσε στα πλήθη, ιδού η μητέρα και οι αδελφοί του στέκονταν έξω, ζητώντας να μιλήσουν σε αυτόν. Είπε δε κάποιος σε αυτόν: Ιδού, η μητέρα σου και οι αδελφοί σου στέκονται έξω ζητώντας να σε δουν. Αυτός δε αποκρινόμενος είπε σε αυτόν που του μιλούσε, ποια είναι η μητέρα μου και ποιοι είναι οι αδελφοί μου; Και τεντώνοντας το χέρι του προς τους μαθητές του είπε, Ιδού η μητέρα μου και οι αδελφοί μου, Όποιος κάνει το θέλημα του πατέρα μου που είναι στους ουρανούς, αυτός είναι αδελφός μου και αδελφή μου και μητέρα μου.

13

Σε δε εκείνη την ημέρα, ο Ιησούς, αφού βγήκε από το σπίτι, καθόταν δίπλα στη θάλασσα. Και συγκεντρώθηκαν προς αυτόν πολλοί όχλοι, ώστε αυτός, αφού μπήκε σε πλοίο, να καθίσει, και όλος ο όχλος στεκόταν στον αιγιαλό. Και τους μίλησε πολλά με παραβολές λέγοντας: Ιδού, βγήκε ο σπορέας για να σπείρει. Και ενώ αυτός έσπερνε, μερικά μεν έπεσαν δίπλα στον δρόμο, και ερχόμενα τα πουλιά τα κατέφαγαν, Άλλα δε έπεσαν επάνω στα πετρώδη μέρη, όπου δεν είχε πολλή γη, και αμέσως ανέτειλε επειδή δεν είχε βάθος γης, Όταν όμως ο ήλιος ανέτειλε, καυματίστηκε, και επειδή δεν είχε ρίζα ξεράθηκε Άλλα δε έπεσαν επάνω στις ακάνθες, και ανέβηκαν οι ακάνθες και τα έπνιξαν.

Άλλα δε έπεσαν στην καλή γη και έδιναν καρπό· το μεν εκατό, το δε εξήντα, το δε τριάντα. Όποιος έχει αυτιά να ακούει, ας ακούσει.

Και προσελθόντες οι μαθητές είπαν σε αυτόν, Διατί τους μιλάς με παραβολές; Αυτός δε απαντώντας τους είπε, ότι σε εσάς έχει δοθεί να γνωρίσετε τα μυστήρια της βασιλείας των ουρανών, ενώ σε εκείνους δεν έχει δοθεί. Όποιος γαρ έχει, θα του δοθεί και θα περισσέψει· όποιος δε δεν έχει, και αυτό που έχει θα του αφαιρεθεί. Διὰ τούτο τους μιλω με παραβολές, ώστε βλέποντας να μη βλέπουν και ακούοντας να μην ακούουν μηδέ να καταλαβαίνουν. Μήπως επιστρέφουν, και τότε θα εκπληρωθεί σε αυτούς η προφητεία του Ησαΐα που λέει: Ακούοντας θα ακούσετε και δεν θα καταλάβετε, και βλέποντας θα δείτε και δεν θα ιδείτε. Έχει παχυνθεί γαρ η καρδιά του λαού τούτου, και με τα αυτιά βαρέως άκουσαν, και τα μάτια τους έκλεισαν, μήπως δουν με τα μάτια και με τα αυτιά ακούσουν και με την καρδιά καταλάβουν και επιστρέφουν, και θα τους θεραπεύσω.

Μακάριοι δε οι οφθαλμοί σας, γιατί βλέπουν, και τα αυτιά σας, γιατί ακούνε. Αληθινά σας λέγω ότι πολλοί προφήτες και δίκαιοι επιθύμησαν να δουν αυτά που βλέπετε και δεν είδαν, και να ακούσουν αυτά που ακούτε και δεν άκουσαν.

Εσείς λοιπόν ακούστε την παραβολή του σπείραντος. Κάθε ακούοντας τον λόγο της βασιλείας και μη καταλαβαίνοντας, έρχεται ο πονηρός και παίρνει το σπαρμένο στην καρδιά του· αυτός είναι ο σπαρμένος δίπλα στον δρόμο. Αυτός που σάρθηκε στα πετρώδη μέρη, αυτός είναι εκείνος που ακούει τον λόγο και αμέσως τον δέχεται με χαρά και τον λαμβάνει, Δεν έχει όμως ρίζα μέσα του, αλλά είναι πρόσκαιρος· όταν όμως έρθει θλίψη ή διωγμός εξαιτίας του λόγου, αμέσως σκανδαλίζεται. Αυτός που

σπάρθηκε στις ακάνθες, αυτός είναι εκείνος που ακούει τον λόγο, και η μέριμνα αυτού του αιώνα και η απάτη του πλούτου πνίγουν τον λόγο, και γίνεται άκαρπος. Αυτός δε που σπάρθηκε στην καλή γη, αυτός είναι εκείνος που ακούει τον λόγο και τον καταλαβαίνει, ο οποίος καρποφορεί και αποδίδει ο μὲν εκατό, ο δε εξήντα, ο δε τριάντα.

Άλλη παραβολή τους παρέθεσε λέγοντας: Ομοιώθηκε η βασιλεία των ουρανών με άνθρωπο που έσπειρε καλό σπέρμα στο χωράφι του, Ενώ δε κοιμούνταν οι άνθρωποι, ήρθε ο εχθρός του και έσπειρε ζιζάνια ανάμεσα στο σιτάρι και έφυγε. Όταν όμως βλάστησε το χορτάρι και έκανε καρπό, τότε φάνηκαν και τα ζιζάνια. Προσέρχονται δε οι δούλοι του οικοδεσπότη και του λένε, κύριε, δεν έσπειρες καλό σπέρμα στο χωράφι σου; Από πού λοιπόν έχει ζιζάνια; Αυτός τους είπε, Ένας εχθρός άνθρωπος αυτό το έκανε. Οι δούλοι του είπαν, Θέλεις λοιπόν να πάμε να τα μαζέψουμε; Αυτός δε είπε, όχι, μήπως μαζεύοντας τα ζιζάνια ξεριζώσετε μαζί με αυτά το σιτάρι Αφήστε να αυξάνονται μαζί και τα δύο μέχρι του θερισμού, και στον καιρό του θερισμού θα πω στους θεριστές: Συλλέξτε πρώτα τα ζιζάνια και δέστε τα σε δεμάτια για να τα κάψετε, το σιτάρι όμως συγκεντρώστε το στην αποθήκη μου.

Άλλη παραβολή παρέθεσε σε αυτούς λέγοντας: Όμοια είναι η βασιλεία των ουρανών με κόκκο σιναπιού, τον οποίο ένας άνθρωπος, αφού τον πήρε, έσπειρε στο χωράφι του, Το οποίο μὲν είναι μικρότερο από όλα τα σπέρματα, όταν δε αυξηθεί, είναι μεγαλύτερο από όλα τα λαχανικά και γίνεται δέντρο, ώστε να έρχονται τα πουλιά του ουρανού και να φωλιάζουν στα κλαδιά του.

Ἄλλη παραβολή ἐλάλησεν σε αὐτούς· ὅμοια εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν με ζύμη, τὴν ὁποία λαβοῦσα μια γυναῖκα ἐκρυψε μέσα σε τρία σάτα αλεύρου, ἕως ὅτου ζυμώθηκε ὅλο.

Ὅλα αὐτά μίλησε ὁ Ἰησοῦς σε παραβολές στους ὄχλους, καὶ χωρὶς παραβολή δεν μιλοῦσε σε αὐτούς. Ὡστε νὰ ἐκπληρωθεῖ τὸ εἰπωμένο μέσω τοῦ προφήτη πὺν λέγει: Θὰ ανοίξω τὸ στόμα μου με παραβολές, θὰ ἐκφωνήσω κρυμμένα πράγματα ἀπὸ τῆς καταβολῆς τοῦ κόσμου.

Τότε, ἀφήνοντας τοὺς ὄχλους, ἦρθε στο σπίτι του. Καὶ προσήλθαν σε αὐτὸν οἱ μαθητὲς του λέγοντας: Εξήγησέ μας τὴν παραβολή τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. Αὐτὸς δὲ ἀποκρινόμενος τοὺς εἶπε: Αὐτὸς πὺν σπέρνει τὸ καλὸ σπέρμα εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. Ὁ δε ἀγρὸς εἶναι ὁ κόσμος, τὸ δε καλὸ σπέρμα, αὐτοὶ εἶναι οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας, τὰ δε ζιζάνια εἶναι οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ. Ὁ δε ἐχθρὸς πὺν ἐσπείρε αὐτὰ εἶναι ὁ διάβολος, ὁ δε θερισμὸς εἶναι ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνος, οἱ δε θεριστὰί εἶναι ἄγγελοι. Ὅπως λοιπὸν συλλέγονται τὰ ζιζάνια καὶ καίονται στη φωτιά, ἔτσι θὰ εἶναι στη συντέλεια αὐτοῦ τοῦ αἰῶνα. Θὰ στείλει ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους του, καὶ θὰ συλλέξουν ἀπὸ τὴν βασιλεία τοῦ ὅλα τὰ σκάνδαλα καὶ αὐτοὺς πὺν πράττουν τὴν ανομία. Καὶ θὰ ρίξουν αὐτοὺς στην κάμινο τῆς φωτιάς· ἐκεῖ θὰ εἶναι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν οδόντων. Τότε οἱ δίκαιοι θὰ λάμπουν σαν τὸν ἥλιο στη βασιλεία τοῦ Πατέρα τους. Ὅποιος ἔχει αὐτιά γιὰ νὰ ἀκοῦει, ἀς ἀκούσει.

Πάλιν ὅμοια εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν με θησαυρὸ κεκρυμμένο στο ἀγρό, τὸν ὁποῖο ἔχοντας βρεῖ ἓνας ἄνθρωπος τὸν ἐκρυψε, καὶ ἀπὸ τὴν χαρὰ τοῦ πηγαίνει καὶ πουλὰ ὅλα ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει ἐκεῖνο τὸν ἀγρό.

Πάλιν, η βασιλεία των ουρανών είναι όμοια με έναν άνθρωπο έμπορο που ζητά καλά μαργαριτάρια ό οποίος, αφού βρήκε ένα πολύτιμο μαργαριτάρι, έφυγε, πούλησε όλα όσα είχε και το αγόρασε.

Πάλι όμοια είναι η βασιλεία των ουρανών με σαγήνη που ρίχτηκε στη θάλασσα και συγκέντρωσε από κάθε είδος ἦν, ότε έπληρώθη, άναβιβάσαντες αὐτήν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. Ἐτσι θα εἶναι στη συντέλεια του αἰώνα. Θα βγουν οι άγγελοι και θα χωρίσουν τους πονηρούς από τη μέση των δικαίων. Και θα ρίξουν αυτούς στην κάμινο της φωτιάς, εκεί θα εἶναι ο κλαυθμός και ο τριγμός των οδόντων. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς: Συνήκατε ταῦτα πάντα; Λέγουσιν αὐτῷ: Ναί, Κύριε. Αὐτός δε τους εἶπε, Για τούτο κάθε γραμματέας που έχει εκπαιδευτεί στη βασιλεία των ουρανών εἶναι όμοιος με άνθρωπο οικοδεσπότη, ο οποίος βγάξει από τον θησαυρό του καινούργια και παλιά.

Και έγινε όταν τελείωσε ο Ιησούς τις παραβολές αυτές, αναχώρησε από εκεί. Και αφού ήρθε στην πατρίδα του, τους δίδασκε στη συναγωγή τους, ώστε να εκπλήττονται και να λένε: Από πού έχει αὐτός αὐτή τη σοφία και τις δυνάμεις; Δεν εἶναι αὐτός ο υἱός του τέκτονα; Δεν λέγεται η μητέρα του Μαριάμ και οι αδελφοί του Ιάκωβος και Ιωσήs και Σίμων και Ιούδας; Και οι αδελφές του δεν εἶναι όλες κοντά μας; Από πού λοιπόν έχει αὐτός όλα αυτά; Και σκανδαλίζονταν σε αὐτόν. Ο δε Ιησούς τους εἶπε, Δεν εἶναι προφήτης άτιμος παρά μόνο στην πατρίδα του και στο σπίτι του. Και δεν έκανε εκεί πολλά θαύματα εξαιτίας της απιστίας τους.

Σε εκείνο τον καιρό, ο τετράρχης Ηρώδης άκουσε τη φήμη του Ιησού. Και είπε στους υπηρέτες του, αυτός είναι ο Ιωάννης ο Βαπτιστής, αυτός ανέστη από τους νεκρούς, και γι αυτό οι δυνάμεις ενεργούν σε αυτόν. Ο Ηρώδης, αφού έπιασε τον Ιωάννη, τον έδεσε και τον έβαλε στη φυλακή εξαιτίας της Ηρωδιάδας, της γυναίκας του Φιλίππου, του αδελφού του. Έλεγε γαρ αυτό ο Ιωάννης: Δεν σου επιτρέπεται να την έχεις. Και θέλοντας να τον σκοτώσει, φοβήθηκε το πλήθος, γιατί τον θεωρούσαν προφήτη. Των γενεθλίων δέ γινομένων τοῦ Ἡρώδη, χόρεψε ἡ θυγατέρα τῆς Ἡρωδιάδας στο μέσο καὶ ἄρесе στον Ἡρώδη. Ὅθεν μεθ' ὅρκου ωμολόγησε σ' αυτήν να δώσει ὅ,τι εἰάν ζητήσει. Αυτή δε, αφού προτράπηκε από τη μητέρα της, λέει: Δώσε μου εδώ σε πιάτο το κεφάλι του Ιωάννη του Βαπτιστή. Και λυπήθηκε ο βασιλιάς, αλλά εξαιτίας των ὀρκων και των συνδαιτυμόνων διέταξε να δοθῇ. Και αφού έστειλε, αποκεφάλισε τον Ιωάννη στη φυλακή. Και φέρθηκε η κεφαλή του σε πινάκι και δόθηκε στο κοράσιο, και το έφερε στη μητέρα της. Και αφού πλησίασαν οι μαθητές του, πήραν το σώμα και το έθαιραν, και αφού ήρθαν, το ανήγγειλαν στον Ιησού.

Αφού άκουσε, ο Ιησούς αποχώρησε από εκεί με πλοίο σε ένα έρημο τόπο κατ' ιδίαν, και αφού άκουσαν, οι ὄχλοι τον ακολούθησαν πεζοί από τις πόλεις. Και αφού βγήκε έξω ο Ιησούς, είδε πολύ κόσμο, και σπλαχνίστηκε γι αυτούς και θεράπευσε τους αρρώστους τους. Το βράδυ, αφού συνέβη, προσήλθαν σε αυτόν οι μαθητές του λέγοντας: Ἐρημος εἶναι ὁ τόπος και ἡ ὥρα ἤδη πέρασε· ἀπόλυσε τους ὄχλους, ὥστε αφού φύγουν στα χωριά να αγοράσουν τροφές για τους εαυτούς τους. Ο δε Ιησούς τους εἶπε· Δεν χρειάζεται να φύγουν· δώστε τους εσείς να φάνε. Αυτοί του λένε, δεν έχουμε εδώ παρά μόνο πέντε ἄρτους και δύο ψάρια. Αυτός όμως εἶπε: Φέρτε μου τα εδώ. Και αφού διέταξε τους ὄχλους να ξαπλώσουν επάνω στους χόρτους, πήρε τους πέντε ἄρτους και τους δύο ιχθύες, ανέβλεψε στον ουρανό και ευλόγησε,

και αφού τους έκλασε, τους έδωκε στους μαθητές, οι δε μαθητές τους στους όχλους. Και έφαγαν όλοι και χορτάσθηκαν, και σήκωσαν το περισσεύον των κομματιών δώδεκα καλάθια γεμάτα. Οι δε που έτρωγαν ήταν άνδρες περίπου πέντε χιλιάδες, χωρίς να υπολογιστούν οι γυναίκες και τα παιδιά.

Και αμέσως ο Ιησούς ανάγκασε τους μαθητές του να επιβιβαστούν στο πλοίο και να προχωρήσουν πριν από αυτόν στην απέναντι όχθη, έως ότου απολύσει τους όχλους. Και αφού απέλυσε τους όχλους, ανέβη στο βουνό μόνος του για να προσευχηθεί. Όταν έγινε βράδυ, ήταν εκεί μόνος. Το πλοίο ήταν ήδη στη μέση της θάλασσας, βασανιζόμενο από τα κύματα, γιατί ο άνεμος ήταν αντίθετος. Στην τέταρτη φυλακή της νύχτας, ο Ιησούς πήγε προς αυτούς περπατώντας επάνω στη θάλασσα. Και αφού τον είδαν οι μαθητές να περπατά επάνω στη θάλασσα, ταραχθήκαν λέγοντας ότι είναι φάντασμα, και από τον φόβο έκραξαν. Αμέσως όμως μίλησε σε αυτούς ο Ιησούς λέγοντας: Θαρρείτε, εγώ είμαι, μη φοβείστε. Αποκρινόμενος δε σε αυτόν, ο Πέτρος είπε: Κύριε, αν είσαι εσύ, διάταξέ με να έρθω προς εσένα πάνω στα νερά. Αυτός δε είπε, Έλα. Και καταβαίνοντας από το πλοίο, ο Πέτρος περπάτησε πάνω στα νερά για να πάει προς τον Ιησού. Βλέποντας όμως τον ισχυρό άνεμο, φοβήθηκε, και αρχίζοντας να βυθίζεται, έκραξε λέγοντας: Κύριε, σώσε με. Αμέσως δε ο Ιησούς, έχοντας τεντωμένο το χέρι, έπιασε αυτόν και του λέει, Ολιγόπιστε, γιατί δίστασες; Και καθώς εμβαίνανε στο πλοίο, κόπασε ο άνεμος. Αυτοί που ήρθαν στο πλοίο τον προσκύνησαν λέγοντας: Αληθώς είσαι υιός του Θεού.

Και αφού διαπέρασαν, ήρθαν στη γη Γεννησαρέτ. Και αφού τον αναγνώρισαν, οι άνδρες του τόπου εκείνου έστειλαν σε ολόκληρη την περιχώρο εκείνη, και του προσέφεραν όλους όσους

ήταν άρρωστοι. Και τον παρακαλούσαν να αγγίξουν έστω και μόνο το κράσπεδο του ιματίου του, και όσοι το άγγιξαν σώθηκαν.

15

Τότε προσέρχονται στον Ίησου οι γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, λέγοντας Γιατί οἱ μαθητές σου παραβαίνουν την παράδοση των πρεσβυτέρων; Διότι δεν νίπτονται τα χέρια τους όταν τρώνε ψωμί. Αυτός δε αποκρινόμενος τους εἶπε, Διατί και εσεῖς παραβαίνετε την εντολή του Θεοῦ ἐξαιτίας της παράδοσής σας; Ο Θεός διέταξε λέγοντας: Τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου, και Ὅποιος κακολογεί πατέρα ἢ μητέρα ας θανατωθεῖ. Εσεῖς ὁμως λέτε, ὅποιος αν πει στον πατέρα ἢ στη μητέρα, δῶρο αὐτό ἀπὸ το ὁποῖο θα μπορούσες να ωφεληθεῖς ἀπὸ ἐμένα, και δεν θα τιμήσει τον πατέρα του ἢ τη μητέρα του, Και ακυρώσατε την εντολή του Θεοῦ ἐξαιτίας της παράδοσής σας. Ὑποκριτές, καλὰ προφήτευσε περὶ σας ο Ησαΐας λέγοντας, Πλησιάζει σε μένα ο λαός αὐτός με το στόμα του και με τα χεῖλη του με τιμά, ἀλλὰ ἡ καρδιά του ἀπέχει μακριά ἀπὸ ἐμένα. Μάταια δε με σέβονται, διδάσκοντας διδασκαλίες που εἶναι ἐντολές ἀνθρώπων.

Και ἀφού προσκάλεσε τον ὄχλο, τους εἶπε: Ακούτε και καταλαβαίνετε, Δεν εἶναι αὐτό που μπαίνει στο στόμα που μολύνει τον ἄνθρωπο, ἀλλὰ αὐτό που βγαίνει ἀπὸ το στόμα, αὐτό μολύνει τον ἄνθρωπο. Τότε προσελθόντες οἱ μαθητές του εἶπαν σε αὐτόν, ξέρεις ὅτι οἱ Φαρισαῖοι σκανδαλίστηκαν ἀκούγοντας τον λόγο; Αὐτός δε ἀπαντώντας εἶπε, κάθε φυτεία την ὁποία δεν φύτευσε ο πατέρας μου ο ουράνιος θα ξεριζωθεῖ. Αφήστε τους, εἶναι τυφλοὶ ὁδηγοὶ τυφλῶν· αν ἕνας τυφλός ὁδηγεῖ ἕναν τυφλό, και οἱ δύο θα πέσουν σε λάκκο. Αποκρινόμενος δε, ο Πέτρος του εἶπε: Εξήγησέ μας αὐτή την παραβολή. Ο δε Ἰησοῦς εἶπε, Ἀκόμη

και εσείς ασύνετοι είστε; Δεν καταλαβαίνετε ακόμα ότι όλο αυτό που μπαίνει στο στόμα πηγαίνει στην κοιλιά και μετά πετιέται στην αποχωρητήριο; Τα δε εκπορευόμενα εκ του στόματος, εκ της καρδιάς εξέρχεται, και εκείνα μολύνουν τον άνθρωπο. Γιατί από την καρδιά βγαίνουν πονηροί διαλογισμοί, φόνοι, μοιχειές, πορνείες, κλοπές, ψευδομαρτυρίες, βλασφημίες. Αυτά είναι τα πράγματα που μολύνουν τον άνθρωπο, αλλά το να τρώει κανείς με άπλυτα χέρια δεν μολύνει τον άνθρωπο.

Και αφού βγήκε από εκεί, ο Ιησούς αποσύρθηκε στα μέρη της Τύρου και της Σιδώνας. Και ιδού, μια Χαναναία γυνή από εκείνα τα όρια, αφού βγήκε, φώναξε σε αυτόν λέγοντας: Ελέησέ με, Κύριε, υιέ του Δαβίδ, η κόρη μου δαιμονίζεται άσχημα. Αυτός όμως δεν της απάντησε λόγο. Και προσελθόντες οι μαθητές του τον ρωτούσαν λέγοντες, απόλυσέ την, γιατί κράζει πίσω μας. Αυτός δε αποκρινόμενος είπε, Δεν έχω σταλεί παρά μόνο στα χαμένα πρόβατα του οίκου του Ισραήλ. Αυτή δε, αφού ήρθε, τον προσκύνησε λέγοντας: Κύριε, βοήθησέ με. Αυτός όμως απαντώντας είπε: Δεν είναι καλό να πάρεις τον άρτο των παιδιών και να τον ρίξεις στα σκυλάκια. Αυτή δε είπε, ναι, Κύριε, διότι και τα σκυλάκια τρώνε από τα ψίχουλα που πέφτουν από το τραπέζι των κυρίων τους. Τότε αποκρινόμενος ο Ιησούς της είπε: Ω γυναίκα, μεγάλη είναι η πίστη σου· ας γίνει σε σένα όπως θέλεις. Και θεραπεύτηκε η κόρη της από εκείνη την ώρα.

Και αφού έφυγε από εκεί, ο Ιησούς ήρθε κοντά στη θάλασσα της Γαλιλαίας, και ανεβαίνοντας στο βουνό καθόταν εκεί. Και πλησίασαν σε αυτόν πολλοί όχλοι που είχαν μαζί τους χωλούς, τυφλούς, κωφούς, ανάπηρους και πολλούς άλλους, και τους έριξαν στα πόδια του Ιησού, και τους θεράπευσε. ώστε τα πλήθη να θαυμάσουν βλέποντας κωφούς να ακούουν, αλάλους να λαλούν,

κυλλούς υγιείς, χωλούς να περιπατούν και τυφλούς να βλέπουν, και εδόξασαν τον Θεόν του Ισραήλ.

Ο δε Ιησούς, αφού κάλεσε τους μαθητές του, είπε: Σπλαγχνίζομαι τον όχλο, γιατί ήδη τρεις ημέρες μένουν μαζί μου και δεν έχουν τι να φάνε, και δεν θέλω να τους απολύσω νηστικούς, μήπως λιποθυμήσουν στον δρόμο. Και του λένε οι μαθητές του: Πόθεν θα βρούμε σε αυτήν την ερημία τόσα πολλά ψωμιά ώστε να χορτάσουμε τόσο μεγάλο όχλο; Και λέγει αυτοίς ο Ιησούς: Πόσους άρτους έχετε; Οι δε είπαν: Επτά, και ολίγα ιχθύδια. Και διέταξε τους όχλους να ανακλιθούν στη γη. Και αφού πήρε τους επτά άρτους και τα ψάρια, ευχαρίστησε, έσπασε και έδωσε στους μαθητές του, και οι μαθητές στα πλήθη. Και έφαγαν όλοι και χορτάσθηκαν, και σήκωσαν επτά καλάθια γεμάτα με τα περισσεύοντα κομμάτια. Αυτοί που έτρωγαν ήταν τέσσερις χιλιάδες άνδρες, χωρίς τις γυναίκες και τα παιδιά. Και αφού απέλυσε τους όχλους, ανέβηκε στο πλοίο και ήρθε στα όρια της Μαγδαλά.

16

Και αφού πλησίασαν οι Φαρισαίοι και Σαδδουκαίοι δοκιμάζοντάς τον, τον ρώτησαν να τους δείξει σημείο από τον ουρανό. Αυτός δε αποκρινόμενος τους είπε, όταν γίνεται βράδυ λέτε, καλοκαιρία, γιατί ο ουρανός κοκκινίζει Και το πρωί, σήμερα χειμώνας, γιατί κοκκινίζει θλιβερός ο ουρανός. Υποκριτές, το πρόσωπο του ουρανού γνωρίζετε να διακρίνετε, αλλά τα σημεία των καιρών δεν μπορείτε να γνωρίσετε; Μια πονηρή και μοιχαλίδα γενεά ζητεί σημείο, και δεν θα δοθεί σε αυτήν σημείο παρά μόνο το σημείο του προφήτη Ιωνά. Και αφήνοντάς τους, απήλθε.

Και ερχόμενοι οι μαθητές του στην απέναντι όχθη, ξέχασαν να πάρουν ψωμιά. Ο δε Ιησούς είπε σε αυτούς, βλέπετε και προσέχετε από τη ζύμη των Φαρισαίων και Σαδδουκαίων. Αυτοί όμως συλλογίζονταν μεταξύ τους λέγοντας ότι ψωμιά δεν πήραμε. Γνωρίζοντας όμως ο Ιησούς, είπε σε αυτούς: Τι συλλογίζεστε μέσα σας, ολιγόπιστοι, ότι δεν πήρατε ψωμιά; Δεν καταλαβαίνετε ακόμα, ούτε θυμάστε τους πέντε άρτους των πέντε χιλιάδων και πόσα καλάθια πήρατε; Ούτε τους επτά άρτους των τετρακισχιλίων και πόσες σφυρίδες λάβατε; Πώς δεν καταλαβαίνετε ότι δεν σας είπα να προσέχετε από τη ζύμη των Φαρισαίων και Σαδδουκαίων για ψωμί; Τότε κατάλαβαν ότι δεν τους είπε να προσέχουν από τη ζύμη του ψωμιού, αλλά από τη διδασκαλία των Φαρισαίων και των Σαδδουκαίων.

Έχοντας έρθει δε ο Ιησούς στα μέρη της Καισάρειας της Φιλίππου, ρωτούσε τους μαθητές του λέγοντας: Ποιον με λένε οι άνθρωποι ότι είναι ο Υιός του ανθρώπου; Αυτοί δε είπαν: οι μεν Ιωάννη τον Βαπτιστή, άλλοι δε τον Ηλία, έτεροι δε τον Ιερεμία ή έναν από τους προφήτες. Λέγει σε αυτούς: Εσείς όμως ποιον λέτε ότι είμαι; Αποκρινόμενος δε ο Σίμων Πέτρος είπε: Συ είσαι ο Χριστός, ο Υιός του Θεού του ζώντος. Και αποκρινόμενος ο Ιησούς του είπε: Μακάριος είσαι, Σίμων Βαριωνά, γιατί σάρκα και αίμα δεν το αποκάλυψε σε σένα, αλλά ο Πατέρας μου που είναι στους ουρανούς. Κι εγώ σου λέγω ότι συ είσαι Πέτρος, και επάνω σ αυτή την πέτρα θα οικοδομήσω την εκκλησία μου, και οι πύλες του Άδη δεν θα την κατισχύσουν. Και θα σου δώσω τα κλειδιά της βασιλείας των ουρανών, και ό,τι δέσεις επί της γης, θα είναι δεμένο στους ουρανούς, και ό,τι λύσεις επί της γης, θα είναι λυμένο στους ουρανούς. Τότε διέστειλε τους μαθητές του να μην πουν σε κανέναν ότι αυτός είναι ο Ιησούς ο Χριστός.

Από τότε άρχισε ο Ιησούς να δείχνει στους μαθητές του ότι πρέπει αυτός να πάει στα Ιεροσόλυμα και να πάθει πολλά από τους πρεσβυτέρους και αρχιερείς και γραμματείς και να σκοτωθεί, και την τρίτη ημέρα να εγερθεί. Και παίρνοντας τον στην άκρη ο Πέτρος άρχισε να τον επιπλήττει λέγοντας, Ίλεως σοι, Κύριε, δεν θα σου συμβεί αυτό. Αυτός δε, στραφείς, είπε στον Πέτρο: Ύπαγε οπίσω μου, Σατανά! Σκάνδαλό μου είσαι, γιατί δεν σκέπτεσαι τα του Θεού, αλλά τα των ανθρώπων.

Τότε ο Ιησούς είπε στους μαθητές του, εάν κάποιος θέλει να έλθει πίσω μου, ας αρνηθεί τον εαυτό του και ας σηκώσει τον σταυρό του και ας με ακολουθήσει. Όποιος γαρ αν θέλει να σώσει την ψυχή του, θα τη χάσει, όποιος όμως αν χάσει την ψυχή του εξαιτίας μου, θα τη βρει. Τι γαρ ωφελείται άνθρωπος, εάν κερδίσει τον κόσμο όλο, αλλά ζημιωθεί την ψυχή του; Ή τι θα δώσει άνθρωπος ως αντάλλαγμα της ψυχής του; Πρόκειται γάρ ο Υιός του Ανθρώπου να έρθει στη δόξα του Πατέρα του μετά των άγγέλων του, και τότε θα αποδώσει σέ καθένα σύμφωνα με την πράξη του. Αληθινά σας λέγω, είναι μερικοί από αυτούς που στέκονται εδώ, οι οποίοι δε θα γευτούν θάνατο μέχρι να δουν τον Υιό του Ανθρώπου να έρχεται στη βασιλεία του.

17

Και μετά έξι ημέρες, ο Ιησούς παραλαμβάνει τον Πέτρο και τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, τον αδελφό του, και τους ανεβάζει σε ένα υψηλό βουνό κατ ιδίαν. Και μεταμορφώθηκε μπροστά τους, και έλαμψε το πρόσωπό του σαν τον ήλιο, ενώ τα ρούχα του έγιναν λευκά σαν το φως. Και ιδού, οφθήκαν σε αυτούς ο Μωσής και ο Ηλίας να συνομιλούν μαζί του. Αποκρινόμενος δε ο Πέτρος είπε στον Ιησού: Κύριε, καλό είναι να είμαστε εδώ. Αν θέλεις, ας κάνουμε εδώ τρεις σκηνές: μία για εσένα, μία για τον Μωυσή και

μία για τον Ηλία. Ενώ αυτός ακόμα μιλούσε, ιδού ένα φωτεινό σύννεφο τους επεσκίασε, και ιδού μια φωνή από το σύννεφο έλεγε: Αυτός είναι ο γιος μου ο αγαπημένος, στον οποίο ευαρεστήθηκα· αυτόν ακούτε. Και αφού άκουσαν, οι μαθητές έπεσαν με το πρόσωπό τους κάτω και φοβήθηκαν πολύ. Και προσελθών ο Ιησούς, ήψατο αυτών και είπε· Εγερθήτε και μη φοβείσθε. Σηκώνοντας δε τα μάτια τους, δεν είδαν κανέναν παρά μόνο τον Ιησού. Και καθώς κατέβαιναν από το όρος, ο Ιησούς τους διέταξε λέγοντας: Σε κανέναν μην πείτε το όραμα, μέχρι ο Υιός του Ανθρώπου να αναστηθεί από τους νεκρούς. Και τον ρώτησαν οι μαθητές του λέγοντας: Τι λοιπόν λένε οι γραμματείς ότι πρέπει ο Ηλίας να έρθει πρώτα; Ο δε Ιησούς αποκρίθεις είπε σε αυτούς: Ο Ηλίας μεν έρχεται πρώτον και θα αποκαταστήσει τα πάντα. Σας λέγω ότι ο Ηλίας ήδη ήρθε, και δεν τον αναγνώρισαν, αλλά του έκαναν ό,τι ήθελαν· έτσι και ο Υιός του Ανθρώπου πρόκειται να πάσχει από αυτούς. Τότε κατάλαβαν οι μαθητές ότι τους μιλούσε για τον Ιωάννη τον Βαπτιστή.

Και καθώς ερχόντουσαν προς τον όχλο, προσήλθε σε αυτόν ένας άνθρωπος γονατίζοντας και λέγοντας, Κύριε, ελέησε τον υιό μου, γιατί σεληνιάζεται και πάσχει κακώς, διότι πολλάκις πέφτει στη φωτιά και πολλάκις στο νερό. Και τον έφερα στους μαθητές σου, και δεν μπόρεσαν να τον θεραπεύσουν. Αποκρινόμενος δε ο Ιησούς είπε: Ω γενεά άπιστη και διεστραμμένη, έως πότε θα είμαι μαζί σας; Έως πότε θα σας ανέχομαι; Φέρτε μου αυτόν εδώ. Και επέτιμηνεν αυτό ο Ιησούς, και εξήλθεν απ αυτού το δαιμόνιο και θεραπεύτηκε το παιδί από εκείνη την ώρα. Τότε οι μαθητές, αφού πλησίασαν τον Ιησού κατ ιδίαν, είπαν: Διατί εμείς δεν μπορέσαμε να το διώξουμε; Ο δε Ιησούς τους είπε, Εξαιτίας της απιστίας σας. Αληθινά γαρ σας λέγω, εάν έχετε πίστη ως έναν κόκκο σιναπιού, θα πείτε σε αυτό το βουνό, Μετακινήσου από εδώ εκεί', και θα

μετακινηθεί, και τίποτα δεν θα είναι αδύνατο σε σας. Αυτό το γένος δεν εκπορεύεται παρά μόνο με προσευχή και νηστεία.

Ενώ στρέφονταν αυτοί στην Γαλιλαία, είπε σε αυτούς ο Ιησούς: Μέλλει ο υιός του ανθρώπου να παραδοθεί στα χέρια ανθρώπων. Και θα τον σκοτώσουν, και την τρίτη ημέρα θα αναστηθεί. Και λυπήθηκαν πολύ.

Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερναοὺμ, προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπαν· Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν δὲν πληρώνει τὰ δίδραχμα; Λέγει, ναί. Καὶ ὅταν μῆκε στο σπίτι, τον πρόλαβε ο Ιησούς λέγοντας, τι νομίζεις, Σίμωνα; οι βασιλιάδες της γης από ποιους παίρνουν φόρους ή κήνσο; από τους γιους τους ή από τους ξένους; Λέγει σ αυτόν ο Πέτρος, Από των ξένων. Είπε σ αυτόν ο Ιησούς, Ἄρα λοιπόν ελεύθεροι είναι οι υιοί. Για να μην τους προσβάλουμε, πήγαινε στη θάλασσα, ρίξε άγκιστρο και πάρε το πρώτο ψάρι που θα ανέβει, και ανοίγοντας το στόμα του θα βρεις έναν στατήρα· αφού τον πάρεις, δώσε τον σε αυτούς αντί για μένα και για σένα.

18

Σε εκείνη την ώρα προσήλθαν οι μαθητές στον Ιησού λέγοντας: Ποιος άρα είναι μεγαλύτερος στη βασιλεία των ουρανών; Και αφού κάλεσε ο Ιησούς ένα παιδί, το έστησε στη μέση τους και είπε, Αληθινά σας λέγω, εάν δεν στραφείτε και γίνετε ως τα παιδιά, δεν θα εισέλθετε στη βασιλεία των ουρανών. Όποιος λοιπόν ταπεινώσει τον εαυτό του ως αυτό το παιδί, αυτός είναι ο μεγαλύτερος στη βασιλεία των ουρανών. Και όποιος εάν δεχτεί ένα τέτοιο παιδί στο όνομά μου, εμένα δέχεται. Όποιος σκανδαλίζει ένα από αυτά τα μικρά παιδιά που πιστεύουν σε μένα, θα ήταν καλύτερα γι αυτόν να κρεμαστεί μυλόπετρα

γαϊδουριού στο λαιμό του και να πνιγεί στα βάθη της θάλασσας. Ουαί στον κόσμο από τα σκάνδαλα, γιατί είναι ανάγκη να έλθουν τα σκάνδαλα, αλλά ουαί σε εκείνον τον άνθρωπο δια του οποίου το σκάνδαλο έρχεται. Εάν δε η χείρα σου ή το πόδι σου σε σκανδαλίζει, κόψε τα και ρίξε τα από σένα· καλύτερο για σένα είναι να εισέλθεις στη ζωή χωλός ή κουλός, παρά να έχεις δύο χέρια ή δύο πόδια και να ριφθείς στο αιώνιο πυρ. Και αν το μάτι σου σε σκανδαλίζει, βγάλε το και πέταξέ το μακριά σου· καλύτερα για σένα είναι να μπεις στη ζωή με ένα μάτι, παρά να έχεις δύο μάτια και να ριχτείς στη γέεννα της φωτιάς. Προσέξτε μην καταφρονήσετε έναν από αυτούς τους μικρούς, γιατί σας λέω ότι οι άγγελοι τους στους ουρανούς βλέπουν πάντοτε το πρόσωπο του Πατέρα μου που είναι στους ουρανούς. Ήρθε γαρ ο Υιός του ανθρώπου να σώσει το απολεσθέν.

Τί σας φαίνεται; Εάν ένας άνθρωπος έχει εκατό πρόβατα και πλανηθεί ένα από αυτά, δεν αφήνει τα ενενήντα εννέα στα όρη και πηγαίνοντας ζητά το πλανεμένο; Και εάν καταφέρει να το βρει, αληθινά σας λέω ότι χαίρεται γι αυτό περισσότερο παρά για τα ενενήντα εννέα που δεν έχουν πλανηθεί. Έτσι δεν είναι θέλημα ενώπιον του Πατέρα σας του εν ουρανοίς να απολεσθεί ένας από τους μικρούς αυτούς.

Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, πήγαινε καὶ ἔλεγξέ τον μεταξύ σου καὶ αὐτοῦ μόνου· ἐὰν σου ἀκούσῃ, κέρδισες τὸν ἀδελφόν σου. Εάν δε δεν ακούσει, πάρε μαζί σου ακόμα έναν ή δύο, ώστε ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ή τριῶν να σταθεῖ κάθε λόγος. Εάν δε παρακούσῃ αυτών, πες το στην εκκλησία· εάν δε παρακούσῃ και της εκκλησίας, ας είναι για σένα ὡςπερ ο εθνικός και ο τελώνης. Αληθῶς σας λέγω, ὅσα εάν δέσετε ἐπὶ της γης, θα είναι δεμένα στον ουρανόν, και ὅσα εάν λύσετε ἐπὶ της γης, θα είναι λυμένα στον ουρανόν. Πάλιν αληθινά σας λέγω ὅτι εάν δύο

από εσάς συμφωνήσουν επί της γης για οποιοδήποτε πράγμα που θα ζητήσουν, θα τους δοθεί από τον Πατέρα μου τον εν ουρανοίς. Όπου γαρ είναι δύο ή τρεις συνηγμένοι στο όνομά μου, εκεί είμαι ανάμεσά τους.

Τότε ο Πέτρος πλησίασε σε αυτόν και είπε, Κύριε, πόσες φορές θα αμαρτήσκει εναντίον μου ο αδελφός μου και θα τον συγχωρήσω; Μέχρι επτά φορές; Λέγει σε αυτόν ο Ιησούς: Δεν σου λέγω μέχρι επτά φορές, αλλά μέχρι εβδομήντα φορές επτά.

Γι αυτό ώμοιώθη ή βασιλεία τῶν οὐρανῶν με άνθρωπο βασιλιά, ὁ ὁποῖος ἤθελε να κάνει ἀπολογισμό με τοὺς δούλους του. Αφού ἄρχισε δε να τακτοποιεῖ λογαριασμοὺς, φέρθηκε σε αὐτὸν ἕνας οφειλὲτης μυρίων ταλάντων. Μη ἔχοντας δε να αποδώσει, ὁ κύριός του διέταξε να πωληθεῖ αὐτός και ἡ γυναῖκα του και τα παιδιά του και ὅλα ὅσα εἶχε, και να αποδοθοῦν. Πέφτοντας λοιπόν, ὁ δούλος προσκυνούσε αὐτὸν λέγοντας· Κύριε, μακροθύμησε επάνω μου και ὅλα θα σου αποδώσω. Σπλαγχνισθεῖς δε, ὁ κύριος του δούλου ἐκείνου τον ἀπέλυσε και το δάνειο του το συγχώρεσε. Αφού βγήκε, ὁ δούλος ἐκεῖνος βρήκε ἕναν ἀπὸ τοὺς συνδούλους του, ὁ ὁποῖος του ὀφείλε ἑκατὸ δηνάρια, και αφού τον ἔπιασε, τον ἔπνιγε λέγοντας: Αποδώσέ μου ὅ,τι οφείλεις. Πέφτοντας λοιπόν ὁ σύνδουλός του στα πόδια του, τον παρακαλοῦσε λέγοντας: Να ἔχεις υπομονή μαζί μου και θα σου αποδώσω. Ὁ δε δεν ἤθελε, ἀλλά αφού ἔφυγε τον ἔριξε στη φυλακή μέχρι να αποδώσει το οφειλόμενο.

Αφού εἶδαν οἱ σύνδουλοί του τα γεγονότα, λυπήθηκαν πολὺ και πῆγαν να διηγηθοῦν στον κύριό τους ὅλα ὅσα εἶχαν συμβεῖ. Τότε, αφού τον κάλεσε, ὁ κύριός του λέγει σε αὐτόν· Δοῦλε πονηρὲ, ὅλο το χρέος ἐκεῖνο σου το συγχώρεσα, ἐπειδὴ με παρακάλεσες. Δεν ἔπρεπε και ἐσύ να ἐλεήσεις τον σύνδουλό σου,

όπως κι εγώ εσένα ελέησα; Και οργισθείς ο κύριός του, τον παρέδωσε στους βασανιστές έως ότου αποδώσει όλο το οφειλόμενο σε αυτόν. Έτσι και ο επουράνιος πατέρας μου θα σας κάνει, αν δεν συγχωρήσει ο καθένας τον αδελφό του από την καρδιά του τα παραπτώματά του.

19

Και έγινε ότι όταν τελείωσε ο Ιησούς τους λόγους αυτούς, αναχώρησε από τη Γαλιλαία και ήρθε στα σύνορα της Ιουδαίας πέραν του Ιορδάνου. Και τον ακολούθησαν πολλοί όχλοι, και τους θεράπευσε εκεί. Καὶ ἦλθαν σε αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι δοκιμάζοντάς τον καὶ λέγοντάς του: Ἐπιτρέπεται σε ἄνθρωπο νὰ διαλύσει τὴν γυναῖκα του γιὰ κάθε αἰτία; Αὐτὸς ὁμῶς ἀποκρινόμενος τοὺς εἶπε: Δεν διαβάσατε ὅτι ἐκεῖνος που ἔκανε ἀπὸ τὴν ἀρχή, ἄρσεν καὶ θήλυ τοὺς ἔκανε καὶ εἶπε, Για χάρη αὐτοῦ θα ἀφήσει ὁ ἄνθρωπος τὸν πατέρα του καὶ τὴ μητέρα του καὶ θα ἐνωθεῖ με τὴ γυναῖκα του, καὶ θα εἶναι οἱ δυο τοὺς μία σάρκα. Ὡστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σάρκα. Αὐτὸ λοιπὸν που ὁ Θεὸς ἔνωσε, ἄνθρωπος νὰ μὴ χωρίζει. Λέγουν σε αὐτόν, Τι λοιπὸν ὁ Μωσῆς διέταξε νὰ δώσει βιβλίο διαζυγίου καὶ νὰ ἀπολύσει αὐτήν; Λέγει σε αὐτοὺς ὅτι ὁ Μωσῆς, λόγω τῆς σκληροκαρδίας σας, σας ἐπέτρεψε νὰ ἀπολύσετε τὶς γυναῖκες σας, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀρχή δὲν ἦταν ἔτσι. Λέγω δε σας ὅτι ὅποιος ἀπολύσει τὴ γυναῖκα του ὄχι ἐπὶ πορνεία καὶ παντρευτεῖ ἄλλη, μοιχεύει, καὶ αὐτὸς που παντρεύτηκε διαζευγμένη μοιχεύει. Λέγουν σε αὐτόν οἱ μαθητὲς του, εἰάν ἔτσι εἶναι ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου με τὴ γυναῖκα, δὲν συμφέρει νὰ παντρευτεῖ. Αὐτὸς δε τοὺς εἶπε, δὲν δέχονται ὅλοι αὐτόν τὸν λόγο, ἀλλὰ μόνο ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους ἔχει δοθεῖ. Γιατὶ υπάρχουν ευνούχοι που γεννήθηκαν ἔτσι ἀπὸ τὴν κοιλιά τῆς μητέρας τοὺς. Καὶ υπάρχουν ευνούχοι που ευνουχίστηκαν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους,

και υπάρχουν ευνούχοι που ευνούχισαν τους εαυτούς τους για τη βασιλεία των ουρανών. Όποιος μπορεί να το δεχτεί, ας το δεχτεί.

Τότε του έφεραν παιδιά, για να βάλει πάνω τους τα χέρια και να προσευχηθεί, οι μαθητές όμως τους επέπληξαν. Ο δε Ιησούς είπε: Αφήστε τα παιδιά και μην κωλύετε αυτά να έλθουν προς εμένα, γιατί των τοιούτων είναι η βασιλεία των ουρανών. Και αφού έβαλε τα χέρια του πάνω τους, έφυγε από εκεί.

Και ιδού ένας που πλησίασε είπε σε αυτόν, Διδάσκαλε αγαθέ, τι καλό να κάνω για να έχω αιώνια ζωή; Ο δε είπε σε αυτόν, γιατί με λες καλό; Κανείς δεν είναι καλός παρά μόνο ένας, ο Θεός. Αν δε θέλεις να μπεις στη ζωή, τήρησε τις εντολές. Του λέει: Ποιες; Ο δε Ιησούς είπε: Το δεν θα φονεύσεις, δεν θα μοιχεύσεις, δεν θα κλέψεις, δεν θα ψευδομαρτυρήσεις. Τίμα τον πατέρα και τη μητέρα σου, και θα αγαπήσεις τον πλησίον σου ως τον εαυτό σου. Ο νεανίας του λέει, Όλα αυτά τα έχω φυλάξει από τη νεότητά μου· τι μου λείπει ακόμα; Του είπε ο Ιησούς: Αν θέλεις να είσαι τέλειος, πήγαινε, πούλησε τα υπάρχοντά σου και δώσε στους φτωχούς, και θα έχεις θησαυρό στον ουρανό, και έλα, ακολούθησέ με. Ακούοντας δε ο νεανίσκος τον λόγο, απήλθε λυπούμενος, γιατί είχε πολλά κτήματα. Ο δε Ιησούς είπε στους μαθητές του: Αμήν λέγω σε σας ότι δύσκολα ένας πλούσιος θα εισέλθει στη βασιλεία των ουρανών. Πάλιν δε σας λέγω, ευκολώτερο είναι κάμηλο να διέλθει διά τρυπήματος ραφίδος παρά πλούσιο να εισέλθει εις την βασιλείαν του Θεού. Αφού άκουσαν, οι μαθητές του εκπλήσσονταν πολύ λέγοντας: Ποιος άραγε μπορεί να σωθεί; Κοιτάζοντάς τους δε, ο Ιησούς είπε σε αυτούς: Παρά ανθρώπους αυτό αδύνατο είναι, παρά δε Θεό όλα δυνατά είναι. Τότε ο Πέτρος απαντώντας του είπε: Ιδού, εμείς αφήσαμε τα πάντα και σε ακολουθήσαμε· τι λοιπόν θα γίνει με εμάς; Ο δε Ιησούς είπε σε αυτούς: Αληθώς σας λέγω ότι εσείς που με ακολουθήσατε, στην

παλιγγενεσία, όταν καθίσει ο Υιός του Ανθρώπου στον θρόνο της δόξας του, θα καθίσετε και εσείς σε δώδεκα θρόνους κρίνοντας τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ. Και κάθε όποιος άφησε σπίτια ή αδελφούς ή αδελφές ή πατέρα ή μητέρα ή γυναίκα ή τέκνα ή χωράφια εξαιτίας του ονόματός μου, εκατονταπλάσια θα λάβει και ζωή αιώνια θα κληρονομήσει. Πολλοί όμως θα είναι οι πρώτοι τελευταίοι και οι τελευταίοι πρώτοι.

20

Όμοια γαρ είναι η βασιλεία των ουρανών με άνθρωπο οικοδεσπότη, ο οποίος βγήκε μαζί το πρωί να μισθώσει εργάτες στον αμπελώνα του. Και αφού συμφώνησε με τους εργάτες για ένα δηνάριο την ημέρα, τους έστειλε στον αμπελώνα του. Και αφού βγήκε περί την τρίτη ώρα, είδε άλλους να στέκονται αργοί στην αγορά. Και σε εκείνους είπε, πηγαίνετε και εσείς στον αμπελώνα, και ό,τι είναι δίκαιο θα σας δώσω. Αυτοί δε απήλθαν. Πάλιν, αφού βγήκε περί την έκτη και την ενάτη ώρα, έκανε το ίδιο. Περί δε την ενδεκάτη ώρα, εξελθών εύρε άλλους να στέκονται αργοί, και λέγει σε αυτούς: Τι στέκεστε εδώ όλη την ημέρα αργοί; Του λένε, ότι κανείς δεν μας προσέλαβε. Τους λέγει, πηγαίνετε και σεις στον αμπελώνα, και ό,τι είναι δίκαιο θα λάβετε. Το βράδυ, λέγει ο κύριος του αμπελώνα στον επίτροπό του: Κάλεσε τους εργάτες και δώσε τους τον μισθό, αρχίζοντας από τους τελευταίους μέχρι τους πρώτους. Και αφού ήρθαν αυτοί της ενδεκάτης ώρας, πήραν από ένα δηνάριο. Όταν ήρθαν οι πρώτοι, νόμισαν ότι θα λάβουν περισσότερα, αλλά έλαβαν κι αυτοί ανά δηνάριον. Αφού το έλαβαν, γόγγυζαν κατά του οικοδεσπότη λέγοντες ότι αυτοί οι τελευταίοι έκαναν μία ώρα, και τους έκανες ίσους με εμάς που βαστάξαμε το βάρος της ημέρας και τον καύσωνα. Αυτός δε απαντώντας είπε σε έναν από αυτούς, Εταίρε, δεν σε αδικώ· δεν συμφώνησες μαζί μου για ένα δηνάριο;

Σήκωσε το δικό σου και φύγε· θέλω δε να δώσω σε αυτόν τον τελευταίο όπως και σε σένα. Ή δεν μου επιτρέπεται να κάνω ό,τι θέλω στα δικά μου; Το μάτι σου είναι πονηρό επειδή εγώ είμαι καλός; Έτσι θα είναι οι τελευταίοι πρώτοι και οι πρώτοι τελευταίοι, διότι πολλοί είναι κλητοί, αλλά λίγοι εκλεκτοί.

Και ενώ ανέβαινε ο Ιησούς στα Ιεροσόλυμα, πήρε τους δώδεκα μαθητές κατ'ιδίαν στον δρόμο και τους είπε, Ιδού, ανεβαίνουμε στα Ιεροσόλυμα, και ο Υιός του Ανθρώπου θα παραδοθεί στους αρχιερείς και γραμματείς και θα τον καταδικάσουν σε θάνατο, Και θα τον παραδώσουν στα έθνη για να τον εμπαΐξουν και μαστιγώσουν και σταυρώσουν, και την τρίτη ημέρα θα αναστηθεί.

Τότε πλησίασε σε αυτόν η μητέρα των γιων του Ζεβεδαίου με τους γιους της προσκυνώντας και ζητώντας κάτι από αυτόν. Αυτός δε της είπε, Τι θέλεις; Του λέγει, Πες να καθίσουν αυτοί οι δύο γιοι μου, ένας στα δεξιά σου και ένας στ'αριστερά σου, στη βασιλεία σου. Αποκρινόμενος δε ο Ιησούς είπε: Δεν ξέρετε τι ζητάτε. Μπορείτε να πιείτε το ποτήριο που εγώ μέλλω να πιω, ή το βάπτισμα που εγώ βαπτίζομαι να βαπτιστώ; Του λένε: Μπορούμε. Και λέγει σε αυτούς: Το ποτήριό μου θα το πιείτε, και το βάπτισμα που εγώ βαπτίζομαι θα βαπτιστείτε, αλλά το να καθίσετε εκ δεξιών μου και εξ'αριστερών μου δεν είναι δικό μου να το δώσω, αλλά ανήκει σε αυτούς για τους οποίους έχει ετοιμαστεί από τον Πατέρα μου. Και αφού άκουσαν, οι δέκα αγανάκτησαν για τους δύο αδελφούς. Ο δε Ιησούς, αφού τους κάλεσε κοντά του, είπε: Ξέρετε ότι οι άρχοντες των εθνών εξουσιάζουν πάνω τους και οι μεγάλοι ασκούν εξουσία πάνω τους. Δεν θα είναι έτσι ανάμεσά σας, αλλά όποιος θέλει να γίνει μεγάλος ανάμεσά σας, θα είναι δικός σας διάκονος. Και όποιος θέλει να είναι πρώτος ανάμεσά σας, θα είναι δούλος σας. Ακριβώς όπως ο υιός του ανθρώπου δεν

ήρθε να διακονηθεί, αλλά να διακονήσει και να δώσει την ψυχή του λύτρο αντί πολλών.

Και καθώς έφευγαν από την Ιεριχώ, τον ακολούθησε μεγάλο πλήθος. Και ιδού, δύο τυφλοί καθόταν παρά την οδό· ακούγοντας ότι ο Ιησούς περνούσε, φώναξαν λέγοντας: Ελέησέ μας, Κύριε, Υιέ του Δαβίδ. Ο όχλος όμως τους επέπληξε για να σιωπήσουν, αλλά αυτοί έκραζαν ακόμα δυνατότερα λέγοντας: Ελέησον ημάς, Κύριε, Υιέ του Δαβίδ. Και σταθείς ο Ιησούς φώνησε αυτούς και είπε, τι θέλετε να κάνω για σας; Λένε σε αυτόν: Κύριε, να ανοιχθούν τα μάτια μας. Σπλαχνισθείς δε ο Ιησούς, ήψατο των οφθαλμών τους, και ευθέως ανέβλεψαν οι οφθαλμοί τους, και τον ακολούθησαν.

21

Και όταν πλησίασαν στα Ιεροσόλυμα και ήρθαν στη Βηθσαφαγή προς το όρος των ελαιών, τότε ο Ιησούς έστειλε δύο μαθητές λέγοντάς τους, πηγαίνετε στο χωριό που είναι απέναντί σας, και αμέσως θα βρείτε μια δεμένη όνο και ένα πουλάρι μαζί της, λύστε τα και φέρτε τα σε μένα. Και εάν κάποιος σας πει κάτι, θα πείτε ότι ο Κύριος έχει ανάγκη από αυτά, και αμέσως τα στέλνει πίσω. Αυτό δε όλο έγινε για να εκπληρωθεί το ειπωμένο διά του προφήτη που έλεγε, Πείτε στην θυγατέρα της Σιών: Ιδού, ο βασιλιάς σου έρχεται σε σένα ταπεινός, καβαλικεύοντας όνο και πουλάρι, γιο υποζυγίου.

Αφού πήγαν οι μαθητές και έκαναν καθώς τους πρόσταξε ο Ιησούς, Έφεραν τήν όνο καὶ τὸν πῶλο, έβαλαν επάνω τους τὰ ρούχα τους, καὶ αὐτὸς κάθισε επάνω τους. Ο δε πλείστος όχλος έστρωσε τα ιμάτιά του στην οδό, άλλοι δε έκοπταν κλάδους από τα δένδρα και τα έστρωναν στην οδό. Οι δε όχλοι που προπορεύονταν και οι ακολουθούντες έκραζαν λέγοντες: Ωσαννά

τω υιό Δαβίδ! Ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου!
Ωσαννά εν τοις υψίστοις!

Και καθώς εισερχόταν στα Ιεροσόλυμα, σείστηκε όλη η πόλη λέγοντας: Ποιος είναι αυτός; Οι δε όχλοι έλεγαν: Αυτός είναι ο Ιησούς, ο προφήτης από τη Ναζαρέτ της Γαλιλαίας.

Και εισήλθε ο Ιησούς στο ιερό του Θεού, και έδωξε όλους τους πωλούντες και αγοράζοντες στο ιερό, και ανέτρεψε τα τραπέζια των αργυραμοιβών και τις καθέδρες των πωλούντων τις περισσότερές. Και λέγει σε αυτούς, έχει γραφτεί, το σπίτι μου σπίτι προσευχής θα κληθεί, εσείς όμως το κάνατε σπηλιά ληστών.

Και πλησίασαν σε αυτόν χωλοί και τυφλοί στο ιερό και τους θεράπευσε. Αφού είδαν δε οι αρχιερείς και οι γραμματείς τα θαυμάσια που έκανε και τα παιδιά που έκραζαν στο ιερό και έλεγαν Ωσαννά στον υιό του Δαβίδ, αγανάκτησαν Και του είπαν, Ακούς τι λένε αυτοί; Ο δε Ιησούς τους λέει, Ναι, ποτέ δεν διαβάσατε ότι από στόμα νηπίων και θηλαζόντων ετοίμασα αίνο; Και αφήνοντάς τους, βγήκε έξω από την πόλη προς τη Βηθανία και διανυκτέρευσε εκεί.

Το πρωί δε, επιστρέφοντας στην πόλη, πείνασε. Και αφού είδε μια συκιά επάνω στο δρόμο, ήλθε σ αυτήν, και τίποτα δεν βρήκε σ αυτήν παρά μόνο φύλλα, και λέει σ αυτήν, Μηκέτι από σένα καρπός να γίνει στον αιώνα. Και ξεράθηκε αμέσως η συκιά. Και αφού είδαν, οι μαθητές θαύμασαν λέγοντας: Πώς ξηράθηκε αμέσως η συκιά; Αποκρινόμενος δε ο Ιησούς τους είπε: Αμήν σας λέγω, εάν έχετε πίστη και δεν αμφιβάλλετε, όχι μόνο αυτό της συκής θα κάνετε, αλλά ακόμη και αν πείτε σε αυτό το βουνό Σηκώσου και ρίξου στη θάλασσα, θα γίνει. Και όλα όσα εάν ζητήσετε στην προσευχή πιστεύοντες, θα τα λάβετε.

Και όταν ήλθε στο ιερό, προσήλθαν σε αυτόν ενώ δίδασκε οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι του λαού λέγοντας: Με ποια εξουσία κάνεις αυτά, και ποιος σου έδωσε αυτή την εξουσία; Αποκρινόμενος δε ο Ιησούς τους είπε: Θα σας ρωτήσω κι εγώ ένα λόγο· εάν μου τον πείτε, κι εγώ θα σας πω με ποια εξουσία κάνω αυτά. Το βάπτισμα του Ιωάννου πόθεν ήταν, από τον ουρανό ή από ανθρώπους; Αυτοί δε συλλογίζονταν μεταξύ τους λέγοντας: Εάν πούμε από τον ουρανό, θα μας πει διατί λοιπόν δεν τον πιστέψατε; Αν όμως πούμε, από ανθρώπους, φοβούμαστε τον όχλο, γιατί όλοι θεωρούν τον Ιωάννη προφήτη. Και απαντώντας στον Ιησού είπαν, Δεν ξέρουμε. Είπε σε αυτούς και αυτός, Ούτε εγώ σας λέω με ποια εξουσία αυτά κάνω.

Τι δε σας φαίνεται; Ένας άνθρωπος είχε δύο παιδιά, και πλησιάζοντας στο πρώτο είπε, παιδί μου, πήγαινε σήμερα να δουλέψεις στον αμπελώνα μου. Αυτός όμως απαντώντας είπε, δεν θέλω, αργότερα όμως μετανιώσας πήγε. Και πλησιάσοντας στον δευτερο, είπε το ίδιο. Αυτός δε απαντώντας είπε: Εγώ, κύριε, και δεν πήγε. Ποιος από τους δύο έκανε το θέλημα του πατέρα; Του λένε, ο πρώτος. Ο Ιησούς τους λέει, αληθινά σας λέω ότι οι τελώνες και οι πόρνες σας προπορεύονται προς τη βασιλεία του Θεού. Ήρθε γαρ προς εσάς ο Ιωάννης σε δρόμο δικαιοσύνης, και δεν τον πιστέψατε· οι τελώνες όμως και οι πόρνες τον πίστεψαν, εσείς δε, αφού το είδατε, δεν μετανοήσατε ύστερα για να τον πιστέψετε.

Άλλη παραβολή ακούσατε. Ένας άνθρωπος ήταν οικοδεσπότης, ο οποίος φύτευσε αμπελώνα και του έβαλε τριγύρω φράχτη και έσκαψε σε αυτόν ληνό και έχτισε πύργο, και τον εκμίσθωσε σε γεωργούς και έφυγε στο εξωτερικό. Όταν όμως πλησίασε ο καιρός των καρπών, έστειλε τους δούλους του προς τους γεωργούς να λάβουν τους καρπούς του. Και αφού πήραν οι

γεωργοί τους δούλους του, τον ένα μεν τον έδειραν, τον άλλο δε τον σκότωσαν, τον άλλο δε τον λιθοβόλησαν. Πάλι έστειλε άλλους δούλους, περισσότερους από τους πρώτους, και τους έκαναν το ίδιο. Αργότερα δε έστειλε προς αυτούς τον γιο του λέγοντας: Θα εντραπούν τον γιο μου. Οι γεωργοί δε, αφού είδαν τον υιό, είπαν μεταξύ τους: Αυτός είναι ο κληρονόμος· ελάτε να τον σκοτώσουμε και να καταλάβουμε την κληρονομιά του. Και αφού τον πήραν, τον έβγαλαν έξω από τον αμπελώνα και τον σκότωσαν. Όταν λοιπόν έλθει ο κύριος του αμπελώνα, τι θα κάνει σε εκείνους τους γεωργούς; Του λένε: Τους κακούς θα τους καταστρέψει άσχημα, και τον αμπελώνα θα τον νοικιάσει σε άλλους γεωργούς, οι οποίοι θα του δίνουν τους καρπούς στους καιρούς τους. Λέγει σε αυτούς ο Ιησούς: Ποτέ δεν διαβάσατε στις Γραφές, ο λίθος τον οποίο απέρριψαν οι οικοδόμοι, αυτός έγινε κεφαλή γωνίας, από τον Κύριο έγινε αυτό, και είναι θαυμαστό στα μάτια μας;

Γι αυτό σας λέγω ότι θα αρθεί από εσάς η βασιλεία του Θεού και θα δοθεί σε έθνος που παράγει τους καρπούς της. Και όποιος πέσει πάνω σ αυτή την πέτρα θα συντριβεί, και πάνω σε όποιον πέσει εκείνη, θα τον λιώσει. Και αφού άκουσαν οι αρχιερείς και οι Φαρισαίοι τις παραβολές του, κατάλαβαν ότι μιλούσε για αυτούς. Και ζητώντας να τον κρατήσουν, φοβήθηκαν τους όχλους, επειδή τον θεωρούσαν προφήτη.

22

Και αποκριθείς ο Ιησούς πάλιν είπε σε αυτούς με παραβολές λέγοντας, Ομοιώθηκε η βασιλεία των ουρανών με άνθρωπο βασιλιά, ο οποίος έκανε γάμους για τον υιό του. Και έστειλε τους δούλους του να καλέσουν τους προσκεκλημένους στους γάμους, και δεν ήθελαν να έρθουν. Πάλι έστειλε άλλους δούλους λέγοντας: Πείτε στους προσκεκλημένους: Ιδού, το γεύμα μου ετοίμασα, οι

ταῦροι μου και τα παχυμένα ζώα έχουν σφαγεί, και όλα είναι έτοιμα. Ελάτε στο γάμο. Αυτοί όμως, αμελώντας, απήλθαν· ο μεν στον ίδιο αγρό του, ο δε στο εμπόριό του Οι δε λοιποί, κρατήσαντες τους δούλους του, τους ύβρισαν και τους απέκτειναν. Αφού άκουσε, ο βασιλιάς εκείνος οργίστηκε, και αφού έστειλε τα στρατεύματά του, κατέστρεψε τους δολοφόνους εκείνους και την πόλη τους την έκαψε. Τότε λέγει στους δούλους του: Ο γάμος είναι έτοιμος, αλλά οι προσκεκλημένοι δεν ήταν άξιοι. Πηγαίνετε λοιπόν στις διεξόδους των δρόμων, και όσους βρείτε καλέστε τους στους γάμους. Και αφού βγήκαν έξω οι δούλοι εκείνοι στους δρόμους, συγκέντρωσαν όλους όσους βρήκαν, πονηρούς και αγαθούς, και γέμισε ο γάμος με ανακειμένους. Εισελθών δε ο βασιλεύς να θεάσεται τους ανακειμένους, είδε εκεί άνθρωπον που δεν ήταν ενδεδυμένος ένδυμα γάμου. Και του λέει, Εταίρε, πώς μπήκες εδώ χωρίς να έχεις ένδυμα γάμου; Εκείνος δε σώπασε. Τότε είπε ο βασιλιάς στους υπηρέτες: Αφού δέσετε τα πόδια και τα χέρια του, σηκώστε τον και ρίξτε τον στο εξώτερο σκοτάδι· εκεί θα είναι το κλάμα και το τρίξιμο των δοντιών. Πολλοί γαρ είναι κλητοί, ολίγοι δε εκλεκτοί.

Τότε, αφού πήγαν, οι Φαρισαίοι έλαβαν συμβούλιο για να τον παγιδεύσουν με λόγια. Και στέλνουν σε αυτόν τους μαθητές τους μαζί με τους Ηρωδιανούς λέγοντας: Δάσκαλε, ξέρουμε ότι είσαι αληθινός και διδάσκεις την οδό του Θεού με αλήθεια, και δεν σε νοιάζει για κανέναν, γιατί δεν κοιτάς το πρόσωπο των ανθρώπων. Πες λοιπόν σε μας, τι νομίζεις; επιτρέπεται να δώσουμε φόρο στον Καίσαρα ή όχι; Γνωρίζοντας δε ο Ιησούς την πονηρία τους, είπε: Τι με δοκιμάζετε, υποκριτές; Δείξτε μου το νόμισμα του φόρου. Αυτοί δε του προσέφεραν ένα δηνάριο. Και λέγει σε αυτούς: Τίνος είναι αυτή η εικόνα και η επιγραφή; Του λένε, Του Καίσαρα. Τότε τους λέει, Αποδώστε λοιπόν τα του Καίσαρα στον Καίσαρα και τα

του Θεού στον Θεό. Και αφού άκουσαν, θαύμασαν και, αφήνοντάς τον, έφυγαν.

Σε εκείνη την ημέρα προσήλθαν σε αυτόν Σαδδουκαίοι, οι οποίοι έλεγαν ότι δεν υπάρχει ανάσταση, και τον ρώτησαν Λέγοντες: Διδάσκαλε, ο Μωσής είπε: εάν κάποιος αποθάνει μη έχοντας τέκνα, ο αδελφός του θα παντρευτεί τη γυναίκα του και θα αναστήσει σπέρμα στον αδελφό του. Ήταν δε μεταξύ μας επτά αδελφοί, και ο πρώτος, αφού παντρεύτηκε, πέθανε, και μη έχοντας σπέρμα άφησε τη γυναίκα του στον αδελφό του. ομοίως και ο δεύτερος και ο τρίτος, έως των επτά. Ύστερον δε πάντων απέθανε και η γυνή. Στην ανάσταση, λοιπόν, ποιου από τους επτά θα είναι η γυναίκα; Διότι όλοι την είχαν. Αποκρινόμενος δε, ο Ιησούς τους είπε: Πλανάστε, επειδή δεν γνωρίζετε τις Γραφές ούτε την δύναμη του Θεού. Γιατί στην ανάσταση ούτε παντρεύονται ούτε παντρεύονται, αλλά είναι σαν τους αγγέλους του Θεού στον ουρανό. Περί δε της ανάστασης των νεκρών, δεν διαβάσατε το ειπωθέν σε σας από τον Θεό που λέει, Εγώ είμαι ο Θεός του Αβραάμ και ο Θεός του Ισαάκ και ο Θεός του Ιακώβ· ο Θεός δεν είναι Θεός νεκρών, αλλά ζώντων. Και αφού άκουσαν, οι όχλοι εκπλήσσονταν με τη διδαχή του.

Οι Φαρισαίοι, αφού άκουσαν ότι είχε φιμώσει τους Σαδδουκαίους, συγκεντρώθηκαν μαζί. Και ρώτησε ένας από αυτούς, νομικός, δοκιμάζοντάς τον και λέγοντας, Διδάσκαλε, ποια εντολή είναι μεγάλη στο νόμο; Ο δε Ιησούς είπε σε αυτόν: Θα αγαπήσεις τον Κύριο, τον Θεό σου, με όλη την καρδιά σου και με όλη την ψυχή σου και με όλη τη διάνοιά σου. Αυτή είναι η πρώτη και μεγάλη εντολή. Η δεύτερη δε είναι όμοια με αυτή: Θα αγαπήσεις τον πλησίον σου ως τον εαυτό σου. Σε αυτές τις δύο εντολές κρέμεται ολόκληρος ο νόμος και οι προφήτες.

Όταν συγκεντρώθηκαν οι Φαρισαίοι, ο Ιησούς τους ρώτησε λέγοντας, τι σας φαίνεται για τον Χριστό; Ποιανού γιος είναι; Του λένε, του Δαβίδ. Λέγει σε αυτούς: Πώς λοιπόν ο Δαβίδ μέσα στο Πνεύμα τον αποκαλεί Κύριο λέγοντας; Είπε ο Κύριος στον Κύριό μου: Κάθισε στα δεξιά μου, έως ότου θέσω τους εχθρούς σου υποπόδιο των ποδιών σου.

Αν λοιπόν ο Δαβίδ τον αποκαλεί Κύριο, πώς είναι γιος του;

Και κανείς δεν μπορούσε να του απαντήσει, ούτε τόλμησε κάποιος από εκείνη την ημέρα να τον ρωτήσει πια.

23

Τότε ο Ιησούς μίλησε στα πλήθη και στους μαθητές του λέγοντας, στην καθέδρα του Μωσή κάθισαν οι γραμματείς και οι Φαρισαίοι. Όλα λοιπόν, όσα εάν πουν σε σας να τηρείτε, τηρείτε και κάντε· σύμφωνα όμως με τα έργα τους μην κάνετε, γιατί λένε και δεν κάνουν. Δεσμεύουν γαρ φορτία βαρέα και δυσβάστακτα και τα επιτίθενται επί τους ώμους των ανθρώπων, με το δάχτυλό τους όμως δεν θέλουν να τα κινήσουν. Όλα δε τα έργα τους τα κάνουν για να τους βλέπουν οι άνθρωποι. Διαπλατύνουν γαρ τα φυλακτήρια τους και μεγαλώνουν τα κράσπεδα των ιματίων τους, Αγαπούν δε την πρωτοκλισία στα δείπνα και τις πρωτοκαθεδρίες στις συναγωγές και τους ασπασμούς στις αγορές και να τους αποκαλούν οι άνθρωποι ραββί. Εσείς δε μη κληθείτε ραββί, γιατί ένας είναι ο δάσκαλός σας, ο Χριστός, όλοι δε εσείς αδελφοί είστε. Και μη καλέσετε κανέναν πατέρα σας επί της γης, γιατί ένας είναι ο πατέρας σας, αυτός που είναι στους ουρανούς. Μήτε να κληθήτε καθηγητές, γιατί ένας είναι ο καθηγητής σας, ο Χριστός. Ο δε μεγαλύτερος ανάμεσά σας θα είναι δικός σας διάκονος. Όποιος

υψώνει τον εαυτό του θα ταπεινωθεί, και όποιος ταπεινώνει τον εαυτό του θα υψωθεί.

Ουαί σε εσάς, γραμματείς και Φαρισαίοι υποκριτές, ότι κατατρώτε τα σπίτια των χηρών και με πρόφαση προσεύχεσθε μακρά· διὰ τοῦτο θα λάβετε περισσότερη κρίση. Ουαί σε εσάς, γραμματείς και Φαρισαίοι υποκριτές, γιατί κλείνετε τη βασιλεία των ουρανών μπροστά στους ανθρώπους· εσείς δεν μπαίνετε, ούτε αφήνετε αυτούς που μπαίνουν να εισέλθουν. Ουαί σε εσάς, γραμματείς και Φαρισαίοι υποκριτές, γιατί διασχίζετε τη θάλασσα και την ξηρά για να κάνετε έναν προσήλυτο, και όταν γίνει, τον κάνετε υιό της γεέννας διπλότερο από εσάς. Αλλοίμονο σε εσάς, τυφλοί οδηγοί, που λέτε, όποιος ορκιστεί στο ναό, δεν είναι τίποτα, αλλά όποιος ορκιστεί στο χρυσό του ναού, οφείλει. Μωροί και τυφλοί, ποιος γαρ είναι μεγαλύτερος, ο χρυσός ή ο ναός που αγιάζει τον χρυσό; Και όποιος ορκιστεί στο θυσιαστήριο, δεν είναι τίποτα, αλλά όποιος ορκιστεί στο δώρο που είναι επάνω του, οφείλει. Ανόητοι και τυφλοί, τι είναι μεγαλύτερο, το δώρο ή το θυσιαστήριο που αγιάζει το δώρο; Αυτός λοιπόν που ορκίστηκε στο θυσιαστήριο ορκίζεται σε αυτό και σε όλα τα πάνω του. Και αυτός που ορκίστηκε στο ναό, ορκίζεται σε αυτόν και σε εκείνον που κατοίκησε σε αυτόν. Και αυτός που ομόσε στον ουρανό ομνύει στον θρόνο του Θεού και σε αυτόν που κάθεται επάνω σε αυτόν. Ουαί σε εσάς, γραμματείς και Φαρισαίοι υποκριτές, γιατί αποδεκατώνετε το ηδύοσμο και το άνηθο και το κύμινο, και αφήσατε τα βαρύτερα του νόμου, την κρίση και τον έλεο και την πίστη· αυτά όμως έπρεπε να κάνετε και εκείνα να μην αφήνετε. Τυφλοί οδηγοί, που διυλίζετε τον κώνωπα, αλλά την κάμηλο την καταπίνετε Αλλοίμονο σε εσάς, γραμματείς και Φαρισαίοι υποκριτές, γιατί καθαρίζετε το έξω του ποτηριού και του πιάτου, αλλά μέσα είναι γεμάτα από αρπαγή και αδικία. Φαρισαίε τυφλέ, καθάρισε πρώτα το εσωτερικό του ποτηριού και του πιάτου, ώστε

να γίνει καθαρό και το εξωτερικό τους. Ουαί σε εσάς, γραμματείς και Φαρισαίοι υποκριτές, γιατί μοιάζετε με ασβεστωμένους τάφους, οι οποίοι από έξω μεν φαίνονται ωραίοι, από μέσα όμως είναι γεμάτοι από κόκαλα νεκρών και από κάθε ακαθαρσία. Έτσι και εσείς έξωθεν μεν φαίνεσθε στους ανθρώπους δίκαιοι, έσωθεν δε είστε μεστοί υποκρισίας και ανομίας. Ουαί σε σας, γραμματείς και Φαρισαίοι υποκριτές, γιατί χτίζετε τους τάφους των προφητών και στολίζετε τα μνημεία των δικαίων, Και λέτε, εάν ήμασταν στις ημέρες των πατέρων μας, δεν θα ήμασταν συνέταιροι τους στο αίμα των προφητών. Έτσι μαρτυρείτε εναντίον των εαυτών σας ότι είστε υιοί εκείνων που φόνευσαν τους προφήτες. Και εσείς γεμίσατε το μέτρο των πατέρων σας. Φίδια, απόγονοι εχιδνών, πώς θα ξεφύγετε από την κρίση της κόλασης; Γι αυτό, ιδού, εγώ στέλνω προς εσάς προφήτες και σοφούς και γραμματείς, και από αυτούς θα σκοτώσετε και θα σταυρώσετε, και από αυτούς θα μαστιγώσετε στις συναγωγές σας και θα διώξετε από πόλη σε πόλη. Όστε να έρθει επάνω σας κάθε δίκαιο αίμα που χύθηκε επάνω στη γη, από το αίμα του δικαίου Άβελ μέχρι το αίμα του Ζαχαρίου, υιού του Βαραχίου, τον οποίο φονεύσατε μεταξύ του ναού και του θυσιαστηρίου. Αμήν σας λέγω ότι θα έρθουν όλα αυτά επάνω στη γενιά αυτή. Ιερουσαλήμ, Ιερουσαλήμ, που σκοτώνεις τους προφήτες και λιθοβολείς τους απεσταλμένους σε σένα, πόσες φορές ήθελα να συγκεντρώσω τα παιδιά σου με τον τρόπο που συγκεντρώνει η όρνιθα τα νεοσσά της κάτω από τις φτερούγες της, και δεν θελήσατε. Ιδού, αφήεται σε σας το σπίτι σας έρημο. Σας λέω, δεν θα με δείτε από τώρα μέχρι να πείτε: Ευλογημένος ο ερχόμενος στο όνομα του Κυρίου.

24

Και αφού βγήκε ο Ιησούς, πήγαινε από το ναό, και πλησίασαν οι μαθητές του να του δείξουν τα κτίρια του ναού. Ο δε Ιησούς

τους είπε, Δεν βλέπετε όλα αυτά; Αληθινά σας λέγω, δεν θα αφεθεί εδώ λίθος επάνω σε λίθο, που δεν θα καταλυθεί. Ενώ καθόταν πάνω στο όρος των ελαιών, πλησίασαν σε αυτόν οι μαθητές ιδιαίτέρως λέγοντας, Πες μας πότε θα συμβούν αυτά, και ποιο είναι το σημείο της δικής σου παρουσίας και της συντέλειας του αιώνας; Και αποκριθείς ο Ιησούς τους είπε: Βλέπετε μήπως κάποιος σας πλανήσει. Πολλοί γαρ θα έλθουν στο όνομά μου λέγοντες, εγώ είμαι ο Χριστός, και θα πλανήσουν πολλούς. Θα πρόκειται δε να ακούετε για πολέμους και φήμες πολέμων· προσέχετε να μη ταράσσεσθε, διότι πρέπει όλα αυτά να γίνουν, αλλά δεν είναι ακόμη το τέλος. Θα εγερθεί γαρ έθνος εναντίον έθνους και βασιλεία εναντίον βασιλείας, και θα υπάρξουν λιμοί και λοιμοί και σεισμοί σε διάφορα μέρη, Όλα δε αυτά είναι αρχή ωδίνων. Τότε θα σας παραδώσουν σε θλίψη και θα σας σκοτώσουν, και θα είστε μισημένοι από όλα τα έθνη εξαιτίας του ονόματός μου. Και τότε πολλοί θα σκανδαλιστούν και θα παραδώσουν ο ένας τον άλλον και θα μισήσουν ο ένας τον άλλον. Και πολλοί ψευδοπροφήτες θα εγερθούν και θα πλανήσουν πολλούς. Και επειδή θα πληθυνθεί η ανομία, θα κρυώσει η αγάπη των πολλών. Όποιος υπομείνει μέχρι τέλους, αυτός θα σωθεί. Και θα κηρυχθεί αυτό το ευαγγέλιο της βασιλείας σε όλη την οικουμένη ως μαρτυρία σε όλα τα έθνη, και τότε θα έρθει το τέλος. Όταν λοιπόν δείτε το βδέλυγμα της ερημώσεως, το οποίο ρέθηκε διά του προφήτου Δανιήλ, να στέκεται σε άγιο τόπο, ο αναγινώσκων ας νοήσει. Τότε αυτοί που είναι στην Ιουδαία ας φύγουν στα βουνά. Αυτός που είναι επάνω στο δώμα να μην κατεβαίνει να πάρει τα πράγματα από το σπίτι του Και αυτός που είναι στον αγρό ας μην επιστρέφει πίσω να πάρει τα ρούχα του. Ουαί δε στις έγκυες και στις θηλάζουσες σε εκείνες τις ημέρες. Προσεύχεσθε λοιπόν ώστε να μην γίνει η φυγή σας το χειμώνα ούτε το Σάββατο. Θα είναι γάρ τότε θλίψη μεγάλη, όποια δεν έχει γίνει από την αρχή του κόσμου έως τώρα, ούτε θα γίνει. Και αν

δεν συντομεύονταν οι ημέρες εκείνες, δεν θα σωζόταν κανένας άνθρωπος, αλλά εξαιτίας των εκλεκτών θα συντομευτούν οι ημέρες εκείνες. Τότε εάν κάποιος σας πει, Ιδού, εδώ είναι ο Χριστός ή εδώ, μην το πιστέψετε. Θα εγερθούν γαρ ψευδόχριστοι και ψευδοπροφήται, και θα δώσουν μεγάλα σημεία και τέρατα, ώστε να πλανήσουν, εάν είναι δυνατόν, ακόμη και τους εκλεκτούς. Ιδού, σας το έχω προειπεί. Εάν λοιπόν σας πουν, ιδού είναι στην έρημο, μην βγείτε έξω, ιδού στα ταμεία, μην πιστέψετε. Ακριβώς όπως η αστραπή εξέρχεται από ανατολές και φαίνεται έως δυσμές, έτσι θα είναι και η παρουσία του Υιού του Ανθρώπου. Διότι όπου είναι το πτώμα, εκεί θα συναχθούν οι αετοί.

Αμέσως δε μετά τη θλίψη εκείνων των ημερών, ο ήλιος θα σκοτιστεί και η σελήνη δεν θα δώσει το φως της, και οι αστέρες θα πέσουν από τον ουρανό, και οι δυνάμεις των ουρανών θα σαλευτούν.

Και τότε θα εμφανιστεί το σημείο του Υιού του Ανθρώπου στον ουρανό, και τότε θα θρηνήσουν όλες οι φυλές της γης και θα δουν τον Υιό του Ανθρώπου να έρχεται επάνω στα νέφη του ουρανού με μεγάλη δύναμη και δόξα. Και θα αποστείλει τους αγγέλους του με μεγάλη φωνή σάλπιγγας, και θα συγκεντρώσουν τους εκλεκτούς του από τους τέσσερις ανέμους, από τα άκρα των ουρανών έως τα άκρα τους. Από τη συκιά όμως μάθετε την παραβολή. Όταν ήδη το κλαδί της γίνεται απαλό και τα φύλλα βλαστάνουν, γνωρίζετε ότι κοντά είναι το καλοκαίρι. Έτσι και εσείς, όταν δείτε όλα αυτά, να γνωρίζετε ότι είναι κοντά, στις πόρτες. Αληθινά σας λέγω, δεν θα παρέλθει η γενεά αυτή μέχρι να γίνουν όλα αυτά. Ο ουρανός και η γη θα παρέλθουν, αλλά οι λόγοι μου δεν θα παρέλθουν. Σχετικά με εκείνη την ημέρα και ώρα κανείς δεν γνωρίζει, ούτε οι άγγελοι των ουρανών, παρά μόνο ο πατέρας μου. Ακριβώς όπως οι ημέρες του Νώε, έτσι θα είναι και

η παρουσία του Υιού του Ανθρώπου. Διότι ήταν στις ημέρες πριν από τον κατακλυσμό τρώγοντας και πίνοντας, παντρευόμενοι και παντρεύοντας, μέχρι την ημέρα που μπήκε ο Νώε στην κιβωτό, Και δεν έγνωσαν έως ότου ήλθε ο κατακλυσμός και πήρε όλους, έτσι θα είναι και η παρουσία του Υιού του ανθρώπου. Τότε δύο θα είναι στο χωράφι, ο ένας παραλαμβάνεται και ο ένας αφήνεται. Δύο γυναίκες που αλέθουν στο μυλώνα· η μία παραλαμβάνεται και η άλλη αφήνεται. Γρηγορείτε λοιπόν, γιατί δεν ξέρετε ποια ώρα ο Κύριος σας έρχεται. Εκείνο όμως να γνωρίζετε, ότι αν ήξερε ο οικοδεσπότης σε ποια φυλακή έρχεται ο κλέφτης, θα είχε αργυπνήσει και δεν θα είχε αφήσει να διορυχθεί το σπίτι του. Διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἑτοιμοὶ, ὅτι τὴν ὥραν οὐκ οἴσταντες ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

Ποιος άραγε είναι ο πιστός δούλος και φρόνιμος, τον οποίο όρισε ο κύριός του επί της υπηρεσίας του για να δίνει σε αυτούς την τροφή στον κατάλληλο καιρό; Μακάριος ο δούλος εκείνος, τον οποίο ο κύριός του, όταν έλθει, θα βρει να κάνει έτσι. Αληθινά σας λέγω ότι θα τον καταστήσει επάνω σε όλα τα υπάρχοντά του. Εάν δε πει ο κακός δούλος εκείνος στην καρδιά του: Αργεί ο κύριός μου να έλθει, και αρχίζει να χτυπά τους συνδούλους του, τρώει δε και πίνει με τους μεθυσμένους Θα έλθει ο κύριος του δούλου εκείνου σε ημέρα που δεν προσδοκά και σε ώρα που δεν γνωρίζει. Και θα τον κόψει στα δύο, και θα τοποθετήσει το μέρος του μαζί με τους υποκριτές· εκεί θα είναι ο κλαυθμός και ο τριγμός των οδόντων.

25

Τότε θα ομοιωθεί η βασιλεία των ουρανών με δέκα παρθένους, οι οποίες αφού πήραν τις λαμπάδες τους βγήκαν για να υποδεχτούν τον νυμφίο. Πέντε δε ήσαν από αυτές φρόνιμες και

οι πέντε ανόητες. Οι οποίες ανόητες, έχοντας πάρει τις λαμπάδες τους, δεν πήραν μαζί τους λάδι. Οι δε φρόνιμες πήραν λάδι στα δοχεία τους μαζί με τις λαμπάδες τους. Καθώς καθυστερούσε ο γαμπρός, νύσταξαν όλες και κοιμήθηκαν. Στη μέση της νύχτας έγινε κραυγή: Ιδού, ο νυμφίος έρχεται, βγείτε να τον συναντήσετε. Τότε σηκώθηκαν όλες εκείνες οι παρθένοι και έστρωσαν τις λαμπάδες τους. Οι ανόητες δε είπαν στις φρόνιμες: Δώστε μας από το λάδι σας, γιατί οι λαμπάδες μας σβήνουν. Απάντησαν δε οι φρόνιμοι λέγοντας: Μήπως δεν θα επαρκέσει σε εμάς και σε εσάς. Πηγαίνετε λοιπόν μάλλον προς τους πωλούντας και αγοράσατε για τον εαυτό σας. Ενώ έφευγαν για να αγοράσουν, ήρθε ο νυμφίος και οι έτοιμες μπήκαν μαζί του στους γάμους, και η πόρτα έκλεισε. Αργότερα δε έρχονται και οι υπόλοιπες παρθένοι λέγοντας: Κύριε, κύριε, άνοιξέ μας. Αυτός δε απαντώντας είπε: Αμήν λέγω σας, δεν σας ξέρω. Γρηγορείτε λοιπόν, επειδή δεν ξέρετε την ημέρα ούτε την ώρα που ο Υιός του Ανθρώπου έρχεται.

Ακριβώς όπως ένας άνθρωπος που αποδημούσε κάλεσε τους δικούς του δούλους και παρέδωσε σε αυτούς τα υπάρχοντά του, Και σε αυτόν μεν έδωσε πέντε τάλαντα, σε αυτόν δε δύο, σε αυτόν δε ένα, σε καθένα κατά τη δική του δύναμη, και έφυγε αμέσως. Πορευθείς δε, αυτός που έλαβε τα πέντε τάλαντα εργάστηκε με αυτά και έκανε άλλα πέντε τάλαντα. Ομοίως και αυτός που είχε τα δύο κέρδισε και αυτός άλλα δύο. Αυτός που πήρε το ένα, αφού έφυγε, έσκαψε στη γη και έκρυψε το ασήμι του κυρίου του. Μετά από πολύ χρόνο έρχεται ο κύριος εκείνων των δούλων και κάνει λογαριασμό μαζί τους. Και προσελθών αυτός που είχε λάβει τα πέντε τάλαντα, προσήνεγκε άλλα πέντε τάλαντα λέγοντας: Κύριε, πέντε τάλαντα μου παρέδωκες· ιδού, άλλα πέντε τάλαντα κέρδισα επ' αυτοίς. Του είπε ο κύριός του: Μπράβο, καλὲ και πιστὲ δούλε, ήσουν πιστὸς σε λίγα, θα σε καταστήσω ἐπὶ πολλῶν, μπες στη

χαρά του κυρίου σου. Προσερχόμενος δε και αυτός που είχε λάβει τα δύο τάλαντα είπε: Κύριε, δύο τάλαντα μου παρέδωσες· ιδού, άλλα δύο τάλαντα κέρδισα επάνω σε αυτά. Του είπε ο κύριός του: Μπράβο, καλέ και πιστέ δούλε, ήσουν πιστός σε λίγα, θα σε καταστήσω επί πολλών, μπες στη χαρά του κυρίου σου.

Προσερχόμενος δε και αυτός που είχε λάβει το ένα τάλαντο είπε, Κύριε, σε γνώρισα ότι είσαι σκληρός άνθρωπος, θερίζοντας όπου δεν έσπειρες και συνάζοντας από εκεί που δεν διασκόρπισες, Και φοβηθείς, αφού έφυγα, έκρυψα το τάλαντό σου στη γη· ιδού, έχεις το δικό σου. Αποκριθείς δε ο κύριος του είπε σε αυτόν, Πονηρέ δούλε και οκνηρέ, ήξερες ότι θερίζω όπου δεν έσπειρα και συνάγω από εκεί που δεν διασκόρπισα. Έπρεπε λοιπόν να ρίξεις το αργυριό μου στους τραπεζίτες, και ερχόμενος εγώ θα είχα λάβει το δικό μου με τόκο. Σηκώστε λοιπόν από αυτόν το τάλαντο και δώστε το σε αυτόν που έχει τα δέκα τάλαντα. Σε κάθε έναν που έχει θα δοθεί και θα περισσέψει, από δε αυτόν που δεν έχει και αυτό που έχει θα αφαιρεθεί από αυτόν. Και τον άχρειο δούλο εκβάλετε στο σκότος το εξώτερο· εκεί θα είναι ο κλαυθμός και ο βρυγμός των οδόντων.

Όταν δε έλθει ο Υιός του ανθρώπου εν τη δόξη αυτού και πάντες οι άγιοι άγγελοι μετ αυτού, τότε θα καθίσει επί θρόνου δόξης αυτού. Και θα συναχθούν έμπροσθέν του όλα τα έθνη, και θα τους χωρίσει ο ένας από τον άλλον, όπως ο ποιμένας χωρίζει τα πρόβατα από τα ερίφια, Και θα στήσει τα μεν πρόβατα εκ δεξιών του, τα δε ερίφια εξ αριστερών. Τότε θα πει ο βασιλιάς σε αυτούς που είναι στα δεξιά του, έλατε οι ευλογημένοι του πατέρα μου, κληρονομήστε τη βασιλεία που έχει ετοιμαστεί για σας από την καταβολή του κόσμου. Γιατί πεινούσα και μου δώσατε να φάγω, διψούσα και με ποτίσατε, ξένος ήμουν και με φιλοξενήσατε. Ήμουν γυμνός και με ντύσατε, ασθένησα και με επισκεφθήκατε, ήμουν στη φυλακή και ήρθατε κοντά μου. Τότε θα του

απαντήσουν οι δίκαιοι λέγοντας: Κύριε, πότε σε είδαμε πεινασμένο και σε θρέψαμε, ή διψασμένο και σου δώσαμε να πεις; Πότε δε σε είδαμε ξένο και σε μαζέψαμε, ή γυμνό και σε ντύσαμε; Πότε δε σε είδαμε ασθενή ή στη φυλακή, και ήρθαμε κοντά σου; Και απαντώντας, ο βασιλιάς θα τους πει: Αμήν σας λέγω, όσο το κάνατε σε έναν από αυτούς τους ελάχιστους αδελφούς μου, σε εμένα το κάνατε. Τότε θα πει και σε αυτούς που είναι στα αριστερά: Φύγετε από εμένα, οι κατηραμένοι, στη φωτιά την αιώνια που έχει ετοιμαστεί για τον διάβολο και τους αγγέλους του. Πείνασα γάρ και δεν μου δώσατε να φάω, δίψασα και δεν με ποτίσατε. Ξένος ήμουν, και δεν με συναγάγατε· γυμνός, και δεν με περιβάλατε· ασθενής και σε φυλακή, και δεν με επισκεφθήκατε. Τότε θα του απαντήσουν και αυτοί λέγοντας: Κύριε, πότε σε είδαμε πεινασμένο ή διψασμένο ή ξένο ή γυμνό ή άρρωστο ή στη φυλακή, και δεν σε υπηρετήσαμε; Τότε θα τους αποκριθεί λέγοντας: Αμήν σας λέγω, επειδή δεν το κάνατε σε έναν από αυτούς τους ελάχιστους, ούτε σε εμένα το κάνατε. Και θα απέλθουν αυτοί σε αιώνια κόλαση, ενώ οι δίκαιοι σε αιώνια ζωή.

26

Και έγινε ότι όταν τελείωσε ο Ιησούς όλα αυτά τα λόγια, είπε στους μαθητές του Ξέρετε ότι μετά από δύο ημέρες γίνεται το Πάσχα, και ο Υιός του Ανθρώπου παραδίδεται για να σταυρωθεί. Τότε συνήχθησαν οι αρχιερείς και οι γραμματείς και οι πρεσβύτεροι του λαού στην αυλή του αρχιερέα που ονομαζόταν Καϊάφας. Και συμβουλευτήκαν για να κρατήσουν τον Ιησού με δόλο και να τον σκοτώσουν. Έλεγαν δε: Μη κατά τη διάρκεια της εορτής, για να μη γίνει θόρυβος στον λαό.

Του δε Ιησού που βρισκόταν στη Βηθανία στο σπίτι του Σίμωνα του λεπρού, Πλησίασε σε αυτόν μια γυναίκα που

κρατούσε ένα αλάβαστρο δοχείο με πολύτιμο μύρο, και το έχυσε πάνω στο κεφάλι του καθώς ήταν ξαπλωμένος. Έχοντας δει όμως, οι μαθητές του αγανάκτησαν λέγοντας: Σε τι η καταστροφή αυτή; Μπορούσε γαρ αυτό το μύρο να πουληθεί ακριβά και να δοθεί στους φτωχούς. Όμως ο Ιησούς, γνωρίζοντας αυτό, τους είπε: Γιατί προξενείτε κόπους στη γυναίκα; Καλό έργο έκανε προς εμένα. Τους πτωχούς γαρ πάντοτε έχετε μαζί σας, εμένα όμως δεν με έχετε πάντοτε. Διότι αυτή, ρίχνοντας αυτό τὸ μύρον ἐπάνω στὸ σῶμά μου, τὸ ἔκανε γιὰ νὰ με ἐνταφιάσει. Αληθινὰ σας λέγω, όπου κι αν κηρυχθεῖ αὐτὸ το ευαγγέλιο σε ὅλο τον κόσμο, θα ειπωθεῖ και αὐτὸ που ἔκανε αὐτὴ για μνημόσυνό της.

Τότε πορεύτηκε ένας από τους δώδεκα, ο λεγόμενος Ιούδας Ισκαριώτης, προς τους αρχιερείς και είπε Τι θέλετε να μου δώσετε, και εγώ θα σας παραδώσω αυτόν; Αυτοί δε του ἔδωσαν τριάντα ἀργύρια. Και ἀπὸ τότε ἀναζητοῦσε ευκαιρία για να τον παραδώσει.

Την πρώτη μέρα των αζύμων προσήλθαν οι μαθητές στον Ιησὺ λέγοντάς του, Πού θέλεις να σου ετοιμάσουμε να φας το πάσχα; Αυτὸς δε εἶπε, πηγαίνετε στην πόλη προς τον δεῖνα και πείτε του, ο διδάσκαλος λέει, ο καιρὸς μου εἶναι κοντά, κοντά σου κάνω το πάσχα με τους μαθητές μου. Και οι μαθητές ἔκαναν ὅπως τους διέταξε ο Ιησούς, και ετοίμασαν το πάσχα. Ὅταν ἔγινε βράδυ, ἀνέκειτο μαζί με τους δώδεκα. Και ἐνὼ ἔτρωγαν, εἶπε, ἀμὴν λέγω σε σας ὅτι ἕνας ἀπὸ σας θα με παραδώσει. Και λυπημένοι πολὺ ἄρχισαν να λένε σε αὐτὸν ο καθένας τους, Μήπως ἐγώ εἶμαι, Κύριε; Αυτὸς δε ἀποκριθεὶς εἶπε: Αυτὸς που ἔβαψε μαζί μου το χέρι στο τρυβλίο, αὐτὸς θα με παραδώσει. Ο μεν Υἱὸς του ἀνθρώπου υπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δε στον ἀνθρώπο ἐκεῖνο δι ου ο Υἱὸς του ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸ ἦταν σ αὐτὸν αν δεν γεννιόταν ο ἀνθρώπος ἐκεῖνος.

Αποκρινόμενος δε ο Ιούδας, αυτός που τον παρέδιδε, είπε: Μήπως εγώ είμαι, ραββί; Του λέει: Συ το είπες. Ενώ έτρωγαν, ο Ιησούς πήρε τον άρτο και αφού ευχαρίστησε, τον έκλασε και τον έδινε στους μαθητές και είπε: Πάρτε, φάγετε, αυτό είναι το σώμα μου. Και αφού πήρε το ποτήριο και ευχαρίστησε, το έδωσε σε αυτούς λέγοντας: Πιείτε από αυτό όλοι. Αυτό γαρ είναι το αίμα μου της καινούργιας διαθήκης, που εκχύνεται για πολλούς εις άφεση αμαρτιών. Λέγω δε σας ότι δεν θα πω από τώρα από αυτό το γέννημα της αμπέλου μέχρι εκείνης της ημέρας όταν το πίνω μαζί σας καινούργιο στη βασιλεία του πατέρα μου.

Και αφού ύμνησαν, βγήκαν προς το Όρος των Ελαιών. Τότε λέει σε αυτούς ο Ιησούς, Όλοι εσείς θα σκανδαλιστείτε σε εμένα αυτή τη νύχτα, γιατί έχει γραφτεί: Θα χτυπήσω τον ποιμένα, και θα διασκορπιστούν τα πρόβατα της ποιμένης.

Αφού όμως εγερθώ, θα σας προηγηθώ στη Γαλιλαία. Αποκρινόμενος δε ο Πέτρος του είπε: Εάν όλοι σκανδαλιστούν σε σένα, εγώ όμως ποτέ δεν θα σκανδαλιστώ. Του είπε ο Ιησούς: Αμήν σου λέγω ότι σε αυτή τη νύχτα, πριν φωνήσει ο κόκορας, τρεις φορές θα με απαρνηθείς. Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος: Κι αν χρειαστεί να αποθάνω μαζί σου, δεν θα σε αρνηθώ. Ομοίως δε και όλοι οι μαθητές είπαν.

Τότε έρχεται μαζί τους ο Ιησούς σε ένα χωρίο που λέγεται Γεθσημανή, και λέει στους μαθητές: Καθίστε εδώ έως ότου πάω να προσευχηθώ εκεί. Και αφού παρέλαβε τον Πέτρο και τους δύο γιους του Ζεβεδαίου, άρχισε να λυπείται και να αδημονεί. Τότε λέγει σε αυτούς ο Ιησούς: Περίλυπη είναι η ψυχή μου έως θανάτου· μείνετε εδώ και αγρυπνείτε μαζί μου. Και προχωρώντας λίγο, έπεσε με το πρόσωπό του κάτω προσευχόμενος και λέγοντας: Πατέρα μου, εάν είναι δυνατό, ας περάσει από εμένα το

ποτήριο αυτό, εκτός όχι όπως εγώ θέλω, αλλά όπως εσύ. Και έρχεται προς τους μαθητές και τους βρίσκει να κοιμούνται, και λέει στον Πέτρο, έτσι δεν μπορέσατε μία ώρα να αγρυπνήσετε μαζί μου; Γρηγορείτε και προσεύχεστε, ώστε να μην εισέλθετε σε πειρασμό· το πνεύμα μεν είναι πρόθυμο, η σάρκα όμως είναι ασθενής. Πάλιν για δεύτερη φορά, αφού απομακρύνθηκε, προσευχήθηκε λέγοντας: Πατέρα μου, αν δεν μπορεί αυτό το ποτήριο να περάσει από μένα εάν δεν το πιω, ας γίνει το θέλημά σου. Και αφού ήρθε, τους βρίσκει πάλιν να κοιμούνται, γιατί τα μάτια τους ήταν βαρυμένα. Και αφήνοντάς τους, πήγε πάλι και προσευχήθηκε για τρίτη φορά, λέγοντας τα ίδια λόγια. Τότε έρχεται προς τους μαθητές του και τους λέει: Κοιμάστε το υπόλοιπο και αναπαύεστε; Ιδού, έχει πλησιάσει η ώρα και ο Υιός του Ανθρώπου παραδίδεται σε χέρια αμαρτωλών. Σηκωθείτε, πάμε· ιδού, έχει πλησιάσει αυτός που με παραδίδει.

Και ενώ αυτός ακόμα μιλούσε, ιδού ο Ιούδας, ένας από τους δώδεκα, ήρθε, και μαζί του ένας πολύς όχλος με μαχαίρια και ξύλα από τους αρχιερείς και τους πρεσβυτέρους του λαού. Αυτός που παρέδιδε αυτόν έδωσε σε αυτούς σημείο λέγοντας, Αυτόν που θα φιλήσω, αυτός είναι· κρατήστε αυτόν. Και αμέσως προσεγγίσας τον Ιησού, είπε: Χαίρε, ραββί, και τον φίλησε. Ο δε Ιησούς είπε σε αυτόν, Εταίρε, για αυτό που είσαι παρών. Τότε προσελθόντες έβαλαν τα χέρια επάνω στον Ιησού και τον έπιασαν. Και ιδού ένας από αυτούς που ήταν με τον Ιησού, τεντώνοντας το χέρι του, τράβηξε το σπαθί του, και χτυπώντας τον δούλο του αρχιερέα, του αφαίρεσε το αυτί. Τότε λέγει σε αυτόν ο Ιησούς, Γύρισε το σπαθί σου στη θέση του, γιατί όλοι όσοι πήραν σπαθί θα πεθάνουν από σπαθί. "Η νομίζεις ότι δεν μπορώ τώρα να παρακαλέσω τὸν πατέρα μου, καὶ θα παραστήσει σε μένα περισσότερες ἀπὸ δώδεκα λεγεῶνες ἀγγέλων; Πῶς λοιπὸν θα πληρωθοῦν οἱ γραφές ὅτι ἔτσι πρέπει να γίνει; Σε εκείνη την ώρα είπε ο Ιησούς στα

πλήθη: Ως επί ληστή βγήκατε με μαχαίρια και ξύλα να με συλλάβετε; Κάθε μέρα καθόμουν ανάμεσά σας διδάσκοντας στο ναό, και δεν με κρατήσατε. Αυτό δε όλο έγινε για να πληρωθούν οι γραφές των προφητών. Τότε οι μαθητές, όλοι, αφήνοντάς τον, έφυγαν.

Αυτοί που συνέλαβαν τον Ιησού τον οδήγησαν στον αρχιερέα Καϊάφα, όπου είχαν συγκεντρωθεί οι γραμματείς και οι πρεσβύτεροι. Ο δε Πέτρος τον ακολουθούσε από μακριά μέχρι την αυλή του αρχιερέα, και αφού μπήκε μέσα καθόταν με τους υπηρέτες για να δει το τέλος. Οι δε αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι και ολόκληρο το συνέδριο εξητούσαν ψευδομαρτυρία κατά του Ιησού, ώστε να τον θανατώσουν. Και δεν βρήκαν, και πολλών ψευδομαρτύρων που προσήλθαν, δεν βρήκαν. Αργότερα όμως προσήλθαν δύο ψευδομάρτυρες. Είπα, αυτός είπε, μπορώ να καταλύσω τον ναό του Θεού και μέσα σε τρεις ημέρες να τον οικοδομήσω. Και αφού σηκώθηκε ο αρχιερέας είπε σε αυτόν, δεν απαντάς τίποτα; τι μαρτυρούν αυτοί εναντίον σου; Ο δε Ιησούς σιωπούσε. Και αποκρινόμενος ο αρχιερέας του είπε, Σε ορκίζω κατά του Θεού του ζώντος να μας πεις αν εσύ είσαι ο Χριστός, ο Υιός του Θεού. Λέγει σε αυτόν ο Ιησούς: Συ το είπες. Πλην σας λέγω, από τώρα θα δείτε τον Υιόν του Ανθρώπου να κάθεται εκ δεξιών της δυνάμεως και να έρχεται επάνω στα σύννεφα του ουρανού. Τότε ο αρχιερέας έσκισε τα ρούχα του λέγοντας ότι βλασφήμησε· Τι ανάγκη έχουμε ακόμα μαρτύρων; Ιδού, τώρα ακούσατε τη βλασφημία του. Τι σας φαίνεται; Αυτοί δε απαντώντας είπαν: Ένοχος θανάτου είναι. Τότε έφτυσαν στο πρόσωπό του και τον χτύπησαν, ενώ άλλοι τον χαστούκισαν. λέγοντας, Προφήτευσε σε μας, Χριστέ, ποιος είναι αυτός που σε χτύπησε;

Ο Πέτρος καθόταν έξω στην αυλή, και πλησίασε σε αυτόν μία υπηρέτρια λέγοντας: Και συ ήσουν μαζί με τον Ιησού τον Γαλιλαίο. Αυτός όμως αρνήθηκε μπροστά σε όλους αυτούς λέγοντας: Δεν ξέρω τι λες. Αφού βγήκε στον πυλώνα, τον είδε μια άλλη και λέει σε αυτούς εκεί, και αυτός ήταν μετά του Ιησού του Ναζωραίου. Και πάλιν αρνήθηκε με όρκο ότι δεν ξέρει τον άνθρωπο. Μετά από λίγο, όμως, πλησιάζοντας οι εστώτες είπαν στον Πέτρο: Αληθώς και συ από αυτούς είσαι, γιατί και η ομιλία σου σε κάνει φανερό. Τότε άρχισε να καταθεματίζει και να ομνύει ότι δεν ξέρει τον άνθρωπο. Και αμέσως ο αλέκτορας λάλησε. Και θυμήθηκε ο Πέτρος τα λόγια του Ιησού που του είχε πει ότι πριν λαλήσει ο πετεινός, τρεις φορές θα τον απαρνηθεί, και βγαίνοντας έξω έκλαψε πικρά.

27

Το πρωί, αφού ξημέρωσε, όλοι οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι του λαού συγκάλεσαν συμβούλιο κατά του Ιησού, ώστε να τον θανατώσουν. Και αφού τον έδεσαν, τον οδήγησαν μακριά και τον παρέδωκαν στον Πόντιο Πιλάτο, τον ηγεμόνα.

Τότε ο Ιούδας που τον παρέδιδε, βλέποντας ότι καταδικάστηκε, μετανιώνοντας επέστρεψε τα τριάντα αργύρια στους αρχιερείς και στους πρεσβυτέρους λέγοντας, Αμάρτησα παραδίδοντας αθώο αίμα. Αυτοί δε είπαν, Τι μας αφορά; Εσύ θα το δεις. Και αφού έριξε τα αργύρια στο ναό αποχώρησε, και αφού έφυγε απαγχονίστηκε. Οι δε αρχιερείς, αφού πήραν τα αργύρια, είπαν: Δεν επιτρέπεται να τα ρίξουμε στο κορβανά, επειδή είναι τιμή αίματος. Αφού συμβουλευτήκαν, αγόρασαν με αυτά τον αγρό του κεραμέα για ταφή των ξένων. Διό εκλήθη ό άγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς αἵματος ἕως τῆς σήμερον. Τότε εκπληρώθηκε το ειπωμένο διά του προφήτου Ιερεμίου που έλεγε: Και έλαβαν τα τριάκοντα

αργύρια, την τιμήν του τετιμημένου, τον οποίον ετίμησαν από υιούς Ισραήλ, Και τα έδωσαν για τον αγρό του κεραμέα, όπως μου διέταξε ο Κύριος.

Ο δε Ιησούς στάθηκε μπροστά στον ηγεμόνα, και τον ρώτησε ο ηγεμόνας λέγοντας, Συ είσαι ο βασιλιάς των Ιουδαίων; Ο δε Ιησούς του είπε, Συ το λες. Και ενώ κατηγορούνταν από τους αρχιερείς και τους πρεσβυτέρους, δεν απάντησε τίποτα. Τότε του λέγει ο Πιλάτος: Δεν ακούς πόσα καταμαρτυρούν εναντίον σου; Και δεν του απάντησε ούτε μία λέξη, ώστε ο ηγεμόνας να θαυμάζει πάρα πολύ. Κατά δε εορτή ειώθει ο ηγεμόνας να απολύει έναν δέσμιο στον όχλο, τον οποίο ήθελαν. Είχαν δε τότε έναν επίσημο δέσμιο που λεγόταν Βαραββάς. Αφού λοιπόν είχαν συγκεντρωθεί, είπε σε αυτούς ο Πιλάτος: Ποιον θέλετε να απολύσω σε εσάς; Τον Βαραββά ή τον Ιησού τον λεγόμενο Χριστό; Ήξερε γαρ ότι από φθόνο τον παρέδωσαν. Ενώ καθόταν πάνω στο βήμα, η γυναίκα του έστειλε μήνυμα προς αυτόν λέγοντας: Μην έχεις καμία σχέση με αυτόν τον δίκαιο, γιατί πολλά υπέφερα σήμερα σε όνειρο εξαιτίας του. Οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι έπεισαν τους όχλους να ζητήσουν τον Βαραββά, τον δε Ιησού να τον καταστρέφουν. Αποκρινόμενος δε ο ηγεμόνας τους είπε: Ποιον θέλετε από τους δύο να σας απολύσω; Οι δε είπαν: Τον Βαραββά. Λέγει σε αυτούς ο Πιλάτος: Τι λοιπόν θα κάνω τον Ιησού, τον λεγόμενο Χριστό; Του λένε όλοι: Ας σταυρωθεί. Ο ηγεμόνας είπε, Τι κακό έκανε; Αυτοί όμως έκραζαν ακόμα περισσότερο λέγοντας, Ας σταυρωθεί. Ιδών δε ο Πιλάτος ότι ουδέν ωφελεί, αλλά μάλλον θόρυβος γίνεται, λαβών ύδωρ απενίψατο τας χείρας απέναντι του όχλου λέγων· Αθώς είμαι από του αίματος του δικαίου τούτου· υμείς όψεσθε. Και αποκρινόμενος όλος ο λαός είπε· Το αίμα του επάνω σε μας και επάνω στα παιδιά μας. Τότε απέλυσε σε αυτούς τον Βαραββά, ενώ τον Ιησού, αφού τον μαστίγωσε, τον παρέδωσε για να σταυρωθεί.

Τότε οι στρατιώτες του ηγεμόνα, αφού παρέλαβαν τον Ιησού στο πραιτώριο, συγκέντρωσαν εναντίον του ολόκληρη τη σπείρα. Και αφού τον έγδυσαν, του περιέθεσαν μια κόκκινη χλαμύδα. Και αφού έπλεξαν ένα στέφανο από ακάνθες, τον έθεσαν επάνω στο κεφάλι του και ένα κάλαμο στο δεξί του χέρι, και γονατίζοντας μπροστά του τον εμπαιζανε λέγοντας: Χαίρε, ο βασιλιάς των Ιουδαίων. Και αφού έφτυσαν πάνω του, πήραν τον κάλαμο και τον χτυπούσαν στο κεφάλι του. Και όταν τον εμπαιζαν, του έβγαλαν τη χλαμύδα και τον ένδυσαν τα ρούχα του, και τον οδήγησαν για να τον σταυρώσουν.

Βγαίνοντας δε, βρήκαν έναν άνθρωπο Κυρηναίο με το όνομα Σίμων· αυτόν αναγκάσαν να σηκώσει τον σταυρό του. Και ερχόμενοι σε έναν τόπο που λέγεται Γολγοθά, ο οποίος είναι ο λεγόμενος τόπος του κρανίου, Του έδωσαν να πει ξίδι αναμεμιγμένο με χολή, και αφού το γεύτηκε, δεν ήθελε να το πει. Αφού τον σταύρωσαν, μοίρασαν τα ρούχα του ρίχνοντας κλήρο. Και καθισμένοι τον παρακολουθούσαν εκεί. Και έβαλαν επάνω από το κεφάλι του την κατηγορία του γραμμένη: Αυτός είναι ο Ιησούς, ο βασιλιάς των Ιουδαίων. Τότε σταυρώνονται μαζί του δύο ληστές, ένας από τα δεξιά και ένας από τα αριστερά. Οι δε παραπορευόμενοι εβλασφημούσαν αυτόν κινώντας τα κεφάλια τους. Και λέγοντες: Ο καταλύων τον ναό και σε τρεις ημέρες οικοδομών, σώσε τον εαυτό σου! Αν είσαι υιός του Θεού, κατέβα από τον σταυρό! Ομοίως δε και οι αρχιερείς, εμπαιζόντες μετά των γραμματέων και πρεσβυτέρων και Φαρισαίων, έλεγαν· Άλλους έσωσε, τον εαυτό του δεν μπορεί να σώσει· αν είναι βασιλιάς του Ισραήλ, ας κατέβει τώρα από τον σταυρό και θα πιστέψουμε σε αυτόν. Έχει εμπιστοσύνη στον Θεό, ας τον λυτρώσει τώρα, αν τον θέλει· είπε γαρ ότι είμαι υιός του Θεού. Το ίδιο και οι ληστές που είχαν σταυρωθεί μαζί του τον ωνείδιζαν.

Από δε την έκτη ώρα σκότος έγινε επάνω σε όλη τη γη μέχρι την ένατη ώρα. Περί δε την ενάτη ώρα ανεβόησε ο Ιησούς με φωνή μεγάλη λέγοντας: Ηλί ηλί, λιμά σαβαχθανί; τούτο είναι: Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί με εγκατέλιπες; Μερικοί από αυτούς που στέκονταν εκεί, αφού άκουσαν, έλεγαν ότι αυτός φωνάζει τον Ηλία. Και αμέσως έτρεξε ένας από αυτούς και πήρε ένα σφουγγάρι, το γέμισε με ξύδι και το έβαλε σε ένα καλάμι, και τον πότιζε. Οι δε υπόλοιποι έλεγαν, άφες να δούμε αν έρχεται ο Ηλίας να τον σώσει. Ο δε Ιησούς, αφού έκραξε πάλιν με μεγάλη φωνή, άφησε το πνεύμα. Και ιδού, το καταπέτασμα του ναού σχίστηκε στα δύο από πάνω μέχρι κάτω, και η γη σείστηκε και οι πέτρες σχίστηκαν. Και τα μνημεία ανοίχθησαν, και πολλά σώματα των κεκοιμημένων αγίων εγέρθησαν. Και αφού βγήκαν από τους τάφους, μετά την ανάστασή του μπήκαν στην αγία πόλη και εμφανίστηκαν σε πολλούς. Ο δε εκατόνταρχος και οι μαζί του που φύλαγαν τον Ιησού, αφού είδαν τον σεισμό και όσα έγιναν, φοβήθηκαν πολύ λέγοντας: Αληθώς αυτός ήταν Υιός Θεού. Ήταν δε εκεί και γυναίκες πολλές από μακριά που παρακολουθούσαν, οι οποίες ακολούθησαν τον Ιησού από τη Γαλιλαία διακονώντας τον. σε οποίες ήταν η Μαρία η Μαγδαληνή, και η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου και του Ιωσή, και η μητέρα των υιών του Ζεβεδαίου.

Βραδιού δέ γενομένου, ήλθε άνθρωπος πλούσιος από την Άρριμαθαία, τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε στὸν Ἰησοῦ. Αὐτὸς, αφού προσέγγισε τὸν Πιλάτο, ζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ο Πιλάτος διέταξε νὰ δοθεῖ τὸ σῶμα. Καὶ αφού πήρε τὸ σῶμα, ο Ἰωσήφ τὸ τύλιξε σὲ καθαρὸ σεντόνι. Καὶ τὸ ἔθεσε στὸ καινούριο δικό του μνημεῖο που εἶχε λαξεύσει στὸν βράχο, καὶ αφού κύλισε μεγάλη πέτρα στὴν πόρτα τοῦ μνημείου, ἀναχώρησε. Ἦταν δὲ ἐκεῖ ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθισμένες ἀπέναντι τοῦ τάφου.

Την επόμενη μέρα, η οποία είναι μετά την Παρασκευή, συγκεντρώθηκαν οι αρχιερείς και οι Φαρισαίοι προς τον Πιλάτο λέγοντας, Κύριε, θυμηθήκαμε ότι εκείνος ο πλάνος είπε ενώ ακόμα ζούσε: Μετά τρεις ημέρες εγείρομαι. Διάταξε λοιπόν να ασφαλιστεί ο τάφος μέχρι την τρίτη ημέρα, μήπως έρθουν οι μαθητές του τη νύχτα και τον κλέψουν και πουν στον λαό ότι εγέρθηκε από τους νεκρούς, και θα είναι η τελευταία πλάνη χειρότερη από την πρώτη. Ο Πιλάτος τους είπε: Έχετε φρουρά, πηγαίνετε και ασφαλίστε όπως ξέρετε. Αυτοί δε, αφού πήγαν, ασφάλισαν τον τάφο, σφραγίζοντας τον λίθο με τη φρουρά.

28

Αργά το Σάββατο, καθώς ξημέρωνε η πρώτη ημέρα της εβδομάδας, ήρθε η Μαρία η Μαγδαληνή και η άλλη Μαρία να δουν τον τάφο. Και ιδού, έγινε μεγάλος σεισμός, γιατί άγγελος Κυρίου, αφού κατέβηκε από τον ουρανό και πλησίασε, κύλισε την πέτρα από την πόρτα και καθόταν επάνω της. Ήταν δε η εμφάνισή του ως αστραπή και το ένδυμά του λευκό σαν χιόνι. Από δε τον φόβο του σείστηκαν οι φρουροί και έγιναν σαν νεκροί. Αποκριθείς δε ο άγγελος είπε στις γυναίκες: Μη φοβάστε εσείς, γιατί ξέρω ότι ζητάτε τον Ιησού τον εσταυρωμένο. Δεν είναι εδώ, γιατί αναστήθηκε όπως είπε. Ελάτε να δείτε τον τόπο όπου κειτόταν ο Κύριος. Και γρήγορα, αφού πορευθείτε, πείτε στους μαθητές του ότι εγέρθηκε από τους νεκρούς, και ιδού προπορεύεται εσάς προς τη Γαλιλαία· εκεί θα τον δείτε. Ιδού, σας το είπα. Και αφού βγήκαν γρήγορα από τον τάφο με φόβο και μεγάλη χαρά, έτρεξαν να το αναγγείλουν στους μαθητές του. Καθώς πήγαιναν να αναγγείλουν στους μαθητές του, και ιδού ο Ιησούς τις συνάντησε λέγοντας, Χαίρετε. Αυτές δε πλησιάσαντες έπιασαν τα πόδια του και τον προσκύνησαν. Τότε λέγει σε αυτές ο

Ιησούς: Μη φοβάστε, πηγαίνετε αναγγείλατε στους αδελφούς μου να πάνε στη Γαλιλαία, κι εκεί θα με δουν.

Ενώ πορεύονταν, ιδού μερικοί από τη φρουρά ήλθαν στην πόλη και ανήγγειλαν στους αρχιερείς όλα όσα είχαν συμβεί. Και αφού συγκεντρώθηκαν με τους πρεσβυτέρους και πήραν απόφαση, έδωσαν αρκετά αργύρια στους στρατιώτες λέγοντας, Πείτε ότι οι μαθητές του ήρθαν τη νύχτα και τον έκλεψαν ενώ εμείς κοιμόμασταν. Και εάν ακουστεί αυτό στον ηγεμόνα, εμείς θα τον πείσουμε και θα σας κάνουμε αμέριμνους. Αυτοί δε, αφού πήραν τα αργύρια, έκαναν όπως τους διδάχθηκαν. Και διαδόθηκε ο λόγος αυτός ανάμεσα στους Ιουδαίους μέχρι σήμερα.

Οι έντεκα μαθητές πήγαν στη Γαλιλαία, στο βουνό όπου τους είχε ορίσει ο Ιησούς. Και αφού τον είδαν, τον προσκύνησαν, αλλά κάποιοι αμφέβαλαν. Και προσελθών ο Ιησούς, μίλησε σε αυτούς λέγοντας: Μου δόθηκε κάθε εξουσία στον ουρανό και επί της γης. Αφού πορευθείτε, κάντε μαθητές όλα τα έθνη, βαπτίζοντάς τους στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. Διδάσκοντάς τους να τηρούν όλα όσα σας παρήγγειλα, και ιδού εγώ μαζί σας είμαι όλες τις ημέρες μέχρι τη συντέλεια του αιώνας. Αμήν.

Κατὰ Μάρκον

1

Αρχή του ευαγγελίου του Ιησού Χριστού, υιού του Θεού. Ως γέγραπται στους προφήτες, ιδού εγώ αποστέλλω τον άγγελό μου πριν από το πρόσωπό σου, ο οποίος θα ετοιμάσει την οδό σου μπροστά σου, Φωνή βοώντος στην έρημο, ετοιμάσατε την οδό του Κυρίου, κάντε ευθείες τις τρίβους του.

Έγινε ο Ιωάννης που βάπτιζε στην έρημο και κήρυττε βάπτισμα μετάνοιας για άφεση αμαρτιών. Και εξεπορεύετο προς αυτόν όλη η Ιουδαία χώρα και οι Ιεροσολυμίτες, και βαπτίζονταν όλοι στον ποταμό Ιορδάνη από αυτόν, εξομολογούμενοι τις αμαρτίες τους. Ήταν δε ο Ιωάννης ντυμένος με τρίχες καμήλου και δερμάτινη ζώνη γύρω από τη μέση του, και έτρωγε ακρίδες και άγριο μέλι. Και κήρυσσε λέγοντας: Έρχεται ο ισχυρότερός μου μετά από μένα, του οποίου δεν είμαι ικανός να λύσω τον ιμάντα των υποδημάτων του, ακόμη και αν σκύψω. Εγώ μεν σας βάπτισα σε νερό, αυτός δε θα σας βαπτίσει σε Άγιο Πνεύμα.

Και έγινε σε εκείνες τις ημέρες, ήρθε ο Ιησούς από τη Ναζαρέτ της Γαλιλαίας και βαπτίστηκε από τον Ιωάννη στον Ιορδάνη. Και ευθέως ανεβαίνοντας από το νερό, είδε τους ουρανούς να σχίζονται και το Πνεύμα σαν περιστέρι να κατεβαίνει επάνω του. Και μια φωνή ήρθε από τους ουρανούς: Συ είσαι ο υιός μου ο αγαπημένος, σε σένα ευαρεστήθηκα.

Και αμέσως το Πνεύμα τον εκβάλλει στην έρημο. Και ήταν εκεί στην έρημο σαράντα ημέρες πειραζόμενος από τον σατανά, και ήταν με τα θηρία, και οι άγγελοι τον διακονούσαν.

Μετά δε το παραδοθῆναι τον Ιωάννη, ἦλθε ο Ιησούς στη Γαλιλαία κηρύσσοντας το ευαγγέλιο της βασιλείας του Θεοῦ. Καὶ ἔλεγε ὅτι ἔχει πληρωθεῖ ὁ καιρὸς καὶ ἔχει πλησιάσει ἡ βασιλεία του Θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεῦετε στο ευαγγέλιο.

Περιπατώντας δε παρά τη θάλασσα της Γαλιλαίας, εἶδε τον Σίμωνα καὶ τον Ανδρέα, τον ἀδελφὸ του Σίμωνος, να ρίχνουν δίχτυ στη θάλασσα, ἦταν γὰρ ψαράδες. Καὶ εἶπε σε αὐτοὺς ὁ Ιησούς: Ἐλάτε πίσω μου, καὶ θα σας κάνω να γίνετε ψαράδες ἀνθρώπων. Καὶ ἀμέσως ἀφήνοντας τα δίκτυά τους τον ἀκολούθησαν. Καὶ προχωρώντας ἀπὸ ἐκεῖ λίγο, εἶδε τον Ιάκωβο, τον γιο του Ζεβεδαίου, καὶ τον Ιωάννη, τον ἀδελφὸ του, που ἐπιδιόρθωναν τα δίκτυα τους στο πλοῖο. Καὶ ἀμέσως τους κάλεσε. Καὶ ἀφήνοντας τον πατέρα τους Ζεβεδαῖο στο πλοῖο με τους μισθωτοὺς, πῆγαν πίσω του.

Καὶ μπαίνουν στην Καπερναοὺμ, καὶ ἀμέσως τὸ Σάββατο, αφοῦ μπηκε στη συναγωγή, δίδασκε. Καὶ ἐκπλήσσονταν με τὴ διδαχὴ του, γιατί τους δίδασκε ὡς κάποιος που εἶχε ἐξουσία, καὶ ὄχι ὡς οἱ γραμματεῖς. Καὶ ἦταν στη συναγωγὴ τους ἓνας ἄνθρωπος με ἀκάθαρτο πνεῦμα, καὶ φώναξε λέγοντας: Ἄσε μας! Τί θέλεις ἀπὸ ἐμᾶς, Ιησοῦ Ναζωραῖε; Ἦρθες να μας καταστρέψεις; Ξέρω ποιος εἶσαι, ὁ Ἅγιος του Θεοῦ. Καὶ ὁ Ιησὺς τον ἐπέπληξε λέγοντας: Σιώπησε καὶ βγες ἀπὸ αὐτόν. Καὶ αφοῦ σπάραξε αὐτόν τὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα καὶ ἐκράξε με μεγάλη φωνή, ἐξῆλθε ἀπὸ αὐτόν. Καὶ ἐθαμβήθησαν ὅλοι, ὥστε να συζητοῦν μεταξύ τους λέγοντας: Τί εἶναι αὐτό; Ποια εἶναι αὐτὴ ἡ καινούργια διδαχὴ, ὅτι με ἐξουσία ἀκόμη καὶ στα ἀκάθαρα Καὶ ἐξῆλθε ἡ φήμη του ἀμέσως σε ὅλη τὴν περιοχὴ της Γαλιλαίας.

Καὶ ἀμέσως, αφοῦ βγήκαν ἀπὸ τὴ συναγωγὴ, ἦρθαν στο σπίτι του Σίμωνα καὶ του Ανδρέα μαζί με τον Ιάκωβο καὶ τον Ιωάννη. Ἡ

πεθερά του Σίμωνα ήταν ξαπλωμένη με πυρετό. Και αμέσως του λένε για αυτήν. Και προσελθών την ήγειρε, κρατήσας το χέρι της, και ο πυρετός την άφησε αμέσως, και εκείνη τους διακονούσε. Όταν έγινε βράδυ και έδυσε ο ήλιος, έφεραν σε αυτόν όλους όσους ήταν άρρωστοι και τους δαιμονισμένους. Και ήταν ολόκληρη η πόλη συγκεντρωμένη προς την πόρτα. Και θεράπευσε πολλούς που είχαν κακώς ποικίλες νόσους, και εξέβαλε πολλά δαιμόνια, και δεν άφηνε τα δαιμόνια να μιλούν, γιατί ήξευραν ότι αυτός ήταν ο Χριστός.

Και το πρωί, πολύ νωρίς όταν ήταν ακόμα νύχτα, αφού σηκώθηκε βγήκε και πήγε σε έρημο τόπο, και εκεί προσευχόταν. Και κατεδίωξαν αυτόν ο Σίμων και οι μαζί του. Και αφού τον βρήκαν, του λένε ότι όλοι σε ζητούν. Και λέγει σε αυτούς: Ας πάμε στις γειτονικές κωμοπόλεις, ώστε και εκεί να κηρύξω, γιατί γι αυτό έχω βγει. Και κήρυττε στις συναγωγές τους σε όλη τη Γαλιλαία και έδιωχνε τα δαιμόνια.

Και έρχεται προς αυτόν ένας λεπρός, παρακαλώντας τον και γονατίζοντας μπροστά του, και του λέει: Εάν θέλεις, μπορείς να με καθαρίσεις. Ο δε Ιησούς, σπλαγχνισθείς και εκτείνας το χέρι, άγγιξε αυτόν και του λέει: Θέλω, καθαρίσου. Και αφού το είπε, αμέσως έφυγε από αυτόν η λέπρα, και καθαρίστηκε. Και αφού τον προειδοποίησε αυστηρά, αμέσως τον έδιωξε και του λέει Πρόσεχε, σε κανέναν τίποτα να μην πεις, αλλά πήγαινε, δείξε τον εαυτό σου στον ιερέα και πρόσφερε για τον καθαρισμό σου αυτά που πρόσταξε ο Μωυσής, σε μαρτυρία σε αυτούς. Αυτός όμως, αφού βγήκε έξω, άρχισε να κηρύττει πολλά και να διαδίδει τον λόγο, ώστε πλέον δεν μπορούσε να μπει φανερά σε πόλη, αλλά έμενε έξω σε έρημους τόπους, και ερχόντουσαν προς αυτόν από παντού.

Και εισήλθε πάλιν στην Καπερναούμ μετά από μερικές ημέρες και ακούστηκε ότι είναι σε κάποιο σπίτι. Και αμέσως συγκεντρώθηκαν πολλοί, ώστε να μην χωράνε πια ούτε κοντά στην πόρτα, και τους μιλούσε τον λόγο. Και έρχονται προς αυτόν φέροντες έναν παραλυτικό, που τον σήκωναν τέσσερις. Και μη μπορώντας να τον πλησιάσουν εξαιτίας του πλήθους, ξεσκέπασαν τη στέγη όπου ήταν, και αφού έσκαψαν, κατεβάζουν το κρεβάτι επάνω στο οποίο ο παραλυτικός ήταν ξαπλωμένος. Βλέποντας δε ο Ιησούς την πίστη τους, λέει στον παραλυτικό: Τέκνο, έχουν συγχωρηθεί οι αμαρτίες σου. Ήταν δε μερικοί από τους γραμματείς εκεί καθισμένοι και συλλογίζονταν στις καρδιές τους, Τι αυτός έτσι λέει βλασφημίες; Ποιος μπορεί να συγχωρήσει αμαρτίες εάν όχι μόνο ο Θεός; Και αμέσως ο Ιησούς, έχοντας αναγνωρίσει με το πνεύμα του ότι έτσι αυτοί συλλογίζονται μέσα τους, τους είπε, Γιατί αυτά συλλογιζέσθε στις καρδιές σας; Τι είναι ευκολότερο, να πω στον παραλυτικό, Έχουν συγχωρηθεί οι αμαρτίες σου, ή να πω, Σήκω και πάρε το κρεβάτι σου και περπάτα; Για να ξέρετε όμως ότι ο υιός του ανθρώπου έχει εξουσία να συγχωρεί αμαρτίες επί της γης, λέει στον παραλυτικό Σου λέγω, σήκω και πάρε το στρώμα σου και πήγαινε στο σπίτι σου. Και σηκώθηκε αμέσως, και σηκώνοντας το στρώμα βγήκε μπροστά σε όλους, ώστε να εκπλήττονται όλοι και να δοξάζουν τον Θεό λέγοντας ότι ποτέ δεν είδαμε κάτι τέτοιο.

Και βγήκε πάλι κοντά στη θάλασσα, και όλος ο όχλος ερχόταν προς αυτόν, και τους δίδασκε. Και περνώντας, είδε τον Λευί του Αλφαίου καθισμένο στο τελωνείο, και του λέει: Ακολουθήσέ με. Και σηκωθείς, τον ακολούθησε. Και έγινε ενώ αυτός κατέκειτο στο σπίτι του, πολλοί τελώνες και αμαρτωλοί συνανέκειντο με τον Ιησού και τους μαθητές του· ήταν γαρ πολλοί και τον ακολούθησαν. Και οι γραμματείς και οι Φαρισαίοι, βλέποντας αυτόν να τρώει μαζί με τους τελώνες και τους αμαρτωλούς, έλεγαν

στους μαθητές του: Γιατί τρώει και πίνει μαζί με τους τελώνες και τους αμαρτωλούς; Και αφού άκουσε, ο Ιησούς τους λέει: Δεν έχουν ανάγκη γιατρού οι δυνατοί, αλλά αυτοί που είναι άρρωστοι. Δεν ήρθα να καλέσω δικαίους, αλλά αμαρτωλούς σε μετάνοια.

Και ήταν οι μαθητές του Ιωάννη και οι μαθητές των Φαρισαίων να νηστεύουν. Και έρχονται και του λένε, γιατί οι μαθητές του Ιωάννη και των Φαρισαίων νηστεύουν, αλλά οι δικοί σου μαθητές δεν νηστεύουν; Και είπε σε αυτούς ο Ιησούς: Μήπως μπορούν οι υιοί του νυμφώνος να νηστεύουν, ενώ ο νυμφίος είναι μαζί τους; Όσο χρόνο έχουν τον νυμφίο μαζί τους, δεν μπορούν να νηστεύουν. Θα έρθουν δε ημέρες όταν αφαιρεθεί από αυτούς ο νυμφίος, και τότε θα νηστεύουν σε εκείνες τις ημέρες. Κανείς δεν ράβει μπάλωμα από ύφασμα αξεντάριστο πάνω σε παλιό ρούχο, διαφορετικά, παίρνει το γέμισμά του, το καινούργιο από το παλιό, και χειρότερο σκίσιμο γίνεται. Και κανείς δεν βάζει νέο κρασί σε παλιούς ασκούς, γιατί αλλιώς το νέο κρασί σκίζει τους ασκούς, και το κρασί χύνεται και οι ασκοί καταστρέφονται, αλλά το νέο κρασί πρέπει να μπαίνει σε καινούργιους ασκούς.

Και έγινε να περνά αυτός τα Σάββατα μέσα από τα σπαρτά, και άρχισαν οι μαθητές του να ανοίγουν δρόμο μαδώντας τα στάχια. Και οι Φαρισαίοι του έλεγαν: Κοίτα τι κάνουν τα Σάββατα, κάτι που δεν επιτρέπεται. Και αυτός τους έλεγε, ουδέποτε διαβάσατε τι έκανε ο Δαβίδ όταν είχε ανάγκη και πείνασε αυτός και αυτοί που ήταν μαζί του; Πώς εισήλθε στον οίκο του Θεού επί Αβιάθαρ αρχιερέως και έφαγε τους άρτους της προθέσεως, τους οποίους δεν επιτρέπεται να φάει κανείς εκτός από τους ιερείς, και έδωσε και σε αυτούς που ήταν μαζί του; Και τους έλεγε, το Σάββατο έγινε για τον άνθρωπο, όχι ο άνθρωπος για το Σάββατο. Όστε κύριος είναι ο υιός του ανθρώπου και του σαββάτου.

3

Και μπήκε πάλι στη συναγωγή, και ήταν εκεί ένας άνθρωπος που είχε ξηραμένο το χέρι. Και τον παρατηρούσαν για να δουν αν θα τον θεραπεύσει το Σάββατο, ώστε να τον κατηγορήσουν. Και λέγει στον άνθρωπο που έχει το χέρι ξερό: Σήκω στη μέση. Και τους λέγει, Επιτρέπεται το Σάββατο να κάνεις καλό ή να κάνεις κακό; Να σώσεις ψυχή ή να σκοτώσεις; Αυτοί όμως σιωπούσαν. Και αφού κοίταξε γύρω του με οργή, λυπούμενος για τη σκληρότητα της καρδιάς τους, λέει στον άνθρωπο: Άπλωσε το χέρι σου. Και το άπλωσε, και το χέρι του αποκαταστάθηκε υγιές όπως το άλλο. Και αφού βγήκαν οι Φαρισαίοι, αμέσως με τους Ηρωδιανούς συμβούλιο έκαναν εναντίον του, ώστε να τον καταστρέψουν.

Και ο Ιησούς αποσύρθηκε με τους μαθητές του προς τη θάλασσα, και πολύ πλήθος από τη Γαλιλαία τον ακολούθησαν, Και από την Ιουδαία και από τα Ιεροσόλυμα και από την Ιδουμαία και πέραν του Ιορδάνου και οι περί την Τύρο και τη Σιδώνα, πολύ πλήθος, αφού άκουσαν όσα έκανε, ήρθαν προς αυτόν. Και είπε στους μαθητές του να περιμένει μια βαρκούλα για αυτόν εξαιτίας του όχλου, ώστε να μην τον πιάζουν. Πολλούς γαρ θεράπευσε, ώστε να πέφτουν επάνω του για να τον αγγίξουν όσοι είχαν μιάστιγες. Και τα πνεύματα τα ακάθαρτα, όταν τον έβλεπαν, έπεφταν μπροστά του και φώναζαν λέγοντας ότι Σου είσαι ο Υιός του Θεού. Και τους επιτιμούσε πολύ για να μην τον κάνουν φανερό.

Και ανεβαίνει στο βουνό, και προσκαλεί αυτούς που ήθελε ο ίδιος, και πήγαν προς αυτόν. Και έκανε δώδεκα, για να είναι μαζί του και για να τους αποστέλλει να κηρύσσουν. και να έχουν εξουσία να θεραπεύουν τις νόσους και να εκβάλλουν τα δαιμόνια

Και ἔθεσε ὄνομα στον Σίμωνα, Πέτρο. και τον Ιάκωβο του Ζεβεδαίου και τον Ιωάννη τον αδελφό του Ιακώβου, και τους ἔδωσε το ὄνομα Βοανεργές, που σημαίνει υιοί της βροντής και τον Ανδρέα και τον Φίλιππο και τον Βαρθολομαίο και τον Ματθαίο και τον Θωμά και τον Ιάκωβο τον του Αλφαίου και τον Θαδδαίο και τον Σίμωνα τον Ζηλωτή και τον Ιούδα Ισκαριώτη, ο οποίος και τον παρέδωσε.

Και ἔρχονται σε ἓνα σπίτι, και μαζεύεται πάλι πλήθος, ὥστε να μην μπορούν οὔτε ψωμί να φάνε. Και αφού ἄκουσαν, οι δικοί του βγήκαν να τον πιάσουν, γιατί ἔλεγαν ὅτι εἶχε βγει εκτός εαυτοῦ. Και οι γραμματεῖς που κατέβηκαν ἀπὸ τα Ιεροσόλυμα ἔλεγαν ὅτι ἔχει τον Βεελζεβούλ, και ὅτι με τον ἄρχοντα των δαιμονίων εκβάλλει τα δαιμόνια. Και αφού τους κάλεσε, τους ἔλεγε με παραβολές: Πῶς μπορεί ο Σατανάς να διώξει τον Σατανά; Και εἰάν μια βασιλεία μερισθεῖ ἐναντίον του εαυτοῦ της, δεν μπορεί να σταθεῖ ἡ βασιλεία ἐκείνη. Και εἰάν ἓνα σπίτι χωριστεῖ ἐναντίον του εαυτοῦ του, δεν μπορεί να σταθεῖ το σπίτι ἐκεῖνο. Και αν ο Σατανάς ἀνέστη ἐναντίον του εαυτοῦ του και ἔχει διαιρεθεῖ, δεν μπορεί να σταθεῖ, ἀλλὰ ἔχει τέλος. Κανείς δεν μπορεί να λεηλατήσῃ τα σκεῦη του ἰσχυροῦ, αφού εἰσελθεῖ στο σπίτι του, εἰάν δεν δέσῃ πρώτα τον ἰσχυρό, και τότε θα λεηλατήσῃ το σπίτι του. Ἀληθῶς σας λέγω ὅτι ὅλα θα συγχωρηθοῦν στους γιους των ἀνθρώπων, τα ἀμαρτήματα και οι βλασφημίες, ὅσες κι αν βλασφημήσουν, Ὅποιος δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, δὲν ἔχει ἄφεση εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ εἶναι ἔνοχος αἰωνίου κρίσεως. Διότι ἔλεγαν: Ἐχει ἀκάθαρτο πνεῦμα.

Ἐρχεται λοιπὸν ἡ μητέρα του και οι ἀδελφοί του, και στεκόμενοι ἔξω ἐστειλαν κάποιον πρὸς αὐτόν για να τον φωνάξουν. Και καθόταν γύρω του ὄχλος, του εἶπαν δε, ἰδοὺ ἡ μητέρα σου και οι ἀδελφοί σου ἔξω σε ζητοῦν. Και ἀπάντησε σε

αυτούς λέγοντας: Ποια είναι η μητέρα μου ή ποιοι είναι οι αδελφοί μου; Και κοιτάζοντας γύρω σε κύκλο αυτούς που καθόντουσαν γύρω του, λέγει: Ιδὲ ἡ μητέρα μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου, Ὅποιος κάνει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς εἶναι ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ μητέρα μου.

4

Καὶ πάλι ἀρχισε νὰ διδάσκει δίπλα στὴ θάλασσα, καὶ συγκεντρώθηκε πρὸς αὐτὸν μεγάλο πλῆθος, ὥστε αὐτὸς, μπαίνοντας στὸ πλοῖο, νὰ καθίσει μέσα στὴ θάλασσα, καὶ ὅλο τὸ πλῆθος ἦταν κοντὰ στὴ θάλασσα, πάνω στὴ γῆ. Καὶ τοὺς δίδασκε πολλὰ πράγματα με παραβολές, καὶ τοὺς ἔλεγε στὴ διδασκαλία του, Ἀκούστε. Ἰδοὺ, βγήκε ὁ σπορέας γιὰ νὰ σπείρει. Καὶ ἐγίνε κατὰ τὸ σπείρειν ὅτι τὸ μὲν ἔπεσε ἐπάνω στὴν οδὸ, καὶ ἤρθαν τὰ πουλιά καὶ τὸ κατέφαγαν. Καὶ ἄλλο ἔπεσε ἐπάνω στὸ πετρώδες, ὅπου δὲν εἶχε πολλὴ γῆ, καὶ ἀμέσως ἀνέτειλε ἐπειδὴ δὲν εἶχε βάθος γῆς, Ὅταν ὁμως ὁ ἥλιος ἀνέτειλε, καυματίστηκε, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε ρίζα ξεράθηκε. Καὶ ἄλλο ἔπεσε στὰ ἀγκάθια, καὶ ἀνέβηκαν τὰ ἀγκάθια καὶ τὸ ἐπνίξαν, καὶ δὲν ἔδωσε καρπὸ. Καὶ ἄλλο ἔπεσε στὴ γῆ τὴν καλὴ καὶ ἔδινε καρπὸ πὺν ἀνέβαινε καὶ αὐξανόταν, καὶ ἔφερε σὲ τριάντα καὶ σὲ ἐξήντα καὶ σὲ ἑκατό. Καὶ ἔλεγε σὲ αὐτοὺς: Ὅποιος ἔχει αὐτιά γιὰ νὰ ἀκούει, ἀς ἀκούει. Ὅταν ὁμως ἐγίνε κατὰ μόνας, τὸν ρώτησαν οἱ γύρω του μαζί με τοὺς δώδεκα γιὰ τὴν παραβολή. Καὶ τοὺς ἔλεγε: Σὲ σὰς ἔχει δοθεῖ νὰ γνωρίσετε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ σὲ ἐκείνους πὺν εἶναι ἔξω, ὅλα γίνονται με παραβολές, Ὡστε βλέποντας νὰ βλέπουν καὶ νὰ μὴ βλέπουν, καὶ ἀκούοντας νὰ ἀκούουν καὶ νὰ μὴ καταλαβαίνουν, μήπως ἐπιστρέψουν καὶ τοὺς συγχωρηθοῦν οἱ ἀμαρτίες.

Καὶ τοὺς λέει, δὲν ξέρετε τὴν παραβολὴ αὐτή, καὶ πὺς θὰ γνωρίσετε ὅλες τὶς παραβολές; Ὁ σπείρων σπείρει τὸν λόγον.

Αυτοί δε είναι οι παρά την οδό, όπου σπείρεται ο λόγος, και όταν ακούσουν, αμέσως έρχεται ο Σατανάς και παίρνει τον λόγο τον εσπαρμένο στις καρδιές τους. Και αυτοί ομοίως είναι οι επί τα πετρώδη σπειρόμενοι, οι οποίοι όταν ακούσουν τον λόγο, αμέσως με χαρά τον λαμβάνουν, Και δεν έχουν ρίζα μέσα τους, αλλά είναι προσωρινοί· έπειτα, όταν έρθει θλίψη ή διωγμός εξαιτίας του λόγου, αμέσως σκανδαλίζονται. Και αυτοί είναι αυτοί που σπέρνονται στα αγκάθια, αυτοί που ακούν τον λόγο, Και οι μέριμνες του αιώνα αυτού και η απάτη του πλούτου και οι επιθυμίες για τα λοιπά, εισπορευόμενες, συμπνίγουν τον λόγο, και γίνεται άκαρπος. Και αυτοί είναι οι σπαρμένοι στην καλή γη, οι οποίοι ακούουν τον λόγο και τον δέχονται, και καρποφορούν σε τριάντα και σε εξήντα και σε εκατό.

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα τεθῇ ὑπὸ τὸν μόδιον ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; Οὐχὶ ἵνα ἐπιτεθῇ ἐπὶ τὴν λυχνίαν; Δεν υπάρχει κρυπτό που να μην φανερωθεῖ, οὔτε ἐγίνε κάτι ἀπόκρυφο παρά μόνο για να ἐλθεῖ στο φανερό. Αν κάποιος ἔχει αὐτιά για να ἀκούει, ας ἀκούσει. Και τους ἔλεγε, βλέπετε τι ἀκούτε. Με το μέτρο που μετράτε, θα μετρηθεῖ σε σας, και θα προστεθεῖ σε σας τους ἀκούοντες. Γιατί ὅποιος ἔχει, θα του δοθεῖ, και ὅποιος δεν ἔχει, ἀκόμα και αὐτό που ἔχει θα του ἀφαιρεθεῖ. Και ἔλεγε, Ἐτσι εἶναι ἡ βασιλεία του Θεοῦ, ὅπως ὅταν ἄνθρωπος ρίξει τον σπόρο ἐπάνω στη γη, Και κοιμάται και ἐγείρεται νύχτα και ἡμέρα, και ο σπόρος βλαστάνει και μεγαλώνει, χωρίς να ξέρει αὐτός πῶς. Αὐτόματα γὰρ ἡ γη καρποφορεῖ· πρῶτον χόρτο, ἔπειτα στάχυ, ἔπειτα πλήρη σῖτο στο στάχυ. Ὅταν δε παραδώσει ο καρπός, αμέσως στέλνει το δρεπάνι, γιατί ἔχει ἐρθεῖ ο θερισμός.

Και ἔλεγε: Πῶς να παρομοιάσουμε τὴ βασιλεία του Θεοῦ; Ἡ με ποια παραβολή να τὴ συγκρίνουμε; ὡς κόκκος σινάπεως, ο ὅποιος ὅταν σπαρεῖ στη γη, εἶναι μικρότερος ἀπὸ ὅλα τα

σπέρματα που είναι στη γη, Και όταν σπαρεί, ανεβαίνει και γίνεται μεγαλύτερο από όλα τα λαχανικά, και κάνει μεγάλους κλάδους, ώστε τα πουλιά του ουρανού να μπορούν να κατασκηνώνουν κάτω από τη σκιά του.

Και με τέτοιες πολλές παραβολές τους μιλούσε τον λόγο, καθώς μπορούσαν να ακούσουν. Χωρίς παραβολή δεν τους μιλούσε τον λόγο, αλλά ιδιαιτέρως στους μαθητές του εξηγούσε τα πάντα.

Και τους λέει σε εκείνη την ημέρα, αφού έγινε βράδυ: Ας περάσουμε στην απέναντι όχθη. Και αφήνοντας τον όχλο, παραλαμβάνουν αυτόν όπως ήταν στο πλοίο, και άλλα πλοία ήταν μαζί του. Και γίνεται μεγάλη λαίλαπα ανέμου, και τα κύματα επέβαλλαν στο πλοίο, ώστε ήδη αυτό να βυθίζεται. Και ήταν αυτός στην πρύμνη πάνω στο προσκεφάλαιο κοιμώμενος, και τον ξυπνούν και του λένε, διδάσκαλε, δεν σε νοιάζει ότι χανόμαστε; Και αφού ξύπνησε, επέπληξε τον άνεμο και είπε στη θάλασσα, Σιώπα, ησύχασε. Και σταμάτησε ο άνεμος, και έγινε μεγάλη γαλήνη. Και τους είπε, γιατί είστε τόσο δειλοί; Πώς δεν έχετε πίστη; Και φοβήθηκαν πολύ και έλεγαν μεταξύ τους: Ποιος άραγε είναι αυτός, που ακόμα και ο άνεμος και η θάλασσα τον υπακούουν;

5

Και ήρθαν στην απέναντι πλευρά της θάλασσας, στη χώρα των Γεργεσηνών. Και όταν βγήκε από το πλοίο, αμέσως τον συνάντησε από τα μνημεία άνθρωπος με ακάθαρτο πνεύμα. ο οποίος είχε την κατοικία του στους τάφους, και ούτε με αλυσίδες κανείς δεν μπορούσε να τον δέσει επειδή αυτός πολλές φορές ήταν δεμένος με πέδες και αλυσίδες, και οι αλυσίδες είχαν

διασπαστεί από αυτόν και οι πέδες είχαν συντριβεί, και κανείς δεν μπορούσε να τον δαμάσει. Και δια παντός, νύχτα και ημέρα, στους τάφους και στα βουνά ήταν φωνάζοντας και κόβοντας τον εαυτό του με πέτρες. Βλέποντας δε τον Ιησού από μακριά, έτρεξε και προσκύνησε αυτόν. Και κρίζοντας με φωνή μεγάλη λέγει, Τι έχω εγώ να κάνω με σένα, Ιησού, υιέ του Θεού του Υψίστου; Σε ορκίζω στον Θεό, μην με βασανίσεις. Του έλεγε γαρ: Βγες, το ακάθαρτο πνεύμα, από τον άνθρωπο. Και τον ρωτούσε, ποιο όνομα έχεις; και απάντησε λέγοντας, λεγεώνα όνομά μου, γιατί είμαστε πολλοί. Και τον παρακαλούσε πολύ να μην τους στείλει έξω από τη χώρα. Ήταν δε εκεί μια μεγάλη αγέλη χοίρων που βόσκε προς το όρος. Και τον παρακάλεσαν όλοι οι δαίμονες λέγοντας: Στείλε μας στους χοίρους, ώστε να μπούμε μέσα σε αυτούς. Και τους επέτρεψε αμέσως ο Ιησούς. Και αφού βγήκαν τα ακάθαρτα πνεύματα, μπήκαν στους χοίρους, και όρμησε η αγέλη κατά του γκρεμού προς τη θάλασσα· ήταν δε περίπου δύο χιλιάδες, και πνίγονταν στη θάλασσα. Και οι βοσκοί των χοίρων έφυγαν και ανήγγειλαν στην πόλη και στους αγρούς, και βγήκαν να δουν τι είναι αυτό που έγινε. Και έρχονται προς τον Ιησού, και βλέπουν τον δαιμονισμένο να κάθεται ντυμένος και με υγιή τα φρένα, αυτόν που είχε τη λεγεώνα, και φοβήθηκαν. Και διηγήθηκαν σε αυτούς αυτοί που είχαν δει πώς έγινε στον δαιμονιζόμενο και για τους χοίρους. Και άρχισαν να τον παρακαλούν να φύγει από τα σύνορά τους. Και καθώς εμβαίνει στο πλοίο, ο δαιμονισμένος τον παρακαλούσε να είναι μαζί του. Και δεν τον άφησε, αλλά του λέει: Πήγαινε στο σπίτι σου, στους δικούς σου, και ανάγγειλέ τους όσα ο Κύριος έχει κάνει για σένα και πώς σε ελέησε. Και έφυγε και άρχισε να κηρύσσει στη Δεκάπολη όσα έκανε σε αυτόν ο Ιησούς, και όλοι θαύμαζαν.

Και αφού διαπέρασε ο Ιησούς με το πλοίο πάλιν στην απέναντι όχθη, συγκεντρώθηκε πολύς όχλος γύρω του, και ήταν

κοντά στη θάλασσα. Και έρχεται ένας από τους αρχισυναγώγους, ονόματι Ιάειρος, και βλέποντάς τον πέφτει στα πόδια του. Και τον παρακαλούσε πολύ, λέγοντας ότι η κόρη μου είναι στα πρόθυρα του θανάτου, ώστε ελθών να επιθέσεις σε αυτήν τα χέρια, ώστε να σωθεί και να ζήσει. Και απήλθε μαζί του, και τον ακολουθούσε μεγάλο πλήθος, και τον συνέθλιβαν. Και μια γυναίκα που ήταν σε ροή αίματος δώδεκα χρόνια, και αφού υπέστη πολλά από πολλούς γιατρούς και αφού ξόδεψε όλα τα δικά της, και χωρίς να ωφεληθεί καθόλου, αλλά αντίθετα έχοντας φτάσει στο χειρότερο, Αφού άκουσε για τον Ιησού, ήρθε μέσα στο πλήθος από πίσω και άγγιξε το ιμάτιό του. Έλεγε γαρ μέσα της ότι εάν αγγίξω έστω και τα ρούχα του, θα σωθώ. Και αμέσως ξηράθηκε η πηγή του αίματός της, και έγνωσε στο σώμα της ότι θεραπεύτηκε από τη μάστιγα. Και αμέσως ο Ιησούς, έχοντας αναγνωρίσει μέσα του τη δύναμη που είχε εξέλθει από αυτόν, στράφηκε στο πλήθος και έλεγε: Ποιος μου άγγιξε τα ρούχα; Και του έλεγαν οι μαθητές του: Βλέπεις τον όχλο που σε πιέζει, και ρωτάς ποιος μου άγγιξε; Και κοιτούσε γύρω για να δει αυτήν που το είχε κάνει αυτό. Η γυναίκα, φοβισμένη και τρέμοντας, γνωρίζοντας τι είχε γίνει σε αυτήν, ήρθε και έπεσε μπροστά του και του είπε όλη την αλήθεια. Αυτός δε είπε σε αυτήν, Θυγατέρα, η πίστη σου σε έσωσε. Πήγαινε σε ειρήνη και να είσαι υγιής από τη μάστιγά σου. Ενώ αυτός ακόμα μιλούσε, έρχονται από του αρχισυναγώγου λέγοντας ότι η κόρη σου πέθανε, γιατί ακόμα ενοχλείς τον δάσκαλο; Ο δε Ιησούς, αφού άκουσε αμέσως τον λόγο που λαλούνταν, λέει στον αρχισυνάγωγο: Μη φοβάσαι, μόνο να πιστεύεις. Και δεν άφησε κανέναν να τον ακολουθήσει, παρά μόνο τον Πέτρο και τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, τον αδελφό του Ιακώβου. Και έρχεται στο σπίτι του αρχισυναγώγου, και βλέπει θόρυβο, και πολλούς που έκλαιγαν και θρηνούσαν. Και αφού μπήκε, λέει σε αυτούς: Τι ταραζέστε και κλαίτε; Το παιδί δεν πέθανε, αλλά κοιμάται. Και τον περιγελούσαν. Αυτός δε, αφού έβγαλε όλους έξω, παίρνει μαζί

του τον πατέρα του παιδιού και τη μητέρα και αυτούς που ήταν μαζί του, και μπαίνει εκεί όπου ήταν το παιδί ξαπλωμένο. Και αφού έπιασε το χέρι του παιδιού, της λέει: Ταλιθά κούμι, που σημαίνει: Κοριτσάκι, σου λέω, σήκω. Και αμέσως σηκώθηκε το κοράσι και περπατούσε, γιατί ήταν δώδεκα ετών. Και εξεπλάγησαν με μεγάλη έκσταση. Και τους διέταξε επανειλημμένως ώστε κανείς να μην μάθει αυτό, και είπε να της δοθεί κάτι να φάει.

6

Και εξήλθε από εκεί και ήλθε στην πατρίδα του, και τον ακολουθούν οι μαθητές του. Και αφού έγινε Σάββατο, άρχισε να διδάσκει στη συναγωγή, και πολλοί που άκουγαν εκπλήσσονταν λέγοντας: Από πού έχει αυτός αυτά; Και ποια είναι η σοφία που του δόθηκε, και τέτοιες δυνάμεις γίνονται μέσω των χειρών του; Δεν είναι αυτός ο τεχνίτης, ο γιος της Μαρίας και αδελφός του Ιακώβου και του Ιωσή και του Ιούδα και του Σίμωνος; Και δεν είναι οι αδελφές του εδώ κοντά μας; Και σκανδαλίζονταν από αυτόν. Έλεγε δε σε αυτούς ο Ιησούς ότι δεν είναι προφήτης άτιμος παρά μόνο στην πατρίδα του και στους συγγενείς του και στο σπίτι του. Και δεν μπορούσε εκεί να κάνει καμία δύναμη, παρά μόνο σε λίγους αρρώστους που, αφού έβαλε τα χέρια του, τους θεράπευσε. Και θαύμαζε εξαιτίας της απιστίας τους. Και περιόδευε στα γύρω χωριά διδάσκοντας.

Και προσκαλεί τους δώδεκα, και άρχισε να τους στέλνει δύο δύο, και τους έδινε εξουσία επί των ακάθαρτων πνευμάτων, Και τους παρήγγειλε να μην παίρνουν τίποτα για το δρόμο εκτός από ένα ραβδί μόνο, ούτε πήρα, ούτε ψωμί, ούτε χαλκό στη ζώνη, αλλά να είναι υποδεδεμένοι με σανδάλια, και να μην φορούν δύο χιτώνες. Και τους έλεγε, όπου κι αν μπειτε σε ένα σπίτι, εκεί να

μένετε μέχρι να φύγετε από εκεί. Και όσοι εάν μη δεχθούν υμάς μηδέ ακούσουν υμών, εκπορευόμενοι εκείθεν εκτινάξατε τον χουν τον υποκάτω των ποδών υμών εις μαρτύριον αυτοίς. Αμήν λέγω υμίν, ανεκτότερον έσται για τα Σόδομα ή τα Γόμορρα εν ημέρα κρίσεως ή για την πόλιν εκείνην. Και αφού βγήκαν, κήρυτταν για να μετανοήσουν. Και έδιωχναν πολλά δαιμόνια, και άλειφαν με λάδι πολλούς αρρώστους και τους θεράπευαν.

Και άκουσε ο βασιλιάς Ηρώδης, γιατί το όνομά του έγινε φανερό, και έλεγε ότι ο Ιωάννης ο Βαπτιστής εγέρθηκε από τους νεκρούς, και γι αυτό ενεργούν οι δυνάμεις σε αυτόν. Άλλοι έλεγαν ότι είναι ο Ηλίας, άλλοι δε έλεγαν ότι είναι προφήτης, ως ένας από τους προφήτες. Ακούοντας δε ο Ηρώδης είπε ότι αυτόν που εγώ αποκεφάλισα, τον Ιωάννη, αυτός είναι, ο ίδιος εγέρθηκε από τους νεκρούς. Αυτός γαρ ο Ηρώδης, αφού έστειλε, έπιασε τον Ιωάννη και τον έδεσε στη φυλακή εξαιτίας της Ηρωδιάδας, της γυναίκας του Φιλίππου, του αδελφού του, επειδή την παντρεύτηκε. Γιατί ο Ιωάννης έλεγε στον Ηρώδη ότι δεν σου επιτρέπεται να έχεις τη γυναίκα του αδελφού σου. Η δε Ηρωδιάδα του κρατούσε κακία και ήθελε να τον σκοτώσει, και δεν μπορούσε. Ο Ηρώδης φοβόταν τον Ιωάννη, γνωρίζοντας ότι ήταν άνδρας δίκαιος και άγιος, και τον προστάτευε. Αφού τον άκουγε, πολλά έκανε και ευχάριστα τον άκουγε. Και όταν ήρθε μια ευκαιρη ημέρα, όταν ο Ηρώδης στα γενέθλιά του έκανε δείπνο στους μεγιστάνες του και στους χιλιάρχους και στους πρώτους της Γαλιλαίας, Και όταν μπήκε η κόρη της, της Ηρωδιάδας, και χόρεψε και άρεσε στον Ηρώδη και σε αυτούς που ήταν ξαπλωμένοι μαζί του, είπε ο βασιλιάς στο κορίτσι, ζήτησέ μου ό,τι θέλεις, και θα σου δώσω. Και ώμοσε σε αυτήν ότι ό,τι με ζητήσεις θα σου δώσω, έως το ήμισυ της βασιλείας μου. Αυτή δε, αφού βγήκε έξω, είπε στη μητέρα της, Τι να ζητήσω; Κι εκείνη είπε, Το κεφάλι του Ιωάννη του Βαπτιστή. Και αφού εισήλθε αμέσως με σπουδή προς τον βασιλιά, ζήτησε

λέγοντας: Θέλω να μου δώσεις αμέσως σε πιάτο την κεφαλή του Ιωάννη του Βαπτιστή. Και πολύ λυπημένος γενόμενος ο βασιλεύς, εξαιτίας των όρκων και των συνδαιτυμόνων δεν ήθελε να την απορρίψει. Και αμέσως ο βασιλιάς, αφού έστειλε έναν δήμιο, διέταξε να φέρουν το κεφάλι του. Αυτός δε, αφού απήλθε, τον αποκεφάλισε στη φυλακή, και έφερε το κεφάλι του σε πιάτο και το έδωσε στο κορίτσι, και το κορίτσι το έδωσε στη μητέρα της. Και αφού άκουσαν, οι μαθητές του ήρθαν και πήραν το πτώμα του, και το έθεσαν σε μνημείο.

Και συνάγονται οι απόστολοι προς τον Ιησού, και απήγγειλαν σε αυτόν όλα, και όσα έκαναν και όσα δίδαξαν. Και τους είπε, ελάτε εσείς οι ίδιοι σε ένα έρημο μέρος κατά μόνας, και ξεκουραστείτε λίγο, γιατί ήταν πολλοί αυτοί που ερχόντουσαν και αυτοί που έφευγαν, και δεν είχαν ευκαιρία ούτε να φάνε. Και απήλθαν σε έρημο τόπο με πλοίο κατ'ιδίαν. Και είδαν αυτούς να φεύγουν, και πολλοί τους αναγνώρισαν, και πεζοί από όλες τις πόλεις έτρεξαν μαζί εκεί και τους πρόλαβαν και συγκεντρώθηκαν κοντά του. Και αφού βγήκε ο Ιησούς είδε πολύ κόσμο και σπλαχνίστηκε γι'αυτούς, γιατί ήταν σαν πρόβατα που δεν είχαν ποιμένα, και άρχισε να τους διδάσκει πολλά. Και αφού είχε περάσει πολλή ώρα, πλησιάζοντας σε αυτόν οι μαθητές του λένε ότι έρημος είναι ο τόπος και ήδη είναι αργά Απόλυσέ τους, ώστε αφού πάνε στα γύρω χωράφια και χωριά να αγοράσουν για τον εαυτό τους ψωμιά, γιατί δεν έχουν τι να φάνε. Ο δε απαντώντας τους είπε, Δώστε τους εσείς να φάνε. Και του λένε, Αφού φύγουμε, να αγοράσουμε ψωμιά διακοσίων δηναρίων και να τους δώσουμε να φάνε; Ο δε λέγει σε αυτούς, Πόσους άρτους έχετε; Πηγαίνετε και δείτε. Και αφού έμαθαν, λένε, Πέντε, και δύο ψάρια. Και διέταξε σε αυτούς να ξαπλώσουν όλους σε ομάδες σε ομάδες επάνω στο χλωρό χορτάρι. Και κάθισαν σε ομάδες ομάδες ανά εκατό και ανά πενήντα. Και αφού πήρε τους πέντε άρτους και

τα δύο ψάρια, αφού κοίταξε προς τον ουρανό, ευλόγησε, και έσπασε τους άρτους και τους έδινε στους μαθητές για να τα σερβίρουν σε αυτούς, και τα δύο ψάρια τα μοίρασε σε όλους. Και έφαγαν όλοι και χορτάσθηκαν. Και σήκωσαν δώδεκα κοφίνους γεμάτους από κλάσματα, και από τα ψάρια. Και ήταν αυτοί που έφαγαν τους άρτους πέντε χιλιάδες άνδρες.

Και αμέσως ανάγκασε τους μαθητές του να επιβιβαστούν στο πλοίο και να προχωρήσουν στην απέναντι όχθη προς τη Βηθσαϊδά, έως ότου αυτός απολύσει το πλήθος. Και αφού αποχαιρέτησε αυτούς, απήλθε στο βουνό για να προσευχηθεί. Και όταν έγινε βράδυ, το πλοίο ήταν στη μέση της θάλασσας, και αυτός μόνος στη στεριά. Και βλέποντάς τους να βασανίζονται στο κωπηλατείν, γιατί ο άνεμος ήταν εναντίος σε αυτούς, και περί την τετάρτη φυλακή της νύχτας έρχεται προς αυτούς περπατώντας επάνω στη θάλασσα, και ήθελε να τους προσπεράσει. Αυτοί δε, αφού τον είδαν να περπατά πάνω στη θάλασσα, νόμισαν ότι είναι φάντασμα και φώναξαν Όλοι γαρ τον είδαν και αναστατώθηκαν. Και αμέσως μίλησε μαζί τους και τους λέει: Θαρσείτε, εγώ είμαι, μην φοβάστε. Και ανέβηκε στο πλοίο προς αυτούς, και έπαυσε ο άνεμος, και πάρα πολύ μέσα τους εξίσταντο και θαύμαζαν. Διότι δεν κατάλαβαν για τους άρτους, αλλά η καρδιά τους ήταν σκληρυνμένη.

Και αφού διάβησαν, πήγαν στη γη Γεννησαρέτ και αγκυροβόλησαν. Και αφού βγήκαν από το πλοίο, αμέσως τον αναγνώρισαν Έτρεξαν σε ολόκληρη εκείνη την περιοχή και άρχισαν να μεταφέρουν τους ασθενείς σε κρεβάτια όπου άκουγαν ότι εκεί είναι. Και όπου κι αν εισεπορεύετο σε κώμες ή πόλεις ή αγρούς, στις αγορές έθεταν τους ασθενούντες και τον παρακαλούσαν ώστε έστω και του κρασπέδου του ιματίου του να αγγίξουν, και όσοι τον άγγιζαν, σώζονταν.

Και συναγόταν προς αυτόν οι Φαρισαίοι και μερικοί από τους γραμματείς που είχαν έρθει από τα Ιεροσόλυμα, Και αφού είδαν μερικούς από τους μαθητές του να τρώνε ψωμί με κοινές χέρια, τούτο είναι άνιπτες, τους μέμφθηκαν. Γιατί οι Φαρισαίοι και όλοι οι Ιουδαίοι, εάν δεν νίψουν με την γροθιά τα χέρια, δεν τρώνε, κρατώντας την παράδοση των πρεσβυτέρων. και από την αγορά, εάν δεν πλυθούν, δεν τρώνε, και άλλα πολλά είναι που παρέλαβαν να τηρούν, πλυσίματα ποτηριών και κανατιών και χάλκινων σκευών και κλινών Έπειτα τον ρωτούν οι Φαρισαίοι και οι γραμματείς: Γιατί οι μαθητές σου δεν ακολουθούν την παράδοση των πρεσβυτέρων, αλλά τρώνε τον άρτο με άνιπτα χέρια; Αυτός δε απαντώντας τους είπε ότι καλά προφήτευσε ο Ησαΐας για σας τους υποκριτές, όπως είναι γραμμένο, αυτός ο λαός με τα χείλη του με τιμά, αλλά η καρδιά τους είναι μακριά από εμένα, Μάταια δε με σέβονται, διδάσκοντας διδασκαλίες που είναι εντολές ανθρώπων.

Αφήνοντας λοιπόν την εντολή του Θεού, κρατάτε την παράδοση των ανθρώπων, βαπτίσματα κανατιών και ποτηριών, και άλλα παρόμοια τέτοια πολλά κάνετε. Και τους έλεγε: Καλώς αθετείτε την εντολή του Θεού, ίνα την παράδοσή σας τηρήσετε. Γιατί ο Μωϋσής είπε: Τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου, και όποιος κακολογεί πατέρα ή μητέρα ας πεθάνει. Εσείς όμως λέγετε, εάν πει άνθρωπος στον πατέρα ή στη μητέρα, Κορβάν (το οποίο είναι δώρο), ό,τι θα ωφεληθείς από εμένα, Και δεν αφήνετε πια αυτόν να κάνει τίποτα για τον πατέρα του ή τη μητέρα του. Ακυρώνοντας τον λόγο του Θεού με την παράδοσή σας την οποία παραδώσατε, και παρόμοια τοιαύτα πολλά κάνετε. Και προσκαλέσας όλο τον όχλο έλεγε σε αυτούς, ακούτε μου όλοι και καταλάβετε. Τίποτα δεν είναι από έξω του ανθρώπου που

εισέρχεται σε αυτόν, το οποίο μπορεί να τον μολύνει, αλλά αυτά που εξέρχονται είναι που μολύνουν τον άνθρωπο. Και όταν μπήκε στο σπίτι μακριά από το πλήθος, τον ρωτούσαν οι μαθητές του για την παραβολή. Και λέγει σε αυτούς: Έτσι και εσείς χωρίς κατανόηση είστε; Δεν καταλαβαίνετε ακόμα ότι κάθε τι που εισέρχεται από έξω στον άνθρωπο δεν μπορεί να τον μολύνει; ότι δεν μπαίνει στην καρδιά του, αλλά στην κοιλιά, και βγαίνει στην αποχωρητήριο, καθαρίζοντας όλα τα φαγητά. Έλεγε δε ότι αυτό που εκπορεύεται από τον άνθρωπο, εκείνο μολύνει τον άνθρωπο. Γιατί από μέσα, από την καρδιά των ανθρώπων, οι κακοί διαλογισμοί εκπορεύονται: μοιχείες, πορνείες, φόννοι, κλοπές, πλεονεξίες, πονηρίες, δόλος, ασέλγεια, πονηρό μάτι, βλασφημία, υπερηφάνεια, αφροσύνη. Όλα αυτά τα πονηρά εκπορεύονται από μέσα και μολύνουν τον άνθρωπο.

Και από εκεί, αφού σηκώθηκε, πήγε προς τα σύνορα της Τύρου και της Σιδώνας. Και αφού μπήκε σε ένα σπίτι, δεν ήθελε να το μάθει κανένας, αλλά δεν μπόρεσε να περάσει απαρατήρητος. Αφού άκουσε μια γυναίκα για αυτόν, της οποίας η κόρη της είχε ακάθαρμο πνεύμα, ήρθε και έπεσε στα πόδια του. Η γυνή ήταν Ελληνίδα, Συροφοινίκισσα στο γένος, και τον ρωτούσε να διώξει το δαιμόνιο από την κόρη της. Ο δε Ιησούς είπε σ αυτήν, άφησε πρώτα να χορτάσουν τα παιδιά, διότι δεν είναι καλό να πάρουν τον άρτο των παιδιών και να τον ρίξουν στα σκυλάκια. Αυτή δε απάντησε και του λέει, Ναι, Κύριε, και τα σκυλάκια κάτω από το τραπέζι τρώνε από τα ψίχουλα των παιδιών. Και της είπε, Εξαιτίας αυτού του λόγου, πήγαινε· το δαιμόνιο έχει βγει από την κόρη σου. Και αφού έφυγε στο σπίτι της, βρήκε το παιδί ξαπλωμένο στο κρεβάτι και το δαιμόνιο να έχει φύγει.

Και πάλιν, αφού βγήκε από τα όρια της Τύρου και της Σιδώνας, ήρθε προς την θάλασσα της Γαλιλαίας μέσα από τα όρια

της Δεκαπόλεως. Και του φέρνουν έναν κωφό που μιλούσε με δυσκολία και τον παρακαλούν να βάλει το χέρι του πάνω του. Και παίρνοντάς τον στο πλάι από το πλήθος κατ'ιδίαν, έβαλε τα δάχτυλά του στα αυτιά του, και αφού έφτυσε, άγγιξε τη γλώσσα του. Και αφού κοίταξε προς τον ουρανό, αναστέναξε και του λέει, Εφφαθά, που σημαίνει Ανοίξου. Και αμέσως ανοίχθησαν οι ακοές του και λύθηκε ο δεσμός της γλώσσας του, και μιλούσε σωστά. Και τους διέταξε να μην πουν σε κανέναν, όσο όμως αυτός τους διέταζε, τόσο περισσότερο το κήρυτταν. Και εκπλήσσονταν υπερβολικά λέγοντας, Καλά όλα έχει κάνει, και τους κωφούς κάνει να ακούν και τους βουβούς να μιλούν.

8

Σε εκείνες τις μέρες, ενώ πάλι υπήρχε πολύ πλήθος και δεν είχαν τι να φάνε, ο Ιησούς προσκάλεσε τους μαθητές του και τους λέγει, Σπλαγχνίζομαι τον όχλο, γιατί ήδη τρεις μέρες μένουν μαζί μου και δεν έχουν τι να φάνε. Και εάν τους απολύσω νηστικούς στο σπίτι τους, θα λιποθυμήσουν στον δρόμο, γιατί μερικοί από αυτούς έχουν έρθει από μακριά. Και του απάντησαν οι μαθητές του: Πόθεν θα μπορέσει κανείς εδώ να χορτάσει αυτούς με ψωμιά σε έρημο τόπο; Και τους ρωτούσε, Πόσους άρτους έχετε; Οι δε είπαν, Επτά. Και παρήγγειλε στον όχλο να αναπέσει επί της γης, και λαβών τους επτά άρτους, αφού ευχαρίστησε, τους έκλασε και τους έδινε στους μαθητές του για να τους παραθέσουν, και παρέθεσαν στον όχλο. Και είχαν λίγα ψαράκια, και αφού τα ευλόγησε, είπε να τα σερβίρουν επίσης. Έφαγαν και χορτάσθηκαν, και μάζεψαν περισσεύματα θραυσμάτων, επτά σπυρίδες. Ήταν δε περίπου τετρακισχίλιοι, και τους απέλυσε. Και αφού μπήκε αμέσως στο πλοίο μαζί με τους μαθητές του, ήρθε στα μέρη της Δαλμανουθά.

Και βγήκαν οι Φαρισαίοι και άρχισαν να συζητούν μαζί του, ζητώντας από αυτόν σημείο από τον ουρανό, δοκιμάζοντάς τον. Και αναστενάζας στο πνεύμα του λέγει, Τι ζητά αυτή η γενεά σημείο; Αμήν λέγω σε σας, δεν θα δοθεί σε αυτή τη γενεά σημείο. Και αφήνοντάς τους, μπήκε στο πλοίο και έφυγε πάλι.

Και ξέχασαν να πάρουν ψωμιά, και εκτός από ένα ψωμί, δεν είχαν μαζί τους στο πλοίο. Και τους διέταζε λέγοντας, Βλέπετε, προσέχετε από τη ζύμη των Φαρισαίων και τη ζύμη του Ηρώδη. Και συλλογίζονταν μεταξύ τους λέγοντας ότι δεν έχουμε ψωμιά. Και γνωρίζοντάς το, ο Ιησούς τους λέει: Γιατί συζητάτε ότι δεν έχετε ψωμιά; Δεν καταλαβαίνετε ακόμα ούτε συνειδητοποιείτε; Ακόμα έχετε σκληρυνμένη την καρδιά σας; Έχοντας μάτια δεν βλέπετε, και έχοντας αυτιά δεν ακούετε; Και δεν θυμάστε;

Όταν έσπασα τους πέντε άρτους για τους πέντε χιλιάδες, πόσα καλάθια γεμάτα κομμάτια μαζέψατε; Του λένε, δώδεκα. Όταν δε τους επτά εις τους τετρακισχιλίους, πόσων σφυρίδων πληρώματα κλασμάτων ήρατε; Οι δε είπαν, επτά. Και τους έλεγε, δεν καταλαβαίνετε ακόμα;

Και έρχεται στη Βηθσαϊδά. Και του φέρνουν έναν τυφλό και τον παρακαλούν να τον αγγίξει. Και αφού έπιασε το χέρι του τυφλού, τον έβγαλε έξω από το χωριό, και αφού έφτυσε στα μάτια του, βάζοντας τα χέρια του πάνω του, τον ρωτούσε αν βλέπει κάτι. Και αφού κοίταξε προς τα πάνω, είπε: Βλέπω τους ανθρώπους σαν δέντρα που περπατούν. Έπειτα πάλι έθεσε τα χέρια του επάνω στα μάτια του και τον έκανε να αναβλέψει, και αποκαταστάθηκε, και έβλεπε καθαρά όλους. Και τον έστειλε στο σπίτι του λέγοντας, μήτε στο χωριό να μπεις μήτε να πεις σε κανέναν στο χωριό.

Και βγήκε ο Ιησούς και οι μαθητές του προς τα χωριά της Καισαρείας της Φιλίππου, και στον δρόμο ρωτούσε τους μαθητές του λέγοντάς τους, ποιον με λένε οι άνθρωποι ότι είμαι; Αυτοί δε απάντησαν: Ιωάννη τον Βαπτιστή, και άλλοι Ηλία, άλλοι δε έναν από τους προφήτες. Και αυτός τους λέει, Εσείς δε ποιον με λέγετε να είμαι; Αποκρινόμενος δε ο Πέτρος του λέει, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός. Και τους επέτιμψε να μην λένουν σε κανέναν περί αυτού.

Και άρχισε να τους διδάσκει ὅτι πρέπει ὁ Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου να πάθει πολλά, και να απορριφθεῖ ἀπό τους πρεσβυτέρους και τους αρχιερεῖς και τους γραμματεῖς, και να σκοτωθεῖ, και μετὰ τρεις ἡμέρες να αναστηθεῖ. Και με παρρησία μιλούσε τον λόγο. Και παίρνοντας τον στην άκρη ὁ Πέτρος άρχισε να τον επιπλήττει. Αυτός δε γυρίζοντας και βλέποντας τους μαθητές του επέπληξε τον Πέτρο λέγοντας, Πήγαινε πίσω μου, Σατανά, γιατί δεν σκέφτεσαι τα του Θεοῦ, αλλά τα των ανθρώπων.

Και αφού κάλεσε το πλήθος μαζί με τους μαθητές του, τους εἶπε· Ὅποιος θέλει να με ακολουθήσει, ας αρνηθεῖ τον εαυτό του και ας σηκώσει το σταυρό του, και ας με ακολουθήσει. Ὅποιος γὰρ θέλει νὰ σώσει τὴν ψυχὴ του, θὰ τὴν ἀπολέσει· ὅποιος ὅμως ἀπολέσει τὴν ψυχὴ του ἐξαιτίας ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, αὐτὸς θὰ τὴν σώσει. Τι γὰρ θα ωφελήσει ἄνθρωπον εἰάν κερδήσει τον κόσμον ὅλον, και ζημιωθεῖ την ψυχὴ του; ἢ τι θα δώσει ἄνθρωπος ὡς ἀντάλλαγμα της ψυχῆς του; Ὅποιος ντροπιαστεῖ ἐμένα καὶ τοὺς λόγους μου σὲ αὐτὴ τὴ γενεὰ τὴ μοιχαλὶδα καὶ ἁμαρτωλὴ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου θὰ ντροπιαστεῖ αὐτὸν ὅταν ἔλθει σὴ δόξα τοῦ Πατέρα του με τοὺς ἁγίους ἁγγέλους.

Και τους έλεγε, αληθινά σας λέγω ότι υπάρχουν μερικοί από αυτούς που στέκονται εδώ, οι οποίοι δεν θα γευτούν θάνατο μέχρι να δουν τη βασιλεία του Θεού να έχει έλθει με δύναμη.

Και μετά έξι ημέρες ο Ιησούς παραλαμβάνει τον Πέτρο και τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη και τους αναφέρει σε ένα υψηλό βουνό κατ'ιδίαν μόνους, και μεταμορφώθηκε μπροστά τους. Και τα ρούχα του έγιναν λαμπερά, πολύ λευκά σαν χιόνι, τέτοια που κανένας υφαντουργός πάνω στη γη δεν μπορεί έτσι να τα λευκάνει. Και εμφανίστηκε σε αυτούς ο Ηλίας με τον Μωυσή, και συνομιλούσαν με τον Ιησού. Και ο Πέτρος απαντώντας λέει στον Ιησού, Ραββί, καλό είναι να είμαστε εδώ, και ας κάνουμε τρεις σκηνές, μία για εσένα και μία για τον Μωυσή και μία για τον Ηλία. Δεν ήξερε τι να πει, γιατί ήταν τρομοκρατημένοι. Και έγινε ένα σύννεφο που τους σκίαζε, και ήρθε φωνή από το σύννεφο που έλεγε: Αυτός είναι ο υιός μου ο αγαπημένος, αυτόν ακούτε. Και ξαφνικά, κοιτάζοντας γύρω, δεν είδαν πια κανέναν, αλλά μόνο τον Ιησού μαζί τους. Καθώς κατέβαιναν από το όρος, τους διέταξε να μην διηγηθούν σε κανέναν αυτά που είδαν, παρά μόνο όταν ο Υιός του Ανθρώπου αναστηθεί από τους νεκρούς. Και κράτησαν τον λόγο, συζητώντας μεταξύ τους τι είναι το να αναστηθεί κανείς από τους νεκρούς. Και τον ρωτούσαν λέγοντας: Γιατί λένε οι γραμματείς ότι πρέπει να έρθει πρώτα ο Ηλίας; Αυτός δε απαντώντας είπε σε αυτούς, Ο Ηλίας μεν ερχόμενος πρώτα αποκαθιστά τα πάντα, και πώς είναι γραμμένο για τον Υιό του Ανθρώπου ότι πρέπει να υποφέρει πολλά και να περιφρονηθεί; Αλλά σας λέγω ότι και ο Ηλίας έχει έλθει, και του έκαναν όσα ήθελαν, καθώς είναι γραμμένο γι' αυτόν.

Και ερχόμενος προς τους μαθητές είδε πολύ όχλο γύρω τους, και γραμματείς να συζητούν μαζί τους. Και αμέσως όλος ο όχλος, αφού τον είδαν, εξεθαμβήθησαν και τρέχοντας προς αυτόν τον

ασπάζονταν. Και ρώτησε τους γραμματείς: Τι συζητάτε μεταξύ σας; Και αποκρινόμενος ένας από το πλήθος είπε: Διδάσκαλε, έφερα τον γιο μου σε σένα, που έχει άλαλο πνεύμα. Και όπου αν τον καταλάβει, τον ρίχνει κάτω, και αφρίζει και τρίζει τα δόντια του, και ξεραίνεται, και είπα στους μαθητές σου να το διώξουν, και δεν μπόρεσαν. Αυτός δε απαντώντας του λέει: Ω γενιά άπιστη, έως πότε θα είμαι μαζί σας; Έως πότε θα σας ανέχομαι; Φέρτε τον σε μένα. Και τον έφεραν σε αυτόν. Και αφού τον είδε, αμέσως το πνεύμα τον σπάραξε, και πέφτοντας στη γη κυλιόταν αφρίζοντας. Και ρώτησε τον πατέρα του: Πόσος χρόνος είναι από τότε που αυτό του συνέβη; Ki εκείνος είπε: Από την παιδική του ηλικία. Και πολλάκις τον έβαλε και στη φωτιά και στα νερά, για να τον καταστρέψει, αλλά αν μπορείς κάτι, βοήθησέ μας, σπλαγχνισθείς για μας. Ο Ιησούς του είπε: Το αν μπορείς να πιστέψεις – όλα είναι δυνατά σε αυτόν που πιστεύει. Και αμέσως κράζοντας ο πατέρας του παιδιού με δάκρυα έλεγε, πιστεύω, Κύριε, βοήθησε την απιστία μου. Βλέποντας δε ο Ιησούς ότι συντρέχει όχλος, επέπληξε το ακάθαρτο πνεύμα λέγοντάς του: Το άλαλο και κωφό πνεύμα, εγώ σου διατάζω, βγες από αυτόν και μην ξαναμπείς σε αυτόν. Και αφού κραύγασε και τον σπάραξε πολύ, βγήκε, και έγινε σαν νεκρός, ώστε πολλοί να λένε ότι πέθανε. Ο δε Ιησούς, αφού τον έπιασε από το χέρι, τον σήκωσε και αυτός σηκώθηκε. Και αφού εισήλθε σε σπίτι, οι μαθητές του τον ρωτούσαν ιδιαίτερος: Γιατί εμείς δεν μπορέσαμε να το διώξουμε; Και είπε σε αυτούς, αυτό το γένος δεν μπορεί να βγει με κανέναν τρόπο, παρά μόνο με προσευχή και νηστεία.

Και από εκεί αφού βγήκαν, περνούσαν μέσα από τη Γαλιλαία, και δεν ήθελε κάποιος να το μάθει. Δίδασκε γαρ τους μαθητάς του και τους έλεγε ότι ο Υιός του Ανθρώπου παραδίδεται στα χέρια ανθρώπων, και θα τον σκοτώσουν, και αφού σκοτωθεί την τρίτη

ημέρα θα αναστηθεί. Αυτοί όμως δεν καταλάβαιναν το λόγο, και φοβόντουσαν να τον ρωτήσουν.

Και ήρθε στην Καπερναούμ, και αφού βρέθηκε στο σπίτι τους ρωτούσε, Τι συζητούσατε μεταξύ σας στον δρόμο; Αυτοί δε σιωπούσαν, γιατί είχαν συζητήσει μεταξύ τους στον δρόμο ποιος είναι μεγαλύτερος. Και αφού κάθισε, φώναξε τους δώδεκα και τους λέει, Αν κάποιος θέλει να είναι πρώτος, θα είναι έσχατος όλων και διάκονος όλων. Και αφού πήρε ένα παιδί, το έστησε στη μέση τους, και αφού το αγκάλιασε, τους είπε, Όποιος δεχθεί ένα από τα τέτοια παιδιά στο όνομά μου, εμένα δέχεται, και όποιος δεχθεί εμένα, δεν δέχεται εμένα, αλλά αυτόν που με έστειλε. Ο Ιωάννης του απάντησε λέγοντας: Δάσκαλε, είδαμε κάποιον να διώχνει δαιμόνια στο όνομά σου, ο οποίος δεν μας ακολουθεί, και τον εμποδίσαμε επειδή δεν μας ακολουθεί. Ο δε Ιησούς είπε: Μη κωλύετε αυτόν, διότι ουδείς υπάρχει που θα κάνει δύναμη στο όνομά μου και θα μπορέσει γρήγορα να κακολογήσει εμένα. Όποιος δεν είναι εναντίον σας, είναι υπέρ σας. Όποιος λοιπόν σας ποτίσει ένα ποτήρι νερό στο όνομά μου, επειδή είστε του Χριστού, αληθινά σας λέω, δεν θα χάσει τον μισθό του.

Και όποιος σκανδαλίζει ένα από αυτά τα μικρά που πιστεύουν σε μένα, καλύτερο είναι γι αυτόν αν του περιτεθεί μυλόπετρα στον τράχηλό του και ριχτεί στη θάλασσα. Και εάν η χείρ σου σε σκανδαλίζει, απόκοψέ την· καλό είναι για σένα να εισέλθεις στη ζωή κουλλός, παρά να έχεις τα δύο χέρια και να απέλθεις στη γέεννα, στο άσβεστο πυρ. Όπου ο σκουλήκι τους δεν πεθαίνει και η φωτιά δεν σβήνει. Και εάν το πόδι σου σε σκανδαλίζει, κόψε το· καλύτερα για σένα είναι να μπεις στη ζωή χωλός, παρά να έχεις τα δύο πόδια και να ριχτείς στη γέεννα, στη φωτιά την άσβεστη. Όπου το σκουλήκι τους δεν πεθαίνει και η φωτιά δεν σβήνει. Και εάν ο οφθαλμός σου σε σκανδαλίζει, βγάλε

τον, καλύτερα για σένα είναι να μπεις μονόφθαλμος στη βασιλεία του Θεού, παρά να έχεις δύο οφθαλμούς και να πας στη γέεννα του πυρός. Όπου ο σκουλήκι τους δεν πεθαίνει και η φωτιά δεν σβήνει. Κάθε ένας γαρ θα αλατιστεί με φωτιά, και κάθε θυσία θα αλατιστεί με αλάτι. Καλό είναι το αλάτι, αλλά εάν το αλάτι γίνει άνοστο, με τι θα το αρτύσετε; Έχετε μέσα σας αλάτι και ειρηνεύετε μεταξύ σας.

10

Και από εκεί, αφού σηκώθηκε, έρχεται στα όρια της Ιουδαίας δια του πέραν του Ιορδάνου, και συμπορεύονται πάλιν όχλοι προς αυτόν, και όπως ήταν συνηθισμένος, πάλιν τους δίδασκε. Και προσελθόντες οι Φαρισαίοι τον ρωτούσαν αν επιτρέπεται σε άνδρα να απολύσει γυναίκα, δοκιμάζοντάς τον. Αυτός δε αποκριθείς είπε σε αυτούς, Τι σας εντείλατο ο Μωϋσής; Αυτοί δε είπαν, ο Μωϋσής επέτρεψε να γράψει κανείς βιβλίο διαζυγίου και να απολύσει. Και απαντώντας, ο Ιησούς τους είπε: Προς τη σκληροκαρδία σας σας έγραψε την εντολή αυτή. Από την αρχή της κτίσεως, άρσεν και θήλυ τους εποίησεν ο Θεός. Για χάριν αυτού θα αφήσει άνθρωπος τον πατέρα του και τη μητέρα του, και θα προσκολληθεί στη γυναίκα του, και θα είναι οι δύο μία σάρκα. Όστε δεν είναι πια δύο, αλλά μία σάρκα. Αυτό λοιπόν που ο Θεός ένωσε, άνθρωπος να μην το χωρίζει. Και στο σπίτι, πάλι οι μαθητές τον ρωτούσαν γι αυτό. Και λέγει σε αυτούς: Όποιος απολύσει τη γυναίκα του και παντρευτεί άλλη, μοιχεύει εναντίον της. Και εάν μια γυναίκα, αφού χωρίσει τον άνδρα της, παντρευτεί άλλον, μοιχεύει.

Και έφερναν σε αυτόν παιδιά, για να τα αγγίξει, αλλά οι μαθητές επέπλητταν αυτούς που τα έφερναν. Βλέποντας δε, ο Ιησούς αγανάκτησε και είπε σε αυτούς: Αφήστε τα παιδιά να

έρχονται προς εμένα και μην τα εμποδίζετε, γιατί των τέτοιων είναι η βασιλεία του Θεού. Αληθινά σας λέγω, όποιος δεν δέχεται τη βασιλεία του Θεού ως παιδί, δεν θα εισέλθει σε αυτήν. Και αγκαλιάζοντάς τα, τα ευλογούσε τοποθετώντας τα χέρια του επάνω τους.

Καὶ καθώς βγαίνει στο δρόμο, κάποιος έτρεξε προς αυτόν και γονατίζοντας τον ρωτούσε: Διδάσκαλε αγαθέ, τι να κάνω για να κληρονομήσω αιώνια ζωή; Ο δε Ιησούς του είπε, γιατί με λες αγαθό; Κανείς δεν είναι αγαθός εκτός από τον ένα Θεό. Τις εντολές ξέρεις: μη μοιχεύσεις, μη φονεύσεις, μη κλέψεις, μη ψευδομαρτυρήσεις, μη αποστερήσεις, τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα. Αυτός δε αποκριθείς είπε σε αυτόν, Διδάσκαλε, αυτά όλα τα εφύλαξα από τη νεότητά μου. Ο δε Ιησούς, αφού κοίταξε αυτόν, τον αγάπησε και του είπε: Ένα σου λείπει· αν θέλεις να είσαι τέλειος, πήγαινε, όσα έχεις πούλησέ τα και δώσε τα στους φτωχούς, και θα έχεις θησαυρό στον ουρανό, και έλα ακολούθησέ με, αφού σηκώσεις τον σταυρό σου. Αυτός όμως, αφού σκυθρώπασε με τον λόγο, έφυγε λυπημένος, διότι είχε πολλά κτήματα.

Και αφού κοίταξε γύρω του ο Ιησούς λέει στους μαθητές του, πόσο δύσκολα αυτοί που έχουν τα χρήματα θα εισέλθουν στη βασιλεία του Θεού. Οι μαθητές όμως εθαμβούντο με τα λόγια του. Ο Ιησούς όμως πάλιν αποκρινόμενος τους λέει· Παιδιά, πόσο δύσκολο είναι για εκείνους που εμπιστεύονται τον πλούτο να εισέλθουν στη βασιλεία του Θεού! Είναι ευκολότερο να εισέλθει κάμηλος διά της τρυμαλίας ραφίδος, παρά πλούσιος να εισέλθει στη βασιλεία του Θεού. Αυτοί δε εξεπλήσσοντο υπερβολικά λέγοντας μεταξύ τους: Και ποιος μπορεί να σωθεί; Κοιτάζοντάς τους, ο Ιησούς λέει: Παρά ανθρώπους αδύνατον, αλλά όχι παρά Θεώ· γιατί όλα είναι δυνατά παρά τω Θεώ. Άρχισε ο Πέτρος να

του λέει: Ιδού, εμείς αφήσαμε τα πάντα και σε ακολουθήσαμε. Αποκρινόμενος δε ο Ιησούς είπε: Αμήν λέγω σε εσάς, κανείς δεν υπάρχει που άφησε σπίτι ή αδελφούς ή αδελφές ή πατέρα ή μητέρα ή γυναίκα ή παιδιά ή χωράφια εξαιτίας εμού και εξαιτίας του ευαγγελίου, ἐὰν δὲν λάβει ἑκατονταπλάσια τώρα σε αὐτόν τον καιρό, σπίτια καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφές καὶ πατέρα καὶ μητέρα καὶ παιδιά καὶ χωράφια μαζί με διωγμούς, καὶ στὸν ἐρχόμενο αἰώνα ζωὴ αἰώνια. Πολλοὶ δε θα εἶναι οἱ πρῶτοι ἔσχατοι καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.

Ἦσαν δὲ στὸν δρόμο ανεβαίνοντας πρὸς τα Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Ιησούς προπορευόταν μπροστὰ τους, καὶ εκπλήσσονταν, καὶ ακολουθώντας φοβόντουσαν. Καὶ παίρνοντας πάλι τους δώδεκα, ἄρχισε νὰ τους λέει τὰ μέλλοντα νὰ του συμβοῦν. ὅτι ἰδοὺ ανεβαίνουμε στα Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ παραδοθεῖ στους ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ θὰ καταδικάσουν αὐτόν σε θάνατο καὶ θὰ παραδώσουν αὐτόν στα ἔθνη, Καὶ θὰ τον ἐμπαίξουν καὶ θὰ τον μαστιγώσουν καὶ θὰ τον φτύσουν καὶ θὰ τον σκοτώσουν, καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα θὰ ἀναστηθεῖ.

Καὶ πλησιάζουν σε αὐτόν ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης, οἱ γιοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, λέγοντας: Διδάσκαλε, θέλουμε ὅ,τι κι ἀν σου ζητήσουμε νὰ μας το κάνεις. Αὐτὸς δε εἶπε σε αὐτοὺς: Τὶ θέλετε νὰ κάνω γιὰ εσάς; Αὐτοὶ δε τοῦ εἶπαν: Δὸς μας νὰ καθίσουμε ἓνας ἐκ δεξιῶν σου καὶ ἓνας ἐξ ἀριστερῶν σου ἐν τῇ δόξῃ σου. Ὁ δε Ιησούς τοὺς εἶπε: Δὲν ξέρετε τὶ ζητάτε. Μπορεῖτε νὰ πιεῖτε τὸ ποτῆριο ποὺ ἐγὼ πίνω καὶ νὰ βαπτιστεῖτε με τὸ βάπτισμα ποὺ ἐγὼ βαπτίζομαι; Αὐτοὶ δε τοῦ εἶπαν, μπορούμε. Ὁ δε Ιησούς τοὺς εἶπε, τὸ ποτῆριο ποὺ ἐγὼ πίνω θὰ το πιεῖτε, καὶ τὸ βάπτισμα ποὺ ἐγὼ βαπτίζομαι θὰ βαπτιστεῖτε, Το νὰ καθίσει κανεὶς ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἐκωνύμων δὲν εἶναι δικό μου νὰ το δώσω, ἀλλὰ ἀνήκει σε ἐκείνους γιὰ τοὺς ὁποίους ἔχει ετοιμαστεῖ.

Και αφού άκουσαν οι δέκα, άρχισαν να αγανακτούν για τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη. Ο δε Ιησούς, αφού τους κάλεσε, τους λέει: Ξέρετε ότι αυτοί που φαίνονται να άρχουν των εθνών κυριαρχούν επάνω τους και οι μεγάλοι τους ασκούν εξουσία επάνω τους, Όχι έτσι όμως θα είναι ανάμεσά σας, αλλά όποιος θέλει να γίνει μέγας ανάμεσά σας, θα είναι δικός σας διάκονος. Και όποιος εάν θέλει από εσάς να γίνει πρώτος, θα είναι δούλος όλων. Διότι και ο γιος του ανθρώπου δεν ήρθε για να υπηρετηθεί, αλλά για να υπηρετήσει και να δώσει την ψυχή του ως λύτρο αντί πολλών.

Και έρχονται στην Ιεριχώ. Και καθώς αυτός έφευγε από την Ιεριχώ με τους μαθητές του και ένα μεγάλο πλήθος, ο γιος του Τιμαίου, ο Βαρτιμαίος, τυφλός, καθόταν δίπλα στον δρόμο ζητιανεύοντας. Και αφού άκουσε ότι είναι ο Ιησούς ο Ναζωραίος, άρχισε να κράζει και να λέει, υιέ Δαβίδ Ιησού, ελέησέ με. Και πολλοί τον επιτιμούσαν για να σιωπήσει, αλλά αυτός πολύ περισσότερο έκραζε, Υιέ Δαβίδ, ελέησέ με. Και σταθείς ο Ιησούς είπε· Φωνάξτε τον. Και φωνάζουν τον τυφλό λέγοντάς του· Θάρσει, σήκω, σε φωνάζει. Αυτός δε, αφού πέταξε το ιμάτιό του, σηκώθηκε και ήρθε προς τον Ιησού. Και αποκριθείς, λέγει σ αυτόν ο Ιησούς: Τι θέλεις να σου κάνω; Ο δε τυφλός του είπε: Ραββουνί, να αναβλέψω. Και ο Ιησούς του είπε, Ύπαγε, η πίστη σου σε έχει σώσει. Και αμέσως ανέβλεψε, και ακολουθούσε τον Ιησού στον δρόμο.

11

Και όταν πλησιάζουν στην Ιερουσαλήμ, στη Βηθσφαγή και Βηθανία, προς το όρος των Ελαιών, στέλνει δύο από τους μαθητές του Και λέγει σε αυτούς: Πηγαίνετε στο χωριό που είναι απέναντί σας, και αμέσως μόλις μπειτε σε αυτό θα βρείτε ένα πουλάρι δεμένο, επάνω στο οποίο κανένas άνθρωπος δεν έχει καθίσει·

αφού το λύσετε, φέρτε το. Και εάν κάποιος σας πει, τι κάνετε αυτό; πείτε ότι ο Κύριος έχει ανάγκη από αυτό, και αμέσως τον στέλνει πάλι εδώ. Απήλθαν λοιπόν και βρήκαν τον πώλο δεμένο προς την θύρα έξω στο αμφόδο, και τον λύνουν. Και μερικοί από αυτούς που στέκονταν εκεί τους έλεγαν, τι κάνετε λύνοντας τον πώλο; Αυτοί δε τους είπαν καθώς τους είχε διατάξει ο Ιησούς, και τους άφησαν. Και έφεραν τον πώλο προς τον Ιησού και έριξαν πάνω του τα ιμάτιά τους, και εκείνος κάθισε επάνω του. Πολλοί δε τα ρούχα τους άπλωσαν στον δρόμο, άλλοι δε κλαδιά έκοβαν από τα δέντρα και τα άπλωναν στον δρόμο. Και αυτοί που προπορεύονταν και αυτοί που ακολουθούσαν φώναζαν λέγοντας, Ωσαννά, ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου. Ευλογημένη η ερχόμενη βασιλεία εν ονόματι Κυρίου του πατρός ημών Δαυίδ· ωσαννά εν τοις υψίστοις.

Και μπήκε στα Ιεροσόλυμα ο Ιησούς και στο ιερό, και αφού κοίταξε τα πάντα, επειδή ήταν ήδη αργά η ώρα, βγήκε προς τη Βηθανία με τους δώδεκα.

Και την επόμενη μέρα, αφού βγήκαν από τη Βηθανία, πείνασε. Και βλέποντας μια συκιά από μακριά που είχε φύλλα, ήρθε για να δει αν θα βρει κάτι σε αυτή, και όταν πλησίασε σε αυτή δεν βρήκε τίποτα παρά μόνο φύλλα, γιατί δεν ήταν εποχή σύκων. Και απαντώντας της είπε, Μηκέτι από σένα εις τον αιώνα κανείς καρπό να φάει. Και άκουσαν οι μαθητές του.

Και έρχονται πάλι στα Ιεροσόλυμα, και αφού μπήκε ο Ιησούς στο ιερό, άρχισε να διώχνει αυτούς που πουλούσαν και αυτούς που αγόραζαν μέσα στο ιερό, και ανέτρεψε τα τραπέζια των αργυραμοιβών και τις καθίσματα αυτών που πουλούσαν τα περιστέρια. Και δεν επέτρεπε κανείς να μεταφέρει σκεύος μέσα από το ιερό. Και δίδασκε λέγοντάς τους, Δεν είναι γραμμένο ότι ο

οίκος μου θα κληθεί οίκος προσευχής για όλα τα έθνη; Εσείς όμως τον κάνατε σπήλαιο ληστών.

Και άκουσαν οι γραμματείς και οι Φαρισαίοι και οι αρχιερείς, και ζητούσαν πώς να τον καταστρέψουν, γιατί τον φοβούνταν, επειδή όλος ο όχλος εκπλησσόταν με τη διδασκαλία του. Και όταν άργησε, έφευγε έξω από την πόλη.

Και περνώντας το πρωί, είδαν τη συκιά ξεραμένη από τις ρίζες. Και ο Πέτρος, αφού θυμήθηκε, του λέει: Ραββί, κοίτα, η συκιά που κατάρρασες έχει ξεραθεί. Και αποκρινόμενος ο Ιησούς τους λέει: Να έχετε πίστη στον Θεό. Αληθινά σας λέγω ότι όποιος πει σ αυτό το βουνό, Σηκώσου και ρίξου μέσα στη θάλασσα, και δεν αμφιβάλλει στην καρδιά του, αλλά πιστεύει ότι αυτά που λέει γίνονται, θα γίνει σ αυτόν ό,τι πει. Γι αυτό σας λέγω, όλα όσα προσευχόμενοι ζητάτε, πιστεύετε ότι λαμβάνετε, και θα είναι δικά σας. Και όταν στέκεστε προσευχόμενοι, συγχωρείτε αν έχετε κάτι εναντίον κάποιου, ώστε και ο Πατέρας σας που είναι στους ουρανούς να συγχωρέσει σε εσάς τα παραπτώματά σας. Αν όμως εσείς δεν συγχωρείτε, ούτε ο πατέρας σας θα συγχωρήσει τα παραπτώματά σας.

Και έρχονται πάλι στα Ιεροσόλυμα, και ενώ περπατούσε στο ιερό, έρχονται προς αυτόν οι αρχιερείς και οι γραμματείς και οι πρεσβύτεροι. Και του λένε, με ποια εξουσία κάνεις αυτά; Ή ποιος σου έδωσε την εξουσία αυτή για να κάνεις αυτά; Ο δε Ιησούς αποκρινόμενος τους είπε: Θα σας ερωτήσω κι εγώ ένα λόγο, και απαντήστε μου, και θα σας πω με ποια εξουσία κάνω αυτά. Το βάπτισμα του Ιωάννη ήταν από τον ουρανό ή από ανθρώπους; Απαντήστε μου. Και σκέφτονταν μεταξύ τους λέγοντας: Εάν πούμε από τον ουρανό, θα πει γιατί λοιπόν δεν τον πιστέψατε; Αλλά αν πούμε από ανθρώπους; Φοβόντουσαν τον λαό, γιατί όλοι

θεωρούσαν τον Ιωάννη ότι ήταν προφήτης. Και αποκρινόμενοι λένε στον Ιησού, Δεν ξέρουμε. Και ο Ιησούς απαντώντας τους λέει, Ούτε εγώ σας λέω με ποια εξουσία κάνω αυτά.

12

Και άρχισε να τους λέει με παραβολές: Ένας άνθρωπος φύτεψε αμπελώνα και έβαλε γύρω φράχτη και έσκαψε ληνό και έχτισε πύργο, και τον νοίκιασε σε αγρότες και έφυγε. Και έστειλε προς τους γεωργούς την κατάλληλη στιγμή έναν δούλο, ώστε να πάρει από τους γεωργούς από τον καρπό του αμπελώνα. Και αφού τον πήραν, τον έδειραν και τον έστειλαν με άδεια χέρια. Και πάλιν έστειλε προς αυτούς άλλον δούλο, και εκείνον, αφού τον λιθοβόλησαν, τον τραυμάτισαν στο κεφάλι και τον έστειλαν ατιμασμένο. Και πάλι έστειλε έναν άλλον, και εκείνον τον σκότωσαν, και πολλούς άλλους, μερικούς δέρνοντας και μερικούς σκοτώνοντας. Ήτι λοιπόν, έχοντας έναν υιό, τὸν ἀγαπημένο του, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν τελευταῖο πρὸς αὐτοὺς, λέγοντας ὅτι θὰ σεβαστοῦν τὸν υἱό μου. Εκείνοι οι γεωργοί, αφού τον είδαν να έρχεται, είπαν μεταξύ τους ότι αυτός είναι ο κληρονόμος· ελάτε να τον σκοτώσουμε, και η κληρονομία θα είναι δική μας. Και αφού τον πήραν, τον σκότωσαν και τον πέταξαν έξω από τον αμπελώνα. Τι λοιπόν θα κάνει ο κύριος του αμπελώνα; Θα έλθει και θα καταστρέψει αυτούς τους γεωργούς, και θα δώσει τον αμπελώνα σε άλλους. Ούτε αυτό το γραπτό διαβάσατε; Την πέτρα που ατέρριψαν οι οικοδόμοι, αυτή έγινε κεφαλή γωνίας; Από τον Κύριο έγινε αυτό, και είναι θαυμαστό στα μάτια μας

Και ζητούσαν να τον κρατήσουν, και φοβήθηκαν τον όχλο, γνώρισαν γαρ ότι προς αυτούς την παραβολή είπε. Και αφήνοντάς τον, απήλθαν.

Και στέλνουν προς αυτόν μερικούς από τους Φαρισαίους και τους Ηρωδιανούς για να τον παγιδεύσουν με λόγο. Αυτοί που ήρθαν του λένε: Διδάσκαλε, ξέρουμε ότι είσαι αληθινός και δεν σε νοιάζει για κανέναν, γιατί δεν κοιτάς το πρόσωπο των ανθρώπων, αλλά διδάσκεις με αλήθεια τον δρόμο του Θεού. Πες μας λοιπόν, επιτρέπεται να δώσουμε φόρο στον Καίσαρα ή όχι; Να δώσουμε ή να μη δώσουμε; Ο δε, γνωρίζοντας την υπόκρισή τους, είπε σε αυτούς, Γιατί με δοκιμάζετε; Φέρτε μου ένα δηνάριο για να δω. Αυτοί δε έφεραν. Και τους λέγει, Τίνος είναι αυτή η εικόνα και η επιγραφή; Αυτοί δε είπαν, Του Καίσαρα. Και αποκριθείς ο Ιησούς είπε σε αυτούς: Αποδώστε τα του Καίσαρα στον Καίσαρα και τα του Θεού στον Θεό, και θαύμασαν γι αυτόν.

Και έρχονται Σαδδουκαίοι προς αυτόν, οι οποίοι λένουν ότι δεν υπάρχει ανάσταση, και τον ρωτούσαν λέγοντας, Διδάσκαλε, ο Μωϋσής έγραψε σε μας ότι εάν κάποιου ο αδελφός αποθάνει και αφήσει γυναίκα, και δεν αφήσει τέκνα, να λάβει ο αδελφός του τη γυναίκα του και να αναστήσει σπέρμα στον αδελφό του. Επτά λοιπόν αδελφοί ήσαν. Και ο πρώτος έλαβε γυναίκα, και αποθνήσκοντας δεν άφησε σπέρμα. Και ο δεύτερος την παντρεύτηκε, και πέθανε, και ούτε αυτός άφησε απογόνους. Και ο τρίτος το ίδιο. Και την πήραν οι επτά, και δεν άφησαν σπέρμα. Τελευταία από όλους πέθανε και η γυναίκα. Στην ανάσταση λοιπόν, όταν αναστηθούν, ποιου από αυτούς θα είναι γυναίκα; Διότι και οι επτά την είχαν γυναίκα. Και αποκρινόμενος ο Ιησούς τους είπε: Δεν πλανάστε γι αυτό, επειδή δεν γνωρίζετε τις Γραφές ούτε τη δύναμη του Θεού; Όταν γαρ αναστηθούν εκ νεκρών, ούτε παντρεύονται ούτε παντρεύονται, αλλά είναι σαν τους αγγέλους που είναι στους ουρανούς. Περί δε των νεκρών, ότι εγείρονται, δεν αναγνώσατε στη βίβλο του Μωυσέως, στο μέρος του βάτου, πως είπε σε αυτόν ο Θεός λέγοντας: Εγώ ο Θεός του Αβραάμ και ο

Θεός του Ισαάκ και ο Θεός του Ιακώβ; Ο Θεός δεν είναι Θεός των νεκρών, αλλά των ζώντων· εσείς λοιπόν κάνετε μεγάλο λάθος.

Και προσελθών ένας από τους γραμματείς, αφού άκουσε αυτούς να συζητούν, βλέποντας ότι τους απάντησε καλά, τον ρώτησε: Ποια είναι η πρώτη από όλες τις εντολές; Ο δε Ιησούς του απάντησε ότι η πρώτη από όλες τις εντολές είναι: Άκουε, Ισραήλ, ο Κύριος ο Θεός μας είναι ένας Κύριος Και θα αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου από ολόκληρη την καρδιά σου και από ολόκληρη την ψυχή σου και από ολόκληρη τη διάνοιά σου και από ολόκληρη την ισχύ σου. Αυτή είναι η πρώτη εντολή. Και η δεύτερη όμοια είναι αυτή: θα αγαπήσεις τον πλησίον σου ως τον εαυτό σου. Δεν υπάρχει άλλη εντολή μεγαλύτερη από αυτές. Και του είπε ο γραμματέας, Καλά, δάσκαλε, με αλήθεια είπες ότι ένας είναι και δεν υπάρχει άλλος εκτός από αυτόν. Και το να αγαπάς αυτόν από όλη την καρδιά και από όλη τη σύνεση και από όλη την ψυχή και από όλη την ισχύ, και το να αγαπάς τον πλησίον ως τον εαυτό σου, είναι περισσότερο από όλα τα ολοκαυτώματα και τις θυσίες. Και ο Ιησούς, βλέποντας ότι απάντησε με νοημοσύνη, του είπε: Δεν είσαι μακριά από τη βασιλεία του Θεού. Και κανείς δεν τολμούσε πια να τον ρωτήσει.

Και αποκρινόμενος ο Ιησούς έλεγε διδάσκοντας στο ιερό: Πώς λένε οι γραμματείς ότι ο Χριστός είναι υιός του Δαβίδ; Ο ίδιος γαρ ο Δαβίδ είπε εν Πνεύματι Αγίω, λέγει ο Κύριος στον Κύριό μου, κάθισε εκ δεξιών μου έως ότου θέσω τους εχθρούς σου υποπόδιον των ποδών σου. Ο ίδιος λοιπόν ο Δαβίδ τον λέει Κύριο, και πώς είναι γιος του; Και το μεγάλο πλήθος τον άκουγε με ευχαρίστηση.

Και τους έλεγε στη διδαχή του, προσέχετε από τους γραμματείς που θέλουν να περπατούν με στολές και χαιρετισμούς

στις αγορές και τις πρωτοκαθεδρίες στις συναγωγές και τις πρωτοκλισίες στα δείπνα. Αυτοί που καταβροχθίζουν τις οικίες των χηρών και με πρόφαση προσεύχονται μακριά, θα λάβουν περισσότερη κρίση.

Και καθίσας ο Ιησούς απέναντι του γαζοφυλακίου, παρατηρούσε πώς ο όχλος έριχνε χαλκό στο γαζοφυλάκιο. Και πολλοί πλούσιοι έβαζαν πολλά, και ερχόμενη μία φτωχή χήρα έβαλε δύο λεπτά, που είναι ένα κοδράντης. Και αφού κάλεσε τους μαθητές του, τους είπε: Αληθινά σας λέγω ότι αυτή η φτωχή χήρα έβαλε περισσότερο από όλους όσοι έβαλαν στο γαζοφυλάκιο, Όλοι γαρ από την περίσσεια τους έβαλαν, αυτή όμως από τη φτώχεια της έβαλε όλα όσα είχε, ολόκληρο τον βίο της.

13

Και καθώς αυτός βγαίνει από τον ναό, του λέει ένας από τους μαθητές του: Δάσκαλε, δες τι είδους πέτρες και τι είδους κτίρια! Και ο Ιησούς αποκρινόμενος του είπε: Βλέπεις αυτές τις μεγάλες οικοδομές; Δεν θα μείνει εδώ λίθος πάνω σε λίθο που δεν θα κατεδαφιστεί. Και καθώς καθόταν στο όρος των ελαιών απέναντι από το ιερό, τον ρωτούσαν ιδιαιτέρως ο Πέτρος και ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης και ο Ανδρέας, Πες μας πότε θα είναι αυτά, και ποιο είναι το σημείο όταν μέλλουν όλα αυτά να συντελεσθούν; Ο δε Ιησούς αποκριθείς ήρξατο να λέγει σε αυτούς, Βλέπετε μήπως κάποιος σας πλανήσει. Πολλοί γαρ θα έλθουν στο όνομά μου λέγοντας ότι εγώ είμαι, και πολλούς θα πλανήσουν. Όταν δε ακούσετε πολέμους και ακοές πολέμων, μη θροείσθε· πρέπει γαρ να γίνουν, αλλά δεν είναι ακόμη το τέλος. Θα εγερθεί γαρ έθνος επί έθνος και βασιλεία επί βασιλείαν, και θα είναι σεισμοί κατά τόπους, και θα είναι λιμοί και ταραχές. Αυτά είναι αρχές πόνων τοκετού. Προσέχετε όμως τους εαυτούς σας. Θα σας παραδώσουν

γάρ σε συμβούλια και στις συναγωγές τους θα δαρθείτε, και ενώπιον ηγεμόνων και βασιλέων θα σταθείτε εξαιτίας εμού για μαρτυρία σε αυτούς. Και σε όλα τα έθνη πρέπει πρώτα να κηρυχθεί το ευαγγέλιο. Όταν δε σας αγάγουν παραδιδοντάς σας, μη μεριμνάτε εκ των προτέρων τι θα πείτε, μηδέ μελετάτε, αλλά ό,τι σας δοθεί εκείνη την ώρα, αυτό να λέτε, διότι δεν είστε εσείς οι ομιλούντες, αλλά το Άγιον Πνεύμα. Θα παραδώσει δε αδελφός τον αδελφό του στο θάνατο και πατέρας το τέκνο του, και θα επαναστήσουνται τέκνα εναντίον των γονέων τους και θα τους θανατώσουν. Και θα είστε μισούμενοι από όλους εξαιτίας του ονόματός μου, αλλά αυτός που θα υπομείνει μέχρι τέλους, αυτός θα σωθεί.

Όταν δε ίδητε το βδέλυγμα της ερημώσεως, το ρηθέν υπό Δανιήλ του προφήτου, εστώς όπου ου δει – ο αναγινώσκων νοείτω – τότε οι εν τη Ιουδαία φευγέτωσαν εις τα όρη. Αυτός που είναι επάνω στην ταράτσα να μην κατέβει στο σπίτι μήτε να μπει να πάρει κάτι από το σπίτι του. Και αυτός που είναι στον αγρό ας μην επιστρέψει πίσω για να πάρει το ιμάτιό του. Ουαί δε στις εγκύους και στις θηλάζουσες σε εκείνες τις ημέρες. Προσεύχεσθε δε, ίνα μη γίνει η φυγή σας το χειμώνα. Θα είναι γάρ οι ημέρες εκείνες θλίψη, οία δεν έχει γίνει τοιαύτη από αρχής κτίσεως την οποία έκτισε ο Θεός έως του νυν και ου μη γίνει. Και αν δεν κόλωβωσε ο Κύριος τις ημέρες, δεν θα σωζόταν καμία σάρκα, αλλά εξαιτίας των εκλεκτών που εξέλεξε, κόλωβωσε τις ημέρες. Και τότε, εάν κάποιος σας πει ιδού, εδώ είναι ο Χριστός ή ιδού, εκεί είναι, μην το πιστεύετε. Θα εγερθούν γαρ ψευδόχριστοι και ψευδοπροφήται, και θα δώσουν σημεία και τέρατα προς το να αποπλανήσουν, αν είναι δυνατόν, ακόμη και τους εκλεκτούς. Εσείς όμως προσέχετε· ιδού, σας τα έχω προειπεί όλα. Αλλά σε εκείνες τις ημέρες, μετά την θλίψη εκείνη, ο ήλιος θα σκοτιστεί και η σελήνη δεν θα δώσει το φως της. Και οι αστέρες θα είναι πέφτοντες από τον ουρανό,

και οι δυνάμεις που είναι στους ουρανούς θα σαλευτούν. Και τότε θα δουν τον Υιό του Ανθρώπου να έρχεται σε νέφη με μεγάλη δύναμη και δόξα. Και τότε θα αποστείλει τους αγγέλους του και θα συγκεντρώσει τους εκλεκτούς του από τους τέσσερις ανέμους, από το άκρο της γης έως το άκρο του ουρανού.

Από τη συκιά μάθετε την παραβολή. Όταν ο κλάδος της γίνεται ήδη απαλός και βγάζει τα φύλλα, γνωρίζετε ότι το καλοκαίρι είναι κοντά. Έτσι και εσείς, όταν δείτε αυτά να γίνονται, γνωρίζετε ότι είναι κοντά στις θύρες. Αληθινά σας λέγω ότι δεν θα περάσει η γενιά αυτή μέχρι να γίνουν όλα αυτά. Ο ουρανός και η γη θα παρέλθουν, αλλά οι λόγοι μου δεν θα παρέλθουν ποτέ.

Σχετικά με εκείνη την ημέρα ή την ώρα κανείς δεν ξέρει, ούτε οι άγγελοι στον ουρανό, ούτε ο Υιός, παρά μόνο ο Πατέρας. Προσέχετε, αγρυπνείτε και προσεύχεσθε, γιατί δεν ξέρετε πότε είναι ο καιρός. Σαν άνθρωπος που έφυγε ταξίδι, αφήνοντας το σπίτι του, και δίνοντας στους δούλους του την εξουσία, και σε καθένα τη δουλειά του, και στον θυρωρό διέταξε να αγρυπνεί. Γρηγορείτε λοιπόν, γιατί δεν ξέρετε πότε ο κύριος του σπιτιού έρχεται, αργά ή τα μεσάνυχτα ή στο λάλημα του πετεινού ή το πρωί, Μήπως ερχόμενος ξαφνικά σας βρει να κοιμάστε. Αυτά που σας λέγω, σε όλους τα λέγω· να είστε σε εγρήγορση.

14

Ήταν δε το Πάσχα και τα άζυμα μετά από δύο ημέρες. Και εζητούσαν οι αρχιερείς και οι γραμματείς πώς να τον συλλάβουν με δόλο και να τον σκοτώσουν. Έλεγαν δε: Μη κατά τη διάρκεια της εορτής, μήπως γίνει θόρυβος του λαού.

Και ενώ αυτός ήταν στη Βηθανία στο σπίτι του Σίμωνα του λεπρού, καθώς ήταν ξαπλωμένος, ήρθε μια γυναίκα που είχε ένα αλάβαστρο δοχείο με μύρο από νάρδο, αγνό και πολύτιμο, και αφού έσπασε το αλάβαστρο δοχείο, το έχυσε πάνω στο κεφάλι του. Ήσαν δε μερικοί που αγανακτούσαν μεταξύ τους λέγοντας, Για ποιο λόγο έγινε αυτή η σπατάλη του μύρου; Μπορούσε γαρ αυτό το μύρο να πωληθεί πάνω από τριακόσια δηνάρια και να δοθεί στους φτωχούς, και τη μάλωναν. Ο δε Ιησούς είπε, αφήστε αυτήν, γιατί της προσκενείτε κόπους; Καλό έργο έκανε σε μένα. Πάντοτε γαρ τους πτωχούς έχετε μαζί σας, και όταν θέλετε μπορείτε να τους κάνετε καλό, εμένα όμως δεν με έχετε πάντοτε. Αυτό που είχε, αυτή το έκανε· προέλαβε να αλείψει το σώμα μου για τον ενταφιασμό. Αληθινά σας λέγω, όπου κι αν κηρυχθεί αυτό το ευαγγέλιο σε όλο τον κόσμο, και αυτό που έκανε αυτή θα ειπωθεί για μνημόσυνό της.

Και ο Ιούδας ο Ισκαριώτης, ένας από τους δώδεκα, πήγε στους αρχιερείς για να τον παραδώσει σε αυτούς. Αυτοί δε αφού άκουσαν χάρηκαν, και υποσχέθηκαν να του δώσουν αργύρια, και εκείνος αναζητούσε πώς να τον παραδώσει ευκαίρως.

Και την πρώτη ημέρα των αζύμων, όταν θυσίαζαν το πάσχα, του λένε οι μαθητές του: Πού θέλεις να πάμε να ετοιμάσουμε για να φας το πάσχα; Και στέλνει δύο από τους μαθητές του και τους λέει: Πηγαίνετε στην πόλη, και θα συναντήσετε έναν άνθρωπο που κουβαλάει μια στάμνα νερού· ακολουθήστε τον. Και όπου κι αν μπει, πείτε στον οικοδεσπότη ότι ο διδάσκαλος λέει: Πού είναι το δωμάτιό μου όπου θα φάω το πάσχα με τους μαθητές μου; Και ο ίδιος θα σας δείξει ένα μεγάλο ανώγειο εστρωμένο, έτοιμο· εκεί ετοιμάστε για εμάς. Και βγήκαν οι μαθητές του και ήρθαν στην πόλη και βρήκαν όπως τους είπε και ετοίμασαν το πάσχα. Και όταν έγινε οψία, έρχεται μαζί με τους δώδεκα. Και ενώ ήταν

ανακείμενοι και έτρωγαν, είπε ο Ιησούς: Αληθινά σας λέγω ότι ένας από εσάς θα με παραδώσει, αυτός που τρώει μαζί μου. Αυτοί όμως άρχισαν να λυπούνται και να του λένε ένας ένας: Μήπως εγώ; και άλλος: Μήπως εγώ; Ο δε απαντώντας τους είπε, ένας από τους δώδεκα, αυτός που βουτάει μαζί μου στο μπολ. Ο υιός του ανθρώπου υπάγει όπως έχει γραφτεί για αυτόν, αλλά ουαί σε εκείνον τον άνθρωπο μέσω του οποίου ο υιός του ανθρώπου παραδίδεται· καλύτερα θα ήταν γι αυτόν αν δεν είχε γεννηθεί εκείνος ο άνθρωπος. Και ενώ έτρωγαν, ο Ιησούς, αφού πήρε ψωμί και το ευλόγησε, το έκοψε και το έδωσε σε αυτούς και είπε: Πάρτε, φάτε, αυτό είναι το σώμα μου. Και αφού πήρε το ποτήριο και ευχαρίστησε, το έδωσε σε αυτούς, και ήπιαν από αυτό όλοι. Και τους είπε, αυτό είναι το αίμα μου της καινής διαθήκης που χύνεται για πολλούς. Αληθινά σας λέγω ότι δεν θα πιω πλέον από το προϊόν της αμτέλου μέχρι εκείνης της ημέρας όταν το πιω καινούργιο στη βασιλεία του Θεού.

Και αφού ύμνησαν, βγήκαν προς το Όρος των Ελαιών. Και λέγει αυτοίς ο Ιησούς ότι όλοι θα σκανδαλιστείτε σε μένα σε αυτή τη νύχτα, διότι έχει γραφτεί: Θα χτυπήσω τον ποιμένα και θα διασκορπιστούν τα πρόβατα. Αλλά μετά το εγερθῆναί μου, θα σας προηγηθώ στη Γαλιλαία. Ο Πέτρος του είπε: Κι αν όλοι σκανδαλιστούν, εγώ όχι. Και λέγει σ αυτόν ο Ιησούς: Αμήν, σου λέγω ότι συ σήμερα, σ αυτή τη νύχτα, πριν δύο φορές κοκόρας φωνήσει, τρεις φορές θα με απαρνηθείς. Ο Πέτρος όμως εκ περισσού έλεγε μάλλον: Εάν χρειαστεί να συναποθάνω μαζί σου, δεν θα σε απαρνηθώ. Ομοίως δε και όλοι έλεγαν.

Και έρχονται σε ένα χωρίο του οποίου το όνομα είναι Γεθσημανή, και λέει στους μαθητές του, καθίστε εδώ έως ότου προσευχηθώ. Και παραλαμβάνει τον Πέτρο και τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη μαζί του, και άρχισε να αγωνιά βαθιά και να

ταράζεται Και να λέγει σε αυτούς, Περίλυπη είναι η ψυχή μου έως θανάτου· μείνετε εδώ και γρηγορείτε. Και προχωρώντας λίγο, έπεσε με το πρόσωπο επί της γης, και προσευχόταν ώστε, αν είναι δυνατόν, να παρέλθει από αυτόν η ώρα. Και έλεγε, Αββά, ο Πατέρας, όλα είναι δυνατά σε σένα· πάρε αυτό το ποτήριο από μένα· αλλά όχι αυτό που εγώ θέλω, αλλά αυτό που θέλεις εσύ. Και έρχεται και τους βρίσκει να κοιμούνται, και λέει στον Πέτρο, Σίμων, κοιμάσαι; Δεν μπορέσατε να αγρυπνήσετε μία ώρα; Γρηγορείτε και προσεύχεστε, ώστε να μην εισέλθετε σε πειρασμό· το πνεύμα μεν είναι πρόθυμο, η σάρκα όμως είναι ασθενής. Και πάλι, αφού απομακρύνθηκε, προσευχήθηκε λέγοντας τα ίδια λόγια. Και αφού επέστρεψε, τους βρήκε πάλι να κοιμούνται, γιατί τα μάτια τους ήταν βαρυμένα, και δεν ήξεραν τι να του απαντήσουν. Και έρχεται την τρίτη φορά και τους λέγει, καθεύδετε λοιπόν και αναπαύεστε; Απέχει. Ήρθε η ώρα, ιδού παραδίδεται ο υιός του ανθρώπου στα χέρια των αμαρτωλών. Σηκωθείτε, πάμε· ιδού, αυτός που με παραδίδει έχει πλησιάσει.

Και αμέσως, ενώ ακόμα αυτός μιλούσε, έρχεται ο Ιούδας ο Ισκαριώτης, ένας από τους δώδεκα, και μαζί του ένα μεγάλο πλήθος με μαχαίρια και ξύλα, απεσταλμένοι από τους αρχιερείς και τους γραμματείς και τους πρεσβυτέρους. Είχε δώσει δε ο παραδίδων αυτόν σύσημο σε αυτούς λέγοντας: Αυτόν που θα φιλήσω, αυτός είναι· κρατήστε τον και οδηγήστε τον ασφαλώς. Και αφού ήρθε, πλησίασε αμέσως σε αυτόν και λέει· Χαίρε, ραββί, και τον φίλησε. Οι δε επέβαλαν επάνω του τα χέρια τους και τον έπιασαν. Ένας δε από αυτούς που στέκονταν εκεί, αφού έσπασε το σπαθί, χτύπησε τον δούλο του αρχιερέα και του αφαίρεσε το αυτί. Και αποκρίθεις ο Ιησούς είπε σε αυτούς, Ως επί ληστή βγήκατε με μαχαίρια και ξύλα να με συλλάβετε; Κάθε μέρα ήμουν μαζί σας στο ιερό διδάσκοντας, και δεν με συλλάβατε. Αλλά αυτό έγινε για να εκπληρωθούν οι γραφές. Και αφήνοντας αυτόν,

έφυγαν όλοι. Και κάποιος νεαρός άνδρας τον ακολουθούσε, ντυμένος με λινό πανί πάνω στο γυμνό του σώμα, και οι νεαροί άνδρες τον έπιασαν. Αυτός όμως, αφήνοντας τη σινδόνα, έφυγε γυμνός από αυτούς.

Και οδήγησαν τον Ιησού στον αρχιερέα, και συγκεντρώνονται κοντά του όλοι οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι και οι γραμματείς. Και ο Πέτρος από μακριά ακολούθησε αυτόν μέχρι μέσα στην αυλή του αρχιερέα, και ήταν καθισμένος μαζί με τους υπηρέτες και ζεσταινόταν κοντά στο φως. Οι αρχιερείς και όλο το συνέδριο εξητούσαν μαρτυρία κατά του Ιησού για να τον θανατώσουν, και δεν έβρισκαν. Πολλοί γαρ εψευδομαρτυρούσαν εναντίον του, και οι μαρτυρίες δεν ήταν ίσες. Και μερικοί, αφού σηκώθηκαν, έδιναν ψευδή μαρτυρία εναντίον του λέγοντας 'Ότι εμείς ακούσαμε αυτόν να λέει, ότι εγώ θα καταλύσω αυτόν τον χειροποίητο ναό και σε τρεις ημέρες θα οικοδομήσω έναν άλλον χειροποίητο. Και ούτε έτσι ήταν ίση η μαρτυρία τους. Και σηκώθηκε ο αρχιερέας στη μέση και ρωτούσε τον Ιησού λέγοντας, δεν απαντάς τίποτα; τι αυτοί καταμαρτυρούν εναντίον σου; Αυτός δέ έσιώπα καὶ δὲν ἀπεκρίθη τίποτα. Πάλι ό αρχιερέας τόν έρώτησε καὶ τοῦ λέει, Σὺ εἶσαι ό Χριστός, ό υἱός τοῦ εὐλογημένου; Ο δε Ιησούς εἶπε, Εγώ εἶμαι, και θα δείτε τον υἱό του ανθρώπου να κάθεται εκ δεξιών της δυνάμεως και να έρχεται επάνω στα σύννεφα του ουρανού. Ο αρχιερέας, αφού έσχισε τα ρούχα του, λέγει: Τι ανάγκη έχουμε ακόμα από μάρτυρες; Ακούσατε οπωσδήποτε τη βλασφημία, τι σας φαίνεται; Όλοι όμως τον κατέκριναν ότι είναι ένοχος θανάτου. Και άρχισαν μερικοί να τον φτύνουν και να καλύπτουν το πρόσωπό του και να τον χτυπούν και να του λένε, προφήτευσε σε μας ποιος είναι αυτός που σε χτύπησε. Και οι υπηρέτες τον χτυπούσαν με ραπίσματα.

Και ενώ ο Πέτρος ήταν κάτω στην αυλή, έρχεται μία από τις υπηρέτριες του αρχιερέα. Και αφού είδε τον Πέτρο να θερμαίνεται, κοιτάζοντάς τον, λέει: Και συ ήσουν μαζί με τον Ιησού τον Ναζαρηνό. Αυτός όμως αρνήθηκε λέγοντας: Δεν ξέρω ούτε καταλαβαίνω τι λες εσύ. Και βγήκε έξω στην αυλή, και ένας κόκορας λάλησε. Και η υπηρέτρια, αφού τον είδε πάλι, άρχισε να λέει στους παρευρισκόμενους ότι αυτός είναι από αυτούς. Αυτός όμως πάλι αρνιόταν. Και μετά από λίγο πάλι οι παρευρισκόμενοι έλεγαν στον Πέτρο, Αληθινά είσαι από αυτούς, γιατί και Γαλιλαίος είσαι και η ομιλία σου μοιάζει. Αυτός όμως άρχισε να καταριέται και να ορκίζεται ότι δεν ξέρει τον άνθρωπο αυτόν που λέτε. Και για δεύτερη φορά ο αλέκτορας φώνησε. Και θυμήθηκε ο Πέτρος το λόγο που του είπε ο Ιησούς ότι πριν φωνάξει ο πετεινός δύο φορές, θα με αρνηθείς τρεις φορές, και άρχισε να κλαίει.

15

Και αμέσως το πρωί, αφού έκαναν συμβούλιο οι αρχιερείς με τους πρεσβυτέρους και γραμματείς και όλο το συνέδριο, έδεσαν τον Ιησού, τον πήγαν και τον παρέδωσαν στον Πιλάτο. Και ρώτησε αυτόν ο Πιλάτος, Συ είσαι ο βασιλιάς των Ιουδαίων; Ο δε απαντώντας είπε σε αυτόν, Συ το λες. Και οι αρχιερείς τον κατηγορούσαν για πολλά, αλλά αυτός δεν απάντησε τίποτα. Ο Πιλάτος όμως τον ρωτούσε πάλι λέγοντας: Δεν απαντάς τίποτα; Δες πόσα καταμαρτυρούν εναντίον σου. Ο δε Ιησούς δεν απάντησε πλέον τίποτα, ώστε ο Πιλάτος να θαυμάζει. Σύμφωνα με την εορτή, απέλυε σε αυτούς έναν δέσμιο, τον οποίον ζητούσαν. Ήταν δε ο λεγόμενος Βαραββας δεδεδεμένος μαζί με τους συστασιαστές, οι οποίοι είχαν διαπράξει φόνο κατά τη στάση. Και αφού αναφώνησε το πλήθος, άρχισε να ζητά όπως πάντα έκανε σε αυτούς. Ο δε Πιλάτος τους απάντησε λέγοντας, Θέλετε να σας απολύσω τον βασιλιά των Ιουδαίων; Γνώριζε γιατί από φθόνο τον

είχαν παραδώσει οι αρχιερείς. Οι αρχιερείς όμως ανέσεισαν τον όχλο ώστε να απολύσει μάλλον τον Βαραββά σε αυτούς. Ο δε Πιλάτος αποκρινόμενος πάλι είπε σε αυτούς: Τι λοιπόν θέλετε να κάνω αυτόν που λέτε τον βασιλιά των Ιουδαίων; Αυτοί όμως πάλι φώναξαν: Σταύρωσέ τον! Ο δε Πιλάτος τους έλεγε, τι κακό έκανε γαρ; Οι δε έκραξαν περισσότερο, σταύρωσέ τον. Ο δε Πιλάτος, θέλοντας να ικανοποιήσει το πλήθος, απέλυσε σε αυτούς τον Βαραββά, και παρέδωσε τον Ιησού, αφού τον μαστίγωσε, για να σταυρωθεί.

Οι δε στρατιώτες τον οδήγησαν μέσα στην αυλή, η οποία είναι το πραιτώριο, και συγκαλούν ολόκληρη τη σπείρα. Και τον ντύνουν με πορφύρα και του περιθέτουν ακάνθινο στεφάνι, αφού τον έπλεξαν. Και άρχισαν να τον χαιρετούν: Χαίρε, ο βασιλιάς των Ιουδαίων! Και χτυπούσαν το κεφάλι του με καλάμι και του έφτυναν, και γονατίζοντας τον προσκυνούσαν. Και όταν τον εμπαίξαν, του έβγαλαν την πορφύρα και τον ένδυσαν τα δικά του ρούχα, και τον έβγαλαν έξω για να τον σταυρώσουν.

Και αγγαρεύουν κάποιον που περνούσε, τον Σίμωνα τον Κυρηναίο, που ερχόταν από τον αγρό, τον πατέρα του Αλεξάνδρου και του Ρούφου, για να σηκώσει τον σταυρό του.

Και τον φέρνουν στον τόπο Γολγοθά, που μεταφράζεται τόπος του κρανίου. Και του έδιναν να πiei κρασί αναμεμειγμένο με σμύρνα, αλλά αυτός δεν το πήρε. Και αφού τον σταύρωσαν, διαμερίζονται τα ιμάτιά του ρίχνοντας κλήρο επάνω σ αυτά, ποιος τι θα πάρει. Ήταν δε η τρίτη ώρα και τον εσταύρωσαν. Και ήταν η επιγραφή της αιτίας του γραμμένη: Ο Βασιλιάς των Ιουδαίων.

Και μαζί του σταυρώνουν δύο ληστές, έναν στα δεξιά και έναν σι αριστερά του. Και εκπληρώθηκε η γραφή που λέει: Και με

ανόμους λογίστηκε. Και οι διερχόμενοι τον βλασφημούσαν κουνώντας τα κεφάλια τους και λέγοντας, Ουά, αυτός που καταλύει τον ναό και σε τρεις ημέρες τον ξανακτίζει Σώσε τον εαυτό σου και κατέβη από τον σταυρό. Ομοίως δε και οι αρχιερείς, εμπαίζοντες προς αλλήλους μετά των γραμματέων, έλεγον· Άλλους έσωσεν, τον εαυτό του δεν μπορεί να σώσει. Ο Χριστός, ο βασιλιάς του Ισραήλ, ας κατέβει τώρα από το σταυρό, ίνα δούμε και πιστέψουμε σε αυτόν. Και οι συσταυρωμένοι με αυτόν τον ωνειδίζαν.

Όταν έγινε η έκτη ώρα, σκοτάδι έγινε σε όλη τη γη μέχρι την ένατη ώρα. Και την ένατη ώρα εβόησε ο Ιησούς με μεγάλη φωνή λέγοντας, Ελωί Ελωί, λιμά σαβαχθανί; που μεθερμηνεύεται, ο Θεός μου ο Θεός μου, γιατί με εγκατέλιπες;

Και μερικοί από αυτούς που στέκονταν εκεί, αφού άκουσαν, έλεγαν: Ιδού, φωνάζει τον Ηλία. Τρέξας δε ένας και γεμίσας σπόγγο ξυδιού, βάζοντάς τον γύρω σε καλάμι, πότιζε αυτόν λέγοντας· Αφήστε να δούμε αν έρχεται ο Ηλίας να τον κατεβάσει. Ο δε Ιησούς, αφήνοντας μια μεγάλη φωνή, ξεψύχησε. Και το καταπέτασμα του ναού σχίστηκε στα δύο από πάνω μέχρι κάτω. Ίδων δέ ο κεντυρίων ό παρεστηκώς έξ εναντίας αυτού ότι ούτω κράζας εξέπνευσεν, είπε· Άληθώς ό άνθρωπος αυτός ήταν υιός Θεού. Ήταν δε και γυναίκες από μακριά που παρακολουθούσαν, ανάμεσα στις οποίες ήταν και η Μαρία η Μαγδαληνή και η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου του μικρού και του Ιωσή, και η Σαλώμη Οι οποίες, όταν ήταν στη Γαλιλαία, τον ακολουθούσαν και τον διακονούσαν, καθώς και πολλές άλλες που είχαν ανέβει μαζί του στα Ιεροσόλυμα.

Και αφού ήδη είχε γίνει οψία, επειδή ήταν παρασκευή, που είναι προσάββατο, Έχοντας έλθει ο Ιωσήφ από την Αριμαθαία,

εὐσχημος βουλευτής, ο οποίος και αυτός ήταν προσδεχόμενος τη βασιλεία του Θεού, τολμώντας εισήλθε προς τον Πιλάτο και ζήτησε το σώμα του Ιησού. Ο δε Πιλάτος θαύμασε αν ήδη είχε πεθάνει, και αφού κάλεσε τον κεντυρίωνα, τον ρώτησε αν είχε πεθάνει προ πολλού. Και αφού έμαθε από τον κεντυρίωνα, χάρισε το σώμα στον Ιωσήφ. Και αφού αγόρασε σινδόνα και κατέβασε αυτόν, τον τύλιξε με τη σινδόνα και τον έθεσε σε μνημείο, το οποίο ήταν λαξευμένο από πέτρα, και κύλισε λίθο επάνω στην πόρτα του μνημείου. Η δε Μαρία η Μαγδαληνή και η Μαρία του Ιωσή παρατηρούσαν πού τοποθετείται.

16

Και αφού πέρασε το Σάββατο, η Μαρία η Μαγδαληνή και η Μαρία του Ιακώβου και η Σαλώμη αγόρασαν αρώματα για να πάνε να τον αλείψουν. Και πολύ πρωί της μιας των σαββάτων έρχονται στο μνημείο, αφού είχε ανατείλει ο ήλιος. Και έλεγαν μεταξύ τους: Ποιος θα μας κυλίσει την πέτρα από την πόρτα του μνημείου; Και αφού ανέβλεψαν, βλέπουν ότι ο λίθος έχει κυλιστεί, γιατί ήταν πολύ μεγάλος. Και μπαίνοντας στον τάφο είδαν έναν νεαρό να κάθεται στα δεξιά, ντυμένο με λευκή στολή, και εκπλάγηκαν. Αυτός δε τους λέει: Μη εκθαμβείστε. Ζητάτε τον Ιησού τον Ναζαρηνό, τον εσταυρωμένο. Εγέρθηκε, δεν είναι εδώ. Δείτε τον τόπο όπου τον έθεσαν. Αλλά πηγαίνετε, πείτε στους μαθητές του και στον Πέτρο ότι προπορεύεται εμπρός σας στη Γαλιλαία· εκεί θα τον δείτε, καθώς σας είπε. Και αφού βγήκαν έξω, έφυγαν από το μνημείο· τις είχε πιάσει όμως τρόμος και έκσταση, και δεν είπαν τίποτα σε κανέναν, γιατί φοβούνταν.

Αφού σηκώθηκε το πρωί της πρώτης ημέρας του Σαββάτου, εμφανίστηκε πρώτα στη Μαρία τη Μαγδαληνή, από την οποία είχε εκβάλει επτά δαιμόνια. Εκείνη, αφού πήγε, το ανήγγειλε σε

αυτούς που ήταν μαζί του, που πενθούσαν και έκλαιγαν. Κι εκείνοι, αφού άκουσαν ότι ζει και ότι θεάθηκε από αυτήν, δεν πίστεψαν. Μετά δε από αυτά, σε δύο από αυτούς που περπατούσαν, φανερώθηκε σε άλλη μορφή, καθώς πήγαιναν στον αγρό. Κι εκείνοι, αφού έφυγαν, το ανήγγειλαν στους υπόλοιπους, αλλά ούτε σε εκείνους πίστεψαν. Αργότερα φανερώθηκε στους έντεκα που ήταν ξαπλωμένοι, και επέπληξε την απιστία τους και τη σκληροκαρδία τους, γιατί δεν πίστεψαν σε αυτούς που τον είχαν δει σηκωμένο. Και τους είπε, αφού πάτε σε όλο τον κόσμο, κηρύξτε το ευαγγέλιο σε όλη τη δημιουργία. Όποιος πιστέψει και βαπτιστεί θα σωθεί, όποιος όμως απιστήσει θα κατακριθεί. Σημεία δε θα ακολουθήσουν αυτούς που πίστεψαν αυτά: στο όνομά μου θα εκβάλουν δαιμόνια, θα μιλήσουν με καινούριες γλώσσες, θα σηκώσουν φίδια, και ακόμα κι αν πιουν κάτι θανατηφόρο, δεν θα τους βλάψει· θα επιθέσουν χέρια σε αρρώστους, και θα είναι καλά.

Ο Κύριος λοιπόν, αφού μίλησε σε αυτούς, ανελήφθη στον ουρανό και εκάθισε εκ δεξιών του Θεού. Εκείνοι δε, αφού εξήλθαν, εκήρυξαν παντού, του Κυρίου συνεργούντος και βεβαιούντος τον λόγον διά των επακολουθούντων σημείων. Αμήν.

Κατὰ Ἰωάννην

1

Στην αρχὴ ἦταν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦταν πρὸς τὸν Θεό, καὶ Θεὸς ἦταν ὁ Λόγος. Αὐτὸς ἦταν στὴν αρχὴ πρὸς τὸν Θεό. Ὅλα μέσω αὐτοῦ ἐγίναν, καὶ χωρὶς αὐτὸν δὲν ἐγίνε οὔτε ἓνα ἀπὸ αὐτὰ που ἔχουν γίνε. Σε αὐτὸν ἦταν ζωὴ, καὶ ἡ ζωὴ ἦταν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ φῶς φαίνει μέσα στο σκοτάδι, καὶ τὸ σκοτάδι δὲν το κατέλαβε.

Υἱήρξε ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὸν Θεό, τὸ ὄνομά του Ἰωάννης, Αὐτὸς ἦρθε γιὰ μαρτυρία, γιὰ νὰ μαρτυρήσῃ γιὰ τὸ φῶς, ὥστε ὅλοι νὰ πιστέψουν μέσω αὐτοῦ. Δὲν ἦταν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλὰ γιὰ νὰ μαρτυρήσῃ γιὰ τὸ φῶς. Ἦταν τὸ ἀληθινὸ φῶς, που φωτίζει κάθε ἄνθρωπο που ἔρχεται στὸν κόσμος. Ἦταν στὸν κόσμος, καὶ ὁ κόσμος ἐγίνε μέσω αὐτοῦ, καὶ ὁ κόσμος δὲν τον γνόρισε. Στὰ ἴδια του ἦρθε, καὶ οἱ ἴδιοι του δὲν τον παρέλαβαν. Ὅσοι δε τον ἔλαβαν, τοὺς ἔδωκε ἐξουσία νὰ γίνουν τέκνα Θεοῦ, σε αὐτοὺς που πιστεῦνουν στὸ ὄνομά του. Οἱ οἱποῖοι δὲν γεννήθηκαν ἀπὸ αἱμάτα, οὔτε ἀπὸ θέλημα σάρκα, οὔτε ἀπὸ θέλημα ἄνδρα, ἀλλὰ ἀπὸ Θεοῦ. Καὶ ὁ Λόγος ἐγίνε σὰρκα καὶ σκηνώσε ἀνάμεσά μας, καὶ εἶδαμε τὴ δόξα του, δόξα σαν μονογενοὺς ἀπὸ Πατέρα, γεμάτος χάρη καὶ ἀλήθεια. Ὁ Ἰωάννης μαρτυρεῖ γι αὐτὸν καὶ κέκραγε λέγοντας: Αὐτὸς ἦταν γιὰ τὸν οἱποῖο εἶπα, ὁ ἐρχόμενος ὀπίσω μου ἔχει γίνε ἔμπροσθέν μου, διότι ἦταν πρῶτός μου. Καὶ ἀπὸ τὸ πλήρωμά του ἐμεῖς ὅλοι λάβαμε, καὶ χάρη ἀντὶ χάριτος. Ὅτι ὁ νόμος δόθηκε διὰ Μωϋσέως, ἡ χάρη καὶ ἡ ἀλήθεια ἐγίναν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Θεὸ κανεῖς δὲν ἔχει δεῖ ποτέ· ὁ μονογενὴς υἱός, που εἶναι στὸν κόλπο του πατρός, ἐκεῖνος τον ἐξήγησε.

Και αυτή είναι η μαρτυρία του Ιωάννη, όταν οι Ιουδαίοι έστειλαν από τα Ιεροσόλυμα ιερείς και Λευίτες για να τον ρωτήσουν: Συ ποιος είσαι; Και ομολόγησε, και δεν αρνήθηκε, και ομολόγησε ότι Δεν είμαι εγώ ο Χριστός. Και τον ρώτησαν, Τι λοιπόν; Είσαι συ ο Ηλίας; Και λέει, Δεν είμαι. Είσαι συ ο προφήτης; Και απάντησε, Όχι. Του είπαν λοιπόν: Ποιος είσαι; Όστε να δώσουμε απάντηση σε αυτούς που μας έστειλαν, τι λες για τον εαυτό σου; Είπε: Εγώ είμαι φωνή που βοά στην έρημο, ευθύνετε την οδό του Κυρίου, καθώς είπε ο προφήτης Ησαΐας.

Και οι απεσταλμένοι ήταν από τους Φαρισαίους. Και τον ρώτησαν και του είπαν, Γιατί λοιπόν βαπτίζεις, αν συ δεν είσαι ο Χριστός ούτε ο Ηλίας ούτε ο προφήτης; Ο Ιωάννης τους απάντησε λέγοντας: Εγώ βαπτίζω με νερό, αλλά ανάμεσά σας στέκεται αυτός που εσείς δεν γνωρίζετε. Αυτός είναι ο ερχόμενος πίσω μου, ο οποίος έχει γίνει έμπροσθέν μου, του οποίου εγώ δεν είμαι άξιος να λύσω τον ιμάντα του υποδήματος. Αυτά έγιναν στη Βηθανία πέραν του Ιορδάνου, όπου ήταν ο Ιωάννης να βαπτίζει.

Την επόμενη μέρα ο Ιωάννης βλέπει τον Ιησού να έρχεται προς αυτόν και λέει: Ιδού ο αμνός του Θεού που σηκώνει την αμαρτία του κόσμου. Αυτός είναι για τον οποίο εγώ είπα, ύστερα από μένα έρχεται άνδρας ο οποίος μπροστά από μένα έχει γίνει, γιατί πρώτος μου ήταν. Κι εγώ δεν τον ήξερα, αλλά για να φανερωθεί στον Ισραήλ, γι αυτό ήρθα εγώ βαπτίζοντας στο νερό. Και ο Ιωάννης μαρτύρησε λέγοντας ότι έχω δει το Πνεύμα να κατεβαίνει σαν περιστέρι από τον ουρανό, και έμεινε πάνω σε αυτόν. Κι εγώ δεν τον ήξερα, αλλά αυτός που με έστειλε να βαπτίζω σε νερό, εκείνος μου είπε: Επάνω σε όποιον δεις το Πνεύμα να κατεβαίνει και να μένει επάνω του, αυτός είναι που βαπτίζει σε Άγιο Πνεύμα. Κι εγώ έχω δει και έχω μαρτυρήσει ότι αυτός είναι ο Υιός του Θεού.

Την επαύριον πάλιν στεκόταν ο Ιωάννης και δύο από τους μαθητές του. Και κοιτάζοντας τον Ιησού που περπατούσε, λέει: Ιδού ο αμνός του Θεού. Και οι δύο μαθητές άκουσαν αυτόν να μιλάει, και ακολούθησαν τον Ιησού. Στραφείς δε ο Ιησούς και θεασάμενος αυτούς να ακολουθούν, λέγει σε αυτούς Τι ζητάτε; Αυτοί δε είπαν σε αυτόν· Ραββί —που σημαίνει μεταφρασμένο Δάσκαλε— πού μένεις; Τους λέει, ελάτε και δείτε. Ήρθαν λοιπόν και είδαν πού μένει, και έμειναν κοντά του εκείνη την ημέρα· ήταν περίπου δεκάτη ώρα. Ήταν ο Ανδρέας, ο αδελφός του Σίμωνα Πέτρου, ένας από τους δύο που άκουσαν από τον Ιωάννη και τον ακολούθησαν. Αυτός βρίσκει πρώτα τον ίδιο του αδελφό, τον Σίμωνα, και του λέει: Έχουμε βρει τον Μεσσία, που μεταφράζεται Χριστός. Και τον έφερε στον Ιησού. Ο Ιησούς, αφού τον κοίταξε, είπε: Συ είσαι ο Σίμων, ο υιός του Ιωνά· συ θα κληθείς Κηφάς, που ερμηνεύεται Πέτρος.

Την επόμενη μέρα ο Ιησούς ήθελε να βγει προς τη Γαλιλαία, και βρίσκει τον Φίλιππο και του λέει, ακολούθησέ με. Ήταν δε ο Φίλιππος από τη Βηθσαϊδά, από την πόλη του Ανδρέα και του Πέτρου. Ο Φίλιππος βρίσκει τον Ναθαναήλ και του λέει: Αυτόν που έγραψε ο Μωυσής στο νόμο και οι προφήτες, τον έχουμε βρει, τον Ιησού, τον υιό του Ιωσήφ, αυτόν από τη Ναζαρέτ. Και είπε σ αυτόν ο Ναθαναήλ: Από τη Ναζαρέτ μπορεί να είναι κάτι καλό; Του λέει ο Φίλιππος: Έλα και δες. Ο Ιησούς είδε τον Ναθαναήλ να έρχεται προς αυτόν και λέγει γι αυτόν: Ιδού αληθινά Ισραηλίτης, στον οποίο δεν υπάρχει δόλος. Λέγει σε αυτόν ο Ναθαναήλ, Από πού με γνωρίζεις; Απάντησε ο Ιησούς και του είπε, Πριν σε φωνάξει ο Φίλιππος, όταν ήσουν κάτω από τη συκιά, σε είδα. Απάντησε ο Ναθαναήλ και του λέει: Ραββί, συ είσαι ο υιός του Θεού, συ είσαι ο βασιλιάς του Ισραήλ. Απάντησε ο Ιησούς και του είπε: Επειδή σου είπα ότι σε είδα κάτω από τη συκιά, πιστεύεις; Μεγαλύτερα από αυτά θα δεις. Και του λέει, αμήν αμήν σας λέγω,

από τώρα θα δείτε τον ουρανό ανοιγμένο, και τους αγγέλους του Θεού να ανεβαίνουν και να κατεβαίνουν επάνω στον υιό του ανθρώπου.

2

Και την τρίτη ημέρα έγινε γάμος στην Κανά της Γαλιλαίας, και η μητέρα του Ιησού ήταν εκεί, Κλήθηκε δε και ο Ιησούς και οι μαθητές του στον γάμο. Και όταν τελείωσε ο οίνος, λέγει η μητέρα του Ιησού προς αυτών: Δεν έχουν οίνο. Λέγει σε αυτήν ο Ιησούς, Τι έχω εγώ να κάνω με σένα, γυναίκα; Δεν έχει έρθει ακόμη η ώρα μου. Λέγει η μητέρα του στους διακόνους· Ό,τι σας πει, κάντε το. Ήταν δε εκεί έξι λίθινες υδρίες που βρίσκονταν σύμφωνα με τον καθαρισμό των Ιουδαίων, χωρώντας ανά δύο ή τρεις μετρητές. Ο Ιησούς τους λέει, γεμίστε τις στάμνες με νερό. Και τις γέμισαν μέχρι επάνω. Και λέγει σε αυτούς: Αντλήστε τώρα και φέρτε στον αρχιτρίκλινο. Και έφεραν. Όταν δε γεύτηκε ο αρχιτρίκλινος το νερό που είχε γίνει κρασί και δεν ήξερε από πού ήταν, οι διάκονοι όμως το ήξεραν, αυτοί που είχαν αντλήσει το νερό, φωνάζει ο αρχιτρίκλινος τον νυμφίο Και του λέγει, κάθε άνθρωπος βάζει πρώτα το καλό κρασί, και όταν μεθύσουν, τότε το λιγότερο καλό· εσύ όμως έχεις κρατήσει το καλό κρασί μέχρι τώρα. Αυτό το έκανε την αρχή των σημείων ο Ιησούς στην Κανά της Γαλιλαίας και φανέρωσε τη δόξα του, και πίστεψαν σε αυτόν οι μαθητές του.

Μετά από αυτό κατέβηκε στην Καπερναούμ αυτός και η μητέρα του και οι αδελφοί του και οι μαθητές του, και εκεί έμειναν όχι πολλές ημέρες.

Και κοντά ήταν το Πάσχα των Ιουδαίων, και ανέβη στα Ιεροσόλυμα ο Ιησούς. Και βρήκε στο ιερό τους πωλούντες βόδια και πρόβατα και περιστέρια, και τους κερματιστές καθισμένους.

Και αφού έκανε μαστίγιο από σχοινιά, έδιωξε όλους από το ναό, τα πρόβατα και τα βόδια, και των ανταλλακτών χρημάτων έχυσε τα κέρματα και ανέτρεψε τα τραπέζια. Και σε αυτούς που πωλούσαν τα περιστέρια είπε, παρτε αυτά απο εδώ, μην κανετε το σπιτι του πατερα μου σπιτι εμποριου. Θυμήθηκαν δέ οί μαθητές του ότι είναι γραμμένο: Ο ζήλος του οίκου σου θα με καταφάγει. Απάντησαν λοιπόν οι Ιουδαίοι και του είπαν: Τι σημείο μας δείχνεις, που κάνεις αυτά; Απάντησε ο Ιησούς και τους είπε: Καταστρέψτε τον ναό αυτόν, και σε τρεις ημέρες θα τον εγείρω. Είπαν λοιπόν οι Ιουδαίοι: Σαράντα και έξι χρόνια οικοδομήθηκε ο ναός αυτός, και εσύ σε τρεις ημέρες θα τον εγείρεις; Εκείνος όμως μιλούσε για τον ναό του σώματός του. Όταν λοιπόν εγέρθηκε εκ νεκρών, θυμήθηκαν οι μαθητές του ότι αυτό έλεγε, και επίστευσαν στη γραφή και στον λόγο που είπε ο Ιησούς.

Ως δε ήταν στα Ιεροσόλυμα κατά το πάσχα, στη γιορτή, πολλοί πίστευσαν στο όνομά του, βλέποντας τα σημεία που έκανε. Ο ίδιος όμως ο Ιησούς δεν εμπιστευόταν τον εαυτό του σε αυτούς, επειδή αυτός γνώριζε όλους. Και ότι δεν είχε χρεία να μαρτυρήσει κάποιος για τον άνθρωπο, γιατί ο ίδιος γνώριζε τι ήταν μέσα στον άνθρωπο.

3

Ήταν δε ένας άνθρωπος από τους Φαρισαίους, Νικόδημος το όνομά του, άρχοντας των Ιουδαίων. Αυτός ήρθε προς αυτόν τη νύχτα και του είπε: Ραββί, ξέρουμε ότι έχεις έλθει από τον Θεό ως δάσκαλος, γιατί κανείς δεν μπορεί να κάνει αυτά τα σημεία που εσύ κάνεις, εάν δεν είναι ο Θεός μαζί του. Απάντησε ο Ιησούς και του είπε: Αμήν, αμήν, λέγω σοι, εάν κάποιος δεν γεννηθεί άνωθεν, δεν μπορεί να ιδεί τη βασιλεία του Θεού. Λέγει προς αυτόν ο Νικόδημος: Πώς μπορεί άνθρωπος να γεννηθεί όντας γέρων;

Μήπως μπορεί να μπει δεύτερη φορά στην κοιλία της μητέρας του και να γεννηθεί; Απάντησε ο Ιησούς: Αληθινά, αληθινά σου λέγω, εάν κάποιος δεν γεννηθεί από ύδατος και Πνεύματος, δεν μπορεί να εισέλθει στη βασιλεία του Θεού. Αυτό που έχει γεννηθεί από τη σάρκα είναι σάρκα, και αυτό που έχει γεννηθεί από το Πνεύμα είναι πνεύμα. Μη θαυμάζεις που σου είπα ότι πρέπει να γεννηθείτε από πάνω. Το πνεύμα πνέει όπου θέλει, και ακούεις τη φωνή του, αλλά δεν ξέρεις από πού έρχεται και πού πηγαίνει· έτσι είναι με κάθε αυτόν που έχει γεννηθεί από το Πνεύμα. Απεκρίθη ο Νικόδημος και είπε σε αυτόν: Πώς μπορούν αυτά να γίνουν; Απάντησε ο Ιησούς και του είπε, συ είσαι ο διδάσκαλος του Ισραήλ και αυτά δεν τα γνωρίζεις; Αληθώς αληθώς σου λέγω ότι αυτό που γνωρίζουμε το λέμε, και αυτό που έχουμε δει το μαρτυρούμε, και τη μαρτυρία μας δεν τη δέχεστε. Αν σας είπα τα επίγεια και δεν πιστεύετε, πώς θα πιστέψετε αν σας πω τα επουράνια; Και κανείς δεν έχει ανεβεί στον ουρανό, εκτός από αυτόν που κατέβηκε από τον ουρανό, ο Υιός του Ανθρώπου, ο οποίος είναι στον ουρανό. Και καθώς ο Μωυσής ύψωσε τον όφι στην έρημο, έτσι πρέπει να υψωθεί ο υιός του ανθρώπου, ώστε κάθε ο πιστεύων σε αυτόν να μην χαθεί, αλλά να έχει αιώνια ζωή. Έτσι λοιπόν αγάπησε ο Θεός τον κόσμο, ώστε έδωσε τον μονογενή υιό του, ώστε κάθε ο πιστεύων σε αυτόν να μην χαθεί, αλλά να έχει αιώνια ζωή. Διότι δεν έστειλε ο Θεός τον υιό του στον κόσμο για να κρίνει τον κόσμο, αλλά για να σωθεί ο κόσμος μέσω αυτού. Ο πιστεύων σε αυτόν δεν κρίνεται, ο δε μη πιστεύων ήδη έχει κριθεί, διότι δεν έχει πιστέψει στο όνομα του μονογενοῦς Υιού του Θεού. Αυτή δε είναι η κρίση, ότι το φως έχει έρθει στον κόσμο, και οι άνθρωποι αγάπησαν περισσότερο το σκότος παρά το φως, γιατί ήταν πονηρά τα έργα τους. Κάθε άνθρωπος που κάνει φαύλα πράγματα μισεί το φως και δεν έρχεται προς το φως, ώστε να μην ελεγχθούν τα έργα του, Αυτός που πράττει την αλήθεια έρχεται

στο φως, για να φανερωθούν τα έργα του, γιατί είναι πραγματοποιημένα μέσα στον Θεό.

Μετά από αυτά ήρθε ο Ιησούς και οι μαθητές του στη γη της Ιουδαίας, και εκεί έμενε μαζί τους και βάπτιζε. Ήταν δε και ο Ιωάννης που βάπτιζε στην Αινών κοντά στο Σαλείμ, επειδή υπήρχαν πολλά νερά εκεί, και ερχόντουσαν και βαπτίζονταν. Γιατί ο Ιωάννης δεν είχε ριχτεί ακόμα στη φυλακή. Έγινε λοιπόν μια ζήτηση από τους μαθητές του Ιωάννη με έναν Ιουδαίο σχετικά με τον καθαρισμό. Και ήλθαν προς τον Ιωάννη και του είπαν, Ραββί, αυτός που ήταν μαζί σου πέραν του Ιορδάνου, για τον οποίο συ έχεις μαρτυρήσει, ιδού αυτός βαπτίζει και όλοι έρχονται προς αυτόν. Απάντησε ο Ιωάννης και είπε: Δεν μπορεί άνθρωπος να λάβει τίποτα, εάν δεν του έχει δοθεί από τον ουρανό. Εσείς οι ίδιοι μου μαρτυρείτε ότι είπα, δεν είμαι εγώ ο Χριστός, αλλά ότι είμαι απεσταλμένος μπροστά από εκείνον. Αυτός που έχει τη νύμφη είναι ο νυμφίος, ο δε φίλος του νυμφίου, αυτός που στέκεται και ακούει αυτόν, χαίρεται με χαρά εξαιτίας της φωνής του νυμφίου. Αυτή λοιπόν η χαρά μου έχει εκπληρωθεί. Εκείνον πρέπει να αυξάνεται, εμένα δε να ελαττώνομαι. Αυτός που έρχεται από πάνω είναι επάνω από όλους. Αυτός που είναι από τη γη είναι από τη γη και μιλάει από τη γη, αυτός που έρχεται από τον ουρανό είναι επάνω από όλους. Και αυτό που έχει δει και έχει ακούσει, αυτό μαρτυρεί, και την μαρτυρία του κανείς δεν την δέχεται. Αυτός που έλαβε τη μαρτυρία του εσφράγισε ότι ο Θεός είναι αληθινός. Αυτόν που έστειλε ο Θεός, λαλεί τα λόγια του Θεού, διότι ο Θεός δεν δίνει το Πνεύμα με μέτρο. Ο πατέρας αγαπά τον γιο και του έχει δώσει τα πάντα στα χέρια του. Όποιος πιστεύει στον Υιό έχει αιώνια ζωή, όποιος όμως δεν υπακούει στον Υιό δεν θα δει ζωή, αλλά η οργή του Θεού μένει πάνω του.

Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι ὁ Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ ὁ Ἰωάννης Καίτοι ὁ Ἰησοῦς ὁ ἴδιος δεν βάπτιζε, ἀλλὰ οἱ μαθητὲς του Ἄφησε την Ἰουδαία καὶ πῆγε στη Γαλιλαία. Ἐπρεπε δε νὰ διέρχεται διὰ της Σαμαρείας. Ἐρχεται λοιπὸν σε μιὰ πόλιν της Σαμάρειας που λέγεται Συχάρ, κοντὰ στον τόπο τον ὁποῖο Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς, κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ἦν ὥρα ὥσεὶ ἕκτη. Ἐρχεται μιὰ γυναῖκα ἀπὸ τῆ Σαμάρεια νὰ ἀντλήσει νερό. Τῆς λέει ὁ Ἰησοῦς: Δώσε μου νὰ πιω. Οἱ μαθητὲς του γὰρ εἶχαν πᾶει στην πόλιν γιὰ νὰ αγοράσουν τροφές. Του λέει λοιπὸν ἡ Σαμαρεῖτισσα γυναῖκα: Πῶς ἐσύ που εἶσαι Ἰουδαῖος ζητᾷς ἀπὸ ἐμένα νὰ πιεις, ἐνῶ εἶμαι Σαμαρεῖτισσα γυναῖκα; Διότι οἱ Ἰουδαῖοι δεν συναναστρέφονται με τοὺς Σαμαρεῖτες. Ἀπάντησε ὁ Ἰησοῦς καὶ τῆς εἶπε: Ἀν ἤξερες τὴ δωρεὰ του Θεοῦ, καὶ ποίος εἶναι αὐτὸς που σου λέει δώσε μου νὰ πιω, ἐσύ θα του ζητούσες, καὶ θα σου ἔδινε ζωντανὸ νερό. Ἡ γυναῖκα του λέει, Κύριε, οὔτε κουβὰ ἔχεις, καὶ τὸ πηγάδι εἶναι βαθύ· ἀπὸ ποῦ λοιπὸν ἔχεις τὸ ζωντανὸ νερό; Μήπως ἐσύ εἶσαι μεγαλύτερος ἀπὸ τον πατέρα μας Ἰακώβ, ὁ ὁποῖος μας ἔδωσε τὸ πηγάδι, καὶ ὁ ἴδιος ἤπιε ἀπὸ αὐτὸ καὶ οἱ γιοὶ του καὶ τὰ ζῶα του; Ἀπάντησε ὁ Ἰησοῦς καὶ τῆς εἶπε: Ὅποιος πίνει ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτὸ θα διψᾷ πάλι. Ὅποιος δε ἀν πει ἀπὸ τὸ νερὸ που ἐγὼ θα δώσω σε αὐτόν, δε θα διψᾷ ποτέ, ἀλλὰ τὸ νερὸ που θα δώσω σε αὐτόν, θα γίνῃ μέσα του πηγὴ νεροῦ που ἀναβλύζει πρὸς ζωὴ αἰώνια. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυναῖκα: Κύριε, δώσε μου αὐτὸ τὸ νερὸ, ὥστε νὰ μὴ διψῶ μηδὲ νὰ ἐρχομαι ἐδῶ γιὰ νὰ ἀντλῶ. Λέγει σε αὕτῃ ὁ Ἰησοῦς: Ὑπαγε, φώνησε τον ἄνδρα σου καὶ ἔλα ἐδῶ. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπε, Δεν ἔχω ἄνδρα. Λέγει σε αὕτῃ ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς εἶπες ὅτι ἄνδρα δεν ἔχω. Πέντε γὰρ ἄνδρες εἶχες, καὶ τώρα αὐτόν που ἔχεις δεν εἶναι δικός σου ἄνδρας· αὐτὸ τὸ ἀληθινὸ ἔχεις πει. Ἡ γυναῖκα του λέει: Κύριε, βλέπω ὅτι εἶσαι προφήτης. Οἱ πατέρες μας προσκύνησαν σε αὐτὸ τὸ βουνό, καὶ εσεῖς λέτε ὅτι στὰ Ἱεροσόλυμα εἶναι ὁ τόπος ὅπου πρέπει νὰ

προσκυνούν. Ο Ιησούς της λέει, Γυναίκα, πίστεψέ με ότι έρχεται ώρα όταν ούτε σε αυτό το βουνό ούτε στα Ιεροσόλυμα θα προσκυνήσετε τον Πατέρα. Εσείς προσκυνάτε αυτό που δεν ξέρετε, εμείς προσκυνούμε αυτό που ξέρουμε, γιατί η σωτηρία προέρχεται από τους Ιουδαίους. Αλλά έρχεται ώρα, και τώρα είναι, όταν οι αληθινοί προσκυνητές θα προσκυνήσουν τον Πατέρα σε πνεύμα και αλήθεια, διότι ο Πατέρας ζητεί τέτοιους προσκυνητές. Ο Θεός είναι πνεύμα, και όσοι τον προσκυνούν πρέπει να τον προσκυνούν σε πνεύμα και αλήθεια. Η γυναίκα του λέει: Ξέρω ότι ο Μεσσίας έρχεται, ο λεγόμενος Χριστός· όταν έλθει εκείνος, θα μας αναγγείλει όλα. Λέγει σ αυτήν ο Ιησούς: Εγώ είμαι αυτός που σου μιλάει. Και επ αυτού ήρθαν οι μαθητές του, και θαύμασαν που μιλούσε με γυναίκα, κανείς όμως δεν είπε, τι ζητάς ή τι μιλάς μαζί της; Άφησε λοιπόν την υδρία της η γυναίκα και πήγε στην πόλη, και λέγει στους ανθρώπους, Ελάτε να δείτε έναν άνθρωπο που μου είπε όλα όσα έκανα· μήπως αυτός είναι ο Χριστός; Βγήκαν λοιπόν από την πόλη και ερχόντουσαν προς αυτόν.

Στο μεταξύ όμως τον ρωτούσαν οι μαθητές λέγοντας, ραββί, φάγε. Αυτός τους είπε, Εγώ έχω φαγητό να φάω, που εσείς δεν ξέρετε. Οι μαθητές λοιπόν έλεγαν μεταξύ τους: Μήπως κάποιος του έφερε να φάει; Ο Ιησούς λέει σε αυτούς, Το φαγητό μου είναι να κάνω το θέλημα αυτού που με έστειλε και να ολοκληρώσω το έργο του. Δεν λέτε εσείς ότι είναι ακόμα τετράμηνος και ο θερισμός έρχεται; Ιδού, λέω σε εσάς, σηκώστε τα μάτια σας και δείτε τις χώρες, ότι είναι ήδη λευκές προς θερισμό. Και ο θερίζων λαμβάνει μισθόν και συνάγει καρπόν εις ζωήν αιώνιον, ίνα και ο στείρων ομού χαίρη και ο θερίζων. Γιατί σε αυτό ο λόγος είναι αληθινός, ότι άλλος είναι αυτός που σπέρνει και άλλος αυτός που θερίζει. Εγώ σας έστειλα να θερίσετε αυτό που εσείς δεν έχετε κοπιάσει, άλλοι έχουν κοπιάσει, και εσείς έχετε μπει στον κόπο

τους. Από την πόλη εκείνη πολλοί από τους Σαμαρείτες πίστεψαν σε αυτόν εξαιτίας του λόγου της γυναίκας, που μαρτυρούσε ότι μου είπε όλα όσα έκανα. Όταν λοιπόν ήρθαν προς αυτόν οι Σαμαρείτες, τον παρακαλούσαν να μείνει μαζί τους, και έμεινε εκεί δύο ημέρες. Και πολύ περισσότεροι πίστεψαν εξαιτίας του λόγου του. Στη γυναίκα έλεγαν ότι όχι πια εξαιτίας της δικής σου ομιλίας πιστεύουμε, διότι εμείς οι ίδιοι ακούσαμε, και ξέρουμε ότι αυτός είναι αληθώς ο σωτήρας του κόσμου, ο Χριστός.

Μετά τις δύο ημέρες όμως, εξήλθε από εκεί και πήγε στη Γαλιλαία. Γιατί ο ίδιος ο Ιησούς εμαρτύρησε ότι προφήτης δεν έχει τιμή στην ίδια του πατρίδα. Όταν λοιπόν ήρθε στη Γαλιλαία, τον δέχτηκαν οι Γαλιλαίοι, έχοντας δει όλα όσα έκανε στα Ιεροσόλυμα κατά τη διάρκεια της εορτής, διότι και αυτοί είχαν έρθει στην εορτή.

Ήλθε λοιπόν πάλι ο Ιησούς στην Κανά της Γαλιλαίας, όπου έκανε το νερό κρασί. Και ήταν κάποιος βασιλικός, του οποίου ο γιος ασθενούσε στην Καπερναούμ. Αυτός, ακούσας ότι ο Ιησούς ήρθε από την Ιουδαία στη Γαλιλαία, πήγε προς αυτόν και τον παρακαλούσε να κατέβει και να θεραπεύσει τον υιό του, γιατί επρόκειτο να πεθάνει. Είπε λοιπόν ο Ιησούς προς αυτόν: Εάν δεν δείτε σημεία και τέρατα, δεν θα πιστέψετε. Λέει προς αυτόν ο βασιλικός: Κύριε, κατέβα πριν πεθάνει το παιδί μου. Λέγει σε αυτόν ο Ιησούς: Πήγαινε, ο γιος σου ζει. Και πίστεψε ο άνθρωπος τον λόγο που του είπε ο Ιησούς και έφυγε. Ήδη δὲ ἐνῶ κατέβαινε, οἱ δοῦλοι του τον συνάντησαν καὶ του ἀνήγγειλαν λέγοντας ὅτι το παιδί σου ζει. Ρώτησε λοιπόν από αυτούς την ώρα στην οποία ένιωσε καλύτερα. Και του είπαν ότι χθες την έβδομη ώρα τον άφησε ο πυρετός. Έγνων λοιπόν ο πατέρας ότι εκείνη την ώρα που του είπε ο Ιησούς ότι ο γιος σου ζει, και πίστευσε αυτός και όλη η

οικογένειά του. Αυτό το δεύτερο σημείο έκανε πάλι ο Ιησούς, έχοντας έρθει από την Ιουδαία στη Γαλιλαία.

5

Μετά από αυτά ήταν η εορτή των Ιουδαίων, και ανέβη ο Ιησούς στα Ιεροσόλυμα. Υπάρχει δε στα Ιεροσόλυμα επί της προβατικής κολυμβήθρας, η οποία ονομάζεται Εβραϊστί Βηθεσδά, έχουσα πέντε στοές. Σε αυτές κειτόταν πλήθος πολύ των ασθενούντων, τυφλών, χωλών, ξηρών, που περίμεναν την του νερού κίνηση. Άγγελος γαρ κατά καιρόν κατέβαινε στην κολυμβήθρα, και ταρασσόταν το νερό· ο πρώτος λοιπόν που έμπαινε μετά την ταραχή του νερού γινόταν υγιής από οποιαδήποτε ασθένεια τον κρατούσε. Ήταν δε εκεί κάποιος άνθρωπος που είχε τριάντα οκτώ χρόνια στην ασθένειά του. Αυτόν τον είδε ο Ιησούς να κείται, και γνωρίζοντας ότι έχει ήδη πολύ χρόνο, του λέει, θέλεις να γίνεις υγιής; Απάντησε σε αυτόν ο ασθενής, Κύριε, δεν έχω άνθρωπο, ώστε όταν ταραχθεί το νερό, να με ρίξει μέσα στην κολυμβήθρα· ενώ έρχομαι εγώ, άλλος πριν από μένα κατεβαίνει. Ο Ιησούς του λέει: Σήκω, πάρε το στρώμα σου και περπάτα. Και αμέσως έγινε υγιής ο άνθρωπος, σήκωσε το κρεβάτι του και περπατούσε. Ήταν δε Σάββατο εκείνη την ημέρα. Έλεγαν λοιπόν οι Ιουδαίοι στον θεραπευμένο: Σάββατο είναι, δεν σου επιτρέπεται να σηκώσεις το κρεβάτι. Απάντησε σε αυτούς, αυτός που με έκανε υγιή, εκείνος μου είπε, σήκωσε το κρεβάτι σου και περπάτα. Ρώτησαν λοιπόν αυτόν: Ποιος είναι ο άνθρωπος που σου είπε, σήκωσε το κρεβατάκι σου και περπάτα; Ο θεραπευθείς όμως δεν ήξερε ποιος είναι, γιατί ο Ιησούς είχε αποσυρθεί ενώ υπήρχε πλήθος στον τόπο. Μετά από αυτά ο Ιησούς τον βρίσκει στο ιερό και του είπε: Ιδού, έγινες υγιής, μην αμαρτάνεις πια, για να μην σου συμβεί κάτι χειρότερο. Ο άνθρωπος έφυγε και

ανήγγειλε στους Ιουδαίους ότι ο Ιησούς είναι αυτός που τον έκανε υγιή.

Και εξαιτίας αυτού καταδίδωκαν τον Ιησού οι Ιουδαίοι και ζητούσαν να τον σκοτώσουν, επειδή αυτά τα έκανε το Σάββατο. Ο δε Ιησούς απάντησε σε αυτούς: Ο πατέρας μου μέχρι τώρα εργάζεται, κι εγώ εργάζομαι. Εξαιτίας αυτού λοιπόν περισσότερο τον ζητούσαν οι Ιουδαίοι να τον σκοτώσουν, επειδή όχι μόνο παραβίαζε το Σάββατο, αλλά και ίδιο πατέρα του αποκαλούσε τον Θεό, κάνοντας τον εαυτό του ίσο με τον Θεό.

Απάντησε λοιπόν ο Ιησούς και τους είπε: Αληθινά, αληθινά σας λέγω, ο γιος δεν μπορεί να κάνει τίποτα από μόνος του, εάν δεν βλέπει τον πατέρα να το κάνει· γιατί ό,τι κάνει εκείνος, αυτά κάνει ομοίως και ο γιος. Ο πατέρας γαρ αγαπά τον υιό και του δείχνει όλα όσα αυτός κάνει, και θα του δείξει μεγαλύτερα από αυτά έργα, ώστε εσείς να θαυμάζετε. Ακριβώς όπως ο πατέρας εγείρει τους νεκρούς και τους ζωοποιεί, έτσι και ο υιός ζωοποιεί όποιους θέλει. Ούτε γαρ ο πατέρας κρίνει κανέναν, αλλά την κρίση όλη έχει δώσει στον υιό, ώστε όλοι να τιμούν τον Υιό, καθώς τιμούν τον Πατέρα. Όποιος δεν τιμά τον Υιό, δεν τιμά τον Πατέρα που τον έστειλε. Αληθινά αληθινά σας λέγω ότι αυτός που ακούει τον λόγο μου και πιστεύει σε αυτόν που με έστειλε έχει αιώνια ζωή, και δεν έρχεται σε κρίση, αλλά έχει περάσει από τον θάνατο στη ζωή. Αληθινά αληθινά σας λέγω ότι έρχεται ώρα, και τώρα είναι, όταν οι νεκροί θα ακούσουν τη φωνή του Υιού του Θεού, και όσοι θα ακούσουν θα ζήσουν. Ακριβώς όπως ο πατέρας έχει ζωή μέσα του, έτσι έδωσε και στον υιό να έχει ζωή μέσα του. Και του έδωσε εξουσία και να κάνει κρίση, επειδή είναι υιός ανθρώπου. Μη θαυμάζετε τούτο, ότι έρχεται ώρα κατά την οποία όλοι όσοι είναι στους τάφους θα ακούσουν τη φωνή του Και θα

εξέλθουν όσοι έκαναν τα αγαθά σε ανάσταση ζωής, ενώ όσοι έπραξαν τα φαύλα σε ανάσταση κρίσεως.

Δεν μπορώ εγώ να κάνω τίποτα από μόνος μου. Καθώς ακούω, κρίνω, και η κρίση μου είναι δίκαιη, γιατί δεν ζητώ το δικό μου θέλημα, αλλά το θέλημα του Πατέρα που με έστειλε. Εάν εγώ μαρτυρώ για τον εαυτό μου, η μαρτυρία μου δεν είναι αληθινή. Άλλος είναι αυτός που μαρτυρεί για μένα, και ξέρω ότι αληθινή είναι η μαρτυρία την οποία μαρτυρεί για μένα. Εσείς έχετε στείλει προς τον Ιωάννη, και αυτός έχει μαρτυρήσει την αλήθεια. Εγώ όμως δεν λαμβάνω την μαρτυρία από άνθρωπο, αλλά αυτά λέγω για να σωθείτε εσείς. Εκείνος ήταν ο λύχνος που καιγόταν και έλαμπε, εσείς όμως θελήσατε να αγαλλιαστείτε για μια ώρα στο φως του. Εγώ όμως έχω μαρτυρία μεγαλύτερη από του Ιωάννη· γιατί τα έργα που μου έδωσε ο πατέρας για να τα ολοκληρώσω, αυτά τα έργα που εγώ κάνω, μαρτυρούν για μένα ότι ο πατέρας με έχει στείλει. Και ο πατέρας που με έστειλε, αυτός έχει μαρτυρήσει για μένα. Ούτε τη φωνή του έχετε ακούσει ποτέ ούτε τη μορφή του έχετε δει, Και τον λόγο του δεν τον έχετε να μένει μέσα σας, γιατί σε αυτόν που έστειλε εκείνος, σε αυτόν εσείς δεν πιστεύετε. Ερευνάτε τις γραφές, γιατί εσείς νομίζετε ότι σε αυτές έχετε αιώνια ζωή, και εκείνες είναι που μαρτυρούν για εμένα. Και δεν θέλετε να έρθετε σε μένα για να έχετε ζωή. Δόξαν παρά ανθρώπων δεν λαμβάνω. Αλλά σας γνωρίζω ότι δεν έχετε την αγάπη του Θεού μέσα σας. Εγώ έχω έρθει στο όνομα του πατέρα μου, και δεν με δέχεστε· εάν άλλος έλθει στο δικό του όνομα, εκείνον θα τον δεχτείτε. Πώς μπορείτε εσείς να πιστέψετε, ενώ λαμβάνετε δόξα ο ένας από τον άλλον, και τη δόξα που προέρχεται από τον μόνο Θεό δεν την αναζητάτε; Μην νομίζετε ότι εγώ θα σας κατηγορήσω στον πατέρα· αυτός που σας κατηγορεί είναι ο Μωϋσής, στον οποίο εσείς έχετε ελπίσει. Αν γαρ πιστεύατε στον Μωϋσή, θα πιστεύατε σε μένα, γιατί εκείνος

έγραψε για μένα. Αν δεν πιστεύετε στα γράμματα εκείνου, πώς θα πιστεύσετε στα δικά μου λόγια;

6

Μετά από αυτά, ο Ιησούς απήλθε πέραν της θάλασσας της Γαλιλαίας της Τιβεριάδος. Και τον ακολουθούσε πολύς όχλος, γιατί έβλεπαν τα σημεία που έκανε στους ασθενούντες. Ανέβηκε δε στο βουνό ο Ιησούς και εκεί καθόταν με τους μαθητές του. Ήταν δε κοντά το Πάσχα, η εορτή των Ιουδαίων. Αφού λοιπόν ο Ιησούς σήκωσε τα μάτια και είδε ότι πολύς όχλος ερχόταν προς αυτόν, λέει στον Φίλιππο, Πόθεν θα αγοράσουμε άρτους ώστε να φάνε αυτοί; Αυτό όμως το έλεγε δοκιμάζοντάς τον, διότι ο ίδιος ήξερε τι επρόκειτο να κάνει. Απάντησε σε αυτόν ο Φίλιππος, Άρτοι διακοσίων δηναρίων δεν επαρκούν σε αυτούς ώστε ο καθένας τους να πάρει κάτι λίγο. Του λέγει ένας από τους μαθητές του, ο Ανδρέας, ο αδελφός του Σίμωνα Πέτρου, Είναι ένα παιδί εδώ, που έχει πέντε κριθένιους άρτους και δύο ψάρια, αλλά αυτά τι είναι για τόσους πολλούς; Είπε δε ο Ιησούς: Κάντε τους ανθρώπους να ξαπλώσουν. Υπήρχε δε πολύ χορτάρι στον τόπο. Ξάπλωσαν λοιπόν οι άνδρες, περίπου πεντακισχίλιοι στον αριθμό. Πήρε δε τα ψωμιά ο Ιησούς και, αφού ευχαρίστησε, τα μοίρασε στους μαθητές, οι δε μαθητές στους ανακείμενους, ομοίως και από τα ψάρια όσο ήθελαν. Ως δε χορτάσθηκαν, λέει στους μαθητές του, μαζέψτε τα περισσεύσαντα κομμάτια, ώστε να μην χαθεί τίποτα. Συνάξαξαν λοιπόν και γέμισαν δώδεκα καλάθια με θραύσματα από τους πέντε άρτους τους κριθένιους που περίσσεψαν από αυτούς που είχαν φάει. Οι άνθρωποι λοιπόν, αφού είδαν το σημείο που έκανε ο Ιησούς, έλεγαν ότι αυτός είναι πραγματικά ο προφήτης που έρχεται στον κόσμο. Ο Ιησούς λοιπόν, γνωρίζοντας ότι επρόκειτο να έρθουν και να τον αρπάξουν για να τον κάνουν βασιλιά, αποσύρθηκε πάλι στο βουνό μόνος του.

Καθώς δε έγινε βράδυ, κατέβηκαν οι μαθητές του στη θάλασσα. Και αφού μπήκαν στο πλοίο, ερχόντουσαν πέρα από τη θάλασσα προς την Καπερναούμ. Και σκοτάδι είχε ήδη γίνει και δεν είχε έρθει προς αυτούς ο Ιησούς, Η θάλασσα διεγειρόταν καθώς φυσούσε μεγάλος άνεμος. Αφού είχαν κωπηλατήσει λοιπόν περίπου είκοσι πέντε ή τριάκοντα στάδια, βλέπουν τον Ιησού να περπατά πάνω στη θάλασσα και να πλησιάζει το πλοίο, και φοβήθηκαν. Αυτός όμως τους λέγει, Εγώ είμαι, μην φοβάστε. Ήθελαν λοιπόν να τον πάρουν μέσα στο πλοίο, και αμέσως το πλοίο βρέθηκε στη γη προς την οποία πήγαιναν.

Την επαύριον ο όχλος που στεκόταν πέρα από τη θάλασσα, βλέποντας ότι δεν υπήρχε εκεί άλλο πλοιάριο παρά μόνο εκείνο στο οποίο επιβιβάστηκαν οι μαθητές του, και ότι ο Ιησούς δεν είχε μπει μαζί με τους μαθητές του στο πλοιάριο, αλλά μόνοι οι μαθητές του έφυγαν, Άλλα δε ήρθαν πλοιάρια από την Τιβεριάδα κοντά στον τόπο, όπου έφαγαν τον άρτο αφού ευχαρίστησε ο Κύριος. Όταν λοιπόν το πλήθος είδε ότι ο Ιησούς δεν ήταν εκεί ούτε οι μαθητές του, επιβιβάστηκαν κι αυτοί στα πλοία και ήρθαν στην Καπερναούμ αναζητώντας τον Ιησού. Και αφού τον βρήκαν πέραν της θάλασσας, του είπαν, Ραββί, πότε ήρθες εδώ; Ο Ιησούς τους απάντησε και είπε: Αληθινά, αληθινά σας λέγω, με ζητάτε όχι επειδή είδατε σημεία, αλλά επειδή φάγατε από τους άρτους και χορτάσατε. Εργάζεσθε όχι για την τροφή την φθαρτή, αλλά για την τροφή την παραμένουσα εις ζωήν αιώνιον, την οποίαν ο υιός του ανθρώπου θα σας δώσει, διότι αυτόν ο πατήρ εσφράγισε, ο Θεός. Είπαν λοιπόν προς αυτόν: Τι να κάνουμε για να εργαζόμαστε τα έργα του Θεού; Απάντησε ο Ιησούς και τους είπε, Αυτό είναι το έργο του Θεού, να πιστεύετε σε αυτόν που έστειλε εκείνος.

Του είπαν λοιπόν: Τι σημείο κάνεις λοιπόν εσύ, ώστε να δούμε και να σου πιστέψουμε; Τι δουλειά κάνεις; Οι πατέρες μας έφαγαν το μάννα στην έρημο, καθώς είναι γραμμένο: Έδωκε σε αυτούς ψωμί από τον ουρανό να φάνε. Είπε λοιπόν σε αυτούς ο Ιησούς: Αληθινά, αληθινά σας λέγω, όχι ο Μωυσής σας έχει δώσει τον άρτο από τον ουρανό, αλλά ο πατέρας μου σας δίνει τον άρτο από τον ουρανό, τον αληθινό. Γιατί ο άρτος του Θεού είναι αυτός που κατεβαίνει από τον ουρανό και δίνει ζωή στον κόσμο. Είπαν λοιπόν προς αυτόν: Κύριε, να μας δίνεις πάντοτε αυτόν τον άρτο. Είπε δε σε αυτούς ο Ιησούς: Εγώ είμαι ο άρτος της ζωής· αυτός που έρχεται σε μένα δεν θα πεινάσει ποτέ, και αυτός που πιστεύει σε μένα δεν θα διψάσει ποτέ.

Αλλά σας είπα ότι με έχετε δει και δεν πιστεύετε. Ό,τι μου δίνει ο πατέρας, θα έρθει σε εμένα, και αυτόν που έρχεται σε εμένα δεν θα τον διώξω έξω ότι κατέβηκα από τον ουρανό όχι για να κάνω το θέλημα το δικό μου, αλλά το θέλημα αυτού που με έστειλε. Αυτό δε είναι το θέλημα του πατέρα που με έστειλε, ώστε κάθε ό,τι μου έχει δώσει να μην το χάσω από αυτό, αλλά να το αναστήσω στην εσχάτη ημέρα. Αυτό δε είναι το θέλημα εκείνου που με έστειλε, ώστε κάθε ο οποίος βλέπει τον υιό και πιστεύει σε αυτόν να έχει αιώνια ζωή, και εγώ θα τον αναστήσω την τελευταία ημέρα. Γόγγυζαν λοιπόν οι Ιουδαίοι για αυτόν επειδή είπε, Εγώ είμαι ο άρτος ο καταβάς εκ του ουρανού. Και έλεγαν: Δεν είναι αυτός ο Ιησούς ο υιός του Ιωσήφ, του οποίου εμείς γνωρίζουμε τον πατέρα και τη μητέρα; Πώς λοιπόν λέγει αυτός ότι έχω κατέβει από τον ουρανό; Απάντησε λοιπόν ο Ιησούς και τους είπε, Μη γογγύζετε μεταξύ αλλήλων. Κανείς δεν μπορεί να έλθει προς εμένα, εάν ο πατέρας που με έστειλε δεν τον ελκύσει, και εγώ θα τον αναστήσω την έσχατη ημέρα. Είναι γραμμένο στους προφήτες, και θα είναι όλοι διδαγμένοι του Θεού. Κάθε ο ακούων από τον Πατέρα και μαθών έρχεται προς εμέ. Όχι ότι κάποιος έχει

δαι τον πατέρα, εκτός από αυτόν που είναι από τον Θεό· αυτός έχει δαι τον πατέρα. Αληθώς, αληθώς σας λέγω, αυτός που πιστεύει σε εμένα έχει αιώνια ζωή. Εγώ είμαι ο άρτος της ζωής. Οι πατέρες σας έφαγαν το μάννα στην έρημο και πέθαναν. Αυτός είναι ο άρτος που κατεβαίνει από τον ουρανό, ώστε κάποιος να φάει από αυτόν και να μην πεθάνει. Εγώ είμαι ο ζωντανός άρτος που κατέβηκε από τον ουρανό· εάν κάποιος φάει από αυτόν τον άρτο, θα ζήσει για πάντα. Και ο άρτος που εγώ θα δώσω είναι η σάρκα μου, την οποία εγώ θα δώσω για τη ζωή του κόσμου. Μάχονταν λοιπόν μεταξύ τους οι Ιουδαίοι λέγοντας: Πώς μπορεί αυτός να μας δώσει τη σάρκα του να φάμε; Είπε λοιπόν σε αυτούς ο Ιησούς: Αληθινά, αληθινά σας λέγω, εάν δεν φάτε τη σάρκα του Υιού του Ανθρώπου και δεν πιείτε το αίμα του, δεν έχετε ζωή μέσα σας. Αυτός που τρώει τη σάρκα μου και πίνει το αίμα μου έχει αιώνια ζωή, και εγώ θα τον αναστήσω την τελευταία ημέρα. Η σάρκα μου είναι πραγματικά φαγητό, και το αίμα μου είναι πραγματικά ποτό. Ο τρώγων τη σάρκα μου και πίνων το αίμα μου μένει σεμένα, κι εγώ σε αυτόν. Καθώς με απέστειλε ο ζων πατέρας και εγώ ζω διά τον πατέρα, έτσι και αυτός που τρώγει εμένα, κι εκείνος θα ζήσει δι εμέ. Αυτός είναι ο άρτος που κατέβηκε από τον ουρανό, όχι όπως έφαγαν οι πατέρες σας το μάννα και πέθαναν· αυτός που τρώει αυτόν τον άρτο θα ζήσει για πάντα. Αυτά τα είπε διδάσκοντας στη συναγωγή στην Καπερναούμ.

Πολλοί λοιπόν, αφού άκουσαν από τους μαθητές του, είπαν: Σκληρός είναι αυτός ο λόγος· ποιος μπορεί να τον ακούσει; Γνωρίζοντας δε ο Ιησούς μέσα του ότι γογγύζουν γι αυτό οι μαθητές του, τους είπε: Αυτό σας σκανδαλίζει; Εάν λοιπόν δείτε τον Υιό του Ανθρώπου να ανεβαίνει εκεί όπου ήταν πριν; Το πνεύμα είναι αυτό που ζωοποιεί, η σάρκα δεν ωφελεί σε τίποτα· τα λόγια που εγώ σας λέω είναι πνεύμα και είναι ζωή. Αλλά είναι

από εσάς μερικοί που δεν πιστεύουν. Γιατί ο Ιησούς ήξερε από την αρχή ποιοι δεν πιστεύουν και ποιος θα τον παραδώσει. Και έλεγε: Διά τούτο είπα σε σας ότι κανείς δεν μπορεί να έλθει σε μένα, εάν δεν του έχει δοθεί από τον Πατέρα μου. Από αυτό, πολλοί από τους μαθητές του απήλθαν προς τα πίσω και δεν περπατούσαν πια μαζί του. Είπε λοιπόν ο Ιησούς στους δώδεκα: Μήπως και εσείς θέλετε να φύγετε; Απεκρίθη λοιπόν σε αυτόν ο Σίμων Πέτρος: Κύριε, προς ποιον θα πάμε; Λόγια ζωής αιώνιας έχεις. Και εμείς έχουμε πιστέψει και έχουμε γνωρίσει ότι εσύ είσαι ο Χριστός, ο Υιός του Θεού του ζώντος. Απάντησε σε αυτούς ο Ιησούς: Δεν σας εξέλεξα εγώ τους δώδεκα; Και από εσάς ένας είναι διάβολος. Έλεγε δε τον Ιούδα Σίμωνος Ισκαριώτη· αυτός γαρ έμελλε να τον παραδώσει, ενώ ήταν ένας εκ των δώδεκα.

7

Και περπατούσε ο Ιησούς μετά από αυτά στη Γαλιλαία, γιατί δεν ήθελε να περπατήσει στην Ιουδαία, επειδή οι Ιουδαίοι ζητούσαν να τον σκοτώσουν. Ήταν δε κοντά η εορτή των Ιουδαίων, η Σκηνοπηγία. Είπαν λοιπόν προς αυτόν οι αδελφοί του: Φύγε από εδώ και πήγαινε στην Ιουδαία, ώστε και οι μαθητές σου να δουν τα έργα σου που κάνεις. Κανείς δεν κάνει κάτι κρυφά και ζητεί ο ίδιος να είναι φανερός. Εάν κάνεις αυτά, φανέρωσε τον εαυτό σου στον κόσμο. Ούτε γαρ οι αδελφοί του πίστευαν σε αυτόν. Λέγει λοιπόν σε αυτούς ο Ιησούς, ο καιρός ο δικός μου δεν είναι ακόμα παρών, ο δε καιρός ο δικός σας πάντοτε είναι έτοιμος. Ο κόσμος δεν μπορεί να μισεί εσάς, αλλά εμένα μισεί, γιατί εγώ μαρτυρώ για αυτόν ότι τα έργα του είναι πονηρά. Εσείς ανεβείτε στη γιορτή αυτή, εγώ δεν ανεβαίνω ακόμα στη γιορτή αυτή, γιατί ο δικός μου καιρός δεν έχει πληρωθεί ακόμα. Αφού είπε αυτά σε αυτούς, έμεινε στη Γαλιλαία. Όταν ανέβηκαν οι αδελφοί του, τότε και αυτός ανέβηκε στην εορτή, όχι φανερά, αλλά σαν κρυφά. Οι

Ιουδαίοι λοιπόν τον αναζητούσαν στη γιορτή και έλεγαν: Πού είναι εκείνος; Και υπήρχε πολύς γογγυσμός γι αυτόν στα πλήθη. Οι μεν έλεγαν ότι είναι αγαθός, άλλοι έλεγαν: Όχι, αλλά πλανά το πλήθος. Κανείς όμως δεν μιλούσε ανοιχτά για αυτόν εξαιτίας του φόβου των Ιουδαίων.

Ήδη δε της εορτής μεσομένης, ανέβη ο Ιησούς στο ιερό και δίδασκε. Και θαύμαζαν οι Ιουδαίοι λέγοντας: Πώς αυτός ξέρει γράμματα χωρίς να έχει μάθει; Απάντησε λοιπόν σε αυτούς ο Ιησούς και είπε: Η διδασχή μου δεν είναι δική μου, αλλά εκείνου που με έστειλε. Εάν κάποιος θέλει να κάνει το θέλημά του, θα γνωρίσει για τη διδασχή, αν είναι από τον Θεό ή εγώ μιλώ από τον εαυτό μου. Ο μιλών από τον εαυτό του ζητά τη δική του δόξα, αλλά ο ζητών τη δόξα του πέμψαντος αυτόν, ούτος είναι αληθής, και αδικία δεν υπάρχει σε αυτόν. Όχι ο Μωυσής έχει δώσει σε σας τον νόμο; Και κανείς από σας δεν κάνει τον νόμο. Γιατί με ζητάτε να σκοτώσετε; Απάντησε το πλήθος και είπε, Δαιμόνιο έχεις· ποιος σε ζητά να σκοτώσει; Απάντησε ο Ιησούς και τους είπε, ένα έργο έκανα, και όλοι θαυμάζετε εξαιτίας αυτού. Ο Μωυσής σας έχει δώσει την περιτομή, όχι επειδή προέρχεται από τον Μωυσή, αλλά από τους πατέρες, και την ημέρα του σαββάτου περιτέμνετε άνθρωπο. Αν άνθρωπος λαμβάνει περιτομή σε σάββατο, ώστε να μη λυθεί ο νόμος του Μωϋσή, σε μένα χολάτε επειδή ολόκληρο άνθρωπο υγιή έκανα σε σάββατο; Μην κρίνετε κατ όψιν, αλλά κρίνετε τη δίκαιη κρίση. Έλεγαν λοιπόν μερικοί από τους Ιεροσολυμίτες, Δεν είναι αυτός που ζητούν να σκοτώσουν; Και ιδέ, παρρησία λαλεί, και ουδέν του λέγουσι. Μήπως αληθώς έγνωσαν οι άρχοντες ότι αυτός είναι αληθώς ο Χριστός; Αλλά αυτόν ξέρουμε από πού είναι, ο δε Χριστός, όταν έρχεται, κανείς δεν γνωρίζει από πού είναι. Έκραξε λοιπόν στο ιερό διδάσκοντας ο Ιησούς και λέγοντας· Και εμένα ξέρετε, και ξέρετε από πού είμαι, και από τον εαυτό μου δεν έχω έλθει, αλλά είναι αληθινός

αυτός που με έστειλε, τον οποίον εσείς δεν ξέρετε. Εγώ τον ξέρω, γιατί είμαι από αυτόν και εκείνος με έστειλε. Τον έψαχναν λοιπόν για να τον πιάσουν, και κανείς δεν έβαλε πάνω του το χέρι, γιατί δεν είχε έρθει ακόμα η ώρα του. Πολλοί όμως από το πλήθος πίστευσαν σε αυτόν και έλεγαν ότι ο Χριστός όταν έρθει, μήπως θα κάνει περισσότερα σημεία από αυτά που αυτός έκανε; Οί Φαρισαίοι άκουσαν τὸν ὄχλο νὰ γογγύζει γι αὐτὸν αὐτά, καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἔστειλαν ὑπηρέτες γιὰ νὰ τὸν πιάσουν. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς: Ἀκόμα λίγο χρόνο εἶμαι μαζί σας και πηγαίνω προς αὐτὸν που με ἔστειλε. Θα με ζητήσετε και δεν θα με βρείτε, και εκεί που εἶμαι ἐγώ, εσείς δεν μπορείτε να έρθετε. Εἶπαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι προς εαυτούς: Πού πρόκειται να πάει αὐτός, που εμεῖς δεν θα τον βρούμε; Μήπως πρόκειται να πάει στη διασπορά των Ἑλλήνων και να διδάξει τους Ἑλληνες; Ποιος εἶναι αὐτός ὁ λόγος που εἶπε: Θα με ζητήσετε και δεν θα με βρείτε, και όπου εἶμαι ἐγώ, εσείς δεν μπορείτε να έρθετε;

Στην τελευταία όμως ημέρα, τη μεγάλη της εορτής, στεκόταν ὁ Ἰησοῦς και φώναζε λέγοντας: Εάν κάποιος διψά, ας έρθει σε μένα και ας πιει. Αὐτός που πιστεύει σε μένα, καθώς εἶπε η Γραφή, ποταμοὶ ζωντανού νερού θα ρεῦσουν από την κοιλία του. Αυτό δε το εἶπε για το Πνεῦμα που ἐπρόκειτο να λάβουν οἱ πιστεύοντες σε αὐτόν, γιατί δεν υπήρχε ακόμη Ἅγιο Πνεῦμα, επειδή ὁ Ἰησοῦς δεν είχε δοξαστεί ακόμη. Πολλοί λοιπὸν από το πλήθος, αφού άκουσαν τον λόγο, έλεγαν· Αὐτός εἶναι αληθῶς ὁ προφήτης. Ἄλλοι έλεγαν: Αὐτός εἶναι ὁ Χριστός. Ἄλλοι έλεγαν: Μήπως από τη Γαλιλαία έρχεται ὁ Χριστός; Δεν εἶπε η Γραφή ότι ὁ Χριστός έρχεται από το σπέρμα του Δαβὶδ και από τη Βηθλεέμ, το χωριὸ όπου ἦταν ὁ Δαβὶδ; Σχίσμα λοιπὸν στο πλήθος προέκυψε εξαιτίας του Μερικοὶ από αυτούς ήθελαν να τον πιάσουν, αλλά κανείς δεν έβαλε τα χέρια του επάνω του. Ἦρθαν λοιπὸν οἱ υπηρέτες προς τους αρχιερεῖς και Φαρισαίους, και εκείνοι τους

είπαν, Γιατί δεν τον φέρατε; Απάντησαν οι υπηρέτες: Ποτέ δεν μίλησε άνθρωπος έτσι, όπως αυτός ο άνθρωπος. Απάντησαν λοιπόν σε αυτούς οι Φαρισαίοι, Μήπως κι εσείς έχετε παραπλανηθεί; Μήπως κάποιος από τους άρχοντες πίστευσε σε αυτόν ή από τους Φαρισαίους; Αλλά αυτός ο όχλος που δεν γνωρίζει τον νόμο είναι επικατάραιοι Λέγει ο Νικόδημος προς αυτούς, ο οποίος είχε έλθει νυκτός προς αυτόν, ένας όντας εξ αυτών: Μήπως ο νόμος μας κρίνει τον άνθρωπο, αν δεν ακούσει από αυτόν πρώτα και μάθει τι κάνει; Απάντησαν και του είπαν: Μήπως και εσύ είσαι από τη Γαλιλαία; Έρευνησε και θα δεις ότι προφήτης από τη Γαλιλαία δεν έχει εγερθεί. Και απήλθε ο καθένας στο σπίτι του.

8

Ο Ιησούς δε πορεύθηκε στο όρος των ελαιών. Την αυγή δε πάλιν ήρθε στο ιερό, και όλος ο λαός ερχόταν προς αυτόν, και αφού κάθισε τους δίδασκε. Οι γραμματείς και οι Φαρισαίοι όμως φέρνουν μια γυναίκα που είχε συλληφθεί σε μοιχεία, και αφού την έστησαν στη μέση Λέγουν σε αυτόν, διδάσκαλε, αυτή η γυναίκα έχει συλληφθεί επ αυτοφώρω να μοιχεύει, Και στο νόμο μας ο Μωυσής διέταξε τις τοιαύτες να λιθοβολούνται. Εσύ λοιπόν τι λες; Αυτό δε το είπαν δοκιμάζοντάς τον, ώστε να έχουν κατηγορία εναντίον του. Ο δε Ιησούς, σκύψας κάτω, με το δάχτυλο έγραφε στη γη. Καθώς επέμεναν ρωτώντας τον, σηκώθηκε και τους είπε: Ο αναμάρτητος από εσάς ας ρίξει πρώτος πέτρα επάνω της. Και πάλι, σκύβοντας κάτω, έγραφε στη γη. Αυτοί δε, αφού άκουσαν, έφευγαν ένας κατά ένας, αρχίζοντας από τους πρεσβυτέρους, και έμεινε ο Ιησούς και η γυναίκα που ήταν στη μέση. Σηκώνοντας το βλέμμα του, ο Ιησούς της είπε, Γυναίκα, πού είναι; Κανείς δεν σε κατεδίκασε; Αυτή δε είπε, Κανείς, Κύριε. Είπε δε ο Ιησούς, Ούτε εγώ σε κατακρίνω· πορεύου και από τώρα μην αμαρτάνεις πια.

Πάλιν λοιπόν σε αυτούς ο Ιησούς μίλησε λέγοντας: Εγώ είμαι το φως του κόσμου· αυτός που με ακολουθεί δεν θα περπατήσει στο σκοτάδι, αλλά θα έχει το φως της ζωής. Είπαν λοιπόν σε αυτόν οι Φαρισαίοι: Εσύ μαρτυρείς για τον εαυτό σου· η μαρτυρία σου δεν είναι αληθινή. Απεκρίθη ο Ιησούς και είπε σε αυτούς, Κι αν εγώ μαρτυρώ για τον εαυτό μου, αληθινή είναι η μαρτυρία μου, γιατί ξέρω από πού ήρθα και πού πηγαίνω, εσείς όμως δεν ξέρετε από πού έρχομαι ή πού πηγαίνω. Εσείς κρίνετε κατά τη σάρκα, εγώ δεν κρίνω κανέναν. Και εάν κρίνω εγώ, η κρίση μου είναι αληθινή, γιατί δεν είμαι μόνος, αλλά εγώ και ο πατέρας που με έστειλε. Και στον δικό σας νόμο είναι γραμμένο ότι η μαρτυρία δύο ανθρώπων είναι αληθινή. Εγώ είμαι αυτός που μαρτυρεί για τον εαυτό μου, και μαρτυρεί για μένα ο πατέρας που με έστειλε. Του έλεγαν λοιπόν, Πού είναι ο πατέρας σου; Απάντησε ο Ιησούς, Ούτε εμένα ξέρετε ούτε τον πατέρα μου· αν ξέρατε εμένα, θα ξέρατε και τον πατέρα μου. Αυτά τα λόγια μίλησε ο Ιησούς στο γαζοφυλάκιο, διδάσκοντας στο ναό, και κανείς δεν τον έπιασε, γιατί δεν είχε έρθει ακόμα η ώρα του.

Είπε λοιπόν πάλι σε αυτούς ο Ιησούς: Εγώ πηγαίνω και θα με αναζητήσετε, και στην αμαρτία σας θα αποθάνετε· όπου εγώ πηγαίνω, εσείς δεν μπορείτε να έλθετε. Έλεγαν λοιπόν οι Ιουδαίοι: Μήπως θα σκοτώσει τον εαυτό του, αφού λέει ότι Όπου εγώ πηγαίνω, εσείς δεν μπορείτε να έλθετε; Και τους είπε, εσείς είστε από τα κάτω, εγώ είμαι από τα άνω, εσείς είστε από τον κόσμο αυτόν, εγώ δεν είμαι από τον κόσμο αυτόν. Είπα λοιπόν σε εσάς ότι θα πεθάνετε στις αμαρτίες σας, γιατί εάν δεν πιστέψετε ότι εγώ είμαι, θα πεθάνετε στις αμαρτίες σας. Έλεγαν λοιπόν σε αυτόν: Εσύ ποιος είσαι; Και τους είπε ο Ιησούς: Από την αρχή, ό,τι και σας λέω. Πολλά έχω να πω και να κρίνω περί υμών, αλλά αυτός που με έστειλε είναι αληθινός, κι εγώ αυτά που άκουσα από αυτόν, αυτά λέγω στον κόσμο. Δεν κατάλαβαν ότι τους μιλούσε

για τον Πατέρα. Είπε λοιπόν σε αυτούς ο Ιησούς: Όταν υψώσετε τον Υιό του ανθρώπου, τότε θα γνωρίσετε ότι εγώ είμαι, και από τον εαυτό μου δεν κάνω τίποτα, αλλά καθώς με δίδαξε ο Πατέρας μου, αυτά μιλώ. Και αυτός που με έστειλε είναι μαζί μου, ο πατέρας δεν με άφησε μόνο, γιατί εγώ κάνω πάντοτε αυτά που του αρέσουν. Ενώ αυτός μιλούσε αυτά, πολλοί πίστεψαν σε αυτόν.

Ο Ιησούς έλεγε λοιπόν προς τους Ιουδαίους που είχαν πιστέψει σε αυτόν: Εάν εσείς μείνετε στον λόγο μου, αληθινά είστε μαθητές μου, Και θα γνωρίσετε την αλήθεια, και η αλήθεια θα σας ελευθερώσει. Απάντησαν σε αυτόν: Είμαστε σπέρμα του Αβραάμ και δεν έχουμε υποδουλωθεί ποτέ σε κανέναν· πώς εσύ λες ότι θα γίνετε ελεύθεροι; Απάντησε σε αυτούς ο Ιησούς: Αληθώς, αληθώς σας λέγω ότι όποιος κάνει την αμαρτία είναι δούλος της αμαρτίας. Ο δούλος όμως δεν μένει στο σπίτι για πάντα, ο γιος μένει για πάντα. Εάν λοιπόν ο Υιός σας ελευθερώσει, θα είστε πραγματικά ελεύθεροι. Ξέρω ότι είστε σπέρμα του Αβραάμ, αλλά ζητάτε να με σκοτώσετε, γιατί ο λόγος μου δεν χωράει σε σας. Εγώ λαλώ αυτό που έχω δει παρά του πατέρα μου, και εσείς λοιπόν κάνετε αυτό που έχετε δει παρά του πατέρα σας. Απάντησαν και του είπαν: Ο πατέρας μας είναι ο Αβραάμ. Ο Ιησούς τους λέει: Αν ήσασταν παιδιά του Αβραάμ, θα κάνατε τα έργα του Αβραάμ. Τώρα όμως ζητάτε να με σκοτώσετε, έναν άνθρωπο που σας έχω πει την αλήθεια, την οποία άκουσα από τον Θεό· αυτό ο Αβραάμ δεν το έκανε. Εσείς κάνετε τα έργα του πατέρα σας. Του είπαν λοιπόν: Εμείς δεν έχουμε γεννηθεί από πορνεία· έναν πατέρα έχουμε, τον Θεό. Είπε λοιπόν σε αυτούς ο Ιησούς: Αν ο Θεός ήταν πατέρας σας, θα με αγαπούσατε, γιατί εγώ από τον Θεό εξήλθα και ήρθα· ούτε από τον εαυτό μου έχω έλθει, αλλά εκείνος με απέστειλε. Διατί δεν γνωρίζετε τη λαλιά μου; Γιατί δεν μπορείτε να ακούσετε τον λόγο μου. Εσείς είστε από τον πατέρα τον διάβολο, και τις επιθυμίες του πατέρα σας

θέλετε να κάνετε. Εκείνος ήταν ανθρωποκτόνος από την αρχή και δεν στέκεται στην αλήθεια, γιατί δεν υπάρχει αλήθεια μέσα του. Όταν λέει το ψεύδος, από τα ιδικά του μιλάει, γιατί είναι ψεύστης και ο πατέρας του. Εγώ δε, επειδή την αλήθεια λέγω, δεν με πιστεύετε. Ποιος από εσάς με αποδεικνύει ένοχο για αμαρτία; Εάν όμως λέω την αλήθεια, γιατί εσείς δεν με πιστεύετε; Αυτός που είναι από τον Θεό ακούει τα λόγια του Θεού· γι αυτό εσείς δεν ακούτε, γιατί δεν είστε από τον Θεό. Απάντησαν λοιπόν οι Ιουδαίοι και του είπαν: Δεν λέμε εμείς σωστά ότι είσαι Σαμαρείτης και έχεις δαιμόνιο; Απάντησε ο Ιησούς: Εγώ δεν έχω δαιμόνιο, αλλά τιμώ τον πατέρα μου, και εσείς με ατιμάζετε. Εγώ δε δεν ζητώ την δόξα μου· υπάρχει αυτός που ζητά και κρίνει. Αληθινά, αληθινά σας λέγω, εάν κάποιος κρατήσει τον δικό μου λόγο, δεν θα δει θάνατο στον αιώνα. Είπαν λοιπόν σε αυτόν οι Ιουδαίοι: Τώρα έχουμε γνωρίσει ότι έχεις δαιμόνιο. Ο Αβραάμ απέθανε και οι προφήτες, και εσύ λες: Εάν κάποιος τηρήσει τον λόγο μου, δεν θα γευτεί θάνατο ποτέ; Μήπως εσύ είσαι μεγαλύτερος από τον πατέρα μας Αβραάμ, ο οποίος πέθανε; Και οι προφήτες πέθαναν· τι κάνεις τον εαυτό σου; Απεκρίθη ο Ιησούς: Εάν εγώ δοξάζω τον εαυτό μου, η δόξα μου δεν είναι τίποτα. Είναι ο πατέρας μου που με δοξάζει, τον οποίο εσείς λέτε ότι είναι ο Θεός σας. Και δεν τον έχετε γνωρίσει, εγώ όμως τον γνωρίζω. Και εάν πω ότι δεν τον γνωρίζω, θα είμαι ψεύστης όπως εσείς, αλλά τον γνωρίζω και τηρώ τον λόγο του. Ο Αβραάμ, ο πατέρας σας, αγαλλίασε για να δει την ημέρα μου, και την είδε και χάρηκε. Είπαν λοιπόν οι Ιουδαίοι προς αυτόν: Δεν έχεις ακόμη πενήντα χρόνια και έχεις δει τον Αβραάμ; Ο Ιησούς τους είπε: Αμήν, αμήν, σας λέγω, πριν γεννηθεί ο Αβραάμ, εγώ είμαι. Ήσαν λοιπόν πέτρες για να τις ρίξουν επάνω του. Ο Ιησούς όμως κρύφτηκε και βγήκε από το ναό περνώντας ανάμεσά τους, και προχωρούσε έτσι.

Και περνώντας είδε έναν άνθρωπο τυφλό από τη γέννησή του. Και τον ρώτησαν οι μαθητές του λέγοντας, Ραββί, ποιος αμάρτησε, αυτός ή οι γονείς του, ώστε να γεννηθεί τυφλός; Απάντησε ο Ιησούς: Ούτε αυτός αμάρτησε ούτε οι γονείς του, αλλά για να φανερωθούν τα έργα του Θεού σε αυτόν. Πρέπει να εργάζομαι τα έργα αυτού που με έστειλε όσο είναι ημέρα· έρχεται η νύχτα όταν κανείς δεν μπορεί να εργάζεται. Όταν είμαι στον κόσμο, είμαι το φως του κόσμου. Αφού είπε αυτά, έφτυσε χαμαί και έκανε πηλό από το φτύσιμο, και άλειψε τον πηλό στα μάτια του τυφλού. Και του είπε, Πήγαινε να νιφτείς στην κολυμβήθρα του Σιλωάμ, που ερμηνεύεται Απεσταλμένος. Πήγε λοιπόν και νίφτηκε, και ήρθε βλέποντας.

Οι γείτονες λοιπόν και αυτοί που τον έβλεπαν πριν ότι ήταν τυφλός, έλεγαν: Δεν είναι αυτός που καθόταν και ζητιάνευε; Άλλοι έλεγαν ότι αυτός είναι, άλλοι δε ότι είναι όμοιος με αυτόν. Εκείνος έλεγε ότι εγώ είμαι. Του έλεγαν λοιπόν, Πώς ανοίχτηκαν τα μάτια σου; Απάντησε εκείνος και είπε, Ένας άνθρωπος που ονομάζεται Ιησούς έκανε πηλό και άλειψε τα μάτια μου και μου είπε, πήγαινε στην κολυμβήθρα του Σιλωάμ και νίψου. Πήγα λοιπόν και αφού νίφτηκα, απέκτησα την όρασή μου. Του είπαν λοιπόν: Πού είναι εκείνος; Λέει: Δεν ξέρω.

Οδηγούν αυτόν προς τους Φαρισαίους, τον κάποτε τυφλό. Ήταν δε Σάββατο όταν ο Ιησούς έκανε τον πηλό και άνοιξε τους οφθαλμούς του. Πάλιν λοιπόν τον ρωτούσαν και οι Φαρισαίοι πώς ανέβλεψε. Αυτός δε τους είπε, Πηλό μου έβαλε στα μάτια, και έπλυνα, και βλέπω. Έλεγαν λοιπόν μερικοί από τους Φαρισαίους: Αυτός ο άνθρωπος δεν είναι από τον Θεό, γιατί δεν τηρεί το Σάββατο. Άλλοι έλεγαν: Πώς μπορεί ένας αμαρτωλός άνθρωπος

να κάνει τέτοια σημεία; Και υπήρχε σχίσμα ανάμεσά τους. Λένε στον τυφλό πάλι, εσύ τι λες γι αυτόν, που άνοιξε τα μάτια σου; Αυτός δε είπε ότι είναι προφήτης. Δεν πίστευσαν λοιπόν οι Ιουδαίοι γι αυτόν ότι ήταν τυφλός και ανέβλεψε, μέχρι που φώναξαν τους γονείς του που ανέβλεψε. Και τους ρώτησαν λέγοντας: Αυτός είναι ο γιος σας, τον οποίο εσείς λέγετε ότι γεννήθηκε τυφλός; Πώς λοιπόν βλέπει τώρα; Απάντησαν δε σε αυτούς οι γονείς του και είπαν: Ξέρουμε ότι αυτός είναι ο γιος μας και ότι γεννήθηκε τυφλός, Πώς όμως τώρα βλέπει δεν ξέρουμε, ή ποιος άνοιξε τα μάτια του, εμείς δεν ξέρουμε· αυτός έχει ηλικία, ρωτήστε τον, αυτός θα μιλήσει για τον εαυτό του. Αυτά είπαν οι γονείς του, γιατί φοβούνταν τους Ιουδαίους· ήδη γαρ είχαν συμφωνήσει οι Ιουδαίοι ότι, εάν κάποιος ομολογήσει αυτόν Χριστό, θα γινόταν αποσυνάγωγος. Γι αυτό οι γονείς του είπαν ότι έχει ηλικία, ρωτήστε τον ίδιο. Φώναξαν λοιπόν για δεύτερη φορά τον άνθρωπο που ήταν τυφλός, και του είπαν: Δώσε δόξα στον Θεό· εμείς ξέρουμε ότι αυτός ο άνθρωπος είναι αμαρτωλός. Απάντησε λοιπόν εκείνος και είπε: Αν είναι αμαρτωλός δεν ξέρω· ένα ξέρω, ότι ενώ ήμουν τυφλός, τώρα βλέπω. Του είπαν πάλιν, Τι σου έκανε; Πώς σου άνοιξε τα μάτια; Απάντησε σε αυτούς: Σας είπα ήδη, και δεν ακούσατε. Γιατί θέλετε να ακούσετε πάλι; Μήπως και εσείς θέλετε να γίνετε μαθητές του; Τον λοιδόρησαν και είπαν: Συ είσαι μαθητής εκείνου, εμείς δε είμαστε μαθητές του Μωϋσέως. Εμείς ξέρουμε ότι ο Θεός έχει μιλήσει στον Μωυσή, αλλά αυτόν δεν ξέρουμε από πού είναι. Απάντησε ο άνθρωπος και τους είπε, Σε αυτό λοιπόν είναι το θαυμαστό, ότι εσείς δεν ξέρετε από πού είναι, και άνοιξε τα μάτια μου. Ξέρουμε δε ότι ο Θεός δεν ακούει αμαρτωλών, αλλά εάν κάποιος είναι θεοσεβής και κάνει το θέλημά του, αυτόν ακούει. Από τον αιώνα δεν ακούστηκε ότι κάποιος άνοιξε τα μάτια τυφλού που γεννήθηκε τυφλός. Αν δεν ήταν αυτός από τον Θεό, δεν θα μπορούσε να κάνει τίποτα. Απάντησαν και του είπαν: Εσύ γεννήθηκες ολόκληρος σε

αμαρτίες, και εσύ διδάσκεις εμάς; Και τον έβγαλαν έξω. Άκουσε ο Ιησούς ότι τον έβγαλαν έξω, και αφού τον βρήκε, του είπε: Συ πιστεύεις στον Υιό του Θεού; Απάντησε εκείνος και είπε, Και ποιος είναι, Κύριε, για να πιστέψω σε αυτόν; Και είπε σ αυτόν ο Ιησούς: Και τον έχεις δει και αυτός που μιλάει μαζί σου εκείνος είναι. Αυτός δε είπε, Πιστεύω, Κύριε, και τον προσκύνησε. Και είπε ο Ιησούς: Για κρίση εγώ ήρθα σε αυτόν τον κόσμο, ώστε αυτοί που δεν βλέπουν να βλέπουν και αυτοί που βλέπουν να γίνουν τυφλοί. Και άκουσαν αυτά εκ των Φαρισαίων οι όντες μαζί του, και είπαν σε αυτόν, μήπως και εμείς τυφλοί είμαστε; Είπε σε αυτούς ο Ιησούς: Αν ήσασταν τυφλοί, δεν θα είχατε αμαρτία· τώρα όμως λέτε ότι βλέπουμε, επομένως η αμαρτία σας μένει.

10

Αληθινά αληθινά σας λέγω, αυτός που δεν εισέρχεται από την θύρα στην αυλή των προβάτων, αλλά ανεβαίνει από αλλού, εκείνος είναι κλέπτης και ληστής. Αυτός που μπαίνει από την πόρτα είναι ποιμένας των προβάτων. Σε αυτόν ο θυρωρός ανοίγει, και τα πρόβατα ακούουν τη φωνή του, και τα δικά του πρόβατα καλεί κατ όνομα και τα εξάγει. Και όταν εκβάλει τα ίδια πρόβατα, πορεύεται έμπροσθέν τους, και τα πρόβατα τον ακολουθούν, γιατί γνωρίζουν τη φωνή του. Σε ξένο όμως δεν θα ακολουθήσουν, αλλά θα φύγουν από αυτόν, γιατί δεν ξέρουν τη φωνή των ξένων. Αυτήν την παροιμία τους είπε ο Ιησούς, εκείνοι όμως δεν κατάλαβαν τι ήταν αυτά που τους έλεγε. Είπε λοιπόν πάλι σε αυτούς ο Ιησούς: Αμήν, αμήν, σας λέγω ότι εγώ είμαι η θύρα των προβάτων. Όλοι όσοι ήρθαν πριν από μένα είναι κλέφτες και ληστές, αλλά τα πρόβατα δεν τους άκουσαν. Εγώ είμαι η θύρα· δια εμού, εάν τις εισέλθει, θα σωθεί, και θα εισέλθει και θα εξέλθει, και θα βρει νομή. Ο κλέπτης δεν έρχεται παρά μόνο για να κλέψει και να θυσιάσει και να καταστρέψει· εγώ ήρθα για να έχουν ζωή και να

την έχουν περισσότερο. Εγώ είμαι ο καλός ποιμένας. Ο καλός ποιμένας θέτει την ψυχή του για τα πρόβατα, Ο μισθωτός, που δεν είναι ποιμένας και του οποίου δεν είναι δικά του τα πρόβατα, βλέπει τον λύκο να έρχεται και αφήνει τα πρόβατα και φεύγει, και ο λύκος τα αρπάζει και σκορπίζει τα πρόβατα. Ο μισθωτός όμως φεύγει, επειδή είναι μισθωτός και δεν νοιάζεται για τα πρόβατα. Εγώ είμαι ο καλός ποιμένας, και γνωρίζω τα δικά μου και γνωρίζομαι από τα δικά μου, Καθώς με γνωρίζει ο Πατέρας και εγώ γνωρίζω τον Πατέρα, και τη ψυχή μου τη θέτω για τα πρόβατα. Και άλλα πρόβατα έχω, τα οποία δεν είναι από αυτή την αυλή, και εκείνα πρέπει να τα φέρω, και θα ακούσουν τη φωνή μου, και θα γίνει μία ποίμνη, ένας ποιμένας. Διὰ τοῦτο ὁ πατέρας με αγαπάει, γιατί εγώ θέτω την ψυχή μου, για να την πάρω πάλι. Κανείς δεν την παίρνει από εμένα, αλλά εγώ τη θέτω από μόνος μου· έχω εξουσία να τη θέσω, και έχω εξουσία να την πάρω πάλιν· αυτήν την εντολή έλαβα από τον πατέρα μου. Σχίσμα λοιπόν ξανάγινε ανάμεσα στους Ιουδαίους εξαιτίας αυτών των λόγων. Έλεγαν δε πολλοί από αυτούς: Δαιμόνιο έχει και μαίνεται· γιατί τον ακούτε; Άλλοι έλεγαν, Αυτά τα λόγια δεν είναι δαιμονισμένου. Μήπως ένα δαιμόνιο μπορεί να ανοίγει μάτια τυφλών;

Έγιναν δε τα εγκαίνια στα Ιεροσόλυμα, και ήταν χειμώνας Και περπατούσε ο Ιησούς στο ναό, στη στοά του Σολομώντα. Περικύκλωσαν λοιπόν αυτόν οι Ιουδαίοι και του έλεγαν: Μέχρι πότε την ψυχή μας παίρνεις; Αν εσύ είσαι ο Χριστός, πες μας με παρρησία. Απάντησε σε αυτούς ο Ιησούς: Σας είπα, και δεν πιστεύετε· τα έργα που εγώ κάνω στο όνομα του πατέρα μου, αυτά μαρτυρούν για εμένα. Αλλά εσείς δεν πιστεύετε, διότι δεν είστε από τα δικά μου πρόβατα, καθώς σας είπα. Τα πρόβατά μου ακούνε τη φωνή μου, κι εγώ τα γνωρίζω, και με ακολουθούν. Κι εγώ δίνω σε αυτούς αιώνια ζωή, και δεν θα απολεσθούν ποτέ, και κανείς δεν θα τα αρπάζει από το χέρι μου. Ο πατέρας μου, που

μου έχει δώσει, είναι μεγαλύτερος από όλους, και κανείς δεν μπορεί να αρπάξει από το χέρι του πατέρα μου. Έγώ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἑσμεν. Οἱ Ἰουδαῖοι, λοιπόν, σήκωσαν πάλι πέτρες για να τον πετροβολήσουν. Ο Ἰησοῦς τους απάντησε: Πολλά καλά ἔργα σας ἔδειξα από τον Πατέρα μου· για ποιο από αυτά τα ἔργα με λιθοβολείτε; Του απάντησαν οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντας: Για καλὸ ἔργο δεν σε λιθοβολούμε, ἀλλὰ για βλασφημία, και επειδὴ συ, που εἶσαι ἄνθρωπος, κάνεις τον εαυτό σου Θεό. Ο Ἰησοῦς τους απάντησε: Δεν εἶναι γραμμένο στον νόμο σας Εγὼ εἶπα, θεοὶ εἰστε; Ἀν ἐκείνους τους ἀποκάλεσε θεοὺς, προς τους οποίους ἦρθε ὁ λόγος του Θεοῦ, και ἡ Γραφή δεν μπορεῖ να καταργηθεῖ, Αὐτὸν που ὁ Πατέρας ἀγίασε και ἀπέστειλε στον κόσμον, εσεῖς λέτε ὅτι βλασφημεῖ επειδὴ εἶπε Εἰμαι Υἱὸς του Θεοῦ; Ἀν δεν κάνω τα ἔργα του πατέρα μου, μην με πιστεύετε, Ἀν δε κάνω, ἀκόμα κι αν δεν πιστεύετε σε μένα, πιστέψτε στα ἔργα, ὥστε να γνωρίσετε και να πιστέψετε ὅτι ὁ πατέρας εἶναι σε μένα κι ἐγὼ σε αὐτόν. Προσπαθοῦσαν λοιπόν πάλι να τον πιάσουν, ἀλλὰ αὐτὸς ξέφυγε ἀπὸ τα χέρια τους.

Και πῆγε πάλι πέρα ἀπὸ τον Ἰορδάνη, στον τόπο ὅπου ἦταν ὁ Ἰωάννης την πρώτη φορά βαπτίζοντας, και ἐμεινε ἐκεῖ. Και πολλοὶ ἦρθαν προς αὐτόν και ἔλεγαν ὅτι ὁ Ἰωάννης μεν δεν ἔκανε κανένα σημεῖο, ὅλα ὅμως ὅσα εἶπε ὁ Ἰωάννης για αὐτόν ἦταν ἀληθινά. Και πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐκεῖ σε αὐτόν.

11

Ἦταν δε κάποιος ἄρρωστος, ὁ Λάζαρος ἀπὸ τη Βηθανία, ἀπὸ το χωριὸ της Μαρίας και της Μάρθας της ἀδελφῆς της. Ἦταν δε ἡ Μαρία που εἶχε ἀλείψει τον Κύριον με μύρο και εἶχε σκουπίσει τους πόδας του με τα μαλλιά της, της ὁποίας ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἦταν ἄρρωστος. Ἐστειλαν λοιπόν οἱ ἀδελφές προς αὐτόν

λέγοντας, Κύριε, ιδού αυτόν που αγαπάς είναι άρρωστος. Αφού άκουσε, ο Ιησούς είπε: Αυτή η ασθένεια δεν είναι προς θάνατον, αλλά για τη δόξα του Θεού, ώστε να δοξαστεί ο Υιός του Θεού δι αυτής. Αγαπούσε δε ο Ιησούς τη Μάρθα και την αδελφή της και τον Λάζαρο. Ως λοιπόν άκουσε ότι ασθενεί, τότε μεν έμεινε στον τόπο που ήταν δύο ημέρες. Έπειτα, μετά από αυτό, λέει στους μαθητές: Πάμε στην Ιουδαία πάλι. Λένε σε αυτόν οι μαθητές, ραββί, τώρα ζητούσαν να σε λιθοβολήσουν οι Ιουδαίοι, και πάλι πηγαίνεις εκεί; Απάντησε ο Ιησούς, Δεν είναι δώδεκα ώρες της ημέρας; Εάν κάποιος περπατά στην ημέρα, δεν σκοντάφτει, γιατί βλέπει το φως του κόσμου αυτού, Αν όμως κάποιος περπατά στη νύχτα, σκοντάφτει, γιατί το φως δεν είναι μέσα του. Αυτά είπε, και μετά από αυτό λέει σε αυτούς: Ο Λάζαρος, ο φίλος μας, έχει κοιμηθεί, αλλά πηγαίνω για να τον ξυπνήσω. Είπαν λοιπόν οι μαθητές του: Κύριε, αν έχει κοιμηθεί, θα σωθεί. Είχε πει δε ο Ιησούς για τον θάνατό του, εκείνοι όμως νόμισαν ότι μιλούσε για την κοίμηση του ύπνου. Τότε λοιπόν ο Ιησούς τους είπε ανοιχτά: Ο Λάζαρος πέθανε. Και χαίρομαι για σας, ώστε να πιστέψετε, επειδή δεν ήμουν εκεί, αλλά ας πάμε προς αυτόν. Είπε λοιπόν ο Θωμάς, ο λεγόμενος Δίδυμος, στους συμμαθητές: Ας πάμε και εμείς, ώστε να αποθάνουμε μαζί του.

Ερχόμενος λοιπόν ο Ιησούς βρήκε αυτόν να έχει ήδη τέσσερις ημέρες στον τάφο. Ήταν δε η Βηθανία κοντά στα Ιεροσόλυμα, περίπου δεκαπέντε στάδια μακριά. Και πολλοί από τους Ιουδαίους είχαν έρθει προς τη Μάρθα και τη Μαρία για να τις παρηγορήσουν για τον αδελφό τους. Η Μάρθα λοιπόν, ως άκουσε ότι ο Ιησούς έρχεται, τον υπάντησε, η Μαρία όμως καθόταν στο σπίτι. Είπε λοιπόν η Μάρθα στον Ιησού: Κύριε, αν ήσουν εδώ, ο αδελφός μου δεν θα είχε πεθάνει. Αλλά και τώρα ξέρω ότι όσα αν ζητήσεις από τον Θεό, θα σου δώσει ο Θεός. Λέγει σε αυτήν ο Ιησούς: Θα αναστηθεί ο αδελφός σου. Η Μάρθα του λέει: Ξέρω

ὅτι θα αναστηθεῖ στην ανάσταση, την τελευταία ημέρα. Της εἶπε ὁ Ἰησοῦς: Εγώ εἰμαι ἡ ἀνάσταση καὶ ἡ ζωὴ. Ὅποιος πιστεύει σε μένα, καὶ ἀν ἀποθάνει, θα ζήσῃ, καὶ κάθε ζων που πιστεύει σε μένα δεν θα ἀποθάνει ποτέ. Πιστεύεις αὐτό; Του λέει, Ναι, Κύριε, ἐγὼ ἐχῶ πιστέψῃ ὅτι ἐσὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, αὐτός που ἐρχεται στον κόσμον. Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, ἀπῆλθε καὶ φώναξε τὴ Μαρία, τὴν ἀδελφὴ τῆς, κρυφὰ λέγοντας, ὁ διδάσκαλος εἶναι ἐδῶ καὶ σε καλεῖ. Εκείνη, ὅταν ἀκουσε, σηκώνεται γρήγορα καὶ ἐρχεται πρὸς αὐτόν. Ὁ Ἰησοῦς δεν εἶχε ἐλθεῖ ἀκόμα στο χωριό, ἀλλὰ ἦταν στον τόπο ὅπου τον συνάντησε ἡ Μάρθα. Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν που ἦταν μαζί τῆς στο σπίτι καὶ τὴν παρηγοροῦσαν, βλέποντας τὴ Μαρία ὅτι σηκώθηκε γρήγορα καὶ βγήκε, τὴν ἀκολουθήσαν, λέγοντας ὅτι πηγαίνει στον τάφο γιὰ νὰ κλάψῃ ἐκεῖ. Ἡ Μαρία λοιπὸν, ὅταν ἦρθε ἐκεῖ ὅπου ἦταν ὁ Ἰησοῦς, μόλις τον εἶδε ἐπέσε στα πόδια του λέγοντάς του, Κύριε, ἀν ἦσουν ἐδῶ, δεν θα εἶχε πεθάνει ὁ ἀδελφός μου. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν, ὡς εἶδε αὐτὴν νὰ κλαίει καὶ τοὺς Ἰουδαίους που εἶχαν ἐρθεῖ μαζί τῆς νὰ κλαίει, ἀγανάκτησε στο πνεῦμα καὶ ταραχθῆκε. Καὶ εἶπε: Πού τον ἐχετε θέσει; Του λένε: Κύριε, ἐλα καὶ δεσ. Ἐκλάψε ὁ Ἰησοῦς. Ἐλεγαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι: Ἰδὲ πῶς τον ἀγαποῦσε! Μερικοὶ ὅμως ἀπὸ αὐτοὺς εἶπαν, Δὲν μπορούσε αὐτός, ποὺ ἄνοιξε τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ, νὰ κάνει ὥστε καὶ αὐτὸς νὰ μὴν πεθάνει; Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν, πάλι βαθιὰ συγκινημένος μέσα του, ἐρχεται στο μνημεῖο. Ἦταν δε σπήλαιο, καὶ μιὰ πέτρα ἦταν τοποθετημένη ἐπάνω σε αὐτό. Λέγει ὁ Ἰησοῦς: Σηκώστε τὴν πέτρα. Του λέει ἡ Μάρθα, ἡ ἀδελφὴ τοῦ νεκροῦ: Κύριε, ἤδη μυρίζει ἀσχημα, γιὰτὶ εἶναι τέταρτη μέρα. Τῆς λέει ὁ Ἰησοῦς: Δεν σου εἶπα ὅτι ἐὰν πιστεύσεις, θα δεις τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ; Ἦσαν λοιπὸν τὴν πέτρα ὅπου ἦταν ὁ νεκρὸς κείμενος. Ὁ δε Ἰησοῦς σήκωσε τὰ μάτια του πρὸς τὰ πάνω καὶ εἶπε: Πάτερ, σε εὐχαριστῶ που με ἀκουσες. Εγὼ ὅμως ἤξερα ὅτι πάντοτε μ ἀκούεις, ἀλλὰ το εἶπα ἐξαιτίας τοῦ ὄχλου που στέκεται τριγύρω, γιὰ νὰ πιστέψουν ὅτι ἐσὺ με ἐστεῖλες. Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά,

φώναξε με μεγάλη φωνή: Δάζαρε, έλα έξω. Και βγήκε ο νεκρός με τα πόδια και τα χέρια δεμένα με ταινίες, και το πρόσωπό του ήταν τυλιγμένο με σουδάριο. Ο Ιησούς τους λέει: Λύστε τον και αφήστε τον να πηγαίνει.

Πολλοί λοιπόν από τους Ιουδαίους, που είχαν έρθει προς τη Μαρία και είχαν δει αυτά που έκανε ο Ιησούς, πίστευσαν σε αυτόν. Μερικοί όμως από αυτούς πήγαν προς τους Φαρισαίους και τους είπαν αυτά που έκανε ο Ιησούς. Συνήγαγαν λοιπόν οι αρχιερείς και οι Φαρισαίοι συνέδριο και έλεγαν: Τι κάνουμε, αφού αυτός ο άνθρωπος κάνει πολλά σημεία; Εάν τον αφήσουμε έτσι, όλοι θα πιστέψουν σε αυτόν, και θα έλθουν οι Ρωμαίοι και θα πάρουν τον τόπο μας και το έθνος μας. Ένας δε κάποιος από αυτούς, ο Καϊάφας, που ήταν αρχιερέας εκείνου του έτους, τους είπε, Εσείς δεν ξέρετε τίποτα, Ούτε συλλογίζεστε ότι είναι συμφέρον για εμάς ώστε ένας άνθρωπος να πεθάνει υπέρ του λαού και να μη χαθεί ολόκληρο το έθνος. Αυτό όμως δεν το είπε από μόνος του, αλλά επειδή ήταν αρχιερέας εκείνου του χρόνου, προφήτευσε ότι επρόκειτο ο Ιησούς να πεθάνει για το έθνος. Και όχι μόνο για το έθνος, αλλά για να συναγάγει επίσης τα διασκορπισμένα τέκνα του Θεού σε ένα. Από εκείνη λοιπόν την ημέρα συμβουλευτήκαν για να τον σκοτώσουν. Ο Ιησούς λοιπόν δεν περπατούσε πλέον ανοιχτά ανάμεσα στους Ιουδαίους, αλλά απήλθε από εκεί προς τη χώρα κοντά στην έρημο, σε μια πόλη που λεγόταν Εφραΐμ, και εκεί έμενε με τους μαθητές του. Ήταν δε κοντά το Πάσχα των Ιουδαίων, και πολλοί ανέβησαν στα Ιεροσόλυμα από τη χώρα πριν από το Πάσχα για να αγνίσουν τον εαυτό τους. Ζητούσαν λοιπόν τον Ιησού και έλεγαν μεταξύ τους στέκοντας στο ιερό, Τι σας φαίνεται; Μήπως δεν θα έρθει στη γιορτή; Είχαν δώσει δε και οι αρχιερείς και οι Φαρισαίοι εντολή ότι εάν κάποιος γνωρίζει πού είναι, να το αναφέρει, ώστε να τον συλλάβουν.

Ο Ιησούς λοιπόν, έξι ημέρες πριν από το Πάσχα, ήρθε στη Βηθανία, όπου ήταν ο Λάζαρος, ο νεκρός που τον ανέστησε από τους νεκρούς. Έκαναν λοιπόν δείπνο για αυτόν εκεί, και η Μάρθα διακονούσε, ο δε Λάζαρος ήταν ένας από αυτούς που ανέκειντο μαζί του. Η Μαρία λοιπόν, αφού πήρε μια λίτρα μύρου από νάρδο πιστική πολύτιμη, άλειψε τα πόδια του Ιησού και τα σκούπισε με τα μαλλιά της, και το σπίτι γέμισε από τη μυρωδιά του μύρου. Λέει λοιπόν ένας από τους μαθητές του, ο Ιούδας του Σίμωνα ο Ισκαριώτης, αυτός που επρόκειτο να τον παραδώσει, Γιατί αυτό το μύρο δεν πουλήθηκε για τριακόσια δηνάρια και δεν δόθηκε στους φτωχούς; Είπε δε αυτό όχι επειδή για τους φτωχούς τον ένοιαζε, αλλά επειδή κλέφτης ήταν, και το ταμείο είχε και τα βαλλόμενα έκλεβε. Είπε λοιπόν ο Ιησούς: Άφησέ την· για την ημέρα του ενταφιασμού μου το τήρησε αυτό. Τους φτωχούς γαρ πάντοτε έχετε μαζί σας, εμένα όμως δεν θα με έχετε πάντοτε. Έγινωσεν λοιπόν πολύς όχλος από τους Ιουδαίους ότι ήταν εκεί, και ήρθαν όχι μόνο εξαιτίας του Ιησού, αλλά για να δουν και τον Λάζαρο τον οποίον ανέστησε από τους νεκρούς. Σχεδίασαν δε οι αρχιερείς ώστε να σκοτώσουν και τον Λάζαρο. ότι πολλοί από τους Ιουδαίους πήγαιναν εξαιτίας αυτού και πίστευαν στον Ιησούν.

Την επαύριον, πολύς όχλος που είχε έλθει στην εορτή, αφού άκουσε ότι έρχεται ο Ιησούς στα Ιεροσόλυμα, Πήραν τα κλαδιά των φοινίκων και βγήκαν για να τον συναντήσουν, και φώναζαν: Ωσαννά, ευλογημένος ο ερχόμενος στο όνομα του Κυρίου, ο βασιλιάς του Ισραήλ. Αφού βρήκε δε ο Ιησούς ένα νεαρό γαϊδούρι, κάθισε επάνω του, καθώς είναι γραμμένο, Μην φοβάσαι, θυγατέρα Σιών, ιδού ο βασιλιάς σου έρχεται καθισμένος επάνω σε πουλάρι γαϊδούρου.

Αυτά όμως δεν τα κατάλαβαν οι μαθητές του στην αρχή, αλλά όταν δοξάστηκε ο Ιησούς, τότε θυμήθηκαν ότι αυτά ήταν γραμμένα γι αυτόν, και αυτά έκαναν σε αυτόν. Μαρτυρούσε λοιπόν ο όχλος που ήταν μαζί του, όταν τον Λάζαρο φώναξε από το μνημείο και τον ήγειρε από τους νεκρούς. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν ὅτι αὐτὸς εἶχε κάνει αὐτὸ τὸ σημεῖο. Οἱ Φαρισαῖοι λοιπόν εἶπαν μεταξύ τους: Βλέπετε ὅτι δεν ωφελεῖτε σε τίποτα; Ἰδοὺ, ὁ κόσμος πῆγε πίσω του.

Ἦταν δε μερικοὶ Ἕλληνες ἀπὸ αὐτοῦς που ἀνέβαιναν γιὰ νὰ προσκυνήσουν στὴν εορτὴ. Αὐτοὶ λοιπόν προσήλθαν στὸν Φίλιππο, αὐτὸν ἀπὸ τὴ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ τὸν ρωτοῦσαν λέγοντας: Κύριε, θέλουμε νὰ δοῦμε τὸν Ἰησοῦ. Ὁ Φίλιππος ἐρχεται καὶ λέει στὸν Ἀνδρέα, καὶ πάλιν ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Φίλιππος λένε στὸν Ἰησοῦ. Ὁ δε Ἰησοὺς τοὺς ἀπάντησε λέγοντας: Ἐχει ἐρθεῖ ἡ ὥρα ὥστε νὰ δοξαστεῖ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σας λέγω, εἴαν ὁ κόκκος τοῦ σιταριοῦ που πέφτει στὴ γῆ δεν πεθάνει, αὐτὸς μόνος μένει· εἴαν ὁμως πεθάνει, φέρει πολὺ καρπὸ. Ὁ φιλὼν τὴν ψυχὴ τοῦ θα τὴν ἀπολέσει, καὶ ὁ μισὼν τὴν ψυχὴ τοῦ σε αὐτὸν τὸν κόσμον, θα τὴν φυλάξει γιὰ ζωὴ αἰώνια. Εἴαν κάποιος με διακονεῖ, ας με ἀκολουθεῖ, καὶ ὅπου εἶμαι ἐγώ, ἐκεῖ θα εἶναι καὶ ὁ διάκονός μου, καὶ εἴαν κάποιος με διακονεῖ, ὁ πατέρας θα τὸν τιμήσει. Τώρα ἡ ψυχὴ μου ἔχει ταραχθεῖ, καὶ τι νὰ πω; Πατέρα, σώσε με ἀπὸ αὐτὴ τὴν ὥρα. Ἀλλὰ γι αὐτὸ ἦρθα σε αὐτὴ τὴν ὥρα. Πάτερ, δόξασε τὸ ὄνομά σου. Ἦρθε λοιπόν φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανό: Το ἐδόξασα καὶ πάλι θα το δοξάσω. Ὁ ὄχλος λοιπόν που στεκόταν καὶ ἀκουσε, ἔλεγε ὅτι ἐγίνε βροντὴ· ἄλλοι ἔλεγαν ὅτι ἄγγελος τοῦ ἔχει μιλήσει. Ἀπάντησε ὁ Ἰησοὺς καὶ εἶπε: Ὅχι γιὰ μένα ἐγίνε αὐτὴ ἡ φωνή, ἀλλὰ γιὰ σας. Τώρα εἶναι ἡ κρίσις τοῦ κόσμου αὐτοῦ, τώρα ὁ ἀρχοντας τοῦ κόσμου αὐτοῦ θα ἐκβληθεῖ ἐξω, Κι ἐγώ, εἴαν υψωθῶ ἀπὸ τὴ γῆ, θα ἐλκύσω ὅλους πρὸς ἐμαυτόν. Αὐτὸ δε το ἔλεγε υποδηλώνοντας με ποιο θάνατο ἐπρόκειτο νὰ ἀποθάνει.

Απάντησε σε αυτόν το πλήθος, εμείς ακούσαμε από το νόμο ότι ο Χριστός μένει για πάντα, και πώς εσύ λες, πρέπει να υψωθεί ο υιός του ανθρώπου; Ποιος είναι αυτός ο υιός του ανθρώπου; Είπε λοιπόν σε αυτούς ο Ιησούς: Ακόμα λίγο χρόνο το φως είναι μαζί σας. Περιπατάτε όσο έχετε το φως, για να μην σας καταλάβει το σκοτάδι, και αυτός που περιπατά στο σκοτάδι δεν ξέρει πού πηγαίνει. Όσο έχετε το φως, να πιστεύετε στο φως, για να γίνετε γιοι φωτός. Αυτά μίλησε ο Ιησούς, και αφού έφυγε κρύφτηκε από αυτούς.

Τόσα πολλά σημεία κι αν είχε κάνει μπροστά τους, δεν πίστευαν σε αυτόν. Όταν να εκπληρωθεί ο λόγος του προφήτη Ησαΐα που είπε: Κύριε, ποιος πίστευσε σ' αυτά που άκουσε από εμάς; Και ο βραχίονας του Κυρίου σε ποιον αποκαλύφθηκε; Γι' αυτό δεν μπορούσαν να πιστέψουν, επειδή πάλι είπε ο Ησαΐας, Έχει τυφλώσει τα μάτια τους και έχει σκληρύνει την καρδιά τους, ώστε να μην δουν με τα μάτια τους και να καταλάβουν με την καρδιά τους και να επιστρέψουν, και θα τους θεραπεύσω.

Αυτά είπε ο Ησαΐας όταν είδε τη δόξα του και μίλησε γι' αυτόν. Ωστόσο, πολλοί από τους άρχοντες πίστευσαν σε αυτόν, αλλά εξαιτίας των Φαρισαίων δεν το ομολογούσαν, για να μην αποβληθούν από τη συναγωγή. Αγάπησαν γαρ την δόξαν των ανθρώπων μάλλον παρά την δόξαν του Θεού.

Ο Ίησοῦς ἔκραξε καὶ εἶπε: Ὁ πιστεύων σε μένα δεν πιστεύει σε μένα, ἀλλὰ σε αὐτὸν πὺν με ἔστειλε. Καὶ αὐτὸς που βλέπει ἐμένα, βλέπει αὐτὸν που με ἔστειλε. Εγὼ ὡς φῶς ἔχω ἔλθει στον κόσμον, ὥστε κάθε αὐτὸς που πιστεύει σε μένα νὰ μὴν μένει στο σκοτάδι. Καὶ ἐὰν κάποιος ἀκούσει τὰ λόγια μου καὶ δὲν πιστεύει, ἐγὼ δὲν τον κρίνω, γιατί δὲν ἦρθα γιὰ νὰ κρίνω τον κόσμον, ἀλλὰ γιὰ νὰ σώσω τον κόσμον. Αὐτὸς που με ἀπορρίπτει καὶ δὲν δέχεται

τα λόγια μου, έχει αυτόν που τον κρίνει· ο λόγος που εγώ μίλησα, εκείνος θα τον κρίνει στην τελευταία ημέρα. Γιατί εγώ δεν μίλησα από τον εαυτό μου, αλλά ο πατέρας που με έστειλε, αυτός μου έδωσε εντολή τι να πω και τι να μιλήσω. Και ξέρω ότι η εντολή του είναι ζωή αιώνια. Αυτά λοιπόν που λαλώ εγώ, καθώς μου είπε ο πατέρας, έτσι λαλώ.

13

Πριν δε από την εορτή του Πάσχα, γνωρίζοντας ο Ιησούς ότι είχε έρθει η ώρα του για να μεταβεί από τον κόσμο αυτόν προς τον Πατέρα, αφού αγάπησε τους ιδικούς του που ήταν στον κόσμο, τους αγάπησε μέχρι τέλους. Και ενώ το δείπνο γινόταν, αφού ο διάβολος είχε ήδη βάλει στην καρδιά του Ιούδα Σίμωνος Ισκαριώτη να τον παραδώσει, Γνωρίζοντας ο Ιησούς ότι όλα έχει δώσει σε αυτόν ο Πατέρας στα χέρια, και ότι από τον Θεό βγήκε και προς τον Θεό πηγαίνει, Σηκώνεται από το δείπνο και βάζει τα ρούχα, και αφού πήρε μια πετσέτα, έζωσε τον εαυτό του. Έπειτα ρίχνει νερό μέσα στη λεκάνη, και άρχισε να πλένει τα πόδια των μαθητών και να τα σκουπίζει με την πετσέτα με την οποία ήταν ζωσμένος. Έρχεται λοιπόν προς τον Σίμωνα Πέτρο, και εκείνος του λέει: Κύριε, εσύ μου πλένεις τα πόδια; Απάντησε ο Ιησούς και είπε σε αυτόν: Αυτό που εγώ κάνω, εσύ δεν το ξέρεις τώρα, αλλά θα το μάθεις μετά από αυτά. Ο Πέτρος του λέγει, δεν θα πλύνεις τα πόδια μου ποτέ. Ο Ιησούς του απάντησε, εάν δεν σε πλύνω, δεν έχεις μέρος μαζί μου. Του λέει ο Σίμων Πέτρος: Κύριε, όχι μόνο τα πόδια μου, αλλά και τα χέρια και το κεφάλι μου. Λέγει του ο Ιησούς: Ό λουσιμένος δεν έχει ανάγκη παρὰ μόνο νὰ νίψει τούς πόδας, αλλά είναι ολόκληρος καθαρός· καὶ ἐσεῖς εἶστε καθαροί, ἀλλὰ ὄχι ὅλοι. Ἦξερε γὰρ τον παραδίδοντα αυτόν· διὰ τούτο εἶπε: Δεν εἶστε ὅλοι καθαροί.

Όταν λοιπόν έπλυνε τα πόδια τους και πήρε τα ρούχα του, αφού ξάπλωσε πάλι, τους είπε: Γνωρίζετε τι σας έχω κάνει; Εσείς με αποκαλείτε Διδάσκαλο και Κύριο, και καλά λέτε, διότι είμαι. Αν λοιπόν εγώ έπλυνα τα πόδια σας, ο Κύριος και ο Διδάσκαλος, τότε και εσείς οφείλετε να πλένετε τα πόδια ο ένας του άλλου. Γιατί σας έδωσα παράδειγμα, ώστε όπως εγώ έκανα σε εσάς, έτσι και εσείς να κάνετε. Αληθώς αληθώς σας λέγω, δεν είναι δούλος μεγαλύτερος από τον κύριό του, ούτε απόστολος μεγαλύτερος από αυτόν που τον έστειλε. Αν γνωρίζετε αυτά, είστε μακάριοι αν τα πράττετε. Δεν μιλάω για όλους σας, εγώ ξέρω ποιους εξέλεξα, αλλά για να πληρωθεί η γραφή: Αυτός που τρώει μαζί μου τον άρτο σήκωσε εναντίον μου την πέτρνα του. Από τώρα σας λέγω πριν γίνει, ώστε όταν γίνει να πιστέψετε ότι εγώ είμαι. Αληθώς αληθώς σας λέγω, όποιος δέχεται κάποιον που θα στείλω, εμένα δέχεται, και όποιος εμένα δέχεται, δέχεται αυτόν που με έστειλε.

Αφού είπε αυτά, ο Ιησούς ταράχθηκε στο πνεύμα και μαρτύρησε και είπε: Αμήν, αμήν λέγω σας ότι ένας από σας θα με παραδώσει. Οι μαθητές κοίταζαν λοιπόν ο ένας τον άλλον, απορώντας για ποιον μιλάει. Ήταν δε ανακείμενος ένας εκ των μαθητών του στον κόλπο του Ιησού, τον οποίον αγαπούσε ο Ιησούς. Ο Σίμων Πέτρος του νεύει λοιπόν να μάθει ποιος θα ήταν αυτός για τον οποίο λέγει. Πέφτοντας δε εκείνος επάνω στο στήθος του Ιησού, του λέει· Κύριε, ποιος είναι; Απαντά ο Ιησούς: Εκείνος είναι στον οποίο εγώ, αφού βάψω το ψωμί, θα το δώσω. Και αφού έβαψε το ψωμί, το δίνει στον Ιούδα του Σίμωνα Ισκαριώτη. Και μετά το ψωμίον, τότε εισήλθεν εις εκείνον ο Σατανάς. Λέγει ουν αυτό ο Ιησούς: Ό,τι κάνεις, κάνε το γρηγορότερα. Αυτό όμως κανείς δεν έγνωσε από τους ανακειμένους για ποιο λόγο του το είπε. Μερικοί νόμιζαν, επειδή ο Ιούδας είχε το ταμείο, ότι ο Ιησούς του λέει: Αγόρασε αυτά που χρειαζόμαστε για την εορτή, ή Δώσε κάτι στους φτωχούς.

Λαβόντας λοιπόν το ψωμάκι, εκείνος βγήκε αμέσως έξω· ήταν δε νύχτα.

Όταν λοιπόν βγήκε, λέει ο Ιησούς: Τώρα δοξάστηκε ο Υιός του Ανθρώπου, και ο Θεός δοξάστηκε σε αυτόν. Αν ο Θεός δοξάστηκε σε αυτόν, και ο Θεός θα δοξάσει αυτόν μέσα του, και αμέσως θα τον δοξάσει. Παιδιά, είμαι ακόμα λίγο μαζί σας. Θα με ζητήσετε, και όπως είπα στους Ιουδαίους ότι εκεί που πηγαίνω εγώ, εσείς δεν μπορείτε να έρθετε, το ίδιο λέω και σε εσάς τώρα. Μια καινούργια εντολή σας δίνω, να αγαπάτε ο ένας τον άλλον, όπως εγώ σας αγάπησα, έτσι και σεις να αγαπάτε ο ένας τον άλλον. Σ αυτό θα γνωρίσουν όλοι ότι είστε μαθητές μου, εάν έχετε αγάπη μεταξύ σας. Λέγει σε αυτόν ο Σίμων Πέτρος, Κύριε, πού πηγαίνεις; Απάντησε σε αυτόν ο Ιησούς, Όπου εγώ πηγαίνω, δεν μπορείς να με ακολουθήσεις τώρα, αλλά αργότερα θα με ακολουθήσεις. Λέγει αὐτῷ ο Πέτρος: Κύριε, διατί δεν μπορώ να σε ακολουθήσω τώρα; Την ψυχή μου για σένα θα θέσω. Απάντησε σε αυτόν ο Ιησούς: Την ψυχή σου θα θέσεις για μένα; Αληθινά, αληθινά σου λέγω, δεν θα κράξει κόκορας μέχρι να με αρνηθείς τρεις φορές.

14

Μην ταραζεται η καρδιά σας· πιστεύετε στον Θεό και πιστεύετε σε μένα. Στο σπίτι του πατέρα μου υπάρχουν πολλές μονές. Αν δεν ήταν έτσι, θα σας το είχα πει. Πηγαίνω να ετοιμάσω τόπο για σας. Και εάν πάω και ετοιμάσω για εσάς τόπο, πάλιν έρχομαι και θα σας παραλάβω κοντά μου, ώστε όπου είμαι εγώ, να είστε και εσείς. Και όπου εγώ πηγαίνω ξέρετε, και τον δρόμο ξέρετε. Του λέει ο Θωμάς, Κύριε, δεν ξέρουμε πού πηγαίνεις, και πώς μπορούμε να ξέρουμε τον δρόμο; Λέγει σε αυτόν ο Ιησούς: Εγώ είμαι η οδός και η αλήθεια και η ζωή· κανείς δεν έρχεται στον

Πατέρα παρά μόνο δια μέσου εμού. Αν με είχατε γνωρίσει, θα είχατε γνωρίσει και τον πατέρα μου. Και από τώρα γνωρίζετε αυτόν και τον έχετε δει. Λέγει αὐτῷ ο Φίλιππος· Κύριε, δείξε μας τον πατέρα και μας αρκεί. Λέγει αὐτῷ ο Ιησοῦς· Τόσο χρόνο μαζί σας εἶμαι, και δεν με έχεις γνωρίσει, Φίλιππε; Αὐτός που έχει δει εμένα έχει δει τον Πατέρα· και πῶς εσύ λες, δείξε μας τον Πατέρα; Δεν πιστεύεις ὅτι εγώ εἶμαι στον Πατέρα και ο Πατέρας εἶναι σε μένα; Τα λόγια που εγώ σας μιλῶ, δεν τα μιλῶ ἀπὸ τον εαυτό μου, ἀλλὰ ο Πατέρας που μένει σε μένα, αὐτός κάνει τα ἔργα. Πιστεῦτέ μου ὅτι εγώ εἶμαι στον Πατέρα και ο Πατέρας σε μένα· αν ὁμως ὄχι, πιστεῦτέ μου ἐξαιτίας των ἔργων αὐτῶν. Αληθινὰ αληθινὰ σας λέγω, ὅποιος πιστεύει σε μένα, τα ἔργα που εγώ κάνω κι ἐκεῖνος θα κάνει, και μεγαλῦτερα ἀπὸ αὐτά θα κάνει, διότι εγώ πηγαίνω προς τον Πατέρα μου. Και ὅ,τι αν ζητήσετε στο ὄνομά μου, αὐτό θα κάνω, ὥστε να δοξαστεί ο Πατέρας στον Υἱό. Αν ζητήσετε κάτι στο ὄνομά μου, εγώ θα το κάνω.

Εάν με αγαπάτε, τηρήσατε τις ἐντολές μου. Και εγώ θα ἐρωτήσω τον πατέρα και θα σας δώσει ἄλλον παράκλητο, ὥστε να μένει μαζί σας για πάντα. Το Πνεῦμα της ἀλήθειας, το οποίο ο κόσμος δεν μπορεῖ να λάβει, ἐπειδὴ δεν το βλέπει οὔτε το γνωρίζει, εσεῖς ὁμως το γνωρίζετε, ἐπειδὴ μένει κοντά σας και θα εἶναι μέσα σας. Δεν θα σας αφήσω ὀρφανούς· ἐρχομαι σε σας. Ἀκόμα λίγο και ο κόσμος δεν με βλέπει πια, εσεῖς ὁμως με βλέπετε, γιατί εγώ ζω και εσεῖς θα ζήσετε. Σε ἐκείνη την ἡμέρα θα γνωρίσετε ὅτι εγώ εἶμαι στον Πατέρα μου και εσεῖς σε εμένα, και εγώ σε εσάς. Αὐτός που έχει τις ἐντολές μου και τις τηρεῖ, ἐκεῖνος εἶναι που με αγαπά, και αὐτός που με αγαπά θα αγαπηθεῖ ἀπὸ τον πατέρα μου, και εγώ θα τον αγαπήσω και θα ἐμφανίσω τον εαυτό μου σε αὐτόν. Του λέει ο Ιούδας, ὄχι ο Ισκαριώτης, Κύριε, και τι έχει γίνει που πρόκειται να ἐμφανίσεις τον εαυτό σου σε εμάς και ὄχι στον κόσμο; Ο Ιησοῦς ἀπάντησε και του εἶπε· Εάν κάποιος με

αγαπά, θα φυλάξει τον λόγο μου, και ο πατέρας μου θα τον αγαπήσει, και θα έλθουμε προς αυτόν και θα κάνουμε μονή παρά αυτό. Αυτός που δεν με αγαπά δεν τηρεί τα λόγια μου, και ο λόγος που ακούτε δεν είναι δικός μου, αλλά του Πατέρα που με έστειλε.

Αυτά σας έχω πει ενώ μένω ανάμεσά σας, Ο δε Παράκλητος, το Πνεύμα το Άγιον που θα στείλει ο Πατέρας στο όνομά μου, εκείνος θα σας διδάξει όλα και θα σας υπενθυμίσει όλα όσα σας είπα. Ειρήνη αφήνω σε σας, την ειρήνη μου δίνω σε σας· όχι όπως ο κόσμος δίνει, εγώ δίνω σε σας. Μη ταράσσεται η καρδιά σας μήτε ας φοβάται. Ακούσατε ότι εγώ σας είπα, πηγαίνω και έρχομαι προς εσάς. Αν με αγαπούσατε, θα χαιρόσασταν που είπα ότι πορεύομαι προς τον πατέρα, γιατί ο πατέρας μου είναι μεγαλύτερος από εμένα. Και τώρα σας το έχω πει πριν γίνει, ώστε όταν γίνει να πιστέψετε. Δεν θα μιλήσω πλέον πολλά μαζί σας, γιατί έρχεται ο άρχων του κόσμου, και σε μένα δεν έχει τίποτα. Αλλά για να γνωρίσει ο κόσμος ότι αγαπώ τον πατέρα, και καθώς μου εντείλατο ο πατήρ, έτσι κάνω. Σηκωθείτε, ας πάμε από εδώ.

15

Εγώ είμαι η αληθινή άμπελος, και ο πατέρας μου είναι ο γεωργός. Κάθε κλαδί σε μένα που δεν φέρει καρπό, το παίρνει, και κάθε κλαδί που φέρει καρπό, το καθαρίζει, ώστε να φέρει περισσότερο καρπό. Ήδη εσείς είστε καθαροί εξαιτίας του λόγου που σας έχω πει. Μείνετε σε μένα, κι εγώ σε σας. Καθώς το κλήμα δεν μπορεί να φέρει καρπό από μόνο του, εάν δεν μείνει στην άμπελο, έτσι ούτε εσείς, εάν δεν μείνετε σε μένα. Εγώ είμαι η άμπελος, εσείς τα κλήματα. Αυτός που μένει σε μένα κι εγώ σε αυτόν, αυτός φέρει πολύ καρπό, γιατί χωρίς εμένα δεν μπορείτε να κάνετε τίποτα. Εάν κάποιος δεν μείνει σε μένα, ρίχτηκε έξω ως το κλήμα και ξεεράθηκε, και τα συνάγουν και στη φωτιά τα

ρίχνουν, και καίγεται. Αν μείνετε σε εμένα και τα λόγια μου μείνουν σε εσάς, ό,τι θέλετε ζητήστε και θα σας δοθεί. Σε αυτό δοξάστηκε ο πατέρας μου, ώστε να φέρετε πολύ καρπό, και θα γίνετε μαθητές μου. Καθώς με αγάπησε ο πατέρας, κι εγώ αγάπησα εσάς· μείνετε στην αγάπη μου. Εάν τηρήσετε τις εντολές μου, θα μείνετε στην αγάπη μου, καθώς εγώ τήρησα τις εντολές του πατέρα μου και μένω στην αγάπη του. Αυτά σας τα έχω πει για να μείνει η δική μου χαρά μέσα σας και η χαρά σας να γεμίσει. Αυτή είναι η δική μου εντολή, να αγαπάτε ο ένας τον άλλον όπως εγώ σας αγάπησα. Μεγαλύτερη από αυτή την αγάπη κανείς δεν έχει, ώστε κάποιος να θέσει την ψυχή του για τους φίλους του. Εσείς είστε φίλοι μου, εάν κάνετε όσα εγώ σας διατάζω. Δεν σας λέγω πλέον δούλους, διότι ο δούλος δεν ξέρει τι κάνει ο κύριός του, αλλά σας έχω πει φίλους, διότι όλα όσα άκουσα από τον πατέρα μου σας τα έχω γνωρίσει. Δεν με εξελέξατε εσείς, αλλά εγώ εξέλεξα εσάς, και σας έθεσα για να πηγαίνετε και να φέρετε καρπό, και ο καρπός σας να μένει, ώστε ό,τι ζητήσετε τον Πατέρα στο όνομά μου, να σας δώσει. Αυτά σας διατάζω, ώστε να αγαπάτε ο ένας τον άλλον.

Αν ο κόσμος σας μισεί, γνωρίζετε ότι εμένα έχει μισήσει πρώτα από εσάς. Αν ήσασταν από τον κόσμο, ο κόσμος θα αγαπούσε το δικό του, επειδή όμως δεν είστε από τον κόσμο, αλλά εγώ σας εξέλεξα από τον κόσμο, γι αυτό ο κόσμος σας μισεί. Θυμηθείτε τον λόγο που εγώ σας είπα: δεν είναι δούλος μεγαλύτερος από τον κύριό του. Αν εμένα καταδίωξαν, και εσάς θα καταδιώξουν· αν τον λόγο μου τήρησαν, και τον δικό σας θα τηρήσουν. Αλλά όλα αυτά θα τα κάνουν σε εσάς εξαιτίας του ονόματός μου, γιατί δεν γνωρίζουν αυτόν που με έστειλε. Αν δεν είχα έρθει και μιλήσει σε αυτούς, δεν θα είχαν αμαρτία, τώρα όμως δεν έχουν πρόφαση για την αμαρτία τους. Αυτός που με μισεί, μισεί και τον πατέρα μου. Αν δεν έκανα σε αυτούς τα έργα

που κανένας άλλος δεν έχει κάνει, δεν θα είχαν αμαρτία· τώρα όμως έχουν δει και έχουν μισησει και εμένα και τον πατέρα μου. Αλλά για να εκπληρωθεί ο λόγος που είναι γραμμένος στο νόμο τους, ότι με μίσησαν χωρίς αιτία. Όταν δε έλθει ο Παράκλητος, τον οποίον εγώ θα πέμψω σε σας από τον Πατέρα, το Πνεύμα της αληθείας που εκπορεύεται από τον Πατέρα, εκείνος θα μαρτυρήσει για μένα, Και εσείς μαρτυρείτε, γιατί από την αρχή είστε μαζί μου.

16

Αυτά σας έχω πει για να μη σκανδαλιστείτε. Θα σας κάνουν αποκλεισμένους, αλλά έρχεται ώρα ώστε κάθε αυτός που θα σας σκοτώσει να νομίζει ότι προσφέρει λατρεία στον Θεό. Και αυτά θα τα κάνουν, γιατί δεν γνώρισαν τον Πατέρα ούτε εμένα. Αλλά αυτά σας έχω πει, ώστε όταν έρθει η ώρα, να τα θυμάστε ότι εγώ σας τα είπα. Αυτά όμως δεν σας τα είπα από την αρχή, γιατί ήμουν μαζί σας. Τώρα δε πηγαίνω προς αυτόν που με έστειλε, και κανείς από εσάς δεν με ρωτάει πού πηγαίνω Αλλά επειδή σας έχω πει αυτά, η λύπη έχει γεμίσει την καρδιά σας. Αλλά εγώ την αλήθεια σας λέγω, σας συμφέρει να φύγω εγώ. Γιατί εάν εγώ δεν φύγω, ο Παράκλητος δεν θα έλθει σε εσάς, αλλά εάν πορευθώ, θα τον στείλω σε εσάς. Και αφού έρθει, εκείνος θα ελέγξει τον κόσμο για την αμαρτία, για τη δικαιοσύνη και για την κρίση. Περί αμαρτίας μεν, ότι δεν πιστεύουν σε μένα, Περί δικαιοσύνης δε, ότι προς τον Πατέρα μου υπάγω και δεν με βλέπετε πια. Περί δε κρίσεως, ότι ο άρχων του κόσμου αυτού έχει κριθεί. Ακόμα πολλά έχω να πω σε σας, αλλά δεν μπορείτε να τα αντέξετε τώρα. Όταν δε έλθει εκείνος, το Πνεύμα της αλήθειας, θα σας οδηγήσει σε όλη την αλήθεια, διότι δεν θα μιλήσει από μόνος του, αλλά όσα ακούσει θα μιλήσει, και τα ερχόμενα θα σας αναγγείλει. Εκείνος θα με δοξάσει, γιατί θα λάβει από το δικό μου και θα το αναγγείλει σε

σας. Όλα όσα έχει ο Πατέρας δικά μου είναι· γι αυτό είπα ότι από το δικό μου θα λάβει και θα σας το αναγγείλει. Σε λίγο δεν θα με βλέπετε, και πάλι σε λίγο θα με δείτε, γιατί πηγαίνω προς τον Πατέρα. Είπαν λοιπόν μερικοί από τους μαθητές του προς αλλήλους: Τι είναι αυτό που μας λέει, μικρόν και δεν θα με βλέπετε, και πάλιν μικρόν και θα με δείτε, και ότι εγώ πηγαίνω προς τον Πατέρα; Έλεγαν λοιπόν: Τι είναι αυτό που λέει το μικρόν; Δεν ξέρουμε τι μιλάει. Έγνων λοιπόν ο Ιησούς ότι ήθελαν να τον ρωτήσουν, και τους είπε, Γι αυτό ζητάτε μεταξύ σας επειδή είπα, λίγο και δεν με βλέπετε, και πάλιν λίγο και θα με δείτε; Αληθινά αληθινά σας λέγω ότι θα κλάψετε και θα θρηνήσετε εσείς, ο κόσμος όμως θα χαρεί, εσείς όμως θα λυπηθείτε, αλλά η λύπη σας θα γίνει χαρά. Η γυναίκα όταν γεννά, έχει λύπη, γιατί ήρθε η ώρα της· όταν όμως γεννήσει το παιδί, δεν θυμάται πια τη θλίψη εξαιτίας της χαράς ότι γεννήθηκε άνθρωπος στον κόσμο. Και εσείς λοιπόν λύπη μεν τώρα έχετε, πάλι όμως θα σας δω και θα χαρεί η καρδιά σας, και τη χαρά σας κανείς δεν την παίρνει από εσάς. Και σε εκείνη την ημέρα δεν θα με ρωτήσετε τίποτα· αμὴν αμὴν σας λέγω ότι όσα ζητήσετε από τον Πατέρα στο όνομά μου, θα σας δώσει. Μέχρι τώρα δεν ζητήσατε τίποτα στο όνομά μου· ζητείτε και θα λάβετε, ώστε η χαρά σας να είναι πλήρης. Αυτά σε παροιμίες σας έχω πει, αλλά έρχεται ώρα όταν όχι πια σε παροιμίες θα σας μιλήσω, αλλά με παρρησία για τον Πατέρα θα σας αναγγείλω. Σε εκείνη την ημέρα, στο όνομά μου θα ζητήσετε, και δεν σας λέω ότι εγώ θα ρωτήσω τον Πατέρα για εσάς, Γιατί ο ίδιος ο πατέρας σας αγαπά, επειδή εσείς με αγαπήσατε και πιστέψατε ότι εγώ βγήκα από τον Θεό. Βγήκα από τον Πατέρα και ήρθα στον κόσμο· πάλι αφήνω τον κόσμο και πηγαίνω προς τον Πατέρα. Του λένε οι μαθητές του, ιδού τώρα μιλάς ανοιχτά, και καμία παραβολή δεν λες. Τώρα γνωρίζουμε ότι γνωρίζεις όλα και δεν έχεις ανάγκη να σε ρωτά κάποιος. Σε αυτό πιστεύουμε ότι βγήκες από τον Θεό. Ο Ιησούς τους απάντησε: Τώρα πιστεύετε;

Ιδού έρχεται η ώρα, και τώρα έχει έλθει, ώστε να σκορπιστείτε ο καθένας στα ίδια του και να με αφήσετε μόνο, και δεν είμαι μόνος, γιατί ο πατέρας είναι μαζί μου. Αυτά σας έχω πει ώστε να έχετε ειρήνη σε μένα. Στον κόσμο θα έχετε θλίψη, αλλά θαρρείτε, εγώ έχω νικήσει τον κόσμο.

17

Αυτά μίλησε ο Ιησούς, και σήκωσε τα μάτια του προς τον ουρανό και είπε· Πατέρα, έχει έρθει η ώρα· δόξασε τον γιο σου, ίνα και ο γιος σου δοξάσει εσένα, Καθώς του έδωκες εξουσία πάσης σάρκας, ίνα παν ό,τι του έδωκες, δώσει σε αυτούς ζωή αιώνια. Αυτή δε είναι η αιώνια ζωή, ίνα γνωρίζουν εσένα τον μόνο αληθινό Θεό και αυτόν που απέστειλες, τον Ιησού Χριστό. Εγώ σε εδόξασα επί της γης· το έργο ετελείωσα που μου έδωσες για να κάνω. Και τώρα δόξασέ με εσύ, Πατέρα, δίπλα σου με τη δόξα που είχα πριν υπάρξει ο κόσμος, δίπλα σου. Φανέρωσα το όνομά σου στους ανθρώπους που μου έδωσες από τον κόσμο. Ήταν δικοί σου και μου τους έδωσες, και έχουν τηρήσει τον λόγο σου. Τώρα έχουν γνωρίσει ότι όλα όσα μου έχεις δώσει είναι από σένα. ότι τα λόγια που μου έδωσες τα έδωσα σε αυτούς, και αυτοί τα πήραν, και γνώρισαν αληθινά ότι βγήκα από σένα, και πίστεψαν ότι εσύ με έστειλες. Εγώ ερωτώ περί αυτών, δεν ερωτώ περί του κόσμου, αλλά περί εκείνων που μου έδωσες, διότι είναι δικοί σου. Και όλα τα δικά μου είναι δικά σου και τα δικά σου δικά μου, και έχω δοξαστεί σε αυτούς. Και δεν είμαι πια στον κόσμο, και αυτοί είναι στον κόσμο, και εγώ έρχομαι προς εσένα. Πατέρα άγιε, κράτησέ τους στο όνομά σου που μου έχεις δώσει, ώστε να είναι ένα, όπως εμείς. Όταν ήμουν μαζί τους στον κόσμο, εγώ τους φύλαγα στο όνομά σου· αυτούς που μου έχεις δώσει τους φύλαξα, και κανείς από αυτούς δεν χάθηκε εκτός από τον υιό της απώλειας, ώστε να εκπληρωθεί η Γραφή. Τώρα όμως έρχομαι προς σένα, και αυτά τα

λέγω στον κόσμο για να έχουν τη χαρά μου γεμάτη μέσα τους. Εγώ τους έχω δώσει τον λόγο σου, και ο κόσμος τους μίσησε, γιατί δεν είναι από τον κόσμο, όπως εγώ δεν είμαι από τον κόσμο. Δεν ρωτώ να τους πάρεις από τον κόσμο, αλλά να τους κρατήσεις από το πονηρό. Δεν είναι από τον κόσμο, καθώς εγώ δεν είμαι από τον κόσμο. Αγίασε αυτούς στην αλήθειά σου· ο λόγος σου είναι αλήθεια. Καθώς εμένα έστειλες στον κόσμο, κι εγώ έστειλα αυτούς στον κόσμο. Και για αυτούς εγώ αγιάζω τον εαυτό μου, ώστε και αυτοί να είναι αγιασμένοι εν αληθεία. Δεν ερωτώ μόνον περί αυτών, αλλά και περί των πιστευόντων εις εμέ διά του λόγου αυτών. Όστε όλοι να είναι ένα, καθώς εσύ, πατέρα, είσαι σε εμένα κι εγώ σε εσένα, ώστε και αυτοί να είναι ένα σε εμάς, ώστε ο κόσμος να πιστέψει ότι εσύ με έστειλες. Και εγώ την δόξαν που μου έχεις δώσει, την έχω δώσει σε αυτούς, ώστε να είναι ένα, καθώς εμείς ένα είμαστε. Εγώ σε αυτούς και συ σε μένα, ώστε να είναι τελειωμένοι σε ένα, και ώστε να γνωρίζει ο κόσμος ότι συ με έστειλες και αγάπησες αυτούς, όπως εμένα αγάπησες. Πατέρα, αυτούς που μου έδωσες, θέλω ώστε όπου είμαι εγώ κι εκείνοι να είναι μαζί μου, ώστε να βλέπουν τη δόξα τη δική μου που μου έδωσες, γιατί με αγάπησες πριν από τη θεμελίωση του κόσμου. Πατέρα δίκαιε, ο κόσμος δεν σε γνώρισε, εγώ όμως σε γνώρισα, και αυτοί γνώρισαν ότι εσύ με έστειλες. Και έκανα γνωστό σε αυτούς το όνομά σου και θα το κάνω γνωστό, ίνα η αγάπη με την οποία με αγάπησας να είναι σε αυτούς, κι εγώ σε αυτούς.

18

Αφού είπε αυτά, ο Ιησούς βγήκε με τους μαθητές του πέρα από τον χείμαρρο των Κέδρων, όπου ήταν ένας κήπος, στον οποίο μπήκε αυτός και οι μαθητές του. Ήξερε δε και ο Ιούδας, αυτός που τον παρέδιδε, τον τόπο, γιατί πολλές φορές ο Ιησούς συναζόταν εκεί με τους μαθητές του. Ο Ιούδας λοιπόν, αφού πήρε

τη σπείρα και υπηρέτες από τους αρχιερείς και τους Φαρισαίους, έρχεται εκεί με φανούς και λαμπάδες και όπλα. Ο Ιησούς λοιπόν, γνωρίζοντας όλα όσα επρόκειτο να έρθουν επάνω του, βγήκε έξω και τους είπε: Ποιον ζητάτε; Του απάντησαν, Ιησούν τον Ναζωραίο. Τους λέει ο Ιησούς, Εγώ είμαι. Στεκόταν δε και ο Ιούδας που τον παρέδιδε μαζί τους. Ως λοιπόν τους είπε ότι εγώ είμαι, πήγαν προς τα πίσω και έπεσαν κάτω. Πάλι λοιπόν τους ρώτησε: Ποιον ζητάτε; Κι εκείνοι είπαν: Τον Ιησού τον Ναζωραίο. Απάντησε ο Ιησούς, Σας είπα ότι εγώ είμαι. Αν λοιπόν εμένα ζητάτε, αφήστε αυτούς να φύγουν. Για να εκπληρωθεί ο λόγος που είπε, ότι αυτούς που μου έδωσες, δεν έχασα από αυτούς κανέναν. Ο Σίμων λοιπόν Πέτρος, έχοντας μαχαίρι, το τράβηξε και χτύπησε τον δούλο του αρχιερέα και του έκοψε το δεξί αυτί. Το όνομα δε του δούλου ήταν Μάλχος. Είπε λοιπόν ο Ιησούς στον Πέτρο, Βάλε τη μάχαιρα στη θήκη. Το ποτήριο που μου έδωσε ο πατέρας, δεν θα το πω;

Η σπείρα λοιπόν και ο χιλιάρχος και οι υπηρέτες των Ιουδαίων συνέλαβαν τον Ιησού και τον έδεσαν. Και τον οδήγησαν πρώτα στον Άννα, γιατί ήταν πεθερός του Καϊάφα, ο οποίος ήταν αρχιερέας εκείνου του χρόνου. Ήταν δε ο Καϊάφας αυτός που είχε συμβουλεύσει τους Ιουδαίους ότι συμφέρει ένας άνθρωπος να χαθεί για τον λαό. Ακολουθούσε δε τον Ιησού ο Σίμων Πέτρος και ο άλλος μαθητής. Ο μαθητής εκείνος ήταν γνωστός στον αρχιερέα, και συνεισήλθε με τον Ιησού στην αυλή του αρχιερέα. Ο Πέτρος όμως στεκόταν έξω προς τη θύρα. Εξήλθε λοιπόν ο άλλος μαθητής, ο οποίος ήταν γνωστός στον αρχιερέα, και μίλησε στη θυρωρό, και έφερε μέσα τον Πέτρο. Λέγει λοιπόν η υπηρέτρια, η θυρωρός, στον Πέτρο: Μήπως και συ είσαι από τους μαθητές του ανθρώπου αυτού; Λέγει εκείνος: Δεν είμαι. Στέκονταν δε οι δούλοι και οι υπηρέτες, έχοντας κάνει ανθρακιά επειδή ήταν κρύο, και ζεσταινόνταν. Ήταν δε μαζί τους ο Πέτρος, στεκόμενος και

ζεσταινόμενος. Ο αρχιερέας λοιπόν ρώτησε τον Ιησού για τους μαθητές του και για τη διδαχή του. Ο Ιησούς του απάντησε: Εγώ μίλησα με παρρησία στον κόσμο, εγώ πάντοτε δίδαξα σε συναγωγή και στο ιερό, όπου πάντοτε οι Ιουδαίοι συνέρχονται, και δεν μίλησα τίποτα κρυφά. Γιατί με ρωτάς; Ρώτησε αυτούς που άκουσαν τι τους μίλησα· ιδού, αυτοί ξέρουν τι είπα εγώ. Αφού αυτός είπε αυτά, ένας από τους υπηρέτες που στεκόταν εκεί έδωσε ένα χαστούκι στον Ιησού λέγοντας, Έτσι απαντάς στον αρχιερέα; Απάντησε σε αυτόν ο Ιησούς: Εάν μίλησα κακώς, μαρτύρησε για το κακό· εάν όμως καλώς, γιατί με δέρνεις; Ο Άννας τον έστειλε δεμένο προς τον Καϊάφα, τον αρχιερέα. Ήταν δε ο Σίμων Πέτρος στεκόμενος και ζεσταινόμενος. Είπαν λοιπόν σε αυτόν, Μήπως και συ από τους μαθητές του είσαι; Αρνήθηκε λοιπόν εκείνος και είπε: Δεν είμαι. Λέει ένας από τους δούλους του αρχιερέα, συγγενής εκείνου που ο Πέτρος του απέκοψε το αυτί: Δεν σε είδα εγώ στον κήπο μαζί του; Πάλιν λοιπόν αρνήθηκε ο Πέτρος, και αμέσως ο αλέκτορας φώνησε.

Άγουν λοιπόν τον Ιησού από τον Καϊάφα στο πραιτώριο. Ήταν δε πρωί, και αυτοί δεν εισήλθαν στο πραιτώριο, ώστε να μην μιανθούν, αλλά για να φάγουν το πάσχα. Βγήκε λοιπόν ο Πιλάτος προς αυτούς και είπε: Ποια κατηγορία φέρνετε κατά του ανθρώπου αυτού; Απάντησαν και του είπαν, αν δεν ήταν αυτός κακοποιός, δεν θα σου τον είχαμε παραδώσει. Είπε λοιπόν σε αυτούς ο Πιλάτος: Πάρτε αυτόν εσείς και κρίνετέ τον σύμφωνα με τον νόμο σας. Είπαν λοιπόν σε αυτόν οι Ιουδαίοι: Σε εμάς δεν επιτρέπεται να σκοτώσουμε κανέναν. Όστε να εκπληρωθεί ο λόγος του Ιησού τον οποίο είπε, υποδηλώνοντας με ποιο θάνατο επρόκειτο να αποθάνει. Μπήκε λοιπόν πάλι στο πραιτώριο ο Πιλάτος και φώναξε τον Ιησού και του είπε: Εσύ είσαι ο βασιλιάς των Ιουδαίων; Απάντησε σε αυτόν ο Ιησούς: Από μόνος σου εσύ αυτό το λες ή άλλοι σου το είπαν για μένα; Απάντησε ο Πιλάτος,

Μήπως εγώ είμαι Ιουδαίος; Το έθνος σου και οι αρχιερείς σε παρέδωσαν σε μένα. Τι έκανες; Απάντησε ο Ιησούς: Η βασιλεία μου δεν είναι από τον κόσμο αυτόν. Αν η βασιλεία μου ήταν από τον κόσμο αυτόν, οι υπηρέτες μου θα αγωνίζονταν, ώστε να μη παραδοθώ στους Ιουδαίους. Τώρα όμως η βασιλεία μου δεν είναι από εδώ. Του είπε λοιπόν ο Πιλάτος: Λοιπόν βασιλιάς είσαι εσύ; Απάντησε ο Ιησούς: Εσύ λες ότι είμαι βασιλιάς. Εγώ για αυτό γεννήθηκα και για αυτό ήλθα στον κόσμο, για να μαρτυρήσω την αλήθεια. Κάθε όποιος είναι από την αλήθεια ακούει τη φωνή μου. Ο Πιλάτος του λέει, Τι είναι αλήθεια; Και αφού είπε αυτό, βγήκε πάλι προς τους Ιουδαίους και τους λέει, Εγώ δεν βρίσκω καμία αιτία σε αυτόν. Είναι δε συνήθεια σας να απολύσω έναν σε εσάς στο Πάσχα· θέλετε λοιπόν να σας απολύσω τον βασιλέα των Ιουδαίων; Φώναξαν λοιπόν πάλι όλοι λέγοντας: Μη αυτόν, αλλά τον Βαραββά. Ήταν δε ο Βαραββάς ληστής.

19

Τότε λοιπόν ο Πιλάτος πήρε τον Ιησού και τον μαστίγωσε. Και οι στρατιώτες, αφού έπλεξαν στέφανο από ακάνθες, τον έθεσαν στο κεφάλι του, και τον περιέβαλαν με πορφυρό ιμάτιο. Και έλεγαν: Χαίρε, ο βασιλιάς των Ιουδαίων, και του έδιναν ραπίσματα. Βγήκε λοιπόν πάλι έξω ο Πιλάτος και τους λέει: Ιδού, σας τον φέρνω έξω, ώστε να γνωρίζετε ότι δεν βρίσκω σε αυτόν καμία αιτία. Βγήκε λοιπόν ο Ιησούς έξω φορώντας τον ακάνθινο στέφανο και το πορφυρό ιμάτιο, Και λέγει σε αυτούς: Ιδέ ο άνθρωπος. Όταν λοιπόν τον είδαν οι αρχιερείς και οι υπηρέτες, φώναξαν λέγοντας: Σταύρωσέ τον, σταύρωσέ τον. Λέγει σε αυτούς ο Πιλάτος: Πάρτε τον εσείς και σταυρώστε τον, γιατί εγώ δεν βρίσκω σε αυτόν αιτία. Απάντησαν σε αυτόν οι Ιουδαίοι: Εμείς έχουμε νόμο, και σύμφωνα με τον νόμο μας οφείλει να πεθάνει, γιατί έκανε τον εαυτό του γιο του Θεού. Όταν λοιπόν

άκουσε ο Πιλάτος αυτά τα λόγια, φοβήθηκε περισσότερο. Και εισήλθε στο πραιτώριο πάλιν και λέει στον Ιησού, Από πού είσαι εσύ; Ο δε Ιησούς δεν του έδωσε απάντηση. Λέγει λοιπόν σε αυτόν ο Πιλάτος, Σε μένα δεν μιλάς; Δεν ξέρεις ότι έχω εξουσία να σε σταυρώσω και έχω εξουσία να σε απολύσω; Απάντησε ο Ιησούς, δεν είχες καμία εξουσία κατά εμού, αν δεν σου ήταν δοσμένο άνωθεν, διὰ τούτο αυτός που με παραδίδει σε σένα έχει μεγαλύτερη αμαρτία. Από αυτό ο Πιλάτος ζητούσε να τον απολύσει, αλλά οι Ιουδαίοι φώναζαν λέγοντας, Εάν τον απολύσεις αυτόν, δεν είσαι φίλος του Καίσαρα. Κάθε ο οποίος κάνει τον εαυτό του βασιλιά αντιλέγει στον Καίσαρα. Ο Πιλάτος λοιπόν, αφού άκουσε αυτόν τον λόγο, έφερε έξω τον Ιησού και κάθισε επί του βήματος σε τόπο που λεγόταν Λιθόστρωτον, στα εβραϊκά δε Γαββαθά. Ήταν δε η προετοιμασία του Πάσχα, η ώρα δε ήταν ωσάν έκτη, και λέγει στους Ιουδαίους: Ιδού ο βασιλιάς σας. Αυτοί δε εκραύγασαν: Άρον, άρον, σταύρωσέ τον! Λέγει σε αυτούς ο Πιλάτος: Τον βασιλέα σας να σταυρώσω; Απάντησαν οι αρχιερείς: Δεν έχουμε βασιλέα παρά μόνο τον Καίσαρα. Τότε λοιπόν τον παρέδωσε σε αυτούς για να σταυρωθεί.

Παρέλαβαν δὲ τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν ἡγαγαν, καὶ βαστάζοντας τὸν σταυρό του ἐξῆλθε στὸν λεγόμενο τόπο τοῦ κρανίου, ὁ ὁποῖος λέγεται Εβραϊστὶ Γολγοθᾶ. Ὃπου τον εσταύρωσαν, και μαζί του άλλους δύο, ἀπὸ ἐδῶ και ἀπὸ ἐδῶ, στη μέση δε τον Ιησού. Ο Πιλάτος ἔγραψε και τίτλο και τον ἔθεσε ἐπάνω στο σταυρό· ἦταν δε γραμμένο: Ιησοῦς ο Ναζωραῖος, ο Βασιλιάς των Ιουδαίων. Αυτὸν λοιπόν τον τίτλο πολλοὶ ἀπὸ τους Ιουδαίους τον διάβασαν, ἐπειδὴ κοντὰ στην πόλη ἦταν ο τόπος ὅπου σταυρώθηκε ο Ιησούς, και ἦταν γραμμένος στα Εβραϊκά, στα Ελληνικά και στα Λατινικά. Ἐλεγαν λοιπόν στον Πιλάτο οι αρχιερεῖς των Ιουδαίων: Μην γράφεις Ο βασιλιάς των Ιουδαίων, ἀλλὰ ὅτι ἐκεῖνος εἶπε Βασιλιάς

είμαι των Ιουδαίων. Απάντησε ο Πιλάτος: 'Ό,τι έχω γράψει, έχω γράψει.

Οι στρατιώτες λοιπόν, όταν εσταύρωσαν τον Ιησού, πήραν τα ρούχα του και τα έκαναν τέσσερα μέρη, ένα μέρος για κάθε στρατιώτη, και τον χιτώνα. Ο χιτώνας όμως ήταν άρραφος, υφασμένος από πάνω ως κάτω ολόκληρος. Είπαν λοιπόν προς αλλήλους: Μη σχίσουμε αυτόν, αλλά ρίξουμε κλήρο γι αυτόν, τίνος θα είναι, ίνα πληρωθεί η γραφή που λέει: Διεμέρισαν τα ιμάτιά μου μεταξύ τους, και επί τον ιματισμό μου έβαλαν κλήρο.

Οι στρατιώτες λοιπόν αυτά έκαναν. Στέκονταν δε κοντά στον σταυρό του Ιησού η μητέρα του και η αδελφή της μητέρας του, η Μαρία του Κλωπά και η Μαρία η Μαγδαληνή. Ο Ιησούς λοιπόν, βλέποντας τη μητέρα και το μαθητή που στεκόταν εκεί τον οποίο αγαπούσε, λέει στη μητέρα του: Γυναίκα, ιδού ο γιος σου. Έπειτα λέγει στον μαθητή, Ιδού η μητέρα σου. Και από εκείνη την ώρα ο μαθητής την πήρε στα δικά του. Μετά από αυτό, γνωρίζοντας ο Ιησούς ότι όλα είχαν ήδη ολοκληρωθεί, για να εκπληρωθεί η Γραφή, λέει: Διψώ. Ένα αγγείο λοιπόν κείτονταν γεμάτο ξίδι, αυτοί δε γέμισαν ένα σφουγγάρι με ξίδι και αφού το περιέβαλαν με υσσώπο, το πρόσφεραν στο στόμα του. Όταν λοιπόν έλαβε το όξος ο Ιησούς, είπε· Τετέλεσται, και κλίνοντας την κεφαλή παρέδωκε το πνεύμα.

Οι Ιουδαίοι λοιπόν, για να μη μείνουν τα σώματα επάνω στο σταυρό το Σάββατο, επειδή ήταν Παρασκευή (ήταν γαρ μεγάλη η ημέρα εκείνου του Σαββάτου), ρώτησαν τον Πιλάτο να σπασθούν τα πόδια τους και να αρθούν. Ήρθαν λοιπόν οι στρατιώτες και έσπασαν τα σκέλη του πρώτου και του άλλου που είχε σταυρωθεί μαζί του. Όταν όμως ήρθαν στον Ιησού, καθώς τον είδαν ήδη νεκρό, δεν έσπασαν τα σκέλη του, Αλλά ένας από τους στρατιώτες

έτρυπησε την πλευρά του με λόγχη, και αμέσως βγήκε αίμα και νερό. Και αυτός που έχει δει έχει μαρτυρήσει, και αληθινή είναι η μαρτυρία του, κι εκείνος ξέρει ότι αληθινά λέει, ώστε και εσείς να πιστέψετε. Έγινε γαρ αυτά, ίνα η γραφή πληρωθεί· οστούν δεν θα συντριβεί αυτού. Και πάλιν άλλη γραφή λέγει: Θα δουν εκείνον τον οποίον εξεκέντησαν.

Μετά δε αυτά ρώτησε τον Πιλάτο ο Ιωσήφ ο από Αριμαθαία, ων μαθητής του Ιησού, κεκρυμμένος δε διά τον φόβο των Ιουδαίων, ίνα άρει το σώμα του Ιησού, και επέτρεψε ο Πιλάτος. Ήλθε ουν και ήρε το σώμα του Ιησού. Ήρθε δε και ο Νικόδημος, ο οποίος είχε έρθει προς τον Ιησού τη νύχτα την πρώτη φορά, φέροντας μίγμα σμύρνας και αλόης περίπου εκατό λίτρες. Πήραν λοιπόν το σώμα του Ιησού και το έδεσαν σε λινά υφάσματα με τα αρώματα, καθώς είναι έθιμο των Ιουδαίων να ενταφιάζουν. Ήταν δε στον τόπο όπου σταυρώθηκε κήπος, και στον κήπο μνημείο καινούριο, στο οποίο ουδέποτε κανείς τέθηκε Εκεί λοιπόν, επειδή το μνημείο ήταν κοντά, έθεσαν τον Ιησού εξαιτίας της παρασκευής των Ιουδαίων.

20

Την μία των Σαββάτων η Μαρία η Μαγδαληνή έρχεται πρωί, ενώ ήταν ακόμη σκοτάδι, στο μνημείο, και βλέπει την πέτρα αφαιρεμένη από το μνημείο. Τρέχει λοιπόν και έρχεται προς τον Σίμωνα Πέτρο και προς τον άλλον μαθητή που αγαπούσε ο Ιησούς, και τους λέει: Ήραν τον Κύριο από το μνημείο, και δεν ξέρουμε πού τον έθεσαν. Βγήκε λοιπόν ο Πέτρος και ο άλλος μαθητής και ερχόντουσαν στο μνημείο. Έτρεχαν δε οι δύο ομού, και ο άλλος μαθητής προέδραμε ταχύτερα του Πέτρου και ήρθε πρώτος στο μνημείο. Και σκύβοντας, βλέπει τα πανιά που κείτονταν εκεί, όμως δεν μπήκε μέσα. Έρχεται λοιπόν ο Σίμων

Πέτρος ακολουθώντας αυτόν, και μπήκε μέσα στο μνημείο και βλέπει τα πανιά να κείτονται. Και το σουδάριον, που ήταν επάνω στο κεφάλι του, δεν βρισκόταν μαζί με τα οθόνια, αλλά χωριστά, τυλιγμένο σε ένα μέρος. Τότε λοιπόν μπήκε και ο άλλος μαθητής, αυτός που είχε έρθει πρώτος στο μνημείο, και είδε και πίστευσε. Δεν ήξεραν ακόμα τη γραφή, ότι πρέπει αυτός να αναστηθεί από τους νεκρούς. Οι μαθητές, λοιπόν, απήλθαν πάλι προς τα ίδια τους. Η Μαρία στεκόταν έξω, προς το μνημείο, κλαίγοντας. Καθώς λοιπόν έκλαιε, έσκυψε μέσα στο μνημείο και βλέπει δύο αγγέλους ντυμένους στα λευκά να κάθονται, έναν προς την κεφαλή και έναν προς τα πόδια, εκεί όπου είχε τοποθετηθεί το σώμα του Ιησού. Και λένουν σε αυτήν εκείνοι: Γυναίκα, γιατί κλαις; Λέγει σε αυτούς: Γιατί ήραν τον Κύριό μου, και δεν ξέρω πού τον έθεσαν. Και αφού είπε αυτά, γύρισε προς τα πίσω και βλέπει τον Ιησού να στέκεται, και δεν ήξερε ότι ήταν ο Ιησούς. Της λέει ο Ιησούς: Γυναίκα, γιατί κλαις; Ποιον ζητάς; Εκείνη, νομίζοντας ότι είναι ο κηπουρός, του λέει: Κύριε, αν εσύ τον πήρες, πες μου πού τον έβαλες, κι εγώ θα τον πάρω. Λέγει σ αυτήν ο Ιησούς: Μαρία. Γυρίζοντας εκείνη του λέει: Ραββουνί, που σημαίνει Διδάσκαλε. Λέγει σε αυτή ο Ιησούς, Μη μου αγγίζεις, γιατί δεν έχω ανέβει ακόμα προς τον πατέρα μου. Πήγαινε όμως προς τους αδελφούς μου και πες τους, ανεβαίνω προς τον πατέρα μου και πατέρα σας, και Θεό μου και Θεό σας. Έρχεται η Μαρία η Μαγδαληνή αναγγέλλοντας στους μαθητές ότι είδε τον Κύριο και ότι αυτά της είπε.

Ώντας λοιπόν βραδιάς την ημέρα εκείνη, την πρώτη των σαββάτων, και ενώ οι θύρες ήταν κλεισμένες όπου ήταν οι μαθητές συναγμένοι εξαιτίας του φόβου των Ιουδαίων, ήλθε ο Ιησούς και στάθηκε στο μέσο, και τους λέγει· Ειρήνη σε εσάς. Και αφού είπε αυτό, τους έδειξε τα χέρια και την πλευρά του. Χάρηκαν λοιπόν οι μαθητές όταν είδαν τον Κύριο. Είπε λοιπόν σε

αυτούς ο Ιησούς πάλι: Ειρήνη σε σας. Καθώς με έστειλε ο Πατέρας, κι εγώ στέλνω εσάς. Και αφού είπε αυτό, φύσηξε και τους λέει, λάβετε Άγιο Πνεύμα, Αν αφήσετε τις αμαρτίες μερικών, αφιένται σε αυτούς· αν κρατήσετε τις αμαρτίες μερικών, έχουν κρατηθεί.

Ο Θωμάς δε, ένας εκ των δώδεκα, ο λεγόμενος Δίδυμος, δεν ήταν μαζί τους όταν ήρθε ο Ιησούς. Έλεγαν λοιπόν σε αυτόν οι άλλοι μαθητές: Έχουμε δει τον Κύριο. Εκείνος όμως τους είπε: Εάν δεν δω στα χέρια του τον τύπο των ήλων, και βάλω το δάκτυλό μου στον τύπο των ήλων, και βάλω το χέρι μου στην πλευρά του, δεν θα πιστέψω. Και μετά οκτώ ημέρες πάλι ήταν μέσα οι μαθητές του και ο Θωμάς μαζί τους. Έρχεται ο Ιησούς ενώ οι πόρτες ήταν κλεισμένες, και στάθηκε στη μέση και είπε: Ειρήνη σε σας. Έπειτα λέγει στον Θωμά: Φέρε το δάκτυλό σου εδώ και δες τα χέρια μου, και φέρε το χέρι σου και βάλε το στην πλευρά μου, και μην γίνεσαι άπιστος, αλλά πιστός. Και απάντησε ο Θωμάς και του είπε: Ο Κύριός μου και ο Θεός μου. Λέγει σε αυτόν ο Ιησούς: Επειδή με είδες, πίστεψες· μακάριοι αυτοί που δεν είδαν και πίστεψαν.

Πολλά λοιπόν και άλλα σημεία έκανε ο Ιησούς ενώπιον των μαθητών του, τα οποία δεν είναι γραμμένα σε αυτό το βιβλίο. Αυτά δε έχουν γραφτεί ώστε να πιστέψετε ότι ο Ιησούς είναι ο Χριστός, ο Υιός του Θεού, και ώστε πιστεύοντας να έχετε ζωή στο όνομά του.

21

Μετά από αυτά, ο Ιησούς εφάνέρωσε τον εαυτό του πάλιν στους μαθητές επάνω στη θάλασσα της Τιβεριάδος, και εφάνέρωσε έτσι. Ήταν μαζί ο Σίμων Πέτρος, και ο Θωμάς ο

λεγόμενος Δίδυμος, και ο Ναθαναήλ ο από Κανά της Γαλιλαίας, και οι του Ζεβεδαίου, και άλλοι δύο από τους μαθητές του. Λέγει σε αυτούς ο Σίμων Πέτρος: Πηγαίνω να ψαρέψω. Του λένε: Ερχόμαστε κι εμείς μαζί σου. Βγήκαν και μπήκαν αμέσως στο πλοίο, και εκείνη τη νύχτα δεν έπιασαν τίποτα. Όταν όμως ήδη ξημέρωσε, ο Ιησούς στάθηκε στην ακτή, οι μαθητές όμως δεν γνώριζαν ότι είναι ο Ιησούς. Λέγει λοιπόν σε αυτούς ο Ιησούς: Παιδιά, μήπως έχετε κάτι ψάρι; Του απάντησαν: Όχι. Αυτός δε τους είπε, Ρίξτε το δίχτυ στα δεξιά μέρη του πλοίου, και θα βρείτε. Το έριξαν λοιπόν, και δεν μπορούσαν πια να το τραβήξουν από το πλήθος των ψαριών. Λέει λοιπόν ο μαθητής εκείνος, τον οποίο αγαπούσε ο Ιησούς, στον Πέτρο: Ο Κύριος είναι. Ο Σίμων λοιπόν Πέτρος, αφού άκουσε ότι ο Κύριος είναι, έδεσε το επενδύτη του, γιατί ήταν γυμνός, και έριξε τον εαυτό του στη θάλασσα. Οι άλλοι μαθητές ήρθαν με το πλοιάριο, γιατί δεν ήταν μακριά από τη γη, αλλά περίπου διακόσιες πήχες, σέρνοντας το δίχτυ των ψαριών. Όταν λοιπόν αποβιβάστηκαν στη γη, βλέπουν μια φωτιά με κάρβουνα αναμμένη και ψάρι τοποθετημένο επάνω και ψωμί. Ο Ιησούς τους λέγει: Φέρτε από τα ψάρια που πιάσατε τώρα. Ανέβηκε ο Σίμων Πέτρος και έσυρε το δίχτυ στη γη, γεμάτο με μεγάλα ψάρια, εκατό πενήντα τρία, και παρόλο που ήταν τόσα πολλά, δεν σχίστηκε το δίχτυ. Λέγει σε αυτούς ο Ιησούς: Ελάτε να φάτε πρωινό. Κανείς όμως από τους μαθητές δεν τολμούσε να τον ρωτήσει Ποιος είσαι εσύ;, ξέροντας ότι είναι ο Κύριος. Έρχεται λοιπόν ο Ιησούς και παίρνει τον άρτο και τον δίνει σε αυτούς, και το ψάρι επίσης. Αυτό ήδη ήταν η τρίτη φορά που φανερώθηκε ο Ιησούς στους μαθητές του, αφού εγέρθηκε εκ νεκρών.

Όταν λοιπόν πρωινίσαν, λέει ο Ιησούς στον Σίμονα Πέτρο, Σίμων του Ιωνά, μ αγαπάς περισσότερο από αυτούς; Του λέει, Ναι, Κύριε, εσύ ξέρεις ότι σε αγαπώ. Του λέει, Βόσκε τα αρνιά μου. Του λέει πάλιν για δεύτερη φορά, Σίμων του Ιωνά, μ αγαπάς;

Του λέει, Ναι, Κύριε, συ ξέρεις ότι σε αγαπώ. Του λέει, Ποίμαινε τα πρόβατά μου. Του λέει για τρίτη φορά, Σίμωνα Ιωνά, με αγαπάς; Αιπήθηκε ο Πέτρος που του είπε για τρίτη φορά Με αγαπάς; και του είπε, Κύριε, εσύ τα ξέρεις όλα, εσύ γνωρίζεις ότι σε αγαπώ. Του λέει ο Ιησούς, Βόσκε τα πρόβατά μου. Αληθινά, αληθινά σου λέγω, όταν ήσουν νεότερος, ζωνόσουν μόνος σου και περπατούσες όπου ήθελες· όταν όμως γεράσεις, θα απλώσεις τα χέρια σου και κάποιος άλλος θα σε ζώσει και θα σε πάει όπου δεν θέλεις. Αυτό δε το είπε υποδηλώνοντας με ποιο θάνατο θα δοξάσει τον Θεό. Και αφού είπε αυτό, του λέει, ακολούθησέ με. Γυρίζοντας δε ο Πέτρος βλέπει τον μαθητή τον οποίο αγαπούσε ο Ιησούς να ακολουθεί, ο οποίος και ανέπεσε στο δείπνο επάνω στο στήθος του και είπε, Κύριε, ποιος είναι αυτός που σε παραδίδει; Αυτὸν ιδὼν, ο Πέτρος λέγει στον Ιησού· Κύριε, αυτός δε τι; Λέγει σε αυτόν ο Ιησούς: Εάν θέλω αυτόν να μένει έως ότου έρθω, τι σε αφορά; Εσύ ακολούθησέ με. Βγήκε λοιπόν ο λόγος αυτός στους αδελφούς ότι ο μαθητής εκείνος δεν πεθαίνει, και δεν είπε σε αυτόν ο Ιησούς ότι δεν πεθαίνει, αλλά εάν θέλω αυτόν να μένει έως ότου έρθω, τι σε νοιάζει;

Αυτός είναι ο μαθητής που μαρτυρεί για αυτά και έγραψε αυτά, και ξέρουμε ότι η μαρτυρία του είναι αληθινή. Υπάρχουν δε και πολλά άλλα όσα έκανε ο Ιησούς, τα οποία εάν γραφτούν ένα προς ένα, νομίζω ότι ούτε ο ίδιος ο κόσμος δεν θα χωρούσε τα βιβλία που θα γράφονταν. Αμήν.

Γένεσις

1

Στην αρχή ο Θεός έκανε τον ουρανό και τη γη. Η δε γη ήταν αόρατη και ακατασκεύαστη, και σκότος επάνω της αβύσσου, και πνεύμα Θεού επεφέρετο επάνω του ύδατος. Και είπε ο Θεός: Ας γίνει φως, και έγινε φως. Και είδε ο Θεός το φως, ότι ήταν καλό, και διαχώρισε ο Θεός ανάμεσα στο φως και ανάμεσα στο σκοτάδι. Και ο Θεός κάλεσε το φως ημέρα, και το σκότος κάλεσε νύχτα. Και έγινε εσπέρα, και έγινε πρωί, ημέρα μία.

Και είπε ο Θεός: Ας γίνει στερέωμα στο μέσο του νερού, και ας διαχωρίζει ανάμεσα σε νερό και νερό, και έγινε έτσι. Και έκανε ο Θεός το στερέωμα, και χώρισε ο Θεός ανάμεσα στο νερό που ήταν κάτω από το στερέωμα και ανάμεσα στο νερό που ήταν επάνω από το στερέωμα. Και κάλεσε ο Θεός το στερέωμα ουρανό, και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό, και έγινε εσπέρα και έγινε πρωί, ημέρα δεύτερη.

Και είπε ο Θεός, ας συγκεντρωθεί το νερό το κάτω από τον ουρανό σε μία συγκέντρωση, και ας φανεί η ξηρά, και έγινε έτσι, και συγκεντρώθηκε το νερό το κάτω από τον ουρανό στις συγκεντρώσεις τους, και φάνηκε η ξηρά. Και ο Θεός κάλεσε την ξηρά, γη, και τα συστήματα των υδάτων κάλεσε θάλασσες, και είδε ο Θεός ότι καλό. Και είπε ο Θεός: Ας βλαστήσει η γη βοτάνη χόρτου, που σπέρνει σπέρμα κατά γένος και κατά ομοιότητα, και ξύλο καρποφόρο που παράγει καρπό, του οποίου ο σπόρος του είναι μέσα σ αυτόν κατά γένος επί της γης, και έγινε έτσι. Και έβγαλε η γη βότανη χόρτου, που σπέρνει σπέρμα κατά γένος και κατά ομοιότητα, και ξύλο καρποφόρο που κάνει καρπό, του οποίου ο σπόρος του είναι μέσα του κατά γένος επάνω στη γη, και

είδε ο Θεός ότι ήταν καλό. Και έγινε εσπέρα και έγινε πρωί, ημέρα τρίτη.

Και είπε ο Θεός: Ας γίνουν φωστήρες στο στερέωμα του ουρανού για να φωτίζουν επάνω στη γη, για να χωρίζουν ανάμεσα στην ημέρα και ανάμεσα στη νύχτα, και ας είναι για σημεία και για καιρούς και για ημέρες και για χρόνια. Και ας είναι για φως στο στερέωμα του ουρανού, ώστε να φαίνουν επάνω στη γη, και έγινε έτσι. Και έκανε ο Θεός τα δύο μεγάλα φώτα, το μεγάλο φως για την αρχή της ημέρας, και το μικρότερο φως για την αρχή της νύχτας, και τα αστέρια. Και ο Θεός τους έθεσε στο στερέωμα του ουρανού, ώστε να φαίνουν επάνω στη γη, και να άρχει της ημέρας και της νυκτός, και να διαχωρίζει ανάμεσα στο φως και ανάμεσα στο σκότος, και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό. Και έγινε εσπέρα και έγινε πρωί, ημέρα τέταρτη.

Και είπε ο Θεός: Ας βγάλουν τα νερά ερπετά ζώντων ψυχών, και πτηνά που πετούν επάνω από τη γη κατά το στερέωμα του ουρανού, και έγινε έτσι. Και έκανε ο Θεός τα μεγάλα κήτη, και κάθε ψυχή ζώων ερπετών που έβγαλαν τα νερά κατά τα γένη τους, και κάθε πτερωτό πουλί κατά το γένος του, και είδε ο Θεός ότι ήταν καλά. Και ευλόγησε αυτά ο Θεός, λέγοντας: Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε, και γεμίστε τα νερά στις θάλασσες, και τα πουλιά ας πληθυνθούν επάνω στη γη. Και έγινε εσπέρα, και έγινε πρωί, ημέρα πέμπτη.

Και είπε ο Θεός: Ας βγάλει η γη ψυχή ζώσα κατά γένος, τετράποδα και ερπετά και θηρία της γης κατά γένος. Και έγινε ούτως. Και έκανε ο Θεός τα θηρία της γης κατά γένος, και τα κτήνη κατά γένος τους, και όλα τα ερπετά της γης κατά γένος, και είδε ο Θεός ότι ήταν καλά.

Και είπε ο Θεός: Ας κάνουμε άνθρωπο κατά την εικόνα μας και κατά την ομοίωσή μας, και ας άρχουν των ψαριών της θάλασσας, και των πουλιών του ουρανού, και των κτηνών, και όλης της γης, και όλων των ερπετών που έρπουν επάνω στη γη. Και έκανε ο Θεός τον άνθρωπο, κατ εικόνα Θεού τον έκανε, άρσεν και θήλυ τους έκανε. Και ευλόγησε αυτούς ο Θεός λέγοντας: Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε και γεμίστε τη γη και κυριαρχήστε σε αυτήν, και άρχετε των ψαριών της θάλασσας και των πτηνών του ουρανού και όλων των κτηνών και όλης της γης και όλων των ερπετών που έρπουν επάνω στη γη. Και είπε ο Θεός: Ιδού, έδωσα σε σας κάθε χόρτο σπόριμο που σπέρνει σπέρμα, ο οποίος βρίσκεται επάνω σε όλη τη γη, και κάθε δέντρο που έχει μέσα του καρπό με σπέρμα σπόριμο· θα είναι δικά σας για τροφή. Και σε όλα τα θηρία της γης, και σε όλα τα πετεινά του ουρανού, και σε κάθε ερπετό που έρπει επάνω στη γη, το οποίο έχει μέσα του ψυχή ζωής, και όλο το πράσινο χόρτο για φαγητό, και έγινε έτσι. Και είδε ο Θεός όλα όσα έκανε, και ιδού ήταν πολύ καλά, και έγινε εστέρα και έγινε πρωί, η έκτη ημέρα.

2

Και ολοκληρώθηκαν ο ουρανός και η γη, και όλος ο κόσμος τους.

Και ο Θεός ολοκλήρωσε την έκτη ημέρα τα έργα του, τα οποία έκανε, και ανάπαυσε την εβδόμη ημέρα από όλα τα έργα του, τα οποία έκανε. Και ευλόγησε ο Θεός την εβδόμη ημέρα και την αγίασε, γιατί σε αυτήν σταμάτησε από όλα τα έργα του, τα οποία είχε αρχίσει ο Θεός να κάνει.

Αυτό το βιβλίο της γένεσης του ουρανού και της γης, όταν έγινε, την ημέρα που ο Κύριος ο Θεός έκανε τον ουρανό και τη γη,

Και κάθε πράσινο του αγρού ού πριν γίνει επάνω στη γη, και κάθε χόρτο του αγρού πριν ανατείλει, διότι δεν είχε βρέξει ο Θεός επάνω στη γη, και άνθρωπος δεν υπήρχε για να την καλλιεργεί. Μια πηγή όμως ανέβαινε από τη γη και πότιζε όλη την επιφάνεια της γης. Και έπλασε ο Θεός τον άνθρωπο, χώμα από τη γη, και φύσησε στο πρόσωπό του πνοή ζωής, και έγινε ο άνθρωπος ψυχή ζώσα.

Και φύτεψε ο Θεός παράδεισο στην Εδέμ κατά ανατολάς, και έβαλε εκεί τον άνθρωπο που έπλασε. Και ο Θεός εξανέτειλε ακόμα από τη γη κάθε δέντρο ωραίο στην όψη και καλό για τροφή, και το δέντρο της ζωής στη μέση του παραδείσου, και το δέντρο του να γνωρίζει το καλό και το κακό. Ένας ποταμός εκπορεύεται από την Εδέμ για να ποτίζει τον παράδεισο, και από εκεί διαιρείται σε τέσσερις αρχές. Το όνομα του ενός είναι Φισών, αυτός που κυκλώνει όλη τη γη Ευλάτ, εκεί όπου είναι ο χρυσός. Το χρυσάφι της γης εκείνης είναι καλό, και εκεί υπάρχει ο άνθρακας και η πράσινη πέτρα. Και το όνομα του δεύτερου ποταμού, Γεών, αυτός που κυκλώνει όλη τη γη της Αιθιοπίας. Και ο τρίτος ποταμός, ο Τίγρης, αυτός που πορεύεται απέναντι από τους Ασσυρίους, και ο τέταρτος ποταμός, ο Ευφράτης. Και πήρε ο Κύριος ο Θεός τον άνθρωπον που έπλασε, και τον έθεσε στον παράδεισο της τρυφής, να τον εργάζεται και να τον φυλάσσει. Και ο Κύριος ο Θεός διέταξε τον Αδάμ, λέγοντας, από κάθε δέντρο που είναι στον παράδεισο θα φας ελεύθερα. Από το δέντρο όμως της γνώσης του καλού και του κακού, δεν θα φάτε από αυτό· όποια δε ημέρα φάτε από αυτό, θα αποθάνετε με θάνατο.

Και είπε ο Κύριος ο Θεός, δεν είναι καλό να είναι ο άνθρωπος μόνος, ας κάνουμε σε αυτόν βοηθό σύμφωνα με αυτόν. Και έπλασε ο Θεός ακόμη από τη γη όλα τα θηρία του αγρού και όλα τα πετεινά του ουρανού, και τα έφερε προς τον Αδάμ για να δει

πώς θα τα ονομάσει, και οτιδήποτε ονόμασε ο Αδάμ ψυχή ζώσα, αυτό ήταν το όνομά του. Και ο Αδάμ έδωσε ονόματα σε όλα τα κτήνη, και σε όλα τα πουλιά του ουρανού, και σε όλα τα θηρία του αγρού, αλλά για τον Αδάμ δεν βρέθηκε βοηθός όμοιος με αυτόν. Και έβαλε ο Θεός έκσταση επί τον Αδάμ, και κοιμήθηκε, και πήρε μία από τις πλευρές του, και γέμισε σάρκα στη θέση της. Και ο Θεός οικοδόμησε την πλευρά, την οποία πήρε από τον Αδάμ, σε γυναίκα, και την έφερε προς τον Αδάμ. Και είπε ο Αδάμ, αυτό τώρα είναι κόκαλο από τα κόκαλά μου, και σάρκα από τη σάρκα μου, αυτή θα κληθεί γυναίκα, γιατί από τον άνδρα της πάρθηκε. "Ενεκεν αὐτοῦ θα καταλείψει ἄνθρωπος τον πατέρα του καὶ τη μητέρα, καὶ θα προσκολληθεῖ στη γυναίκα του, καὶ θα γίνουν οἱ δύο μία σάρκα. Και ήταν οι δύο γυμνοί, ο Αδάμ και η γυναίκα του, και δεν ντρέπονταν.

3

Ο δε όφιος ήταν ο πιο έξυπνος από όλα τα θηρία της γης, τα οποία έκανε ο Κύριος ο Θεός, και είπε ο όφιος στη γυναίκα, Τι είπε ο Θεός, ότι δεν θα φάτε από κάθε δέντρο του παραδείσου; Και είπε η γυναίκα στο φίδι: Από τον καρπό του δέντρου του παραδείσου θα φάμε. Από δε τον καρπό του δέντρου, που είναι στη μέση του παραδείσου, είπε ο Θεός, δεν θα φάτε από αυτόν, ούτε θα αγγίξετε αυτόν, για να μην πεθάνετε. Και είπε το φίδι στη γυναίκα: Δεν θα πεθάνετε. Ήξερε γαρ ο Θεός, ότι όποια ημέρα φάτε από αυτό, θα ανοιχτούν τα μάτια σας, και θα γίνετε σαν θεούς, γνωρίζοντας το καλό και το κακό. Και είδε η γυνή ότι το δέντρο ήταν καλό για φαγητό και ότι ήταν ευχάριστο στα μάτια να το δει και ωραίο για να το κατανοήσει, και αφού πήρε από τον καρπό του, έφαγε και έδωσε και στον άνδρα της που ήταν μαζί της, και έφαγαν. Και άνοιξαν τα μάτια των δύο, και κατάλαβαν ότι ήταν γυμνοί, και έραφαν φύλλα συκιάς, και έφτιαξαν για τον

εαυτό τους περιζώματα. Και άκουσαν τη φωνή του Κυρίου του Θεού που περπατούσε στον παράδεισο το απόγευμα, και κρύφτηκαν ο Αδάμ και η γυναίκα του από το πρόσωπο του Κυρίου του Θεού ανάμεσα στα δέντρα του παραδείσου. Και κάλεσε ο Κύριος ο Θεός τον Αδάμ, και του είπε, Αδάμ, πού είσαι; Και του είπε, άκουσα τη φωνή σου να περπατάς στον παράδεισο, και φοβήθηκα γιατί είμαι γυμνός, και κρύφτηκα. Και είπε σε αυτόν ο Θεός, Ποιος σου ανήγγειλε ότι είσαι γυμνός; Μήπως από το δέντρο, που σου είχα διατάξει να μην φας μόνο από αυτό, έφαγες; Και είπε ο Αδάμ: Η γυναίκα, την οποία έδωσες μαζί μου, αυτή μου έδωσε από το δέντρο, και έφαγα. Και είπε ο Κύριος ο Θεός στη γυναίκα, Τι είναι αυτό που έκανες; Και είπε η γυναίκα, Το φίδι με εξαπάτησε, και έφαγα.

Και είπε ο Κύριος ο Θεός στο φίδι, επειδή έκανες αυτό, καταραμένος είσαι από όλα τα κτήνη και από όλα τα θηρία της γης, θα πορεύεσαι στο στήθος σου και στην κοιλιά σου, και θα τρως χώμα όλες τις ημέρες της ζωής σου. Και θα θέσω έχθρα ανάμεσα σε σένα και ανάμεσα στη γυναίκα, και ανάμεσα στο σπέρμα σου και ανάμεσα στο σπέρμα της· αυτός θα τηρήσει την κεφαλή σου, και συ θα τηρήσεις τη φτέρνα του. Και στη γυναίκα είπε: Πολλαπλασιάζοντας θα πολλαπλασιάσω τις λύπες σου και τον στεναγμό σου· σε λύπες θα γεννήσεις τέκνα, και προς τον άνδρα σου θα είναι η αποστροφή σου, και αυτός θα σε κυριεύσει. Στον Αδάμ δε είπε: Επειδή άκουσες τη φωνή της γυναίκας σου και έφαγες από το δέντρο, από το οποίο σου διέταξα μόνο αυτό να μην φας, από αυτό έφαγες, επικατάρατη η γη στα έργα σου· με λύπες θα την τρως όλες τις ημέρες της ζωής σου. Αγκάθια και τριβόλους θα ανατείλει για σένα, και θα φας το χορτάρι του αγρού. Με τον ιδρώτα του προσώπου σου θα φας τον άρτο σου, μέχρι να επιστρέψεις στη γη από την οποία πάρθηκες, γιατί γη είσαι και σε γη θα πας. Και ο Αδάμ κάλεσε το όνομα της γυναίκας

του Ζωή, γιατί αυτή είναι η μητέρα όλων των ζώντων. Και έκανε Κύριος ο Θεός στον Αδάμ και στη γυναίκα του χιτώνες δερμάτινους, και τους ένδυσε.

Και είπε ο Θεός: Ιδού, ο Αδάμ έχει γίνει ως ένας από εμάς, ώστε να γνωρίζει το καλό και το κακό. Και τώρα, μήπως ποτέ εκτείνει το χέρι του και πάρει από το δέντρο της ζωής και φάει, και ζήσει για πάντα. Και εξαπέστειλεν αυτόν ο Κύριος ο Θεός από τον παράδεισο της τρυφής, να εργάζεται τη γη από την οποία είχε ληφθεί. Και εξέβαλε τον Αδάμ, και τον κατοίκισε απέναντι από τον παράδεισο της τρυφής, και έταξε τα χερουβίμ και τη φλογερή ρομφαία που στρεφόταν, να φυλάσσουν τον δρόμο του δέντρου της ζωής.

4

Ο Αδάμ έγνω την Εύα, τη γυναίκα του, και αφού συνέλαβε, γέννησε τον Κάιν, και είπε, Απέκτησα άνθρωπο διά του Θεού. Και πρόσθεσε να γεννήσει τον αδελφό του, τον Άβελ, και έγινε ο Άβελ ποιμένας προβάτων, ο Κάιν δε ήταν καλλιεργητής της γης. Και έγινε μετά από μέρες, ο Κάιν έφερε από τους καρπούς της γης θυσία στον Κύριο, Και ο Άβελ έφερε και αυτός από τα πρωτότοκα των προβάτων του, και από τα λίπη τους, και ο Θεός κοίταξε με ευμένεια τον Άβελ και τα δώρα του. Στον Κάιν όμως, και στις θυσίες του, δεν πρόσεξε, και λυπήθηκε ο Κάιν πολύ, και έπεσε το πρόσωπό του. Και είπε ο Κύριος ο Θεός στον Κάιν: Γιατί έγινες πολύ λυπημένος, και γιατί έπεσε το πρόσωπό σου; Δεν εάν ορθώς προσφέρεις, αλλά ορθώς δεν διαιρείς, αμαρτησες; Ησύχασε· προς σε είναι η αποστροφή του, και συ θα άρξεις αυτού.

Και είπε ο Κάιν στον Άβελ, τον αδελφό του: Ας πάμε στην πεδιάδα. Και όταν βρέθηκαν στην πεδιάδα, ο Κάιν επιτέθηκε στον

Ἄβελ, τον αδελφό του, και τον σκότωσε. Και εἶπε ο Κύριος ο Θεός προς τον Κάιν, Πού εἶναι ο Ἄβελ ο αδελφός σου; Και εἶπε, Δεν γνωρίζω, μήπως εἶμαι ἐγὼ φύλακας του αδελφού μου; Και εἶπε ο Κύριος, Τι ἔχεις κάνει; Ἡ φωνή του αἵματος του αδελφού σου βοά προς ἐμένα ἀπὸ τη γη. Και τώρα καταραμένος εἶσαι ἐσὺ ἀπὸ τη γη, ἡ ὁποία ἀνοίξε το στόμα της για να δεχθεῖ το αἷμα του αδελφού σου ἀπὸ το χέρι σου. Ὅταν ἐργάζεσαι τη γη, δεν θα προσθέσει πια τη δύναμή της για να σου δώσει, στενάζοντας και τρέμοντας θα εἶσαι ἐπάνω στη γη. Και εἶπε ο Κάιν προς τον Κύριον τον Θεό: Μεγαλύτερη εἶναι ἡ αἰτία μου ἀπὸ το να συγχωρεθῶ. Ἀν με ἐκδιώξεις σήμερα ἀπὸ το πρόσωπο της γης και ἀπὸ το πρόσωπό σου θα κρυφτώ, και θα εἶμαι στενάζοντας και τρέμοντας ἐπὶ της γης, και κάθε ο βρίσκων με θα με σκοτώσει. Και εἶπε σε αὐτόν ο Κύριος ο Θεός, ὄχι ἔτσι, ὅποιος σκοτώσει τον Κάιν, ἐπτά φορές θα ἐκδικηθεῖ. Και ἔβαλε ο Κύριος ο Θεός σημάδι στον Κάιν, για να μην τον σκοτώσει ὅποιος τον βρεῖ. Βγῆκε δε ο Κάιν ἀπὸ το πρόσωπο του Θεοῦ, και κατοίκησε στη γη Ναῖδ ἀπέναντι ἀπὸ την Εδέμ.

Και ο Κάιν γνώρισε τη γυναῖκα του, και ἀφού συνέλαβε, γέννησε τον Εὐώχ. Και ἔχτιζε μια πόλη, και ονόμασε την πόλη με το ὄνομα του γιου του, Εὐώχ. Γεννήθηκε δε στον Εὐώχ ο Γαῖδάδ, και ο Γαῖδάδ γέννησε τον Μαλελεήλ, και ο Μαλελεήλ γέννησε τον Μαθουσάλα, και ο Μαθουσάλα γέννησε τον Λάμεχ.

Και ο Λάμεχ πήρε για τον εαυτό του δύο γυναῖκες, το ὄνομα της μιας ἦταν Ἀδά, και το ὄνομα της δευτέρης ἦταν Σελλά. Και ἡ Ἀδά γέννησε τον Ἰωβήλ· αὐτός ἦταν πατέρας των κατοίκων σε σκηνές κτηνοτρόφων. Και το ὄνομα του αδελφού του ἦταν Ἰουβάλ· αὐτός ἦταν ἐκεῖνος που ἐφηύρε το ψαλτήριο και την κιθάρα. Ἡ Σελλά ἐπίσης γέννησε τον Θόβελ, και ἦταν σφυροκόπος, χαλκουργός χαλκού και σιδήρου. Ἀδελφή δε του

Θόβελ ήταν η Νοεμά. Είπε δε ο Λάμεχ στις δικές του γυναίκες, Αδά και Σελλά: Ακούσατέ μου τη φωνή, γυναίκες του Λάμεχ, δώστε αυτί στα λόγια μου, ότι άνδρα σκότωσα για το τραύμα μου, και νεανίσκο για τον μώλωπά μου. Ότι επτάκις έκδεδίκηται εκ Κάιν, εκ δὲ Λάμεχ εβδομηκοντάκις επτά.

Ο Αδάμ ἐγνώ την Εύα, τη γυναίκα του, και αυτή συλλαβούσα γέννησε γιο, και ονόμασε το όνομά του Σηθ, λέγοντας, Ο Θεός μου ανέστησε άλλο σπέρμα αντί του Άβελ, τον οποίο σκότωσε ο Κάιν. Και στον Σηθ γεννήθηκε γιος, και ονόμασε το όνομά του Ενώς· αυτός ἤλπισε να επικαλείται το όνομα Κυρίου του Θεού.

5

Αυτό το βιβλίο της γενέσεως των ανθρώπων, την ημέρα που ο Θεός έκανε τον Αδάμ, κατ εικόνα Θεού τον έκανε. Αρσενικό και θηλυκό τους έκανε, και τους ευλόγησε, και ονόμασε το όνομά τους Αδάμ, την ημέρα που τους έκανε. Έζησε δε ο Αδάμ τριάντα και διακόσια έτη, και γέννησε κατά την ιδέα του και κατά την εικόνα του, και ονόμασε το όνομά του Σήθ. Έγιναν δε οι ημέρες του Αδάμ, τις οποίες έζησε μετά το να γεννήσει τον Σηθ, επτακόσια έτη, και γέννησε υιούς και θυγατέρες. Και έγιναν όλες οι ημέρες του Αδάμ, τις οποίες έζησε, εννιακόσια τριάντα έτη, και απέθανε. Έζησε δε ο Σηθ διακόσια πέντε έτη και εγέννησε τον Ενώς. Και έζησε ο Σηθ μετά το να γεννήσει αυτόν τον Ενώς επτακόσια επτά έτη, και γέννησε υιούς και θυγατέρας. Και έγιναν όλες οι ημέρες του Σηθ δώδεκα και εννιακόσια έτη, και απέθανε. Και έζησε ο Ενώς εκατόν ενενήκοντα έτη, και γέννησε τον Καϊνάν. Και έζησε ο Ενώς μετά το να γεννήσει τον Καϊνάν, επτακόσια δεκαπέντε έτη, και γέννησε υιούς και θυγατέρες. Και έγιναν όλες οι ημέρες του Ενώς πεντακόσια εννέα έτη, και απέθανε. Και έζησε ο Καϊνάν εβδομήντα και εκατό έτη, και γέννησε τον Μαλελεήλ. Και έζησε ο

Καϊνάν, αφού γέννησε τον Μαλελεήλ, επτακόσια σαράντα έτη, και γέννησε υιούς και θυγατέρας. Και έγιναν όλες οι ημέρες του Καϊνάν δέκα έτη και εννιακόσια, και απέθανε.

Και έζησε ο Μαλελεήλ εκατόν εξήκοντα πέντε έτη, και εγέννησε τον Ιάρεδ. Και έζησε Μαλελεήλ μετά το να γεννήσει τον Ιάρεδ, τριάκοντα και επτακόσια έτη, και γέννησε υιούς και θυγατέρας. Και έγιναν όλες οι ημέρες του Μαλελεήλ πεντακόσια ενενήντα πέντε χρόνια, και πέθανε. Και έζησε ο Ιάρεδ εκατόν εξήντα δύο έτη, και εγέννησε τον Ενώχ. Και έζησε ο Ιάρεδ μετά το να γεννήσει αυτός τον Ενώχ, οκτακόσια έτη, και γέννησε υιούς και θυγατέρας. Και έγιναν όλες οι ημέρες του Ιάρεδ εννιακόσια εξήντα δύο έτη, και απέθανε. Και έζησε ο Ενώχ εκατόν εξήντα πέντε έτη, και γέννησε τον Μαθουσάλα. Ευηρέστησε δε ο Ενώχ τον Θεό μετά το να γεννήσει τον Μαθουσάλα διακόσια χρόνια, και γέννησε γιους και κόρες. Και έγιναν όλες οι ημέρες του Ενώχ τριακόσια εξήντα πέντε έτη. Και ευαρέστησε ο Ενώχ τον Θεό, και δεν βρισκόταν πια, διότι τον μετέθεσε ο Θεός. Και έζησε ο Μαθουσάλα εκατόν εξήκοντα επτά έτη, και εγέννησε τον Λάμεχ. Και έζησε ο Μαθουσάλα, αφού γέννησε τον Λάμεχ, οκτακόσια δύο χρόνια, και γέννησε γιους και κόρες. Και έγιναν όλες οι ημέρες του Μαθουσάλα που έζησε εννιακόσια εξήντα εννέα έτη, και απέθανε. Και έζησε ο Λάμεχ εκατόν ογδόντα οκτώ έτη, και γέννησε υιόν. Και ονόμασε το όνομά του Νώε, λέγοντας: Αυτός θα μας δώσει ανάπαυση από τα έργα μας, και από τους πόνους των χειρών μας, και από τη γη, την οποία κατάρασε Κύριος ο Θεός. Και έζησε ο Λάμεχ μετά το να γεννήσει αυτός τον Νώε, πεντακόσια εξήντα πέντε έτη, και γέννησε υιούς και θυγατέρες. Και έγιναν όλες οι ημέρες του Λάμεχ επτακόσια πενήντα τρία έτη και πέθανε. Και ήταν ο Νώε πεντακοσίων ετών, και γέννησε τρεις γιους, τον Σημ, τον Χαμ, τον Ιάφεθ.

Και έγινε όταν άρχισαν οι άνθρωποι να πολλαπλασιάζονται επί της γης, και γεννήθηκαν σε αυτούς θυγατέρες. Αφού είδαν δε οι υιοί του Θεού τις θυγατέρες των ανθρώπων, ότι είναι όμορφες, πήραν για τον εαυτό τους γυναίκες από όλες, τις οποίες διάλεξαν. Και είπε ο Κύριος ο Θεός: Δεν θα παραμείνει το πνεύμα μου σε αυτούς τους ανθρώπους για πάντα, επειδή είναι σάρκες· θα είναι δε οι ημέρες τους εκατόν είκοσι έτη. Οι γίγαντες ήταν επάνω στη γη εκείνες τις ημέρες, και μετά από εκείνο, καθώς εισερχόντουσαν οι υιοί του Θεού προς τις θυγατέρες των ανθρώπων, και γεννούσαν σε αυτούς, εκείνοι ήταν οι γίγαντες από αιώνος, οι άνθρωποι οι ονομαστοί.

Βλέποντας δε ο Κύριος ο Θεός ότι πολλαπλασιάστηκαν οι κακίες των ανθρώπων επί της γης, και κάθε κάποιος σκέφτεται στην καρδιά του επιμελώς τα πονηρά όλες τις ημέρες, Και ενθυμήθηκε ο Θεός ότι έκανε τον άνθρωπο επάνω στη γη, και σκέφτηκε. Και είπε ο Θεός, θα εξαλείψω τον άνθρωπο, τον οποίο έκανα, από το πρόσωπο της γης, από άνθρωπο έως κτήνος, και από ερπετά έως πετεινά του ουρανού, γιατί μετανιώνω ότι τους έκανα.

Ο Νώε όμως βρήκε χάρη ενώπιον του Κυρίου του Θεού. Αυτές είναι οι γενέσεις του Νώε. Ο Νώε ήταν άνθρωπος δίκαιος, τέλειος στη γενεά του, και ευαρέστησε στο Θεό ο Νώε. Ο Νώε εγέννησε τρεις υιούς: τον Σημ, τον Χαμ και τον Ιάφεθ. Καταστράφηκε δε η γη ενώπιον του Θεού, και γέμισε η γη με αδικία. Και είδε ο Κύριος ο Θεός τη γη, και ήταν κατεφθαρμένη, γιατί κάθε σάρκα είχε καταφθείρει τον δρόμο του πάνω στη γη. Και είπε ο Κύριος ο Θεός στον Νώε, ο καιρός κάθε ανθρώπου έχει έρθει μπροστά μου, γιατί

η γη γέμισε με αδικία από αυτούς, και ιδού εγώ θα καταστρέψω αυτούς και τη γη.

Κάνε λοιπόν για τον εαυτό σου μια κιβωτό από τετράγωνα ξύλα, θα φτιάξεις φωλιές στην κιβωτό, και θα την καλύψεις με πίσσα μέσα και έξω. Και έτσι θα κατασκευάσεις την κιβωτό: τριακοσίων πηχών το μήκος της κιβωτού, και πενήντα πηχών το πλάτος, και τριάντα πηχών το ύψος της. Μαζεύοντας θα φτιάξεις την κιβωτό, και σε ένα πήχυ θα την ολοκληρώσεις από πάνω· την πόρτα της κιβωτού θα τη φτιάξεις στο πλάι· κατώγεια, διώροφα και τριώροφα θα την κάνεις. Εγώ δε, ιδού, φέρνω τον κατακλυσμόν, ύδωρ επί την γην, να καταστρέψω κάθε σάρκα, στην οποία υπάρχει πνεύμα ζωής κάτω από τον ουρανό, και όσα υπάρχουν επί της γης, θα πεθάνουν.

Και θα στήσω τη διαθήκη μου μαζί σου, θα μπεις δε στην κιβωτό εσύ, και οι γιοι σου, και η γυναίκα σου, και οι γυναίκες των γιων σου μαζί σου. Και από όλα τα κτήνη, και από όλα τα ερπετά, και από όλα τα θηρία, και από κάθε σάρκα, δύο δύο από όλα θα εισάγεις στην κιβωτό, για να τα διατηρήσεις ζωντανά μαζί σου· αρσενικό και θηλυκό θα είναι. Από όλα τα πουλιά τα πετεινά κατά γένος, και από όλα τα κτήνη κατά γένος, και από όλα τα ερπετά που έρπουν επάνω στη γη κατά γένος τους, δύο δύο από όλα θα εισέλθουν προς σένα για να τραφούν μαζί σου, αρσενικό και θηλυκό. Εσύ δε θα πάρεις για τον εαυτό σου από όλες τις τροφές που θα φάτε, και θα τις συγκεντρώσεις προς τον εαυτό σου, και θα είναι για σένα και για εκείνους να φάνε. Και έκανε ο Νώε όλα όσα του διέταξε ο Κύριος ο Θεός· έτσι έκανε.

Και είτε ο Κύριος ο Θεός προς τον Νώε, Μπες εσύ και όλος ο οίκος σου στην κιβωτό, γιατί σε είδα δίκαιο μπροστά μου σε αυτή τη γενιά. Από τα καθαρά κτήνη να φέρεις προς εσένα επτά επτά, αρσενικό και θηλυκό, και από τα μη καθαρά κτήνη δύο δύο, αρσενικό και θηλυκό. Και από τα πουλιά του ουρανού, τα καθαρά, επτά επτά, αρσενικό και θηλυκό, και από όλα τα πουλιά τα μη καθαρά, δύο δύο, αρσενικό και θηλυκό, για να διατηρηθεί σπέρμα επί όλης της γης. Ακόμα σε επτά ημέρες εγώ θα φέρω βροχή επί τη γη, σαράντα ημέρες και σαράντα νύχτες, και θα εξαλείψω κάθε ζωντανό ον που έκανα από το πρόσωπο όλης της γης. Και ο Νώε έκανε όλα όσα του διέταξε ο Κύριος ο Θεός. Ο Νώε ήταν εξακοσίων ετών, και ο κατακλυσμός του νερού έγινε επάνω στη γη. Μπήκε δε ο Νώε και οι γιοι του, και η γυναίκα του, και οι γυναίκες των γιων του μαζί του στην κιβωτό, εξαιτίας του νερού του κατακλυσμού. Και από τα καθαρά πουλιά, και από τα μη καθαρά πουλιά, και από τα καθαρά κτήνη, και από τα μη καθαρά κτήνη, και από όλα τα ερπετά επί της γης, Δύο δύο εισήλθαν προς τον Νώε στην κιβωτό, αρσενικό και θηλυκό, καθώς είχε διατάξει ο Θεός τον Νώε. Και έγινε μετά τις επτά ημέρες, και το νερό του κατακλυσμού ήρθε επάνω στη γη. Στο εξακοσιοστό έτος της ζωής του Νώε, του δεύτερου μήνα, την εβδόμη και εικοστή του μήνα, αυτή την ημέρα έσπασαν όλες οι πηγές της αβύσσου, και οι καταρράκτες του ουρανού άνοιξαν. Και έγινε η βροχή επί της γης σαράντα ημέρες και σαράντα νύχτες. Σε αυτήν την ημέρα μπήκε ο Νώε, ο Σημ, ο Χαμ, ο Ιάφεθ, οι γιοι του Νώε, και η γυναίκα του Νώε, και οι τρεις γυναίκες των γιων του μαζί του, στην κιβωτό. Και όλα τα θηρία κατά γένος, και όλα τα κτήνη κατά γένος, και κάθε ερπετό που κινείται επί της γης κατά γένος, και κάθε πετεινό πουλί κατά γένος του, Εισήλθαν προς τον Νώε στην κιβωτό, δύο δύο, αρσενικό και θηλυκό, από κάθε σάρκα στην οποία υπάρχει πνεύμα ζωής. Και τα εισερχόμενα, αρσενικό και θηλυκό από κάθε

σάρκα, εισήλθαν, καθώς διέταξε ο Θεός τον Νώε, και ο Κύριος ο Θεός έκλεισε την κιβωτό από έξω.

Και έγινε ο κατακλυσμός σαράντα ημέρες και σαράντα νύχτες επί της γης, και πληθύνθηκε το νερό, και ύψωσε την κιβωτό, και υψώθηκε από τη γη. Και επικρατούσε το νερό και πολλαπλασιαζόταν πάρα πολύ επάνω στη γη, και η κιβωτός μεταφερόταν επάνω στο νερό. Το νερό επικρατούσε πάρα πολύ επί της γης, και κάλυψε όλα τα υψηλά βουνά που ήταν κάτω από τον ουρανό. Δεκαπέντε πήχεις υπεράνω υψώθηκε το νερό και κάλυψε όλα τα υψηλά βουνά. Και πέθανε κάθε σάρκα που κινούνταν επάνω στη γη, των πτηνών, και των κτηνών, και των θηρίων, και κάθε ερπετό που κινούνταν επάνω στη γη, και κάθε άνθρωπος. Και όλα όσα είχαν πνοή ζωής, και κάθε τι που ήταν επάνω στην ξηρά, πέθανε. Και εξάλειψε κάθε ανάστημα που ήταν επί προσώπου της γης, από ανθρώπου έως κτήνους, και ερπετών, και των πετεινών του ουρανού, και εξαλείφθησαν από της γης, και κατελείφθη μόνος ο Νώε, και οι μετ αυτού εν τη κιβωτώ. Και υψώθηκε το νερό επί της γης εκατόν πενήντα ημέρες.

8

Και θυμήθηκε ο Θεός τον Νώε, και όλα τα θηρία, και όλα τα κτήνη, και όλα τα πετεινά, και όλα τα ερπετά που έρπαν, όσα ήταν μαζί του στην κιβωτό, και έφερε ο Θεός πνεύμα επάνω στη γη, και σταμάτησε το νερό. Και καλύφθηκαν οι πηγές της αβύσσου, και οι καταρράκτες του ουρανού, και συγκρατήθηκε η βροχή από τον ουρανό. Και υποχωρούσε το νερό πηγαίνοντας από τη γη, και μειωνόταν το νερό μετά από εκατόν πενήντα ημέρες. Και κάθισε η κιβωτός στον έβδομο μήνα, στην εικοστή εβδόμη του μήνα, επάνω στα όρη του Αραράτ. Το νερό όμως ελαττωνόταν μέχρι τον δέκατο μήνα. Και στον δέκατο μήνα, την πρώτη του μήνα, φάνηκαν οι

κορυφές των βουνών. Και έγινε μετά σαράντα ημέρες, άνοιξε ο Νώε το παράθυρο της κιβωτού, το οποίο είχε κάνει. Και έστειλε τον κόρακα, και αφού βγήκε, δεν επέστρεψε μέχρι να στεγνώσει το νερό από τη γη. Και έστειλε την περιστέρα μετά από αυτόν, να δει αν είχε υποχωρήσει το νερό από τη γη. Και μη βρίσκοντας η περιστέρα ανάπαυση για τα πόδια της, επέστρεψε προς αυτόν στην κιβωτό, γιατί νερό ήταν πάνω σε όλο το πρόσωπο της γης, και απλώνοντας το χέρι την πήρε και την έφερε προς τον εαυτό του μέσα στην κιβωτό. Και αφού περίμενε ακόμα επτά άλλες ημέρες, έστειλε πάλι το περιστέρι από την κιβωτό. Και επέστρεψε προς αυτόν η περιστέρα το προς εσπέραν, και είχε φύλλο ελιάς στο στόμα της, και έγνω ο Νώε ότι είχε υποχωρήσει το νερό από τη γη. Και αφού περίμενε ακόμη επτά άλλες ημέρες, έστειλε πάλι την περιστέρα, και αυτή δεν επέστρεψε πια σε αυτόν. Και έγινε στο εξακοσιοστό πρώτο έτος στη ζωή του Νώε, τον πρώτο μήνα, την πρώτη του μήνα, έλειψε το νερό από τη γη. Και αποκάλυψε ο Νώε τη στέγη της κιβωτού που είχε φτιάξει, και είδε ότι έλειψε το νερό από το πρόσωπο της γης. Στον δεύτερο μήνα ξηράθηκε η γη, στην εικοστή έβδομη του μήνα.

Και είπε ο Κύριος ο Θεός προς τον Νώε, λέγοντας, Βγες έξω από την κιβωτό εσύ, και η γυναίκα σου, και οι γιοι σου, και οι γυναίκες των γιων σου μαζί σου, Και όλα τα θηρία όσα είναι μαζί σου, και κάθε πλάσμα από πουλιά έως κτήνη, και κάθε ερπετό που κινείται επάνω στη γη, βγάλε μαζί σου. Και αυξάνεστε και πληθύνετε επάνω στη γη. Και βγήκε ο Νώε, και η γυναίκα του, και οι γιοι του, και οι γυναίκες των γιων του μαζί του, Και όλα τα θηρία, και όλα τα κτήνη, και κάθε πουλί, και κάθε ερπετό που κινείται επάνω στη γη, κατά το είδος τους, βγήκαν από την κιβωτό.

Και ο Νώε οικοδόμησε θυσιαστήριο στον Κύριο, και πήρε από όλα τα καθαρά κτήνη και από όλα τα καθαρά πετεινά, και τα ανέφερε ως ολοκαύτωμα επάνω στο θυσιαστήριο. Και μύρισε ο Κύριος ο Θεός μυρωδιά ευωδίας. Και είπε ο Κύριος ο Θεός σκεπτόμενος: Δεν θα προσθέσω πια να καταρασθώ τη γη εξαιτίας των έργων των ανθρώπων, διότι η διάνοια του ανθρώπου βρίσκεται επιμελώς στα πονηρά από τη νεότητά του· δεν θα προσθέσω λοιπόν πια να πατάξω κάθε ζώσα σάρκα, καθώς έκανα. Όλες τις ημέρες της γης, σπέρμα και θερισμός, ψύχος και καύμα, θέρος και έαρ, ημέρα και νύχτα, δεν θα σταματήσουν.

9

Και ευλόγησε ο Θεός τον Νώε και τους γιους του, και τους είπε: Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε, και γεμίστε τη γη, και κυριαρχήστε σε αυτήν. Και ο τρόμος και ο φόβος σας θα είναι επάνω σε όλα τα θηρία της γης, επάνω σε όλα τα πετεινά του ουρανού, και επάνω σε όλα τα κινούμενα επάνω στη γη, και επάνω σε όλους τους ιχθύες της θάλασσας· στα χέρια σας τα έχω δώσει. Και κάθε ερπετό που ζει θα είναι σε εσάς για τροφή· όπως τα λαχανικά του χόρτου, έχω δώσει σε εσάς τα πάντα. Πλην κρέας με αίμα ψυχής δεν θα φάτε. Διότι το δικό σας αίμα των ψυχών σας θα το εκζητήσω από τα χέρια όλων των θηρίων, και από τα χέρια του ανθρώπου αδελφού θα εκζητήσω την ψυχή του ανθρώπου. Όποιος χύνει αίμα ανθρώπου, αντί του αίματός του θα χυθεί, γιατί κατ εικόνα Θεού έκανα τον άνθρωπον. Εσείς δε αυξάνεσθε και πληθύνεσθε και γεμίστε τη γη και κυριαρχήστε σε αυτήν.

Και είπε ο Θεός στον Νώε και στους γιους του μαζί του λέγοντας Και ιδού, εγώ εγκαθιστώ την διαθήκη μου με σας και με τους απογόνους σας μετά από σας. Και με κάθε ψυχή που ζει μαζί σας, από τα πτηνά και από τα κτήνη, και με όλα τα θηρία της γης,

όσα είναι μαζί σας, από όλα όσα βγήκαν από την κιβωτό. Και θα στήσω την διαθήκη μου προς εσάς, και δεν θα πεθάνει κάθε σάρκα πια από το νερό του κατακλυσμού, και δεν θα υπάρξει πια κατακλυσμός νερού, να καταστρέψει όλη τη γη. Και είπε ο Κύριος ο Θεός προς τον Νώε: Τούτο είναι το σημείο της διαθήκης που εγώ δίνω ανάμεσα σε εμένα και σε εσάς, και ανάμεσα σε κάθε ζωντανή ψυχή που είναι μαζί σας, για αιώνιες γενεές. Το τόξο μου το θέτω στο σύννεφο, και θα είναι σημάδι διαθήκης ανάμεσα σε μένα και τη γη. Και θα είναι όταν εγώ συννεφιάσω νεφέλες πάνω στη γη, θα φανεί το τόξο στο σύννεφο. Και θα θυμηθώ τη διαθήκη μου, η οποία είναι ανάμεσα σε εμένα και σε εσάς, και ανάμεσα σε κάθε ψυχή ζωντανή σε κάθε σάρκα, και δεν θα είναι πια το νερό σε κατακλυσμό, ώστε να εξαλείψει κάθε σάρκα. Και θα είναι το τόξο μου στο σύννεφο, και θα το δω για να θυμηθώ την αιώνια διαθήκη ανάμεσα σε εμένα και τη γη, και ανάμεσα σε κάθε ζώσα ψυχή σε κάθε σάρκα, η οποία είναι επάνω στη γη. Και είπε ο Θεός στον Νώε: Αυτό είναι το σημείο της διαθήκης που έκανα ανάμεσα σε μένα και ανάμεσα σε κάθε σάρκα που είναι επάνω στη γη.

Ήταν δε οι υιοί του Νώε που βγήκαν από την κιβωτό ο Σημ, ο Χαμ και ο Ιάφεθ. Ο Χαμ δε ήταν πατέρας του Χαναάν. Αυτοί οι τρεις είναι οι γιοι του Νώε, από αυτούς διασκορπίστηκαν σε όλη τη γη. Και άρχισε ο Νώε, άνθρωπος γεωργός της γης, και φύτεψε αμπελώνα. Και ήπιε από το κρασί, και μέθυσε, και γυμνώθηκε μέσα στο σπίτι του. Και είδε ο Χαμ, ο πατέρας του Χαναάν, τη γύμνωση του πατέρα του, και βγαίνοντας το ανήγγειλε στους δύο αδελφούς του έξω. Και αφού πήραν ο Σημ και ο Ιάφεθ το μιάτιο, το έβαλαν επάνω στους δύο ώμους τους, και πήγαν προς τα πίσω, και σκέπασαν τη γύμνια του πατέρα τους, και το πρόσωπό τους ήταν προς τα πίσω, και τη γύμνια του πατέρα τους δεν είδαν. Εύπνησε δὲ ὁ Νῶε ἀπὸ τὸ κρασί καὶ ἔμαθε ὅσα ἔκανε σὲ αὐτὸν ὁ νεότερος γιὸς του. Και είπε: Επικατάρατος ο Χαναάν· θα είναι

υπηρέτης στους αδελφούς του. Και είπε: Ευλογημένος ο Κύριος, ο Θεός του Σημ, και ο Χαναάν θα είναι δούλος του. Ας πλατύνει ο Θεός τον Ιάφεθ, και ας κατοικήσει στα σπίτια του Σημ, και ας γίνει ο Χαναάν δούλος του.

Έζησε δε ο Νώε μετά τον κατακλυσμό τριακόσια πενήντα έτη. Και έγιναν όλες οι ημέρες του Νώε εννιακόσια πενήντα έτη, και απέθανε.

10

Αυτές είναι οι γενέσεις των υιών του Νώε, Σημ, Χαμ, Ιάφεθ, και γεννήθηκαν σε αυτούς υιοί μετά τον κατακλυσμό.

Οι γιοι του Ιάφεθ: Γαμέρ, Μαγώγ, Μαδοί, Ιωβάν, Ελισά, Θοβέλ, Μοσόχ και Θείρας. Και οι υιοί του Γαμέρ: Ασχανάζ, Ριφάθ και Θοργαμά. Και οι υιοί του Ιωβάν: Ελισά, και Θαρσείς, Κήτιοι, Ρόδιοι. Από αυτούς χωρίστηκαν τα νησιά των εθνών στη γη τους, ο καθένας κατά γλώσσα, στις φυλές τους και στα έθνη τους.

Οι υιοί δε του Χαμ ήταν ο Χους, και ο Μεσραΐν, ο Φουδ, και ο Χαναάν. Οι υιοί δε του Χους: Σαβά, και Ευιλά, και Σαβαθά, και Ρεγμά, και Σαβαθακά· οι υιοί δε του Ρεγμά: Σαβά και Δαδάν. Ο Χους εγέννησε τον Νεβρώδ· αυτός άρχισε να είναι γίγαντας επί της γης. Αυτός ήταν γίγαντας κυνηγός ενώπιον Κυρίου του Θεού· γι αυτό θα πουν: Ως Νεβρώδ, γίγαντας κυνηγός ενώπιον Κυρίου. Και έγινε αρχή της βασιλείας του η Βαβυλώνα, και η Ορέχ, και η Αρχάδ, και η Χαλάννη, στη γη Σεναάρ. Από τη γη εκείνη βγήκε ο Ασσούρ, και έκτισε τη Νινευϊ, και την πόλη Ροωβώθ, και τη Χαλάχ, και τη Δασή ανάμεσα στη Νινευή και ανάμεσα στη Χαλάχ· αυτή η πόλη είναι μεγάλη. Και ο Μεσραΐν εγέννησε τους Λουδιείμ, τους Νεφθαλείμ, τους Ενεμετιείμ και τους Λαβιείμ. Και

τους Πατροσωνιείμ, και τους Χασμωνιείμ, από όπου βγήκαν οι Φυλιστιείμ, και τους Γαφθοριείμ. Ο Χαναάν εγέννησε τον Σιδώνα, τον πρωτότοκό του, και τον Χετταίον. και τον Ιεβουσαίο, και τον Αμορραίο, και τον Γεργεσαίο και τον Ευαίο, και τον Αρουκαίο, και τον Ασενναίο, Και τον Αράδιον, και τον Σαμαραίον, και τον Αμαθί. Και μετά από αυτό διασκορπίστηκαν οι φυλές των Χαναναίων. Και έγιναν τα όρια των Χαναναίων από τη Σιδώνα έως να έλθει κανείς στη Γεραρά και τη Γάζα, έως να έλθει κανείς στα Σόδομα και τα Γόμορρα, την Αδαμά και τα Σεβωίμ έως τη Δασά. Αυτοί οι υιοί του Χαμ, στις φυλές τους, κατά τις γλώσσες τους, στις χώρες τους, και στα έθνη τους.

Και στον Σημ εγεννήθη και αυτός πατέρας όλων των υιών Έβερ, αδελφός Ιάφεθ του μεγαλύτερου. Οι υιοί του Σημ: Ελάμ, Ασσούρ, Αρφαξάδ, Λούδ, Αράμ και Καϊνάν. Και οι υιοί του Αράμ ήταν ο Ουζ, ο Ουλ, ο Γατέρ και ο Μοσόχ. Και ο Αρφαξάδ γέννησε τον Καϊνάν, και ο Καϊνάν γέννησε τον Σαλά, και ο Σαλά γέννησε τον Έβερ. Και στον Έβερ γεννήθηκαν δύο γιοι· το όνομα του ενός ήταν Φαλέγ, γιατί στις ημέρες του διαμερίστηκε η γη, και το όνομα του αδελφού του ήταν Ιεκτάν. Ο Joktan εγέννησε τον Elmodad, τον Saleth, τον Sarmoth και τον Jerach. Και Οδορρά, και Αιβήλ, και Δεκλά, και Ευάλ. και Αβιμαέλ και Σαβά, Και ο Ουφείρ, και η Ευειλά, και ο Ιωβάβ· όλοι αυτοί ήταν γιοι του Ιεκτάν. Και η κατοίκησή τους έγινε από τη Μασσή έως να έλθουν στο όρος Σαφηρά των ανατολών. Αυτοί οι υιοί του Σημ, στις φυλές τους, κατά τις γλώσσες τους, στις χώρες τους, και στα έθνη τους. Αυτές είναι οι φυλές των υιών του Νώε κατά τις γενέσεις τους, κατά τα έθνη τους. Από αυτούς διασκορπίστηκαν τα έθνη επί της γης μετά τον κατακλυσμόν.

Και ήταν όλη η γη ένα χείλος, και μία φωνή για όλους. Και έγινε όταν κινήθηκαν από τις ανατολές, βρήκαν πεδιάδα στη γη Σεναιάρ, και κατοίκησαν εκεί. Και είπε ένας άνθρωπος στον πλησίον του: Έλα να φτιάξουμε πλίνθους και να τις ψήσουμε στη φωτιά. Και έγινε για αυτούς η πλίνθος πέτρα, και η ασφαλτος ήταν για αυτούς ο πηλός. Και είπαν: Δεύτε να οικοδομήσουμε για τον εαυτό μας πόλη και πύργο, του οποίου η κορυφή θα φτάνει μέχρι τον ουρανό, και να κάνουμε για τον εαυτό μας όνομα, πριν διασκορπιστούμε πάνω στο πρόσωπο όλης της γης. Και κατέβηκε ο Κύριος να δει την πόλη και τον πύργο, τον οποίο έχτισαν οι γιοι των ανθρώπων. Και είπε ο Κύριος: Ιδού, ένα γένος και ένα χείλος όλων, και αυτό άρχισαν να κάνουν, και τώρα δεν θα αποτύχουν σε όλα όσα επιχειρήσουν να κάνουν. Ελάτε, και αφού κατέβουμε ως μπερδέψουμε εκεί τη γλώσσα τους, ώστε να μην ακούει ο καθένας τη φωνή του διπλανού του. Και ο Κύριος τους διασκόρπισε από εκεί στο πρόσωπο όλης της γης, και σταμάτησαν να χτίζουν την πόλη και τον πύργο. Γι αυτό εκλήθη τὸ ὄνομά της Σύγχυσις, ὅτι ἐκεῖ συνέχεε ὁ Κύριος τὰ χεῖλη ὅλης τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ διέσπειρεν αὐτοὺς ὁ Κύριος σὲ ὅλη τὴ γῆ.

Και αυτές είναι οι γενέσεις του Σημ, και ο Σημ ήταν εκατό ετών, όταν γέννησε τον Αρφαζάδ, το δεύτερο έτος μετά τον κατακλυσμό. Και έζησε ο Σημ, μετά το να γεννήσει τον Αρφαζάδ, πεντακόσια χρόνια, και γέννησε γιους και θυγατέρες, και πέθανε. Και έζησε ο Αρφαζάδ εκατόν τριάντα πέντε έτη και γέννησε τον Καϊνάν. Και έζησε ο Αρφαζάδ, αφού γέννησε τον Καϊνάν, τετρακόσια χρόνια, και γέννησε γιους και θυγατέρες, και πέθανε. Και έζησε ο Καϊνάν εκατό και τριάντα χρόνια, και γέννησε τον Σαλά, και έζησε ο Καϊνάν, αφού γέννησε τον Σαλά, τριακόσια τριάντα χρόνια, και γέννησε γιους και θυγατέρες, και πέθανε. Και έζησε ο Σαλά εκατόν τριάκοντα έτη και εγέννησε τον Έβερ. Και έζησε ο Σαλά μετά το να γεννήσει τον Έβερ τριακόσια τριάντα

έτη, και γέννησε υιούς και θυγατέρες, και απέθανε. Και έζησε ο Έβερ εκατόν τριάντα τέσσερα έτη, και γέννησε τον Φαλέγ. Και έζησε ο Έβερ, αφού γέννησε τον Φαλέγ, διακόσια εβδομήκοντα χρόνια, και γέννησε γιους και θυγατέρες, και πέθανε. Και έζησε ο Φαλέγ εκατόν τριάκοντα έτη, και γέννησε τον Ραγαύ. Και έζησε ο Φαλέγ, αφού γέννησε τον Ραγαύ, εννέα και διακόσια έτη, και γέννησε υιούς και θυγατέρας, και απέθανε. Και έζησε ο Ραγαύ εκατόν τριάκοντα δύο έτη, και γέννησε τον Σερούχ. Και έζησε ο Ραγαύ, αφού γέννησε τον Σερούχ, διακόσια επτά έτη, και γέννησε υιούς και θυγατέρας, και απέθανε. Και έζησε ο Σερούχ εκατό τριάντα έτη και γέννησε τον Ναχώρ. Και έζησε ο Σερούχ, μετά το να γεννήσει αυτόν τον Ναχώρ, διακόσια έτη, και γέννησε υιούς και θυγατέρες, και απέθανε. Και έζησε ο Ναχώρ εκατόν εβδομηκονταεννέα έτη, και εγέννησε τον Θάρρα. Και έζησε ο Ναχώρ, αφού γέννησε τον Θάρρα, εκατόν εικοσιπέντε χρόνια, και γέννησε γιους και θυγατέρες, και πέθανε. Και έζησε ο Θάρρα εβδομήκοντα έτη και γέννησε τον Άβραμ, τον Ναχώρ και τον Αρράν.

Αυτές είναι οι γενέσεις του Θάρρα. Ο Θάρρα εγέννησε τον Άβραμ, τον Ναχώρ και τον Αρράν, και ο Αρράν εγέννησε τον Λωτ. Και απέθανε ο Αρράν ενώπιον του Θάρρα, του πατέρα του, στη γη όπου γεννήθηκε, στη χώρα των Χαλδαιών. Και πήραν ο Άβραμ και ο Ναχώρ για τον εαυτό τους γυναίκες· το όνομα της γυναίκας του Άβραμ ήταν Σάρα, και το όνομα της γυναίκας του Ναχώρ ήταν Μελχά, θυγατέρα του Αρράν, και πατέρας της Μελχά και πατέρας της Ιεσχά. Και ήταν η Σάρα στείρα, και δεν έκανε παιδιά. Και πήρε ο Θάρρα τον Άβραμ, γιο του, και τον Λωτ, γιο του Αρράν, γιο του γιου του, και τη Σάρα, τη νύφη του, γυναίκα του Άβραμ του γιου του, και τους έβγαλε από τη χώρα των Χαλδαιών, για να πάνε στη γη της Χαναάν, και ήρθαν μέχρι τη Χαρράν, και κατοίκησε

εκεί. Και έγιναν όλες οι ημέρες του Θάρρα στη γη Χαρράν διακόσια πέντε έτη, και απέθανε ο Θάρρα στη Χαρράν.

12

Και είπε ο Κύριος στον Άβραμ, βγες από τη γη σου, και από τη συγγένειά σου, και από το σπίτι του πατέρα σου, και έλα στη γη, την οποία θα σου δείξω. Και θα σε κάνω μέγα έθνος, και θα σε ευλογήσω, και θα μεγαλύνω το όνομά σου, και θα είσαι ευλογημένος. Και θα ευλογήσω αυτούς που σε ευλογούν, και θα καταρασθώ αυτούς που σε καταριούνται, και θα ευλογηθούν σε σένα όλες οι φυλές της γης. Και πήγε ο Άβραμ, καθώς του μίλησε ο Κύριος, και πήγε μαζί του ο Λωτ. Ο Άβραμ δε ήταν εβδομηκονταπέντε ετών, όταν βγήκε από τη Χαρράν. Και πήρε ο Άβραμ τη Σάρα, τη γυναίκα του, και τον Λωτ, γιο του αδελφού του, και όλα τα υπάρχοντά τους όσα είχαν αποκτήσει, και κάθε ψυχή που είχαν αποκτήσει από τη Χαρράν, και βγήκαν για να πάνε στη γη της Χαναάν. Και ο Άβραμ διώδευσε τη γη κατά μήκος της έως τον τόπο Συχέμ, στη δρυ την υψηλή, οι δε Χαναναίοι τότε κατοικούσαν τη γη. Και εφάνη ο Κύριος στον Άβραμ και του είπε: Στο σπέρμα σου θα δώσω τη γη αυτή. Και έχτισε εκεί ο Άβραμ θυσιαστήριο στον Κύριο που του εφάνη. Και αποχώρησε από εκεί προς το όρος ανατολικά της Βαιθήλ, και έστησε εκεί την σκηνή του στη Βαιθήλ προς τη θάλασσα, και η Αγγαί προς ανατολάς, και έχτισε εκεί θυσιαστήριο στον Κύριο, και επικαλέστηκε το όνομα του Κυρίου. Και ο Άβραμ έφυγε, και αφού πήγε στρατοπέδευσε στην έρημο.

Και έγινε λιμός επάνω στη γη, και κατέβηκε ο Άβραμ στην Αίγυπτο να παροικήσει εκεί, γιατί ενισχύθηκε ο λιμός επάνω στη γη. Έγινε δε όταν πλησίασε ο Άβραμ να εισέλθει στην Αίγυπτο, είπε ο Άβραμ στη Σάρα, τη γυναίκα του: Γνωρίζω εγώ ότι είσαι

γυναίκα ευπρόσωπη. Θα είναι λοιπόν, όταν σε δουν οι Αιγύπτιοι, θα πουν ότι αυτή είναι η γυναίκα του, και θα σκοτώσουν εμένα, αλλά εσένα θα σε κρατήσουν. Είπα λοιπόν ότι είμαι αδελφή του, ώστε να μου πάει καλά εξαιτίας σου, και θα ζήσει η ψυχή μου χάρη σε σένα. Έγινε δε, όταν μπήκε ο Άβραμ στην Αίγυπτο, οι Αιγύπτιοι είδαν τη γυναίκα του, ότι ήταν πολύ όμορφη. Και την είδαν οι άρχοντες του Φαραώ, και την επαίνεσαν στον Φαραώ, και την οδήγησαν στο σπίτι του Φαραώ. Και τον Άβραμ τον μεταχειρίστηκαν καλά εξαιτίας της, και απέκτησε πρόβατα, και μωσχάρια, και γαϊδούρια, και υπηρέτες, και υπηρέτριες, και ημιόνους, και καμήλες. Και έπληξε ο Θεός τον Φαραώ με μεγάλες και φοβερές πληγές, και τον οίκο του, εξαιτίας της Σάρας, της γυναίκας του Άβραμ. Κάλεσε δε ο Φαραώ τον Άβραμ και είπε: Τι αυτό έκανες σε μένα; Γιατί δεν μου ανήγγειλες ότι είναι γυναίκα σου; Γιατί είπες ότι είναι αδελφή μου; Και την πήρα για γυναίκα μου, και τώρα ιδού η γυναίκα σου μπροστά σου, πάρτη και φύγε. Και ο Φαραώ διέταξε άνδρες σχετικά με τον Άβραμ να τον συνοδεύσουν, και τη γυναίκα του, και όλα όσα ήταν δικά του.

13

Ανέβηκε δε ο Άβραμ από την Αίγυπτο, αυτός και η γυναίκα του και όλα τα υπάρχοντά του και ο Λωτ μαζί του, προς την έρημο. Ο Άβραμ δε ήταν πολύ πλούσιος σε κτήνη, και σε ασήμι, και σε χρυσάφι. Και πήγε από εκεί που ήρθε προς την έρημο μέχρι τη Βαιθήλ, μέχρι του τόπου όπου ήταν η σκηνή του προηγουμένως, ανάμεσα στη Βαιθήλ και ανάμεσα στην Αγγαί. Στον τόπο του θυσιαστηρίου, όπου είχε κάνει την αρχή, και εκεί ο Άβραμ επεκαλέστηκε το όνομα του Κυρίου. Και ο Λωτ που ταξίδευε μαζί με τον Άβραμ είχε πρόβατα, και βόδια, και σκηνές. Και δεν χωρούσε αυτούς η γη να κατοικούν μαζί, διότι ήταν τα υπάρχοντά τους πολλά, και δεν χωρούσε αυτούς η γη να κατοικούν μαζί. Και

ἐγένεε μάχη ανάμεσα στους ποιμένες των κτηνῶν του Ἀβραμ και ανάμεσα στους ποιμένες των κτηνῶν του Λωτ, οι δε Χαναναῖοι και οι Φερεζαῖοι τότε κατοικοῦσαν τη γη. Εἶπε δε ο Ἀβραμ στον Λωτ: Μη γίνεε μάχη ανάμεσα σε ἐμένα και σένα, και ανάμεσα στους ποιμένες μου και στους ποιμένες σου, γιατί ἐμεῖς εἴμαστε ἀδελφοί. Δεν εἶναι ἀραγε ὅλη η γη μπροστά σου; Χωρίσου ἀπὸ ἐμένα· αν ἐσύ πας προς τα αριστερά, ἐγὼ θα πάω προς τα δεξιά, αν δε ἐσύ πας προς τα δεξιά, ἐγὼ θα πάω προς τα αριστερά. Και σηκώνοντας ο Λωτ τα μάτια του, εἶδε ὅλη την περιοχή του Ιορδάνη, ὅτι ὅλη ἦταν ποτισμένη, πριν καταστρέψει ο Θεὸς τα Σόδομα και τα Γόμορρα, σαν τον παράδεισο του Θεοῦ, και σαν τη γη της Αἰγύπτου, μέχρι να φτάσει κανεῖς στα Ζόγορα. Και ο Λωτ ἐξέλεξε για τον εαυτό του ὅλη την περίχωρο του Ιορδάνη, και ο Λωτ ἀναχώρησε ἀπὸ ἀνατολῶν, και χωρίστηκαν ο καθένας ἀπὸ τον ἀδελφό του. Ο Ἀβραμ κατοίκησε στη γη της Χαναάν, ἐνὼ ο Λωτ κατοίκησε σε πόλη των περιχώρων και ἐστήσε τη σκηνή του στα Σόδομα. Οι ἄνθρωποι ὁμως στα Σόδομα ἦταν πονηροὶ και ἀμαρτωλοὶ ἐνώπιον του Θεοῦ σφόδρα. Ο δε Θεὸς εἶπε στον Ἀβραμ μετὰ το να χωριστεῖ ο Λωτ ἀπὸ αὐτόν, Ἀνάβλεψε με τα μάτια σου, και δεξ ἀπὸ τον τόπο ὅπου τώρα εἶσαι προς βορρὰν και νότον και ἀνατολὰς και θάλασσαν, ὅτι ὅλη την γη που βλέπεις, σε σένα θα τη δώσω και στους ἀπογόνους σου για πάντα. Καὶ θὰ κάνω τὸ σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμο τῆς γῆς· ἐὰν δύνатаί τις νὰ ἐξαριθμήσει τὴν ἄμμο τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα σου θὰ ἐξαριθμηθεῖ. Ἀφοῦ σηκωθείς, διάσχισε τη γη και στο μήκος της και στο πλάτος, γιατί σε σένα θα τη δώσω και στο σπέρμα σου για πάντα. Και αφοῦ μετακίνησε τη σκηνή του ο Ἀβραμ, ἦλθε και κατοίκησε κοντὰ στη δρυ της Μαμβρή, η ὁποία ἦταν στη Χεβρών, και ἐχτισε ἐκεῖ θυσιαστήριο στον Κύριο.

Ἐγινε δε στη βασιλεία του Αμαρφάλ, βασιλέα της Σενναάρ, και του Αριώχ, βασιλέα της Ελλασάρ, του Χοδολλογομόρ, βασιλέα του Ελάμ, και του Θαργάλ, βασιλέα των εθνών, Ἐκαναν πόλεμο με τον Βαλλά, βασιλέα των Σοδόμων, και με τον Βαρσά, βασιλέα της Γομόρρας, και με τον Σενναάρ, βασιλέα της Αδαμά, και με τον Συμοβόρ, βασιλέα των Σεβωείμ, και με τον βασιλέα Βαλάκ· αυτή είναι η Σηγώρ. Ὅλοι αυτοί συμφώνησαν για τη φάραγγα την αλμυρή, αυτή η θάλασσα των αλάτων. Δώδεκα ἔτη αυτοί εδούλευσαν τον Χοδολλογομόρ, αλλά το δέκατο τρίτο ἔτος αποστάτησαν. Στο δέκατο τέταρτο ἔτος ἦρθε ο Χοδολλογομόρ και οι βασιλεῖς μαζί του, και κατέκοψαν τους γίγαντες στην Ασταρώθ και Καρναϊμ, και ισχυρά ἔθνη μαζί τους, και τους Ομμαίους στην πόλη Σαυή. Και τους Χορραίους που ἦταν στα ὄρη Σηεῖρ, μέχρι της τερέβινθου της Φαράν, η οποία είναι στην ἔρημο. Και αφού επέστρεψαν, ἦρθαν στην πηγή της κρίσεως, αυτή είναι η Κάδης, και κατέκοψαν όλους τους ἄρχοντες του Αμαλήκ, και τους Αμορραίους που κατοικοῦσαν στην Ασασονθαμάρ. Εξήλθε δε ο βασιλιάς των Σοδόμων, και ο βασιλιάς της Γομόρρας, και ο βασιλιάς της Αδαμά, και ο βασιλιάς των Σεβωείμ, και ο βασιλιάς του Βαλάκ, αυτή είναι η Σηγώρ, και παρατάχθηκαν εναντίον τους για πόλεμο στην κοιλάδα, την αλμυρή. προς τον Χοδολλογομόρ βασιλιά του Ελάμ, και τον Θαργάλ βασιλιά των εθνών, και τον Αμαρφάλ βασιλιά της Σενναάρ, και τον Αριώχ βασιλιά της Ελλασάρ, οι τέσσερις βασιλεῖς εναντίον των πέντε. Η αλμυρή κοιλάδα εἶχε φρέατα ασφάλτου· ἔφυγε δε ο βασιλιάς των Σοδόμων και ο βασιλιάς των Γομόρρων, και ἔπεσαν εκεί, ενώ οι εναπομείναντες ἔφυγαν προς την ορεινή. Πήραν δε ὅλη την ἵππο των Σοδόμων και Γομόρρας, και ὅλα τα τρόφιμά τους, και ἔφυγαν. Πήραν δε και τον Λωτ, τον υἱό του ἀδελφού του Ἀβραμ, και την αποσκευή του, και ἔφυγαν, γιατί κατοικοῦσε στα Σόδομα.

Αφού έφτασε, κάποιος από τους διασωθέντες ανήγγειλε στον Άβραμ τον Εβραίο. Αυτός δε κατοικούσε παρά την δρυ της Μαμβρή του Αμορραίου, του αδελφού του Εσχώλ και του αδελφού του Αυνάν, οι οποίοι ήσαν σύμμαχοι του Άβραμ. Ακούοντας δε ο Άβραμ ότι αιχμαλωτίστηκε ο Λωτ, ο αδελφός του, αρίθμησε τους ιδίους οικογενείς του, τριακόσιους δέκα και οκτώ, και καταδίωξε πίσω τους έως τη Δαν. Και έπεσε επάνω τους τη νύχτα ο ίδιος και οι υπηρέτες του, και τους χτύπησε, και τους καταδίωξε μέχρι τη Χοβά, που βρίσκεται αριστερά της Δαμασκού. Και επέστρεψε όλη την ίππο των Σοδόμων, και τον Λωτ τον ανιψιό του επέστρεψε, και όλα τα υπάρχοντά του, και τις γυναίκες, και τον λαό. Βγήκε δε ο βασιλιάς των Σοδόμων εις συνάντησή του, μετά το να επιστρέψει αυτός από την κοπή του Χοδολλογομόρ και των βασιλιάδων που ήταν μαζί του, στην κοιλάδα του Σαβύ· αυτό ήταν το πεδίο των βασιλιάδων.

Και ο Μελχισεδέκ, βασιλιάς της Σαλήμ, έφερε ψωμιά και κρασί· ήταν δε ιερέας του Θεού του Ύψιστου. Και ευλόγησε τον Άβραμ, και είπε· Ευλογημένος ο Άβραμ από τον Θεό τον Ύψιστο, ο οποίος έκτισε τον ουρανό και τη γη. Και ευλογημένος ο Θεός ο Ύψιστος, ο οποίος παρέδωκε τους εχθρούς σου υποχείριους σε σένα, και έδωσε σε αυτόν ο Άβραμ δεκάτη από όλα. Είπε δε ο βασιλιάς των Σοδόμων προς τον Άβραμ, Δώσε μου τους άνδρες, αλλά πάρε για τον εαυτό σου το άλογο. Είπε δε ο Άβραμ προς τον βασιλέα των Σοδόμων: Εκτείνω την χείρα μου προς τον Κύριον, τον Θεόν τον Ύψιστον, ο οποίος έκτισε τον ουρανό και την γη, Αν από νήμα έως λουρί υποδήματος θα πάρω από όλα τα δικά σου, για να μη πεις ότι εγώ επλούτισα τον Άβραμ. Πλην αυτών που έφαγαν οι νεανίσκοι, και της μερίδας των ανδρών που συμπορεύθηκαν μαζί μου, Εσχώλ, Αυνάν, Μαμβρή, αυτοί θα λάβουν μερίδα.

Μετά δε τα ρήματα αυτά, ἐγένετο ρήμα Κυρίου προς τον Ἀβραμ σε ὄραμα, λέγοντας· Μη φοβάσαι, Ἀβραμ· ἐγὼ σε υπερασπίζομαι, ὁ μισθός σου θα εἶναι πολὺ μεγάλος. Λέει δε ὁ Ἀβραμ, Δέσποτα Κύριε, τι θα μου δώσεις; Εγὼ ὁμως φεύγω ἄτεκνος, καὶ ὁ γιος τῆς Μασέκ τοῦ σπιτιοῦ μου, αὐτός ὁ Δαμασκός Ελιέξερ. Καὶ εἶπε ὁ Ἀβραμ: Επειδὴ σε μένα δεν ἔδωσες απογόνους, αὐτός που γεννήθηκε στο σπίτι μου θα με κληρονομήσει. Καὶ ἀμέσως φωνὴ Κυρίου ἐγένετο προς αὐτόν, λέγοντας, δεν θα σε κληρονομήσει αὐτός, ἀλλὰ αὐτός που θα βγει ἀπὸ σένα, αὐτός θα σε κληρονομήσει. Τον ἔβγαλε ἔξω καὶ του εἶπε: Κοίταξε προς τὸν οὐρανὸ καὶ μέτρησε τὰ ἀστέρια, ἀν μπορέσεις νὰ τα μετρήσεις, καὶ εἶπε: Ἐτσι θα εἶναι ὁ σπόρος σου. Καὶ πίστευσε ὁ Ἀβραμ στον Θεό, καὶ του λογίστηκε ὡς δικαιοσύνη. Του εἶπε δε: Εγὼ εἶμαι ὁ Θεός που σε ἔβγαλα ἀπὸ τὴ χώρα τῶν Χαλδαίων, γιὰ νὰ σου δώσω αὐτὴ τὴ γῆ νὰ τὴν κληρονομήσεις. Εἶπε δε: Δέσποτα Κύριε, κατὰ τι θα γνωρίσω ὅτι θα τὴν κληρονομήσω; Εἶπε δε σε αὐτόν: Πάρε μου μιὰ δάμαλη τριῶν ἐτῶν, καὶ μιὰ κατσίκᾳ τριῶν ἐτῶν, καὶ ἓνα κριὸ τριῶν ἐτῶν, καὶ ἓνα τρυγόνι, καὶ ἓνα περιστέρι. Πῆρε λοιπὸν γι αὐτόν ὅλα αὐτά, καὶ τὰ χώρισε στὴ μέση, καὶ τὰ ἔβαλε ἀντικριστὰ τὸ ἓνα στο ἄλλο, τὰ πουλιά ὁμως δεν τὰ χώρισε. Κατέβηκαν δε πουλιά ἐπάνω στα σώματα, ἐπάνω στα διχοτομημένα κομμάτια τους, καὶ κάθισε μαζί τους ὁ Αβραάμ. Περί δε τοῦ ἡλίου δυσμῶν, ἔκσταση ἐπέπεσε στον Ἀβραμ, καὶ ἰδοὺ φόβος σκοτεινός μέγας ἐπιίπτει σε αὐτόν. Καὶ εἰπώθηκε προς τὸν Ἀβραμ: Γνωρίζοντας θα γνωρίσεις ὅτι πάροικος θα εἶναι τὸ σπέρμα σου σὲ γῆ ὅχι ἰδική, καὶ θα δουλώσουν αὐτοὺς, καὶ θα κακώσουν αὐτοὺς, καὶ θα ταπεινώσουν αὐτοὺς, τετρακόσια ἔτη. Τὸ ἔθνος ὁμως στο ὁποῖο θα δουλεύουν, θα τὸ κρίνω ἐγὼ, καὶ μετὰ ἀπὸ αὐτά θα ἐξέλθουν ἀπὸ ἐκεῖ με πολλὴ ἀποσκευή. Εὐὸ ὁμως θα πας προς τοὺς πατέρες σου ἐν

ειρήνη, αφού έχεις τραφεί σε καλό γήρας. Στην τέταρτη γενιά θα επιστραφούν εδώ, γιατί δεν έχουν ακόμα συμπληρωθεί οι αμαρτίες των Αμορραίων μέχρι τώρα. Έπειδή δὲ ὁ ἥλιος ἔδυσε, ἐμφανίστηκε φλόγα, καὶ ἰδοὺ, ἕνας καπνίζων κλίβανος καὶ λαμπάδες φωτιᾶς, οἱ ὁποῖες πέρασαν ἀνάμεσα στὰ διχοτομημένα αὐτὰ κομμάτια. Σε ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ Κύριος ἔκανε διαθήκη με τὸν Ἀβραμ, λέγοντας, στο σπέρμα σου θα δώσω τὴ γῆ αὐτή, ἀπὸ τὸν ποταμὸ τῆς Αἰγύπτου μέχρι τὸν μεγάλο ποταμὸ Εὐφράτη. Τους Κεναίους, τους Κενεζαίους καὶ τους Κεδμωναίους. καὶ τους Χετταίους, τους Φερεζαίους καὶ τους Ραφαεῖν, Καὶ τους Αμορραίους, τους Χαναναίους, τους Εὐαίους, τους Γεργεσαίους καὶ τους Ιεβουσαίους.

16

Ἡ Σάρα, ἡ γυναῖκα τοῦ Ἀβραμ, δὲν γεννοῦσε σε αὐτόν, καὶ εἶχε μιὰ υπηρέτρια Αἰγυπτία, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ἦταν Ἄγαρ. Εἶπε δὲ ἡ Σάρα πρὸς τὸν Ἀβραμ: Ἰδοὺ, ὁ Κύριος με συνέκλεισε τοῦ μὴ τίκτειν. Εἰσελθε οὖν πρὸς τὴν παιδίσκην μου, ἵνα τεκνοποιήσωμαι ἐξ αὐτῆς. Ὑπήκουσε δὲ ὁ Ἀβραμ τῆς φωνῆς τῆς Σάρας. Καὶ ἡ Σάρα, ἡ γυνὴ τοῦ Ἀβραμ, αφού πῆρε τὴν Ἄγαρ τὴν Αἰγυπτία, τὴ δική της υπηρέτρια, μετὰ ἀπὸ δέκα χρόνια ποὺ κατοίκησε ὁ Ἀβραμ στὴ γῆ Χαναάν, τὴν ἔδωσε στὸν Ἀβραμ, τὸν ἄνδρα τῆς, ὡς γυναῖκα. Καὶ μῆκε πρὸς τὴν Ἄγαρ, καὶ συνέλαβε, καὶ εἶδε ὅτι εἶναι ἐγκυος, καὶ ἡ κυρία ατιμάστηκε μπροστὰ της. Εἶπε δὲ ἡ Σάρα πρὸς τὸν Ἀβραμ: Ἀδικοῦμαι ἀπὸ σένα. Εγὼ ἔδωσα τὴν παιδίσκην μου στὸν κόλπο σου, ἀλλὰ αφού εἶδε ὅτι ἔχει στὴ γαστέρα, ατιμάστηκα μπροστὰ της. Ἀς κρίνει ὁ Θεὸς ἀνάμεσα σεμένα καὶ σε σένα. Εἶπε δὲ ὁ Ἀβραμ πρὸς τὴ Σάρα: Ἰδοὺ, ἡ δούλη σου εἶναι στὰ χέρια σου· κάνε με αὐτὴν ὅ,τι σου ἀρέσει. Καὶ ἡ Σάρα τὴ κακομεταχειρίστηκε, καὶ αὐτὴ ἔφυγε ἀπὸ τὸ πρόσωπό της.

Την βρήκε δε ο άγγελος του Κυρίου στην πηγή του νερού στην έρημο, στην πηγή που βρίσκεται στον δρόμο προς Σουρ. Και είπε σε αυτήν ο άγγελος Κυρίου: Άγαρ, παιδίσκη της Σάρας, από πού έρχεσαι και πού πηγαίνεις; Και είπε: Από το πρόσωπο της Σάρας, της κυρίας μου, εγώ φεύγω. Είπε δε σε αυτήν ο άγγελος του Κυρίου, Επιστρεψε προς την κυρία σου, και ταπεινώσου κάτω από τα χέρια της. Και είπε σε αυτήν ο άγγελος του Κυρίου, Πολλαπλασιάζοντας θα πολλαπλασιάσω το σπέρμα σου, και δεν θα αριθμηθεί από το πλήθος. Και είπε σ αυτήν ο άγγελος του Κυρίου: Ιδού, συ έχεις στη γαστέρα, και θα γεννήσεις υιό, και θα καλέσεις το όνομά του Ισμαήλ, γιατί άκουσε ο Κύριος την ταπεινώσή σου. Αυτός θα είναι αγροίκος άνθρωπος, τα χέρια του εναντίον όλων, και τα χέρια όλων εναντίον του, και απέναντι από όλους τους αδελφούς του θα κατοικήσει. Και εκάλεσε το όνομα του Κυρίου που μιλούσε προς αυτήν, Συ ο Θεός που με βλέπεις, διότι είπε, και γαρ ενώπιον είδον αυτόν που μου εμφανίστηκε. Εξαιτίας αυτού κάλεσε το φρέαρ Φρέαρ όπου είδα μπροστά μου, ιδού, ανάμεσα στην Κάδης και στη Βαράδ. Και η Άγαρ γέννησε γιο στον Άβραμ, και ο Άβραμ αποκάλεσε το όνομα του γιου του, τον οποίο του γέννησε η Άγαρ, Ισμαήλ. Ο Άβραμ δε ήταν ογδόντα έξι ετών, όταν η Άγαρ γέννησε στον Άβραμ τον Ισμαήλ.

17

Έγινε δε ο Άβραμ ενενήντα εννέα ετών. Και εφάνη ο Κύριος στον Άβραμ και του είπε: Εγώ είμαι ο Θεός σου· να είσαι ευάρεστος ενώπιόν μου και να γίνεις άμεμπτος. Και θα θέσω την διαθήκη μου ανάμεσα σε εμένα και σε εσένα, και θα σε πληθύνω σφόδρα. Και έπεσε ο Άβραμ με το πρόσωπό του κάτω. Και μίλησε σε αυτόν ο Θεός λέγοντας: Και εγώ, ιδού η διαθήκη μου μαζί σου, και θα είσαι πατέρας πλήθους εθνών. Και δεν θα καλείται πια το όνομά σου Άβραμ, αλλά θα είναι το όνομά σου Αβραάμ, διότι σε

έχω θέσει πατέρα πολλών εθνών. Και θα σε αυξήσω πάρα πολύ πολύ, και θα σε κάνω έθνη, και βασιλείς από σένα θα βγουν. Και θα στήσω τη διαθήκη μου ανάμεσά σου, και ανάμεσα του σπέρματός σου μετά από σένα, για τις γενεές τους, για διαθήκη αιώνια να είμαι Θεός σου, και του σπέρματός σου μετά από σένα. Και θα δώσω σε εσένα και στο σπέρμα σου μετά από εσένα τη γη, την οποία κατοικείς προσωρινά, όλη τη γη Χαναάν, σε αιώνια κατοχή, και θα είμαι Θεός τους. Και είπε ο Θεός προς τον Αβραάμ: Εσύ δε θα διατηρήσεις τη διαθήκη μου, εσύ και οι απόγονοί σου μετά από σένα, για τις γενεές τους. Και αυτή η διαθήκη, την οποία θα διατηρήσεις ανάμεσα σε εμένα και εσάς, και ανάμεσα στο σπέρμα σου μετά από εσένα για τις γενεές τους, θα περιτμηθεί κάθε αρσενικό σας. Και θα περιτμηθείτε τη σάρκα της ακροβυστίας σας, και θα είναι σημείο διαθήκης ανάμεσα σε μένα και σε σας. Και το παιδί οκτώ ημερών θα περιτμηθεί σε εσάς, κάθε αρσενικό στις γενιές σας, και ο οικογενής και ο αγορασμένος με αργύριο από κάθε ξένο γιο, ο οποίος δεν είναι από το σπέρμα σου, Με περιτομή θα περιτμηθεί ο οικογενής της οικίας σου και ο αγορασμένος με αργύριο, και η διαθήκη μου θα είναι επάνω στη σάρκα σας ως αιώνια διαθήκη. Και απερίτμητος άρρεν, ο οποίος δεν θα περιτμηθεί τη σάρκα της ακροβυστίας του την ογδόη ημέρα, θα εξολοθρευθεί η ψυχή εκείνη από το γένος της, διότι διεσκέδασε τη διαθήκη μου. Και είπε ο Θεός στον Αβραάμ, Η Σάρα, η γυναίκα σου, δεν θα κληθεί πλέον το όνομά της Σάρα· Σάρρα θα είναι το όνομά της. Θα την ευλογήσω, και θα σου δώσω από αυτήν παιδί, και θα το ευλογήσω, και θα γίνει έθνη, και βασιλείς εθνών θα προέλθουν από αυτό. Και έπεσε ο Αβραάμ με το πρόσωπό του κάτω και γέλασε, και είπε στη διάνοιά του λέγοντας: Μήπως στον εκατονταετή θα γεννηθεί υιός; Και μήπως η Σάρρα, ενενήκοντα ετών, θα γεννήσει; Είπε δε ο Αβραάμ προς τον Θεό: Ας ζήσει αυτός ο Ισμαήλ εναντίον σου. Είπε δε ο Θεός προς τον Αβραάμ: Ναι, ιδού η Σάρρα, η γυνή σου, θα σου γεννήσει

υιό, και θα τον ονομάσεις Ισαάκ, και θα στήσω την διαθήκη μου προς αυτόν, σε αιώνια διαθήκη, να είμαι Θεός σε αυτόν και στο σπέρμα του μαζί του. Σχετικά με τον Ισμαήλ, ιδού, σε άκουσα, και ιδού, τον ευλόγησα, και θα τον αυξήσω, και θα τον πληθύνω πάρα πολύ· δώδεκα έθνη θα γεννήσει, και θα τον κάνω μέγα έθνος. Την διαθήκη μου όμως θα τη στήσω με τον Ισαάκ, τον οποίο θα σου γεννήσει η Σάρρα σε αυτόν τον καιρό, στον άλλο χρόνο. Τελείωσε να μιλάει μαζί του, και ανέβη ο Θεός από τον Αβραάμ.

Και πήρε ο Αβραάμ τον Ισμαήλ, τον υιό του, και όλους τους οικογενείς του, και όλους τους αγορασμένους με αργύριο, και κάθε άρσενά από τους άνδρες που ήταν στο σπίτι του Αβραάμ, και περιέτεμε τις ακροβυστίες τους, εκείνη την ημέρα, όπως του είπε ο Θεός. Ο Αβραάμ δε ήταν ενενήντα εννέα ετών, όταν περιτιμήθηκε τη σάρκα της ακροβυστίας του. Ο Ισμαήλ, ο γιος του, ήταν δεκατριών ετών, όταν περιτιμήθηκε τη σάρκα της ακροβυστίας του. Σε εκείνον τον καιρό της ημέρας, περιτιμήθηκε ο Αβραάμ και ο Ισμαήλ, ο υιός του. Και όλοι οι άνδρες του σπιτιού του, και τα μέλη της οικογένειάς του, και αυτοί που αγοράστηκαν με αργύριο από ξένα έθνη.

18

Φάνηκε δε σε αυτόν ο Θεός προς τη δρυ της Μαμβρής, καθώς καθόταν αυτός επί της θύρας της σκηνής του το μεσημέρι. Αναβλέψας δε με τα μάτια του είδε, και ιδού τρεις άνδρες είχαν σταθεί μπροστά του, και βλέποντας, έτρεξε να τους συναντήσει από την πόρτα της σκηνής του, και προσκύνησε στη γη. Και είπε, Κύριε, εάν λοιπόν βρήκα χάρη ενώπιόν σου, μην παρέλθεις τον δούλο σου. Ας φέρουν λοιπόν νερό, και ας πλύνουν τα πόδια σας, και δροοιστείτε κάτω από το δέντρο. Και θα πάρω ψωμί, και θα φάτε. Και μετά από αυτό θα πάτε στον δρόμο σας, που εξαιτίας

αυτού στρέψατε προς το παιδί σας. Και είπε: Έτσι κάνε, καθώς είπες. Και έσπευσε ο Αβραάμ στη σκηνή προς τη Σάρρα και της είπε: Σπείψε και ζύμωσε τρία μέτρα σεμιδάλεως και κάνε εγκρυφίες. Και στα βόδια έτρεξε ο Αβραάμ, και πήρε ένα απαλό μοσχάρι και καλό, και το έδωσε στο παιδί, και βιάστηκε να το ετοιμάσει. Πήρε δε βούτυρο, και γάλα, και το μοσχάρι που είχε ετοιμάσει, και το έβαλε μπροστά τους, και έφαγαν· αυτός δε στεκόταν δίπλα τους κάτω από το δέντρο.

Είπε δε προς αυτόν: Πού είναι η Σάρρα, η γυνή σου; Ο δε αποκριθείς είπε: Ιδού, στη σκηνή. Είπε δε: Όταν επιστρέψω θα έλθω προς σε κατά τον καιρό αυτό την ίδια ώρα, και η Σάρρα η γυνή σου θα έχει γιο. Η Σάρρα δε άκουσε στην πόρτα της σκηνής βρισκόμενη πίσω από αυτόν. Ο Αβραάμ και η Σάρρα ήταν πρεσβύτεροι προχωρημένοι σε ημέρες, και είχε σταματήσει στη Σάρρα να γίνονται τα γυναικεία. Γέλασε δε η Σάρρα μέσα της λέγοντας: Δεν μου έχει συμβεί ακόμα μέχρι τώρα, και ο κύριός μου είναι γέρος. Και είπε ο Κύριος προς τον Αβραάμ, Τι ότι γέλασε η Σάρρα μέσα της, λέγοντας, Άρα γε αληθώς θα γεννήσω; Εγώ δε έχω γεράσει. Δεν θα είναι τίποτα αδύνατο από τον Θεό; Σε αυτόν τον καιρό θα επιστρέψω προς εσένα την ίδια εποχή, και η Σάρρα θα έχει υιό. Η Σάρρα όμως αρνήθηκε, λέγοντας, Δεν γέλασα, γιατί φοβήθηκε. Και της είπε, Όχι, αλλά γέλασες.

Αφού σηκώθηκαν από εκεί, οι άνδρες κοίταξαν προς τα Σόδομα και τα Γόμορρα. Ο Αβραάμ δε ταξίδευε μαζί τους, συνοδεύοντάς τους. Ο δε Κύριος είπε: Δεν θα κρύψω εγώ από τον Αβραάμ, τον παίδα μου, αυτά που εγώ κάνω. Ο Αβραάμ δε θα γίνει ένα μέγα και πολυάριθμο έθνος, και θα ευλογηθούν σε αυτόν όλα τα έθνη της γης. Ήξερα γαρ ότι θα διατάξει τους υιούς του και τον οίκο του μετά από αυτόν, και θα φυλάξουν τις οδούς του Κυρίου, να κάνουν δικαιοσύνη και κρίση, ώστε να επιφέρει ο

Κύριος επί τον Αβραάμ όλα όσα είπε σε αυτόν. Είπε δε ο Κύριος: Η κραυγή των Σοδόμων και Γομόρρας έχει πληθυνθεί προς εμένα, και οι αμαρτίες τους είναι πολύ μεγάλες. Καταβαίνοντας λοιπόν, θα δω εάν σύμφωνα με την κραυγή τους που έρχεται προς εμένα ολοκληρώνονται, και εάν όχι, για να γνωρίσω. Και γυρίζοντας από εκεί οι άνδρες, ήρθαν στα Σόδομα, ο Αβραάμ δε ήταν ακόμη στεκόμενος μπροστά στον Κύριο. Και πλησιάζοντας ο Αβραάμ, είπε: Μη καταστρέψεις τον δίκαιο μαζί με τον ασεβή, και θα είναι ο δίκαιος σαν τον ασεβή. Εάν υπάρχουν πενήντα δίκαιοι στην πόλη, θα τους καταστρέψεις; Δεν θα γλιτώσεις όλο τον τόπο εξαιτίας των πενήντα δικαίων, εάν υπάρχουν σε αυτήν; Μηδαμῶς να κάνεις αυτό το πράγμα, να σκοτώσεις τον δίκαιο μαζί με τον ασεβή, και να γίνει ο δίκαιος σαν τον ασεβή· μηδαμῶς! Εσύ που κρίνεις όλη τη γη, δεν θα κάνεις δικαιοσύνη; Είπε δε ο Κύριος: Εάν υπάρχουν στα Σόδομα πενήντα δίκαιοι στην πόλη, θα αφήσω ολόκληρη την πόλη και όλο τον τόπο εξαιτίας τους. Και αποκριθείς ο Αβραάμ είπε, τώρα άρχισα να μιλώ προς τον Κύριό μου, εγώ όμως είμαι χώμα και στάχτη. Εάν δε ελαττωνθούν οι πενήντα δίκαιοι σε σαράντα πέντε, θα καταστρέψεις όλη την πόλη εξαιτίας των πέντε; Και είπε: Δεν θα την καταστρέψω, εάν βρω εκεί σαράντα πέντε. Και πρόσθεσε ακόμα να μιλήσει προς αυτόν, και είπε: Εάν όμως βρεθούν εκεί σαράντα; Και είπε: Δεν θα καταστρέψω εξαιτίας των σαράντα. Και είπε: Μήπως, Κύριε, αν μιλήσω; Αν όμως βρεθούν εκεί τριάντα; Και είπε: Δεν θα καταστρέψω εξαιτίας των τριάντα. Και είπε: Επειδή έχω να μιλήσω προς τον Κύριο, εάν δε βρεθούν εκεί είκοσι; Και είπε: Δεν θα καταστρέψω, εάν βρω εκεί είκοσι. Και είπε: Μη τι, Κύριε, εάν λαλήσω έτι άπαξ; Εάν δε ευρεθούν εκεί δέκα; Και είπε: Ου μη απολέσω ένεκεν των δέκα. Ο Κύριος απήλθε, όταν επαύσε να μιλάει στον Αβραάμ, και ο Αβραάμ επέστρεψε στον τόπο του.

Ἦρθαν δε οἱ δύο ἄγγελοι στα Σόδομα το βράδυ. Ὁ Ἄωτ καθόταν κοντά στην πύλη των Σοδόμων· ὅταν τους εἶδε ὁ Ἄωτ, σηκώθηκε γιὰ νὰ τους συναντήσει καὶ προσκύνησε μετὰ τὸ πρόσωπο στὴ γῆ. Καὶ εἶπε: Ἰδοὺ, κύριοι, ἐκκλίνετε στὸ σπῖτι τοῦ δούλου σας, καὶ μείνετε, καὶ πλύνετε τὰ πόδια σας, καὶ ξημερώνοντας θὰ ἀναχωρήσετε στὸν δρόμο σας. Καὶ εἶπαν: Ὅχι, ἀλλὰ στὴν πλατεία θὰ μείνουμε. Καὶ τοὺς παρακάλεσε ἐπίμονα, καὶ ἐστρίψαν πρὸς αὐτόν, καὶ μπήκαν στὸ σπῖτι τοῦ, καὶ τοὺς ετοίμασε πότο, καὶ τοὺς ἔψησε ἄζυμα, καὶ ἔφαγαν. Πρὶν κοιμηθοῦν ὁμως, οἱ ἄνδρες τῆς πόλης, οἱ Σοδομίτες, περικύκλωσαν τὸ σπῖτι, ἀπὸ νεαρό μέχρι γέροντα, ὅλος ὁ λαὸς μαζί. Καὶ φώναζαν τὸν Ἄωτ, καὶ τοῦ ἔλεγαν, πού εἶναι οἱ ἄνδρες ποὺ μπήκαν σὲ σένα τῇ νύχτα; βγάλε τοὺς σὲ μας, γιὰ νὰ συνευρεθοῦμε με αὐτούς. Ὁ Ἄωτ βγήκε πρὸς αὐτοὺς στὸ πρόθυρο, καὶ ἐκλείσσε τὴν πόρτα πίσω τοῦ. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς: Μηδαμῶς, ἀδελφοί, μὴ πονηρευσήσθε. Ἐχῶ δὲ δύο θυγατέρες, οἱ ὁποῖες δὲν ἐγνώσαν ἄνδρα· θὰ τις ἐξάγω πρὸς ἐσάς, καὶ χρησιμοποιεῖτε τις καθὼς ἂν σας εὐαρεστοῦσε, μόνον τοὺς ἄνδρες αὐτοὺς μὴ κάνετε ἀδίκον, διότι εἰσῆλθον ὑπὸ τὴν σκέπη τῶν δοκῶν μου. Εἶπαν δὲ σ' αὐτόν: Αὐόστα ἐκεῖ! Εἰσῆλθες νὰ παροικεῖς, μὴ καὶ νὰ κρίνεις κρίσιν; Τώρα λοιπόν θὰ σε κακώσουμε περισσότερο ἀπὸ ἐκείνους. Καὶ πῆζαν τὸν ἄνδρα, τὸν Ἄωτ, σφόδρα, καὶ πλησίασαν νὰ συντρίψουν τὴν θύρα. Απλώνοντας ὁμως οἱ ἄνδρες τὰ χέρια τοὺς, τράβηξαν τὸν Ἄωτ πρὸς τὸν ἑαυτὸ τοὺς μέσα στὸ σπῖτι καὶ ἐκλείσαν τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ. Τοὺς ἄνδρες ποὺ ἦταν στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τοὺς χτύπησαν μετὰ τὴν πύλη, ἀπὸ μικρὸ ἕως μεγάλο, καὶ παραλύθηκαν ψάχνοντας τὴν πόρτα. Εἶπαν δὲ οἱ ἄνδρες πρὸς τὸν Ἄωτ: Ἐχεις ἐδῶ γαμπρούς, ἢ γιους, ἢ θυγατέρες; Ἡ κάποιον ἄλλον στὴν πόλιν; Βγάλε τοὺς ἀπὸ τὸν τόπο αὐτόν, Ἐπειδὴ ἐμεῖς καταστρέφουμε τὸν τόπο αὐτόν, διότι ὑψώθηκε ἡ κραυγὴ τοὺς ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ μας ἔστειλε ὁ Κύριος νὰ τὴν καταστρέψουμε. Βγήκε δὲ ὁ Ἄωτ καὶ μίλησε πρὸς τοὺς γαμπρούς τοῦ ποὺ εἶχαν πάρει τις θυγατέρες

του, και είπε: Σηκωθείτε και βγείτε από τον τόπο τούτο, γιατί ο Κύριος καταστρέφει την πόλη. Φάνηκε όμως να αστειεύεται μπροστά στους γαμπρούς του. Όταν δὲ ἐγινε αὐγή, οἱ ἄγγελοι ἐπέμεναν στὸν Λῶτ, λέγοντας, σηκώσου καὶ πάρε τὴ γυναῖκά σου καὶ τὶς δύο θυγατέρες σου, τὶς ὁποῖες ἔχεις, καὶ ἔξελθε, ἵνα μὴ καὶ σὺ συναπολεσθῇς μετὰ τὶς ἀνομίες τῆς πόλεως. Καὶ ταραχθήκαν, καὶ οἱ ἄγγελοι ἐπιάσαν το χέρι του, καὶ τὸ χέρι τῆς γυναίκας του, καὶ τὰ χέρια τῶν δύο θυγατέρων του, ἐπειδὴ ὁ Κύριος τὸν λυπήθηκε.

Καὶ ἐγινε ὅτι ὅταν τοὺς ἐξήγαγαν ἔξω, εἶπαν· Σῶζοντας σῶσε τὴν ψυχὴ σου, μὴ κοιτάξεις πίσω, μηδὲ σταθεῖς σὲ ὅλη τὴν περιοχὴ, σῶσου στὸ βουνό, μήπως συμπαρασυρθεῖς. Ὁ Λῶτ τοὺς εἶπε: Σας παρακαλῶ Κύριε, ἐπειδὴ ὁ δούλος σου βρῆκε ἔλεος ἐνώπιόν σου, καὶ μεγάλυνες τὴ δικαιοσύνη σου που κάνεις σὲ μένα, γιὰ νὰ ζήσει ἡ ψυχὴ μου, ἐγὼ ὅμως δὲν θὰ μπορέσω νὰ σωθῶ στὸ βουνό, μήπως με καταλάβουν τὰ κακὰ καὶ πεθάνω. Ἰδού, αὕτὴ ἡ πόλη εἶναι κοντὰ γιὰ νὰ καταφύγω ἐκεῖ, ἡ ὁποία εἶναι μικρὴ, καὶ ἐκεῖ θὰ διασωθῶ· δὲν εἶναι μικρὴ; Καὶ ἡ ψυχὴ μου θὰ ζήσει ἐξαιτίας σου. Καὶ τοῦ εἶπε, ἰδού θαύμασα τὸ πρόσωπό σου καὶ λόγῳ αὐτοῦ τοῦ λόγου, νὰ μὴν καταστρέψω τὴν πόλη γιὰ τὴν ὁποία μίλησες. Σπεῦσε λοιπὸν νὰ σωθεῖς ἐκεῖ, γιατί δὲν θὰ μπορέσω νὰ κάνω τίποτα, μέχρι νὰ ἔρθεις ἐσὺ ἐκεῖ. Ἐξαιτίας αὐτοῦ ὠνόμασε τὴν πόλη ἐκείνη Σηγῶρ. Ὁ ἥλιος ἀνέτειλε πάνω στὴ γῆ, καὶ ὁ Λῶτ πῆγε στὴ Σηγῶρ. Καὶ ὁ Κύριος ἔβρεξε ἐπάνω στὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα θεῖο καὶ φωτιὰ ἀπὸ τὸν Κύριο ἐξ οὐρανοῦ. Καὶ κατέστρεψε αὐτὲς τὶς πόλεις, καὶ ὅλη τὴν περιοχὴ, καὶ ὅλους τοὺς κατοικοὺς στὶς πόλεις, καὶ τὰ φυτὰ που φύτρωναν ἀπὸ τὴ γῆ. Καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ κοίταξε πίσω, καὶ ἐγινε στήλη αλατινοῦ. Σηκώθηκε νωρὶς δὲ ὁ Αβραάμ τὸ πρωὶ καὶ πῆγε στὸν τόπο ὅπου στεκόταν μπροστὰ στὸν Κύριο. Καὶ κοίταξε πρὸς τὸ πρόσωπο τῶν Σοδόμων καὶ τῆς Γομόρρας, καὶ πρὸς τὸ πρόσωπο τῆς περιοχῆς, καὶ εἶδε, καὶ ἰδού ἀνέβαινε φλόγα ἀπὸ τὴ γῆ, σαν

ατμίδα καμίνου. Και έγινε όταν κατέστρεψε ο Θεός όλες τις πόλεις της περιοίκου, θυμήθηκε ο Θεός τον Αβραάμ και έστειλε τον Λωτ μακριά από τη μέση της καταστροφής, όταν κατέστρεψε ο Κύριος τις πόλεις στις οποίες κατοικούσε ο Λωτ.

Ανέβηκε δε ο Λωτ από τη Σηγώρ και καθόταν στο όρος αυτός και οι δύο θυγατέρες του μαζί του, γιατί φοβήθηκε να κατοικήσει στη Σηγώρ, και κατοίκησε στο σπήλαιο αυτός και οι δύο θυγατέρες του μαζί του. Είπε δε η πρεσβυτέρα προς την νεωτέραν: Ο πατέρας μας είναι γέρος, και δεν υπάρχει κανείς επάνω στη γη, ο οποίος θα έλθει προς εμάς, όπως αρμόζει σε όλη τη γη. Έλα και ας δώσουμε στον πατέρα μας κρασί, και ας κοιμηθούμε μαζί του, και ας αποκτήσουμε από τον πατέρα μας απογόνους. Έδωσαν λοιπόν να πει ο πατέρας τους κρασί εκείνη τη νύχτα, και μπαίνοντας η μεγαλύτερη κοιμήθηκε με τον πατέρα της εκείνη τη νύχτα, και δεν ήξερε όταν κοιμήθηκε αυτός, και όταν σηκώθηκε. Έγινε δε την επόμενη μέρα, και είπε η μεγαλύτερη προς τη μικρότερη: Ιδού, κοιμήθηκα χθες με τον πατέρα μας· ας τον ποτίσουμε κρασί και απόψε, και εσύ μπες να κοιμηθείς μαζί του, και ας αναστήσουμε από τον πατέρα μας σπέρμα. Έδωσαν λοιπόν και εκείνη τη νύχτα στον πατέρα τους κρασί, και μπαίνοντας η νεότερη κοιμήθηκε με τον πατέρα της, και δεν κατάλαβε όταν κοιμήθηκε αυτός και όταν σηκώθηκε. Και συνέλαβαν οι δύο θυγατέρες του Λωτ από τον πατέρα τους. Και η πρεσβυτέρα γέννησε υιό, και τον ονόμασε Μωάβ, λέγοντας, από τον πατέρα μου, αυτός πατέρας των Μωαβιτών έως της σήμερον ημέρας. Έγεννησε δε και η νεότερη έναν γιο, και τον ονόμασε Αμμάν, λέγοντας, Γιος του γένους μου, αυτός είναι ο πατέρας των Αμμανιτών μέχρι σήμερα.

Και ο Αβραάμ μετακίνησε από εκεί προς τη γη του Νότου, και κατοίκησε ανάμεσα στην Κάδης και ανάμεσα στη Σούρ, και παρέμεινε στα Γέραρα. Είπε δε ο Αβραάμ για τη Σάρρα, τη γυναίκα του, ότι είναι αδελφή του, γιατί φοβήθηκε να πει ότι είναι γυναίκα του, μήπως τον σκοτώσουν οι άνδρες της πόλης εξαιτίας της. Έστειλε δε ο Αβιμέλεχ, βασιλιάς των Γεράρων, και πήρε τη Σάρρα. Και μπήκε ο Θεός προς τον Αβιμέλεχ σε ύπνο τη νύχτα, και είπε: Ιδού, συ θα πεθάνεις εξαιτίας της γυναίκας που πήρες, αυτή δε είναι συζώσα με άνδρα. Ο Αβιμέλεχ όμως δεν την άγγιξε, και είπε: Κύριε, θα καταστρέψεις ένα έθνος που αγνοεί και είναι δίκαιο; Δεν μου είπε ο ίδιος ότι είναι αδελφή μου; Και αυτή μου είπε ότι είναι αδελφός μου; Με καθαρή καρδιά και με δικαιοσύνη χειρών έκανα αυτό. Είπε δε αυτό ο Θεός καθ' ύπνον, Κι εγώ έγνωσα ότι με καθαρή καρδιά έκανες αυτό, και σε λυπήθηκα για να μην αμαρτήσεις εναντίον μου· εξαιτίας αυτού δεν σε άφησα να την αγγίξεις. Τώρα όμως επέστρεψε τη γυναίκα στον άνθρωπο, διότι είναι προφήτης, και θα προσευχηθεί για σένα, και θα ζήσεις· εάν όμως δεν την επιστρέψεις, να ξέρεις ότι θα πεθάνεις εσύ και όλα όσα είναι δικά σου. Και ξημέρωσε ο Αβιμέλεχ το πρωί, και κάλεσε όλους τους υπηρέτες του, και είπε όλα αυτά τα λόγια στα αυτιά τους, και φοβήθηκαν όλοι οι άνθρωποι πολύ. Και κάλεσε ο Αβιμέλεχ τον Αβραάμ και του είπε: Τι αυτό έκανες σε μας; Μήπως αμαρτήσαμε εναντίον σου, που έφερεις επάνω μου και επάνω στο βασίλειό μου μεγάλη αμαρτία; Έργο που κανείς δεν θα έκανε, έκανες σε μένα. Είπε δε ο Αβιμέλεχ στον Αβραάμ, Τι είδες και έκανες αυτό; Είπε δε ο Αβραάμ: Είπα γαρ, άρα δεν υπάρχει θεοσέβεια σε αυτόν τον τόπο, και θα με σκοτώσουν εξαιτίας της γυναίκας μου. Και γαρ αληθώς, αδελφή μου είναι από πατέρα, αλλά όχι από μητέρα, και έγινε γυναίκα μου. Έγινε δε όταν με έβγαλε ο Θεός από το σπίτι του πατέρα μου, και είπα σε αυτήν: Αυτή τη δικαιοσύνη θα μου κάνεις· σε κάθε τόπο όπου αν μπούμε εκεί, να λες ότι είμαι αδελφός σου. Ο Αβιμέλεχ πήρε χίλια

δίδραχμα, πρόβατα, μόσχους, παιδιά και παιδίσκες, και τα έδωσε στον Αβραάμ, και του επέστρεψε τη Σάρρα, τη γυναίκα του. Και είπε ο Αβιμέλεχ στον Αβραάμ, ιδού η γη μου μπροστά σου, όπου αν σου αρέσει, κατοίκησε. Στη Σάρρα δε είπε: Ιδού, έδωσα χίλια δίδραχμα στον αδελφό σου· αυτά θα είναι για σένα προς τιμή του προσώπου σου και για όλες όσες είναι μαζί σου, και να μιλάς πάντα με αλήθεια. Προσευχήθηκε δὲ ὁ Αβραάμ πρὸς τὸν Θεό, καὶ θεράπευσε ὁ Θεὸς τὸν Αβιμέλεχ καὶ τὴ γυναῖκα του καὶ τὶς δούλες του, καὶ γέννησαν. Ὅτι κλείοντας ἐκλείσε ὁ Κύριος ἀπὸ ἐξω κάθε μήτρα στο σπῖτι του Αβιμέλεχ, ἐξαιτίας της Σάρρας της γυναίκας του Αβραάμ.

21

Και ὁ Κύριος ἐπισκέφθηκε τὴ Σάρρα, καθὼς εἶπε, καὶ ἔκανε ὁ Κύριος στὴ Σάρρα, καθὼς μίλησε. Καὶ ἀφοῦ συνέλαβε, γέννησε στὸν Αβραάμ γιο στα γεράματα, στὸν καιρὸ ὅπως εἶχε πει σ' αὐτόν ὁ Κύριος. Καὶ ὁ Αβραάμ ἔδωσε τὸ ὄνομα Ἰσαάκ στὸν γιο του ποὺ τοῦ γεννήθηκε, τὸν ὁποῖο τοῦ γέννησε ἡ Σάρρα. Ὁ Αβραάμ περιέτεμε τὸν Ἰσαάκ τὴν ογδὴ ἡμέρα, καθὼς τοῦ εἶχε ἐντείλει ὁ Θεός. Καὶ ὁ Αβραάμ ἦταν ἑκατὸ ἐτῶν, ὅταν γεννήθηκε σὲ αὐτόν ὁ Ἰσαάκ ὁ γιος τοῦ. Εἶπε δὲ ἡ Σάρρα: Γέλωτα μου ἔκανε ὁ Κύριος· ὅποιος γὰρ ἀκούσει θὰ συγχαρεῖ μαζί μου. Καὶ εἶπε: Ποιὸς θὰ ἀναγγεῖλει στὸν Αβραάμ ὅτι ἡ Σάρρα θηλάζει παιδί; Ὅτι γέννησα γιο στα γεράματά μου; Καὶ μεγάλωσε τὸ παιδί, καὶ ἀπογαλακτίστηκε, καὶ ἔκανε ὁ Αβραάμ μεγάλη δεξίωση, τὴν ἡμέρα ποὺ ἀπογαλακτίστηκε ὁ Ἰσαάκ ὁ γιος τοῦ. Ἐχοντας δεῖ ἡ Σάρρα τὸν υἱὸ τῆς Ἄγαρ τῆς Αἰγυπτίας, ὁ ὁποῖος ἐγεννήθηκε στὸν Αβραάμ, νὰ παίζει μαζί με τὸν Ἰσαάκ, τὸν υἱὸ τῆς Καὶ εἶπε στὸν Αβραάμ: Διώξε τὴν υπηρέτρια αὐτὴ καὶ τὸν γιο τῆς, γιατί δὲν θὰ κληρονομήσει ὁ γιος τῆς υπηρέτριας αὐτῆς μαζί με τὸν γιο μου Ἰσαάκ. Σκληρὸς ὅμως φάνηκε ὁ λόγος πολὺ ἐνώπιον τοῦ Αβραάμ

σχετικά με τον γιο του. Είπε δε ο Θεός στον Αβραάμ: Μη σου φαίνεται σκληρό για το παιδί και για την υπηρέτρια· όλα όσα σου πει η Σάρρα, άκουσε τη φωνή της, γιατί στον Ισαάκ θα κληθεί σε σένα σπέρμα. Και τον γιο της υπηρέτριας αυτής θα τον κάνω μεγάλο έθνος, γιατί είναι δικό σου σπέρμα. Ανέστη δὲ ὁ Αβραάμ τὸ πρωί, καὶ ἔλαβε ἄρτους καὶ ἀσκὸ νεροῦ, καὶ τὰ ἔδωσε στὴν Ἄγαρ, καὶ ἔθεσε ἐπάνω στὸν ὄμο της τὸ παιδί, καὶ τὴν ἀπέστειλε. Ἀφοῦ ἀπῆλθε δὲ πλανιόταν κατὰ τὴν ἔρημο, κατὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου. Εξέλιπε δε το νερό από το ασκί, καὶ ἔρριξε το παιδί κάτω ἀπὸ ἓνα ἔλατο Φεύγοντας καθόταν ἀπέναντί του μακριά, σαν ρίψη τόξου, γιατί εἶπε, δεν θα δω τον θάνατον του παιδιού μου. Καὶ κάθισε ἀπέναντί του, καὶ το παιδί αφοῦ φώναξε, ἔκλαψε. Ἄκουσε δε ο Θεός τη φωνή του παιδιού ἀπὸ τον τόπο ὅπου ἦταν, καὶ κάλεσε ἄγγελος του Θεοῦ τὴν Ἄγαρ ἀπὸ τον ουρανὸ, καὶ της εἶπε: Τί συμβαίνει, Ἄγαρ; Μη φοβάσαι, γιατί ο Θεός άκουσε τη φωνή του παιδιού ἀπὸ τον τόπο ὅπου εἶναι. Σήκω καὶ πάρε το παιδί, καὶ κράτησέ το με το χέρι σου, γιατί θα το κάνω μεγάλο έθνος. Καὶ ἀνοῖξε ο Θεός τα μάτια της, καὶ εἶδε ἓνα πηγάδι με νερό ζωντανό, καὶ πήγε, καὶ γέμισε το ασκί με νερό, καὶ πότισε το παιδί. Καὶ ἦταν ο Θεός με το παιδί, καὶ μεγάλωσε, καὶ κατοίκησε στὴν ἔρημο, καὶ ἐγινε τοξότης. Καὶ κατοίκησε στὴν ἔρημο, καὶ ἡ μητέρα του πήρε γυναῖκα για αὐτόν ἀπὸ τη Φαράν της Αιγύπτου.

Ἐγινε δε στον καιρό εκείνο, καὶ εἶπε ο Αβιμέλεχ, καὶ ο Οχοζάθ ο σύμβουλός του, καὶ ο Φιχὸλ ο αρχιστράτηγος της δυνάμῆς του, πρὸς τον Αβραάμ, λέγοντας: Ο Θεός εἶναι μαζί σου σε όλα ὅσα κάνεις. Τώρα λοιπὸν ορκίσου μου στον Θεό ὅτι δεν θα αδικήσεις ἐμένα, μήτε το σπέρμα μου, μήτε το ὄνομά μου, ἀλλὰ σύμφωνα με τη δικαιοσύνη που ἔδειξα πρὸς ἐσένα, θα κάνεις καὶ ἐσὺ πρὸς ἐμένα καὶ πρὸς τη γῆ στὴν ὁποία κατοίκησες. Καὶ εἶπε ο Αβραάμ, ἐγὼ θα ομώσω. Καὶ ἔλεγξε ο Αβραάμ τον Αβιμέλεχ για τα φρέατα του νεροῦ, τα ὁποία ἀφαίρεσαν οἱ υπηρέτες του Αβιμέλεχ. Καὶ

είπε σε αυτόν ο Αβιμέλεχ: Δεν έμαθα ποιος έκανε σε σένα αυτό το πράγμα, ούτε εσύ μου το ανήγγειλες, ούτε εγώ το άκουσα, παρά μόνο σήμερα. Και πήρε ο Αβραάμ πρόβατα και μόσχους, και τα έδωσε στον Αβιμέλεχ, και έκαναν και οι δύο διαθήκη. Και ο Αβραάμ έστησε επτά αμνάδες προβάτων μόνες. Και είπε ο Αβιμέλεχ στον Αβραάμ: Τι είναι οι επτά αμνάδες από αυτά τα πρόβατα, που έστησες ξεχωριστά; Και είπε ο Αβραάμ ότι τις επτά αμνάδες θα τις λάβεις από εμένα, ώστε να μου είναι μαρτύριο ότι εγώ έσκαψα αυτό το πηγάδι. Γι αυτό όνόμασε τὸ όνομα τοῦ τόπου εκείνου Φρέαρ όρκισμοῦ, γιατί εκεί ὤμοσαν καὶ οἱ δύο. Και έκαναν συνθήκη στο φρέαρ του όρκου, σηκώθηκε δε ο Αβιμέλεχ, ο Οχοζάθ ο σύμβουλός του, και ο Φίχολ ο αρχιστράτηγος της δύναμής του, και επέστρεψαν στη γη των Φιλισταίων. Και φύτεψε ο Αβραάμ χωράφι στο φρέαρ του όρκου και επικαλέστηκε εκεί το όνομα του Κυρίου, του αιώνιου Θεού. Ο Αβραάμ κατοίκησε στη γη των Φιλισταίων για πολλές μέρες.

22

Και έγινε μετά τα λόγια αυτά ο Θεός δοκίμασε τον Αβραάμ, και είπε σε αυτόν, Αβραάμ, Αβραάμ, και είπε, ιδού εγώ. Και είπε: Πάρε τον υιό σου τον αγαπημένο, τον οποίο αγάπησες, τον Ισαάκ, και πήγαινε στη γη την υψηλή, και πρόσφερε τον εκεί σε ολοκαύτωμα σε ένα από τα βουνά που θα σου πω. Αφού σηκώθηκε ο Αβραάμ το πρωί, σαμάρωσε την όνο του, πήρε μαζί του δύο παιδιά και τον Ισαάκ, τον υιό του, και αφού έσχισε ξύλα για ολοκάρπωση, σηκώθηκε και πήγε, και ήρθε στον τόπο που του είπε ο Θεός, την τρίτη ημέρα. Και ο Αβραάμ, αφού σήκωσε τα μάτια του, είδε τον τόπο από μακριά. Και είπε ο Αβραάμ στους υπηρέτες του, καθίστε εδώ με τον όνο, εγώ δε και το παιδί θα πάμε μέχρι εκεί, και αφού προσκυνήσουμε θα επιστρέψουμε σε σας. Ο Αβραάμ πήρε τα ξύλα της ολοκαύτωσης και τα έβαλε στον

Ισαάκ, τον υιό του. Πήρε στα χέρια του τη φωτιά και το μαχαίρι, και πήγαν και οι δύο μαζί. Είπε δε ο Ισαάκ προς τον Αβραάμ, τον πατέρα του: Πατέρα. Ο δε είπε: Τι είναι, τέκνο;. Είπε δε: Ιδού το πυρ και τα ξύλα· πού είναι το πρόβατο για την ολοκάρπωση;. Είπε δε ο Αβραάμ: Ο Θεός θα δει για τον εαυτό του πρόβατο για ολοκάρπωση, παιδί μου. Πορεύτηκαν λοιπόν και οι δύο μαζί, ἤλθαν στον τόπο που είπε σε αυτόν ο Θεός, και ωκοδόμησε εκεί ο Αβραάμ το θυσιαστήριο, και έβαλε τα ξύλα, και αφού έδεσε τον Ισαάκ, τον υιό του, τον έβαλε επάνω στο θυσιαστήριο πάνω από τα ξύλα. Και ο Αβραάμ εξέτεινε το χέρι του για να πάρει το μαχαίρι, για να σφάξει τον γιο του. Και τον κάλεσε Ἄγγελος Κυρίου από τον ουρανό, και είπε, Αβραάμ, Αβραάμ, αυτός δε είπε, ιδού εγώ. Και είπε: Μη βάλεις το χέρι σου επάνω στο παιδί, μηδέ κάνεις σε αυτό τίποτα, διότι τώρα έμαθα ότι φοβάσαι συ τον Θεό, και δεν εφείσθης του υιού σου του αγαπημένου δι' εμέ. Και ο Αβραάμ σήκωσε τα μάτια του και είδε, και ιδού ένας κριός κρατημένος σε θάμνο από τα κέρατα. Και πήγε ο Αβραάμ, και πήρε τον κριό, και τον πρόσφερε ως ολοκαύτωμα αντί του Ισαάκ, του γιου του.

Και ο Αβραάμ κάλεσε το όνομα του τόπου εκείνου Κύριος είδε, ώστε να λένε σήμερα, Στο όρος ο Κύριος εμφανίστηκε. Και ο Ἄγγελος Κυρίου κάλεσε τον Αβραάμ δεύτερη φορά από τον ουρανό. λέγοντας: Κατ' εμαυτού ώμοσα, λέγει Κύριος, ου ένεκεν εποίησας το ρήμα τούτο και ουκ εφείσω του υιού σου του αγαπητού δι' εμέ, Η μεν ευλογώντας θα ευλογήσω σε, και πληθύνοντας θα πληθύνω το σπέρμα σου, ως τα αστέρια του ουρανού, και ως την άμμο την παρά το χείλος της θάλασσας, και θα κληρονομήσει το σπέρμα σου τις πόλεις των εχθρών. Και θα ευλογηθούν όλα τα έθνη της γης μέσα στο σπέρμα σου, επειδή υπάκουσες στη φωνή μου. Ο Αβραάμ γύρισε προς τα παιδιά του,

και αφού σηκώθηκαν, πήγαν μαζί στο φρέαρ του όρκου. Και ο Αβραάμ κατοίκησε στο φρέαρ του όρκου.

Έγινε δε μετά από αυτά τα λόγια, και αναγγέλθηκε στον Αβραάμ λέγοντας: Ιδού, έγεννησε και η Μελχά γιους στον Ναχώρ, τον αδελφό σου. τον Ουζ πρωτότοκο, και τον Βαυξ αδελφό του, και τον Καμουήλ πατέρα των Σύρων και τον Χαζάδ, και τον Αζαύ, και τον Φαλδές, και τον Ιελδάφ, και τον Βαθουήλ. Ο Βαθουήλ εγέννησε την Ρεβέκκαν. Οκτώ αυτοί οι υιοί, τους οποίους έτεκε η Μελχά στον Ναχώρ, τον αδελφό του Αβραάμ. Και η παλλακή του, που το όνομά της ήταν Ρεύμα, γέννησε και αυτή τον Ταβέκ, και τον Ταάμ, και τον Τοχός, και τον Μοχά.

23

Έγινε δε η ζωή της Σάρρας εκατόν εικοσιεπτά έτη. Και πέθανε η Σάρρα στην πόλη Αρβόκ, η οποία είναι στην κοιλάδα, αυτή είναι η Χεβρών στη γη Χαναάν. Έρθε δε ο Αβραάμ να θρηνήσει τη Σάρρα και να πενθήσει. Και σηκώθηκε ο Αβραάμ από τον νεκρό του, και είπε ο Αβραάμ στους γιους του Χετ, λέγοντας, Πάροικος και παρεπίδημος εγώ είμαι μαζί σας· δώστε μου λοιπόν ιδιοκτησία τάφου μαζί σας, και θα θάψω τον νεκρό μου μακριά από μένα. Απάντησαν δε οι υιοί του Χετ στον Αβραάμ λέγοντας: Μη, κύριε. Άκουσέ μας, βασιλιάς από τον Θεό είσαι ανάμεσά μας· στους εκλεκτούς τάφους μας θάψε τον νεκρό σου· κανείς από εμάς δεν θα εμποδίσει τον τάφο του από σένα, για να θάψεις τον νεκρό σου εκεί. Αφού σηκώθηκε, ο Αβραάμ προσκύνησε τον λαό της γης, τους γιους του Χετ. Και μίλησε προς αυτούς ο Αβραάμ, λέγοντας: Εάν έχετε στην ψυχή σας να θάψετε τον νεκρό μου μακριά από το πρόσωπό μου, ακούστε με και μιλήστε για μένα στον Εφρών, τον γιο του Σαάρ. Και ας μου δώσει το διπλό σπήλαιο, που είναι δικό του, που βρίσκεται σε μέρος του

χωραφιού του· με αργύριο που αξίζει, δώστε μου αυτό ανάμεσά σας για κτήση τάφου. Ο Εφρών καθόταν ανάμεσα στους γιους του Χετ, και αποκρινόμενος ο Εφρών ο Χετταίος προς τον Αβραάμ είπε, ενώ άκουγαν οι γιοι του Χετ και όλοι όσοι εισπορεύονταν στην πόλη, λέγοντας, Έλα κοντά μου, κύριε, και άκουσέ με· τον αγρό και το σπήλαιο που είναι σε αυτόν, σου δίνω· μπροστά σε όλους τους πολίτες μου σου το έχω δώσει· θάψε τον νεκρό σου. Και ο Αβραάμ προσκύνησε μπροστά στον λαό της γης. Και είπε στον Εφρών στα αυτιά μπροστά στον λαό της γης: Επειδή είσαι προς εμένα, άκουσέ με, πάρε το αργύριο του χωραφιού από εμένα, και θα θάψω τον νεκρό μου εκεί. Απάντησε δε ο Εφρών στον Αβραάμ λέγοντας: Όχι, κύριε, έχω ακούσει, γη τετρακοσίων διδράχμων αργυρίου, αλλά τι θα ήταν αυτό ανάμεσα σε μένα και σε σένα; Εσύ δε τον νεκρό σου θάψον. Και άκουσε ο Αβραάμ τον Εφρών, και απέδωσε ο Αβραάμ στον Εφρών το αργύριο που ανέφερε ενώπιον των υιών του Χετ, τετρακόσια δίδραχμα εγκεκριμένου αργυρίου για εμπορους. Και στάθηκε το χωράφι του Εφρών, που ήταν στο διπλό σπήλαιο, το οποίο είναι απέναντι από τη Μαμβρή· το χωράφι και το σπήλαιο που ήταν σε αυτό, και κάθε δέντρο που ήταν στο χωράφι, και όλα όσα είναι μέσα στα όριά του τριγύρω. στον Αβραάμ, σε κτήση ενώπιον των υιών του Χετ και όλων εκείνων που εισπορεύονταν στην πόλη. Μετά από αυτά, ο Αβραάμ έθαψε τη Σάρρα, τη γυναίκα του, στο σπήλαιο του διπλού αγρού, που βρίσκεται απέναντι από τη Μαμβρή· αυτή είναι η Χεβρών, στη γη της Χαναάν. Και κυρώθηκε ο αγρός και το σπήλαιο που ήταν σε αυτόν στον Αβραάμ για κτήση τάφου από τους υιούς του Χετ.

24

Και ο Αβραάμ ήταν γέρος, προχωρημένος σε ημέρες, και ο Κύριος ευλόγησε τον Αβραάμ σε όλα.

Και είπε ο Αβραάμ στον υπηρέτη του, τον πρεσβύτερο της οικίας του, τον άρχοντα όλων των υπαρχόντων του, βάλε το χέρι σου κάτω από τον μηρό μου. Και σε εξορκίζω στον Κύριο, τον Θεό του ουρανού και τον Θεό της γης, να μην πάρεις γυναίκα για τον γιο μου Ισαάκ από τις θυγατέρες των Χαναναίων, ανάμεσα στους οποίους εγώ κατοικώ. Αλλά θα πας στη γη μου, όπου γεννήθηκα, και στη φυλή μου, και θα πάρεις γυναίκα για τον γιο μου Ισαάκ από εκεί. Είπε δε προς αυτόν ο παις: Μήπως δεν θελήσει η γυναίκα να έρθει μαζί μου πίσω σε αυτή τη γη; Να επιστρέψω τον γιο σου στη γη από όπου βγήκες εκεί; Είπε δε προς αυτόν ο Αβραάμ: Πρόσεχε για τον εαυτό σου να μην επιστρέψεις τον γιο μου εκεί. Ο Κύριος, ο Θεός του ουρανού και ο Θεός της γης, ο οποίος με πήρε από τον οίκο του πατέρα μου και από τη γη όπου γεννήθηκα, ο οποίος μου μίλησε και μου ορκίστηκε λέγοντας: Σε σένα θα δώσω αυτή τη γη και στο σπέρμα σου, αυτός θα στείλει τον Άγγελό του μπροστά σου, και θα πάρεις γυναίκα για τον γιο μου από εκεί. Εάν δε δεν θέλει η γυναίκα να πάει μαζί σου σε αυτή τη γη, θα είσαι καθαρός από τον όρκο μου· μόνο μην γυρίσεις τον γιο μου εκεί. Και ο υπηρέτης έβαλε το χέρι του κάτω από τον μηρό του Αβραάμ, του κυρίου του, και του ορκίστηκε για αυτό το θέμα. Και πήρε ο υπηρέτης δέκα καμήλες από τις καμήλες του κυρίου του, και από όλα τα αγαθά του κυρίου του μαζί του, και αφού σηκώθηκε πήγε στη Μεσοποταμία, στην πόλη του Ναχώρ. Και έκανε τις καμήλες να ξαπλώσουν έξω από την πόλη, δίπλα στο πηγάδι του νερού, προς το απόγευμα, όταν βγαίνουν οι γυναίκες που αντλούν νερό.

Και είπε: Κύριε, ο Θεός του κυρίου μου Αβραάμ, ευόδωσε ενώπιόν μου σήμερα και κάνε έλεος με τον κύριό μου Αβραάμ. Ιδού, εγώ στέκομαι στην πηγή του νερού, και οι κόρες των κατοίκων της πόλης βγαίνουν να αντλήσουν νερό. Και θα είναι η παρθένος στην οποία αν εγώ πω κλίνει τη στάμνα σου για να πω,

και μου πει πιες εσύ, και θα ποτίσω και τις καμήλες σου μέχρι να σταματήσουν να πίνουν, αυτήν ετοίμασες για τον υπηρέτη σου τον Ισαάκ, και σε αυτό θα γνωρίσω ότι έκανες έλεος με τον κύριό μου Αβραάμ.

Και έγινε πριν συντελέσει αυτός να λαλεί στη διανοία του, και ιδού η Ρεβέκκα εξεπορευόταν, αυτή που γεννήθηκε από τον Βαθουήλ, γιο της Μελχάς, της γυναίκας του Ναχώρ, αδελφού δε του Αβραάμ, έχοντας την υδρία επάνω στους ώμους της. Η παρθένος ήταν πολύ όμορφη στην εμφάνιση, ήταν παρθένος, άνδρας δεν την είχε γνωρίσει, κατέβηκε δε στην πηγή, γέμισε την υδρία της, και ανέβηκε. Έτρεξε δε ο παίς προς τη συνάντησή της, και είπε, Πότισέ με λίγο νερό από την υδρία σου. Αυτή δε είπε: Πιε, κύριε, και έσπευσε και κατέβασε την υδρία επί του βραχιονά της, και τον πότισε, έως ότου έπαυσε να πίνει. Και είπε, και για τις καμήλες σου θα αντλήσω νερό, μέχρι να πιουν όλες. Και έσπευσε και άδειασε τη στάμνα στη γούρνα, και έτρεξε στο πηγάδι να αντλήσει πάλι, και πότισε όλες τις καμήλες. Ο δε άνθρωπος παρατηρούσε αυτήν και σιωπούσε για να μάθει αν ο Κύριος ευόδωσε την οδό του ή όχι. Έγινε δε όταν σταμάτησαν όλες οι κάμηλες να πίνουν, πήρε ο άνθρωπος χρυσά ενώτια μιας δραχμής βάρους, και δύο ψέλια στα χέρια της, δέκα χρυσών το βάρος τους. Και ρώτησε αυτήν, και είπε: Κόρη τίνος είσαι; Ανάγγειλέ μου, αν υπάρχει στον πατέρα σου τόπος για μας να καταλύσουμε. Αυτή δε του είπε, είμαι θυγατέρα του Βαθουήλ της Μελχάς, την οποία γέννησε στον Ναχώρ. Και του είπε, Έχουμε και άχυρα και χορτάσματα πολλά, και τόπο για να καταλύσεις. Και αφού ευχαριστήθηκε, ο άνθρωπος προσκύνησε τον Κύριο. Και είπε: Ευλογητός ο Κύριος, ο Θεός του κυρίου μου Αβραάμ, ο οποίος δεν εγκατέλειψε την δικαιοσύνη του και την αλήθειά του από τον κύριό μου· εμένα με ευόδωσε ο Κύριος στον οίκο του αδελφού του κυρίου μου. Και τρέχοντας, το κορίτσι ανήγγειλε στο σπίτι της

μητέρας της αυτά τα λόγια. Η δε Ρεβέκκα είχε αδελφό, που το όνομα του ήταν Λαβάν, και έτρεξε ο Λαβάν προς τον άνθρωπο έξω στην πηγή. Και έγινε όταν είδε τα σκουλαρίκια και τα βραχιόλια στα χέρια της αδελφής του, και όταν άκουσε τα λόγια της Ρεβέκκας, της αδελφής του, που έλεγε 'Ετσι μου έχει μιλήσει ο άνθρωπος, ήλθε προς τον άνθρωπο που στεκόταν κοντά στις καμήλες, δίπλα στην πηγή. Και του είπε: 'Ελα, μπες, ευλογημένος του Κυρίου, γιατί στέκεσαι έξω; Εγώ έχω ετοιμάσει το σπίτι και τόπο για τις καμήλες. Μπήκε δε ο άνθρωπος στο σπίτι, και ξεφόρτωσε τις καμήλες, και έδωσε άχυρα και χορτάρι στις καμήλες, και νερό για να πλύνει τα πόδια του, και τα πόδια των ανδρών που ήταν μαζί του. Και παρέθεσε μπροστά τους ψωμιά να φάνε, και είπε, δεν θα φάω, μέχρι να πω τα λόγια μου, και είπε, μίλησε.

Και είπε: Παιδί του Αβραάμ είμαι εγώ. Ο Κύριος ευλόγησε τον κύριό μου πάρα πολύ, και υψώθηκε, και του έδωσε πρόβατα, μόσχους, ασημί, χρυσάφι, παιδιά, υπηρέτριες, καμήλες και γαϊδούρια. Και η Σάρρα, η γυναίκα του κυρίου μου, γέννησε έναν γιο στον κύριό μου αφού εκείνος γέρασε, και του έδωσε όσα ήταν δικά του. Και με όρκισε ο κύριός μου, λέγοντας, δεν θα πάρεις γυναίκα για τον γιο μου από τις κόρες των Χαναναίων, ανάμεσα στους οποίους εγώ διαμένω στη γη τους. Αλλά θα πας στο σπίτι του πατέρα μου και στη φυλή μου, και θα πάρεις από εκεί γυναίκα για το γιο μου. Είπα δε στον κύριό μου, μήπως δεν πορευθεί η γυναίκα μαζί μου. Και είπε μοι: Κύριος ο Θεός, ω ευηρέστησα εναντίον αυτού, αυτός θα εξαποστείλει τον Άγγελό του μετά σου, και θα ευοδώσει την οδό σου, και θα λάβεις γυναίκα για τον υιό μου εκ της φυλής μου και εκ του οίκου του πατρός μου. Τότε θα είσαι αθώος από την κατάρα μου, διότι όταν έλθεις στη φυλή μου και δεν σου δώσουν, τότε θα είσαι αθώος από τον όρκο μου. Και αφού ήρθα σήμερα στην πηγή, είπα: Κύριε, ο Θεός του κυρίου μου

Αβραάμ, εάν συ ευοδώνεις την οδό μου στην οποία τώρα εγώ πορεύομαι, Ιδού, εγώ στέκομαι επί της πηγής του ύδατος, και οι θυγατέρες των ανθρώπων της πόλεως εξέρχονται να αντλήσουν ύδωρ, και θα είναι η παρθένος, στην οποία εγώ θα πω, Πότισέ με λίγο νερό από την υδρία σου, Και αν μου πει, Και συ πιες, και θα αντλήσω νερό για τις καμήλες σου, αυτή είναι η γυναίκα την οποία ετοίμασε ο Κύριος για τον υπηρέτη του Ισαάκ, και από αυτό θα γνωρίσω ότι έχεις δείξει έλεος στον κύριό μου Αβραάμ. Και έγινε πριν τελειώσω να μιλώ μέσα μου, αμέσως η Ρεβέκκα βγήκε, έχοντας την υδρία στους ώμους της, και κατέβηκε στην πηγή και άντλησε νερό· είπα δε σε αυτήν: Πότισέ με. Και βιαζόμενη κατέβασε την υδρία στο βραχίονά της, και είπε: Πιες εσύ, και τις καμήλες σου θα ποτίσω. Και ήπιαν, και τις καμήλες πότισε. Και τη ρώτησα και είπα: Θυγατέρα τίνος είσαι; Ανάγγεilé μου. Αυτή δε είπε: Είμαι θυγατέρα του Βαθουήλ, υιού του Ναχώρ, τον οποίο έτεκε σ αυτόν η Μελχά. Και περιέθηκα σ αυτήν τα ενώτια και τα ψέλλια περί τας χείρας της. Καὶ εὐδοκήσας, προσεκύνησα τον Κύριο καὶ ευλόγησα Κύριον τον Θεόν του κυρίου μου Άβραάμ, ό οποίος με ευόδωσε σε οδό αληθείας να λάβω την θυγατέρα του αδελφού του κυρίου μου για τον υιό του. Αν λοιπόν εσείς δείχνετε έλεος και δικαιοσύνη προς τον κύριό μου, καλώς· αν όμως όχι, πείτε μου, ώστε να στραφώ δεξιά ή αριστερά.

Αποκρινόμενος δε ο Λάβαν και ο Βαθουήλ είπαν: Από τον Κύριο βγήκε το πράγμα αυτό· δεν θα μπορέσουμε να σου αντιπούμε κακό ή καλό. Ιδού η Ρεβέκκα είναι μπροστά σου, πάρτην και φύγε, και ας γίνει γυναίκα του γιου του κυρίου σου, όπως μίλησε ο Κύριος. Έγινε δὲ όταν ἄκουσε τὸ παιδί τοῦ Ἀβραάμ τὰ λόγια τους, προσκύνησε στή γῆ τὸν κύριο. Και αφού έβγαλε έξω ο υπηρέτης σκεὺ αργυρά και χρυσά και ρουχισμό, έδωσε στη Ρεβέκκα, και δώρα έδωσε στον αδελφό της και στη μητέρα της. Και έφαγαν και ήπιαν, και αυτός και οι άνδρες που ήταν μαζί του,

και κοιμήθηκαν. Και σηκωθείς το πρωί είπε: Στείλτε με, για να πάω στον κύριό μου. Είπαν δε οι αδελφοί της και η μητέρα της: Ας μείνει η παρθένος μαζί μας περίπου δέκα ημέρες, και μετά θα αναχωρήσει. Αυτός δε τους είπε: Μη με κρατάτε, αφού ο Κύριος ευόδωσε την οδό μου· στείλτε με, για να πάω στον κύριό μου. Αυτοί δε είπαν: Ας καλέσουμε το κορίτσι και ας τη ρωτήσουμε. Και κάλεσαν τη Ρεβέκκα, και της είπαν, θα πας με τον άνθρωπο αυτόν; Η δε είπε, θα πάω. Και έστειλαν τη Ρεβέκκα, την αδελφή τους, και τα υπάρχοντά της, και τον υπηρέτη του Αβραάμ, και τους μαζί του. Και ευλόγησαν τη Ρεβέκκα και είπαν σ αυτήν· Αδελφή μας είσαι, γίνε σε χιλιάδες μυριάδων, και ας κληρονομήσει το σπέρμα σου τις πόλεις των εχθρών. Αφού σηκώθηκε δε η Ρεβέκκα και οι υπηρέτριάς της, ανέβηκαν επάνω στις καμήλες και πήγαν με τον άνθρωπο, και αφού πήρε ο υπηρέτης την Ρεβέκκα, έφυγε.

Ο Ίσαακ διερχόταν μέσα από την έρημο κατά το φρέαρ του οράματος, και αυτός κατοικούσε στη γη προς το νότο. Και βγήκε ο Ισαάκ να συνομιλήσει στην πεδιάδα το απόγευμα, και αφού σήκωσε τα μάτια του, είδε καμήλες να έρχονται. Και η Ρεβέκκα αφού σήκωσε τα μάτια της είδε τον Ισαάκ, και κατέβηκε από την καμήλα. Και είπε στο παιδί: Ποιος είναι εκείνος ο άνθρωπος που πορεύεται στο πεδίο προς συνάντησή μας; Είπε δε το παιδί: Αυτός είναι ο κύριός μου. Αυτή δε, αφού πήρε το θέριστρο, το περιβλήθηκε. Και διηγήθηκε ο παις στον Ισαακ όλα τα λογία που εκανε. Μπήκε δε ο Ισαάκ στο σπίτι της μητέρας του, και πήρε τη Ρεβέκκα, και έγινε γυναίκα του, και την αγάπησε, και παρηγορήθηκε ο Ισαάκ για τη Σάρρα, τη μητέρα του.

Ο Αβραάμ έλαβε επιπλέον γυναίκα, της οποίας το όνομα ήταν Χεττούρα. Έτεκε δε σ αυτόν τον Ζομβράν, τον Ιεζάν, τον Μαδάλ, τον Μαδιάμ, τον Ιεσβώκ και τον Σωίε. Ο Ιεζάν εγέννησε τον Σαβά και τον Δεδάν, και οι υιοί του Δεδάν ήταν ο Ασσουριείμ, ο Λατουσιείμ και ο Λαωμείμ. Οι υιοί δε του Μαδιάμ ήταν ο Γεφάρ, και ο Αφείρ, και ο Ενώχ, και ο Αβειδά, και ο Ελδαγά· όλοι αυτοί ήταν υιοί της Χεττούρας. Έδωσε δε ο Αβραάμ όλα τα υπάρχοντά του στον Ισαάκ, τον γιο του. Και στους γιους των παλλακών του έδωσε ο Αβραάμ δώρα, και τους έστειλε μακριά από τον Ισαάκ τον γιο του, ενώ ζούσε ακόμη, προς ανατολάς στη γη των ανατολών. Αυτά είναι τα χρόνια των ημερών της ζωής του Αβραάμ που έζησε, εκατόν εβδομήντα πέντε χρόνια. Και εκλείποντας απέθανε ο Αβραάμ σε καλό γήρας, πρεσβύτης και πλήρης ημερών, και προστέθηκε στον λαό του. Και τον έθαψαν ο Ισαάκ και ο Ισμαήλ, οι γιοι του, στο διπλό σπήλαιο, στον αγρό του Εφρών του Σάαρ του Χετταίου, που είναι απέναντι από τη Μαμβρή, Τον αγρό και το σπήλαιο, που απέκτησε ο Αβραάμ από τους γιους του Χετ, εκεί έθαψαν τον Αβραάμ και τη Σάρρα, τη γυναίκα του. Έγινε δε μετά το να αποθάνει ο Αβραάμ, ευλόγησε ο Θεός τον Ισαάκ, τον υιό του, και κατοίκησε ο Ισαάκ παρά το φρέαρ της οράσεως. Αυτές δε είναι οι γενέσεις του Ισμαήλ, του υιού του Αβραάμ, τον οποίο έτεκε η Άγαρ η Αιγυπτία, η παιδίσκη της Σάρρας, στον Αβραάμ. Και αυτά είναι τα ονόματα των υιών του Ισμαήλ, κατά τα ονόματα των γενεών του: πρωτότοκος του Ισμαήλ ο Ναβαϊώθ, και ο Κηδάρ, και ο Ναβδεήλ, και ο Μασσάμ, Και Μασμά, και Δουμά, και Μασσή. Και Χοδδάν, και Θαιμάν, και Ιετούρ, και Ναφές, και Κεδμά. Αυτοί είναι οι υιοί του Ισμαήλ, και αυτά τα ονόματά τους στις σκηνές τους και στις επαύλεις τους, δώδεκα άρχοντες κατά τα έθνη τους. Και αυτά ήταν τα χρόνια της ζωής του Ισμαήλ, εκατόν τριάντα επτά χρόνια, και εκλείποντας απέθανε, και προστέθηκε στο γένος του. Κατοίκησε δε από Ευιλάτ έως Σουρ, η οποία είναι

απέναντι από την Αίγυπτο έως να έλθει κανείς προς τους Ασσυρίους· απέναντι από όλους τους αδελφούς του κατοίκησε.

Και αυτές είναι οι γενέσεις του Ισαάκ, του υιού του Αβραάμ· ο Αβραάμ γέννησε τον Ισαάκ. Ἦν δὲ ὁ Ἰσαὰκ σαράντα ἐτῶν ὅτε παντρεύτηκε τὴν Ῥεβέκκα, κόρη τοῦ Βαθουήλ τοῦ Σύρου ἀπὸ τῆ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, ἀδελφὴ τοῦ Λάβαν τοῦ Σύρου. Ὁ Ισαάκ δεήθηκε τοῦ Κυρίου γιὰ τὴ Ῥεβέκκα, τὴ γυναῖκα του, ἐπειδὴ ἦταν στείρα, καὶ ὁ Θεὸς τὸν εἰσάκουσε, καὶ ἡ Ῥεβέκκα, ἡ γυναῖκα του, συνέλαβε. Πηδούσαν δὲ τὰ παιδιὰ μέσα της, καὶ εἶπε: Ἄν πρόκειται νὰ μου συμβεῖ κάτι τέτοιο, γιὰτί μου συμβαίνει αὐτό; Πῆγε λοιπὸν νὰ ρωτήσῃ τὸν Κύριο. Καὶ εἶπε ὁ Κύριος σὲ αὐτὴν, δύο ἔθνη εἶναι στὴ μήτρα σου, καὶ δύο λαοὶ ἀπὸ τὴν κοιλία σου θὰ χωριστοῦν, καὶ ὁ ἓνας λαὸς θὰ υπερέχει τοῦ ἄλλου λαοῦ, καὶ ὁ μεγαλύτερος θὰ υπηρετήσῃ τὸν μικρότερο. Καὶ ἐπληρώθηκαν οἱ ἡμέρες του νὰ γεννήσῃ αὐτή, καὶ ἰδοὺ ἦταν δίδυμα στὴν κοιλία της. Βγῆκε δὲ ὁ πρωτότοκος κοκκινωπός, ὅλος σαν τριχωτὸ δῆρμα, καὶ ὀνόμασαν τὸ ὄνομά του Ησαὺ. Καὶ μετὰ ἀπὸ τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφός του, καὶ ἡ χεὶρ του ἐπειλημμένη τῆς πτέρνης τοῦ Ησαὺ, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα του Ιακώβ. Ὁ Ισαάκ δὲ ἦταν ἐξήκοντα ἐτῶν, ὅταν ἡ Ῥεβέκκα ἐτέκεν αὐτούς. Μεγάλωσαν οἱ νεαροί, καὶ ὁ Ησαὺ ἦταν ἄνθρωπος ποὺ ἤξερε νὰ κυνηγᾷ, ἀγροίκος, ὁ Ιακώβ δὲ ἦταν ἄνθρωπος ἀπλός, ποὺ κατοικοῦσε σὲ σπῖτι. Ὁ Ισαάκ ἀγάπησε τὸν Ησαὺ, ἐπειδὴ τὸ κυνήγι τοῦ ἦταν φαγητό γιὰ αὐτόν, ἐνῶ ἡ Ῥεβέκκα ἀγαποῦσε τὸν Ιακώβ.

Ἐψησε δὲ ὁ Ιακώβ ἔψημα, καὶ ἦρθε ὁ Ησαὺ ἀπὸ τὸ πεδίο ἐξαντλημένος. Καὶ εἶπε ὁ Ησαὺ στὸν Ιακώβ, Δώσε μου νὰ φάγω ἀπὸ τὸ κόκκινο αὐτὸ βραστό φαγητό, γιὰτί λιποθυμῶ. Γι' αὐτὸ ὀνομάστηκε τὸ ὄνομά του Εδὼμ. Εἶπε δὲ ὁ Ιακώβ στὸν Ησαὺ: Πούλησέ μου σήμερα τὰ πρωτοτόκιά σου. Καὶ εἶπε ὁ Ησαὺ: Ἰδοὺ, ἐγὼ πορεύομαι νὰ πεθάνω, καὶ γιὰ ποιο λόγο μου χρειάζονται

αυτά τα πρωτοτόκια; Και είπε σε αυτόν ο Ιακώβ: Ὁμοσέ μου σήμερα, και ὁμοσε σε αυτόν. Πούλησε δε ο Ησαὺ τα πρωτοτόκια στον Ιακώβ. Ο Ιακώβ δε ἔδωσε στον Ησαὺ ψωμί και φακή, και ἔφαγε και ἤπιε, και σηκώθηκε και ἔφυγε, και περιφρόνησε ο Ησαὺ τα πρωτοτόκια.

26

Ἐγινε δε λιμός ἐπὶ της γης, χωρίς ἀπὸ τον λιμό τον πρότερο, ο οποίος ἔγινε στον καιρό του Αβραάμ, και ἐπορεύθη ο Ισαάκ προς τον Αβιμέλεχ, βασιλέα των Φυλιστιείμ, εἰς Γέραρα. Εμφανίστηκε δε σε αυτόν ο Κύριος και εἶπε: Μη κατέβεις στην Αἴγυπτο, κατοίκησε δε στη γη που θα σου πω. Και κατοικεῖς σε αὐτή τη γη, και θα εἶμαι μαζί σου, και θα σε ευλογῇσω· σε σένα γαρ και στο σπέρμα σου θα δώσω ὅλη αὐτή τη γη, και θα ἐπιβεβαιώσω τον ὅρκο μου, τον ὁποῖο ὡμοσα στον Αβραάμ, τον πατέρα σου. Και θα πολλαπλασιάσω το σπέρμα σου, ὡς τα ἀστέρια του ουρανοῦ, και θα δώσω στο σπέρμα σου ὅλη αὐτή τη γη, και θα ευλογηθοῦν στο σπέρμα σου ὅλα τα ἔθνη της γης. Ἀντί για αὐτά υπάκουσε ο Αβραάμ ο πατέρας σου στη φωνή μου, και τήρησε τα προστάγματά μου, και τις ἐντολές μου, και τα δικαιώματά μου, και τα νόμιμά μου. Κατοίκησε δε ο Ισαάκ στα Γέραρα. Ρώτησαν δε οἱ ἄνδρες του τόπου για τη Ρεβέκκα, τη γυναῖκα του, και εἶπε: Ἀδελφή μου εἶναι, γιατί φοβήθηκε να πει ὅτι εἶναι γυναῖκα του, μήπως τον σκοτώσουν οἱ ἄνδρες του τόπου ἐξαιτίας της Ρεβέκκας, ἐπειδὴ ἦταν ὡραία στην ὄψη. Ἐμεινε ἐκεῖ για πολὺ καιρό, και ο βασιλιάς των Γεράρων Αβιμέλεχ, ἔχοντας κοιτάξει ἀπὸ το παράθυρο, εἶδε τον Ισαάκ να παίζει με τη Ρεβέκκα, τη γυναῖκα του. Κάλεσε δὲ ὁ Αβιμέλεχ τὸν Ἰσαάκ καὶ τοῦ εἶπε: Ἄρα γυνή σου εἶναι; Γιατί εἶπες ὅτι εἶναι ἀδελφή σου; Εἶπε δὲ σε αὐτόν ὁ Ἰσαάκ: Εἶπα γιατί φοβήθηκα μήπως πεθάνω ἐξαιτίας της. Εἶπε δε ο Αβιμέλεχ σε αὐτόν, Τί μας ἔκανες αὐτό; Παρά λίγο κάποιος ἀπὸ το

γένος μου να κοιμηθεί με τη γυναίκα σου, και θα έφερνες επάνω μας άγνοια. Διέταξε δε ο Αβιμέλεχ σε όλο τον λαό του λέγοντας: Όποιος αγγίζει αυτόν τον άνθρωπο και τη γυναίκα του, θα είναι ένοχος θανάτου. Έσπειρε δε ο Ισαάκ εν τη γη εκείνη, και εύρε εν τω ενιαυτώ εκείνω εκατοστεύουσαν κριθήν, ευλόγησε δε αυτόν ο Κύριος. Και υψώθηκε ο άνθρωπος, και προχωρώντας έγινε μεγαλύτερος, έως ότου έγινε πολύ μεγάλος. Απέκτησε δε κτήνη προβάτων και κτήνη βοών και πολλά γεωργικά. Τον ζήτησαν δε οι Φιλισταίοι. Και όλα τα φρέατα, τα οποία είχαν σκάψει οι υπηρέτες του πατέρα του στον καιρό του πατέρα του, τα έφραξαν οι Φιλισταίοι και τα γέμισαν με χώμα. Είπε δε ο Αβιμέλεχ προς τον Ισαάκ: Άπελθε από εμάς, διότι έγινες πολύ δυνατότερος από εμάς. Και έφυγε από εκεί ο Ισαάκ, και εγκαταστάθηκε στη φάραγγα των Γεράρων, και κατοίκησε εκεί.

Και πάλιν ο Ισαάκ έσκαψε τα πηγάδια του νερού, τα οποία είχαν σκάψει οι υπηρέτες του Αβραάμ, του πατέρα του, και τα οποία οι Φιλισταίοι τα είχαν φράξει μετά το θάνατο του Αβραάμ, του πατέρα του, και τους έδωσε ονόματα σύμφωνα με τα ονόματα που τους είχε δώσει ο πατέρας του. Και έσκαψαν οι υπηρέτες του Ισαάκ στη φάραγγα των Γεράρων, και βρήκαν εκεί πηγάδι με τρεχούμενο νερό. Και μάχεςαν οι ποιμένες της Γεράρων με τους ποιμένες του Ισαάκ, ισχυριζόμενοι ότι δικό τους ήταν το νερό, και ονόμασαν το όνομα του πηγαδιού Αδικία, γιατί τον αδίκησαν. Αφού αναχώρησε από εκεί, έσκαψε άλλο πηγάδι, αλλά διαφώνησαν και για εκείνο, και το ονόμασε Εχθρία. Αφού αναχώρησε από εκεί, έσκαψε άλλο φρέαρ, και δεν μάχεςαν γι αυτό, και ονόμασε το όνομά του Ευρυχωρία, λέγοντας, διότι τώρα ο Κύριος μάς έδωσε ευρυχωρία, και μας αύξησε επάνω στη γη.

Ανέβηκε δε από εκεί στο φρέαρ του όρκου. Και εμφανίστηκε σε αυτόν ο Κύριος εκείνη τη νύχτα και είπε: Εγώ είμαι ο Θεός του

Αβραάμ, του πατέρα σου. Μη φοβάσαι, γιατί είμαι μαζί σου, και θα σε ευλογήσω και θα πληθύνω το σπέρμα σου εξαιτίας του Αβραάμ, του πατέρα σου. Και οικοδόμησε εκεί θυσιαστήριο, και επικαλέστηκε το όνομα του Κυρίου, και έστησε εκεί τη σκηνή του· έσκαψαν δε εκεί οι υπηρέτες του Ισαάκ φρέαρ στη φάραγγα των Γεράρων. Και ο Αβιμέλεχ πήγε προς αυτόν από τα Γέραρα, και ο Οχοζάθ ο σύμβουλός του, και ο Φιχώλ ο αρχιστράτηγος του στρατού του. Και είπε σε αυτούς ο Ισαάκ, Γιατί ήρθατε σε μένα; Εσείς με μισήσατε και με διώξατε από εσάς. Αυτοί δε είπαν, Βλέποντας είδαμε ότι ήταν ο Κύριος μαζί σου, και είπαμε, ας γίνει τότε ανάμεσα σε εμάς και ανάμεσα σε εσένα, και θα κάνουμε μαζί σου διαθήκη, Μην κάνεις κακό σε μας, καθώς εμείς δεν σε μεταχειριστήκαμε με αποστροφή, και με τον τρόπο που σε μεταχειριστήκαμε καλά, και σε στείλαμε με ειρήνη, και τώρα ευλογημένος είσαι από τον Κύριο. Και τους έκανε δοχή, και έφαγαν και ήπιαν. Και αφού σηκώθηκαν το πρωί, ορκίστηκε ο καθένας στον πλησίον του, και τους έστειλε ο Ισαάκ, και έφυγαν από αυτόν με σωτηρία. Έγινε δε εκείνη την ημέρα, και αφού έφτασαν οι υπηρέτες του Ισαάκ του ανήγγειλαν για το πηγάδι που έσκαψαν, και είπαν, δεν βρήκαμε νερό. Και το αποκάλεσε Όρκος, γι αυτό αποκάλεσε την πόλη εκείνη Φρέαρ του Όρκου, μέχρι της σημερινής ημέρας.

Ήταν δὲ ὁ Ἡσαὺ σαράντα ἐτῶν καὶ παντρεύτηκε τὴν Ἰουδὶθ, κόρη τοῦ Βεῶχ τοῦ Χετταίου, καὶ τὴν Βασεμάθ, κόρη τοῦ Ἐλὼν τοῦ Χετταίου. Καὶ ἦταν νὰ εριζοῦν στὸν Ἰσαάκ καὶ στὴ Ρεβέκκα.

27

Έγινε δε μετά το γεράσει τον Ισαάκ, και αμβλύνθηκαν οι οφθαλμοί του για να βλέπει, και κάλεσε τον Ησαύ, τον μεγαλύτερο υιό του, και του είπε, Υιέ μου, και είπε, Ιδού εγώ. Και

είπε, ιδού έχω γεράσει, και δεν γνωρίζω την ημέρα του θανάτου μου. Τώρα λοιπόν πάρε το σκεύος σου, τη φαρέτρα, και το τόξο, και βγες στην πεδιάδα, και κυνήγησέ μου κυνήγι. Και κάνε μου φαγητά, όπως αγαπώ εγώ, και φέρε μου, για να φάω, ώστε να σε ευλογήσει η ψυχή μου πριν πεθάνω εγώ. Η Ρεβέκκα άκουσε τον Ισαάκ να μιλάει προς τον Ησαύ, τον γιο του, και ο Ησαύ πήγε στην πεδιάδα να κυνηγήσει θήραμα για τον πατέρα του. Η Ρεβέκκα είπε στον Ιακώβ, τον νεότερο γιο της: Ίδε, άκουσα τον πατέρα σου να μιλάει στον Ησαύ, τον αδελφό σου, λέγοντας, Φέρε μου κυνήγι και φτιάξε μου εδέσματα, ώστε αφού φάω να σε ευλογήσω ενώπιον του Κυρίου πριν πεθάνω. Τώρα λοιπόν, γιε μου, άκουσέ μου, καθώς εγώ σου διατάζω. Και πηγαίνοντας στα πρόβατα, πάρε μου από εκεί δύο τρυφερά και καλά κατσικάκια, και θα τα κάνω εδέσματα στον πατέρα σου, όπως αγαπά. Και θα το φέρεις στον πατέρα σου, και θα φάει, ώστε να σε ευλογήσει ο πατέρας σου πριν πεθάνει. Είπε δε ο Ιακώβ προς τη Ρεβέκκα, τη μητέρα του: Ο Ησαύ, ο αδελφός μου, είναι άνδρας δασύς, εγώ δε είμαι άνδρας λείος. Μήπως ψηλαφήσει με ο πατέρας, και θα είμαι μπροστά του σαν να τον περιφρονώ, και θα φέρω πάνω μου κατάρρα, και όχι ευλογία. Του είπε δε η μητέρα: Επάνω σε μένα η κατάρρα σου, τέκνο μου, μόνο άκουσέ μου τη φωνή, και πηγαίνοντας φέρε μου. Πήγε λοιπόν, πήρε και έφερε στη μητέρα του, και η μητέρα του έκανε εδέσματα, όπως αγαπούσε ο πατέρας του.

Και η Ρεβέκκα, αφού πήρε τη στολή του Ησαύ, του μεγαλύτερου γιου της, την καλή, που ήταν κοντά της στο σπίτι, έντυσε με αυτήν τον Ιακώβ, τον νεότερο γιο της. Και έβαλε τα δέρματα των κατσικιών πάνω στα χέρια του, και πάνω στα γυμνά μέρη του λαιμού του. Και έδωσε τα εδέσματα και τους άρτους που έφτιαξε στα χέρια του Ιακώβ, του γιου της. Και έφερε στον πατέρα του, και είπε, πατέρα, και εκείνος είπε, ιδού εγώ, ποιος

είσαι συ, παιδί μου; Και είπε ο Ιακώβ στον πατέρα του, εγώ είμαι ο Ησαΰ ο πρωτότοκός σου, έκανα όπως μου είπες, σήκω κάθισε και φάγε από το κυνήγι μου, ώστε να με ευλογήσει η ψυχή σου. Είπε δε ο Ισαάκ στον υιό του: Τι είναι αυτό που βρήκες τόσο γρήγορα, παιδί μου; Κι εκείνος απάντησε: Αυτό που ο Κύριος, ο Θεός σου, παρέδωσε μπροστά μου. Είπε δε ο Ισαάκ στον Ιακώβ, Έλα κοντά μου, και θα σε ψηλαφήσω, παιδί μου, αν είσαι ο γιος μου Ησαΰ, ή όχι. Πλησίασε δὲ ο Ιακώβ προς τον Ισαάκ, τον πατέρα του, και τον ψηλάφησε, και είπε: Η φωνή μεν είναι φωνή Ιακώβ, αλλά τα χέρια είναι χέρια Ησαΰ. Και δεν τον αναγνώρισε, γιατί τα χέρια του ήταν, όπως τα χέρια του Ησαΰ του αδελφού του, δασύτριχα, και τον ευλόγησε. Και είπε: Εσύ είσαι ο γιος μου Ησαΰ; Αυτός δε απάντησε: Εγώ. Και είπε: Φέρε μου, και θα φάω από το κυνήγι σου, παιδί μου, ώστε να σε ευλογήσει η ψυχή μου. Και του έφερε, και έφαγε, και του έφερε κρασί, και ήπιε. Και είπε σ αυτόν ο Ισαάκ, ο πατέρας του: Έλα κοντά μου και φίλησέ με, παιδί μου. Και πλησιάζοντας τον φίλησε, και μύρισε τη μυρωδιά των ρούχων του, και τον ευλόγησε, και είπε: Ιδού, η μυρωδιά του γιου μου είναι σαν μυρωδιά χωραφιού γεμάτου, που ευλόγησε ο Κύριος. Και είτε να σου δώσει ο Θεός από τη δροσιά του ουρανού, και από την αφθονία της γης, και πλήθος σιταριού και κρασιού. Και ας σου δουλεύσουν έθνη, και ας σου προσκυνήσουν άρχοντες, και γίνε κύριος του αδελφού σου, και θα σου προσκυνήσουν οι γιοι του πατέρα σου· ο καταρώμενός σε, επικατάρατος, ο δε ευλογών σε, ευλογημένος.

Και έγινε μετά το σταματήσει ο Ισαάκ να ευλογεί τον Ιακώβ τον υιό του, και έγινε, όταν βγήκε ο Ιακώβ από το πρόσωπο του Ισαάκ του πατέρα του, και ο Ησαΰ ο αδελφός του ήρθε από το κυνήγι. Και έκανε κι αυτός εδέσματα, και τα προσέφερε στον πατέρα του, και είπε στον πατέρα: Ας σηκωθεί ο πατέρας μου και ας φάει από το κυνήγι του γιου του, ώστε να με ευλογήσει η ψυχή

σου. Και είπε σε αυτόν ο πατέρας του Ισαάκ: Ποιος είσαι εσύ; Κι εκείνος είπε: Εγώ είμαι ο γιος σου, ο πρωτότοκος Ησαΰ. Ἐξέστη δὲ ὁ Ἰσαάκ ἔκστασιν μεγάλην σφόδρα καὶ εἶπε· Ποιος λοιπὸν θήρευσεν γιὰ μένα κυνήγι καὶ μου τὸ ἔφερε, καὶ ἔφαγα ἀπὸ ὅλα πρὶν ἔρθεις εσύ; Καὶ τὸν εὐλόγησα, καὶ εὐλογημένος θὰ εἶναι. Ἐγινε δὲ ὅταν ἀκουσε ὁ Ησαΰ τὰ λόγια τοῦ πατέρα τοῦ Ισαάκ, φώναξε με φωνὴ μεγάλη καὶ πολὺ πικρή, καὶ εἶπε· Εὐλόγησε δὴ καὶ ἐμένα, πατέρα. Του εἶπε δὲ: Ὁ ἀδελφός σου ἦρθε με δόλο καὶ πήρε τὴν εὐλογία σου. Καὶ εἶπε: Δικαίως ἐκλήθη τὸ ὄνομά του Ιακώβ, γιατί με ἐξαπάτησε ἰδοὺ γιὰ δευτέρη φορὰ αὐτό· τὰ πρωτοτόκιά μου ἔχει πάρει, καὶ τώρα πήρε τὴν εὐλογία μου. Καὶ εἶπε ὁ Ησαΰ στὸν πατέρα του: Δὲν μου ἀφησες εὐλογία, πατέρα; Ἀποκρινόμενος δὲ ὁ Ισαάκ εἶπε στὸν Ησαΰ: Ἀν τὸν ἔχω κάνει κύριό σου, καὶ ὅλους τοὺς ἀδελφούς σου τοὺς ἔχω κάνει υὑπηρέτες σου, καὶ τὸν ἔχω στηρίξει με σιτάρι καὶ κρασί, σε ἐσένα τι θὰ κάνω, παιδί μου; Εἶπε δὲ ὁ Ησαΰ πρὸς τὸν πατέρα του: Μήπως μία εὐλογία ἔχεις, πάτερ; Εὐλόγησε λοιπὸν καὶ ἐμένα, πάτερ. Ὅταν συγκινήθηκε βαθιὰ ὁ Ισαάκ, ὁ Ησαΰ ἀνέβασε φωνὴ καὶ ἐκλάψε. Ἀποκοιθεῖς δὲ ὁ Ισαάκ, ὁ πατέρας του, του εἶπε: Ἰδοὺ, μακριὰ ἀπὸ τὴν πλότητα τῆς γῆς θὰ εἶναι ἡ κατοικία σου, καὶ μακριὰ ἀπὸ τὴν δροσιά τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν. Καὶ ἐπὶ τὴν μαχαίρα σου θὰ ζήσεις, καὶ τὸν ἀδελφό σου θὰ δουλεύσεις, θὰ εἶναι δὲ ὅταν καταστρέψεις καὶ αφαιρέσεις τὸν ζυγὸ τοῦ ἀπὸ τὸν τράχηλό σου.

Καὶ ὁ Ησαΰ ἔτρεφε μνησικακία κατὰ τοῦ Ιακώβ ἐξαιτίας τῆς εὐλογίας ποῦ του ἔδωσε ὁ πατέρας του. Εἶπε δὲ ὁ Ησαΰ στὸν εαυτό του: Ἀς ἔρθουν οἱ ἡμέρες τοῦ πένθους γιὰ τὸν πατέρα μου, γιὰ νὰ σκοτώσω τὸν ἀδελφό μου Ιακώβ. Ἀπαγγέληθ δὲ στὴ Ρεβέκκα τὰ λόγια τοῦ Ησαΰ, τοῦ μεγαλύτερου γιου τῆς, καὶ στέλνοντας κάλεσε τὸν Ιακώβ, τὸν νεότερο γιο τῆς, καὶ του εἶπε: Ἰδοὺ, ὁ ἀδελφός σου Ησαΰ σε ἀπειλεῖ νὰ σε σκοτώσει. Τώρα

λοιπόν, παιδί μου, άκουσε τη φωνή μου, και αφού σηκωθείς φύγε στη Μεσοποταμία προς τον Λάβαν, τον αδελφό μου, στη Χαρράν. Και κατοίκησε μαζί του για μερικές ημέρες, μέχρι να αποστραφεί ο θυμός και τον θυμό του αδελφού σου από εσένα, και ξεχάσει αυτά που του έκανες, και αφού στείλω θα σε καλέσω από εκεί, μήπως ποτέ στερηθώ και τα δύο σας παιδιά σε μία ημέρα. Είπε δε η Ρεβέκκα προς τον Ισαάκ, Βαρέθηκα τη ζωή μου εξαιτίας των θυγατέρων των υιών του Χετ· αν πάρει ο Ιακώβ γυναίκα από τις θυγατέρες αυτής της γης, για ποιο λόγο να ζω;

28

Αφού κάλεσε δε ο Ισαάκ τον Ιακώβ, τον ευλόγησε και του διέταξε, λέγοντας, δεν θα πάρεις γυναίκα από τις θυγατέρες των Χαναναίων. Σήκω και φύγε προς τη Μεσοποταμία, στον οίκο του Βαθουήλ, του πατέρα της μητέρας σου, και πάρε για τον εαυτό σου από εκεί γυναίκα από τις θυγατέρες του Λαβάν, του αδελφού της μητέρας σου. Ο Θεός μου να σε ευλογήσει, να σε αυξήσει και να σε πληθύνει, και θα γίνεις συναγωγές εθνών. Και να σου δώσει την ευλογία του Αβραάμ, του πατέρα μου, σε σένα και στους απογόνους σου μετά από σένα, να κληρονομήσεις τη γη της παροικίας σου, την οποία έδωσε ο Θεός στον Αβραάμ. Και έστειλε ο Ισαάκ τον Ιακώβ, και πήγε στη Μεσοποταμία προς τον Λαβάν, τον υιό του Βαθουήλ του Σύρου, αδελφό της Ρεβέκκας, της μητέρας του Ιακώβ και του Ησαύ.

Είδε δε ο Ησαύ ότι ευλόγησε ο Ισαάκ τον Ιακώβ, και τον απέστειλε στη Μεσοποταμία της Συρίας, να λάβει για τον εαυτό του γυναίκα από εκεί, ενώ τον ευλογούσε, και του διέταξε, λέγοντας, δεν θα λάβεις γυναίκα από τις θυγατέρες των Χαναναίων. Και άκουσε ο Ιακώβ τον πατέρα και τη μητέρα του, και πήγε στη Μεσοποταμία της Συρίας. Ο Ησαύ είδε επίσης ότι οι

κόρες της Χαναάν ήταν κακές μπροστά στον Ισαάκ, τον πατέρα του. Ο Ησαΰ πήγε στον Ισμαήλ και πήρε τη Μαελέθ, κόρη του Ισμαήλ του γιου του Αβραάμ, αδελφή του Ναβεώθ, ως γυναίκα προς τις γυναίκες του.

Και εξήλθεν ο Ιακώβ από το φρέαρ του όρκου, και πήγε στη Χαρράν. Και συνάντησε έναν τόπο, και κοιμήθηκε εκεί, γιατί είχε δύσει ο ήλιος, και πήρε από τις πέτρες του τόπου, και τις έβαλε στο κεφάλι του, και κοιμήθηκε σε εκείνο τον τόπο. Και ενυπνιάστηκε, και ιδού μια κλίμακα στηριγμένη στη γη, της οποίας η κορυφή έφτανε στον ουρανό, και οι άγγελοι του Θεού ανέβαιναν και κατέβαιναν σε αυτήν. Ο δε Κύριος στεκόταν επάνω της, και είπε, εγώ είμαι ο Θεός του Αβραάμ του πατέρα σου, και ο Θεός του Ισαάκ, μη φοβάσαι, τη γη επάνω στην οποία συ κοιμάσαι, σε σένα θα τη δώσω, και στο σπέρμα σου. Και το σπέρμα σου θα είναι σαν την άμμο της γης, και θα απλωθεί προς τη θάλασσα, και τον Νότο, και τον Βορρά, και προς την ανατολή, και θα ευλογηθούν σε σένα όλες οι φυλές της γης, και στο σπέρμα σου. Και ιδού, εγώ είμαι μαζί σου, φυλάσσοντάς σε σε κάθε δρόμο όπου κι αν πορευτείς, και θα σε επιστρέψω σε αυτή τη γη, γιατί δεν θα σε εγκαταλείψω, μέχρι να κάνω εγώ όλα όσα σου είπα. Και ξύπνησε ο Ιακώβ από τον ύπνο του, και είπε, ότι είναι ο Κύριος σε αυτό το μέρος, εγώ όμως δεν το ήξερα. Και φοβήθηκε, και είπε, πόσο φοβερός είναι ο τόπος αυτός, δεν είναι αυτό παρά οίκος Θεού, και αυτή η πύλη του ουρανού. Και σηκώθηκε ο Ιακώβ το πρωί, και πήρε την πέτρα, την οποία είχε τοποθετήσει εκεί κάτω από το κεφάλι του, και την έστησε στήλη, και έχυσε λάδι επάνω στην κορυφή της. Και κάλεσε το όνομα του τόπου εκείνου Οίκος Θεού, και Ουλαμλουζ ήταν το όνομα της πόλης πρότερον. Και ηύξατο ο Ιακώβ ευχή, λέγοντας: Εάν είναι ο Κύριος ο Θεός μαζί μου, και με διαφυλάξει σε αυτή την οδό που εγώ πορεύομαι, και μου δώσει ψωμί να φάω, και ρούχο να ντυθώ, Κι αν με επιστρέψει

με σωτηρία στον οίκο του πατέρα μου, τότε ο Κύριος θα είναι ο Θεός μου. Και αυτή η πέτρα, την οποία έστησα ως στήλη, θα είναι για μένα οίκος Θεού, και από όλα όσα μου δώσεις, θα σου δώσω το δέκατο.

29

Και σηκώνοντας ο Ιακώβ τα πόδια πήγε στη γη των ανατολών, προς τον Λάβαν τον υιό του Βαθουήλ του Σύρου, αδελφό δε της Ρεβέκκας, μητέρας του Ιακώβ και του Ησαΐ. Και βλέπει, και ιδού ένα φρέαρ στο πεδίο· ήταν δε εκεί τρία κοπάδια προβάτων που αναπαύονταν επάνω σε αυτό, γιατί από εκείνο το φρέαρ πότιζαν τα κοπάδια, και μια μεγάλη πέτρα ήταν επάνω στο στόμιο του φρέατος. Και συναγόταν εκεί όλα τα ποιμνία, και κύλαγαν την πέτρα από το στόμιο του πηγαδιού, και πότιζαν τα πρόβατα, και επανέφεραν την πέτρα επάνω στο στόμιο του πηγαδιού στη θέση της. Είπε δε αυτοίς ο Ιακώβ: Αδελφοί, από πού είστε εσείς; Οι δε είπαν: Από τη Χαρράν είμαστε. Είπε δε σε αυτούς: Γνωρίζετε τον Λάβαν, τον υιό του Ναχώρ; Οι δε είπαν: Τον γνωρίζουμε. Τους είπε: Είναι καλά; Εκείνοι απάντησαν: Είναι καλά, και ιδού η Ραχήλ, η κόρη του, έρχεται με τα πρόβατα. Και είπε ο Ιακώβ: Είναι ακόμη πολλή ημέρα, δεν είναι ακόμη ώρα να συγκεντρωθούν τα κτήνη· αφού ποτίσετε τα πρόβατα, φύγετε και βοσκήστε τα. Αυτοί δε είπαν: Δεν θα μπορέσουμε, μέχρι να συγκεντρωθούν όλοι οι ποιμένες, και θα κυλίσουν την πέτρα από το στόμα του πηγαδιού, και θα ποτίσουμε τα πρόβατα. Ενώ ακόμα μιλούσε σε αυτούς, και ιδού η Ραχήλ, η θυγατέρα του Λάβαν, ερχόταν με τα πρόβατα του πατέρα της, γιατί αυτή έβοσκε τα πρόβατα του πατέρα της. Έγινε δε, ως είδε ο Ιακώβ τη Ραχήλ, τη θυγατέρα του Λάβαν, του αδελφού της μητέρας του, και τα πρόβατα του Λάβαν, του αδελφού της μητέρας του, και προσελθών ο Ιακώβ απεκύλισε τον λίθο από το στόμα του

φρέατος, και πότιζε τα πρόβατα του Λάβαν, του αδελφού της μητέρας του. Και φίλησε ο Ιακώβ τη Ραχήλ, και φωνάζοντας δυνατά έκλαυσε. Και ανήγγειλε στη Ραχήλ, ότι είναι αδελφός του πατέρα της, και ότι είναι γιος της Ρεβέκκας, και τρέχοντας ανήγγειλε στον πατέρα της σύμφωνα με αυτά τα λόγια. Έγινε δε ως άκουσε ο Λάβαν το όνομα του Ιακώβ, του υιού της αδελφής του, έτρεξε να τον συναντήσει, και αφού τον αγκάλιασε τον φίλησε, και τον έφερε στο σπίτι του, και ο Ιακώβ διηγήθηκε στον Λάβαν όλα αυτά τα λόγια. Και είπε σε αυτόν ο Λάβαν, Από τα οστά μου και από τη σάρκα μου είσαι εσύ, και έμεινε μαζί του έναν μήνα.

Είπε δε ο Λάβαν στον Ιακώβ, επειδή γαρ είσαι αδελφός μου, δεν θα μου δουλεύσεις δωρεάν· πες μου ποιος είναι ο μισθός σου; Ο Λάβαν είχε δύο θυγατέρες· το όνομα της μεγαλύτερης ήταν Λεία και το όνομα της νεότερης ήταν Ραχήλ. Τα μάτια της Λείας ήταν ασθενικά, η Ραχήλ δε ήταν όμορφη στην εμφάνιση και πολύ ωραία στην όψη. Αγάπησε δε ο Ιακώβ τη Ραχήλ, και είπε: Θα σου δουλεύσω επτά χρόνια για τη Ραχήλ, τη νεότερη κόρη σου. Του είπε δε ο Λάβαν, Καλύτερα να δώσω εγώ αυτήν σε σένα, παρά να την δώσω σε άλλον άνδρα· κατοίκησε μαζί μου. Και εδούλευσε ο Ιακώβ για τη Ραχήλ επτά χρόνια, και ήταν για αυτόν σαν λίγες μέρες, επειδή την αγαπούσε. Είπε δε ο Ιακώβ στον Λάβαν, Δώσε μου τη γυναίκα μου, γιατί έχουν συμπληρωθεί οι ημέρες, ώστε να πάω κοντά της. Ο Λάβαν συγκέντρωσε όλους τους άνδρες του τόπου και έκανε γάμο. Και έγινε εσπέρα, και παίρνοντας τη Λεία, την κόρη του, την έφερε στον Ιακώβ, και ο Ιακώβ μπήκε σε αυτήν. Έδωσε δε ο Λάβαν στη Λεία, την θυγατέρα του, την Ζελφάν, την παιδίσκη του, σε αυτήν ως παιδίσκη. Έγινε δε πρωί, και ιδού ήταν η Λεία. Είπε δε ο Ιακώβ στον Λάβαν: Τι αυτό μου έκανες; Δεν υπηρέτησα σε εγώ για τη Ραχήλ; Και γιατί με εξαπάτησες; Απεκρίθη δὲ ὁ Λάβαν· Δὲν εἶναι οὕτως στὸν τόπο μας, νὰ δοθῇ ἡ

νεωτέρα πρὶν ἀπὸ τὴν πρεσβυτέραν. Συντέλεσε λοιπὸν τὴν εβδομάδα αὐτῆς, καὶ θα σου δώσω καὶ αὐτὴν ἀντὶ τῆς ἐργασίας που θα ἐργαστεῖς σὲ μένα ἀκόμη ἐπτὰ χρόνια ἄλλα. Ὁ Ἰακώβ ἔκανε ἔτσι καὶ συμπλήρωσε τὴν εβδομάδα αὐτῆς, καὶ ὁ Λάβαν τοῦ ἔδωσε τὴ Ραχήλ, τὴν κόρη του, γιὰ γυναῖκα. Ἐδωσε δε ὁ Λάβαν στὴν θυγατέρα του τὴν Βαλλά, τὴν παιδίσκη του, σὲ αὐτὴν ὡς παιδίσκη. Καὶ μπήκε πρὸς τὴ Ραχήλ, ἀγάπησε δε τὴ Ραχήλ περισσότερο ἀπὸ τὴ Λεῖα, καὶ τὸν υπηρέτησε ἐπτὰ ἄλλα χρόνια.

Βλέποντας δὲ ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ὅτι μισοῦνταν ἡ Λεῖα, ἄνοιξε τὴ μήτρα της, ἡ δὲ Ραχήλ ἦταν στεῖρα. Καὶ συνέλαβε ἡ Λεῖα, καὶ γέννησε γιο στὸν Ἰακώβ, ἐκάλεσε δε τὸ ὄνομά του Ρουβὴν, λέγοντας, διότι εἶδε ὁ Κύριος τὴν ταπείνωσή μου, καὶ μου ἔδωκε γιο, τώρα λοιπὸν θα με ἀγαπήσει ὁ ἄντρας μου. Καὶ συνέλαβε πάλιν, καὶ γέννησε ἓναν δεῦτερο γιο στὸν Ἰακώβ, καὶ εἶπε, ὅτι ἀκουσε ὁ Κύριος ὅτι μισοῦμαι, καὶ μου ἔδωσε καὶ αὐτὸν, καὶ ἀποκάλεσε τὸ ὄνομά του Συμεών. Καὶ συνέλαβε πάλι, καὶ γέννησε γιο, καὶ εἶπε: Τώρα αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ ἄνδρας μου θα εἶναι κοντὰ μου, γιὰτὶ τοῦ γέννησα τρεῖς γιους. Γι' αὐτὸ τὸν ὀνόμασε Λευί. Καὶ ἀφοῦ συνέλαβε πάλι, γέννησε υἱό, καὶ εἶπε: Τώρα πάλι γι' αὐτὸ θα ἐξομολογηθῶ στὸν Κύριο. Γι' αὐτὸ τὸν λόγον τὸν ὀνόμασε Ἰούδα, καὶ σταμάτησε νὰ γεννᾷ.

30

Ἐχοντας δεῖ δε ἡ Ραχήλ ὅτι δὲν εἶχε γεννήσει στὸν Ἰακώβ, ζήληψε ἡ Ραχήλ τὴν ἀδελφή της καὶ εἶπε στὸν Ἰακώβ: Δώσε μου παιδιὰ, διαφορετικὰ θα πεθάνω ἐγώ. Θυμωμένος δε ὁ Ἰακώβ εἶπε στὴ Ραχήλ, μήπως ἐγὼ εἶμαι στὴ θέση τοῦ Θεοῦ, που σὲ στέρησε καρπὸ κοιλίας; Εἶπε δε ἡ Ραχήλ στὸν Ἰακώβ: Ἰδοὺ ἡ παιδίσκη μου Βαλλά, μπες πρὸς αὐτήν, καὶ θα γεννήσει ἐπάνω στα γόνατά μου, καὶ θα ἀποκτήσω τέκνα καγὼ ἀπὸ αὐτὴν. Καὶ τοῦ ἔδωσε τὴ

Βαλλάν, την υπηρέτριά της, σε αυτόν ως γυναίκα, και ο Ιακώβ πλησίασε σε αυτήν. Και συνέλαβε η Βαλλά, η παιδίσκη της Ραχήλ, και γέννησε στον Ιακώβ γιο. Και είπε η Ραχήλ, Έκρινε εμένα ο Θεός, και άκουσε της φωνής μου, και έδωσε σε μένα γιο, δια τούτο εκάλεσε το όνομα του, Δαν. Και συνέλαβε πάλι η Βαλλά, η παιδίσκη της Ραχήλ, και γέννησε δεύτερο γιο στον Ιακώβ. Και είπε η Ραχήλ: Ο Θεός με βοήθησε, και παλαίψα με την αδελφή μου, και κατάφερα να επικρατήσω. Και αυτή ονόμασε το παιδί Νεφθαλεί. Είδε δε η Λεία ότι σταμάτησε να γεννά, και πήρε τη Ζελφά, την υπηρέτριά της, και την έδωσε στον Ιακώβ ως γυναίκα, και μπήκε κοντά της. Και συνέλαβε η Ζελφά, η παιδίσκη της Λείας, και έτεκε υιόν στον Ιακώβ. Και είπε η Λεία: Με τύχη! και ονόμασε το όνομά του Γαδ. Και συνέλαβε πάλι η Ζελφά, η δούλη της Λείας, και γέννησε στον Ιακώβ δεύτερο γιο. Και είπε η Λεία, μακαρία εγώ, ότι θα με μακαρίζουν οι γυναίκες, και εκάλεσε το όνομα του, Ασήρ. Πήγε δε ο Ρουβήν σε ημέρα θερισμού σιταριού και βρήκε μήλα μανδραγορών στο χωράφι, και τα έφερε στη Λεία, τη μητέρα του. Είπε δε η Ραχήλ στη Λεία, την αδελφή της: Δώσε μου από τους μανδραγόρες του γιου σου. Είπε δε η Λεία, Δεν σου είναι αρκετό ότι πήρες τον άνδρα μου; Μήπως θα πάρεις και τους μανδραγόρες του γιου μου; Είπε δε η Ραχήλ, Όχι έτσι, ας κοιμηθεί μαζί σου την νύχτα αυτή αντί των μανδραγορών του γιου σου. Μπήκε δε ο Ιακώβ από το χωράφι το βράδυ, και βγήκε η Λεία να τον συναντήσει, και είπε: Μαζί μου θα μπεις σήμερα, γιατί σε νοίκιασα αντί των μανδραγορών του γιου μου, και κοιμήθηκε μαζί της εκείνη τη νύχτα. Και άκουσε ο Θεός της Λείας, και αφού συνέλαβε, γέννησε στον Ιακώβ πέμπτο γιο. Και είπε η Λεία: Μου έδωσε ο Θεός τον μισθό μου, επειδή έδωκα την παιδίσκη μου στον άνδρα μου, και εκάλεσε το όνομά του Ισοάχαρ, που σημαίνει μισθός. Και συνέλαβε πάλι η Λεία, και γέννησε έκτο γιο στον Ιακώβ. Και είπε η Λεία: Ο Θεός μου έδωσε ένα καλό δώρο αυτή τη φορά· τώρα ο άνδρας μου θα με διαλέξει, γιατί του έχω γεννήσει

έξι γιους. Και αποκάλεσε το όνομά του Ζαβουλών. Και μετά από αυτό γέννησε κόρη, και αποκάλεσε το όνομα της Δείνα. Ένθυμήθηκε δὲ ὁ Θεὸς τὴν Ῥαχὴλ καὶ τὴν ἄκουσε ὁ Θεός, καὶ ἄνοιξε τὴ μήτρα της. Καὶ ἀφοῦ συνέλαβε, γέννησε στὸν Ἰακώβ γιο, καὶ εἶπε ἡ Ραχὴλ, Αἰφαίρεσε ὁ Θεός μου τὸ ὄνειδος. Καὶ τὸν ονόμασε Ἰωσήφ, λέγοντας, ἀς μου προσθέσει ὁ Θεός ἄλλον γιο.

Ἐγινε δε ὡς ἔτεκε ἡ Ραχὴλ τὸν Ἰωσήφ, εἶπε ὁ Ἰακώβ στὸν Λάβαν: Στείλε με, ἵνα ἀπέλθω στὸν τόπο μου καὶ στὴ γῆ μου. Δώσε πίσω τὶς γυναῖκες μου καὶ τὰ παιδιὰ μου, γιὰ τὰ ὁποῖα ἔχω δουλέψει σὲ σένα, ὥστε νὰ φύγω, γιὰτὶ ἐσὺ γνωρίζεις τὴ δουλειὰ πὺ ἐχω κάνει γιὰ σένα. Εἶπε δε τοῦ ὁ Λάβαν: Εἰάν βρήκα χάρη μπροστά σου, μάντεψα ὅτι με εὐλόγησε ὁ Θεός με τὴν δικὴ σου ἔλωση. Διάστειλε τὸν μισθὸ σου σὲ ἐμένα, καὶ θα σου τὸν δώσω. Εἶπε δε ὁ Ἰακώβ: Εὐς γνωρίζεις τί σου ἔχω ὑπηρετήσῃ, καὶ πόσα ἦταν τὰ κτήνη σου μαζί μου. Μικρὰ γὰρ ἦταν ὅσα εἶχες ἐναντίον μου, καὶ αὐξήθηκαν εἰς πλῆθος, καὶ εὐλόγησέ σε ὁ Κύριος ὁ Θεός ἐπὶ τῷ ποδί μου· νῦν λοιπόν πότε θα κάνω καγὼ ἐμαυτῷ οἶκον; Καὶ εἶπε τοῦ ὁ Λάβαν: Τί νὰ σου δώσω; Τοῦ εἶπε δε ὁ Ἰακώβ: Δὲν θα μου δώσεις τίποτα. Εἰάν κάνεις σὲ μένα αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, πάλι θα ποιμάνω τὰ πρόβατά σου καὶ θα τὰ φυλάξω. Ἀς περάσουν ὅλα τὰ πρόβατά σου σήμερα, καὶ χώρισε ἀπὸ ἐκεῖ κάθε σκούρο πρόβατο στὰ ἀρνιά καὶ κάθε ραβδωτὸ καὶ στικτὸ στὶς αἶγες· αὐτὸ θα εἶναι ὁ μισθός μου. Καὶ ἡ δικαιοσύνη μου θα μου ἀπαντήσῃ τὴν ἐπόμενη ἡμέρα, γιὰτὶ ὁ μισθός μου εἶναι μπροστά σου· ὅ,τι δὲν εἶναι στικτὸ καὶ ραβδωτὸ στὶς αἶγες, καὶ σκούρο στὰ ἀρνιά, θα θεωρεῖται κλεμμένο ἀπὸ ἐμένα. Εἶπε δε τοῦ ὁ Λάβαν: Ἀς γίνῃ σύμφωνα με τὸ λόγὸ σου. Καὶ χώρισε ἐκείνη τὴν ἡμέρα τοὺς ραντοὺς καὶ διάλευκους τράγους, καὶ ὅλες τὶς ραντὲς καὶ διάλευκες αἶγες, καὶ κάθε τί πὺ ἦταν σκούρο στὰ ἀρνιά, καὶ κάθε τί πὺ ἦταν λευκὸ σὲ αὐτά, καὶ τὰ ἔδωσε στὰ χέρια τῶν γιῶν τοῦ. Καὶ ἔβαλε ἀπόσταση τριῶν ἡμερῶν οδοῦ ἀνάμεσά τοὺς καὶ

ανάμεσα στον Ιακώβ, και ο Ιακώβ έβοσκε τα πρόβατα του Λάβαν που είχαν απομείνει. Πήρε δε για τον εαυτό του ο Ιακώβ ράβδο στυρακόδεντρου φρέσκια και καρυδιάς και πλατάνου, και ξεφλούδισε αυτές ο Ιακώβ σε λευκά ξεφλουδίσματα, και ξύνοντας το πράσινο, φαινόταν επάνω στις ράβδους το λευκό που ξεφλούδισε, ποικίλο. Και έβαλε τις ράβδους που είχε ξεφλουδίσει μέσα στις γούρνες των ποτιστηριών του νερού, ώστε όταν έρχονταν τα πρόβατα να πιουν, μπροστά στις ράβδους, καθώς ερχόντουσαν να πιουν, να συλλαμβάνουν τα πρόβατα κοιτάζοντας τις ράβδους. Και τα πρόβατα συλλάμβαναν κοντά στις ράβδους, και γεννούσαν τα πρόβατα διάλευκα και ποικίλα και σποδοειδή ραντά. Τα αρνιά όμως τα διαχώρισε ο Ιακώβ, και έβαλε μπροστά στα πρόβατα κριάρι ραβδωτό, και κάθε ποικιλόχρωμο στα αρνιά, και χώρισε για τον εαυτό του κοπάδια ξεχωριστά, και δεν τα ανέμιξε με τα πρόβατα του Λάβαν. Έγινε δε στον καιρό που τα πρόβατα ήταν σε εγκυμοσύνη και συλλαμβαναν, ο Ιακώβ έβαλε τις ράβδους μπροστά στα πρόβατα στις ποτίστρες, για να συλλάβουν αυτά σύμφωνα με τις ράβδους. Όποτε δε θα γεννούσαν τα πρόβατα, δεν τοποθετούσε, και έτσι τα μεν άσημα έγιναν του Λάβαν, τα δε επίσημα του Ιακώβ. Και επλούτησε ο άνθρωπος πάρα πολύ, και απέκτησε πολλά κτήνη, και βόδια, και υπηρέτες, και υπηρέτριες, και καμήλες, και γαϊδούρια.

31

Ο Ιακώβ άκουσε τα λόγια των υιών του Λάβαν, που έλεγαν, ο Ιακώβ έχει πάρει όλα τα του πατέρα μας, και από τα του πατέρα μας έχει κάνει όλη αυτή τη δόξα. Και είδε ο Ιακώβ το πρόσωπο του Λάβαν, και ιδού δεν ήταν προς αυτόν όπως χθες και προχθές. Είπε δε ο Κύριος προς τον Ιακώβ: Επιστρέφου στη γη του πατέρα σου και στη γενιά σου, και θα είμαι μαζί σου. Αφού έστειλε, ο Ιακώβ κάλεσε τη Δεία και τη Ραχήλ στο πεδίο, όπου ήταν τα

ποίμνια. Και τους είπε, βλέπω εγώ το πρόσωπο του πατέρα σας, ότι δεν είναι προς εμένα, όπως εχθές και προχθές, ο δε Θεός του πατέρα μου ήταν μαζί μου. Και αυτές ξέρετε ότι με όλη μου τη δύναμη υπηρέτησα τον πατέρα σας. Ο πατέρας σας με εξαπάτησε και άλλαξε τον μισθό μου δέκα φορές, αλλά ο Θεός δεν του έδωσε να με βλάψει. Αν πει έτσι, τα ποικίλα θα είναι ο μισθός σου, και θα γεννήσουν όλα τα πρόβατα ποικίλα. Αν όμως πει, τα λευκά θα είναι ο μισθός σου, και θα γεννήσουν όλα τα πρόβατα λευκά. Και αφαίρεσε ο Θεός όλα τα κτήνη του πατέρα σας και τα έδωσε σε μένα. Και έγινε όταν συλλάμβαναν τα πρόβατα, και είδα με τα μάτια μου στον ύπνο, και ιδού οι τράγοι και οι κριοί που ανέβαιναν επάνω στα πρόβατα και τις αίγες ήταν πολύ λευκοί και ποικίλοι και σταχτόχρωμοι ραντισμένοι. Και είπε σε μένα ο Άγγελος του Θεού κατά τον ύπνο, Ιακώβ, εγώ δε είπα, τι είναι; Και είπε: Ανάβλειψε με τα μάτια σου και δες τους τράγους και τους κριούς που ανεβαίνουν επάνω στα πρόβατα και τις αίγες, διάλευκους και ποικίλους και σποδοειδείς ραντούς, γιατί έχω δει όσα σου κάνει ο Λάβαν. Εγώ είμαι ο Θεός που σου εμφανίστηκα στον τόπο του Θεού, όπου άλειψες σε μένα εκεί στήλη και έκανες σε μένα εκεί ευχή· τώρα λοιπόν σήκω και βγες από τη γη αυτή και πήγαινε στη γη της γενέσεώς σου, και θα είμαι μαζί σου. Και αποκρινόμενες η Ραχήλ και η Λεία του είπαν: Μήπως υπάρχει ακόμη για μας κάποιο μερίδιο ή κληρονομία στο σπίτι του πατέρα μας; Δεν έχουμε λογιστεί σε αυτόν ως ξένες; Γιατί μας πούλησε, και κατέφαγε καταναλώνοντας το αργύριό μας. Όλος ο πλούτος και η δόξα, την οποία πήρε ο Θεός από τον πατέρα μας, θα είναι δικός μας και των παιδιών μας. Τώρα λοιπόν, όσα σου είπε ο Θεός, κάνε τα. Αφού σηκώθηκε δε ο Ιακώβ, πήρε τις γυναίκες του και τα παιδιά του επάνω στις καμήλες. Και απήγαγε όλα τα υπάρχοντά του, και όλη την αποσκευή του, την οποία απέκτησε στη Μεσοποταμία, και όλα τα δικά του, για να αναχωρήσει προς τον Ισαάκ, τον πατέρα του, στη γη Χαναάν. Ο Λάβαν πήγε να

κουρέψει τα πρόβατα του, και η Ραχήλ έκλεψε τα είδωλα του πατέρα της. Ο Ιακώβ όμως έκρυψε από τον Λάβαν τον Σύρο ότι αποδιδράσκει, για να μην το αναγγείλει σε αυτόν. Και έφυγε αυτός, και όλα τα δικά του, και πέρασε τον ποταμό, και ξεκίνησε για το όρος Γαλαάδ. Ανηγγέλη δε στον Λάβαν τον Σύρο την τρίτη ημέρα, ότι απέδρασε ο Ιακώβ. Και παραλαβών τους αδελφούς του μαζί του, καταδίωξε πίσω του για επτά ημέρες, και τον πρόφτασε στο όρος Γαλαάδ. Ήλθε δε ο Θεός προς τον Λάβαν τον Σύρο κατ' ύπνον την νύκτα, και είπε σ' αυτόν· Φύλαξε τον εαυτό σου μήπως μιλήσεις με τον Ιακώβ κακά. Και κατέλαβε ο Λάβαν τον Ιακώβ. Ο Ιακώβ δε έπηξε την σκηνή του στο όρος, ο Λάβαν δε έστησε τους αδελφούς του στο όρος Γαλαάδ. Είπε δε ο Λάβαν στον Ιακώβ, Τι έκανες; Γιατί έφυγες κρυφά, και με έκλεψες, και πήρες τις κόρες μου, σαν αιχμαλώτους με μαχαίρι; Και αν μου το ανήγγειλεις, θα σε έστελνα με χαρά, και με μουσικούς, και με τύμπανα, και με κιθάρα. Και δεν αξιώθηκα να φιλήσω τα παιδιά μου και τις θυγατέρες μου, τώρα δε ενήργησες ανόητα. Και τώρα η χείρα μου είναι δυνατή να σε κακοποιήσει, αλλά ο Θεός του πατέρα σου χθες μου είπε, λέγοντας: Φύλαξε τον εαυτό σου, μήπως ποτέ μιλήσεις με τον Ιακώβ πονηρά. Τώρα λοιπόν έφυγες, γιατί επιθυμούσες πολύ να πας στο σπίτι του πατέρα σου, αλλά γιατί έκλεψες τους θεούς μου; Αποκρινόμενος δε ο Ιακώβ είπε στον Λάβαν: Φοβήθηκα, γιατί είπα μήπως αφαιρέσεις τις θυγατέρες σου από εμένα και όλα τα δικά μου. Και είπε ο Ιακώβ: Παρά όποιον βρεις τους θεούς σου, δεν θα ζήσει ενώπιον των αδελφών μας. Αναγνώρισε τι είναι δικό σου από όσα έχω, και πάρε το. Και δεν αναγνώρισε τίποτα δικό του κοντά του. Δεν ήξερε όμως ο Ιακώβ ότι η Ραχήλ, η γυναίκα του, τους είχε κλέψει. Αφού εισήλθε δε ο Λάβαν, ερεύνησε στον οίκο της Δείας, και δεν βρήκε, και βγήκε από τον οίκο της Δείας, και ερεύνησε τον οίκο του Ιακώβ, και στον οίκο των δύο υπηρετριών, και δεν βρήκε, εισήλθε δε και στον οίκο της Ραχήλ. Η Ραχήλ όμως πήρε τα είδωλα και τα έβαλε στα

σαμάρια της καμήλας και κάθισε πάνω σε αυτά. Και είπε στον πατέρα της, Μη το παίρνεις βαριά, κύριε, δεν μπορώ να σηκωθώ μπροστά σου, γιατί έχω την περίοδο των γυναικών. Ο Λάβαν έψαξε σε όλο το σπίτι, και δεν βρήκε τα είδωλα. Ψοφίστηκε δὲ ὁ Ἰακώβ καὶ μαχέστηκε με τὸν Λάβαν. Αποκρινόμενος δὲ ὁ Ἰακώβ εἶπε στὸν Λάβαν· Τί τὸ ἀδίκημά μου; Καὶ τί τὸ ἀμάρτημά μου, ὅτι με καταδίωξες; Καὶ ἐπειδὴ ἐρεύνησες ὅλα τα σκεύη του σπιτιοῦ μου; τι βρήκες ἀπὸ ὅλα τα σκεύη του σπιτιοῦ σου; βάλε ἐδὼ μπροστά στους ἀδελφούς σου καὶ στους ἀδελφούς μου, καὶ ας κρίνουν ἀνάμεσα σε μας τους δύο. Αὐτά εἰναι εἴκοσι χρόνια που εἶμαι μαζί σου· τα πρόβατά σου καὶ οἱ αἴγες σου δεν ατεκνώθηκαν, κριοὺς ἀπὸ τα πρόβατά σου δεν κατέφαγα. Σκοτωμένο ἀπὸ ἀγρία ζῶα δεν σου ἔφερα· ἐγὼ ἀποζημίωνα ἀπὸ τον εαυτό μου τις κλοπές της ἡμέρας καὶ τις κλοπές της νύχτας. Γινόμεουν την ἡμέρα καμένος ἀπὸ το καύμα καὶ τη νύχτα ἀπὸ τον παγετό, καὶ ὁ ὕπνος μου ἔφευγε ἀπὸ τα μάτια μου. Αὐτά εἰναι εἴκοσι χρόνια που εἶμαι στο σπίτι σου· δούλεψα για σένα δεκατέσσερα χρόνια για τις δύο κόρες σου, καὶ ἕξι χρόνια με τα πρόβατά σου, καὶ εξαπάτησες τον μισθό μου δέκα φορές. Εἰ μὴ ὁ Θεὸς τοῦ πατρός μου Ἀβραὰμ καὶ ὁ φόβος Ἰσαὰκ ἦν μοι, νῦν ἂν κενὸν με ἐξαπέστειλας· τὴν ταπείνωσιν μου καὶ τὸν κόπον τῶν χειρῶν μου εἶδεν ὁ Θεὸς καὶ ἤλεγξέ σε χθές.

Αποκριθεὶς δε ὁ Λάβαν εἶπε στὸν Ἰακώβ: Οἱ θυγατέρες εἰναι θυγατέρες μου, καὶ οἱ υἱοὶ εἰναι υἱοὶ μου, καὶ τα κτήνη εἰναι κτήνη μου, καὶ ὅλα ὅσα βλέπεις εἰναι δικά μου. Καὶ για τις θυγατέρες μου, τι θα κάνω σε αὐτές σήμερα ἢ στα παιδιά τους, τα οποία γέννησαν; Τώρα λοιπὸν, ἔλα να κάνω διαθήκη ἐγὼ καὶ εσύ, καὶ θα εἰναι για μαρτυρία ἀνάμεσα σε ἐμένα καὶ σε ἐσένα. Εἶπε δε σε αὐτόν: Ἰδοὺ, κανεὶς δεν εἰναι μαζί μας. Να δει ὁ Θεός, μάρτυρας ἀνάμεσα σε ἐμένα καὶ σε ἐσένα. Ὁ Ἰακώβ, ἀφοῦ πήρε μια πέτρα, τὴν ἔστησε ὡς στήλη. Εἶπε δε ὁ Ἰακώβ στους ἀδελφούς του:

Συλλέξατε πέτρες, και συνέλεξαν πέτρες, και έκαναν έναν λόφο, και έφαγαν εκεί πάνω στον λόφο. Και είπε σ αυτόν ο Λάβαν: Ο λόφος αυτός μαρτυρεί ανάμεσα σε μένα και σε σένα σήμερα. Και τον κάλεσε ο Λάβαν βουνός της μαρτυρίας, ο Ιακώβ δε τον κάλεσε βουνός μάρτυς. Είπε δε ο Λάβαν στον Ιακώβ: Ιδού ο βουνός αυτός και η στήλη, την οποία έστησα ανάμεσα σε μένα και σε σένα, μαρτυρεί ο βουνός αυτός, και μαρτυρεί η στήλη αυτή· γι αυτό εκλήθη το όνομα βουνός μαρτυρεί. Και το όραμα που είπε, ας δει ο Θεός ανάμεσα σε μένα και σε εσένα, γιατί θα χωρίσουμε ο ένας από τον άλλον. Αν ταπεινώσεις τις θυγατέρες μου, αν πάρεις γυναίκες πέρα από τις θυγατέρες μου, δες, κανείς δεν είναι μαζί μας να βλέπει, ο Θεός είναι μάρτυρας ανάμεσα σε μένα και σε σένα. Εάν λοιπόν εγώ δεν περάσω προς σε, μήτε εσύ να περάσεις προς εμένα αυτόν τον λόφο και αυτήν την στήλη με κακό σκοπό. Ο Θεός του Αβραάμ και ο Θεός του Ναχώρ ας κρίνει ανάμεσά μας, και ο Ιακώβ ώμοσε κατά του φόβου του πατέρα του Ισαάκ. Και έθυσε θυσία στο όρος, και κάλεσε τους αδελφούς του, και έφαγαν και ήπιαν, και κοιμήθηκαν στο όρος.

32

Αφού σηκώθηκε ο Λάβαν το πρωί, φίλησε τους γιους και τις θυγατέρες του και τους ευλόγησε, και γυρίζοντας πίσω ο Λάβαν αναχώρησε για τον τόπο του.

Και ο Ιακώβ έφυγε στον δρόμο του, και σηκώνοντας το βλέμμα του είδε στρατόπεδο Θεού στρατοπεδευμένο, και τον συνάντησαν οι Άγγελοι του Θεού. Είπε δε ο Ιακώβ, όταν τους είδε, Παρεμβολή Θεού αυτή, και εκάλεσε το όνομα του τόπου εκείνου Παρεμβολαί.

Ἔστειλε δε ὁ Ἰακώβ ἀγγέλους μπροστά του πρὸς τὸν Ἡσαΐ, τὸν ἀδελφὸ του, στὴ γῆ Σηεῖρ, στὴ χώρα Ἐδώμ. Καὶ τοὺς διέταξε, λέγοντας, ἔτσι θὰ πείτε στὸν κύριό μου Ἡσαΐ, ἔτσι λέει ὁ δούλος σου Ἰακώβ, με τὸν Λάβαν ἔμεινα, καὶ καθυστέρησα μέχρι τώρα. Καὶ ἐγίναν δικά μου βόδια, καὶ γαῖδουρία, καὶ πρόβατα, καὶ υπηρέτες, καὶ υπηρέτριες, καὶ ἔστειλα νὰ ἀναγγεῖλω στὸν κύριό μου Ἡσαΐ, ὥστε νὰ βρεῖ ὁ δούλος σου χάρι μπροστά σου. Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ἀγγελοὶ στὸν Ἰακώβ, λέγοντας: Ἦρθαμε στὸν ἀδελφὸ σου Ἡσαΐ, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐρχεται νὰ σε συναντήσῃ, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μαζί του. Ὁ Ἰακώβ φοβήθηκε πολὺ καὶ αγωνιούσε, καὶ χώρισε τὸν λαὸ που ἦταν μαζί του, καὶ τὰ βόδια, καὶ τὶς καμήλες, καὶ τὰ πρόβατα, σὲ δύο στρατόπεδα. Καὶ εἶπε ὁ Ἰακώβ: Ἐάν ἔλθῃ ὁ Ἡσαΐ σὲ μία παρεμβολή καὶ τὴν κτυπήσῃ, ἡ δευτέρα παρεμβολή θὰ σωθεῖ. Εἶπε δε ὁ Ἰακώβ: Ὁ Θεὸς τοῦ πατρός μου Ἀβραάμ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ πατρός μου Ἰσαάκ, Κύριε, ἐσύ που εἶπες σὲ μένα: Ἐπίστρεψε στὴ γῆ τῆς καταγωγῆς σου καὶ θὰ σε ευεργετήσῃ Ἰκανούσθω μοι ἀπὸ πάσης δικαιοσύνης καὶ ἀπὸ πάσης ἀληθείας ἥς ἐποίησας στὸν δούλό σου· διότι με αὐτὸ τὸ ραβδί μου διέβηκα τὸν Ἰορδάνη αὐτόν, τώρα δε ἔχω γίνῃ δύο στρατόπεδα. Λύτρωσέ με ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Ἡσαΐ, γιατί τὸν φοβάμαι, μήπως ἐρθεῖ καὶ χτυπήσῃ ἐμένα καὶ τὴ μητέρα με τὰ παιδιά. Ἐσύ ὁμως εἶπες: Θὰ σε ευεργετήσω καὶ θὰ κάνω τοὺς ἀπογόνους σου σαν τὴν ἄμμο τῆς θάλασσας, που δεν θὰ μπορεῖ νὰ μετρηθεῖ ἀπὸ τὸ πλῆθος τῆς. Καὶ κοιμήθηκε ἐκεῖ ἐκείνη τὴ νύκτα, καὶ πῆρε ἀπὸ αὐτὰ που ἔφερε δώρα, καὶ τὰ ἔστειλε στὸν ἀδελφὸ τοῦ Ἡσαΐ. Αἶγες διακόσιες, τράγους εἴκοσι, πρόβατα διακόσια, κριοὺς εἴκοσι. καμήλες που θήλαζαν καὶ τὰ παιδιὰ τοὺς τριάντα, βόδια σαράντα, ταύρους δέκα, γαῖδουρία εἴκοσι, καὶ πουλάρια δέκα. Καὶ ἔδωσε αὐτὰ στοὺς υπηρέτες του, κάθε κοπάδι χωριστά, καὶ εἶπε στοὺς υπηρέτες του: Προπορεύεστε μπροστά μου καὶ κρατάτε ἀπόσταση ἀνάμεσα σὲ κοπάδι καὶ κοπάδι. Καὶ διέταξε τὸν πρῶτο, λέγοντας: Ἐάν σε

συναντήσει ο αδελφός μου Ησαΐ, και σε ρωτήσει, λέγοντας: Τίνος είσαι; Και πού πηγαίνεις; Και τίνος είναι αυτά που προπορεύονται μπροστά σου; Θα πεις: Του παιδιού σου Ιακώβ· δώρα έχει στείλει στον κύριό μου Ησαΐ, και ιδού αυτός έρχεται πίσω από εμάς. Και διέταξε τον πρώτο, και τον δεύτερο, και τον τρίτο, και όλους όσους προπορεύονταν πίσω από τα ποίμνια αυτά, λέγοντας: Σύμφωνα με αυτόν τον λόγο μιλήστε στον Ησαΐ όταν σας βρει αυτός. Και θα πείτε: Ιδού, ο δούλος σου Ιακώβ έρχεται πίσω από εμάς. Είπε γαρ: Θα εξιλεώσω το πρόσωπό του με τα δώρα που προπορεύονται μπροστά του, και μετά από αυτό θα δω το πρόσωπό του· ίσως γαρ θα δεχτεί το πρόσωπό μου. Και τα δώρα πήγαιναν μπροστά από αυτόν, ενώ ο ίδιος κοιμήθηκε εκείνη τη νύχτα στο στρατόπεδο. Σηκώθηκε δε την νύκτα εκείνη, πήρε τις δύο γυναίκες, και τις δύο υπηρέτριες, και τα έντεκα παιδιά του, και διέβη τη διάβαση του Ιαβώχ. Και πήρε αυτούς, και πέρασε τον χειμάρρο, και πέρασε όλα τα δικά του.

Ο Ιακώβ όμως έμεινε μόνος, και ένας άνθρωπος παλεύει μαζί του μέχρι το πρωί. Είδε δε ότι δεν μπορούσε εναντίον του, και άγγιξε την κοιλότητα του μηρού του, και μούδιασε η κοιλότητα του μηρού του Ιακώβ ενώ παλεύει μαζί του. Και του είπε, Στείλε με, γιατί ανέβηκε η αυγή. Αυτός όμως είπε, Δεν θα σε στείλω, εάν δεν με ευλογήσεις. Του είπε δε, Τι είναι το όνομά σου; Ο δε είπε, Ιακώβ. Και είπε σε αυτόν, δεν θα κληθεί πια το όνομά σου Ιακώβ, αλλά Ισραήλ θα είναι το όνομά σου, γιατί ενισχύθηκες με τον Θεό, και με ανθρώπους δυνατός θα είσαι. Ρώτησε δε ο Ιακώβ και είπε: Πες μου το όνομά σου. Και είπε: Γιατί ρωτάς εσύ το όνομά μου; Και τον ευλόγησε εκεί. Και ο Ιακώβ εκάλεσε το όνομα του τόπου εκείνου Είδος Θεού, είδα γαρ τον Θεό πρόσωπο προς πρόσωπο, και εσώθη η ψυχή μου. Ανέτειλε σε αυτόν ο ήλιος, όταν πέρασε η μορφή του Θεού, αυτός δε κούτσαινε στο μηρό του. Έξαιτίας αυτού δεν θά φάνε οι υιοί του Ισραήλ τὸ νεῦρο, τὸ ὁποῖο ἐνάρκησε,

τὸ ὅποιο εἶναι ἐπάνω στὸ πλάτος τοῦ μηροῦ, ἕως τῆς ἡμέρας αὐτῆς, διότι ἤψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ τοῦ Ἰακώβ τοῦ νεύρου, τὸ ὅποιο ἐνάρκησε.

33

Αναβλέψας δε ὁ Ἰακώβ με τὰ μάτια του, εἶδε καὶ ἰδοὺ ὁ Ἡσαὺ ὁ ἀδελφός του ἐρχόμενος καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μαζί του, καὶ διαίρεσε ὁ Ἰακώβ τὰ παιδιὰ στὴ Λεῖα καὶ στὴ Ραχήλ καὶ τὶς δύο υπηρέτριες. Καὶ ἔβαλε τὶς δύο υπηρέτριες καὶ τοὺς γιους τοὺς πρῶτες, καὶ τὴ Λεῖα καὶ τὰ παιδιὰ τῆς πίσω, καὶ τὴ Ραχήλ καὶ τὸν Ἰωσήφ τελευταίους. Αὐτὸς ὁμῶς προχώρησε μπροστὰ τους, καὶ προσκύνησε στὴ γῆ ἐπτά φορές, μέχρι νὰ πλησιάσει τὸν ἀδελφὸ του. Καὶ ἔτρεξε ὁ Ἡσαὺ νὰ τὸν συναντήσει, καὶ ἀφοῦ τὸν ἀγκάλιασε, ἔπεσε στὸν λαιμὸ του καὶ τὸν φίλησε, καὶ ἐκλάψαν καὶ οἱ δύο. Καὶ κοιτάζοντας ψηλά ὁ Ἡσαὺ εἶδε τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ, καὶ εἶπε: Τὶ εἶναι αὐτὰ γιὰ σένα; Εκείνος δε εἶπε: Τὰ παιδιὰ που ὁ Θεὸς ἔδωσε με ἔλεος στὸν δούλο σου. Καὶ πλησίασαν οἱ υπηρέτριες καὶ τὰ παιδιὰ τους, καὶ προσκύνησαν. Καὶ πλησίασε ἡ Λεῖα καὶ τὰ παιδιὰ τῆς, καὶ προσκύνησαν, καὶ μετὰ ἀπὸ αὐτὰ πλησίασε ἡ Ραχήλ καὶ ὁ Ἰωσήφ, καὶ προσκύνησαν. Καὶ εἶπε, Τὶ εἶναι αὐτὰ σοι, ὅλες αὐτές οἱ παρεμβολές, τὶς ὁποῖες συνάντησα; Ο δε εἶπε, Ἵνα βρεῖ ὁ παις σου χάρη ἐναντίον σου, κύριε. Εἶπε δε ὁ Ἡσαὺ, Ἐχῶ πολλὰ, ἀδελφέ μου, ἀς εἶναι δικά σου τὰ δικά σου. Εἶπε δε ὁ Ἰακώβ: Εἴν βρήκα χάρη μπροστὰ σου, δέξου τὰ δῶρα ἀπὸ τὰ χέρια μου, ἐπειδὴ εἶδα τὸ πρόσωπό σου, ὅπως κάποιος θα μποροῦσε νὰ δει πρόσωπο Θεοῦ, καὶ θα ευαρεστηθεῖς με μένα. Πάρε τὶς εὐλογίες μου, τὶς ὁποῖες σου ἔφερα, γιατί ὁ Θεὸς με ἐλέησε, καὶ ἔχω τὰ πάντα, καὶ τὸν παρακάλεσε, καὶ τὶς πήρε. Καὶ εἶπε: Αφοῦ ἀναχωρήσουμε, ἀς πορευθοῦμε ευθεῖα. Του εἶπε δε, ὁ κύριός μου γνωρίζει ὅτι τὰ παιδιὰ εἶναι ἀπαλά, καὶ τὰ πρόβατα καὶ οἱ βόες θηλάζουν ὑπὸ τὴν ευθύνη μου. Εἴν λοιπόν τὰ

καταδιώξω για μία ημέρα, θα πεθάνουν όλα τα ζώα. Ας προχωρήσει ο κύριός μου μπροστά από τον δούλό του, εγώ δε θα προχωρήσω στον δρόμο κατά την ευκολία του ταξιδιού που είναι μπροστά μου, και σύμφωνα με το βήμα των παιδιών, μέχρι να έλθω προς τον κύριό μου στη Σηείρ. Είπε δε ο Ησαΰ: Θα αφήσω μαζί σου από τον λαό που είναι μαζί μου. Ο δε είπε: Γιατί αυτό; Αρκεί ότι βρήκα χάρη ενώπιόν σου, κύριε. Ο Ησαΰ όμως επέστρεψε εκείνη την ημέρα στον δρόμο του προς τη Σηείρ. Και ο Ιακώβ αναχώρησε προς τις σκηνές, και έκανε για τον εαυτό του εκεί σπίτια, και για τα κτήνη του έκανε σκηνές· δια τούτο κάλεσε το όνομα του τόπου εκείνου Σκηνές.

Και ήρθε ο Ιακώβ στη Σαλήμ, πόλη των Σηκίμων, η οποία είναι στη γη Χαναάν, όταν επέστρεψε από τη Μεσοποταμία της Συρίας, και στρατοπέδευσε απέναντι από την πόλη. Και απέκτησε το τμήμα του αγροῦ, όπου έστησε εκεί τη σκηνή του, από τον Εμμώρ, πατέρα του Συχέμ, έναντι εκατό αμνών. Και έστησε εκεί θυσιαστήριο και επικαλέστηκε τον Θεό του Ισραήλ.

34

Βγήκε δε η Δείνα, η θυγατέρα της Λείας, την οποία γέννησε στον Ιακώβ, να γνωρίσει τις θυγατέρες των ντόπιων. Και είδε αυτήν ο Συχέμ, ο υιός του Εμμώρ του Ευαίου, ο άρχων της γης, και αφού την πήρε, εκοιμήθη μαζί της και την εταπείνωσε. Και πρόσεξε στην ψυχή της Δείνας, της θυγατέρας του Ιακώβ, και αγάπησε την παρθένο, και μίλησε σύμφωνα με τη διάνοια της παρθένου σε αυτήν. Ο Συχέμ είπε στον Εμμώρ, τον πατέρα του, λέγοντας: Πάρε μου αυτή την κοπέλα για γυναίκα. Ο Ιακώβ άκουσε ότι ο υιός του Εμμώρ εμίανε τη Δείνα, την θυγατέρα του, αλλά οι υιοί του ήταν με τα κτήνη του στο πεδίο, και ο Ιακώβ παρέμεινε σιωπηλός μέχρι να έρθουν αυτοί. Ο Εμμώρ, ο πατέρας

του Συχέμ, βγήκε προς τον Ιακώβ για να του μιλήσει. Οι γιοι του Ιακώβ ήρθαν από το πεδίο, και όταν άκουσαν, οι άνδρες λυπήθηκαν βαθιά, και ήταν πολύ οδυνηρό για αυτούς, γιατί έκανε ένα αισχρό πράγμα στον Ισραήλ, κοιμηθείς με την κόρη του Ιακώβ, και δεν θα είναι έτσι. Και μίλησε ο Εμμώρ σε αυτούς, λέγοντας: Ο Συχέμ, ο γιος μου, προτίμησε με την ψυχή του την κόρη σας· δώστε λοιπόν αυτήν σε αυτόν για γυναίκα. Και επιγαμβρευθείτε με εμάς· τις θυγατέρες σας δώστε σε εμάς, και τις θυγατέρες μας πάρτε για τους γιους σας. Και κατοικείτε ανάμεσά μας, και η γη, ιδού, είναι ευρύχωρη μπροστά σας· κατοικείτε και εμπορεύεσθε σε αυτήν και αποκτήστε κτήματα σε αυτήν. Είπε δε ο Συχέμ προς τον πατέρα της, και προς τους αδελφούς της, Ας βρω χάρη μπροστά σας, και ό,τι μου πείτε, θα το δώσω. Πολλαπλασιάστε την προίκα πάρα πολύ, και θα δώσω ό,τι μου πείτε, και δώστε μου το κορίτσι αυτό για γυναίκα.

Απάντησαν δε οι γιοι του Ιακώβ στον Συχέμ και στον Εμμώρ, τον πατέρα του, με δόλο, και τους μίλησαν, επειδή είχαν μάνει τη Δείνα, την αδελφή τους. Και είπαν σε αυτούς ο Συμεών και ο Λευί, οι αδελφοί της Δείνας: Δεν θα μπορέσουμε να κάνουμε αυτό το πράγμα, να δώσουμε την αδελφή μας σε άνθρωπο που έχει ακροβυστία, γιατί είναι όνειδος για μας. Μόνο σε αυτό θα γίνουμε όμοιοι με σας και θα κατοικήσουμε ανάμεσά σας, εάν γίνετε ως εμείς, περιτμηθεί κάθε αρσενικό σας. Και θα δώσουμε τις θυγατέρες μας σε σας, και από τις θυγατέρες σας θα πάρουμε για μας γυναίκες, και θα κατοικήσουμε ανάμεσά σας, και θα είμαστε ως ένα γένος. Εάν δε μη μας ακούσετε να περιτμηθείτε, θα πάρουμε την κόρη μας και θα φύγουμε. Και άρεσαν οι λόγοι ενώπιον του Εμμώρ και ενώπιον του Συχέμ, του υιού του Εμμώρ. Και δεν καθυστέρησε ο νεανίσκος να κάνει αυτό το πράγμα, γιατί επέκειτο στην θυγατέρα του Ιακώβ, και αυτός ήταν ο πιο ένδοξος από όλους στο σπίτι του πατέρα του. Ήρθε δε ο Εμμώρ και ο

Συχέμ, ο γιος του, προς την πύλη της πόλης τους, και μίλησαν προς τους άνδρες της πόλης τους, λέγοντας, Οι άνθρωποι αυτοί είναι ειρηνικοί, ας κατοικήσουν μαζί μας επί της γης και ας εμπορεύονται αυτήν· η γη, ιδού, είναι πλατεία μπροστά τους· τις θυγατέρες τους θα λάβουμε ως γυναίκες μας, και τις θυγατέρες μας θα δώσουμε σε αυτούς. Μόνο σε αυτό θα γίνουν όμοιοι με εμάς οι άνθρωποι, ώστε να κατοικήσουν μαζί μας και να είμαστε ένας λαός, αν περιτμηθεί κάθε αρσενικό μας, όπως και αυτοί έχουν περιτμηθεί. Και τα κτήνη τους, και τα τετράποδα, και τα υπάρχοντά τους, δεν θα είναι δικά μας; Μόνο σε αυτό ας γίνουμε όμοιοι με αυτούς, και θα κατοικήσουν μαζί μας. Και άκουσαν τον Εμμώρ και τον Συχέμ, τον υιό του, όλοι όσοι εμπορεύονταν στην πύλη της πόλης τους, και περιτμήθηκε κάθε άρσενας τη σάρκα της ακροβυστίας του.

Έγινε δε στην τρίτη ημέρα, όταν ήταν στον πόνο, οι δύο γιοι του Ιακώβ, Συμεών και Λευί, αδελφοί της Δείνας, πήραν ο καθένας τη μάχαιρά του, και μπήκαν στην πόλη ασφαλώς, και σκότωσαν κάθε αρσενικό. Τον Εμμώρ και τον Συχέμ, τον γιο του, σκότωσαν με το στόμα μαχαίρας, και πήραν τη Δείνα από το σπίτι του Συχέμ, και βγήκαν έξω. Οι υιοί του Ιακώβ εισήλθαν στους τραυματίες και λεηλάτησαν την πόλη, στην οποία μίαναν τη Δίνα, την αδελφή τους. Πήραν τα πρόβατά τους, τους βόες τους και τους όνους τους, όσα ήταν στην πόλη και όσα ήταν στο πεδίο. Και αιχμαλώτισαν όλα τα σώματά τους, και όλη την αποσκευή τους, και τις γυναίκες τους, και λεηλάτησαν όσα ήταν στην πόλη και όσα ήταν στα σπίτια. Είπε δε ο Ιακώβ προς τον Συμεών και τον Λευί: Μισητόν με έχετε κάνει, ώστε να είμαι πονηρός σε όλους τους κατοικούντες τη γη, τόσο στους Χαναναίους όσο και στους Φερεζαίους. Εγώ δε είμαι λίγοι σε αριθμό, και αφού συγκεντρωθούν εναντίον μου, θα με κατακόψουν, και θα

εξολοθρευτώ εγώ και ο οίκός μου. Αυτοί δε είπαν, Αλλά θα χρησιμοποιήσουν την αδελφή μας σαν πόρνη;

35

Είπε δε ο Θεός προς τον Ιακώβ: Αφού σηκωθείς, ανέβα στον τόπο Βαιθήλ και κατοίκησε εκεί, και κάνε εκεί θυσιαστήριο στον Θεό που σου εμφανίστηκε, όταν έφευγες από το πρόσωπο του Ησαύ, του αδελφού σου. Είπε δε ο Ιακώβ στο σπίτι του, και σε όλους τους μαζί του, σηκώστε τους θεούς τους ξένους τους μαζί σας από μέσα σας, και καθαρίστε, και αλλάξτε τα ρούχα σας. Και αφού σηκωθούμε, ας ανεβούμε στη Βαιθήλ και ας κάνουμε εκεί θυσιαστήριο στον Θεό που μου άκουσε την ημέρα της θλίψης, ο οποίος ήταν μαζί μου και με έσωσε στον δρόμο που πήγα. Και έδωσαν στον Ιακώβ τους ξένους θεούς που ήταν στα χέρια τους και τα ενώτια που ήταν στα αυτιά τους, και ο Ιακώβ τα έκρυψε κάτω από την τερέβινθο που ήταν στα Σίκιμα, και τα κατέστρεψε μέχρι τη σημερινή ημέρα. Και εξήρε ο Ισραήλ από τα Σίκιμα, και έγινε φόβος Θεού επάνω στις πόλεις που ήταν γύρω τους, και δεν καταδίωξαν πίσω από τους υιούς του Ισραήλ. Ήρθε δε ο Ιακώβ στη Λουζά, η οποία είναι στη γη Χαναάν, η οποία είναι η Βαιθήλ, ο ίδιος και όλος ο λαός που ήταν μαζί του. Και έχτισε εκεί θυσιαστήριο, και κάλεσε το όνομα του τόπου Βαιθήλ, γιατί εκεί εμφανίστηκε σε αυτόν ο Θεός, όταν έφευγε από το πρόσωπο του Ησαύ, του αδελφού του.

Πέθανε δε η Δεββόρα, η τροφός της Ρεβέκκας, και θάφτηκε κατώτερα της Βαιθήλ κάτω από τη βαλανιδιά, και ο Ιακώβ ονόμασε αυτήν βαλανιδιά του πένθους. Εμφανίστηκε δε ο Θεός στον Ιακώβ ακόμη στη Λουζά, όταν ήρθε από τη Μεσοποταμία της Συρίας, και τον ευλόγησε ο Θεός. Και είπε σε αυτόν ο Θεός: Το όνομά σου δεν θα καλείται πια Ιακώβ, αλλά Ισραήλ θα είναι το

ὄνομά σου, και κάλεσε το ὄνομά του Ισραήλ. Εἶπε δε σε αὐτόν ο Θεός: Εγώ εἰμαι ο Θεός σου· αυξάνου και πληθύνου· ἔθνη και συναγωγές εθνών θα προέλθουν ἀπό σένα, και βασιλεῖς ἀπό τη μέση σου θα ἐξέλθουν. Και τη γη, την οποῖα ἐδώσα στον Αβραάμ και στον Ισαάκ, σε σένα την ἔχω δώσει, σε σένα θα εἶναι, και στο σπέρμα σου μετὰ ἀπό σένα θα δώσω τη γη αὐτή. Ἀνέβη δὲ ὁ Θεός ἀπ αὐτοῦ ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἐλάλησε μετ αὐτοῦ. Και ἐστησε ο Ιακώβ στήλη στον τόπο, ὅπου μίλησε μαζί του ο Θεός, στήλη λίθινη, και ἔχυσε ἐπάνω της σπονδή, και ἔχυσε ἐπάνω της λάδι. Και ο Ιακώβ ἐκάλεσε το ὄνομα του τόπου, ὅπου ἐλάλησε μαζί του ἐκεῖ ο Θεός, Βαιθήλ. Αφοῦ αναχώρησε δε ο Ιακώβ ἀπό τη Βαιθήλ, ἐστησε τη σκηνή του πέραν του πύργου Γαδέρ. Ἐγινε δε ὅταν πλησίασε προς τη Χαβραθά για να ἐλθει προς την Εφραθά, γέννησε η Ραχήλ και δυστόκησε στον τοκετό. Ἐγινε δε ἐνῶ αὐτή γεννούσε με δυσκολία, της εἶπε η μαῖα: Θάρσει, διότι και αὐτό σου εἶναι γιος. Ἐγινε δε στο να ἀφήνει την ψυχὴ της, γιατί πέθαινε, ἐκάλεσε το ὄνομά του γιος της οδύνης μου, ο δε πατέρας ἐκάλεσε το ὄνομά του Βενιαμίν. Πέθανε δε η Ραχήλ και τάφηκε στον δρόμο του ἱπποδρόμου Εφραθά· αὐτή εἶναι η Βηθλεέμ. Και ἐστησε ο Ιακώβ στήλη ἐπάνω στον τάφο της· αὐτή εἶναι η στήλη ἐπάνω στον τάφο της Ραχήλ μέχρι σήμερα. Ἐγινε δε ὅταν κατοίκησε ο Ισραήλ στη γη ἐκείνη, πῆγε ο Ρουβὴν και κοιμήθηκε με τη Βαλλάς, την παλλακὴ του πατέρα του Ιακώβ, και ἀκουσε ο Ισραήλ, και πονηρό φάνηκε μπροστά του. Ἦταν δε οἱ υἱοὶ του Ιακώβ δώδεκα.

Υἱοὶ Λείας· πρωτότοκος Ἰακώβ Ρουβὴν, Συμεών, Λευί, Ἰούδας, Ἰσάχαρ, Ζαβουλών. Οἱ γιοι της Ραχήλ ἦταν ο Ιωσήφ και ο Βενιαμίν. Οἱ υἱοὶ δε της Βαλλάς, παιδίσκης της Ραχήλ, ἦταν ο Δαν και ο Νεφθαλείμ. Οἱ υἱοὶ δε της Ζελφάς, της παιδίσκης της Λείας, ἦταν ο Γαδ και ο Ασήρ· οὗτοι εἶναι οἱ υἱοὶ του Ιακώβ, οἱ οποῖοι γεννήθηκαν σε αὐτόν στη Μεσοποταμία της Συρίας. Ἦρθε δε ο Ιακώβ προς τον Ισαάκ, τον πατέρα του, στη Μαιμβρή, στην

πόλη της πεδιάδας· αυτή είναι η Χεβρών στη γη Χαναάν, όπου παρώκησαν ο Αβραάμ και ο Ισαάκ. Ἐγιναν δε οι ημέρες του Ισαάκ, τις οποίες ἔζησε, εκατὸν ογδοήκοντα ἔτη. Καὶ ἐκλείποντας ο Ισαάκ ἀπέθανε, καὶ προστέθηκε στο γένος του γέρος καὶ γεμάτος ἡμερῶν, καὶ τον ἔθαψαν ο Ησαὺ καὶ ο Ιακώβ οἱ γιοὶ του.

36

Αυτὲς δε εἶναι οἱ γενέσεις του Ησαὺ· αὐτὸς εἶναι ο Εδώμ. Ο Ησαὺ ἔλαβε τις γυναῖκες του ἀπὸ τις θυγατέρες των Χαναναίων, τὴν Αδὰ, θυγατέρα του Αιλώμ του Χετταίου, καὶ τὴν Ολιβεμά, θυγατέρα του Ανά, του υἱοῦ του Σεβεγὼν του Ευαίου. Καὶ τὴν Βασεμάθ, θυγατέρα του Ισμαήλ, ἀδελφῆ του Ναβαιώθ. Ἡ Αδὰ γέννησε σὲ αὐτὸν τὸν Ελιφάς, καὶ ἡ Βασεμάθ γέννησε τὸν Ραγουήλ. Καὶ ἡ Ολιβεμά γέννησε τὸν Ιεούς, τὸν Ιεγλόμ καὶ τὸν Κορέ· αὐτοὶ ἦταν οἱ γιοὶ του Ησαὺ, ποὺ γεννήθηκαν σὲ αὐτὸν στὴ γη τῆς Χαναάν. Πῆρε δε ο Ησαὺ τις γυναῖκες του, καὶ τοὺς γιους του, καὶ τις θυγατέρες του, καὶ ὅλα τα μέλη του σπιτιοῦ του, καὶ ὅλα τα υπάρχοντά του, καὶ ὅλα τα κτήνη, καὶ ὅλα ὅσα ἀπέκτησε, καὶ ὅλα ὅσα περιεποιήθηκε στὴ γη Χαναάν, καὶ πῆγε ο Ησαὺ ἀπὸ τὴ γη Χαναάν μακριὰ ἀπὸ τὸν Ιακώβ τὸν ἀδελφὸ του. Ἦταν γὰρ τὰ υπάρχοντά τους πολλὰ γιὰ νὰ κατοικήσουν μαζί, καὶ δὲν μποροῦσε ἡ γῆ τῆς παροικίας τους νὰ τοὺς συντηρήσει, ἀπὸ τὸ πλῆθος των ὑπαρχόντων τους. Κατοίκησε δε ο Ησαὺ στὸ ὄρος Σηεῖρ· ο Ησαὺ αὐτὸς εἶναι ο Εδώμ. Αυτὲς εἶναι οἱ γενέσεις του Ησαὺ, πατρός του Εδώμ, στὸ ὄρος Σηεῖρ. Καὶ αὐτὰ εἶναι τα ονόματα των υἱῶν του Ησαὺ: Ελιφάς, υἱὸς τῆς Αδὰς, γυναῖκας του Ησαὺ, καὶ Ραγουήλ, υἱὸς τῆς Βασεμάθ, γυναῖκας του Ησαὺ. Ἐγιναν δε τοὺς Ελιφάς υἱοὶ ο Θαιμάν, ο Ωμάρ, ο Σωφάρ, ο Γοθώμ καὶ ο Κενέζ. Ἡ Θαιμὰ ἦταν παλλακὴ τοῦ Ἐλιφὰς, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἡσαὺ, καὶ γέννησε στὸν Ἐλιφὰς τὸν Ἀμαλήκ· αὐτοὶ ἦταν υἱοὶ τῆς Αδὰς, γυναῖκας τοῦ Ἡσαὺ. Αὐτοὶ δε ἦταν οἱ υἱοὶ τοῦ Ραγουήλ:

Ναχώθ, Ζαρέ, Σομέ και Μοζέ· αυτοί ήταν οι υιοί της Βασεμάθ, γυναίκας του Ησαύ. Αυτοί δε ήταν οι γιοι της Ολιβεμάς, θυγατέρας του Ανά, του γιου του Σεβεγών, γυναίκας του Ησαύ· γέννησε δε στον Ησαύ τον Ιεούς, και τον Ιεγλόμ, και τον Κορέ. Αυτοί είναι οι ηγεμόνες, γιοι του Ησαύ, γιοι του Ελιφάς του πρωτότοκου του Ησαύ: ηγεμόνας Θαιμάν, ηγεμόνας Ωμάρ, ηγεμόνας Σωφάρ, ηγεμόνας Κενέζ. Ηγεμόνας Κορέ, ηγεμόνας Γοθώμ, ηγεμόνας Αμαλήκ· αυτοί είναι οι ηγεμόνες του Ελιφάς στη γη της Ιδουμαίας, αυτοί είναι οι γιοι της Αδάς. Και αυτοί είναι οι γιοι του Ραγουήλ, γιου του Ησαύ: ηγεμόνας Ναχώθ, ηγεμόνας Ζαρέ, ηγεμόνας Σομέ, ηγεμόνας Μοζέ. Αυτοί είναι οι ηγεμόνες του Ραγουήλ στη γη του Εδώμ· αυτοί είναι οι γιοι της Βασεμάθ, γυναίκας του Ησαύ. Αυτοί δε οι υιοί της Ολιβεμάς, γυναίκας του Ησαύ: ηγεμών Ιεούς, ηγεμών Ιεγλόμ, ηγεμών Κορέ· αυτοί ήταν οι ηγεμόνες της Ολιβεμάς, θυγατρός του Ανά, γυναίκας του Ησαύ. Αυτοί είναι οι γιοι του Ησαύ, και αυτοί οι ηγεμόνες τους· αυτοί είναι οι γιοι του Εδώμ. Αυτοί δε οι υιοί του Σηείρ του Χορραίου, που κατοικούσε τη γη: Λωτάν, Σωβάλ, Σεβεγών, Ανά, Και ο Δησών, και ο Ασάρ, και ο Ρισών, αυτοί ήταν ηγεμόνες του Χορραίου, του υιού του Σηείρ, στη γη Εδώμ. Έγιναν δε υιοί του Λωτάν ο Χορρί και ο Αϊμάν, αδελφή δε του Λωτάν η Θαμνά. Αυτοί δε ήταν οι υιοί του Σωβάλ: Γωλάμ, Μαναχάθ, Γαιβήλ, Σωφάρ και Ωμάρ. Και αυτοί οι υιοί του Σεβεγών, ο Αϊέ και ο Ανά· αυτός είναι ο Ανά, ο οποίος βρήκε τον Ιαμείν στην έρημο, όταν έβοσκε τα υποζύγια του Σεβεγών, του πατέρα του. Αυτοί δε είναι οι υιοί του Ανά: ο Δησών και η Ολιβεμά, θυγάτηρ του Ανά. Αυτοί δε είναι οι υιοί του Δησών: Αμαδά, και Ασβάν, και Ιθράν, και Χαρράν. Αυτοί δε είναι οι υιοί του Ασάρ: Βαλαάμ, Ζουκάμ και Ιουκάμ. Αυτοί δε οι υιοί του Ρισών: Ως και Αράν. Αυτοί δε ήταν οι ηγεμόνες των Χορρί: ηγεμών Λωτάν, ηγεμών Σωβάλ, ηγεμών Σεβεγών, ηγεμών Ανά. Ηγεμόνας Δησών, ηγεμόνας Ασάρ, ηγεμόνας Ρισών· αυτοί οι ηγεμόνες των Χορρί στις ηγεμονίες τους στη γη του Εδώμ.

Και αυτοί είναι οι βασιλείς που βασίλευσαν στην Εδώμ, πριν βασιλεύσει βασιλιάς στο Ισραήλ. Και βασίλευσε στην Εδώμ ο Βαλάκ, υιός του Βεώρ, και το όνομα της πόλης του ήταν Δενναβά. Απέθανε δὲ Βαλάκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωβὰβ υἱὸς Ζαρὰ ἐκ Βοσόρρας. Απέθανε δε ο Ἰωβὰβ, και βασίλευσε ἀντὶ αὐτοῦ ο Ασώμ ἀπὸ τῆ γῆ Θαιμανῶν. Απέθανε δε ο Ασώμ, και βασίλευσε ἀντὶ αὐτοῦ ο Αδάδ υἱὸς του Βαράδ, ο ὁποῖος κατέκοψε τὴ Μαδιάμ στὴν πεδιάδα του Μωάβ, και τὸ ὄνομα τῆς πόλης του ἦταν Γετθαίμ. Πέθανε δε ο Αδάδ, και βασίλευσε στὴ θέση του ο Σαμαδά ἀπὸ τὴ Μασσεκκάς. Πέθανε δε ο Σαμαδά, και βασίλευσε ἀντὶ αὐτοῦ ο Σαοὺλ ἀπὸ τὴ Ρωβώθ, τῆς παρὰ ποταμὸν. Απέθανε δε ο Σαοὺλ, και ἐβασίλευσε στὴ θέση του ο Βαλλενῶν, υἱὸς του Αχοβώρ. Πέθανε δε ο Βαλλενῶν, γιος του Αχοβώρ, και βασίλευσε στὴ θέση του ο Αράδ, γιος του Βαράδ, και τὸ ὄνομα τῆς πόλης του ἦταν Φογώρ, και τὸ ὄνομα τῆς γυναίκας του ἦταν Μετεβεήλ, κόρη του Ματραῖθ, γιου του Μαιζοώβ. Αὐτὰ τὰ ονόματα τῶν ἡγεμόνων του Ησαύ, στὶς φυλές τους, κατὰ τὸν τόπο τους, στὶς χώρες τους, και στὰ ἔθνη τους: ἡγεμόνας Θαμνά, ἡγεμόνας Γωλά, ἡγεμόνας Ιεθέρ, ἡγεμόνας Ολιβεμάς, ἡγεμόνας Ηλάς, ἡγεμόνας Φινῶν. ἡγεμόνας Κενέζ, ἡγεμόνας Θαιμάν, ἡγεμόνας Μαζάρ. ἡγεμόνας Μαγεδιήλ, ἡγεμόνας Ζαφωῖν, αὐτοὶ οἱ ἡγεμόνες του Εδώμ, στὶς κτισμένες περιοχές στὴ γῆ τῆς κτήσης τους· αὐτός ο Ησαύ, πατέρας του Εδώμ.

37

Κατοικοῦσε δε ο Ἰακώβ στὴ γῆ ὅπου παροίκησε ο πατέρας του, στὴ γῆ Χαναάν. Αὐτές δε οἱ γενέσεις του Ἰακώβ. Ὁ Ἰωσήφ ἦταν δεκαεπτὰ ἐτῶν, ποιμαίνοντας τὰ πρόβατα του πατέρα του μαζί με τοὺς ἀδελφούς του, ὄντας νέος, μαζί με τοὺς γιους τῆς Βαλλάς και μαζί με τοὺς γιους τῆς Ζελφάς, τῶν γυναικῶν του πατέρα του. Ὁ Ἰωσήφ ἔφερε κακὴ φήμη στὸν Ἰσραήλ, τὸν πατέρα

τους. Ὁ Ἰακώβ ἀγαπούσε τὸν Ἰωσήφ περισσότερο ἀπὸ ὅλους τοὺς γιουὺς του, γιατί ἦταν παιδὶ τοῦ γῆρατός του, καὶ τοῦ ἔφτιαξε ἕναν ποικιλόχρωμο χιτῶνα. Αφοῦ εἶδαν οἱ ἀδελφοὶ του ὅτι ὁ πατέρας τους τον ἀγαπούσε περισσότερο ἀπὸ ὅλους τους γιους του, τον μίσησαν καὶ δεν μποροῦσαν νὰ του πουν τίποτα εἰρηνικὸ. Ὁ Ἰωσήφ, αφοῦ εἶδε ἓνα ὄνειρο, το διηγήθηκε στους ἀδελφούς του. Καὶ τους εἶπε, ἀκούστε αὐτὸ τὸ ὄνειρο πὺ εἶδα. Νόμιζα ὅτι εσεῖς δένατε δεμάτια στὴ μέση του πεδίου, καὶ σηκώθηκε τὸ δικό μου δεμάτι καὶ ὀρθώθηκε, καὶ γυρίζοντας τὰ δεμάτια σας, προσκύνησαν τὸ δικό μου δεμάτι. Του εἶπαν οἱ ἀδελφοὶ του: Μήπως βασιλεύοντας θὰ βασιλεύσεις πάνω μας, ἢ κυριεύοντας θὰ μας κυριεύσεις; Καὶ πρόσθεσαν νὰ τον μισοῦν ἀκόμα περισσότερο ἐξαιτίας των ὀνείρων του καὶ ἐξαιτίας των λόγων του. Εἶδε δε ἓνα ἄλλο ὄνειρο, καὶ τὸ διηγήθηκε στον πατέρα του καὶ στους ἀδελφούς του, καὶ εἶπε: Ἰδοῦ, εἶδα στον ὕπνο μου ἓνα ἄλλο ὄνειρο, ὅπως ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη καὶ ἑντεκα ἀστέρια με προσκυνούσαν. Καὶ τον ἐπέπληξε ὁ πατέρας του, καὶ του εἶπε, τί εἶναι αὐτὸ τὸ ὄνειρο, πὺ εἶδες; Μήπως λοιπὸν θὰ ἔλθουμε ἐγὼ καὶ ἡ μητέρα σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου νὰ σου προσκυνήσουμε στὴ γῆ; Τον ζήλεσαν οἱ ἀδελφοὶ του, ἀλλὰ ὁ πατέρας του διατήρησε τὸν λόγο. Πήγαν οἱ ἀδελφοὶ του νὰ βοσκήσουν τὰ πρόβατα του πατέρα τους στὴ Συχέμ. Καὶ εἶπε ὁ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν Ἰωσήφ: Δεν ποιμαίνουν οἱ ἀδελφοὶ σου στὴ Συχέμ; Ἐλα νὰ σε στείλω πρὸς αὐτούς. Του εἶπε δε: Ἰδοῦ ἐγὼ. Του εἶπε δε ὁ Ἰσραὴλ: Πήγαινε νὰ δεις ἀν εἶναι καλὰ οἱ ἀδελφοὶ σου καὶ τὰ πρόβατα, καὶ ἀνάγγειλέ μου. Καὶ τον ἔστειλε ἀπὸ τὴν κοιλάδα τῆς Χεβρών, καὶ ἤρθε στὴ Συχέμ. Καὶ τον βρῆκε ἓνας ἄνθρωπος νὰ περιπλανιέται στο πεδίο, καὶ τον ρώτησε ὁ ἄνθρωπος λέγοντας: Τί ζητάς; Αὐτὸς δε εἶπε, Τους ἀδελφούς μου ζητῶ· πες μου πὺ βόσκουν. Του εἶπε δε ὁ ἄνθρωπος: Ἐφυγαν ἀπὸ ἐδῶ, γιατί τους ἀκουσα νὰ λένε: Ἀς πάμε στὴ Δωθαεὶμ. Καὶ ὁ Ἰωσήφ πῆγε πίσω ἀπὸ τους ἀδελφούς του, καὶ τους βρῆκε στὴ Δωθαεὶμ.

Τον είδαν δε από μακριά πριν πλησιάσει αυτός προς αυτούς, και σχεδίαζαν να τον σκοτώσουν. Είπε δε ο καθένας προς τον αδελφό του, ιδού ο ενυπνιαστής εκείνος έρχεται. Τώρα λοιπόν, ελάτε να τον σκοτώσουμε και να τον ρίξουμε σε έναν από τους λάκκους, και θα πούμε ότι ένα άγριο θηρίο τον κατέφαγε, και θα δούμε τι θα γίνουν τα όνειρά του. Ακούσας δὲ ὁ Ῥουβὴν, τὸν ἔσωσε ἀπὸ τα χέρια τους καὶ εἶπε: Δεν θα τὸν χτυπήσουμε εἰς ψυχὴν. Εἶπε δε αὐτοῖς ὁ Ρουβὴν: Μη χύσετε αἷμα, ρίξτε τον σε ἕναν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς λάκκους που εἶναι στὴν ἔρημο, ἀλλὰ μη σηκώσετε χέρι ἐναντίον του, ὥστε να τον ἀπαλλάξω ἀπὸ τα χέρια τους και να τον ἐπιστρέψω στὸν πατέρα του. Ἐγινε δε ὅταν ἦρθε ὁ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς του, ἐγδυσαν τὸν Ἰωσήφ τὸν ποικίλον χιτῶνα που φοροῦσε. Καὶ αφοῦ τὸν πήραν, τὸν ἔριξαν στὸ λάκκο· τὸ λάκκο ἦταν ἄδειο, δεν εἶχε νερό. Κάθισαν να φάνε ψωμί, και σηκώνοντας τα μάτια τους εἶδαν, και ιδού, ὁδοιπόροι Ἰσμηλίτες ἐρχόντουσαν ἀπὸ τὴ Γαλαὰδ, και οἱ καμήλες τους ἦταν φορτωμένες με θυμιάματα, ρετσίνι και σμύρνα. Πήγαιναν δε να τα κατεβάσουν στὴν Αἴγυπτο.

Εἶπε δε ὁ Ἰούδας πρὸς τοὺς ἀδελφούς του, Τι χρήσιμο εἶναι, εἴν σκοτώσουμε τὸν ἀδελφὸ μας και κρύψουμε τὸ αἷμα του; Ελάτε ας τὸν πουλήσουμε σε αὐτοὺς τοὺς Ἰσμηλίτες, και τα χέρια μας ας μην πέσουν πάνω του, γιατί εἶναι ἀδελφός μας και σάρκα μας. Ἀκουσαν δε οἱ ἀδελφοί του. Καὶ περνοῦσαν οἱ ἄνθρωποι, οἱ Μαδιθηναῖοι ἔμποροι, και τράβηξαν και ἀνέβασαν τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ τὸ λάκκο, και πούλησαν τὸν Ἰωσήφ στους Ἰσμηλίτες για εἴκοσι χρυσά. Καὶ κατέβασαν τὸν Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο. Ἐπέστρεψε δε ὁ Ρουβὴν στὸν λάκκο, και δεν βλέπει τὸν Ἰωσήφ μέσα στὸν λάκκο, και ἔσκισε τα ρούχα του. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς ἀδελφούς του, και εἶπε, τὸ παιδί δεν εἶναι, ἐγὼ δε πού πάω ἀκόμα; Αφοῦ πήραν τὸν χιτῶνα τοῦ Ἰωσήφ, ἔσφαξαν ἕνα κατσίκι και λέρωσαν τὸν χιτῶνα με τὸ αἷμα. Καὶ ἔστειλαν τὸν ποικίλο χιτῶνα, και τὸν

έφεραν στον πατέρα τους, και είπαν, αυτόν βρήκαμε, αναγνώρισε αν είναι ο χιτώνας του γιου σου, ή όχι. Και τον αναγνώρισε, και είπε, Χιτώνας του γιου μου είναι, κακό θηρίο τον κατέφαγε, θηρίο άρπαξε τον Ιωσήφ. Ο Ιακώβ έσκισε τα ρούχα του, έβαλε σάκο στη μέση του και πενθούσε τον γιο του για πολλές ημέρες. Συγκεντρώθηκαν δέ όλοι οί γιοι του και οί κόρες, και ήρθαν να τον παρηγορήσουν, αλλά δεν ήθελε να παρηγορηθεί, λέγοντας ότι θα κατέβω προς τον γιο μου πενθώντας στον Άδη, και ο πατέρας του τον έκλαψε. Οι δε Μαδιθηναίοι πούλησαν τον Ιωσήφ στην Αίγυπτο στον Πετεφρή, τον ευνούχο του Φαραώ, αρχιμάγειρα.

38

Έγινε δε στον καιρό εκείνο, κατέβηκε ο Ιούδας από τους αδελφούς του και έφτασε μέχρι έναν άνθρωπο κάποιον Οδολλαμίτη, του οποίου το όνομα ήταν Ειράς. Και είδε εκεί ο Ιούδας την κόρη ενός Χαναναίου ανθρώπου, της οποίας το όνομα ήταν Σαυά, και την πήρε, και πήγε προς αυτήν. Και αφού συνέλαβε, γέννησε γιο, και κάλεσε το όνομά του Ηρ. Και αφού συνέλαβε, γέννησε άλλον γιο, και τον ονόμασε Ωνάν. Και αφού πρόσθεσε, γέννησε έναν γιο και τον ονόμασε Σηλώμ· αυτή δε ήταν στη Χασβί όταν τους γέννησε. Και πήρε ο Ιούδας γυναίκα για τον Ηρ, τον πρωτότοκό του, της οποίας το όνομα ήταν Θάμαρ. Έγινε δε ο Ηρ, πρωτότοκος του Ιούδα, πονηρός έναντι του Κυρίου, και τον απέκτεινε ο Θεός. Είπε δε ο Ιούδας στον Αυνάν: Μπες προς τη γυναίκα του αδελφού σου, και παντρέψου την, και ανάστησε απόγονο στον αδελφό σου. Γνωρίζοντας δέ ο Αυνάν ότι δέν θά ήταν δικό του τò σπέρμα, όταν εισερχόταν πρòς τήν γυναίκα τού αδελφού του, τò εξέχεε επί τήν γήν, γιὰ νὰ μὴ δώσει σπέρμα στὸν αδελφό του. Κακό όμως φάνηκε ενώπιον του Θεού, γιατί έκανε αυτό, και θανάτωσε και αυτόν.

Είπε δε ο Ιούδας στη Θάμαρ, τη νύμφη του, κάθισε χήρα στο σπίτι του πατέρα σου, μέχρι να μεγαλώσει ο Σηλώμ, ο γιος μου, είτε γαρ, μήπως πεθάνει και αυτός, όπως και τα αδέρφια του. Αφού έφυγε δε η Θάμαρ, καθόταν στο σπίτι του πατέρα της. Πολλαπλασιάστηκαν οι ημέρες, και πέθανε η Σαυά, η γυναίκα του Ιούδα. Αφού παρηγορήθηκε, ο Ιούδας ανέβη προς τους κουρευτές των προβάτων του, αυτός και ο Ειράς, ο ποιμένας του, ο Οδολλαμίτης, προς τη Θαμνά. Καὶ ἀναγγέλθηκε στη Θάμαρ, τη νύμφη του, λέγοντας: Ιδοὺ, ο πεθερός σου ανεβαίνει στη Θαμνά να κουρέψει τα πρόβατά του. Και αφού έβγαλε τα ρούχα της χηρείας της, φόρεσε το θερινό ένδυμα, καλλωπίστηκε και κάθισε προς τις πύλες του Αινάν, που βρίσκεται στο πέρασμα της Θαμνά, διότι είδε ότι ο Σηλώμ είχε μεγαλώσει, αλλά αυτός δεν την έδωσε σε αυτόν για γυναίκα. Και βλέποντας αυτήν ο Ιούδας νόμισε ότι ήταν πόρνη, γιατί είχε καλύψει το πρόσωπό της και δεν την αναγνώρισε. Έστριψε προς αυτήν στον δρόμο, και της είπε: Άφησέ με να έλθω προς σε, γιατί δεν ήξερε ότι ήταν η νύφη του. Αυτή δε είπε: Τι θα μου δώσεις, εάν έλθεις προς εμένα; Ο δε είπε: Εγώ θα σου στείλω ένα κατσίκι από τα πρόβατά μου. Η δε είπε: Εάν μου δώσεις ενέχυρο, μέχρι να το στείλεις. Αυτός δε είπε, Ποιον αρραβώνα σου θα δώσω; Η δε είπε, Το δαχτυλίδι σου, και το περιδέραιο, και το ραβδί το στο χέρι σου. Και έδωσε σε αυτήν, και μπήκε προς αυτήν, και έμεινε έγκυος από αυτόν. Και αφού σηκώθηκε έφυγε, και έβγαλε το θερινό ένδυμά της από πάνω της, και φόρεσε τα ρούχα της χηρείας της. Έστειλε δε ο Ιούδας τον έριφο από αίγες με τον ποιμένα του, τον Οδολλαμίτη, για να πάρει πίσω από τη γυναίκα το ενέχυρο, και δεν τη βρήκε. Ερώτησε δὲ τοὺς ἄνδρες ἀπὸ τὸν τόπο, πού εἶναι ἡ πόρνη πού ἦταν στήν Αἰνάν ἐπάνω στὸν δρόμο; καὶ εἶπαν, δὲν ἦταν ἐδὼ πόρνη. Καὶ στράφηκε πρὸς τὸν Ιούδα καὶ εἶπε: Δὲν τη βρήκα, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὸν τόπο λένε ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐδὼ πόρνη. Εἶπε δε ὁ Ιούδας, Ἀς τα ἔχει, ἀλλὰ μὴν τυχόν γελοιοποιηθούμε· ἐγὼ μὲν ἔστειλα τὸ κατσίκι

αυτό, συ όμως δεν το βρήκες. Έγινε δε μετά τρίμηνο αναγγέλθη στον Ιούδα, λέγοντες: Εκπεπόρνευκε Θάμαρ η νύμφη σου, και ιδού εν γαστρί έχει εκ πορνείας. Είπε δε Ιούδας: Εξαγάγετε αυτήν, και κατακαυθήτω. Αυτή δε, ενώ οδηγούνταν, έστειλε προς τον πεθερό της, λέγοντας: Από τον άνθρωπο του οποίου είναι αυτά, εγώ είμαι έγκυος. Και είπε: Αναγνώρισε τίνος είναι το δαχτυλίδι, και η αλυσίδα και η ράβδος αυτή. Αναγνώρισε δε ο Ιούδας, και είπε, έχει δικαιωθεί η Θάμαρ ή εγώ, επειδή δεν έδωσα αυτήν στον Σηλώμ τον υιό μου. Και δεν πρόσθεσε πια να τη γνωρίσει. Έγινε δε όταν γεννούσε, και εδώ ήταν δίδυμα στη μήτρα της. Έγινε δε όταν γεννούσε αυτή, ο ένας προέβαλε τη χείρα, λαμβάνοντας δε η μαία, έδεσε επί τη χείρα του κόκκινο νήμα, λέγοντας, αυτός θα βγει πρώτος. Ως δε επισυνήγαγε την χείρα, και ευθύς εξήλθε ο αδελφός του, η δε είπε: Τι διεκόπη δια σε φραγμός; Και εκάλεσε το όνομα του Φαρές. Και μετά από αυτό βγήκε ο αδελφός του, επάνω στο χέρι του οποίου ήταν το κόκκινο, και τον ονόμασε Ζαρά.

39

Ο Ιωσήφ όμως κατήχθη στην Αίγυπτο, και τον αγόρασε ο Πετεφρής, ο ευνούχος του Φαραώ, ο αρχιμάγειρος, άνδρας Αιγύπτιος, από τα χέρια των Ισμαηλιτών, οι οποίοι τον κατήγαγαν εκεί. Και ήταν ο Κύριος μετά του Ιωσήφ, και ήταν άνδρας που πετύχαινε, και βρισκόταν στο σπίτι του κυρίου του, του Αιγυπτίου. Ήξερε δε ο κύριός του, ότι ο Κύριος ήταν μαζί του, και ό,τι έκανε, ο Κύριος το ευοδώνει στα χέρια του. Και ο Ιωσήφ βρήκε χάρη μπροστά στον κύριό του και τον ευχαρίστησε. Και τον διόρισε επικεφαλής του σπιτιού του, και όλα όσα ήταν δικά του, τα έδωσε στο χέρι του Ιωσήφ. Έγινε δέ μετά τὸ νὰ τὸν καταστήσει ἐπὶ τοῦ οἴκου του καὶ ἐπὶ ὅλα ὅσα ἦταν δικά του, καὶ εὐλόγησε ὁ Κύριος τὸν οἶκο τοῦ Αἰγυπτίου ἐξαιτίας τοῦ Ἰωσήφ, καὶ ἔγινε εὐλογία

Κυρίου σὲ ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του στὸν οἶκο καὶ στὸ χωράφι του. Καὶ ἐπέτρεψε ὅλα ὅσα ἦταν δικά του στα χέρια του Ἰωσήφ, καὶ δεν ἤξερε τίποτα ἀπὸ τα δικά του, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἄρτο ποὺ ἐτρώγε ο ἴδιος. Καὶ ἦταν ὁ Ἰωσήφ ὁμορφος στὴν ἐμφάνιση, καὶ ωραῖος στὴν ὄψη πολὺ. Καὶ ἐγίνε μετὰ τα λόγια αὐτά, καὶ ἐρίξε ἡ γυναῖκα τοῦ κυρίου τοῦ τα μάτια τῆς ἐπάνω στὸν Ἰωσήφ, καὶ εἶπε, κοιμήσου μαζί μου. Αὐτὸς ὅμως δεν ἠθέλε, καὶ εἶπε στὴ γυναῖκα τοῦ κυρίου τοῦ, ἀν ὁ κύριός μου δεν γνωρίζει τίποτα στὸ σπίτι τοῦ ἐξαιτίας μου, καὶ ὅλα ὅσα ἔχει τα ἔδωσε στα χέρια μου, Καὶ δεν υπερέχει τίποτα σὲ αὐτὸ τὸ σπίτι πάνω ἀπὸ ἐμένα, οὔτε ἔχει κρατηθεῖ τίποτα ἀπὸ ἐμένα, ἐκτὸς ἀπὸ ἐσένα, ἐπειδὴ εἶσαι γυναῖκα τοῦ, καὶ πὼς θὰ κάνω αὐτὸ τὸ πονηρὸ πρᾶγμα, καὶ θὰ αμαρτήσω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ; Ὅταν δε μιλοῦσε στὸν Ἰωσήφ ἡμέρα με τὴν ἡμέρα, καὶ δεν υπάκουε σὲ αὐτὴν νὰ κοιμηθεῖ μαζί τῆς, γιὰ νὰ συνευρεθεῖ με αὐτὴν. Ἐγίνε δε μιὰ τέτοια ἡμέρα, καὶ μπήκε ὁ Ἰωσήφ στὸ σπίτι γιὰ νὰ κάνει τὶς δουλειές τοῦ, καὶ κανεῖς δεν ἦταν ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ἦταν μέσα στὸ σπίτι. Καὶ τὸν ἔσυρε ἀπὸ τα ρούχα τοῦ, λέγοντας· Κοιμήσου μαζί μου, καὶ ἀφήνοντας τα ρούχα τοῦ στα χέρια τῆς, ἐφυγε καὶ βγήκε ἔξω. Καὶ συνέβη ὅταν εἶδε ὅτι, ἀφήνοντας τα ρούχα τοῦ στα χέρια τῆς, ἐφυγε καὶ βγήκε ἔξω. Καὶ κάλεσε τοὺς ὄντας στὸ σπίτι, καὶ τοὺς εἶπε, λέγοντας, ἰδέτε, μας ἔφερε ἓνα Εβραῖο παιδί, γιὰ νὰ μας ἐμπαιξεί, μπήκε κοντά μου, λέγοντας, κοιμήσου μαζί μου, καὶ φώναξα με μεγάλη φωνή. Καὶ ὅταν ἀκούσε ὅτι ὑψῶσα τὴ φωνή μου καὶ φώναξα, ἀφήνοντας τα ρούχα τοῦ κοντά μου, ἐφυγε καὶ βγήκε ἔξω. Καὶ ἀφήνει τα ρούχα δίπλα τῆς, μέχρι ποὺ ἦρθε ὁ κύριος στὸ σπίτι τοῦ. Καὶ τοῦ μίλησε σύμφωνα με αὐτά τα λόγια, λέγοντας: Μπήκε πρὸς ἐμένα ὁ Εβραῖος υπηρέτης, τὸν ὁποῖο ἔφερες σὲ ἐμᾶς, γιὰ νὰ με ἐμπαιξεί, καὶ μου εἶπε: Θὰ κοιμηθῶ μαζί σου. Ὡς δε ἀκούσε ὅτι ὑψῶσα τὴ φωνή μου καὶ ἐβόησα, ἀφήνοντας τα ρούχα τοῦ κοντά μου ἐφυγε καὶ βγήκε ἔξω. Ἐγίνε δε, ὡς ἀκούσε ὁ κύριος τα λόγια τῆς

γυναίκας του, όσα είπε προς αυτόν, λέγοντας, έτσι μου έκανε ο δούλος σου, και θύμωσε με οργή.

Και αφού πήρε ο κύριος τον Ιωσήφ, τον έβαλε στο οχύρωμα, στον τόπο όπου κρατούνται εκεί οι δεσμώτες του βασιλιά στο οχύρωμα. Και ήταν ο Κύριος με τον Ιωσήφ, και έχυνε επάνω του έλεος, και του έδωσε χάρη ενώπιον του αρχιδεσμοφύλακα. Και έδωσε ο αρχιδεσμοφύλακας τη φυλακή στο χέρι του Ιωσήφ, και όλους τους φυλακισμένους όσοι ήταν στη φυλακή, και όλα όσα έκαναν εκεί, αυτός τα έκανε. Ο αρχιδεσμοφύλακας της φυλακής δεν γνώριζε τίποτα μέσω αυτού, γιατί όλα ήταν στα χέρια του Ιωσήφ, επειδή ο Κύριος ήταν μαζί του, και όσα αυτός έκανε, ο Κύριος τα ευοδούσε στα χέρια του.

40

Έγινε δε μετά από αυτά τα λόγια, αμάρτησε ο αρχιοινοχός του βασιλιά της Αιγύπτου και ο αρχισιτοποιός στον κύριό τους, τον βασιλιά της Αιγύπτου. Και οργίστηκε ο Φαραώ με τους δύο ευνούχους του, με τον αρχιοινοχό και με τον αρχισιτοποιό. Και τους έβαλε στη φυλακή, στο δεσμωτήριο, στον τόπο όπου ο Ιωσήφ ήταν φυλακισμένος εκεί. Και ο αρχιδεσμώτης ανέθεσε αυτούς στον Ιωσήφ, και παρέστη κοντά τους, και ήταν ημέρες στη φυλακή. Και είδαν και οι δύο ένα όνειρο σε μία νύχτα, και η όραση του ονείρου του αρχιοινοχού και του αρχιαρτοποιού, που ήταν του βασιλιά της Αιγύπτου, οι οποίοι βρίσκονταν στη φυλακή, ήταν αυτή. Ο Ιωσήφ εισήλθε προς αυτούς το πρωί και τους είδε, και ήταν ταραγμένοι. Και ρωτούσε τους ευνούχους του Φαραώ, οι οποίοι ήταν μαζί του στη φυλακή παρά τω κυρίω του, λέγοντας, γιατί τα πρόσωπά σας είναι σκυθρωπά σήμερα; Αυτοί δε του είπαν: Είδαμε ένα όνειρο, και δεν υπάρχει κανείς να το ερμηνεύσει. Ο Ιωσήφ τους είπε: Δεν ανήκει στον Θεό η ερμηνεία

τους; Διηγηθείτε μου λοιπόν. Και ο αρχιοινοχόος διηγήθηκε το όνειρό του στον Ιωσήφ, και είπε· Στον ύπνο μου ήταν ένα αμπέλι μπροστά μου. Στο αμπέλι δε τρεις κλήματα, και αυτό ανθούσε, έχοντας βγάλει βλαστούς, ώριμα τα τσαμπιά σταφυλιών. Και το ποτήρι του Φαραώ ήταν στο χέρι μου, και πήρα το σταφύλι, και το έσφιξα μέσα στο ποτήρι, και έδωσα το ποτήρι στο χέρι του Φαραώ. Και είπε σ' αυτόν ο Ιωσήφ: Αυτή είναι η ερμηνεία του· οι τρεις κλήματα, τρεις ημέρες είναι. Ακόμα τρεις ημέρες, και ο Φαραώ θα θυμηθεί τη θέση σου, και θα σε αποκαταστήσει στην αρχιοινοχοΐα σου, και θα δώσεις το ποτήριο του Φαραώ στο χέρι του σύμφωνα με την προηγούμενη θέση σου, όπως ήσουν οινοχόος. Αλλά θυμήσου με για χάρη σου, όταν σου πάνε καλά, και θα μου κάνεις έλεος, και θα με θυμηθείς στον Φαραώ, και θα με βγάλεις από αυτό το φρούριο. Με έκλεψαν από τη γη των Εβραίων, και εδώ δεν έκανα τίποτα, αλλά με έριξαν σε αυτό το λάκκο. Και είδε ο αρχισιτοποιός ότι ερμήνευσε σωστά, και είπε στον Ιωσήφ, Κι εγώ είδα ένα όνειρο, και νόμιζα ότι κουβαλούσα τρία καλάθια με ψωμί πάνω στο κεφάλι μου, Στο καλάθι που ήταν επάνω από όλα τα είδη, τα οποία ο Φαραώ τρώει, έργο αρτοποιού, και τα πουλιά του ουρανού τα κατέτρωγαν από το καλάθι που ήταν επάνω στο κεφάλι μου. Αποκριθείς δε ο Ιωσήφ είπε σε αυτόν: Αυτή είναι η ερμηνεία του· τα τρία καλάθια, τρεις ημέρες είναι. Σε τρεις ακόμα μέρες, ο Φαραώ θα αφαιρέσει το κεφάλι σου από πάνω σου, και θα σε κρεμάσει σε ξύλο, και τα πουλιά του ουρανού θα φάνε τις σάρκες σου από πάνω σου. Έγινε δε την τρίτη ημέρα, που ήταν ημέρα γενεθλίων του Φαραώ, και έκανε συμπόσιο σε όλους τους υπηρέτες του, και θυμήθηκε την υπόθεση του αρχιοινοχόου και την υπόθεση του αρχισιτοποιού ανάμεσα στους υπηρέτες του. Και αποκατέστησε τον αρχιοινοχόο στη θέση του, και έδωσε το ποτήρι στο χέρι του Φαραώ. Τον δε αρχισιτοποιό τον εκρέμασε, καθώς τους είχε ερμηνεύσει ο Ιωσήφ. Και δεν θυμήθηκε ο αρχιοινοχόος τον Ιωσήφ, αλλά τον ξέχασε.

Ἐγινε δε μετὰ δύο χρόνια ημερῶν, ο Φαραώ εἶδε ἓνα ὄνειρο, νόμιζε ὅτι στεκόταν πάνω στον ποταμό. Καὶ ἰδοὺ, ὅπως ακριβῶς ἀπὸ τον ποταμὸ ἀνέβαιναν ἐπτὰ ἀγελάδες, ὁμορφες στὴν ἐμφάνιση καὶ ἐκλεκτές στὶς σάρκες, καὶ ἔβοσκαν στὸ Ἄχει. Ἄλλες δε ἐπτὰ ἀγελάδες ἀνέβαιναν μετὰ ἀπὸ αὐτές ἀπὸ τον ποταμὸ, ἀσχημες στὴν ἐμφάνιση καὶ ἀδύνατες στὴ σάρκα, καὶ ἔβοσκαν δίπλα στὶς ἀγελάδες στὴν ὄχθη του ποταμοῦ. Καὶ κατέφαγαν οἱ ἐπτὰ βόες, οἱ ἀσχημες καὶ λεπτές στὴ σάρκα, τὶς ἐπτὰ βόες, τὶς καλές στὴν ἐμφάνιση καὶ τὶς ἐκλεκτές στὴ σάρκα, καὶ σηκώθηκε ὁ Φαραώ. Καὶ ονειρεύτηκε γιὰ δεύτερη φορὰ, καὶ ἰδοὺ ἐπτὰ στάχυα ἀνέβαιναν σὲ ἓναν μίσχο, ἐκλεκτὰ καὶ καλὰ. Καὶ ἰδοὺ, ἐπτὰ λεπτὰ καὶ ἀνεμόφθορα στάχυα φύτρωναν μαζί τους. Καὶ κατάπιαν οἱ ἐπτὰ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι στάχυες τοὺς ἐπτὰ ἐκλεκτοὺς καὶ πλήρεις στάχυες· ἠγέρθη δε ὁ Φαραώ, καὶ ἦταν ἐνύπνιο. Ἐγινε δε πρωί, καὶ ταραχθήκε ἡ ψυχὴ του, καὶ ἀφοῦ ἔστειλε, κάλεσε ὅλους τοὺς ἐρμηνευτές τῆς Αἰγύπτου καὶ ὅλους τοὺς σοφοὺς τῆς, καὶ ὁ Φαραώ τοὺς διηγήθηκε τὸ ὄνειρό του, καὶ δὲν υπήρχε κανεὶς ποὺ νὰ το ἐξηγῇ στὸν Φαραώ. Καὶ μίλησε ὁ ἀρχαιονοχὸς πρὸς τὸν Φαραώ, λέγοντας, τὴν ἀμαρτία μου θυμάμαι σήμερα. Ὁ Φαραώ ὀργίστηκε με τοὺς ὑπηρέτες του καὶ μᾶς ἔβαλε στὴ φυλακὴ, στὸ σπῖτι τοῦ ἀρχιμάγειρα, ἐμένα καὶ τὸν ἀρχιαρτοποιό. Καὶ εἶδαμε ἐνύπνιο καὶ οἱ δύο σὲ μία νύχτα, ἐγὼ καὶ αὐτός· ὁ καθένας εἶδε σύμφωνα με τὸ δικό του ἐνύπνιο. Ἦταν δε ἐκεῖ μαζί μας ἓνας νεαρός, ὑπηρέτης Εβραῖος τοῦ ἀρχιμαγείρου, καὶ του διηγηθήκαμε, καὶ μᾶς ἐρμήνευσε. Ἐγινε δε, καθὼς μᾶς ἐρμήνευσε, ἔτσι καὶ συνέβη· ἐγὼ μὲν ἀποκαταστάθηνκα στὴν ἀρχὴ μου, ἐκεῖνος δε κρεμάστηκε. Ἀφοῦ ἔστειλε ὁ Φαραώ, κάλεσε τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ τὴ φυλακὴ, καὶ τὸν ξύρισαν, καὶ ἀλλάξαν τὴ στολὴ του, καὶ ἦρθε πρὸς τὸν Φαραώ. Εἶπε δε ὁ Φαραώ πρὸς τὸν Ἰωσήφ, Ἐνύπνιο ἔχω δεῖ, καὶ δὲν ὑπάρχει κανεὶς

που να το ερμηνεύει. Εγώ όμως έχω ακούσει για σένα ότι λένε πως, αφού ακούσεις ενύπνια, μπορείς να τα ερμηνεύσεις. Αποκρινόμενος δε ο Ιωσήφ στον Φαραώ είπε, χωρίς τον Θεό δεν θα αποκριθεί η σωτηρία του Φαραώ. Ο Φαραώ μίλησε στον Ιωσήφ λέγοντας: Στον ύπνο μου νόμιζα ότι στεκόμουν δίπλα στην όχθη του ποταμού. Και όπως από τον ποταμό ανέβαιναν επτά βόδια όμορφα στην εμφάνιση και εκλεκτά στη σάρκα, και έβοσκαν στο Άχει. Και ιδού επτά άλλες αγελάδες ανέβαιναν πίσω από αυτές από τον ποταμό, κακές και άσχημες στην εμφάνιση, και αδύνατες στη σάρκα, τέτοιες που δεν είδα ποτέ τόσο άσχημες σε όλη τη γη της Αιγύπτου. Και οι επτά άσχημες και λεπτές βόες κατέφαγαν τις επτά πρώτες καλές και εκλεκτές βόες. Και μπήκαν στις κοιλιές τους, και δεν έγιναν διακριτά, ότι μπήκαν στις κοιλιές τους, και οι όψεις τους άσχημες, όπως και στην αρχή· αφού ξύπνησα όμως, κοιμήθηκα. Και είδα πάλιν στον ύπνο μου, και όπως επτά στάχυα ανέβαιναν σε ένα μίσχο γεμάτα και ωραία. Άλλα επτά λεπτά και ανεμόφθορα στάχυα φύτρωναν δίπλα τους. Και κατάπιαν οι επτά στάχυες οι λεπτοί και ανεμόφθοροι τους επτά στάχυες τους καλούς και τους γεμάτους· είπα λοιπόν στους ερμηνευτές, και δεν υπήρχε κανείς που να μου το εξηγεί.

Και είπε ο Ιωσήφ στον Φαραώ: Το όνειρο του Φαραώ ένα είναι· όσα ο Θεός κάνει, τα έδειξε στον Φαραώ. Οι επτά καλές αγελάδες είναι επτά έτη, και τα επτά καλά στάχυα είναι επτά έτη· το ενύπνιο του Φαραώ είναι ένα. Και οι επτά αδύνατες αγελάδες που ανέβαιναν πίσω από αυτές, επτά χρόνια είναι, και τα επτά λεπτά και ανεμοδαρμένα στάχυα, επτά χρόνια είναι· θα είναι επτά χρόνια πείνας. Το δε λόγο που είπα στον Φαραώ, όσα ο Θεός κάνει, έδειξε στον Φαραώ. Ιδού, επτά χρόνια μεγάλης ευημερίας έρχονται σε όλη τη γη της Αιγύπτου. Θα έρθουν δε επτά χρόνια πείνας μετά από αυτά, και θα ξεχάσουν τον κορεσμό που θα υπάρξει σε ολόκληρη την Αίγυπτο, και η πείνα θα καταστρέψει τη

γη. Και δεν θα αναγνωριστεί η ευημερία επί της γης από τον λιμό που θα έρθει μετά από αυτά, διότι θα είναι πολύ ισχυρός. Όσον αφορά δε το γεγονός ότι το ενύπνιο του Φαραώ επαναλήφθηκε δύο φορές, αυτό σημαίνει ότι αληθινό θα είναι το λόγο που προέρχεται από τον Θεό, και ο Θεός θα επισπεύσει να το πραγματοποιήσει. Τώρα λοιπόν, σκέψου έναν άνθρωπο φρόνιμο και συνετό, και κατάστησέ τον επί της γης της Αιγύπτου. Και ας κάνει ο Φαραώ και ας διορίσει τοπάρχες επί της γης, και ας συγκεντρώσουν όλα τα προϊόντα της γης της Αιγύπτου των επτά ετών της ευημερίας. Και ας συναγάγουν όλα τα τρόφιμα των επτά ερχόμενων καλών ετών αυτών, και ας συναχθεί το σιτάρι υπό τη χείρα του Φαραώ, τα τρόφιμα στις πόλεις ας φυλαχθούν. Και θα είναι τα τρόφιμα που έχουν φυλαχτεί στη γη για τα επτά χρόνια της πείνας, τα οποία θα έρθουν στη γη της Αιγύπτου, και δεν θα καταστραφεί η γη από την πείνα. Άρесе δε το ρήμα ενώπιον του Φαραώ και ενώπιον όλων των υπηρετών του.

Και είτε ο Φαραώ σε όλους τους υπηρέτες του, μήπως θα βρούμε άνθρωπο τέτοιο, που έχει πνεύμα Θεού μέσα του; Είπε δε ο Φαραώ στον Ιωσήφ: Επειδή ο Θεός σου έδειξε όλα αυτά, δεν υπάρχει άνθρωπος φρονιμότερος και συνετότερος από εσένα. Θα είσαι επί του οίκου μου, και στο στόμα σου θα υπακούει όλος ο λαός μου, εκτός από το θρόνο που θα υπερέχω εγώ από εσένα. Είπε δε ο Φαραώ στον Ιωσήφ, Ιδού, σε διορίζω σήμερα επί όλης της γης της Αιγύπτου. Καὶ ἄφου ἔβγαλε ὁ Φαραὼ τὸ δακτυλίδι ἀπὸ τὸ χέρι του, τὸ ἔβαλε στὸ χέρι τοῦ Ἰωσήφ, καὶ τὸν ἔντυσε μὲ λινὴ ρόμπα, καὶ ἔβαλε χρυσὸ περιλαίμιο γύρω ἀπὸ τὸ λαιμὸ του. Καὶ τὸν ἀνέβασε στὸ δεῦτερο ἄρμα του, καὶ κήρυκας διακήρυττε μπροστά του, καὶ τὸν κατέστησε ἐπὶ ὅλης τῆς γῆς τῆς Αἰγύπτου. Εἶπε δε ὁ Φαραὼ στὸν Ἰωσήφ, Εγὼ ὁ Φαραὼ, χωρὶς εσένα κανεῖς δεν θα σηκώσει τὸ χέρι του σε ὅλη τὴ γῆ τῆς Αἰγύπτου. Καὶ ὁ Φαραὼ ἐκάλεσε τὸν Ἰωσήφ με τὸ ὄνομα Ψονθομφανήχ, καὶ τοῦ

έδωσε την Ασενέθ, θυγατέρα του Πετεφρής ιερέως της Ηλιουπόλεως, για γυναίκα του. Ο Ιωσήφ ήταν τριάντα ετών, όταν στάθηκε ενώπιον του Φαραώ, βασιλιά της Αιγύπτου. Ο Ιωσήφ εξήλθε από το πρόσωπο του Φαραώ και διήλθε όλη τη γη της Αιγύπτου. Και η γη έκανε δράγματα στα επτά χρόνια της ευθηνίας. Και συνάγαγε όλα τα τρόφιμα των επτά ετών, στα οποία ήταν η ευθηνία στη γη της Αιγύπτου, και έθεσε τα τρόφιμα στις πόλεις· τα τρόφιμα των πεδιάδων της πόλης που ήταν γύρω από αυτήν τα έθεσε σε αυτήν. Και συνάγαγε ο Ιωσήφ σιτάρι όπως την άμμο της θάλασσας, πολύ υπερβολικά, μέχρι που δεν μπορούσε να μετρηθεί, γιατί δεν υπήρχε αριθμός.

Στον Ιωσήφ γεννήθηκαν δύο γιοι πριν έρθουν τα επτά χρόνια του λιμού, τους οποίους του γέννησε η Ασενέθ, η θυγατέρα του Πετεφρής, ιερέα της Ηλιούπολης. Ο Ιωσήφ κάλεσε το όνομα του πρωτότοκου Μανασσή, γιατί ο Θεός με έκανε να ξεχάσω όλους τους κόπους μου και όλα αυτά του πατέρα μου. Το όνομα δε του δευτέρου το εκάλεσε Εφραίμ, διότι ο Θεός με αύξησε στη γη της ταπεινώσεώς μου. Πέρασαν τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς ευθηνίας που ἐγένοντο στη γη της Αιγύπτου. Και άρχισαν τα επτά έτη του λιμού να έρχονται, καθώς είπε ο Ιωσήφ, και έγινε λιμός σε όλη τη γη, αλλά σε όλη τη γη της Αιγύπτου υπήρχαν άρτοι. Και πείνασε όλη η γη της Αιγύπτου, έκραξε δε ο λαός προς τον Φαραώ για ψωμιά, είπε δε ο Φαραώ σε όλους τους Αιγυπτίους, πηγαίνετε στον Ιωσήφ, και ό,τι σας πει, κάντε το. Και ο λιμός ήταν σε όλη την επιφάνεια της γης, άνοιξε δε ο Ιωσήφ όλες τις αποθήκες σιτηρών, και πωλούσε σε όλους τους Αιγυπτίους. Και όλες οι χώρες ήρθαν στην Αίγυπτο να αγοράσουν από τον Ιωσήφ, γιατί επικρατούσε ο λιμός σε όλη τη γη.

Βλέποντας δὲ ὁ Ἰακῶβ ὅτι ὑπάρχει πώληση στην Αἴγυπτο, εἶπε στους γιους του· Γιατί δεν κάνετε τίποτα; Ἰδοὺ, ἐχὼ ακούσει ὅτι ὑπάρχει σιτᾶρι στην Αἴγυπτο· κατεβείτε ἐκεῖ και ἀγοράστε μας λίγη τροφή, ὥστε να ζήσουμε και να μην πεθάνουμε.

Κατέβηκαν δε οἱ δέκα ἀδελφοί του Ἰωσήφ να ἀγοράσουν σιτᾶρι ἀπὸ την Αἴγυπτο. Τον Βενιαμὴν ὁμως, τον ἀδελφὸ του Ἰωσήφ, δεν τον ἐστειλε μαζί με τους ἀδελφούς του, γιατί εἶπε: Μήπως του συμβεῖ κάποια συμφορὰ. Ἦρθαν δε οἱ υἱοὶ του Ἰσραὴλ να ἀγοράσουν μαζί με τους ἐρχόμενους, γιατί υπήρχε πείνα στη γη της Χαναάν. Ὁ Ἰωσήφ ἦταν ὁ ἀρχοντας της γης και αὐτὸς πωλοῦσε σε ὅλο τον λαὸ της γης. Ἐχοντας ἐλθεῖ, οἱ ἀδελφοί του Ἰωσήφ τον προσκύνησαν με το πρόσωπο στη γη. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰωσήφ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, τοὺς ἐπέγνω καὶ ἡλλοτριώθη ἀπ αὐτῶν, καὶ ἐλάλησε σ αὐτοὺς σκληρά, καὶ τοὺς εἶπε: Πόθεν ἤκατε; Οἱ δὲ εἶπαν: Ἀπὸ τῇ γῇ Χαναάν, νὰ ἀγοράσουμε τροφίμα. Ὁ Ἰωσήφ ἀναγνώρισε τους ἀδελφούς του, ἀλλὰ αὐτοὶ δεν τον ἀναγνώρισαν. Και ὁ Ἰωσήφ ἐνθυμήθηκε τὰ ὄνειρά του που εἶχε δεῖ, και τους εἶπε: Εἰστε κατὰσκοποι· ἦρθατε να ἐξερευνήσετε τὰ μέρη της χώρας. Οἱ δε εἶπαν: Ὁχι, κύριε, οἱ παῖδες σου ἦρθαμε να ἀγοράσουμε τροφίμα. Ὅλοι εἴμαστε γιοι ἐνὸς ἀνθρώπου, εἴμαστε ἐιρηνικοί, τὰ παιδιὰ σου δεν εἶναι κατὰσκοποι. Τους εἶπε, ὀχι, ἀλλὰ ἦρθατε να δεῖτε τὰ ἴχνη της γης. Αὐτοὶ δε εἶπαν: Δώδεκα εἴμαστε, οἱ παῖδες σου, ἀδελφοί, στη γη Χαναάν, και ἰδοὺ ὁ νεότερος εἶναι με τον πατέρα μας σήμερα, ὁ ἄλλος ὁμως δεν ὑπάρχει. Εἶπε δε ὁ Ἰωσήφ σε αὐτούς: Αὐτὸ εἶναι που σας εἶπα, λέγοντας ὅτι εἰστε κατὰσκοποι. Σε αὐτὸ θα φανείτε· μα την υγεία του Φαραώ, δεν θα βγεῖτε ἀπὸ ἐδῶ, ἐὰν δεν ἐλθεῖ ἐδῶ ὁ νεότερος ἀδελφός σας. Στείλτε ἕναν ἀπὸ ἐσᾶς και πάρτε τον ἀδελφὸ σας, εσεῖς δε να φυλακιστεῖτε μέχρι να φανερωθοῦν τὰ λόγια σας, ἀν λέτε ἀλήθεια ἢ ὀχι· ἀν ὁμως ὀχι, μα την υγεία του Φαραώ, εἰστε πράγματι κατὰσκοποι. Και τους ἐβάλε στη φυλακή για τρεῖς

μέρες. Τους είπε δε την τρίτη ημέρα: Αυτό κάντε, και θα ζήσετε, γιατί εγώ φοβούμαι τον Θεό. Αν είστε ειρηνικοί, ας κρατηθεί ένας αδελφός σας στη φυλακή, εσείς δε πηγαίνετε και φέρτε την αγορά του σιταριού σας. Και φέρτε τον νεότερο αδελφό σας σε μένα, και θα πιστευτούν τα λόγια σας· αν όχι, θα πεθάνετε. Και έτσι έκαναν. Και είπε ο καθένας προς τον αδελφό του, Ναι, γιατί είμαστε σε αμαρτίες σχετικά με τον αδελφό μας, επειδή παραβλέψαμε τη θλίψη της ψυχής του, όταν μας ικέτευε, και δεν τον ακούσαμε, και εξαιτίας αυτού ήρθε πάνω μας η θλίψη αυτή. Αποκρινόμενος δε ο Ρουβήν τους είπε: Δεν σας μίλησα λέγοντας να μην αδικήσετε το παιδί, και δεν με ακούσατε; Και ιδού το αίμα του εκζητείται. Αυτοί όμως δεν ήξεραν ότι άκουγε ο Ιωσήφ, γιατί ο διερμηνέας ήταν ανάμεσά τους. Αφού γύρισε μακριά από αυτούς, ο Ίωσήφ έκλαψε, και πάλιν ήρθε κοντά τους, και τούς μίλησε, και πήρε τὸν Συμεὼν ἀπὸ αὐτοὺς, καὶ τὸν ἔδεσε μπροστά τους.

Ο Ίωσήφ διέταξε να γεμίσουν τα δοχεία τους με σιτάρι, να επιστρέψουν το αργγύριό τους σε κάθε έναν μέσα στο σάκο του, και να τους δώσουν εφόδια για το δρόμο, και έτσι έγινε. Και αφού φόρτωσαν το σιτάρι πάνω στα γαϊδούρια τους, έφυγαν από εκεί. Λύσας δὲ ἕνας τὸν σάκο του για να δώσει χορτάρι στα γαϊδούρια του, εκεί που διανυκτέρευσαν, είδε τον δεσμό του αργυρίου του, και ήταν επάνω στο στόμα του σάκου. Και είπε στους αδελφούς του: Μου επιστράφηκε το αργγύριο, και ιδού είναι μέσα στο σακκούλι μου. Και ξεπλάγη η καρδιά τους, και ταραχθήκαν μεταξύ τους, λέγοντας: Τι αυτό έκανε ο Θεός σε μας; Ἦλθαν δὲ πρὸς τὸν Ἰακώβ, τὸν πατέρα τους, στη γη Χαναάν, και του ἀπήγγειλαν ὅλα τα συμβάντα σε αὐτούς, λέγοντας, Ο ἄνθρωπος, ο κύριος της γης, μας μίλησε σκληρά και μας έβαλε στη φυλακή ως κατασκόπους της γης. Του είπαμε δε, είμαστε ειρηνικοί, δεν είμαστε κατάσκοποι. Δώδεκα αδελφοί είμαστε, γιοι του πατέρα μας· ο ένας δεν υπάρχει, ο δε μικρός με τον πατέρα μας σήμερα

στη γη Χαναάν. Μας είπε ο άνθρωπος, ο κύριος της γης: Με αυτό θα γνωρίσω ότι είστε ειρηνικοί· αφήστε έναν αδελφό εδώ μαζί μου, και πάρτε τον αγορασμό της σιτοδοσίας του σπιτιού σας και αναχωρήστε. Και φέρτε σε μένα τον νεότερο αδελφό σας, και θα γνωρίσω ότι δεν είστε κατάσκοποι, αλλά ότι είστε ειρηνικοί, και θα σας επιστρέψω τον αδελφό σας, και θα εμπορευέσθε στη γη. Έγινε δε καθώς αδειάζαν τους σάκκους τους, και ήταν ο δεσμός του αργυρίου του καθενός στο σάκκο του, και είδαν τους δεσμούς του αργυρίου τους αυτοί και ο πατέρας τους, και φοβήθηκαν. Είπε δε αυτοίς ο Ιακώβ, ο πατέρας τους: Εμένα με στερήσατε από τα παιδιά μου· ο Ιωσήφ δεν υπάρχει, ο Συμεών δεν υπάρχει, και τον Βενιαμίν θα πάρετε; Πάνω σε μένα έγιναν όλα αυτά. Είπε δε ο Ρουβήν στον πατέρα τους λέγοντας: Σκότωσε τους δύο γιους μου, εάν δεν σου φέρω αυτόν. Δώσε τον στο χέρι μου, κι εγώ θα σου τον φέρω. Ο δε είπε, δεν θα κατέβει ο γιος μου μαζί σας, γιατί ο αδελφός του πέθανε, και αυτός μόνος έχει απομείνει, και θα συμβεί να εξασθενήσει στον δρόμο που θα πορευθείτε, και θα κατεβάσετε το γήρας μου με λύπη στον άδη.

43

Ο δε λιμός ενισχύθηκε επί της γης. Έγινε δε όταν τελείωσαν να καταφάνε το σιτάρι που έφεραν από την Αίγυπτο, και είπε σε αυτούς ο πατέρας τους: Πηγαίνετε πάλι και αγοράστε μας λίγα τρόφιμα. Του είπε δε ο Ιούδας: Με επίμονη μαρτυρία μας βεβαίωσε ο άνθρωπος, ο κύριος της χώρας, λέγοντας: Δεν θα δείτε το πρόσωπό μου, αν δεν έρθει μαζί σας ο νεότερος αδελφός σας. Αν λοιπόν στέλνεις τον αδελφό μας μαζί μας, θα κατέβουμε και θα σου αγοράσουμε τρόφιμα. Αν δε δεν στέλνεις τον αδελφό μας μαζί μας, δεν θα πάμε, γιατί ο άνθρωπος μας είπε λέγοντας, δεν θα δείτε το πρόσωπό μου, αν ο νεότερος αδελφός σας δεν είναι μαζί σας. Είπε δε ο Ισραήλ: Γιατί μου κάνατε κακό, λέγοντας στον

άνθρωπο ότι έχετε αδελφό; Αυτοί δε είπαν: Ρωτώντας μας ρώτησε ο άνθρωπος εκείνος για εμάς και τη γενιά μας, λέγοντας: Ζει ακόμη ο πατέρας σας; Έχετε αδελφό; Και του απαντήσαμε σύμφωνα με αυτή την ερώτηση. Πώς να ξέραμε ότι θα μας πει: Φέρτε τον αδελφό σας; Είπε δε ο Ιούδας προς τον Ισραήλ, τον πατέρα του: Στείλε το παιδί μαζί μου, και αφού σηκωθούμε θα πάμε, ώστε να ζήσουμε και να μην πεθάνουμε, και εμείς, και εσύ, και τα υπάρχοντά μας. Εγώ δε εκδέχομαι αυτόν· από το χέρι μου ζήτησέ τον· εάν δεν τον φέρω προς σε και τον στήσω ενώπιόν σου, θα έχω αμαρτήσει εναντίον σου όλες τις ημέρες. Αν δεν είχαμε βραδύνει, θα είχαμε επιστρέψει ήδη δύο φορές. Είπε δε σε αυτούς ο Ισραήλ, ο πατέρας τους, εάν έτσι είναι, αυτό κάντε, πάρτε από τους καρπούς της γης στα δοχεία σας, και κατεβάστε στον άνθρωπο δώρα της ρητίνης, και του μελιού, θυμίαμα και στακτή, και τερέβινθο, και καρύδια. Και το διπλό αργύριο πάρτε στα χέρια σας· το αργύριο που είχε επιστραφεί στους σάκους σας επιστρέψτε το μαζί σας, μήπως είναι λάθος. Πάρτε τον αδελφό σας, και αφού σηκωθείτε, κατεβείτε προς τον άνθρωπο. Ο Θεός μου ας σας δώσει χάρη μπροστά στον άνθρωπο και να στείλει τον ένα αδελφό σας και τον Βενιαμίν· εγώ, όπως έχω στερηθεί τα παιδιά μου, έχω στερηθεί.

Αφού έλαβαν οι άνδρες αυτά τα δώρα και το διπλό αργύριο στα χέρια τους, και τον Βενιαμίν, σηκώθηκαν και κατέβηκαν στην Αίγυπτο, και στάθηκαν μπροστά στον Ιωσήφ. Είδε δε ο Ιωσήφ αυτούς, και τον Βενιαμίν τον αδελφό του τον ομομήτριο, και είπε στον επί της οικίας του: Εισάγαγε τους ανθρώπους στην οικία, και σφάξε θύματα, και ετοίμασε, γιατί μαζί μου θα φάνε οι άνθρωποι άρτους το μεσημέρι. Έκανε δε ο άνθρωπος καθώς είπε ο Ιωσήφ, και οδήγησε τους ανθρώπους στο σπίτι του Ιωσήφ. Αφού είδαν δε οι άνδρες ότι εισήχθησαν στον οίκο του Ιωσήφ, είπαν: Εξαιτίας του αργυρίου που επιστράφηκε στα σακιά μας την αρχή, εμείς

εισαγόμαστε, για να μας συκοφαντήσουν και να μας επιτεθούν, για να μας πάρουν ως δούλους, και τα γαϊδούρια μας.

Προσέγγισαν δε τον άνθρωπον που ήταν επί του οίκου του Ιωσήφ και του μίλησαν στον πυλώνα του οίκου, λέγοντες, χρειαζόμαστε, κύριε, κατέβηκε στην αρχή να αγοράσει τροφή. Ἐγινε δε όταν ήρθαμε στο κατάλυμα και ανοίξαμε τους σάκους μας, και αυτό το αργύριο του καθενός ήταν στον σάκο του· το αργύριό μας με το ίδιο βάρος το επιστρέψαμε τώρα στα χέρια μας. Και άλλο αργύριο φέραμε μαζί μας για να αγοράσουμε τρόφιμα, δεν ξέρουμε ποιος έβαλε το αργύριο στους σάκους μας. Είπε δε σε αυτούς: Ἰλεως σε σας, μην φοβάσθε· ο Θεός σας και ο Θεός των πατέρων σας σας έδωσε θησαυρούς στα σακιά σας, και το αργύριό σας το έχω λάβει ως αποδεκτό. Και έβγαλε προς αυτούς τον Συμεών. Και έφερε νερό να πλύνουν τα πόδια τους, και έδωσε χορτάρι στους όνους τους. Ετοίμασαν δε τα δώρα, έως του να έλθει ο Ιωσήφ το μεσημέρι, γιατί άκουσαν ότι εκεί επρόκειτο να φάει. Μπήκε δε ο Ιωσήφ στο σπίτι, και του προσέφεραν τα δώρα που είχαν στα χέρια τους, και τον προσκύνησαν με το πρόσωπο στη γη. Τους ρώτησε δε, πώς έχετε; και τους είπε, υγιαίνει ο πατέρας σας ο γέρος, που είπατε; ζει ακόμα; Αυτοί δε είπαν, υγιαίνει ο παις σου ο πατέρας ημών, ακόμη ζει. Και είπε, ευλογημένος ο άνθρωπος εκείνος από τον Θεό, και σκύβοντας προσκύνησαν σε αυτόν.

Αναβλέψας δε τοις οφθαλμοίς του ο Ιωσήφ, είδε τον Βενιαμίν τον αδελφό του τον ομομήτριο, και είπε, Αυτός ο αδελφός σας ο νεότερος, τον οποίο είπατε να φέρω σε μένα; Και είπε, Ο Θεός να σε ελεήσει, τέκνο. Ταράχτηκε δε ο Ιωσήφ, γιατί συνεστρέφοντο τα έγκατά του για τον αδελφό του, και ζητούσε να κλάψει.

Μπαίνοντας δε στο ταμείο, έκλαψε εκεί.

Και αφού έπλυνε το πρόσωπό του, βγήκε, συγκρατήθηκε και είπε: Σερβίρετε ψωμί. Και παρέθηκαν σε αυτόν μόνο, και σε αυτούς χωριστά, και στους Αιγυπτίους που συνέτρωγαν μαζί του

χωριστά, γιατί δεν μπορούσαν οι Αιγύπτιοι να φάνε μαζί με τους Εβραίους ψωμί, διότι είναι βδέλυγμα για τους Αιγυπτίους. Κάθισαν δε μπροστά του, ο πρωτότοκος σύμφωνα με τα προνόμιά του, και ο νεότερος σύμφωνα με τη νεότητά του, και οι άνθρωποι εξίσταντο ο καθένας προς τον αδελφό του. Πήραν μερίδα από αυτόν για τους εαυτούς τους, και η μερίδα του Βενιαμίν ήταν πενταπλάσια μεγαλύτερη από τις μερίδες όλων των άλλων· ήπιαν και διασκέδασαν μαζί του.

44

Και διέταξε ο Ιωσήφ τον επιστάτη του σπιτιού του, λέγοντας: Γεμίστε τους σάκους των ανθρώπων με τρόφιμα, όσα μπορούν να σηκώσουν, και βάλτε το αργύριο του καθενός στο στόμιο του σάκου του. Και το ασημένιο μου κύπελλο ρίξτε μέσα στο σακί του νεότερου, και την τιμή του σιταριού του. Έγινε δε σύμφωνα με το λόγο του Ιωσήφ, καθώς είπε.

Το πρωί ξημέρωσε, και οι άνθρωποι στάλθηκαν, αυτοί και οι όνοι τους. Αφού εκείνοι βγήκαν από την πόλη, δεν είχαν απομακρυνθεί πολύ, και ο Ιωσήφ είπε στον επιστάτη του σπιτιού του, Σήκω και καταδίωξε τους ανθρώπους, και όταν τους προλάβεις, θα τους πεις: Γιατί ανταποδώσατε κακό αντί για καλό; Γιατί κλέψατε το ασημένιο μου κύπελλο; Δεν είναι αυτό με το οποίο πίνει ο κύριός μου; Αυτός δε μαντεύεται με αυτό. Κακά πράγματα έχετε κάνει. Αφού τους βρήκε, τους είπε αυτά τα λόγια. Αυτοί δε του είπαν, γιατί μιλάει ο κύριος σύμφωνα με αυτά τα λόγια; Μη γίνει στους δούλους σου να κάνουν σύμφωνα με αυτόν τον λόγο. Αν το ασημί που βρήκαμε στα σακιά μας το επιστρέψαμε σε σένα από τη γη Χαναάν, πώς θα κλέβαμε από το σπίτι του κυρίου σου ασημί ή χρυσάφι; Σε όποιον από τα παιδιά σου βρεις το κύπελλο, ας πεθάνει, και εμείς θα γίνουμε δούλοι του

κυρίου μας. Ο δε είπε, και τώρα, όπως λέτε, έτσι θα είναι, σε όποιον βρεθεί το κύπελλο, θα είναι δούλος μου, εσείς δε θα είστε καθαροί. Και έσπευσαν, και κατέβασε ο καθένας τον σάκο του στη γη, και άνοιξε ο καθένας τον σάκο του. Έφραξε δὲ ἀπὸ τὸν πρεσβύτερο ἀρχίζοντας, ἕως ἦρθε στὸν νεώτερο. Καὶ βρῆκε τὸ κύπελλο στὸ σάκο τοῦ Βενιαμίν. Καὶ ἔσκισαν τα ρούχα τους και ἔβαλε ο καθένας το σακί του πάνω στο γαϊδούρι του και επέστρεψαν στην πόλη.

Μπήκε δε ο Ιούδας και οι αδελφοί του προς τον Ιωσήφ, ενώ αυτός ήταν ακόμη εκεί, και έπεσαν μπροστά του στη γη. Είπε δε αυτοίς ο Ιωσήφ: Τι είναι αυτό το πράγμα που κάνετε; Δεν ξέρετε ότι ένας άνθρωπος σαν εμέναμαντεύει με μαντεία; Είπε δε ο Ιούδας: Τι να απαντήσουμε στον κύριο, ή τι να πούμε, ή πώς να δικαιωθούμε; Ο Θεός βρήκε την αδικία των παιδιών σου. Ιδού, είμαστε δούλοι του κυρίου μας, και εμείς και αυτός στον οποίο βρέθηκε το κύπελλο. Είπε δε ο Ιωσήφ: Μη μου τύχει να κάνω αυτό το πράγμα· ο άνθρωπος στον οποίο βρέθηκε το κύπελλο, αυτός θα γίνει δούλος μου· εσείς όμως ανεβείτε με ειρήνη στον πατέρα σας. Προσεγγίζοντας δε σε αυτόν, ο Ιούδας είπε: Παρακαλώ, κύριε, ας μιλήσει ο δούλος σου ένα λόγο μπροστά σου, και μην θυμώσεις με τον δούλο σου, γιατί εσύ είσαι όπως ο Φαραώ. Κύριε, εσύ ρώτησες τα παιδιά σου, λέγοντας, αν έχετε πατέρα ή αδελφό. Και είπαμε στον κύριο, έχουμε πατέρα ηλικιωμένο, και παιδί του γήρατος νεώτερο σε αυτόν, και ο αδελφός του πέθανε, αυτός δε μόνος έμεινε στη μητέρα του, ο δε πατέρας τον αγάπησε, Είπες δε στα παιδιά σου: Φέρτε τον κάτω σε μένα, και θα φροντίσω αυτόν. Και είπαμε στον κύριο, δεν θα μπορέσει το παιδί να αφήσει τον πατέρα του, εάν δε αφήσει τον πατέρα, θα πεθάνει. Εσύ όμως είπες στα παιδιά σου: Εάν δεν κατέβει ο νεότερος αδελφός σας μαζί σας, δεν θα ξαναδείτε το πρόσωπό μου. Έγινε δε, όταν ανεβήκαμε προς τον πατέρα σου, τον πατέρα ημών, απηγγείλαμε

σε αυτόν τα λόγια του κυρίου ημών. Είπε δε ο πατέρας μας, Πηγαίνετε πάλι και αγοράστε μας λίγα τρόφιμα. Εμείς δε είπαμε: Δεν θα μπορέσουμε να κατέβουμε, αλλά εάν ο νεότερος αδελφός μας κατεβαίνει μαζί μας, θα κατέβουμε, γιατί δεν θα μπορέσουμε να δούμε το πρόσωπο του ανθρώπου, μη όντος μαζί μας του νεότερου αδελφού μας. Είπε δε ο δούλος σου, ο πατέρας ημών, προς ημάς: Υμείς γνωρίζετε ότι δύο μου γέννησε η γυναίκα Και βγήκε ο ένας από κοντά μου, και είπατε ότι έχει καταβρωθεί από θηρίο, και δεν τον είδα μέχρι τώρα. Εάν λοιπόν λάβετε και αυτόν από το πρόσωπό μου, και συμβεί σε αυτόν αδυναμία στον δρόμο, τότε θα κατεβάσετε το γήρας μου με λύπη στον άδη. Τώρα λοιπόν, εάν πάω προς το παιδί σου, τον πατέρα μας, και το παιδί δεν είναι μαζί μας, η ψυχή του είναι δεμένη με την ψυχή του. Και θα είναι όταν δει αυτός ότι δεν είναι το παιδί μαζί μας, θα πεθάνει, και θα κατεβάσουν οι υπηρέτες σου το γήρας του δούλου σου, του πατέρα μας, με λύπη στον Άδη. Ο γιος σου έχει δεχτεί το παιδί από τον πατέρα, λέγοντας: Εάν δεν τον φέρω σε σένα και τον στήσω μπροστά σου, θα έχω αμαρτήσει εναντίον του πατέρα για όλες τις ημέρες. Τώρα λοιπόν θα παραμείνω κοντά σου ως υπηρέτης αντί του παιδιού, οικέτης του κυρίου, το παιδί όμως ας ανέβει μαζί με τους αδελφούς του. Πώς γαρ θα ανεβώ προς τον πατέρα, μη όντος του παιδιού μαζί μας; Για να μη δω τα κακά που θα βρουν τον πατέρα μου.

45

Και δεν μπορούσε ο Ιωσήφ να ανεχθεί όλους τους παρισταμένους σε αυτόν, αλλά είπε, στείλτε όλους μακριά από εμένα, και δεν παρίστατο κανείς στον Ιωσήφ, όταν αναγνωρίστηκε στους αδελφούς του. Και άφησε φωνή με κλάμα, άκουσαν δε όλοι οι Αιγύπτιοι, και ακούστηκε στον οίκο του Φαραώ. Είπε δε ο Ιωσήφ προς τους αδελφούς του, Εγώ είμαι ο

Ιωσήφ· ζει ακόμη ο πατέρας μου; Και δεν μπορούσαν οι αδελφοί να του απαντήσουν, γιατί είχαν ταραχθεί. Είπε δε ο Ιωσήφ προς τους αδελφούς του: Πλησιάστε προς εμένα, και πλησίασαν, και είπε: Εγώ είμαι ο Ιωσήφ, ο αδελφός σας, τον οποίον πουλήσατε στην Αίγυπτο. Τώρα λοιπόν μην λυπείστε, ούτε ας σας φανεί σκληρό, ότι με πουλήσατε εδώ, γιατί ο Θεός με έστειλε μπροστά σας για ζωή. Αυτό είναι το δεύτερο έτος λιμού επί της γης, και ακόμη απομένουν πέντε έτη, στα οποία δεν θα υπάρξει άροτρο, ούτε θερισμός. Με έστειλε γαρ ο Θεός μπροστά σας, για να υπολειφθεί ένα υπόλειμμά σας επί της γης, και να διατηρηθεί μια μεγάλη κατάλειψή σας. Τώρα λοιπόν δεν με στείλατε εσείς εδώ, αλλά ο Θεός, και με έκανε ως πατέρα του Φαραώ, και κύριο όλου του οίκου του, και άρχοντα όλης της γης της Αιγύπτου. Σπενύσατε λοιπόν να ανεβείτε στον πατέρα μου και πείτε του αυτά: Λέγει ο γιος σου Ιωσήφ, ο Θεός με έκανε κύριο όλης της γης της Αιγύπτου. Κατέβα λοιπόν σε μένα και μην μείνεις. Και θα κατοικήσεις στη γη Γεσέμ της Αραβίας, και θα είσαι κοντά μου, εσύ και οι γιοι σου και οι γιοι των γιών σου, τα πρόβατά σου και τα βόδια σου, και όσα σου ανήκουν. Και θα σε θρέψω εκεί, γιατί υπάρχουν ακόμα πέντε χρόνια λιμού, ώστε να μην καταστραφείς εσύ και οι γιοι σου και όλα τα υπάρχοντά σου. Ιδού, τα μάτια σας βλέπουν, και τα μάτια του Βενιαμίν, του αδελφού μου, ότι το στόμα μου μιλάει προς εσάς. Αναφέρετε λοιπόν στον πατέρα μου όλη τη δόξα μου στην Αίγυπτο και όσα είδατε, και αφού επισπένυσατε, κατεβάστε τον πατέρα μου εδώ. Και πέφτοντας επάνω στον τράχηλο του Βενιαμίν, του αδελφού του, έκλαυσε επάνω του, και ο Βενιαμίν έκλαυσε επάνω στον τράχηλό του. Και αφού φίλησε όλους τους αδελφούς του, έκλαψε μαζί τους, και μετά από αυτά οι αδελφοί του μίλησαν σε αυτόν.

Και διαδόθηκε η φήμη στον οίκο του Φαραώ, λέγοντας, ήρθαν οι αδελφοί του Ιωσήφ, χάρηκε δε ο Φαραώ και η ακολουθία

του. Είπε δε ο Φαραώ προς τον Ιωσήφ: Πες στους αδελφούς σου, αυτό κάντε: γεμίστε τα φορτία σας και φύγετε προς τη γη Χαναάν. Και αφού πάρετε τον πατέρα σας και τα υπάρχοντά σας, ελάτε σε μένα, και θα σας δώσω από όλα τα αγαθά της Αιγύπτου, και θα φάτε τον μυελό της γης. Εσύ δε πρόσταξε αυτά, να πάρουν αυτοί αμάξες από τη γη της Αιγύπτου για τα παιδιά σας, και για τις γυναίκες σας, και αφού πάρετε τον πατέρα σας, ελάτε. Και μη φείδεσθε για τα πράγματά σας, διότι όλα τα αγαθά της Αιγύπτου θα είναι δικά σας. Έκαναν λοιπόν έτσι οι γιοι του Ισραήλ. Ο Ιωσήφ τους έδωσε αμάξες σύμφωνα με όσα είχε πει ο Φαραώ ο βασιλιάς, και τους έδωσε εφόδια για το δρόμο. Και σε όλους έδωσε διπλές στολές, στον Βενιαμίν όμως έδωσε τριακόσια χρυσά νομίσματα και πέντε αλλαξιές στολών. Και στον πατέρα του έστειλε κατά τον ίδιο τρόπο, και δέκα όνους που κουβαλούσαν από όλα τα αγαθά της Αιγύπτου, και δέκα ημιόνους που κουβαλούσαν ψωμιά στον πατέρα του για το δρόμο. Έστειλε δε τους αδελφούς του, και πορεύτηκαν, και τους είπε: Μη θυμώνετε στον δρόμο. Και ανέβησαν από την Αίγυπτο, και ήρθαν στη γη Χαναάν προς τον Ιακώβ, τον πατέρα τους. Και του ανήγγειλαν λέγοντας ότι ο γιος σου Ιωσήφ ζει, και αυτός άρχει σε όλη τη γη της Αιγύπτου, και ο Ιακώβ εξεστάθη στη διάνοιά του, διότι δεν τους επέστευσε. Μίλησαν δε σε αυτόν όλα όσα είπε ο Ιωσήφ σε αυτούς. Βλέποντας δε τα άμαξες που έστειλε ο Ιωσήφ για να τον πάρει, αναζωπυρώθηκε το πνεύμα του Ιακώβ, του πατέρα τους. Είπε δε ο Ισραήλ· Μέγα είναι για μένα, αν ακόμη ο Ιωσήφ ο γιος μου ζει· πηγαίνοντας θα τον δω πριν πεθάνω εγώ.

46

Αφού αναχώρησε ο Ισραήλ, αυτός και όλα τα δικά του, ήρθε στο φρέαρ του όρκου, και θυσίασε θυσία στον Θεό του πατέρα του Ισαάκ. Είπε δε ο Θεός στον Ισραήλ σε όραμα της νύχτας,

λέγοντας, Ιακώβ, Ιακώβ, και αυτός είπε, τι είναι; Ο δε λέγει σε αυτόν: Εγώ είμαι ο Θεός των πατέρων σου, μη φοβάσαι να κατέβεις στην Αίγυπτο, γιατί θα σε κάνω εκεί μέγα έθνος. Και εγώ θα κατέβω μαζί σου στην Αίγυπτο, και εγώ θα σε ανεβάσω στο τέλος, και ο Ιωσήφ θα βάλει τα χέρια του πάνω στα μάτια σου. Ανέστη δε ό Ιακώβ από τò φρέαρ τού όρκου, και ανέλαβαν οι υιοί τού Ισραήλ τόν πατέρα τους και τήν άποσκευή και τίς γυναίκες τους επάνω στα άμάξια, τὰ όποια απέστειλε ό Ιωσήφ για νά τόν πάρει. Και αφού πήραν τα υπάρχοντά τους, και όλη την κτήση, την οποία είχαν αποκτήσει από τη γη Χαναάν, μπήκαν στην Αίγυπτο, ο Ιακώβ, και όλοι οι απόγονοί του μαζί του. Υιοί, και υιοί των υιών του μαζί του, θυγατέρες, και θυγατέρες των θυγατέρων του, και όλο το σπέρμα του έφερε στην Αίγυπτο. Αυτά δε είναι τα ονόματα των υιών του Ισραήλ που εισήλθαν στην Αίγυπτο μαζί με τον Ιακώβ, τον πατέρα τους. Ο Ιακώβ και οι υιοί του: πρωτότοκος του Ιακώβ ο Ρουβήν. Οι γιοι δε του Ρουβην ήταν ο Ενωχ και ο Φαλλος, ο Ασρων και ο Χαρμι. Οι υιοί δε του Συμεών ήταν ο Ιεμουήλ, και ο Ιαμείν, και ο Αώδ, και ο Αχείν, και ο Σαάρ, και ο Σαούλ υιός της Χαναανίτιδος. Οι υιοί δε του Λευί: Γηρσών, Κάαθ και Μεραρί. Οι υιοί δε του Ιούδα ήταν ο Ηρ, και ο Αυνάν, και ο Σηλώμ, και ο Φαρές, και ο Ζαρά· απέθανε δε ο Ηρ και ο Αυνάν εν τη γη Χαναάν· εγένοντο δε υιοί του Φαρές ο Εσρών και ο Ιεμουήλ. Οι υιοί δε του Ισάαχάρ ήταν ο Θωλά, και ο Φουά, και ο Ασούμ, και ο Σαμβράν. Οι υιοί δε του Ζαβουλών ήταν ο Σερέδ, και ο Αλλών, και ο Αχοήλ. Αυτοί οι υιοί της Λείας, τους οποίους γέννησε στον Ιακώβ στη Μεσοποταμία της Συρίας, και τη Δείνα την κόρη του, όλες οι ψυχές, υιοί και θυγατέρες, τριάντα τρεις. Υιοί δε Γαδ: Σαφών, και Αγγίς, και Σαννίς, και Θασοβάν, και Αηδείς, και Αροηδείς, και Αρεηλείς. Οι υιοί του Ασήρ ήταν ο Ιεμνά, ο Ιεσσουά, ο Ιεούλ, ο Βαριά, και η Σάρα, αδελφή τους. Οι υιοί του Βαριά ήταν ο Χοβόρ και ο Μελχηήλ. Αυτοί είναι οι υιοί της Ζελφάς, την οποία έδωσε ο Λάβαν στη Λεία, την κόρη του, η οποία γέννησε αυτούς

στον Ιακώβ, δεκαέξι ψυχές. Οι υιοί δε της Ραχήλ, γυναίκας του Ιακώβ, ήταν ο Ιωσήφ και ο Βενιαμίν. Έγιναν δε γιοι του Ιωσήφ στη γη της Αιγύπτου, τους οποίους του γέννησε η Ασενέθ, θυγατέρα του Πετεφρής, ιερέα της Ηλιοπόλης, τον Μανασσή και τον Εφραίμ. Έγιναν δε γιοι του Μανασσή, τους οποίους του γέννησε η παλλακή του, η Σύρα, τον Μαχίρ. Ο Μαχίρ δε γέννησε τον Γαλαάδ. Γιοι δε του Εφραίμ, αδελφού του Μανασσή, ο Σουταλαάμ και ο Ταάμ. Γιοι δε του Σουταλαάμ, ο Εδώμ. Οι υιοί του Βενιαμίν ήταν ο Βαλά, ο Βοχόρ και ο Ασβήλ. Οι υιοί του Βαλά ήταν ο Γηρά, ο Νοεμάν, ο Αγχίς, ο Ρώς και ο Μαμφίμ. Ο Γηρά γέννησε τον Αράδ. Αυτοί είναι οι υιοί της Ραχήλ, τους οποίους γέννησε στον Ιακώβ· όλες οι ψυχές ήταν δεκαοκτώ. Υιοί δε Δαν, Ασόμ. Και οι υιοί του Νεφθαλί: Ασιήλ, και Γωνί, και Ισσάαρ, και Σολλήμ. Αυτοί οι υιοί της Βαλλάς, την οποία έδωσε ο Λάβαν στη Ραχήλ, την κόρη του, η οποία γέννησε αυτούς στον Ιακώβ, όλες οι ψυχές επτά. Όλες δε οι ψυχές που εισήλθαν μαζί με τον Ιακώβ στην Αίγυπτο, αυτοί που βγήκαν από τους μηρούς του, χωρίς τις γυναίκες των υιών του Ιακώβ, όλες οι ψυχές, εξήντα έξι. Οι υιοί δε του Ιωσήφ που γεννήθηκαν σε αυτόν στη γη της Αιγύπτου ήταν εννέα ψυχές. Όλες οι ψυχές του οίκου του Ιακώβ που εισήλθαν μαζί με τον Ιακώβ στην Αίγυπτο ήταν εβδομήντα πέντε ψυχές.

Τον δε Ιούδα τον έστειλε μπροστά του προς τον Ιωσήφ, για να συναντηθεί μαζί του στην πόλη των Ηρώων, στη γη Ραμεσσή. Αφού έξεψε ο Ιωσήφ τα άρματά του, ανέβηκε για να συναντήσει τον Ισραήλ, τον πατέρα του, κοντά στην πόλη Ηρώων, και όταν εμφανίστηκε μπροστά του, έπεσε επάνω στον λαιμό του και έκλαψε με πολύ κλάμα. Και είπε ο Ισραήλ προς τον Ιωσήφ: Θα πεθάνω από τώρα, επειδή είδα το πρόσωπό σου, αφού εσύ ακόμα ζεις. Είπε δε ο Ιωσήφ προς τους αδελφούς του: Ανεβαίνοντας θα απαγγείλω στον Φαραώ, και θα του πω: Οι αδελφοί μου και ο οίκος του πατέρα μου, οι οποίοι ήταν στη γη Χαναάν, ήρθαν προς

εμένα. Οι άνδρες είναι ποιμένες, γιατί ήταν κτηνοτρόφοι, και έχουν φέρει τα κτήνη, και τους βόες, και όλα τα δικά τους. Εάν λοιπόν σας καλέσει ο Φαραώ και σας πει, ποιο είναι το έργο σας; Θα πείτε: Άνδρες κτηνοτρόφοι είμαστε, οι παίδες σου, από παιδιού έως τώρα, και εμείς και οι πατέρες μας, ώστε να κατοικήσετε στη γη Γεσέμ της Αραβίας, διότι βδέλυγμα είναι για τους Αιγυπτίους κάθε ποιμένας προβάτων.

47

Ο Ιωσήφ, αφού ήλθε, ανήγγειλε στον Φαραώ λέγοντας: Ο πατέρας μου και οι αδελφοί μου, και τα κτήνη και τα βόδια τους, και όλα τα υπάρχοντά τους, ήλθαν από τη γη Χαναάν, και ιδού βρίσκονται στη γη Γεσέμ. Από τους αδελφούς του πήρε πέντε άνδρες, και τους έστησε μπροστά στον Φαραώ. Και είπε ο Φαραώ στους αδελφούς του Ιωσήφ, Ποιο είναι το έργο σας; Οι δε είπαν στον Φαραώ, Ποιμένες προβάτων οι δούλοι σου, και εμείς και οι πατέρες μας. Είπαν δε στον Φαραώ: Να παροικήσουμε στη γη ήρθαμε, γιατί δεν υπάρχει βοσκή για τα κτήνη των παιδιών σου· ενισχύθηκε γαρ η πείνα στη γη Χαναάν. Τώρα λοιπόν θα κατοικήσουμε στη γη Γεσέμ. Είπε δε ο Φαραώ στον Ιωσήφ: Ας κατοικήσουν στη γη Γεσέμ· αν δε γνωρίζεις ότι υπάρχουν ανάμεσά τους άνδρες ικανοί, διόρισέ τους άρχοντες των δικών μου κτηνών. Ήρθαν δε στην Αίγυπτο προς τον Ιωσήφ ο Ιακώβ και οι γιοι του, και άκουσε ο Φαραώ, βασιλιάς της Αιγύπτου. Και είπε ο Φαραώ προς τον Ιωσήφ λέγοντας: Ο πατέρας σου και οι αδελφοί σου ήρθαν προς εσένα. Ιδού, η γη της Αιγύπτου είναι μπροστά σου· στην καλύτερη γη εγκατέστησε τον πατέρα σου και τους αδελφούς σου. Ο Ιωσήφ έφερε τον Ιακώβ, τον πατέρα του, και τον έστησε μπροστά στον Φαραώ, και ο Ιακώβ ευλόγησε τον Φαραώ. Είπε δε ο Φαραώ στον Ιακώβ: Πόσα χρόνια ζωής σου έχουν περάσει; Και είπε ο Ιακώβ στον Φαραώ, οι ημέρες των ετών της

ζωής μου, που παροικῶ, εκατὸ τριάντα ἔτη, μικρές και πονηρές ἔχουν γίνει οι ἡμέρες των ετών της ζωής μου, δεν ἔφτασαν στις ἡμέρες των ετών της ζωής των πατέρων μου, τις ἡμέρες που παρώκησαν. Καὶ εὐλογήσας ὁ Ἰακώβ τὸν Φαραῶ, ἐξῆλθεν ἀπ αὐτοῦ.

Και εγκατέστησε ο Ἰωσήφ τον πατέρα του και τους αδελφούς του, και τους ἔδωσε κατοχὴ στη γη της Αἰγύπτου, στην καλύτερη γη, στη γη Ραμεσσή, ὅπως πρόσταξε ο Φαραῶ. Και ο Ἰωσήφ μετροῦσε σιτάρι στον πατέρα του, και στους αδελφούς του, και σε ὅλο τον οἶκο του πατέρα του, ἀνὰ ἄτομο.

Δεν υπήρχε σιτάρι σε ὅλη τη γη, γιατί η πείνα εἶχε ενισχυθεῖ πολὺ· η γη της Αἰγύπτου και η γη της Χαναάν ἐξαντλήθηκαν ἀπὸ την πείνα. Συνήγαγε δε ο Ἰωσήφ ὅλο το ἀργῦριο που βρέθηκε στη γη της Αἰγύπτου και στη γη της Χαναάν, ἀπὸ το σιτάρι που ἀγόραζαν, και μετροῦσε σιτάρι σε αὐτούς, και ἔφερε ο Ἰωσήφ ὅλο το ἀργῦριο στο σπῖτι του Φαραῶ. Καὶ ἐξέλιπε κάθε ἀργῦριο ἀπὸ τη γῆ της Αἰγύπτου καὶ ἀπὸ τη γῆ της Χαναάν, ἦρθαν δὲ ὅλοι οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς τὸν Ἰωσήφ, λέγοντας, δὸς μας ψωμιᾶ, καὶ γιατί πεθαίνουμε μπροστὰ σου; ἐξαντλήθηκε γὰρ τὸ ἀργῦριό μας. Εἶπε δε σε αὐτούς ο Ἰωσήφ, Φέρετε τα κτήνη σας, και θα σας δώσω ψωμιᾶ ἀντὶ των κτηνῶν σας, ἀν ἔχει τελειώσει το ἀργῦριό σας. Ἔφεραν λοιπὸν τὰ ζῶα τους στὸν Ἰωσήφ, καὶ ὁ Ἰωσήφ τοὺς ἔδωσε ψωμιᾶ ἀντὶ τῶν ἀλόγων, καὶ ἀντὶ τῶν προβάτων, καὶ ἀντὶ τῶν βοδιῶν, καὶ ἀντὶ τῶν γαῖδουριῶν, καὶ τοὺς τάισε με ψωμιᾶ ἀντὶ ὅλων τῶν ζῶων τους σὲ ἐκεῖνο τὸ χρόνο. Βγήκε δε το ἔτος ἐκεῖνο, και ἦλθαν πρὸς αὐτὸν το δεῦτερο ἔτος, και του εἶπαν: Μήπως εξαφανιστοῦμε ἀπὸ τὸν κύριό μας; Διότι ἔχει τελειώσει το ἀργῦριό μας, και τα υπάρχοντα και τα κτήνη πῆγαν σε σένα τὸν κύριο, και δεν ἔχει ἀπομείνει σε μας ἐνώπιον το κυρίου μας, παρὰ μόνο το ἴδιο μας το σῶμα και η γη μας. Για να μην ἀποθάνουμε λοιπὸν

μπροστά σου, και η γη ερημωθεί, αγόρασε εμάς και τη γη μας αντι ψωμιού, και θα γίνουμε εμείς και η γη μας δούλοι του Φαραώ. Δώσε σπόρο, για να σπείρουμε, και να ζήσουμε και να μην αποθάνουμε, και η γη δεν θα ερημωθεί. Και απέκτησε ο Ιωσήφ όλη τη γη των Αιγυπτίων για τον Φαραώ, γιατί οι Αιγύπτιοι πούλησαν τη γη τους στον Φαραώ, διότι τους κυρίευσε ο λιμός, και έγινε η γη του Φαραώ. Και υποδούλωσε τον λαό σε αυτόν ως δούλους, από το ένα άκρο της Αιγύπτου έως το άλλο. Χωρίς τη γη τῶν ιερέων μόνο, δεν απέκτησε αυτήν ὁ Ἰωσήφ, γιατί σὲ δόσιν ἔδωσε δῶρο στοὺς ιερεῖς ὁ Φαραώ, καὶ ἔτρωγαν τὴν δόσιν, πού ἔδωσε σὲ αὐτοὺς ὁ Φαραώ, γι αὐτὸ δὲν πούλησαν τὴ γῆ τους. Εἶπε δε ο Ιωσήφ σε ὅλους τους Αιγυπτίους: Ἰδού, σας ἔχω ἀποκτήσει εσάς και τη γη σας σήμερα για τον Φαραώ. Πάρτε για τον εαυτὸ σας σπόρο και σπείρετε τη γη. Και τα προϊόντα της θα εἶναι, και θα δώσετε το πέμπτο μέρος στον Φαραώ, ἐνὼ τα τέσσερα μέρη θα εἶναι δικά σας για σπόρο στη γη, και για τροφή σε εσάς και σε ὅλους ὅσους εἶναι στα σπίτια σας. Και εἶπαν: Μας ἔσωσες, βρήκαμε χάρη ἐνώπιον του κυρίου μας, και θα εἴμαστε δούλοι του Φαραώ. Και ἔθεσε ο Ιωσήφ σε αὐτοὺς πρόσταγμα ἕως της ἡμέρας αὐτῆς, ἐπὶ της γης της Αιγύπτου, να ἀποπέμπουν στον Φαραώ, χωρίς μόνον τη γη των ιερέων, που δεν ἦταν του Φαραώ.

Κατοίκησε δε ο Ἰσραὴλ στη γη της Αιγύπτου, στη γη της Γεσέμ, και κληρονόμησαν σε αὐτήν, και αὐξήθηκαν και πληθύνθηκαν πάρα πολύ. Ἐζήσε δε ο Ἰακώβ στη γη της Αιγύπτου δεκαεπτὰ χρόνια, και ἐγιναν οι ἡμέρες του Ἰακώβ, τα χρόνια της ζωῆς του, εκατὸν τεσσαρακονταεπτὰ χρόνια. Ἦγγισαν δὲ οἱ ἡμέρες τοῦ Ἰσραὴλ τοῦ ἀποθανεῖν, καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸ του Ἰωσήφ καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ εὗρηκα χάριν ἐναντίον σου, ὑπόθες τὴν χειρά σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου καὶ ποιήσεις ἐπ ἐμὲ ἐλεημοσύνην καὶ ἀλήθειαν, τοῦ μή με θάψαι ἐν Αἰγύπτῳ. Ἀλλὰ ἐγὼ θὰ κοιμηθῶ μαζί με τοὺς πατέρες μου, καὶ θὰ με πάρεις ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, καὶ θὰ με

θάψεις στὸν τάφο τους. Ὁ δὲ εἶπε: Ἐγὼ θὰ κάνω σύμφωνα μὲ τὸν λόγο σου. Εἶπε δε: Ὁμοσέ μοι, καὶ ὠμοσεν αὐτῷ, καὶ προσεκύνησεν Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ράβδου αὐτοῦ.

48

Ἐγινε δε μετὰ ἀπὸ αὐτὰ τα λόγια, καὶ ἀναγγέλθηκε στὸν Ἰωσήφ ὅτι ὁ πατέρας σου εἶναι ἄρρωστος, καὶ παίρνοντας τους δύο γιους του, τὸν Μανασσὴ καὶ τὸν Εφραὶμ, ἦρθε πρὸς τὸν Ἰακώβ. Ἀναγγέλθηκε δε στὸν Ἰακώβ, λέγοντας· Ἰδοὺ ὁ υἱός σου Ἰωσήφ ἐρχεται πρὸς σε. Καὶ ἐνισχυθεὶς ὁ Ἰσραὴλ ἐκάθισε ἐπὶ τῆς κλίνης. Καὶ εἶπε ὁ Ἰακώβ στὸν Ἰωσήφ: Ὁ Θεός μου μου ἐμφανίστηκε στὴ Λουζά, στὴ γῆ τῆς Χαναάν, καὶ με εὐλόγησε, Καὶ μου εἶπε: Ἰδοὺ, ἐγὼ θὰ σε αὐξήσω καὶ θὰ σε πληθύνω, καὶ θὰ σε κάνω συναγωγὴς ἐθνῶν, καὶ θὰ σου δώσω αὐτὴ τὴ γῆ καὶ στοὺς ἀπογόνους σου μετὰ ἀπὸ σένα, σε αἰώνια κατοχή. Τώρα λοιπὸν οἱ δύο γιοὶ σου, ποὺ γεννήθηκαν σε σένα στὴ γῆ τῆς Αἰγύπτου πρὶν ἔρθω ἐγὼ πρὸς ἐσένα στὴν Αἴγυπτο, εἶναι δικοὶ μου· ὁ Εφραὶμ καὶ ὁ Μανασσὴς, ὅπως ὁ Ρουβὴν καὶ ὁ Συμεὼν, θὰ εἶναι δικοὶ μου. Τα ἔκγονα ὁμως, τα ὁποῖα εἰς γεννήσεις μετὰ ἀπὸ αὐτὰ, θὰ εἶναι στὸ ὄνομα τῶν ἀδελφῶν τους καὶ θὰ κληθοῦν ἐπὶ τῶν κλήρων ἐκείνων. Εἰπε δε, ὅταν ἐρχόμουν ἀπὸ τὴ Μεσοποταμία τῆς Συρίας, πέθανε ἡ Ραχὴλ, ἡ μητέρα σου, στὴ γῆ Χαναάν, καθὼς πλησίαζα κατὰ τὸν ὑπόδρομο Χαβραθὰ τῆς γῆς, γιὰ νὰ ἔλθω στὴν Εφραθὰ, καὶ τὴν ἔθαψα στὴν οδὸ τοῦ ὑποδρόμου· αὕτη εἶναι ἡ Βηθλεέμ.

Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰωσήφ, εἶπε· Τίνες σοὶ οὗτοι; Εἶπε δε ὁ Ἰωσήφ στὸν πατέρα του, Υἱοὶ μου εἶναι, τοὺς ὁποίους μου ἔδωκε ὁ Θεός ἐδῶ. Καὶ εἶπε ὁ Ἰακώβ, Φέρε μου τους, ἵνα τους εὐλογήσω. Τα μάτια δε τοῦ Ἰσραὴλ εἶχαν θολώσῃ ἀπὸ τὸ γῆρας, καὶ δὲν μποροῦσε νὰ βλέπει, καὶ τους πλησίασε πρὸς αὐτόν, καὶ τους φίλησε, καὶ τους περιέλαβε. Καὶ εἶπε ὁ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν

Ιωσήφ: Ιδού, του προσώπου σου δεν στερήθηκα, και ιδού, μου έδειξε ο Θεός και το σπέρμα σου. Και ο Ιωσήφ τους έβγαλε από τα γόνατά του, και προσκύνησαν σε αυτόν με το πρόσωπο στη γη. Παιρνοντας δε ο Ιωσήφ τους δύο υιούς του, τον Εφραίμ στα δεξιά του, από τα αριστερά του Ισραήλ, και τον Μανασσή από τα αριστερά του, από τα δεξιά του Ισραήλ, τους πλησίασε σε αυτόν. Έχοντας τεντώσει δε ο Ισραήλ τη δεξιά χείρα, την έβαλε επί την κεφαλή του Εφραίμ, αυτός δε ήταν ο νεότερος, και την αριστερά επί την κεφαλή του Μανασσή, σταυρωτά τις χείρες.

Και ευλόγησέ τους, και είπε, ο Θεός, στον οποίο ευαρέστησαν οι πατέρες μου ενώπιόν του, Αβραάμ και Ισαάκ, ο Θεός ο οποίος με τρέφει από νεότητος έως της ημέρας αυτής, Ο Άγγελος που με ρύεται από όλα τα κακά, ας ευλογήσει αυτά τα παιδιά, και ας κληθεί σε αυτά το όνομά μου και το όνομα των πατέρων μου, του Αβραάμ και του Ισαάκ, και ας πληθυνθούν σε πολύ πλήθος επάνω στη γη. Βλέποντας δε ο Ιωσήφ ότι έβαλε ο πατέρας του το δεξί του χέρι επάνω στο κεφάλι του Εφραίμ, φάνηκε βαρύ σε αυτόν, και ο Ιωσήφ έπιασε το χέρι του πατέρα του για να το αφαιρέσει από το κεφάλι του Εφραίμ και να το βάλει επάνω στο κεφάλι του Μανασσή. Είπε δε ο Ιωσήφ στον πατέρα του: Όχι έτσι, πατέρα, αυτός γαρ είναι ο πρωτότοκος, βάλε το δεξί σου χέρι επάνω στο κεφάλι του. Και δεν ήθελε, αλλά είπε: Ξέρω, τέκνο, ξέρω, και αυτός θα γίνει λαός, και αυτός θα υψωθεί, αλλά ο νεότερος αδελφός του θα είναι μεγαλύτερος από αυτόν, και το σπέρμα του θα γίνει πλήθος εθνών. Και τους ευλόγησε εκείνη την ημέρα, λέγοντας: Με εσάς θα ευλογηθεί το Ισραήλ, λέγοντας: Ας σε κάνει ο Θεός ως τον Εφραίμ και ως τον Μανασσή. Και έθεσε τον Εφραίμ μπροστά από τον Μανασσή. Είπε δε ο Ισραήλ στον Ιωσήφ: Ιδού, εγώ πεθαίνω, και ο Θεός θα είναι μαζί σας, και θα σας επιστρέψει στη γη των πατέρων σας. Εγώ δε σου δίνω τη Σίκιμα ως εξαίρετη

υπέρ τους αδελφούς σου, την οποία έλαβα από το χέρι των Αμορραίων με τη μάχαιρά μου και το τόξο μου.

49

Κάλεσε δε ο Ιακώβ τους υιούς του και τους είπε: Συναχθείτε, ίνα σας αναγγείλω τι θα σας απαντήσει στις έσχατες ημέρες. Συναχθείτε και ακούσατέ μου, υιοί Ιακώβ· ακούσατε, Ισραήλ, ακούσατε του πατρός σας. Ρουβήν, πρωτότοκός μου, εσύ είσαι η ισχύς μου και η αρχή των τέκνων μου, σκληρός στο να φέρεσαι και σκληρός αυθάδης. Έχεις ενεργήσει αλαζονικά ως ύδωρ, μην ξεχειλίσεις· ανέβηκες γαρ επί την κοίτη του πατρός σου, τότε εμίανες την στρωμνή όπου ανέβηκες. Ο Συμεών και ο Λευί, αδελφοί, συντέλεσαν αδικία της επιλογής τους. Στη βουλή τους μην έλθει η ψυχή μου, και στη σύσταση τους μην εριστεί το ήπαρ μου, γιατί στον θυμό τους σκότωσαν ανθρώπους, και στην επιθυμία τους ακρωτηρίασαν ταύρο. Επικατάρατος ο θυμός τους, γιατί είναι αυθάδης, και η οργή τους, γιατί σκληρύνθηκε· θα τους διαμερίσω στον Ιακώβ και θα τους διασκορπίσω στον Ισραήλ. Ιούδα, σε αίνεσαν οι αδελφοί σου, οι χείρες σου επί του νώτου των εχθρών σου, θα σε προσκυνήσουν οι υιοί του πατρός σου. Λεοντάρι Ιούδα, από βλαστάρι, γιε μου, ανέβηκες· ξαπλώνοντας κοιμήθηκες ως λιοντάρι και ως λεοντάρι, ποιος θα τον σηκώσει; Δεν θα εκλείψει άρχοντας από τον Ιούδα, και ηγούμενος από τους μηρούς του, έως ότου έλθουν τα αποκείμενα σε αυτόν, και αυτός είναι η προσδοκία των εθνών. Δεσμεύοντας στην άμπελο τον πώλο του, και στην έλικα τον πώλο της όνου του, πλένει με κρασί τη στολή του, και με αίμα σταφυλιού την περιβολή του. Χαροποιοί οι οφθαλμοί του περισσότερο από κρασί, και λευκοί οι οδόντες του από γάλα. Ο Ζαβουλών θα κατοικήσει στην παραλία, και αυτός θα είναι κοντά σε λιμάνι πλοίων, και θα εκτείνεται μέχρι τη Σιδώνα. Ο Ίσάχαρ επιθύμησε τὸ καλὸ, ἀναπαυόμενος ἀνάμεσα

στοὺς κλήρους. Καὶ βλέποντας ὅτι ἡ ἀνάπαυση ἦταν καλὴ καὶ ἡ γῆ ἦταν πλούσια, ἔβαλε τὸν ὦμο του στὸν κόπο καὶ ἐγένε ἀνδρας ἀγρότης. Ὁ Δαν θὰ κρίνει τὸν λαό του, ὡς καὶ μία φυλὴ στὸ Ἰσραὴλ. Καὶ ας γίνη ὁ Δαν φίδι πάνω στὸν δρόμο, καθισμένος στὸ μονοπάτι, δαγκώνοντας τὴ φτέρνα τοῦ ἀλόγου, καὶ θὰ πέσει ὁ καβαλάρης πρὸς τὰ πίσω. Περιμένοντας τὴ σωτηρίᾳ τοῦ Κυρίου. Γὰρ, ληστικὸ στρατόπεδο θὰ ἐπιτεθεῖ σὲ αὐτόν, ἀλλὰ αὐτὸς θὰ ἐπιτεθεῖ σὲ αὐτό κατὰ πόδας. Ἀσὴρ, παχὺς ὁ ἄρτος του, καὶ αὐτὸς θὰ δώσει τρυφὴν σὲ ἄρχοντες. Ὁ Νεφθαλὶ εἶναι στέλεχος ἀπλωμένο, πού προσφέρει ὁμορφιά στὸν ἀπόγονο. Γιὲ ἀυξημένε Ἰωσήφ, γιὲ μου ἀυξημένε ζηλευτέ, γιὲ μου νεότατε, πρὸς ἐμὲ ἐπίστρεψε. Ἐναντίον τοῦ οὐοίου, ἐνὼ συσκέπτονταν, τὸν λοιδουρούσαν καὶ τοῦ κρατοῦσαν κακία οἱ κύριοι τῶν βελῶν. Καὶ συνετρίβησαν με κράτος τὰ τόξα τους, καὶ ἐξελύθησαν τὰ νεῦρα τῶν βραχιόνων τῆς χειρὸς τους, διὰ χειρὸς δυνάστου τοῦ Ἰακώβ, ἐκεῖθεν ὁ κατισχύσας τὸν Ἰσραὴλ παρὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ πατρὸς σου. Καὶ σὲ βοήθησε ὁ Θεὸς μου, καὶ σὲ εὐλόγησε με εὐλογία οὐρανοῦ ἀπὸ ψηλά, καὶ με εὐλογία γῆς πού ἔχει τὰ πάντα, ἐξαιτίας τῆς εὐλογίας τῶν μαστῶν καὶ τῆς μήτρας. Οἱ εὐλογίες τοῦ πατέρα σου καὶ τῆς μητέρας σου ἐπερίσχυσαν ἀπὸ τὶς εὐλογίες τῶν μονίμων ὁρέων καὶ ἀπὸ τὶς εὐλογίες τῶν αἰωνίων λόφων· θὰ εἶναι ἐπὶ τὴν κεφαλὴ τοῦ Ἰωσήφ καὶ ἐπὶ τὴν κορυφὴ ἐκείνου πού ηγήθηκε τῶν ἀδελφῶν. Ὁ Βενιαμὴν εἶναι λύκος ἄρπαξ· τὸ πρῶτὶ τρώει ἀκόμα, καὶ τὸ βράδυ δίνει τροφή. Ὅλοι αὐτοὶ ἦταν οἱ δώδεκα γιοὶ τοῦ Ἰακώβ, καὶ αὐτὰ τοὺς μίλησε ὁ πατέρας τους, καὶ τοὺς εὐλόγησε, τὸν καθένα σύμφωνα με τὴν εὐλογία τοῦ τὸν εὐλόγησε. Καὶ εἶπε σὲ αὐτοὺς, ἐγὼ προστίθεμαι στὸν λαό μου, θάψτε με με τοὺς πατέρες μου στὸ σπήλαιο, πού εἶναι στὸ χωράφι τοῦ Εφρών τοῦ Χετταίου, στὸ σπήλαιο τὸ διπλὸ, ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Μαμβρὴ, στὴ γῆ Χαναάν, τὸ ὁποῖο ἀπέκτησε ὁ Ἀβραάμ, τὸ σπήλαιο ἀπὸ τὸν Εφρών τὸν Χετταῖο ὡς κτῆμα γιὰ τάφο. Ἐκεῖ ἔθαψαν τὸν Ἀβραάμ καὶ τὴ Σάρρα, τὴ γυναῖκα του, ἐκεῖ ἔθαψαν τὸν Ἰσαάκ καὶ τὴ Ρεβέκκα, τὴ

γυναίκα του, εκεί έθαψαν τη Δεία. Σε κτήση του αγρού και του σπηλαίου που ήταν σε αυτόν, από τους υιούς του Χετ. Και σταμάτησε ο Ιακώβ να διατάσσει τους γιους του, και αφού σήκωσε τα πόδια του επάνω στο κρεβάτι, πέθανε, και προστέθηκε στον λαό του.

50

Και πέφτοντας ο Ιωσήφ επάνω στο πρόσωπο του πατέρα του έκλαψε και τον φίλησε. Και πρόσταξε ο Ιωσήφ τους υπηρέτες του, τους ενταφιαστές, να ενταφιάσουν τον πατέρα του, και ενεταφίασαν οι ενταφιαστές τον Ισραήλ. Και συμπλήρωσαν σαράντα ημέρες για αυτόν, γιατί έτσι λογαριάζονται οι ημέρες της ταφής, και η Αίγυπτος τον πένθησε εβδομήντα ημέρες. Αφού πέρασαν οι ημέρες του πένθους, μίλησε ο Ιωσήφ προς τους άρχοντες του Φαραώ, λέγοντας: Αν βρήκα χάρη ενώπιόν σας, μιλήσατε για μένα στα αυτιά του Φαραώ, λέγοντας, Ο πατέρας μου με όρκισε λέγοντας: Στον τάφο που έσκαψα για τον εαυτό μου στη γη Χαναάν, εκεί θα με θάψεις. Τώρα λοιπόν, ανεβαίνοντας, θα θάψω τον πατέρα μου και θα επιστρέψω. Και είπε ο Φαραώ στον Ιωσήφ, Ανέβα, θάψε τον πατέρα σου, καθώς σε όρκισε. Και ανέβη ο Ιωσήφ να θάψει τον πατέρα του, και συνανέβησαν μαζί του όλοι οι παίδες του Φαραώ, και οι πρεσβύτεροι του οίκου του, και όλοι οι πρεσβύτεροι της γης της Αιγύπτου. Και όλη η πανοικία του Ιωσήφ, και οι αδελφοί του, και όλη η πατρική του οικία, και η συγγένειά του, και τα πρόβατα, και τα βόδια άφησαν στη γη Γεσέμ. Και ανέβησαν μαζί του και άρματα και ιππείς, και έγινε το στρατόπεδο πολύ μεγάλο. Και ήρθαν στο αλώνι του Αταδ, που είναι πέραν του Ιορδάνη, και τον θρήνησαν με θρήνο μεγάλο και πολύ ισχυρό, και έκανε το πένθος για τον πατέρα του επτά ημέρες. Και είδαν οι κάτοικοι της γης Χαναάν το πένθος στο αλώνι Ατάδ, και είπαν: Πένθος μέγα αυτό

είναι για τους Αιγυπτίους. Γι αυτό εκάλεσε το όνομά του Πένθος Αιγύπτου, που είναι πέραν του Ιορδάνου. Και έκαναν σε αυτόν έτσι οι γιοι του. Και οι γιοι του τον πήραν στη γη Χαναάν, και τον έθαψαν στο διπλό σπήλαιο, το οποίο ο Αβραάμ απέκτησε ως κτήμα τάφου από τον Εφρών τον Χετταίο, απέναντι από τη Μαμβρή. Και επέστρεψε ο Ιωσήφ στην Αίγυπτο, αυτός και οι αδελφοί του, και αυτοί που ανέβηκαν μαζί για να θάψουν τον πατέρα του.

Ίδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ὅτι τέθνηκεν ὁ πατέρας τους, εἶπαν· Μήπως μνησικακήσει σε μας ὁ Ἰωσήφ καὶ μας ανταποδώσει ὅλα τα κακά που του κάναμε; Καὶ αφοῦ ἐφτάσαν πρὸς τὸν Ἰωσήφ, εἶπαν, Ὁ πατέρας σου ὀρκισε πρὶν πεθάνει, λέγοντας, Ἐτσι πεῖτε στὸν Ἰωσήφ: ἄφησε σε αὐτοὺς τὴν ἀδικία καὶ τὴν ἀμαρτία τους, γιατί πονηρά σου ἔδειξαν, καὶ τώρα δέξου τὴν ἀδικία τῶν θεραπόντων τοῦ Θεοῦ τοῦ πατέρα σου. Καὶ ἐκλαυσε ὁ Ἰωσήφ ἐνῶ αὐτοὶ μιλοῦσαν πρὸς αὐτόν. Καὶ αφοῦ ἦρθαν κοντά του, εἶπαν: Ξέρουμε ὅτι εἴμαστε δικοὶ σου ὑπηρέτες. Καὶ εἶπε σε αὐτοὺς ὁ Ἰωσήφ: Μὴ φοβάστε, γιατί εἶμαι τοῦ Θεοῦ ἐγώ. Εσεῖς σκεφτήκατε κακά ἐναντίον μου, ἀλλὰ ὁ Θεός το σκέφτηκε γιὰ καλὸ, ὥστε νὰ γίνει ὅπως σήμερα καὶ νὰ τραφεῖ πολὺς λαός. Καὶ τοὺς εἶπε, μὴ φοβάστε, ἐγὼ θὰ σας θρέψω, καὶ τὶς οἰκογένειές σας, καὶ τοὺς παρηγόρησε, καὶ μίλησε στὴν καρδιά τους. Καὶ κατοίκησε ὁ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο, αὐτός καὶ οἱ ἀδελφοί του, καὶ ὅλη ἡ οἰκογένεια τοῦ πατέρα του, καὶ ἔζησε ὁ Ἰωσήφ ἑκατὸν δέκα χρόνια. Καὶ εἶδε ὁ Ἰωσήφ παιδιὰ τοῦ Εφραΐμ, ἕως τὴν τρίτη γενεά, καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Μαχείρ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Μανασσή, γεννήθηκαν ἐπὶ τῶν μηρῶν τοῦ Ἰωσήφ. Καὶ εἶπε ὁ Ἰωσήφ στους ἀδελφούς του: Εγὼ πεθαίνω, ἀλλὰ σίγουρα θὰ σας ἐπισκεφθεῖ ὁ Θεός καὶ θὰ σας ἀνεβάσει ἀπὸ τὴ γῆ αὐτὴ στὴ γῆ που ὠμοσε ὁ Θεός στους πατέρες μας, τὸν Αβραάμ, τὸν Ἰσαάκ καὶ τὸν Ἰακώβ. Καὶ ὀρκισε ὁ Ἰωσήφ τοὺς υἱούς τοῦ Ἰσραήλ, λέγοντας: Στὴν ἐπισκοπὴ με τὴν ὁποία θὰ

επισκεφθεί ο Θεός εσάς, θα πάρετε μαζί σας τα οστά μου από εδώ.
Και πέθανε ο Ιωσήφ σε ηλικία εκατόν δέκα ετών, και τον έθαψαν,
και τον έβαλαν σε φέρετρο στην Αίγυπτο.

Ἔξοδος

1

Αὐτὰ εἶναι τὰ ονόματα τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ ποὺ εἶχαν εἰσέλθει στὴν Αἴγυπτο μαζί με τὸν πατέρα τους Ἰακώβ· ὁ καθένας εἰσήλθε με ὅλο τὸν οἶκό του. Ρουβὴν, Συμεὼν, Λευὶ, Ἰούδας, Ἰσσαχάρ, Ζαβουλὼν, Βενιαμὶν, Δαν καὶ Νεφθαλί, Γαδ καὶ Ἀσήρ. Ὁ Ἰωσήφ ὅμως ἦταν στὴν Αἴγυπτο, καὶ ὅλες οἱ ψυχές ἀπὸ τὸν Ἰακώβ ἦταν εβδομήντα πέντε. Πέθανε δε ὁ Ἰωσήφ, καὶ ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ του, καὶ ὅλη ἡ γενεὰ ἐκείνη. Οἱ γιοὶ τοῦ Ἰσραὴλ αὐξήθηκαν, καὶ πληθύνθηκαν, καὶ ἔγιναν πολυάριθμοι, καὶ κατίσχυσαν πάρα πολὺ, καὶ ἡ γῆ τοὺς πλήθυνε. Ἀνέστη δε ἄλλος βασιλιάς στὴν Αἴγυπτο, ὁ ὁποῖος δὲν γνώριζε τὸν Ἰωσήφ. Εἶπε δε στὸ ἔθνος του: Ἰδοὺ, τὸ γένος τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ εἶναι μεγάλο πλῆθος καὶ εἶναι ἰσχυρότερο ἀπὸ ἐμᾶς. Ελάτε λοιπὸν νὰ τοὺς ἀντιμετωπίσουμε με πονηριά, μήπως πολλαπλασιαστούν, καὶ ὅταν μᾶς συμβεῖ πόλεμος, προστεθοὺν καὶ αὐτοὶ στοὺς ἐχθροὺς μᾶς, καὶ ἀφοῦ πολεμήσουν ἐναντίον μᾶς, φύγουν ἀπὸ τὴ χώρα. Καὶ ἔβαλε πάνω τοὺς ἐπιστάτες τῶν ἔργων, γιὰ νὰ τοὺς κακοποιήσουν με τὶς ἐργασίες. Καὶ ἔχτισαν οχυρὲς πόλεις γιὰ τὸν Φαραώ, τὴν Πειθώ, καὶ τὴ Ραμεσσή, καὶ τὴν Ὠν, ποὺ εἶναι ἡ πόλη τοῦ Ἠλίου. Καθὼς ὅμως αὐτοὺς ταπεῖνωναν, τόσο περισσότερο γίνονταν, καὶ δυνάμωναν πάρα πολὺ, καὶ ἀποστρέφονταν οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ καταδυνάστευαν οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ με βία. Καὶ βασάνιζαν τὴ ζωὴ τους με τὶς σκληρὲς δουλειές, με τὸν πηλὸ καὶ τὴν πλινθοκοπία, καὶ με ὅλες τὶς δουλειές στα χωράφια, με ὅλες τὶς ἐργασίες, με τὶς ὁποῖες τοὺς υποδούλωναν με βία.

Καὶ εἶπε ὁ βασιλιάς τῶν Αἰγυπτίων στὶς μαῖες τῶν Εβραίων, τῆς μίας ἀπὸ αὐτὲς τὸ ὄνομα Σεφώρα, καὶ τὸ ὄνομα τῆς δεύτερης

Φουά, Και είπε, όταν μαιεύετε τις Εβραίες, και είναι προς το να γεννήσουν, εάν μεν είναι αρσενικό, σκοτώστε το, εάν δε θηλυκό, διατηρήστε το. Φοβήθηκαν δὲ οἱ μαῖες τὸν Θεὸ καὶ δὲν ἔκαναν καθὼς τοὺς διέταξε ὁ βασιλιάς τῆς Αἰγύπτου, καὶ κρατοῦσαν ζωντανὰ τὰ ἀρσενικά. Κάλεσε δε ο βασιλιάς της Αιγύπτου τις μαῖες, και τους εἶπε, γιατί κάνατε αυτό το πράγμα, και κρατάτε στη ζωή τα αρσενικά; Οι μαῖες εἶπαν στον Φαραώ: Οι Εβραίες δεν εἶναι ὅπως οι γυναῖκες της Αιγύπτου, γιατί γεννοῦν πριν ἔρθουν σε αυτές οι μαῖες, και γεννοῦσαν. Ο Θεός φέρθηκε καλά στις μαῖες, και ο λαός πληθύνθηκε και δυνάμωσε πάρα πολύ. Επειδὴ οι μαῖες φοβούνταν τον Θεό, ἔκαναν για τον εαυτό τους σπίτια. Ο Φαραώ διέταξε ὅλο τον λαό του λέγοντας: Κάθε αρσενικό που γεννιέται στους Εβραίους ρίξτε το στον ποταμό, και κάθε θηλυκό κρατήστε το ζωντανό.

2

Ἦταν δε κάποιος ἀπὸ τη φυλὴ Λευὶ, ο ὁποῖος πήρε ἀπὸ τις θυγατέρες Λευί. Και συνέλαβε στη μήτρα, και γέννησε αρσενικό, και βλέποντάς το ὁμορφο, το ἔκρυψαν για τρεις μῆνες. Επειδὴ δε δεν μπορούσαν να το κρύψουν πια, η μητέρα του πήρε ἓνα καλάθι και το ἄλειψε με πίσσα ασφάλτου, και ἔβαλε το παιδί μέσα σε αὐτό, και το ἔθεσε στο ἔλος δίπλα στον ποταμό. Και η ἀδελφή του παρακολουθοῦσε ἀπὸ μακριά, για να μάθει τι θα συμβεῖ σε αὐτόν.

Κατέβηκε δε η θυγατέρα του Φαραώ να λουστεί στον ποταμό, και οι υπηρέτριές της περνοῦσαν δίπλα στον ποταμό, και αφοῦ εἶδε το καλάθι στο ἔλος, ἔστειλε την υπηρέτρια και το πήρε. Ανοίγοντας, βλέπει ἓνα παιδί που κλαίει μέσα στο καλάθι, και η κόρη του Φαραώ το λυπήθηκε και εἶπε: Αὐτό εἶναι ἀπὸ τα παιδιά των Εβραίων. Και εἶπε η ἀδελφή του στην θυγατέρα του Φαραώ: Θέλεις να σου καλέσω μια γυναῖκα τροφό ἀπὸ τους Εβραίους, και

θα θηλάσει για σένα το παιδίον; Η θυγατέρα του Φαραώ είπε, Πήγαινε. Αφού ήρθε, η νεαρή γυναίκα κάλεσε τη μητέρα του παιδιού. Η θυγατέρα του Φαραώ είπε προς αυτήν: Διατήρησέ μου αυτό το παιδί και θήλασέ μου το, κι εγώ θα σου δώσω τον μισθό. Η γυναίκα πήρε το παιδί και το θήλαζε. Αφού μεγάλωσε το παιδί, το έφερε στην κόρη του Φαραώ, και έγινε γι αυτήν γιος. Του έδωσε δε το όνομα Μωυσής, λέγοντας, από το νερό τον ανέσυρα.

Έγινε δε στις πολλές εκείνες ημέρες, όταν ο Μωυσής έγινε μεγάλος, βγήκε προς τους αδελφούς του, τους γιους του Ισραήλ, και αφού κατανόησε τον πόνο τους, βλέπει έναν Αιγύπτιο άνθρωπο να χτυπά κάποιον Εβραίο, από τους δικούς του αδελφούς, τους γιους του Ισραήλ. Κοιτάζοντας δε εδώ και εκεί δεν βλέπει κανέναν, και αφού χτύπησε τον Αιγύπτιο, τον έκρυψε στην άμμο. Έχοντας βγει έξω την δεύτερη ημέρα, βλέπει δύο Εβραίους άνδρες να μάχονται, και λέει στον αδικούντα: Διατί εσύ χτυπάς τον πλησίον σου; Ο δε είπε: Ποιος σε κατέστησε άρχοντα και δικαστή επάνω μας; Μήπως θέλεις να με σκοτώσεις, με τον τρόπο που σκότωσες χθες τον Αιγύπτιο; Φοβήθηκε δε ο Μωυσής και είπε: Αν έτσι έχει γίνει φανερό αυτό το πράγμα. Άκουσε δε ο Φαραώ το ρήμα αυτό και εξητούσε να σκοτώσει τον Μωυσή. Αναχώρησε δε ο Μωυσής από το πρόσωπο του Φαραώ και κατοίκησε στη γη Μαδιάμ· αφού έφτασε στη γη Μαδιάμ, κάθισε δίπλα στο φρέαρ. Ο ιερέας της Μαδιάμ είχε επτά θυγατέρες που έβοσκαν τα πρόβατα του πατέρα τους Ιοθόρ, και αφού έφτασαν άντλησαν νερό, μέχρι που γέμισαν τις δεξαμενές, για να ποτίσουν τα πρόβατα του πατέρα τους Ιοθόρ. Φτάνοντας όμως οι ποιμένες τις έδιωχναν, αλλά σηκώθηκε ο Μωυσής και τις έσωσε, και άντλησε νερό γι αυτές, και πότισε τα πρόβατά τους. Ήρθαν προς τον Ραγουήλ, τον πατέρα τους, και αυτός τους είπε: Γιατί βιαστήκατε να έρθετε σήμερα; Αυτές δε είπαν: Ένας Αιγύπτιος άνθρωπος μας έσωσε από τους ποιμένες, και άντλησε νερό για

μας, και πότισε τα πρόβατά μας. Αυτός δε είπε στις θυγατέρες του, και πού είναι; και γιατί αφήσατε τον άνθρωπο; καλέστε λοιπόν αυτόν, ώστε να φάει ψωμί. Ο Μωυσής κατοικήστηκε παρά τον άνθρωπο, και εκείνος έδωσε την θυγατέρα του Σεπώρα στον Μωυσή ως γυναίκα. Η γυναίκα, αφού έλαβε στη γαστέρα, γέννησε γιο, και ο Μωυσής ονόμασε το όνομά του Γηρσάμ, λέγοντας, ότι πάροικος είμαι σε ξένη γη. Μετά από εκείνες τις πολλές ημέρες, πέθανε ο βασιλιάς της Αιγύπτου, και στέναξαν οι γιοι του Ισραήλ από τα έργα, και ανεβόησαν, και ανέβη η βοή τους προς τον Θεό από τα έργα. Και άκουσε ο Θεός τον στεναγμό τους, και θυμήθηκε ο Θεός τη διαθήκη του προς τον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ. Και είδε ο Θεός τους γιους του Ισραήλ και έγινε γνωστός σε αυτούς.

3

Και ο Μωυσής ήταν να ποιμαίνει τα πρόβατα του Ιοθόρ, του πεθερού του, του ιερέα της Μαδιάμ, και οδήγησε τα πρόβατα προς την έρημο, και ήρθε στο όρος Χωρήβ. Εμφανίστηκε δε σε αυτόν Άγγελος Κυρίου σε φλόγα φωτιάς από τον θάμνο, και βλέπει ότι ο θάμνος καίγεται στη φωτιά, αλλά ο θάμνος δεν καιγόταν. Είπε δε ο Μωυσής, Αφού παρέλθω, θα δω το μεγάλο αυτό όραμα, γιατί δεν καίγεται ο βάτος. Ως δε είδε ο Κύριος ότι πλησιάζει για να δει, τον κάλεσε ο Κύριος από τη βάτο, λέγοντας, Μωυσή, Μωυσή, ο δε είπε, Τι είναι; Αυτός δε είπε: Μην πλησιάσεις εδώ. Λύσε το σανδάλι από τα πόδια σου, γιατί ο τόπος στον οποίο στέκεσαι είναι γη αγία. Και είπε: Εγώ είμαι ο Θεός του πατέρα σου, Θεός Αβραάμ, και Θεός Ισαάκ, και Θεός Ιακώβ. Απέστρεψε δε ο Μωυσής το πρόσωπό του, γιατί φοβόταν να κοιτάξει ενώπιον του Θεού. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Βλέποντας είδα την κάκωση του λαού μου που είναι στην Αίγυπτο, και την κραυγή τους άκουσα από τους εργοδιώκτες· γνωρίζω γαρ

τον πόνο τους. Και κατέβηκα να τους απελευθερώσω από το χέρι των Αιγυπτίων, και να τους εξαγάγω από εκείνη τη γη, και να τους εισαγάγω σε μια καλή και μεγάλη γη, σε μια γη που ρέει γάλα και μέλι, στον τόπο των Χαναναίων, και των Χετταίων, και των Αμορραίων, και των Φερεζαίων, και των Γεργεσαίων, και των Ευαίων, και των Ιεβουσαιών. Και τώρα ιδού, η κραυγή των γιων του Ισραήλ έχει έρθει σε μένα, και εγώ έχω δει την καταπίεση με την οποία οι Αιγύπτιοι τους θλίβουν. Και τώρα έλα εδώ, θα σε στείλω προς τον Φαραώ, βασιλιά της Αιγύπτου, και θα εξαγάγεις τον λαό μου, τους υιούς του Ισραήλ, από τη γη της Αιγύπτου.

Και είπε ο Μωυσής προς τον Θεό, Ποιος είμαι εγώ, που θα πορευτώ προς τον Φαραώ βασιλέα της Αιγύπτου, και που θα εξαγάγω τους υιούς του Ισραήλ από τη γη της Αιγύπτου; Είπε δε ο Θεός στον Μωυσή, λέγοντας, ότι θα είμαι μαζί σου, και αυτό είναι το σημείο σου ότι εγώ σε στέλνω: όταν βγάλεις τον λαό μου από την Αίγυπτο, θα λατρεύσετε τον Θεό σε αυτό το όρος. Και είπε ο Μωυσής προς τον Θεό: Ιδού, εγώ θα εξέλθω προς τους υιούς του Ισραήλ και θα πω προς αυτούς: Ο Θεός των πατέρων ημών με έχει αποστείλει προς υμάς. Θα με ερωτήσουν: Τι όνομα έχει αυτός; Τι θα πω προς αυτούς; Και είπε ο Θεός στον Μωυσή, λέγοντας: Εγώ είμαι ο Ων, και είπε: Ούτως θα πεις στους υιούς του Ισραήλ: Ο Ων με απέστειλε προς εσάς. Και είπε ο Θεός πάλιν προς τον Μωυσή, Έτσι θα πεις στους υιούς του Ισραήλ: Ο Κύριος, ο Θεός των πατέρων μας, ο Θεός του Αβραάμ και ο Θεός του Ισαάκ και ο Θεός του Ιακώβ, με έχει στείλει προς εσάς. Αυτό είναι το όνομά μου το αιώνιο, και μνημόσυνο γενεών σε γενεές. Αφού έλθεις λοιπόν, σύναξε τη γερουσία των υιών του Ισραήλ και θα πεις προς αυτούς: Κύριος ο Θεός των πατέρων ημών μου έχει οφθειί, ο Θεός του Αβραάμ και ο Θεός του Ισαάκ και ο Θεός του Ιακώβ, λέγοντας: Με επίσκεψη σας έχω επισκεφθεί και όσα σας έχουν συμβεί στην Αίγυπτο. Και είπε, θα αναβιβάσω εσάς από την κάκωση των

Αιγυπτίων, στη γη των Χαναναίων, και Χετταίων, και Αμορραίων, και Φερεζαίων, και Γεργεσαίων, και Ευαίων, και Ιεβουσαίων, σε γη που ρέει γάλα και μέλι. Καὶ θα ἀκούσουν τῆς φωνῆς σου, καὶ θα εἰσέλθεις σὺ καὶ ἡ γερουσία τοῦ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν Φαραὼ βασιλέα τῆς Αἰγύπτου, καὶ θα εἰπῇς πρὸς αὐτόν· Ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων μᾶς ἔχει καλέσει· θα πορευθοῦμε λοιπὸν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα θυσιάσωμεν στὸν Θεό μας. Εγὼ ὁμῶς ξέρω ὅτι ὁ Φαραὼ, βασιλιάς τῆς Αἰγύπτου, δεν θα σας ἀφήσει νὰ φύγετε, εἴαν δεν εἶναι με δυνατό χέρι. Καὶ αφοῦ τεντώσω τὸ χέρι μου, θα χτυπήσω τοὺς Αἰγυπτίους με ὅλα τὰ θαύματά μου, τὰ ὁποῖα θα κάνω ἀνάμεσά τους, καὶ μετὰ ἀπὸ αὐτὰ θα σας ἀφήσει νὰ φύγετε. Καὶ θα δώσω χάρι στον λαὸ αὐτὸν ἐνώπιον τῶν Αἰγυπτίων, ὅταν δε φύγετε, δεν θα φύγετε κενοί Ἀλλὰ κάθε γυναῖκα θα ζητήσει ἀπὸ τὴ γείτονά της καὶ τὴ συγκάτοικό της ἀργυρὰ σκεύη, καὶ χρυσά, καὶ ἱματισμό, καὶ θα τὰ ἐπιθέσετε ἐπάνω στους υἱοὺς σας, καὶ ἐπάνω στις θυγατέρες σας, καὶ θα λεηλατήσετε τοὺς Αἰγυπτίους.

4

Ἀπάντησε δε ὁ Μωυσῆς καὶ εἶπε, Εἴαν δεν με πιστέψουν, μηδέ ἀκούσουν τῆς φωνῆς μου, θα πουν γὰρ ὅτι δεν σου ἔχει ἐμφανιστεῖ ὁ Θεός, τι θα πῶ πρὸς αὐτούς; Εἶπε δε αὐτῷ ὁ Κύριος: Τι εἶναι αὐτὸ που ἔχεις στο χέρι σου; Αὐτὸς δε εἶπε: Ράβδος. Καὶ εἶπε: Ρίξε τὴν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔρριψε αὐτὴν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐγένε ὄφης, καὶ ἔφυγε ὁ Μωυσῆς ἀπὸ αὐτόν. Καὶ εἶπε ὁ Κύριος πρὸς τὸν Μωυσή, ἔκτεινε τὸ χέρι σου, καὶ πιάσε τὴν ουρὰ, ἐκτείνοντας λοιπὸν τὸ χέρι τοῦ ἐπιάσε τὴν ουρὰ, καὶ ἐγένε ράβδος στο χέρι του. Για νὰ πιστέψουν σε σένα, ὅτι σου ἐμφανίστηκε ὁ Θεός τῶν πατέρων τους, ὁ Θεός τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεός τοῦ Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεός τοῦ Ἰακώβ. Εἶπε δε αὐτῷ ὁ Κύριος πάλιν: Βάλε τὸ χέρι σου μέσα στον κόλπο σου. Καὶ ἔβαλε τὸ χέρι του μέσα στον κόλπο του,

και έβγαλε το χέρι του από τον κόλπο του, και έγινε το χέρι του σαν χιόνι. Και είπε πάλιν: Βάλε το χέρι σου στον κόλπο σου, και έβαλε το χέρι στον κόλπο του, και το έβγαλε από τον κόλπο του, και πάλι επανήλθε στο χρώμα της σάρκας του. Εάν δε δεν σε πιστέψουν, μηδέ ακούσουν τη φωνή του πρώτου σημείου, θα σε πιστέψουν στη φωνή του δεύτερου σημείου. Και θα είναι, εάν δεν σου πιστέψουν στα δύο αυτά σημεία, μηδέ ακούσουν τη φωνή σου, θα πάρεις από το νερό του ποταμού και θα το χύσεις στο ξηρό, και θα γίνει το νερό που θα πάρεις από τον ποταμό αίμα πάνω στο ξηρό. Είπε δε ο Μωυσής προς τον Κύριον: Δέομαι, Κύριε, δεν είμαι ικανός ούτε από χθες ούτε από την τρίτη ημέρα, ούτε από τότε που άρχισες να μιλάς στον θεράποντά σου· εγώ είμαι ασθενόφωνος και βραδυγλωσσος. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή, Ποιος έδωσε στόμα στον άνθρωπο; Και ποιος έκανε δύσκωφον και κωφόν, βλέποντα και τυφλόν; Δεν είμαι εγώ ο Θεός; Και τώρα πήγαινε, και εγώ θα ανοίξω το στόμα σου, και θα σε διδάξω τι πρόκειται να πεις. Και είπε ο Μωυσής: Δέομαι, Κύριε, διόρισε κάποιον άλλον ικανό, τον οποίον θα στείλεις. Και οργισθείς με θυμό ο Κύριος εναντίον του Μωυσή, είπε, Δεν είναι ο Ααρών ο αδελφός σου ο Λευίτης; Ξέρω ότι μιλώντας θα μιλήσει αυτός σε σένα, και ιδού αυτός θα βγει για συνάντηση με σένα, και βλέποντάς σε θα χαρεί μέσα του. Και θα πεις σε αυτόν, και θα δώσεις τα λόγια μου στο στόμα του, και εγώ θα ανοίξω το στόμα σου και το στόμα του, και θα σας διδάξω τι θα κάνετε. Και αυτός θα σου μιλήσει προς τον λαό, και αυτός θα είναι το στόμα σου, συ δε θα είσαι γι αυτόν τα προς τον Θεό. Και αυτή τη ράβδο, που έγινε φίδι, θα πάρεις στο χέρι σου, με την οποία θα κάνεις τα σημεία.

Πήγε δε ο Μωυσής και γύρισε προς τον Ιοθόρ, τον γαμπρό του, και λέγει: Θα πάω και θα γυρίσω προς τους αδελφούς μου που είναι στην Αίγυπτο, και θα δω αν ακόμα ζουν. Και είπε ο

Ιοθόρ στον Μωυσή: Πήγαινε με υγεία. Μετά δε από εκείνες τις πολλές ημέρες, πέθανε ο βασιλιάς της Αιγύπτου. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή στη Μαδιάμ, πήγαινε, φύγε προς την Αίγυπτο, διότι έχουν πεθάνει όλοι όσοι ζητούσαν την ψυχή σου. Αφού πήρε ο Μωυσής τη γυναίκα και τα παιδιά, τα ανέβασε πάνω στα υποζύγια και επέστρεψε στην Αίγυπτο. Πήρε δε ο Μωυσής τη ράβδο του Θεού στο χέρι του. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή, ενώ πορεύεσαι και επιστρέφεις στην Αίγυπτο, πρόσεξε όλα τα θαύματα που έχω δώσει στα χέρια σου, θα τα κάνεις μπροστά στον Φαραώ, εγώ όμως θα σκληρύνω την καρδιά του, και δεν θα αφήσει τον λαό να φύγει. Εσύ δε θα πεις στον Φαραώ, αυτά λέει ο Κύριος, γιος πρωτότοκός μου ο Ισραήλ. Σου είπα, στείλε τον λαό μου, για να μου λατρεύσει. Αν λοιπόν δεν θέλεις να τους στείλεις, πρόσεχε λοιπόν, εγώ θα σκοτώσω τον γιο σου τον πρωτότοκο. Έγινε δε στον δρόμο, στο κατάλυμα, συνάντησε αυτόν ο Άγγελος του Κυρίου, και ζητούσε να τον σκοτώσει. Και η Σεπφώρα, αφού πήρε μια πέτρα, περιέτεμε την ακροβυστία του γιου της, και έπεσε στα πόδια του, και είπε, στάθηκε το αίμα της περιτομής του παιδιού μου. Και απήλθε από αυτόν, διότι είπε, σταμάτησε το αίμα της περιτομής του παιδιού μου. Είπε δε ο Κύριος προς τον Ααρών: Πορεύσου για να συναντήσεις τον Μωυσή στην έρημο, και πορεύθηκε, και τον συνάντησε στο όρος του Θεού, και φιλήθηκαν ο ένας τον άλλον. Και ανήγγειλε ο Μωυσής στον Ααρών όλους τους λόγους του Κυρίου, τους οποίους απέστειλε, και όλα τα ρήματα, τα οποία ενετείλατο σε αυτόν. Πήγε δε ο Μωυσής και ο Ααρών, και συγκέντρωσαν τη γερουσία των υιών του Ισραήλ. Και μίλησε ο Ααρών όλα τα λόγια αυτά, που μίλησε ο Θεός προς τον Μωυσή, και έκανε τα σημεία μπροστά στον λαό. Και πίστευσε ο λαός και χάρηκε, γιατί επισκέφθηκε ο Θεός τους γιους του Ισραήλ και γιατί είδε τη θλίψη τους· σκύβοντας δε, ο λαός προσκύνησε.

Και μετά από αυτά μπήκε ο Μωυσής και ο Ααρών στον Φαραώ, και του είπαν, αυτά λέει ο Κύριος ο Θεός του Ισραήλ: Στείλε τον λαό μου, για να μου εορτάσουν στην έρημο. Και είπε ο Φαραώ: Ποιος είναι αυτός που θα ακούσω τη φωνή του, ώστε να αφήσω ελεύθερους τους γιους του Ισραήλ; Δεν γνωρίζω τον Κύριο, και τον Ισραήλ δεν αφήνω ελεύθερο. Και του λένε: Ο Θεός των Εβραίων μας έχει καλέσει. Θα πορευτούμε λοιπόν οδό τριών ημερών στην έρημο, ώστε να θυσιάσουμε στον Κύριο, τον Θεό μας, μήπως μας συναντήσει θάνατος ή φόνος. Και είπε σε αυτούς ο βασιλιάς της Αιγύπτου, γιατί Μωυσής και Ααρών διαστρέφετε τον λαό από τα έργα; φύγετε ο καθένας σας στα έργα του. Και είπε ο Φαραώ, ιδού τώρα πολλαπλασιάστηκε ο λαός, μη λοιπόν τους σταματήσουμε από τις εργασίες. Ο Φαραώ διέταξε τους εργοδιώκτες του λαού και τους γραμματείς λέγοντας Δεν θα δίνετε πλέον άχυρο στον λαό για την πλινθοποιία, όπως χθες και προχθές, αλλά ας πηγαίνουν οι ίδιοι και ας συγκεντρώνουν άχυρα για τον εαυτό τους. Και την ποσότητα της πλινθοποιίας, την οποία αυτοί κάνουν κάθε ημέρα, θα την επιβάλλεις σε αυτούς, δεν θα αφαιρέσεις τίποτα, διότι τεμπελιάζουν· γι αυτό έχουν κραυγάσει λέγοντας: Ας σηκωθούμε και ας θυσιάσουμε στον Θεό μας. Ας βαρύνονται τα έργα των ανθρώπων αυτών, και ας μεριμνούν γι αυτά, και να μη μεριμνούν με κενά λόγια.

Κατέσπευδαν δὲ αὐτοὺς οἱ εργοδιώκτες καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἔλεγον στον λαό, λέγοντας: Τάδε λέγει ο Φαραώ: Δεν σας δίνω πια άχυρα. Εσείς οι ίδιοι, πηγαίνοντας, μαζέψτε για τον εαυτό σας άχυρα, από όπου αν βρείτε, γιατί δεν αφαιρείται τίποτα από την παραγωγή σας. Και διασκορπίστηκε ο λαός σε όλη τη γη της Αιγύπτου για να συναγάγει καλάμι για άχυρα. Οι εργοδιώκται όμως τους κατέσπευδαν λέγοντας: Ολοκληρώστε τα καθήκοντα

έργα κάθε ημέρα, όπως ακριβώς και όταν σας δινόταν το άχυρο. Και μαστιγώθηκαν οι γραμματεῖς του γένους των υἱών του Ισραήλ, οι οποίοι είχαν καταστήσει ἐπάνω τους οι ἐπιστάτες του Φαραώ, λέγοντας: Γιατί δεν ολοκληρώσατε τις συντάξεις σας της πλινθοποιίας όπως χθες και προχθές, και σήμερα; Εισερχόμενοι δε οι γραμματεῖς των υἱών Ισραήλ ἐφώναξαν προς τον Φαραώ, λέγοντες: Γιατί συ ἐτσι κάνεις στους δικούς σου υπηρέτες; Δεν δίνεται άχυρο στους υπηρέτες σου, και μας λένε να φτιάχνουμε πλίνθους, και ιδού οι υπηρέτες σου ἔχουν μαστιγωθεῖ· θα αδικήσεις λοιπόν τον λαό σου. Και τους εἶπε, τεμπελιάζετε, τεμπέληδες εἰστε, γι αυτό λέτε, ας πάμε, ας θυσιάσουμε στον Θεό μας. Τώρα λοιπόν, αφού πορευθεῖτε, εργαστεῖτε· το άχυρο γαρ δεν θα σας δοθεῖ, και την ποσότητα της πλινθοποιίας θα παραδώσετε. Ἐβλεπαν δε οι γραμματεῖς των υἱών Ισραήλ εαυτούς σε κακά, λέγοντας: Δεν θα αφήσετε την πλινθοποιία, την καθορισμένη ποσότητα της ημέρας. Συνάντησαν δε τον Μωυσή και τον Ααρών που ἐρχόντουσαν να τους συναντήσουν, καθώς ἐβγαιναν από τον Φαραώ. Και τους εἶπαν: Ας σας δει ο Θεός και να σας κρίνει, γιατί κάνατε την οσμὴ μας αποκρουστική μπροστά στον Φαραώ και μπροστά στους υπηρέτες του, ὥστε να δώσει σπαθί στα χέρια του για να μας σκοτώσει. Επέστρεψε δε ο Μωυσῆς προς τον Κύριον, και εἶπε: Δέομαι, Κύριε, γιατί κακοποίησες τον λαό αυτόν; Και γιατί με ἔστειλες; Καὶ ἂφ οὐ πεπόρευμαι πρὸς Φαραώ λαλῆσαι ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι, ἐκάκωσε τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ οὐκ ἐρρύσω τὸν λαόν σου.

6

Και εἶπε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Ἦδη θα δεις τι θα κάνω στον Φαραώ, διότι με χέρι δυνατό θα τους εξαποστείλει και με βραχίονα υψηλό θα τους εκβάλει από τη γη του. Μίλησε δε ο Θεός προς τον Μωυσή, και του εἶπε, ἐγὼ ο Κύριος. Και ἐφανίσθηκα

στον Αβραάμ και στον Ισαάκ και στον Ιακώβ, ως Θεός τους, και το όνομά μου Κύριος δεν το αποκάλυψα σε αυτούς. Και έστησα τη διαθήκη μου προς αυτούς, ώστε να τους δώσω τη γη των Χαναναίων, τη γη στην οποία είχαν παροικήσει και στην οποία παροίκησαν. Και εγώ άκουσα τον στεναγμό των υιών του Ισραήλ, τον οποίο οι Αιγύπτιοι καταδουλώνουν αυτούς, και θυμήθηκα τη διαθήκη σας. Πήγαινε, είπα στους υιούς του Ισραήλ, λέγοντας, εγώ ο Κύριος, και θα σας βγάλω από τη δυναστεία των Αιγυπτίων, και θα σας ελευθερώσω από τη δουλεία, και θα σας λυτρώσω με υψηλό βραχίονα και μεγάλη κρίση. Και θα σας πάρω ως λαό μου, και θα είμαι Θεός σας, και θα γνωρίσετε ότι εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σας, αυτός που σας έβγαλε από την καταπίεση των Αιγυπτίων. Και θα σας φέρω στη γη, στην οποία εξέτεινα το χέρι μου, για να τη δώσω στον Αβραάμ, και στον Ισαάκ, και στον Ιακώβ, και θα σας τη δώσω σε κληρονομιά, εγώ ο Κύριος. Μίλησε δε ο Μωυσής έτσι στους υιούς του Ισραήλ, και δεν άκουσαν τον Μωυσή από την ολιγοψυχία και από τα σκληρά έργα. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Μπες, μίλησε στον Φαραώ βασιλιά της Αιγύπτου, ώστε να στείλει τους υιούς του Ισραήλ από τη γη του. Μίλησε δε ο Μωυσής ενώπιον του Κυρίου, λέγοντας: Ιδού, οι υιοί του Ισραήλ δεν με άκουσαν, και πώς θα με ακούσει ο Φαραώ; Εγώ δε είμαι άλογος. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή και τον Ααρών, και τους διέταξε να πάνε προς τον Φαραώ, βασιλέα της Αιγύπτου, ώστε να εξαποστείλει τους υιούς του Ισραήλ από τη γη της Αιγύπτου.

Και αυτοί είναι οι αρχηγοί των οίκων των πατριών τους, οι υιοί του Ρουβήν, του πρωτοτόκου του Ισραήλ: Ενώχ, και Φαλλούς, Ασρών, και Χαρμεί· αυτή είναι η συγγένεια του Ρουβήν. Και οι γιοι του Συμεών: Ιεμουήλ, Ιαμείμ, Αώδ, Ιαχείν, Σαάρ και Σαούλ, ο γιος της Φοινίσσας. Αυτές είναι οι πατριές των γιων του Συμεών. Και αυτά είναι τα ονόματα των υιών του Λευί κατά συγγένειά

τους: Γεδσών, Καάθ και Μεραρεί, και τα έτη της ζωής του Λευί ήταν εκατόν τριάντα επτά. Και αυτοί είναι οι υιοί του Γεδσών, ο Λοβενεί και ο Σεμεεί, οίκοι της πατριάς τους. Και οι υιοί του Καάθ ήταν ο Αμβράμ, ο Ισσαάρ, ο Χεβρών και ο Οζειήλ, και τα έτη της ζωής του Καάθ ήταν εκατόν τριάντα τρία έτη. Και οι υιοί του Μεραρεί ήταν ο Μοολεί και ο Ομουσεί. Αυτοί είναι οι οίκοι των πατριών του Λευί κατά τις συγγενείες τους. Και πήρε ο Αμβράμ την Ιωχαβέδ, κόρη του αδελφού του πατέρα του, για γυναίκα του, και γέννησε σε αυτόν τον Ααρών και τον Μωυσή, και τη Μαριάμ την αδελφή τους. Τα δε έτη της ζωής του Αμβράμ ήταν εκατόν τριάκοντα δύο έτη. Και οι υιοί του Ισσαάρ ήταν ο Κορέ, ο Ναφέκ και ο Ζεχρεί. Και οι υιοί του Οζειήλ: Μισαήλ, Ελισαφάν και Σεγρεί. Ο Ααρών πήρε την Ελισάβετ, κόρη του Αμιναδάβ, αδελφή του Ναασσών, για γυναίκα του, και αυτή του γέννησε τον Ναδάβ, τον Αβιούδ, τον Ελεάζαρ και τον Ιθάμαρ. Οι υιοί δε του Κορέ ήταν ο Ασειρ, και ο Ελκανά, και ο Αβιασάρ· αυτές είναι οι γενέσεις του Κορέ. Και ο Ελεάζαρ, ο γιος του Ααρών, πήρε για γυναίκα του μία από τις θυγατέρες του Φουτιήλ, και αυτή του γέννησε τον Φινεές. Αυτές είναι οι αρχές των πατριών των Λευιτών, κατά τις γενεές τους. Αυτός είναι ο Ααρών και ο Μωυσής, στους οποίους είπε ο Θεός να εξαγάγουν τους υιούς του Ισραήλ από τη γη της Αιγύπτου με τη δύναμή τους. Αυτοί είναι οι συνομιλούντες προς τον Φαραώ, βασιλέα της Αιγύπτου, και εξήγαγαν τους υιούς του Ισραήλ από τη γη της Αιγύπτου, αυτός ο Ααρών και ο Μωυσής. Την ημέρα που μίλησε ο Κύριος στον Μωυσή στη γη της Αιγύπτου. Και μίλησε ο Κύριος στον Μωυσή λέγοντας: Εγώ ο Κύριος, μίλησε στον Φαραώ, βασιλιά της Αιγύπτου, όσα εγώ σου λέγω. Και είπε ο Μωυσής ενώπιον του Κυρίου: Ιδού, εγώ είμαι ισχνόφωνος, και πώς θα μ ακούσει ο Φαραώ;

Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, ιδού σε έδωκα θεό στον Φαραώ, και ο Ααρών ο αδελφός σου θα είναι ο προφήτης σου. Εσύ δε θα μιλήσεις σε αυτόν όλα όσα σου προστάζω, ο δε Ααρών ο αδελφός σου θα μιλήσει προς τον Φαραώ, ώστε να αποστείλει τους υιούς του Ισραήλ από τη γη του. Εγώ όμως θα σκληρύνω την καρδιά του Φαραώ, και θα πολλαπλασιάσω τα σημεία μου και τα τέρατα στη γη της Αιγύπτου. Και δεν θα σας ακούσει ο Φαραώ, και θα ρίξω το χέρι μου πάνω στην Αίγυπτο, και θα βγάλω με τη δύναμή μου τον λαό μου, τους υιούς του Ισραήλ, από τη γη της Αιγύπτου με μεγάλη εκδίκηση. Και θα γνωρίσουν όλοι οι Αιγύπτιοι ότι εγώ είμαι Κύριος, εκτείνοντας το χέρι μου επί την Αίγυπτο, και θα εξάγω τους υιούς του Ισραήλ από τη μέση τους. Έκανε δε ο Μωυσής και ο Ααρών καθώς εντείλατο σε αυτούς ο Κύριος, έτσι έκαναν. Ο Μωυσής ήταν ογδοήκοντα ετών, και ο Ααρών, ο αδελφός του, ήταν ογδοήκοντα τριών ετών, όταν μίλησαν στον Φαραώ. Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή και τον Ααρών λέγοντας: Και εάν ο Φαραώ σας μιλήσει λέγοντας, Δώστε μας ένα σημείο ή τέρας, τότε θα πεις στον αδελφό σου Ααρών, Πάρε τη ράβδο και ρίξε την στη γη μπροστά στον Φαραώ και μπροστά στους υπηρέτες του, και θα γίνει δράκος. Μπήκε δε ο Μωυσής και ο Ααρών ενώπιον του Φαραώ και των υπηρετών του, και έκαναν έτσι, καθώς διέταξε σε αυτούς ο Κύριος, και έρριξε ο Ααρών τη ράβδο ενώπιον του Φαραώ και ενώπιον των υπηρετών του, και έγινε δράκοντας. Συγκάλεσε δε ο Φαραώ τους σοφιστές της Αιγύπτου και τους μάγους, και έκαναν και οι μάγοι των Αιγυπτίων με τις μαγείες τους το ίδιο. Και έρριψε ο καθένας τη ράβδο του, και έγιναν δράκοντες, και η ράβδος του Ααρών κατάπιε τις ράβδους εκείνων. Και κατίσχυσε η καρδιά του Φαραώ, και δεν τους άκουσε, καθώς είχε προστάξει σε αυτούς ο Κύριος.

Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή, έχει σκληρυνθεί η καρδιά του Φαραώ, ώστε να μην αφήσει ελεύθερο τον λαό. Πήγαινε προς

τον Φαραώ το πρωί· ιδού, αυτός εκπορεύεται στο νερό, και θα είσαι εκεί για να τον συναντήσεις στην όχθη του ποταμού, και τη ράβδο που μεταστράφηκε σε φίδι θα την πάρεις στο χέρι σου. Και θα πεις προς αυτόν: Ο Κύριος, ο Θεός των Εβραίων, με έχει στείλει προς εσένα, λέγοντας: Στείλε έξω τον λαό μου, ίνα μου λατρεύσει στην έρημο, και ιδού δεν έχεις ακούσει μέχρι τώρα. Αυτά λέγει ο Κύριος: Σε αυτό θα γνωρίσεις ότι εγώ είμαι ο Κύριος. Ιδού, εγώ χτυπώ με τη ράβδο που είναι στο χέρι μου επάνω στο νερό που είναι στον ποταμό, και θα μεταβληθεί σε αίμα. Και τα ψάρια που είναι στο ποτάμι θα πεθάνουν, και το ποτάμι θα βρωμίσει, και οι Αιγύπτιοι δεν θα μπορέσουν να πιουν νερό από το ποτάμι. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Πες στον Ααρών, τον αδελφό σου, να πάρει τη ράβδο του στο χέρι του και να απλώσει το χέρι του επάνω στα νερά της Αιγύπτου, και επάνω στους ποταμούς τους, και επάνω στα κανάλια τους, και επάνω στους βάλτους τους, και επάνω σε κάθε συγκεντρωμένο νερό τους, και θα γίνει αίμα. Και έγινε αίμα σε όλη τη γη της Αιγύπτου, και στα ξύλα και στις πέτρες. Και έκαναν έτσι ο Μωυσής και ο Ααρών, καθώς τους διέταξε ο Κύριος, και αφού σήκωσε το ραβδί του, χτύπησε το νερό που ήταν στο ποτάμι μπροστά στον Φαραώ και μπροστά στους υπηρέτες του, και μετέτρεψε όλο το νερό που ήταν στο ποτάμι σε αίμα. Και τα ψάρια που ήταν στο ποτάμι πέθαναν, και το ποτάμι βρωμούσε, και οι Αιγύπτιοι δεν μπορούσαν να πιουν νερό από το ποτάμι, και υπήρχε αίμα σε όλη τη γη της Αιγύπτου. Έκαναν επίσης και οι μάγοι των Αιγυπτίων με τις μαγείες τους, και σκληρύνθηκε η καρδιά του Φαραώ, και δεν τους άκουσε, καθώς είπε ο Κύριος. Γυρίζοντας δε ο Φαραώ, μπήκε στο σπίτι του και δεν έδωσε προσοχή ούτε σε αυτό. Έσκαφαν δε όλοι οι Αιγύπτιοι γύρω από τον ποταμό, ώστε να πιουν νερό, και δεν μπορούσαν να πιουν νερό από τον ποταμό. Και συμπληρώθηκαν επτά ημέρες, αφού ο Κύριος χτύπησε τον ποταμό.

Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Μπες στον Φαραώ και θα του πεις, τάδε λέγει ο Κύριος: Εξαπόστειλε τον λαό μου, ίνα μου λατρεύσουν. Αν δε δεν θέλεις εσύ να τους εξαποστείλεις, ιδού εγώ χτυπώ όλα τα όριά σου με τους βατράχους. Και θα εξερεύξει ο ποταμός βατράχους, και αφού ανέβουν θα εισέλθουν στα σπίτια σου, και στις αποθήκες των υπνοδωματίων σου, και επάνω στα κρεβάτια σου, και στα σπίτια των υπηρετών σου, και του λαού σου, και στις σκάφες σου, και στους φούρνους σου. Και επάνω σε σένα, και επάνω στους υπηρέτες σου, και επάνω στον λαό σου, θα ανέβουν οι βάτραχοι.

8

Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή, Είπε στον Ααρών τον αδελφό σου, έκτεινε με το χέρι σου τη ράβδο σου επί τους ποταμούς, και επί τις διώρυγες, και επί τα έλη, και ανάγαγε τους βατράχους. Και ο Ααρών άπλωσε το χέρι του πάνω στα νερά της Αιγύπτου, και ανέβασε τους βατράχους, και ανέβηκε ο βάτραχος, και κάλυψε τη γη της Αιγύπτου. Έκαναν δε επίσης και οι μάγοι των Αιγυπτίων με τις μαγείες τους, και ανέβασαν τους βατράχους στη γη της Αιγύπτου. Και κάλεσε ο Φαραώ τον Μωυσή και τον Ααρών, και είπε: Προσευχηθείτε για μένα στον Κύριο, και ας αφαιρέσει τους βατράχους από μένα και από τον λαό μου, και θα τους αποστείλω, και ας θυσιάσουν στον Κύριο. Είπε δε ο Μωυσής προς τον Φαραώ: Τάξε προς εμένα πότε θα προσευχηθώ για σένα, και για τους θεράποντές σου, και για τον λαό σου, να εξαφανίσω τους βατράχους από σένα, και από τον λαό σου, και από τα σπίτια σας, εκτός από τον ποταμό όπου θα παραμείνουν. Αυτός δε είπε, Για αύριο. Είπε λοιπόν, Όπως έχεις πει, ίνα γνωρίσεις ότι δεν υπάρχει άλλος εκτός από τον Κύριο. Και θα αφαιρεθούν οι βάτραχοι από εσένα και από τα σπίτια σας και από τις επαύλεις και από τους υπηρέτες σου και από τον λαό σου, πλην στον

ποταμό θα παραμείνουν. Βγήκαν δὲ ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ααρὼν ἀπὸ τὸν Φαραώ, καὶ φώναξε ὁ Μωυσῆς πρὸς τὸν Κύριο περὶ τοῦ ὀρισμοῦ τῶν βατράχων, ὡς εἶχε τάξει ὁ Φαραώ. Ἔκανε δὲ ὁ Κύριος καθὼς εἶπε ὁ Μωυσῆς, καὶ πέθαναν οἱ βάτραχοι ἀπὸ τὰ σπίτια, καὶ ἀπὸ τὶς αὐλές, καὶ ἀπὸ τὰ χωράφια. Καὶ τα μάζεψαν σε σωρούς σωρούς, καὶ βρωμοῦσε ἡ γῆ. Βλέποντας δὲ ὁ Φαραώ ὅτι ἐγίνε ἀνακούφιση, βαρύνθηκε ἡ καρδιά του, καὶ δὲν τοὺς ἀκούσε, καθὼς μίλησε ὁ Κύριος. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς τὸν Μωυσή: Πες στὸν Ααρὼν, ἐκτείνει τὸ χέρι σου με τὴ ράβδο σου καὶ χτύπησε τὴ σκὴν τῆς γῆς, καὶ θὰ γίνουν ψεῖρες στοὺς ἀνθρώπους καὶ στὰ τετράποδα καὶ σε ὅλη τὴ γῆ τῆς Αἰγύπτου. Ἀπλώσε λοιπὸν ὁ Ααρὼν τὴ χεῖρα του με τὴ ράβδο καὶ χτύπησε τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἐγίναν σκνίπες στοὺς ἀνθρώπους καὶ στὰ τετράποδα, καὶ σε κάθε χῶμα τῆς γῆς ἐγίναν σκνίπες. Ἔκαναν δὲ ὁμοίως καὶ οἱ μάγοι με τὶς μαγείες τοὺς νὰ βγάλουν ἐξω τὰ κουνούπια, καὶ δὲν μποροῦσαν, καὶ ἐγίναν τὰ κουνούπια καὶ στοὺς ἀνθρώπους καὶ στὰ τετράποδα. Εἶπαν λοιπὸν οἱ ἐπαιδοὶ στὸν Φαραώ: Δάκτυλος Θεοῦ εἶναι αὐτό, καὶ σκληρύνθηκε ἡ καρδιά του Φαραώ, καὶ δὲν τοὺς ἀκούσε, καθὼς εἶχε πει ὁ Κύριος. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς τὸν Μωυσή: Σήκω νωρὶς τὸ πρωὶ καὶ στάσου μπροστὰ στὸν Φαραώ· ἰδοὺ, αὐτὸς θὰ βγεῖ πρὸς τὸ νερό. Καὶ θὰ πεις πρὸς αὐτόν: Αὐτὰ λέει ὁ Κύριος· στείλε τὸν λαό μου, ὥστε νὰ μου λατρεύσουν στὴν ἐρημο. Εἴναι δὲ δὲν θέλεις νὰ εξαποστείλεις τὸν λαό μου, ἰδοὺ ἐγὼ στέλνω ἐπάνω σου, καὶ ἐπάνω στοὺς θεράποντές σου, καὶ ἐπάνω στὸν λαό σου, καὶ ἐπάνω στὰ σπίτια σας, κυνόμυιες, καὶ θὰ γεμίσουν τὰ σπίτια τῶν Αἰγυπτίων ἀπὸ τὶς κυνόμυιες, καὶ ἡ γῆ ἐπάνω στὴν ὁποία βρίσκονται. Καὶ θὰ παραδοξάσω ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα τὴ γῆ Γεσέμ, ἐπάνω στὴν ὁποία βρίσκεται ὁ λαός μου, ἐπάνω στὴν ὁποία δὲν θὰ ὑπάρχει ἐκεῖ ἡ κυνόμυια, ὥστε νὰ γνωρίσεις ὅτι ἐγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεός ὅλης τῆς γῆς. Καὶ θὰ δώσω διαχωρισμὸ ἀνάμεσα στὸν λαό μου καὶ ἀνάμεσα στὸν λαό σου, καὶ αὐριο θὰ γίνῃ αὐτὸ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἔκανε δὲ ὁ Κύριος οὕτως, καὶ

παρουσιάστηκε πλήθος κυνόμυιας στους οίκους του Φαραώ και στους οίκους των θεραπόντων αυτού και σε όλη τη γη της Αιγύπτου, και καταστράφηκε η γη από την κυνόμυια.

Ὁ Φαραώ κάλεσε τὸν Μωυσή καὶ τὸν Ἀαρὼν λέγοντας: Ἐλάτε νὰ θυσιάσετε στὸν Κύριο, τὸν Θεό σας, μέσα στὴν χώρα. Καὶ εἶπε ὁ Μωυσής: Δεν εἶναι δυνατόν νὰ γίνει ἔτσι, γιατί τα βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων θὰ θυσιάσουμε στὸν Κύριο τὸν Θεό μας· εἴαν γὰρ θυσιάσουμε τα βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων μπροστά τους, θὰ λιθοβοληθούμε. Θὰ πορευτούμε οδὸ τριῶν ἡμερῶν στὴν ἔρημο, καὶ θὰ θυσιάσουμε στὸν Θεό μας, καθὼς εἶπε ὁ Κύριος σε μας. Καὶ εἶπε ὁ Φαραώ, ἐγὼ σας στέλνω, καὶ θυσιάστε στὸν Θεό σας στὴν ἔρημο, ἀλλὰ μὴν πάτε μακριά, προσευχηθεῖτε λοιπὸν γιὰ μένα στὸν Κύριο. Εἶπε δὲ ὁ Μωυσής, Εγὼ θὰ φύγω ἀπὸ ἐσένα καὶ θὰ προσευχηθῶ στὸν Θεό, καὶ ἡ μύγα θὰ φύγει ἀπὸ τοὺς υπηρέτες σου καὶ ἀπὸ τὸν λαό σου αὐριο. Μὴν ξαναπροσπαθήσεις, Φαραώ, νὰ εξαπατήσεις, ὥστε νὰ μὴν ἀφήσεις τὸν λαό νὰ θυσιάσει στὸν Κύριο. Εξήλθε δὲ ὁ Μωυσής ἀπὸ τὸν Φαραώ καὶ προσευχήθηκε πρὸς τὸν Θεό. Ἔκανε δὲ ὁ Κύριος καθὼς εἶπε ὁ Μωυσής, καὶ ἀφαίρεσε τὴν μυγοσμηνὴ ἀπὸ τὸν Φαραώ καὶ ἀπὸ τοὺς θεράποντές του καὶ ἀπὸ τὸν λαό του, καὶ δὲν ἀπομείνει οὐδεμία. Καὶ σκλήρυνε ὁ Φαραώ τὴν καρδιά του καὶ σε αὐτὸν τὸν καιρό, καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἀποστείλει τὸν λαό.

9

Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς τὸν Μωυσή: Μπες στὸν Φαραώ καὶ πες του: Αὐτὰ λέγει ὁ Κύριος, ὁ Θεός τῶν Εβραίων: Ἄφησε τὸν λαό μου νὰ φύγει, ὥστε νὰ μου λατρεύσει. Ἀν λοιπὸν δὲν θέλεις νὰ ἀφήσεις ἐλεύθερο τὸν λαό μου, ἀλλὰ ἀκόμα τὸν κρατᾶς, Ἰδοὺ, τὸ χέρι τοῦ Κυρίου θὰ πέσει στὰ κτήνη σου ποὺ εἶναι στὰ πεδία, στὰ ἀλογα, καὶ στὰ υποζύγια, καὶ στὶς καμήλες, καὶ στὰ βόδια, καὶ στὰ

πρόβατα, θάνατος μεγάλος πάρα πολύ. Και θα κάνω θαύματα εγώ εκείνον τον καιρό ανάμεσα στα κτήνη των Αιγυπτίων και ανάμεσα στα κτήνη των υιών του Ισραήλ· δεν θα πεθάνει από όλα των υιών του Ισραήλ ούτε ένα. Και έδωσε ο Θεός όριο, λέγοντας, αύριο θα κάνει ο Κύριος αυτό το πράγμα επί της γης. Και έκανε ο Κύριος αυτό το λόγο την επόμενη μέρα, και πέθαναν όλα τα κτήνη των Αιγυπτίων, αλλά από τα κτήνη των υιών του Ισραήλ δεν πέθανε ούτε ένα. Βλέποντας δὲ ὁ Φαραὼ ὅτι δεν πέθανε κανένα ἀπὸ ὅλα τὰ κτήνη τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ, σκληρύνθηκε ἡ καρδιά τοῦ Φαραῶ, καὶ δὲν ἀπέστειλε τὸν λαό. Εἶπε δε ὁ Κύριος πρὸς τὸν Μωυσή και τὸν Ααρών, λέγοντας: Λάβετε εσεῖς γεμάτες τις χεῖρες με αἰθάλη καμιναίας, και ας πασάρει ὁ Μωυσῆς πρὸς τὸν οὐρανὸ ἐνώπιον τοῦ Φαραῶ και ἐνώπιον τῶν θεραπόντων του. Και ας γίνει σκὼνη σε ὅλη τη γη τῆς Αἰγύπτου, και θα υπάρξουν στους ἀνθρώπους και στα τετράποδα ἑλκῆ, φουσκάλες που αναβλύζουν στους ἀνθρώπους και στα τετράποδα, σε ὅλη τη γη τῆς Αἰγύπτου. Και πήρε τὴν αἰθάλη τοῦ καμινιῶ μπροστὰ στὸν Φαραῶ, και τὴ σκόρπισε ὁ Μωυσῆς πρὸς τὸν οὐρανὸ, και ἐγίναν πληγές, φουσκάλες που ξεσπούσαν, και στους ἀνθρώπους, και στα τετράποδα. Και δεν μπορούσαν οἱ μάγοι να σταθοῦν μπροστὰ στὸν Μωυσή ἐξαιτίας τῶν ἐλκῶν, γιατί τα ἑλκῆ εἶχαν ἐμφανιστεῖ στους μάγους και σε ὅλη τη γη τῆς Αἰγύπτου. Ὁ Κύριος σκλήρυνε τὴν καρδιά τοῦ Φαραῶ, και δεν τοὺς ἀκούσε, καθὼς εἶχε διατάξει ὁ Κύριος. Εἶπε δε ὁ Κύριος πρὸς τὸν Μωυσή: Σήκω νωρὶς τὸ πρωὶ και στάσου ἐμπρὸς στὸν Φαραῶ, και θα τοῦ πεις: Τάδε λέγει ὁ Κύριος, ὁ Θεὸς τῶν Εβραίων: Ἄφησε τὸν λαὸ μου να φύγει, ὥστε να με λατρεῦσουν. Σε αὐτὸν τὸν καιρὸ ἐγὼ ἐξαποστέλλω ὅλα τα συναντήματά μου στὴν καρδιά σου, και τῶν θεραπόντων σου, και τοῦ λαοῦ σου, ὥστε να μάθεις ὅτι δεν υπάρχει ἄλλος σαν ἐμένα σε ὅλη τη γη. Τώρα λοιπὸν, ἔχοντας ἀπλώσει τὸ χέρι μου, θα χτυπήσω ἐσένα και τὸν λαὸ σου θα θανατώσω, και θα ἐξαλειφθεῖς ἀπὸ τη γη. Και ἐξαιτίας αὐτοῦ διατηρήθηκες, ἵνα ἐπιδείξω σε σένα

την ισχύ μου, και όπως διαγγελθῇ το ὄνομά μου σε ὅλη τη γη. Ἀκόμα λοιπόν συ εμποδίζεις τον λαό μου, για να μην τους αποστείλεις; Ἰδού, ἐγὼ θα βρέξω αὐτή την ὥρα αὐριο χαλάζι πολὺ σφοδρό, το οποίο τέτοιο δεν ἔχει γίνει στην Αἴγυπτο, ἀπὸ την ἡμέρα που κτίστηκε, ἕως την ἡμέρα αὐτή. Τώρα λοιπόν βιάσου να συγκεντρώσεις τα ζῶα σου και ὅσα σου ἀνήκουν στο πεδίο, γιατί ὅλοι οι ἄνθρωποι και τα ζῶα, ὅσα σου ἀνήκουν στο πεδίο, ὅλοι οι ἄνθρωποι και τα ζῶα, ὅσα βρεθοῦν στα πεδία και δεν μουν σε σπίτι, ἀλλὰ πέσει πάνω τους το χαλάζι, θα πεθάνουν. Ο φοβούμενος το ρῆμα Κυρίου των θεραπόντων του Φαραώ συνάγαγε τα κτήνη του στα σπίτια. Ὅποιος δε δεν πρόσεξε με τη διάνοια στο ρῆμα του Κυρίου, ἀφησε τα κτήνη στα πεδία.

Εἶπε δε ο Κύριος πρὸς τον Μωυσή: Ἐκτείνε το χέρι σου πρὸς τον ουρανὸ, και θα πέσει χαλάζι σε ὅλη τη γη της Αἰγύπτου, ἐπάνω στους ἀνθρώπους, και στα κτήνη, και ἐπάνω σε κάθε βοτάνη που εἶναι ἐπάνω στη γη. Ἐτείνε δε ο Μωυσῆς το χέρι πρὸς τον ουρανὸ, και ο Κύριος ἔδωσε φωνές και χαλάζι, και ἔτρεχε η φωτιά ἐπὶ της γης, και ἔβρεξε ο Κύριος χαλάζι σε ὅλη τη γη της Αἰγύπτου. Ἦταν δε η χάλαζα και το πυρ που φλόγιζε μέσα στη χάλαζα, και η χάλαζα ἦταν πολὺ σφοδρή, τέτοια που δεν εἶχε γίνει στην Αἴγυπτο, ἀπὸ της ἡμέρας που ἐγινε πάνω σε αὐτὴν ἔθνος. Ἐπάταξε δε η χάλαζα σε ὅλη τη γη της Αἰγύπτου, ἀπὸ ἄνθρωπο ἕως κτήνος, και κάθε βοτάνη που ἦταν στο πεδίο την ἐπάταξε η χάλαζα, και ὅλα τα δέντρα που ἦταν στα πεδία τα συνέτριψε η χάλαζα. Πλην στη γη Γεσέμ, ὅπου ἦταν οι υιοὶ του Ἰσραὴλ, δεν ἐγινε το χαλάζι. Αποστείλας δε ο Φαραώ, κάλεσε τον Μωυσή και τον Ααρών και τους εἶπε: Ἀμάρτησα τώρα· ο Κύριος εἶναι δίκαιος, ἐγὼ δε και ο λαός μου εἴμαστε ἀσεβεῖς. Προσευχηθεῖτε λοιπόν γὰ μένα στὸν Κύριο, καὶ ἂς σταματήσουν νὰ γίνονται οἱ φωνές τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ χαλάζι καὶ ἡ φωτιά, καὶ θὰ σᾶς ἀφήσω νὰ φύγετε, καὶ δὲν θὰ μείνετε πλέον. Εἶπε δε του ο Μωυσῆς: Μόλις βγω ἀπὸ την

πόλη, θα απλώσω τα χέρια μου προς τον Κύριο, και οι βροντές θα σταματήσουν, και το χαλάζι και η βροχή δεν θα υπάρχουν πια, για να μάθεις ότι του Κυρίου είναι η γη. Και συ και οι θεράποντές σου, επίσταμαι ότι ουδέπω φοβηθήκατε τον Κύριο. Το λινό δε και το κριθάρι χτυπήθηκαν, διότι το κριθάρι ήταν ώριμο και το λινό ήταν σε στάχυ. Το σιτάρι όμως και η ζέα δεν χτυπήθηκαν, γιατί ήταν όψιμα. Ἐξῆλθε δὲ ὁ Μωυσῆς ἀπὸ τὸν Φαραὼ ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη καὶ ἐξέτεινε τὰ χέρια του πρὸς τὸν Κύριο, καὶ οἱ φωνές ἐπαύσαντο, καὶ τὸ χαλάζι καὶ ἡ βροχή δὲν ἔσταξαν πλέον ἐπάνω στὴ γῆ. Βλέποντας δε ο Φαραώ ότι είχε σταματήσει η βροχή και το χαλάζι και οι φωνές, πρόσθεσε να αμαρτάνει, και σκληρύνε την καρδιά του και των υπηρετών του. Και σκληρύνθηκε η καρδιά του Φαραώ, και δεν ἔστειλε τους γιους του Ισραήλ, καθώς εἶπε ο Κύριος στον Μωυσή.

10

Εἶπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή λέγοντας: Μπες προς τον Φαραώ, διότι ἐγὼ σκληρύνω την καρδιά του και των θεραπόντων του, ὥστε να ἔρθουν διαδοχικά ἐπάνω τους αὐτὰ τα σημεῖα. ὥστε να διηγηθεῖτε στ αυτιά των παιδιών σας, και στα παιδιά των παιδιών σας, ὅσα ἐμπαίχτηκα τους Αἰγυπτίους, και τα σημεῖα μου, που ἔκανα σ αυτούς, και θα γνωρίσετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι ο Κύριος. Μπήκε δε ο Μωυσῆς και ο Ααρών μπροστά στον Φαραώ, και του εἶπαν, αὐτὰ λέγει Κύριος ο Θεός των Εβραίων: μέχρι πότε δεν θέλεις να ντραπῆς ἐμένα; Στείλε τον λαό μου, ὥστε να με λατρεύουν. Εἴαν δε δεν θέλεις να εξαποστείλεις τον λαό μου, ἰδοὺ ἐγὼ θα ἐπιφέρω αὐριο αὐτὴ την ὥρα πολλὴ ἀκρίδα σε ὅλα τα ὀριά σου. Και θα καλύψει την ὄψη της γης, και δεν θα μπορέσεις να δεις τη γη, και θα καταφάγει κάθε περίσσευμα της γης που ἔχει απομείνει, το οποίο ἄφησε σε σας το χαλάζι, και θα καταφάγει κάθε δέντρο που φυτρώνει σε σας ἐπάνω στη γη. Καὶ θα γεμίσουν

οι οικίες σου, καὶ οἱ οικίες τῶν υπηρετῶν σου, καὶ ὅλες οἱ οικίες σε ὅλη τη γῇ τῶν Αἰγυπτίων, τὰ ὁποῖα ποτὲ δὲν ἔχουν δεῖ οἱ πατέρες σου, οὔτε οἱ προπάπποι τους, ἀπὸ τῆς ἡμέρας πού ἔχουν γίνει ἐπὶ τῆς γῆς, ἕως τῆς ἡμέρας αὐτῆς. Καὶ στραφεῖς ὁ Μωυσῆς ἐξῆλθε ἀπὸ τὸν Φαραώ. Καὶ λέγουν οἱ θεράποντες τοῦ Φαραώ πρὸς αὐτόν: Μέχρι πότε θα εἶναι αὐτό σε μας σκάνδαλο; Ἄφησε τοὺς ἀνθρώπους νὰ φύγουν, ὥστε νὰ λατρεύσουν τὸν Θεό τους, ἢ θέλεις νὰ μάθεις ὅτι ἡ Αἴγυπτος ἔχει καταστραφεῖ; Καὶ ἐπέστρεψαν τὸν Μωυσή καὶ τὸν Ααρὼν πρὸς τὸν Φαραώ, καὶ τοὺς εἶπε: Πηγαίνετε καὶ λατρέψτε τὸν Κύριο, τὸν Θεό σας. Ποιοὶ ὁμως καὶ ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ πού θα πᾶνε; Καὶ λέει ὁ Μωυσῆς: Με τοὺς νεανίσκους καὶ τοὺς πρεσβυτέρους θα πορευτοῦμε, με τοὺς γιους καὶ τὶς θυγατέρες, καὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰ βόδια μας, γιατί εἶναι εορτὴ τοῦ Κυρίου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς: Ἀς εἶναι ἔτσι ὁ Κύριος μαζί σας, ὅπως σας ἀποστέλλω, μήπως καὶ με τὶς ἀποσκευές σας; Δεῖτε ὅτι κακία σας ἀπειλεῖ. Ὅχι ἔτσι, ἀς πᾶνε ὁμως οἱ ἄνδρες, καὶ ἀς υπηρετήσουν τὸν Θεό, αὐτό γάρ εσεῖς ζητάτε· τοὺς ἐδίωξαν δὲ ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ Φαραώ. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς τὸν Μωυσή, Ἐκτείνε τὸ χέρι σου ἐπὶ τὴ γῇ τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἀς ἀνέβει ἀκρίδα ἐπὶ τὴ γῇ, καὶ θα καταφάγει κάθε βοτάνη τῆς γῆς, καὶ κάθε καρπὸ τῶν δέντρων, πού ἄφησε τὸ χαλάζι. Καὶ σήκωσε ὁ Μωυσῆς τὴ ράβδο πρὸς τὸν οὐρανό, καὶ ὁ Κύριος ἔφερε νότιο ἄνεμο ἐπὶ τὴ γῇ, ὅλη ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα καὶ ὅλη τὴ νύκτα. Τὸ πρῶτὸ ἐγίνε, καὶ ὁ νότιος ἄνεμος πῆρε τὴν ἀκρίδα. Καὶ τὴν ἀνήγαγε σε ὅλη τὴ γῇ τῆς Αἰγύπτου, καὶ κατέπαυσε σε ὅλα τὰ ὅρια τῆς Αἰγύπτου, πάρα πολὺ πυκνὴ· πρὶν ἀπὸ αὐτὴν δὲν ἔχει γίνει τέτοια ἀκρίδα, καὶ μετὰ ἀπὸ αὐτὰ δὲν θα υπάρξει κάτι τέτοιο. Καὶ κάλυψε τὴν ὄψη τῆς γῆς, καὶ καταστράφηκε ἡ γῇ, καὶ κατέφαγε κάθε βότανο τῆς γῆς, καὶ ὅλο τὸν καρπὸ τῶν δέντρων, πού εἶχε ἀπομείνει ἀπὸ τὸ χαλάζι· δὲν ἀπόμεινε τίποτα πράσινο στα δέντρα, καὶ σε κάθε βότανο τοῦ πεδίου, σε ὅλη τὴ γῇ τῆς Αἰγύπτου.

Κατέσπευσε δε ο Φαραώ να καλέσει τον Μωυσή και τον Ααρών, λέγοντας, αμάρτησα ενώπιον Κυρίου του Θεού σας, και εναντίον σας. Αποδεχθείτε λοιπόν την αμαρτία μου ακόμη τώρα, και προσευχηθείτε στον Κύριο, τον Θεό σας, και ας αφαιρέσει από εμένα αυτόν τον θάνατο. Εξήλθε δε ο Μωυσής από τον Φαραώ και προσευχήθηκε προς τον Θεό. Και μετέβαλε ο Κύριος άνεμο από τη θάλασσα σφοδρό, και ανέλαβε την ακρίδα, και την έβαλε στην Ερυθρά Θάλασσα, και δεν υπελείφθη ούτε μία ακρίδα σε όλη τη γη της Αιγύπτου. Και σκλήρυνε ο Κύριος την καρδίαν του Φαραώ, και δεν έστειλε τους υιούς του Ισραήλ. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή, Έκτεινε το χέρι σου προς τον ουρανό, και ας γίνει σκότος επί της γης της Αιγύπτου, ψηλαφητό σκότος. Έτεινε δε ο Μωυσής το χέρι προς τον ουρανό, και έγινε σκοτάδι, γνόφος, θύελλα επί πάσα τη γη της Αιγύπτου τρεις ημέρες. Και δεν είδε κανείς τον αδελφό του τρεις ημέρες, και δεν σηκώθηκε κανείς από το κρεβάτι του τρεις ημέρες, σε όλους δε τους υιούς του Ισραήλ υπήρχε φως σε όλα όσα κατοικούσαν. Και κάλεσε ο Φαραώ τον Μωυσή και τον Ααρών, λέγοντας: Πηγαίνετε, λατρεύσατε τον Κύριο τον Θεό σας, πλην τα πρόβατα και τα βόδια αφήστε πίσω, και η αποσκευή σας ας πάει μαζί σας. Και είπε ο Μωυσής, Αλλά και εσύ θα δώσεις σε εμάς ολοκαυτώματα και θυσίες, τις οποίες θα κάνουμε στον Κύριο τον Θεό μας. Και τα κτήνη μας θα πορευτούν μαζί μας, και δεν θα αφήσουμε ούτε μία οπλή, γιατί από αυτά θα πάρουμε για να λατρεύσουμε τον Κύριο τον Θεό μας· εμείς όμως δεν ξέρουμε τι θα λατρεύσουμε τον Κύριο τον Θεό μας, μέχρι να φτάσουμε εκεί. Ο Κύριος σκλήρυνε την καρδίαν του Φαραώ, και δεν θέλησε να τους αφήσει να φύγουν. Και λέγει ο Φαραώ, Άπελθε από εμού, πρόσεχε για τον εαυτό σου να μην προσθέσεις να ιδείς το πρόσωπό μου, γιατί όποια ημέρα οφθείς σε μένα, θα αποθάνεις. Λέγει δέ ο Μωυσής, Είπες ότι δεν θα εμφανιστώ πια σε σένα πρόσωπο με πρόσωπο.

Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Ακόμη μία πληγή εγώ θα επιφέρω επί τον Φαραώ και επί την Αίγυπτο, και μετά από αυτά θα σας εξαποστείλει από εδώ. Όταν δε σας εξαποστέλλει με τα πάντα, θα σας εκδιώξει με βίαιη εκδίωξη. Μίλησε λοιπόν κρυφά στα αυτιά του λαού, και ας ζητήσει ο καθένας από τον πλησίον του ασημένια και χρυσά σκεύη και ρούχα. Ο Κύριος έδωσε τη χάρη στον λαό του ενώπιον των Αιγυπτίων, και τους δάνεισαν, και ο άνθρωπος Μωυσής έγινε πολύ μεγάλος ενώπιον των Αιγυπτίων, και ενώπιον του Φαραώ, και ενώπιον των υπηρετών του. Και είπε ο Μωυσής, Τάδε λέγει ο Κύριος: Περί τα μεσάνυχτα εγώ εισπορεύομαι εις το μέσον της Αιγύπτου, Και θα πεθάνει κάθε πρωτότοκο στη γη της Αιγύπτου, από τον πρωτότοκο του Φαραώ, ο οποίος κάθεται στον θρόνο, μέχρι τον πρωτότοκο της θεραπαίνης που είναι δίπλα στον μύλο, και μέχρι τον πρωτότοκο κάθε κτήνους. Και θα υπάρξει μεγάλη κραυγή σε όλη τη γη της Αιγύπτου, η οποία τέτοια δεν έχει γίνει, και τέτοια δεν θα προστεθεί πια. Και σε όλους τους γιους του Ισραήλ δεν θα γρυλίσει σκύλος με τη γλώσσα του, από άνθρωπο μέχρι κτήνος, ώστε να γνωρίσεις πόσο θα ξεχωρίσει ο Κύριος ανάμεσα στους Αιγυπτίους και τον Ισραήλ. Και θα κατέβουν όλοι αυτοί οι παίδες σου προς εμένα, και θα με προσκυνήσουν, λέγοντας, έξελθε συ, και όλος ο λαός σου, τον οποίο συ ηγείσαι, και μετά από αυτά θα εξέλθω. Εξήλθε δε ο Μωυσής από τον Φαραώ με θυμό. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή, δεν θα σας ακούσει ο Φαραώ, ώστε πολλαπλασιάζοντας να πολλαπλασιάσω τα σημεία μου και τα τέρατα στη γη της Αιγύπτου. Ο Μωσής και ο Ααρών έκαναν όλα τα σημεία και τα τέρατα αυτά στη γη της Αιγύπτου μπροστά στον Φαραώ, αλλά ο Κύριος σκλήρυνε την καρδιά του Φαραώ, και δεν άκουσε να στείλει μακριά τους γιους του Ισραήλ από τη γη της Αιγύπτου.

Εἶπε δε ὁ Κύριος πρὸς τὸν Μωυσή καὶ τὸν Ααρών στη γῆ της Αιγύπτου, λέγοντας· Αυτὸς ὁ μήνας εἶναι γιὰ σας ἀρχὴ τῶν μηνῶν, εἶναι πρῶτος γιὰ σας στοὺς μήνες τοῦ χρόνου. Μίλησε σε ὅλη τη συναγωγὴ τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραήλ, λέγοντας· Στη δεκάτῃ αὐτοῦ τοῦ μήνα ας πάρει ὁ καθένας ἓνα πρόβατο ἀνὰ πατρικὸ οἶκο, ὁ καθένας ἓνα πρόβατο ἀνὰ οἰκία. Ἐὰν δὲ εἶναι ὀλίγοι στὸ σπίτι, ὥστε νὰ μὴν εἶναι ἱκανοὶ γιὰ ἓνα πρόβατο, θὰ πάρει μαζί του τὸν γείτονά του τὸν πλησίον του, κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν· ὁ καθένας θὰ συναριθμηθεῖ γιὰ ἓνα πρόβατο σύμφωνα μὲ τὸ ἀρκοῦν σὲ αὐτόν. Πρόβατο τέλειο, ἀρσενικὸ, ἐνὸς ἔτους θὰ εἶναι γιὰ σας· ἀπὸ τα ἀρνιά καὶ τα ἐρίφια θὰ πάρετε. Καὶ θὰ το κρατᾶτε μέχρι τη δεκάτῃ τέταρτῃ τοῦ μήνα αὐτοῦ, καὶ θὰ το σφάζει ὅλο το πλῆθος της συναγωγῆς τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραήλ τὸ ἀπόγευμα. Καὶ θὰ πάρουν ἀπὸ τὸ αἷμα καὶ θὰ το θέσουν ἐπάνω στοὺς δύο σταθμοὺς καὶ ἐπάνω στη φλιά, στα σπίτια στα ὁποῖα θὰ τα φάνε μέσα σε αὐτά. Καὶ θὰ φάνε τα κρέατα αὐτὴ τη νύχτα ψητὰ στη φωτιά, καὶ θὰ φάνε ἄζυμα με πικρίδες. Δεν θὰ φάτε ἀπὸ αὐτὰ ὠμό οὔτε βρασμένο σε νερό, ἀλλὰ ψητὸ στη φωτιά, κεφάλι με τα πόδια καὶ τα εντόσθια. Δεν θὰ αφήσετε τίποτα ἀπὸ αὐτὸ μέχρι τὸ πρωί, καὶ δεν θὰ σπάσετε κανένα οστό του, ἐνῶ ὅ,τι ἀπομείνει ἀπὸ αὐτὸ μέχρι τὸ πρωί θὰ το κάψετε στη φωτιά. Ἔτσι δε θὰ το φάτε, με τις οσφύες σας ζωσμένες, καὶ τα υποδήματα στα πόδια σας, καὶ τα ραβδιά στα χέρια σας, καὶ θὰ το φάτε με βιασύνῃ· Πάσχα εἶναι τοῦ Κυρίου. Καὶ θὰ διέλθω στη γῆ της Αιγύπτου αὐτὴ τη νύχτα, καὶ θὰ χτυπήσω κάθε πρωτότοκο στη γῆ της Αιγύπτου ἀπὸ ἄνθρωπο μέχρι κτήνος, καὶ σε ὅλους τοὺς θεοὺς τῶν Αιγυπτίων θὰ κάνω την ἐκδίκηση, ἐγὼ ὁ Κύριος. Καὶ τὸ αἷμα θὰ εἶναι γιὰ σας σημεῖο πάνω στα σπίτια, στα ὁποῖα εσεῖς βρίσκεστε ἐκεῖ, καὶ θὰ δώ τὸ αἷμα, καὶ θὰ σας σκεπάσω, καὶ δεν θὰ υπάρξει σε σας πληγὴ γιὰ νὰ καταστραφεῖτε ὅταν χτυπῶ στη γῆ της Αιγύπτου.

Και θα είναι αυτή η ημέρα σε σας μνημόσυνο, και θα την εορτάσετε ως εορτή του Κυρίου για όλες τις γενεές σας, ως αιώνιο νόμιμο θα την εορτάσετε. Επτά ημέρες θα τρώτε άζυμα, από δε την πρώτη ημέρα, θα αφαιρέσετε τη ζύμη από τα σπίτια σας, κάθε ψυχή που θα φάει ζύμη, θα εξολοθρευθεί εκείνη η ψυχή από το Ισραήλ, από την πρώτη ημέρα έως την έβδομη ημέρα. Και η πρώτη ημέρα θα κληθεί αγία, και η έβδομη ημέρα θα είναι κλητή αγία σε σας· κανένα δουλικό έργο δεν θα κάνετε σε αυτές, εκτός από όσα θα γίνουν για κάθε ψυχή, μόνο αυτό θα γίνεται σε σας. Και θα φυλάξετε την εντολή αυτή, γιατί σε αυτή την ημέρα θα βγάλω τη δύναμή σας από τη γη της Αιγύπτου, και θα κάνετε την ημέρα αυτή για τις γενεές σας νόμιμο αιώνιο. Αρχίζοντας την δέκατη τέταρτη ημέρα του πρώτου μήνα, από το βράδυ θα φάτε άζυμα, μέχρι την εικοστή πρώτη ημέρα του μήνα, μέχρι το βράδυ. Επτά ημέρες δεν θα βρεθεί ζύμη στα σπίτια σας. Κάθε ψυχή που θα φάει ζυμωτό, θα καταστραφεί από τη συναγωγή του Ισραήλ, τόσο οι ξένοι όσο και οι ντόπιοι της γης. Κανένα ζυμωτό ψωμί δεν θα φάτε, αλλά σε κάθε κατοικία σας θα φάτε άζυμα.

Ο Μωυσής κάλεσε όλη τη γερουσία των υιών του Ισραήλ και τους είπε: Αφού φύγετε, πάρτε για τον εαυτό σας πρόβατο κατά συγγένειες σας και θυσιάστε το πάσχα. Θα λάβετε μια δέσμη υσσώπου, και αφού τη βάψετε στο αίμα που είναι δίπλα στην πόρτα, θα το αλείψετε στο ανώφλι και στους δύο παραστάτες, από το αίμα που είναι δίπλα στην πόρτα· εσείς δε δεν θα βγείτε κανείς από την πόρτα του σπιτιού του μέχρι το πρωί. Και θα παρέλθει ο Κύριος για να πατάξει τους Αιγυπτίους, και θα δει το αίμα επάνω στη φλιά και επάνω και στους δύο σταθμούς, και θα παρέλθει ο Κύριος από την πόρτα, και δεν θα αφήσει τον ολοθρευτή να εισέλθει στα σπίτια σας για να πατάξει. Και φυλάξτε το ρήμα αυτό ως νόμιμο για τον εαυτό σου και για τους υιούς σου, έως αιώνος. Εάν δε εισέλθετε στη γη την οποία θα σας δώσει ο Κύριος, καθώς

είπε, φυλάξτε αυτή τη λατρεία. Και θα είναι, εάν σας πουν οι γιοι σας, ποια είναι αυτή η λατρεία; Και θα πείτε σε αυτούς: Θυσία του Πάσχα είναι αυτή για τον Κύριο, ο οποίος σκέπασε τους οίκους των υιών του Ισραήλ στην Αίγυπτο, όταν επάταξε τους Αιγυπτίους, αλλά τους οίκους μας τους έσωσε. Και σκύβοντας ο λαός προσκύνησε. Και αφού έφυγαν, οι υιοί του Ισραήλ έκαναν καθώς διέταξε ο Κύριος τον Μωυσή και τον Ααρών· έτσι έκαναν.

Έγινε δε μεσουσσης της νυκτός, και ο Κύριος χτύπησε κάθε πρωτότοκο στη γη της Αιγύπτου, από τον πρωτότοκο του Φαραώ που καθόταν στο θρόνο, μέχρι τον πρωτότοκο της αιχμαλώτιδας που ήταν στο λάκκο, και μέχρι τον πρωτότοκο κάθε κτήνους. Και σηκώθηκε ο Φαραώ τη νύχτα, και οι θεράποντές του, και όλοι οι Αιγύπτιοι, και έγινε μεγάλη κραυγή σε όλη τη γη της Αιγύπτου, γιατί δεν υπήρχε σπίτι στο οποίο δεν υπήρχε νεκρός. Και εκάλεσε ο Φαραώ τον Μωυσή και τον Ααρών τη νύχτα και τους είπε: Σηκωθείτε και φύγετε από τον λαό μου, και εσείς και οι υιοί του Ισραήλ· πηγαίνετε και λατρεύσατε Κύριον τον Θεό σας, καθώς λέτε. Και πάρτε τα πρόβατά σας και τα βόδια σας και φύγετε, ευλογήστε δε και εμένα. Και κατεβίαζαν οι Αιγύπτιοι τον λαό με σπουδή να τους εκβάλουν από τη γη, είπαν γάρ ότι όλοι εμείς πεθαίνουμε. Ανέλαβε δὲ ὁ λαὸς τὸ ζυμάρι τους, πριν ζυμωθεί τα φυράματά τους, δεμένα στα ρούχα τους επάνω στους ώμους τους. Οι γιοι του Ισραήλ έκαναν όπως τους διέταξε ο Μωυσής και ζήτησαν από τους Αιγυπτίους ασημένια και χρυσά σκεύη και ρουχισμό. Και έδωσε ο Κύριος τη χάρη στον λαό του ενώπιον των Αιγυπτίων, και τους δάνεισαν, και λεηλάτησαν τους Αιγυπτίους.

Αφού αναχώρησαν δε οι υιοί του Ισραήλ από τη Ραμεσσή προς τη Σοκχώθ, εξακόσιες χιλιάδες πεζών, οι άνδρες, εκτός από την αποσκευή. Και ένα μεγάλο μικτό πλήθος ανέβηκε μαζί τους, καθώς και πρόβατα, βόδια και πάρα πολλά κτήνη. Και έψησαν το

ζυμάρι που έβγαλαν από την Αίγυπτο, άζυμα ψωμιά, διότι δεν ζυμώθηκε, γιατί τους έδωξαν οι Αιγύπτιοι, και δεν μπόρεσαν να μείνουν, ούτε εφόδια έκαναν για τον εαυτό τους για το δρόμο. Η κατοίκηση των υιών του Ισραήλ, την οποία κατοίκησαν στη γη της Αιγύπτου και στη γη της Χαναάν, ήταν τετρακόσια τριάντα έτη. Και έγινε μετά τα τετρακόσια τριάντα χρόνια, βγήκε όλη η δύναμη του Κυρίου από τη γη της Αιγύπτου τη νύχτα. Προφυλακή είναι στον Κύριο, ώστε να εξαγάγει αυτούς από τη γη της Αιγύπτου· εκείνη η νύχτα αυτή είναι προφυλακή του Κυρίου, ώστε να είναι για όλους τους υιούς του Ισραήλ εις τις γενεές τους. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή και τον Ααρών, αυτός ο νόμος του πάσχα, κάθε αλλογενής δεν θα φάει από αυτό. Και κάθε υπηρέτη ή αγορασμένο με αργύρι θα περιτέμεις αυτόν, και τότε θα φάει από αυτό. Πάροικος ή μισθωτός δεν θα φάει από αυτό. Σε μία οικία θα φαγωθεί, και δεν θα βγάλετε τα κρέατα έξω από την οικία, και δεν θα συντρίψετε κανένα οστό από αυτό. Κάθε συναγωγή των υιών του Ισραήλ θα το κάνει αυτό. Έαν δέ τις προσέλθη πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος να ποιήσει τὸ πάσχα στον Κύριο, θα περιτέμεις κάθε άρσενικό του, καὶ τότε θα προσέλθει να το ποιήσει, καὶ θα εἶναι ὥσπερ καὶ ὁ αὐτόχθων τῆς γῆς· κάθε άπερίτμητος δὲν θα φάει ἀπὸ αὐτό. Ένας νόμος θα ισχύει για τον ντόπιο και για τον προσήλυτο που έρχεται ανάμεσά σας. Και έκαναν οι υιοὶ του Ισραήλ καθὼς διέταξε ο Κύριος τον Μωυσή και τον Ααρών προς αυτούς· έτσι έκαναν. Και έγινε εκείνη την ημέρα, ο Κύριος έβγαλε τους γιους του Ισραήλ ἀπὸ τη γη της Αιγύπτου με τη δύναμή τους.

13

Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή λέγοντας: Αγιάσέ μου κάθε πρωτότοκο, πρωτογενές που ανοίγει κάθε μήτρα στους υιούς του Ισραήλ, ἀπὸ ἄνθρωπο μέχρι κτήνος· σε μένα ανήκει. Είπε δε ο Μωυσής προς τον λαό: Θυμάστε την ημέρα αυτή, κατὰ την οποία

βγήκατε από τη γη της Αιγύπτου, από τον οίκο της δουλείας, διότι με κραταιά χείρα σας έβγαλε ο Κύριος από εκεί, και δεν θα φαγωθεί προζύμι. Γιατί σήμερα εσείς εξέρχεσθε στον μήνα των νέων. Και θα είναι όταν εισαγάγει σε ο Κύριος ο Θεός σου στη γη των Χαναναίων, και Χετταίων, και Αμορραίων, και Ευαίων, και Ιεβουσαιών, και Γεργεσαίων, και Φερεζαίων, την οποία ώμοσε στους πατέρες σου να σου δώσει, γη που ρέει γάλα και μέλι, τότε θα κάνεις αυτή τη λατρεία σε αυτόν τον μήνα. Έξι ημέρες θα φάτε άζυμα, και την έβδομη ημέρα εορτή του Κυρίου. Άζυμα θα φάτε επτά ημέρες· δεν θα φανεί σε σένα ζυμωτό ψωμί, ούτε θα υπάρχει σε σένα ζύμη σε όλα τα σύνορά σου. Και θα αναγγείλεις στον υιό σου εκείνη την ημέρα, λέγοντας, εξαιτίας αυτού έκανε ο Κύριος ο Θεός σε μένα, καθώς εξερχόμουν από την Αίγυπτο. Και θα είναι σε σένα σημείο επάνω στο χέρι σου, και μνημόσυνο μπροστά στα μάτια σου, ώστε να γίνεται ο νόμος του Κυρίου στο στόμα σου, διότι με χέρι κραταιό σε έβγαλε ο Κύριος ο Θεός από την Αίγυπτο. Και φυλάξτε τον νόμο αυτόν κατά καιρούς ωρών, από ημερών σε ημέρες.

Και θα είναι όταν σε εισαγάγει Κύριος ο Θεός σου στη γη των Χαναναίων, με τον τρόπο που ώμοσε στους πατέρες σου, και θα σου τη δώσει. Και θα πάρεις κάθε πρωτότοκο που ανοίγει μήτρα, τα αρσενικά, για τον Κύριο· κάθε πρωτότοκο που ανοίγει μήτρα από τις αγέλες ή από τα κτήνη σου, όσα γεννηθούν σε σένα, τα αρσενικά θα τα αφιερώσεις στον Κύριο. Κάθε ανοίγον μήτρα όνου θα το αλλάξεις με πρόβατο· εάν δε μη το αλλάξεις, θα το λυτρώσεις. Κάθε πρωτότοκο ανθρώπου των υιών σου θα το λυτρώσεις. Αν δε σε ρωτήσει ο γιος σου μετά από αυτά, λέγοντας, Τι είναι αυτό;, θα του πεις ότι με δυνατό χέρι μας έβγαλε ο Κύριος από τη γη της Αιγύπτου, από το σπίτι της δουλείας. Όταν δε σκλήρυνε ο Φαραώ να μας αποστείλει, σκότώσε κάθε πρωτότοκο στη γη της Αιγύπτου, από πρωτότοκα ανθρώπων έως πρωτότοκα

κτηνών· διά τούτο εγώ θυσιάζω κάθε αρσενικό που ανοίγει μήτρα στον Κύριο, και κάθε πρωτότοκο των υιών μου θα λυτρώσω. Και θα είναι για σημείο επάνω στο χέρι σου, και ασάλευτο μπροστά στα μάτια σου, διότι με χέρι κραταιό σε έβγαλε ο Κύριος από την Αίγυπτο.

Ως δε εξαπέστειλε ο Φαραώ τον λαό, δεν τους οδήγησε ο Θεός από τον δρόμο της γης των Φυλισταίων, επειδή ήταν κοντά, είπε γαρ ο Θεός, μήπως μετανιώσει ο λαός βλέποντας πόλεμο, και επιστρέψει στην Αίγυπτο. Και εκύκλωσε ο Θεός τον λαό με την οδό προς την έρημο, προς την Ερυθρά Θάλασσα. Την πέμπτη δε γενεά ανέβησαν οι υιοί του Ισραήλ από τη γη της Αιγύπτου. Και πήρε ο Μωυσής τα οστά του Ιωσήφ μαζί του, γιατί με όρκο είχε ορκίσει τους γιους του Ισραήλ, λέγοντας: Με επίσκεψη θα σας επισκεφθεί ο Κύριος, και θα πάρετε μαζί σας τα οστά μου από εδώ.

Αφού σήκωσαν οι υιοί του Ισραήλ από τη Σοκχώθ, στρατοπέδευαν στην Οθώμ κοντά στην έρημο. Ο Θεός τους οδηγούσε, την ημέρα μεν με στύλο νεφέλης, για να τους δείξει τον δρόμο, τη νύκτα δε με στύλο φωτιάς. Δεν έλειψε ο στύλος του νέφους την ημέρα, και ο στύλος του πυρός τη νύχτα, μπροστά από όλο τον λαό.

14

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Μίλησε στους γιους του Ισραήλ, και αφού γυρίσουν πίσω, ας στρατοπεδεύουν απέναντι από την εγκατάσταση, ανάμεσα στη Μάγδωλο και τη θάλασσα, απέναντι από τη Βεελσεπφών· μπροστά τους θα στρατοπεδεύσεις στη θάλασσα. Και θα πει ο Φαραώ στον λαό του: Οι υιοί του Ισραήλ πλανώνται στη γη, γιατί

η έρημος τους έχει κλείσει μέσα. Εγώ δε θα σκληρύνω την καρδιά του Φαραώ, και θα καταδιώξει πίσω από αυτούς, και θα ενδοξαστώ στον Φαραώ και σε όλο το στράτευμά του, και θα γνωρίσουν όλοι οι Αιγύπτιοι ότι εγώ είμαι ο Κύριος, και έκαμαν έτσι. Καί αναγγέλθηκε στον βασιλιά των Αιγυπτίων ότι είχε φύγει ο λαός, και άλλαξε η καρδιά του Φαραώ και των θεραπόντων του έναντιον του λαού, και είπαν· Τί κάναμε αυτό, που άποστειλάμε τους υιούς Ισραήλ ώστε να μην δουλεύουν σε έμας; Έξευξε λοιπόν ο Φαραώ τα άρματα του, και όλο τον λαό του τον πήρε μαζί του. Και πήρε εξακόσια εκλεκτά άρματα, και όλη την ίππο των Αιγυπτίων, και αξιωματικούς επί όλων. Και σκλήρυνε ο Κύριος την καρδιά του Φαραώ, βασιλιά της Αιγύπτου, και των υπηρετών του, και καταδίωξε τους γιους του Ισραήλ· οι δε γιοι του Ισραήλ εξεπορεύονταν με υψωμένο χέρι. Και κατεδίωξαν οι Αιγύπτιοι οπίσω τους, και τους βρήκαν στρατοπεδευμένους παρά τη θάλασσα, και όλο το ιππικό και τα άρματα του Φαραώ, και οι ιππείς, και ο στρατός του απέναντι από τον οικισμό, αντίκρυ από τη Βεελεσεφών. Και ο Φαραώ πλησίαζε, και σηκώνοντας τα μάτια τους οι γιοι του Ισραήλ βλέπουν, και οι Αιγύπτιοι είχαν στρατοπεδεύσει πίσω τους, και φοβήθηκαν πολύ, και οι γιοι του Ισραήλ φώναξαν προς τον Κύριο. Και είπαν προς τον Μωυσή, επειδή δεν υπήρχαν τάφοι στη γη της Αιγύπτου, μας έβγαλες να πεθάνουμε στην έρημο; Τι αυτό μας έκανες, βγάζοντάς μας από την Αίγυπτο; Δεν ήταν αυτό το λόγο που σου είπαμε στην Αίγυπτο, λέγοντας, άφησέ μας να δουλεύσουμε τους Αιγυπτίους; Γιατί ήταν καλύτερο για μας να δουλεύουμε τους Αιγυπτίους, παρά να πεθάνουμε σε αυτήν την έρημο.

Είπε δε ο Μωυσής προς τον λαό: Θαρσείτε, σταθείτε και δείτε τη σωτηρία που θα έρθει από τον Κύριο, την οποία θα κάνει για μας σήμερα. Όπως είδατε τους Αιγυπτίους σήμερα, δεν θα συνεχίσετε πια να τους βλέπετε για πάντα. Ο Κύριος θα πολεμήσει

για εσάς, και εσείς θα σωθήσετε. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή, Τι βοάς προς εμένα; Λάλησε στους υιούς του Ισραήλ, και ας αναχωρήσουν. Και συ σήκωσε τη ράβδο σου, και άπλωσε το χέρι σου επάνω στη θάλασσα, και χώρισέ την, και ας μπουν οι γιοι του Ισραήλ στη μέση της θάλασσας στο στεγνό. Και ιδού, εγώ θα σκληρύνω την καρδιά του Φαραώ και όλων των Αιγυπτίων, και θα εισέλθουν πίσω τους, και θα δοξαστώ στον Φαραώ και σε όλη τη στρατιά του και στα άρματα και στα άλογά του. Και θα μάθουν όλοι οι Αιγύπτιοι ότι εγώ είμαι Κύριος, όταν δοξάζομαι στον Φαραώ και στα άρματα και στα άλογά του. Μετακινήθηκε δε ο Άγγελος του Θεού που προπορευόταν του στρατοπέδου των υιών Ισραήλ, και πήγε από τα όπισθεν, μετακινήθηκε δε και ο στύλος της νεφέλης από μπροστά τους, και στάθηκε από τα όπισθέν τους. Και μπήκε ανάμεσα στο στρατόπεδο των Αιγυπτίων, και ανάμεσα στο στρατόπεδο των Αιγυπτίων, και ανάμεσα στο στρατόπεδο του Ισραήλ, και στάθηκε, και έγινε σκοτάδι και γνόφος, και πέρασε η νύχτα, και δεν ανακατεύτηκαν μεταξύ τους όλη τη νύχτα. Έτεινε δε ο Μωυσής το χέρι του επάνω στη θάλασσα, και ο Κύριος υπήγαγε τη θάλασσα με βίαιο νότιο άνεμο όλη τη νύχτα, και έκανε τη θάλασσα ξηρά, και σχίστηκε το νερό. Και μπήκαν οι γιοι του Ισραήλ στη μέση της θάλασσας στο ξηρό, και το νερό της ήταν τείχος από τα δεξιά, και τείχος από τα αριστερά.

Και κατεδίωξαν οι Αιγύπτιοι και εισήλθον οπίσω αυτών, και κάθε άλογο του Φαραώ και τα άρματα και οι αναβάτες, στο μέσον της θαλάσσης. Έγινε δε στην πρωινή φυλακή, και κοίταξε κάτω ο Κύριος επί τη στρατοπεδεία των Αιγυπτίων σε στύλο φωτιάς και νέφους, και έριξε σε σύγχυση τη στρατοπεδεία των Αιγυπτίων. Και έδωσε τους άξονες των αρμάτων τους, και τους οδήγησε με βία, και είπαν οι Αιγύπτιοι, ας φύγουμε από το πρόσωπο του Ισραήλ, γιατί ο Κύριος πολεμά για αυτούς τους Αιγυπτίους. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Έκτεινε το χέρι σου επάνω στη

θάλασσα, και ας επιστρέψει το νερό, και ας καλύψει τους Αιγυπτίους, επάνω στα άρματα και τους αναβάτες. Άπλωσε δε ο Μωυσής το χέρι επί τη θάλασσα, και επανήλθε το νερό προς την ημέρα επί της χώρας, οι δε Αιγύπτιοι έφυγαν υπό το νερό, και εξετίναξε ο Κύριος τους Αιγυπτίους στο μέσον της θάλασσας. Και το νερό που γύρισε πίσω κάλυψε τα άρματα και τους αναβάτες, και όλη τη δύναμη του Φαραώ, αυτούς που είχαν μπει πίσω τους μέσα στη θάλασσα, και δεν έμεινε από αυτούς ούτε ένας. Οι υιοί του Ισραήλ πέρασαν μέσα από στεριά εν μέσω της θάλασσας, και το νερό ήταν για αυτούς τείχος από τα δεξιά και τείχος από τα αριστερά. Και έσωσε ο Κύριος τον Ισραήλ εκείνη την ημέρα από το χέρι των Αιγυπτίων, και είδε ο Ισραήλ τους Αιγυπτίους νεκρούς δίπλα στην ακτή της θάλασσας. Είδε δε ο Ισραήλ τη μεγάλη χείρα που έκανε ο Κύριος στους Αιγυπτίους, φοβήθηκε δε ο λαός τον Κύριο, και πίστευσαν στον Θεό και στον Μωυσή τον θεράποντά του.

15

Τότε τραγουδησε ο Μωυσής και οι γιοι του Ισραήλ αυτό το τραγούδι στον Θεό, και είπαν λέγοντας: Ας τραγουδήσουμε στον Κύριο, γιατί δοξάστηκε ένδοξα· άλογο και αναβάτη έριξε στη θάλασσα. Βοηθός και σκεπαστής έγινε για μένα για σωτηρία, αυτός είναι ο Θεός μου, και θα τον δοξάσω, ο Θεός του πατέρα μου, και θα τον υψώσω. Ο Κύριος συντρίβει τους πολέμους· Κύριος είναι το όνομά του. Τα άρματα του Φαραώ και τη δύναμή του έρριξε στη θάλασσα, επίλεκτοι αναβάτες και αξιωματικοί καταποντίστηκαν στην Ερυθρά Θάλασσα. Η θάλασσα τους κάλυψε, βυθίστηκαν στον βυθό σαν πέτρα. Η δεξιά σου, Κύριε, δοξάστηκε σε δύναμη· η δεξιά σου χείρα, Κύριε, συνέτριψε εχθρούς. Και με το πλήθος της δόξας σου συνέτριψες τους εχθρούς, έστειλες την οργή σου που τους κατέφαγε σαν καλάμι.

Και διά του πνεύματος του θυμού σου χωρίστηκε το νερό, πήξανε σαν τείχος τα νερά, πήξανε τα κύματα στη μέση της θάλασσας. Είπε ο εχθρός: Διώξας θα καταλάβω, θα μοιράσω λάφυρα, θα γεμίσω την ψυχή μου, θα σκοτώσω με το σπαθί μου, θα κυριαρχήσει το χέρι μου. Ἔστειλες τὸ πνευμά σου, τοὺς ἐκάλυψε ἡ θάλασσα, βυθίστηκαν σὰν μολύβι σὲ δυνατὸ νερό. Ποιος εἶναι ὁμοίός σου ἀνάμεσα στους θεοὺς, Κύριε; Ποιος εἶναι ὁμοίός σου; Δοξασμένος ἀνάμεσα στους αγίους, θαυμαστός στις δόξες, κάνοντας θαύματα. Ἐξέτεινες τὴ δεξιὰ σου, κατάπιε αὐτοὺς ἡ γῆ. Οδήγησες με τὴ δικαιοσύνη σου τον λαὸ σου αὐτόν, τον ὁποῖο λύτρωσες, τον παρηγόρησες με τὴν ἰσχύ σου πρὸς τὸ ἅγιο κατάλυμά σου. Ἄκουσαν τὰ ἔθνη και ὀργίστηκαν, πόνοι ἔλαβαν τους κατοίκους τῆς Φυλιστιείμ. Τότε ἐσπευσαν οἱ ηγεμόνες του Εδὼμ, και τους ἄρχοντες των Μωαβιτῶν τους ἔλαβε τρόμος· ἔλιωσαν ὅλοι οἱ κατοικούντες τὴν Χαναάν. Ἀς πέσει ἐπάνω τους τρόμος και φόβος· στο μέγεθος του βραχίονά σου ας μετατραποῦν σε πέτρα, ἕως ὅτου περάσει ὁ λαός σου, Κύριε, ἕως ὅτου περάσει ὁ λαός σου αὐτός, τον ὁποῖο ἀπέκτησες. Ἀφού τους εισηγάγες, φύτευσέ τους στο ὅρος τῆς κληρονομιάς σου, σὴν ἑτοιμῇ κατοικίᾳ σου, τὴν ὁποία προετοίμασες, Κύριε, τὸ αγίασμα, Κύριε, που ετοίμασαν τὰ χέρια σου. Κύριος βασιλεύων τον αἰῶνα, και ἐπ αἰῶνα, και ἔτι. Ὅτι εισηλθε τὸ ἄλογο του Φαραώ με ἄρματα και ἀναβάτες σὴν θάλασσα, και ὁ Κύριος ἐπέφερε ἐπάνω τους τὸ νερό τῆς θάλασσας, ἐνῶ οἱ υἱοὶ του Ἰσραὴλ πορεύθηκαν διὰ ξηράς στο μέσο τῆς θάλασσας.

Ἡ Μαριάμ, ἡ προφήτισσα, ἡ ἀδελφὴ του Ααρών, πήρε τὸ τύμπανο στο χέρι τῆς, και ὅλες οἱ γυναῖκες βγήκαν πίσω τῆς με τύμπανα και χοροὺς. Ἀρχισε δε ἡ Μαριάμ νὰ τραγουδᾷ μπροστά τους, λέγοντας, ας τραγουδήσουμε στον Κύριο, γιατί ἐνδόξως ἔχει δοξαστεῖ, ἄλογο και ἀναβάτη ἔρριψε σὴν θάλασσα. Ἐβγαλε δὲ ὁ Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα καὶ

ὁδήγησε αὐτοὺς στὴν ἔρημο Σούρ, καὶ πορεύονταν τρεῖς ἡμέρες στὴν ἔρημο, καὶ δὲν εὑρίσκαν νερὸ γιὰ νὰ πιοῦν. Ἦρθαν δε στὴ Μερρά, καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ πιουν ἀπὸ τὴ Μερρά, γιὰτὶ ἦταν πικρὸ. Γι' αὐτὸ ὀνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Πικρία. Καὶ διαμαρτυρόταν ὁ λαὸς ἐναντίον τοῦ Μωυσή, λέγοντας: Τί θὰ πούμε; Φώναξε δε ὁ Μωυσὴς πρὸς τὸν Κύριο, καὶ ὁ Κύριος ἔδειξε σὲ αὐτὸν ξύλο, καὶ ἔβαλε αὐτὸ μέσα στο νερὸ, καὶ τὸ νερὸ γλύκανε. Εκεῖ ἔθεσε σὲ αὐτὸν δικαιώματα καὶ κρίσεις, καὶ ἐκεῖ τὸν δοκίμασε. Καὶ εἶπε: Εἴν ακοῦσεις προσεκτικὰ τὴ φωνὴ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ κάνεις τὰ εὐάρεστα ἐνώπιόν του, καὶ δώσεις προσοχὴ στὶς ἐντολές του, καὶ φυλάξεις ὅλα τὰ διατάγματά του, καμία ἀσθένεια πὺ ἐφερα στὺς Αἰγυπτίους δὲν θὰ φέρω ἐπάνω σου, γιὰτὶ ἐγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεὸς σου πὺ σε θεραπεύω. Καὶ ἦρθαν στο Αἰλεῖμ, καὶ ἦταν ἐκεῖ δώδεκα πηγές νερῶν, καὶ ἐβδομήντα κορμοὶ φοινίκων, καὶ στρατοπέδευσαν ἐκεῖ κοντὰ στὰ νερά.

16

Αναχώρησαν δε ἀπὸ τὸ Αἰλεῖμ, καὶ ἦρθε ὅλη ἡ συναγωγὴ τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ στὴν ἔρημο Σιν, ἡ ὁποία εἶναι ἀνάμεσα στο Αἰλεῖμ καὶ ἀνάμεσα στο Σινά. Τὴν δε πεντεκαϊδεκάτῃ ἡμέρᾳ, τοῦ δευτέρου μηνᾶ ἀφοῦ εἶχαν βγεῖ ἀπὸ τὴ γῆ τῆς Αἰγύπτου, Διαμαρτυρόταν ὅλη ἡ συναγωγὴ τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ ἐναντίον τοῦ Μωυσή καὶ τοῦ Ααρών. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ: Μακάρι νὰ εἶχαμε πεθάνει χτυπημένοι ἀπὸ τὸν Κύριο στὴ γῆ τῆς Αἰγύπτου, ὅταν καθόμασταν δίπλα στὶς κατσαρόλες με τὰ κρέατα καὶ τρώγαμε ψωμιὰ μέχρι κορεσμοῦ, γιὰτὶ μας βγάλατε σὲ αὐτὴν τὴν ἔρημο γιὰ νὰ σκοτώσετε ὅλη αὐτὴν τὴ συναγωγὴ με πείνα. Εἶπε δε ὁ Κύριος πρὸς τὸν Μωυσή: Ἰδοὺ, ἐγὼ βρέχω σας ἄρτους ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, καὶ θὰ ἐξέλθει ὁ λαὸς καὶ θὰ συλλέξουν τὸ τῆς ἡμέρας γιὰ κάθε ἡμέρα, ὅπως πειράσω αὐτοὺς ἐάν θὰ

πορευθούν σύμφωνα με τον νόμο μου ή όχι. Και την έκτη ημέρα θα ετοιμάσουν ό,τι φέρουν μέσα, και θα είναι διπλό από αυτό που συγκεντρώνουν καθημερινά. Και είπε ο Μωυσής και ο Ααρών προς όλη τη συναγωγή των υιών Ισραήλ: Το εσπέρας θα γνωρίσετε ότι ο Κύριος σας έβγαλε από τη γη της Αιγύπτου, Και το πρωί θα δείτε τη δόξα του Κυρίου όταν ακούσει το γογγυσμό σας προς τον Θεό, εμείς δε τι είμαστε, που γογγύζετε εναντίον μας; Και είπε ο Μωυσής, Όταν ο Κύριος σας δίνει το βράδυ κρέας να φάτε, και ψωμιά το πρωί για να χορτάσετε, επειδή ο Κύριος άκουσε τον γογγυσμό σας, τον οποίο εσείς γογγύζετε εναντίον μας, εμείς δε τι είμαστε; Διότι ο γογγυσμός σας δεν είναι εναντίον μας, αλλά εναντίον του Θεού.

Είπε δε ο Μωυσής προς τον Ααρών, Είπε σε όλη τη συναγωγή των υιών Ισραήλ, προσέλθετε ενώπιον του Θεού, γιατί έχει ακούσει το γογγυσμό σας. Όταν δέ μιλούσε ο Ααρών σε όλη τη συναγωγή των υιών του Ισραήλ, και γύρισαν προς την έρημο, και η δόξα του Κυρίου φάνηκε σε σύννεφο. Και ο Κύριος μίλησε στον Μωυσή, λέγοντας: Έχω ακούσει τον γογγυσμό των υιών του Ισραήλ· μίλησε προς αυτούς λέγοντας: Το απόγευμα θα φάτε κρέατα, και το πρωί θα χορτάσετε με ψωμιά, και θα γνωρίσετε ότι εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σας. Έγινε δε εσπέρας, και ανέβη ορτυγομήτρα, και εκάλυψε την παρεμβολή. Το πρωί, όταν έπαυσε η δρόσος γύρω από την παρεμβολή, έγινε κάτι. Και ιδού, επί το πρόσωπο της ερήμου, κάτι λεπτό σαν κόριο λευκό, σαν πάγος επί της γης. Αφού το είδαν οι υιοί του Ισραήλ, είπαν ο ένας στον άλλον, Τι είναι αυτό; γιατί δεν ήξεραν τι ήταν. Είπε δε ο Μωυσής σε αυτούς, Αυτός είναι ο άρτος, τον οποίον έδωσε ο Κύριος σε σας να φάτε. Αυτό το λόγο που διέταξε ο Κύριος: συγκεντρώστε από αυτό ο καθένας για τους δικούς του ένα γομόρ, κατά κεφαλήν κατά τον αριθμό των ψυχών σας, ο καθένας μαζί με τους συγκατοίκους σας να συλλέξετε. Έκαναν λοιπόν έτσι οι γιοι του

Ισραήλ, και μάζεψαν ο ένας το πολύ και ο άλλος το λιγότερο. Και αφού μέτρησαν με το γομόρ, αυτός που είχε το πολύ δεν είχε περισσότερο, και αυτός που είχε το λιγότερο δεν είχε λιγότερο· ο καθένας μάζεψε όσο ήταν κατάλληλο για τον εαυτό του. Είπε δε ο Μωυσής προς αυτούς: Κανείς να μην αφήσει από αυτό για το πρωί.

Και δεν άκουσαν τον Μωυσή, αλλά μερικοί άφησαν από αυτό για το πρωί, και έβγαλε σκουλήκια, και μύρισε άσχημα, και ο Μωυσής οργίστηκε εναντίον τους. Και το μάζευαν κάθε πρωί, ο καθένας το καθήκον σε αυτόν, όταν δε θέρμαινε ο ήλιος, έλιωνε. Έγινε δε την έκτη ημέρα, συνέλεξαν τα δέοντα διπλά, δύο γομόρ για τον ένα, εισήλθαν δε όλοι οι άρχοντες της συναγωγής, και ανήγγειλαν στον Μωυσή. Είπε δε ο Μωυσής προς αυτούς: Δεν είναι αυτός ο λόγος που μίλησε ο Κύριος; Το Σάββατο είναι ανάπαυση αγία στον Κύριο αύριο· όσα ψήνετε, ψήστε τα, και όσα βράζετε, βράστε τα, και ό,τι περισσεύει αφήστε το για αποθήκευση για το πρωί. Και άφησαν από αυτό μέχρι το πρωί, καθώς διέταξε σε αυτούς ο Μωυσής, και δεν μύρισε άσχημα, ούτε σκουλήκι δημιουργήθηκε σε αυτό. Είπε δε ο Μωυσής, Φάγετε σήμερα, γιατί είναι Σάββατα σήμερα για τον Κύριο· δεν θα βρεθεί στην πεδιάδα. Έξι ημέρες θα συλλέξετε, αλλά την εβδόμη ημέρα είναι σάββατο, γιατί δεν θα υπάρχει σε αυτήν. Έγινε δε στην έβδομη ημέρα που βγήκαν μερικοί από τον λαό να μαζέψουν, και δεν βρήκαν. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή, έως τότε δεν θέλετε να ακούσετε τις εντολές μου και τον νόμο μου; Δείτε, γιατί ο Κύριος σας έδωσε το Σάββατο αυτή την ημέρα, γι αυτό ο ίδιος σας έδωσε την έκτη ημέρα ψωμιά δύο ημερών, καθίστε ο καθένας στα σπίτια σας, κανείς να μην βγει από τον τόπο του την εβδόμη ημέρα. Και ο λαός εσαββάτισε την έβδομη ημέρα. Και οι υιοί του Ισραήλ το ονόμασαν Μάν, και ήταν σαν λευκό σπέρμα κορίου, και η γεύση του ήταν σαν πλακούντα με μέλι. Είπε δε ο Μωυσής: Αυτό

είναι το ρήμα που συνέταξε ο Κύριος: Γεμίσατε το γομόρ του μάννα για αποθήκευση για τις γενιές σας, ώστε να δουν τον άρτο που φάγατε εσείς στην έρημο, όταν σας έβγαλε ο Κύριος από τη γη της Αιγύπτου. Και είπε ο Μωυσής προς τον Ααρών, Πάρε ένα χρυσό στάμνο, και βάλε σε αυτόν ένα γομόρ γεμάτο μάννα, και θα το θέσεις ενώπιον του Θεού, για διατήρηση για τις γενεές σας. Με τον τρόπο που διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή, ο Ααρών το έθεσε ενώπιον της μαρτυρίας για φύλαξη. Οι γιοι του Ισραήλ έφαγαν το μάννα σαράντα χρόνια, μέχρι που ήρθαν στον κατοικημένο κόσμο· έφαγαν το μάννα μέχρι που έφτασαν σε μέρος της Φοινίκης. Το δε γομόρ ήταν το δέκατο των τριών μέτρων.

17

Και έφυγε όλη η συναγωγή των υιών του Ισραήλ από την έρημο Σιν σύμφωνα με τα στρατόπεδά τους, διά του λόγου του Κυρίου, και στρατοπέδευαν στη Ραφιδείν, αλλά δεν υπήρχε νερό για να πει ο λαός. Και παραπονιόταν ο λαός στον Μωυσή, λέγοντας: Δώσε μας νερό, για να πιούμε. Και είπε σε αυτούς ο Μωυσής: Γιατί παραπονιέστε σε μένα, και γιατί δοκιμάζετε τον Κύριο; Δίψασε δε εκεί ο λαός για νερό, και γόγγυσε εκεί ο λαός προς τον Μωυσή, λέγοντας: Γιατί αυτό; Μας ανεβίβασες από την Αίγυπτο για να μας σκοτώσεις εμάς και τα παιδιά μας και τα κτήνη μας με τη δίψα; Φώναξε δε ο Μωυσής προς τον Κύριο λέγοντας: Τι θα κάνω σε αυτόν τον λαό; Ακόμα λίγο και θα με λιθοβολήσουν. Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, προπορεύσου του λαού αυτού, πάρε δε για τον εαυτό σου από τους πρεσβυτέρους του λαού, και τη ράβδο, με την οποία χτύπησες τον ποταμό, πάρε στο χέρι σου, και θα πορευτείς. Ιδού, εγώ στέκομαι εκεί μπροστά σου επάνω στον βράχο στο Χωρήβ, και θα χτυπήσεις τον βράχο, και θα βγει από αυτόν νερό, και θα πει ο λαός. Έκανε δε ο Μωυσής έτσι μπροστά στους γιους του Ισραήλ.

Και ονόμασε το όνομα εκείνου του τόπου Πειρασμός και Λοιδόρηση, εξαιτίας της λοιδορίας των υιών του Ισραήλ, και εξαιτίας του να πειράζουν τον Κύριο, λέγοντας, Είναι ο Κύριος ανάμεσά μας ή όχι;

Ἦρθε δε ο Αμαλήκ και πολεμούσε τον Ισραήλ στη Ραφιδείν. Εἶπε δε ο Μωυσής στον Ιησοῦ: Εἰλίεξε για τον εαυτό σου ἄνδρες δυνατούς, και αφού βγεις, παρατάξου με τον Αμαλήκ αὔριον, και ιδού εγώ θα στέκομαι επάνω στην κορυφή του βουνού, και η ράβδος του Θεοῦ θα εἶναι στο χέρι μου. Και ἔκανε ο Ιησοῦς καθώς του εἶπε ο Μωυσής, και αφού βγήκε παρατάχθηκε εναντίον του Αμαλήκ, και ο Μωυσής και ο Ααρών και ο Ωρ ανέβηκαν στην κορυφή του λόφου. Και συνέβαινε ὅτι ὅταν σήκωνε ο Μωυσής τα χέρια, υπερίσχυε ο Ισραήλ, ὅταν ὁμως κατέβαζε τα χέρια, υπερίσχυε ο Αμαλήκ. Τα χέρια του Μωυσή ἦταν βαριά, και λαμβάνοντας μια πέτρα την τοποθέτησαν κάτω από αυτόν, και καθόταν επάνω σε αυτήν, και ο Ααρών και ο Ωρ στήριζαν τα χέρια του, ο ἓνας από εδῶ και ο ἓνας από εκεί, και ἔτσι τα χέρια του Μωυσή παρέμειναν σταθερά μέχρι τη δύση του ηλίου. Και ἔτρεψε ο Ιησοῦς τον Αμαλήκ και ὅλο τον λαό του με φόνο μαχαίρας. Εἶπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή, Κατάγραψε αυτό ως μνημόσυνο σε βιβλίο, και δώσε το στα αυτιά του Ιησοῦ, ὅτι θα εξαλείψω εντελῶς το μνημόσυνο του Αμαλήκ από κάτω από τον ουρανό. Και ο Μωυσής οικοδόμησε θυσιαστήριο στον Κύριο, και επωνόμασε το ὄνομα αυτού Κύριος καταφυγή μου. Ὅτι με κρυφό χέρι πολεμεῖ ο Κύριος εναντίον του Αμαλήκ από γενεάς σε γενεάς.

18

Ἄκουσε δε ο Ιοθόρ, ιερέας της Μαδιάμ, ο γαμπρός του Μωυσή, ὅλα ὅσα ἔκανε ο Κύριος για τον Ισραήλ, τον λαό του, γιατί ο Κύριος ἔβγαλε τον Ισραήλ από την Αἴγυπτο. Ο Ιοθόρ, ο

πεθερός του Μωυσή, πήρε τη Σεπφώρα, τη γυναίκα του Μωυσή, μετά την απόλυσή της. και τους δύο γιους της, όνομα στον ένα τους Γηρσάμ, λέγοντας, πάροικος ήμουν σε ξένη γη, Και το όνομα του δεύτερου Ελιέζερ, λέγοντας· Ο Θεός του πατέρα μου ήταν βοηθός μου και με έσωσε από το χέρι του Φαραώ. Και βγήκε ο Ιοθόρ ο πεθερός του Μωυσή και οι γιοι και η γυναίκα προς τον Μωυσή στην έρημο, όπου είχε στρατοπεδεύσει στο όρος του Θεού. Αναγγέλθηκε δὲ στον Μωυσή λέγοντας: Ἴδού, ὁ πεθερός σου Ἰοθὼρ ἔρχεται πρὸς ἐσένα, καὶ ἡ γυναίκα σου καὶ οἱ δύο υἱοὶ σου μαζί του. Βγήκε δε ο Μωυσής για συνάντηση με τον γαμπρό του, και τον προσκύνησε, και τον φίλησε, και ασπάστηκαν ο ένας τον άλλον, και τους εισήγαγε στη σκηνή. Και διηγήθηκε ο Μωυσής στον γαμπρό του όλα όσα έκανε ο Κύριος στον Φαραώ και σε όλους τους Αιγυπτίους εξαιτίας του Ισραήλ, και όλον τον μόχθο που τους συνέβη στον δρόμο, και ότι τους ελευθέρωσε ο Κύριος από το χέρι του Φαραώ και από το χέρι των Αιγυπτίων. Ο Ιοθόρ εξεπλάγη για όλα τα αγαθά που έκανε σε αυτούς ο Κύριος, επειδή τους έσωσε από το χέρι των Αιγυπτίων και από το χέρι του Φαραώ. Και είπε ο Ιοθόρ, ευλογημένος ο Κύριος, γιατί ελευθέρωσε αυτούς από το χέρι των Αιγυπτίων και από το χέρι του Φαραώ. Τώρα έμαθα ότι ο Κύριος είναι μεγάλος περισσότερο από όλους τους θεούς, εξαιτίας αυτού του λόγου, ότι επιτέθηκαν εναντίον τους. Και πήρε ο Ιοθόρ, ο πεθερός του Μωυσή, ολοκαυτώματα και θυσίες για τον Θεό, και ήρθε ο Ααρών και όλοι οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ να φάνε ψωμί με τον πεθερό του Μωυσή, ενώπιον του Θεού.

Και έγινε μετά την επαύριον, καθίσε ο Μωυσής να κρίνει τον λαό, και όλος ο λαός στεκόταν δίπλα στον Μωυσή από το πρωί μέχρι το βράδυ. Και βλέποντας ο Ιοθόρ όλα όσα κάνει στον λαό, λέει: Τι είναι αυτό που εσύ κάνεις στον λαό; Γιατί εσύ κάθεσαι μόνος, ενώ όλος ο λαός στέκεται δίπλα σου από το πρωί μέχρι το

βράδυ; Και λέγει ο Μωυσής στον γαμπρό, ότι έρχεται προς εμένα ο λαός να ζητήσει κρίση από τον Θεό. Όταν γαρ γίνεται σε αυτούς αντιλογία, και έρθουν προς εμένα, διακρίνω τον καθένα, και τους γνωστοποιώ τα προστάγματα του Θεού και τον νόμο του. Είπε δε ο γαμπρός του Μωυσή προς αυτόν: Δεν κάνεις ορθώς αυτό το πράγμα. Με ανυπόμονη καταστροφή θα καταστραφείς και εσύ, και όλος αυτός ο λαός που είναι μαζί σου. Βαρύ είναι για σένα αυτό το πράγμα· δεν θα μπορέσεις να το κάνεις μόνος σου. Τώρα λοιπόν άκουσέ μου, και θα σε συμβουλευσω, και ο Θεός θα είναι μαζί σου. Γίνε εσύ ο μεσολαβητής του λαού προς τον Θεό, και θα προσφέρεις τα λόγια τους στον Θεό. Και θα διαμαρτυρηθείς σε αυτούς τα προστάγματα του Θεού και το νόμο του, και θα δείξεις σε αυτούς τους δρόμους στους οποίους θα πορευτούν, και τα έργα που θα κάνουν. Και εσύ, σκέψου για τον εαυτό σου από όλο τον λαό άνδρες δυνατούς, θεοσεβείς, άνδρες δικαίους, που μισούν την υπερηφάνεια, και θα καταστήσεις επάνω τους χιλιάρχους και εκατοντάρχους και πεντηκοντάρχους και δεκαδάρχους. Και θα κρίνουν τον λαό κάθε ώρα, το δε υπέρογκο ρήμα θα αναφέρουν σε σένα, τα δε μικρά των κριμάτων θα κρίνουν αυτοί, και θα ελαφρύνουν από σένα, και θα σε βοηθήσουν. Εάν κάνεις αυτό το πράγμα, ο Θεός θα σε ενισχύσει, και θα μπορέσεις να σταθείς, και όλος αυτός ο λαός θα έρθει στον τόπο του με ειρήνη. Άκουσε δε ο Μωυσής τη φωνή του πεθερού του, και έκανε όσα του είπε. Και ο Μωυσής επέλεξε δυνατούς άνδρες από όλο τον Ισραήλ και τους έκανε χιλιάρχους, εκατοντάρχους, πεντηκοντάρχους και δεκαδάρχους επ αυτών. Και έκριναν τον λαό κάθε ώρα, κάθε δε υπόθεση δύσκολη την ανέφεραν στον Μωυσή, κάθε δε υπόθεση εύκολη την έκριναν οι ίδιοι. Ο Μωυσής έστειλε τον γαμπρό του, και εκείνος απήλθε στη γη του.

Του τρίτου μήνα της εξόδου των υιών του Ισραήλ από τη γη της Αιγύπτου, αυτή την ημέρα, ήρθαν στην έρημο του Σινά. Και έφυγαν από τη Ραφιδείν, και ήρθαν στην έρημο του Σινά, και στρατοπέδευσε εκεί το Ισραήλ απέναντι από το όρος. Και ο Μωυσής ανέβηκε στο όρος του Θεού, και ο Θεός τον κάλεσε από το όρος, λέγοντας, αυτά θα πεις στον οίκο του Ιακώβ, και θα αναγγείλεις στους υιούς του Ισραήλ. Εσείς οι ίδιοι έχετε δει όσα έχω κάνει στους Αιγυπτίους, και σας πήρα σαν επάνω σε φτερά αετών, και σας έφερα κοντά μου. Και τώρα, εάν ακούσετε προσεκτικά τη φωνή μου και φυλάξετε τη διαθήκη μου, θα είστε για μένα ιδιαίτερος λαός από όλα τα έθνη, γιατί δική μου είναι όλη η γη. Εσείς δε θα είστε σε μένα βασιλείο ιεράτευμα και έθνος άγιο· αυτά τα λόγια θα πεις στους γιους του Ισραήλ. Ήρθε δε ο Μωυσής και κάλεσε τους πρεσβυτέρους του λαού, και παρέθεσε σε αυτούς όλους αυτούς τους λόγους που τους διέταξε ο Θεός. Απάντησε δε όλος ο λαός ομοθυμαδόν και είπαν: Όλα όσα είπε ο Θεός, θα κάνουμε και θα ακούσουμε. Ανέφερε δε ο Μωυσής τα λόγια αυτά προς τον Θεό. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Ιδού, εγώ παραγίνομαι προς σε εν σύλῳ νεφέλης, ίνα ακούσει ο λαός να μιλώ προς σε, και να πιστεύσουν σε σένα εις τον αιώνα. Ανήγγειλε δε ο Μωυσής τα λόγια του λαού προς τον Κύριον. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Αφού κατέβεις, προειδοποίησε τον λαό και καθάρισέ τους σήμερα και αύριο, και ας πλύνουν τα ρούχα τους. Και ας είναι έτοιμοι για την τρίτη ημέρα, γιατί την τρίτη ημέρα θα κατέβει ο Κύριος στο όρος Σινά, μπροστά σε όλο τον λαό. Και θα χωρίσεις τον λαό τριγύρω, λέγοντας: Προσέξτε για τον εαυτό σας να μην ανέβετε στο όρος και να μην αγγίζετε κάτι από αυτό· όποιος αγγίξει το όρος, θα πεθάνει με θάνατο. Δεν θα αγγίξει το χέρι του, γιατί με πέτρες θα λιθοβοληθεί ή με βέλος θα κατατοξευθεί, είτε κτήνος είτε άνθρωπος, δεν θα ζήσει. Όταν οι φωνές και οι σάλπιγγες και το νέφος απομακρυνθούν από το όρος, εκείνοι θα ανέβουν στο όρος.

Κατέβηκε δε ο Μωυσής από το όρος προς τον λαό, αγίασε αυτούς, και έπλυναν τα ιμάτια. Και είπε στο λαό: Γίνετε έτοιμοι· τρεις ημέρες μην πλησιάσετε γυναίκα. Έγινε δε την τρίτη ημέρα, όταν ξημέρωσε, και έγιναν φωνές και αστραπές και σκοτεινό νέφος επάνω στο όρος Σινά, η φωνή της σάλπιγγας ηχούσε δυνατά, και τρομοκρατήθηκε όλος ο λαός που ήταν στο στρατόπεδο. Και ο Μωυσής εξήγαγε τον λαό από το στρατόπεδο για να συναντήσει τον Θεό, και στάθηκαν κάτω από το όρος. Το όρος Σινά καπνιζόταν ολόκληρο, επειδή είχε κατέβει επάνω του ο Θεός εν πυρί, και ανέβαινε ο καπνός, σαν καπνός καμινιού, και ξεπλάγη όλος ο λαός πάρα πολύ. Έγιναν δε οι φωνές της σάλπιγγας που προχωρούσαν πολύ ισχυρότερες. Ο Μωυσής μίλησε, και ο Θεός του απάντησε με φωνή. Κατέβηκε δε ο Κύριος επί το όρος Σινά, επί την κορυφή του όρους, και εκάλεσε ο Κύριος τον Μωυσή επί την κορυφή του όρους, και ανέβη ο Μωυσής. Και είπε ο Θεός στον Μωυσή λέγοντας: Αφού κατέβεις, διαμαρτύρησαι στον λαό, μήπως ποτέ πλησιάσουν προς τον Θεό για να δουν, και πέσει από αυτούς πλήθος. Και οι ιερείς που πλησιάζουν στον Κύριο τον Θεό ας αγιαστούν, μήπως ο Κύριος τους καταστρέψει.

Και είπε ο Μωυσής προς τον Θεό, δεν θα μπορέσει ο λαός να ανέβει προς το όρος Σινά, διότι συ έχεις διαμαρτυρηθεί σε εμάς, λέγοντας, να οριοθετήσεις το όρος και να το αγιάσεις. Είπε δε αυτό ο Κύριος: Βάδιζε, κατέβα, και ανέβα συ και ο Ααρών μαζί σου, οι δε ιερείς και ο λαός ας μη βιαστούν να ανεβούν προς τον Θεό, μήπως ο Κύριος εξολοθρεύσει από αυτούς. Κατέβηκε δε ο Μωυσής προς τον λαό και τους είπε.

Και ο Κύριος είπε όλα αυτά τα λόγια, λέγοντας: Εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σου, ο οποίος σε έβγαλα από τη γη της Αιγύπτου, από τον οίκο της δουλείας. Δεν θα έχεις άλλους θεούς εκτός από εμένα. Δεν θα κάνεις για τον εαυτό σου είδωλο, ούτε ομοίωμα όλων όσα είναι στον ουρανό επάνω, και όσα είναι στη γη κάτω, και όσα είναι στα νερά κάτω από τη γη. Δεν θα προσκυνήσεις σε αυτά ούτε θα λατρεύσεις σε αυτά, γιατί εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σου, Θεός ζηλωτής, που αποδίδω τις αμαρτίες των πατέρων στα τέκνα, έως την τρίτη και την τέταρτη γενεά σε αυτούς που με μισούν. και δείχνοντας έλεος σε χιλιάδες, σε αυτούς που με αγαπούν και σε αυτούς που φυλάσσουν τις εντολές μου. Δεν θα λάβεις το όνομα Κυρίου του Θεού σου επί ματαίῳ, διότι δεν θα αθώωσει ο Κύριος ο Θεός σου εκείνον που λαμβάνει το όνομά του επί ματαίῳ. Να θυμάσαι την ημέρα του Σαββάτου να την αγιάζεις. Έξι ημέρες εργάζεσαι καὶ θα κάνεις όλες τις δουλειές σου. Την έβδομη ημέρα όμως, σάββατα Κυρίου του Θεού σου, δεν θα κάνεις σε αυτήν κανένα έργο, ούτε εσύ, ούτε ο γιος σου, ούτε η κόρη σου, ούτε ο δούλος σου, ούτε η δούλη σου, ούτε το βόδι σου, ούτε το υποζύγιό σου, ούτε κανένα κτήνος σου, ούτε ο προσήλυτος που διαμένει κοντά σου. Σε έξι ημέρες έκανε ο Κύριος τον ουρανό και τη γη και τη θάλασσα και όλα όσα υπάρχουν σε αυτά, και σταμάτησε την έβδομη ημέρα· γι αυτό ευλόγησε ο Κύριος την έβδομη ημέρα και την αγίασε. Τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου, ίνα καλά σου γίνεται και ίνα μακροχρόνιος γίνεσαι επί της γης της αγαθής, την οποία Κύριος ο Θεός σου δίνει σε. Δεν θα μοιχεύσεις. Δεν θα κλέψεις. Δεν θα φονεύσεις. Δεν θα ψευδομαρτυρήσεις εναντίον του πλησίον σου με ψευδή μαρτυρία. Δεν θα επιθυμήσεις τη γυναίκα του πλησίον σου, δεν θα επιθυμήσεις το σπίτι του πλησίον σου, ούτε τον αγρό του, ούτε το παιδί του, ούτε την υπηρέτριά του, ούτε το βόδι του, ούτε το υποζύγιό του, ούτε κανένα ζώο του, ούτε όσα ανήκουν στον πλησίον σου.

Και όλος ο λαός έβλεπε τη φωνή, τις λαμπάδες, τη φωνή της σάλπιγγας και το όρος που κάπνιζε· φοβισμένος δε, όλος ο λαός στάθηκε μακριά. Και είπαν προς τον Μωυσή, μίλησε εσύ σε μας, και ας μη μιλήσει προς εμάς ο Θεός, μήπως πεθάνουμε. Και λέγει σε αυτούς ο Μωυσής: Θαρσείτε, γιατί ο Θεός ήρθε προς εσάς για να σας δοκιμάσει, ώστε να γίνει ο φόβος του μέσα σας, για να μην αμαρτάνετε. Ο λαός στεκόταν μακριά, ενώ ο Μωυσής μπήκε στο σκοτάδι, όπου ήταν ο Θεός. Είπε δε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Αυτά θα πεις στον οίκο του Ιακώβ, και θα αναγγείλεις στους υιούς του Ισραήλ: Εσείς έχετε δει ότι από τον ουρανό έχω μιλήσει προς εσάς. Δεν θα φτιάξετε για τον εαυτό σας θεούς αργυρούς, και θεούς χρυσούς δεν θα φτιάξετε για τον εαυτό σας. Θυσιαστήριο από γη θα κάνετε σε μένα, και θα θυσιάσετε επάνω του τα ολοκαυτώματά σας και τα σωτήριά σας, τα πρόβατα και τους μόσχους σας, σε κάθε τόπο όπου εάν επονομάσω το όνομά μου εκεί, και θα έλθω προς εσάς και θα σας ευλογήσω. Εάν δε θυσιαστήριο από πέτρες κάνεις σε μένα, δεν θα τις χτίσεις λαξευμένες, γιατί το εγχειρίδιό σου το έχεις επιβάλει επάνω τους και έχουν μianθεί. Δεν θα ανεβαίνεις με σκαλοπάτια στο θυσιαστήριό μου, ώστε να μην αποκαλύψεις την ασχημοσύνη σου επάνω σε αυτό.

21

Και αυτά είναι τα δικαιώματα που θα παραθέσεις μπροστά τους. Εάν αποκτήσεις Εβραίο παιδί, θα σου δουλεύσει έξι χρόνια, αλλά στο έβδομο έτος θα αναχωρήσει ελεύθερος δωρεάν. Εάν αυτός εισέλθει μόνος, καί μόνος θα εξέλθει· εάν δέ εισέλθει μαζί με γυναίκα, θα εξέλθει καί η γυναίκα του. Και εάν ο κύριος δώσει σε αυτόν γυναίκα, και γεννήσει σε αυτόν γιους ή κόρες, η γυναίκα και τα παιδιά θα ανήκουν στον κύριό του, αλλά αυτός μόνος θα φύγει. Αν δε απαντώντας πει ο παις: Αγάπησα τον κύριό μου, και

την γυναίκα, και τα παιδιά, δεν φεύγω ελεύθερος, Θα τον προσάξει ο κύριός του προς το κριτήριο του Θεού, και τότε θα τον προσάξει επί την θύραν ή επί τον σταθμόν, και ο κύριός του θα του τρυπήσει το αυτί με το σπήτιο, και θα του δουλεύει για πάντα.

Ἐὰν δέ τις ἀποδῶται τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα οἰκέτιν, οὐκ ἀπελεύσεται, ὥσπερ ἀποτρέχουσιν αἱ δοῦλαι. Ἀν κάποιος πουλήσει τὴν κόρη του ὡς υπηρέτρια, δεν θα αναχωρήσει ὅπως φεύγουν οἱ δούλες. Ἐὰν δεν ευαρεστήσει τὸν κύριό της, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε υποσχεθεῖ σε αὐτόν, θα τὴν εξαγοράσει. Σε ξένο ἔθνος δεν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὴν πουλήσει, ἐπειδὴ τὴν ἀπέρριψε. Ἐὰν δε τὴν ἀρραβωνιάσει στὸν υἱό του, θα πράξει πρὸς αὐτὴν σύμφωνα με τὸ δικαίωμα τῶν θυγατέρων. Ἐὰν δε λάβει ἄλλην γιὰ τὸν εαυτὸ του, δεν θα τὴν ἀποστερήσει τὰ ἀναγκαῖα καὶ τὸν ἱματισμὸ καὶ τὴν συναναστροφὴ της. Ἐὰν δε τὰ τρία αὐτὰ δεν κάνει σε αὐτὴν, θα βγεὶ δωρεὰν χωρὶς ἀργῦριο. Ἐὰν δε χτυπήσει κάποιος κάποιον καὶ πεθάνει, ἀς θανατωθεῖ. Αὐτὸς ὅμως ὄχι ἐκουσίως, ἀλλὰ ὁ Θεὸς τὸν παρέδωσε στὰ χέρια του· θα σου δώσω τόπο ὅπου θα καταφύγει ἐκεῖ ὁ φονιάς. Ἐὰν δε κάποιος ἐπιτεθεῖ στὸν πλησίον γιὰ νὰ τὸν σκοτώσει με δόλο, καὶ καταφύγει, ἀπὸ τὸ θυσιαστήριό μου θα τὸν πάρεις γιὰ νὰ τὸν θανατώσεις. Ὅποιος χτυπᾷ τὸν πατέρα του ἢ τὴ μητέρα του, ἀς θανατωθεῖ. Αὐτὸς πὺν κακολογεῖ τὸν πατέρα του ἢ τὴ μητέρα του θα πεθάνει. Ὅποιος κλέπει κάποιον ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἀφοῦ τὸν καταδυναστεύσει τὸν πουλήσει, καὶ βρεθεῖ σε αὐτόν, ἀς πεθάνει με θάνατο. Ἐὰν δε λοιδοροῦνται δύο ἄνδρες καὶ χτυπήσουν τὸν πλησίον με λίθο ἢ με τὴν πυγμὴ, καὶ δεν ἀποθάνει, ἀλλὰ κατακλιθεῖ στὴν κοίτη, Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος, ἀφοῦ ἐξαναστεῖ, περιπατήσει ἐξω με ράβδο, ὁ πατάξας θα εἶναι ἀθῶος, πλην θα ἀποτίσει τὴν ἀργεῖα του καὶ τὰ ἰατρεῖα. Ἐὰν κάποιος χτυπήσει τὸ παιδί του ἢ τὴν υπηρέτριά του με ράβδο καὶ πεθάνει κάτω ἀπὸ τὰ χέρια του, θα τιμωρηθεῖ με δικαιοσύνη. Ἐὰν ὅμως ἐπιβίῳσει μία ἢ δύο ἡμέρες, ἀς μὴν τιμωρηθεῖ, διότι τὸ ἀργῦρὸ

του είναι. Αν δε μάχονται δύο άνδρες και χτυπήσουν γυναίκα που είναι έγκυος, και βγει το παιδί της μη πλήρως διαμορφωμένο, θα τιμωρηθεί με πρόστιμο, όπως θα επιβάλει ο άνδρας της γυναίκας, και θα πληρώσει με αξιοπρέπεια. Εάν δε είναι διαμορφωμένο, θα δώσει ψυχή αντί ψυχής Μάτι αντί ματιού, δόντι αντί δοντιού, χέρι αντί χεριού, πόδι αντί ποδιού. Κάψιμο αντί κατακαύματος, τραύμα αντί τραύματος, μώλωπας αντί μώλωπα. Εάν δε κάποιος χτυπήσει το μάτι του υπηρέτη του, ή το μάτι της υπηρέτριάς του, και τον τυφλώσει, θα τους στείλει ελεύθερους αντί του ματιού τους. Εάν δε χτυπήσει το δόντι του υπηρέτη ή το δόντι της υπηρέτριάς του, θα τους στείλει ελεύθερους αντί του δοντιού τους. Εάν δε κερατίσει ταύρος άνδρα ή γυναίκα και αποθάνει, με λίθους θα λιθοβοληθεί ο ταύρος, και δεν θα φαγωθεί το κρέας του, ο δε κύριος του ταύρου θα είναι αθώος. Εάν δε ο ταύρος ήταν κερατιστής πριν από την χθες και πριν από την τρίτη ημέρα, και διαμαρτυρήθηκαν στον κύριό του, και δεν τον αφάνισε, σκότωσε δε άνδρα ή γυναίκα, ο ταύρος θα λιθοβοληθεί, και ο κύριός του θα θανατωθεί. Εάν όμως επιβληθεί σε αυτόν λύτρα, θα δώσει λύτρα για τη ψυχή του, όσα του επιβάλουν. Εάν δε κερατίσει υιόν ή θυγατέρα, ας του κάνουν σύμφωνα με αυτό το δικαίωμα. Εάν δε ο ταύρος κερατίσει παιδί ή παιδίσκη, θα δώσει τριάντα διδραχμα αργυρίου στον κύριό τους, και ο ταύρος θα λιθοβοληθεί. Εάν δε κάποιος ανοίξει λάκκο ή σκάψει λάκκο και δεν τον καλύψει, και πέσει εκεί μόσχος ή όνος, Ο κύριος του λάκκου θα αποτίσει, θα δώσει αργύριο στον κύριό τους, το δε νεκρό θα είναι δικό του. Εάν όμως ο ταύρος κάποιου κερατίσει τὸν ταῦρο τοῦ γείτονα καὶ πεθάνει, θὰ πουλήσουν τὸν ζωντανὸ ταῦρο καὶ θὰ μοιραστοῦν τὸ ἀργύριό του, καὶ τὸν νεκρὸ ταῦρο θὰ τὸν μοιραστοῦν. Εάν όμως γνωρίζεται ότι ο ταύρος είναι κερατιστής πριν από την χθες και πριν από την τρίτη ημέρα, και έχουν μαρτυρήσει στον κύριό του, και δεν τον αφάνισε, θα πληρώσει ταύρο αντί ταύρου, ο δε νεκρός θα είναι δικός του.

Ἐὰν κάποιος κλέψει μόσχο ἢ πρόβατο, καὶ τον σφάξει ἢ τον πουλήσει, θα πληρώσει πέντε μόσχους ἀντὶ του μόσχου, καὶ τέσσερα πρόβατα ἀντὶ του προβάτου.

22

Εάν δε στο διόρυγμα βρεθεῖ ο κλέφτης καὶ χτυπηθεῖς ἀποθάνει, δεν ὑπάρχει ἐναντίον του κατηγορία φόνου. Εάν δε ἀνατελεῖ ο ἥλιος ἐπάνω του, εἶναι ἐνοχος, θα πεθάνει· ἐὰν ὅμως δεν ὑπάρχει σ' αὐτόν, ας πωληθεῖ ἀντὶ του κλέμματος. Ἐὰν δὲ βρεθεῖ στο χέρι του το κλεμμένο πράγμα, ἀπὸ γαϊδούρι μέχρι πρόβατο ζωντανό, θα πληρώσει διπλά. Ἐὰν κάποιος βοσκήσει ἄγρὸ ἢ ἄμπελῶνα καὶ ἀφήσει τὸ ζῶο του νὰ βοσκήσει ἄλλον ἄγρὸ, θὰ πληρώσει ἀπὸ τὸν ἄγρὸ του σύμφωνα μὲ τὸ προϊόν του· ἐὰν ὅμως βοσκήσει ὅλον τὸν ἄγρὸ, θὰ πληρώσει τὰ καλύτερα τοῦ ἄγρου του καὶ τὰ καλύτερα τοῦ ἄμπελῶνος του. Εάν δε φωτιά που ἔχει βγει βρει ἀκάνθες, καὶ κάψει ἄλωνες ἢ στάχυα ἢ πεδιάδα, θα πληρώσει αὐτός που ἀνάψε τη φωτιά.

Εάν δε κάποιος δώσει στον πλησίον ἀργύριον ἢ σκεὺη νὰ φυλάξει, καὶ κλαποῦν ἀπὸ την οἰκίαν του ἀνθρώπου, ἐὰν βρεθεῖ ο κλέφτης, θα ἀποτίσει τὸ διπλό. Εάν δε δεν βρεθεῖ ο κλέφτης, θα προσέλθει ο κύριος του σπιτιοῦ ἐνώπιον του Θεοῦ, καὶ θα ὁμώσει ὅτι δεν ἔχει πονηρευθεῖ αὐτός ἐπὶ ολόκληρης της παρακαταθήκης του πλησίον. Κατὰ κάθε ρητὸ ἀδίκημα, περὶ τε μόσχου καὶ υποζυγίου καὶ προβάτου καὶ ιματίου καὶ κάθε ἀπώλειας της ἐγκαλούμενης, ὅ,τι λοιπὸν ἀν εἶναι, ἐνώπιον του Θεοῦ θα ἔλθει ἡ κρίσις καὶ των δύο, καὶ ο καταδικασθεῖς δια του Θεοῦ θα ἀποτίσει διπλοῦν στον πλησίον. Εάν δε κάποιος δώσει στον πλησίον του υποζύγιον ἢ μόσχο ἢ πρόβατο ἢ οἰποιοδήποτε κτήνος γιὰ νὰ το φυλάξει, καὶ αὐτὸ συντριβεῖ ἢ πεθάνει ἢ γίνῃ αἰχμάλωτο, καὶ κανεὶς δεν το γνωρίζει, Ὁρκὸς θα εἶναι του Θεοῦ ἀνάμεσα καὶ

στους δύο, ότι δεν έχει πράξει κακώς καθόλου ως προς την παρακαταθήκη του πλησίον, και έτσι θα την αποδεχτεί ο κύριός του, και δεν θα αποζημιώσει. Εάν δε κλαπεί από αυτόν, θα αποτίσει στον κύριο. Εάν δε γίνει θηριάλωτο, θα τον οδηγήσει στο θήραμα, και δεν θα πληρώσει. Εάν κάποιος ζητήσει κάτι από τον πλησίον του, και συντριβεί ή πεθάνει ή γίνει αιχμάλωτο, και ο κύριος δεν είναι μαζί του, θα αποζημιώσει. Εάν όμως ο κύριος ήταν μαζί του, δεν θα πληρώσει· εάν όμως ήταν μισθωτός, θα είναι αντί του μισθού του.

Αν δε απατήσει κάποιος μια αμνήστευτη παρθένο και κοιμηθεί μαζί της, θα την πάρει με προίκα ως γυναίκα του. Εάν δε αρνούμενος αρνηθεί, και δεν θέλει ο πατέρας της να τη δώσει σε αυτόν ως γυναίκα, θα αποτίσει αργύριο στον πατέρα ανάλογα με όσο είναι η προίκα των παρθένων. Μάγους δεν θα κρατήσετε στη ζωή. Κάθε κοιμώμενο με κτήνος θα το θανατώσετε. Όποιος θυσιάζει σε θεούς θα καταστραφεί με θάνατο, εκτός από τον Κύριο μόνο.

Και τον προσήλυτο δεν θα κακοποιήσετε, ούτε θα τον καταπιέσετε, γιατί ήσασταν προσήλυτοι στη γη της Αιγύπτου. Δεν θα κακομεταχειριστείτε καμία χήρα και ορφανό. Εάν δε με κακία κακώσετε αυτούς, και κεκραγμένοι καταβοήσουν προς εμένα, θα ακούσω οπωσδήποτε τη φωνή τους. Και θα οργιστώ με θυμό, και θα σας σκοτώσω με μάχαιρα, και οι γυναίκες σας θα γίνουν χήρες, και τα παιδιά σας ορφανά. Εάν δε δανείσεις αργύριο στον φτωχό αδελφό σου, δεν θα τον πιέξεις, δεν θα του επιβάλεις τόκο. Εάν δε πάρεις ως ενέχυρο το ιμάτιο του πλησίον σου, πριν από τη δύση του ηλίου θα το επιστρέψεις σε αυτόν. Γιατί αυτό είναι το κάλυμμα του, μόνο αυτό το ένδυμα της γύμνωσής του, με τι θα κοιμηθεί; Εάν λοιπόν κραυγάσει προς εμένα, θα τον ακούσω, γιατί είμαι ελεήμων. Δεν θα κακολογήσεις θεούς, και δεν θα πεις κακώς

για άρχοντα του λαού σου. Τις απαρχές του αλωνιού και του ληνού σου δεν θα καθυστερήσεις, τα πρωτότοκα των γιών σου θα μου δώσεις. Έτσι θα κάνεις με τον μόσχο σου και το πρόβατό σου και το υποζύγιό σου· επτά ημέρες θα είναι κοντά στη μητέρα του, την όγδοη δε ημέρα θα μου το δώσεις. Και θα είστε άγιοι άνδρες σε μένα, και κρέας που σκότωσαν θηρία δεν θα φάτε· στον σκύλο ρίξτε αυτό.

23

Δεν θα δεχτείς μάταιη ακοή, δεν θα συμφωνήσεις με τον άδικο να γίνεις άδικος μάρτυρας. Δεν θα είσαι με τους περισσότερους για κακό, δεν θα προστεθείς με το πλήθος να παρεκκλίνεις με τους περισσότερους, ώστε να διαστρέψεις την κρίση. Και δεν θα ελεήσεις τον πέννητα στην κρίση. Εάν συναντήσεις τὸ βόδι τοῦ ἐχθροῦ σου ἢ τὸ ὑποζύγιό του που πλανιέται, θὰ τὸ γυρίσεις πίσω καὶ θὰ τὸ ἐπιστρέψεις σὲ αὐτόν. Εάν δε δεις το υποζύγιο του εχθρού σου να έχει πέσει κάτω από το φορτίο του, δεν θα το παραβλέψεις, αλλά θα το σηκώσεις μαζί του.

Δεν θα διαστρέψεις την κρίση του φτωχού στη δίκη του. Από κάθε άδικο λόγο θα απομακρυνθείς, αθώο και δίκαιο δεν θα σκοτώσεις, και δεν θα δικαιώσεις τον ασεβή εξαιτίας δώρων. Και δώρα δεν θα λάβεις, γιατί τα δώρα τυφλώνουν τα μάτια αυτών που βλέπουν και καταστρέφουν τα δίκαια λόγια. Και τον προσήλυτο δεν θα καταπιέσετε, γιατί εσείς γνωρίζετε την ψυχή του προσηγλύτου, διότι εσείς οι ίδιοι ήσασταν προσήλυτοι στη γη της Αιγύπτου. Για έξι χρόνια θα σπέρνεις τη γη σου και θα συγκεντρώνεις τα προϊόντα της. Στο έβδομο δε θα κάνεις άφεση, και θα την αφήσεις, και θα φάνε οι φτωχοί του έθνους σου, τα δε υπολειπόμενα θα τα φάνε τα άγρια θηρία· έτσι θα κάνεις τον

αμπελώνου σου και τον ελαιώνου σου. Ἐξὶ ἡμέρες θα κάνεις τὰ ἔργα σου, ἀλλὰ τὴν ἑβδόμη ἡμέρα θα εἶναι ἀνάπαυση, ὥστε νὰ ἀναπαυθεῖ ὁ βόδι σου καὶ τὸ ὑποζύγιό σου, καὶ ὥστε νὰ ἀναψύξει ὁ γίος τῆς ὑπηρέτριας σου καὶ ὁ προσήλυτος. Ὅλα ὅσα σὰς ἔχω πεῖ, φυλάξτε τὰ, καὶ ὄνομα ἄλλων θεῶν δὲν θα ἀναφέρετε, οὔτε θα ἀκουστεῖ ἀπὸ τὸ στόμα σας.

Τρεῖς φορές τοῦ χρόνου νὰ εορτάζετε σὲ μένα. Τὴν εορτὴ τῶν ἀζύμων φυλάξτε νὰ τὴν τηρεῖτε· ἐπτά ἡμέρες θα τρώτε ἄζυμα, καθὼς σου διέταξα, κατὰ τὸν καιρὸ τοῦ μήνα τῶν νέων, διότι σὲ αὐτὸν βγήκες ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο· δὲν θα ἐμφανιστεῖς ἐνώπιόν μου με ἄδεια χέρια. Καὶ θα κάνεις εορτὴ θερισμοῦ τῶν πρωτογεννημάτων τῶν ἔργων σου, ὅσα εἰς σπεῖρεις στὸ ἀγρὸ σου, καὶ εορτὴ συντελείας κατὰ τὴν ἐξοδο τοῦ χρόνου, κατὰ τὴ συγκομιδὴ τῶν ἔργων σου ἀπὸ τὸ ἀγρὸ σου. Τρεῖς φορές τὸ χρόνο θα παρουσιάζεται κάθε ἀρσενικὸ σου ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. Ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου σου καὶ ἐμπλατύνω τὰ ὀριά σου, δὲν θα θυσιάσεις ἐπὶ ζύμης αἷμα θυμιάματός μου, οὐδὲ θα κοιμηθεῖ τὸ στέαρ τῆς εορτῆς μου ἕως τὸ πρωῒ. Τὶς ἀπαρχές τῶν πρώτων προϊόντων τῆς γῆς σου θα τὶς φέρεις στὸν οἶκο Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· δὲν θα βράσεις ἀρνὶ στὸ γάλα τῆς μητέρας του. Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ στέλνω τὸν ἀγγελό μου μπροστὰ ἀπὸ τὸ πρόσωπό σου, ὥστε νὰ σε φυλάξει στὸν δρόμο, γιὰ νὰ σε φέρει στὴ γῆ που ετοίμασα γιὰ σένα. Πρόσεχε τὸν εαυτὸ σου καὶ ἀκουσέ τον, καὶ μὴν τὸν ἀνυπακούσεις, γιὰτὶ δὲν θα σε συγχωρέσει, διότι τὸ ὄνομά μου εἶναι ἐπάνω του. Εἰς ἀκούσετε προσεκτικὰ τὴ φωνή μου, καὶ κάνετε ὅλα ὅσα σὰς προστάζω, καὶ φυλάξτε τὴ διαθήκη μου, θα εἴστε δικός μου ἰδιαιτέρος λαὸς ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη, διότι δική μου εἶναι ὅλη ἡ γῆ· εσεῖς δὲ θα εἴστε γιὰ μένα βασιλικὸ ἱεράτευμα καὶ ἅγιον ἔθνος. Αὐτὰ τὰ λόγια θα πείτε στοὺς γιους τοῦ Ἰσραὴλ. Εἰς ἀκούσετε προσεκτικὰ τὴ φωνή μου, καὶ κάνετε ὅλα ὅσα σὰς πω, θα ἐχθρεύομαι τοὺς ἐχθρούς σας, καὶ θα ἀντιτίθεμαι

σε όσους σας αντιτίθενται. Θα πορευτεί γαρ ο άγγελός μου ως ηγέτης σου και θα σε εισάγει προς τον Αμορραίο, τον Χετταίο, τον Φερεζαίο, τον Χαναναίο, τον Γεργεσαίο, τον Ευαίο και τον Ιεβουσαιό, και θα τους εκτρίψω. Δεν θα προσκυνήσεις τους θεούς τους, ούτε θα τους λατρεύσεις, δεν θα κάνεις σύμφωνα με τα έργα τους, αλλά θα τα κατεδαφίσεις ολοσχερώς και θα συντρίψεις τις στήλες τους. Και θα λατρεύσεις τον Κύριο, τον Θεό σου, και θα ευλογήσω τον άρτο σου και τον οίνο σου και το νερό σου, και θα αποστρέψω την ασθένεια από εσάς. Δεν θα υπάρχει άγηση, ούτε στείρα επί της γης σου· τον αριθμό των ημερών σου γεμίζοντας θα γεμίσω. Και θα στείλω τον φόβο μπροστά σου, και θα εκπλήξω όλα τα έθνη στα οποία εισέρχεσαι, και θα κάνω όλους τους εχθρούς σου φυγάδες. Καί θα στείλω τις σφήκες πριν από σένα, καί θα διώξεις τους Αμορραίους, καί τους Ευαίους, καί τους Χαναναίους, καί τους Χετταίους από σένα. Δεν θα τους διώξω μέσα σε ένα χρόνο, ώστε να μη γίνει η γη έρημη και να μην πληθύνουν εναντίον σου τα θηρία της γης. Κατά μικρόν θα τους εκβάλω από εσένα, έως ότου αυξηθείς και κληρονομήσεις τη γη. Και θα θέσω τα όριά σου από την Ερυθρά Θάλασσα, έως τη θάλασσα των Φιλισταιών, και από την έρημο, έως τον μεγάλο ποταμό Ευφράτη, και θα παραδώσω στα χέρια σας τους κατοίκους της γης, και θα τους εκδιώξω από εσένα. Δεν θα συγκατατεθείς σε αυτούς και δεν θα κάνεις συνθήκη με τους θεούς τους. Και δεν θα εγκατασταθούν στη γη σου, ώστε να μη σε κάνουν να αμαρτήσεις εναντίον μου, γιατί εάν λατρεύσεις τους θεούς τους, αυτοί θα είναι σε σένα πρόσκομμα.

24

Και στον Μωυσή είπε, ανέβα προς τον Κύριο εσύ και ο Ααρών, και ο Ναδάβ, και ο Αβιούδ, και εβδομήντα από τους πρεσβυτέρους του Ισραήλ, και θα προσκυνήσουν από μακριά τον

Κύριο. Και θα εγγίσει ο Μωυσής μόνος προς τον Θεό, αυτοί δε δεν θα εγγίσουν, ο δε λαός δεν θα αναβεί μαζί τους. Μπήκε δε ο Μωυσής και διηγήθηκε στον λαό όλα τα λόγια του Θεού και τα δικαιώματα. Απάντησε δε όλος ο λαός με μία φωνή λέγοντας: Όλους τους λόγους που μίλησε ο Κύριος θα κάνουμε και θα ακούσουμε. Και έγραψε ο Μωυσής όλα τα λόγια του Κυρίου, και ξημερώνοντας νωρίς το πρωί ο Μωυσής έχτισε θυσιαστήριο κάτω από το βουνό, και δώδεκα πέτρες για τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ. Και έστειλε τους νέους των υιών του Ισραήλ, και προσέφεραν ολοκαυτώματα και θυσίασαν μοσχάρια ως θυσία ειρηνική στον Θεό. Παίρνοντας δε ο Μωυσής το μισό του αίματος, το έχυσε σε κρατήρες, ενώ το άλλο μισό του αίματος το έχυσε προς το θυσιαστήριο. Και αφού πήρε το βιβλίο της διαθήκης, διάβασε στα αυτιά του λαού, και είπαν, όλα όσα μίλησε ο Κύριος, θα κάνουμε και θα ακούσουμε. Ο Μωυσής, αφού πήρε το αίμα, το ράντισε επάνω στο λαό και είπε: Ιδού το αίμα της διαθήκης που έκανε ο Κύριος μαζί σας σχετικά με όλα αυτά τα λόγια.

Και ανέβη ο Μωυσής και ο Ααρών, και ο Ναδάβ, και ο Αβιούδ, και εβδομήκοντα από τη γερουσία του Ισραήλ. Και είδα τον τόπο όπου στεκόταν ο Θεός του Ισραήλ, και αυτά που ήταν κάτω από τα πόδια του ήταν σαν έργο από σαπφείρινη πλίνθο, και όπως η μορφή του στερεώματος του ουρανού στην καθαρότητά του. Και από τους επιλέκτους του Ισραήλ δεν πέθανε ούτε ένας, και εμφανίστηκαν στον τόπο του Θεού, και έφαγαν και ήπιαν. Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, ανέβα προς εμένα στο όρος, και να είσαι εκεί, και θα σου δώσω τις λίθινες πλάκες, τον νόμο και τις εντολές, τις οποίες έγραψα για να τις νομοθετήσω σε αυτούς. Και σηκώθηκε ο Μωυσής και ο Ιησούς που στεκόταν δίπλα του, και ανέβηκαν στο όρος του Θεού. Και στους πρεσβυτέρους είπαν: Μείνετε ήσυχoi εδώ, έως ότου επιστρέψουμε προς εσάς, και ιδού ο Ααρών και ο Ωρ είναι μαζί σας· εάν σε κάποιον συμβεί κρίση, ας

πλησιάσουν σε αυτούς. Και ανέβη ο Μωυσής και ο Ιησούς στο όρος, και η νεφέλη κάλυψε το όρος. Και κατέβηκε η δόξα του Θεού επάνω στο όρος Σινά, και το κάλυψε η νεφέλη έξι ημέρες, και κάλεσε ο Κύριος τον Μωυσή την έβδομη ημέρα από τη μέση της νεφέλης. Το είδος της δόξης του Κυρίου ήταν σαν φωτιά που έκαιγε πάνω στην κορυφή του βουνού, μπροστά στους γιους του Ισραήλ. Και μπήκε ο Μωυσής στη μέση του σύννεφου, και ανέβηκε στο βουνό, και ήταν εκεί στο βουνό σαράντα

25

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Είπα στους υιούς του Ισραήλ, και πάρτε απαρχές από όλους όσους το επιθυμεί η καρδιά τους, και θα λάβετε τις απαρχές μου. Και αυτή είναι η απαρχή που θα λάβετε από αυτούς: χρυσάφι, και ασήμι, και χαλκό, και υάκινθο, και πορφύρα, και κόκκινο διπλό, και βύσσο κεκλωσμένη, και τρίχες αίγιες, και δέρματα κριών βαμμένα κόκκινα, και δέρματα υακίνθινα, και ξύλα άσηπτα και λίθους Σαρδίου, και λίθους για τη χάραξη για την επωμίδα, και τον ποδήρη. Και θα μου κάνεις αγίασμα, και θα εμφανιστώ σε σας. Και θα μου κάνεις σύμφωνα με όλα όσα σου δείχνω στο όρος, το παράδειγμα της σκηνής και το παράδειγμα όλων των σκευών της, έτσι θα κάνεις. Και θα κατασκευάσεις κιβωτό μαρτυρίου από άσηπτα ξύλα, δύο πήχεων και ήμισυ το μήκος, και πήχεος και ήμισυ το πλάτος, και πήχεως και ήμισυ το ύψος. Και θα την επικαλύψεις με καθαρό χρυσό, μέσα και έξω θα την επικαλύψεις, και θα κάνεις σε αυτήν χρυσά στρεπτά κυματοειδή διακοσμήματα γύρω-γύρω. Και θα κατασκευάσεις σε αυτήν τέσσερα χρυσά δακτυλίδια, και θα τα τοποθετήσεις στις τέσσερις πλευρές, δύο δακτυλίδια στη μία πλευρά, και δύο δακτυλίδια στη δεύτερη πλευρά. Θα κάνεις δε φορεία από άσηπτα ξύλα, και θα τα επικαλύψεις με χρυσό. Και θα εισάξεις τους αναφορείς στους

δακτυλίους που είναι στα πλευρά της κιβωτού, για να σηκώνεις την κιβωτό με αυτούς. Στα δακτύλια της κιβωτού θα παραμένουν οι αναφορές ακίνητοι. Και θα βάλεις μέσα στην κιβωτό τα μαρτύρια που θα σου δώσω. Και θα κάνεις ιλαστήριο κάλυμμα από καθαρό χρυσό, δύο πηχών και μισού το μήκος, και πήχεως και μισού το πλάτος. Και θα κάνεις δύο χερουβίμ από σφυρήλατο χρυσό, και θα τα τοποθετήσεις και από τις δύο πλευρές του ιλαστηρίου. Θα γίνει ένας χερούβ από την πλευρά αυτή, και ένας χερούβ από τη δεύτερη πλευρά του ιλαστηρίου, και θα κάνεις τους δύο χερουβίμ επάνω στις δύο πλευρές. Θα είναι τα χερουβίμ εκτείνοντα τις πτέρυγες επάνωθεν, συσκιάζοντα με τις πτέρυγές τους επί του ιλαστηρίου, και τα πρόσωπά τους το ένα προς το άλλο· προς το ιλαστήριο θα είναι τα πρόσωπα των χερουβίμ. Και θα τοποθετήσεις το ιλαστήριο επάνω στην κιβωτό από πάνω, και μέσα στην κιβωτό θα βάλεις τα μαρτύρια που θα σου δώσω. Και θα γνωσθώ σε εκεί, και θα σου μιλήσω από πάνω από το ιλαστήριο, ανάμεσα στα δύο χερουβίμ που βρίσκονται επάνω στην κιβωτό του μαρτυρίου, και σύμφωνα με όλα όσα θα σου διατάξω προς τους υιούς του Ισραήλ. Και θα κάνεις μια χρυσή τράπεζα από καθαρό χρυσό, δύο πηχών το μήκος, και ενός πήχη το εύρος, και ενός πήχη και μισού το ύψος. Και θα κάνεις σε αυτήν στρεπτά χρυσά κυμάτια τριγύρω, και θα κάνεις σε αυτήν μια στεφάνη μιας παλάμης τριγύρω.

Και θα κάνεις ένα στριφτό κυμάτιο γύρω από τη στεφάνη. Και θα κάνεις τέσσερα χρυσά δαχτυλίδια, και θα τοποθετήσεις τα τέσσερα δαχτυλίδια στα τέσσερα μέρη των ποδιών της κάτω από το στεφάνι. Και θα είναι οι δακτύλιοι σε θήκες για τα αναφορές, ώστε να σηκώνουν με αυτά το τραπέζι. Και θα φτιάξεις τους αναφορές από άφθαρτα ξύλα, και θα τους επικαλύψεις με καθαρό χρυσό, και θα μεταφέρεται με αυτούς η τράπεζα. Και θα κάνεις τα πιάτα της, τα θυμιατήρια, τα σπονδεία και τα κύπελλα,

στα οποία θα χύνεις, από καθαρό χρυσό θα τα κάνεις. Και θα τοποθετήσεις επάνω στο τραπέζι άρτους της προσφοράς ενώπιόν μου διαρκώς.

Και θα κάνεις μια λυχνία από καθαρό χρυσό, σφυρήλατη θα κάνεις τη λυχνία· το στέλεχός της, οι κλαδίσκοι, οι κρατήρες, οι σφαιρωτήρες και τα κρίνα θα είναι από αυτήν. Έξι δε κλαδιά εκπορεύονται από τις πλευρές, τρία κλαδιά της λυχνίας από τη μία πλευρά της, και τρία κλαδιά της λυχνίας από τη δεύτερη πλευρά. Και τρία κύπελλα σχηματισμένα σε σχήμα αμυγδάλου, στον ένα κλάδο με σφαιρωτήρα και κρίνο, έτσι και στους έξι κλάδους που εξέρχονται από τη λυχνία. Και στη λυχνία υπήρχαν τέσσερις κρατήρες σχηματισμένοι σαν αμύγδαλα, στον ένα κλάδο σφαιρωτήρες, και τα κρίνα της. Ο σφαιρωτήρας κάτω από τους δύο καλαμίσκους από αυτήν, και σφαιρωτήρας κάτω από τους τέσσερις καλαμίσκους από αυτήν, έτσι για τους έξι καλαμίσκους που εξέρχονται από τη λυχνία, και στη λυχνία τέσσερις κρατήρες διαμορφωμένοι σε σχήμα καρδιού. Οι σφαιρωτήρες και οι καλαμίσκοι ας είναι από αυτήν, όλη σφυρήλατη από ένα καθαρό χρυσό. Και θα φτιάξεις τους λύχνους της επτά, και θα τοποθετήσεις τους λύχνους, και θα φωτίζουν από τη μία πλευρά. Και θα κάνεις το θυμιατήρι της και τις βάσεις της από καθαρό χρυσό. Όλα αυτά τα σκεύη ήταν ένα τάλαντο καθαρού χρυσού. Πρόσεχε, θα κάνεις σύμφωνα με το πρότυπο που σου δείχθηκε στο βουνό.

26

Και θα κάνεις τη σκηνή από δέκα αυλαίες εκ βύσσου κεκλωσμένης, και υακίνθου, και πορφύρας, και κοκκίνου κεκλωσμένου· με χερουβίμ, έργο υφαντό, θα τις κάνεις. Το μήκος της μίας αυλαίας θα είναι είκοσι οκτώ πήχεις, και το πλάτος

τεσσάρων πήχεων θα είναι η μία αυλαία· το ίδιο μέτρο θα είναι για όλες τις αυλαίες. Πέντε δε αυλαίες θα είναι η μία δίπλα στην άλλη, και πέντε αυλαίες θα είναι ενωμένες η μία με την άλλη. Και θα κάνεις σε αυτές αγκύλες μπλε στο χείλος της μιας αυλαίας, από το ένα μέρος για την ένωση, και έτσι θα κάνεις στο χείλος της εξωτερικής αυλαίας προς τη δεύτερη ένωση. Πενήντα θηλιές θα κάνεις στην μία αυλαία, και πενήντα θηλιές θα κάνεις στο μέρος της αυλαίας κατά την ένωση της δεύτερης, αντίθετες, πέφτοντας η μία στην άλλη σε κάθε μία. Και θα κάνεις πενήντα χρυσούς κρίκους, και θα συνάψεις τις αυλαίες τη μία με την άλλη με τους κρίκους, και θα είναι η σκηνή μία. Και θα κάνεις δέρματα τριχωτά ως κάλυμμα επί της σκηνής· έντεκα δέρματα θα κάνεις αυτά. Το μήκος της μιας δέρρης, τριάντα πηχών, και το εύρος της μιας δέρρης, τεσσάρων πηχών, το ίδιο μέτρο θα είναι για τις έντεκα δέρρεις. Και θα ενώσεις τις πέντε δέρρεις μεταξύ τους, και τις έξι δέρρεις μεταξύ τους, και θα διπλώσεις την έκτη δέρρη στο μπροστινό μέρος της σκηνής. Και θα κάνεις πενήντα αγκύλες στο χείλος της μιας δέρρεως, της που είναι ανάμεσα κατά τη συμβολή, και πενήντα αγκύλες θα κάνεις στο χείλος της δέρρεως της δεύτερης που συνάπτεται.

Και θα κάνεις πενήντα χάλκινους κρίκους, και θα ενώσεις τους κρίκους από τις αγκύλες, και θα ενώσεις τα δέρματα, και θα είναι ένα. Και θα βάλεις κάτω το πλεονάζον στις δέρρεις της σκηνής· το ήμισυ της δέρρεως, το υπολειπόμενο, θα το καλύψεις προς το πλεονάζον των δέρρεων της σκηνής, θα το καλύψεις πίσω από τη σκηνή. Ένα πήχη από αυτό και ένα πήχη από αυτό, από το υπερέχον των δερμάτων, από το μήκος των δερμάτων της σκηνής, θα είναι καλύπτοντας τα πλάγια της σκηνής από εδώ και από εκεί, ώστε να καλύπτει. Και θα κάνεις κάλυμμα για τη σκηνή από δέρματα κριών βαμμένα κόκκινα, και επικαλύμματα από δέρματα νακίνθινα από επάνω.

Και θα κατασκευάσεις στύλους της σκηνής από άσηπτα ξύλα. Θα κάνεις τον ένα στύλο δέκα πηχών, και το πλάτος του ενός στύλου ενός πήχη και μισού. Δύο αγκωνίσκους στον στύλο τον ένα, που αντιστοιχούν ο ένας στον άλλο, έτσι θα κάνεις σε όλους τους στύλους της σκηνής. Και θα κάνεις στύλους για τη σκηνή, είκοσι στύλους από την πλευρά που είναι προς Βορράν. Και σαράντα αργυρές βάσεις θα κάνεις για τους είκοσι στύλους, δύο βάσεις για τον ένα στύλο και στα δύο μέρη του, και δύο βάσεις για τον ένα στύλο και στα δύο μέρη του. Και η δεύτερη πλευρά προς τον Νότο, είκοσι στύλους, Και σαράντα βάσεις τους αργυρές, δύο βάσεις για τον ένα στύλο και στα δύο μέρη του, και δύο βάσεις για τον ένα στύλο και στα δύο μέρη του. Και από τα πίσω της σκηνής κατά το μέρος το προς τη θάλασσα θα κάνεις έξι στύλους. Και θα κάνεις δύο στύλους επί των γωνιών της σκηνής από τα οπίσθια. Και θα είναι εξήσου από κάτω, κατά το ίδιο θα είναι ίσες από τις κεφαλές προς μία ένωση, έτσι θα κάνεις και στις δύο γωνίες, ας είναι ίσες. Και θα είναι οκτώ στύλοι, και οι βάσεις τους αργυρές δεκαέξι, δύο βάσεις για τον ένα στύλο και στα δύο μέρη του, και δύο βάσεις για τον ένα στύλο. Και θα κάνεις μοχλούς από άσηπτα ξύλα, πέντε για τον ένα στύλο από τη μία πλευρά της σκηνής, Και πέντε μοχλούς στον στύλο της μιας πλευράς της σκηνής της δεύτερης, και πέντε μοχλούς στον στύλο της πίσω πλευράς της σκηνής της προς τη θάλασσα. Και ο μεσαίος μοχλός ανάμεσα στους στύλους ας εκτείνεται από τη μία πλευρά στην άλλη πλευρά. Και τους στύλους θα τους επικαλύψεις με χρυσό, και τους δακτυλίους θα τους κάνεις χρυσούς, στους οποίους θα εισάξεις τους μοχλούς, και θα επικαλύψεις τους μοχλούς με χρυσό. Και θα στήσεις τη σκηνή σύμφωνα με τον τύπο που σου δείχθηκε στο όρος.

Και θα κάνεις ένα καταπέτασμα από υάκινθο, πορφύρα, κόκκινο κεκλωσμένο και βύσσο νενησμένη· θα το κάνεις υφαντό

έργο με χερουβίμ. Και θα το τοποθετήσεις επάνω σε τέσσερις άφθαρτους στύλους επιχρυσωμένους με χρυσάφι, και τα κιονόκρανά τους χρυσά, και οι βάσεις τους τέσσερις ασημένιες. Και θα θέσεις το καταπέτασμα επάνω στους στύλους, και θα εισάγεις εκεί, στο εσωτερικό του καταπετάσματος, την κιβωτό του μαρτυρίου, και το καταπέτασμα θα διαχωρίζει για σας ανάμεσα στο άγιο και ανάμεσα στο άγιο των αγίων. Και θα καλύψεις με το καταπέτασμα την κιβωτό της μαρτυρίας στο Άγιο των Αγίων. Και θα τοποθετήσεις την τράπεζα έξω από το καταπέτασμα, και τη λυχνία απέναντι από την τράπεζα στο μέρος της σκηνής που είναι προς το Νότο, και την τράπεζα θα τοποθετήσεις στο μέρος της σκηνής που είναι προς το Βορρά. Και θα κάνεις κάλυμμα για την θύρα της σκηνής από υάκινθο, και πορφύρα, και κόκκινο κεκλωσμένο, και βύσσο κεκλωσμένη, έργο κεντητού. Και θα κάνεις για το καταπέτασμα πέντε στύλους, και θα τους επιχρυσώσεις με χρυσάφι, και οι κεφαλίδες τους θα είναι χρυσές, και θα χυτεύσεις για αυτούς πέντε χάλκινες βάσεις.

27

Και θα κατασκευάσεις θυσιαστήριο από άφθαρτα ξύλα, πέντε πηχών το μήκος και πέντε πηχών το πλάτος· τετράγωνο θα είναι το θυσιαστήριο, και τριών πηχών το ύψος του. Και θα κάνεις τα κέρατα επί των τεσσάρων γωνιών· εξ αυτού θα είναι τα κέρατα, και θα τα καλύψεις με χαλκό. Και θα κάνεις στεφάνη για το θυσιαστήριο, και τον καλυπτήρα του, και τις φιάλες του, και τις κρεάγρες του, και το πυρείο του, και όλα τα σκεύη του θα τα κάνεις χάλκινα. Και θα κάνεις σε αυτόν μια χάλκινη εσχάρα με δικτυωτή εργασία, και θα κάνεις στην εσχάρα τέσσερα χάλκινα δακτυλίδια κάτω από τις τέσσερις πλευρές. Και θα τοποθετήσεις αυτούς κάτω από την εσχάρα του θυσιαστηρίου από κάτω, και η εσχάρα θα φτάνει μέχρι τη μέση του θυσιαστηρίου. Και θα κάνεις

για το θυσιαστήριο αναφορείς από άσπηπτα ξύλα, και θα τους επενδύσεις με χαλκό. Και θα εισάξεις τους αναφορείς στους δακτυλίους, και ας είναι οι αναφορείς κατά τις πλευρές του θυσιαστηρίου κατά το σήκωμα αυτού. Κοίλο και συνιδωτό θα το κάνεις, σύμφωνα με αυτό που σου δείχθηκε στο όρος· έτσι θα το κάνεις. Και θα κάνεις αυλή για τη σκηνή· στην πλευρά προς Νότο, ιστία της αυλής από βύσσο κεκλωσμένη, μήκους εκατό πηχών για τη μία πλευρά. Και οι στύλοι τους είκοσι, και οι βάσεις τους είκοσι χάλκινες, και οι κρίκοι τους και οι ψαλίδες αργυρές. Έτσι στην πλευρά προς την ανατολή, κουρτίνες εκατό πηχών μήκος, και οι στύλοι τους είκοσι, και οι βάσεις τους είκοσι χάλκινες, και τα κρίκια και οι άγκιστρα των στύλων, και οι βάσεις τους επικαλυμμένες με ασήμι. Το πλάτος της αυλής προς τη θάλασσα είχε παραπετάσματα πενήντα πηχών, οι στύλοι τους ήταν δέκα, και οι βάσεις τους δέκα. Και το πλάτος της αυλής της προς Νότον, κουρτίνες πενήντα πηχών, στύλοι αυτών δέκα, και βάσεις αυτών δέκα. Και δεκαπέντε πηχών το ύψος των παραπετασμάτων στη μία πλευρά, οι στύλοι τους τρεις, και οι βάσεις τους τρεις. Και η δεύτερη πλευρά δεκαπέντε πηχών, το ύψος των παραπετασμάτων, οι στύλοι τους τρεις και οι βάσεις τους τρεις. Και στην πύλη της αυλής υπήρχε κάλυμμα, είκοσι πηχών το ύψος, από υάκινθο και πορφύρα και κόκκινο κεκλωσμένο και βύσσο κεκλωσμένη με την ποικιλία του κεντητή, οι στύλοι τους τέσσερις και οι βάσεις τους τέσσερις. Όλοι οι στύλοι της αυλής τριγύρω ήταν επενδυμένοι με ασήμι, και τα κιονόκρανά τους ήταν ασημένια, και οι βάσεις τους χάλκινες. Το μήκος της αυλής εκατό επί εκατό, και το εύρος πενήντα επί πενήντα, και το ύψος πέντε πηχών από λεπτό λινό στριμμένο, και οι βάσεις τους χάλκινες. Και όλη η κατασκευή και όλα τα εργαλεία και οι πάσσαλοι της αυλής ήταν χάλκινοι.

Και συ σύνταξε τους υιούς του Ισραήλ, και ας λάβουν σε λάδι από ελαιές, άτρυγο, καθαρό, κεκομμένο για φως να καύσουν, ώστε να καίεται ο λύχνος διαπαντός. Στη σκηνή του μαρτυρίου, έξω από το καταπέτασμα που είναι επάνω στη διαθήκη, θα το καίει ο Ααρών και οι γιοι του από το βράδυ μέχρι το πρωί, ενώπιον του Κυρίου· νόμιμο αιώνιο για τις γενεές σας από τους γιους του Ισραήλ.

28

Και συ προσάγαγε προς τον εαυτό σου τον Ααρών τον αδελφό σου, και τους υιούς του, από τους υιούς του Ισραήλ, για να ιερατεύουν σε μένα: τον Ααρών, και τον Ναδάβ, και τον Αβιούδ, και τον Ελεάζαρ, και τον Ιθάμαρ, υιούς του Ααρών. Και θα κάνεις μια αγία στολή για τον Ααρών, τον αδελφό σου, για τιμή και δόξα. Και συ μίλησε σε όλους τους σοφούς στη διάνοια, τους οποίους γέμισα με πνεύμα σοφίας και αντίληψης, και θα κατασκευάσουν την ιερή στολή του Ααρών για το άγιο, με την οποία θα μου ιερατεύει. Και αυτές είναι οι στολές, τις οποίες θα κατασκευάσουν: το περιστήθιο, και την επωμίδα, και τον ποδήρη, και χιτώνα υφαντό, και κίδαρη, και ζώνη· και θα κατασκευάσουν ιερές στολές για τον Ααρών και τους γιους του, για να μου ιερατεύουν. Και αυτοί θα λάβουν το χρυσάφι, τον υάκινθο, την πορφύρα, το κόκκινο και το λινό ύφασμα. Και θα κάνουν την επωμίδα από στριμμένο λινό ύφασμα, έργο υφαντό κεντητό. Δύο έπωμίδες που συνέχουν θα είναι σε αυτό, η μία με την άλλη, προσαρμοσμένες στα δύο μέρη. Και το ύφασμα των επωμίδων που είναι επάνω σε αυτό, κατά την κατασκευή του, θα είναι από καθαρό χρυσάφι, και υάκινθο, και πορφύρα, και κόκκινο νήμα, και λεπτό λινό κλωσμένο. Και θα λάβεις τους δύο λίθους, λίθους σμαράγδου, και θα χαραξείς σε αυτούς τα ονόματα των υιών του Ισραήλ. Έξι ονόματα επάνω στην πέτρα την μία, και τα έξι

ονόματα τα υπόλοιπα επάνω στην πέτρα τη δεύτερη σύμφωνα με τις γενιές τους. Έργο τέχνης λιθοξοΐας, χάραγμα σφραγίδας θα χαράξεις τους δύο λίθους επί των ονομάτων των υιών Ισραήλ. Και θα θέσεις τους δύο λίθους επί των ώμων της επωμίδος· λίθοι μνημοσύνου είναι για τους υιούς Ισραήλ, και θα αναλάβει ο Ααρών τα ονόματα των υιών Ισραήλ έναντι Κυρίου επί των δύο ώμων αυτού, μνημόσυνο για αυτούς. Και θα κάνεις ασπιδίσκες από καθαρό χρυσό. Και θα κάνεις δύο κροσσωτά από καθαρό χρυσό, καταμεμιγμένα με άνθη, έργο πλοκής, και θα επιθέσεις τα κροσσωτά τα πεπλεγμένα επάνω στις ασπιδίσκες, κατά τις παρωμίδες τους από τα εμπρόσθια.

Και θα κάνεις το λογείο των κρίσεων, έργο κεντητό, κατά τον ρυθμό της επωμίδας θα το κάνεις από χρυσάφι, και υάκινθο, και πορφύρα, και κόκκινο νήμα, και λεπτό λινό νήμα. Θα το κάνεις τετράγωνο· θα είναι διπλό, μια σπιθαμή το μήκος του και μια σπιθαμή το εύρος. Και θα υφάνεις σε αυτό ύφασμα κατάλιθο τετράστιχο· στίχος λίθων θα είναι σάρδιο, τοπάζιο και σμαράγδι, ο πρώτος στίχος. Και η δεύτερη σειρά, άνθρακας, και σάπφειρος, και ίασις. Και η τρίτη σειρά: λιγύριο, αχάτης, αμέθυστος. Και η τέταρτη σειρά, χρυσόλιθος, και βήρυλλος, και ονύχιο, περικαλυμμένα με χρυσό, δεμένα σε χρυσό, ας είναι κατά τη σειρά τους. Και οι λίθοι ας είναι από τα ονόματα των υιών του Ισραήλ, δώδεκα κατά τα ονόματά τους, χαραγμένοι σαν σφραγίδες, ο καθένας κατά το όνομα, ας είναι για τις δώδεκα φυλές. Και θα κάνεις επάνω στο λόγιο κροσσούς συμπεπλεγμένους, έργο αλυσιδωτό από καθαρό χρυσίο. Και θα λάβει ο Ααρών τα ονόματα των υιών του Ισραήλ επί του λογείου της κρίσεως επί του στήθους του, εισερχόμενος στο άγιο ως μνημόσυνο ενώπιον του Θεού. Και θα επιθέσεις επί το λογείον της κρίσεως την δήλωση και την αλήθεια, και θα είναι επί του στήθους του Ααρών, όταν εισπορεύεται εις το άγιο ενώπιον Κυρίου, και θα φέρει ο Ααρών

τις κρίσεις των υιών του Ισραήλ επί του στήθους ενώπιον Κυρίου διαπαντός. Και θα κάνεις έναν υποδύτη ποδήρη, όλο υακίνθινο. Και θα είναι το άνοιγμα από αυτό στη μέση, έχοντας χείλος γύρω από το άνοιγμα, έργο υφαντό, την ένωση υφασμένη μαζί από αυτό, ώστε να μην σχιστεί. Και θα κάνεις κάτω από το λώμα του υποδύτου, σαν ανθισμένη ροδιά, ροδάκια από υάκινθο και πορφύρα και κόκκινο κλωσμένο και λεπτό λινό συνυφασμένο, γύρω από το λώμα του υποδύτου, με την ίδια μορφή χρυσά ροδάκια και κώδωνες ανάμεσά τους ολόγυρα. Ανάμεσα σε χρυσό ροδάκινο, δώδωνα και λουλούδι επάνω στο στρίφωμα του υποδύτη ολόγυρα, Και θα είναι ακουστή η φωνή του Ααρών όταν λειτουργεί, καθώς εισέρχεται στο άγιο ενώπιον του Κυρίου και καθώς εξέρχεται, ώστε να μην πεθάνει. Και θα φτιάξεις ένα πέταλο από καθαρό χρυσό, και θα χαράξεις σε αυτό χάραγμα σφραγίδας: Αγίασμα Κυρίου. Και θα το τοποθετήσεις επάνω σε στριφτό υάκινθο, και θα είναι επάνω στη μίτρα, στο μπροστινό μέρος της μίτρας θα είναι. Και θα είναι επί του μετώπου του Ααρών, και θα εξάρει ο Ααρών τα αμαρτήματα των αγίων, όσα αν αγιάσουν οι υιοί του Ισραήλ από κάθε δώμα των αγίων τους, και θα είναι επί του μετώπου του Ααρών διαπαντός δεκτόν σε αυτούς ενώπιον Κυρίου.

Και τα στολίδια των χιτώνων από βύσσο, και θα κάνεις μίτρα από βύσσο, και ζώνη θα κάνεις, έργο κεντητού. Και στους γιους του Ααρών θα κάνεις χιτώνες και ζώνες, και κιδάρεις θα κάνεις σε αυτούς για τιμή και δόξα. Καὶ θα ντύσεις αὐτὰ τὸν Ααρών τὸν ἀδελφὸ σου, καὶ τοὺς υἱοὺς του μαζί του, καὶ θα τοὺς χρίσεις, καὶ θα γεμίσεις τὰ χέρια τους, καὶ θα τοὺς ἀγιάσεις, ἵνα μοῦ ἱερατεύουν. Και θα κάνεις σε αυτούς λινά περισκελή για να καλύψουν τη γύμνια του σώματός τους, από τη μέση έως τους μηρούς θα είναι. Και θα έχει ο Ααρών αυτά και οι υιοί του, όταν εισέρχονται στη σκηνή του μαρτυρίου, ή όταν πλησιάζουν να

λειτουργήσουν προς το θυσιαστήριο του αγίου, και δεν θα φέρουν επάνω τους αμαρτία, ώστε να μην πεθάνουν· νόμιμο αιώνιο σε αυτόν, και στο σπέρμα του μαζί του.

29

Και αυτά είναι τα οποία θα κάνεις σε αυτούς, θα αγιάσεις αυτούς, ώστε να ιερατεύουν σε εμένα. Θα πάρεις δε ένα μοσχαρακι από βόδια και δύο κριάρια άμωμα. Και άρτους αζύμους πεφυραμένους εν ελαίω, και λάγανα άζυμα κεχρισμένα εν ελαίω· σεμίδαλιν εκ πυρών θα ποιήσεις αυτά. Και θα τοποθετήσεις αυτά σε ένα καλάθι, και θα τα προσφέρεις μαζί με το καλάθι, και το μοσχάρι, και τους δύο κριούς. Και τον Ααρών και τους γιους του θα τους φέρεις στις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου, και θα τους λούσεις με νερό. Και αφού πάρεις τις στολές, θα ντύσεις τον Ααρών, τον αδελφό σου, με τον ποδήρη χιτώνα, την επωμίδα και το λογέιον, και θα συνάψεις σε αυτόν το λογέιον με την επωμίδα. Και θα βάλεις το περικεφαλαίο στο κεφάλι του, και θα τοποθετήσεις την ιερή πλάκα πάνω στο περικεφαλαίο. Και θα λάβεις το λάδι του χρίσματος, και θα το επιχύσεις επί την κεφαλή του, και θα τον χρίσεις. Και θα φέρεις τους γιους του και θα τους ντύσεις χιτώνες. Και θα τους ζώσεις με τις ζώνες, και θα τους περιθέσεις τα περικεφαλαία, και θα έχουν ιερατεία σε μένα για τον αιώνα, και θα τελειώσεις τα χέρια του Ααρών και τα χέρια των υιών του. Και θα φέρεις τον μόσχο στις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου, και θα επιθέσουν ο Ααρών και οι υιοί του τα χέρια τους επάνω στο κεφάλι του μόσχου, ενώπιον του Κυρίου, δίπλα στις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου. Και θα σφάξεις τον μόσχο μπροστά στον Κύριο, δίπλα στις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου. Και θα λάβεις από το αίμα του μόσχου και θα το θέσεις επάνω στα κέρατα του θυσιαστηρίου με το δάχτυλό σου, το δε υπόλοιπο αίμα όλο θα το εκχύσεις κοντά στη βάση του

θυσιαστηρίου. Και θα λάβεις όλο το λίπος που είναι επάνω στην κοιλία, και τον λοβό του ήπατος, και τους δύο νεφρούς, και το λίπος που είναι επάνω τους, και θα τα επιθέσεις επάνω στο θυσιαστήριο. Τα δε κρέατα του μόσχου, και το δέρμα, και την κόπρω θα κατακαύσεις με φωτιά έξω από το στρατόπεδο, γιατί είναι αμαρτίας.

Και θα πάρεις τον ένα κριό, και θα επιθέσουν ο Ααρών και οι γιοι του τα χέρια τους επάνω στο κεφάλι του κριού. Και θα τον σφάξεις, και αφού πάρεις το αίμα, θα το χύσεις γύρω στο θυσιαστήριο. Και θα κόψεις τον κριό σε κομμάτια κατά μέλη, και θα πλύνεις τα εντόσθια και τα πόδια με νερό, και θα τα τοποθετήσεις πάνω στα κομμάτια μαζί με το κεφάλι. Και θα προσφέρεις ολόκληρο τον κριό επάνω στο θυσιαστήριο, ολοκαύτωμα στον Κύριο για ευωδία, θυμίαμα στον Κύριο είναι. Και θα πάρεις το δεύτερο κριάρι, και ο Ααρών και οι γιοι του θα βάλουν τα χέρια τους πάνω στο κεφάλι του κριαριού. Και θα σφάξεις αυτόν, και θα λάβεις από το αίμα του, και θα το επιθέσεις επάνω στον λοβό του δεξιού αυτιού του Ααρών, και επάνω στο άκρο της δεξιάς χειρός, και επάνω στο άκρο του δεξιού ποδιού, και επάνω στους λοβούς των δεξιών αυτιών των υιών του, και επάνω στα άκρα των δεξιών χειρών τους, και επάνω στα άκρα των δεξιών ποδιών τους. Και θα λάβεις από το αίμα του θυσιαστηρίου και από το έλαιο της χρίσεως, και θα ραντίσεις επί τον Ααρών και επί τη στολή του, και επί τους υιούς του και επί τις στολές των υιών του μαζί του, και θα αγιασθεί αυτός και η στολή του, και οι υιοί του και οι στολές των υιών του μαζί του. Το δε αίμα του κριού θα το προσχύσεις προς το θυσιαστήριον κύκλω. Και θα λάβεις από τον κριό το λίπος του, και το λίπος που καλύπτει την κοιλία, και τον λοβό του ήπατος, και τους δύο νεφρούς, και το λίπος που είναι επάνω τους, και τον δεξιό βραχίονα, γιατί αυτή είναι η τελείωση. Και ένα ψωμί από λάδι, και ένα πλακούντα από το καλάθι των

αζύμων που είχαν τεθεί μπροστά στον Κύριο. Και θα τοποθετήσεις τα πάντα επάνω στα χέρια του Ααρών, και επάνω στα χέρια των γιων του, και θα τα αφιερώσεις ως προσφορά ενώπιον του Κυρίου. Και θα τα πάρεις από τα χέρια τους, και θα τα προσφέρεις επάνω στο θυσιαστήριο της ολοκαύτωσης για οσμή ευωδίας ενώπιον του Κυρίου· είναι προσφορά στον Κύριο. Και θα λάβεις το στηθύνιο από τον κριό της τελειώσεως, ο οποίος είναι του Ααρών, και θα το αφορίσεις ως αφόρισμα έναντι του Κυρίου, και θα είναι σε σένα ως μερίδα. Καὶ θὰ ἀγιάσεις τὸ στηθύνιον προσφορᾶς καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, ὁ ὅποιος ἀφωρίσθη καὶ ὁ ὅποιος ἀφηρέθη ἀπὸ τὸν κριὸ τῆς τελειώσεως ἀπὸ τὸν Ἀαρὼν καὶ ἀπὸ τοὺς υἱοὺς του. Και θα είναι για τον Ααρών και τους γιους του αἰώνιο νόμιμο από τους γιους του Ισραήλ, γιατί είναι αυτό αφόρισμα, και θα είναι αφαίρεμα από τους γιους του Ισραήλ από τα θύματα των ειρηνικῶν προσφορῶν των γιων του Ισραήλ, αφαίρεμα στον Κύριο.

Και η ιερή στολή, η οποία είναι του Ααρών, θα περάσει στους γιους του μετά από αυτόν, για να χρισθούν με αυτήν και να καθιερωθούν. Επτά ημέρες θα τα ενδύσει ο ιερέας που θα τον αντικαταστήσει από τους γιους του, ο οποίος θα εισέλθει στη σκηνή του μαρτυρίου για να λειτουργήσει στα ἅγια. Και θα λάβεις τον κριό της τελείωσης, και θα βράσεις τα κρέατα σε ἅγιο τόπο. Και θα φάνε ο Ααρών και οι υιοί του τα κρέατα του κριού και τους ἄρτους που είναι στο καλάθι, δίπλα στις θύρες της σκηνῆς του μαρτυρίου. Θα φάνε αυτά με τα οποία αγιάστηκαν, για να καθιερωθούν, να αγιαστούν, και αλλογενής δεν θα φάει από αυτά, διότι είναι ἅγια. Εάν δε καταλειφθεῖ κάτι από τα κρέατα της θυσίας της τελείωσης και από τους ἄρτους μέχρι το πρωί, θα κατακαύσεις τα υπόλοιπα με φωτιά· δεν θα φαγωθεῖ, διότι είναι ἁγίασμα.

Και θα κάνεις στον Ααρών και στους γιους του έτσι, σύμφωνα με όλα όσα σου διέταξα· επτά ημέρες θα καθιερώσεις τα χέρια τους. Και το μοσχάρι της αμαρτίας θα το κάνεις τη μέρα του καθαρισμού, και θα καθαρίσεις το θυσιαστήριο όταν το αγιάζεις επάνω σε αυτό, και θα το χρίσεις ώστε να το αγιάσεις. Επτά ημέρες θα καθαρίσεις το θυσιαστήριο και θα το αγιάσεις, και το θυσιαστήριο θα είναι άγιο των αγίων· κάθε ο αφόρμενος του θυσιαστηρίου θα αγιασθεί. Και αυτά είναι τα οποία θα κάνεις επί του θυσιαστηρίου: αμνούς ενιαυσίους αμώμους, δύο την ημέραν επί το θυσιαστήριον ενδελεχώς, κάρπωμα ενδελεχισμού.

Τὸν ἓνα ἀμνὸ θὰ τὸν προσφέρεις τὸ πρῶτῳ, καὶ τὸν δεῦτερο ἀμνὸ θὰ τὸν προσφέρεις τὸ ἀπόγευμα. Καὶ ἓνα δέκατο σεμιδάλεως αναμειγμένης σε λάδι κτυπημένο, τὸ τέταρτο τοῦ ἴν, καὶ σπονδὴ τὸ τέταρτο τοῦ ἴν κρασιοῦ γιὰ τὸ ἓνα ἀμνὸ. Καὶ τὸν δεῦτερο ἀμνὸ θὰ τὸν προσφέρεις τὸ ἀπόγευμα, σύμφωνα με τὴν πρωινὴ θυσία καὶ σύμφωνα με τὴ σπονδὴ τοῦ, θὰ τὸν κάνεις γιὰ ευωδιαστὴ οσμή, προσφορά στὸν Κύριο. Θυσία ενδελεχισμοῦ εἰς γενεάς υμῶν, ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐναντὶ Κυρίου, ἐν οἷς θὰ γνωσθῶ σε ἐκεῖ, ὥστε νὰ σου μιλήσω. Καὶ θὰ διατάξω ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ θὰ αγιασθῶ ἐν τῇ δόξῃ μου. Καὶ θὰ αγιάσω τὴ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ θὰ αγιάσω τὸν Ααρών καὶ τοὺς γιους τοῦ, γιὰ νὰ μου ιερατεύουν. Καὶ θὰ ἐπικληθῶ ἀνάμεσα τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ θὰ εἶμαι Θεὸς τοὺς. Καὶ θὰ γνωρίσουν ὅτι ἐγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεὸς τοὺς, ποὺ τοὺς ἔβγαλα ἀπὸ τὴ γῆ τῆς Αἰγύπτου, γιὰ νὰ ἐπικληθῶ σε αὐτοὺς καὶ νὰ εἶμαι Θεὸς τοὺς.

30

Και θα κατασκευάσεις θυσιαστήριο θυμιάματος ἀπὸ ἀσηπτα ξύλα. Καὶ θὰ τὸ κάνεις ἐνὸς πῆχῃ το μήκος, καὶ ἐνὸς πῆχῃ το

πλάτος, τετράγωνο θα είναι, και δύο πήχεων το ύψος, από αυτό θα είναι τα κέρατά του. Και θα επικαλύψεις με καθαρό χρυσό την εσχάρα του, και τους τοίχους του ολόγυρα, και τα κέρατά του, και θα κάνεις σε αυτό μια στρεπτή χρυσή στεφάνη ολόγυρα. Και δύο χρυσούς καθαρούς δακτυλίους θα κάνεις κάτω από τη στρεπτή στεφάνη του, στις δύο πλευρές θα τους κάνεις, και θα είναι θήκες για τις ράβδους, ώστε να το σηκώνεις με αυτές. Και θα κάνεις σκυτάλες από άσηπτα ξύλα, και θα τις επικαλύψεις με χρυσάφι. Και θα το θέσεις απέναντι του καταπετάσματος που είναι επί της κιβωτού των μαρτυρίων, στα οποία θα γνωστοποιηθώ σε σένα από εκεί. Και θα θυμιάσει επ αυτού ο Ααρών θυμίαμα σύνθετον λεπτόν το πρωί πρωί, όταν επισκευάζει τους λύχνους, θα θυμιάσει επ αυτού. Καί όταν εξάπτει ο Ααρών τους λύχνους όψε, θυμιάσει επ αυτού θυμίαμα ένδελεχισμού διαπαντός έναντι Κυρίου εις γενεάς αὐτῶν. Και δεν θα ανεβάσει επάνω του άλλο θυμίαμα, προσφορά, θυσία, και δεν θα χύσεις επάνω του σπονδή. Και θα εξιλεωθῇ επ αυτού ο Ααρών επί των κεράτων αυτού άπαξ του ενιαυτού. Από του αίματος του καθαρισμού θα καθαρίσει αυτό εις γενεάς αὐτῶν. Άγιον των αγίων εστί τω Κυρίω.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Εάν λάβεις τον συλλογισμό των υιών του Ισραήλ στην επισκοπή τους, και δώσουν ο καθένας λύτρα της ψυχῆς του στον Κύριο, και δεν θα υπάρξει σε αυτούς πτώση στην επισκοπή τους. Και αυτό είναι το οποίο θα δώσουν όσοι περάσουν την επίσκεψη: το μισό του διδράχμου, το οποίο είναι κατά το άγιο διδραχμο· είκοσι οβολοί το διδραχμο, και το μισό του διδράχμου είναι εισφορά στον Κύριο. Κάθε ο διερχόμενος στην επίσκεψη από είκοσι ετών και πάνω θα δώσει την εισφορά στον Κύριο. Ο πλούσιος δεν θα προσθέσει, και ο φτωχός δεν θα μειώσει από το μισό του διδράχμου κατά το δίνειν την εισφοράν στον Κύριο, για να εξιλεωθούν οι ψυχές σας. Και θα λάβεις το αργύριο της εισφοράς από τους υιούς του

Ισραήλ, και θα το δώσεις για το έργο της σκηνής του μαρτυρίου, και θα είναι στους υιούς του Ισραήλ μνημόσυνο ενώπιον του Κυρίου, για να εξιλεωθούν οι ψυχές σας. Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Ποίησε έναν χάλκινο λουτήρα και μια χάλκινη βάση γι αυτόν, ώστε να νίπτονται, και θα τον θέσεις ανάμεσα στη σκηνή του μαρτυρίου και στο θυσιαστήριο, και θα χύνεις μέσα σε αυτόν νερό. Και θα νίψει ο Ααρών και οι υιοί του από αυτό τα χέρια και τα πόδια με νερό. Όταν εισέρχονται στη σκηνή του μαρτυρίου, θα νίπτονται με νερό και δεν θα πεθάνουν, όταν πλησιάζουν στο θυσιαστήριο για να λειτουργούν και να προσφέρουν τα ολοκαυτώματα στον Κύριο. Θα νίψουν τα χέρια και τα πόδια με νερό, όταν εισπορεύονται στη σκηνή του μαρτυρίου, θα νίψουν με νερό, ίνα μη αποθάνουν, και θα είναι σε αυτούς νόμιμο αιώνιο, σε αυτόν και στις γενεές αυτού μετ' αυτόν. Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Και συ λάβε ηδύσματα: το άνθος σμύρνης εκλεκτής, πεντακόσιους σίκλους, και κιναμώμου ευώδους το ήμισυ τούτου, διακόσιους πεντήκοντα, και καλάμι ευώδους, διακόσιους πεντήκοντα. καὶ ἴρεως πεντακοσίους σίκλους τοῦ ἁγίου καὶ ἔλαιον ἐξ ἑλαιῶν ἑν ἑν. Και θα το κάνεις λάδι χρίσματος ἅγιο, μύρο αρωματοποιού με την τέχνη του αρωματοποιού· λάδι χρίσματος ἅγιο θα είναι. Και θα χρίσεις από αυτό τη σκηνή του μαρτυρίου, και την κιβωτό της σκηνής του μαρτυρίου, και όλα τα σκεύη της, και τη λυχνία και όλα τα σκεύη της, και το θυσιαστήριο του θυμιάματος Και το θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων και όλα τα σκεύη του, και την τράπεζα και όλα τα σκεύη της, και τον λουτήρα. Και θα αγιάσεις αυτά, και θα είναι ἅγια των ἁγίων· ὅποιος αγγίζει αυτά, θα αγιασθεῖ. Και τον Ααρών και τους γιους του θα χρίσεις, και θα τους αγιάσεις να ιερατεύουν σε μένα. Και στους υιούς του Ισραήλ θα μιλήσεις, λέγοντας: Λάδι αλοιφής χρίσματος ἅγιο θα είναι αυτό για σας στις γενιές σας. Ἐπὶ σάρκα ἀνθρώπου δεν θα χριστεῖ, και κατὰ την σύνθεσιν αὐτὴν δεν θα κάνετε για τον εαυτό σας ομοίως· ἅγιο είναι και ἀγίασμα θα

είναι για σας. Όποιος κάνει το ίδιο, και όποιος δώσει από αυτό σε αλλογενή, θα εξολοθρευθεί από τον λαό του.

Και είτε Κύριος προς Μωυσήν, λάβε για τον εαυτό σου αρώματα, στακτή, όνυχια, χαλβάνη ευωδίας και λιβάνι διαφανές, ίσον ίσω θα είναι. Και θα κάνουν σε αυτό θυμίαμα μυρεψικό, έργο μυρεψού μεμιγμένο, καθαρό, έργο άγιο. Και θα κόψεις από αυτά λεπτό, και θα το θέσεις απέναντι από τα μαρτύρια στη σκηνή του μαρτυρίου, από όπου θα γνωστώ σε σένα εκεί, άγιο των αγίων θα είναι σε σας το θυμίαμα. Σύμφωνα με αυτήν τη σύνθεση δεν θα κάνετε για τους εαυτούς σας· θα είναι άγιασμα για εσάς στον Κύριο. Όποιος το κάνει αυτό για να το μυρίσει, θα εξολοθρευτεί από τον λαό του.

31

Και ελάλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Ιδού, έχω καλέσει κατ όνομα τον Βεσελεήλ, τον γιο του Ουρί, του Ωρ, από τη φυλή του Ιούδα. Και τον γέμισα με θείο πνεύμα σοφίας και σύνεσης και επιστήμης, για να σκέφτεται σε κάθε έργο και να σχεδιάσει, να εργαστεί το χρυσάφι, το ασήμι, τον χαλκό, το υακίνθινο, την πορφύρα και το κόκκινο το κλωσμένο και τα λιθουργικά, και στα έργα τα τεκτονικά των ξύλων, να εργάζεται σύμφωνα με όλα τα έργα. Και εγώ έδωκα αυτόν και τον Ελιάβ, τον του Αχισαμάχ από τη φυλή Δαν, και σε κάθε συνετή καρδιά έδωκα σύνεση, Και θα κάνουν όλα όσα σου διέταξα: τη σκηνή του μαρτυρίου, την κιβωτό της διαθήκης, το ιλαστήριο που είναι επάνω της και τα σκεύη της σκηνής. και τα θυσιαστήρια, και την τράπεζα και όλα τα σκεύη της, και τη λυχνία την καθαρή και όλα τα σκεύη της Και τον λουτήρα και τη βάση του, και τις λειτουργικές στολές του Ααρών, και τις στολές των υιών του για να ιερατεύουν σε μένα Και το λάδι του χρίσματος, και το θυμίαμα

της σύνθεσης του αγίου, σύμφωνα με όλα όσα εγώ σου διέταξα, θα κάνουν.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Και συ σύνταξε τους υιούς Ισραήλ, λέγοντας, Βλέπετε, και τα σάββατά μου φυλάξετε· σημείο είναι ανάμεσα σε μένα και σε σας εις τις γενεές σας, ίνα γνωρίζετε ότι εγώ Κύριος ο αγιάζων σας. Και θα φυλάξετε τα σάββατα, γιατί αυτό είναι άγιο για τον Κύριο σε εσάς· όποιος το βεβηλώνει, θα θανατωθεί με θάνατο· όποιος κάνει σε αυτό έργο, θα εξολοθρευθεί η ψυχή εκείνη από τη μέση του λαού του. Έξι ημέρες θα κάνεις έργα, αλλά την εβδόμη ημέρα είναι σάββατα, ανάπαυση αγία στον Κύριο· όποιος κάνει έργο την εβδόμη ημέρα θα θανατωθεί. Και θα φυλάξουν οι υιοί του Ισραήλ τα σάββατα, να τα τηρούν στις γενεές τους Διαθήκη αιώνια ανάμεσα σε εμένα και τους γιους του Ισραήλ, σημείο είναι σε εμένα αιώνιο, διότι έξι ημέρες έκανε ο Κύριος τον ουρανό και τη γη, και την εβδόμη ημέρα ανεπαύθη και σταμάτησε. Και έδωσε στον Μωυσή, όταν σταμάτησε να μιλά σε αυτόν στο όρος Σινά, τις δύο πλάκες της μαρτυρίας, πλάκες λίθινες γραμμένες με το δάχτυλο του Θεού.

32

Και βλέποντας ο λαός ότι είχε αργήσει ο Μωυσής να κατέβει από το όρος, συγκεντρώθηκε ο λαός εναντίον του Ααρών, και του λένε: Σήκω και κάνε μας θεούς, οι οποίοι θα μας προπορευτούν, γιατί ο Μωυσής αυτός, ο άνθρωπος που μας έβγαλε από τη γη της Αιγύπτου, δεν ξέρουμε τι του έχει συμβεί. Και λέγει σε αυτούς ο Ααρών: Αφαιρέστε τα χρυσά ενώτια που είναι στα αυτιά των γυναικών σας και των θυγατέρων σας, και φέρτε τα σε μένα. Και αφαίρεσε όλος ο λαός τα χρυσά ενώτια που ήταν στα αυτιά τους, και τα έφεραν στον Ααρών. Και τα δέχθηκε από τα χέρια τους, και

τα έπλασε με τη γραφίδα, και τα έκανε χωνευτό μόσχο και είπε, Αυτοί οι θεοί σου Ισραήλ, οι οποίοι σε ανέβασαν από τη γη της Αιγύπτου. Και αφού είδε ο Ααρών, έχτισε θυσιαστήριο απέναντί του, και κήρυξε ο Ααρών λέγοντας, εορτή του Κυρίου αύριο. Και αφού σηκώθηκε νωρίς την επόμενη μέρα, ανέβασε ολοκαυτώματα και προσέφερε θυσία ειρηνική, και κάθισε ο λαός να φάει και να πει, και σηκώθηκαν να παίξουν.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, πήγαινε γρήγορα, κατέβα από εδώ, γιατί αμάρτησε ο λαός σου τον οποίο έβγαλες από τη γη της Αιγύπτου. Παρέβησαν γρήγορα από την οδό που τους εντείλω, έφτιαξαν για τον εαυτό τους μόσχο, και τον προσκύνησαν, και του θυσίασαν, και είπαν: Αυτοί είναι οι θεοί σου, Ισραήλ, οι οποίοι σε ανέβασαν από τη γη της Αιγύπτου. Και τώρα άφησέ με, και θυμωμένος με οργή εναντίον τους, θα τους καταστρέψω, και θα σε κάνω μεγάλο έθνος. Και παρακάλεσε ο Μωυσής ενώπιον του Κυρίου του Θεού, και είπε, γιατί, Κύριε, οργίζεσαι με θυμό εναντίον του λαού σου, τον οποίο έβγαλες από τη γη της Αιγύπτου με μεγάλη δύναμη, και με το υψηλό σου βραχίονα; Μη ποτέ πουν οι Αιγύπτιοι λέγοντας: Μετά πονηρίας τους έβγαλε για να τους σκοτώσει στα βουνά και να τους εξαναλώσει από τη γη. Σταμάτα την οργή του θυμού σου, και γίνου ίλεως επί τη κακία του λαού σου. Μνησθείς τον Αβραάμ και τον Ισαάκ και τον Ιακώβ, των δικών σου οικετών, στους οποίους ώμοσες κατά του εαυτού σου, και μίλησες προς αυτούς, λέγοντας, θα πολλαπλασιάσω το σπέρμα σας ωσεί τα άστρα του ουρανού στο πλήθος, και όλη αυτή τη γη την οποία είπες να δώσεις σε αυτούς, και θα την κατέχουν εις τον αιώνα. Και ο Κύριος ιλάσθηκε για να περιποιηθεί τον λαό του.

Και αφού στράφηκε ο Μωυσής, κατέβηκε από το όρος, και οι δύο πλάκες του μαρτυρίου ήταν στα χέρια του, πλάκες λίθινες

γραμμένες και από τις δύο πλευρές τους, από εδώ και από εκεί ήταν γραμμένες. Και οι πλάκες ήταν έργο Θεού, και η γραφή ήταν γραφή Θεού χαραγμένη στις πλάκες. Και ακούοντας ο Ιησούς τη φωνή του λαού που φώναζε, λέει στον Μωυσή: Φωνή πολέμου ακούγεται στο στρατόπεδο. Και λέγει: Δεν είναι φωνή αυτών που αρχίζουν με δύναμη, ούτε φωνή αυτών που αρχίζουν υποχώρηση, αλλά φωνή αυτών που αρχίζουν κρασί εγώ ακούω.

Και όταν πλησίαζε στη παρεμβολή, βλέπει τον μόσχο και τους χορούς, και οργισθείς με θυμό ο Μωυσής πέταξε από τα χέρια του τις δύο πλάκες, και τις συνέτριψε κά. Και αφού πήρε τον μόσχο που είχαν φτιάξει, τον έκαψε στη φωτιά, τον άλεσε λεπτά, τον σκόρπισε στο νερό και το πότισε τους γιους του Ισραήλ. Και είπε ο Μωυσής στον Ααρών, Τι σου έκανε ο λαός αυτός, που έφερες επάνω τους μεγάλη αμαρτία; Και είπε ο Ααρών στον Μωυσή: Μην οργίζεσαι, κύριε, γιατί εσύ γνωρίζεις το όρμημα αυτού του λαού. Λέγουσι γάρ μοι: Ποίησον ημίν θεούς, οι προπορεύονται ημών, ο γάρ Μωυσής ούτος ο άνθρωπος, ος εξήγαγεν ημάς εξ Αιγύπτου, ουκ οίδαμεν τι γέγονεν αυτό. Και τους είπα: Αν κάποιος έχει χρυσά κοσμήματα, να τα αφαιρέσει, και μου τα έδωσαν, και τα έριξα στη φωτιά, και βγήκε αυτός ο μόσχος. Και βλέποντας ο Μωυσής τον λαό ότι είχε διασκορπιστεί, διότι τους είχε διασκορπίσει ο Ααρών σε αντικείμενο χαράς στους αντιπάλους τους. Στάθηκε δε ο Μωυσής επί της πύλης της παρεμβολής, και είπε, Ποιος είναι με τον Κύριο; Ας έλθει προς εμένα. Συνήλθαν λοιπόν προς αυτόν όλοι οι υιοί του Λευί. Και λέγει σε αυτούς: Αυτά λέγει Κύριος ο Θεός του Ισραήλ: Θέστε έκαστος την ρομφαία του επί τον μηρό του, και διέλθετε και επιστρέψτε από πύλη σε πύλη διά της παρεμβολής, και σκοτώστε έκαστος τον αδελφό του, και έκαστος τον πλησίον του, και έκαστος τον εγγύτερό του. Και έκαναν οι γιοι του Λευί καθώς τους μίλησε ο Μωυσής, και έπεσαν από τον λαό σε εκείνη την ημέρα περίπου τρεις χιλιάδες άνδρες.

Και εἶπε σε αυτούς ο Μωυσής, γεμίσατε τα χέρια σας σήμερα στον Κύριο, ο καθένας στον γιο ή στον αδελφό του, για να δοθεί σε σας ευλογία.

Καὶ ἔγινε μετὰ τὴν αὖριον, εἶπε ὁ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαό· Ὑμεῖς ἁμαρτήσατε μεγάλη ἁμαρτία, καὶ τώρα θὰ ἀνέβω πρὸς τὸν Θεό, ἵνα ἐξιλεωθῶ γιὰ τὴν ἁμαρτία σας. Επέστρεψε δε ο Μωυσής προς τον Κύριον και εἶπε: Δέομαι, Κύριε, αμάρτησε ο λαός αυτός μεγάλη αμαρτία και ἔκαναν για τον εαυτό τους χρυσούς θεούς. Και τώρα, αν μεν συγχωρήσεις την αμαρτία τους, συγχώρησέ την· αν δε όχι, ἐξάλειψέ με ἀπὸ το βιβλίο σου που ἔγραψες. Και εἶπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, εἴαν κάποιος ἔχει αμαρτήσῃ ἐνώπιόν μου, θα τον ἐξαλείψω ἀπὸ το βιβλίο μου. Τώρα λοιπὸν πῆγαινε, κατέβα, και ὁδήγησε αὐτὸν τον λαὸ στον τόπο που σου εἶπα. Ἰδοὺ, ο ἄγγελός μου θα προπορευτεῖ μπροστά σου. Ὅποια δε ἡμέρα ἐπισκεφτώ, θα φέρω ἐπάνω τους την αμαρτία τους. Και ο Κύριος χτύπησε τον λαὸ για την κατασκευὴ του μόσχου, τον ὁποῖο ἐφτίαξε ο Ααρών.

33

Και εἶπε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Προπορεύου, ἀνέβα ἀπὸ ἐδῶ ἐσὺ και ο λαός σου, τους ὁποίους ἐβγαλες ἀπὸ τη γη της Αιγύπτου, προς τη γη την ὁποία ὠμοσα στον Αβραάμ, στον Ισαάκ και στον Ιακώβ, λέγοντας: Στο σπέρμα σας θα τη δώσω. Και θα στείλω μαζί τον ἄγγελό μου μπροστά σου, και θα ἐκδιώξει τον Αμορραῖο, τον Χετταῖο, τον Φερεζαῖο, τον Γεργεσαῖο, τον Ευαῖο, τον Ιεβουσαῖο και τον Χαναναῖο. Και θα σε φέρω σε γη που ρέει γάλα και μέλι, γιατί δεν θα ἀνέβω μαζί σου, ἐπειδὴ εἶσαι λαὸς σκληροτράχηλος, για να μην σε εξαφανίσω στον δρόμο. Και αφοῦ ἄκουσε ο λαός αὐτὸ το κακὸ λόγo, πενθούσε με πένθη. Και εἶπε ο Κύριος στους υιούς του Ισραήλ: Εσεῖς εἰστε λαός

σκληροτράχηλος, προσέξτε, μήπως φέρω εγώ άλλο πλήγμα επάνω σας και σας εξαφανίσω. Τώρα λοιπόν αφαιρέστε τις στολές των δοξών σας και τον κόσμο, και θα σου δείξω τι θα σου κάνω. Και αφαίρεσαν οι υιοί του Ισραήλ τον κόσμο τους και την περιστολή τους από το όρος Χωρήβ. Και λαβών ο Μωυσής τη σκηνή του, την έπηξε έξω από την παρεμβολή, μακριά από την παρεμβολή, και εκλήθη Σκηνή του Μαρτυρίου, και εγένετο ότι όλοι όσοι αναζητούσαν τον Κύριο εξεπορεύονταν προς τη σκηνή που ήταν έξω από την παρεμβολή. Όταν δε θα εισερχόταν ο Μωυσής στη σκηνή έξω από το στρατόπεδο, στεκόταν όλος ο λαός παρατηρώντας, ο καθένας δίπλα στην πόρτα της σκηνής του, και παρακολουθούσαν τον Μωυσή καθώς απομακρυνόταν μέχρι να εισέλθει αυτός στη σκηνή. Όταν εισερχόταν ο Μωυσής στη σκηνή, κατέβαινε ο στύλος της νεφέλης και στεκόταν στην πόρτα της σκηνής, και μιλούσε στον Μωυσή. Και μιλούσε στον Μωυσή. Και όλος ο λαός έβλεπε τον στύλο της νεφέλης να στέκεται στην πόρτα της σκηνής, και όλος ο λαός, αφού στάθηκε, προσκύνησε ο καθένας από την πόρτα της σκηνής του. Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, πρόσωπο με πρόσωπο, όπως κάποιος θα μιλήσει προς τον δικό του φίλο, και επέστρεφε στο στρατόπεδο, ο δε υπηρέτης Ιησούς υιός του Ναυή, νέος, δεν έβγαινε από τη σκηνή.

Και είπε ο Μωυσής προς τον Κύριον: Ιδού, εσύ μου λες, ανέβασε τον λαό αυτόν, αλλά δεν μου έχεις δείξει ποιον θα στείλεις μαζί μου. Εσύ όμως μου είπες: Σε γνωρίζω περισσότερο από όλους, και έχεις χάρη σε μένα. Αν λοιπόν έχω βρει χάρη ενώπιόν σου, φανέρωσέ μου τον εαυτό σου, να σε δω καθαρά, ώστε να είμαι αυτός που έχει βρει χάρη ενώπιόν σου, και για να γνωρίσω ότι δικός σου λαός είναι αυτό το μεγάλο έθνος. Καὶ λέγει· Αὐτὸς θα προπορευθῶ σου καὶ θα σε καταπαύσω. Και λέει προς αυτόν, εάν δεν έρθεις εσύ ο ίδιος μαζί μου, μην με ανεβάσεις από εδώ. Και πώς θα γίνει αληθώς γνωστό, ότι έχω βρει χάρη από

σένα εγώ και ο λαός σου, παρά μόνο με το να συμπορεύεσαι εσὺ μαζί μας; και θα ενδοξαστῶ εγώ και ο λαός σου ἀπὸ ὅλα τα ἔθνη, ὅσα υπάρχουν ἐπὶ της γῆς. Καὶ εἶπε ὁ Κύριος πρὸς τὸν Μωυσήν, Καὶ αὐτὸ τὸ λόγο που εἶπες θὰ κάνω· βρῆκες γὰρ χάρη ἐνώπιόν μου, καὶ σὲ γνωρίζω παρὰ ὅλους. Και λέγει, Εμφάνισέ μου τον εαυτό σου. Και εἶπε: Εγὼ θα περάσω μπροστὰ σου με τη δόξα μου, και θα καλέσω το ὄνομά μου, Κύριος, ἐναντίον σου, και θα ελεῇσω ὅποιον ελεῇσω, και θα οἰκτειρήσω ὅποιον οἰκτειρήσω. Και εἶπε: Δεν θα μπορέσεις να δεις το πρόσωπό μου, γιατί δεν θα δει ἄνθρωπος το πρόσωπό μου και θα ζήσει. Και εἶπε ὁ Κύριος: Ἰδοὺ, υπάρχει τόπος παρ εμοί· θα σταθείς ἐπὶ της πέτρας. Ὅταν δε περάσει ἡ δόξα μου, θα σε θέσω σε σχισμὴ του βράχου, και θα σε σκεπάσω με το χέρι μου, ἕως ὅτου περάσω. Και θα αφαιρέσω το χέρι μου, και τότε θα δεις τα ὀπίσω μου, ἀλλὰ το πρόσωπό μου δεν θα φανεί σε σένα.

34

Και εἶπε ὁ Κύριος πρὸς τον Μωυσή· Λάξευσε για τον εαυτό σου δύο λίθινες πλάκες, ὅπως και οι πρώτες, και ἀνέβα προς ἐμένα στο ὄρος, και θα γράψω ἐπάνω στις πλάκες τα λόγια που ἦταν στις πρώτες πλάκες, τις οποίες συνέτριψες. Και να γίνεις ἑτοιμος το πρωί, και θα ἀνέβεις στο ὄρος Σινά, και θα σταθείς ἐκεῖ για μένα στην κορυφή του ὄρους. Και κανεῖς ας μην ἀνέβει μαζί σου, οὔτε ας φανεί σε ὅλο το ὄρος, και τα πρόβατα και τα βόδια ας μην βοσκήσουν κοντὰ σε ἐκεῖνο το ὄρος. Και ἔλαξε δύο πλάκες λίθινες, καθάπερ και οι πρώτες, και ὀρθρίσας ὁ Μωυσής, ἀνέβη στο ὄρος Σινά, καθότι συνέταξε σε αὐτόν ὁ Κύριος, και ἔλαβε ὁ Μωυσής τις δύο πλάκες τις λίθινες. Και κατέβηκε ὁ Κύριος σε νεφέλη, και στάθηκε δίπλα του ἐκεῖ, και κάλεσε το ὄνομα του Κυρίου. Και πέρασε ὁ Κύριος μπροστὰ ἀπὸ το πρόσωπό του, και φώναξε ὁ Κύριος ὁ Θεός: Οἰκτίρμων και ἐλεήμων, μακρόθυμος και

πολυέλεος και αληθινός, Και διατηρώντας δικαιοσύνη και έλεος για χιλιάδες, αφαιρώντας ανομίες και αδικίες και αμαρτίες, και δεν θα καθαρίσει τον ένοχο, επιφέροντας τις ανομίες των πατέρων επί τα τέκνα και επί τα τέκνα των τέκνων, επί την τρίτη και την τετάρτη γενεά. Και σπεύδοντας ο Μωσής έσκυψε επί την γην και προσκύνησε Και είπε: Εάν έχω βρει χάρη ενώπιόν σου, ας πορευτεί ο Κύριός μου μαζί μας, γιατί ο λαός είναι σκληροτράχηλος, και συ θα αφαιρέσεις τις αμαρτίες μας και τις ανομίες μας, και θα είμαστε δικοί σου.

Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Ιδού, εγώ θέτω σε διαθήκη ενώπιον όλου του λαού σου· θα κάνω ένδοξα πράγματα, τα οποία δεν έχουν γίνει σε όλη τη γη και σε κάθε έθνος, και θα δει όλος ο λαός, ανάμεσα στους οποίους είσαι εσύ, τα έργα του Κυρίου, ότι θαυμαστά είναι αυτά που εγώ θα κάνω σε σένα. Πρόσεχε σε όλα όσα εγώ σου διατάζω· ιδού, εγώ εκδιώκω μπροστά από το πρόσωπό σας τον Αμορραίο, και τον Χαναναίο, και τον Φερεζαίο, και τον Χετταίο, και τον Ευαίο, και τον Γεργεσαίο, και τον Ιεβουσαίο. Πρόσεχε στον εαυτό σου, μήποτε κάνεις διαθήκη με τους κατοίκους της γης στην οποία εισέρχεσαι, μήπως σου γίνει πρόσκομμα ανάμεσά σας. Τους βωμούς τους θα καθελώσετε, και τις στήλες τους θα συντρίψετε, και τα άλση τους θα κόψετε, και τα γλυπτά των θεών τους θα κατακαύσετε στη φωτιά. Διότι δεν πρέπει να προσκυνήσετε άλλους θεούς, γιατί ο Κύριος ο Θεός, ζηλωτό όνομα, είναι Θεός ζηλωτής. Μην ποτέ θέσεις διαθήκη με τους κατοίκους επί της γης, και εκπορνεύσουν οπίσω των θεών τους, και θυσιάσουν στους θεούς τους, και σε καλέσουν, και φας από τα δικά τους Και λάβεις από τις θυγατέρες τους για τους γιους σου, και από τις θυγατέρες σου δώσεις στους γιους τους, και εκπορνεύσουν οι θυγατέρες σου πίσω από τους θεούς τους, και εκπορνεύσουν οι γιοι σου πίσω από τους θεούς τους. Και θεούς χωνευτούς δεν θα κάνεις για τον εαυτό σου. Καί

τὴν ἐορτὴν τῶν ἀζύμων θὰ φυλάξεις· ἑπτὰ ἡμέρες θὰ φας ἄζυμα, καθὼς σου ἔχω διατάξει, στὸν καιρὸν τοῦ μηνὸς τῶν νέων, διότι στὸν μήνα τῶν νέων βγῆκες ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. Κάθε πρωτότοκο που ανοίγει μήτρα ἀνήκει σε μένα, ὅλα τα αρσενικά, κάθε πρωτότοκο μόσχου καὶ πρωτότοκο προβάτου. Καὶ τὸ πρωτότοκο υποζυγίου θὰ εξαγοράσεις με πρόβατο, εἴαν δὲ δὲν το εξαγοράσεις, θὰ δώσεις τιμὴ. Κάθε πρωτότοκο τῶν γίων σου θὰ εξαγοράσεις· δὲν θὰ ἐμφανιστεῖς ἐνώπιόν μου κενός.

Ἐξὶ ἡμέρες ἐργάζεσαι, ἀλλὰ τὴν ἐβδόμη θὰ ἀναπαυθεῖς· στὴ σπορά καὶ στὸν θερισμὸ ὑπάρχει ἀνάπαυση. Καὶ θὰ κάνεις σε μένα ἐορτὴ ἐβδομάδων, ἀρχὴ θερισμοῦ σίτου, καὶ ἐορτὴ συναγωγῆς στὴ μέση τοῦ χρόνου. Τρεῖς φορές τὸν χρόνο θὰ παρουσιάζεται κάθε ἄρρεν σου ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ. Ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη προ προσώπου σου καὶ πλατύνω τὰ ὀριά σου, δὲν θὰ ἐπιθυμήσει κανεὶς τὴ γῆ σου, ὅταν ἀνεβαίνεις νὰ οφθεῖς ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τρεῖς φορές τὸ χρόνο. Δὲν θὰ σφάξεις ἐπὶ ζύμης τὸ αἷμα τῶν θυμιμάτων μου, καὶ δὲν θὰ κοιμηθεῖ μέχρι τὸ πρωὶ τὸ θῦμα τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα. Τα πρωτογεννήματα τῆς γῆς σου θὰ τὰ θέσεις στὸν οἶκο Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· δὲν θὰ βράσεις ἀρνὶ στὸ γάλα τῆς μητέρας του. Καὶ εἶπε ὁ Κύριος πρὸς τὸν Μωυσή, γράψε γιὰ τὸν εαυτὸ σου τὰ λόγια αὐτά, ἐπειδὴ πάνω στα λόγια αὐτά ἔχω θέσει σε σένα διαθήκη, καὶ στὸν Ἰσραὴλ. Καὶ ἦταν ἐκεῖ ὁ Μωυσὴς ἐνώπιον τοῦ Κυρίου σαράντα ἡμέρες καὶ σαράντα νύχτες· ψωμί δὲν ἔφαγε καὶ νερό δὲν ἤπιε, καὶ ἔγραψε ἐπάνω στὶς πλάκες αὐτά τὰ λόγια τῆς διαθήκης, τοὺς δέκα λόγους.

Καθὼς κατέβαινε ὁ Μωυσὴς ἀπὸ τὸ ὄρος, καὶ οἱ δύο πλάκες ἦταν στὰ χέρια τοῦ Μωυσή, ἐνῶ κατέβαινε ἀπὸ τὸ ὄρος, ὁ Μωυσὴς δὲν ἤξερε ὅτι εἶχε δοξαστεῖ ἡ ὄψη τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου του ὅταν μιλοῦσε μαζὶ του. Καὶ εἶδε ὁ Ααρὼν καὶ ὅλοι

οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ τον Μωυσή, και ήταν δοξασμένη η όψη του χρώματος του προσώπου του. Και φοβήθηκαν να πλησιάσουν σε αυτόν. Και κάλεσε αυτούς ο Μωυσής, και επιστράφησαν προς αυτόν ο Ααρών και όλοι οι άρχοντες της συναγωγής, και μίλησε σε αυτούς ο Μωυσής.

Και μετά από αυτά πλησίασαν προς αυτόν όλοι οι υιοί του Ισραήλ, και διέταξε σε αυτούς όλα όσα διέταξε ο Κύριος προς αυτόν στο όρος Σινά. Και επειδή σταμάτησε να μιλά προς αυτούς, έβαλε επάνω στο πρόσωπό του κάλυμμα. Οποτεδήποτε εισεπορευόταν ο Μωυσής ενώπιον του Κυρίου για να μιλήσει σε αυτόν, αφαιρούνταν το κάλυμμα μέχρι να βγει, και αφού έβγαине, μιλούσε σε όλους τους υιούς του Ισραήλ όσα είχε προστάξει σε αυτόν ο Κύριος. Και είδαν οι υιοί του Ισραήλ το πρόσωπο του Μωυσή, ότι είχε δοξαστεί, και ο Μωυσής έβαλε κάλυμμα επάνω στο πρόσωπό του, μέχρι να μπει να μιλήσει μαζί του.

35

Και συνάθροισε ο Μωυσής όλη τη συναγωγή των υιών του Ισραήλ, και είπε: Αυτοί είναι οι λόγοι που είπε ο Κύριος να τους κάνετε. Έξι ημέρες θα κάνεις έργα, αλλά την έβδομη ημέρα είναι κατάπαυση, άγια, σάββατα, ανάπαυση του Κυρίου· όποιος κάνει έργο σε αυτήν, ας πεθάνει. Δεν θα ανάψετε φωτιά σε καμία κατοικία σας την ημέρα του Σαββάτου, εγώ ο Κύριος. Και είπε ο Μωυσής προς όλη τη συναγωγή των υιών του Ισραήλ, λέγοντας: Αυτό το λόγο, τον οποίο συνέταξε ο Κύριος, λέγοντας, Πάρτε από εσάς, από αυτούς, προσφορά για τον Κύριο· όποιος δέχεται με την καρδιά του, ας φέρουν τις απαρχές στον Κύριο: χρυσάφι, ασήμι, χαλκό. υάκινθο, πορφύρα, κόκκινο διπλό διανενησμένο, και βύσσο κεκλωσμένη, και τρίχες αιγείες καὶ δέρματα κριῶν ήρυθροδανωμένα, καὶ δέρματα υάκινθινα, καὶ ξύλα ἄσηπτα. και

λίθους σαρδίου, και λίθους για τη χάραξη για την επωμίδα και τον ποδήρη. Και κάθε σοφός την καρδιά ανάμεσά σας, ας έλθει και ας εργαστεί όλα όσα προσέταξε ο Κύριος Τη σκηνή και τα παραρύματα και τα κατακαλύμματα και τα διατόνια και τους μοχλούς και τους στύλους Και την κιβωτό της μαρτυρίας, και τους αναφορείς της, και το ιλαστήριό της, και το καταπέτασμα, και το τραπέζι και όλα τα σκεύη του και τη λυχνία του φωτός και όλα τα σκεύη της, και το θυσιαστήριο και όλα τα σκεύη του, Και τις άγιες στολές του Ααρών του ιερέα, και τις στολές με τις οποίες θα λειτουργήσουν, και τους χιτώνες για τους γιους του Ααρών της ιερατείας, και το λάδι του χρίσματος, και το θυμίαμα της σύνθεσης.

Και βγήκε όλη η συναγωγή των υιών του Ισραήλ από τον Μωυσή. Και έφερε ο καθένας ό,τι τον παρακινούσε η καρδιά του, και όσοι το επιθυμούσαν στην ψυχή τους, προσφορά, και έφεραν προσφορά στον Κύριο για όλα τα έργα της σκηνής του μαρτυρίου, και για όλες τις υπηρεσίες της και για όλες τις στολές του αγίου. Και έφεραν οι άνδρες από τις γυναίκες, όλοι όσοι φάνηκε στη διάνοιά τους, έφεραν σφραγίδες, και σκουλαρίκια, και δαχτυλίδια, και εμπλόκια, και βραχιόλια, κάθε χρυσό σκεύος. Και όλοι όσοι έφεραν προσφορές χρυσού στον Κύριο, και όποιος είχε λεπτό λινό ύφασμα, και δέρματα υακίνθινα και δέρματα κριών βαμμένα κόκκινα, τα έφεραν. Και κάθε ο αφαιρών προσφορά έφερε αργύριο και χαλκό, τις προσφορές στον Κύριο, και όσοι είχαν ξύλα άσηπτα, τα έφεραν για όλα τα έργα της παρασκευής. Και κάθε γυναίκα σοφή στη διάνοια έφεραν με τα χέρια τους νημένα πράγματα: την υάκινθο, και την πορφύρα, και το κόκκινο, και τη βύσσο. Και όλες οι γυναίκες που τους φάνηκε στη διάνοιά τους με σοφία, έγενθαν τις τρίχες των αιγών. Και οι άρχοντες έφεραν τους λίθους της σμαράγδου και τους λίθους της πλήρωσης για την επωμίδα και το λογείον. και τις συνθέσεις, και για το λάδι της

χρίσεως, και τη σύνθεση του θυμιάματος. Και κάθε άνδρας και γυναίκα, των οποίων η διάνοιά τους τους έφερε να εισέλθουν για να κάνουν όλα τα έργα, όσα διέταξε ο Κύριος να γίνουν μέσω του Μωυσή, έφεραν οι υιοί του Ισραήλ προσφορά στον Κύριο. Και είπε ο Μωυσής στους υιούς του Ισραήλ: Ιδού, ο Θεός έχει καλέσει εξ ονόματος τον Βεσελεήλ, τον γιο του Ουρί, του Ωρ, από τη φυλή του Ιούδα, Και τον γέμισε με θείο πνεύμα σοφίας και κατανόησης, και γνώσης όλων των πραγμάτων. να αρχιτεκτονεί σύμφωνα με όλα τα έργα της αρχιτεκτονικής, να κατασκευάζει το χρυσάφι και το ασήμι και τον χαλκό, Και να επεξεργαστεί την πέτρα, και να κατεργαστεί τα ξύλα, και να κάνει κάθε έργο με σοφία. Και να προχωρήσει πράγματι έδωσε στη διάνοιά του, και του Ελιάβ του Αχισαμάκ, εκ φυλής Δαν. Και τους γέμισε με σοφία, κατανόηση, νου, να καταλαβαίνουν να κάνουν όλα τα έργα του αγίου, και τα υφαντά και κεντητά, να υφαίνουν με το κόκκινο και το λινό, να κάνουν κάθε έργο αρχιτεκτονικής και κεντήματος.

36

Και έκανε ο Βεσελεήλ και ο Ελιάβ, και κάθε σοφός στη διανοία, στον οποίο δόθηκε σοφία και επιστήμη, να κατανοούν να κάνουν όλα τα έργα, σύμφωνα με τα άγια καθήκοντα, σύμφωνα με όλα όσα διέταξε ο Κύριος. Και κάλεσε ο Μωυσής τον Βεσελεήλ και τον Ελιάβ, και όλους όσους είχαν την σοφία, στους οποίους ο Θεός έδωσε επιστήμη στην καρδιά, και όλους όσους εκουσίως επιθυμούσαν να προσέλθουν στα έργα, ώστε να τα ολοκληρώσουν. Και έλαβαν από τον Μωσή όλες τις προσφορές, τις οποίες έφεραν οι υιοί του Ισραήλ για όλα τα έργα του αγίου να τα κάνουν, και αυτοί δέχονταν ακόμη τα προσφερόμενα από αυτούς που τα έφερναν το πρωί. Και ερχόντουσαν όλοι οι σοφοί που έκαναν τα έργα του αγίου, ο καθένας σύμφωνα με το δικό του έργο, το οποίο εργάζονταν αυτοί. Και είπε προς τον Μωυσή, ότι ο

λαός φέρει πλήθος σύμφωνα με τα έργα όσα διέταξε ο Κύριος να γίνουν. Και πρόσταξε ο Μωυσής, και κήρυξε στο στρατόπεδο, λέγοντας, άνδρας και γυναίκα να μην εργάζονται πια για τις απαρχές του αγίου, και εμποδίστηκε ο λαός να προσφέρει πια. Και τα έργα ήταν ικανά για αυτούς να κάνουν την κατασκευή, και προσκατέλιπαν. Και κάθε σοφός από τους εργαζομένους έκανε τις ιερές στολές, οι οποίες είναι για τον Ααρών τον ιερέα, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Και έκανε την επωμίδα από χρυσό, και υάκινθο, και πορφύρα, και κόκκινο νενησμένο, και βύσσο κεκλωσμένη. Και κόπηκαν τα φύλλα του χρυσού σε τρίχες, ώστε να υφανθούν μαζί με το μπλε, και με την πορφύρα, και με το κόκκινο το νηματωμένο, και με τη λεπτή λινή υφή τη στριμμένη· έργο υφαντό το έκαναν. έπωμίδες συνέχουσες από αμφοτέρα τα μέρη, έργο υφαντό μεταξύ τους συμπεπλεγμένο καθ'εαυτό. Από αυτό το έκαναν σύμφωνα με την τέχνη του, από χρυσάφι, και μπλε, και πορφυρό, και κόκκινο κλωστό, και λεπτό λινό, όπως διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Και έκαναν και τους δύο λίθους του σμαραγδιού στερεωμένους μαζί και περικλεισμένους τριγύρω με χρυσό, χαραγμένους και σκαλισμένους με χάραγμα σφραγίδας από τα ονόματα των υιών του Ισραήλ. Και τους έθεσε επάνω στους ώμους της επωμίδος, λίθους μνημοσύνου των υιών του Ισραήλ, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή.

Και έκαναν το λοгейον, υφαντό έργο με ποικιλία, σύμφωνα με το έργο της επωμίδας, από χρυσάφι, και υάκινθο, και πορφύρα, και κόκκινο κλωσμένο, και λεπτό λινό κλωσμένο. Έκαναν το λοгейο τετράγωνο και διπλό, με μήκος μιας σπιθαμής και εύρος μιας σπιθαμής, διπλό. Και υφάνθηκε σε αυτό ύφασμα διακοσμημένο με πέτρες σε τέσσερις σειρές, σειρά από πέτρες, σάρδιο και τοπάζιο και σμαράγδι, η πρώτη σειρά, Και η δεύτερη σειρά: άνθρακας, σάπφειρος και ίασπις. Και η τρίτη σειρά: λιγύριο, αχάτης και αμέθυστος. Και η σειρά η τέταρτη,

χρυσόλιθος και βήρυλλος και ονύχιο, περικυκλωμένα με χρυσό και συνδεδεμένα με χρυσό. Και οι λίθοι ήταν από τα ονόματα των υιών του Ισραήλ, δώδεκα, από τα ονόματά τους χαραγμένα σε σφραγίδες, ο καθένας από το δικό του όνομα για τις δώδεκα φυλές. Και έκαναν επάνω στο λογείο κροσσούς συμπλεγμένους, έργο πλεξίματος, από καθαρό χρυσό. Και έκαναν δύο χρυσές ασπιδίσκες και δύο χρυσούς δακτυλίους, και έβαλαν τους δύο χρυσούς δακτυλίους και στις δύο άκρες του λογείου. Και έβαλαν τα χρυσά πλεκτά αλυσίδια πάνω στους δακτυλίους και στα δύο μέρη του λογείου. Και στις δύο συνδέσεις τα δύο πλεγμένα αλυσίδια. Και τα τοποθέτησαν επάνω στις δύο ωμοθέτες, και τα τοποθέτησαν επάνω στους ώμους του εφόδ απέναντι προς τα εμπρός. Και έκαναν δύο χρυσά δακτυλίδια, και τα τοποθέτησαν επάνω στα δύο πτερύγια στην άκρη του λογείου, και επάνω στην άκρη του πίσω μέρους της εφόδ από μέσα. Καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ, κατὰ πρόσωπον, κατὰ τὴν συμβολὴν ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος. Καὶ ἐσφιγξε τὸ λογεῖο ἀπὸ τὰ δακτύλια που ἦταν επάνω του στα δακτύλια της επωμίδος, συνδεδεμένα με την υάκινθο, συμπλεγμένα στο ύφασμα της επωμίδος, ώστε να μη χαλαρώνει το λογείο από την επωμίδα, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Και έκαναν τον υποδύτη κάτω από την επωμίδα, έργο υφαντό, όλον υακίνθινο. Το περιστόμιο του υποδύτη ήταν στο μέσο διυφασμένο και συμπλεκτό, έχοντας κύκλω το περιστόμιο αδιάλυτο σαν ώα. Και έκαναν επάνω στο λώμα του υποδύτη από κάτω, σαν ανθισμένη ροδιά, ροδάκια από υάκινθο και πορφύρα και κόκκινο νενησμένο και βύσσο κεκλωσμένη. Και έκαναν χρυσούς κώδωνες, και έθεσαν τους κώδωνες επί το λώμα του υποδύτου κύκλω ανά μέσον των ροΐσκων. Κουδούνι χρυσό και ρόδι επί του στολιδιού του υποδύτη ολόγυρα, για να λειτουργεί, καθώς συνέταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Και έφτιαξαν χιτώνες από λεπτό λινό, υφαντό έργο, για

τον Ααρών και τους γιους του. Και τις κιδάρεις από λεπτό λινό, και τη μίτρα από λεπτό λινό, και τα περισκελή από λεπτό λινό συνεστραμμένο. Και τις ζώνες τους από βύσσο, και υάκινθο, και πορφύρα, και κόκκινο νενησμένο, έργο ποικιλτού, με τον τρόπο που διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Και έφτιαξαν τη χρυσή πλάκα, αφιέρωμα του αγίου, από καθαρό χρυσάφι, και έγραψε επάνω της χαραγμένα γράμματα, σαν σφραγίδα: Αγίασμα Κυρίου. Και έθεσαν επί το υακίνθινο λώμα, ώστε να επίκειται επάνω στη μίτρα από πάνω, με τον τρόπο που διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή.

37

Και έκαναν για τη σκηνή δέκα αυλαίες, Είκοσι οκτώ πηχών το μήκος της μιας αυλαίας, το ίδιο ήταν σε όλες, και τεσσάρων πηχών το πλάτος της μιας αυλαίας. Και έκαναν το καταπέτασμα από υάκινθο, πορφύρα, κόκκινο νενησμένο και βύσσο κεκλωσμένη, έργο υφαντό με χερουβείμ. Και το έθεσαν επάνω σε τέσσερις άφθαρτους στύλους επιχρυσωμένους με χρυσό, και τα κιονόκρανά τους ήταν χρυσά, και οι βάσεις τους ήταν τέσσερις αργυρές. Και έκαναν το καταπέτασμα της θύρας της σκηνής του μαρτυρίου από υάκινθο, πορφύρα και κόκκινο νενησμένο, και από βύσσο κεκλωσμένη, υφαντό έργο με χερουβείμ. Και τους πέντε στύλους τους, και τους κρίκους, και τις κεφαλίδες τους, και τα άγκιστρά τους τα επικάλυψαν με χρυσό, και οι πέντε βάσεις τους ήταν χάλκινες.

Και έκαναν την αυλή προς τον Νότο, ιστία της αυλής από λεπτό λινό συνεστραμμένο εκατό επί εκατό, Και οι στύλοι τους είκοσι, και οι βάσεις τους είκοσι. Και το πλευρό προς Βορρά, εκατό επί εκατό, και το πλευρό προς Νότο, εκατό επί εκατό, και οι στύλοι τους είκοσι, και οι βάσεις τους είκοσι. Και η πλευρά προς τη θάλασσα είχε κουρτίνες πενήντα πηχών, στύλους αυτών δέκα,

και τις βάσεις αυτών δέκα Και η πλευρά προς ανατολάς πενήντα πηχών παραπετάσματα, δεκαπέντε πηχών το κατά νώτου. και οι στύλοι τους τρεις, και οι βάσεις τους τρεις Και επάνω στην πλάτη του δευτέρου, εδώ και εκεί κατά την πύλη της αυλής, κουρτίνες δεκαπέντε πηχών, οι στύλοι τους τρεις, και οι βάσεις τους τρεις. Όλες οι αυλαίες της σκηνής ήταν από στριφτό λινό ύφασμα. Και οι βάσεις των στύλων τους ήταν χάλκινες, και τα άγκιστρά τους ασημένια, και τα κιονόκρανά τους επενδυμένα με ασήμι, και οι στύλοι επενδυμένοι με ασήμι, όλοι οι στύλοι της αυλής. Και το καταπέτασμα της πύλης της αυλής, έργο κεντητού από υάκινθο, και πορφύρα, και κόκκινο νημάτων, και λεπτό λινό συνεστραμμένο, είκοσι πήχεων το μήκος, και το ύψος και το πλάτος πέντε πήχεων, αντιστοιχούσε στις κουρτίνες της αυλής. Οι στύλοι τους ήταν τέσσερις, οι βάσεις τους τέσσερις χάλκινες, τα άγκιστρά τους ασημένια και τα κιονόκρανά τους επικαλυμμένα με ασήμι. Και όλοι οι πάσσαλοι της αυλής γύρω ήταν χάλκινοι, και αυτοί επενδυμένοι με ασήμι. Και αυτή είναι η σύνταξη της σκηνής του μαρτυρίου, καθώς διατάχθηκε στον Μωυσή, η λειτουργία να είναι των Λευιτών μέσω του Ιθάμαρ, του υιού του Ααρών του ιερέως.

Και ο Βεσελεήλ του Ουρείου, από τη φυλή Ιούδα, έκανε όπως πρόσταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Και ο Ελιάβ, γιος του Αχισαμάχ, από τη φυλή Δαν, ο οποίος ήταν ο αρχιτεχνίτης των υφαντών, των κεντητών και των καλλιτεχνικών έργων, για να υφαίνει με το κόκκινο και τη βύσσο.

38

Και έκανε ο Βεσελεήλ την κιβωτό Και την επιχρύσωσε με καθαρό χρυσό έσωθεν και έξωθεν. Και έχυσε σε αυτήν τέσσερις χρυσούς δακτυλίους, δύο στη μία πλευρά και δύο στη δεύτερη

πλευρά. Πλατιές στους μοχλούς, ώστε να τη σηκώνουν με αυτούς. Και έκανε το ιλαστήριο επάνω από την κιβωτό από καθαρό χρυσό. και τα δύο χρυσά χερουβείμ Ένα χερούβ επί το ένα άκρο του ιλαστηρίου, και ένα χερούβ επί το δεύτερο άκρο του ιλαστηρίου. Σκιαζοντας με τις πτέρυγές τους επάνω στο ιλαστήριο. Και έφτιαξε το προκείμενο τραπέζι από καθαρό χρυσό, Και έχωσε σε αυτήν τέσσερις δακτυλίους, δύο στην μία πλευρά και δύο στην δεύτερη πλευρά, φαρδείς, ώστε να την σηκώνουν με τους μοχλούς μέσα σε αυτούς. Και έφτιαξε τους μοχλούς της κιβωτού και της τραπέζης, και τους επένδυσε με χρυσό. Και έφτιαξε τα σκεύη του τραπεζιού, τα τρυβλία, και τα θυμιατήρια, και τα κύπελλα, και τα σπονδεία, με τα οποία θα κάνει σπονδές σε αυτά, χρυσά. Και έκανε τη λυχνία που φωτίζει χρυσή. στερεό τον κορμό, και τους μικρούς καλάμους από τα δύο μέρη της Από τα καλάμια της, οι βλαστοί που εξέχουν από τα καλάμια της, τρεις από το ένα και τρεις από το άλλο, ισούμενοι μεταξύ τους. Και τα λαμπάδια τους, που είναι επάνω στα άκρα, καρνωτά από αυτά, και τα ενθέμια από αυτά, ώστε να είναι οι λύχνοι επάνω σε αυτά, και το έβδομο ενθέμιο, αυτό που είναι στο άκρο του λαμπαδίου, επάνω στην κορυφή από πάνω, στερεό όλο χρυσό. Και επτά χρυσούς λύχνους επάνω της, και τις χρυσές λαβίδες της, και τις χρυσές επαρυστρίδες τους. Αυτός επάργυρωσε τους στύλους, έχυσε χρυσούς δακτυλίους στον στύλο, επιχρύσωσε τους μοχλούς με χρυσό, επιχρύσωσε τους στύλους του καταπετάσματος με χρυσό και έκανε τις αγκύλες χρυσές. Αυτός έκανε και τους κρίκους της σκηνής χρυσούς, και τους κρίκους της αυλής, και κρίκους για να εκτείνεται το κατακάλυμμα από πάνω, χάλκινους. Αυτός χύτευσε τα ασημένια κιονόκρανα της σκηνής και τα χάλκινα κιονόκρανα της θύρας της σκηνής και την πύλη της αυλής, και έκανε ασημένια άγκιστρα στους κίονες· επί των κίωνων αυτός τα περιάργυρωσε. Αυτός έκανε τους πασσάλους της σκηνής και τους πασσάλους της αυλής χάλκινους. Αυτός έκανε το χάλκινο θυσιαστήριο από τα

χάλκινα πυρεία, τα οποία ήταν των ανδρών που είχαν επαναστατήσει με τη συναγωγή του Κορέ, Αυτός έκανε όλα τα σκεύη του θυσιαστηρίου, και το πυρείο του, και τη βάση, και τις φιάλες, και τις κρεάγρες τις χάλκινες. Αυτός έφτιαξε για το θυσιαστήριο ένα κάλυμμα, δικτυωτό έργο από κάτω του πυρείου κάτω από αυτό μέχρι το μισό του, και έβαλε σε αυτό τέσσερα χάλκινα δαχτυλίδια από τα τέσσερα μέρη του καλύμματος του θυσιαστηρίου, φαρδιά για τους μοχλούς, ώστε να σηκώνουν με αυτούς το θυσιαστήριο. Αυτός έκανε το άγιο έλαιο της χρίσεως και την καθαρή σύνθεση του θυμιάματος, έργο μυρεψού. Αυτός έφτιαξε τον χάλκινο λουτήρα και τη χάλκινη βάση του από τους καθρέφτες των γυναικών που νήστευαν, οι οποίες νήστευσαν δίπλα στις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου, την ημέρα που την έστησε.

Και έκανε τον λουτήρα, ώστε να νίπτονται από αυτόν ο Μωυσής και ο Ααρών και οι γιοι του τα χέρια τους και τα πόδια, όταν εισπορεύονταν στη σκηνή του μαρτυρίου, ή όταν πλησίαζαν στο θυσιαστήριο για να λειτουργήσουν, νίπτονταν από αυτόν, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή.

39

Όλο το χρυσάφι που κατεργάστηκε για τα έργα σύμφωνα με όλη την εργασία των αγίων, έγινε από το χρυσάφι των αρχών, είκοσι εννέα τάλαντα και επτακόσιοι είκοσι σίκλοι σύμφωνα με τον άγιο σίκλο. Και το αργυρό προσφορά από τους επισκεφθέντες άνδρες της συναγωγής ήταν εκατό τάλαντα, και χίλιοι επτακόσιοι εβδομήντα πέντε σίκλοι, μία δραχμή ανά κεφαλή, το ήμισυ του σίκλου, σύμφωνα με τον άγιο σίκλο, Κάθε ο περνώντας την επίσκεψη από είκοσι ετών και επάνω στις εξήντα μυριάδες, και τρεις χιλιάδες πεντακόσιοι και πενήντα. Και έγιναν τα εκατό

τάλαντα του αργυρίου για τη χύτευση των εκατό κεφαλίδων της σκηνής, και για τις κεφαλίδες του καταπετάσματος Εκατό κεφαλίδες για τα εκατό τάλαντα, ένα τάλαντο ανά κεφαλίδα. Και τα χίλια επτακόσια εβδομήντα πέντε σίκλα τα έκανε για τα άγκιστρα των στύλων, και επιχρύσωσε τα κιονόκρανά τους, και τους κόσμησε.

Και ο χαλκός του αφαιρέματος ήταν εβδομήντα τάλαντα και χίλιοι πεντακόσιοι σίκλοι. Και έκαναν από αυτόν τις βάσεις της θύρας της σκηνής του μαρτυρίου. και τις βάσεις της αυλής γύρω, και τις βάσεις της πύλης της αυλής, και τους πασσάλους της σκηνής, και τους πασσάλους της αυλής γύρω και το χάλκινο κάλυμμα του θυσιαστηρίου, και όλα τα σκεύη του θυσιαστηρίου, και όλα τα εργαλεία της σκηνής του μαρτυρίου, Και έκαναν οι υιοί του Ισραήλ, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή, έτσι έκαναν. Το δε υπόλοιπο χρυσάφι του προσφέροντος έκαναν σκεύη για να λειτουργούν με αυτά ενώπιον του Κυρίου Και την υάκινθο που είχε απομείνει και την πορφύρα και το κόκκινο έκαναν στολές λειτουργικές για τον Ααρών, ώστε να λειτουργεί με αυτές στο άγιο Και έφεραν τις στολές στον Μωυσή, και τη σκηνή, και τα σκεύη της, τις βάσεις και τους μοχλούς της, και τους στύλους, Και το θυσιαστήριο, και όλα τα σκεύη του.

Και το λάδι της χρίσης, και το θυμίαμα της σύνθεσης, και τη λυχνία την καθαρή, και τους λύχνους της, λύχνους της καύσεως, και το λάδι του φωτός, Και την τράπεζα της προθέσεως και όλα τα σκεύη της και τους άρτους τους προκειμένους Και τις στολές του αγίου, οι οποίες είναι του Ααρών, και τις στολές των υιών του, για την ιερατεία, Και τα ιστία της αυλής, και τους στύλους, και το καταπέτασμα της θύρας της σκηνής και της πύλης της αυλής Και όλα τα σκεύη της σκηνής, και όλα τα εργαλεία της, και τις διφθέρες, δέρματα κριών βαμμένα κόκκινα, και τα υακίνθινα

καλύμματα, και τα επικαλύμματα των υπολοίπων, και τους πασσάλους, και όλα τα εργαλεία για τα έργα της σκηνής του μαρτυρίου, Όσα συνέταξε ο Κύριος στον Μωυσή, έτσι έκαναν οι υιοί του Ισραήλ όλη την αποσκευή. Και είδε ο Μωυσής όλα τα έργα, και είχαν κάνει αυτά με τον τρόπο που διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή· έτσι τα έκαναν, και ευλόγησε αυτούς ο Μωυσής.

40

Και ελάλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Την πρώτη ημέρα του πρώτου μήνα, στη νέα σελήνη, θα στήσεις τη σκηνή του μαρτυρίου. Και θα θέσεις την κιβωτό του μαρτυρίου, και θα σκεπάσεις την κιβωτό με το καταπέτασμα. Και θα φέρεις μέσα την τράπεζα και θα θέσεις την πρόθεσή της, και θα φέρεις μέσα τη λυχνία και θα επιθέσεις τους λύχνους της. Και θα θέσεις το χρυσό θυσιαστήριο για το θυμίαμα μπροστά από την κιβωτό, και θα επιθέσεις κάλυμμα καταπετάσματος επί την θύρα της σκηνής του μαρτυρίου. Και το θυσιαστήριο των προσφορών θα το τοποθετήσεις δίπλα στις πόρτες της σκηνής του μαρτυρίου. Και θα περιθέσεις τη σκηνή, και θα αγιάσεις όλα τα (πράγματα) αυτής τριγύρω. Και θα λάβεις το έλαιο του χρίσματος, και θα χρίσεις τη σκηνή, και όλα όσα είναι σε αυτήν, και θα αγιάσεις αυτήν, και όλα τα σκεύη της, και θα είναι αγία. Και θα χρίσεις το θυσιαστήριο των προσφορών και όλα τα σκεύη του, και θα αγιάσεις το θυσιαστήριο, και το θυσιαστήριο θα είναι άγιο των αγίων. Και θα φέρεις τον Ααρών και τους γιους του στις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου, και θα τους λούσεις με νερό. Και θα ενδύσεις τον Ααρών τις άγιες στολές, και θα τον χρίσεις, και θα τον αγιάσεις, και θα ιερατεύει σε μένα. Και θα φέρεις τους γιους του και θα τους ντύσεις χιτώνες. Και θα τους αλείψεις με τον τρόπο που έχρισες τον πατέρα τους, και θα μου ιερατεύσουν, και θα είναι, ώστε να είναι σε αυτούς χρίσμα ιερωσύνης εις τον αιώνα, για τις

γενεές τους. Και έκανε ο Μωυσής όλα όσα του διέταξε ο Κύριος· έτσι έκανε.

Και έγινε στον πρώτο μήνα, του δευτέρου έτους, καθώς εκείνοι εξερχόντουσαν από την Αίγυπτο, κατά τη νέα σελήνη στήθηκε η σκηνή. Και έστησε ο Μωυσής τη σκηνή, και έθεσε τις κεφαλίδες, και περιέβαλε τους μοχλούς, και έστησε τους στύλους. Και εξέτεινε τις αυλαίες επάνω στη σκηνή, και έθεσε το κάλυμμα της σκηνής επάνω σε αυτήν από πάνω, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Και αφού πήρε τις μαρτυρίες τις έριξε μέσα στην κιβωτό, και τοποθέτησε τους μοχλούς κάτω από την κιβωτό, Και έφερε μέσα την κιβωτό στη σκηνή, και έθεσε το κάλυμμα του καταπέτασματος, και σκέπασε την κιβωτό του μαρτυρίου, με τον τρόπο που διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Και έθεσε την τράπεζα στη σκηνή του μαρτυρίου, προς το βορρά, έξω από το καταπέτασμα της σκηνής. Και πρόσθεσε επάνω της τους άρτους της προθέσεως ενώπιον Κυρίου, με τον τρόπο που συνέταξε ο Κύριος τον Μωυσή. Και έθεσε τη λυχνία στη σκηνή του μαρτυρίου, στην πλευρά της σκηνής την προς Νότο. Και έθεσε τους λύχνους της μπροστά στον Κύριο, με τον τρόπο που πρόσταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Και έθεσε το χρυσό θυσιαστήριο στη σκηνή του μαρτυρίου απέναντι από το καταπέτασμα. Και θυμίασε σε αυτό θυμίαμα της σύνθεσης, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Και το θυσιαστήριο των προσφορών έθεσε δίπλα στις πόρτες της σκηνής.

Αριθμοί

1

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή στην έρημο του Σινά, στη σκηνή του μαρτυρίου, την πρώτη του δεύτερου μήνα, του δεύτερου έτους αφότου βγήκαν από τη γη της Αιγύπτου, λέγοντας, Πάρτε την αρχή όλης της συναγωγής του Ισραήλ κατά συγγένεια, κατ οίκους των πατριών τους, κατά αριθμό εξ ονόματός τους, κατά κεφαλή τους, Κάθε άρσενας από είκοσι ετών και επάνω, κάθε ο εκπορευόμενος με τη δύναμη του Ισραήλ, επισκεφθείτε αυτούς με τη δύναμή τους, εσύ και ο Ααρών επισκεφθείτε αυτούς. Και μαζί σας θα είναι ένας από κάθε φυλή των αρχόντων, κατά οίκους πατριών θα είναι.

Και αυτά είναι τα ονόματα των ανδρών, οι οποίοι θα σταθούν μαζί σας· του Ρουβήν, Ελισούρ υιός του Σεδιούρ, Των Συμεών, ο Σαλαμιήλ υιός του Σουρισαδαί. Από τον Ιούδα, ο Ναασσών υιός του Αμιναδάβ. Των Ισσαχάρ, ο Ναθαναήλ υιός του Σωγάρ. Από τον Ζαβουλών, ο Ελιάβ υιός του Χαιλών· από τους υιούς του Ιωσήφ, από τον Εφραΐμ, ο Ελισταμά υιός του Εμιούδ· Του Μανασσή, ο Γαμαλιήλ υιός του Φαδασούρ. Των Βενιαμίν, ο Αβιδάν υιός του Γαδεωνί. Του Δαν, ο Αχιέζερ υιός του Αμισαδαϊ. Των Ασήρ, Φαγαϊήλ, υιός Εχράν. Του Γαδ, ο Ελισάφ υιός του Ραγουήλ. Των Νεφθαλί, ο Αχιρέ υιός του Αινάν. Αυτοί είναι οι επίκλητοι της συναγωγής, άρχοντες των φυλών κατά τις πατριές τους, χιλιάρχοι του Ισραήλ.

Και πήρε ο Μωυσής και ο Ααρών τους άνδρες αυτούς που είχαν κληθεί με το όνομά τους. Και συγκέντρωσαν όλη τη συναγωγή την πρώτη του δεύτερου μήνα του δεύτερου έτους, και απογράφονταν κατά γενεές τους, κατά οικογένειές τους, κατά

αριθμό των ονομάτων τους, από είκοσι ετών και πάνω, κάθε άρρενας κατά κεφαλή. Με τον τρόπον που διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή, και καταμετρήθηκαν στην έρημο του Σινά.

Και έγιναν οι υιοί του Ρουβήν, πρωτότοκου του Ισραήλ, κατά συγγένειά τους, κατά δήμους τους, κατ οίκους πατριών τους, κατά αριθμό ονομάτων τους, κατά κεφαλή τους, όλα τα αρσενικά από είκοσι ετών και επάνω, κάθε ο εκπορευόμενος με τη δύναμη, Η απογραφή τους από τη φυλή Ρουβήν, σαράντα έξι χιλιάδες και πεντακόσιοι. Στους υιούς του Συμεών κατά τη συγγένειά τους, κατά τους δήμους τους, κατ οίκους των πατριών τους, κατά τον αριθμό των ονομάτων τους, κατά κεφαλήν τους, όλα τα αρσενικά από είκοσι ετών και επάνω, κάθε ο εκπορευόμενος με τη δύναμη, Η καταμέτρησή τους από τη φυλή Συμεών, πενήντα εννέα χιλιάδες και τριακόσιοι.

Στους υιούς του Ιούδα κατά τη συγγένειά τους, κατά τους δήμους τους, κατά τους οίκους των πατριών τους, κατά τον αριθμό των ονομάτων τους, κατά κεφαλή, όλα τα αρσενικά από είκοσι ετών και επάνω, κάθε ο εκπορευόμενος με τη δύναμη, Η καταμέτρηση αυτών από τη φυλή Ιούδα, εβδομήντα τέσσερις χιλιάδες και εξακόσιοι.

Στους γιους του Ισάχαρ κατά τις συγγένειές τους, κατά τους δήμους τους, κατά τους οίκους των πατριών τους, κατά τον αριθμό των ονομάτων τους, κατά κεφαλήν τους, όλα τα αρσενικά από είκοσι ετών και επάνω, κάθε ο εκπορευόμενος με τη δύναμη, Η απογραφή τους από τη φυλή Ισάχαρ, πενήντα τέσσερις χιλιάδες και τετρακόσιοι. Στους γιους του Ζαβουλών κατά τη συγγένειά τους, κατά τους δήμους τους, κατά τους οίκους των πατριών τους, κατά τον αριθμό των ονομάτων τους, κατά κεφαλήν, όλα τα αρσενικά από είκοσι ετών και επάνω, κάθε ο

εκπορευόμενος στη δύναμη, Η καταμέτρησή τους από τη φυλή Ζαβουλών, πενήντα επτά χιλιάδες και τετρακόσιοι.

Στους υιούς του Ιωσήφ, τους υιούς του Εφραΐμ, κατά τη συγγένειά τους, κατά τους δήμους τους, κατά τους οίκους των πατριών τους, κατά τον αριθμό των ονομάτων τους, κατά κεφαλή τους, όλα τα αρσενικά από είκοσι ετών και επάνω, κάθε ένας που εκπορεύεται στη δύναμη, Η απογραφή τους από τη φυλή Εφραΐμ, σαράντα χιλιάδες και πεντακόσιοι. Στους υιούς του Μανασσή κατά τη συγγένειά τους, κατά τους δήμους τους, κατ οίκους των πατριών τους, κατά τον αριθμό των ονομάτων τους, κατά κεφαλή τους, όλα τα αρσενικά, από είκοσι ετών και επάνω, κάθε ο εκπορευόμενος στη δύναμη, Η απογραφή τους από τη φυλή Μανασσή, τριάντα δύο χιλιάδες και διακόσιοι. Στους υιούς του Βενιαμίν, κατά τη συγγένειά τους, κατά τους δήμους τους, κατά τους οίκους των πατριών τους, κατά τον αριθμό των ονομάτων τους, κατά κεφαλή τους, όλα τα αρσενικά από είκοσι ετών και επάνω, κάθε ένας που εκπορεύεται στη δύναμη, Η καταμέτρησή τους από τη φυλή Βενιαμίν, τριάντα πέντε χιλιάδες και τετρακόσιοι. Στους υιούς του Γαδ κατά τη συγγένειά τους, κατά τους δήμους τους, κατ οίκους των πατριών τους, κατά τον αριθμό των ονομάτων τους, κατά κεφαλή τους, όλα τα αρσενικά από είκοσι ετών και επάνω, κάθε ο εκπορευόμενος στη δύναμη, Η απογραφή τους, από τη φυλή Γαδ, σαράντα πέντε χιλιάδες και εξακόσιοι πενήντα.

Στους γιους του Δαν κατά τη συγγένειά τους, κατά τους δήμους τους, κατά τους οίκους των πατριών τους, κατά τον αριθμό των ονομάτων τους, κατά κεφαλήν τους, όλα τα αρσενικά από είκοσι ετών και επάνω, κάθε ο εκπορευόμενος στη δύναμη. Η επίσκεψη αυτών από τη φυλή Δαν, εξήντα δύο χιλιάδες και επτακόσιοι. Στους γιους του Ασήρ κατά τη συγγένειά τους, κατά

τους δήμους τους, κατά τους οίκους των πατριών τους, κατά τον αριθμό των ονομάτων τους, κατά κεφαλήν, όλα τα αρσενικά από είκοσι ετών και επάνω, όλοι όσοι εξέρχονται με τη δύναμη, Η απογραφή τους από τη φυλή Ασήρ, σαράντα μία χιλιάδες και πεντακόσιοι.

Στους γιους του Νεφθαλί, κατά τις συγγενειές τους, κατά τους δήμους τους, κατ οίκους των πατριών τους, κατά τον αριθμό των ονομάτων τους, κατά κεφαλήν, όλα τα αρσενικά από είκοσι ετών και επάνω, κάθε ο εκπορευόμενος με τη δύναμη, Η απογραφή τους από τη φυλή Νεφθαλί, πενήντα τρεις χιλιάδες και τετρακόσιοι.

Αυτή η επίσκεψη, την οποία πραγματοποίησαν ο Μωυσής και ο Ααρών και οι άρχοντες του Ισραήλ, δώδεκα άνδρες, ένας άνδρας ανά φυλή, κατά φυλή των πατρικών οίκων. Και έγινε όλη η καταμέτρηση των υιών του Ισραήλ με τη δύναμή τους από είκοσι ετών και επάνω, κάθε ο εξερχόμενος να παραταχθεί στον Ισραήλ. Εξακόσιες χιλιάδες και τρισχίλιοι και πεντακόσιοι και πενήντα.

Οι δε Λευίτες από τη φυλή της πατριάς τους δεν καταμετρήθηκαν μεταξύ των υιών του Ισραήλ. Και ο Κύριος μίλησε στον Μωυσή, λέγοντας, Βλέπε, τη φυλή του Λευί δεν θα την καταμετρήσεις, και τον αριθμό τους δεν θα τον πάρεις, ανάμεσα στους γιους του Ισραήλ. Και συ διόρισε τους Λευίτες επί τη σκηνή του μαρτυρίου, και επί όλα τα σκεύη της, και επί όλα όσα είναι σε αυτήν· αυτοί θα μεταφέρουν τη σκηνή και όλα τα σκεύη της, και αυτοί θα λειτουργούν σε αυτήν, και γύρω από τη σκηνή θα στρατοπεδεύουν. Και όταν αφαιρούν τη σκηνή, θα την καθαιρούν οι Λευίτες, και όταν στρατοπεδεύουν τη σκηνή, θα την ανεγείρουν, και ο αλλογενής που πλησιάζει ας αποθάνει. Και θα στρατοπεδεύσουν οι υιοί του Ισραήλ, ο κάθε άνδρας στη δική του

τάξη, και ο κάθε άνδρας σύμφωνα με τη δική του ηγεμονία, με τη δύναμή τους. Οι δε Λευίτες ας στρατοπεδεύσουν απέναντι γύρω από τη σκηνή του μαρτυρίου, και δεν θα υπάρξει αμαρτία στους υιούς του Ισραήλ. Και θα φυλάξουν οι ίδιοι οι Λευίτες τη φρουρά της σκηνής του μαρτυρίου. Και έκαναν οι υιοί Ισραήλ, σύμφωνα με όλα όσα διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή και τον Ααρών, έτσι έκαναν.

2

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή και τον Ααρών, λέγοντας, Κάθε άνθρωπος κρατώντας τη θέση του κατά τάξη, κατά σημαίες, κατά οίκους πατέρων τους, ας στρατοπεδεύσουν οι υιοί Ισραήλ απέναντι· γύρω από τη σκηνή του μαρτυρίου θα στρατοπεδεύσουν οι υιοί Ισραήλ. Και οι παρεμβάλλοντες πρώτοι κατά ανατολάς, το τάγμα της παρεμβολής του Ιούδα με τη δύναμή τους, και ο άρχων των υιών του Ιούδα, ο Ναασσών υιός του Αμιναδάβ. Η δύναμή του, οι επισκεμμένοι, τέσσερις και εβδομήντα χιλιάδες και εξακόσιοι. Και οι στρατοπεδεύοντες δίπλα στη φυλή Ισσαχάρ, και ο άρχοντας των υιών Ισσαχάρ, Ναθαναήλ υιός του Σωγάρ. Η δύναμή του, οι επισκεμμένοι, πενήντα τέσσερις χιλιάδες και τετρακόσιοι. Και οι στρατοπεδεύοντες δίπλα στη φυλή Ζαβουλών, και ο άρχων των υιών Ζαβουλών, Ελιάβ υιός του Χαιλών. Η δύναμή του, οι επισκεμμένοι, πενήντα επτά χιλιάδες και τετρακόσιοι. Όλοι οι επιθεωρημένοι από το στρατόπεδο του Ιούδα, εκατόν ογδοήκοντα χιλιάδες και εξακισχίλιοι και τετρακόσιοι, με τη δύναμή τους θα ξεκινήσουν πρώτοι. Τα τάγματα της παρεμβολής του Ρουβήν, προς λίβα η δύναμή τους, και ο άρχων των υιών του Ρουβήν, ο Ελισούρ υιός του Σεδιούρ. Η δύναμή του, οι επισκεμμένοι, σαράντα έξι χιλιάδες και πεντακόσιοι. Και οι παρεμβάλλοντες εχόμενοι της φυλής του Συμεών δίπλα του, και ο άρχων των υιών Συμεών, ο Σαλαμιήλ υιός

του Σουρισαδαί. Η δύναμή του, οι επισκεμμένοι, ενενήντα εννέα χιλιάδες και τριακόσιοι. Και οι στρατοπεδεύοντες δίπλα του, η φυλή Γαδ, και ο άρχων των υιών Γαδ, ο Ελίσάφ υιός του Ραγουήλ. Η δύναμή του, οι επισκεμμένοι, σαράντα πέντε χιλιάδες εξακόσιοι πενήντα. Όλοι οι επισκεμμένοι της παρεμβολής Ρουβήν, εκατόν πενήντα μία χιλιάδες και τετρακόσιοι και πενήντα, με τη δύναμή τους θα εξορμήσουν δεύτεροι.

Και θα παρθεί η σκηνή του μαρτυρίου, και η παρεμβολή των Λευιτών ανάμεσα στις παρεμβολές, όπως θα στρατοπεδεύσουν, έτσι και θα εξορμήσουν, ο καθένας κρατώντας σύμφωνα με την ηγεμονία. Το τάγμα της παρεμβολής του Εφραίμ παρά τη θάλασσα με τη δύναμή τους, και ο άρχων των υιών του Εφραίμ, ο Ελिसαμά υιός του Εμιούδ. Η δύναμή του, οι επισκεφθέντες, σαράντα χιλιάδες και πεντακόσιοι.

Και οι στρατοπεδεύοντες δίπλα στη φυλή του Μανασσή, και ο άρχοντας των γιων του Μανασσή, ο Γαμαλιήλ γιος του Φαδασσούρ. Η δύναμή του, οι επισκεμμένοι, τριάντα δύο χιλιάδες και διακόσιοι. Και οι στρατοπεδεύοντες δίπλα στη φυλή Βενιαμίν, και ο άρχων των υιών Βενιαμίν, Αβιδάν υιός του Γαδεωνί. Η δύναμή του, οι επισκεμμένοι, τριάντα πέντε χιλιάδες και τετρακόσιοι. Όλοι οι επιθεωρημένοι της παρεμβολής του Εφραίμ, εκατό χιλιάδες και οκτώ χιλιάδες και εκατό, με τη δύναμή τους θα αναχωρήσουν τρίτοι.

Το τάγμα της παρεμβολής του Δαν προς βορράν με τη δύναμή τους, και ο άρχων των υιών του Δαν, ο Αχιέζερ υιός του Αμισαδαί. Η δύναμή του που επισκέφθηκαν ήταν εξήντα δύο χιλιάδες και επτακόσιοι. Και οι στρατοπεδεύοντες δίπλα του, η φυλή Ασήρ, και ο άρχοντας των υιών Ασήρ, Φαγεήλ υιός Εχράν. Η δύναμή του, οι επισκεμμένοι, σαράντα μία χιλιάδες και πεντακόσιοι. Και αυτοί

που στρατοπεδεύουν δίπλα στη φυλή Νεφθαλί, και ο άρχων των υιών Νεφθαλί, Αχιρέ υιός Αινάν. Η δύναμή του, οι καταμετρημένοι, ήταν πενήντα τρεις χιλιάδες τετρακόσιοι. Όλοι οι επιθεωρημένοι του στρατοπέδου Δαν, εκατόν πενήντα επτά χιλιάδες και εξακόσιοι, θα αναχωρήσουν τελευταίοι σύμφωνα με την τάξη τους.

Αυτή η καταμέτρηση των υιών του Ισραήλ κατά οίκους των πατριών τους, όλη η καταμέτρηση των στρατοπέδων με τις δυνάμεις τους, εξακόσιες χιλιάδες και τρεις χιλιάδες πεντακόσιοι πενήντα. Οι δε Λευίτες δεν καταμετρήθηκαν μαζί τους, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Και έκαναν οι υιοί του Ισραήλ όλα όσα διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή· έτσι στρατοπέδευσαν κατά την τάξη τους, και έτσι ξεκινούσαν ο καθένας δίπλα στον άλλον κατά τους δήμους τους, κατά τους οίκους των πατριών τους.

3

Και αυτές οι γενεές του Ααρών και του Μωυσή, την ημέρα που μίλησε ο Κύριος στον Μωυσή στο όρος Σινά. Και αυτά είναι τα ονόματα των υιών του Ααρών: ο πρωτότοκος Ναδάβ, και ο Αβιούδ, ο Ελεάζαρ, και ο Ιθάμαρ. Αυτά είναι τα ονόματα των υιών του Ααρών, οι ιερείς οι αλειμμένοι, τους οποίους καθιέρωσαν για να ιερατεύουν. Και πέθανε ο Ναδάβ και ο Αβιούδ μπροστά στον Κύριο, προσφέροντας αυτοί ξένη φωτιά μπροστά στον Κύριο, στην έρημο Σινά, και δεν είχαν παιδιά, και ιερατεύσε ο Ελεάζαρ και ο Ιθάμαρ μαζί με τον Ααρών, τον πατέρα τους.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Πάρε τη φυλή Λευί, και θα τους στήσεις μπροστά στον Ααρών τον ιερέα, και θα λειτουργήσουν σε αυτόν. Και θα φυλάξουν τις φυλακές του, και τις φυλακές των υιών Ισραήλ έναντι της σκηνής του

μαρτυρίου, να εργάζονται τα έργα της σκηνής. Και θα φυλάξουν όλα τα σκεύη της σκηνής του μαρτυρίου, και τις φυλακές των υιών Ισραήλ σύμφωνα με όλα τα έργα της σκηνής. Και θα δώσεις τους Λευίτες στον Ααρών και στους γιους του, τους ιερείς· δοσμένοι ως δώρο, αυτοί μου είναι από τους γιους του Ισραήλ. Και τον Ααρών και τους υιούς του θα τους καταστήσεις επί της σκηνής του μαρτυρίου, και θα φυλάξουν την ιερατείαν τους, και όλα τα κατά τον βωμόν, και εντός του καταπετάσματος, και ο αλλογενής που θα αγγίξει θα αποθάνει. Και μίλησε ο Κύριος στον Μωυσή λέγοντας: Και ιδού, εγώ έχω πάρει τους Λευίτες από τη μέση των υιών του Ισραήλ αντί κάθε πρωτότοκου που ανοίγει μήτρα από τους υιούς του Ισραήλ· λύτρα τους θα είναι, και θα είναι δικοί μου οι Λευίτες. Σε εμένα ανήκει κάθε πρωτότοκο, γιατί την ημέρα που έπληξα κάθε πρωτότοκο στη γη της Αιγύπτου, αγίασα σε εμένα κάθε πρωτότοκο στο Ισραήλ, από άνθρωπο έως κτήνος, σε εμένα θα ανήκουν, εγώ ο Κύριος.

Και ελάλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή εν τη ερήμω Σινά, λέγων: Επισκέψου τους υιούς του Λευί κατά οίκους των πατριών τους, κατά τους δήμους τους, κάθε αρσενικό από ενός μηνός και επάνω, επισκεφθείτε αυτούς. Και επισκέφθησαν αυτούς ο Μωυσής και ο Ααρών διά φωνής Κυρίου, με τον τρόπο που συνέταξε σε αυτούς ο Κύριος.

Και αυτοί ήταν οι γιοι του Λευί από τα ονόματά τους: Γεδσών, Καάθ και Μεραρί. Και αυτά είναι τα ονόματα των υιών του Γεδσών κατά τους δήμους τους, Λοβενί και Σεμεί. Και οι υιοί του Καάθ κατά τους δήμους τους, ο Αμράμ και ο Ισσαάρ, ο Χεβρών και ο Οζιήλ. Και οι υιοί του Μεραρί κατά τους δήμους τους, Μοολι και Μουσί, αυτοί είναι οι δήμοι των Λευιτών κατά τους οίκους των πατριών τους. Στον Γεδσών ο δήμος του Λοβενί και ο δήμος του Σεμεί· αυτοί οι δήμοι του Γεδσών. Η καταμέτρησή τους κατά

αριθμόν κάθε αρσενικού από ενός μηνός και επάνω, η καταμέτρησή τους, επτά χιλιάδες και πεντακόσιοι. Και οι υιοί του Γεδσών θα στρατοπεδεύσουν πίσω από τη σκηνή προς τη θάλασσα. Και ο άρχων του οίκου της πατριάς του δήμου του Γεδσών, ο Ελिसάφ υιός του Δαήλ. Και η φυλακή των υιών του Γεδσών στη σκηνή του μαρτυρίου, η σκηνή και το κάλυμμα, και το κατακάλυμμα της θύρας της σκηνής του μαρτυρίου Και τα ιστία της αυλής, και το καταπέτασμα της πύλης της αυλής που βρίσκεται επάνω στη σκηνή, και τα υπόλοιπα όλων των έργων του.

Στον Καάθ ο δήμος του Αμράμ ένας, και ο δήμος του Ισσαάρ ένας, και ο δήμος του Χεβρών ένας, και ο δήμος του Οζιήλ ένας· αυτοί είναι οι δήμοι του Καάθ, κατά αριθμόν. Κάθε αρσενικό από ενός μηνός και πάνω, οκτώ χιλιάδες εξακόσιοι, που φύλασσαν τα άγια. Οι δήμοι των υιών του Καάθ θα στρατοπεδεύσουν στο πλάι της σκηνής προς το νότο. Και ο άρχων του οίκου των πατριών των δήμων του Καάθ, ο Ελισταφάν υιός του Οζιήλ.

Και η φυλακή τους η κιβωτός, και η τράπεζα, και η λυχνία, και τα θυσιαστήρια, και τα σκεύη του αγίου όσα λειτουργούν σε αυτά, και το κατακάλυμμα, και όλα τα έργα τους. Και ο άρχων επί των αρχόντων των Λευιτών, Ελεάζαρ ο υιός του Ααρών του ιερέως, διορισμένος να φυλάσσει τις φυλακές των αγίων. Στον Μεραρί ανήκουν ο δήμος του Μοολί και ο δήμος του Μουσί· αυτοί είναι οι δήμοι του Μεραρί. Η καταμέτρησή τους κατά αριθμόν, κάθε αρσενικό από ενός μηνός και επάνω, έξι χιλιάδες και πενήντα. Και ο άρχων του οίκου των πατριών του δήμου του Μεραρί, ο Σουριήλ υιός του Αβιχαΐλ, θα στρατοπεδεύσουν στα πλάγια της σκηνής προς βορράν. Η επίσκεψη της φυλακής των υιών Μεραρί, τις κεφαλίδες της σκηνής, και τους μοχλούς της, και τους στύλους της, και τις βάσεις της, και όλα τα σκεύη τους, και τα

έργα τους. και τους στύλους της αυλής κύκλω, και τις βάσεις τους, και τους πασσάλους, και τα σχοινιά τους.

Οι στρατοπεδεύοντες κατά πρόσωπο της σκηνής του μαρτυρίου από ανατολής, ο Μωυσής και ο Ααρών και οι υιοί του, φυλάσσοντες τις φυλακές του αγίου για τις φυλακές των υιών του Ισραήλ, και ο αλλογενής που θα αγγίξει, θα αποθάνει. Όλη η απογραφή των Λευιτών, τους οποίους απογράφησαν ο Μωυσής και ο Ααρών με εντολή του Κυρίου κατά τις φυλές τους, κάθε αρσενικό από ενός μηνός και πάνω, ήταν είκοσι δύο χιλιάδες.

Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, επισκέψου κάθε πρωτότοκο αρσενικό των υιών του Ισραήλ από ενός μηνός και πάνω, και πάρτε τον αριθμό εξ ονόματος. Και θα λάβεις τους Λευίτες για μένα, εγώ ο Κύριος, αντί για όλους τους πρωτότοκους των υιών του Ισραήλ, και τα κτήνη των Λευιτών αντί για όλα τα πρωτότοκα στα κτήνη των υιών του Ισραήλ. Και επισκέφθηκε ο Μωυσής με τον τρόπο που διέταξε ο Κύριος κάθε πρωτότοκο στους υιούς του Ισραήλ. Και έγιναν όλα τα πρωτότοκα αρσενικά κατά αριθμό, εξ ονόματος, από μηνιαίου και επάνω, εκ της επισκέψεώς τους, δύο και είκοσι χιλιάδες και τρεις και εβδομήκοντα και διακόσιοι. Και ελάλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Πάρε τους Λευίτες αντί για όλους τους πρωτότοκους υιούς του Ισραήλ, και τα κτήνη των Λευιτών αντί για τα κτήνη τους, και οι Λευίτες θα είναι δικοί μου, εγώ ο Κύριος. Και τα λύτρα των τριακοσίων εβδομήντα τριών που πλεονάζουν από τους Λευίτες, από τα πρωτότοκα των υιών του Ισραήλ, Και θα πάρεις πέντε σίκλους ανά κεφάλι, σύμφωνα με το άγιο δίδραχμο θα πάρεις είκοσι οβολούς του σίκλου. Και θα δώσεις το αργύριο στον Ααρών και στους γιους του, λύτρα των υπερβαινόντων σε αυτούς. Και έλαβε ο Μωυσής το αργύριο, τα λύτρα των πλεοναζόντων, για την εξαγορά των Λευιτών. Από τους

πρωτότοκους των υιών του Ισραήλ έλαβε το αργύριο, χίλιους τριακόσιους εξήντα πέντε σίκλους, σύμφωνα με τον άγιο σίκλο. Και έδωσε ο Μωυσής τα λύτρα των πλεοναζόντων στον Ααρών και στους γιους του, μέσω της φωνής του Κυρίου, με τον τρόπο που διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή.

4

Καὶ ἐλάλησε ὁ Κύριος πρὸς τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν Ἀαρὼν λέγων, Λάβε το κεφάλαιον των υἱὼν Καάθ εκ μέσου των υἱὼν Λευὶ, κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ οἴκους πατριῶν αὐτῶν. Ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ετῶν καὶ ἐπάνω ἕως πενήκοντα ετῶν, κάθε ο εἰσερχόμενος να λειτουργεῖ, να κάνει ὅλες τις ἐργασίες στη σκηνή του μαρτυρίου.

Και αὐτὰ εἶναι τα ἔργα των υἱὼν του Καάθ στη σκηνή του μαρτυρίου, το ἅγιο των αγίων. Και θα εἰσέλθει ο Ααρών καὶ οἱ υἱοὶ του, ὅταν ἀφαιρεθεῖ το στρατόπεδο, καὶ θα κατεβάσουν το καταπέτασμα που σκιάζει, καὶ θα καλύψουν με αὐτό την κιβωτό του μαρτυρίου. Και θα ἐπιθέσουν ἐπάνω σε αὐτό κατακάλυμμα ἀπὸ βακίνθινο δέρμα, καὶ θα ἐπιβάλουν ἐπάνω σε αὐτό ἓνα ολόκληρο βακίνθινο ἱμάτιο ἀπὸ πάνω, καὶ θα διεμβάλουν τους αναφορεῖς.

Και ἐπάνω στην τράπεζα την προκειμένη θα ἀπλώσουν ἐπάνω της ἓνα ἱμάτιο ολοπόρφυρο, καὶ τα τρυβλία, καὶ τις θυῖσκες, καὶ τους κυάθους, καὶ τα σπονδεῖα με τα ὁποῖα σπένδει, καὶ οἱ ἄρτοι που διαπαντός θα εἶναι ἐπάνω της. Και θα ἀπλώσουν ἐπάνω της ἓνα κόκκινο ὕφασμα, καὶ θα την καλύψουν με ἓνα μπλε δερμάτινο κάλυμμα, καὶ θα περάσουν μέσα ἀπὸ αὐτήν τους αναφορεῖς. Και θα πάρουν ἓνα βακίνθινο ὕφασμα καὶ θα καλύψουν τη λυχνία που φωτίζει, καὶ τους λύχνους της, καὶ τις

λαβίδες της, και τις επαrustρίδες της, και όλα τα αγγεία του λαδιού με τα οποία λειτουργούν σε αυτά. Και θα βάλουν αυτήν και όλα τα σκεύη της σε ένα δερμάτινο υακίνθινο κάλυμμα, και θα την τοποθετήσουν επάνω σε αναφορείς. Και επάνω στο χρυσό θυσιαστήριο θα επικαλύψουν ένα υακίνθινο ιμάτιο, και θα το καλύψουν με ένα υακίνθινο δερμάτινο κάλυμμα, και θα περάσουν τους αναφορείς του.

Και θα πάρουν όλα τα λειτουργικά σκεύη με τα οποία λειτουργούν στα άγια, και θα τα βάλουν σε ένα υακίνθινο ένδυμα, και θα τα καλύψουν με υακίνθινο δερμάτινο κάλυμμα, και θα τα επιθέσουν επάνω στους αναφορείς. Και θα θέσει το κάλυμμα επάνω στο θυσιαστήριο, και θα το επικαλύψουν με ένα ολοπόρφυρο ύφασμα. Και θα τοποθετήσουν επάνω σε αυτό όλα τα σκεύη με τα οποία λειτουργούν επάνω σε αυτό, και τα πυρεία, και τις κρεάγρες, και τις φιάλες, και τον καλυπτήρα, και όλα τα σκεύη του θυσιαστηρίου, και θα επιβάλουν επάνω σε αυτό ένα δερμάτινο υακίνθινο κάλυμμα, και θα περάσουν τους αναφορείς του, και θα πάρουν ένα πορφυρό ιμάτιο, και θα καλύψουν τον λουτήρα και τη βάση του, και θα το βάλουν σε ένα δερμάτινο υακίνθινο κάλυμμα, και θα το τοποθετήσουν επάνω σε αναφορείς. Και θα ολοκληρώσουν ο Ααρών και οι υιοί του, καλύπτοντας τα άγια και όλα τα σκεύη τα άγια, όταν αφαιρεθεί η παρεμβολή, και μετά από αυτά θα εισέλθουν οι υιοί του Καάθ για να τα σηκώσουν, και δεν θα αγγίξουν τα άγια, ώστε να μην αποθάνουν· αυτά θα σηκώσουν οι υιοί του Καάθ στη σκηνή του μαρτυρίου.

Επόπτης Ελεάζαρ, γιος του Ααρών του ιερέα: το λάδι του φωτός, και το θυμίαμα της σύνθεσης, και η καθημερινή θυσία, και το λάδι της χρίσης, η εποπτεία ολόκληρης της σκηνης, και όσα είναι σε αυτήν στο άγιο, σε όλα τα έργα.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή και τον Ααρών, λέγοντας, Μην εξολοθρεύσετε τον λαό της φυλής του Καάθ από τη μέση των Λευιτών. Αυτό κάντε σε αυτούς, και θα ζήσουν και δεν θα πεθάνουν, όταν προσεγγίζουν τα άγια των αγίων· ο Ααρών και οι υιοί του ας προσεγγίσουν, και θα καταστήσουν αυτούς, τον καθένα σύμφωνα με την αναφορά του Και δεν πρέπει να εισέλθουν να δουν ξαφνικά τα άγια, και θα αποθάνουν.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Λάβε την αρχήν των υιών Γεδσών, και τούτους κατ οίκους πατριών αυτών, κατὰ δήμους αυτών. Από είκοσι πέντε ετών και επάνω έως πενήντα ετών, επισκέψου αυτούς, κάθε ο εισερχόμενος να λειτουργεί, να κάνει τα έργα του στη σκηνή του μαρτυρίου. Αυτή είναι η λειτουργία του δήμου του Γεδσών, να λειτουργεί και να σηκώνει. Και θα σηκώσει τις δέρρεις της σκηνής, και την σκηνή του μαρτυρίου, και το κάλυμμα αυτής, και το υακίνθινο κατακάλυμμα που είναι επάνω της από πάνω, και το κάλυμμα της θύρας της σκηνής του μαρτυρίου, Και τα ιστία της αυλής, όσα είναι επί της σκηνής του μαρτυρίου, και τα περισσά, και όλα τα σκεύη τα λειτουργικά με τα οποία λειτουργούν, θα τα κατασκευάσουν. Σύμφωνα με τη διαταγή του Ααρών και των υιών του θα είναι η λειτουργία των υιών του Γεδσών σε όλες τις λειτουργίες τους και σε όλα τα έργα τους, και θα επιβλέπεις αυτούς ονομαστικά για όλα όσα φέρουν. Αυτή η λειτουργία των υιών Γεδσών στη σκηνή του μαρτυρίου, και η φυλακή τους στο χέρι Ιθάμαρ του υιού Ααρών του ιερέως.

Τους υιούς του Μεραρί κατὰ τους δήμους τους, κατὰ τους οίκους των πατριών τους, επισκεφθείτε τους. Από είκοσι πέντε ετών και επάνω έως πενήντα ετών, επισκεφθείτε αυτούς, κάθε ο εισερχόμενος για να λειτουργεί τα έργα της σκηνής του μαρτυρίου. Και αυτά είναι τα φυλάγματα των αιρομένων από

αυτούς σύμφωνα με όλα τα έργα τους στη σκηνή του μαρτυρίου: τις κεφαλίδες της σκηνής, και τους μοχλούς, και τους στύλους της, και τις βάσεις της, και το κατακάλυμμα, και οι βάσεις τους, και οι στύλοι τους, και το κατακάλυμμα της θύρας της σκηνής. Και τους στύλους της αυλής κύκλω, και τις βάσεις τους, και τους στύλους του καταπετάσματος της πύλης της αυλής, και τις βάσεις τους, και τους πασσάλους τους, και τα καλώδιά τους, και όλα τα σκεύη τους, και όλα τα λειτουργικά είδη τους, από ονομάτων επισκεφθείτε τους, και όλα τα σκεύη της φύλαξης των σκηκνόμενων από αυτούς. Αυτή η λειτουργία του δήμου των υιών Μεραρί σε όλα τα έργα τους στη σκηνή του μαρτυρίου, στο χέρι Ιθάμαρ του υιού Ααρών του ιερέως.

Και επισκέφθηκε ο Μωυσής και ο Ααρών και οι άρχοντες του Ισραήλ τους υιούς του Καάθ κατά τους δήμους τους, κατά τους οίκους των πατριών τους Από είκοσι πέντε ετών και επάνω έως πενήντα ετών, κάθε ο εισερχόμενος να λειτουργεί και να εργάζεται στη σκηνή του μαρτυρίου. Και έγινε η καταμέτρηση τους κατά τις φυλές τους, δύο χιλιάδες επτακόσιοι πενήντα. Αυτή είναι η απογραφή του λαού του Καάθ, όλοι όσοι λειτουργούν στη σκηνή του μαρτυρίου, καθώς επισκέφθηκαν ο Μωυσής και ο Ααρών διά φωνής Κυρίου, δια χειρός Μωυσή.

Και απαριθμήθηκαν οι υιοί του Γεδσών κατά τους δήμους τους, κατά τους οίκους των πατριών τους. Από είκοσι πέντε ετών και επάνω έως πενήντα ετών, κάθε ο εισερχόμενος να λειτουργεί και να εκτελεί τα έργα στη σκηνή του μαρτυρίου. Και έγινε η απογραφή τους, κατά τους δήμους τους, κατά τους οίκους των πατριών τους, δύο χιλιάδες εξακόσιοι τριάντα. Αυτή είναι η επίσκεψη του λαού των υιών του Γεδσών, όλοι όσοι λειτουργούσαν στη σκηνή του μαρτυρίου, τους οποίους

επισκέφθηκαν ο Μωυσής και ο Ααρών διά της φωνής του Κυρίου, διά χειρός Μωυσή.

Επισκέφθηκε δε και ο δήμος των υιών Μεραρί κατά τους δήμους τους, κατά τους οίκους των πατριών τους. Από είκοσι πέντε ετών και επάνω έως πενήντα ετών, κάθε ο εισερχόμενος να λειτουργεί στα έργα της σκηνής του μαρτυρίου. Και έγινε η απογραφή τους κατά τις φυλές τους, κατά τους οίκους των πατριών τους, τρεις χιλιάδες και διακόσιοι. Αυτή η επίσκεψη του δήμου των υιών του Μεραρί, τους οποίους επισκέφθηκαν ο Μωυσής και ο Ααρών διά της φωνής του Κυρίου, εν χειρί του Μωυσή. Όλοι οι επισκεμμένοι, τους οποίους επισκέφθηκαν ο Μωυσής και ο Ααρών και οι άρχοντες του Ισραήλ, οι Λευίτες, κατά δήμους και κατά οίκους των πατριών τους, Από είκοσι πέντε ετών και επάνω έως πενήντα ετών, κάθε ο εισερχόμενος στο έργο των έργων και τα έργα που μεταφέρονται στη σκηνή του μαρτυρίου. Και έγιναν οι απαριθμηθέντες οκτώ χιλιάδες πεντακόσιοι ογδόντα. Μέσω της φωνής του Κυρίου τους επισκέφθηκε δια χειρός του Μωυσή, άνδρα κατά άνδρα, σύμφωνα με τα έργα τους και σύμφωνα με αυτά που σηκώνουν οι ίδιοι, και απαριθμήθηκαν με τον τρόπο που διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή.

5

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Πρόσταξε τους υιούς του Ισραήλ, και ας στείλουν έξω από το στρατόπεδο όλους τους λεπρούς, και όλους με ροή, και όλους τους ακάθαρτους επί ψυχή. Από αρσενικού έως θηλυκού, στείλτε έξω από το στρατόπεδο, και δεν θα μιάνουν τα στρατόπεδά τους, στα οποία εγώ κατοικώ ανάμεσά τους. Και έκαναν έτσι οι υιοί του Ισραήλ, και τους έστειλαν έξω από το στρατόπεδο, καθώς μίλησε ο Κύριος στον Μωυσή· έτσι έκαναν οι υιοί του Ισραήλ.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Μίλησε στους γιους του Ισραήλ λέγοντας: Άνδρας ή γυναίκα, όποιος κάνει οποιαδήποτε από όλες τις ανθρώπινες αμαρτίες και, παραβλέποντας, παραβλέψει και αμαρτήσει, εκείνη η ψυχή, θα ομολογήσει την αμαρτία που έκανε, και θα αποδώσει την παράβαση, το κεφάλαιο, και θα προσθέσει το πέμπτο μέρος του επί αυτό, και θα το αποδώσει σε εκείνον στον οποίο παρέβη. Εάν δε δεν υπάρχει στον άνθρωπο ο αγχιστεύων, ώστε να αποδοθεί σε αυτόν το πλημμέλημα, το πλημμέλημα που αποδίδεται στον Κύριο θα ανήκει στον ιερέα, πλην του κριού του ιλασμού, δια του οποίου θα εξιλάσεται γι αυτόν.

Και κάθε απαρχή σύμφωνα με όλα τα αγιασμένα πράγματα στους υιούς του Ισραήλ, όσα εάν προσφέρουν στον Κύριο, θα ανήκουν στον ιερέα. Και τα ηγιασμένα του καθενός, σε αυτόν θα ανήκουν, και ό,τι δώσει κάποιος στον ιερέα, σε αυτόν θα ανήκει.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Μίλησε στους γιους του Ισραήλ και θα πεις σε αυτούς: Αν η γυναίκα κάποιου άνδρα παραβεί και, έχοντας τον περιφρονήσει, τον παραβλέψει, Και κοιμηθεί κάποιος μαζί της κοίτη σπέρματος, και διαφύγει από τα μάτια του άνδρα της, και το κρύψει, και αυτή είναι μολυσμένη, και μάρτυρας δεν ήταν μαζί της, και αυτή δεν έχει συλληφθεί, Και αν έρθει σε αυτόν πνεύμα ζήλειας και ζηλέψει τη γυναίκα του, κι αυτή έχει μianθεί, ή αν έρθει σε αυτόν πνεύμα ζήλειας και ζηλέψει τη γυναίκα του, κι αυτή δεν είναι μiasμένη, Και θα οδηγήσει ο άνθρωπος τη γυναίκα του προς τον ιερέα, και θα προσφέρει το δώρο για αυτήν, το δέκατο του οϊφί αλεύρου κρίθινου. Δεν θα επιχέει επάνω του λάδι, ούτε θα επιθέσει επάνω του λιβάνι, γιατί είναι θυσία ζηλοτυπίας, θυσία μνημοσύνου, που αναμνησκει αμαρτία.

Και θα την προσάγει ο ιερέας, και θα την στήσει ενώπιον του Κυρίου. Και θα λάβει ο ιερέας καθαρό ζωντανό νερό σε πήλινο δοχείο, και από το χώμα που βρίσκεται επάνω στο έδαφος της σκηνής του μαρτυρίου, και αφού το πάρει ο ιερέας, θα το ρίξει μέσα στο νερό. Καὶ θὰ στήσει ὁ ιερέας τὴ γυναῖκα ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ θὰ ἀποκαλύψει τὴν κεφαλὴ τῆς γυναίκας, καὶ θὰ δώσει στὰ χέρια τῆς τὴ θυσία τοῦ μνημοσύνου, τὴ θυσία τῆς ζηλοτυπίας, ἐνῶ στὸ χέρι τοῦ ιερέα θὰ εἶναι τὸ νερὸ τοῦ ἐλέγχου, τὸ ἐπικατάρματο αὐτό. Και θα ορκίσει αυτήν ο ιερέας, και θα πει στη γυναίκα: Εάν δεν έχει κοιμηθεῖ κάποιος μαζί σου, εάν δεν ἔχεις παραβεῖ να μιανθεῖς ὑπὸ τον ἄνδρα σου, να εἶσαι αθῶα ἀπὸ το ὕδωρ του ἐλέγχου, του ἐπικαταρῶμενου τούτου. Αν ὁμως ἐσύ ἔχεις παραβεῖ ἐνῶ εἶσαι παντρεμένη, ἢ ἔχεις μιανθεῖ, και κάποιος ἔδωσε τὴν κοίτη του σε σένα, ἐκτὸς ἀπὸ τον ἄνδρα σου, Και θα ορκίσει ο ιερέας τὴ γυναῖκα με τους ὅρκους τῆς κατάρας αὐτῆς, και θα πει ο ιερέας στη γυναίκα: Εἴθε να σε δώσει ο Κύριος σε κατάρα και ὅρκο ἀνάμεσα στον λαό σου, ὅταν δώσει ο Κύριος τον μηρό σου διαλυμένο και τὴν κοιλιά σου πρησμένη. Καὶ θὰ εἰσελθῇ τὸ καταραμένο αὐτὸ ὕδωρ στὴν κοιλίαν σου γιὰ νὰ πρήσει τὴν γαστέρα καὶ νὰ διαπέσει ὁ μηρός σου, καὶ θὰ πεῖ ἡ γυναίκα· Γένοιτο, γένοιτο.

Και θα γράψει ο ιερέας τὶς κατάρες αὐτὲς σε βιβλίο, και θα τις εξαλείψει μέσα στο νερό του ἐλέγχου του καταραμένου. Και θα ποτίσει τὴ γυναῖκα τὸ νερὸ του ἐλέγχου του κατηραμένου, και θα εἰσελθῇ σε αὐτὴν τὸ κατηραμένο νερὸ του ἐλέγχου.

Και θα λάβει ο ιερέας ἀπὸ τὸ χέρι τῆς γυναίκας τὴ θυσία τῆς ζηλοτυπίας, και θα θέσει τὴ θυσία ἐνώπιον του Κυρίου, και θα τὴν προσφέρει στο θυσιαστήριο. Και θα πάρει ο ιερέας ἀπὸ τὴ θυσία τὸ μνημόσυνό τῆς, και θα τὸ προσφέρει ἐπὶ του θυσιαστηρίου, και μετὰ ἀπὸ αὐτὰ θα ποτίσει τὴ γυναῖκα με τὸ νερό. Και θα εἶναι, εάν

είναι μεμιασμένη και με λησμονιά διαφύγει τον άνδρα της, και εισέλθει σε αυτήν το νερό του ελέγχου το επικαταρώμενο, τότε θα πρηστεί η κοιλία της, και θα διαπέσει ο μηρός της, και η γυναίκα θα γίνει κατάρα στον λαό της. Εάν δε δεν μianθεί η γυναίκα, και είναι καθαρή, τότε θα είναι αθώα και θα εκσπερματίσει σπέρμα. Αυτός είναι ο νόμος της ζηλοτυπίας, τον οποίο αν παραβεί η έγγαμη γυνή και μianθεί. Ή ο άνθρωπος που εάν επέλθει επάνω του πνεύμα ζηλοτυπίας και ζηλοτυπήσει τη γυναίκα του, και στήσει τη γυναίκα του ενώπιον του Κυρίου, τότε θα εφαρμόσει σε αυτήν ο ιερέας όλο αυτόν τον νόμο. Και ο άνθρωπος θα είναι αθώος από αμαρτία, και εκείνη η γυναίκα θα λάβει την αμαρτία της.

6

Και ελάλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας: Δάλησε στους υιούς του Ισραήλ, Και θα πεις προς αυτούς: Άνδρας ή γυναίκα, ο οποίος αν ευχηθεί μεγάλως ευχή να αφαγνίσει αγνεία στον Κύριο, Από κρασί και σίκερα θα αγνισθεί, και ξύδι από κρασί και ξύδι από σίκερα δεν θα πει, και όσα παράγονται από σταφύλι δεν θα πει, και σταφύλι φρέσκο και σταφίδα δεν θα φάει, όλες τις ημέρες της ευχής του. Από όλα όσα γίνονται από το αμπέλι, κρασί από στέμφυλα έως γίγαρτο, δεν θα φάει όλες τις ημέρες του αγνισμού. Ξυράφι δεν θα έρθει επάνω στο κεφάλι του, μέχρι να εκπληρωθούν οι ημέρες, όσες τάχθηκε στον Κύριο· άγιος θα είναι, αφήνοντας να μεγαλώσει η κόμη των τριχών του κεφαλιού όλες τις ημέρες της ευχής στον Κύριο. Σε κανέναν νεκρό δεν θα πλησιάσει, ούτε στον πατέρα και τη μητέρα του Και επί αδελφό και επί αδελφή, δεν θα μianθεί επί αυτούς αποθανόντων αυτών, ότι η ευχή του Θεού του είναι επάνω του, επί της κεφαλής του.

Όλες τις ημέρες της ευχής του άγιος θα είναι στον Κύριο. Εάν δε κάποιος αποθάνει επάνω του ξαφνικά, αμέσως θα μianθεί η κεφαλή του τάματός του, και θα ξυρίσει την κεφαλή του όποια ημέρα καθαρισθεί, την έβδομη ημέρα θα ξυρισθεί. Και την όγδοη ημέρα θα φέρει δύο τρυγόνες ή δύο νεοσσούς περιστεριών προς τον ιερέα, στις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου.

Καί θα κάνει ό ιερέας μία για άμαρτία, καί μία για όλοκαύτωμα, καί θα έξιλεώσει γι αυτόν ό ιερέας γι αυτά που ήμαρτε σχετικά με την ψυχή, καί θα αγιάσει τώ κεφάλι του εκείνη την ήμέρα, που αγιάσθηκε στον Κύριο, τις ήμέρες τής ευχής. Και θα προσφέρει ενιαύσιο αμνό για πλημμέλημα, και οι πρότερες ήμέρες θα είναι άλογες, διότι μιάνθηκε η κεφαλή της ευχής του.

Και αυτός είναι ο νόμος του έχοντας κάνει τάμα, όποια αν ήμέρα εκπληρώσει τις ήμέρες του τάματός του, θα προσφέρει ο ίδιος στις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου. Και θα προσφέρει το δώρο του στον Κύριο, έναν αμνό ενός έτους άμωμο για όλοκαύτωμα, και μία αμνάδα ενός έτους άμωμη για άμαρτία, και έναν κριό άμωμο για σωτήριο, Και ένα καλάθι με άζυμα από λεπτό αλεύρι, άρτους αναμεμιγμένους με λάδι, και άζυμα λάγανα αλειμμένα με λάδι, και τη θυσία τους, και τη σπονδή τους. Και θα προσφέρει ο ιερέας ενώπιον Κυρίου, και θα κάνει το περί άμαρτίας αυτού, και το όλοκαύτωμα αυτού. Και τον κριό θα τον κάνει θυσία ειρηνική στον Κύριο πάνω στο καλάθι των αζύμων, και θα κάνει ο ιερέας τη θυσία του και τη σπονδή του. Και θα ξυρίσει ο ευγμένος παρά τις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου την κεφαλή της ευχής του, και θα επιθέσει τις τρίχες επί το πυρ, που είναι υπό τη θυσία του σωτηρίου.

Και θα λάβει ο ιερέας τον βρασμένο βραχίονα από τον κριό, και ένα άρτο άζυμο από το καλάθι, και μία άζυμη λαγάνα, και θα

τα επιθέσει επάνω στα χέρια του ευξαμένου αφού αυτός ξυρίσει την ευχή του Και θα τα προσφέρει ο ιερέας ως προσφορά ενώπιον του Κυρίου· άγιο θα είναι για τον ιερέα, επί του στηθυνίου της προσφοράς και επί του βραχίονα της προσφοράς, και μετά από αυτά θα πιει ο ευξάμενος κρασί. Αυτός είναι ο νόμος του έχοντας τάξει, ο οποίος αν τάξει στον Κύριο δώρο του στον Κύριο περί της ευχής, χωρίς από αυτά που αν βρει το χέρι του, κατά τη δύναμη της ευχής του, την οποία αν τάξει κατά τον νόμο της αγνείας.

Και ελάλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Μίλησε στον Ααρών και στους γιους του, λέγοντας· έτσι θα ευλογείτε τους γιους του Ισραήλ, λέγοντάς τους. Να σε ευλογήσει ο Κύριος και να σε φυλάξει. Ας λάμψει ο Κύριος το πρόσωπό του επάνω σου και ας σε ελεήσει. Ας σηκώσει ο Κύριος το πρόσωπό του πάνω σου και ας σου δώσει ειρήνη. Και θα επιθέσουν το όνομά μου επί τους υιούς του Ισραήλ, και εγώ ο Κύριος θα ευλογήσω αυτούς.

7

Και έγινε την ημέρα που συντέλεσε ο Μωυσής, ώστε να αναστήσει τη σκηνή, και έχρισε αυτήν, και αγίασε αυτήν, και όλα τα σκεύη της, και το θυσιαστήριο, και όλα τα σκεύη του, και έχρισε αυτά, και αγίασε αυτά. Και προσέφεραν οι άρχοντες του Ισραήλ, δώδεκα άρχοντες των πατρικών οίκων τους, αυτοί οι άρχοντες των φυλών, αυτοί οι παρισταμένοι επί της επισκοπής. Και έφεραν το δώρο τους ενώπιον του Κυρίου, έξι καλυμμένες αμάξες και δώδεκα βόδια, μία αμάξα από δύο άρχοντες και ένα μοσχάρι από τον καθένα, και τα προσήγαγαν μπροστά στη σκηνή. Και είπε ο Κύριος στον Μωυσή λέγοντας, Πάρε από αυτούς, και θα είναι για τα λειτουργικά έργα της σκηνής του μαρτυρίου, και θα τα δώσεις στους Λευίτες, σε καθένα σύμφωνα με τη δική του λειτουργία. Και αφού πήρε ο Μωυσής τα άμαξα και τα βόδια, τα

έδωσε στους Λευίτες. Και τα δύο άμαξες και τα τέσσερα βόδια έδωσε στους γιους του Γεδσών σύμφωνα με τις λειτουργίες τους. Και τις τέσσερις αμάξες και τα οκτώ βόδια έδωσε στους γιους του Μεραρί, σύμφωνα με τις λειτουργίες τους, μέσω του Ιθάμαρ, γιου του Ααρών του ιερέα. Και στους υιούς του Καάθ δεν έδωσε, διότι έχουν τα λειτουργήματα του αγίου, τα οποία θα σηκώσουν επί των ώμων.

Και προσέφεραν οι άρχοντες για τον εγκαινισμό του θυσιαστηρίου, την ημέρα που το έχρισε, και προσέφεραν οι άρχοντες τα δώρα τους μπροστά στο θυσιαστήριο. Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, ένας άρχοντας κατά ημέρα, ένας άρχοντας κατά ημέρα θα προσφέρουν τα δώρα τους για τον εγκαινιασμό του θυσιαστηρίου.

Και ήταν ο προσφέρων το δώρο του την πρώτη ημέρα ο Ναασσών, υιός του Αμιναδάβ, άρχων της φυλής Ιούδα. Και προσέφερε το δώρο του, ένα αργυρό τρυβλίο, εκατόν τριάντα το βάρος του, μία αργυρή φιάλη, εβδομήντα σίκλων κατά τον άγιο σίκλο, και τα δύο γεμάτα με σεμίδαλι αναμεμειγμένο με λάδι για θυσία. Ένα θυμιατήρι δέκα χρυσών, γεμάτο θυμίαμα. Ένα μοςχάρι από βόδια, ένα κριάρι, ένα ενιαύσιο αρνί για ολοκαύτωμα. και ένα χίμαρο από κατσίκες για αμαρτία. Και για θυσία ειρηνική δύο δαμάλεις, πέντε κριούς, πέντε τράγους, πέντε ενιαύσιες αμνάδες· αυτό το δώρο του Ναασσών υιού του Αμιναδάβ.

Την δεύτερη ημέρα προσήνεγκε ο Ναθαναήλ υιός του Σωγάρ, ο άρχων της φυλής Ισάαχαρ. Και προσέφερε το δώρο του, ένα αργυρό τρυβλίο, εκατόν τριάκοντα το βάρος του, μία αργυρή φιάλη, εβδομήκοντα σίκλων κατά τον άγιο σίκλο, και τα δύο γεμάτα με σεμίδαλι αναμεμειγμένο με λάδι για θυσία. Ένα

θυμιατήρι δέκα χρυσών σικλών, γεμάτο με θυμίαμα. Ένα μοσχάρι από βόδια, ένα κριάρι, ένα ενιαύσιο αμνό για ολοκαύτωμα. και ένα χίμαρο από κατσίκες για αμαρτία. Και για θυσία ειρηνική δύο δαμάλεις, πέντε κριούς, πέντε τράγους, πέντε ενιαύσιες αμνάδες· αυτό το δώρο του Ναθαναήλ υιού του Σωγάρ.

Την τρίτη ημέρα άρχων των υιών Ζαβουλών, ο Ελιάβ υιός του Χαιλών. Το δώρο του, ένα αργυρό τρυβλίο, βάρος του εκατόν τριάντα, μία αργυρή φιάλη, εβδομήντα σίκλων κατά τον άγιο σίκλο, και τα δύο γεμάτα με σεμίδαλη αναμεμειγμένη με λάδι για θυσία. Ένα θυμιατήρι δέκα χρυσών, γεμάτο θυμίαμα. Ένα μοσχάρι από βόδια, ένα κριάρι, ένα ενιαύσιο αρνί για ολοκαύτωμα. και ένα χίμαρο από κατσίκες για αμαρτία. Και για θυσία σωτηρίου δύο δαμάλεις, πέντε κριούς, πέντε τράγους, πέντε ενιαύσιες αμνάδες· αυτό το δώρο του Ελιάβ, υιού του Χαιλών.

Την τέταρτη ημέρα ο άρχοντας των υιών Ρουβήν, Ελισούρ υιός του Σεδιούρ. Το δώρο του: ένα αργυρό τρυβλίο βάρους εκατόν τριάντα, μία αργυρή φιάλη εβδομήντα σίκλων κατά τον άγιο σίκλο, και τα δύο γεμάτα με σεμιδάλι αναμεμειγμένο με λάδι για θυσία. Ένα θυμιατήρι δέκα χρυσών, γεμάτο θυμίαμα. Ένα μοσχάρι από βόδια, ένα κριάρι, ένα ενιαύσιο αρνί για ολοκαύτωμα. και ένα χίμαρο από κατσίκες για αμαρτία. Και για θυσία ειρηνική: δαμάλεις δύο, κριούς πέντε, τράγους πέντε, αμνάδες ενιαύσιες πέντε· αυτό το δώρο του Ελισούρ, υιού του Σεδιούρ.

Την πέμπτη ημέρα ο άρχοντας των υιών του Συμεών, ο Σαλαμιήλ υιός του Σουρισαδαί. Το δώρο του: ένα αργυρό τρυβλίο, βάρους εκατόν τριάντα, μία αργυρή φιάλη εβδομήντα σίκλων κατά τον άγιο σίκλο, και τα δύο γεμάτα με σεμιδάλι αναμεμειγμένο με λάδι για θυσία. Ένα χρυσό θυμιατήρι δέκα

(σίκλων), γεμάτο με θυμίαμα. Ένα μοσχάρι από βόδια, ένα κριάρι, ένα ενιαύσιο αρνί για ολοκαύτωμα. και ένα χίμαρο από κατσίκες για αμαρτία. Και για θυσία ειρηνική δύο δαμάλεις, πέντε κριούς, πέντε τράγους, πέντε ενιαύσιες αμνάδες· αυτό το δώρο του Σαλαμιήλ υιού του Σουρισαδαί.

Την έκτη ημέρα άρχων των υιών Γαδ, Ελειςάφ υιός Ραγουήλ. Το δώρο του: ένα αργυρό τρυβλίο βάρους εκατόν τριάντα, μία αργυρή φιάλη εβδομήντα σίκλων κατά τον άγιο σίκλο, και τα δύο γεμάτα με σεμιδάλι αναμεμειγμένο με λάδι για θυσία. Ένα θυμιατήρι δέκα χρυσών, γεμάτο θυμίαμα. Ένα μοσχάρι από βόδια, ένα κριάρι, ένα ενιαύσιο αρνί για ολοκαύτωμα. και ένα χίμαρο από κατσίκες για αμαρτία. Και για θυσία ειρηνική δύο δαμάλεις, πέντε κριούς, πέντε τράγους, πέντε ενιαύσιες αμνάδες· αυτό το δώρο του Ελειςάφ υιού του Ραγουήλ.

Την έβδομη ημέρα άρχων των υιών Εφραίμ, Ελισταμά υιός Εμιούδ. Το δώρο του, ένα αργυρό τρυβλίο, εκατόν τριάντα το βάρος του, μία αργυρή φιάλη, εβδομήκοντα σίκλων κατά τον άγιο σίκλο, και τα δύο γεμάτα σεμιδαλι αναμεμειγμένο με λάδι για θυσία. Ένα θυμιατήρι δέκα χρυσών, γεμάτο θυμίαμα. Ένα μοσχάρι από βόδια, ένα κριάρι, ένα ενιαύσιο αρνί για ολοκαύτωμα. και ένα χίμαρο από κατσίκες για αμαρτία. Και για θυσία ειρηνική δύο δαμάλεις, πέντε κριούς, πέντε τράγους, πέντε αμνάδες ενός έτους· τούτο το δώρο του Ελισταμά, υιού του Εμιούδ.

Την όγδοη ημέρα, ο άρχοντας των υιών του Μανασσή, ο Γαμαλιήλ υιός του Φαδασσούρ. Το δώρο του: ένα αργυρό τρυβλίο, με βάρος εκατόν τριάντα, μία αργυρή φιάλη εβδομήντα σίκλων κατά τον άγιο σίκλο, και τα δύο γεμάτα με σεμιδάλι αναμεμειγμένο με λάδι για θυσία. Ένα θυμιατήρι δέκα χρυσών, γεμάτο θυμίαμα. Ένα μοσχάρι από βόδια, ένα κριάρι, ένα

ενιαύσιο αρνί για ολοκαύτωμα. και ένα χίμαρο από αίγες περί αμαρτίας, Και για θυσία ειρηνική δύο δαμάλεις, πέντε κριούς, πέντε τράγους, πέντε ενιαύσιες αμνάδες· αυτό το δώρο του Γαμαλιήλ υιού του Φαδασσούρ.

Την ενάτη ημέρα ο άρχων των υιών Βενιαμίν, ο Αβιδάν υιός του Γαδεωνί. Το δώρο του: ένα αργυρό τρυβλίο, με βάρος εκατόν τριάντα, μία αργυρή φιάλη εβδομήντα σίκλων κατά τον άγιο σίκλο, και τα δύο γεμάτα με σεμίδαλι αναμεμειγμένο με λάδι για θυσία. Ένα θυμιατήρι δέκα χρυσών, γεμάτο θυμίαμα. Ένα μοσχάρι από βόδια, ένα κριάρι, ένα ενιαύσιο αρνί για ολοκαύτωμα. και ένα χίμαρο από κατσίκες για αμαρτία. Και για θυσία ειρηνική δύο δαμάλεις, πέντε κριούς, πέντε τράγους, πέντε ενιαύσιες αμνάδες· αυτό το δώρο του Αβιδάν, υιού του Γαδεωνί.

Τη δέκατη ημέρα ο άρχοντας των υιών Δαν, Αχιέζερ υιός Αμισαδαί. Το δώρο του: ένα αργυρό τρυβλίο, βάρους εκατόν τριάντα σίκλων, μία αργυρή φιάλη εβδομήντα σίκλων κατά τον άγιο σίκλο, και τα δύο γεμάτα με σεμίδαλι αναμεμειγμένο με λάδι για θυσία. Ένα θυμιατήρι δέκα χρυσών, γεμάτο θυμίαμα. Ένα μοσχάρι από βόδια, ένα κριάρι, ένα ενιαύσιο αρνί για ολοκαύτωμα. και ένα χίμαρο από κατσίκες για αμαρτία. Και για θυσία σωτηρίου δύο δαμάλεις, πέντε κριούς, πέντε τράγους, πέντε ενιαυσίες αμνάδες· αυτό το δώρο του Αχιέζερ υιού του Αμισαδαί.

Την ενδέκατη ημέρα άρχων των υιών Ασήρ, Φαγεήλ υιός Εχράν. Το δώρο του: ένα αργυρό τρυβλίο, με βάρος εκατόν τριάντα, μία αργυρή φιάλη εβδομήντα σίκλων κατά τον άγιο σίκλο, και τα δύο γεμάτα με σεμίδαλι αναμεμειγμένο με λάδι για θυσία. Ένα θυμιατήρι δέκα χρυσών, γεμάτο θυμίαμα. Ένα μοσχάρι από βοοειδή, ένα κριάρι, ένα ενιαύσιο αρνί για ολοκαύτωμα. και ένα χίμαρο από κατσίκες για αμαρτία. Και για

θυσία σωτηρίου δύο δαμάλεις, πέντε κριούς, πέντε τράγους, πέντε ενιαύσιες αμνάδες· αυτό το δώρο του Φαγεήλ υιού του Εχράν.

Την δωδεκάτη ημέρα ο άρχοντας των υιών Νεφθαλί, ο Αχιρέ υιός του Αϊνάν. Το δώρο του: ένα αργυρό τρυβλίο, με βάρος εκατόν τριάντα, μία αργυρή φιάλη εβδομήντα σίκλων κατά τον άγιο σίκλο, και τα δύο γεμάτα με σεμίδαλι αναμειγμένο με λάδι για θυσία. Ένα θυμιατήρι δέκα χρυσών νομισμάτων, γεμάτο με θυμίαμα. Ένα μοσχάρι από βόδια, ένα κριάρι, ένα ενιαύσιο αρνί για ολοκαύτωμα. και ένα χίμαρο από κασίκες για αμαρτία. Και για θυσία ειρηνική δύο δαμάλεις, πέντε κριούς, πέντε τράγους, πέντε ενιαύσιες αμνάδες· αυτό το δώρο του Αχιρέ, υιού του Αινάν.

Αυτός είναι ο εγκαινιασμός του θυσιαστηρίου την ημέρα που το έχρισε, από τους άρχοντες των υιών του Ισραήλ: τρυβλία αργυρά δώδεκα, φιάλες αργυρές δώδεκα, θυΐσκες χρυσές δώδεκα. Εκατόν τριάντα σίκλων το ένα τρυβλίων, και εβδομήντα σίκλων η μία φιάλη, όλο το αργύριο των σκευών, δύο χιλιάδες και τετρακόσιοι σίκλοι, σίκλοι, στον άγιο σίκλο. Δώδεκα χρυσά θυμιατήρια γεμάτα με θυμίαμα· όλος ο χρυσός των θυμιατηρίων, εκατόν είκοσι χρυσοί. Όλα τα βόδια για το ολοκαύτωμα: δώδεκα μοσχάρια, δώδεκα κριάρια, δώδεκα ενιαύσια αρνιά, και οι θυσίες τους, και οι σπονδές τους, και δώδεκα τράγοι από αίγες για την αμαρτία. Όλα τα βόδια για θυσία ειρηνική προσφορά, δαμάλεις εικοσιτέσσερις, κριοί εξήντα, τράγοι εξήντα ενιαύσιοι, αμνάδες εξήντα ενιαύσιες άωμες· αυτή ήταν η εγκαίνια του θυσιαστηρίου, μετά το να πληρωθούν τα χέρια του και μετά το να χριστεί αυτός.

Όταν εισερχόταν ο Μωυσής στην σκηνή του μαρτυρίου για να μιλήσει σε αυτόν, άκουσε τη φωνή του Κυρίου που μιλούσε προς αυτόν από πάνω από το ιλαστήριο, το οποίο είναι επάνω

στην κιβωτό του μαρτυρίου, ανάμεσα στα δύο χερουβίμ, και μιλούσε προς αυτόν.

8

Και ελάλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας: Δάλησε στον Ααρών, Και θα πεις προς αυτόν: Όταν επιτιθείς τους λύχνους από το μέρος, κατά πρόσωπον της λυχνίας, φωτίζουν οι επτά λύχνοι. Καὶ ἔκανε οὕτως ὁ Ἀαρών· ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος, κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας, ἔβαλε τοὺς λύχνους τῆς, καθὼς διέταξε ὁ Κύριος τὸν Μωυσή. Και αὐτὴ ἡ κατασκευὴ τῆς λυχνίας, στερεά, χρυσή, ὁ καυλὸς τῆς, καὶ τὰ κρίνα τῆς, στερεὰ ὅλη, κατὰ τὸ εἶδος που ἔδειξε ὁ Κύριος στὸν Μωυσή, ἔτσι ἔκανε τὴ λυχνία.

Και μίλησε ὁ Κύριος στὸν Μωυσή λέγοντας Πάρε τοὺς Λευῖτες ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ καὶ θὰ τοὺς καθαρίσῃς. Καὶ ἔτσι θὰ κάνεις σὲ αὐτοὺς τὸν ἀγνισμό τους· θὰ ραντίσῃς αὐτοὺς με νερό ἀγνισμοῦ, καὶ θὰ περάσῃ ξυράφι σὲ ὅλο τὸ σῶμα τους, καὶ θὰ πλύνουν τὰ ρούχα τους, καὶ θὰ εἶναι καθαροί.

Καὶ θὰ λάβουν ἓναν μόσχο ἀπὸ τὰ βόδια, καὶ γι αὐτὸν θυσία ἀπὸ σεμιδάλι ἀναμεμειγμένο με λάδι, καὶ ἓναν ἐνιαύσιο μόσχο ἀπὸ τὰ βόδια θὰ λάβῃς γιὰ ἁμαρτία. Καὶ θὰ φέρῃς τοὺς Λευῖτες μπροστὰ στὴ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, καὶ θὰ συγκεντρώσῃς ὅλη τὴ συναγωγὴ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. Καὶ θὰ φέρῃς τοὺς Λευῖτες μπροστὰ στὸν Κύριο, καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ θὰ ἐπιθέσουν τὰ χέρια τους ἐπάνω στους Λευῖτες. Καὶ θὰ ἀφορίσῃ ὁ Ααρών τοὺς Λευῖτες ὡς προσφορὰ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ θὰ εἶναι γιὰ νὰ ἐργάζονται τὰ ἔργα τοῦ Κυρίου. Οἱ δὲ Λευῖται θὰ ἐπιθέσουν τὰ χέρια τους ἐπάνω στὰ κεφάλια τῶν μόσχων, καὶ θὰ κάνῃς τὸν ἓνα γιὰ ἁμαρτία, καὶ τὸν ἓνα γιὰ ὀλοκαύτωμα στὸν Κύριο, γιὰ νὰ ἐξιλεωθοῦν γι αὐτοὺς.

Και θα στήσεις τους Λευίτες ενώπιον του Κυρίου, και ενώπιον του Ααρών, και ενώπιον των υιών του, και θα τους αποδώσεις ως προσφορά ενώπιον του Κυρίου. Και θα διαχωρίσεις τους Λευίτες από μέσου των υιών του Ισραήλ, και θα είναι δικοί μου. Και μετά από αυτά θα εισέλθουν οι Λευίτες για να εργάζονται τα έργα της σκηνής του μαρτυρίου, και θα τους καθαρίσεις, και θα τους αποδώσεις ενώπιον Κυρίου. Διότι ως προσφορά δοσμένοι, αυτοί σε μένα είναι από μέσα των γιων του Ισραήλ· αντί των ανοιγόντων κάθε μήτρα, των πρωτότοκων όλων από τους γιους του Ισραήλ, έχω πάρει αυτούς για μένα. Διότι σε μένα ανήκει κάθε πρωτότοκο στους υιούς του Ισραήλ, από ανθρώπους μέχρι κτήνη· τη ημέρα που χτύπησα κάθε πρωτότοκο στη γη της Αιγύπτου, τους αγίασα σε μένα. Και πήραν τους Λευίτες αντί κάθε πρωτότοκου στους γιους του Ισραήλ. Και έδωσα τους Λευίτες ως προσφορά, δοσμένους στον Ααρών και στους γιους του από τη μέση των γιων του Ισραήλ, για να εργάζονται τα έργα των γιων του Ισραήλ στη σκηνή του μαρτυρίου, και να εξιλεώνουν για τους γιους του Ισραήλ, και δεν θα υπάρχει ανάμεσα στους γιους του Ισραήλ κάποιος που να πλησιάζει στα άγια.

Και έκανε ο Μωυσής και ο Ααρών και όλη η συναγωγή των υιών του Ισραήλ στους Λευίτες, καθώς εντείλατο ο Κύριος στον Μωυσή περί των Λευιτών· έτσι έκαναν σε αυτούς οι υιοί του Ισραήλ. Και αγνίστηκαν οι Λευίτες, και έπλυναν τα ιμάτια, και ο Ααρών τους πρόσφερε ως προσφορά ενώπιον του Κυρίου, και ο Ααρών εξιλέωσε για αυτούς για να τους αγιάσει. Και μετά από αυτά εισήλθαν οι Λευίτες να λειτουργούν την λειτουργία τους στη σκηνή του μαρτυρίου μπροστά στον Ααρών και μπροστά στους υιούς του, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή περί των Λευιτών, έτσι έκαναν σε αυτούς.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Αυτό είναι το σχετικό με τους Λευίτες: από είκοσι πέντε ετών και πάνω, θα εισέρχονται για να υπηρετούν στη σκηνή του μαρτυρίου. Και από πενήντα ετών θα αποχωρήσει από τη λειτουργία, και δεν θα εργάζεται πια. Και θα λειτουργήσει ο αδελφός του στη σκηνή του μαρτυρίου για να φυλάσσει φυλακές, αλλά έργα δεν θα εργάζεται· έτσι θα κάνεις στους Λευίτες στις φυλακές τους.

9

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή στην έρημο Σινά, στο δεύτερο έτος από την έξοδό τους από τη γη της Αιγύπτου, στον πρώτο μήνα, λέγοντας, Είπα, και ας κάνουν οι υιοί του Ισραήλ το πάσχα κατά την ώρα του. Την τεσσαρεσκαιδεκάτη ημέρα του πρώτου μηνός προς εσπέραν, θα το κάνεις κατά καιρούς, σύμφωνα με τον νόμο του και σύμφωνα με την ερμηνεία του θα το κάνεις. Και μίλησε ο Μωυσής στους υιούς του Ισραήλ να κάνουν το πάσχα που αρχίζει την τεσσαρεσκαιδεκάτη ημέρα του μηνός στην έρημο του Σινά. Όπως διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή, έτσι έκαναν οι υιοί του Ισραήλ.

Και ήρθαν οι άνδρες που ήταν ακάθαρτοι εξαιτίας ψυχής ανθρώπου, και δεν μπορούσαν να κάνουν το Πάσχα εκείνη την ημέρα, και προσήλθαν ενώπιον του Μωυσή και του Ααρών εκείνη την ημέρα. Και είπαν εκείνοι οι άνδρες προς αυτόν: Ημείς είμαστε ακάθαρτοι εξαιτίας ψυχής ανθρώπου· μήπως λοιπόν θα αποτύχουμε να προσφέρουμε το δώρο στον Κύριο κατά τον καιρό του ανάμεσα στους υιούς του Ισραήλ; Και είπε προς αυτούς ο Μωυσής: Σταθείτε εδώ, και θα ακούσω τι θα διατάξει ο Κύριος για εσάς. Και μίλησε ο Κύριος στον Μωυσή λέγοντας: Μίλησε στους υιούς του Ισραήλ λέγοντας: Άνθρωπος ο οποίος εάν γίνει ακάθαρτος επί ψυχή ανθρώπου, ή βρίσκεται μακριά σε οδό από

εσάς, ή στις γενεές σας, θα κάνει το πάσχα στον Κύριο στον δεύτερο μήνα στη δέκατη τέταρτη ημέρα. Το προς το εσπέρας θα το κάνουν, με άζυμα και πικρίδες θα το φάνε. Δεν θα αφήσουν από αυτό τίποτα για το πρωί, και κόκαλο δεν θα συντρίψουν από αυτό· κατά τον νόμο του πάσχα θα το κάνουν. Και άνθρωπος που εάν είναι καθαρός, και δεν είναι σε μακρινό δρόμο, και αμελήσει να κάνει το πάσχα, θα εξολοθρευθεί η ψυχή εκείνη από τον λαό της, διότι το δώρο στον Κύριο δεν προσέφερε κατά τον καιρό του, την αμαρτία του θα λάβει ο άνθρωπος εκείνος. Εάν δε προσέλθει προς εσάς προσήλυτος στη γη σας και κάνει το πάσχα του Κυρίου σύμφωνα με τον νόμο του πάσχα και σύμφωνα με τη σύνταξή του, θα το κάνει. Ένας νόμος θα ισχύει για εσάς, για τον προσήλυτο και για τον αυτόχthona της γης.

Και την ημέρα που στήθηκε η σκηνή, κάλυψε το νέφος τη σκηνή, τον οίκο του μαρτυρίου, και το εσπέρας ήταν επάνω στη σκηνή σαν μορφή φωτιάς μέχρι το πρωί. Έτσι γινόταν συνεχώς, η νεφέλη την κάλυπτε την ημέρα, και μορφή φωτιάς τη νύκτα. Και όταν ανέβαινε η νεφέλη από τη σκηνή, μετά από αυτό έφευγαν οι υιοί του Ισραήλ, και στον τόπο όπου σταματούσε η νεφέλη, εκεί στρατοπεδεύαν οι υιοί του Ισραήλ. Με πρόσταγμα Κυρίου θα στρατοπεδεύσουν οι υιοί του Ισραήλ, και με πρόσταγμα Κυρίου θα αναχωρήσουν· όλες τις ημέρες κατά τις οποίες η νεφέλη σκιάζει επάνω από τη σκηνή, θα στρατοπεδεύσουν οι υιοί του Ισραήλ. Και όταν η νεφέλη παραμένει επί της σκηνής περισσότερες ημέρες, τότε οι υιοί του Ισραήλ θα φυλάξουν την φυλακή του Θεού και δεν θα αναχωρήσουν. Και θα είναι όταν σκεπάζει η νεφέλη για αριθμό ημερών επί της σκηνής, διά φωνής Κυρίου θα στρατοπεδεύουν, και διά προστάγματος Κυρίου θα αναχωρούν. Και θα είναι όταν γίνεται το νέφος από το εσπέρας μέχρι το πρωί, και ανεβαίνει το νέφος το πρωί, τότε θα αναχωρούν ημέρα ή νύχτα. Του μήνα τις ημέρες που πλεόναζε η

νεφέλη σκιάζοντας επάνω της, θα στρατοπεδεύσουν οι υιοί του Ισραήλ, και δεν θα αναχωρήσουν. Ότι διά προστάγματος Κυρίου θα αναχωρήσουν, την φυλακήν του Κυρίου εφύλαξαν διά προστάγματος Κυρίου εν χειρί του Μωυσή.

10

Και μίλησε ο Κύριος στον Μωυσή λέγοντας: Κατασκεύασε για τον εαυτό σου δύο ασημένιες σάλπιγγες, Κτυπητές θα τις κάνεις, και θα είναι σε σένα για να συγκαλείς τη συνέλευση και για να σηκώνεις τα στρατόπεδα. Και θα σαλπίσεις σε αυτές, και θα συναχθεί όλη η συναγωγή στην θύρα της σκηνής του μαρτυρίου. Εάν δε σαλπίσουν με μία, θα προσέλθουν προς σε όλοι οι άρχοντες, οι αρχηγοί του Ισραήλ. Και θα σαλπίσετε σήμα, και θα ξεκινήσουν αυτές που στρατοπεδεύουν, αυτές που έχουν στρατοπεδεύσει ανατολικά. Και θα σαλπίσετε δεύτερο σήμα, και θα εξάρουν οι παρεμβολές που στρατοπεδεύουν στη Δίβα, και θα σαλπίσετε τρίτο σήμα, και θα εξάρουν οι παρεμβολές που στρατοπεδεύουν παρά τη θάλασσα, και θα σαλπίσετε τέταρτο σήμα, και θα εξάρουν οι παρεμβολές που στρατοπεδεύουν προς Βορράν· με σήμα θα σαλπίσουν κατά την έξαρσή τους. Και όταν συναγάγετε την συναγωγή, θα σαλπίσετε, και όχι με σημασία. Και οι υιοί του Ααρών, οι ιερείς, θα σαλπίσουν με τις σάλπιγγες, και θα είναι για σας νόμιμο αιώνιο για τις γενεές σας. Εάν δε εξέλθετε σε πόλεμο στη γη σας εναντίον των αντιπάλων που έχουν αντισταθεί σε σας, και σημάνετε με τις σάλπιγγες, τότε θα μνημονευθείτε ενώπιον του Κυρίου, και θα σωθείτε από τους εχθρούς σας. Και στις ημέρες της ευφροσύνης σας, και στις εορτές σας, και στις νουμηνίες σας, θα σαλπίσετε τις σάλπιγγες επί τα ολοκαυτώματα και επί τις θυσίες των ειρηνικών προσφορών σας, και θα είναι για σας ανάμνηση ενώπιον του Θεού σας· εγώ Κύριος ο Θεός σας.

Και έγινε στο δεύτερο έτος, στο δεύτερο μήνα, στην εικοστή του μήνα, ανέβη η νεφέλη από τη σκηνή του μαρτυρίου. Και σήκωσαν οι γιοι του Ισραήλ με τις προμήθειές τους στην έρημο Σινά, και στάθηκε η νεφέλη στην έρημο του Φαράν. Και ξεκίνησαν πρώτοι διά φωνής Κυρίου εν χειρί Μωυσή.

Και εξήραν πρώτοι το τάγμα της παρεμβολής των υιών Ιούδα με τη δύναμή τους, και επί της δυνάμεώς τους ήταν ο Ναασσών, υιός του Αμιναδάβ. Και επί της δυνάμεως της φυλής των υιών Ισσάχαρ, ο Ναθαναήλ υιός του Σωγάρ. Και επί της δυνάμεως της φυλής των υιών Ζαβουλών, ο Ελιάβ, υιός του Χαιλών. Και θα κατεδαφίσουν τη σκηνή, και θα αναχωρήσουν οι υιοί του Γεδσών και οι υιοί του Μεραρί, που μεταφέρουν τη σκηνή.

Και σήκωσαν το τάγμα του στρατοπέδου του Ρουβήν με τη δύναμή τους, και επί της δυνάμεής τους ήταν ο Ελिसούρ, υιός του Σεδιούρ. Και επί της δυνάμεως της φυλής των υιών του Συμεών, ο Σαλαμιήλ υιός του Σουρισαδαΐ. Και επί της δυνάμεως της φυλής των υιών του Γαδ, ο Ελिसάφ του Ραγουήλ. Και θα αναχωρήσουν οι υιοί του Καάθ σηκώνοντας τα άγια, και θα στήσουν τη σκηνή μέχρι να φτάσουν. Και θα σηκώσουν την τάξη του στρατοπέδου του Εφραΐμ με τη δύναμή τους, και επί της δυνάμεής τους ο Ελισαμά, υιός του Σμιούδ.

Και επί της δυνάμεως της φυλής των υιών του Μανασσή, ο Γαμαλιήλ του Φαδασσούρ. Και επί της δυνάμεως της φυλής των υιών του Βενιαμίν, ο Αβιδάν του Γαδεωνί. Και θα σηκώσουν το τάγμα της παρεμβολής των υιών του Δαν, τελευταίοι από όλες τις παρεμβολές, με τη δύναμή τους, και επί της δυνάμεώς τους ο Αχιέζερ, ο γιος του Αμισαδαΐ. Και επί της δυνάμεως της φυλής των υιών του Ασήρ, ο Φαγεήλ υιός του Εχράν. Και επί της δυνάμεως της φυλής των υιών του Νεφθαλί, ο Αχιρέ υιός του Αινάν. Αυτές

ήταν οι στρατιές των υιών του Ισραήλ, και εξήραν με τη δύναμή τους.

Και είπε ο Μωυσής στον Οβάβ, υιό του Ραγουήλ του Μαδιανίτη, του γαμβρού του Μωυσή: Εμείς αναχωρούμε προς τον τόπον τον οποίον είπε ο Κύριος, αυτόν θα δώσω σε σας· έλα μαζί μας, και θα σε ευεργετήσουμε, διότι ο Κύριος ελάλησε καλά για τον Ισραήλ. Και είπε προς αυτόν: Δεν θα πορευτώ, αλλά στη γη μου και στη γενεά μου. Και είπε: Μη μας εγκαταλείψεις, επειδή ήσουν μαζί μας στην έρημο, και θα είσαι ανάμεσά μας πρεσβύτερος. Και θα συμβεί, εάν πορευθείς μαζί μας, ότι εκείνα τα αγαθά, όσα αν κάνει ο Κύριος σε εμάς, θα σε κάνουμε κι εσένα καλά.

Και ανασήκωσαν από το όρος του Κυρίου οδόν τριών ημερών, και η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου προπορευόταν μπροστά τους οδόν τριών ημερών για να εξερευνήσει γι αυτούς ανάπαυση. Και έγινε όταν σηκωνόταν η κιβωτός, και είπε ο Μωυσής, Ξεσήκω Κύριε, και ας διασκορπιστούν οι εχθροί σου, ας φύγουν όλοι όσοι σε μισούν. Και όταν σταματούσε είπε, Επίστρεψε Κύριε τις χιλιάδες μυριάδες στον Ισραήλ. Και το σύννεφο γινόταν σκιάζοντας επάνω τους την ημέρα, όταν σηκώνονταν από το στρατόπεδο.

11

Και ο λαός ήταν γογγύζοντας κακά ενώπιον του Κυρίου, και ο Κύριος άκουσε, και θύμωσε με οργή, και άναψε φωτιά σε αυτούς από τον Κύριο, και κατέφαγε κάποιο μέρος του στρατοπέδου. Και έκραξε ο λαός προς τον Μωυσή, και προσευχήθηκε ο Μωυσής προς τον Κύριο, και έπαισε η φωτιά. Και κλήθηκε το όνομα του τόπου εκείνου Εμπυρισμός, διότι εξεκαύθη σε αυτούς παρά

Κυρίου. Και το μικτό πλήθος που ήταν ανάμεσά τους επιθύμησε με επιθυμία, και καθισμένοι έκλαιγαν και οι υιοί του Ισραήλ, και είπαν, ποιος θα μας ταΐσει κρέας; Θυμηθήκαμε τα ψάρια που τρώγαμε στην Αίγυπτο δωρεάν, και τα αγγούρια, και τα πεπόνια, και τα πράσα, και τα κρεμμύδια, και τα σκόρδα. Τώρα όμως η ψυχή μας είναι κατάξηρη, τίποτα δεν βλέπουν τα μάτια μας εκτός από το μάννα. Το μάννα δε είναι ωσεί σπέρμα κορίου, και το είδος αυτού είδος κρυστάλλου. Και ο λαός διαπορευόταν, και συνέλεγαν, και το άλεθαν στο μύλο, και το έτριβαν στο γουδί, και το έψηναν στη χύτρα, και το έκαναν εγκρυφίες, και η γεύση του ήταν σαν γεύμα εγκρίδας από λάδι. Και όταν κατέβαινε η δρόσος επί την παρεμβολή τη νύχτα, κατέβαινε το μάννα μαζί της.

Και άκουσε ο Μωυσής αυτούς που έκλαιγαν κατά δήμους τους, ο καθένας επί της θύρας του, και θύμωσε με οργή ο Κύριος σφόδρα, και ενώπιον του Μωυσή ήταν πονηρό. Και είπε ο Μωυσής προς τον Κύριον, γιατί κακοποίησες τον θεράποντά σου, και γιατί δεν έχω βρει χάρη ενώπιόν σου, να επιθέσεις την ορμή του λαού τούτου επάνω μου; Μήπως εγώ συνέλαβα στη μήτρα όλο αυτόν τον λαό, ή εγώ τον γέννησα; Γιατί μου λες, Πάρε τον στην αγκαλιά σου, όπως η τροφός σηκώνει το θηλάζον βρέφος, στη γη που ορκίστηκες στους πατέρες τους; Από πού να δώσω κρέας σε όλο αυτό το λαό, επειδή κλαίνε πάνω μου λέγοντας, δώσε μας κρέας για να φάμε; Δεν θα μπορέσω εγώ μόνος να σηκώσω τον λαό αυτόν, γιατί αυτό το πράγμα είναι πολύ βαρύ για μένα. Ει δέ ούτω σὺ ποιεῖς μοι, ἀπόκτεινέ με ἀναιρέσει, εἰ εὖρηκα ἔλεος παρὰ σοί, ἵνα μὴ ἴδω τὴν κάκωσίν μου.

Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, Συνάγαγε μοι εβδομήκοντα άνδρας από τους πρεσβυτέρους του Ισραήλ, τους οποίους εσύ ο ίδιος γνωρίζεις, ότι αυτοί είναι πρεσβύτεροι του λαού και γραμματεῖς επίσης, και θα φέρεις αυτούς προς την

σκηνή του μαρτυρίου, και θα σταθούν εκεί μαζί σου. Και θα κατεβώ, και θα μιλήσω εκεί μαζί σου, και θα αφαιρέσω από το πνεύμα που είναι επάνω σου, και θα το θέσω επάνω σε αυτούς, και θα σε βοηθήσουν με την ορμή του λαού, και δεν θα το φέρεις μόνος σου. Και στον λαό θα πεις: Αγιάστε τους εαυτούς σας για αύριο, και θα φάτε κρέας, επειδή κλάψατε μπροστά στον Κύριο λέγοντας: Ποιος θα μας ταΐσει κρέας; Καλά περνούσαμε στην Αίγυπτο. Και θα σας δώσει ο Κύριος να φάτε κρέας, και θα φάτε κρέας. Δεν θα φάτε μία ημέρα, ούτε δύο, ούτε πέντε ημέρες, ούτε δέκα ημέρες, ούτε είκοσι ημέρες, Μέχρι ένα ολόκληρο μήνα θα φάτε, μέχρι να βγει από τα ρουθούνια σας, και θα σας προκαλέσει αηδία, διότι απειθήσατε στον Κύριο που είναι ανάμεσά σας, και κλάψατε μπροστά του λέγοντας: Γιατί βγήκαμε από την Αίγυπτο; Και είπε ο Μωυσής: Εξακόσιες χιλιάδες πεζών είναι ο λαός, ανάμεσα στους οποίους είμαι, και συ είπες: Κρέας θα δώσω σε αυτούς να φάνε, και θα φάνε για ένα μήνα ημερών. Μήπως πρόβατα και βόδια θα σφαγούν για αυτούς και θα τους επαρκέσει; Ή όλο το ψάρι της θάλασσας θα συγκεντρωθεί για αυτούς και θα τους επαρκέσει; Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, Μήπως το χέρι του Κυρίου δεν θα επαρκέσει; Τώρα θα μάθεις αν θα σε καταλάβει ο λόγος μου ή όχι.

Και βγήκε ο Μωυσής και μίλησε στον λαό τα λόγια του Κυρίου, και συγκέντρωσε εβδομήντα άνδρες από τους πρεσβυτέρους του λαού, και τους έστησε ο ίδιος γύρω από τη σκηνή. Καί κατέβη ο Κύριος σε νεφέλη, καί μίλησε πρὸς αὐτόν, καί πήρε ἀπὸ τὸ πνεῦμα τὸ ἐπάνω του, καί τὸ ἔθεσε ἐπάνω στοὺς ἐβδομήντα ἄνδρες τοὺς πρεσβυτέρους· ὥς δὲ ἀναπαύθηκε τὸ πνεῦμα ἐπάνω τους, καί προφήτευσαν, καί δὲν συνέχισαν πλέον. Και κατελείφθησαν δύο ἄνδρες στη παρεμβολή· ὄνομα του ενός Ελδάδ, και ὄνομα του δεύτερου Μωδάδ. Και επανεπαύθηκε ἐπάνω τους τὸ πνεῦμα, και αὐτοὶ ἦταν ἀπὸ τοὺς

καταγεγραμμένους, αλλά δεν ήλθαν στη σκηνή, και προφήτευσαν στη παρεμβολή. Και τρέχοντας ο νεαρός άνδρας, ανήγγειλε στον Μωσή, και είπε, λέγοντας, ο Ελδάδ και ο Μωδάδ προφητεύουν στο στρατόπεδο. Και αποκριθείς ο Ιησούς του Ναυή, ο παρεστηκώς Μωσή, ο εκλεκτός, είπε· Κύριε Μωσή, κώλυσον αυτούς. Και είπε ο Μωσής σε αυτόν, μη ζηλεύεις εμένα; και ποιος να δώσει όλον τον λαό του Κυρίου προφήτες, όταν δώσει ο Κύριος το πνεύμα του επάνω σε αυτούς; Και απήλθε ο Μωσής στην παρεμβολή, αυτός και οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ.

Και ένα πνεύμα εξήλθε από τον Κύριο, και έφερε ορτυγομήτρα από τη θάλασσα, και την έριξε επί την παρεμβολή, οδό ημέρας από εδώ και οδό ημέρας από εκεί, κύκλω της παρεμβολής, ωσεί δύο πήχεις από τη γη. Και αφού σηκώθηκε ο λαός όλη την ημέρα, και όλη τη νύχτα, και όλη την επόμενη ημέρα, μάζεψαν τα ορτύκια· αυτός που μάζεψε τα λιγότερα, μάζεψε δέκα κόρους, και τα άπλωσαν για να στεγνώσουν γύρω από το στρατόπεδο. Το κρέας ήταν ακόμα στα δόντια τους πριν εκλείψει, και ο Κύριος θύμωσε με τον λαό, και ο Κύριος χτύπησε τον λαό με μεγάλη πληγή πολύ σφοδρή. Και ονομάστηκε ο τόπος εκείνος Μνήματα της Επιθυμίας, γιατί εκεί έθαψαν τον λαό που επιθυμούσε. Από τα Μνημάτα της επιθυμίας εξήρε ο λαός προς την Ασηρώθ, και βρέθηκε ο λαός στην Ασηρώθ.

12

Και μίλησαν η Μαριάμ και ο Ααρών κατά του Μωσή, εξαιτίας της Αιθιοπίσσας γυναίκας που είχε πάρει ο Μωσής, επειδή είχε παντρευτεί μια Αιθιοπίσσα. Και είπαν: Μη μόνο στον Μωσή μίλησε ο Κύριος; Δεν μίλησε και σε μας; Και άκουσε ο Κύριος. Και ο άνθρωπος Μωσής ήταν πραύς σφόδρα παρά πάντας τους ανθρώπους τους όντας επί της γης. Και είπε ο Κύριος

αμέσως προς τον Μωυσή και τον Ααρών και τη Μαριάμ: Βγείτε εσείς οι τρεις στη σκηνή του μαρτυρίου. Και βγήκαν οι τρεις στη σκηνή του μαρτυρίου, και κατέβηκε ο Κύριος σε στύλο νεφέλης, και στάθηκε επάνω στην πόρτα της σκηνής του μαρτυρίου, και κλήθηκαν ο Ααρών και η Μαριάμ, και βγήκαν και οι δύο. Και είπε προς αυτούς· Ακούσατε τα λόγια μου· εάν γίνει προφήτης σας στον Κύριο, σε όραμα θα γνωστοποιηθώ σε αυτόν, και σε ύπνο θα μιλήσω σε αυτόν. Δεν είναι έτσι ο θεράπων μου Μωυσής· σε όλο το σπίτι μου πιστός είναι. Στόμα κατά στόμα θα μιλήσω σε αυτόν, σε μορφή και όχι μέσω αινιγμάτων, και την δόξα του Κυρίου είδε· και γιατί δεν φοβηθήκατε να μιλήσετε εναντίον του θεράποντός μου Μωυσή; Και οργή θυμού Κυρίου επ αυτούς, και απήλθε. Και η νεφέλη απομακρύνθηκε από τη σκηνή, και ιδού η Μαριάμ λεπρή σαν χιόνι, και ο Ααρών κοίταξε τη Μαριάμ, και ιδού ήταν λεπρή. Και είπε ο Ααρών στον Μωυσή: Δέομαι, κύριε, μη μας επιρρίψεις αμαρτία, διότι αγνοήσαμε καθότι αμαρτήσαμε. Μη γίνει σαν ίσο με το θάνατο, σαν έκτρωμα που βγαίνει από τη μήτρα της μητέρας και κατατρώει το μισό από τις σάρκες της. Και εβόησε ο Μωυσής προς τον Κύριον, λέγοντας: Θεέ μου, σε παρακαλώ, θεράπευσέ την. Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, Εάν ο πατέρας της έφτυνε στο πρόσωπό της, δεν θα ντρεπόταν επτά ημέρες; Ας αποκλειστεί επτά ημέρες έξω από το στρατόπεδο, και μετά από αυτά θα εισέλθει.

Και αφωρίστηκε η Μαριάμ έξω από το στρατόπεδο επτά ημέρες, και ο λαός δεν ξεκίνησε, μέχρι να καθαριστεί η Μαριάμ.

Και μετά από αυτά, ο λαός αναχώρησε από την Ασηρώθ, και στρατοπέδευσε στην έρημο του Φαράν.

Και μίλησε ο Κύριος στον Μωυσή λέγοντας: Στείλε για λογαριασμό σου άνδρες, Και ας κατασκοπεύσουν τη γη των Χαναναίων, την οποία εγώ δίνω στους υιούς του Ισραήλ για κατοχή· θα στείλεις αυτούς, έναν άνδρα ανά φυλή, κατά τους δήμους των πατριών τους, όλους αρχηγούς από αυτούς.

Και ο Μωυσής τους έστειλε από την έρημο Φαράν διά φωνής Κυρίου· όλοι αυτοί ήταν άνδρες αρχηγοί των υιών Ισραήλ. Και αυτά είναι τα ονόματά τους, της φυλής Ρουβήν, Σαμουήλ υιός του Ζαχούρ. Της φυλής Συμεών, ο Σαφάτ υιός του Σουρί. Της φυλής Ιούδα, ο Χάλεβ υιός του Ιεφοννή. Της φυλής Ισάαχαρ, ο Ιγαάλ υιός του Ιωσήφ. Της φυλής Εφραίμ, Αυσή υιός του Ναυή. Της φυλής Βενιαμίν, Φαλτί υιός Ραφού. Της φυλής Ζαβουλών, Γουδιήλ υιός Σουδί. Της φυλής Ιωσήφ, των υιών Μανασσή, Γαδδί υιός Σουσί. Της φυλής Δαν, Αμιήλ υιός Γαμαλί. Της φυλής Ασήρ, Σαθούρ υιός του Μιχαήλ. Της φυλής Νεφθαλί, Ναβί υιός Σαβί. Από τη φυλή Γαδ, ο Γουδιήλ υιός του Μακχί. Αυτά είναι τα ονόματα των ανδρών που έστειλε ο Μωυσής να κατασκοπεύσουν τη γη, και ο Μωυσής ονόμασε τον Αυσή, γιο του Ναυή, Ιησού.

Και ο Μωυσής τους έστειλε να κατασκοπεύσουν τη γη της Χαναάν, και τους είπε, ανεβείτε σε αυτήν την έρημο, και θα ανεβείτε στο βουνό, Και θα δείτε την γη ποια είναι, και τον λαό που κατοικεί επάνω σε αυτήν, αν είναι ισχυρός ή ασθενής, αν είναι λίγοι ή πολλοί. Και ποια είναι η γη στην οποία αυτοί κατοικούν, αν είναι καλή ή πονηρή, και ποιες είναι οι πόλεις στις οποίες αυτοί κατοικούν, αν είναι τειχισμένες ή ατείχιστες. Και ποια η γη, ή πίνονη ή παρειμένη, αν υπάρχουν σε αυτήν δένδρα ή όχι, και επιμένοντας θα λάβετε από τους καρπούς της γης. Και οι ημέρες, ημέρες της άνοιξης, πρόδρομοι του σταφυλιού.

Και αφού ανέβηκαν, κατασκόπευσαν τη γη από την έρημο Σιν έως τη Ροόβ, καθώς εισπορεύονταν στην Αιμάθ. Και ανέβησαν κατά την έρημο, και απήλθαν έως τη Χεβρών, και εκεί ήταν ο Αχιμάν, και ο Σεσσί, και ο Θελαμί, γενεές του Ενάχ, και η Χεβρών είχε χτιστεί επτά χρόνια πριν από την Τανίν της Αιγύπτου. Και ήλθαν μέχρι της φάραγγας του βότρυος και κατασκόπευσαν αυτήν, και έκοψαν από εκεί ένα κλήμα με ένα βότρυ σταφυλής επάνω του, και τον σήκωσαν σε αναφορείς, και από τις ροές και από τα σύκα. Και τον τόπο εκείνο ονόμασαν Φάραγξ του βότρυος, εξαιτίας του βότρυος που έκοψαν από εκεί οι υιοί του Ισραήλ. Και επέστρεψαν από εκεί, αφού εξερεύνησαν τη γη, μετά από σαράντα ημέρες.

Και αφού πήγαν, ήρθαν προς τον Μωυσή και τον Ααρών και προς όλη τη συναγωγή των υιών του Ισραήλ, στην έρημο Φαράν Κάδης, και απάντησαν σε αυτούς λόγο και σε όλη τη συναγωγή, και έδειξαν τον καρπό της γης. Και του διηγήθηκαν, και είπαν: 'Ηρθαμε στη γη στην οποία μας έστειλες, γη που ρέει γάλα και μέλι, και αυτός είναι ο καρπός της. Αλλά ότι θρασύ είναι το έθνος που κατοικεί επάνω της, και οι πόλεις είναι οχυρές, τειχισμένες, πολύ μεγάλες, και την γενεά του Ενάχ είδαμε εκεί. Και ο Αμαλήκ κατοικεί στη γη προς τον Νότο, και ο Χετταίος, και ο Ευαίος, και ο Ιεβουσαίος, και ο Αμορραίος κατοικούν στην ορεινή, και ο Χαναναίος κατοικεί κοντά στη θάλασσα, και κοντά στον ποταμό Ιορδάνη. Και ο Χάλεβ σίγασε τον λαό μπροστά στον Μωυσή, και του είπε: 'Όχι, αλλά ανεβαίνοντας θα ανέβουμε και θα την κατακτήσουμε, γιατί είμαστε ικανοί να τα βγάλουμε πέρα εναντίον τους. Και οι άνθρωποι που ανέβηκαν μαζί του, είπαν: Δεν ανεβαίνουμε, γιατί δεν μπορούμε να ανεβούμε εναντίον του έθνους, διότι είναι πιο ισχυρό από εμάς. Καὶ ἐξήνεγκαν ἑκστασιν τῆς γῆς, ἣν κατεσκέψαντο αὐτήν, πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγοντες· Ἡ γῆ, ἣν παρήλθομεν αὐτήν κατασκέψασθαι, γῆ

κατέσθουσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ αὐτῆς ἐστὶ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὄν
ἐωράκαμεν ἐν αὐτῇ, ἄνδρες ὑπερμήκεις. Καὶ ἐκεῖ εἶδαμε τοὺς
γίγαντες, καὶ ἤμασταν μπροστὰ τοὺς σαν ακρίδες, ἀλλὰ καὶ ἔτσι
ἤμασταν μπροστὰ τοὺς.

14

Καὶ αφοῦ ἀνέλαβε ὅλη ἡ συναγωγή, ἐβγαλε φωνή, καὶ ἐκλαιε
ὁ λαὸς ὅλη ἐκείνη τὴ νύκτα. Καὶ γόγγυζαν ἐναντίον τοῦ Μωυσή
καὶ τοῦ Ααρὼν ὅλοι οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραήλ, καὶ τοὺς εἶπε ὅλη ἡ
συναγωγή, Εἶθε νὰ εἶχαμε πεθάνει στὴ γῆ τῆς Αἰγύπτου, ἢ σε
αὐτὴν τὴν ἔρημο, ἀν εἶχαμε πεθάνει! Καὶ γιατί ὁ Κύριος μας
οδηγεῖ σε αὐτὴν τὴ γῆ γιὰ νὰ πέσουμε στὸν πόλεμο; Οἱ γυναῖκες
μας καὶ τὰ παιδιὰ μας θὰ γίνουν λεία. Τώρα λοιπὸν εἶναι καλὺτερο
νὰ ἐπιστρέψουμε στὴν Αἴγυπτο. Καὶ εἶπαν ὁ ἓνας στὸν ἄλλον: Ἀς
δώσουμε ἀρχηγό καὶ ἀς ἐπιστρέψουμε στὴν Αἴγυπτο. Καὶ ἔπесαν
ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ααρὼν με τὸ πρόσωπο κάτω μπροστὰ σε ὅλη τὴ
συναγωγὴ τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραήλ.

Ὁ Ἰησοῦς δὲ τοῦ Ναυῆ καὶ ὁ Χάλεβ τοῦ Ἰεφοννὴ ἀπὸ τῶν
κατασκευαμένων τὴν γῆν διέρρηξαν τὰ ἱμάτιά τοὺς Καὶ εἶπαν
πρὸς ὅλη τὴ συναγωγὴ τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραήλ, λέγοντας: Ἡ γῆ τὴν
ὁποία ἐξερευνήσαμε εἶναι πολὺ πολὺ καλὴ. Ἀν ὁ Κύριος μας
ἐπιλέξει, θὰ μας φέρει σε αὐτὴ τὴ γῆ καὶ θὰ μας τὴ δώσει, γῆ που
ρέει γάλα καὶ μέλι. Ἀλλὰ μὴν γίνεστε ἀποστάτες ἀπὸ τὸν Κύριο,
καὶ εσεῖς μὴ φοβηθεῖτε τὸν λαὸ τῆς γῆς, γιατί εἶναι τροφή γιὰ
εσᾶς· ὁ καιρὸς τοὺς ἔχει παρέλθει, καὶ ὁ Κύριος εἶναι μαζί μας, μὴ
φοβηθεῖτε αὐτούς.

Καὶ εἶπε ὅλη ἡ συναγωγὴ νὰ τοὺς λιθοβολήσουν με πέτρες,
καὶ ἡ δόξα τοῦ Κυρίου ἐμφανίστηκε στὸ νέφος ἐπάνω ἀπὸ τὴ
σκηνή τοῦ μαρτυρίου σε ὅλους τοὺς γιους τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε ὁ

Κύριος προς τον Μωυσή, έως πότε με παροξύνει ο λαός αυτός; και έως πότε δεν πιστεύουν σε μένα παρά όλα τα σημεία, τα οποία έκανα ανάμεσά τους; Θα τους χτυπήσω με θάνατο και θα τους καταστρέψω, και θα κάνω εσένα και τον οίκο του πατέρα σου ένα μεγάλο έθνος, πολύ μεγαλύτερο από αυτό. Και είπε ο Μωυσής προς τον Κύριον, και θα ακούσει η Αίγυπτος, ότι ανήγαγες με την ισχύ σου τον λαό τούτον από αυτούς. Αλλά και όλοι οι κάτοικοι επάνω στη γη αυτή έχουν ακούσει ότι εσύ είσαι Κύριος μέσα στον λαό αυτόν, ο οποίος οφθαλμούς κατά οφθαλμούς φαίνεσαι, Κύριε, και το νέφος σου στέκεται επάνω τους, και σε στύλο νέφους εσύ πορεύεσαι μπροστά τους την ημέρα, και σε στύλο φωτιάς τη νύχτα. Και θα εξολοθρευσεις τον λαό αυτόν σαν έναν άνθρωπο, και θα πουν τα έθνη όσα έχουν ακούσει το όνομά σου, λέγοντας Επειδή ο Κύριος δεν μπορούσε να εισαγάγει τον λαό αυτόν στη γη που όρκισε σε αυτούς, τους κατέστρωσε στην έρημο. Και τώρα ας υψωθεί η δύναμή σου, Κύριε, όπως είπες λέγοντας, Ο Κύριος είναι μακρόθυμος και πολυέλεος και αληθινός, αφαιρεί ανομίες και αδικίες και αμαρτίες, αλλά με καθαρισμό δεν θα καθαρίσει τον ένοχο, αποδίδοντας αμαρτίες πατέρων στα τέκνα έως την τρίτη και την τετάρτη γενεά. Συγχώρεσε την αμαρτία του λαού αυτού σύμφωνα με το μεγάλο έλεός σου, όπως ακριβώς ευμενής έγινες σε αυτούς από την Αίγυπτο μέχρι τώρα.

Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, Ίλεως είμαι σε αυτούς κατά το ρήμα σου. Αλλά ζω εγώ και ζει το όνομά μου, και η δόξα του Κυρίου θα γεμίσει όλη τη γη. Ότι όλοι οι άνδρες που είδαν τη δόξα μου και τα σημεία που έκανα στην Αίγυπτο και στην έρημο, και με δοκίμασαν δέκατη φορά, και δεν άκουσαν τη φωνή μου, Ή μην δεν θα δουν τη γη, την οποία ορκίστηκα στους πατέρες τους, αλλά μόνο τα παιδιά τους που είναι μαζί μου εδώ, όσοι δεν ξέρουν καλό ούτε κακό, κάθε νεότερος άπειρος, σε αυτούς θα δώσω τη γη, όλοι δε όσοι με παρόξυναν, δεν θα τη δουν. Ο δούλος μου

Χάλεβ, επειδή έχει διαφορετικό πνεύμα μέσα του και με ακολούθησε, θα τον φέρω στη γη στην οποία μπήκε εκεί, και οι απόγονοί του θα την κληρονομήσουν. Ο Αμαλήκ και ο Χαναναίος κατοικούν στην κοιλάδα· αύριο γυρίστε πίσω και εσείς ξεκινήστε προς την έρημο, με κατεύθυνση την Ερυθρά Θάλασσα.

Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή και τον Ααρών λέγοντας: Μέχρι πότε θα υπάρχει αυτή η πονηρή συναγωγή; Έχω ακούσει τον γογγυσμό των υιών Ισραήλ, τα οποία αυτοί γογγύζουν ενώπιόν μου, τον οποίο εγόγγυσαν εναντίον σας. Τους είπα, ζω εγώ, λέγει ο Κύριος, πράγματι με τον τρόπο που έχετε μιλήσει στα αυτιά μου, έτσι θα κάνω σε εσάς. Σε αυτήν την έρημο θα πέσουν τα μέλη σας, και όλη η επισκόπησή σας, και οι καταριθμημένοι σας από είκοσι ετών και επάνω, όσοι γόγγυσαν εναντίον μου. Αν εσείς θα εισέλθετε στη γη επί της οποίας εξέτεινα το χέρι μου για να κατασκηνώσω εσάς επάνω της, εκτός από τον Χάλεβ υιό του Ιεφοννή και τον Ιησού τον του Ναυή. Και τα παιδιά, τα οποία είπατε ότι θα γίνουν λάφυρο, θα τα εισάγω στη γη, και θα κληρονομήσουν τη γη από την οποία εσείς αποστατήσατε. Και τα κώλα σας θα πέσουν σε αυτήν την έρημο. Οι γιοι σας όμως θα είναι περιπλανώμενοι στην έρημο σαράντα χρόνια, και θα σηκώσουν την πορνεία σας, μέχρι να καταναλωθούν τα κόκαλά σας στην έρημο. Σύμφωνα με τον αριθμό των ημερών που κατασκοπεύσατε τη γη, σαράντα ημέρες, μία ημέρα για κάθε χρόνο, θα φέρετε τις αμαρτίες σας για σαράντα χρόνια, και θα γνωρίσετε τον θυμό της οργής μου. Έγώ ό Κύριος έλαλησα· ή μὴν οὕτω θὰ ποιήσω στὴ συναγωγή τὴ πονηρὰ αὐτή, τὴν ἐπισυνισταμένη ἐναντίον μου· στὴν ἔρημο αὐτὴ θὰ ἐξαναλωθοῦν, καὶ ἐκεῖ θὰ ἀποθάνουν.

Και οι άνθρωποι που έστειλε ο Μωυσής να κατασκοπεύσουν τη γη, αφού έφτασαν, γόγγυσαν εναντίον της προς τη συναγωγή

και έφεραν πονηρά λόγια για τη γη, Και πέθαναν οι άνθρωποι που μίλησαν κακά για τη γη από την πληγή ενώπιον του Κυρίου. Και ο Ιησούς υιός του Ναυή και ο Χάλεβ υιός του Ιεφοννή έζησαν από τους ανθρώπους εκείνους που είχαν πορευθεί να κατασκοπεύσουν τη γη. Και ο Μωυσής μίλησε αυτά τα λόγια σε όλους τους υιούς του Ισραήλ, και ο λαός πενθούσε πολύ.

Και ξημερώνοντας νωρίς το πρωί ανέβηκαν στην κορυφή του βουνού, λέγοντας, ιδού, εμείς θα ανεβούμε στον τόπο τον οποίο είπε ο Κύριος, διότι αμαρτήσαμε. Και είπε ο Μωυσής, Γιατί εσείς παραβαίνετε τον λόγο του Κυρίου; Δεν θα είναι ευοδωμένο για σας. Μην ανεβαίνετε, διότι δεν είναι ο Κύριος μαζί σας, και θα πέσετε μπροστά στους εχθρούς σας. Επειδή ο Αμαλήκ και ο Χαναναίος είναι εκεί μπροστά σας, και θα πέσετε από μάχαιρα, διότι αποστραφήκατε απειθώντας στον Κύριο, και δεν θα είναι ο Κύριος ανάμεσά σας. Και αφού εξανάγκασαν, ανέβηκαν στην κορυφή του βουνού, αλλά η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου και ο Μωυσής δεν κινήθηκαν από το στρατόπεδο. Και κατέβηκε ο Αμαλήκ και ο Χαναναίος που κατοικούσε σε εκείνο το όρος, και τους έτρεψαν σε φυγή, και τους κατέκοψαν μέχρι την Ερμάν, και επέστρεψαν στο στρατόπεδο.

15

Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας: Μίλησε στους γιους του Ισραήλ, Και θα πεις προς αυτούς, όταν εισέλθετε στη γη της κατοικίας σας, την οποία εγώ δίνω σε σας, Και θα κάνεις ολοκαυτώματα στον Κύριο, ολοκάρπωμα ή θυσία, για να μεγαλύνεις ευχή, ή κατά εκούσια προσφορά, ή στις εορτές σας, για να κάνετε οσμή ευωδίας στον Κύριο, είτε από τα βόδια είτε από τα πρόβατα. Και θα προσφέρει ο προσφέρων το δώρο του στον Κύριο, θυσία σεμιδάλεως, το δέκατο του οιφί

αναμεμειγμένης με λάδι, με το τέταρτο του ιν. Και κρασί για σπονδή το τέταρτο του ιν θα κάνετε επί της ολοκαυτώσεως, ή επί της θυσίας· στον ένα αμνό θα κάνεις τόσο πολύ, προσφορά οσμής ευωδίας στον Κύριο. Και για τον κριό, όταν τον κάνετε ολοκαύτωμα ή θυσία, θα κάνεις προσφορά από σεμιδάλι, δύο δέκατα αναμεμειγμένα με λάδι, το ένα τρίτο του ιν. Και οίνο για σπονδή, το ένα τρίτο του ιν, θα προσφέρετε για ευωδιαστή οσμή στον Κύριο.

Εάν δε κάνετε από τα βόδια ολοκαύτωμα ή θυσία για να εκπληρώσετε ευχή, ή για ειρηνική προσφορά στον Κύριο, Και θα προσφέρει για τον μόσχο θυσία σεμιδάλεως τρία δέκατα αναμεμειγμένης σε λάδι, το ήμισυ του ιν. Και οίνο για σπονδή το ήμισυ του ιν, προσφορά με ευωδιαστή οσμή στον Κύριο.

Έτσι θα κάνεις για τον ένα μόσχο, ή για τον ένα κριό, ή για το ένα αμνό από τα πρόβατα ή από τις αίγες, Σύμφωνα με τον αριθμό τους, εάν τα κάνετε, έτσι θα κάνετε για το καθένα, ανάλογα με τον αριθμό τους.

Κάθε ντόπιος θα κάνει έτσι, να προσφέρει τέτοιες προσφορές για οσμή ευωδίας στον Κύριο. Αν δε προσήλυτος προσγενηθεί σε σας στη γη σας, ή όποιος γενηθεί ανάμεσά σας στις γενεές σας, και κάνει προσφορά οσμής ευωδίας στον Κύριο, με τον τρόπο που κάνετε εσείς, έτσι θα κάνει η συναγωγή στον Κύριο.

Ένας νόμος θα είναι για σας και για τους προσήλυτους που κατοικούν ανάμεσά σας, νόμος αιώνιος για τις γενεές σας· όπως εσείς, έτσι και ο προσήλυτος θα είναι ενώπιον του Κυρίου. Ένας νόμος θα είναι και ένα δικαίωμα θα είναι σε σας και στον ξένο που διαμένει ανάμεσά σας.

Και ελάλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Μίλησε στους γιους του Ισραήλ και θα πεις σε αυτούς: Όταν εισέρχεσθε στη γη στην οποία εγώ σας φέρνω, Και θα είναι όταν τρώτε εσείς από τους άρτους της γης, θα αφαιρέσετε προσφορά αφιέρωμα στον Κύριο, απαρχή του φυράματός σας. Ψωμί θα χωρίσετε ως προσφορά, όπως προσφορά από το αλώνι, έτσι θα το πάρετε. Απαρχή του φυράματός σας, και θα δώσετε στον Κύριο προσφορά για τις γενεές σας.

Όταν δε διαμαρτήσετε και δεν κάνετε όλες αυτές τις εντολές, τις οποίες είπε ο Κύριος στον Μωυσή, Καθώς διέταξε ο Κύριος σε σας διὰ χειρὸς Μωυσῆ, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ διέταξε ο Κύριος σε σας καὶ πέραν αὐτῆς, εἰς τὶς γενεὲς σας. Και θα είναι, εάν γεννηθεῖ ακουσίως ἀπὸ τα μάτια της συναγωγῆς, τότε θα κάνει ὅλη η συναγωγή ἓνα μόσχο ἀπὸ βόδια ἄμωμο για ολοκαύτωμα, για οσμή ευωδίας στον Κύριο, και τη θυσία του και τη σπονδή του σύμφωνα με τη σύνταξη, και ἓνα χίμαρο ἀπὸ αἶγες για αμαρτία. Και θα ἐξιλεωθεῖ ο ιερέας για ὅλη τη συναγωγή των υἱῶν του Ισραήλ, και θα συγχωρηθεῖ σε αυτούς, διότι ἀκούσιο εἶναι, και αυτοὶ ἔφεραν το δῶρο τους ως προσφορά στον Κύριο για την αμαρτία τους ἐνώπιον του Κυρίου, για τα ἀκούσια αὐτῶν. Καὶ θα συγχωρηθεῖ σε κάθε συναγωγή υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ στον πρόσηλυτο που διαμένει ἀνάμεσά σας, ὅτι για ὅλο τον λαὸ ἦταν ἀκούσιο.

Εάν και μία ψυχή αμαρτήσῃ ακουσίως, θα προσφέρει μία αἶγα ενός ἔτους για αμαρτία. Και θα ἐξιλεώσει ο ιερέας για την ψυχή που ἀμάρτησε ακουσίως, και αμαρτάνοντας ακουσίως ἐνώπιον Κυρίου, να κάνει ἐξιλέωση γι αὐτόν. Στον ντόπιο ἀνάμεσα στους γιους του Ισραήλ και στον ξένο που διαμένει ἀνάμεσά τους, ἓνας νόμος θα ἰσχύει γι αυτούς, για ὅποιον πράξει ακουσίως.

Και ψυχή που ενεργεί με χέρι υπερηφάνειας από τους ιθαγενείς ή από τους προσήλυτους, τον Θεό αυτός παροξύνει, θα εξολοθρευθεί η ψυχή εκείνη από τον λαό της, Διότι περιεφρόνησε τον λόγο του Κυρίου και διεσκόρπισε τις εντολές του, θα καταστραφεί εντελώς η ψυχή εκείνη· η αμαρτία της είναι σ αυτήν.

Και ήταν οι υιοί του Ισραήλ στην έρημο, και βρήκαν άνδρα που μάζευε ξύλα την ημέρα του Σαββάτου. Και τον έφεραν αυτόν που τον βρήκαν να μαζεύει ξύλα την ημέρα του σαββάτου προς τον Μωυσή και τον Ααρών, και προς όλη τη συναγωγή των υιών του Ισραήλ. Και τον έβαλαν στη φυλακή, γιατί δεν είχαν αποφασίσει τι να κάνουν με αυτόν. Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, με θάνατο ας θανατωθεί ο άνθρωπος, λιθοβολήστε τον με λίθους όλη η συναγωγή. Και έβγαλαν αυτόν όλη η συναγωγή έξω από το στρατόπεδο, και λιθοβόλησε αυτόν όλη η συναγωγή με πέτρες έξω από το στρατόπεδο, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή.

Και είπε ο Κύριος στον Μωυσή λέγοντας: Μίλησε στους υιούς του Ισραήλ και θα πεις σε αυτούς, και ας κάνουν για τον εαυτό τους κρόσσια στις άκρες των ενδυμάτων τους για τις γενιές τους, και θα βάλετε στα κρόσσια των άκρων κλωστή νακίνθινη. Και θα είναι σε εσάς στα κράσπεδα, και θα τα δείτε, και θα θυμηθείτε όλες τις εντολές του Κυρίου, και θα τις κάνετε, και δεν θα στραφείτε πίσω από τις διανοίες σας και τα μάτια σας με τα οποία εκπορνεύετε ακολουθώντας αυτά, ώστε να θυμηθείτε και να κάνετε όλες τις εντολές μου, Και θα είσθε άγιοι στον Θεό σας. Εγώ ο Κύριος ο Θεός σας, που σας έβγαλα από τη γη της Αιγύπτου, για να είμαι ο Θεός σας· εγώ ο Κύριος ο Θεός σας.

Και μίλησε ο Κορέ υιός του Ισαάρ υιού του Καάθ υιού του Λευί, και ο Δαθάν και ο Αβειρών υιοί του Ελιάβ, και ο Αύν υιός του Φαλέθ υιού του Ρουβήν, Και ανέστησαν έναντι του Μωυσή, και άνδρες των υιών του Ισραήλ, πενήντα και διακόσιοι, αρχηγοί της συναγωγής, σύγκλητοι της βουλής, και άνδρες ονομαστοί. Συγκεντρώθηκαν εναντίον του Μωυσή και του Ααρών, και είπαν, Φτάνει πια σε σας, γιατί όλη η συναγωγή, όλοι είναι άγιοι, και ανάμεσά τους είναι ο Κύριος· και γιατί υψώνεστε πάνω από τη συναγωγή του Κυρίου; Και αφού άκουσε ο Μωυσής, έπεσε με το πρόσωπο κάτω. Και μίλησε προς τον Κόρε και προς όλη τη συναγωγή του λέγοντας, επισκέφθηκε και έγνωσε ο Θεός τους όντας αυτού και τους αγίους, και τους προσήγαγε προς εαυτόν, και αυτούς που εξέλεξε για τον εαυτό του, τους προσήγαγε προς εαυτόν. Αυτό κάντε, πάρτε για τον εαυτό σας θυμιατήρια, Κορέ και όλη η συναγωγή του. Και επιθέτε επ αυτά πυρ, και επιθέτε επ αυτά θυμίαμα έναντι Κυρίου αύριον, και έσται ο ανήρ ον εκλέλεκται Κύριος, ούτος άγιος· ικανούσθω υμίν, υιοί Λευί. Και είπε ο Μωυσής προς τον Κορέ, ακούσατέ με γιοι του Λευί. Δεν είναι μικρό αυτό για σας, ότι ο Θεός του Ισραήλ σας διαχώρισε από τη συναγωγή του Ισραήλ και σας προσήγαγε προς τον εαυτό του να λειτουργείτε τις λειτουργίες της σκηνής του Κυρίου και να παρίστασθε ενώπιον της σκηνής για να λατρεύετε σε αυτούς; Και σε πλησίασε και όλους τους αδελφούς σου, τους υιούς του Λευί μαζί σου, και ζητάτε να ιερατεύετε; Έτσι εσύ και όλη η συναγωγή σου που έχει συγκεντρωθεί προς τον Θεό, και ο Ααρών ποιος είναι, που γογγύζετε εναντίον του;

Και έστειλε ο Μωυσής να καλέσει τον Δαθάν και τον Αβειρών, υιούς του Ελιάβ, και είπαν: Δεν ανεβαίνουμε. Δεν είναι μικρό αυτό, ότι μας ανέβασες σε γη που ρέει γάλα και μέλι, για να μας σκοτώσεις στην έρημο, επειδή μας κυβερνάς; Άρχοντας είσαι; Και συ μας εισήγαγες σε γη που ρέει γάλα και μέλι, και μας

έδωκες κληρονομιά αγρού και αμπελώνες; Τα μάτια των ανθρώπων εκείνων θα έβγαζες; Δεν ανεβαίνουμε. Και λυπήθηκε ο Μωυσής πολύ, και είπε προς τον Κύριο, μη δεχθείς την θυσία τους, δεν έχω πάρει τίποτα επιθυμητό από αυτούς, ούτε έχω αδικήσει κανέναν από αυτούς. Και είπε ο Μωυσής προς τον Κορέ, αγίασε τη συναγωγή σου, και γίνετε έτοιμοι ενώπιον του Κυρίου εσύ και ο Ααρών και αυτοί αύριον. Και να πάρετε ο καθένας το θυμιατήρι του, και να βάλετε σε αυτά θυμίαμα, και να προσφέρετε ενώπιον του Κυρίου ο καθένας το θυμιατήρι του, πενήντα και διακόσια θυμιατήρια, και εσύ και ο Ααρών ο καθένας το θυμιατήρι του.

Και πήρε ο καθένας το θυμιατήρι του, και έβαλαν μέσα φωτιά, και έριξαν επάνω θυμίαμα, και στάθηκαν δίπλα στις πόρτες της σκηνής του μαρτυρίου ο Μωυσής και ο Ααρών. Και συγκέντρωσε εναντίον τους ο Κορέ όλη τη συναγωγή του κοντά στην πόρτα της σκηνής του μαρτυρίου, και εμφανίστηκε η δόξα του Κυρίου σε όλη τη συναγωγή. Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή και τον Ααρών, λέγοντας, Χωριστείτε από τη μέση αυτής της συναγωγής, και θα τους καταναλώσω αμέσως. Και έπεσαν με το πρόσωπό τους κάτω, και είπαν, Θεός, Θεός των πνευμάτων και κάθε σάρκας, εάν ένας άνθρωπος αμάρτησε, θα έλθει η οργή του Κυρίου επάνω σε όλη τη συναγωγή; Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Μίλησε στη συναγωγή λέγοντας: Αποχωρήσατε γύρω από τη συναγωγή του Κορέ.

Και σηκώθηκε ο Μωυσής και πήγε προς τον Δαθάν και τον Αβειρών, και πήγαν μαζί του όλοι οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ. Και μίλησε προς τη συναγωγή, λέγοντας, αποχωριστείτε από τις σκηνές των σκληρών αυτών ανθρώπων, και μην αγγίζετε τίποτα από όσα ανήκουν σε αυτούς, μην καταστραφείτε μαζί τους σε όλη την αμαρτία τους. Και απομακρύνθηκαν από τη σκηνή του Κορέ

ολόγυρα, και ο Δαθάν και ο Αβειρών βγήκαν, και στέκονταν δίπλα στις πόρτες των σκηνών τους, και οι γυναίκες τους, και τα παιδιά τους, και οι αποσκευές τους.

Και είπε ο Μωυσής: Με αυτό θα γνωρίσετε ότι ο Κύριος με έστειλε να κάνω όλα αυτά τα έργα, και όχι από μόνος μου. Αν αυτοί πεθάνουν σύμφωνα με το θάνατο όλων των ανθρώπων, αν και η επίσκεψή τους γίνει σύμφωνα με την επίσκεψη όλων των ανθρώπων, τότε ο Κύριος δεν με έχει στείλει. Αλλά ή σε όραμα θα δείξει ο Κύριος, και ανοίγοντας η γη το στόμα της θα καταπιεί αυτούς, και τα σπίτια τους, και τις σκηνές τους, και όλα όσα τους ανήκουν, και θα κατέβουν ζωντανοί στον Άδη, και θα γνωρίσετε ότι οι άνθρωποι αυτοί παρώξυναν τον Κύριο.

Καθώς σταμάτησε να λέει όλα αυτά τα λόγια, η γη κάτω από αυτούς ράγισε. Και άνοιξε η γη, και κατάπιε αυτούς, και τα σπίτια τους, και όλους τους ανθρώπους που ήταν με τον Κορέ, και τα ζώα τους. Και κατέβηκαν αυτοί και όσα είναι δικά τους ζωντανά στον Άδη, και τους κάλυψε η γη, και χάθηκαν από τη μέση της συναγωγής. Και όλος ο Ισραήλ που ήταν γύρω τους έφυγαν από τη φωνή τους, λέγοντας: Μήπως η γη μας καταπιεί. Και φωτιά βγήκε από τον Κύριο και κατέφαγε τους διακόσιους πενήντα άνδρες που πρόσφεραν το θυμίαμα.

17

Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή. Και προς τον Ελεάζαρ, τον υιό του Ααρών τον ιερέα, ανέλεσθε τα χάλκινα πυρεία από τη μέση των κατακαυμένων, και το ξένο αυτό πυρ σκορπίστε εκεί, επειδή αγίασαν τα πυρεία των αμαρτωλών αυτών με τις ψυχές τους. Και κάνε αυτές κτυπημένες λεπίδες ως κάλυμμα για το θυσιαστήριο, επειδή προσφέρθηκαν μπροστά στον Κύριο και

αγιαστήκαν, και έγιναν σημείο για τους υιούς του Ισραήλ. Και πήρε ο Ελεάζαρ, γιος του Ααρών του ιερέα, τα χάλκινα πυρεία, όσα πρόσφεραν οι καμένοι, και τα πρόσθεσαν ως κάλυμμα στο θυσιαστήριο Μνημόσυνο στους υιούς του Ισραήλ, ώστε να μην προσέλθει κανένας αλλογενής, ο οποίος δεν είναι από το σπέρμα του Ααρών, να επιθέσει θυμίαμα ενώπιον του Κυρίου, και να μην γίνει όπως ο Κορέ και η επισύστασή του, καθώς ελάλησε ο Κύριος διά χειρός Μωυσή σε αυτόν.

Και γόγγυσαν οι υιοί του Ισραήλ την επόμενη μέρα εναντίον του Μωυσή και του Ααρών, λέγοντας: Εσείς σκοτώσατε τον λαό του Κυρίου. Και έγινε στο συγκεντρώνεσθαι την συναγωγήν επί τον Μωυσή και τον Ααρών, και όρμησαν επί την σκηνήν του μαρτυρίου, και αυτήν εκάλυψε η νεφέλη, και ώφθη η δόξα Κυρίου. Και μπήκε ο Μωυσής και ο Ααρών μπροστά στη σκηνή του μαρτυρίου. Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή και τον Ααρών, λέγοντας, Αναχωρήσατε από τη μέση αυτής της συναγωγής, και θα τους καταναλώσω αμέσως, και έπεσαν με το πρόσωπό τους κάτω. Και είπε ο Μωυσής προς τον Ααρών: Λάβε το πυρείο και επίθεσε επάνω του φωτιά από το θυσιαστήριο, και ρίξε επάνω του θυμίαμα, και κούβαλέ το γρήγορα στο στρατόπεδο, και κάνε εξιλέωση για αυτούς, διότι βγήκε οργή από το πρόσωπο του Κυρίου, άρχισε να καταστρέφει τον λαό. Και πήρε ο Ααρών καθώς του είπε ο Μωυσής, και έτρεξε στη συναγωγή, και ήδη είχε αρχίσει η πληγή στο λαό, και έβαλε το θυμίαμα και εξιλέωσε για το λαό. Και στάθηκε ανάμεσα στους νεκρούς και στους ζωντανούς, και σταμάτησε η πληγή. Και έγιναν οι νεκροί στην πληγή δεκατέσσερις χιλιάδες και επτακόσιοι, χωρίς τους νεκρούς εξαιτίας του Κορέ. Και επέστρεψε ο Ααρών προς τον Μωυσή επί την θύραν της σκηνής του μαρτυρίου, και εκόπασε η θραύσις.

Και ελάλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Μίλησε στους γιους του Ισραήλ και πάρε από αυτούς ράβδο, μία ράβδο ανά πατρικό οίκο από όλους τους άρχοντές τους, ανά πατρικό οίκο τους, δώδεκα ράβδους, και γράψε το όνομα του καθενός πάνω στη ράβδο του. Και το όνομα του Ααρών γράψε επάνω στη ράβδο του Λευί, γιατί είναι μία ράβδος ανά φυλή οίκου των πατριών τους που θα δώσουν. Και θα τις τοποθετήσεις στη σκηνή του μαρτυρίου, απέναντι από το μαρτύριο, εκεί όπου θα γνωρισθώ σε σένα. Και ο άνθρωπος τον οποίο θα εκλέξω, η ράβδος του θα βλαστήσει, και θα αφαιρέσω από εμένα τον γογγυσμό των υιών του Ισραήλ που γογγύζουν εναντίον σας.

Και μίλησε ο Μωυσής στους γιους του Ισραήλ, και του έδωσαν όλοι οι άρχοντές τους ράβδο, στον κάθε άρχοντα μία ράβδο κατά άρχοντα, κατά οίκους των πατριών τους, δώδεκα ράβδους, και η ράβδος του Ααρών ανάμεσα στις ράβδους τους. Και ο Μωυσής απέθεσε τις ράβδους ενώπιον του Κυρίου στη σκηνή του μαρτυρίου. Και έγινε την επαύριον, και εισήλθε ο Μωυσής και ο Ααρών στη σκηνή του μαρτυρίου, και ιδού είχε βλαστήσει η ράβδος του Ααρών για τον οίκο του Λευί, και έβγαλε βλαστό, και άνθισε άνθη, και παρήγαγε κάρνα. Και έβγαλε ο Μωυσής όλες τις ράβδους από το πρόσωπο του Κυρίου προς όλους τους γιους του Ισραήλ, και είδαν, και πήρε ο καθένας τη ράβδο του.

Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, Απόθεσε τη ράβδο του Ααρών ενώπιον των μαρτυρίων για διατήρηση, σημείο στους υιούς των ανηκόων, και ας παύσει ο γογγυσμός τους από εμένα, και δεν θα αποθάνουν. Και έκαναν ο Μωυσής και ο Ααρών, καθώς διέταξε ο Κύριος τον Μωυσή, έτσι έκαναν. Και είπαν οι υιοί του Ισραήλ προς τον Μωυσή, λέγοντας: Ιδού, εξαναλωνόμαστε,

έχουμε χαθεί, καταστρεφόμαστε. Κάθε ο αγγίζων τη σκηνή του Κυρίου αποθνήσκει· μήπως στο τέλος θα πεθάνουμε όλοι;

18

Και είπε ο Κύριος προς τον Ααρών, λέγοντας: Εσύ και οι υιοί σου και ο οίκος του πατρός σου θα λάβετε τις αμαρτίες των αγίων, και εσύ και οι υιοί σου θα λάβετε τις αμαρτίες της ιερατείας σας. Και τους αδελφούς σου, τη φυλή του Λευί, το λαό του πατέρα σου, φέρε κοντά σου, και ας προστεθούν σε σένα, και ας υπηρετούν σε σένα, και συ και οι γιοι σου μαζί σου μπροστά από τη σκηνή του μαρτυρίου. Καὶ θὰ φυλάξουν τὶς φυλακὲς σου καὶ τὶς φυλακὲς τῆς σκηνῆς. Πλὴν δὲν θὰ πλησιάσουν πρὸς τὰ ἅγια σκεύη καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ δὲν θὰ πεθάνουν οὔτε αὐτοὶ οὔτε ἐσεῖς. Καὶ θα προστεθούν πρὸς ἐσένα, καὶ θα φυλάξουν τὶς φυλακὲς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, κατὰ ὅλες τὶς λειτουργίες τῆς σκηνῆς, καὶ ὁ αλλογενὴς δὲν θὰ πλησιάσει πρὸς ἐσένα. Καὶ θα φυλάξετε τὶς φυλακὲς τῶν αγίων καὶ τὶς φυλακὲς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ δὲν θὰ υπάρξει θυμὸς στοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ ἐγὼ ἔχω πάρει τοὺς ἀδελφούς σας τοὺς Λευίτες ἀπὸ μέσα ἀπὸ τοὺς γίους τοῦ Ἰσραὴλ, δῶρο δοσμένο στὸν Κύριο, γιὰ νὰ υπηρετοῦν τὶς υπηρεσίες τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ εσύ καὶ οἱ γιοι σου μαζί σου θὰ διατηρήσετε τὴν ιερατεία σας, κατὰ κάθε τρόπο τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ εσωτερικὸ τοῦ καταπετάσματος, καὶ θὰ λειτουργήσετε τὶς λειτουργίες ὡς δῶρο τῆς ιερατείας σας, καὶ ὁ αλλογενὴς ποὺ πλησιάζει θὰ πεθάνει.

Καὶ μίλησε ὁ Κύριος πρὸς τὸν Ααρών, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἔδωσα σε σας τὴ φύλαξη τῶν ἀπαρχῶν ἀπὸ ὅλα τὰ ἁγιασμένα σε μένα ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ, σε σένα τὰ ἔδωσα ὡς τιμητικὸ δῶρο, καὶ στοὺς υἱοὺς σου μαζί σου ὡς αἰώνιο νόμιμο. Καὶ αὐτὸ ας εἶναι γιὰ ἐσὰς ἀπὸ τὰ ἁγιασμένα ἅγια τῶν προσφορῶν, ἀπὸ ὅλα τὰ δῶρα

τους, και από όλες τις θυσίες τους, και από κάθε παράπτωμά τους, και από όλες τις αμαρτίες τους, όσα αποδίδουν σε εμένα από όλα τα άγια, σε εσένα θα είναι και στους γιους σου. Στο άγιο των αγίων θα τα φάτε· κάθε αρσενικό θα τα φάει, εσύ και οι γιοι σου· άγια θα είναι για σένα.

Και αυτό θα είναι σε σας από τις απαρχές των δώρων τους, από όλες τις προσφορές των υιών του Ισραήλ· σε σένα τα έχω δώσει αυτά και στους υιούς σου και στις θυγατέρες σου μαζί σου, νόμιμο αιώνιο· κάθε καθαρός στο σπίτι σου θα τα φάει αυτά.

Κάθε απαρχή ελαίου, και κάθε απαρχή οίνου, η απαρχή του σίτου τους, όσα δώσουν στον Κύριο, σε σένα τα έχω δώσει. Τα πρωτογέννητα όλα όσα είναι στη γη τους, όσα θα φέρουν στον Κύριο, σε σένα θα ανήκουν· κάθε καθαρός στο σπίτι σου θα τα τρώει.

Κάθε τι που είναι αφιερωμένο ανάμεσα στους γιους του Ισραήλ, σε σένα θα ανήκει. Και κάθε πρωτότοκο που ανοίγει μήτρα από κάθε σάρκα, όσα προσφέρουν στον Κύριο από άνθρωπο έως κτήνος, σε εσένα θα ανήκει, αλλά με λύτρα θα λυτρωθούν τα πρωτότοκα των ανθρώπων, και τα πρωτότοκα των ακάθαρτων κτηνών θα λυτρώσεις. Και η λύτρωσή του, από μηνιαίου, η συντίμηση είναι πέντε σίκλοι, κατά τον άγιο σίκλο· είκοσι οβολοί είναι. Πλήν τα πρωτότοκα μόσχων καὶ τα πρωτότοκα προβάτων καὶ τα πρωτότοκα αιγῶν δεν θα λυτρώσεις· ἅγια είναι. Καὶ τὸ αἷμα τους θα χύσεις πρὸς τὸ θυσιαστήριο, καὶ τὸ λίπος θα προσφέρεις ὡς προσφορά εἰς ὁσμὴν εὐωδίας στὸν Κύριο.

Και τα κρέατα θα είναι σε σένα, καθώς και το στηθύνιο του επιθέματος, και σύμφωνα με τον βραχίονα τον δεξιό, σε σένα θα είναι. Κάθε προσφορά των αγίων, όσα εάν αφαιρέσουν οι υιοί του

Ισραήλ στον Κύριο, έχω δώσει σε εσένα και τους υιούς σου και τις θυγατέρες σου μαζί σου, νόμιμο αιώνιο· διαθήκη αλατιού αιωνίου είναι ενώπιον του Κυρίου, σε εσένα και στο σπέρμα σου μετά από εσένα.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Ααρών: Στη γη τους δεν θα κληρονομήσεις, και μερίδα δεν θα έχεις ανάμεσά τους, γιατί εγώ είμαι η μερίδα σου και η κληρονομιά σου ανάμεσα στους γιους του Ισραήλ.

Και στους υιούς του Λευί, ιδού, έχω δώσει κάθε δέκατο στον Ισραήλ ως κληρονομιά αντί των λειτουργιών τους, όσες αυτοί λειτουργούν λειτουργία στην σκηνή του μαρτυρίου. Και δεν θα προσέλθουν πια οι υιοί του Ισραήλ στη σκηνή του μαρτυρίου για να λάβουν θανατηφόρα αμαρτία. Και θα λειτουργήσει ο Λευίτης ο ίδιος τη λειτουργία της σκηνής του μαρτυρίου, και αυτοί θα λάβουν τα αμαρτήματά τους, νόμιμο αιώνιο για τις γενεές τους, και ανάμεσα στους υιούς του Ισραήλ δεν θα κληρονομήσουν κληρονομιά. Ότι τα δέκατα των υιών του Ισραήλ, όσα εάν αφορίσουν στον Κύριο ως προσφορά, τα έχω δώσει στους Λευίτες ως κληρονομιά· γι αυτό τους είπα ότι ανάμεσα στους υιούς του Ισραήλ δεν θα κληρονομήσουν κληρονομιά.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Και στους Λευίτες θα μιλήσεις και θα πεις σε αυτούς: Εάν λάβετε από τους υιούς του Ισραήλ τη δεκάτη, την οποία σας έδωσα από αυτούς ως κληρονομιά, τότε θα αφαιρέσετε εσείς από αυτήν προσφορά στον Κύριο, δεκάτη από τη δεκάτη. Και θα λογιστούν σε σας οι προσφορές σας ως σιτάρι από το αλώνι, και ως προσφορά από το ληνό. Έτσι θα αφαιρέσετε αυτά και εσείς από όλα τα αφαιρέματα του Κυρίου, από όλες τις δεκάτες σας, όσες εάν λάβετε από τους υιούς του Ισραήλ, και θα δώσετε από αυτές αφαίρεμα στον Κύριο,

στον Ααρών τον ιερέα. Από όλα τα δώρα σας θα αφορίσετε προσφορά στον Κύριο, ή από όλες τις απαρχές το καθιερωμένο μέρος από αυτό. Και θα πεις προς αυτούς, όταν αφαιρέσετε την απαρχή από αυτό, θα λογισθεί στους Λευίτες ως προϊόν από αλώνι, και ως προϊόν από ληνό. Και θα το φάτε σε κάθε τόπο εσείς και οι οικογένειές σας, διότι αυτός είναι ο μισθός σας αντί των λειτουργιών σας στη σκηνή του μαρτυρίου. Και δεν θα λάβετε δι αυτό αμαρτία, όταν αφαιρέσετε την απαρχή από αυτό, και τα άγια των υιών Ισραήλ δεν θα βεβηλώσετε, ώστε να μην αποθάνετε.

19

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή και τον Ααρών, λέγοντας, Αυτή η διαστολή του νόμου, όσα συνέταξε ο Κύριος, λέγοντας: Δάλησε στους υιούς του Ισραήλ, και ας λάβουν προς εσένα μια κόκκινη δάμαλη άμωμη, η οποία δεν έχει σε αυτήν κανένα μώμο, και στην οποία δεν έχει επιβληθεί ζυγός. Και θα τη δώσεις στον ιερέα Ελεάζαρ, και θα την οδηγήσουν έξω από το στρατόπεδο σε καθαρό τόπο, και θα τη σφάξουν μπροστά του. Και θα λάβει ο Ελεάζαρ από το αίμα της, και θα ραντίσει απέναντι από το πρόσωπο της σκηνής του μαρτυρίου από το αίμα της επτά φορές. Και θα την κάψουν μπροστά του, και το δέρμα της και τα κρέατα της και το αίμα της μαζί με την κοπριά της θα καεί. Και θα λάβει ο ιερέας ξύλο κέδρινο και ύσσωπο και κόκκινο, και θα τα ρίξουν στη μέση της καύσης της δαμάλεως.

Και θα πλύνει τα ιμάτιά του ο ιερέας, και θα λούσει το σώμα του με νερό, και μετά από αυτά θα εισέλθει στην παρεμβολή, και ακάθαρτος θα είναι ο ιερέας έως εσπέρας. Και αυτός που την καίει θα πλύνει τα ρούχα του, και θα λούσει το σώμα του, και θα είναι ακάθαρτος μέχρι το βράδυ. Και θα συνάξει ένας καθαρός άνθρωπος την στάχτη της δαμάλεως, και θα την αποθέσει έξω από

το στρατόπεδο σε καθαρό τόπο, και θα είναι για τη συναγωγή των υιών του Ισραήλ για διατήρηση· νερό καθαρισμού, αγνισμός είναι. Και αυτός που συνάγει την σποδιά της δαμάλεως, θα πλύνει τα ιμάτια του, και θα είναι ακάθαρτος έως εσπέρας, και θα είναι στους υιούς Ισραήλ και στους προσηλύτους που κατοικούν μαζί τους νόμιμο αιώνιο.

Ο αγγίζων τον νεκρό κάθε ψυχής ανθρώπου θα είναι ακάθαρτος επτά ημέρες. Αυτός θα αγνισθεί την τρίτη ημέρα και την έβδομη ημέρα, και θα είναι καθαρός· εάν όμως δεν αφαγνισθεί την τρίτη ημέρα και την έβδομη ημέρα, δεν θα είναι καθαρός. Κάθε ο αγγίζων του νεκρού από ψυχής ανθρώπου, εάν αποθάνει και μη καθαρισθεί, εμίανε την σκηνήν του Κυρίου. Θα καταστραφεί η ψυχή εκείνη εξ Ισραήλ, ότι ύδωρ ραντισμού δεν ραντίσθη επ αυτόν· ακάθαρτός εστιν, έτι η ακαθαρσία αυτού εν αυτό εστι. Και αυτός είναι ο νόμος: εάν ένας άνθρωπος αποθάνει σε μια οικία, κάθε ο εισπορευόμενος στην οικία και όσα είναι στην οικία θα είναι ακάθαρτα επτά ημέρες. Και κάθε ανοιχτό σκεύος που δεν έχει δεσμό δεμένο επάνω του, είναι ακάθατο. Και κάθε όποιος αγγίξει στην επιφάνεια του πεδίου τραυματία ή νεκρό ή ανθρώπινο οστό ή τάφο, θα είναι ακάθαρτος επτά ημέρες.

Και θα λάβουν για τον ακάθατο από τη στάχτη της καμένης του αγνισμού, και θα χύσουν επάνω της νερό ζωντανό σε δοχείο. Και θα λάβει ύσσωπο, και θα τον βάψει στο νερό ένας καθαρός άνδρας, και θα ραντίσει επάνω στο σπίτι, και επάνω στα σκεύη, και επάνω στις ψυχές, όσες αν είναι εκεί, και επάνω σε αυτόν που άγγιξε το ανθρώπινο οστό, ή τον τραυματία, ή τον νεκρό, ή τον τάφο. Και θα ραντίσει ο καθαρός επάνω στον ακάθατο την τρίτη ημέρα και την εβδόμη ημέρα, και θα αγνισθεί την εβδόμη ημέρα, και θα πλύνει τα ρούχα του, και θα λουστεί με νερό, και θα είναι ακάθατος μέχρι το βράδυ. Και άνθρωπος που αν μianθεί, και δεν

αφαγινοῦται, θα εξολοθρευθῇ ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ μέσα τῆς συναγωγῆς, ἐπειδὴ τὰ ἅγια τοῦ Κυρίου ἐμίανε, ἐπειδὴ ὕδωρ ραντισμοῦ δὲν περιερραντίσθη ἐπάνω του, ἀκάθαρτος εἶναι. Καὶ θὰ εἶναι γιὰ σὰς αἰώνιο νόμιμο, καὶ αὐτὸς ποὺ ραίνει τὸ νερὸ τοῦ καθαρισμοῦ θὰ πλύνει τὰ ρούχα του, καὶ αὐτὸς ποὺ ἀγγίζει τὸ νερὸ τοῦ καθαρισμοῦ θὰ εἶναι ἀκάθαρτος μέχρι τὸ βράδυ. Καὶ παντὸς οὗ ἐὰν ἀψηται αὐτοῦ ὁ ἀκάθαρτος, ἀκάθαρτον θὰ εἶναι, καὶ ἡ ψυχὴ ποὺ ἀγγίζει, ἀκάθαρτη θὰ εἶναι μέχρι τὸ βράδυ.

20

Καὶ ἦρθαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ, ὅλη ἡ συναγωγὴ, στὴν ἔρημο Σιν, τὸν πρῶτο μῆνα, καὶ ἐμεινε ὁ λαὸς στὴν Κάδης, καὶ πέθανε ἐκεῖ ἡ Μαριάμ, καὶ θάφτηκε ἐκεῖ. Καὶ δὲν υπῆρχε νερὸ γιὰ τὴ συναγωγὴ, καὶ συγκεντρώθηκαν ἐναντίον τοῦ Μωυσή καὶ τοῦ Ααρών. Καὶ ὁ λαὸς παραπονιόταν στὸν Μωυσή, λέγοντας: Εἶθε νὰ εἶχαμε πεθάνει στὴν καταστροφὴ τῶν ἀδελφῶν μας μπροστὰ στὸν Κύριο. Καὶ γιὰτί φέρατε τὴν συναγωγὴ τοῦ Κυρίου σὲ αὐτὴν τὴν ἔρημο γιὰ νὰ σκοτώσετε ἐμὰς καὶ τὰ ζῶα μας; Καὶ γιὰτί αὐτό; Μας ἀνεβάσατε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο γιὰ νὰ ἐρθοῦμε σὲ αὐτὸν τὸν πονηρὸ τόπο, τόπος ὅπου δὲν σπεῖρεται, οὔτε συκιές, οὔτε ἀμπέλια, οὔτε ροδιές, οὔτε νερὸ ὑπάρχει νὰ πιούμε;

Καὶ ἦρθε ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ααρών ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς συναγωγῆς στὴν θύρα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπῆσαν μετὰ τὸ πρόσωπο κάτω, καὶ ἐμφανίστηκε ἡ δόξα τοῦ Κυρίου σὲ αὐτοὺς. Καὶ ἐλάλησε ὁ Κύριος πρὸς τὸν Μωυσή, λέγοντας, Πάρε τὴν ῥάβδον σου καὶ σὺνάξε τὴν συναγωγὴ, ἐσύ καὶ ὁ ἀδελφός σου Ααρών, καὶ μιλήσετε στὴν πέτρα μπροστὰ τους, καὶ θὰ δώσει τὰ νερά της, καὶ θὰ βγάλετε σὲ αὐτοὺς νερὸ ἀπὸ τὴν πέτρα, καὶ θὰ ποτίσετε τὴν συναγωγὴ καὶ τὰ κτήνη τους. Καὶ πῆρε ὁ Μωυσῆς τὴν ῥάβδον ποὺ ἦταν μπροστὰ στὸν Κύριο, καθὼς διέταξε ὁ Κύριος. Καὶ

εξεκκλησίασε Μωυσής και Ααρών την συναγωγήν απέναντι της πέτρας, και είπε προς αυτού· Και αφού σήκωσε ο Μωυσής το χέρι του, χτύπησε τον βράχο με τη ράβδο δύο φορές, και βγήκε πολύ νερό, και ήπие η συναγωγή και τα ζώα τους. Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή και τον Ααρών, ότι δεν πιστέψατε να με αγιάσετε εναντίον των υιών του Ισραήλ, δια τούτο δεν θα εισαγάγετε εσείς την συναγωγή αυτή εις την γη την οποία έδωκα σε αυτούς. Αυτό είναι το νερό της Αντιλογίας, γιατί λοιδορήθηκαν οι υιοί του Ισραήλ ενώπιον του Κυρίου, και αγιάστηκε ανάμεσά τους.

Και έστειλε ο Μωυσής αγγέλους από την Κάδης προς τον βασιλέα του Εδώμ, λέγοντας, αυτά λέει ο αδελφός σου Ισραήλ, συ γνωρίζεις όλον τον μόχθο που μας βρήκε. Και κατέβηκαν οι πατέρες μας στην Αίγυπτο, και παραμείναμε στην Αίγυπτο πολλές ημέρες, και μας κακομεταχειρίστηκαν οι Αιγύπτιοι και τους πατέρες μας. Και φωνάξαμε προς τον Κύριο, και ο Κύριος άκουσε τη φωνή μας, και αφού έστειλε άγγελο, μας έβγαλε από την Αίγυπτο, και τώρα είμαστε στην πόλη Κάδης, στο μέρος των συνόρων σου. Θα περάσουμε μέσα από τη γη σου· δεν θα περάσουμε μέσα από χωράφια, ούτε από αμπελώνες, ούτε θα πιούμε νερό από το πηγάδι σου. Θα πορευτούμε στη βασιλική οδό, δεν θα στρέψουμε ούτε δεξιά ούτε αριστερά, έως ότου περάσουμε τα σύνορά σου. Και είπε προς αυτόν ο Εδώμ: Δεν θα διέλθεις δια μέσου μου· ειδεμή, θα εξέλθω με πόλεμο εναντίον σου. Και λένε σε αυτόν οι υιοί του Ισραήλ: Παρά το όρος θα περάσουμε· εάν δε πιούμε από το νερό σου, εγώ και τα κτήνη μου, θα σου δώσω τιμή· αλλά το πράγμα δεν είναι τίποτα· παρά το όρος θα περάσουμε. Αυτός δε είπε, δεν θα διέλθεις δια εμού, και εξήλθε ο Εδώμ εις συνάντησή του με βαρύ όχλο και με ισχυρά χείρα. Και δεν ήθελε ο Εδώμ να επιτρέψει στον Ισραήλ να περάσει από τα σύνορά του, και ο Ισραήλ απομακρύνθηκε από αυτόν. Και έφυγαν από την

Καδής, και ήρθαν οι υιοί του Ισραήλ, όλη η συναγωγή, στο όρος Ωρ.

Και είτε ο Κύριος προς τον Μωυσή και τον Ααρών στο όρος Ωρ, επί των ορίων της γης Εδώμ, λέγοντας Ας προστεθεί ο Ααρών στον λαό του, γιατί δεν θα εισέλθετε στη γη που έδωσα στους υιούς του Ισραήλ, διότι με παροξύνετε στο νερό της λειδορίας. Πάρε τον Ααρών και τον Ελεάζαρ, τον γιο του, και ανέβασέ τους στο όρος Ωρ, μπροστά σε όλη τη συναγωγή. Και βγάλε από τον Ααρών τη στολή του, και ντύσε τον Ελεάζαρ το γιο του, και ο Ααρών αφού προστεθεί ας πεθάνει εκεί. Και έκανε ο Μωυσής καθώς διέταξε ο Κύριος σε αυτόν, και ανέβασε αυτόν στο όρος Ωρ, μπροστά σε όλη τη συναγωγή. Και έβγαλε από τον Ααρών τα ιμάτιά του, και ένδυσε με αυτά τον Ελεάζαρ, τον υιό του, και απέθανε ο Ααρών επάνω στην κορυφή του όρους, και κατέβηκαν ο Μωυσής και ο Ελεάζαρ από το όρος. Και είδε όλη η συναγωγή ότι απέθανε ο Ααρών, και έκλαυσαν τον Ααρών τριάκοντα ημέρες όλος ο οίκος Ισραήλ.

21

Και άκουσε ο Χαναναίος βασιλιάς Αράδ, ο οποίος κατοικούσε κατά την έρημο, ότι ήρθε το Ισραήλ από την οδό Αθαρείν, και πολέμησε εναντίον του Ισραήλ, και πήρε από αυτούς αιχμαλώτους. Και ο Ισραήλ έκανε ευχή στον Κύριο, και είπε, εάν μου παραδώσεις τον λαό αυτόν υποχείριο, θα τον καταστρέψω ολοσχερώς αυτόν και τις πόλεις του. Και άκουσε ο Κύριος τη φωνή του Ισραήλ, και παρέδωσε τον Χαναναίο υποχείριό του, και τον αφιέρωσε σε καταστροφή, και τις πόλεις του, και ονόμασαν το όνομα του τόπου εκείνου Ανάθεμα.

Και αφού αναχώρησαν από το όρος Ωρ, πήραν το δρόμο προς την Ερυθρά Θάλασσα και περικύκλωσαν τη γη του Εδώμ, και ο λαός απογοητεύτηκε στο δρόμο. Και μιλούσε ο λαός εναντίον του Θεού και κατά του Μωυσή, λέγοντας: Γιατί αυτό; Μας έβγαλες από την Αίγυπτο για να μας σκοτώσεις στην έρημο; Γιατί δεν υπάρχει ψωμί, ούτε νερό, και η ψυχή μας αηδιάζει με αυτό το άχρηστο ψωμί. Και έστειλε ο Κύριος στον λαό τα φίδια τα θανατηφόρα, και δάγκωναν τον λαό, και πέθανε πολύς λαός από τους γιους του Ισραήλ. Καὶ αφού έφτασε ο λαός στον Μωυσή, έλεγαν ότι αμαρτήσαμε, ότι μιλήσαμε κατά του Κυρίου και κατά σου. Προσευχήσου λοιπόν στον Κύριο, και ας αφαιρέσει από εμάς το φίδι. Και προσευχήθηκε ο Μωυσής στον Κύριο για τον λαό, και είπε ο Κύριος στον Μωυσή: Φτιάξε για τον εαυτό σου ένα φίδι και βάλε το πάνω σε σημείο, και θα είναι έτσι: εάν δαγκώσει φίδι άνθρωπο, κάθε δαγκωμένος που θα το δει θα ζήσει. Και έκανε ο Μωυσής ένα χάλκινο φίδι, και το έστησε επάνω σε σημείο, και συνέβαινε όταν δάγκωνε φίδι άνθρωπο, και κοίταζε επάνω στο χάλκινο φίδι, και ζούσε.

Και έφυγαν οι γιοι του Ισραήλ, και στρατοπέδευσαν στην Ωβώθ. Και αφού σήκωσαν από την Ωβώθ, στρατοπέδευσαν στην Αχαλαί από το πέραν στην έρημο, η οποία είναι απέναντι από τη Μωάβ, προς τις ανατολές του ηλίου. Και από εκεί αναχώρησαν και στρατοπέδευσαν στη φάραγγα Ζαρέδ. Και από εκεί, αφού αναχώρησαν, στρατοπέδευσαν στο πέραν του Αρνών στην έρημο, το οποίο εξέχει από τα όρια των Αμορραίων, γιατί ο Αρνών είναι τα όρια του Μωάβ, ανάμεσα στον Μωάβ και στον Αμορραίο. Διὰ τοῦτο λέγεται σε βιβλίο, ὁ πόλεμος τοῦ Κυρίου ἐφλόγισε τὴν Ζωὸβ καὶ τοὺς χειμάρρους Ἀρνών. Και ὁρίσε τους χειμάρρους να κατοικήσει ο Ηρ, και βρίσκεται κοντά στα όρια του Μωάβ.

Και από εκεί το φρέαρ, αυτό το φρέαρ για το οποίο είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Σύναξε τον λαό, και θα τους δώσω νερό να πουν. Τότε τραγούδησε ο Ισραήλ αυτό το τραγούδι για το πηγάδι: Αρχίσετε να τραγουδάτε για το πηγάδι, Το έσκαψαν άρχοντες, το εξέλαξαν βασιλείς εθνών στη βασιλεία τους, όταν κυρίευσαν αυτοί. Και από το φρέαρ στη Μανθαναΐν, και από τη Μανθαναΐν στη Ναάληλ, και από τη Ναάληλ στη Βαμώθ, και από τη Βαμώθ στην Ιανήν, η οποία είναι στην πεδιάδα του Μωάβ, από την κορυφή του λαξευμένου, το οποίο βλέπει προς την έρημο.

Και έστειλε ο Μωυσής πρέσβεις προς τον Σηών, βασιλέα των Αμορραίων, με ειρηνικά λόγια, λέγοντας Θα περάσουμε μέσα από τη γη σου· θα πορευθούμε στον δρόμο, δεν θα στρέψουμε ούτε σε χωράφι ούτε σε αμπελώνα, Δεν θα πιούμε νερό από το φρέαρ σου, θα πορευθούμε από τον βασιλικό δρόμο, έως ότου περάσουμε τα όριά σου. Και δεν έδωσε ο Σηών στον Ισραήλ να περάσει διά των ορίων του, και συνήγαγε ο Σηών όλον τον λαό του, και εξήλθε να παραταχθεί κατά του Ισραήλ στην έρημο, και ήλθε στην Ιασσά, και παρατάχθηκε κατά του Ισραήλ. Και ο Ισραήλ τον χτύπησε με φόνο μαχαίρας, και κατέλαβαν τη γη του, από τον Αρνών μέχρι τον Ιαβόκ, μέχρι των υιών του Αμμάν, επειδή η Ιαζήρ είναι τα όρια των υιών του Αμμάν. Και πήρε ο Ισραήλ όλες αυτές τις πόλεις, και κατοίκησε ο Ισραήλ σε όλες τις πόλεις των Αμορραίων, στη Χεσεβών, και σε όλες τις συνορεύουσες με αυτήν. Γιατί η Εσεβών είναι πόλη του Σηών, του βασιλέα των Αμορραίων, και αυτός πολέμησε τον βασιλέα του Μωάβ προηγουμένως, και πήραν όλη τη γη του, από την Αροήρ μέχρι τον Αρνών. Γι αυτό θα πουν οι αινιγματιστές, ελάτε στην Εσεβών, ώστε να οικοδομηθεί και να κατασκευασθεί η πόλη του Σηών. Διότι φωτιά βγήκε από τη Χεσεβών, φλόγα από την πόλη του Σηών, και κατέφαγε μέχρι τη Μωάβ, και κατάπτε τις στήλες του Αρνών. Ουαί σοι, Μωάβ· χάθηκες, λαέ του Χαμώς· παραδόθηκαν οι γιοι τους για να

σωθούν, και οί κόρες τους αιχμάλωτες στον βασιλιά των Αμορραίων, τον Σηών. Και το σπέρμα τους θα απολεσθεί, από Εσεβών έως Δαιβών, και οι γυναίκες ακόμη άναψαν περαιτέρω φωτιά στη Μωάβ.

Κατοίκησε δε ο Ισραήλ σε όλες τις πόλεις των Αμορραίων. Και έστειλε ο Μωυσής να κατασκοπεύσουν την Ιαζήρ, και την κατέλαβαν, και τα χωριά της, και έδιωξαν τον Αμορραίο που κατοικούσε εκεί. Και αφού επέστρεψαν, ανέβηκαν στον δρόμο προς τη Βασάν, και βγήκε ο Ωγ, βασιλιάς της Βασάν, για να τους συναντήσει, και όλος ο λαός του για πόλεμο στην Εδραεΐν. Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Μη φοβηθείς αυτόν, ότι στα χέρια σου παρέδωσα αυτόν, και όλο τον λαό του, και όλη τη γη του, και θα κάνεις σε αυτόν καθώς έκανες στον Σηών, βασιλιά των Αμορραίων, ο οποίος κατοικούσε στην Εσεβών. Και χτύπησαν αυτόν και τους γιους του, και όλο τον λαό του, έως που δεν άφησαν κανέναν επιζώντα, και κληρονόμησαν τη γη του.

22

Και αφού αναχώρησαν, οι υιοί του Ισραήλ στρατοπέδευαν στα δυτικά του Μωάβ, παρά τον Ιορδάνη, κατά την Ιεριχώ. Και ο Βαλάκ, υιός του Σεπφώρ, είδε όλα όσα έκανε ο Ισραήλ στον Αμορραίο. Και φοβήθηκε ο Μωάβ τον λαό σφόδρα, ότι ήταν πολλοί, και αηδίασε ο Μωάβ από το πρόσωπο των υιών του Ισραήλ. Και είπε ο Μωάβ στη γερουσία του Μαδιάμ: Τώρα θα εκλείξει αυτή η συναγωγή όλους όσους είναι γύρω μας, όπως εκλείζει ο μόσχος τα χλωρά από το πεδίο. Και ο Βαλάκ, υιός του Σεπ. Και έστειλε πρέσβεις προς τον Βαλαάμ, υιό του Βεώρ, στη Φαθουρά, η οποία είναι επί του ποταμού της γης των υιών του λαού του, για να τον καλέσουν, λέγοντας: Ιδού, ένας λαός έχει βγει από την Αίγυπτο, και ιδού, έχει καλύψει την όψη της γης, και

αυτός κάθεται κοντά μου. Και τώρα έλα κατάρασέ μου τον λαό αυτόν, γιατί είναι ισχυρός αυτός ή εμείς, εάν μπορέσουμε να χτυπήσουμε από αυτούς, και θα διώξω αυτούς από της γης, γιατί Και πήγε η γερουσία του Μωάβ και η γερουσία του Μαδιάμ, και τα μαντεία στα χέρια τους, και ήρθαν στον Βαλαάμ, και του είπαν τα λόγια του Βαλάκ. Και είπε προς αυτούς: Μείνετε εδώ τη νύχτα, και θα σας απαντήσω όσα πράγματα μου πει ο Κύριος, και έμειναν οι άρχοντες του Μωάβ με τον Βαλαάμ.

Και ήρθε ο Θεός προς τον Βαλαάμ, και του είπε: Τι θέλουν αυτοί οι άνθρωποι από σένα; Και είπε ο Βαλαάμ προς τον Θεόν: Ο Βαλάκ, υιός του Σεμφώρ, βασιλιάς του Μωάβ, τους έστειλε προς εμένα, λέγοντας: Ιδού, λαός έχει βγει από την Αίγυπτο και έχει καλύψει την επιφάνεια της γης, και αυτός κάθεται δίπλα μου. Και τώρα έλα να τον καταρασθείς για μένα, ίσως έτσι μπορέσω να τον χτυπήσω και να τον εκδιώξω από τη γη. Και είπε ο Θεός προς τον Βαλαάμ: Δεν θα πορευθείς μαζί τους, ούτε θα καταρασθείς τον λαό, διότι είναι ευλογημένος. Και σηκωθείς ο Βαλαάμ το πρωί, είπε στους άρχοντες του Βαλάκ, Επιστρέψτε στον κύριό σας· ο Θεός δεν μου επιτρέπει να πορευτώ μαζί σας. Και αφού σηκώθηκαν οι άρχοντες του Μωάβ, ήρθαν προς τον Βαλάκ και είπαν, δεν θέλει ο Βαλαάμ να έρθει μαζί μας.

Και πρόσθεσε ο Βαλάκ ακόμη να στείλει άρχοντες περισσότερους και πιο έντιμους από αυτούς. Και ήλθαν προς τον Βαλαάμ και λένουν σε αυτόν, τάδε λέγει ο Βαλάκ ο του Σεμφώρ, σε παρακαλώ να μην διστάσεις να έλθεις προς εμέ. Με τιμή γάρ θα σε τιμήσω, και όσα εάν είπης θα τὰ κάνω για σένα, και έλᾱ να καταρασθῆς για μένα τὸν λαὸν αὐτόν. Και απάντησε ο Βαλαάμ, και είπε στους άρχοντες του Βαλάκ, εάν μου δώσει ο Βαλάκ το σπίτι του γεμάτο ασήμι και χρυσάφι, δεν θα μπορέσω να παραβώ τον λόγο Κυρίου του Θεού, να κάνω αυτό μικρό ή μεγάλο στη

διάνοιά μου. Και τώρα μείνετε εδώ και εσείς απόψε, και θα μάθω τι επιπλέον θα μου πει ο Κύριος. Και ήρθε ο Θεός προς τον Βαλαάμ τη νύχτα και του είπε: Αν αυτοί οι άνθρωποι είναι παρόντες για να σε καλέσουν, σήκω και ακολούθησέ τους, αλλά το λόγο που θα σου πω, αυτό θα κάνεις.

Και σηκώθηκε ο Βαλαάμ το πρωί, έσαξε την όνο του, και πήγε μαζί με τους άρχοντες του Μωάβ. Και οργίστηκε με θυμό ο Θεός γιατί πήγε αυτός, και σηκώθηκε ο άγγελος του Θεού να αντιταχθεί σε αυτόν, και αυτός είχε καβαλικέψει επάνω στην όνο του, και οι δύο υπηρέτες του ήταν μαζί του. Και αφού είδε η όνος τον άγγελο του Θεού να στέκεται αντίθετα στον δρόμο, και τη ρομφαία τραβηγμένη στο χέρι του, η όνος εξέκλινε από τον δρόμο και πήγαινε προς το πεδίο, και χτύπησε την όνο με τη ράβδο του για να την ευθύνει στον δρόμο.

Και στάθηκε ο άγγελος του Θεού στις αυλακιές των αμπελώνων, φράχτης από εδώ και φράχτης από εδώ. Και αφού είδε η όνος τον άγγελο του Θεού, πίεσε τον εαυτό της προς τον τοίχο, και συνέθλιψε το πόδι του Βαλαάμ προς τον τοίχο, και αυτός συνέχισε να τη μαστιγώνει.

Και πρόσθεσε ο άγγελος του Θεού, και αφού απήλθε στάθηκε σε στενό τόπο, στον οποίο δεν ήταν δυνατόν να εκκλίνει δεξιά ή αριστερά. Και αφού είδε η όνος τον άγγελο του Θεού, κάθισε κάτω κάτω από τον Βαλαάμ, και θύμωσε ο Βαλαάμ, και χτυπούσε την όνο με τη ράβδο. Και άνοιξε ο Θεός το στόμα της όνου, και λέγει στον Βαλαάμ: Τι σου έκανα, που με χτύπησες τρεις φορές; Και είπε ο Βαλαάμ στην όνο: Με εμπαιχτηκες, και αν είχα μάχαιρα στο χέρι, ήδη θα σε είχα τρυπήσει. Και λέγει η όνος τω Βαλαάμ, Δεν είμαι εγώ η όνος σου επί της οποίας επέβαινες από τη νεότητά σου, έως της σήμερον ημέρας; Μήπως υπεριδούσα σε

έκανα ποτέ κάτι τέτοιο; Ο δε είπε, Όχι. Ο Θεός αποκάλυψε τα μάτια του Βαλαάμ, και βλέπει τον άγγελο Κυρίου να στέκεται εμπρός του στον δρόμο με το σπαθί τραβηγμένο στο χέρι του, και σκύβοντας προσκύνησε με το πρόσωπό του κάτω. Και είπε σε αυτόν ο άγγελος του Θεού, Γιατί χτύπησες την όνο σου αυτή την τρίτη φορά; Και ιδού εγώ βγήκα εναντίον σου, γιατί ο δρόμος σου δεν ήταν κατάλληλος μπροστά μου, και βλέποντάς με η όνος, έστριψε μακριά από εμένα αυτή την τρίτη φορά. Και αν δεν είχε στραφεί, τώρα λοιπόν εσένα μεν θα είχα σκοτώσει, εκείνη δε θα είχα διασώσει. Και είπε ο Βαλαάμ στον άγγελο του Κυρίου: Αμάρτησα, γιατί δεν ήξερα ότι εσύ μου αντιστάθηκες στον δρόμο για να με συναντήσεις, και τώρα, αν δεν σου αρκεί, θα επιστρέψω. Και είπε ο άγγελος του Θεού προς τον Βαλαάμ: Συμπορεύσου μετά των ανθρώπων, πλην το ρήμα που εάν σου πω, αυτό φύλαξε να λαλήσεις. Και επορεύθη ο Βαλαάμ μετά των αρχόντων του Βαλάκ.

Και ακούοντας ο Βαλάκ ότι ήρθε ο Βαλαάμ, βγήκε για να τον συναντήσει, σε μια πόλη της Μωάβ, η οποία βρίσκεται στα σύνορα του Αρνών, η οποία είναι σε ένα μέρος των συνόρων. Και είπε ο Βαλάκ προς τον Βαλαάμ, Δεν έστειλα προς εσένα να σε καλέσω; Γιατί δεν ερχόσουν προς εμένα; Αληθινά δεν θα μπορέσω να σε τιμήσω; Και είπε ο Βαλαάμ προς τον Βαλάκ, ιδού ήρθα προς εσένα τώρα, θα είμαι ικανός να πω κάτι; Το λόγο που εάν βάλει ο Θεός στο στόμα μου, αυτό θα πω. Και πήγε ο Βαλαάμ με τον Βαλάκ, και ήρθαν σε πόλεις επαύλεων. Και έθυσε ο Βαλάκ πρόβατα και μόσχους, και έστειλε στον Βαλαάμ και στους άρχοντες που ήταν μαζί του. Και έγινε το πρωί, και παραλαβών ο Βαλάκ τον Βαλαάμ, τον ανέβασε επί της στήλης του Βαάλ, και του έδειξε από εκεί κάποιο μέρος του λαού.

Και είπε ο Βαλαάμ στον Βαλάκ: Οικοδόμησέ μου εδώ επτά βωμούς, και ετοίμασέ μου εδώ επτά μόσχους και επτά κριούς. Και έκανε ο Βαλάκ με τον τρόπο που του είπε ο Βαλαάμ, και προσέφερε μόσχο και κριό στον βωμό. Και είπε ο Βαλαάμ προς τον Βαλάκ, Στάσου επί της θυσίας σου, και θα πορευθώ εάν μου φανεί ο Θεός σε συνάντηση, και λόγο που εάν μου δείξει, θα σου αναγγείλω. Και στάθηκε ο Βαλάκ επί της θυσίας του. Και ο Βαλαάμ πήγε να ερωτήσει τον Θεό, και πήγε ευθεία, και εμφανίστηκε ο Θεός στον Βαλαάμ, και είπε προς αυτόν ο Βαλαάμ, τους επτά βωμούς ετοίμασα, και ανέβασα μόσχο και κριό επί τον βωμό. Και έβαλε ο Θεός λόγο στο στόμα του Βαλαάμ, και είπε, γυρίζοντας προς τον Βαλάκ, έτσι θα μιλήσεις. Και στράφηκε προς αυτόν, και αυτός στεκόταν επάνω στα ολοκαυτώματά του, και όλοι οι άρχοντες του Μωάβ μαζί του, και ήρθε πνεύμα Θεού επάνω του. Και αναλαβών την παραβολή του, είπε: Από τη Μεσοποταμία με μετεπέμψατο ο Βαλάκ, βασιλιάς του Μωάβ, από τα όρη της ανατολής, λέγοντας: Έλα να μου καταρασθείς τον Ιακώβ, και έλα να μου επικαταρασθείς τον Ισραήλ. Τι να ευλογήσω αυτόν που δεν ευλογεί ο Κύριος; Ή τι να καταρασθώ αυτόν που δεν καταριέται ο Θεός; Ότι από κορυφή ορέων θα τον δω, και από βουνά θα τον παρατηρήσω· ιδού, λαός μόνος θα κατοικήσει, και εν έθνεσιν δεν θα συλλογισθεί. Ποιος έχει τελειοποιήσει το σπέρμα του Ιακώβ, και ποιος θα μετρήσει τους δήμιους του Ισραήλ; Ας πεθάνει η ψυχή μου ανάμεσα στις ψυχές των δικαίων, και ας γίνει το σπέρμα μου όπως το σπέρμα αυτών.

Και είπε ο Βαλάκ προς τον Βαλαάμ· Τι μου έχεις κάνει; Σε κάλεσα για να καταρασθείς τους εχθρούς μου, και ιδού τους ευλόγησες με ευλογία. Και είπε ο Βαλαάμ προς τον Βαλάκ: Δεν θα φυλάξω να πω όσα εμβάλει ο Θεός στο στόμα μου; Και είπε προς αυτόν ο Βαλάκ· Έλα ακόμη μαζί μου σε άλλο μέρος από όπου δεν

θα τον δεις εκεί, αλλά μόνο κάποιο μέρος του θα δεις, όλους όμως δεν θα ιδείς, και κατάρασέ μου αυτόν από εκεί.

Και τον πήρε στη σκοπιά του αγρού επάνω στην κορυφή του λαξευμένου, και έχτισε εκεί επτά βωμούς, και προσέφερε μόσχο και κριό επάνω στον βωμό. Και είπε ο Βαλαάμ προς τον Βαλάκ: Στάσου κοντά στη θυσία σου, εγώ δε θα πάω να ερωτήσω τον Θεό. Και συνάντησε ο Θεός τον Βαλαάμ, και έβαλε λόγο στο στόμα του, και είπε: Επίστρεψε προς τον Βαλάκ, και αυτά θα πεις. Και στράφηκε προς αυτόν, και αυτός στεκόταν επάνω στο ολοκαύτωμά του, και όλοι οι άρχοντες του Μωάβ μαζί του, και του είπε ο Βαλάκ, τι είπε ο Κύριος; Και αναλαμβάνοντας την παραβολή του, είπε: Ανάστα, Βαλάκ, και άκουσε, άκου, μάρτυρα, υιέ του Σεπφώρ. Ο Θεός δεν είναι ως άνθρωπος για να ψευδολογήσει, ούτε ως υιός ανθρώπου για να απειληθεί. Αυτός που είπε, δεν θα το κάνει; Θα μιλήσει, και δεν θα το τηρήσει; Ιδού, έχω αναλάβει να ευλογώ, θα ευλογήσω και δεν θα το ανακαλέσω. Δεν θα υπάρχει μόχθος στον Ιακώβ, ούτε θα φανεί πόνος στον Ισραήλ· Κύριος ο Θεός του είναι μαζί του, τα ένδοξα των αρχόντων είναι σε αυτόν. Ο Θεός που τον έβγαλε από την Αίγυπτο είναι σαν τη δόξα του μονόκερου για αυτόν. Δεν γαρ είναι μαντεία εν Ιακώβ, ούτε μαντεία εν Ισραήλ· κατά καιρόν θα ειπωθεί στον Ιακώβ και στον Ισραήλ τι θα επιτελέσει ο Θεός. Ιδού, ένας λαός ως σκύμνος θα αναστηθεί, και ως λέων θα γαυρωθεί· δεν θα κοιμηθεί έως ότου φάει το θήραμα, και πiei το αίμα των τραυματιών.

Και είπε Βαλάκ προς Βαλαάμ, ούτε με κατάρασεις αυτόν, ούτε θα τον ευλογήσεις. Και αποκρινόμενος ο Βαλαάμ, είπε στον Βαλάκ, δεν σου είπα, λέγοντας, το λόγο που εάν πει ο Θεός, αυτό θα κάνω; Και είπε ο Βαλάκ προς τον Βαλαάμ, Έλα να σε πάρω σε άλλο τόπο, αν αρέσει στον Θεό, και κατάρασέ μου αυτόν από εκεί.

Και ο Βαλάκ πήρε τον Βαλαάμ στην κορυφή του Φογώρ, που εκτείνεται προς την έρημο. Και είπε ο Βαλαάμ προς τον Βαλάκ: Οικοδόμησέ μου εδώ επτά βωμούς, και ετοίμασέ μου εδώ επτά μόσχους και επτά κριούς. Και έκανε ο Βαλάκ καθώς του είπε ο Βαλαάμ, και προσέφερε μόσχο και κριό στον βωμό.

24

Και βλέποντας ο Βαλαάμ ότι είναι καλό ενώπιον του Κυρίου να ευλογεί τον Ισραήλ, δεν πήγε όπως συνήθιζε να συναντήσει τα ιωνά, και έστρεψε το πρόσωπό του προς την έρημο. Και σηκώνοντας ο Βαλαάμ τα μάτια του, βλέπει τον Ισραήλ να έχει στρατοπεδεύσει κατά φυλές, και ήρθε επάνω του πνεύμα Θεού. Και αφού πήρε την παραβολή του, είπε, λέει ο Βαλαάμ γιος του Βεώρ, λέει ο άνθρωπος που βλέπει αληθινά, Λέει ακούοντας λόγια ισχυρού, όποιος είδε όραση Θεού σε ύπνο, αποκαλυμμένα τα μάτια του. Πόσο όμορφοι είναι οι οίκοι σου, Ιακώβ, οι σκηνές σου, Ισραήλ! Ως κοιλάδες σκιάζουσες, και ως κήποι επί ποταμού, και ως σκηνές τις οποίες έστησε ο Κύριος, και ως κέδροι παρά ύδατα. Θα βγει άνθρωπος από το σπέρμα του, και θα κυριεύσει πολλά έθνη, και θα υψωθεί η βασιλεία του Γωγ, και θα αυξηθεί η βασιλεία του. Ο Θεός τον οδήγησε από την Αίγυπτο, ως η δόξα του μονόκερου σε αυτόν· θα φάει τα έθνη των εχθρών του, και θα εκμυελίσει τα παχιά κομμάτια τους, και με τα βέλη του θα κατατοξεύσει τον εχθρό. Ξάπλωσε και ξεκουράστηκε σαν λιοντάρι και σαν λιονταράκι· ποιος θα τον σηκώσει; Όσοι σε ευλογούν, ας είναι ευλογημένοι, και όσοι σε καταριούνται, ας είναι καταραμένοι.

Και θύμωσε ο Βαλάκ με τον Βαλαάμ, και χτύπησε τα χέρια του, και είπε ο Βαλάκ προς τον Βαλαάμ· Για να καταρασθείς τον εχθρό μου σε κάλεσα, και ιδού ευλογώντας ευλόγησες τρίτη φορά

αυτό. Τώρα λοιπόν φύγε στον τόπο σου, είπα ότι θα σε τιμήσω, και τώρα ο Κύριος σε στέρησε της δόξης. Και είπε ο Βαλαάμ προς τον Βαλάκ, Ουχί και στους αγγέλους σου, τους οποίους έστειλες προς εμένα, μίλησα λέγοντας; Εάν μοι δώσει ο Βαλάκ το σπίτι του γεμάτο ασήμι και χρυσάφι, δεν θα μπορέσω να παραβώ το λόγο του Κυρίου για να κάνω κάτι καλό ή κακό από μόνος μου· όσα πει ο Θεός, αυτά θα πω. Και τώρα ιδού, αποτρέχω στον τόπο μου· έλα, θα σου συμβουλευσω τι θα κάνει ο λαός αυτός στον λαό σου στο έσχατο των ημερών.

Και αφού ανέλαβε την παραβολή του, είπε,

Λέει ο Βαλαάμ, υιός του Βεώρ, λέει ο άνθρωπος που αληθινά βλέπει, ακούει λόγια Θεού, γνωρίζει γνώση από τον Ύψιστο, και έχει δει όραση Θεού σε ύπνο, αποκαλυμμένα τα μάτια του. Θα του δείξω, και όχι τώρα· μακαρίζω, και δεν πλησιάζει. Θα ανατείλει άστρο από τον Ιακώβ, θα αναστηθεί άνθρωπος από το Ισραήλ, και θα συντρίψει τους αρχηγούς του Μωάβ, και θα ληλατήσει όλους τους γιους του Σηθ. Και θα είναι η Εδώμ κληρονομιά, και θα είναι κληρονομιά ο Ησαύ, ο εχθρός του, και το Ισραήλ έκανε με ισχύ. Και θα εγερθεί από τον Ιακώβ, και θα καταστρέψει τον σωζόμενο από την πόλη. Και βλέποντας τον Αμαλήκ, και αναλαβαίνοντας την παραβολή του, είπε, αρχή εθνών ο Αμαλήκ, και ο σπόρος τους θα χαθεί. Και βλέποντας τον Κεναιό, και αφού πήρε την παραβολή του, είπε, δυνατή η κατοικία σου, και εάν βάλεις στον βράχο την φωλιά σου, Και εάν γίνει στον Βεώρ νοσσία πανουργίας, οι Ασσύριοι θα σε αιχμαλωτίσουν. Και ιδών τον Ωγ, και αναλαβών την παραβολή του, είπε: Ω, ω, τίς θα ζήσει, όταν θέσει αυτά ο Θεός; Και θα εξέλθει από τη χείρα των Κιτταίων, και θα κακώσουν την Ασσυρία, και θα κακώσουν τους Εβραίους, και αυτοί ομοθυμαδόν θα χαθούν. Και σηκωθείς ο Βαλαάμ έφυγε, γυρίζοντας στον τόπο του, και ο Βαλάκ έφυγε προς τα εκεί του.

Και ο Ισραήλ εγκαταστάθηκε στο Σαττείν, και ο λαός βεβηλώθηκε να εκπορνεύσει με τις θυγατέρες του Μωάβ. Και τους κάλεσαν στις θυσίες των ειδώλων τους, και ο λαός έφαγε από τις θυσίες τους, και προσκύνησαν τα είδωλά τους. Και τελέστηκε ο Ισραήλ στον Βεελφεγώρ, και οργίστηκε με θυμό ο Κύριος κατά του Ισραήλ. Και είπε ο Κύριος στον Μωυσή, πάρε όλους τους αρχηγούς του λαού, και παραδειγματίσε τους στον Κύριο απέναντι από τον ήλιο, και θα αποστραφεί η οργή του θυμού του Κυρίου από το Ισραήλ. Και είπε ο Μωυσής στις φυλές του Ισραήλ: Σκοτώστε ο καθένας τον δικό του που μυήθηκε στον Βεελφεγώρ. Και ιδού, ένας άνθρωπος από τους υιούς του Ισραήλ ήρθε και έφερε τον αδελφό του προς τη Μαδιανίτιδα μπροστά στον Μωυσή και μπροστά σε όλη τη συναγωγή των υιών του Ισραήλ, ενώ αυτοί έκλαιαν δίπλα στην πόρτα της σκηνής του μαρτυρίου. Και βλέποντας ο Φινεές, υιός του Ελεάζαρ, υιού του Ααρών του ιερέα, σηκώθηκε από τη μέση της συναγωγής και παίρνοντας μαστίγιο στο χέρι, Μπήκε πίσω από τον Ισραηλίτη μέσα στην κάμινο και διαπέρασε και τους δύο, τον Ισραηλίτη και τη γυναίκα μέσα από τη μήτρα της, και σταμάτησε η πληγή από τους υιούς του Ισραήλ. Και έγιναν οι νεκροί στην πληγή είκοσι τέσσερις χιλιάδες.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Ο Φινεές, υιός του Ελεάζαρ, υιού του Ααρών του ιερέως, κατέπαυσε τον θυμό μου από τους υιούς του Ισραήλ, επειδή ζήλωσε τον ζήλο μου ανάμεσά τους, και δεν εξανάλωσα τους υιούς του Ισραήλ στον ζήλο μου. Έτσι είπα· ιδού, εγώ δίνω σε αυτόν διαθήκη ειρήνης. Και θα είναι σε αυτόν και στο σπέρμα του μετά από αυτόν διαθήκη ιερατείας αιώνια, αντί για αυτά που εξήλωσε στον Θεό του, και εξιλέωσε για τους υιούς του Ισραήλ. Το όνομα δε του Ισραηλίτη που είχε πληγωθεί, ο οποίος πληγώθη μαζί με τη

Μαδιανίτιδα, ήταν Ζαμβρί, υιός του Σαλμών, άρχοντας οίκου της πατριάς των Συμεών. Και το όνομα της γυναίκας της Μαδιανίτιδας της πληγωμένης ήταν Χασβί, θυγατέρα του Σούρ, άρχοντα του έθνους Ομμώθ, οίκου της πατριάς των Μαδιάμ.

Και ελάλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας: Μίλησε στους υιούς του Ισραήλ, λέγοντας: Να είστε εχθρικοί προς τους Μαδιανίτες και να τους χτυπήσετε. Γιατί αυτοί εχθρεύονται με εσάς με δολιότητα, όσα σας απατούν εξαιτίας του Φογώρ, και εξαιτίας της Χασβί, κόρης του άρχοντα της Μαδιάμ, αδελφής τους, που πληγώθηκε την ημέρα της πληγής εξαιτίας του Φογώρ.

26

Καὶ ἔγινε μετὰ τὴν πληγὴν, καὶ μίλησε ὁ Κύριος στὸν Μωυσῆ καὶ στὸν Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα λέγοντας, Πάρε την αρχή ὅλης της συναγωγῆς των υἱῶν του Ισραήλ ἀπὸ εἴκοσι ετῶν καὶ ἐπάνω κατὰ τους οἴκους των πατριῶν τους, κάθε ο ἐκπορευόμενος να παραταχθεῖ στον Ισραήλ.

Και ελάλησε ο Μωυσῆς και ο Ελεάζαρ ο ιερεὺς στην Αραβῶθ του Μωάβ ἐπὶ του Ιορδάνου κατὰ Ιεριχώ, λέγοντας, ἀπὸ εἴκοσι ετῶν καὶ ἐπάνω, με τον τρόπο που συνέταξε ο Κύριος τον Μωυσή, και οι υιοὶ του Ισραήλ που ἐξήλθαν ἀπὸ την Αἴγυπτο, Ρουβὴν πρωτότοκος Ισραήλ· υιοὶ δε Ρουβὴν: Ενώχ, και ο δῆμος του Ενώχ· του Φαλλού, ο δῆμος του Φαλλουί. Στον Ασρών, ο λαός του Ασρωνεὶ· στον Χαρμί, ο λαός του Χαρμί. Αυτοὶ εἶναι οι δῆμοι του Ρουβὴν, και η ἀπογραφὴ τους ἦταν σαράντα τρεις χιλιάδες ἐπτακόσιοι τριάντα.

Και οι υιοὶ του Φαλλού ἦταν ο Ελιάβ. Και οι υιοὶ του Ελιάβ, ο Ναμουήλ, και ο Δαθάν, και ο Αβειρών, αυτοὶ ἦταν οι ἐπὶ κλητοὶ της

συναγωγής, αυτοί είναι εκείνοι που επαναστάτησαν εναντίον του Μωυσή και του Ααρών στη συναγωγή του Κορέ, κατά την επανάσταση ενώπιον του Κυρίου. Και ανοίγοντας η γη το στόμα της, κατάπνε αυτούς και τον Κορέ στον θάνατο της συναγωγής του, όταν το πυρ κατέφαγε τους πενήντα και διακόσιους, και έγιναν σημείο. Οι γιοι του Κορέ όμως δεν πέθαναν.

Και οι γιοι του Συμεών· ο λαός των γίων του Συμεών· στον Ναμουήλ, ο λαός των Ναμουηλιτών· στον Ιαμίν, ο λαός των Ιαμινιτών· στον Ιαχίν, ο λαός των Ιαχινιτών· Στον Ζαρά ανήκει ο λαός των Ζαραϊτών, στον Σαούλ ο λαός των Σαουλιτών. Αυτοί οι δήμοι του Συμεών από την απογραφή τους, είκοσι δύο χιλιάδες και διακόσιοι.

Οι υιοί δε του Ιούδα ήταν ο Ηρ και ο Αυνάν, και απέθανον ο Ηρ και ο Αυνάν στη γη Χαναάν. Και έγιναν οι υιοί του Ιούδα κατά τους δήμους τους: στον Σηλώμ, ο δήμος των Σηλωνιτών· στον Φαρές, ο δήμος των Φαρεσιτών· στον Ζαρά, ο δήμος των Ζαραϊτών. Και έγιναν οι υιοί του Φαρές· στον Ασρών, ο δήμος ο Ασρωνί· στον Ιαμούν, ο δήμος ο Ιαμουνί. Αυτοί οι λαοί του Ιούδα κατά την επίσκεψή τους, εβδομήντα έξι χιλιάδες και πεντακόσιοι.

Και οι υιοί του Ισάχαρ κατά τους δήμους τους: στον Θωλά, ο δήμος των Θωλαϊτών, στον Φουά, ο δήμος των Φουαϊτών, Στον Ιασούβ, ο λαός των Ιασουβιτών, στον Σαμράμ, ο λαός των Σαμραμιτών. Αυτοί οι λαοί του Ισάχαρ από την απογραφή τους, εξήντα τέσσερις χιλιάδες και τετρακόσιοι.

Οι υιοί του Ζαβουλών κατά τους δήμους τους: στον Σαρέδ, ο δήμος των Σαρεδιτών· στον Αλλών, ο δήμος των Αλλωνιτών· στον Αλληλ, ο δήμος των Αλληλιτών. Αυτοί είναι οι λαοί του Ζαβουλών από την απογραφή τους, εξήντα χιλιάδες και πεντακόσιοι.

Οι υιοί του Γαδ κατά τους δήμους τους: του Σαφών, ο δήμος των Σαφωνιτών· του Αγγί, ο δήμος των Αγγιτών· του Σουνί, ο δήμος των Σουνιτών· Στον Αζενί, ο λαός του Αζενί, στον Αδδί, ο λαός του Αδδί. Στον Αρώδ, ο δήμος των Αροαδί· στον Αριήλ, ο δήμος των Αριηλί. Αυτοί οι λαοί των γίων του Γαδ από την απογραφή τους, σαράντα τέσσερις χιλιάδες και πεντακόσιοι.

Οι υιοί του Ασήρ κατά τους δήμους τους: του Ιαμίν, ο δήμος των Ιαμινιτών· του Ιεσού, ο δήμος των Ιεσουϊτών· του Βαριά, ο δήμος των Βαριαϊτών. Στον Χοβέρ, ο λαός του Χοβερί· στον Μελχιήλ, ο λαός του Μελχιηλί. Και το όνομα της θυγατέρας του Ασήρ, Σάρα. Αυτοί οι λαοί του Ασήρ από την απογραφή τους, σαράντα τρεις χιλιάδες και τετρακόσιοι.

Οι υιοί του Ιωσήφ κατά τις φυλές τους, Μανασσής και Εφραίμ.

Υιοί του Μανασσή. Στον Μαχίρ, ο δήμος ο Μαχιρί, και ο Μαχίρ γέννησε τον Γαλαάδ· στον Γαλαάδ, ο δήμος ο Γαλααδί. Και αυτοί οι υιοί του Γαλαάδ: Αχιέζερ, ο δήμος του Αχιεζερί· του Χελέγ, ο δήμος του Χελεγί. Στον Εσριήλ, ο δήμος ο Εσριηλί· στον Συχέμ, ο δήμος ο Συχεμί. Στον Συμαέρ, ο λαός των Συμαερί, και στον Οφέρ, ο λαός των Οφερί. Και στον Σαλπαάδ, γιο του Οφέρ, δεν γεννήθηκαν γιοι, αλλά θυγατέρες, και αυτά είναι τα ονόματα των θυγατέρων του Σαλπαάδ: Μαλά, Νουά, Εγλά, Μελχά και Θερσά. Αυτοί είναι οι λαοί του Μανασσή από την απογραφή τους, πενήντα δύο χιλιάδες και επτακόσιοι.

Και αυτοί ήταν οι υιοί του Εφραίμ· του Σουθαλά, ο λαός των Σουθαλάν· του Τανάχ, ο λαός των Ταναχί. Αυτοί οι υιοί του Σουθαλά, στον Εδέν, ο δήμος του Εδενί. Αυτοί οι λαοί του Εφραίμ

από την απογραφή τους, τριάντα δύο χιλιάδες και πεντακόσιοι· αυτοί οι λαοί των γίων του Ιωσήφ κατά τους λαούς τους.

Οι υιοί του Βενιαμίν κατά τους δήμους τους, στον Βαλέ, ο δήμος των Βαλιτών, στον Ασυβήρ, ο δήμος των Ασυβηριτών, στον Ιαχράν, ο δήμος των Ιαχιρανιτών.

Στον Σωφάν, ο λαός του Σωφάνη. Και έγιναν οι υιοί του Βαλέ ο Άδάρ και ο Νοεμάν· στον Άδάρ ανήκε ο δήμος των Άδαρί, και στον Νοεμάν ο δήμος των Νοεμανί. Αυτοί οι υιοί του Βενιαμίν κατά τους δήμους τους, από την απογραφή τους, τριάντα πέντε χιλιάδες και πεντακόσιοι.

Και οι υιοί του Δαν κατά τους δήμους τους, στον Σαμέ, ο δήμος του Σαμεί, αυτοί οι δήμοι του Δαν κατά τους δήμους τους. Όλοι οι δήμοι των Σαμεί, κατά την επισκόπησή τους, ήταν εξήντα τέσσερις χιλιάδες τετρακόσιοι.

Οι υιοί του Νεφθαλί κατά τους δήμους τους: στον Άσιήλ, ο δήμος των Άσιηλιτών· στον Γαυνί, ο δήμος των Γαυνιτών. Στον Ίεσέρ ο λαός των Ίεσερί, στον Σελλήμ ο λαός των Σελλημί. Αυτοί οι λαοί του Νεφθαλί από την απογραφή τους, σαράντα χιλιάδες και τριακόσιοι.

Αυτή η απογραφή των υιών του Ισραήλ: εξακόσιες χιλιάδες και χίλιοι και επτακόσιοι και τριάντα.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Σε αυτούς θα διαιρεθεί η γη, για να την κληρονομήσουν σύμφωνα με τον αριθμό των ονομάτων. Στους περισσότερους θα αυξήσεις την κληρονομία, και στους λιγότερους θα μειώσεις την κληρονομία τους. Σε καθένα, καθώς μετρήθηκαν, θα δοθεί η κληρονομία τους.

Με κλήρους θα μοιραστεί η γη στα ονόματα, σύμφωνα με τις φυλές των πατέρων τους θα κληρονομήσουν. Από τον κλήρο θα μοιράσεις την κληρονομία τους ανάμεσα σε πολλούς και σε λίγους.

Και οι υιοί του Λευί κατά τους δήμους τους: του Γεδσών, ο δήμος των Γεδσωνιτών· του Καάθ, ο δήμος των Κααθιτών· του Μεραρί, ο δήμος των Μεραριτών. Αυτοί είναι οι δήμοι των υιών του Λευί: ο δήμος του Λοβενί, ο δήμος του Χεβρωνί, ο δήμος του Κορέ και ο δήμος του Μουσί, και ο Καάθ γέννησε τον Αμράμ. Το όνομα της γυναίκας του ήταν Ιωχαβέδ, θυγατέρα του Λευί, η οποία γέννησε αυτούς στον Λευί στην Αίγυπτο, και γέννησε στον Αμράμ τον Ααρών και τον Μωυσή, και τη Μαριάμ την αδελφή τους. Και γεννήθηκαν στον Ααρών ο Ναδάβ, και ο Αβιούδ, και ο Ελεάζαρ, και ο Ιθάμαρ. Και πέθανε ο Ναδάβ και ο Αβιούδ όταν πρόσφεραν αυτοί ξένο πυρ ενώπιον του Κυρίου στην έρημο Σινά. Και έγιναν από την απογραφή τους είκοσι τρεις χιλιάδες, κάθε αρσενικό από ενός μηνός και πάνω, διότι δεν συναπογράφηκαν ανάμεσα στους υιούς του Ισραήλ, επειδή δεν δίνεται σε αυτούς κλήρος ανάμεσα στους υιούς του Ισραήλ.

Και αυτή η απογραφή του Μωυσή και του Ελεάζαρ του ιερέως, οι οποίοι απογράψανε τους υιούς του Ισραήλ στην Αραβώθ της Μωάβ, επάνω στον Ιορδάνη κατά την Ιεριχώ. Και σε αυτούς δεν ήταν κανείς άνθρωπος από αυτούς που είχαν επισκεφθεί ο Μωυσής και ο Ααρών, όταν επισκέφθηκαν τους υιούς του Ισραήλ στην έρημο Σινά. Διότι είπε ο Κύριος σε αυτούς ότι με θάνατο θα αποθάνουν στην έρημο, και δεν έμεινε από αυτούς ούτε ένας, εκτός από τον Χάλεβ, υιό του Ιεφοννή, και τον Ιησού του Ναυή.

Και αφού πλησίασαν οι θυγατέρες του Σαλπαάδ, υιού του Οφέρ, υιού του Γαλαάδ, υιού του Μαχίρ, από τον δήμο του Μανασσή, από τους υιούς του Ιωσήφ, και αυτά ήταν τα ονόματά τους: Μααλά, και Νουά, και Εγλά, και Μελχά, και Θερσά, και σταθεί ενώπιον του Μωυσή και ενώπιον του Ελεάζαρ του ιερέως και ενώπιον των αρχόντων και ενώπιον όλης της συναγωγής στην θύρα της σκηνής του μαρτυρίου, λένουν, Ο πατέρας μας πέθανε στην έρημο, και αυτός δεν ήταν στο μέσο της συναγωγής που επισυστάθηκε έναντι του Κυρίου στη συναγωγή του Κορέ, διότι πέθανε εξαιτίας της αμαρτίας του, και δεν απέκτησε γιους. Ας μην εξαλειφθεί το όνομα του πατέρα μας από το μέσο του λαού του, επειδή δεν έχει γιο. Δώστε μας κληρονομιά ανάμεσα στους αδελφούς του πατέρα μας. Και ο Μωυσής έφερε την κρίση τους ενώπιον του Κυρίου.

Και ο Κύριος μίλησε στον Μωυσή, Λέγοντας, ορθώς οι θυγατέρες του Σαλπαάδ έχουν μιλήσει· θα δώσεις σε αυτές δώρο, κατοχή κληρονομιάς ανάμεσα στους αδελφούς του πατέρα τους, και θα περιθέσεις τον κλήρο του πατέρα τους σε αυτές. Και θα μιλήσεις στους υιούς του Ισραήλ, λέγοντας, εάν ένας άνθρωπος αποθάνει και δεν έχει γιο, θα μεταβιβάσετε την κληρονομιά του στην κόρη του Αν δεν έχει θυγατέρα, θα δώσετε την κληρονομιά στον αδελφό του. Εάν δε δεν έχει αδελφούς, θα δώσετε την κληρονομιά στον αδελφό του πατέρα του. Εάν δε δεν υπάρχουν αδελφοί του πατέρα του, θα δώσετε την κληρονομιά στον πλησιέστερο συγγενή του από τη φυλή του, για να κληρονομήσει τα υπάρχοντά του, και αυτό θα είναι για τους υιούς του Ισραήλ δικαίωμα κρίσεως, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή.

Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, ανέβα στο όρος το εν τω πέραν του Ιορδάνου, αυτό το όρος Ναβαύ, και δεξ την γη Χαναάν, την οποία εγώ δίνω στους υιούς του Ισραήλ σε κατοχή. Και θα τη

δεις, και θα προστεθείς στον λαό σου και εσύ, όπως προστέθηκε ο αδελφός σου Ααρών στο όρος Ωρ. Διότι παρεβήκατε το ρήμα μου στην έρημο Σιν, όταν αντέπιπτε η συναγωγή, για να με αγιάσετε, δεν με αγιάσατε επί του ύδατος ενώπιόν τους· αυτό είναι το ύδωρ της αντιλογίας στην Κάδης, στην έρημο Σιν. Και είπε ο Μωυσής προς τον Κύριο. Ας διορίσει ο Κύριος, ο Θεός των πνευμάτων και κάθε σάρκας, άνθρωπον επί της συναγωγής αυτής. Όποιος θα βγαίνει μπροστά τους, και όποιος θα μπαίνει μπροστά τους, και όποιος θα τους βγάζει έξω, και όποιος θα τους φέρνει μέσα, και δεν θα είναι η συναγωγή του Κυρίου σαν πρόβατα που δεν έχουν ποιμένα. Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας: Πάρε μαζί σου τον Ιησού, υιό του Ναυή, άνθρωπο ο οποίος έχει πνεύμα μέσα του, και θα επιθέσεις τα χέρια σου επάνω του, Και θα τον στήσεις μπροστά στον Ελεάζαρ τον ιερέα, και θα του δώσεις εντολές μπροστά σε όλη τη συναγωγή, και θα δώσεις εντολές για αυτόν ενώπιόν τους. Και θα δώσεις από τη δόξα σου σε αυτόν, ώστε να τον υπακούσουν οι υιοί του Ισραήλ. Και μπροστά στον ιερέα Ελεάζαρ θα σταθεί, και θα τον ρωτήσουν για την κρίση των δήλων μπροστά στον Κύριο· με το στόμα του θα βγαίνουν, και με το στόμα του θα μπαίνουν αυτός και οι γιοι του Ισραήλ ομοθυμαδόν, και όλη η συναγωγή.

Και έκανε ο Μωυσής καθώς του διέταξε ο Κύριος, και παίρνοντας τον Ιησού, τον έστησε μπροστά στον ιερέα Ελεάζαρ και μπροστά σε όλη τη συναγωγή, Και έθεσε τα χέρια του επάνω σε αυτόν και τον σύστησε, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή.

28

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Πρόσταξε στους γιους του Ισραήλ και θα τους πεις, λέγοντας: Τα δώρα μου, τα δόματά μου, τα καρπώματά μου για οσμή ευωδίας, θα

διατηρήσετε να προσφέρετε σε εμένα στις εορτές μου. Και θα πεις προς αυτούς: Αυτά τα καρπώματα, όσα θα προσάξετε στον Κύριο, αμνούς ενιαυσίους αμώμους, δύο την ημέρα, για ολοκαύτωμα, ενδελεχώς. Τὸν ἕνα ἀμνὸν θὰ τὸν προσφέρεις τὸ πρωί, καὶ τὸν δεῦτερον ἀμνὸν θὰ τὸν προσφέρεις τὸ ἑσπέρας.

Και θα κάνεις το ένα δέκατο του οϊφί σμιγδάλι για θυσία αναμεμιγμένη σε λάδι, σε ένα τέταρτο του ιν. Ὁλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ, ἡ γενομένη ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, εἰς ὁσμήν εὐωδίας τῷ Κυρίῳ. Και η σπονδή του, το τέταρτο του ιν για το ένα αμνό, στο ἅγιο θα χύσεις σπονδή ἀπὸ σίκερα στον Κύριο Και τον δεύτερο αμνό θα τον προσφέρεις το προς εσπέραν, σύμφωνα με τη θυσία του και σύμφωνα με τη σπονδή του θα το κάνετε για ευωδιαστή οσμή στον Κύριο. Και την ημέρα του σαββάτου θα προσφέρετε δύο αμνούς ενός ἔτους χωρίς μώμο, και δύο δέκατα σεμιδάλεως αναμεμιγμένης με λάδι για θυσία και σπονδή, Ὁλοκαύτωμα των σαββάτων κατὰ τα σάββατα, πέραν της συνεχούς ολοκαυτώσεως και της σπονδῆς αὐτῆς.

Και στις νεομηνίες θα προσφέρετε ολοκαύτωμα στον Κύριο, δύο μόσχους ἀπὸ βόδια, και ἕναν κριό, επτά ενιαυσίους αμνούς αμώμους. Τρία δέκατα σεμιδάλεως αναμεμιγμένης με λάδι για τον ἕνα μόσχο, και δύο δέκατα σεμιδάλεως αναμεμιγμένης με λάδι για τον ἕνα κριό, Ἐνα δέκατο του δεκάτου ἀπὸ σεμίδαλη αναμεμιγμένη σε λάδι για το ένα αμνό, θυσία με ευωδιαστή οσμή, προσφορά στον Κύριο. Η σπονδή τους θα εἶναι το ἡμισυ του ιν για τον ἕνα μόσχο, και το τρίτον του ιν θα εἶναι για τον ἕνα κριό. Και το τέταρτον του ιν θα εἶναι για τον ἕνα αμνό κρασιού· αὐτὸ το ολοκαύτωμα μήνα ἀπὸ μήνα για τους μήνες του χρόνου.

Και ἕνα χίμαρο ἀπὸ αἴγες για αμαρτία στον Κύριο, ἐπὶ της διαπαντός ολοκαυτώσεως θα γίνει, και η σπονδή του.

Και στον πρώτο μήνα, την τεσσαρεσκαιδεκάτη ημέρα του μηνός, το Πάσχα του Κυρίου. Και την πεντεκαιδεκάτη ημέρα αυτού του μήνα θα είναι εορτή· επτά ημέρες θα τρώτε άζυμα. Και η πρώτη ημέρα θα είναι για σας επίκλητη αγία, κανένα δουλικό έργο δεν θα κάνετε. Και θα προσφέρετε ολοκαυτώματα ως προσφορά στον Κύριο: δύο μοσχάρια από βόδια, ένα κριάρι, επτά αρνιά ενός έτους· θα είναι άμωμα για σας. Και η θυσία τους σεμίδαλι αναμεμειγμένο με λάδι, τρία δέκατα για τον μόσχο τον ένα, και δύο δέκατα για τον κριό τον ένα. Ένα δέκατο θα κάνεις για το ένα αρνί, για τα επτά αρνιά. Και ένα τράγο από τις αίγες για αμαρτία, να εξιλεωθεί για εσάς Εκτός από το ολοκαύτωμα της διαρκούς πρωινής προσφοράς, το οποίο είναι ολοκαύτωμα συνεχούς λατρείας. Αυτά, σύμφωνα με αυτά, θα κάνετε κάθε ημέρα για τις επτά ημέρες· δώρο, προσφορά προς οσμή ευωδίας στον Κύριο· επί του διαρκούς ολοκαυτώματος θα κάνεις τη σπονδή του. Και η έβδομη ημέρα θα είναι κληθείσα αγία σε σας, κανένα δουλικό έργο δεν θα κάνετε σε αυτήν.

Και την ημέρα των νέων, όταν προσφέρετε νέα θυσία στον Κύριο των εβδομάδων, θα είναι σε εσάς επίκλητη αγία, κανένα δουλικό έργο δεν θα κάνετε. Και θα προσφέρετε ολοκαυτώματα για οσμή ευωδίας στον Κύριο, δύο μόσχους από βόδια, έναν κριό, επτά αμνούς ενός έτους χωρίς μώμο. Η θυσία τους σεμίδαλι αναμεμειγμένο με λάδι, τρία δέκατα στον μόσχο τον ένα, και δύο δέκατα στον κριό τον ένα. Ένα δέκατο για κάθε αμνό, για τα επτά αμνά, Και ένα χίμαρο από αίγες για αμαρτία, να εξιλεωθεί για εσάς, εκτός από το ολοκαύτωμα το διαρκές. Και θα κάνετε τη θυσία τους σε μένα, θα είναι άμωμοι για σας, και τις σπονδές τους.

Και στον μήνα τον έβδομο, την πρώτη του μήνα, θα είναι για σας κληθείσα αγία, κανένα δουλικό έργο δεν θα κάνετε, ημέρα σημασίας θα είναι για σας. Και θα κάνετε ολοκαυτώματα για οσμή ευωδίας στον Κύριο, έναν μόσχο από βόδια, έναν κριό, επτά αμνούς ενιαυσίους άμωμους. Η θυσία τους από σεμιδάλι αναμεμειγμένο με λάδι: τρία δέκατα για τον ένα μόσχο και δύο δέκατα για τον ένα κριό. Ένα δέκατο για κάθε αμνό, για τα επτά αμνά, Και ένα τράγο από τις κατσίκες για αμαρτία, να εξιλεωθεί για εσάς Εκτός από τα ολοκαυτώματα της νουμηνίας, και οι θυσίες τους, και οι σπονδές τους, και το ολοκαύτωμα το διαρκές, και οι θυσίες τους και οι σπονδές τους σύμφωνα με την ερμηνεία τους για ευωδία ευαρέστου στον Κύριο.

Και την δεκάτη του μηνός αυτού, επίκλητος αγία θα είναι για σας, και θα ταπεινώσετε τις ψυχές σας, και κανένα έργο δεν θα κάνετε. Και θα προσφέρετε ολοκαυτώματα για οσμή ευωδίας στον Κύριο, προσφορές στον Κύριο, έναν μόσχο από βόδια, έναν κριό, επτά ενιαύσια αμνά· θα είναι άμωμα για σας. Η θυσία τους ήταν σεμίδαλι αναμεμειγμένο σε λάδι, τρία δέκατα για τον ένα μόσχο και δύο δέκατα για τον ένα κριό. Ένα δέκατο για κάθε αμνό, για τα επτά αμνά, Και ένα τράγο από τις αίγες για αμαρτία, για να εξιλεωθείτε, εκτός από το περί της αμαρτίας της εξιλέωσης, και το ολοκαύτωμα το διαρκές, η θυσία του, και η σπονδή του σύμφωνα με την ερμηνεία, σε οσμή ευωδίας, προσφορά στον Κύριο.

Και την δεκάτη πέμπτη ημέρα του εβδόμου μηνός αυτού, θα είναι για σας αγία σύναξη· κανένα δουλικό έργο δεν θα κάνετε, και θα εορτάσετε αυτήν την εορτή στον Κύριο επτά ημέρες. Και θα προσφέρετε ολοκαυτώματα, προσφορά εις οσμήν ευωδίας στον Κύριο· την πρώτη ημέρα μόσχους εκ βοών δεκατρείς, κριούς δύο, αμνούς ενιαυσίους δεκατέσσαρες· άμωμοι θα είναι. Οι θυσίες τους από σιμιγδάλι ανακατεμένο με λάδι, τρία δέκατα για τον ένα

μόσχο, για τους δεκατρείς μόσχους, και δύο δέκατα για τον ένα κριό, για τους δύο κριούς, Ένα δέκατο για κάθε αμνό, για τα δεκατέσσερα αμνά, Και ένα τράγο από αίγες για αμαρτία, εκτός από το διαρκές ολοκαύτωμα, οι θυσίες τους και οι σπονδές τους.

Και τη δεύτερη ημέρα δώδεκα μόσχους, δύο κριούς, δεκατέσσερις ενιαυσίους αμνούς αμώμους. Η θυσία τους και η σπονδή τους για τους μόσχους και τους κριούς και τα αρνιά, σύμφωνα με τον αριθμό τους, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία τους. Και ένα χίμαρο από αίγες περί αμαρτίας, πλην της ολοκαυτώσεως της διαπαντός, οι θυσίες αυτών και οι σπονδές αυτών.

Την τρίτη ημέρα έντεκα μόσχους, δύο κριούς, δεκατέσσερις ενιαυσίους αμνούς αμώμους. Η θυσία τους και η σπονδή τους για τους μόσχους και τους κριούς και τα αρνιά, σύμφωνα με τον αριθμό τους, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία τους. Και ένα τράγο από αίγες για αμαρτία, εκτός από το διαρκές ολοκαύτωμα, οι θυσίες τους και οι σπονδές τους.

Την τέταρτη ημέρα, δέκα μόσχους, δύο κριούς, δεκατέσσερις ενιαυσίους αμνούς άμωμους. Οι θυσίες τους και οι σπονδές τους στους μόσχους και στους κριούς και στα αρνιά κατά τον αριθμό τους, κατά τη σύγκρισή τους. Και ένα τράγο από αίγες για αμαρτία, εκτός από το διαρκές ολοκαύτωμα, οι θυσίες τους και οι σπονδές τους.

Την πέμπτη ημέρα εννέα μόσχους, δύο κριούς, δεκατέσσερις ενιαυσίους αμνούς άμωμους. Οι θυσίες τους και οι σπονδές τους στους μόσχους και στους κριούς και στα αρνιά κατά τον αριθμό τους, κατά τη σύγκρισή τους. Και ένα τράγο από αίγες για

αμαρτία, εκτός από το διαρκές ολοκαύτωμα, οι θυσίες τους και οι σπονδές τους.

Την έκτη ημέρα, οκτώ μόσχους, δύο κριούς, δεκατέσσερα ενιαύσια αμνά άμωμα. Οι θυσίες τους και οι σπονδές τους στους μόσχους και στους κριούς και στα αρνιά κατά τον αριθμό τους, σύμφωνα με την ερμηνεία τους. Και ένα τράγο από αίγες για αμαρτία, εκτός από το διαρκές ολοκαύτωμα, οι θυσίες τους και οι σπονδές τους.

Την έβδομη ημέρα επτά μόσχους, δύο κριούς, δεκατέσσερες ενιαυσίους αμνούς άμωμους. Οι θυσίες τους και οι σπονδές τους στους μόσχους και στους κριούς και στα αρνιά, κατά τον αριθμό τους, σύμφωνα με την ερμηνεία τους. Και ένα τράγο από αίγες για αμαρτία, εκτός από το ολοκαύτωμα το διαρκές, οι θυσίες τους και οι σπονδές τους. Και την όγδοη ημέρα θα είναι για σας εξόδιον, κανένα δουλικό έργο δεν θα κάνετε σε αυτή. Και θα προσφέρετε ολοκαυτώματα για οσμή ευωδίας, καρπώματα στον Κύριο: ένα μοσχάρι, ένα κριάρι, επτά αμνούς ενός έτους, άμωμους. Οι θυσίες τους και οι σπονδές τους για τον μόσχο και για τον κριό και για τα αρνιά, σύμφωνα με τον αριθμό τους, σύμφωνα με την διάταξη τους. Και ένα τράγο από αίγες για αμαρτία, εκτός από το διαρκές ολοκαύτωμα, οι θυσίες τους και οι σπονδές τους.

Αυτά θα κάνετε στον Κύριο στις εορτές σας, εκτός από τις ευχές σας και τα εκούσια σας και τα ολοκαυτώματα σας και τις θυσίες σας και τις σπονδές σας και τα σωτήρια σας.

30

Και μίλησε ο Μωυσής στους υιούς του Ισραήλ σύμφωνα με όλα όσα πρόσταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Και μίλησε ο Μωυσής

προς τους άρχοντες των φυλών των υιών του Ισραήλ, λέγοντας: Αυτό είναι το λόγο που διέταξε ο Κύριος. Άνθρωπος που θα ευχηθεί ευχή στον Κύριο, ή ορκιστεί όρκο, ή δεσμευτεί με δέσμευση για την ψυχή του, δεν θα βεβηλώσει τον λόγο του· όλα όσα βγουν από το στόμα του, θα τα κάνει. Εάν δε μια γυναίκα κάνει ευχή στον Κύριο, ή δεσμευτεί με ορισμό στο σπίτι του πατέρα της στη νεότητά της, Και αν ακούσει ο πατέρας της τις ευχές της και τους ορισμούς της, τους οποίους όρισε κατά της ψυχής της, και ο πατέρας της παρασιωπήσει, τότε θα σταθούν όλες οι ευχές της, και όλοι οι ορισμοί που όρισε κατά της ψυχής της θα μείνουν σε αυτήν. Εάν όμως ο πατέρας της αρνηθεί οποιαδήποτε ημέρα ακούσει όλες τις προσευχές της και τις υποχρεώσεις που όρισε εναντίον της ψυχής της, δεν θα ισχύσουν, και ο Κύριος θα την καθαρίσει, επειδή ο πατέρας της αρνήθηκε.

Εάν δε γενομένη γένηται άνδρί, και αι εϋχαί αϋτῆς ἐπ αϋτῇ κατὰ τὴν διαστολὴν τῶν χειλέων αϋτῆς, οὗς ὥρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αϋτῆς, Και αν ακούσει ο άνδρας της και παραμείνει σιωπηλός την ημέρα που θα ακούσει, τότε θα ισχύσουν όλες οι ευχές της και οι υποχρεώσεις της που όρισε κατά της ψυχής της, θα ισχύσουν. Εάν δε αρνούμενος αρνηθεί ο άνδρας της την ημέρα που θα ακούσει, όλες οι προσευχές της και οι υποχρεώσεις της τις οποίες όρισε κατά της ψυχής της, δεν θα παραμείνουν, γιατί ο άνδρας της αρνήθηκε, και ο Κύριος θα την καθαρίσει.

Και ευχή χήρας και εκβεβλημένης, όσα εάν ευχηθεί κατά της ψυχής της, μένουν σε αυτήν. Εάν δε στο σπίτι του άνδρα της η ευχή της, ή ο ορισμός κατά της ψυχής της με όρκο, Και αν ακούσει ο άνδρας της και παρασιωπήσει σε αυτήν, και δεν αρνηθεί σε αυτήν, τότε θα σταθούν όλες οι ευχές της και όλες οι υποχρεώσεις της που όρισε κατά της ψυχής της, θα σταθούν εναντίον της. Εάν όμως ο άνδρας της τα αφαιρέσει οριστικά οποιαδήποτε ημέρα

ακούσει, όλα όσα εξέλθουν από τα χείλη της σύμφωνα με τις ευχές της και σύμφωνα με τους ορισμούς κατά της ψυχής της, δεν θα ισχύσουν για αυτήν· ο άνδρας της τα αφαίρεσε, και ο Κύριος θα την καθαρίσει. Κάθε ευχή και κάθε όρκος δεσμού να βλάψει την ψυχή, ο άνδρας της θα τον επικυρώσει σε αυτήν, και ο άνδρας της θα τον αφαιρέσει. Εάν δε σιωπώντας παρασιωπήσει αυτήν την ημέρα μετά από ημέρες, τότε θα επικυρώσει σε αυτήν όλες τις ευχές της, και τους ορισμούς που αφορούν αυτήν θα επικυρώσει σε αυτήν, επειδή σιώπησε εκείνη την ημέρα που άκουσε. Εάν δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τα ἀκυρώσει μετὰ τὴν ἡμέρα που ἄκουσε, τότε θα λάβει την ἁμαρτία του. Αυτά είναι τα δικαιώματα που ο Κύριος εντείλατο στον Μωυσή, ανάμεσα σε άνδρα και τη γυναίκα του, και ανάμεσα σε πατέρα και θυγατέρα στη νεότητά της στον οίκο του πατρός.

31

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Εκδίκησε την εκδίκηση των υιών Ισραήλ από τους Μαδιανίτες, και ύστερα θα προστεθείς στον λαό σου. Και μίλησε ο Μωυσής στον λαό, λέγοντας: Οπλίστε άνδρες από εσάς και παραταχθείτε μπροστά στον Κύριο εναντίον της Μαδιάμ, για να αποδώσετε την εκδίκηση του Κυρίου στη Μαδιάμ. Χίλιους από κάθε φυλή, χίλιους από κάθε φυλή, από όλες τις φυλές των υιών του Ισραήλ, στείλτε να παραταχθούν για μάχη. Και απαρίθμησαν από τις χιλιάδες του Ισραήλ χίλιους από κάθε φυλή, δώδεκα χιλιάδες ωπλισμένοι για παράταξη. Και έστειλε αυτούς ο Μωυσής, χίλιους από κάθε φυλή, χίλιους από κάθε φυλή με τη δύναμή τους, και τον Φινεές γιο του Ελεάζαρ γιου του Ααρών του ιερέα, και τα άγια σκεύη, και οι σάλπιγγες των σημάτων ήταν στα χέρια τους.

Και παρατάχθηκαν εναντίον της Μαδιάν, καθώς είχε διατάξει ο Κύριος τον Μωυσή, και σκότωσαν κάθε αρσενικό. Και τους βασιλείς της Μαδιάν σκότωσαν μαζί με τους τραυματίες τους, και τον Ευίν, και τον Ροκόν, και τον Σούρ, και τον Ούρ, και τον Ροβόκ, πέντε βασιλείς της Μαδιάν, και τον Βαλαάμ γιο του Βεώρ σκότωσαν με το σπαθί μαζί με τους τραυματίες τους. Και λεηλάτησαν τις γυναίκες της Μαδιάν, την αποσκευή τους, τα κτήνη τους, όλα τα υπάρχοντά τους και τη δύναμή τους. Και όλες τις πόλεις τους που ήταν στους οικισμούς τους, και τις επαύλεις τους τις έκαψαν με φωτιά. Και πήραν όλη τη λεία τους, και όλα τα λάφυρά τους από άνθρωπο έως κτήνος. Και έφεραν προς τον Μωυσή και προς τον Ελεάζαρ τον ιερέα, και προς όλους τους υιούς Ισραήλ, την αιχμαλωσία, και τα λάφυρα, και την λεία στην παρεμβολή στην Αραβώθ Μωάβ, η οποία είναι επί του Ιορδάνου κατά Ιεριχώ. Και βγήκε ο Μωυσής και ο Ελεάζαρ ο ιερέας και όλοι οι άρχοντες της συναγωγής για να συναντήσουν αυτούς έξω από το στρατόπεδο. Και οργίστηκε ο Μωυσής με τους επισκόπους της δύναμης, τους χιλιάρχους και τους εκατοντάρχους που ερχόντουσαν από την παράταξη του πολέμου. Και είπε σε αυτούς ο Μωυσής, γιατί έχετε αφήσει ζωντανό κάθε θήλυ; Αυτές γαρ ήσαν στους γιους του Ισραήλ κατά το λόγο του Βαλαάμ για να αποστήσουν και να υπεριδούν το λόγο του Κυρίου, εξαιτίας του Φογώρ, και έγινε η πληγή στη συναγωγή του Κυρίου. Και τώρα σκοτώστε κάθε αρσενικό σε όλη τη λεία, κάθε γυναίκα που έχει γνωρίσει κοίτη άνδρα, σκοτώστε. Και όλες τις γυναίκες, οι οποίες δεν γνωρίζουν κοίτη άνδρα, κρατήστε τις ζωντανές. Και εσείς θα στρατοπεδεύσετε έξω από το στρατόπεδο επτά ημέρες· κάθε ο σκοτώσας και ο αγγίζων τον σκοτωμένο θα καθαριστεί την τρίτη ημέρα και την έβδομη ημέρα, εσείς και η αιχμαλωσία σας. Και κάθε κάλυμμα και κάθε δερμάτινο σκεύος, και κάθε εργασία από κατοικίσιο δέρμα, και κάθε ξύλινο σκεύος θα καθαρίσετε.

Και είτε ο ιερέας Ελεάζαρ προς τους άνδρες της δύναμης που ερχόντουσαν από την παράταξη του πολέμου: Αυτό είναι το δικαίωμα του νόμου που διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Πλήν τοῦ χρυσίου καὶ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ μολύβδου καὶ τοῦ κασσίτερου, Κάθε πράγμα που θα διέλθει από τη φωτιά θα καθαριστεί, αλλά με το νερό του αγνισμού θα αγνιστεί, και όλα όσα δεν διέρχονται από τη φωτιά, θα διέλθουν από το νερό. Και θα πλύνετε τα ρούχα την έβδομη ημέρα, και θα καθαριστείτε, και μετά από αυτά θα μπείτε στο στρατόπεδο.

Και μίλησε ο Κύριος στον Μωυσή λέγοντας: Λάβε το κεφάλαιο των λαφύρων της αιχμαλωσίας, από άνθρωπο έως κτήνος, εσύ και ο ιερέας Ελεάζαρ και οι άρχοντες των πατριών της συναγωγής. Και θα διαιρέσετε τα λάφυρα ανάμεσα στους πολεμιστές που εξήλθαν στη μάχη, και ανάμεσα σε όλη τη συναγωγή. Και θα αφαιρέσετε τέλος για τον Κύριο από τους ανθρώπους, τους πολεμιστές που εξήλθαν στην παράταξη, μία ψυχή από πεντακόσιους, από τους ανθρώπους, και από τα κτήνη, και από τα βόδια, και από τα πρόβατα, και από τους όνους. Και από το ήμισυ αυτών θα λάβετε. Και θα δώσεις στον Ελεάζαρ τον ιερέα τις απαρχές του Κυρίου. Και από το ήμισυ των υιών Ισραήλ θα λάβεις ένα από πενήντα από τους ανθρώπους, και από τα βόδια, και από τα πρόβατα, και από τους όνους, και από όλα τα κτήνη, και θα τα δώσεις στους Λευίτες που φυλάσσουν τις φυλακές στη σκηνή Κυρίου.

Και έκαμε ο Μωυσής και ο Ελεάζαρ ο ιερεύς, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή. Καὶ ἐγενήθη τὸ πλεόνασμα τῆς προνομῆς που προενόμειυσαν οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀπὸ τὰ πρόβατα ἑξακόσιες χιλιάδες καὶ ἑβδομήκοντα καὶ πέντε χιλιάδες. Και βόδια, εβδομήντα δύο χιλιάδες, Και όνοι, εξήντα μία χιλιάδες, Και ψυχές ανθρώπων από τις γυναίκες που δεν γνώρισαν κοίτη

ανδρός, όλες οι ψυχές, τριάντα δύο χιλιάδες. Και έγινε το μισό, το μερίδιο αυτών που είχαν βγει στον πόλεμο, από τον αριθμό των προβάτων, τριακόσιες και τριάντα χιλιάδες και επτά χιλιάδες και πεντακόσια. Και έγινε το τέλος στον Κύριο από τα πρόβατα, εξακόσια εβδομήντα πέντε. Και βόες, έξι και τριάντα χιλιάδες, και το τέλος στον Κύριο, δύο και εβδομήντα. Και όνοι, τριάκοντα χιλιάδες και πεντακόσιοι, και το τέλος στον Κύριο, εξήντα ένας. Και ψυχές ανθρώπων, δεκαέξι χιλιάδες, και το τέλος τους στον Κύριο, τριάντα δύο ψυχές.

Και έδωσε ο Μωυσής το τέλος στον Κύριο, το αφαίρεμα του Θεού, στον Ελεάζαρ τον ιερέα, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή, από το μισό μέρος των υιών του Ισραήλ, το οποίο χώρισε ο Μωυσής από τους άνδρες τους πολεμιστές. Και έγινε το μισό από τη συναγωγή από τα πρόβατα τριακόσιες τριάντα χιλιάδες και επτακισχίλια πεντακόσια. Και βόδια, τριάντα έξι χιλιάδες, Όνοι, τριάντα χιλιάδες και πεντακόσιοι. Και ψυχές ανθρώπων, δεκαέξι χιλιάδες. Και έλαβε ο Μωυσής από το μισό μέρος των υιών του Ισραήλ το ένα από τα πενήντα, από τους ανθρώπους και από τα κτήνη, και τα έδωσε στους Λευίτες που φυλάσσουν τις φυλακές της σκηνής του Κυρίου, με τον τρόπο που διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή.

Και προσήλθαν προς τον Μωυσή όλοι οι διορισμένοι στις χιλιαρχίες της δύναμης, χιλίαρχοι και εκατόνταρχοι, Και είπαν προς τον Μωυσή, Οι υπηρέτες σου έχουν λάβει την καταμέτρηση των ανδρών των πολεμιστών που είναι μαζί μας, και δεν λείπει από αυτούς ούτε ένας. Και προσφέραμε το δώρο στον Κύριο, κάθε άνδρας ό,τι βρήκε από χρυσό σκεύος και βραχιόλι και περικνημίδα και δακτυλίδι και περιβραχιόνιο και περιδέραιο, για να εξιλεωθούμε για λογαριασμό μας ενώπιον του Κυρίου. Και πήρε ο Μωυσής και ο Ελεάζαρ ο ιερέας το χρυσάφι από αυτούς,

κάθε κατασκευασμένο σκεύος. Και έγινε όλο το χρυσό προσφορά που αφαίρεσαν για τον Κύριο, δεκαέξι χιλιάδες και επτακόσιοι και πενήντα σίκλοι από τους χιλιάρχους και από τους εκατοντάρχους. Και οι άνδρες, οι πολεμιστές, λεηλάτησαν ο καθένας για τον εαυτό του. Και έλαβε ο Μωυσής και ο Ελεάζαρ ο ιερέας το χρυσάφι από τους χιλιάρχους και από τους εκατοντάρχους, και το έφερε μέσα στη σκηνή του μαρτυρίου, ως μνημόσυνο των υιών του Ισραήλ ενώπιον του Κυρίου.

32

Και πλήθος κτηνών ήταν στους υιούς Ρουβήν και στους υιούς Γαδ, πλήθος πολύ μεγάλο, και είδαν την χώρα Ιαζήρ και την χώρα Γαλαάδ, και ήταν ο τόπος, τόπος για κτήνη. Και προσερχόμενοι οι υιοί του Ρουβήν και οι υιοί του Γαδ είπαν προς τον Μωυσή και προς τον Ελεάζαρ τον ιερέα και προς τους άρχοντες της συναγωγής λέγοντας: Αταρώθ, Δαιβών, Ιαζήρ, Ναμρά, Εσεβών, Ελεαλή, Σεβαμά, Ναβαύ και Βαϊάν, Η γη την οποία παρέδωσε ο Κύριος ενώπιον των υιών του Ισραήλ, είναι γη κτηνοτρόφος, και τα παιδιά σου έχουν κτήνη. Και έλεγαν: Αν βρήκαμε χάρη ενώπιόν σου, ας δοθεί η γη αυτή στους οικέτες σου σε κατοχή, και μην μας διαβιβάσεις τον Ιορδάνη.

Και είπε ο Μωυσής στους υιούς του Γαδ και στους υιούς του Ρουβήν, οι αδελφοί σας πηγαίνουν στον πόλεμο, και εσείς θα καθίσετε εδώ; Και γιατί διαστρέφετε τις διάνοιες των υιών του Ισραήλ να μη διαβούν στη γη, την οποία ο Κύριος δίνει σε αυτούς; Δεν έκαναν έτσι οι πατέρες σας, όταν τους έστειλα από την Κάδης Βαρνή να κατανοήσουν τη γη; Και ανέβηκαν στη φάραγγα του Εσχώλ, και κατασκόπευσαν τη γη, και απέστρεψαν την καρδιά των υιών του Ισραήλ, ώστε να μην εισέλθουν στη γη που έδωσε ο Κύριος σε αυτούς. Και οργίστηκε με θυμό ο Κύριος εκείνη την

ημέρα, και ορκίστηκε, λέγοντας, Αν θα δουν οι άνθρωποι αυτοί, οι οποίοι ανέβηκαν από την Αίγυπτο από είκοσι ετών και επάνω, οι οποίοι γνωρίζουν το καλό και το κακό, τη γη την οποία ορκίστηκε στον Αβραάμ και τον Ισαάκ και τον Ιακώβ, διότι δεν ακολούθησαν πίσω μου,

Εκτός από τον Χάλεβ, υιό του Ίεφοννή, ο διακεχωρισμένος, και τον Ίησοῦ, τον υιό του Ναυή, επειδή ακολούθησαν πίσω από τον Κύριο. Και οργίστηκε με θυμό ο Κύριος εναντίον του Ισραήλ, και τους σκόρπισε στην έρημο σαράντα χρόνια, μέχρι να εξαφανιστεί ολόκληρη η γενιά, αυτοί που έκαναν τα πονηρά ενώπιον του Κυρίου. Ιδού ανασηκωθήκατε αντί των πατέρων σας, καταστροφή ανθρώπων αμαρτωλών, για να προσθέσετε ακόμη στον θυμό της οργής του Κυρίου επί το Ισραήλ. Ότι θα αποστραφείτε από αυτόν για να προσθέσετε ακόμη να τον αφήσετε στην έρημο, και θα ανομήσετε εναντίον ολόκληρης αυτής της συναγωγής.

Και προσήλθαν σε αυτόν και έλεγαν: Επαύλεις προβάτων θα οικοδομήσουμε εδώ για τα κτήνη μας, και πόλεις για τις οικογένειές μας. Και εμείς, αφού οπλιστούμε ως προφυλακή πριν από τους υιούς του Ισραήλ, θα τους οδηγήσουμε στον δικό τους τόπο, και η αποσκευή μας θα κατοικήσει σε τειχισμένες πόλεις εξαιτίας των κατοίκων της γης. Δεν θα επιστρέψουμε στα σπίτια μας, μέχρι να μοιραστούν οι υιοί του Ισραήλ, ο καθένας στην κληρονομιά του. Και δεν θα κληρονομήσουμε πια μαζί τους από το πέραν του Ιορδάνη και πέρα από αυτόν, επειδή έχουμε λάβει τους κληρούς μας στο πέραν του Ιορδάνη, προς ανατολάς.

Και είπε προς αυτούς ο Μωυσής: Εάν ποιήσετε κατά το ρήμα τούτο, εάν εξοπλισθείτε έναντι Κυρίου εις πόλεμον, Και θα περάσει κάθε οπλίτης σας τον Ιορδάνη μπροστά στον Κύριο, έως

ότου εξολοθρευθεί ο εχθρός του από το πρόσωπό του, Και αφού κατακυριευθεί η γη έναντι του Κυρίου, και μετά από αυτά θα επιστρέψετε, και θα είστε αθώοι έναντι του Κυρίου και του Ισραήλ, και θα είναι αυτή η γη δική σας σε κατοχή έναντι του Κυρίου. Εάν όμως δεν το κάνετε έτσι, θα αμαρτήσετε ενώπιον του Κυρίου, και θα γνωρίσετε την αμαρτία σας, όταν σας καταλάβουν τα κακά. Και θα χτίσετε για τον εαυτό σας πόλεις για τα υπάρχοντά σας, και στάνες για τα κτήνη σας, και θα κάνετε ό,τι βγαίνει από το στόμα σας.

Και είπαν οι υιοί Ρουβήν και οι υιοί Γαδ προς Μωυσήν λέγοντες, οι παίδες σου θα κάνουν καθώς ο Κύριος ημών εντέλλεται. Η αποσκευή μας, οι γυναίκες μας και όλα τα κτήνη μας θα είναι στις πόλεις της Γαλαάδ. Τα παιδιά σου όμως θα περάσουν όλα ενοπλισμένα και παραταγμένα μπροστά στον Κύριο για τον πόλεμο, με τον τρόπο που ο κύριος λέγει.

Και σύστησε σε αυτούς ο Μωυσής τον Ελεάζαρ τον ιερέα, και τον Ιησού υιό του Ναυή, και τους άρχοντας των πατριών των φυλών του Ισραήλ. Και είπε προς αυτούς ο Μωυσής: Εάν διαβούν οι υιοί του Ρουβήν και οι υιοί του Γαδ μαζί σας τον Ιορδάνη, καθένας οπλισμένος για πόλεμο μπροστά στον Κύριο, και κατακυριεύσετε τη γη που είναι απέναντί σας, τότε θα δώσετε σε αυτούς τη γη της Γαλαάδ σε κατοχή. Εάν δε μη διαβούν ενοπλισμένοι μαζί σας στον πόλεμο ενώπιον του Κυρίου, τότε θα μεταφέρετε τις αποσκευές τους, και τις γυναίκες τους, και τα κτήνη τους πριν από σας στη γη Χαναάν, και θα κληρονομήσουν μαζί με σας στη γη Χαναάν. Και απάντησαν οι υιοί του Ρουβήν και οι υιοί του Γαδ λέγοντας: Όσα ο Κύριος λέει στους θεράποντες, έτσι θα κάνουμε εμείς. Θα διαβούμε ενωπλισμένοι ενώπιον του Κυρίου στη γη της Χαναάν, και θα μας δώσετε την κατοχή στην περιοχή πέραν του Ιορδάνη.

Και έδωσε σε αυτούς ο Μωυσής, στους υιούς του Γαδ και στους υιούς του Ρουβήν και στο ήμισυ της φυλής του Μανασσή, υιών του Ιωσήφ, τη βασιλεία του Σηών, βασιλιά των Αμορραίων, και τη βασιλεία του Ωγ, βασιλιά της Βασάν, τη γη και τις πόλεις με τα όριά της, τις πόλεις της γης ολόγυρα. Και οικοδόμησαν οι υιοί του Γαδ τη Δαιβών, την Αταρώθ και την Αροήρ. Και τη Σοφάρ και την Ιαζήρ, και τις ύψωσαν. και την Ναμράμ και την Βαιθαράν, πόλεις οχυρές και επαύλεις προβάτων. Και οι γιοι του Ρουβήν έχτισαν την Εσεβών, και την Ελεάλη, και την Καριαθάμ, και την Βεελμεών, περικυκλωμένες, και την Σεβαμά, και ονόμασαν σύμφωνα με τα ονόματά τους τα ονόματα των πόλεων που έχτισαν. Καὶ ἐπορεύθη ὁ υἱὸς τοῦ Μαχὶρ υἱοῦ τοῦ Μανασσὴ εἰς τὴν Γαλαὰδ καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπώλεσε τὸν Ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ. Και έδωκε ο Μωυσής την Γαλαάδ στον Μαχίρ, γιο του Μανασσή, και κατοίκησε εκεί. Και ο Ιαεὶρ, ο γιος του Μανασσή, πήγε και πήρε τις αγροικίες τους, και τις ονόμασε αγροικίες Ιαεὶρ. Και ο Ναβαὺ πήγε, και πήρε την Καάθ και τα χωριά της, και τα ονόμασε Ναβώθ από το όνομά του.

33

Και αυτοί είναι οι σταθμοί των υιών του Ισραήλ, όπως εξήλθαν από τη γη της Αιγύπτου με τη δύναμή τους υπό τη χείρα του Μωυσή και του Ααρών. Και έγραψε ο Μωυσής τις αναχωρήσεις τους και τους σταθμούς τους δια λόγου Κυρίου, και αυτοί είναι οι σταθμοί της πορείας τους. Αναχώρησαν από τη Ραμεσσή τον πρώτο μήνα, την δέκατη πέμπτη ημέρα του πρώτου μήνα. Την επομένη του Πάσχα βγήκαν οι γιοι του Ισραήλ με υψωμένο χέρι μπροστά σε όλους τους Αιγυπτίους. Και οι Αιγύπτιοι έθαβαν από αυτούς όλους τους νεκρούς τους οποίους επάταξε ο Κύριος, κάθε πρωτότοκο στη γη της Αιγύπτου, και στους θεούς τους έκανε την εκδίκηση ο Κύριος. Και αφού αναχώρησαν οι υιοί

του Ισραήλ από τη Ραμεσσή, στρατοπέδευσαν στη Σοκχώθ. Και αφού αναχώρησαν από τη Σοκχώθ, στρατοπέδευσαν στη Βουθάν, η οποία είναι κάποιο μέρος της ερήμου. Και έφυγαν από τη Βουθάν, και στρατοπέδευσαν στο στόμα της Ειρώθ, που είναι απέναντι από τη Βεελσεπφών, και στρατοπέδευσαν απέναντι από τη Μαγδώλου. Και έφυγαν απέναντι από την Ειρώθ, και διέσχισαν τη μέση της θάλασσας προς την έρημο, και πορεύτηκαν οδό τριών ημερών μέσα από την έρημο αυτοί, και στρατοπέδευσαν στις Πικρίες. Και έφυγαν από τα Πικρά Νερά, και ήρθαν στο Αιλίμ, και στο Αιλίμ υπήρχαν δώδεκα πηγές νερών, και εβδομήντα κορμοί φοινίκων, και στρατοπέδευσαν εκεί κοντά στο νερό. Και έφυγαν από το Αιλίμ, και στρατοπέδευσαν στην Ερυθρά Θάλασσα. Και απήραν από τη θάλασσα την ερυθρά, και στρατοπέδευσαν στην έρημο Σίν.

Και έφυγαν από την έρημο Σιν, και στρατοπέδευσαν στη Ραφακά. Και έφυγαν από τη Ραφακά, και στρατοπέδευσαν στην Αιλούς. Και έφυγαν από την Αιλούς, και στρατοπέδευσαν στη Ραφιδίν, και δεν υπήρχε εκεί νερό για να πει ο λαός. Και έφυγαν από τη Ραφιδίν, και στρατοπέδευσαν στην έρημο Σινά. Και έφυγαν από την έρημο Σινά, και στρατοπέδευσαν στους τάφους της επιθυμίας. Και έφυγαν από τα μνημάτα της επιθυμίας, και στρατοπέδευσαν στην Ασηρώθ. Και έφυγαν από την Ασηρώθ και στρατοπέδευσαν στη Ραθαμά.

Και έφυγαν από τη Ραθαμά, και στρατοπέδευσαν στο Ρεμμών Φαρές. Και απήραν από Ρεμμών Φαρές, και στρατοπέδευσαν στη Λεβώνα. Και έφυγαν από τη Λεβώνα, και στρατοπέδευσαν στη Ρεσσάν. Και έφυγαν από τη Ρεσσάν και στρατοπέδευσαν στη Μακελλάθ. Και έφυγαν από τη Μακελλάθ και στρατοπέδευσαν στη Σαφάρ. Και έφυγαν από τη Σαφάρ, και στρατοπέδευσαν στη Χαραδάθ. Και έφυγαν από τη Χαραδάθ και στρατοπέδευσαν στη

Μακηλώθ. Και έφυγαν από τη Μακηλώθ και στρατοπέδευσαν στην Καταάθ. Και έφυγαν από την Καταάθ, και στρατοπέδευσαν στην Ταράθ. Και έφυγαν από την Ταράθ, και στρατοπέδευσαν στη Μαθεκκά. Και έφυγαν από τη Μαθεκκά, και στρατοπέδευσαν στη Σελμωνά. Και έφυγαν από τη Σελμωνά, και στρατοπέδευσαν στη Μασουρούθ. Και έφυγαν από τη Μασουρούθ και στρατοπέδευσαν στη Βαναία. Και απήραν από Βαναία, και στρατοπέδευσαν στο όρος Γαδγάδ.

Και απήραν από το όρος Γαδγάδ, και παρενέβαλαν στην Ετεβαθά. Και απήραν από Ετεβαθά, και στρατοπέδευσαν στην Εβρωνά. Και απήραν από την Εβρωνά, και στρατοπέδευσαν στην Γεσιών Γάβερ. Και έφυγαν από το Γεσιών Γάβερ, και στρατοπέδευσαν στην έρημο Σίν, και έφυγαν από την έρημο Σίν, και στρατοπέδευσαν στην έρημο Φαράν, αυτή είναι η Κάδης. Και έφυγαν από την Κάδης, και στρατοπέδευσαν στο όρος Ωρ κοντά στη γη του Εδώμ.

Και ανέβη ο ιερέας Ααρών διά προστάγματος Κυρίου, και απέθανε εκεί στο τεσσαρακοστό έτος της εξόδου των υιών του Ισραήλ από τη γη της Αιγύπτου, τον πέμπτο μήνα, την πρώτη του μηνός. Και ο Ααρών ήταν εκατόν είκοσι τριών ετών, όταν απέθανε στο όρος Ωρ. Και ακούσας ο Χαναανίτης βασιλιάς Αράδ, και αυτός κατοικούσε στη γη Χαναάν, όταν εισεπορεύονταν οι υιοί του Ισραήλ, Και απήραν από το όρος Ωρ, και στρατοπέδευσαν στη Σελμωνά. Και έφυγαν από τη Σελμωνά, και στρατοπέδευσαν στη Φινώ. Και απήραν από Φινών, και παρενέβαλαν στην Ωβώθ.

Και έφυγαν από την Ωβώθ, και στρατοπέδευσαν στη Γαϊ, στην πέραν επί των ορίων της Μωάβ. Και έφυγαν από τη Γαι, και στρατοπέδευσαν στη Δαιβών Γαδ. Και έφυγαν από το Δαιβών Γαδ, και στρατοπέδευσαν στο Γελμών Δεβλαθαίμ. Και

αναχώρησαν από Γελμών Δεβλαθαίμ, και στρατοπέδευσαν επί των ορέων των Αβαρίμ, απέναντι του Ναβαύ. Και έφυγαν από τα όρη Αβαρίμ, και στρατοπέδευσαν στα δυτικά του Μωάβ, επί του Ιορδάνου κατά Ιεριχώ. Και στρατοπέδευσαν παρά τον Ιορδάνη ανάμεσα στην Αισιμώθ, έως τη Βελσά που είναι κατά τη δύση του Μωάβ.

Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσὴν ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἰεριχὼ λέγων· Μίλησε στους υἱοὺς του Ἰσραήλ, και θα πεις σε αυτοὺς, εσεῖς περνάτε τον Ιορδάνη προς τη γη της Χαναάν. Και θα καταστρέψετε ὅλους τους κατοίκους της γης μπροστὰ σας, και θα αφαιρέσετε τις σκοπιές τους, και θα καταστρέψετε ὅλα τα χωνευτὰ εἰδωλά τους, και θα αφαιρέσετε ὅλες τις στήλες τους. Και θα καταστρέψετε ὅλους τους κατοίκους της γης και θα εγκατασταθεῖτε σε αὐτήν, διότι σε εσὰς ἔχω δώσει τη γη τους ως κληρονομιά. Και θα κληρονομήσετε τη γη τους με κλῆρο κατὰ τις φυλές σας· στους περισσότερους θα πληθύνετε την κατοχή τους, και στους λιγότερους θα ελαττώσετε την κατοχή τους· ὅπου βγει το ὄνομά του, ἐκεῖ θα εἶναι δικό του· κατὰ τις φυλές των πατριῶν σας θα κληρονομήσετε. Εὰν δε δεν ἀπολέσετε τους κατοικοῦντας ἐπὶ της γης ἀπὸ το πρόσωπό σας, τότε αὐτοὶ που θα καταλίπετε ἀπὸ αυτοὺς θα εἶναι σκόλοπες στα μάτια σας και βολίδες στις πλευρές σας, και θα σας ἐχθρεύονται ἐπὶ της γης ὅπου εσεῖς θα κατοικήσετε. Και ὅπως ἀποφάσισα να κάνω σε αυτοὺς, θα κάνω σε εσὰς.

34

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Πρόσταξε τους γιους του Ισραήλ, και θα πεις προς αυτοὺς: Εσεῖς εισέρχεσθε στη γη Χαναάν· αὐτή θα εἶναι σε εσὰς κληρονομία, η γη Χαναάν με τα ὅριά της. Και θα εἶναι σε εσὰς η πλευρά προς Νότο ἀπὸ την

έρημο Σιν έως την παρακείμενη Εδώμ, και θα είναι σε εσάς τα όρια προς νότο από το μέρος της αλμυρής θάλασσας από ανατολάς. Και τα όρια θα σας κυκλώσουν από τον Νότο προς την ανάβαση Ακραβίν, και θα παρέλθει από την Εννάκ, και η διέξοδος του θα είναι προς τον Νότο της Κάδης του Βαρνή, και θα εξέλθει προς την έπαυλη Αράδ, και θα παρέλθει από την Ασεμωνά. Και θα κυκλώσει τα όρια από την Ασεμωνά, τον χείμαρρο της Αιγύπτου, και η έξοδος θα είναι η θάλασσα. Και τα όρια της θάλασσας θα είναι δικά σας· η μεγάλη θάλασσα θα τα οριοθετήσει. Αυτό θα είναι σε σας τα όρια της θάλασσας.

Και αυτό θα είναι για σας τα όρια προς βορράν· από τη μεγάλη θάλασσα θα καταμετρήσετε για τον εαυτό σας κατά μήκος του όρους. Και από το όρος θα μετρήσετε σε αυτούς το όρος, καθώς εισέρχονται στην Εμάθ, και η έξοδος του θα είναι τα όρια Σαραδάκ. Και θα εξέλθουν τα όρια Δεφρωνά, και η διέξοδος του θα είναι Αρσεναϊν· αυτό θα είναι σε εσάς τα όρια από Βορρά. Και θα κατέβουν τα όρια από Σεπεφαμάρ Βηλά από ανατολών επί πηγάς, και θα κατέβουν τα όρια Βηλά επί νώτου θαλάσσης Χενερέθ από ανατολών. Και τα όρια θα κατέβουν από τη Σεπεφαμάρ προς τη Βηλά από ανατολάς στις πηγές, και τα όρια θα κατέβουν από τη Βηλά στη ράχη της θάλασσας Χενερέθ από ανατολάς. Και θα κατέβουν τα όρια στον Ιορδάνη, και η έξοδος θα είναι η αλμυρή θάλασσα· αυτή θα είναι σε εσάς η γη και τα όρια της γύρω.

Και εντείλατο ο Μωυσής στους υιούς του Ισραήλ, λέγοντας: Αυτή είναι η γη την οποία θα κληρονομήσετε με κλήρο, όπως διέταξε ο Κύριος να δοθεί στις εννέα φυλές και στο ήμισυ της φυλής του Μανασσή. Ότι έλαβε η φυλή των υιών Ρουβήν και η φυλή των υιών Γαδ κατά οίκους πατριών αυτών, και το ήμισυ της φυλής Μανασσή απέλαβον τους κλήρους αυτών. Δύο φυλές και

μισή φυλή έλαβαν τους κλήρους τους πέραν του Ιορδάνου κατά Ιεριχώ από Νότου κατ ανατολάς.

Και μίλησε ο Κύριος στον Μωυσή λέγοντας: Αυτά τα ονόματα των ανδρών, οι οποίοι θα κληρονομήσουν σε σας τη γη, Ελεάζαρ ο ιερέας και Ιησούς ο του Ναυή. Και θα λάβετε έναν άρχοντα από κάθε φυλή για να κληρονομήσουν σε εσάς τη γη.

Και αυτά είναι τα ονόματα των ανδρών της φυλής Ιούδα: Χάλεβ, υιός του Ιεφοννή. Της φυλής Συμεών, Σαλαμιήλ υιός του Σεμιούδ. Της φυλής Βενιαμίν, Ελδάδ υιός Χασλών. Της φυλής Δαν, άρχων ο Βακχίρ υιός του Εγλί. Από τους υιούς του Ιωσήφ, της φυλής των υιών του Μανασσή, άρχων ο Ανιήλ υιός του Σουφί. Της φυλής των υιών Εφραΐμ, άρχων ο Καμουήλ, υιός του Σαβαθάν. Της φυλής Ζαβουλών, άρχων ο Ελισταφάν, υιός του Φαρνάχ. Της φυλής των υιών Ισσάχαρ, άρχων ο Φαλτιήλ υιός του Οζά. Της φυλής των υιών Ασήρ, άρχων ο Αχιώρ υιός του Σελεμί. Της φυλής Νεφθαλί, άρχων Φαδαήλ υιός του Ιαμιούδ.

Σε αυτούς ένετείλατο ό Κύριος να μοιράσουν στους υιούς τοῦ Ἰσραήλ στη γῆ Χαναάν.

35

Και ελάλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή επί των δυσμών του Μωάβ παρά τον Ιορδάνη κατά την Ιεριχώ, λέγοντας, Σύνταξε τους υιούς του Ισραήλ, και θα δώσουν στους Λευίτες από τα κληροδοτήματα της κατοχής τους πόλεις για να κατοικήσουν, και τα προάστια των πόλεων γύρω από αυτές θα δώσουν στους Λευίτες. Και θα έχουν τις πόλεις για να κατοικούν, και τα αφορίσματα αυτών θα είναι για τα κτήνη τους και για όλα τα τετράποδά τους. Και τα παρακείμενα των πόλεων, τις οποίες θα

δώσετε στους Λευίτες, από το τείχος της πόλης και έξω δύο χιλιάδες πήχεις ολόγυρα. Και θα μετρήσεις έξω από την πόλη την πλευρά προς ανατολάς δύο χιλιάδες πήχεις, και την πλευρά προς νότο δύο χιλιάδες πήχεις, και την πλευρά προς θάλασσα δύο χιλιάδες πήχεις, και την πλευρά προς βορρά δύο χιλιάδες πήχεις, και η πόλη θα είναι στο μέσον αυτού, και τα όρια των πόλεων. Και τις πόλεις θα δώσετε στους Λευίτες, τις έξι πόλεις των καταφυγίων τις οποίες θα δώσετε για να φύγει εκεί ο φονεύσας, και προς αυτές σαράντα δύο πόλεις. Όλες τις πόλεις θα δώσετε στους Λευίτες, σαράντα και οκτώ πόλεις, αυτές, και τα προάστια τους. Και τις πόλεις που θα δώσετε από την κατοχή των υιών του Ισραήλ, από αυτούς που έχουν πολλά, πολλά, και από αυτούς που έχουν λιγότερα, λιγότερο, ο καθένας σύμφωνα με την κληρονομιά του που θα κληρονομήσουν, θα δώσουν από τις πόλεις στους Λευίτες.

Και μίλησε ο Κύριος προς τον Μωυσή, λέγοντας, Μίλησε στους υιούς του Ισραήλ και θα πεις σε αυτούς: Εσείς διαβαίνετε τον Ιορδάνη προς τη γη της Χαναάν. Και θα διαχωρίσετε για τον εαυτό σας πόλεις· καταφύγια θα είναι για σας, ώστε να φύγει εκεί ο φονιάς, κάθε ένας που έχει χτυπήσει ψυχή ακουσίως. Και θα είναι οι πόλεις σε εσάς καταφύγια από τον εκδικητή του αίματος, και δεν θα πεθάνει ο φονιάς έως ότου σταθεί ενώπιον της συναγωγής για κρίση. Και οι πόλεις τις οποίες θα δώσετε, οι έξι πόλεις, θα είναι καταφύγια για σας. Τις τρεις πόλεις θα δώσετε πέραν του Ιορδάνου, και τις τρεις πόλεις θα δώσετε στη γη Χαναάν.

Καταφύγιο θα είναι για τους γιους του Ισραήλ, και για τον ξένο, και για τον πάροικο που είναι ανάμεσά σας· θα είναι αυτές οι πόλεις καταφύγιο, για να φύγει εκεί κάθε ένας που χτύπησε ψυχή ακουσίως.

Ἐὰν δὲ με ἓνα σκεῦος ἀπὸ σίδηρο χτυπήσει κάποιον καὶ πεθάνει, εἶναι δολοφόνος· με θάνατο ὥς θανατωθεῖ ὁ δολοφόνος. Ἐάν δε με πέτρα στο χέρι, με την οποία μπορεί να πεθάνει κάποιος, χτυπήσει αὐτὸν καὶ πεθάνει, εἶναι φονιάς· με θάνατο ας θανατωθεῖ ὁ φονιάς. Ἐάν δε με ξύλινο αντικείμενο στο χέρι ἀπὸ το οποίο μπορεί να πεθάνει κάποιος, χτυπήσει αὐτὸν καὶ πεθάνει, δολοφόνος εἶναι· με θάνατο ας θανατωθεῖ ὁ δολοφόνος.

Ὁ ἐκδικητὴς τοῦ αἵματος, αὐτὸς θα σκοτώσει τὸν φονιά, ὅταν τὸν συναντήσῃ αὐτὸς, θα τὸν σκοτώσῃ. Ἐάν δε δια ἔχθρα ωθήσῃ αὐτὸν, καὶ ἐπιρρίψῃ ἐπάνω τοῦ κάθε σκεῦος ἐξ ἐνέδρας, καὶ ἀποθάνει, Ἡ διὰ μῆνιν ἐπάταξεν αὐτὸν τῇ χειρὶ, καὶ ἀποθάνει, θανάτῳ θανατούσθω ὁ πατάξας· φονευτὴς ἐστὶ. Θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονεύων· ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα ἐν τῷ συναντήσῃ αὐτῷ.

Ἐὰν δὲ ἐξάπινα, οὐ διὰ ἔχθραν, ὥσῃ αὐτὸν ἢ ἐπιρρίψῃ ἐπ αὐτὸν πᾶν σκεῦος, οὐκ ἐξ ἐνέδρου, ἢ με κάθε λίθο, με τὸν οποίο θα πεθάνει, χωρὶς να το γνωρίζει, καὶ πέσῃ ἐπάνω τοῦ καὶ πεθάνει, ἐνῶ αὐτὸς δὲν ἦταν ἐχθρὸς τοῦ, οὔτε ζητούσε να τὸν βλάψῃ, Καὶ θα κρίνει ἡ συναγωγή ἀνάμεσα στον πατάξαντα καὶ ἀνάμεσα στον ἐκδικητὴ τοῦ αἵματος, σύμφωνα με αὐτὲς τὶς κρίσεις. Καὶ θα ἐλευθερώσῃ ἡ συναγωγή τὸν φονιά ἀπὸ τὸν ἐκδικητὴ τοῦ αἵματος, καὶ θα τὸν ἐπαναφέρει ἡ συναγωγή στὴν πόλῃ τοῦ καταφυγίου τοῦ, ὅπου κατέφυγε, καὶ θα κατοικήσῃ ἐκεῖ μέχρι να ἀποθάνει ὁ μέγας ἱερέας, τὸν οποίο ἔχρισαν με τὸ ἅγιο λάδι.

Ἐάν δε ὁ φονεύσας ἐξέλθῃ ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς πόλεως στὴν οποία εἶχε καταφύγει Καὶ ἀν τὸν βρῇ ὁ ἐκδικητὴς τοῦ αἵματος ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς πόλεως καταφυγῆς τοῦ, καὶ φονεύσῃ ὁ ἐκδικητὴς τοῦ αἵματος τὸν φονιά, δὲν εἶναι ἐνοχος. Γιατί στὴν πόλῃ τοῦ καταφυγίου ας κατοικεῖ μέχρι να ἀποθάνει ὁ μέγας ἱερέας, καὶ

μετά το να αποθάνει ο μέγας ιερέας, θα επιστρέψει ο φονιάς στη γη της κατοχής του.

Και αυτά θα είναι για σας ένα δικαίωμα κρίσης για τις γενιές σας σε όλες τις κατοικίες σας. Κάθε έχοντας χτυπήσει ψυχή, μέσω μαρτύρων θα φονεύσεις αυτόν που έχει φονεύσει, και ένας μάρτυρας δεν θα μαρτυρήσει για να αποθάνει μια ψυχή. Και δεν θα λάβετε λύτρα για την ψυχή από τον φονεύσαντα που είναι ένοχος να θανατωθεί, διότι θα θανατωθεί με θάνατο. Δεν θα λάβετε λύτρα για να φύγει κάποιος σε πόλη των καταφυγίων, για να κατοικήσει πάλι στη γη, έως ότου αποθάνει ο μέγας ιερέας. Και δεν θα φονοκτονήσετε τη γη στην οποία εσείς κατοικείτε, γιατί το αίμα αυτό φονοκτονεί τη γη, και δεν θα εξιλασθεί η γη από το αίμα που έχει χυθεί επάνω της, αλλά επί του αίματος αυτού που το χύνει. Και δεν θα μιάνετε τη γη επάνω στην οποία κατοικείτε, επάνω στην οποία εγώ κατασκηνώνω ανάμεσά σας, διότι εγώ είμαι ο Κύριος που κατασκηνώνει στο μέσο των υιών του Ισραήλ.

36

Και προσήλθαν οι άρχοντες της φυλής των υιών του Γαλαάδ, υιού του Μαχίρ, υιού του Μανασσή, από τη φυλή των υιών του Ιωσήφ, και μίλησαν ενώπιον του Μωυσή, και ενώπιον του Ελεάζαρ του ιερέα, και ενώπιον των αρχόντων των οίκων των πατριών των υιών του Ισραήλ. Και είπαν: Στον κύριό μας ενετείλατο ο Κύριος να αποδώσει τη γη της κληρονομιάς με κλήρο στους υιούς του Ισραήλ, και στον κύριο συνέταξε ο Κύριος να δώσει την κληρονομιά του Σαλπαάδ, του αδελφού μας, στις θυγατέρες του. Και θα είναι σε μία από τις φυλές των υιών του Ισραήλ γυναίκες, και θα αφαιρεθεί ο κλήρος τους από την κατοχή των πατέρων μας, και θα προστεθεί στην κληρονομιά της φυλής στην οποία θα γίνουν γυναίκες, και από τον κλήρο της

κληρονομιάς μας θα αφαιρεθεί. Εάν δε γίνει η άφεση των υιών του Ισραήλ, τότε η κληρονομία τους θα προστεθεί στην κληρονομία της φυλής στην οποία θα γίνουν γυναίκες, και από την κληρονομία της φυλής της πατριάς μας θα αφαιρεθεί η κληρονομία τους.

Και ο Μωυσής διέταξε τους υιούς του Ισραήλ δια προστάγματος Κυρίου, λέγοντας, έτσι η φυλή των υιών του Ιωσήφ λέγει. Αυτό το λόγο που διέταξε ο Κύριος στις θυγατέρες του Σαλπαάδ, λέγοντας: όπου τους αρέσει, ας παντρευτούν, πλην από τον λαό του πατέρα τους ας παντρευτούν. Και δεν θα μεταφερθεί κληρονομία στους υιούς του Ισραήλ από φυλή σε φυλή, διότι οι υιοί του Ισραήλ θα προσκολληθούν ο καθένας στην κληρονομία της φυλής της πατρικής του οικογένειας. Και κάθε κόρη που κληρονομεί κληρονομιά από τις φυλές των υιών του Ισραήλ, θα παντρευτούν κάποιον από τον λαό του πατέρα της, ώστε να κληρονομήσουν οι υιοί του Ισραήλ ο καθένας την πατρική του κληρονομιά. Και δεν θα μεταφερθεί ο κλήρος από φυλή σε άλλη φυλή, αλλά οι υιοί Ισραήλ θα προσκολληθούν έκαστος στην κληρονομία του.

Με τον τρόπο που διέταξε ο Κύριος τον Μωυσή, έτσι έκαναν οι θυγατέρες του Σαλπαάδ. Και έγιναν η Θερσά και η Εγλά και η Μελχά και η Νούα και η Μαλαά, θυγατέρες του Σαλπαάδ, στους ανεψιούς τους. Από τον λαό του Μανασσή, υιών του Ιωσήφ, έγιναν γυναίκες, και έγινε η κληρονομία τους επί τη φυλή του λαού του πατέρα τους. Αυτές είναι οι εντολές και τα δικαιώματα και οι κρίσεις, τις οποίες ο Κύριος διέταξε δια χειρός του Μωυσή στα δυτικά της Μωάβ, στον Ιορδάνη, απέναντι από την Ιεριχώ.

Δευτερονόμιον

1

Αυτοὶ οἱ λόγοι τοὺς οὐσίους μίλησε ὁ Μωυσῆς σε ὅλο τον Ἰσραὴλ πέρα ἀπὸ τον Ἰορδάνη, στην ἔρημο προς τη δύση, κοντὰ στην Ερυθρὰ Θάλασσα, ἀνάμεσα στη Φαράν, την Τοφὸλ, τη Λοβὸν, την Αὐλὼν και την Καταχρύσει. Ἐντεκα ἡμερῶν ἀπὸ Χωρήβ ἡ οδὸς προς τὸ ὄρος Σηεὶρ μέχρι Κάδης Βαρνή. Καὶ ἐγινε στο τεσσαρακοστὸ ἔτος, στον ἐνδέκατο μῆνα, την πρώτη του μηνός, μίλησε ὁ Μωυσῆς προς ὅλους τοὺς υἱοὺς του Ἰσραὴλ, σύμφωνα με ὅλα ὅσα ἐνεῖλατο ὁ Κύριος σε αὐτόν για αὐτοὺς, μετὰ το να πατάξει Τον Σηὼν, βασιλιά των Ἀμορραίων, που κατοικοῦσε στην Εσεβὼν, και τον Ωγ, βασιλιά της Βασάν, που κατοικοῦσε στην Ἀσταρώθ και στην Εδραϊν, Στο πέραν του Ἰορδάνου, στη γη Μωάβ, ἄρχισε ὁ Μωυσῆς να διασαφήσει τον νόμον τούτον, λέγοντας, Ὁ Κύριος ὁ Θεὸς μας μίλησε σε μας στο Χωρήβ, λέγοντας: Ἀς σας εἶναι ἀρκετὸ να κατοικεῖτε σε αὐτὸ τὸ ὄρος. Ἐπιστρέψτε και ἀναχωρήστε ἐσεῖς, και εἰσπορευθεῖτε στο ὄρος των Ἀμορραίων και προς ὅλους τοὺς περιοίκους της Ἀράβα, στο ὄρος και στην πεδιάδα, και προς τον Λίβα, και στην παραλία, τη γη των Χαναναίων, και στον Ἀντιλίβανο ἕως τον μεγάλο ποταμό, τον ποταμὸ Εὐφράτη. Δεῖτε, ἔχει παραδώσει μπροστὰ σας τη γη· ἀφοῦ εἰσέλθετε, κληρονομήστε τη γη την ὁποία ὀρκίστηκα στους πατέρες σας, τον Ἀβραάμ, τον Ἰσαάκ και τον Ἰακώβ, να δώσω σε αὐτοὺς και στους ἀπογόνους τοὺς μετὰ ἀπὸ αὐτοὺς.

Και εἶπα προς ἐσὰς ἐκεῖνον τον καιρό, λέγοντας, δεν θα μπορέσω μόνος να σας ἀντέξω. Ὁ Κύριος ὁ Θεὸς σας σας πολλαπλασίασε, και ἰδοὺ εἰστε σήμερα σαν τα ἄστρα του οὐρανοῦ σε πλῆθος. Ὁ Κύριος, ὁ Θεὸς των πατέρων σας, ἀς προσθέσει σε

σας χιλιοπλασίως όπως είστε, και να σας ευλογήσει καθώς σας ελάλησε. Πώς θα μπορέσω μόνος να φέρω τον κόπο σας και την υπόσταση σας και τις αντιλογίες σας; Δώστε για τους εαυτούς σας άνδρες σοφούς, ειδήμονες και συνετούς από τις φυλές σας, και θα τους καταστήσω ηγουμένους σας. Και μου απαντήσατε και είπατε: Καλό είναι αυτό που είπες να κάνουμε. Και πήρα από εσάς άνδρες σοφούς και επιστήμονες και συνετούς, και τους διόρισα να ηγούνται επί σας ως χιλιάρχους, και εκατοντάρχους, και πεντηκοντάρχους, και δεκάρχους, και γραμματοεισαγωγείς στους κριτές σας. Και διέταξα τους κριτές σας εκείνη την εποχή, λέγοντας, ακούτε ανάμεσα στους αδελφούς σας, και κρίνετε δίκαια ανάμεσα σε άνδρα, και ανάμεσα σε αδελφό, και ανάμεσα στον ξένο του. Δεν θα αναγνωρίσεις πρόσωπο σε κρίση· σύμφωνα με τον μικρό και σύμφωνα με τον μεγάλο θα κρίνεις. Δεν θα δείξεις προτίμηση σε πρόσωπο ανθρώπου, διότι η κρίση του Θεού είναι. Και το ρήμα που εάν είναι σκληρό από εσάς, θα το φέρετε σε εμένα και θα το ακούσω. Και σας εντειλάμην εκείνο τον καιρό όλους τους λόγους που θα πρέπει να κάνετε.

Και αφού αναχωρήσαμε από Χωρήβ, πορευθήκαμε όλη την έρημο, την μεγάλη και φοβερή εκείνη που είδατε, την οδό του όρους του Αμορραίου, καθώς μας εντειλάτο Κύριος ο Θεός μας, και φτάσαμε έως Κάδης Βαρνή. Και είπα προς εσάς, ήλθατε έως του όρους του Αμορραίου, το οποίο Κύριος ο Θεός ημών δίδει σε εσάς. Δείτε, ο Κύριος ο Θεός σας έχει παραδώσει μπροστά σας τη γη· ανεβαίνοντας κληρονομήστε την, όπως είπε ο Κύριος ο Θεός των πατέρων σας σε σας. Μην φοβάστε μηδέ αποθαρρυνθείτε. Και προσήλθατε σε μένα όλοι και είπατε: Ας στείλουμε άνδρες μπροστά μας, και ας κατασκοπεύσουν τη γη για μας, και ας μας αναγγείλουν απάντηση για την οδό δια της οποίας θα ανεβούμε σε αυτήν, και τις πόλεις στις οποίες θα εισέλθουμε. Και μου άρεσε ο λόγος, και πήρα από εσάς δώδεκα άνδρες, έναν άνδρα από κάθε

φυλή. Και αφού επέστρεψαν, ανέβηκαν στο βουνό, και ήρθαν μέχρι τη φάραγγα του βότρυος, και την κατασκόπευσαν. Και πήραν στα χέρια τους από τον καρπό της γης, τον κατέφεραν προς εσάς και έλεγαν: Αγαθή είναι η γη την οποία Κύριος ο Θεός μας δίδει σε μας.

Και δεν θελήσατε να ανεβείτε, αλλά απειθήσατε στο λόγο του Κυρίου, του Θεού μας. Και γογγύζατε στις σκηνές σας και είπατε: Επειδή ο Κύριος μας μισεί, μας έβγαλε από τη γη της Αιγύπτου για να μας παραδώσει στα χέρια των Αμορραίων, για να μας εξολοθρεύσει. Πού ανεβαίνουμε εμείς; Οι αδελφοί σας απέστησαν την καρδιά σας, λέγοντας: Έθνος μεγάλο και πολυάριθμο και δυνατότερο από εμάς, και πόλεις μεγάλες και τειχισμένες μέχρι τον ουρανό, αλλά και γιους γιγάντων έχουμε δει εκεί. Και είπα προς εσάς: Μη πτήξετε μηδέ φοβηθείτε από αυτούς. Ο Κύριος ο Θεός σας, ο προπορευόμενος προ προσώπου σας, αυτός θα συνεκπολεμήσει αυτούς μαζί σας, κατά πάντα όσα έκανε για σας στη γη της Αιγύπτου, και στην έρημο αυτή που είδατε, στον δρόμο του όρους του Αμορραίου, όπως να σε τροφοφορήσει ο Κύριος ο Θεός σου, όπως κάποιος άνθρωπος να συντηρήσει τον υιό του, κατά πάσαν την οδόν στην οποία πορευθήκατε έως ότου ήλθατε σε αυτόν τον τόπο.

Και σε αυτόν τον λόγο δεν πιστέψατε στον Κύριο τον Θεό μας. Ο οποίος πηγαίνει μπροστά σας πρώτος στον δρόμο για να επιλέξει σε σας τόπο, οδηγώντας σας με φωτιά τη νύχτα, δείχνοντάς σας τον δρόμο κατά τον οποίο πηγαίνετε επάνω σε αυτόν, και με σύννεφο την ημέρα.

Και άκουσε ο Κύριος τη φωνή των λόγων σας, και παροξυνθείς ώμοσε λέγοντας, Εάν δει κάποιος από τους άνδρες αυτούς την καλή αυτή γη, την οποία ώμοσα στους πατέρες τους,

εκτός Ὁ Χάλεβ, υἱὸς τοῦ Ἰεφοννή, αὐτὸς θὰ τὴν δεῖ, καὶ σ' αὐτὸν θὰ δώσω τὴ γῆ ἐπάνω στὴν ὁποία ἐπέβη, καὶ στοὺς υἱοὺς του, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦταν προσκολλημένος στὸν Κύριο. Καὶ σε μένα θύμωσε ὁ Κύριος ἐξαιτίας σας, λέγοντας, οὔτε ἐσὺ δεν θα εἰσέλθεις ἐκεῖ. Ὁ Ἰησοῦς, υἱὸς του Ναυή, ὁ παρεστηκὼς σε σένα, αὐτὸς θα εἰσέλθει ἐκεῖ· ἐνίσχυσε αὐτόν, διότι αὐτὸς θα τὴν δώσει ὡς κληρονομία στὸν Ἰσραήλ. Καὶ κάθε νέο παιδί που δεν ξέρει σήμερα τὸ καλὸ ἢ τὸ κακὸ, αὐτοὶ θα εἰσέλθουν ἐκεῖ, καὶ σε αὐτοὺς θα τὴ δώσω, καὶ αὐτοὶ θα τὴν κληρονομήσουν. Καὶ ἐσεῖς, ἀφού στραφήκατε πίσω, στρατοπεδεύσατε στὴν ἔρημο, στὸν δρόμο πρὸς τὴν Ερυθρὰ Θάλασσα.

Καὶ ἀπαντήσατε καὶ εἵπατε: Ἀμαρτήσαμε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τοῦ Θεοῦ μας· ἐμεῖς, ἀφού ἀνέβουμε, θα πολεμήσουμε σύμφωνα με ὅλα ὅσα μας διέταξε ὁ Κύριος ὁ Θεὸς μας, καὶ ἀφού πήρε ὁ καθένας τὰ πολεμικὰ του ὅπλα καὶ συγκεντρωθήκατε, ἀνεβαίνετε στὸ βουνό. Καὶ εἶπε ὁ Κύριος πρὸς ἐμένα, Εἶπε τους, δεν θα ἀνέβετε οὔτε θα πολεμήσετε, διότι δεν εἶμαι μαζί σας, καὶ δεν θα συντριβεῖτε ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν σας. Καὶ σας μίλησα, καὶ δεν με ἀκούσατε, καὶ παραβήκατε τὸν λόγο τοῦ Κυρίου, καὶ παραβιάζοντας ἀνεβήκατε στὸ βουνό. Καὶ βγήκε ὁ Ἀμορραῖος που κατοικοῦσε σὲ ἐκεῖνο τὸ ὄρος γιὰ νὰ σας συναντήσῃ, καὶ σας καταδίωξε ὅπως θα ἔκαναν οἱ μέλισσες, καὶ σας τραυμάτιζαν ἀπὸ τὴ Σηεῖρ μέχρι τὴν Ερμά. Καὶ καθίσαντες κλαίγατε ἐναντίον τοῦ Κυρίου τοῦ Θεοῦ μας, καὶ δεν ἀκουσε ὁ Κύριος τὴ φωνή σας, οὔτε σας πρόσεξε.

Καὶ καθίσατε στὴν Κάδης πολλές ἡμέρες, ὅσες ἡμέρες καθίσατε ποτέ.

Και επιστρέψαντες αναχωρήσαμε προς την έρημο, οδόν θαλάσσης ερυθράς, με τον τρόπο που ελάλησε ο Κύριος προς εμέ, και κυκλώσαμε το όρος το Σηείρ ημέρες πολλές. Και είπε ο Κύριος προς εμένα Ας σας είναι αρκετό να κυκλώνετε αυτό το όρος· στραφείτε λοιπόν προς Βορρά. Και στον λαό πρόσταξε, λέγοντας, εσείς διαβαίνετε μέσα από τα σύνορα των αδελφών σας, των υιών του Ησαΰ, που κατοικούν στη Σηείρ, και θα σας φοβηθούν, και θα σας σεβαστούν πολύ. Μην συνάψετε μαζί τους πόλεμο, γιατί δεν θα σας δώσω από τη γη τους ούτε πάτημα ποδιού, επειδή με κλήρο έδωσα στους γιους του Ησαΰ το όρος Σηείρ. Με αργύριο αγοράσατε τρόφιμα από αυτούς και φάγετε, και νερό με μέτρο θα λάβετε από αυτούς με αργύριο και θα πιείτε. Ο Κύριος ο Θεός ημών σε ευλόγησε σε κάθε έργο των χειρών σου, πρόσεξε πώς πέρασες την έρημο την μεγάλη και φοβερή εκείνη, ιδού σαράντα χρόνια ο Κύριος ο Θεός σου ήταν μαζί σου, δεν στερήθηκες τίποτα.

Και περάσαμε τους αδελφούς μας, τους υιούς του Ησαΰ, που κατοικούσαν στη Σηείρ, παρά την οδό της Άραβα από Αιλών και από Γεσιών Γάβερ, και αφού επιστρέψαμε, περάσαμε από την έρημο οδό της Μωάβ. Και είπε ο Κύριος προς εμέ: Μη εχθραίνετε τους Μωαβίτες, και μη συνάψετε προς αυτούς πόλεμο, διότι δεν θα δώσω από τη γη τους σε εσάς ως κληρονομιά, γιατί στους υιούς του Λωτ έδωσα την Αροήρ να κληρονομήσουν. Οι Ομμίν είχαν εγκατασταθεί προηγουμένως σε αυτήν, ένα έθνος μεγάλο και πολυάριθμο και ισχυρό, όπως οι Ενακίμ. Θα λογιστούν Ραφαΐμ και αυτοί όπως και οι Ένακίμ, και οι Μωαβίτες τους αποκαλούν Όμμείν. Και στη Σηείρ κατοικούσε ο Χορραίος προηγουμένως, και οι γιοι του Ησαΰ τους κατέστρεψαν, και τους εξόντωσαν από μπροστά τους, και εγκαταστάθηκαν στη θέση τους, με τον τρόπο που έκανε ο Ισραήλ στη γη της κληρονομιάς του, την οποία έδωσε

ο Κύριος σε αυτούς. Τώρα λοιπόν σηκωθείτε και αναχωρήστε, και διαβείτε τη φάραγγα Ζάρετ.

Και οι ημέρες τις οποίες ταξιδέψαμε από Κάδης Βαρνή έως ότου περάσαμε τη φάραγγα Ζαρέτ, τριάντα και οκτώ έτη, έως ότου έπεσε όλη η γενεά των ανδρών πολεμιστών πεθαίνοντας από το στρατόπεδο, καθώς ώμοσε ο Κύριος Ο Θεός ήταν εναντίον τους. Και το χέρι του Θεού ήταν επάνω τους για να τους εξολοθρεύσει από τη μέση του στρατοπέδου μέχρι που έπεσαν όλοι.

Και έγινε όταν έπεσαν όλοι οι άνδρες οι πολεμιστές πεθαίνοντας από τη μέση του λαού, και μίλησε Ο Κύριος μου είπε, λέγοντας: Σὺ θὰ διαβείς σήμερα τὰ σύνορα Μωάβ την Αροήρ, Και θα πλησιάσετε κοντά στους γιους του Αμμάν, μην εχθρεύεστε αυτούς, μηδέ συνάψετε μαζί τους πόλεμο, διότι δεν θα δώσω από τη γη των γιων του Αμμάν σε σένα ως κληρονομιά, επειδή στους γιους του Λωτ την έχω δώσει ως κληρονομιά. Γη Ρεφαΐμ θα λογιστεί, και γαρ σε αυτήν κατοικούσαν οι Ρεφαΐμ προηγουμένως και οι Αμμανίται ονομάζουν αυτούς Ζοχομμίν. Έθνος μεγάλο και πολυάριθμο και δυνατότερο από εσάς, όπως και οι Ενακείμ, και ο Κύριος τους κατέστρεψε μπροστά τους, και κληρονόμησαν και εγκαταστάθηκαν στη θέση τους έως την ημέρα αυτή. Όπως έκαναν στους υιούς του Ησαΰ που κατοικούσαν στη Σηείρ, με τον τρόπο που εξόντωσαν τον Χορραίο από μπροστά τους, και τους κληρονόμησαν, και εγκαταστάθηκαν αντί αυτών μέχρι της ημέρας αυτής. Και οι Ευαίοι που κατοικούσαν στην Ασηδώθ μέχρι τη Γάζα, και οι Καππαδόκες που είχαν βγει από την Καππαδοκία, τους εξόντωσαν, και εγκαταστάθηκαν στη θέση τους.

Τώρα λοιπόν σηκωθείτε και αναχωρήστε, και διασχίστε εσείς τη χαράδρα Αρνών. Ιδού, έχω παραδώσει στα χέρια σου τον

Σηών, βασιλέα της Εσεβών τον Αμορραίο, και τη γη του. Άρχισε να την κληρονομείς, σήναψε πόλεμο εναντίον του σε αυτή την ημέρα. Άρχισε να δώσεις τον τρόπο σου και τον φόβο σου στο πρόσωπο όλων των εθνών που είναι κάτω από τον ουρανό, οι οποίοι ακούγοντας το όνομά σου θα ταραχθούν, και θα έχουν ωδίνες από το πρόσωπό σου.

Και έστειλα πρέσβεις από την έρημο Κεδαμώθ προς τον Σηών, βασιλέα της Εσεβών, με ειρηνικά λόγια, λέγοντας, Θα περάσω από τη γη σου, στον δρόμο θα πορευθώ, δεν θα στρέψω ούτε δεξιά ούτε αριστερά. Φαγητά με αργύριο θα μου δώσεις, και θα φάω, και νερό με αργύριο θα μου δώσεις, και θα πιω, εκτός ότι θα περάσω με τα πόδια. Καθώς έκαναν σε μένα οι υιοί του Ησαύ που κατοικούν στη Σηείρ, και οι Μωαβίτες που κατοικούν στην Αροήρ, έως ότου περάσω τον Ιορδάνη προς τη γη την οποία Κύριος ο Θεός μας δίνει σε μας. Και δεν ήθελε ο Σηών, βασιλιάς του Εσεβών, να μας αφήσει να περάσουμε από τη χώρα του, γιατί ο Κύριος ο Θεός μας σκλήρυνε το πνεύμα του και ενίσχυσε την καρδιά του, ώστε να παραδοθεί στα χέρια σου όπως σήμερα.

Και είτε ο Κύριος προς εμέ: Ιδού, έχω αρχίσει να παραδίδω ενώπιόν σου τον Σηών, βασιλέα της Εσεβών, τον Αμορραίο, και την γη του, και να αρχίσεις να κληρονομήσεις την γη του. Και βγήκε ο Σηών, βασιλιάς της Εσεβών, για να μας συναντήσει, αυτός και όλος ο λαός του, για πόλεμο στην Ιασσά. Και παρέδωσε αυτόν ο Κύριος ο Θεός μας μπροστά μας, και χτυπήσαμε αυτόν και τους γιους του και όλο τον λαό του. Και κρατήσαμε όλες τις πόλεις του εκείνη την εποχή, και καταστρέψαμε ολοσχερώς κάθε πόλη με τη σειρά, και τις γυναίκες τους και τα παιδιά τους, δεν αφήσαμε κανέναν ζωντανό. Πλην τα κτήνη επρονομεύσαμεν και τα σκύλα των πόλεων ελάβομεν. Από την Αροήρ, η οποία είναι δίπλα στην όχθη του χειμάρρου Αρνών, και την πόλη που

βρισκόταν στη φάραγγα, και μέχρι το όρος του Γαλαάδ, δεν υπήρξε πόλη που να μας ξέφυγε. Όλες τις παρέδωσε Κύριος ο Θεός μας στα χέρια μας. Πλὴν δεν πλησιάσαμε κοντά στους υιούς του Αμμάν, σε όλα τα παρακείμενα του χειμάρρου Ιαβόκ και στις πόλεις που βρίσκονται στην ορεινή περιοχή, καθώς μας διέταξε Κύριος ο Θεός μας.

3

Και αφού επιστρέψαμε, ανεβήκαμε την οδό προς τη Βασάν, και βγήκε ο Ωγ βασιλιάς της Βασάν εις συνάντησή μας, αυτός και όλος ο λαός του για πόλεμο στην Εδραΐμ. Και είπε ο Κύριος προς εμέ, μη φοβηθῇς αὐτόν, ὅτι εἰς τὰς χεῖρας σου παραδέδωκα αὐτόν, και ὅλον τον λαόν του, και ὅλην την γην του, και θα κάνεις σε αὐτόν, ὅπως ἔκανες στον Σηὼν βασιλέα των Αμορραίων, ο οποίος κατοικοῦσε στην Εσεβών. Και παρέδωκε αὐτόν ο Κύριος ο Θεός μας στα χέρια μας, και τον Ωγ βασιλιά της Βασάν, και ὅλο τον λαό του, και τον κτυπήσαμε, μέχρι να μην αφήσουμε σπέρμα του.

Και κρατήσαμε ὅλες τις πόλεις του εκείνη την εποχή· δεν υπήρχε πόλη που να μην πήραμε ἀπὸ αὐτούς, ἐξήντα πόλεις, ὅλες οι περιοχές του Αργόβ του βασιλιά Ωγ στη Βασάν. Όλες οι πόλεις ἦταν οχυρές, με υψηλά τείχη, πύλες και μοχλούς, εκτός ἀπὸ τις πόλεις των Φερεζαίων που ἦταν πάρα πολλές. Εξολοθρεύσαμεν, ὅπως κάναμε τον Σηὼν, βασιλέα της Εσεβών, και εξολοθρεύσαμεν κάθε πόλη διαδοχικά, και τις γυναῖκες και τα παιδιά. Και ὅλα τα κτήνη και τα λάφυρα των πόλεων τα λεηλατήσαμε για τον εαυτό μας.

Και πήραμε εκείνη την εποχή τη γη ἀπὸ τα χέρια δύο βασιλέων των Αμορραίων, οι οποίοι ἦταν πέραν του Ιορδάνη ἀπὸ τον χείμαρρο Αρνών και μέχρι το Αερμών, Οι Φοίνικες ονομάζουν

το Αερμών Σανιώρα, και ο Αμορραίος το ονόμασε Σανίρ. Όλες οι πόλεις του Μισώρ, και ολόκληρη η Γαλαάδ, και ολόκληρη η Βασάν μέχρι την Ελχά και την Εδραΐμ, πόλεις του βασιλείου του Ωγ στη Βασάν, Διότι μόνο ο Ωγ, βασιλιάς της Βασάν, είχε απομείνει από τους Ραφαΐμ· ιδού, η κλίνη του ήταν σιδερένια κλίνη· ιδού, αυτή βρίσκεται στην άκρη των υιών Αμμών· εννέα πήχεις το μήκος της και τέσσερις πήχεις το πλάτος της, σε πήχη ανδρός. Και την γη εκείνη την κληρονομήσαμε εκείνη την εποχή από την Αροήρ, η οποία βρίσκεται δίπλα στην όχθη του χειμάρρου Αρνών, και το μισό του όρους Γαλαάδ, και τις πόλεις του τις έδωσα στον Ρουβήν και στον Γαδ. Και το υπόλοιπο του Γαλαάδ, και όλη τη Βασάν, το βασίλειο του Ωγ, έδωσα στο μισό της φυλής του Μανασσή, και όλη την περιοχή του Αργόβ, όλη εκείνη τη Βασάν, θα λογιστεί γη των Ραφαΐμ. Και ο Ιαείρ, υιός του Μανασσή, πήρε όλη την περιοχή του Αργόβ μέχρι τα σύνορα της Γαργασί και της Μαχαθί, τις ονόμασε με το όνομά του, τη Βασάν, Θαυώθ Ιαείρ, μέχρι τη σημερινή ημέρα. Και στον Μαχίρ έδωσα τη Γαλαάδ. Και στον Ρουβήν και στον Γαδ έδωκα από τη Γαλαάδ έως τον χείμαρρο Αρνών, το μέσον του χειμάρρου ως όριο, και έως τον Ιαβόκ, ο χείμαρρος όριο στους υιούς του Αμμάν, Και η Άραβα και ο Ιορδάνης όριο Μαχαναρέθ, και έως τη θάλασσα της Άραβα, τη θάλασσα της αλυκής υπό την Ασηδώθ, την Φασγά των ανατολών.

Και σας διέταξα εκείνον τον καιρό, λέγοντας: Κύριος ο Θεός σας σας έδωσε αυτή τη γη ως κληρονομιά· οπλισμένοι να προπορευέσθε μπροστά από τους αδελφούς σας, τους υιούς του Ισραήλ, κάθε δυνατός. Πλην οι γυναίκες σας και τα παιδιά σας και τα κτήνη σας, ξέρω ότι έχετε πολλά κτήνη, ας κατοικήσουν στις πόλεις σας, τις οποίες σας έδωσα, έως ότου αναπαύσει ο Κύριος Ο Θεός σας τους αδελφούς σας, όπως και εσάς, και θα κληρονομήσουν και αυτοί τη γη που ο Κύριος ο Θεός μας δίνει σε

αυτούς στην πέραν του Ιορδάνη, και θα επιστρέψετε ο καθένας στην κληρονομία του, την οποία σας έδωσα.

Και στον Ιησού διέταξα εκείνον τον καιρό, λέγοντας: Τα μάτια σας έχουν δει όλα όσα έκανε Κύριος ο Θεός μας στους δύο αυτούς βασιλείς· έτσι θα κάνει Κύριος ο Θεός μας σε όλα τα βασίλεια στα οποία εσύ διαβαίνεις εκεί. Δεν θα φοβηθείτε από αυτούς, γιατί ο Κύριος ο Θεός μας ο ίδιος θα πολεμήσει για εσάς.

Και παρακάλεσα τον Κύριο εκείνον τον καιρό, λέγοντας, Κύριε Θεέ, σύ άρχισες να δείξεις στον δικό σου υπηρέτη τη δύναμή σου, και την ισχύ σου, και το δυνατό χέρι, και τον υψηλό βραχίονα· ποιος γαρ είναι Θεός στον ουρανό ή επί της γης, που θα κάνει όπως έκανες εσύ, και σύμφωνα με τη δύναμή σου; Αφού διασχίσω λοιπόν, θα δω την καλή αυτή γη που βρίσκεται πέρα από τον Ιορδάνη, αυτό το καλό βουνό και τον Αντιλίβανο.

Και ο Κύριος με παρέβλεψε εξαιτίας σας και δεν με άκουσε, και μου είπε ο Κύριος: Ας σου φτάνει, μην ξαναμιλήσεις γι αυτό το θέμα. Ανέβα επάνω στην κορυφή του λαξευμένου, και αφού σηκώσεις τα μάτια σου προς τη θάλασσα και τον Βορρά και τη Λίβα και τις ανατολές, και δες με τα μάτια σου, γιατί δεν θα περάσεις αυτόν τον Ιορδάνη. Και να διατάξεις τον Ιησού και να τον ενισχύσεις και να τον ενθαρρύνεις, διότι αυτός θα διαβεί μπροστά από τον λαό αυτόν, και αυτός θα τους δώσει ως κληρονομιά όλη τη γη που έχεις δει. Και καθίσαμε σε μια κοιλάδα κοντά στο σπίτι του Φογώρ.

4

Και τώρα Ισραήλ, άκουσε τα διατάγματα και τις κρίσεις, όσα εγώ σας διδάσκω σήμερα να κάνετε, ώστε να ζήσετε και να

πολλαπλασιαστείτε, και αφού εισέλθετε να κληρονομήσετε τη γη, την οποία Κύριος ο Θεός των πατέρων σας σας δίνει. Δεν θα προσθέσετε στο λόγο που εγώ σας διατάζω, και δεν θα αφαιρέσετε από αυτόν· φυλάξτε τις εντολές Κυρίου του Θεού μας, όσες εγώ σας διατάζω σήμερα. Οι οφθαλμοί σας έχουν δει όλα όσα έκανε ο Κύριος ο Θεός μας στον Βεελφεγώρ, ότι κάθε άνθρωπος που πήγε οπίσω από τον Βεελφεγώρ, τον εξόντωσε ο Κύριος ο Θεός σας από ανάμεσά σας. Εσείς όμως που είστε προσκολλημένοι στον Κύριο, τον Θεό σας, ζείτε όλοι μέχρι σήμερα.

Δείτε, σας έχω δείξει διατάγματα και κρίσεις, καθώς μου διέταξε ο Κύριος, να κάνετε έτσι στη γη στην οποία εσείς εισέρχεστε εκεί για να την κληρονομήσετε. Και θα φυλάξετε και θα τα εφαρμόσετε, γιατί αυτή είναι η σοφία σας και η κατανόησή σας μπροστά σε όλα τα έθνη, όσα ακούσουν όλα αυτά τα διατάγματα, και θα πουν: Ιδού, λαός σοφός και γνώστης, το μεγάλο αυτό έθνος. Διότι ποιο μεγάλο έθνος έχει Θεό που πλησιάζει σε αυτούς, όπως ο Κύριος ο Θεός μας σε όλα όσα τον επικαλούμεθα; Και ποιο μεγάλο έθνος έχει δικαιώματα και δίκαια κρίματα σύμφωνα με όλο αυτόν τον νόμο, τον οποίο εγώ δίνω μπροστά σας σήμερα;

Πρόσεχε στον εαυτό σου και φύλαξε την ψυχή σου πολύ, μην ξεχάσεις όλα τα λόγια που έχουν δει τα μάτια σου, και ας μην απομακρυνθούν από την καρδιά σου όλες τις ημέρες της ζωής σου, και θα διδάξεις τους γιους σου και τους γιους των γιών σου, την ημέρα που στάθηκες ενώπιον Κυρίου του Θεού μας στο Χωρήβ την ημέρα της συνάξεως, όταν είπε Ο Κύριος πρὸς ἐμένα: Σύναξε πρὸς ἐμένα τὸν λαόν, καὶ ἃς ἀκούσουν τὰ λόγια μου, ὥστε νὰ μάθουν νὰ φοβοῦνται ἐμένα ὅλες τὶς ἡμέρες ποὺ αὐτοὶ ζοῦν ἐπάνω στὴ γῆ, καὶ θὰ διδάξουν τοὺς υἱοὺς των. Και πλησιάσατε

και σταθήκατε κάτω από το βουνό, και το βουνό καιγόταν με φωτιά μέχρι τον ουρανό· σκοτάδι, ζόφος, θύελλα. Και ελάλησε ο Κύριος προς εσάς εκ μέσου του πυρός φωνήν ρημάτων, την οποίαν εσείς ηκούσατε, και ομοίωμα δεν είδατε, αλλά μόνον φωνήν, Και σας ανήγγειλε τη διαθήκη του, την οποία σας διέταξε να τηρήσετε, τα δέκα λόγια, και τα έγραψε σε δύο λίθινες πλάκες.

Και σε μένα διέταξε ο Κύριος εκείνον τον καιρό να σας διδάξω διατάγματα και κρίσεις, για να τα εφαρμόσετε στη γη στην οποία μπαίνετε για να την κληρονομήσετε. Και θα φυλάξετε πολύ τις ψυχές σας, γιατί δεν είδατε καμία μορφή την ημέρα που μίλησε ο Κύριος προς εσάς στο Χωρήβ, στο όρος, από μέσα από τη φωτιά. Μη ανομήσετε και ποιήσετε για τον εαυτό σας γλυπτό ομοίωμα, καμία εικόνα ομοίωμα αρσενικού ή θηλυκού, ομοίωμα κάθε ζώου που υπάρχει επί της γης, ομοίωμα κάθε φτερωτού πτηνού που πετάει κάτω από τον ουρανό, ομοίωμα κάθε ερπετού που έρπει επί της γης, ομοίωμα κάθε ιχθύος, όσα είναι στα ύδατα υποκάτω της γης. Και μην, αναβλέψας στον ουρανό και ιδών τον ήλιο και την σελήνη και τους αστέρες και όλον τον κόσμο του ουρανού, πλανηθείς, προσκυνήσεις αυτά και λατρεύσεις αυτά, τα οποία ο Κύριος ο Θεός σου απένειμε σε όλα τα έθνη που είναι υποκάτω του ουρανού. Εσάς όμως σας πήρε ο Θεός και σας έβγαλε από τη γη της Αιγύπτου, από το σιδερένιο καμίνι, από την Αίγυπτο, για να είστε δικός του λαός κληρονομιά, όπως σήμερα.

Και ο Κύριος ο Θεός θύμωσε με μένα εξαιτίας των λεγομένων από εσάς, και ορκίστηκε ότι δεν θα διαβώ αυτόν τον Ιορδάνη, και ότι δεν θα εισέλθω στη γη, την οποία ο Κύριος ο Θεός σου δίνει σε εσένα ως κληρονομιά. Εγώ γαρ πεθαίνω σε αυτή τη γη, και δεν διασχίζω αυτόν τον Ιορδάνη, εσείς όμως διασχίζετε, και θα κληρονομήσετε αυτή την καλή γη. Προσέχετε, μην ξεχάσετε τη διαθήκη Κυρίου του Θεού μας, την οποία έκανε μαζί σας, και

παρανομήσετε και κάνετε για τους εαυτούς σας γλυπτό ομοίωμα όλων όσων σας διέταξε Κύριος ο Θεός σας. Διότι Κύριος ο Θεός σου είναι φωτιά που καταναλώνει, Θεός ζηλιάρης.

Εάν δε γεννήσεις γιους και γιους των γιών σου, και χρονίσετε επί της γης, και ανομήσετε, και ποιήσετε γλυπτό ομοίωμα παντός, και ποιήσετε το πονηρό ενώπιον του Κυρίου Θεού σας να προκαλέσετε αυτόν, μαρτυρώ σε εσάς σήμερα τον ουρανό και τη γη, ότι με καταστροφή θα χαθείτε από τη γη, στην οποία εσείς διαβαίνετε τον Ιορδάνη εκεί για να κληρονομήσετε, δεν θα ζήσετε πολλές ημέρες επάνω σε αυτήν, αλλά με εξολόθρευση θα εξολοθρευτείτε. Και θα διασκορπίσει ο Κύριος εσάς σε όλα τα έθνη, και θα μείνετε λίγοι στον αριθμό σε όλα τα έθνη στα οποία θα σας φέρει ο Κύριος. Και θα λατρεύσετε εκεί άλλους θεούς, έργα χειρών ανθρώπων, ξύλα και λίθους, οι δεν θα δουν, ούτε μη ακούσουν, ούτε μη φάγουν, ούτε μη οσφρανθούν. Και θα ζητήσετε εκεί τον Κύριο, τον Θεό σας, και θα τον βρείτε όταν τον αναζητήσετε με όλη σας την καρδιά και με όλη σας την ψυχή στη θλίψη σας. Και θα σε βρουν όλα αυτά τα λόγια στις έσχατες ημέρες, και θα επιστρέψεις προς τον Κύριο τον Θεό σου, και θα ακούσεις τη φωνή του, Διότι ο Κύριος ο Θεός σου είναι Θεός οικτίρμων, δεν θα σε εγκαταλείψει, ούτε θα σε καταστρέψει, δεν θα λησμονήσει τη διαθήκη των πατέρων σου, την οποία ο Κύριος όμοσε σε αυτούς.

Ερωτήστε για τις προηγούμενες ημέρες που έγιναν πριν από εσάς, από της ημέρας που ο Θεός έκτισε τον άνθρωπο επί της γης, και από το ένα άκρο του ουρανού έως το άλλο άκρο του ουρανού, αν έγινε κάτι σύμφωνα με αυτό το μεγάλο γεγονός, αν έχει ακουστεί κάτι τέτοιο, αν έχει ακούσει κανένα έθνος φωνή Θεού ζώντος που λαλεί εκ μέσου του πυρός, με τον τρόπο που άκουσες εσύ και έζησες. Αν δοκίμασε ο Θεός εισελθών να λάβει για τον

εαυτό του έθνος από μέσου έθνους με δοκιμασία, και με σημεία, και με τέρατα, και με πόλεμο, και με χέρι δυνατό, και με βραχίονα υψηλό, και με οράματα μεγάλα, σύμφωνα με όλα όσα έκανε Κύριος ο Θεός μας στην Αίγυπτο ενώπιόν σου που έβλεπες, Όστε να γνωρίσεις ότι ο Κύριος ο Θεός σου, αυτός είναι Θεός, και δεν υπάρχει άλλος εκτός από αυτόν. Από τον ουρανό ακούστηκε η φωνή του για να σε διδάξει, και επάνω στη γη σου έδειξε τη μεγάλη φωτιά του, και τα λόγια του άκουσες από μέσα από τη φωτιά.

Επειδή αγάπησε τους πατέρες σου, εξέλεξε εσάς, τους απογόνους τους, και σε έβγαλε ο ίδιος από την Αίγυπτο με τη μεγάλη δύναμή του. να καταστρέψει έθνη μεγάλα και ισχυρότερα από σένα μπροστά από το πρόσωπό σου, να σε εισαγάγει για να σου δώσει τη γη τους να την κληρονομήσεις, καθώς έχεις σήμερα.

Καὶ θα γνωρίσεις σήμερα, καὶ θα επιστρέψεις με τη διανοία σου, ὅτι ο Κύριος ο Θεός σου, αὐτός είναι ο Θεός στον οὐρανὸ ψηλά καὶ επάνω στη γῆ κάτω, καὶ δεν υπάρχει άλλος εκτός από αὐτόν. Και φυλάξτε τις εντολές του και τα δικαιώματά του, ὅσα εγὼ σου προστάζω σήμερα, ὥστε να σου πάει καλά και στους γιους σου μετὰ από σένα, ὥστε να ζήσετε πολλά χρόνια ἐπὶ της γης, την οποία Κύριος ο Θεός σου σου δίνει ὅλες τις ημέρες. Τότε ο Μωυσής διαχώρισε τρεις πόλεις πέραν του Ιορδάνη από την ανατολή του ηλίου. Να φύγει ἐκεῖ ο φονιάς που θα φονεύσει τον πλησίον χωρίς να το γνωρίζει, και αὐτός χωρίς να τον μισεί από χθες και προχθές, και θα καταφύγει σε μία από αυτές τις πόλεις, και θα ζήσει. την Βοσόρ στην έρημο, στη γη της πεδιάδας, στον Ρουβήν, και την Ραμώθ στη Γαλαάδ, στον Γαδδί, και τη Γαυλών στη Βασάν, στον Μανασσή.

Αυτός είναι ο νόμος τον οποίο έθεσε ο Μωυσής ενώπιον των υιών του Ισραήλ. Αυτά είναι τα μαρτύρια, τα δικαιώματα και τα κρίματα, όσα ελάλησε ο Μωυσής στους υιούς του Ισραήλ, αφού εξήλθαν από τη γη της Αιγύπτου. Στο πέραν του Ιορδάνου, σε φάραγγα, κοντά στον οίκο Φογώρ, στη γη Σηών βασιλέως των Αμορραίων, ο οποίος κατοικούσε στην Εσεβών, τον οποίον επάταξε ο Μωυσής και οι υιοί του Ισραήλ, αφού εξήλθαν από τη γη της Αιγύπτου. Και κληρονόμησαν τη γη του, και τη γη του Ωγ βασιλιά της Βασάν, δύο βασιλέων των Αμορραίων, οι ήταν πέραν του Ιορδάνου κατά ανατολάς ηλίου. από την Αροήρ, η οποία είναι επί του χείλους του χειμάρρου Αρνών, και επί του όρους του Σηών, το οποίο είναι το Αερμών, Όλη την Αραβά πέραν του Ιορδάνου κατά ανατολάς ηλίου, υπό την Ασηδώθ την λαξευτήν.

5

Και κάλεσε ο Μωυσής όλο τον Ισραήλ, και είπε προς αυτούς, άκουσε Ισραήλ τα δικαιώματα και τα κρίματα, όσα εγώ λαλώ στα αυτιά σας σε αυτή την ημέρα, και θα τα μάθετε, και θα φυλάξετε να τα κάνετε. Ο Κύριος ο Θεός σας έκανε διαθήκη μαζί σας στο Χωρήβ. Όχι στους πατέρες σας έκανε ο Κύριος τη διαθήκη αυτή, αλλά προς εσάς, εσείς που είστε εδώ όλοι ζωντανοί σήμερα. Πρόσωπο με πρόσωπο μίλησε ο Κύριος προς εσάς στο όρος, μέσα από τη φωτιά. Και εγώ στεκόμουν ανάμεσα στον Κύριο και σε σας εκείνον τον καιρό για να σας αναγγείλω τα λόγια του Κυρίου, επειδή φοβηθήκατε από το πρόσωπο της φωτιάς και δεν ανεβήκατε στο βουνό, λέγοντας Εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σου, ο οποίος σε έβγαλε από τη γη της Αιγύπτου, από τον οίκο της δουλείας.

Δεν θα έχεις άλλους θεούς εκτός από εμένα.

Δεν θα κάνεις για τον εαυτό σου είδωλο, ούτε ομοίωμα όλων όσων είναι στον ουρανό επάνω, και όσων είναι στη γη κάτω, και όσων είναι στα νερά κάτω από τη γη. Δεν θα προσκυνήσεις σε αυτά, ούτε θα λατρεύσεις σε αυτά, γιατί εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σου, Θεός ζηλιάρης, που αποδίδω τις αμαρτίες των πατέρων στα τέκνα, στην τρίτη και τετάρτη γενεά, σε αυτούς που με μισούν. και κάνοντας έλεος σε χιλιάδες, σε αυτούς που με αγαπούν και σε αυτούς που φυλάσσουν τις εντολές μου. Δεν θα λάβεις το όνομα Κυρίου του Θεού σου επί ματαίω, διότι δεν θα αθωώσει ο Κύριος ο Θεός σου εκείνον που λαμβάνει το όνομά του επί ματαίω.

Φύλαξε την ημέρα των σαββάτων για να την αγιάζεις, με τον τρόπο που σου εντείλατο ο Κύριος ο Θεός σου. Έξι ημέρες εργάζεσαι και θα κάνεις όλες τις εργασίες σου. Τη δε ημέρα τη εβδόμη, σάββατα Κυρίου του Θεού σου, δεν θα κάνεις σε αυτήν κανένα έργο, ούτε εσύ, ούτε ο γιος σου, ούτε η κόρη σου, ούτε ο δούλος σου, ούτε η δούλη σου, ούτε το βόδι σου, ούτε το υποζύγιό σου, ούτε κανένα κτήνος σου, ούτε ο προσήλυτος που διαμένει ανάμεσά σου, ώστε να αναπαυθεί ο δούλος σου και η δούλη σου και το υποζύγιό σου, όπως και εσύ. Και θα θυμηθείς ότι οικέτης ήσουν στη γη της Αιγύπτου, και σε εξήγαγε ο Κύριος ο Θεός σου από εκεί με χέρι κραταιό και με βραχίονα υψηλό· γι αυτό σου συνέταξε ο Κύριος ο Θεός σου να φυλάσσεις την ημέρα των σαββάτων και να την αγιάζεις. Τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου, με τον τρόπο που σου εντείλατο ο Κύριος ο Θεός σου, ώστε να σου πηγαίνει καλά και ώστε να ζήσεις πολλά χρόνια επάνω στη γη που ο Κύριος ο Θεός σου σου δίνει. Δεν θα φονεύσεις. Δεν θα μοιχεύσεις. Δεν θα κλέψεις. Δεν θα ψευδομαρτυρήσεις εναντίον του πλησίον σου με ψευδή μαρτυρία. Δεν θα επιθυμήσεις τη γυναίκα του πλησίον σου, δεν θα επιθυμήσεις το σπίτι του πλησίον σου, ούτε τον αγρό του, ούτε το παιδί του, ούτε την

υπηρέτριά του, ούτε το βόδι του, ούτε το υποζύγιό του, ούτε κανένα ζώο του, ούτε όλα όσα ανήκουν στον πλησίον σου.

Αυτά τα λόγια μίλησε ο Κύριος προς όλη τη συναγωγή σας στο όρος, εκ μέσου της φωτιάς, σκότος, γνόφος, θύελλα, φωνή μεγάλη, και δεν πρόσθεσε. Και τα έγραψε επάνω σε δύο λίθινες πλάκες, και τις έδωσε σε μένα. Και έγινε ως ακούσατε τη φωνή από μέσα από τη φωτιά, και το βουνό καιγόταν με φωτιά, και ήρθατε προς εμένα όλοι οι ηγούμενοι των φυλών σας, και η γερουσία σας. Και λέγατε: Ιδού, ο Κύριος ο Θεός μας μας έδειξε τη δόξα του, και ακούσαμε τη φωνή του από μέσα από τη φωτιά. Σε αυτή την ημέρα είδαμε ότι ο Θεός θα μιλήσει στον άνθρωπο, και θα ζήσει. Και τώρα μη πεθάνουμε, γιατί θα μας καταναλώσει αυτή η μεγάλη φωτιά, εάν εμείς προσθέσουμε να ακούσουμε ακόμη τη φωνή Κυρίου του Θεού μας, και θα πεθάνουμε. Διότι ποια σάρκα, η οποία άκουσε τη φωνή του ζώντος Θεού που μιλούσε μέσα από τη φωτιά, όπως εμείς, θα ζήσει; Πλησίασε εσύ και άκουσε όλα όσα θα πει ο Κύριος ο Θεός μας, και εσύ θα μας μιλήσεις όλα όσα θα σου πει ο Κύριος ο Θεός μας, και εμείς θα ακούσουμε και θα τα κάνουμε.

Και άκουσε ο Κύριος τη φωνή των λόγων σας που μιλούσατε προς εμένα, και είπε ο Κύριος προς εμένα, άκουσα τη φωνή των λόγων του λαού αυτού όσα μίλησαν προς εμένα, ορθώς όλα όσα μίλησαν. Ποιος θα δώσει να είναι έτσι η καρδιά τους μέσα τους, ώστε να με φοβούνται και να φυλάσσουν όλες τις εντολές μου όλες τις ημέρες, ώστε να είναι καλά σε αυτούς και στους γιους τους για πάντα; Πηγαίνετε, τους είπα, γυρίστε στα σπίτια σας. Εσύ όμως στάσου εδώ μαζί μου, και θα σου πω τις εντολές και τα διατάγματα και τις κρίσεις όσες θα τους διδάξεις, και ας τις εφαρμόσουν έτσι στη γη την οποία εγώ τους δίνω ως κληρονομιά. Και θα φυλάξετε να κάνετε με τον τρόπο που σου εντέλλεται ο

Κύριος, ο Θεός σου· δεν θα εκκλίνετε ούτε προς τα δεξιά ούτε προς τα αριστερά. Κατά όλη την οδό που σου διέταξε ο Κύριος ο Θεός σου να πορεύεσαι σε αυτήν, ώστε να σε αναπαύσει και να είναι καλά σε σένα, και να ζήσετε πολλά χρόνια επί της γης που θα κληρονομήσετε.

6

Και αυτές οι εντολές και τα δικαιώματα και τα κρίματα, όσα ο Κύριος ο Θεός ημών εντείλατο να σας διδάξω να κάνετε έτσι στη γη, στην οποία εσείς εισέρχεσθε εκεί για να την κληρονομήσετε. Για να φοβάστε τον Κύριο, τον Θεό σας, να φυλάσσετε όλα τα δικαιώματά του και τις εντολές του, τις οποίες εγώ σου διατάζω σήμερα, εσύ και οι γιοι σου και οι γιοι των γιών σου, όλες τις ημέρες της ζωής σου, για να ζήσετε μακροήμερα.

Και άκουσε, Ισραήλ, και φύλαξε να κάνεις, ώστε να είναι καλά σε σένα, και ίνα πολλαπλασιαστείτε πάρα πολύ, καθώς ελάλησε Κύριος ο Θεός των πατέρων σου να δώσει σε σένα γη που ρέει γάλα και μέλι. Και αυτά τα δικαιώματα και τα κρίματα, όσα εντείλατο ο Κύριος στους υιούς του Ισραήλ στην έρημο, αφού βγήκαν από τη γη της Αιγύπτου. Άκουε Ισραήλ, ο Κύριος ο Θεός μας, ο Κύριος είναι ένας. Και θα αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου από όλη τη διάνοιά σου, και από όλη την ψυχή σου, και από όλη τη δύναμή σου. Και θα είναι τα λόγια αυτά, όσα εγώ σου προστάζω σήμερα, στην καρδιά σου και στην ψυχή σου. Και θα διδάξεις αυτά στους υιούς σου, και θα μιλάς γι αυτά καθόμνος στο σπίτι, και περπατώντας στον δρόμο, και πλαγιάζοντας, και σηκώνομενος. Και θα δέσεις αυτά ως σημείο επί της χειρός σου, και θα είναι ασάλευτο προ οφθαλμών σου. Και θα τα γράψετε πάνω στα παραστάδια των σπιτιών σας και των πυλών σας.

Και θα είναι όταν σε εισαγάγει ο Κύριος ο Θεός σου στη γη την οποία ώμοσε στους πατέρες σου, στον Αβραάμ, και στον Ισαάκ, και στον Ιακώβ, να σου δώσει πόλεις μεγάλες και καλές τις οποίες δεν έχτισες, σπίτια γεμάτα με όλα τα αγαθά, τα οποία δεν γέμισες εσύ, λάκκους λαξευμένους, τους οποίους δεν έσκαψες εσύ, αμπελώνες και ελαιώνες, τους οποίους δεν φύτευες εσύ, και αφού φας και χορτάσεις, πρόσεχε στον εαυτό σου μήπως ξεχάσεις Κυρίου του Θεού σου, που σε έβγαλε από τη γη της Αιγύπτου, από τον οίκο της δουλείας. Κύριον τον Θεό σου θα φοβηθείς, και μόνο σε αυτόν θα λατρεύσεις, και σε αυτόν θα προσκολληθείς, και στο όνομά του θα ορκιστείς.

Μην πορεύεσθε πίσω από άλλους θεούς, από τους θεούς των εθνών που βρίσκονται γύρω σας. ότι ο Θεός ζηλωτής, Κύριος ο Θεός σου, είναι μέσα σου, μήπως οργισθεί με θυμό ο Κύριος ο Θεός σου εναντίον σου και σε εξολοθρεύσει από το πρόσωπο της γης.

Δεν θα δοκιμάσεις Κύριον τον Θεόν σου, με τον τρόπο που τον δοκιμάσατε στον πειρασμό. Φυλάσσοντας θα φυλάξεις τις εντολές Κυρίου του Θεού σου, τα μαρτύρια και τα δικαιώματα, όσα σου εντείλατο. Και θα κάνεις το ευάρεστο και το καλό ενώπιον Κυρίου του Θεού σου, ώστε να σου πάει καλά, και να εισέλθεις και να κληρονομήσεις την καλή γη, την οποία ώμοσε ο Κύριος στους πατέρες σας, να διώξει όλους τους εχθρούς σου μπροστά σου, όπως μίλησε ο Κύριος.

Και θα είναι όταν σε ρωτήσει ο γιος σου αύριο, λέγοντας, Τι είναι τα μαρτύρια, και τα δικαιώματα και τα κρίματα, όσα εντείλατο Κύριος ο Θεός μας σε μας; Και θα πεις στον υιό σου, οικέται ήμασταν του Φαραώ στη γη της Αιγύπτου, και μας εξήγαγε ο Κύριος από εκεί με χέρι κραταίο, και με βραχίονα

υψηλό. Και έδωσε ο Κύριος σημεία και τέρατα μεγάλα και πονηρά στην Αίγυπτο, στον Φαραώ και στο σπίτι του ενώπιόν μας Και μας έβγαλε από εκεί για να μας δώσει αυτή τη γη, την οποία ώμοσε να δώσει στους πατέρες μας. Και μας εντειλατο ο Κυριος να κανουμε ολα αυτα τα δικαιωματα, να φοβομαστε τον Κυριο τον Θεο μας, ινα ειναι καλα σε μας ολες τις ημερες, ινα ζουμε οπως και σημερα. Και θα έχουμε έλεος, εάν φυλάσσουμε να εκτελούμε όλες αυτές τις εντολές ενώπιον Κυρίου του Θεού μας, καθώς μας διέταξε.

7

Εάν δε εισάγει σε Κύριος ο Θεός σου στη γη, στην οποία εισπορεύεσαι εκεί για να κληρονομήσεις αυτήν, και εξάρει έθνη μεγάλα από μπροστά σου, τον Χετταίο και Γεργεσαίο και Αμορραίο και Χαναναίο και Φερεζαίο και Ευαίο και Ιεβουσαίο, επτά έθνη πολλά και ισχυρότερα από εσάς, Και θα παραδώσει αυτούς ο Κύριος ο Θεός σου στα χέρια σου, και θα τους χτυπήσεις, με αφανισμό θα τους αφανίσεις, δεν θα κάνεις μαζί τους διαθήκη, ούτε θα τους ελεήσεις. Ούτε θα συμπεθεριάσετε με αυτούς· την κόρη σου δεν θα δώσεις στον γιο του, και την κόρη του δεν θα πάρεις για τον γιο σου. Θα αποστήσει γαρ τον υιό σου από εμένα, και θα λατρεύσει άλλους θεούς, και θα οργιστεί με θυμό ο Κύριος εναντίον σας, και θα σε εξολοθρεύσει γρήγορα. Αλλά έτσι θα κάνετε σε αυτούς· τους βωμούς τους θα κατεδαφίσετε, και τις στήλες τους θα συντρίψετε, και τα άλση τους θα κόψετε, και τα γλυπτά των θεών τους θα κατακαύσετε με φωτιά. Διότι λαός άγιος είσαι στον Κύριο τον Θεό σου, και εσένα προέλεξε ο Κύριος ο Θεός σου να είσαι γι αυτόν λαός περιούσιος από όλα τα έθνη που υπάρχουν επί προσώπου της γης.

Όχι επειδή είστε πολυάριθμοι από όλα τα έθνη προτίμησε ο Κύριος εσάς και σας εξέλεξε ο Κύριος, διότι εσείς είστε

ολιγάριθμοι από όλα τα έθνη. Αλλά επειδή ο Κύριος σας αγαπά και διατηρεί τον όρκο που ώμοσε στους πατέρες σας, ο Κύριος σας έβγαλε με χέρι κραταιό, και ο Κύριος σε λύτρωσε από οίκο δουλείας, από το χέρι του Φαραώ βασιλιά της Αιγύπτου. Και θα γνωρίσεις ότι Κύριος ο Θεός σου, αυτός είναι Θεός, Θεός πιστός, ο οποίος φυλάσσει τη διαθήκη και το έλεος σε αυτούς που τον αγαπούν και σε αυτούς που φυλάσσουν τις εντολές του για χιλιάδες γενεές. Και ανταποδίδοντας στους μισούντες κατά πρόσωπο για να τους εξολοθρεύσει, και δεν θα βραδύνει στους μισούντες, κατά πρόσωπο θα τους ανταποδώσει.

Και θα φυλάξεις τις εντολές, τα δικαιώματα και τα κρίματα αυτά, όσα εγώ σου διατάζω σήμερα να κάνεις. Και θα είναι όταν ακούσετε αυτά τα δικαιώματα, και τα φυλάξετε και τα εφαρμόσετε, τότε ο Κύριος ο Θεός σου θα διαφυλάξει για σένα τη διαθήκη και το έλεος, που ώμοσε στους πατέρες σας. Και θα σε αγαπήσει, και θα σε ευλογήσει, και θα σε πληθύνει, και θα ευλογήσει τα έγγονα της κοιλίας σου, και τον καρπό της γης σου, τον σίτο σου, και τον οίνο σου, και το έλαιό σου, τα βουκόλια των βοών σου, και τα ποίμνια των προβάτων σου επί της γης, την οποία ώμοσε ο Κύριος στους πατέρες σου να σου δώσει. Ευλογημένος θα είσαι από όλα τα έθνη· δεν θα υπάρχει ανάμεσά σας άγονος ούτε στείρα, και ούτε στα κτήνη σου. Και θα αφαιρέσει Κύριος ο Θεός σου από εσένα κάθε ασθένεια, και όλες τις κακές ασθένειες της Αιγύπτου, τις οποίες έχεις δει και όσες έχεις γνωρίσει, δεν θα τις επιβάλει σε εσένα, αλλά θα τις επιβάλει σε όλους αυτούς που σε μισούν.

Και θα φας όλα τα λάφυρα των εθνών, τα οποία Κύριος ο Θεός σου δίνει σε σένα. Δεν θα λυπηθεί το μάτι σου επάνω σε αυτούς, και δεν θα λατρεύεις τους θεούς τους, γιατί αυτό είναι παγίδα για σένα.

Εάν όμως πεις στο μυαλό σου ότι πολύ μεγάλο είναι αυτό το έθνος από εμένα, πώς θα μπορέσω να τους εξολοθρεύσω; Δεν θα φοβηθείς αυτούς· θα θυμηθείς όσα έκανε Κύριος ο Θεός σου στον Φαραώ και σε όλους τους Αιγυπτίους, Τις δοκιμασίες τις μεγάλες που είδαν τα μάτια σου, τα σημεία και τα τέρατα εκείνα τα μεγάλα, το χέρι το δυνατό και τον βραχίονα τον υψηλό, όπως σε έβγαλε ο Κύριος ο Θεός σου, έτσι θα κάνει ο Κύριος ο Θεός σας σε όλα τα έθνη που συ φοβάσαι από το πρόσωπό τους. Και τις σφήκες θα αποστείλει Κύριος ο Θεός σου εναντίον τους, έως ότου καταστραφούν οι απομεινάντες και οι κρυμμένοι από εσένα. Δεν θα πληγωθείς από το πρόσωπό τους, διότι Κύριος ο Θεός σου είναι μέσα σου, Θεός μέγας και κραταιός. Και θα καταναλώσει Κύριος ο Θεός σου τα έθνη αυτά από το πρόσωπό σου κατά μικρόν μικρόν· δεν θα μπορέσεις να τα εξαναλώσεις γρήγορα, ώστε να μη γίνει η γη έρημος και να πληθυνθούν εναντίον σου τα άγρια θηρία. Και θα παραδώσει αυτούς ο Κύριος ο Θεός σου στα χέρια σου, και θα τους καταστρέψεις με μεγάλη καταστροφή, έως ότου τους εξολοθρεύσετε. Και θα παραδώσει τους βασιλείς τους στα χέρια σας, και θα καταστρέψετε το όνομά τους από εκείνο τον τόπο· κανείς δεν θα σταθεί απέναντί σου, έως ότου τους εξολοθρεύσεις.

Τα γλυπτά των θεών τους θα τα κάψετε με φωτιά· δεν θα επιθυμήσεις το ασήμι ούτε το χρυσάφι που έχουν πάνω τους, ούτε θα πάρεις κάτι για τον εαυτό σου, μήπως σκοντάψεις εξαιτίας του, διότι είναι βδέλυγμα για τον Κύριο, τον Θεό σου. Και δεν θα φέρεις βδέλυγμα στο σπίτι σου, και θα είσαι κατάρα όπως αυτό· με αποστροφή θα το αποστραφείς, και με βδελυγμία θα το βδελυχθείς, διότι είναι κατάρα.

Όλες τις εντολές που εγώ σας δίνω σήμερα, θα τις φυλάξετε για να τις εκτελέσετε, ώστε να ζήσετε και να πολλαπλασιαστείτε, και να εισέλθετε και να κληρονομήσετε τη γη που ο Κύριος, ο Θεός σας, ώμοσε στους πατέρες σας. Και θα θυμηθείς όλη την οδό που σε οδήγησε Κύριος ο Θεός σου στην έρημο, ώστε να σε ταπεινώσει και να σε δοκιμάσει, και να γίνουν γνωστά όσα είναι στην καρδιά σου, αν θα φυλάξεις τις εντολές του ή όχι. Και σε ταλαιπώρησε, και σε πείνασε, και σε τάισε το μάννα, το οποίο δεν γνώριζαν οι πατέρες σου, για να σου αναγγείλει ότι δεν θα ζήσει ο άνθρωπος μόνο με ψωμί, αλλά με κάθε λόγο που εκπορεύεται διά στόματος Θεού θα ζήσει ο άνθρωπος. Τα ρούχα σου δεν παλαιώσαν, τα υποδήματά σου δεν φθάρηκαν, τα πόδια σου δεν σχηματίσαν κάλους, ιδού, σαράντα χρόνια.

Και θα γνωρίσεις στην καρδιά σου, ότι όπως κάποιος άνθρωπος παιδεύει τον γιο του, έτσι Κύριος ο Θεός σου θα σε παιδεύσει. Και θα φυλάξεις τις εντολές Κυρίου του Θεού σου, να πορεύεσαι στους δρόμους του και να φοβάσαι αυτόν.

Ο Κύριος ο Θεός σου θα σε φέρει σε μια καλή και μεγάλη γη, όπου υπάρχουν χείμαρροι υδάτων και πηγές από τα βάθη που αναβλύζουν μέσα από τις πεδιάδες και τα βουνά. Γη σιταριού και κριθαριού, αμπέλια, συκιές, ροδιές, γη ελιάς, ελαίου και μελιού. Γη επί της οποίας δεν θα φας με πτωχεία τον άρτο σου, και δεν θα στερηθείς επ αυτής τίποτα, γη της οποίας οι λίθοι είναι σίδηρος, και από τα όρη της θα εξορύξεις χαλκό.

Και θα φας και θα χορτάσεις, και θα ευλογήσεις Κύριο τον Θεό σου επί της γης της αγαθής, την οποία σου έδωσε. Πρόσεχε στον εαυτό σου, μην ξεχάσεις τον Κύριο τον Θεό σου και παραλείψεις να φυλάξεις τις εντολές του, τα κρίματα και τα δικαιώματα του, όσα εγώ σου εντέλλομαι σήμερα. Μήπως αφού

φας και χορτάσεις, και αφού χτίσεις καλά σπίτια και κατοικήσεις σε αυτά, Και όταν πληθυνθούν σε σένα τα βόδια σου και τα πρόβατά σου, και πληθυνθεί σε σένα το αργύριο και ο χρυσός, και πληθυνθούν σε σένα όλα όσα θα έχεις υψωθείς στην καρδιά σου, και ξεχάσεις Κύριον τον Θεό σου, που σε έβγαλε από τη γη της Αιγύπτου, από τον οίκο της δουλείας, αυτού που σε οδήγησε μέσα από την μεγάλη και φοβερή εκείνη έρημο, όπου υπήρχε όφιος που δαγκώνει και σκορπιός και δίψα, όπου δεν υπήρχε νερό, αυτού που έβγαλε για σένα πηγή νερού από απότομο βράχο, του ταΐσαντός σε το μάννα στην έρημο, το οποίο δεν ήξερες εσύ και δεν ήξεραν οι πατέρες σου, για να σε ταπεινώσει και να σε δοκιμάσει και να σε ευεργετήσει στις έσχατες ημέρες σου. Μη πεις στην καρδιά σου ότι η δική μου ισχύς και το κράτος του χεριού μου μου έδωσε αυτή τη μεγάλη δύναμη. Και θα θυμηθείς τον Κύριο τον Θεό σου, ότι αυτός σου δίνει ισχύ να κάνεις δύναμη, και ώστε να στήσει τη διαθήκη του που ώμοσε ο Κύριος στους πατέρες σου, όπως σήμερα.

Και θα συμβεί, εάν ξεχάσεις εντελώς τον Κύριο τον Θεό σου και πορευτείς πίσω από άλλους θεούς και τους λατρεύσεις και τους προσκυνήσεις, μαρτυρώ σε εσάς σήμερα τον ουρανό και τη γη, ότι θα χαθείτε με απώλεια. Όπως και τα υπόλοιπα έθνη όσα ο Κύριος ο Θεός καταστρέφει μπροστά σας, έτσι θα καταστραφείτε, επειδή δεν ακούσατε τη φωνή του Κυρίου του Θεού σας.

9

Άκουε Ισραήλ, συ διαβαίνεις σήμερα τον Ιορδάνη για να εισέλθεις να κληρονομήσεις έθνη μεγάλα και ισχυρότερα μάλλον ή υμείς, πόλεις μεγάλες και τειχισμένες έως του ουρανού. Ένα λαό μεγάλο και πολυάριθμο και ψηλό, τους γιους του Ενάκ, τους οποίους εσύ ξέρεις, και εσύ έχεις ακούσει: Ποιος θα αντισταθεί

μπροστά στους γιους του Ενάκ; Και θα γνωρίσεις σήμερα, ότι Κύριος ο Θεός σου αυτός θα προπορευθεί μπροστά από το πρόσωπό σου· πυρ καταναλίσκον είναι, αυτός θα εξολοθρεύσει αυτούς, και αυτός θα τους αποστρέψει από το πρόσωπό σου, και θα τους απολέσει εν ταχεί, καθάπερ σου είπε ο Κύριος. Μη πεις στην καρδιά σου, όταν ο Κύριος ο Θεός σου καταστρέψει τα έθνη αυτά μπροστά σου, λέγοντας: Εξαιτίας της δικαιοσύνης μου με έφερε ο Κύριος να κληρονομήσω αυτή την καλή γη. Όχι διά την δικαιοσύνη σου, ούτε διά την οσιότητα της καρδιάς σου συ εισπορεύεσαι να κληρονομήσεις την γη τους, αλλά διά την ασέβεια των εθνών αυτών ο Κύριος θα εξολοθρεύσει αυτούς από μπροστά σου, και για να στήσει την διαθήκη, την οποία ώμοσε ο Κύριος στους πατέρας μας, τον Αβραάμ και τον Ισαάκ και τον Ιακώβ.

Και θα γνωρίσεις σήμερα ότι όχι εξαιτίας των δικαιοσυνών σου ο Κύριος ο Θεός σου σου δίνει αυτή την καλή γη να κληρονομήσεις, αλλά επειδή είσαι λαός σκληροτράχηλος. Θυμήσου, μην ξεχάσεις όσα παρώργισες τον Κύριο, τον Θεό σου, στην έρημο, από την ημέρα που βγήκατε από την Αίγυπτο και ήρθατε σε αυτόν τον τόπο, συνεχίζατε να απειθείτε στον Κύριο.

Και στο Χωρήβ παρωξύνατε τον Κύριον, και θύμωσε ο Κύριος εναντίον σας για να σας εξολοθρεύσει, Καθώς ανέβαινα στο όρος για να λάβω τις πλάκες τις λίθινες, πλάκες της διαθήκης που έθεσε ο Κύριος προς εσάς, και έμεινα στο όρος σαράντα ημέρες και σαράντα νύχτες, ψωμί δεν έφαγα και νερό δεν ήπια. Και έδωσε σε μένα ο Κύριος τις δύο πλάκες τις λίθινες γραμμένες με το δάχτυλο του Θεού, και επάνω σε αυτές ήταν γραμμένοι όλοι οι λόγοι που μίλησε ο Κύριος προς εσάς στο όρος την ημέρα της εκκλησίας. Και έγινε μετά από σαράντα ημέρες και σαράντα νύχτες, ο Κύριος μου έδωσε τις δύο πέτρινες πλάκες, πλάκες της διαθήκης. Και είπε ο

Κύριος προς εμέ: Σήκω, κατέβα γρήγορα από εδώ, διότι παράνομησε ο λαός σου, τον οποίο έβγαλες από τη γη της Αιγύπτου· παρέβησαν γρήγορα από την οδό που τους διάταξα, και έφτιαξαν για τον εαυτό τους χωνευτό είδωλο.

Και είπε ο Κύριος προς εμένα: Έχω μιλήσει προς εσένα μια και δύο φορές λέγοντας: Έχω δει τον λαό αυτόν, και ιδού είναι λαός σκληροτράχηλος. Και τώρα άφησέ με να τους καταστρέψω, και θα εξαλείψω το όνομά τους από κάτω από τον ουρανό, και θα σε κάνω έθνος μεγάλο και ισχυρό, πολύ περισσότερο από αυτό. Και αφού επέστρεψα, κατέβηκα από το όρος, και το όρος καιγόταν με φωτιά μέχρι τον ουρανό, και οι δύο πλάκες των μαρτυρίων ήταν στα δύο χέρια μου. Και βλέποντας ότι αμαρτήσατε ενώπιον Κυρίου του Θεού σας, και κάνετε για τον εαυτό σας χωνευτό είδωλο, και παρεκκλίνετε από την οδό που ο Κύριος σας είχε διατάξει να ακολουθήσετε, Και αφού έπιασα τις δύο πλάκες, τις έριξα από τα δύο χέρια μου και τις συνέτριψα μπροστά σας. Και εδεήθην εναντίον του Κυρίου για δεύτερη φορά, καθάπερ και την πρώτη φορά, σαράντα ημέρες και σαράντα νύκτες· άρτον δεν έφαγα και νερό δεν ήπια, για όλες τις αμαρτίες σας που αμαρτήσατε κάνοντας το πονηρό εναντίον του Κυρίου του Θεού, ώστε να τον παροξύνετε. Και είμαι έκφοβος εξαιτίας του θυμού και της οργής, διότι παροξύνθηκε ο Κύριος εναντίον σας για να σας εξολοθρεύσει, και άκουσε ο Κύριος εμένα και σε αυτόν τον καιρό. Και επί τον Ααρών θύμωσε για να τον εξολοθρεύσει, και προσευχήθηκα και για τον Ααρών εκείνον τον καιρό. Και την αμαρτία σας που κάνετε, τον μόσχο, τον πήρα και τον έκαψα στη φωτιά, και τον έθλιψα συντρίβοντάς τον πολύ μέχρι έγινε λεπτός, και έγινε σαν σκόνη, και έριξα τη σκόνη στον χείμαρρο που κατέβαινε από το βουνό.

Και στον εμπυρισμό, και στον πειρασμό, και στα μνήματα της επιθυμίας παροξύνετε τον Κύριον. Και όταν ο Κύριος σας έστειλε από την Κάδης Βαρνή, λέγοντας, ανεβείτε και κληρονομήστε τη γη που σας δίνω, εσείς δεν υπακούσατε στο λόγο του Κυρίου του Θεού σας, και δεν πιστέψατε σε αυτόν, και δεν ακούσατε τη φωνή του. Άπειθούσατε στον Κύριο από την ημέρα που έγινε γνωστός σε σας. Και παρακάλεσα ενώπιον του Κυρίου σαράντα ημέρες και σαράντα νύκτες, όσες παρακάλεσα, γιατί ο Κύριος είπε να σας εξολοθρεύσει. Και προσευχήθηκα προς τον Θεό, και είπα: Κύριε, βασιλιά των θεών, μην εξολοθρεύσεις τον λαό σου και την κληρονομιά σου, την οποία λύτρωσες, αυτούς που έβγαλες από τη γη της Αιγύπτου με τη μεγάλη σου δύναμη, και με το κραταιό σου χέρι, και με το υψωμένο σου βραχίονα. Να θυμηθείς τον Αβραάμ και τον Ισαάκ και τον Ιακώβ, τους θεράποντές σου, στους οποίους ορκίστηκες κατά του εαυτού σου· μην κοιτάξεις την σκληρότητα του λαού αυτού, και τις ασέβειες, και τις αμαρτίες τους. Μην πουν οι κάτοικοι της γης από όπου μας έβγαλες, λέγοντας ότι επειδή δεν μπορούσε ο Κύριος να τους εισαγάγει στη γη που τους είπε, και επειδή τους μισούσε, τους έβγαλε στην έρημο για να τους σκοτώσει. Και αυτοί είναι ο λαός σου και η κληρονομιά σου, τους οποίους έβγαλες από τη γη της Αιγύπτου με τη μεγάλη δύναμή σου, και με το κραταιό χέρι σου, και με τον υψωμένο βραχίονά σου.

10

Σε εκείνο τον καιρό είπε ο Κύριος προς εμένα, λάξευσε για τον εαυτό σου δύο λίθινες πλάκες όπως τις πρώτες, και ανέβα προς εμένα στο όρος, και θα κάνεις για τον εαυτό σου ξύλινη κιβωτό. Και θα γράψεις επάνω στις πλάκες τα λόγια, που ήταν στις πρώτες πλάκες που συνέτριψες, και θα τα βάλεις μέσα στην κιβωτό. Και έκανα κιβωτό από άσηπτα ξύλα, και έλαξεψα τις

λίθινες πλάκες όπως οι πρώτες, και ανέβηκα στο βουνό και οι δύο πλάκες ήταν στα χέρια μου. Και έγραψε επάνω στις πλάκες σύμφωνα με τη γραφή την πρώτη τους δέκα λόγους, τους οποίους ελάλησε ο Κύριος προς εσάς στο όρος εκ μέσου του πυρός, και έδωσε αυτές ο Κύριος σε μένα. Και αφού επέστρεψα, κατέβηκα από το όρος, και έβαλα τις πλάκες στην κιβωτό που έκανα, και ήταν εκεί, όπως μου είχε διατάξει ο Κύριος. Και οι υιοί του Ισραήλ αναχώρησαν από τη Βηρώθ των υιών του Ιακείμ Μισαδαϊ· εκεί πέθανε ο Ααρών και εκεί τάφηκε, και ιερατεύσε ο Ελεάζαρ, ο υιός του, στη θέση του. Από εκεί αναχώρησαν προς τη Γαδγάδ, και από τη Γαδγάδ προς την Ετεβαθά, γη χειμάρρων υδάτων.

Σε εκείνο τον καιρό ο Κύριος διέστειλε τη φυλή του Λευί, να σηκώνει την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου, να παρίσταται ενώπιον του Κυρίου, να λειτουργεί και να προσεύχεται στο όνομά του έως της ημέρας αυτής. Διὰ αυτό δεν υπάρχει στους Λευίτες μερίδα και κλήρος ανάμεσα στους αδελφούς τους, ο Κύριος αυτός είναι ο κλήρος τους, καθώς τους είπε. Κι εγώ στεκόμουν στο όρος σαράντα ημέρες και σαράντα νύχτες. Και άκουσε ο Κύριος εμένα και σε τούτο τον καιρό, και δεν ήθελε ο Κύριος να σας εξολοθρεύσει. Και είπε ο Κύριος προς εμέ: Βάδιζε, ξεκίνα μπροστά από τον λαό αυτόν, και ας εισέλθουν και ας κληρονομήσουν τη γη, την οποία ώμοσα στους πατέρες τους να δώσω σε αυτούς.

Και τώρα, Ισραήλ, τι ζητάει ο Κύριος ο Θεός σου από εσένα, παρά μόνο να φοβάσαι τον Κύριο τον Θεό σου, και να πορεύεσαι σε όλους τους δρόμους του, και να τον αγαπάς, και να λατρεύεις τον Κύριο τον Θεό σου με όλη σου την καρδιά, και με όλη σου την ψυχή; να φυλάσσεσθε τις εντολές Κυρίου του Θεού σου και τα δικαιώματά του, όσα εγώ σου προστάζω σήμερα, για να είσαι καλά. Ιδού, του Κυρίου του Θεού σου είναι ο ουρανός και ο ουρανός του ουρανού, η γη και όλα όσα υπάρχουν σε αυτήν. Πλήν

τοὺς πατέρας σας προτίμησε ὁ Κύριος να τοὺς ἀγαπήσει, καὶ ἐξέλεξε τὸ σπέρμα τους μαζί τους, ἐσᾶς, ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη, κατὰ τὴν ἡμέρα αὐτή. Καὶ θα περιτέμετε τὴ σκληροκαρδία σας, καὶ τον τράχηλό σας δεν θα σκληρύνετε. Ὁ Κύριος ὁ Θεός σας, αὐτός εἶναι ὁ Θεός των θεῶν καὶ ὁ Κύριος των κυρίων, ὁ μέγας, ἰσχυρός καὶ φοβερός Θεός, ὁ ὁποῖος δεν κάνει προσωποληψία οὔτε δέχεται δώρα. Κάνοντας κρίση στον ξένο καὶ στον ὀρφανό καὶ στη χήρα, καὶ ἀγαπᾷ τον ξένο γιὰ να του δώσει ψωμί καὶ ρούχο. Καὶ θα ἀγαπήσετε τον προσήλυτο, γιὰτὶ προσήλυτοι ἦσαν στὴ γῆ τῆς Αἰγύπτου.

Θα φοβηθεῖς Κύριον τον Θεό σου, καὶ θα λατρεύσεις αὐτόν, καὶ θα κολληθεῖς πρὸς αὐτόν, καὶ θα ὀρκιστεῖς στο ὄνομά του. Αὐτός εἶναι τὸ καύχημά σου, καὶ αὐτός εἶναι ὁ Θεός σου, ὁ ὁποῖος ἔκανε σε σένα τα μεγάλα καὶ ἐνδοξα αὐτὰ πράγματα, τα ὁποῖα εἶδαν τα μάτια σου. Με εβδομήντα ψυχές κατέβηκαν οἱ πατέρες σου στὴν Αἴγυπτο, τώρα δε σε ἔκανε ὁ Κύριος ὁ Θεός σου σαν τα ἄστρα του οὐρανοῦ στο πλῆθος.

11

Καὶ θα ἀγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου, καὶ θα φυλάξεις τα φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ τα δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τις ἐντολές αὐτοῦ, καὶ τις κρίσεις αὐτοῦ ὅλες τις ἡμέρες. Καὶ θα γνωρίσετε σήμερα ὅτι ὄχι τα παιδιά σας, ὅσοι δεν ξέρουν οὔτε εἶδαν τὴν παιδεία Κυρίου του Θεοῦ σου, καὶ τα μεγαλεῖα του, καὶ τὸ χέρι το δυνατό, καὶ τον βραχίονα τον υψηλό, καὶ τα σημεῖα του, καὶ τα τέρατα του, ὅσα ἔκανε στὴ μέση τῆς Αἰγύπτου στον Φαραὼ βασιλιά τῆς Αἰγύπτου, καὶ σε ὅλη τὴ γῆ του, καὶ ὅσα ἔκανε στὴ δύναμη των Αἰγυπτίων, καὶ στα ἄρματά τους, καὶ στον ἵπλο τους, καὶ στὴ δύναμή τους, πὼς ἐπέκλυσε τὸ νερό τῆς Ερυθρᾶς Θάλασσας ἐπάνω στο πρόσωπό τους καθὼς σας καταδίωκαν ἀπὸ

πίσω σας, και τους κατέστρεψε ο Κύριος μέχρι τη σημερινή ημέρα, και όσα έκανε σε μας στην έρημο μέχρι που ήρθατε σε αυτόν τον τόπο, και όσα έκανε στον Δαθάν και Αβειρών, υιούς του Ελιάβ υιού του Ρουβήν, τους οποίους, ανοίξασα η γη το στόμα της, κατάπιε αυτούς, και τους οίκους τους, και τις σκηνές τους, και όλη την υπόστασή τους που ήταν μαζί τους, εν μέσω όλου του Ισραήλ. Ότι τα μάτια σας έχουν δει όλα τα μεγάλα έργα του Κυρίου, όσα έκανε σε σας σήμερα.

Και θα φυλάξετε όλες τις εντολές του, όσες εγώ διατάζω σε σένα σήμερα, ίνα ζήσετε και πολλαπλασιαστείτε, και αφού εισέλθετε κληρονομήσετε τη γη, στην οποία εσείς διαβαίνετε τον Ιορδάνη εκεί για να κληρονομήσετε αυτήν. Για να ζήσετε πολλά χρόνια επάνω στη γη, την οποία ο Κύριος ώμοσε στους πατέρες σας να δώσει σε αυτούς και στους απογόνους τους μαζί τους, γη που ρέει γάλα και μέλι. Είναι γαρ η γη στην οποία εισπορεύεσαι εκεί για να κληρονομήσεις αυτήν, όχι όπως η γη της Αιγύπτου είναι, από όπου έχετε βγει από εκεί, όταν σπέρνουν τον σπόρο και ποτίζουν με τα πόδια τους, σαν κήπο λαχανικών, Η δε γη στην οποία εισέρχεσαι εκεί για να κληρονομήσεις αυτήν, γη ορεινή και πεδινή, από τη βροχή του ουρανού πίνει νερό. Γη, την οποία ο Κύριος ο Θεός σου επιβλέπει συνεχώς· τα μάτια του Κυρίου του Θεού σου είναι πάνω της από την αρχή του χρόνου και μέχρι το τέλος του χρόνου.

Εάν δε ακούσητε προσεκτικά όλες τις εντολές, τις οποίες εγώ σου διατάζω σήμερα, να αγαπάς Κύριον τον Θεό σου, και να λατρεύεις αυτόν από όλη την καρδιά σου, και από όλη την ψυχή σου, Και θα δώσει τη βροχή στη γη σου κατά την εποχή, πρώιμη και όψιμη, και θα μαζέψεις το σιτάρι σου, και το κρασί σου, και το λάδι σου. Και θα δώσει χορτάσματα στα χωράφια σου για τα κτήνη σου, και αφού φας και χορτάσεις, Πρόσεχε στον εαυτό σου

μήπως παχυνθεί η καρδιά σου, και παραβείτε, και λατρεύσετε άλλους θεούς, και προσκυνήσετε σε αυτούς. Και θυμωθείς με οργή ο Κύριος εναντίον σας, και κλείσει τον ουρανό, και δεν θα υπάρξει βροχή, και η γη δεν θα δώσει τον καρπό της, και θα απολεσθείτε γρήγορα από τη γη την αγαθή, την οποία ο Κύριος έδωσε σε σας.

Και θα βάλετε τα λόγια αυτά στην καρδιά σας και στην ψυχή σας, και θα τα δέσετε ως σημείο επάνω στο χέρι σας, και θα είναι ασάλευτα μπροστά στα μάτια σας. Και θα διδάξετε αυτά στα παιδιά σας να τα λένε όταν κάθεται στο σπίτι σου, και όταν περπατάς στον δρόμο σου, και όταν κοιμάσαι, και όταν σηκώνεσαι. Και θα γράψετε αυτά επάνω στα πλαίσια των θυρών των σπιτιών σας και των πυλών σας. ώστε να ζήσετε πολλά χρόνια, και οι ημέρες των υιών σας επί της γης την οποία ώμοσε ο Κύριος στους πατέρες σας να δώσει σε αυτούς, όπως οι ημέρες του ουρανού επί της γης. Και θα συμβεί, εάν ακούσετε προσεκτικά όλες τις εντολές αυτές που εγώ σου διατάζω σήμερα να εκτελέσετε, να αγαπάτε Κύριον τον Θεό μας, και να πορεύεσθε σε όλες τις οδούς του, και να προσκολλάσθε σε αυτόν, Και θα εκβάλει ο Κύριος όλα αυτά τα έθνη από μπροστά σας, και θα κληρονομήσετε έθνη μεγάλα και ισχυρά περισσότερο από εσάς. Κάθε τόπος όπου θα πατήσει το ίχνος του ποδιού σας, θα είναι δικός σας, από την έρημο και τον Αντιλίβανο, και από τον μεγάλο ποταμό, τον ποταμό Ευφράτη, και μέχρι τη θάλασσα προς τη δύση θα είναι τα όριά σου. Δεν θα αντισταθεί κανείς απέναντί σας, και τον φόβο σας και τον τρόμο σας θα επιβάλει Κύριος ο Θεός σας σε όλη την επιφάνεια της γης, επάνω στην οποία θα πατήσετε, με τον τρόπο που σας μίλησε.

Ιδού, εγώ δίνω ενώπιόν σας σήμερα την ευλογία και την κατάρα, Την ευλογία, εάν ακούσετε τις εντολές Κυρίου του Θεού σας, όσες εγώ σας διατάζω σήμερα, Και την κατάρα, εάν δεν

ακούσετε τις εντολές Κυρίου του Θεού σας, όσες εγώ σας διατάζω σήμερα, και παρεκκλίνετε από την οδό που σας διέταξα, πηγαίνοντας να λατρεύσετε άλλους θεούς, τους οποίους δεν γνωρίζετε. Και θα είναι όταν σε εισαγάγει ο Κύριος ο Θεός σου στη γη στην οποία διαβαίνεις εκεί για να την κληρονομήσεις, και θα δώσεις ευλογία στο όρος Γαριζίν, και την κατάρα στο όρος Γαιβάλ. Δεν είναι αυτά πέρα από τον Ιορδάνη, πίσω από τον δρόμο της δύσης του ήλιου, στη γη της Χαναάν, που κατοικεί προς τη δύση, δίπλα στο Γολγól, κοντά στη δρυ την υψηλή; Εσείς γαρ διαβαίνετε τον Ιορδάνη, αφού εισέλθετε για να κληρονομήσετε τη γη, την οποία ο Κύριος ο Θεός μας σας δίνει με κλήρο για όλες τις ημέρες, και θα κατοικήσετε σε αυτήν.

Και θα φυλάξετε να κάνετε όλες τις εντολές του, και τις κρίσεις αυτές, όσες εγώ δίνω ενώπιόν σας σήμερα.

12

Και αυτά τα προστάγματα και οι κρίσεις, τις οποίες θα φυλάξετε για να τις εφαρμόσετε στη γη που ο Κύριος, ο Θεός των πατέρων σας, σας δίνει ως κληρονομιά, όλες τις ημέρες που εσείς ζείτε επί της γης. Με καταστροφή θα καταστρέψετε όλους τους τόπους στους οποίους λάτρευσαν εκεί τους θεούς τους, τους οποίους εσείς κληρονομείτε, επάνω στα υψηλά όρη και επάνω στους λόφους και κάτω από κάθε πυκνό δέντρο, Και θα καταστρέψετε τους βωμούς τους, θα συντρίψετε τις στήλες τους, θα κόψετε τα άλση τους, θα κατακαύσετε με φωτιά τα γλυπτά των θεών τους, και θα εξαλείψετε το όνομά τους από τον τόπο εκείνο. Δεν θα κάνετε έτσι στον Κύριο τον Θεό σας. Αλλά στον τόπο, τον οποίο αν εκλέξει Κύριος ο Θεός σου σε μία από τις πόλεις σας για να ονομάσει το όνομά του εκεί και να επικληθεί, και θα αναζητήσετε και θα έλθετε εκεί. Και θα φέρετε εκεί τα

ολοκαυτώματά σας, τα θυσιάσματά σας, τις απαρχές σας, τις ευχές σας, τα εκούσια προσφορά σας, τις ομολογίες σας, τα πρωτότοκα των βοδιών σας και των προβάτων σας. Και θα φάτε εκεί ενώπιον Κυρίου του Θεού σας, και θα ευφρανθείτε σε όλα όσα επιχειρήσετε εσείς και οι οικογένειές σας, καθότι σε ευλόγησε Κύριος ο Θεός σου.

Δεν θα κάνετε όλα όσα εμείς κάνουμε εδώ σήμερα, ο καθένας το εύαρεστο ενώπιόν του. Δεν έχετε έρθει γαρ μέχρι τώρα στην ανάπαυση και στην κληρονομία, την οποία Κύριος ο Θεός μας δίνει σε σας. Και θα διαβείτε τον Ιορδάνη, και θα κατοικήσετε στη γη, την οποία Κύριος ο Θεός μας σας δίνει ως κληρονομιά, και θα σας δώσει ανάπαυση από όλους τους εχθρούς σας τριγύρω, και θα κατοικήσετε με ασφάλεια. Και θα είναι ο τόπος τον οποίο θα εκλέξει Κύριος ο Θεός σου για να κληθεί το όνομά του εκεί· εκεί θα φέρετε όλα όσα εγώ σας διατάσσω σήμερα: τα ολοκαυτώματά σας, τα θυσιάσματά σας, τα δέκατά σας, τις απαρχές των χειρών σας, και κάθε εκλεκτό από τα δώρα σας, όσα θα τάξετε στον Κύριο τον Θεό σας. Καὶ θὰ χαρεῖτε ενώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σας, ἐσεῖς καὶ οἱ γιοὶ σας, καὶ οἱ θυγατέρες σας, καὶ οἱ δούλοι σας, καὶ οἱ δοῦλες σας, καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐντὸς τῶν πυλῶν σας, διότι δὲν ἔχει αὐτὸς μερίδα οὔτε κληρο μαζί σας. Πρόσεχε στον εαυτό σου, μην προσφέρεις τα ολοκαυτώματά σου σε κάθε τόπο που μπορεί να δεις. Αλλά στον τόπον, τον οποίον θα εκλέξει Κύριος ο Θεός σου, σε μία από τις φυλές σου, εκεί θα προσφέρετε τα ολοκαυτώματά σας, και εκεί θα κάνεις όλα όσα εγώ σου προστάζω σήμερα. Αλλά σε όλη σου την επιθυμία θα θυσιάσεις και θα φας κρέας σύμφωνα με την ευλογία Κυρίου του Θεού σου, την οποία σου έδωσε σε κάθε πόλη· ο ακάθατος και ο καθαρός θα το φάνε μαζί, όπως τη δορκάδα ή το ελάφι. Εκτός από το αίμα δεν θα φάτε· επί της γης θα το εκχύσετε σαν νερό.

Δεν θα μπορέσεις να φας στις πόλεις σου τη δεκάτη του σιταριού σου, και του κρασιού σου, και του λαδιού σου, τα πρωτότοκα των βοδιών σου και των προβάτων σου, και όλες τις ευχές που θα τάξετε, και τις συμφωνίες σας, και τις απαρχές των χειρών σου. Αλλά θα το φας ενώπιον Κυρίου του Θεού σου στον τόπο που θα εκλέξει Κύριος ο Θεός σου για αυτόν, εσύ και ο γιος σου, και η κόρη σου, ο δούλος σου, και η δούλη σου, και ο προσήλυτος που είναι στις πόλεις σας, και θα ευφρανθείς ενώπιον Κυρίου του Θεού σου σε όλα όσα επιβάλλεις το χέρι σου.

Πρόσεχε στον εαυτό σου να μην εγκαταλείψεις τον Λευίτη όλο τον χρόνο όσο ζεις επί της γης.

Εάν δε διευρύνει Κύριος ο Θεός σου τα όριά σου, καθώς σου είπε, και πεις θα φάω κρέας, εάν επιθυμήσει η ψυχή σου να φάει κρέας, με κάθε επιθυμία της ψυχής σου να φας κρέας. Εάν δε απέχει μακράν ο τόπος σου, τον οποίο αν εκλέξει ο Κύριος ο Θεός σου εκεί για να επικληθεί το όνομά του, τότε θα θύσεις από τα βόδια σου και από τα πρόβατά σου που θα σου δώσει ο Θεός, με τον τρόπο που σου ενέτειλα, και θα φας στις πόλεις σου κατά την επιθυμία της ψυχής σου. Όπως τρώγεται η δορκάδα και το ελάφι, έτσι θα το φας· ο ακάθαρτος ανάμεσά σου και ο καθαρός ομοίως θα φάει. Πρόσεχε ισχυρώς να μη φας αίμα, γιατί το αίμα του είναι η ψυχή του· δεν θα φαγωθεί η ψυχή μαζί με τα κρέατα. Δεν θα το φάτε· θα το χύσετε στη γη σαν νερό. Δεν θα το φας, ώστε να γίνει καλά σε σένα και στους γιους σου μετά από σένα, εάν κάνεις το καλό και το ευάρεστο ενώπιον Κυρίου του Θεού σου. Πλήν τὰ ἁγία σου, ἐὰν γένηται σοι, καὶ τὰς εὐχάς σου, λαβὼν θὰ ἔλθεις στὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξει ὁ Κύριος ὁ Θεός σου νὰ ἐπικληθεῖ τὸ ὄνομά του ἐκεῖ. Καὶ θὰ κάνεις τὰ ολοκαυτώματά σου, τὰ κρέατα θὰ προσφέρεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου του Θεού σου, τὸ δε αἷμα τῶν θυσιῶν σου θὰ χύσεις πρὸς τὴ βάση τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου

του Θεού σου, τα δε κρέατα θα φας. Φύλαξε και άκουσε, και θα κάνεις όλα τα λόγια που εγώ σου διατάζω, ώστε να σου πάει καλά και στους γιους σου για πάντα, εάν κάνεις το ευάρεστο και το καλό ενώπιον Κυρίου του Θεού σου.

Εάν δε εξολοθρευθεί Κύριος ο Θεός σου τα έθνη, στα οποία εισέρχεσαι εκεί για να κληρονομήσεις τη γη τους, από το πρόσωπό σου, και κατακληρονομήσεις αυτήν, και κατοικήσεις στη γη τους, Πρόσεχε για τον εαυτό σου, μη ζητήσεις να ακολουθήσεις αυτούς αφού καταστραφούν από μπροστά σου, λέγοντας: Πώς κάνουν τα έθνη αυτά στους θεούς τους; Θα κάνω και εγώ. Δεν θα κάνεις έτσι στον Θεό σου, γιατί τα βδελύγματα του Κυρίου που μίσησε τα έκαναν στους θεούς τους, επειδή καίνε τους γιους τους και τις θυγατέρες τους στη φωτιά για τους θεούς τους.

13

Κάθε λόγο που εγώ σας διατάζω σήμερα, αυτόν να τηρείτε για να τον εκτελείτε· δεν θα προσθέσετε σε αυτόν, ούτε θα αφαιρέσετε από αυτόν.

Εάν δε σηκωθεί ανάμεσά σου προφήτης ή ονειρευόμενος όνειρο, και σου δώσει σημείο ή τέρας, Και έρθει το σημείο ή το τέρας το οποίο μίλησε προς εσένα, λέγοντας: Ας πάμε και ας λατρεύσουμε άλλους θεούς τους οποίους δεν γνωρίζετε, Δεν θα ακούσετε τα λόγια του προφήτη εκείνου ή του ονειρευόμενου το όνειρο εκείνο, γιατί σας δοκιμάζει Κύριος ο Θεός σας, για να μάθει αν αγαπάτε τον Θεό σας με όλη σας την καρδιά και με όλη σας την ψυχή. Πορεύεσθε οπίσω Κυρίου του Θεού σας, και τούτον φοβηθήσεσθε, και της φωνής αυτού ακούσεσθε, και σε αυτόν θα προσκολληθείτε. Και ο προφήτης εκείνος ή ο ονειροπόλος εκείνος θα πεθάνει, γιατί μίλησε για να σε παραπλανήσει από τον Κύριο

τον Θεό σου που σε έβγαλε από τη γη της Αιγύπτου, που σε λύτρωσε από τη δουλεία, για να σε διώξει από τον δρόμο που σου διέταξε ο Κύριος ο Θεός σου να πορεύεσαι σε αυτόν, και θα εξαφανίσεις τον πονηρό από ανάμεσά σας.

Εάν δε παρακαλέσει σε ο αδελφός σου εκ πατρός σου ή εκ μητρός σου, ή ο υιός σου, ή η θυγατέρα σου, ή η γυνή σου η εν κόλπω σου, ή φίλος ίσος με την ψυχή σου λάθρα, λέγοντας, ας πάμε και ας λατρεύσουμε θεούς άλλους, τους οποίους δεν γνώριζες εσύ και οι πατέρες σου, από τους θεούς των εθνών που είναι γύρω σας, αυτών που πλησιάζουν σε σένα ή αυτών που είναι μακριά από σένα, από το ένα άκρο της γης έως το άλλο άκρο της γης, Δεν θα συναινέσεις σε αυτόν, και δεν θα τον ακούσεις, και δεν θα λυπηθεί το μάτι σου γι αυτόν, δεν θα επιθυμήσεις γι αυτόν, ούτε θα τον καλύψεις. Αναγγέλλοντας θα αναγγείλεις γι αυτόν, και τα χέρια σου θα είναι επάνω του πρώτα για να τον σκοτώσεις, και τα χέρια όλου του λαού τελευταία. Και θα τον λιθοβολήσουν με πέτρες, και θα πεθάνει, διότι επιδίωξε να σε αποστήσει από τον Κύριο, τον Θεό σου, που σε έβγαλε από τη γη της Αιγύπτου, από τον οίκο της δουλείας. Και όλος ο Ισραήλ, αφού ακούσει, θα φοβηθεί και δεν θα ξανακάνει αυτό το πονηρό πράγμα ανάμεσά σας.

Αν δε ακούσεις σε μία από τις πόλεις σου, τις οποίες Κύριος ο Θεός σου δίνει σε σένα να κατοικείς εκεί, να λένε, Βγήκαν άνδρες παράνομοι από εσάς, και αποστάτησαν όλους τους κατοικούντες τη γη τους, λέγοντας, ας πάμε και ας λατρεύσουμε άλλους θεούς, τους οποίους δεν γνωρίζατε. Και θα κάνεις εντάσεις και ερωτήσεις, και θα ερευνήσεις πολύ προσεκτικά, και ιδού, ο λόγος είναι αληθής και σαφής, αυτό το βδέλυγμα έχει γίνει ανάμεσά σας, Αφαιρώντας θα καταστρέψεις όλους τους κατοίκους σε εκείνη τη γη με φόνο μαχαϊρών, με κατάρα θα αφιερώσετε αυτήν και όλα

ὅσα υπάρχουν σε αυτήν. Και ὅλα τα λάφυρά της θα τα συγκεντρώσεις στις πλατείες της, και θα κάψεις την πόλη με φωτιά, και ὅλα τα λάφυρά της δημοσίως μπροστά στον Κύριο τον Θεό σου, και θα παραμείνει ακατοίκητη για πάντα, δεν θα ξανακτιστεί ποτέ. Και τίποτα ἀπὸ το ἀνάθεμα δεν θα προσκολληθεῖ στο χέρι σου, ὥστε ο Κύριος να αποστραφεί ἀπὸ τον θυμὸ της οργῆς του, και να σου δώσει ἔλεος, και να σε ελεήσει, και να σε πληθύνει, με τον τρόπο που ὡμοσε στους πατέρες σου Ἐὰν ἀκούσεις τη φωνή του Κυρίου του Θεοῦ σου, να φυλάσσεις τις ἐντολές του, ὅσες ἐγὼ σου προστάζω σήμερα, να κάνεις τὸ καλὸ καὶ τὸ ἄρεστό ἐνώπιον του Κυρίου του Θεοῦ σου.

14

Εἴστε υιοὶ του Κυρίου, του Θεοῦ σας· δεν θα κάνετε φαλάκρωμα ἀνάμεσα στα μάτια σας για κάποιον νεκρό. Διότι λαὸς ἅγιος εἶσαι στον Κύριο τον Θεό σου, και σε ἐξελέξε ο Κύριος ο Θεός σου να γίνεις λαὸς περιούσιος σε αὐτόν ἀπὸ ὅλα τα ἔθνη που εἶναι ἐπὶ προσώπου της γῆς. Δεν θα φάτε κανένα βδέλυγμα. Αὐτὰ εἶναι τα ζῶα που θα φάτε: μοσχάρι ἀπὸ τα βόδια, αρνὶ ἀπὸ τα πρόβατα και κατσὶκι ἀπὸ τις κατσὶκες. Ελάφι, και δορκάδα, και πύγαργο, ὄρυγα, και καμηλοπάρδαλη. Κάθε ζῶο που διαχωρίζει την οπλή και ἔχει νύχια που σχίζουν δύο χηλές, και ἀνάγει μηρυκισμό μεταξύ των ζώων, αὐτὰ θα φάτε. Και αὐτὰ δεν θα φάτε ἀπὸ αὐτὰ που ἀνάγουν μηρυκισμό και ἀπὸ αὐτὰ που διχλίζουν τις οπλές και ονυχίζουν ονυχιστήρες: την κάμηλο, και το δασύποδα, και το χοιρογρύλλιο, ἐπειδὴ ἀνάγουν μηρυκισμό ἀλλὰ δεν διχλίζουν την οπλή· ἀκάθαρτα αὐτὰ εἶναι για σας. Καὶ τὸν χοῖρο, ὅτι διχλεῖ ὅπλην αὐτὸ καὶ ὀνυχίζει ὀνυχιστήρας ὅπλης, καὶ αὐτὸ μηρυκισμόν οὐ μηρυκᾷται, ἀκάθαρτο αὐτὸ σε σας· ἀπὸ τὰ κρέατα αὐτῶν δὲν θὰ φάτε, τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν δὲν θὰ ἄψεσθε.

Και αυτά θα φάτε από όλα όσα είναι στο νερό, όλα όσα έχουν πτερύγια και λεπίδες, θα φάτε. Και όλα όσα δεν έχουν πτερύγια και λεπίδες, δεν θα τα φάτε· ακάθαρτα είναι για σας. Κάθε καθαρό πουλί θα το φάτε. Και αυτά δεν θα τα φάτε από αυτά: τον αετό, τον γρύπα και τον αλιαετό, και τον γύπα, και τον ίκτινο, και τα όμοια με αυτόν, και στρουθόν, και γλαύκα, και λάρων. Και ερωδιό, και κύκνο, και ίβι, και τον καταράκτη, το γεράκι και τα όμοια με αυτό, την έποπα και το νυχτοκόρακα και πελεκάνο, και χαραδριό, και τα όμοια με αυτόν, και πορφυρίωνα, και νυχτερίδα. Όλα τα ερπετά των πτηνών είναι ακάθαρτα για σας· δεν θα φάτε από αυτά. Κάθε καθαρό πουλί μπορείτε να φάτε. Κάθε νεκρό ζώο δεν θα το φάτε· θα δοθεί στον πάροικο που βρίσκεται στις πόλεις σου και θα το φάει, ή θα το δώσεις στον ξένο, γιατί είσαι άγιος λαός του Κυρίου, του Θεού σου. Δεν θα βράσεις αρνί στο γάλα της μητέρας του.

Δέκατο θα αποδεκατώσεις από κάθε γέννημα του σπέρματός σου, το γέννημα του αγρού σου χρόνο κατά χρόνο. Και θα το φας στον τόπο που θα εκλέξει Κύριος ο Θεός σου να κληθεί το όνομά του εκεί· θα φέρετε τα δέκατα του σίτου σου, του οίνου σου και του ελαίου σου, τα πρωτότοκα των βοών σου και των προβάτων σου, για να μάθεις να φοβάσαι Κύριον τον Θεό σου όλες τις ημέρες. Έαν δὲ μακρὰν γίνεται ἡ ὁδὸς ἀπὸ σένα, καὶ δὲν μπορείς νὰ τὰ προσφέρεις, ὅτι μακρὰν ἀπὸ σένα εἶναι ὁ τόπος, τὸν ὅποιον θὰ ἐκλέξει ὁ Κύριος ὁ Θεός σου νὰ ἐπικληθεῖ τὸ ὄνομά του ἐκεῖ, ὅτι θὰ σὲ εὐλογήσῃ ὁ Κύριος ὁ Θεός σου, Και θα τα πουλήσεις για αργύριο, και θα πάρεις το αργύριο στα χέρια σου, και θα πας στον τόπο που θα εκλέξει Κύριος ο Θεός σου. Καὶ θα δώσεις ἀργύριο γιὰ ὃ,τι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου, γιὰ βόδια ἢ γιὰ πρόβατα, ἢ γιὰ οἶνο ἢ γιὰ σίκερα, ἢ γιὰ ὃ,τι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου, καὶ θὰ φᾶς ἐκεῖ ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ θὰ εὐφρανθῇς ἐσὺ καὶ ὁ οἶκός σου. Και ο

Λευίτης που είναι στις πόλεις σου, επειδή δεν έχει μερίδα ούτε κλήρο μαζί σου.

Μετά τρία έτη θα εκφέρεις κάθε δέκατο των γεννημάτων σου· εκείνο το έτος θα το θέσεις στις πόλεις σου. Και θα έλθει ο Λευίτης, επειδή δεν έχει μερίδα ούτε κλήρο μαζί σου, και ο προσήλυτος και ο ορφανός και η χήρα που είναι στις πόλεις σου, και θα φάνε και θα χορτάσουν, ώστε να σε ευλογήσει Κύριος ο Θεός σου σε όλα τα έργα που κάνεις.

15

Διά επτά ετών θα κάνεις άφεση. Και έτσι η εντολή της αφέσεως: θα αφήσεις κάθε χρέος που οφείλει σε σένα ο πλησίον σου, και δεν θα απαιτήσεις από τον αδελφό σου, γιατί έχει κηρυχθεί άφεση στον Κύριο, τον Θεό σου. Τον αλλότριο θα απαιτήσεις όσα αν είναι σε σένα παρ αυτώ, στον δε αδελφό σου άφεση θα κάνεις του χρέους σου. Διότι δεν θα υπάρχει σε σένα ενδεής, επειδή ευλογώντας θα σε ευλογήσει ο Κύριος ο Θεός σου στη γη, την οποία ο Κύριος ο Θεός σου σου δίνει κληρονομιά για να την κληρονομήσεις.

Εάν δε με προσοχή ακούσετε τη φωνή Κυρίου του Θεού σας για να φυλάσσετε και να εκτελείτε όλες αυτές τις εντολές, όσες εγώ σας διατάσσω σήμερα, ότι Κύριος ο Θεός σου σε ευλόγησε με τον τρόπο που σου μίλησε, και θα δανείσεις σε πολλά έθνη, εσύ όμως δεν θα δανειστείς, και θα άρχεις πολλών εθνών, εσένα όμως δεν θα άρχουν.

Εάν δε γίνει ανάμεσά σου κάποιος που έχει ανάγκη από τους αδελφούς σου σε μία από τις πόλεις σου στη γη, την οποία Κύριος ο Θεός σου δίνει σε εσένα, δεν θα σκληρύνεις την καρδιά σου,

ούτε θα κλείσεις το χέρι σου από τον αδελφό σου που έχει ανάγκη. Ανοίγοντας θα ανοίξεις τα χέρια σου σε αυτόν και θα του δανείσεις όσο χρειάζεται, επειδή στερείται. Πρόσεχε στον εαυτό σου μήπως γίνει κρυφός λόγος μέσα στην καρδιά σου, ανομία που λέει: Πλησιάζει ο έβδομος χρόνος, ο χρόνος της απόλυσης, και γίνει πονηρό το μάτι σου προς τον αδελφό σου που έχει ανάγκη, και δεν δώσεις σε αυτόν, και φωνάξει εναντίον σου προς τον Κύριο, και γίνει σε σένα μεγάλη αμαρτία. Δίνοντας θα δώσεις σε αυτόν, και δάνειο θα δανείσεις σε αυτόν όσο χρειάζεται, καθώς στερείται, και δεν θα λυπηθείς στην καρδιά σου όταν δίνεις σε αυτόν, γιατί εξαιτίας αυτού του λόγου θα σε ευλογήσει ο Κύριος ο Θεός σου σε όλα τα έργα σου και σε όλα όπου βάλεις το χέρι σου. Δεν θα εκλείψει ο ενδεής από τη γη σου, γι αυτό εγώ σου διατάζω να κάνεις αυτό το πράγμα, λέγοντας: θα ανοίξεις τα χέρια σου στον αδελφό σου τον φτωχό και σε αυτόν που έχει ανάγκη στη γη σου.

Εάν δε πωληθεί σε ο αδελφός σου ο Εβραίος ή Εβραία, θα σου δουλεύσει έξι χρόνια, και τον έβδομο θα τον απολύσεις ελεύθερο από σένα. Όταν δε εξαποστέλλεις αυτόν ελεύθερο από σένα, δεν θα τον εξαποστείλεις κενό. Θα του δώσεις προμήθειες από τα πρόβατά σου, από το σιτάρι σου και από το κρασί σου, καθώς σε ευλόγησε Κύριος ο Θεός σου.

Και θα θυμηθείς ότι ήσουν δούλος στη γη της Αιγύπτου, και σε λύτρωσε ο Κύριος ο Θεός σου από εκεί· γι αυτό εγώ σου προστάζω να κάνεις αυτό το πράγμα. Εάν δε σου πει, δεν θα φύγω από εσένα, επειδή σε έχει αγαπήσει και το σπίτι σου, επειδή είναι καλά γι αυτόν μαζί σου. Και θα λάβεις το σουβλί, και θα τρυπήσεις το αυτί του προς την θύρα, και θα είναι σε σε υπηρέτης για πάντα, και την δούλη σου ομοίως θα κάνεις. Δεν θα είναι σκληρό για σένα όταν αποστέλλονται ελεύθεροι από εσένα, διότι με ετήσιο μισθό

μισθωτού σε δούλευσε έξι χρόνια, και θα σε ευλογήσει ο Κύριος ο Θεός σου σε όλα όσα κάνεις.

Κάθε πρωτότοκο που θα γεννηθεί στα βόδια σου και στα πρόβατα σου, τα αρσενικά, θα τα αφιερώσεις στον Κύριο τον Θεό σου· δεν θα εργάζεσαι με το πρωτότοκο μοσχάρι σου και δεν θα κουρέψεις τα πρωτότοκα των προβάτων σου. Ενώπιον Κυρίου θα το φας χρόνο με το χρόνο στον τόπο που θα εκλέξει Κύριος ο Θεός σου, εσύ και ο οίκος σου. Εάν δε η εν αυτώ μώμος, χωλόν ή τυφλόν, πονηρόν μώμον, δεν θα το θυσιάσεις στον Κύριο τον Θεό σου.

Στις πόλεις σου θα το φας· ο ακάθαρτος ανάμεσά σου και ο καθαρός ομοίως θα το φάνε, όπως τη δορκάδα ή το ελάφι. Πλην αίμα δεν θα φάτε· επί της γης θα το εκχέετε ως ύδωρ.

16

Φύλαξε τον μήνα των νέων και θα κάνεις το πάσχα στον Κύριο, τον Θεό σου, γιατί τον μήνα των νέων βγήκες από την Αίγυπτο τη νύχτα. Και θα θυσιάσεις το πάσχα στον Κύριο τον Θεό σου, πρόβατα και βόδια, στον τόπο που ο Κύριος ο Θεός σου θα εκλέξει, για να επικληθεί το όνομά του εκεί. Δεν θα φας επάνω του ζύμη· επτά ημέρες θα φας επάνω του άζυμα, άρτο κακώσεως, γιατί με σπουδή βγήκατε από την Αίγυπτο, για να θυμάστε την ημέρα της εξόδου σας από τη γη της Αιγύπτου όλες τις ημέρες της ζωής σας. Δεν θα φανεί σε σένα ζύμη σε όλα τα όριά σου για επτά ημέρες, και δεν θα μείνει από τα κρέατα που θα θυσιάσεις το απόγευμα της πρώτης ημέρας μέχρι το πρωί. Δεν θα μπορέσεις να θυσιάσεις το πάσχα σε καμία από τις πόλεις σου, τις οποίες ο Κύριος ο Θεός σου δίνει σε σένα. Αλλά στον τόπον, τον οποίον αν εκλέξεται Κύριος ο Θεός σου, να επικληθεί το όνομά του εκεί, θα

θύσεις το πάσχα το εσπέρας προς τη δύση του ηλίου, την εποχή που εξήλθες από την Αίγυπτο. Και θα βράσεις και θα ψήσεις και θα φας στον τόπο που θα εκλέξει Κύριος ο Θεός σου, και θα επιστρέψεις το πρωί και θα έλθεις στους οίκους σου. Έξι ημέρες θα φας άζυμα, και την έβδομη ημέρα εξόδιον εορτή στον Κύριο τον Θεό σου, δεν θα κάνεις σε αυτήν κανένα έργο, εκτός από όσα θα γίνουν για την ψυχή.

Επτά εβδομάδες θα μετρήσεις για τον εαυτό σου· αφού αρχίσεις το δρέπανό σου στον θερισμό, θα αρχίσεις να μετράς επτά εβδομάδες. Και θα κάνεις εορτή των εβδομάδων στον Κύριο τον Θεό σου, καθώς το χέρι σου ισχύει, όσα αν δώσει ο Κύριος ο Θεός σου.

Και θα χαρείς ενώπιον Κυρίου του Θεού σου, εσύ και ο γιος σου, και η κόρη σου, ο δούλος σου, και η δούλη σου, και ο Λευίτης, και ο προσήλυτος, και ο ορφανός, και η χήρα που βρίσκεται ανάμεσά σας, στον τόπο που θα εκλέξει Κύριος ο Θεός σου, για να επικληθεί το όνομά του εκεί.

Και θα θυμηθείς ότι υπηρέτης έγινες στη γη της Αιγύπτου, και θα φυλάξεις και θα εκτελέσεις τις εντολές αυτές. Εορτή σκηνών θα κάνεις για τον εαυτό σου επτά ημέρες, όταν συγκεντρώσεις εσύ από το αλώνι σου και από το ληνό σου. Και θα χαρείς στην εορτή σου, εσύ και ο γιος σου, και η κόρη σου, ο δούλος σου, και η δούλη σου, και ο Λευίτης, και ο προσήλυτος, και ο ορφανός, και η χήρα που βρίσκεται στις πόλεις σου. Επτά ημέρες θα εορτάσεις στον Κύριο τον Θεό σου στον τόπο που θα εκλέξει ο Κύριος ο Θεός σου. Εάν δε σε ευλογήσει ο Κύριος ο Θεός σου σε όλα τα γεννήματά σου και σε κάθε έργο των χειρών σου, τότε θα είσαι χαρούμενος.

Τρεις φορές το χρόνο θα εμφανίζεται κάθε αρσενικό σου ενώπιον Κυρίου του Θεού σου στον τόπο, τον οποίο εάν εκλέξει αυτόν ο Κύριος, στην εορτή των αζύμων, και στην εορτή των εβδομάδων, και στην εορτή της σκηνοπηγίας· δεν θα εμφανιστείς ενώπιον Κυρίου του Θεού σου με άδεια χέρια. Ο καθένας σύμφωνα με τη δύναμη των χειρών σας, σύμφωνα με την ευλογία Κυρίου του Θεού σου που σου έδωσε.

Θα διορίσεις κριτές και γραμματοεισαγωγείς στις πόλεις σου, τις οποίες Κύριος ο Θεός σου σου δίνει κατά φυλές, και θα κρίνουν τον λαό με δίκαιη κρίση. Δεν παρεκκλίνουν την κρίση, ούτε θα λάβουν δώρο, γιατί τα δώρα τυφλώνουν τα μάτια των σοφών και αφαιρούν τα λόγια των δικαίων. Δικαίως το δίκαιο να διώξεις, ώστε να ζήσετε και, αφού εισέλθετε, να κληρονομήσετε τη γη που ο Κύριος ο Θεός σου σου δίδει.

Δεν θα φυτεύσεις για τον εαυτό σου άλσος, κανένα δέντρο δίπλα στο θυσιαστήριο του Θεού σου δεν θα κάνεις για τον εαυτό σου. Δεν θα στήσεις για τον εαυτό σου στήλη, την οποία μίσησε Κύριος ο Θεός σου.

17

Δεν θα θυσιάσεις στον Κύριο, τον Θεό σου, μόσχο ή πρόβατο στο οποίο υπάρχει κάποιο ελάττωμα, οποιοδήποτε κακό πράγμα, γιατί αυτό είναι βδέλυγμα στον Κύριο, τον Θεό σου.

Εάν δε βρεθεί σε μία από τις πόλεις σου, τις οποίες Κύριος ο Θεός σου δίνει σε εσένα, άνδρας ή γυναίκα που θα πράξει το κακό ενώπιον Κυρίου του Θεού σου, παραβαίνοντας την διαθήκη του, Και αφού έρθουν να λατρεύσουν άλλους θεούς και να προσκυνήσουν αυτούς, τον ήλιο ή την σελήνη ή οποιοδήποτε από

τα στοιχεία του ουρανού, τα οποία δεν σου προσέταξε, και αναγγελεῖ σοι και εκζητήσεις σφόδρα, και ιδού, αληθῶς ἔχει γίνει το ρῆμα, ἔχει γίνει το βδέλυγμα τούτο εν Ἰσραὴλ, Και θα βγάλεις ἔξω τον ἄνθρωπο εκείνον ἢ τη γυναῖκα εκείνη, και θα τους λιθοβολήσετε με πέτρες, και θα πεθάνουν. Ἐπὶ δυσὶ μάρτυσιν ἢ ἐπὶ τρισὶ μάρτυσιν θὰ ἀποθάνει· ὁ ἀποθνήσκων δὲν θὰ ἀποθάνει ἐπὶ ἐνὶ μάρτυρι. Και το χέρι των μαρτύρων θα εἶναι ἐπάνω του πρώτο για να τον θανατώσει, και το χέρι του λαοῦ τελευταῖο, και θα αφαιρέσεις τον πονηρό ἀπὸ ἀνάμεσά σας.

Εάν δε ἀδυνατήσῃ ἀπὸ σου λόγος σε κρίση ἀνάμεσα σε αἷμα και αἷμα, και ἀνάμεσα σε κρίση και κρίση, και ἀνάμεσα σε ἀφή και ἀφή, και ἀνάμεσα σε ἀντιλογία και ἀντιλογία, λόγια κρίσης στις πόλεις σας, τότε ἀφοῦ σηκωθείς θα ἀνέβῃς στον τόπο τον ὁποῖο θα ἐκλέξῃ Κύριος ὁ Θεός σου ἐκεῖ. Και θα πας πρὸς τους ἱερεῖς τους Λευῖτες και πρὸς τον κριτὴ που θα εἶναι ἐκεῖνες τις ἡμέρες, και ἀφοῦ ἐρευνήσουν θα σου ἀνακοινώσουν την κρίση. Και θα κάνεις σύμφωνα με το πρᾶγμα το ὁποῖο θα σου ἀναγγεῖλουν ἀπὸ τον τόπο, τον ὁποῖο θα ἐκλέξῃ Κύριος ὁ Θεός σου, και θα φυλάξεις να κάνεις ὅλα ὅσα θα σου νομοθετηθοῦν. Σύμφωνα με τον νόμο και σύμφωνα με την κρίση που θα σου πουν, θα πράξεις· δὲν θα ἐκκλίνεις ἀπὸ τον λόγο που θα σου ἀναγγεῖλουν οὔτε δεξιὰ οὔτε ἀριστερά.

Και ὁ ἄνθρωπος που εἰς ἐνεργήσῃ με υπερηφάνεια, ὥστε να μὴν υπακούσῃ στον ἱερεᾶ που στέκεται να λειτουργεῖ στο ὄνομα Κυρίου του Θεοῦ σου, ἢ στον κριτὴ που θα εἶναι ἐκεῖνες τις ἡμέρες, θα πεθάνῃ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, και θα ἐξαλείψῃς τον πονηρό ἀπὸ τον Ἰσραὴλ. Και ὅλος ὁ λαός, ἀφοῦ ἀκούσῃ, θα φοβηθεῖ και δὲν θα ἀσεβήσῃ πια.

Εάν δε εισέλθεις στη γη που ο Κύριος ο Θεός σου σου δίνει, και την κληρονομήσεις, και κατοικήσεις σε αυτήν, και πεις, θα καταστήσω επάνω μου άρχοντα, όπως και τα υπόλοιπα έθνη που είναι γύρω μου, Διορίζοντας θα διορίσεις επάνω σου άρχοντα, τον οποίον αν εκλέξει Κύριος ο Θεός, εκ των αδελφών σου θα διορίσεις επάνω σου άρχοντα. Δεν θα μπορέσεις να διορίσεις επάνω σου άνθρωπον ξένον, διότι δεν είναι αδελφός σου. Διότι δεν θα πληθύνει για τον εαυτό του άλογα, ούτε θα αποστρέψει τον λαό στην Αίγυπτο, ώστε να μην πληθύνει για τον εαυτό του άλογα, αφού ο Κύριος είπε: Δεν θα προσθέσετε να επιστρέψετε σε αυτόν τον δρόμο πια. Και δεν θα πολλαπλασιάσει για τον εαυτό του γυναίκες, ώστε να μη μεταστραφεί η καρδιά του, και αργύριο και χρυσίο δεν θα πολλαπλασιάσει για τον εαυτό του υπερβολικά.

Και όταν καθίσει στην αρχή του, θα γράψει για τον εαυτό του αυτό το Δευτερονόμιο σε βιβλίο από τους ιερείς των Λευιτών, Και θα είναι μαζί του, και θα διαβάζει σε αυτό όλες τις ημέρες της ζωής του, ώστε να μάθει να φοβάται τον Κύριο, τον Θεό σου, και να φυλάσσει όλες αυτές τις εντολές και να εφαρμόζει αυτά τα δικαιώματα. ώστε να μην υψωθεί η καρδιά του από τους αδελφούς του, ώστε να μην παραβεί τις εντολές δεξιά ή αριστερά, για να παρατείνει τις ημέρες επί της αρχής του, αυτός και οι γιοι του ανάμεσα στους γιους του Ισραήλ.

18

Δεν θα έχουν οι ιερείς οι Λευίτες, ολόκληρη η φυλή του Λευί, μερίδα ούτε κλήρο με τον Ισραήλ· οι προσφορές του Κυρίου είναι ο κλήρος τους, αυτές θα φάνε. Κλήρος δε δεν θα υπάρχει για αυτούς ανάμεσα στους αδελφούς τους· ο Κύριος ο ίδιος είναι ο κλήρος του, όπως του είπε. Και αυτή η κρίση των ιερέων τα παρά του λαού παρά των θυόντων τα θύματα, εάν τε μόσχον, εάν τε

πρόβατον, και θα δώσεις τον βραχίονα στον ιερέα, και τα σιαγόνια, και το ένυστρον. Και τις απαρχές του σιταριού σου, και του κρασιού σου, και του λαδιού σου, και την απαρχή του μαλλιού των προβάτων σου θα δώσεις σε αυτόν. Ότι αυτόν εξέλεξε ο Κύριος από όλες τις φυλές σου, να παρίσταται ενώπιον του Κυρίου του Θεού, να λειτουργεί και να ευλογεί στο όνομά του, αυτός και οι γιοι του ανάμεσα στους γιους του Ισραήλ.

Ἐὰν δὲ παραγένηται ὁ Λευίτης ἐκ μιᾶς τῶν πόλεων ἐκ πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὗ αὐτὸς παροικεῖ, καθότι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται, Ἦα λειτουργήσῃ στο ὄνομα Κυρίου του Θεού του, ὅπως ὅλοι οἱ ἀδελφοί του, οἱ Λευῖτες που στέκονται ἐκεῖ ενώπιον Κυρίου του Θεού σου. Ἦα φάῃ μερίδα μοιρασμένη, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πώληση τὴν κατὰ οἰκογένεια. Ἐὰν ὁμως εἰσέλθῃς στη γῆ τὴν ὁποία ὁ Κύριος ὁ Θεός σου σου δίνει, δεν θα μάθῃς να πράττῃς σύμφωνα με τα βδελύγματα ἐκείνων τῶν ἐθνῶν.

Δεν θα βρεθῇ ἀνάμεσά σου κάποιος που καθαρίζει τὸν υἱὸ του και τὴν θυγατέρα του με φωτιά, που μαντεύει μαντεῖες, που κληδονίζεται, και που οἰωνίζεται, με φαρμάκια Ἐπάδων ἐποδὴν, ἐγγαστρίμυθος και τερατοσκόπος, ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς. Εἶναι γὰρ βδελύγμα στον Κύριο τὸν Θεό σου κάθε ἕνας που κάνει αὐτά, διότι ἐξαιτίας τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν ὁ Κύριος θα ἐξολοθρεῦσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τὸ πρόσωπό σου. Ἦα εἶσαι τέλειος ἐνώπιον Κυρίου του Θεού σου. Διότι τα ἔθνη αὐτά, τα ὁποία συ κατακληρονομεῖς, αὐτοὶ ἀκούουν κληδόνων και μαντειῶν, ἀλλὰ σε σένα ὄχι ἔτσι ἔδωκε Κύριος ὁ Θεός σου.

Προφῆτη ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς σου, ὅπως ἐμένα, θα ἀναστήσῃ σε σένα Κύριος ὁ Θεός σου· αὐτὸν θα ἀκούσετε. Σύμφωνα με ὅλα ὅσα ζήτησες ἀπὸ τὸν Κύριο, τὸν Θεό σου, στο Χωρὴβ τὴν ἡμέρα

της εκκλησίας, λέγοντας: Δεν θα προσθέσουμε να ακούσουμε τη φωνή Κυρίου του Θεού σου, και αυτή τη μεγάλη φωτιά δεν θα τη δούμε πια, ούτε θα πεθάνουμε. Και είπε ο Κύριος προς εμένα: Ορθώς είναι όλα όσα μίλησαν προς εσένα. Θα αναστήσω σε αυτούς έναν προφήτη από τους αδελφούς τους, όπως εσένα, και θα βάλω τα λόγια μου στο στόμα του, και θα τους μιλήσει σύμφωνα με ό,τι του διατάξω. Και ο άνθρωπος που εάν δεν ακούσει όσα θα πει ο προφήτης εκείνος στο όνομά μου, εγώ θα εκδικηθώ εναντίον του. Εκτός από τον προφήτη που θα ασεβήσει να μιλήσει στο όνομά μου λόγο τον οποίο δεν πρόσταξα να μιλήσει, και όποιος μιλήσει στο όνομα άλλων θεών, θα πεθάνει ο προφήτης εκείνος. Αν όμως πεις στην καρδιά σου, πώς θα γνωρίσουμε τον λόγο που δεν μίλησε ο Κύριος; Όσα εάν λαλήσει ο προφήτης εκείνος στο όνομα του Κυρίου, και δεν γίνει, και δεν συμβεί, αυτό το ρήμα που δεν ελάλησε ο Κύριος, με ασέβεια ελάλησε ο προφήτης εκείνος· δεν θα φοβηθείτε αυτόν.

19

Εάν δε αφανίσει Κύριος ο Θεός σου τα έθνη, τα οποία ο Θεός σου δίνει σε εσένα τη γη, και κληρονομήσετε αυτούς, και κατοικήσετε στις πόλεις τους και στα σπίτια τους, Τρεις πόλεις θα διαχωρίσεις για τον εαυτό σου στη μέση της γης σου, την οποία Κύριος ο Θεός σου δίνει σε σένα. Στόχασε την οδό σου, και θα χωρίσεις σε τρία μέρη τα όρια της γης σου, την οποία σου μοιράζει Κύριος ο Θεός σου, και θα είναι καταφυγή για κάθε φονιά. Αυτό δε θα είναι το πρόσταγμα του φονευτή, ο οποίος αν φύγει εκεί και θα ζήσει· ο οποίος αν χτυπήσει τον πλησίον του μη γνωρίζοντας, και αυτός μη μισώντας αυτόν πριν από χθες και προχθές. Και όποιος εάν εισέλθει μαζί με τον πλησίον του στο δάσος για να μαζέψουν ξύλα, και γλιστρήσει το χέρι του με το τσεκούρι κόβοντας το ξύλο, και πέσει το σίδερο από το ξύλο και χτυπήσει

τον πλησίον του, και πεθάνει, αυτός θα καταφύγει σε μία από τις πόλεις αυτές, και θα ζήσει. Ίνα μὴ διώξη ὁ ἀγχιστεύων τοῦ αἵματος ὀπίσω τοῦ φονεύσαντος, ὅτι παρατεθέρμανται τῇ καρδίᾳ, καὶ καταλάβῃ αὐτόν, ἐὰν μακροτέρα ἢ ἡ ὁδός, καὶ πατάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ σ αὐτόν δεν ὑπάρχει κρίσις θανάτου, ὅτι δεν ἦταν μισῶν αὐτόν πρὸ τῆς χθὲς οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης. Γι αὐτό ἐγὼ σοῦ δίνω ἐντολὴ αὐτὴ λέγοντας: τρεῖς πόλεις θὰ διαχωρίσεις γιὰ τὸν ἑαυτό σου.

Εάν δε διευρύνει Κύριος ὁ Θεός σου τα ὅριά σου, με τον τρόπο που ὁμοσε στους πατέρες σου, και δώσει σε σένα ὁ Κύριος ὅλη τη γη, την ὁποία εἶπε να δώσει στους πατέρες σου Εάν ἀκουσεις να κάνεις ὅλες αυτές τις ἐντολές, τις ὁποῖες ἐγὼ σου διατάζω σήμερα, να ἀγαπᾷς Κύριον τον Θεόν σου, να πορεύεσαι σε ὅλους τους δρόμους του ὅλες τις ἡμέρες, θα προσθέσεις γιὰ τον ἑαυτό σου ἀκόμη τρεις πόλεις πρὸς αυτές τις τρεις. Και δεν θα χυθεῖ αἷμα ἀναίτιο στη γη την ὁποία Κύριος ὁ Θεός σου δίνει σε σένα ὡς κληρονομιά, και δεν θα εἶσαι ἐνοχος αἵματος.

Εάν ὁμως υπάρξει ἀνάμεσά σου ἄνθρωπος που μισεῖ τον πλησίον του, και τον ἐνεδρεῦσει, και ἐπαναστατήσῃ ἐναντίον του, και χτυπήσῃ την ψυχὴ του, και πεθάνει, και φύγει σε μία ἀπὸ αυτές τις πόλεις, Και θα στείλῃ ἡ γερουσία της πόλης του, και θα τον πάρουν ἀπὸ ἐκεῖ, και θα τον παραδώσουν στα χέρια των συγγενῶν του αἵματος, και θα πεθάνει. Δεν θα λυπηθεῖ το μάτι σου γι αὐτόν, και θα καθαρίσῃς το ἀθὼ αἷμα ἀπὸ τον Ἰσραὴλ, και θα εἶσαι καλὰ.

Δεν θα μετακινήσεις τα ὅρια του πλησίον σου, τα ὁποία ἔστησαν οἱ πατέρες σου στην κληρονομιά που κληρονόμησες στη γη, την ὁποία ὁ Κύριος ὁ Θεός σου σου δίνει με κλῆρο. Δεν θα παραμείνῃ ἕνας μάρτυρας γιὰ να μαρτυρήσῃ κατὰ ἀνθρώπου γιὰ

κάθε αδικία, και για κάθε αμάρτημα, και για κάθε αμαρτία που εάν αμαρτήσκει· με τη μαρτυρία δύο μαρτύρων και με τη μαρτυρία τριών μαρτύρων, θα σταθεί κάθε λόγος. Εάν δε σταθεί άδικος μάρτυρας εναντίον ανθρώπου, κατηγορώντας την ασέβειά του. Και θα σταθούν οι δύο άνθρωποι που έχουν μεταξύ τους την αντιλογία ενώπιον Κυρίου και ενώπιον των ιερέων και ενώπιον των κριτών που θα υπάρχουν εκείνες τις ημέρες. Και ας εξετάσουν οι κριτές ακριβώς, και ιδού, άδικος μάρτυρας εμαρτύρησε άδικα, στάθηκε εναντίον του αδελφού του, Και θα κάνετε σε αυτόν με τον τρόπο που αυτός ενήργησε πονηρά να κάνει εναντίον του αδελφού του, και θα αφαιρέσεις το πονηρό από ανάμεσά σας. Και οι υπόλοιποι, αφού ακούσουν, θα φοβηθούν, και δεν θα προσθέσουν πια να πράξουν σύμφωνα με αυτόν τον πονηρό λόγο ανάμεσά σας. Δεν θα λυπηθεί το μάτι σου γι αυτόν, ψυχή αντί ψυχής, μάτι αντί ματιού, δόντι αντί δοντιού, χέρι αντί χεριού, πόδι αντί ποδιού.

20

Εάν δε εξέλθεις εις πόλεμο εναντίον των εχθρών σου, και ιδείς ίππο και αναβάτη και λαό πολυπληθέστερο από σένα, δεν θα φοβηθείς από αυτούς, διότι Κύριος ο Θεός σου είναι μαζί σου, αυτός που σε ανέβασε από τη γη της Αιγύπτου. Και θα είναι όταν πλησιάσεις στον πόλεμο, και αφού πλησιάσει ο ιερέας, θα μιλήσει στον λαό. Και θα πει προς αυτούς: Άκουσε, Ισραήλ, εσείς πορευέσθε σήμερα στον πόλεμο εναντίον των εχθρών σας. Μη εκλύεται η καρδιά σας, μη φοβάσθε, μήτε θραύεσθε, μήτε εκκλίνετε από το πρόσωπό τους. Ότι Κύριος ο Θεός σας, ο προπορευόμενος μαζί σας, θα συμπολεμήσει για σας τους εχθρούς σας για να σας σώσει.

Και θα μιλήσουν οι γραμματείς προς τον λαό, λέγοντας: Ποιος είναι ο άνθρωπος που έχει χτίσει καινούργιο σπίτι και δεν το εγκαίνισε; Ας πάει και ας επιστρέψει στο σπίτι του, μήπως πεθάνει στον πόλεμο και άλλος άνθρωπος το εγκαίνισει. Και ποιος είναι ο άνθρωπος που φύτεψε αμπελώνα και δεν χάρηκε από αυτόν; Ας πάει και ας επιστρέψει στο σπίτι του, μήπως πεθάνει στον πόλεμο και άλλος άνθρωπος χαρεί από αυτόν. Και ποιος είναι ο άνθρωπος που έχει μνηστευτεί γυναίκα και δεν την παντρεύτηκε; Ας πάει και ας επιστρέψει στο σπίτι του, μήπως πεθάνει στον πόλεμο και άλλος άνθρωπος την παντρευτεί. Και θα προσθέσουν οι γραμματείς να μιλήσουν προς τον λαό, και θα πουν: Ποιος είναι ο άνθρωπος που φοβάται και είναι δειλός στην καρδιά; Ας πάει και ας επιστρέψει στο σπίτι του, για να μην κάνει δειλή την καρδιά του αδελφού του, όπως τη δική του. Και όταν σταματήσουν οι γραμματείς να μιλούν προς τον λαό, τότε θα διορίσουν άρχοντες του στρατού να ηγούνται του λαού.

Εάν δε πλησιάσεις σε μια πόλη για να την πολεμήσεις, κάλεσέ την πρώτα ειρηνικά. Εάν σου απαντήσουν ειρηνικά και σου ανοίξουν, τότε όλος ο λαός που θα βρεθεί σε αυτήν θα είναι φορολογούμενοι και υπήκοοί σου. Εάν δε δεν υπακούσουν σε, και κάνουν προς εσένα πόλεμο, θα την πολιορκήσεις, μέχρι να σου παραδώσει αυτήν ο Κύριος ο Θεός σου στα χέρια σου, και θα χτυπήσεις κάθε αρσενικό της με μαχαίρι. Εκτός από τις γυναίκες και την αποσκευή, και όλα τα κτήνη, και όλα όσα υπάρχουν στην πόλη, και όλο τον εξοπλισμό θα λαφυραγωγήσεις για τον εαυτό σου, και θα φας όλη τη λεία των εχθρών σου, την οποία Κύριος ο Θεός σου δίνει σε σένα. Έτσι θα κάνεις σε όλες τις πόλεις που είναι πολύ μακριά από σένα, όχι σε αυτές από τις πόλεις των εθνών τούτων, των οποίων ο Κύριος ο Θεός σου σου δίνει να κληρονομήσεις τη γη τους. Δεν θα κρατήσετε ζωντανό κανένα πλάσμα που αναπνέει, Αλλά με κατάρρα θα καταδικάσετε αυτούς,

τον Χετταίο, και τον Αμορραίο, και τον Χαναναίο, και τον Φερεζαίο, και τον Ευαίο, και τον Ιεβουσαίο, και τον Γεργεσαίο, με τον τρόπο που σου διέταξε Κύριος ο Θεός σου, ώστε να μη σας διδάξουν να κάνετε όλα τα βδελύγματά τους, όσα έκαναν για τους θεούς τους, και να αμαρτήσετε ενώπιον Κυρίου του Θεού σας.

Εάν δε περικαθίσεις γύρω από μία πόλη για πολλές ημέρες για να πολεμήσεις εναντίον της για να την καταλάβεις, δεν θα καταστρέψεις τα δένδρα της βάζοντας επάνω τους σίδηρο, αλλά θα φας από αυτό, όμως δεν θα το κόψεις· μήπως το δέντρο στο χωράφι είναι άνθρωπος, για να μπει μπροστά σου στην πολιορκία; Αλλά το ξύλο που ξέρεις ότι δεν είναι καρποφόρο, αυτό θα το καταστρέψεις και θα το κόψεις, και θα χτίσεις οχυρώματα εναντίον της πόλης που σου κάνει πόλεμο, μέχρι να παραδοθεί.

21

Εάν δε βρεθεί τραυματία στη γη, την οποία Κύριος ο Θεός σου δίνει σε σένα να κληρονομήσεις, έχοντας πέσει στο πεδίο, και δεν ξέρουν αυτόν που τον χτύπησε, Θα βγει η γερουσία σου και οι κριτές σου, και θα μετρήσουν προς τις πόλεις που βρίσκονται γύρω από τον τραυματία. Και η πόλη που βρίσκεται πλησιέστερα στον τραυματία, η γερουσία της πόλης εκείνης θα λάβει μια δάμαλη από τα βόδια, η οποία δεν έχει εργασθεί και η οποία δεν έχει τραβήξει ζυγό, Και θα κατεβάσει η γερουσία της πόλης εκείνης μια δάμαλη σε μια τραχιά φαράγγα, η οποία δεν έχει καλλιεργηθεί ούτε σπέρνεται, και θα σπάσουν το λαιμό της δάμαλης στη φαράγγα. Και θα προσέλθουν οι ιερείς οι Λευίτες, διότι αυτούς επέλεξε ο Κύριος ο Θεός να παρίστανται ενώπιόν του και να ευλογούν στο όνομά του, και με τη δική τους απόφαση θα κρίνεται κάθε διαφορά και κάθε υπόθεση. Και όλη η γερουσία της πόλης εκείνης, οι που πλησιάζουν στον τραυματία, θα νίψουν τα

χέρια τους επάνω στο κεφάλι της δαμάλεως που έχει σπάσει ο αυχένας της στη φάραγγα. Και αποκριθέντες θα πουν: Τα χέρια μας δεν έχυσαν το αίμα αυτό, και τα μάτια μας δεν έχουν δει. Ὡς γίνε στον λαό σου Ισραήλ, τον οποίο εξαγόρασες, Κύριε, ὥστε να μην υπάρξει ἀναίτιο αἷμα στον λαό σου Ισραήλ, και θα ἐξιλεωθεῖ σε αὐτούς το αἷμα. Ἐσὺ δὲ θὰ ἀφαιρέσεις τὸ ἀναίτιο αἷμα ἀπὸ ἐσῶς, ἐὰν κάνεις τὸ καλὸ καὶ τὸ ἀρεστὸ ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου.

Εάν δε βγεις σε πόλεμο ἐναντίον των ἐχθρῶν σου, και σου παραδώσει ο Κύριος ο Θεός σου αὐτούς στα χέρια σου, και λάβεις τὴ λεία τους, Και αν δεις στη λεία γυναῖκα ὁμορφη στην ἐμφάνιση, και ἐπιθυμήσεις αὐτήν, και πάρεις αὐτήν για τον εαυτό σου ὡς γυναῖκα, Και θα τη φέρεις μέσα στο σπίτι σου, και θα ξυρίσεις τὸ κεφάλι της, και θα κόψεις τα νύχια της, Και θα ἀφαιρέσεις τα ἐνδύματα της αἰχμαλωσίας ἀπὸ αὐτήν, και θα καθίσει στο σπίτι σου, και θα κλάψει τον πατέρα και τη μητέρα για ἓνα μῆνα ἡμέρες, και μετὰ ἀπὸ αὐτὰ θα εἰσέλθεις προς αὐτήν και θα συγκατοικήσεις με αὐτήν, και θα εἶναι γυναῖκα σου.

Και θα εἶναι, ἐάν δεν τη θέλεις, θα την ἀπολύσεις ἐλεύθερη, και δεν θα πωληθεῖ για ἀργύριο, δεν θα την ἀπορρίψεις, διότι την ταπεινώσες.

Εάν δε γίνονται σε ἄνθρωπο δύο γυναῖκες, μία αὐτῶν ἀγαπημένη και μία αὐτῶν μισούμενη, και γεννήσουν σε αὐτὸν ἡ ἀγαπημένη και ἡ μισούμενη, και γίνει υἱὸς πρωτότοκος της μισούμενης, Και θα εἶναι ὅτι, ὅταν κατακληρονομεῖ στους γιους του τα υπάρχοντά του, δεν θα μπορέσει να δώσει τα δικαιώματα του πρωτότοκου στον γιο της ἀγαπημένης, παραβλέποντας τον γιο της μισούμενης που εἶναι ο πρωτότοκος, Ἀλλὰ τον πρωτότοκο υἱὸ της μισούμενης θα ἀναγνώρισει, για να δώσει σε αὐτὸν διπλά

από όλα όσα βρεθούν σε αυτόν, γιατί αυτός είναι η αρχή των παιδιών του, και σε αυτόν ανήκουν τα πρωτοτόκια. Ἐὰν δὲ κάποιος ἔχει γιο ανυπάκουο και ανταρτικό, που δεν υπακούει στη φωνή του πατέρα και στη φωνή της μητέρας, και τον παιδεύουν, και δεν τους ακούει, Και αφού τον συλλάβουν ο πατέρας του και η μητέρα του, θα τον οδηγήσουν στη γερουσία της πόλης του και στην πύλη του τόπου, Και θα πουν στους άνδρες της πόλης τους: Ο γιος μας αυτός δεν υπακούει και προκαλεί, δεν ακούει τη φωνή μας, κόβει νομίσματα και πίνει κρασί υπερβολικά. Και θα τον λιθοβολήσουν οι άνδρες της πόλης του με πέτρες, και θα πεθάνει, και θα αφαιρέσεις το κακό από ανάμεσά σας, και οι υπόλοιποι, ακούγοντας, θα φοβηθούν.

Εάν δε υπάρξει σε κάποιον αμαρτία με κρίμα θανάτου, και αποθάνει, και τον κρεμάσετε σε ξύλο, Δεν θα κοιμηθεί το σώμα του επάνω στο ξύλο, αλλά με ταφή θα το θάψετε εκείνη την ημέρα, γιατί καταραμένος από τον Θεό είναι κάθε κρεμάμενος επάνω σε ξύλο, και δεν θα μιάνετε τη γη, την οποία ο Κύριος ο Θεός σου δίνει σε σένα ως κληρονομιά.

22

Μην έχοντας δει τον μόσχο του αδελφού σου, ή το πρόβατό του, να περιπλανιέται στον δρόμο, να τα παραβλέψεις· θα τα επιστρέψεις στον αδελφό σου και θα του τα αποδώσεις. Εάν δε δεν πλησιάζει ο αδελφός σου σε εσένα, ούτε τον γνωρίζεις, θα τον μαζέψεις μέσα στο σπίτι σου, και θα μείνει μαζί σου έως ότου τα ζητήσει ο αδελφός σου, και θα του τα επιστρέψεις. Ἔτσι θα κάνεις με τον γάιδαρό του, και έτσι θα κάνεις με το ρούχο του, και έτσι θα κάνεις με κάθε απώλεια του αδελφού σου· όσα εάν χαθούν από αυτόν και τα βρεις, δεν θα μπορέσεις να τα αγνοήσεις. Δεν θα δεις τον όνο του αδελφού σου ή τον μόσχο του να έχουν πέσει στον

δρόμο και να τους παραβλέψεις· οπωσδήποτε θα τους σηκώσεις μαζί του.

Δεν θα υπάρχουν σκεύη ανδρός επάνω σε γυναίκα, ούτε θα ενδυθεί άνδρας στολή γυναικεία, διότι βδέλυγμα στον Κύριο, τον Θεό σου, είναι κάθε ο ποιών αυτά. Εάν δε συναντήσεις φωλιά πουλιών μπροστά σου στον δρόμο ή πάνω σε κάθε δέντρο, ή πάνω στη γη, με νεοσσούς ή αυγά, και η μητέρα θερμαίνει τους νεοσσούς ή τα αυγά, δεν θα πάρεις τη μητέρα μαζί με τα τέκνα. Με αποστολή θα στείλεις τη μητέρα, τα δε παιδιά θα πάρεις για τον εαυτό σου, ώστε να σου πάει καλά και να γίνεις μακρόβιος.

Αν χτίσεις καινούργιο σπίτι, θα κάνεις περίφραξη στην ταράτσα σου, και δεν θα προκαλέσεις φόνο στο σπίτι σου, αν πέσει κάποιος από αυτό. Δεν θα σπείρεις διαφορετικά σπέρματα στον αμπελώνα σου, ώστε να μην αγιαστεί η σοδειά και ο σπόρος που θα σπείρεις μαζί με τη σοδειά του αμπελώνα σου. Δεν θα οργώσεις με μοσχάρι και γάιδaro μαζί. Δεν θα φορέσεις κίβδηλο ύφασμα, μαλλί και λινάρι μαζί. Θα κάνεις στριφτά για τον εαυτό σου στις τέσσερις άκρες των ενδυμάτων σου, με τα οποία εάν ντυθείς.

Εάν δε κάποιος λάβει γυναίκα και συνοικήσει μαζί της, και μισήσει αυτήν, Και βάλει εναντίον της προφασιστικούς λόγους, και υποβιβάσει το όνομά της, και πει: Αυτήν τη γυναίκα έλαβα, και όταν πλησίασα σε αυτήν δεν βρήκα την παρθενία της, Και ο πατέρας της κόρης και η μητέρα θα φέρουν τα σημεία της παρθενίας της κόρης προς τη γερουσία στην πύλη. Και θα πει ο πατέρας του παιδιού στη γερουσία: Την κόρη μου αυτή έδωσα στον άνθρωπο αυτόν ως γυναίκα, και μισώντας την... Τώρα αυτός της επιβάλλει προφασιστικούς λόγους, λέγοντας: Δεν έχω βρει την παρθενία της θυγατέρας σου, και αυτά είναι τα παρθένια της

θυγατέρας μου. Και θα απλώσουν το ιμάτιο μπροστά στη γερουσία της πόλης. Και θα λάβει η γερουσία της πόλης εκείνης τον άνθρωπο εκείνον, και θα τον παιδεύσουν. Και θα του επιβάλουν πρόστιμο εκατό σίκλους και θα τα δώσουν στον πατέρα της νεάνιδος, επειδή έφερε κακό όνομα σε παρθένο Ισραηλίτιδα, και θα είναι γυναίκα του· δεν θα μπορέσει να την απολύσει σε όλη του τη ζωή.

Εάν δε επ αληθείας γένηται ο λόγος ούτος και μη ευρεθί παρθένια της νεάνιδος, Και θα φέρουν έξω τη νεάνίδα στις θύρες του σπιτιού του πατέρα της, και θα τη λιθοβολήσουν με πέτρες, και θα πεθάνει, επειδή έκανε αφροσύνη ανάμεσα στους υιούς του Ισραήλ, εκπορνεύοντας το σπίτι του πατέρα της, και θα εξαλείψεις το κακό από ανάμεσά σας.

Εάν δε ευρεθεί άνθρωπος κοιμώμενος με γυναίκα συνοικισμένη σε άνδρα, θα σκοτώσετε και τους δύο, τον άνδρα τον κοιμώμενο με τη γυναίκα και τη γυναίκα, και θα αφαιρέσεις το κακό από το Ισραήλ. Εάν δε υπάρχει κοπέλα παρθένος μνηστευμένη με άνδρα, και βρίσκοντάς την κάποιος άνθρωπος στην πόλη κοιμηθεί μαζί της, Θα φέρετε και τους δύο στην πύλη της πόλης τους, και θα λιθοβοληθούν με πέτρες και θα πεθάνουν· την νεαρή γυναίκα, επειδή δεν φώναξε μέσα στην πόλη, και τον άνθρωπο, επειδή ταπείνωσε τη γυναίκα του πλησίον. Και θα αφαιρέσεις το κακό από ανάμεσά σας. Εάν δὲ ἐν πεδίῳ εὔρη ἄνθρωπος τὴν παιδα τὴν μεμνηστευμένην, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μαζί της, θα σκοτώσετε μόνον αὐτόν που κοιμήθηκε μαζί της. Και στη νεαρή γυναίκα δεν υπάρχει αμάρτημα θανάτου, όπως αν κάποιος άνθρωπος επαναστατήσει εναντίον του πλησίον του, και φονεύσει την ψυχή του, έτσι είναι αυτό το πράγμα. ότι στο αγρό τη βρήκε, φώναξε η μνηστευμένη νεαρή γυναίκα, και δεν υπήρχε κανείς να τη βοηθήσει.

Εάν δε κάποιος βρει το κορίτσι, την παρθένο, η οποία δεν έχει μνηστευτεί, και αφού τη βιάσει κοιμηθεί μαζί της, και βρεθεί, Θα δώσει ο άνθρωπος που κοιμήθηκε μαζί της στον πατέρα της νεάνιδος πενήντα δίδραχμα αργυρίου, και θα είναι γυναίκα του, επειδή την ταπείνωσε, δεν θα μπορέσει να την αποπέμψει όλο τον χρόνο.

23

Δεν θα λάβει άνθρωπος τη γυναίκα του πατέρα του, και δεν θα αποκαλύψει το συγκάλυμμα του πατέρα του.

Δεν θα εισέλθει ευνουχισμένος, ούτε ακρωτηριασμένος, στην εκκλησία του Κυρίου. Δεν θα εισέλθει στην εκκλησία του Κυρίου όποιος γεννήθηκε από πόρνη.

Δεν θα εισέλθει Αμμανίτης και Μωαβίτης στην εκκλησία του Κυρίου, και μέχρι της δεκάτης γενεάς δεν θα εισέλθει στην εκκλησία του Κυρίου, και μέχρι τον αιώνα. Επειδή δεν σας συνάντησαν με άρτους και νερό στον δρόμο, όταν βγαίνατε από την Αίγυπτο, και επειδή μίσθωσαν εναντίον σου τον Βαλαάμ, γιο του Βεώρ, από τη Μεσοποταμία για να σε καταραστεί. Και δεν ήθελε ο Κύριος ο Θεός σου να ακούσει τον Βαλαάμ, και μετέτρεψε ο Κύριος ο Θεός σου τις κατάρες σε ευλογία, γιατί σε αγάπησε ο Κύριος ο Θεός σου. Δεν θα τους απευθύνεις ειρηνικά και συμφέροντα λόγια όλες τις ημέρες της ζωής σου για πάντα. Δεν θα βδελυχθείς Ίδουμαίο, ότι αδελφός σου είναι, δεν θα βδελυχθείς Αιγύπτιο, ότι πάροικος έγινες στη γή του. Υιοί, εάν γεννηθούν σε αυτούς, στην τρίτη γενεά θα εισέλθουν στην εκκλησία του Κυρίου.

Εάν δε εξέλθεις να στρατοπεδεύσεις εναντίον τῶν ἐχθρῶν σου, τότε φυλάξου ἀπὸ κάθε πονηρὸ λόγο. Εάν υπάρξει ἀνάμεσά

σου άνθρωπος ο οποίος δεν θα είναι καθαρός από νυχτερινή ρύση του, τότε θα βγει έξω από το στρατόπεδο και δεν θα μπει στο στρατόπεδο. Και θα είναι προς το εσπέρας, θα λούσει το σώμα του με νερό, και αφού δύσει ο ήλιος, θα εισέλθει στο στρατόπεδο. Και θα υπάρχει τόπος για σένα έξω από την παρεμβολή, και θα βγαίνεις εκεί έξω. Και ένας πάσσαλος θα είναι σε σένα επάνω στη ζώνη σου, και όταν καθίσεις έξω, θα σκάψεις με αυτόν, και αφού τελειώσεις θα καλύψεις την ακαθαρσία σου. Διότι Κύριος ο Θεός σου περιπατεί μέσα στο στρατόπεδό σου για να σε ελευθερώσει και να παραδώσει τον εχθρό σου μπροστά σου, και θα είναι το στρατόπεδό σου άγιο, και δεν θα φανεί σε σένα ακαθαρσία πράγματος, και θα αποστραφεί από σένα.

Δεν θα παραδώσεις το παιδί στον κύριό του, το οποίο έχει προστεθεί σε σένα από τον κύριό του. Μαζί σου θα κατοικήσει, ανάμεσά σας θα κατοικήσει όπου του αρέσει, δεν θα τον θλίψεις. Δεν θα υπάρχει πόρνη από τις θυγατέρες του Ισραήλ, και δεν θα υπάρχει κάποιος που πορνεύει από τους υιούς του Ισραήλ, δεν θα υπάρχει μύστης από τις θυγατέρες του Ισραήλ, και δεν θα υπάρχει μινούμενος από τους υιούς του Ισραήλ. Δεν θα προσφέρεις μίσθωμα πόρνης, ούτε ανταλλαγή σκύλου στον οίκο Κυρίου του Θεού σου για οποιαδήποτε ευχή, διότι βδέλυγμα στον Κύριο τον Θεό σου είναι και τα δύο.

Δεν θα χρεώσεις τόκο στον αδελφό σου, τόκο αργυρίου και τόκο τροφίμων και τόκο κάθε πράγματος που μπορεί να δανείσεις. Στον αλλότριον θα δανείσεις με τόκο, στον αδελφό σου όμως δεν θα δανείσεις με τόκο, ώστε να σε ευλογήσει Κύριος ο Θεός σου σε όλα τα έργα σου επάνω στη γη, στην οποία μπαίνεις εκεί για να την κληρονομήσεις.

Εάν δε κάνεις τάξη στον Κύριο τον Θεό σου, δεν θα αργήσεις να την εκπληρώσεις, γιατί ο Κύριος ο Θεός σου θα την αναζητήσει οπωσδήποτε από εσένα, και θα είναι σε εσένα αμαρτία. Εάν όμως δεν θέλεις να προσευχηθείς, δεν υπάρχει αμαρτία σε σένα. Τα εκπορευόμενα διά των χειλέων σου θα φυλάξεις, και θα ποιήσεις με τον τρόπο που ηύξω στον Κύριο τον Θεό δώρο, το οποίο ελάλησας με το στόμα σου.

Εάν δε εισέλθεις στον αμητό του πλησίον σου, και συλλέξεις με τα χέρια σου στάχνα, δρέπανο όμως δεν θα βάλεις στον αμητό του πλησίον σου. Εάν δε εισέλθεις στον αμπελώνα του πλησίον σου, φάγε σταφύλι, όσο να χορτάσει η ψυχή σου, αλλά σε αγγείο να μην βάλεις.

24

Εάν κάποιος πάρει γυναίκα και ζήσει μαζί της, και συμβεί να μη βρει χάρη μπροστά του, επειδή βρήκε σε αυτήν κάτι άσχημο, τότε θα της γράψει βιβλίο διαζυγίου, θα το δώσει στα χέρια της και θα την στείλει μακριά από το σπίτι του, και αφού αποχωρήσει, γίνεται γυναίκα άλλου άνδρα, Καὶ ἂν τὴν μισήσῃ ὁ τελευταῖος ἄνδρας καὶ γράψῃ σ' αὐτὴν βιβλίο διαζυγίου καὶ τὸ δώσει στὰ χέρια της καὶ τὴν ἐξαποστείλῃ ἀπὸ τὸ σπίτι του, ἢ ἂν πεθάνῃ ὁ τελευταῖος ἄνδρας ποὺ τὴν πῆρε γυναῖκα του, Δεν θα μπορέσει ὁ πρῶτος ἄνδρας ποὺ τὴν ἀπέστειλε, ἀφοῦ ἐπιστρέψῃ, νὰ τὴν πάρῃ πάλι ὡς γυναῖκα του, μετὰ τὸ νὰ ἔχει μιανθεῖ αὐτή, διότι εἶναι βδέλυγμα ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ δεν θα μιάνετε τὴ γῆ τὴν ὁποία Κύριος ὁ Θεός σου σοὺ δίδει σε κλῆρο.

Εάν κάποιος λάβει γυναίκα πρόσφατα, δεν θα εξέλθει σε πόλεμο, και δεν θα επιβληθεί σε αυτόν κανένα πράγμα· αθώς θα

είναι στο σπίτι του για έναν χρόνο και θα ευφραίνει τη γυναίκα του που έλαβε.

Δεν θα πάρεις ως ενέχυρο μυλόπετρα, ούτε επιμύλιο, διότι αυτός παίρνει ως ενέχυρο ψυχή. Εάν δε συλληφθεί άνθρωπος κλέβοντας ψυχή από τους αδελφούς του, τους υιούς του Ισραήλ, και αφού τον καταδυναστεύσει τον πωλήσει, θα πεθάνει ο κλέφτης εκείνος, και θα αφαιρέσεις τον πονηρό από ανάμεσά σας. Πρόσεχε στον εαυτό σου όσον αφορά τη λέπρα, να φυλάξεις πολύ να κάνεις σύμφωνα με όλο τον νόμο που θα σας αναγγείλουν οι ιερείς οι Λευίτες, όπως σας διέταξα· φυλάξτε να το κάνετε. Θυμήσου όσα έκανε ο Κύριος ο Θεός σου στη Μαριάμ στον δρόμο, όταν βγαίνατε από την Αίγυπτο.

Ἐὰν ὀφείλημα ᾗ στὸν πλησίον σου, ὀφείλημα ὅποιοδῆποτε, δὲν θὰ εἰσέλθεις στὸ σπίτι του γιὰ νὰ πάρεις τὸ ἐνέχυρό του. Θα σταθείς ἔξω, και ο άνθρωπος στον οποίο έχεις δώσει το δάνειο, θα σου φέρει το ενέχυρο ἔξω. Εάν δε ο άνθρωπος είναι φτωχός, δεν θα κοιμηθείς με το ενέχυρό του. Με απόδοση θα επιστρέψεις το ενέχυρό του πριν τη δύση του ηλίου, και θα κοιμηθεί με το ἱμάτιό του, και θα σε ευλογήσει, και θα είναι σε σένα ελεημοσύνη ἐνώπιον Κυρίου του Θεού σου. Δεν θα αδικήσεις τον μισθό φτωχού και ἐνδεούς ἀπὸ τους ἀδελφούς σου, ἢ ἀπὸ τους προσήλυτους που είναι στις πόλεις σου. Την ἴδια μέρα θα αποδώσεις τον μισθό του· δεν θα δύσει ο ἥλιος ἐπάνω του, διότι είναι πένης και σ' αὐτόν ἔχει την ἐλπίδα του, και θα καταβοήσει ἐναντίον σου πρὸς τον Κύριον, και θα είναι ἀμαρτία σε σένα. Δεν θα πεθάνουν πατέρες για τα τέκνα, και οι υιοὶ δεν θα πεθάνουν για τους πατέρες· ο καθένας θα πεθάνει για τη δική του ἀμαρτία. Δεν θα παρεκκλίνεις την κρίση του προσήλυτου, του ὀρφανοῦ και της χήρας. Δεν θα πάρεις ως ενέχυρο τὸ ἱμάτιο χήρας, και θα θυμηθείς ὅτι ἦσαν οἰκέτης στη γη της Αἰγύπτου, και σε λύτρωσε ο

Κύριος ο Θεός σου από εκεί· γι αυτό εγώ σου διατάζω να κάνεις αυτό το πράγμα.

Εάν δε θερίσεις θερισμό στο χωράφι σου και ξεχάσεις δεμάτι στο χωράφι σου, δεν θα επιστρέψεις να το πάρεις· θα είναι για τον ξένο και για τον ορφανό και για τη χήρα, ώστε να σε ευλογήσει Κύριος ο Θεός σου σε όλα τα έργα των χειρών σου. Εάν ελαιολογείς, δεν θα επαναστρέψεις να μαζέψεις τα οπίσω σου· του προσήλτου και του ορφανού και της χήρας θα είναι. Και θα θυμηθείς ότι υπηρέτης ήσουν στη γη της Αιγύπτου· γι αυτό εγώ σου προστάζω να κάνεις αυτό το πράγμα. Εάν δὲ τρυγήσεις τον ἀμπελώνα σου, δεν θα ξανατρυγήσεις αυτόν· τα υπολείμματά σου θα ανήκουν στον προσήλυτο, στον ορφανό και στη χήρα. Καὶ θα θυμηθείς ὅτι ἦσουν δοῦλος στη γῆ της Αἰγύπτου· γι αυτό ἐγώ σοῦ προστάζω νὰ κάνεις αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

25

Αν δε γίνει διαφορά ανάμεσα σε ανθρώπους, και προσέλθουν σε κρίση, και κρίνουν, και δικαιώσουν τον δίκαιο, και καταδικάσουν τον ασεβή, Και θα είναι, εάν ο ασεβής είναι άξιος πληγών, θα τον καταβιβάσεις έναντι των κριτών, και θα τον μαστιγώσουν ενώπιόν τους σύμφωνα με την ασέβειά του. Και σε αριθμό σαράντα θα μαστιγώσουν αυτόν, δεν θα προσθέσουν· εάν όμως προσθέσεις να μαστιγώσεις πέρα από αυτές τις πληγές περισσότερες, θα ατιμαστεί ο αδελφός σου μπροστά σου. Δεν θα φιμώσεις βόδι που αλωνίζει.

Εάν δε κατοικούν αδελφοί μαζί, και αποθάνει ένας από αυτούς, και δεν είχε σπέρμα, δεν θα παντρευτεί η γυναίκα του νεκρού έναν ξένο άνδρα· ο αδελφός του άνδρα της θα πάει σε αυτήν, και θα την πάρει για γυναίκα του, και θα ζήσει μαζί της.

Και το παιδί που εάν γεννήσει, θα καθιερωθεί από το όνομα του νεκρού, και δεν θα εξαλειφθεί το όνομά του από τον Ισραήλ.

Εάν δε δεν θέλει ο άνθρωπος να πάρει τη γυναίκα του αδελφού του, τότε θα ανέβει η γυνή στην πύλη προς τη γερουσία και θα πει: Δεν θέλει ο αδελφός του άνδρα μου να αναστήσει το όνομα του αδελφού του στο Ισραήλ, δεν ήθελε ο αδελφός του άνδρα μου. Και θα τον καλέσει η γερουσία της πόλης του, και θα του πουν, και αφού σταθεί να πει, δεν επιθυμώ να την πάρω, Και προσελθούσα η γυνή του αδελφού του έναντι της γερουσίας, θα υπολύσει το ένα υπόδημά του από το πόδι του, και θα εμπτύσει κατά του προσώπου του, και αποκριθείσα θα πει: Έτσι θα κάνουν στον άνθρωπο που δεν θα οικοδομήσει τον οίκο του αδελφού του εν Ισραήλ. Και θα κληθεί το όνομά του στον Ισραήλ οίκος αυτού που έλυσε το υπόδημα.

Εάν δε μαχώνται άνθρωποι μεταξύ τους, άνθρωπος με τον αδελφό του, και πλησιάσει η γυναίκα ενός από αυτούς για να απελευθερώσει τον άνδρα της από το χέρι αυτού που τον χτυπά, και απλώνοντας το χέρι της πιάσει τα γεννητικά όργανα του, Θα κόψεις το χέρι, δεν θα λυπηθεί το μάτι σου γι αυτήν.

Δεν θα έχεις στο σακκίδιό σου σταθμίο και σταθμίο, μεγάλο ή μικρό. Δεν θα υπάρχει στο σπίτι σου μέτρο και μέτρο, μεγάλο ή μικρό. Σταθμός αληθινός και δίκαιος θα είναι για σένα, και μέτρο αληθινό και δίκαιο θα είναι για σένα, ώστε να γίνεις μακροήμερος επί της γης που ο Κύριος ο Θεός σου σου δίδει ως κληρονομιά. Διότι βδέλυγμα στον Κύριο τον Θεό σου είναι κάθε ο ποιών αυτά, κάθε ο ποιών άδικο.

Θυμήσου όσα σου έκανε ο Αμαλήκ στον δρόμο, καθώς έβγαινες από τη γη της Αιγύπτου Πώς αντιστάθηκε σε εσένα στον

δρόμο και έκοψε την ουραγία σου, τους κουρασμένους πίσω σου, ενώ εσύ πεινούσες και κοπίαζες, και δεν φοβήθηκε τον Θεό. Και θα είναι όταν σου δώσει ανάπαυση ο Κύριος ο Θεός σου από όλους τους εχθρούς σου που είναι γύρω σου στη γη, την οποία ο Κύριος ο Θεός σου σου δίνει να κληρονομήσεις, θα εξαλείψεις το όνομα του Αμαλήκ από κάτω από τον ουρανό, και να μην ξεχάσεις.

26

Και θα είναι, εάν εισέλθεις στη γη την οποία Κύριος ο Θεός σου δίνει σε σένα να κληρονομήσεις, και κληρονομήσεις αυτήν, και κατοικήσεις σε αυτήν, Και θα πάρεις από την απαρχή των καρπών της γης σου, την οποία ο Κύριος ο Θεός σου δίνει σε σένα, και θα τα βάλεις σε καλάθι, και θα πορευτείς στον τόπο, τον οποίο θα εκλέξει ο Κύριος ο Θεός σου για να επικληθεί το όνομά του εκεί. Και θα έλθεις προς τον ιερέα που θα είναι εκεί εκείνες τις ημέρες, και θα πεις σε αυτόν: Αναγγέλλω σήμερα στον Κύριο τον Θεό μου ότι έχω εισέλθει στη γη την οποία ώμοσε ο Κύριος στους πατέρες μας να μας δώσει. Και θα λάβει ο ιερέας το καλάθι από τα χέρια σου, και θα το θέσει μπροστά στο θυσιαστήριο Κυρίου του Θεού σου. Και απαντώντας θα πει μπροστά στον Κύριο τον Θεό σου: Τη Συρία έχασε ο πατέρας μου, και κατέβηκε στην Αίγυπτο, και παροίκησε εκεί σε μικρό αριθμό, και έγινε εκεί μεγάλο έθνος και πολυάριθμο πλήθος. Και οι Αιγύπτιοι μας κακοποίησαν, και μας ταπείνωσαν, και μας έβαλαν σκληρά έργα, Και αναβοήσαμε προς τον Κύριο, τον Θεό μας, και ο Κύριος άκουσε τη φωνή μας, και είδε την ταπείνωσή μας, και τον μόχθο μας, και τον θλιμμό μας. Και μας έβγαλε ο Κύριος από την Αίγυπτο ο ίδιος με τη μεγάλη του δύναμη, και με κραταιό χέρι, και με υψωμένο βραχίονα, και με μεγάλα οράματα, και με σημεία, και με θαύματα. Και μας έφερε σε αυτόν τον τόπο, και μας έδωσε αυτή τη γη, γη

που ρέει γάλα και μέλι. Και τώρα ιδού έφερα την απαρχή των γεννημάτων της γης, την οποία μου έδωσες Κύριε, γη που ρέει γάλα και μέλι, και θα το αφήσεις απέναντι στον Κύριο τον Θεό σου, και θα προσκυνήσεις μπροστά στον Κύριο τον Θεό σου. Και θα χαρείς σε όλα τα αγαθά που σου έδωσε ο Κύριος ο Θεός σου, εσύ και η οικία σου, και ο Λευίτης, και ο προσήλυτος που είναι ανάμεσά σας.

Εάν δε συντελέσεις να αποδεκατώσεις κάθε δεκάτη των προϊόντων σου στο τρίτο έτος, τη δεύτερη δεκάτη θα δώσεις στον Λευίτη και στον προσήλυτο και στον ορφανό και στη χήρα, και θα φάνε στις πόλεις σου, και θα ευφρανθούν.

Και θα πεις ενώπιον Κυρίου του Θεού σου: Αφαίρεσα τα άγια από το σπίτι μου και τα έδωσα στον Λευίτη και στον προσήλυτο και στον ορφανό και στη χήρα, σύμφωνα με όλες τις εντολές που μου διέταξες. Δεν παρέβην την εντολή σου και δεν ξέχασα. Και δεν έφαγα από αυτά στον πόνο μου, δεν πήρα καρπό από αυτά για ακάθαρτο, δεν έδωσα από αυτά στον νεκρό, υπάκουσα στη φωνή του Κυρίου του Θεού μας, έκανα όπως μου διέταξες. Κοίταξε κάτω από τον άγιο οίκο σου, από τον ουρανό, και ευλόγησε τον λαό σου τον Ισραήλ και τη γη την οποία έδωσες σε αυτούς, καθώς ώμοσες στους πατέρες μας να μας δώσεις γη που ρέει γάλα και μέλι.

Σε αυτήν την ημέρα ο Κύριος, ο Θεός σου, σου διέταξε να εφαρμόσεις όλα τα διατάγματα και τις κρίσεις, και θα τα φυλάξετε και θα τα εφαρμόσετε με όλη σας την καρδιά και με όλη σας την ψυχή. Τον Θεό έχεις επιλέξει σήμερα να είναι Θεός σου, και να πορεύεσαι σε όλες τις οδούς του, και να φυλάσσεις τα δικαιώματα και τα κρίματα, και να υπακούεις στη φωνή του. Και ο Κύριος σε εξέλεξε σήμερα να γίνεις περιούσιος λαός του, καθώς

είπε, για να φυλάττε τις εντολές του. Και να είσαι εσύ υπεράνω όλων των εθνών, όπως σε έκανε ονομαστό και καύχημα και δοξασμένο, να είσαι εσύ λαός άγιος του Κυρίου του Θεού σου, καθώς μίλησε.

27

Και πρόσταξε ο Μωυσής και η γερουσία του Ισραήλ, λέγοντας, φυλάσσεσθε όλες τις εντολές αυτές, όσες εγώ εντέλλομαι σε σας σήμερα. Και θα είναι την ημέρα που θα διαβείτε τον Ιορδάνη προς τη γη, την οποία Κύριος ο Θεός σου δίνει σε σένα, και θα στήσεις για τον εαυτό σου λίθους μεγάλους, και θα τους επαλείψεις με κονίαμα. Και θα γράψεις επάνω σε αυτές τις πέτρες όλα τα λόγια αυτού του νόμου, όταν διαβείτε τον Ιορδάνη, όταν μπειτε στη γη που ο Κύριος ο Θεός των πατέρων σου σου δίνει, γη που ρέει γάλα και μέλι, με τον τρόπο που είπε ο Κύριος ο Θεός των πατέρων σου σε σένα. Και θα είναι ότι όταν διαβείτε τον Ιορδάνη, θα στήσετε αυτές τις πέτρες, τις οποίες εγώ σου διατάζω σήμερα, στο όρος Γαιβάλ, και θα τις επιχρίσεις με ασβέστη. Και θα οικοδομήσεις εκεί θυσιαστήριο στον Κύριο τον Θεό σου, θυσιαστήριο από πέτρες· δεν θα βάλεις επάνω του σίδηρο. Θα οικοδομήσεις θυσιαστήριο με ολόκληρες πέτρες στον Κύριο τον Θεό σου, και θα προσφέρεις επάνω σε αυτό ολοκαυτώματα στον Κύριο τον Θεό σου. Και θα θυσιάσεις εκεί θυσία σωτηρίου, και θα φας, και θα χορτάσεις, και θα ευφρανθείς ενώπιον Κυρίου του Θεού σου. Και θα γράψεις επάνω στις πέτρες όλο αυτόν τον νόμο πολύ καθαρά.

Και μίλησε ο Μωυσής και οι ιερείς οι Λευίτες σε όλο τον Ισραήλ, λέγοντας: Σιώπα και άκουσε, Ισραήλ, σε αυτή την ημέρα έγινες λαός του Κυρίου του Θεού σου, και εισακούσεις τη φωνή

Κυρίου του Θεού σου, και θα κάνεις όλες τις εντολές του και τα δικαιώματά του, όσα εγώ σου διατάζω σήμερα.

Και εντείλατο ο Μωυσής στον λαό εκείνη την ημέρα, λέγοντας, Αυτοί θα σταθούν για να ευλογήσουν τον λαό στο όρος Γαριζίν, αφού διαβούν τον Ιορδάνη: Συμεών, Λευί, Ιούδας, Ισασάχαρ, Ιωσήφ και Βενιαμίν. Και αυτοί θα σταθούν για την κατάρα στο όρος Γαιβάλ: Ρουβήν, Γαδ, Ασήρ, Ζαβουλών, Δαν και Νεφθαλί.

Και αποκρινόμενοι θα πουν οι Λευίτες σε όλο τον Ισραήλ με μεγάλη φωνή. Επικατάρατος άνθρωπος όποιος θα κάνει γλυπτό και χωνευτό, βδέλυγμα στον Κύριο, έργο χειρών τεχνιτών, και θα το θέσει σε κρυφό μέρος· και αποκρινόμενος όλος ο λαός θα πει: Γένοιτο. Επικατάρατος ο ατιμάζων τον πατέρα του ή τη μητέρα του, και θα πει όλος ο λαός, γένοιτο. Επικατάρατος ο μετατιθείς τα όρια του πλησίον, και θα πει όλος ο λαός, γένοιτο. Επικατάρατος ο πλανών τυφλό σε δρόμο, και θα πει όλος ο λαός, γένοιτο. Καταραμένος όποιος στρέφει την κρίση προσήλυτου και ορφανού και χήρας, και θα πει όλος ο λαός: Γένοιτο. Κατηραμένος ο κοιμώμενος με τη γυναίκα του πατέρα του, γιατί αποκάλυψε το κάλυμμα του πατέρα του, και θα πει όλος ο λαός: Γένοιτο. Επικατάρατος ο κοιμώμενος με κάθε κτήνος, και θα πει όλος ο λαός: Γένοιτο. Επικατάρατος ο κοιμώμενος με αδελφή εκ πατρός ή μητρός του. Και θα πει όλος ο λαός, γένοιτο. Κατηραμένος ο κοιμώμενος με τη νύμφη του, και θα πει όλος ο λαός, γένοιτο. Κατηραμένος ο κοιμώμενος με την αδελφή της γυναίκας του, και θα πει όλος ο λαός, γένοιτο. Κατηραμένος ο χτυπών τον πλησίον με δόλο, και θα πει όλος ο λαός: Γένοιτο. Κατηραμένος όποιος θα λάβει δώρα για να πατάξει ψυχή αθώου αίματος, και θα πει όλος ο λαός, γένοιτο. Κατηραμένος κάθε άνθρωπος ο οποίος δεν

παραμένει σε όλα τα λόγια του νόμου αυτού για να τα κάνει, και θα πει όλος ο λαός: Ας γίνει.

28

Και θα είναι, εάν ακούσεις προσεκτικά τη φωνή Κυρίου του Θεού σου, να φυλάσσεις και να κάνεις όλες αυτές τις εντολές που εγώ σου διατάζω σήμερα, τότε θα σε θέσει Κύριος ο Θεός σου υπεράνω από όλα τα έθνη της γης. Και θα έρθουν επάνω σου όλες οι ευλογίες αυτές, και θα σε βρουν, εάν ακούσεις προσεκτικά τη φωνή Κυρίου του Θεού σου. Ευλογημένος σύ στην πόλη, και ευλογημένος σύ στον αγρό. Ευλογημένα τα έκγονα της κοιλίας σου και τα γεννήματα της γης σου και τα βουκόλια των βοών σου και τα ποίμνια των προβάτων σου. Ευλογημένες οι αποθήκες σου και τα αποθέματά σου. Ευλογημένος είσαι όταν εισέρχεσαι, και ευλογημένος είσαι όταν εξέρχεσαι.

Θα παραδώσει Κύριος ο Θεός σου τους εχθρούς σου, τους αντισταθέντες σε, συντετριμμένους μπροστά σου· με έναν δρόμο θα βγουν εναντίον σου, και με επτά δρόμους θα φύγουν από μπροστά σου. Να στείλει ο Κύριος επάνω σου την ευλογία στις αποθήκες σου και σε όλα όπου αν βάλεις το χέρι σου, επάνω στη γη την οποία ο Κύριος ο Θεός σου δίνει σε εσένα. Να σε αναστήσει ο Κύριος σε άγιο λαό για τον εαυτό του, με τον τρόπο που ώμοσε στους πατέρες σου, εάν ακούσεις τη φωνή Κυρίου του Θεού σου και πορευθείς σε όλους τους δρόμους του. Και θα σε δουν όλα τα έθνη της γης ότι το όνομα Κυρίου έχει κληθεί επί σου, και θα σε φοβηθούν. Και θα σε πληθύνει ο Κύριος ο Θεός σου σε αγαθά στους απογόνους της κοιλίας σου, και στους απογόνους των κτηνών σου, και στα γεννήματα της γης σου, επάνω στη γη σου την οποία ώμοσε ο Κύριος στους πατέρες σου να σου δώσει.

Ας ανοίξει σε σένα ο Κύριος τον αγαθό του θησαυρό, τον ουρανό, για να δώσει τη βροχή στη γη σου στον κατάλληλο καιρό, να ευλογήσει όλα τα έργα των χεριών σου, και θα δανείσεις σε πολλά έθνη, εσύ όμως δεν θα δανειστείς. Και θα κυριαρχήσεις εσύ σε πολλά έθνη, σε σένα όμως δεν θα κυριαρχήσουν. Θα σε καταστήσει ο Κύριος ο Θεός σου κεφαλή και όχι ουρά, και θα είσαι τότε επάνω και δεν θα είσαι κάτω, εάν ακούσεις τη φωνή Κυρίου του Θεού σου, όσα εγώ σου προστάζω σήμερα να φυλάσσεις. Δεν θα παραβείς καμία από όλες τις εντολές που εγώ σου δίνω σήμερα, ούτε προς τα δεξιά ούτε προς τα αριστερά, για να πορευτείς πίσω από άλλους θεούς και να τους λατρεύσεις.

Και θα συμβεί εάν δεν ακούσεις τη φωνή Κυρίου του Θεού σου, να φυλάξεις όλες τις εντολές του, όσες εγώ σου διατάζω σήμερα, και θα έρθουν επάνω σου όλες αυτές οι κατάρες, και θα σε καταλάβουν. Επικατάρατος είσαι στην πόλη, και επικατάρατος είσαι στον αγρό. Επικατάρατοι οι αποθήκες σου και τα εγκαταλείμματά σου. Κατηραμένα τα έκγονα της κοιλίας σου και τα γεννήματα της γης σου, τα βουκόλια των βοών σου και τα ποίμνια των προβάτων σου. Κατηραμένος είσαι όταν μπαίνεις και κατηραμένος είσαι όταν βγαίνεις.

Να στείλει ο Κύριος επάνω σου την έλλειψη και τη φθορά και την καταστροφή σε όλα όσα επιβάλεις το χέρι σου, έως ότου σε εξολοθρεύσει και έως ότου σε απολέσει γρήγορα εξαιτίας των πονηρών πράξεών σου, διότι με εγκατέλειψες. Ο Κύριος θα προσκολλήσει σε σένα τον θάνατο, έως ότου σε εξαναλώσει από τη γη, στην οποία μπαίνεις εκεί για να την κληρονομήσεις. Θα σε πλήξει ο Κύριος με απορία, και πυρετό, και ρίγος, και φλεγμονή, και ανεμοφθορία, και ίκτερο, και θα σε καταδιώκουν μέχρι να σε καταστρέψουν. Και ο ουρανός πάνω από το κεφάλι σου θα είναι χάλκινος, και η γη κάτω από σένα θα είναι σιδερένια. Ας δώσει ο

Κύριος ο Θεός σου τη βροχή της γης σου ως σκόνη, και χώμα από τον ουρανό θα κατεβαίνει, μέχρι να σε καταστρέψει και να σε απολέσει γρήγορα. Ο Κύριος θα σε δώσει σε ήττα μπροστά στους εχθρούς σου· σε μία οδό θα βγεις εναντίον τους, και σε επτά οδούς θα φύγεις από μπροστά τους, και θα είσαι διασπορά σε όλα τα βασίλεια της γης. Και θα είναι οι νεκροί σας τροφή για τα πουλιά του ουρανού και τα θηρία της γης, και δεν θα υπάρχει κανείς που να τα τρομάζει. Να σε χτυπήσει ο Κύριος με αιγυπτιακό έλκος στην έδρα, και με άγρια ψώρα, και με κνήφη, ώστε να μην μπορείς να θεραπευτείς. Ο Κύριος θα σε πατάξει με παραπληξία και τύφλωση και έκσταση του νου. Και θα είσαι ψηλαφώντας το μεσημέρι, σαν κάποιος τυφλός που ψηλαφά στο σκοτάδι, και δεν θα ευοδώνονται οι δρόμοι σου, και θα είσαι τότε αδικούμενος και λεηλατούμενος όλες τις ημέρες, και δεν θα υπάρχει αυτός που βοηθά.

Γυναίκα θα λάβεις, και άλλος άνδρας θα την έχει. Οικία θα οικοδομήσεις, και δεν θα κατοικήσεις σε αυτήν. Αμπελώνα θα φυτεύσεις, και δεν θα τον τρυγήσεις. Ο μόσχος σου σφαγμένος μπροστά σου, και δεν θα φας από αυτόν, ο γάιδαρός σου αρπαγμένος από σένα, και δεν θα επιστραφεί σε σένα, τα πρόβατά σου δοσμένα στους εχθρούς σου, Και δεν θα υπάρχει σε σένα ο βοηθός. Οι γιοι σου και οι θυγατέρες σου δοσμένες σε άλλο έθνος, και τα μάτια σου θα κοιτάζουν μαραζώνοντας προς αυτά, δεν θα ισχύσει το χέρι σου. Τα προϊόντα της γης σου και όλους τους κόπους σου θα τα φάει ένα έθνος που δεν γνωρίζεις, και θα είσαι αδικημένος και συντετριμμένος όλες τις ημέρες. Και θα είσαι παράπληκτος εξαιτίας των οραμάτων των ματιών σου, που θα δεις.

Να σε χτυπήσει ο Κύριος με πονηρό έλκος στα γόνατα και στις κνήμες, ώστε να μην μπορείς να θεραπευτείς από την

πατούσα των ποδιών σου μέχρι την κορυφή σου.

Μπορεί να απαγάγει ο Κύριος εσένα και τους άρχοντές σου, τους οποίους θα καταστήσεις επάνω σου, σε έθνος το οποίο δεν γνωρίζεις εσύ και οι πατέρες σου, και θα λατρεύσεις εκεί άλλους θεούς, ξύλα και λίθους. Και θα είσαι εκεί σε αίνιγμα και παραβολή και διήγημα σε όλα τα έθνη, στα οποία αν σε οδηγήσει ο Κύριος εκεί.

Πολύ σπέρμα θα βγάλεις στο χωράφι, και λίγο θα μαζέψεις, γιατί θα το φάει η ακρίδα. Αμπελώνα θα φυτεύσεις και θα τον καλλιεργήσεις, αλλά κρασί δεν θα πεις ούτε θα ευφρανθείς από αυτόν, γιατί θα τα καταφάγει ο σκουλήκας. Ελιές θα έχεις σε όλα τα σύνορά σου, και λάδι δεν θα αλείψεις, γιατί θα χυθεί η ελιά σου. Θα γεννήσεις γιους και κόρες, αλλά δεν θα είναι δικοί σου, γιατί θα πάνε σε αιχμαλωσία. Όλα τα ξύλινα πράγματά σου και τα προϊόντα της γης σου θα καταστρέψει η σκουριά. Ο πρόσηλυτος που είναι ανάμεσά σου θα ανεβεί όλο και πιο πάνω, ενώ εσύ θα κατεβείς όλο και πιο κάτω. Αυτός θα σου δανείσει, αλλά εσύ δεν θα του δανείσεις· αυτός θα είναι κεφάλι, ενώ εσύ θα είσαι ουρά.

Και θα έλθουν επάνω σου όλες αυτές οι κατάρες, και θα σε καταδιώξουν, και θα σε καταλάβουν, έως ότου σε εξολοθρεύσει, και έως ότου σε απολέσει, διότι δεν άκουσες τη φωνή Κυρίου του Θεού σου, για να φυλάξεις τις εντολές του και τα δικαιώματα όσα σου ενετείλατο. Και θα υπάρχουν σε σένα σημεία και τέρατα στους απογόνους σου έως του αιώνος. Επειδή δεν λάτρευσες τον Κύριο τον Θεό σου με ευφροσύνη και καλή διάθεση εξαιτίας της αφθονίας όλων.

Και θα υπηρετήσεις τους εχθρούς σου, τους οποίους θα στείλει ο Κύριος εναντίον σου, σε πείνα, σε δίψα, σε γύμνια και σε

έλλειψη όλων, και θα βάλεις σιδερένιο ζυγό στον λαιμό σου, μέχρι να σε εξολοθρεύσει. Θα φέρει επάνω σου ο Κύριος έθνος από μακριά, από το έσχατο της γης, σαν όρμημα αετού, έθνος του οποίου δεν θα ακούσεις τη φωνή του Ένα έθνος αναιδές στο πρόσωπο, το οποίο δεν θα σεβαστεί το πρόσωπο γέρου, και νέον δεν θα ελεήσει. Και θα καταφάει τα έγγονα των κτηνών σου και τα γεννήματα της γης σου, ώστε να μη σου αφήσει σιτάρι, κρασί, λάδι, τα βουκόλια των βοδιών σου και τα ποίμνια των προβάτων σου, έως ότου σε καταστρέψει. Και θα σε καταστρέψει στις πόλεις σου, έως ότου κατεδαφιστούν τα τείχη τα υψηλά και τα οχυρά, στα οποία συ εμπιστεύεσαι, σε όλη τη γη σου, και θα σε θλίψει στις πόλεις σου, τις οποίες σου έδωσε. Και θα φας τα έκγονα της κοιλίας σου, κρέας των γιών σου και των θυγατέρων σου, όσα σου έδωσε, στη στενοχωρία σου και στη θλίψη σου, με την οποία θα σε θλίψει ο εχθρός σου.

Ο απαλός και ο πολύ τρυφερός ανάμεσά σου θα φθονήσει με το μάτι του τον αδελφό του, και τη γυναίκα που είναι στην αγκαλιά του, και τα παιδιά που του έχουν απομείνει. σε αυτόν, ώστε να δώσει σε έναν από αυτούς από τις σάρκες των παιδιών του, τις οποίες θα φάει, διότι δεν θα του έχει απομείνει τίποτα στη στενοχώρια σου και στη θλίψη σου, την οποία θα σου επιφέρουν οι εχθροί σου σε όλες τις πόλεις σου.

Και η απαλή ανάμεσά σας και η τρυφερή, της οποίας το πόδι της δεν πήρε πείρα να βαδίζει επάνω στη γη εξαιτίας της τρυφερότητας και εξαιτίας της απαλότητας, θα βασκάνει με το μάτι της τον άνδρα της που είναι στην αγκαλιά της, και τον γιο και την κόρη της Και τον πλακούντα της που βγήκε από τους μηρούς της, και το παιδί της που θα γεννήσει, θα τα καταφάγει εξαιτίας της έλλειψης όλων κρυφά στη στενοχώρια σου και στη θλίψη σου, με την οποία θα σε θλίψει ο εχθρός σου στις πόλεις σου. Αν δεν

εισακούσεις να κάνεις όλα τα λόγια του νόμου αυτού, τα γραμμένα στο βιβλίο αυτό, να φοβάσαι το όνομα το έντιμο, το θαυμαστό αυτό, ΚΥΡΙΟ τον ΘΕΟ σου. Και θα παραδοξάσει ο Κύριος τις πληγές σου και τις πληγές του σπέρματός σου, πληγές μεγάλες και θαυμαστές, και νόσους πονηρές και πιστές. Και θα επιστρέψει όλη η πονηρή οδύνη της Αιγύπτου, την οποία φοβήθηκες από το πρόσωπό τους, και θα κολληθεί σε σένα. Και κάθε ασθένεια, και κάθε πληγή που δεν είναι γραμμένη, και κάθε αυτή που είναι γραμμένη στο βιβλίο του νόμου τούτου, θα φέρει ο Κύριος επάνω σου, έως ότου σε εξολοθρεύσει. Και θα μείνετε σε μικρό αριθμό, αντί να είστε σαν τα άστρα του ουρανού σε πλήθος, επειδή δεν ακούσατε τη φωνή Κυρίου του Θεού σας.

Και θα είναι με τον τρόπο που ευφράνθηκε ο Κύριος επάνω σας να σας κάνει καλά και να σας πληθύνει, έτσι θα ευφρανθεί ο Κύριος επάνω σας να σας εξολοθρεύσει, και θα εξαρθείτε με ταχύτητα από τη γη στην οποία εισπορεύεσθε εκεί για να την κληρονομήσετε. Και θα σε διασκορπίσει ο Κύριος, ο Θεός σου, σε όλα τα έθνη, από το ένα άκρο της γης έως το άλλο άκρο της γης, και εκεί θα λατρεύσεις άλλους θεούς, ξύλα και λίθους, τους οποίους ούτε εσύ ούτε οι πατέρες σου εμπιστευθήκατε. Αλλά και σε αυτά τα έθνη εκείνα δεν θα αναπαυθείς, ούτε θα υπάρξει στάση για το ίχνος του ποδιού σου, καὶ θα σου δώσει ο Κύριος εκεί μια άλλη καρδιά άπειθούσα, μάτια που εκλείπουν καὶ ψυχή που τήκεται. Και θα είναι η ζωή σου κρεμαμένη απέναντι των οφθαλμών σου, και θα φοβάσαι μέρα και νύχτα, και δεν θα πιστεύεις στη ζωή σου. Το πρωί θα πεις: Πώς θα γινόταν εσπέρας;, και το εσπέρας θα πεις: Πώς θα γινόταν πρωί;, από τον φόβο της καρδιάς σου που θα φοβηθείς, και από τα οράματα των οφθαλμών σου που θα δεις. Και θα σε επιστρέψει ο Κύριος στην Αίγυπτο με πλοία, στον δρόμο για τον οποίο είπα ότι δεν θα τον ξαναδείς, και

θα πωληθείτε εκεί στους εχθρούς σας ως δούλοι και δούλες, και δεν θα υπάρχει αγοραστής.

Αυτά είναι τα λόγια της διαθήκης, τα οποία ο Κύριος διέταξε τον Μωυσή να θεσπίσει στους υιούς του Ισραήλ στη γη Μωάβ, εκτός από τη διαθήκη που έκανε μαζί τους στο Χωρήβ.

29

Και κάλεσε ο Μωυσής όλους τους γιους του Ισραήλ, και είπε προς αυτούς, εσείς έχετε δει όλα όσα έκανε ο Κύριος στη γη της Αιγύπτου ενώπιόν σας, στον Φαραώ και στους υπηρέτες του, και σε όλη τη γη του, Τους μεγάλους πειρασμούς που έχουν δει οι οφθαλμοί σου, τα σημεία και εκείνα τα μεγάλα τέρατα. Και δεν έδωσε ο Κύριος ο Θεός σε σας καρδιά να γνωρίζετε, και μάτια να βλέπετε, και αυτιά να ακούτε μέχρι της ημέρας αυτής. Και σας οδήγησε σαράντα χρόνια στην έρημο, δεν παλαιώσαν τα ρούχα σας και τα σανδάλια σας δεν φθάρηκαν από τα πόδια σας. Ψωμί δεν φάγατε, κρασί και δυνατό ποτό δεν πίνατε, για να γνωρίσετε ότι εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σας. Και ήρθατε μέχρι του τόπου αυτού, και βγήκε ο Σηών βασιλιάς του Εσεβών, και ο Ωγ βασιλιάς του Βασάν εις συνάντησή μας σε πόλεμο. Και χτυπήσαμε αυτούς, και πήραμε τη γη τους, και την έδωσα κληρονομιά στον Ρουβήν, και στον Γαδ, και στο μισό της φυλής του Μανασσή. Και θα τηρήσετε να εκπληρώνετε όλους τους λόγους της διαθήκης αυτής, ώστε να καταλαβαίνετε όλα όσα θα κάνετε.

Εσείς στέκεστε όλοι σήμερα ενώπιον Κυρίου του Θεού σας, οι αρχηγοί των φυλών σας και η γερουσία σας και οι κριτές σας και οι γραμματείς σας, κάθε άνδρας του Ισραήλ, Οι γυναίκες σας, και τα έκγονά σας, και ο προσήλυτος ο εν μέσω του στρατοπέδου σας, από τον ξυλοκόπο σας και έως τον υδροφόρο σας, να περάσετε

στη διαθήκη Κυρίου του Θεού σας, και στις κατάρες του, όσα Κύριος ο Θεός σου διαθέτει προς εσένα σήμερα, ίνα σε καταστήσει λαό του, και αυτός θα είναι ο Θεός σου, όπως σου είπε, και όπως έμοσε στους πατέρες σου, τον Αβραάμ, τον Ίσαάκ και τον Ίακώβ. Και όχι μόνο σε σας εγώ θέτω την διαθήκη αυτή και την κατάρα αυτή, Αλλά και σε αυτούς που είναι εδώ μαζί σας σήμερα ενώπιον του Κυρίου του Θεού σας, και σε αυτούς που δεν είναι μαζί σας εδώ σήμερα.

Ότι εσείς ξέρετε πώς κατοικήσαμε στη γη της Αιγύπτου, καθώς περάσαμε στη μέση των εθνών που περάσατε. Και δείτε τα βδελύγματα τους και τα είδωλά τους, ξύλο και λίθο, αργύρι και χρυσάφι, που είναι ανάμεσά τους. Μήπως υπάρχει ανάμεσά σας άνδρας, ή γυναίκα, ή πατριά, ή φυλή, του οποίου η διάνοια ξέκλινε από Κύριον τον Θεόν σας, πορευθέντες να λατρεύσουν τους θεούς των εθνών εκείνων, μήπως υπάρχει ανάμεσά σας ρίζα που φυτρώνει επάνω σε χολή και πικρία; Και θα είναι, εάν ακούσει τα λόγια της κατάρας αυτής και πει μέσα στην καρδιά του λέγοντας: Άγια πράγματα ας μου γίνουν, γιατί στην πλάνη της καρδιάς μου θα πορευτώ, ώστε να μη συναπολέσει ο αμαρτωλός τον αναμάρτητο, Δεν θα θελήσει ο Θεός νά ευίλατευθεϊ σ αυτόν, αλλά τότε θα άναφλεγεί όργη Κυρίου καί ο ζήλος του έναντίον του ανθρώπου εκείνου, καί θα προσκολληθούν σ αυτόν όλες οι κατάρες της διαθήκης αυτής, οι γραμμένες στο βιβλίο αυτό, καί θα εξαλείψει ο Κύριος τὸ όνομά του από κάτω από τὸν οὐρανό. Καί θα τὸν διαχωρίσει ο Κύριος για κακὰ από όλους τούς υἱούς του Ίσραήλ, σύμφωνα με όλες τις κατάρες της διαθήκης τις γραμμένες στο βιβλίο του νόμου αυτού.

Και θα πουν η άλλη γενεά, οι γιοι σας που θα αναστηθούν μετά από σας, και ο ξένος που θα έλθει από μακρινή γη, και θα δουν τις πληγές της γης εκείνης και τις νόσους της, τις οποίες

απέστειλε ο Κύριος επάνω της, Θείο και αλάτι καμένο, όλη η γη της δεν θα σπαρεί, ούτε θα ανατείλει, ούτε μη ανέβει επάνω της κανένα πράσινο. Όπως κατεστράφησαν τα Σόδομα και τα Γόμορρα, η Αδαμά και τα Σεβωίμ, τα οποία κατέστρεψε ο Κύριος με θυμό και οργή, Και θα πουν όλα τα έθνη, γιατί έκανε ο Κύριος έτσι σε αυτή τη γη; Ποιος είναι αυτός ο μεγάλος θυμός της οργής; Και θα πουν ότι εγκατέλειψαν τη διαθήκη του Κυρίου, του Θεού των πατέρων τους, την οποία έκανε με τους πατέρες τους, όταν τους έβγαλε από τη γη της Αιγύπτου, Και αφού πήγαν, λάτρευσαν άλλους θεούς, τους οποίους δεν γνώριζαν ούτε τους είχε δώσει σε αυτούς. Και οργίστηκε με θυμό ο Κύριος εναντίον της γης εκείνης για να επιφέρει επ αυτήν όλες τις κατάρεις που είναι γραμμένες στο βιβλίο του νόμου τούτου. Και εξήρε αυτούς ο Κύριος από τη γη τους με θυμό και οργή και παροξυσμό μεγάλο σφόδρα, και τους εξέβαλε σε άλλη γη όπως τώρα.

Τα κρυπτά ανήκουν στον Κύριο τον Θεό μας, τα δε φανερά σε μας και στα παιδιά μας για πάντα, για να τηρούμε όλα τα λόγια του νόμου αυτού. Τα κρυπτά ανήκουν στον Κύριο τον Θεό μας, τα δε φανερά σε μας και στα παιδιά μας για πάντα, για να τηρούμε όλα τα λόγια του νόμου αυτού.

30

Καὶ θα συμβεῖ όταν ἔλθουν ἐπάνω σου ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια, ἡ εὐλογία καὶ ἡ κατάρα, τὴν ὁποῖαν ἔδωκα ἐνώπιόν σου· καὶ θὰ τὰ δεχθεῖς στὴν καρδιά σου σὲ ὅλα τὰ ἔθνη, ὅπου ἔαν σὲ διασκορπίσει ὁ Κύριος ἐκεῖ, Και θα επιστραφεῖς στον Κύριο τον Θεό σου, και θα ακούσεις τη φωνή του σύμφωνα με όλα ὅσα ἐγώ σου προστάζω σήμερα, με ὅλη την καρδιά σου και με ὅλη την ψυχή σου, Και θα θεραπεύσει ο Κύριος τις αμαρτίες σου, και θα σε ελεήσει, και πάλιν θα σε συνάξει ἀπὸ ὅλα τα ἔθνη, στα οποία σε

διεσκόρπισε ο Κύριος εκεί. Εάν η διασπορά σου είναι από το ένα άκρο του ουρανού έως το άλλο άκρο του ουρανού, από εκεί θα σε συγκεντρώσει Κύριος ο Θεός σου, και από εκεί θα σε πάρει Κύριος ο Θεός σου. Και θα σε φέρει ο Θεός σου από εκεί στη γη την οποία κληρονόμησαν οι πατέρες σου, και θα την κληρονομήσεις, και θα σε ευεργετήσει, και θα σε κάνει πολυπληθέστερο από τους πατέρες σου. Και θα περικαθαρίσει ο Κύριος την καρδίαν σου και την καρδίαν του σπέρματός σου, για να αγαπάς Κύριον τον Θεόν σου εξ όλης της καρδιάς σου και εξ όλης της ψυχής σου, ίνα ζεις συ.

Και θα δώσει Κύριος ο Θεός σου τις κατάρες αυτές επί τους εχθρούς σου, και επί τους μισούντας σε, οι σε καταδίωξαν. Και συ θα επιστρέψεις και θα ακούσεις τη φωνή Κυρίου του Θεού σου, και θα τηρήσεις τις εντολές του, όσες εγώ σου διατάζω σήμερα. Και θα σε ευλογήσει Κύριος ο Θεός σου σε κάθε έργο των χειρών σου, στους απογόνους της κοιλίας σου, και στους απογόνους των κτηνών σου, και στα γεννήματα της γης σου, διότι θα επιστρέψει Κύριος ο Θεός σου να χαρεί για σένα με αγαθά, όπως χάρηκε για τους πατέρες σου. Εάν εισακούσεις τη φωνή Κυρίου του Θεού σου, για να φυλάσσεις τις εντολές του, και τα δικαιώματά του, και τις κρίσεις του τις γεγραμμένες στο βιβλίο του νόμου τούτου, εάν επιστρέψεις στον Κύριο τον Θεό σου με όλη την καρδιά σου και με όλη την ψυχή σου. Διότι η εντολή αυτή που σου διατάσσω σήμερα δεν είναι υπερβολικά δύσκολη ούτε μακριά από εσένα. Δεν είναι στον ουρανό επάνω, λέγοντας: Ποιος θα ανέβει για μας στον ουρανό και θα την πάρει για μας, και αφού την ακούσουμε, θα την εφαρμοσουμε; Ούτε πέραν της θάλασσας είναι, λέγοντας, Ποιος θα διαπεράσει για μας στο πέραν της θάλασσας και θα την πάρει για μας, και θα την κάνει ακουστή σε μας, και θα την εκτελέσουμε; Κοντά σου είναι ο λόγος, πολύ στο στόμα σου και στην καρδιά σου και στα χέρια σου, για να τον κάνεις.

Ιδού, ἔχω δώσει μπροστά σου σήμερα τη ζωή και το θάνατο, το αγαθό και το κακό. Ἐὰν εἰσακούσεις τὶς ἐντολὰς Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, τὶς ὁποῖες ἐγὼ σοῦ διατάσσω σήμερα, νὰ ἀγαπᾷς Κύριον τὸν Θεόν σου, νὰ πορεύεσαι σὲ ὅλους τοὺς δρόμους του, καὶ νὰ φυλάσσεις τὰ διατάγματά του, καὶ τὶς κρίσεις του, τότε θὰ ζήσετε, καὶ θὰ γίνετε πολλοί, καὶ θὰ σὲ εὐλογήσῃ Κύριος ὁ Θεός σου σὲ ὅλη τὴ γῆ, στὴν ὁποία μπαίνεις ἐκεῖ γιὰ νὰ τὴν κληρονομήσεις. Καὶ εἰάν μεταστῇ ἡ καρδιά σου, καὶ δὲν εἰσακούσεις, καὶ πλανηθεῖς προσκυνήσεις ἄλλους θεοὺς καὶ λατρεύσεις αὐτούς, Σου ἀναγγέλλω σήμερον ὅτι με ἀπώλεια θὰ ἀπολεσθεῖτε καὶ δὲν θὰ γίνετε μακρόβιοι ἐπὶ τῆς γῆς στὴν ὁποία διαβαίνετε τὸν Ιορδάνη γιὰ νὰ τὴν κληρονομήσετε.

Μαρτυρῶ σε σήμερον τὸν ουρανὸν καὶ τὴν γῆν· τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον ἐδῶκα ἐνώπιόν σας, τὴν εὐλογία καὶ τὴν κατὰρα. Διάλεξε τὴν ζωὴν, ἵνα ζήσεις συ καὶ τὸ σπέρμα σου. Να ἀγαπᾷς Κύριον τὸν Θεόν σου, νὰ ἀκούς τὴ φωνὴν του, καὶ νὰ κρατιέσαι σὲ αὐτόν, γιὰτὶ αὐτὸ εἶναι ἡ ζωὴ σου καὶ ἡ μακρότητα τῶν ἡμερῶν σου, τὸ νὰ κατοικεῖς ἐπὶ τῆς γῆς, τὴν ὁποία ὤμοσε ὁ Κύριος στους πατέρες σου, τὸν Ἀβραάμ καὶ τὸν Ἰσαάκ καὶ τὸν Ἰακώβ, νὰ δώσει σὲ αὐτούς.

31

Καὶ ὁ Μωυσὴς τελείωσε νὰ λέει ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους πρὸς ὅλους τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς: Ἐκατὸν εἴκοσι ἐτῶν εἶμαι ἐγὼ σήμερον, δὲν θὰ μπορέσω πλέον νὰ εἰσέρχομαι καὶ νὰ ἐξέρχομαι. Ὁ Κύριος δὲ εἶπε πρὸς ἐμὲ: Δὲν θὰ διαβείς τὸν Ιορδάνη τούτον. Ὁ Κύριος ὁ Θεός σου πού προπορεύεται μπροστά σου, αὐτὸς θὰ ἐξολοθρεύσῃ τὰ ἔθνη αὐτὰ ἀπὸ μπροστά σου, καὶ θὰ τα κληρονομήσεις, καὶ ὁ Ἰησοὺς πού προπορεύεται μπροστά σου, καθὼς μίλησε ὁ Κύριος. Καὶ θὰ κάνει

Κύριος ο Θεός σου σε αυτούς, καθώς έκανε στον Σηών και τον Ωγ, τους δύο βασιλείς των Αμορραίων, οι οποίοι ήταν πέραν του Ιορδάνου, και στη γη τους, καθότι τους εξολόθρευσε. Και παρέδωσε αυτούς ο Κύριος σε σας, και θα τους κάνετε όπως σας διέταξα. Να είσαι ανδρείος και δυνατός, μην φοβάσαι, μήτε να δειλιάσεις, μήτε να τρομάξεις από το πρόσωπό τους, γιατί ο Κύριος ο Θεός σου που προπορεύεται μαζί σας, ούτε θα σε αφήσει ούτε θα σε εγκαταλείψει. Και κάλεσε ο Μωυσής τον Ιησού και του είπε μπροστά σε όλο τον Ισραήλ: Να είσαι ανδρείος και δυνατός, γιατί εσύ θα εισέλθεις μπροστά από αυτόν τον λαό στη γη την οποία ώμοσε ο Κύριος στους πατέρες σας να δώσει σε αυτούς, και εσύ θα τους την κατακληρονομήσεις. Και ο Κύριος που συμπορεύεται μαζί σου, δεν θα σε αφήσει, ούτε θα σε εγκαταλείψει· μην φοβάσαι, μηδέ δειλιάσεις.

Και έγραψε ο Μωυσής τα λόγια του νόμου αυτού σε βιβλίο, και τα έδωσε στους ιερείς, τους γιους του Λευί, που κουβαλούν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου, και στους πρεσβυτέρους των γιών του Ισραήλ.

Και ο Μωυσής τους διέταξε εκείνη την ημέρα, λέγοντας, μετά από επτά χρόνια, στον καιρό του έτους της αφέσεως, στην εορτή της σκηνοπηγίας, Όταν συμπορεύεται όλος ο Ισραήλ για να οφθει ενώπιον Κυρίου του Θεού σας, στον τόπο όπου θα εκλέξει ο Κύριος, θα αναγνώσετε αυτόν τον νόμο ενώπιον όλου του Ισραήλ στα αυτιά τους. Αφού συγκεντρώσετε τον λαό, τους άνδρες και τις γυναίκες και τα παιδιά και τον προσήλυτο που βρίσκεται στις πόλεις σας, ώστε να ακούσουν και να μάθουν να φοβούνται Κύριον τον Θεόν σας, θα ακούσουν για να εφαρμόσουν όλα τα λόγια του νόμου αυτού. Και οι γιοι τους που δεν ξέρουν, θα ακούσουν και θα μάθουν να φοβούνται τον Κύριο, τον Θεό σου,

όλες τις ημέρες που αυτοί ζουν επί της γης στην οποία εσείς διαβαίνετε τον Ιορδάνη για να την κληρονομήσετε.

Και είτε ο Κύριος προς τον Μωυσή, ιδού έχουν πλησιάσει οι ημέρες του θανάτου σου, κάλεσε τον Ιησού, και σταθείτε κοντά στις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου, και θα τον διατάξω, και πήγε ο Μωυσής και ο Ιησούς στη σκηνή του μαρτυρίου, και στάθηκαν κοντά στις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου. Και κατέβηκε ο Κύριος σε νεφέλη, και στάθηκε δίπλα στις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου, και στάθηκε ο στύλος της νεφέλης δίπλα στις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου. Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή: Ιδού, συ θα κοιμηθείς μετά των πατέρων σου, και αφού αναστηθεί, αυτός ο λαός θα εκπορνεύσει οπίσω ξένων θεών της γης, στην οποία αυτός εισπορεύεται, και θα με εγκαταλείψουν, και θα διασκεδάσουν την διαθήκην μου, την οποία έθεσα με αυτούς. Και θα οργιστώ με θυμό εναντίον τους εκείνη την ημέρα, και θα τους εγκαταλείψω, και θα αποστρέψω το πρόσωπό μου από αυτούς, και θα γίνει κατάβρωμα, και θα τον βρουν πολλά κακά και θλίψεις, και θα πει εκείνη την ημέρα, διότι δεν είναι ο Κύριος ο Θεός μου μαζί μου, με βρήκαν αυτά τα κακά. Εγώ όμως με απόστροφη θα αποστρέψω το πρόσωπό μου από αυτούς εκείνη την ημέρα, εξαιτίας όλων των κακιών που έκαναν, επειδή στράφηκαν σε ξένους θεούς.

Και τώρα γράψτε τα λόγια αυτού του τραγουδιού, και διδάξτε το στους γιους του Ισραήλ, και βάλτε το στο στόμα τους, ώστε να γίνει για μένα αυτό το τραγούδι μάρτυρας ενώπιόν των γιων του Ισραήλ. Θα τους φέρω γαρ στη γη την αγαθή, την οποία ώμοσα στους πατέρες τους να δώσω σε αυτούς, γη που ρέει γάλα και μέλι, και θα φάγουν, και αφού χορτάσουν θα κορεστούν, και θα στραφούν σε θεούς αλλότριους, και θα τους λατρεύσουν, και θα με παροξύνουν, και θα διασκεδάσουν τη διαθήκη μου. Και θα

αντικατασταθεί αυτό το τραγούδι μαρτυρώντας ενώπιόν τους, γιατί δεν θα ξεχαστεί από το στόμα τους και από το στόμα των απογόνων τους, διότι εγώ γνωρίζω την πονηρία τους, όσα κάνουν εδώ σήμερα, πριν εισαγάγω εγώ αυτούς στη γη την αγαθή, την οποία όρκισα στους πατέρες τους.

Και έγραψε ο Μωυσής αυτή την ωδή εκείνη την ημέρα και τη δίδαξε στους υιούς του Ισραήλ. Και εντολή δόθηκε στον Ιησού και είπε: Να είσαι ανδρείος και δυνατός, διότι εσύ θα εισαγάγεις τους υιούς του Ισραήλ στη γη την οποία ο Κύριος όρκισε σε αυτούς, και αυτός θα είναι μαζί σου.

Όταν δε ο Μωυσής τελείωσε γράφοντας όλους τους λόγους αυτού του νόμου σε βιβλίο μέχρι το τέλος, Και διέταξε τους Λευίτες που κουβαλούν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου λέγοντας: Αφού πάρετε το βιβλίο αυτού του νόμου, θα το θέσετε στο πλάι της κιβωτού της διαθήκης Κυρίου του Θεού σας, και θα είναι εκεί σε εσάς για μαρτυρία. Ότι εγώ γνωρίζω την προκλητικότητά σου και τον σκληρό σου αυχένα· ενώ ακόμη εγώ ζω μαζί σας σήμερα, παραπικραίνετε τα προς τον Θεό, πώς όχι και μετά τον θάνατό μου; Συγκεντρώστε κοντά μου τους φυλάρχους σας, τους πρεσβυτέρους σας, τους κριτές σας και τους γραμματείς σας, για να πω στα αυτιά τους όλα αυτά τα λόγια, και καλώ ως μάρτυρες εναντίον τους τον ουρανό και τη γη. Ξέρω γαρ ότι ύστερα από τον θάνατό μου θα ανομήσετε με ανομία, και θα εκκλίνετε από την οδό την οποία σας διέταξα, και θα σας συναντήσουν τα κακά στις έσχατες των ημερών, διότι θα κάνετε τα πονηρά ενώπιον του Κυρίου, για να τον παροργίσετε με τα έργα των χειρών σας.

Και ο Μωυσής μίλησε στα αυτιά όλης της εκκλησίας τα λόγια αυτού του άσματος μέχρι το τέλος.

Πρόσεχε, ουρανέ, και θα μιλήσω, και ας ακούσει η γη τα λόγια από το στόμα μου. Ας αναμένεται ως βροχή το απόφθεγμα μου, και ας κατέβει ως δροσιά τα λόγια μου, σαν βροχή επί της χλόης, και σαν χιόνι επί του χόρτου. Επειδή το όνομα Κυρίου εκάλεσα, δώστε μεγαλωσύνη στον Θεό μας. Ο Θεός, αληθινά τα έργα του, και όλοι οι δρόμοι του είναι κρίσεις· Θεός πιστός, και δεν υπάρχει αδικία, δίκαιος και όσιος ο Κύριος. Ἀμάρτησαν· όχι δικά του τέκνα, αλλά επιλήψιμα, γενιά στραβή και διεστραμμένη. Αυτά ανταποδίδετε στον Κύριο; Ἐτσι, λαέ μωρό και όχι σοφές; Δεν είναι αυτός ο πατέρας σου που σε απέκτησε και σε έκανε και σε έπλασε; Θυμηθείτε τις ημέρες του αιώνος, καταλάβετε τα έτη των γενεών. Ρωτήστε τον πατέρα σας και θα σας το αναγγείλει, τους πρεσβυτέρους σας και θα σας το πουν.

Όταν ο Ὑψιστος διαμέριζε τα έθνη, καθώς διέσπειρε τους υιούς του Αδάμ, καθόρισε τα όρια των εθνών σύμφωνα με τον αριθμό των αγγέλων του Θεού. Και έγινε μερίδα Κυρίου ο λαός του, ο Ιακώβ, σχοίνισμα κληρονομίας του ο Ισραήλ. Τον συντήρησε στην έρημο, στη δίψα του καύματος, στη γη την άνυδρη· τον περικύκλωσε και τον εκπαίδευσε, και τον διεφύλαξε ως κόρη οφθαλμού. Ως αετός να σκεπάσει τη φωλιά του, και επί τους νεοσσούς του λαχταρούσε, απλώνοντας τις πτέρυγές του τους δέχθηκε, και τους ανέλαβε επάνω στα μετάφρενά του. Ο Κύριος μόνος τους οδηγούσε, δεν ήταν μαζί τους ξένος θεός. Τους ανέβασε στην ισχύ της γης, τους έθρεψε με γεννήματα αγρών· θήλασαν μέλι από πέτρα και λάδι από στερεά πέτρα. Βούτυρο βοδιών και γάλα προβάτων, με στέαρ αρνιών και κριών, υιών ταύρων και τράγων, με στέαρ νεφρών σιταριού, και αίμα σταφυλιού ήπιε κρασί. Και έφαγε ο Ιακώβ και χόρτασε, και κλώτσησε ο αγαπημένος· επάχυνε, έγινε παχύς, έγινε πλατύς, και

εγκατέλειψε τον Θεό που τον έπλασε, και απομακρύνθηκε από τον Θεό, τον σωτήρα του.

Με παρώξυναν με ξένα πράγματα· με παρεπίκραναν με τα βδελύγματά τους. Θυσίασαν σε δαίμονες και όχι στον Θεό, σε θεούς που δεν γνώριζαν, καινούργιους και πρόσφατους που ήρθαν, τους οποίους δεν γνώριζαν οι πατέρες τους. Τον Θεό που σε γέννησε εγκατέλιπες, και ξέχασες τον Θεό που σε τρέφει.

Και είδε ο Κύριος, και ζήλεψε, και παροξύνθηκε από την οργή των υιών του και των θυγατέρων του. Και είπε, θα αποστρέψω το πρόσωπό μου από αυτούς, και θα δείξω τι θα τους συμβεί στις έσχατες ημέρες, ότι είναι γενεά εξεστραμμένη, υιοί στους οποίους δεν υπάρχει πίστη.

Αυτοί με παρεζήλωσαν με κάτι που δεν είναι Θεός, με παρώξυναν με τα είδωλά τους, κι εγώ θα τους παραζηλώσω με κάτι που δεν είναι έθνος, με ένα ασύνετο έθνος θα τους παροργίσω. Ότι φωτιά έχει αναφθεί από τον θυμό μου, θα καεί μέχρι τον Άδη κάτω, θα καταφάγει τη γη και τα γεννήματα της, θα κάψει τα θεμέλια των βουνών. Θα συγκεντρώσω εναντίον τους κακά και τα βέλη μου θα τα εξαντλήσω πολεμώντας εναντίον τους. Τηκόμενοι από την πείνα και από το να τρώγονται από πουλιά, και ανίατο οπισθότονο, δόντια θηρίων θα στείλω εναντίον τους, με την οργή αυτών που σέρνονται στη γη. Έξωθεν θα τους στερήσει τέκνα η μάχαιρα, και από τα ταμεία ο φόβος· νεανίσκος μαζί με παρθένο, θηλάζον μαζί με γέροντα. Είπα, θα διασκορπίσω αυτούς, θα σταματήσω δε από τους ανθρώπους το μνημόσυνό τους. Ει μὴ διὰ τὴν ὀργὴν τῶν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσουν, ἵνα μὴ συνεπιτεθοῦν οἱ ὑπεναντίοι, μὴ ποῦν, Ἡ χεὶρα μας ἡ ὑψηλὴ, καὶ ὄχι ὁ Κύριος, ἔκανε αὐτὰ ὅλα.

Είναι έθνος που έχει χάσει τη βουλή, και δεν υπάρχει σε αυτούς επιστήμη. Δεν σκέφτηκαν να καταλάβουν· ας δεχτούν αυτά στον ερχόμενο χρόνο. Πώς θα καταδιώξει ένας χίλιους, και δύο θα μετακινήσουν μυριάδες, εάν ο Θεός δεν τους πουλήσε και ο Κύριος δεν τους παρέδωσε; Ότι δεν είναι σαν τον Θεό μας οι θεοί τους, και οι εχθροί μας είναι ανόητοι. Γιατί από αμπέλι Σοδόμων είναι το αμπέλι τους, και το κλήμα τους από Γόμορρα, το σταφύλι τους σταφύλι χολής, τσαμπί πικρίας σε αυτούς. Ο οίνος τους είναι θυμός δρακόντων, και θυμός ασπίδων ανίατος. Δεν ιδού, αυτά έχουν συγκεντρωθεί παρ εμοί, και έχει σφραγιστεί στους θησαυρούς μου; Σε ημέρα εκδίκησης θα ανταποδώσω, όταν γλιστρήσει το πόδι τους, γιατί κοντά είναι η ημέρα της καταστροφής τους, και είναι παρόντα έτοιμα για σας. Ότι θα κρίνει ο Κύριος τον λαό του, και θα παρηγορηθεί για τους δούλους του, γιατί είδε αυτούς παραλυμένους, και εξαντλημένους από την καταπίεση, και εξασθενημένους. Και είπε ο Κύριος, πού είναι οι θεοί τους, στους οποίους είχαν εμπιστοσύνη; Των οποίων το λίπος των θυσιών τους τρώγατε και πίνατε το κρασί των σπονδών τους; ας σηκωθούν και ας σας βοηθήσουν και ας γίνουν προστάτες σας. Δείτε, δείτε ότι εγώ είμαι, και δεν υπάρχει Θεός εκτός από εμένα. Εγώ σκοτώνω και δίνω ζωή, χτυπώ και εγώ θεραπεύω, και δεν υπάρχει κανείς που θα απαλλάξει από τα χέρια μου. Ότι θα υψώσω στον ουρανό τη χείρα μου, και θα ορκιστώ με τη δεξιά μου, και θα πω: Ζω εγώ εις τον αιώνα. Διότι θα ακονίσω ως αστραπή το σπαθί μου, και το χέρι μου θα αρπάξει την κρίση, και θα αποδώσω τιμωρία στους εχθρούς, και σε αυτούς που με μισούν θα ανταποδώσω. Θα μεθύσω τα βέλη μου από αίμα, και η μάχαιρά μου θα φάει κρέα από αίμα τραυματιών και αιχμαλωσίας, από κεφαλή αρχόντων εχθρών.

Χαρείτε ουρανοί μαζί του, και ας τον προσκυνήσουν όλοι οι άγγελοι του Θεού, χαρείτε έθνη με τον λαό του, και ας ενισχυθούν

σε αυτόν όλοι οι υιοί του Θεού, ότι το αίμα των υιών του εκδικείται, και θα εκδικηθεί και θα ανταποδώσει δίκη στους εχθρούς, και σε αυτούς που μισούν θα ανταποδώσει, και θα εκκαθαρίσει ο Κύριος τη γη του λαού του.

Και έγγραψε ο Μωυσής αυτή την ωδή εκείνη την ημέρα και τη δίδαξε στους υιούς του Ισραήλ. Και μπήκε ο Μωυσής και μίλησε όλα τα λόγια αυτού του νόμου στα αυτιά του λαού, ο ίδιος και ο Ιησούς του Ναυή. Και ο Μωυσής ολοκλήρωσε να μιλά σε όλο τον Ισραήλ. Και είπε προς αυτούς: Προσέχετε με την καρδιά σας σε όλους αυτούς τους λόγους, τους οποίους εγώ μαρτυρώ σε σας σήμερα, τους οποίους θα διατάξετε στους γιους σας να φυλάσσουν και να κάνουν όλους τους λόγους αυτού του νόμου. Διότι δεν είναι κενός λόγος αυτός για σας, διότι αυτή είναι η ζωή σας, και εξαιτίας του λόγου αυτού θα ζήσετε μακροήμερευτοι επί της γης, στην οποία εσείς διαβαίνετε τον Ιορδάνη εκεί για να κληρονομήσετε. Και ο Κύριος μίλησε προς τον Μωυσή εκείνη την ημέρα λέγοντας, Ανέβα στο όρος Αβαρίμ, αυτό το όρος Ναβαύ που είναι στη γη Μωάβ απέναντι από την Ιεριχώ, και δεξ τη γη Χαναάν, την οποία εγώ δίνω στους υιούς του Ισραήλ, Και πέθανε στο βουνό στο οποίο ανεβαίνεις εκεί, και προστέθηκε στον λαό σου, με τον τρόπο που πέθανε ο αδελφός σου Ααρών στο όρος Ωρ, και προστέθηκε στον λαό του. Επειδή άπειθήσατε στο ρήμά μου ενώπιον τών υιών Ισραήλ επί τοῦ ὕδατος ἀντιλογίας Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σιν, διότι δὲν με ἀγιάσατε ἐνώπιον τών υιών Ισραήλ. Απέναντι θα δεις τη γη, και εκεί δεν θα εισέλθεις.

33

Και αυτή είναι η ευλογία με την οποία ευλόγησε ο Μωυσής, άνθρωπος του Θεού, τους υιούς του Ισραήλ πριν από τον θάνατό του. Καὶ εἶπε· ὁ Κύριος ἐκ Σινὰ ἤκει, καὶ ἐπέφανε ἐκ Σηεῖρ σὲ μᾶς,

καὶ κατέσπευσε ἀπὸ τὸ ὄρος Φαράν με μυριάδες Κάδης· ἐκ δεξιῶν του ἄγγελοι μαζί του. Καὶ λυπήθηκε γιὰ τὸν λαὸ του, καὶ ὅλοι οἱ ἀγιασμένοι ἀπὸ τὰ χέρια σου εἶναι ὑπὸ σένα, καὶ δέχτηκε τὰ λόγια του. Νόμο, τὸν ὁποῖο μας διέταξε ὁ Μωυσής, κληρονομιά στις συναγωγές του Ἰακώβ. Καὶ θὰ ὑπάρχει στὸν ἀγαπημένο ἄρχοντα, ὅταν συναχθοῦν οἱ ἄρχοντες τῶν λαῶν μαζί με τὶς φυλές του Ἰσραήλ. Ἀς ζήσει ὁ Ρουβὴν καὶ ἀς μὴν πεθάνει, καὶ ἀς εἶναι πολυάριθμος.

Καὶ αὐτὴ γιὰ τὸν Ἰούδα: Ἄκουσε, Κύριε, τὴ φωνή του Ἰούδα, καὶ ἀς ἔρθεις στὸν λαὸ του· τὰ χέρια του θὰ ἀγωνιστοῦν γι' αὐτόν, καὶ ἐσύ θὰ εἶσαι βοηθός του ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του.

Καὶ στὸν Λευὶ εἶπε, δώστε στὸν Λευὶ τὰ σαφὴ σημεῖα του, καὶ τὴν ἀλήθειά του στὸν ἄνδρα τὸν ὅσιο, τὸν ὁποῖο δοκίμασαν αὐτόν σε δοκιμασία, τὸν ἐξύβρισαν αὐτόν ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας. Αὐτός που ἔλεγε στὸν πατέρα καὶ στὴ μητέρα δὲν σε ἔχω δεῖ, καὶ δὲν ἀναγνώρισε τοὺς ἀδελφούς του, καὶ ἀποκήρυξε τοὺς γιους του, φύλαξε τὰ λόγια σου καὶ τήρησε τὴ διαθήκη σου. Θὰ δηλώσουν τὰ δικαιώματά σου στὸν Ἰακώβ καὶ τὸν νόμο σου στὸν Ἰσραήλ· θὰ ἐπιθέσουν θυμίαμα ἐν ὀργῇ σου διαπαντός ἐπὶ τὸ θυσιαστήριό σου. Εὐλόγησε, Κύριε, τὴ δύναμή του καὶ δέξου τὰ ἔργα τῶν χειρῶν του· σύντριψε τὴ μέση τῶν ἐχθρῶν που ἔχουν ἐπαναστατήσει ἐναντίον του, καὶ ὅσοι τὸν μισοῦν ἀς μὴν σηκωθοῦν. Καὶ στὸν Βενιαμὴν εἶπε, ὁ ἀγαπημένος ἀπὸ τὸν Κύριο θὰ κατασκοπῇ με πεποίθηση, καὶ ὁ Θεός του σκιάζει ὅλες τὶς ἡμέρες, καὶ ἀνάμεσα στους ὤμους του κατέπαυσε.

Καὶ στὸν Ἰωσήφ εἶπε, ἀπὸ εὐλογία Κυρίου ἡ γῆ του, ἀπὸ τὶς ὥρες τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὴ δρόσο, καὶ ἀπὸ τὶς πηγές τῶν ἀβύσσων ἀπὸ κάτω, καὶ κατὰ τὴν ὥρα τῶν γεννημάτων, τῶν τροπῶν τοῦ ἡλίου, καὶ ἀπὸ τὶς συνόδους τῶν μηνῶν, Ἀπὸ τὴν κορυφὴ τῶν

βουνών της αρχής, και από την κορυφή των λόφων των αιωνίων
Και κατά την ώρα της πλήρωσης της γης, και τα αποδεκτά σε
αυτόν που εμφανίστηκε στη βάτο ας έλθουν επί την κεφαλή του
Ιωσήφ, και επί την κορυφή αυτού που δοξάστηκε ανάμεσα στους
αδελφούς του. Πρωτότοκος ταύρου το κάλλος αυτού, κέρατα
μονοκέρωτος τα κέρατα αυτού· εν αυτοίς έθνη κερατιεί άμα έως
απ άκρου γης. Αυται μυριάδες Εφραίμ, και αυται χιλιάδες
Μανασσή. Και στον Ζαβουλών ειπε, Ευφράνθητι Ζαβουλών στην
έξοδό σου, και Ισσάχαρ στις σκηνές του. Έθνη θα καταστρέψουν,
και θα επικαλεσθείτε εκεί, και θα θυσιάσετε εκεί θυσία
δικαιοσύνης, διότι ο πλούτος της θάλασσας θα σε θρέψει, και τα
εμπορεύματα των παράλιων κατοίκων.

Και στον Γαδ ειπε, ευλογημένος ο διαπλατύνων τον Γαδ, ως
λέων αναπαύθηκε, συντρίψας βραχίονα και άρχοντα. Και ειδε την
απαρχή του, ότι εκεί μοιράστηκε η γη των αρχόντων που είχαν
συγκεντρωθεί μαζί με τους αρχηγούς των λαών· δικαιοσύνη έκανε
ο Κύριος, και την κρίση του με τον Ισραήλ.

Και στον Δαν ειπε: Ο Δαν είναι σκύμνος λέοντος και θα
εκπηδήσει από τον Βασάν. Και στον Νεφθαλί ειπε: Νεφθαλί,
πλησμονή δεκτών, και ας γεμίσει με ευλογία από τον Κύριο· θα
κληρονομήσει τη θάλασσα και τον Νότο. Και στον Ασήρ ειπε,
ευλογημένος από παιδιά ο Ασήρ, και θα είναι αποδεκτός στους
αδελφούς του, θα βάψει σε λάδι το πόδι του. Σίδηρος και χαλκός
θα είναι το υπόδημά του, όπως οι ημέρες σου, η ισχύς σου.

Δεν υπάρχει όπως ο Θεός του αγαπημένου, που επιβαίνει
στον ουρανό ως βοηθός σου, και ο μεγαλοπρεπής του
στερεώματος. Και θα σε σκεπάσει η αρχή του Θεού, και υπό την
ισχύ των αιωνίων βραχιόνων, και θα εκβάλει από το πρόσωπό σου
τον εχθρό, λέγοντας: Να απολεσθείς. Και θα κατοικήσει ο Ισραήλ

με εμπιστοσύνη, μόνος στη γη του Ιακώβ, με σιτάρι και κρασί, και ο ουρανός θα είναι συννεφιασμένος με δροσιά για σένα. Μακάριος είσαι εσύ Ισραήλ· ποιος λαός είναι όμοιος με σένα, λαός που σώζεται από τον Κύριο; Ο βοηθός σου θα σε υπερασπιστεί, και η μάχαιρα είναι το καύχημά σου, και οι εχθροί σου θα σε ψεύσουν, και εσύ θα πατήσεις επάνω στον τράχηλό τους.

34

Και ανέβη ο Μωυσής από την Αραβώθ της Μωάβ επί το όρος Ναβαύ, επί την κορυφήν Φασγά, η οποία είναι απέναντι της Ιεριχώ, και έδειξε σε αυτόν ο Κύριος όλη τη γη Γαλαάδ έως Δάν, και όλη τη γη Νεφθαλί, και όλη τη γη Εφραΐμ, και Μανασσή, και όλη τη γη Ιούδα έως της έσχατης θάλασσας, και την έρημο, και τα περίχωρα της Ιεριχώς, πόλης των φοινίκων, έως Σηγώρ. Και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, αυτή η γη την οποία ώμοσα στον Αβραάμ και Ισαάκ και Ιακώβ, λέγοντας, στο σπέρμα σας θα δώσω αυτήν, και έδειξα στα μάτια σου, και εκεί δεν θα εισέλθεις.

Και πέθανε ο Μωυσής, ο υπηρέτης του Κυρίου, στη γη Μωάβ, σύμφωνα με το λόγο του Κυρίου. Και τον έθαψαν στη Γαι κοντά στο σπίτι του Φογώρ, και κανείς δεν είδε την ταφή του μέχρι την ημέρα αυτή. Ο Μωυσής ήταν εκατό είκοσι ετών όταν πέθανε, δεν θαμπώθηκαν τα μάτια του, ούτε εξασθένησαν οι χελώνες του.

Και έκλαυσαν οι υιοί του Ισραήλ τον Μωυσή στην Αραβώθ του Μωάβ επί του Ιορδάνου κατά Ιεριχώ τριάκοντα ημέρας, και συμπληρώθηκαν οι ημέρες πένθους και κλαυθμού για τον Μωυσή. Και ο Ιησούς υιός του Ναυή γέμισε με πνεύμα σύνεσης, γιατί ο Μωυσής έβαλε τα χέρια του επάνω του, και τον άκουσαν οι υιοί του Ισραήλ, και έκαναν όπως διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή.

Και δεν αναστήθηκε πια προφήτης στο Ισραήλ σαν τον Μωυσή, τον οποίο γνώρισε ο Κύριος πρόσωπο κατά πρόσωπο σε όλα τα σημεία και τα θαύματα, που απέστειλε αυτόν ο Κύριος να τα κάνει στη γη της Αιγύπτου στον Φαραώ, και στους θεράποντές του, και σε όλη τη γη του, Τα μεγάλα θαύματα και τη δυνατή χείρα που έκανε ο Μωυσής μπροστά σε όλο τον Ισραήλ.

Ιησούς

1

Και έγινε μετά τον θάνατο του Μωυσή, είπε ο Κύριος στον Ιησού υιό του Ναυή, τον υπηρέτη του Μωυσή, λέγοντας, Ο Μωυσής, ο θεράπων μου, έχει πεθάνει. Τώρα λοιπόν, αφού σηκωθείς, διάβα τον Ιορδάνη εσύ και όλος αυτός ο λαός προς τη γη την οποία εγώ δίνω σε αυτούς. Κάθε τόπος επάνω στον οποίο θα πατήσετε με το πέλμα των ποδιών σας, σε σας θα τον δώσω, με τον τρόπο που έχω πει στον Μωυσή, Την έρημο και τον Αντιλίβανο, μέχρι του μεγάλου ποταμού, του ποταμού Ευφράτη, και μέχρι της έσχατης θάλασσας, από τις δύσεις του ηλίου, θα είναι τα όριά σας. Δεν θα σταθεί άνθρωπος μπροστά σου όλες τις ημέρες της ζωής σου, και όπως ήμουν με τον Μωυσή, έτσι θα είμαι και με εσένα, και δεν θα σε εγκαταλείψω ούτε θα σε παραβλέψω. Ίσχυε καὶ ἀνδρίζου, διότι εσύ θα μοιράσεις σε αυτόν τον λαό τη γη, την οποία ορκίστηκα στους πατέρες σας να δώσω σε αυτούς. Να είσαι δυνατός λοιπόν και να ανδρίζεσαι, να φυλάσσεσαι και να κάνεις καθώς σου εντέλλεται ο Μωυσής, ο δούλος μου, και δεν θα εκκλίνεις από αυτά ούτε δεξιά ούτε αριστερά, ώστε να ευοδώσεις σε όλα όσα κάνεις. Και δεν θα αποχωρήσει το βιβλίο του νόμου αυτού από το στόμα σου, και θα μελετάς σε αυτό μέρα και νύχτα, ώστε να ξέρεις να κάνεις όλα τα γραμμένα· τότε θα ευδοωθείς και θα ευδώσεις τους δρόμους σου, και τότε θα καταλάβεις. Ιδού, σου έχω διατάξει· γίνε δυνατός και ανδρείος, μην τρομάξεις μηδέ φοβηθείς, διότι μαζί σου είναι ο Κύριος, ο Θεός σου, σε όλα όπου κι αν πορεύεσαι. Και διέταξε ο Ιησούς τους γραμματείς του λαού, λέγοντας, Μπείτε στη μέση του στρατοπέδου του λαού και διατάξτε τον λαό λέγοντας: Ετοιμάστε εφόδια, γιατί σε τρεις ακόμα ημέρες εσείς διασχίζετε αυτόν τον

Ιορδάνη, για να μπειτε και να κατάσχετε τη γη που ο Κύριος, ο Θεός των πατέρων σας, σας δίνει.

Και στον Ρουβήν, και στον Γαδ, και στο ήμισυ της φυλής Μανασσή είπε ο Ιησούς, Θυμηθείτε τον λόγο που σας εντολή ο Μωυσής, ο παις του Κυρίου, λέγοντας: Ο Κύριος, ο Θεός σας, σας ανέπαυσε και σας έδωσε αυτή τη γη. Οι γυναίκες σας και τα παιδιά σας και τα κτήνη σας ας κατοικούν στη γη την οποία σας έδωσε, εσείς όμως θα διαβείτε οπλισμένοι πρώτοι από τους αδελφούς σας, κάθε δυνατός άνδρας, και θα τους βοηθήσετε. Μέχρι να δώσει ανάπαυση ο Κύριος ο Θεός μας στους αδελφούς σας, όπως ακριβώς και σε εσάς, και κληρονομήσουν και αυτοί τη γη που ο Κύριος ο Θεός μας δίνει σε αυτούς, και θα αναχωρήσετε ο καθένας στην κληρονομιά του, την οποία σας έδωσε ο Μωυσής στην περιοχή πέραν του Ιορδάνη προς ανατολάς. Και αποκρινόμενοι στον Ιησού είπαν: Όλα όσα εάν μας διατάξεις, θα κάνουμε, και σε κάθε τόπο όπου εάν μας στείλεις, θα πάμε. Σε όλα όσα ακούσαμε τον Μωυσή, θα σε ακούσουμε κι εσένα, αρκεί να είναι ο Κύριος ο Θεός μας μαζί σου, όπως ήταν μαζί με τον Μωυσή. Ο άνθρωπος που θα σου απειθήσει, και όποιος δεν θα ακούσει τα λόγια σου όπως θα του διατάξεις, ας πεθάνει, αλλά εσύ να είσαι δυνατός και να είσαι ανδρείος.

2

Και έστειλε ο Ιησούς, υιός του Ναυή, από τη Σαττίν δύο νεανίσκους να κατασκοπεύσουν, λέγοντας: Ανεβείτε και δείτε τη γη και την Ιεριχώ. Και πορευθέντες οι δύο νεανίσκοι εισήλθαν στην Ιεριχώ, και εισήλθαν στο σπίτι μιας γυναίκας πόρνης, της οποίας το όνομα ήταν Ρααβ, και διανυκτέρευσαν εκεί.

Και αναφέρθηκε στον βασιλιά της Ιεριχώ, λέγοντας, έχουν εισέλθει εδώ άνδρες των υιών του Ισραήλ για να κατασκοπεύσουν τη γη. Και έστειλε ο βασιλιάς της Ιεριχώ και είπε προς τη Ρααβ, λέγοντας: Βγάλε τους άνδρες που μπήκαν στο σπίτι σου τη νύχτα, γιατί ήρθαν να κατασκοπεύσουν τη γη. Και η γυνή, αφού πήρε τους δύο άνδρες, τους έκρυψε και τους είπε: Οι άνδρες ήρθαν σε μένα, Καθώς η πύλη έκλεινε στο σκοτάδι, και οι άνδρες βγήκαν, δεν ξέρω πού πήγαν, καταδιώξτε τους, αν τους προλάβετε. Αυτή όμως τους ανέβασε στην ταράτσα και τους έκρυψε στο λινικάλαμο που ήταν στοιβαγμένο πάνω στην ταράτσα. Και οι άνδρες καταδίωξαν πίσω από αυτούς την οδό προς τον Ιορδάνη προς τις διαβάσεις, και η πύλη έκλεισε.

Και έγινε ως εξήλθαν οι διώκοντες οπίσω τους, και αυτοί δε πριν κοιμηθούν, αυτή ανέβη προς αυτούς στο δώμα, Και είπε προς αυτούς: Γνωρίζω ότι ο Κύριος σας έδωσε τη γη, γιατί ο φόβος σας έχει πέσει πάνω μας. Ακούσαμε γαρ ότι κατεξήρανε ο Κύριος ο Θεός την Ερυθρά Θάλασσα από μπροστά σας, όταν βγαίνατε από τη γη της Αιγύπτου, και όσα έκανε στους δύο βασιλείς των Αμορραίων, που ήταν πέραν του Ιορδάνου, τον Σηών και τον Ωγ, τους οποίους εξολοθρεύσατε. Και αφού ακούσαμε, εμείς εκπλαγήκαμε στην καρδιά μας, και δεν έμεινε πια πνεύμα σε κανέναν από εμάς από το πρόσωπό σας, γιατί ο Κύριος ο Θεός σας είναι Θεός στον ουρανό επάνω και επί της γης κάτω. Και τώρα ορκιστείτε μου στον Κύριο τον Θεό, ότι δείχνω σε σας έλεος, και να δείξετε κι εσείς έλεος στον οίκο του πατέρα μου, Και ζωγήσατε τον οίκο του πατέρα μου, τη μητέρα μου και τους αδελφούς μου, και όλο τον οίκο μου, και όλα όσα ανήκουν σε αυτούς, και θα απαλλάξετε την ψυχή μου από το θάνατο.

Και είπαν σε αυτήν οι άνδρες: Η ψυχή μας αντί της δικής σας στο θάνατο. Και αυτή είπε: Όταν παραδώσει ο Κύριος σε σας την

πόλη, θα κάνετε σε μένα έλεος και αλήθεια. Και τους κατέβασε μέσα από το παράθυρο Και τους είπε: Πηγαίνετε στην ορεινή, μην σας συναντήσουν οι καταδιώκτες, και θα κρυφτείτε εκεί τρεις μέρες μέχρι να επιστρέψουν οι καταδιώκτες πίσω από εσάς, και μετά από αυτά θα φύγετε στον δρόμο σας.

Και είπαν προς αυτήν οι άνδρες, αθώοι είμαστε στον όρκο σου αυτόν. Ιδού, εμείς εισερχόμαστε σε ένα μέρος της πόλης, και θα θέσεις το σημείο· αυτό το κόκκινο σπαρτίο θα το κρεμάσεις στο παράθυρο από το οποίο μας κατεβίβασες. Τον πατέρα σου, τη μητέρα σου, τους αδελφούς σου και όλο τον οίκο του πατρός σου θα τους συγκεντρώσεις κοντά σου στο σπίτι σου. Και θα είναι κάθε ένας που θα βγει έξω από την πόρτα του σπιτιού σου, ένοχος για τον εαυτό του θα είναι, εμείς δε αθώοι από αυτόν τον όρκο σου, και όσοι γίνουν μαζί σου μέσα στο σπίτι σου, εμείς ένοχοι θα είμαστε. Εάν όμως κάποιος μας αδικήσει ή και αποκαλύψει αυτά τα λόγια μας, θα είμαστε αθώοι από αυτόν τον όρκο σου. Και τους είπε, σύμφωνα με τον λόγο σας ας γίνει, και τους έστειλε, και έφυγαν. Και ήρθαν στην ορεινή, και έμειναν εκεί τρεις ημέρες, και αναζήτησαν οι καταδιώκτες όλους τους δρόμους, και δεν τους βρήκαν.

Και επέστρεψαν οι δύο νεανίσκοι, και κατέβηκαν από το όρος, και πέρασαν προς τον Ιησού γιο του Ναυή, και διηγήθηκαν σε αυτόν όλα τα γεγονότα που τους συνέβησαν. Και είπαν στον Ιησού, ότι ο Κύριος έχει παραδώσει όλη τη γη στα χέρια μας, και κάθε κάτοικος εκείνης της γης έχει λιποψυχήσει από φόβο μας.

3

Και ξημέρωσε ο Ιησούς το πρωί, και έφυγε από τη Σαττίν, και ήρθαν μέχρι τον Ιορδάνη, και διανυκτέρευσαν εκεί πριν διαβούν.

Και έγινε μετά από τρεις ημέρες να περάσουν οι γραμματείς μέσα από το στρατόπεδο. Και διέταξαν τον λαό, λέγοντας, όταν δείτε την κιβωτό της διαθήκης Κυρίου του Θεού μας, και τους ιερείς μας και τους Λευίτες να τη σηκώνουν, θα αναχωρήσετε από τους τόπους σας, και θα πορευτείτε πίσω από αυτήν. Αλλά ας είναι μακριά ανάμεσά σας και εκείνης, όσο δύο χιλιάδες πήχεις θα σταθείτε, μην πλησιάσετε σε αυτήν, ώστε να γνωρίζετε τον δρόμο που θα πορευτείτε, διότι δεν έχετε πορευτεί τον δρόμο από χθες και προχθές.

Και είπε ο Ιησούς στο λαό: Αγιαστείτε για αύριο, γιατί αύριο θα κάνει ο Κύριος σε σας θαυμαστά πράγματα. Και είπε ο Ιησούς στους ιερείς: Σηκώστε την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου και προπορευτείτε του λαού. Και σήκωσαν οι ιερείς την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου και πορεύονταν μπροστά από τον λαό. Και είπε ο Κύριος προς τον Ιησού, Σε αυτή την ημέρα αρχίζω να σε υψώσω ενώπιον όλων των υιών του Ισραήλ, ώστε να γνωρίσουν ότι όπως ήμουν με τον Μωυσή, έτσι θα είμαι και με σένα. Και τώρα διάταξε τους ιερείς που σηκώνουν την κιβωτό της διαθήκης, λέγοντας: Όταν μπειτε στο νερό του Ιορδάνη, θα σταθείτε μέσα στον Ιορδάνη.

Και είπε ο Ιησούς στους υιούς του Ισραήλ: Προσαγάγετε εδώ και ακούσατε το λόγο Κυρίου του Θεού μας. Σε αυτό θα γνωρίσετε ότι ο ζων Θεός είναι ανάμεσά σας και καταστρέφοντας θα καταστρέψει από μπροστά μας τον Χαναναίο, τον Χετταίο, τον Φερεζαίο, τον Ευαίο, τον Αμορραίο, τον Γεργεσαίο και τον Ιεβουσαίο. Ιδού, η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου όλης της γης διαβαίνει τον Ιορδάνη. Διαλέξτε για τον εαυτό σας δώδεκα άνδρες από τους υιούς του Ισραήλ, έναν από κάθε φυλή. Και θα είναι, όταν αναπαυθούν οι πόδες των ιερέων που κουβαλούν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου όλης της γης στο νερό του Ιορδάνη, το

νερό του Ιορδάνη θα εκλείψει, και το νερό που κατεβαίνει θα σταθεί.

Και αναχώρησε ο λαός από τις σκηνές του για να διαβεί τον Ιορδάνη, ενώ οι ιερείς σήκωσαν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου μπροστά από τον λαό. Καθώς εισερχόντουσαν οι ιερείς που κουβαλούσαν την κιβωτό της διαθήκης στον Ιορδάνη, και τα πόδια των ιερέων που κουβαλούσαν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου βυθίστηκαν σε μέρος του νερού του Ιορδάνη, ο δε Ιορδάνης ήταν γεμάτος σε όλη την όχθη του, όπως τις ημέρες του θερισμού του σιταριού. Και στάθηκαν τα νερά που κατέβαιναν από πάνω, στάθηκαν σαν πηγμένη μάζα, μία που είχε απομακρυνθεί πολύ μακριά, έως το μέρος Καριαθιαρίμ. Το δε κατεβαίνον κατέβηκε στη θάλασσα Άραβα, τη θάλασσα του αλατιού, έως ότου εξέλιπε τελείως, και ο λαός στεκόταν απέναντι από την Ιεριχώ. Και στάθηκαν οι ιερείς που σήκωναν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου επί ξηράς στη μέση του Ιορδάνη, και όλοι οι υιοί του Ισραήλ διέβαιναν διά ξηράς, έως ότου ολοκλήρωσε όλος ο λαός τη διάβαση του Ιορδάνη.

4

Και επειδή ολόκληρος ο λαός τελείωσε να διαβαίνει τον Ιορδάνη, είπε ο Κύριος στον Ιησού λέγοντας, Παραλαβὼν ἄνδρες ἀπὸ τὸν λαό, ἓναν ἀπὸ κάθε φυλή. Διάταξέ τους, και πάρτε ἀπὸ τη μέση του Ιορδάνη δώδεκα ἑτοιμοὺς λίθους, και μεταφέροντας αὐτοὺς μαζί σας, τοποθετήστε τους στο στρατόπεδό σας, ὅπου θα στρατοπεδεύσετε ἐκεῖ τη νύχτα.

Και αφού κάλεσε ο Ιησούς δώδεκα ἄνδρες ἀπὸ τους ἐνδοξοὺς ἀπὸ τους υἱοὺς του Ισραήλ, ἓναν ἀπὸ κάθε φυλή, Εἶπε σε αὐτοὺς: Φέρτε μπροστά μου, ἐνώπιον του Κυρίου, στη μέση του Ιορδάνη,

και αφού πάρει ο καθένας από εκεί μια πέτρα, ας τη σηκώσει στους ώμους του σύμφωνα με τον αριθμό των δώδεκα φυλών του Ισραήλ. ώστε να υπάρχουν σε εσάς αυτοί ως σημείο που κείται διαπαντός, ώστε όταν σε ερωτήσει ο υιός σου αύριο λέγοντας, Τι είναι αυτοί οι λίθοι για εμάς; Και συ θα δηλώσεις στον υιό σου, λέγοντας, ότι εξέλιπε ο Ιορδάνης ποταμός από το πρόσωπο της κιβωτού της διαθήκης του Κυρίου όλης της γης, καθώς διέβαινε αυτόν, και θα είναι οι λίθοι αυτοί σε σας μνημόσυνο στους υιούς του Ισραήλ έως του αιώνος.

Και έκαναν έτσι οι γιοι του Ισραήλ, όπως διέταξε ο Κύριος τον Ιησού, και αφού πήραν δώδεκα πέτρες από τη μέση του Ιορδάνη, όπως διέταξε ο Κύριος τον Ιησού κατά την ολοκλήρωση της διάβασης των γιων του Ισραήλ, τις μετέφεραν μαζί τους στο στρατόπεδο και τις έθεσαν εκεί. Έστησε δε ο Ιησούς και άλλους δώδεκα λίθους στον ίδιο τον Ιορδάνη, στον τόπο που είχε γίνει υπό τους πόδας των ιερέων που κουβαλούσαν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου, και είναι εκεί μέχρι τη σημερινή ημέρα.

Είχαν σταθεί δε οι ιερείς που σήκωναν την κιβωτό της διαθήκης στον Ιορδάνη, έως ότου ο Ιησούς συντέλεσε όλα όσα ο Κύριος είχε διατάξει να αναγγείλει στον λαό, και ο λαός έσπευσε και διέβησαν. Και έγινε ως συντέλεσε όλος ο λαός να διαβεί, και διέβη η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου, και οι λίθοι έμπροσθέν τους. Και πέρασαν οι υιοί του Ρουβήν, και οι υιοί του Γαδ, και οι μισές φυλές του Μανασσή οπλισμένοι μπροστά από τους υιούς του Ισραήλ, όπως τους είχε διατάξει ο Μωυσής. Σαραντα χιλιάδες έτοιμοι για μάχη διέβησαν μπροστά στον Κύριο για πόλεμο προς την πόλη της Ιεριχώ. Σε εκείνη την ημέρα ο Κύριος ύψωσε τον Ιησού ενώπιον ολόκληρου του γένους του Ισραήλ, και τον φοβούνταν, όπως τον Μωυσή, όσο χρόνο έζησε.

Και εἶπε ὁ Κύριος στον Ἰησοῦ, λέγοντας, Πρόσταξε στους ιερεῖς που σηκώνουν την κιβωτό της διαθήκης του μαρτυρίου του Κυρίου να βγουν ἀπὸ τον Ἰορδάνη. Καὶ ὁ Ἰησοῦς διέταξε τους ιερεῖς, λέγοντας, βγεῖτε ἀπὸ τον Ἰορδάνη. Καὶ ἐγένε ὅταν βγῆκαν οἱ ιερεῖς που κουβαλοῦσαν τὴν κιβωτὸ τῆς διαθήκης τοῦ Κυρίου ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, καὶ ἔβαλαν τὰ πόδια τους πάνω στὴ γῆ, ὄρμησε τὸ νερὸ τοῦ Ἰορδάνη στὴ θέση του, καὶ κυλοῦσε ὅπως χθὲς καὶ προχθὲς, σ' ὅλη τὴν ὄχθη.

Καὶ ὁ λαὸς ἀνέβη ἀπὸ τον Ἰορδάνη τὴ δεκάτῃ του πρώτου μηνός, καὶ κατασκήνωσαν οἱ υἱοὶ του Ἰσραὴλ στα Γάλαλα κατὰ τὸ ανατολικὸ μέρος ἀπὸ τὴν Ἱεριχώ. Καὶ αὐτοὺς τους δώδεκα λίθους, τους οὗσιους πῆρε ἀπὸ τον Ἰορδάνη, ἔστησε ὁ Ἰησοῦς στα Γάλαλα. λέγοντας, ὅταν σας ἐρωτοῦν οἱ γιοι σας λέγοντας: Τί εἶναι οἱ λίθοι αὐτοί; Αναγγεῖλατε στους υἱοὺς σας ὅτι ὁ Ἰσραὴλ διέβη τον Ἰορδάνη τούτον ἐπὶ ξηράς. Αφοῦ ὁ Κύριος ὁ Θεός μας ξήρανε τὸ νερὸ του Ἰορδάνη μπροστὰ τους, μέχρι που πέρασαν, ὅπως ακριβῶς ἔκανε ὁ Κύριος ὁ Θεός μας με τὴν Ερυθρὰ Θάλασσα, τὴν ὁποία ξήρανε ὁ Κύριος ὁ Θεός μας μπροστὰ μας, μέχρι που περάσαμε Ὡστε νὰ γνωρίσουν ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς ὅτι ἡ δύναμη του Κυρίου εἶναι ἰσχυρὴ, καὶ ὥστε εσεῖς νὰ σέβεστε τον Κύριο, τον Θεό μας, σὲ κάθε ἔργο.

5

Καὶ ἐγένε ὅταν ἄκουσαν οἱ βασιλιάδες τῶν Ἀμορραίων που ἦταν πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, καὶ οἱ βασιλιάδες τῆς Φοινίκης που ἦταν κοντὰ στὴ θάλασσα, ὅτι ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ἀποξήρανε τὸν ποταμὸ Ἰορδάνη μπροστὰ στοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ ὅταν τὸν διέβαιναν, ἐλιώθηκαν οἱ καρδιές τους καὶ κατέπληξαν, καὶ δὲν ὑπῆρχε σὲ αὐτοὺς καμία φρόνηση μπροστὰ στοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

Κατὰ τον καιρό αυτό εἶπε ὁ Κύριος στον Ἰησοῦ, φτιάξε για τον εαυτό σου πέτρινες μαχαίρες ἀπὸ ἀπότομη πέτρα, καὶ ἀφοῦ καθίσεις περίτεμε τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ για δεύτερη φορά. Καὶ ἔκανε ὁ Ἰησοὺς μαχαίρες πέτρινες αἰχμηρές, καὶ περιέτεμε τοὺς γιους τοῦ Ἰσραὴλ στον τόπο που καλεῖται Λόφος των ἀκροβυστιῶν. Με τον τρόπο που καθάρισε ὁ Ἰησοὺς τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅσοι ποτὲ γεννήθηκαν στην οδὸ, καὶ ὅσοι ποτὲ ἦταν ἀπερίτμητοι ἀπὸ αὐτοὺς που εἶχαν βγεῖ ἀπὸ την Αἴγυπτο, Ὅλους αὐτοὺς περιέτεμε ὁ Ἰησοὺς, γιατί σαράντα καὶ δύο χρόνια περιπλανήθηκε ὁ Ἰσραὴλ στην ἔρημο της Μαβδαρίτιδος. Διὸ ἀπερίτμητοι ἦσαν οἱ πλείστοι ἀπὸ αὐτοὺς, των μαχίμων που εἶχαν ἐξέλθει ἀπὸ τη γη της Αἰγύπτου, οἱ ὁποῖοι ἀπείθησαν στις ἐντολές τοῦ Θεοῦ, στους ὁποῖους καὶ δῶρισε νὰ μὴν ἰδοὺν αὐτοὶ τη γη, την ὁποία ὡμοσε ὁ Κύριος στους πατέρες τοὺς νὰ δώσει, γη που ῥέει γάλα καὶ μέλι. Ἀντὶ δὲ αὐτῶν ἀντικατέστησε τοὺς γιους τοὺς, τοὺς ὁποῖους ὁ Ἰησοὺς περιέτεμε, διότι αὐτοὶ εἶχαν γεννηθεῖ ἀπερίτμητοι κατὰ τὴν ὁδόν. Αφοῦ περιτμήθηκαν, παρέμειναν ἡσυχοὶ ἐκεῖ καθισμένοι στο στρατόπεδο μέχρι νὰ θεραπευτοῦν. Καὶ εἶπε ὁ Κύριος στον Ἰησοῦ υἱὸ τοῦ Ναυή, στη σημερινή ἡμέρα ἀφαίρεσα τον ονειδισμό της Αἰγύπτου ἀπὸ ἐσάς, καὶ κάλεσε τὸ ὄνομα του τόπου ἐκείνου Γάλγαλα.

Καὶ ἔκαναν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ τὸ Πάσχα την δέκατη τέταρτη ἡμέρα του μηνὸς ἀπὸ το ἐσπέρας πρὸς τις δυσμὲς της Ἰεριχώ, στην περιοχή πέραν τοῦ Ἰορδάνου, στην πεδιάδα. Καὶ ἔφαγαν ἀπὸ τὸ σιτάρι της γῆς ἄζυμα καὶ νῆα. Σε αὐτὴ την ἡμέρα ἔλειψε τὸ μάννα ἀφοῦ ἔφαγαν ἀπὸ τὸ σιτάρι της γῆς, καὶ δὲν υπήρχε πια μάννα για τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ συγκόμισαν τὴ χώρα των Φοινίκων ἐκεῖνο τὸ ἔτος.

Καὶ ἐγίνε ὡς ἦταν ὁ Ἰησοὺς στην Ἰεριχώ, καὶ ἀναβλέψας με τὰ μάτια εἶδε ἄνθρωπο νὰ στέκεται μπροστὰ του, καὶ τὸ σπαθὶ ἦταν

γυμνωμένο στο χέρι του, και πλησιάσας ο Ιησούς, είπε σε αυτόν, δικός μας είσαι, ή των εχθρών; Αυτός δε του είπε, Εγώ είμαι ο αρχιστράτηγος της δύναμης του Κυρίου· τώρα ήρθα. Και ο Ιησούς έπεσε με το πρόσωπό του στη γη και του είπε, Δεσπότη, τι προστάξεις στον δικό σου υπηρέτη; Και λέγει ο αρχιστράτηγος του Κυρίου προς τον Ιησού: Λύσε το υπόδημα από τα πόδια σου, γιατί ο τόπος επάνω στον οποίο τώρα στέκεσαι είναι άγιος.

6

Και η Ιεριχώ ήταν συγκεκλεισμένη και οχυρωμένη, και κανείς δεν εξερχόταν από αυτήν, ούτε εισερχόταν. Και είπε ο Κύριος προς τον Ιησού: Ιδοὺ, εγώ παραδίδω υποχείριό σου την Ιεριχώ, και τον βασιλέα της που είναι σε αυτήν, τους δυνατούς που είναι εν ισχύι. Εσύ όμως στήσε γύρω από αυτήν τους μαχητές σε κύκλο. Και θα είναι όταν σαλπίσετε τη σάλπιγγα, ας φωνάξει όλος ο λαός μαζί, και όταν φωνάξουν θα πέσουν αυτόματα τα τείχη της πόλης, και θα εισέλθει όλος ο λαός ορμώντας ο καθένας κατευθείαν στην πόλη.

Και εισήλθε ο Ιησούς του Ναυή προς τους ιερείς. Και είπε σε αυτούς λέγοντας: Παραγγείλατε στον λαό να περιέλθει και να κυκλώσει την πόλη, και οι μάχιμοι ας παραπορευθούν ενωπλισμένοι μπροστά στον Κύριο. Και επτά ιερείς που έχουν επτά ιερές σάλπιγγες ας περάσουν ομοίως μπροστά από τον Κύριο, και ας σημάνουν δυνατά, και η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου ας ακολουθήσει. Οι δε μάχιμοι ας παρελάσουν μπροστά, και οι ιερείς που ακολουθούν πίσω από την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου να σαλπίζουν. Στον λαό δε εντείλατο ο Ιησούς λέγοντας: Μη βοάτε, μηδέ ας ακούσει μηδείς τη φωνή σας, έως ότου αυτός διαγγείλει την ημέρα να αναβοήσετε, και τότε θα

αναβοήσετε. Και αφού περιήλθε η κιβωτός της διαθήκης του Θεού, αμέσως απήλθε στην παρεμβολή, και εκοιμήθη εκεί.

Και τη δεύτερη ημέρα σηκώθηκε ο Ιησούς το πρωί, και οι ιερείς σήκωσαν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου. Και οι επτά ιερείς που κρατούσαν τις επτά σάλπιγγες προπορεύονταν μπροστά από τον Κύριο, και μετά από αυτά εισέρχονταν οι μαχητές, και το υπόλοιπο πλήθος πίσω από την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου. Και οι ιερείς σάλπισαν με τις σάλπιγγες, και ο υπόλοιπος όχλος όλος περικύκλωσε την πόλη έξι φορές από κοντά, και επέστρεψε πάλι στο στρατόπεδο· έτσι έκανε για έξι ημέρες.

Και την έβδομη ημέρα σηκώθηκαν την αυγή, και γύρισαν την πόλη εκείνη την ημέρα επτά φορές. Και έγινε στην έβδομη περίοδο που εσάλπισαν οι ιερείς, και είτε ο Ιησούς στους υιούς του Ισραήλ: Κραυγάστε, γιατί ο Κύριος παρέδωκε σε σας την πόλη. Και η πόλη θα είναι ανάθεμα, αυτή και όλα όσα είναι σε αυτήν, στον Κύριο των δυνάμεων, εκτός από τη Ραάβ την πόρνη, φυλάξτε αυτήν και όλα όσα είναι στο σπίτι της. Αλλά εσείς θα φυλαχτείτε πολύ από το αφιερωμένο πράγμα, μήπως έχοντας σκεφτεί εσείς οι ίδιοι πάρετε από το αφιερωμένο πράγμα, και κάνετε την παρεμβολή των υιών του Ισραήλ κατάρρα, και καταστρέψετε εμάς. Και κάθε ασήμι ή χρυσάφι, ή χαλκός ή σίδηρος, θα είναι άγιος στον Κύριο, θα εισαχθεί στον θησαυρό του Κυρίου.

Και εσάλπισαν με τις σάλπιγγες οι ιερείς, και όταν άκουσε ο λαός τις σάλπιγγες, ηλάλαξε όλος ο λαός μαζί με μεγάλη και δυνατή κραυγή, και έπεσε όλο το τείχος τριγύρω, και ανέβηκε όλος ο λαός στην πόλη. Και ο Ιησούς την αφιέρωσε, και όσα ήταν

στην πόλη από άνδρα και μέχρι γυναίκα, από νεανίσκο και μέχρι γέροντα, και μέχρι μόσχο και υποζύγιο, με στόμα ρομφαίας.

Και στους δύο νεανίσκους που είχαν κατασκοπεύσει είπε ο Ιησούς: Μπείτε στο σπίτι της γυναίκας και βγάλτε αυτήν από εκεί, και όσα είναι δικά της. Και μπήκαν οι δύο νεαροί που είχαν κατασκοπεύσει την πόλη στο σπίτι της γυναίκας, και έβγαλαν τη Ρααβ την πόρνη, και τον πατέρα της, και τη μητέρα της, και τους αδελφούς της, και τη συγγενειά της, και όλα όσα ήταν δικά της, και την έφεραν έξω από το στρατόπεδο του Ισραήλ. Και η πόλη κήκε στη φωτιά μαζί με όλα όσα ήταν σε αυτήν, εκτός από το ασήμι και το χρυσάφι και τον χαλκό και τον σίδηρο που τα έδωσαν για να μπουν στον θησαυρό του Κυρίου.

Και τη Ραάβ την πόρνη, και όλο τον πατρικό της οίκο έσωσε ζωντανούς ο Ιησούς, και την εγκατέστησε στο Ισραήλ έως τη σημερινή ημέρα, διότι έκρυψε τους κατασκόπους που απέστειλε ο Ιησούς να κατασκοπεύσουν την Ιεριχώ. Και όρκισε ο Ιησούς εκείνη την ημέρα ενώπιον του Κυρίου, λέγοντας: Επικατάρατος ο άνθρωπος που θα οικοδομήσει εκείνη την πόλη· με τον πρωτότοκό του θα θεμελιώσει αυτήν, και με τον νεότερό του θα στήσει τις πύλες της. Και έτσι έκανε ο Οζάν από τη Βαιθήλ· με τον Αβιρών τον πρωτότοκό του θεμελίωσε αυτήν, και με τον νεότερο που διασώθηκε έστησε τις πύλες της.

Και ήταν ο Κύριος με τον Ιησού, και το όνομά του ήταν γνωστό σε όλη τη γη.

7

Και αμάρτησαν οι υιοί του Ισραήλ μεγάλη αμαρτία, και ιδιοποιήθηκαν από το ανάθεμα, και πήρε ο Άχαρ υιός του Χαρμί

υιού του Ζαμβρί υιού του Ζαρά από τη φυλή του Ιούδα από το ανάθεμα, και οργίστηκε ο Κύριος με οργή κατά των υιών του Ισραήλ.

Και έστειλε ο Ιησούς άνδρες στη Γαι, η οποία είναι κοντά στη Βαιθήλ, λέγοντας: Κατασκοπεύσατε τη Γαι. Και ανέβησαν οι άνδρες και κατασκοπέυσαν την Γαί. Και επέστρεψαν προς τον Ιησού, και είπαν προς αυτόν: Μη ανέβει όλος ο λαός, αλλά ας ανέβουν περίπου δύο χιλιάδες ή τρεις χιλιάδες άνδρες και ας πολιορκήσουν την πόλη. Μην οδηγήσεις εκεί όλο τον λαό, γιατί είναι λίγοι. Και ανέβησαν περίπου τρεις χιλιάδες άνδρες, και έφυγαν από το πρόσωπο των ανδρών της Γαί. Και σκότωσαν από αυτούς οι άνδρες της Γαι τριάντα έξι άνδρες, και τους κυνήγησαν από την πύλη, και τους συνέτριψαν στον κατήφορο, και η καρδιά του λαού τρομοκρατήθηκε, και έγινε σαν νερό.

Και έσκισε ο Ιησούς τα ιμάτιά του και έπεσε στη γη με το πρόσωπο εναντίον του Κυρίου έως εσπέρας, αυτός και οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ, και έβαλαν χώμα στα κεφάλια τους. Και είπε ο Ιησούς: Δέομαι, Κύριε, γιατί διεβίβασε ο δούλός σου τον λαό αυτόν τον Ιορδάνη, για να τον παραδώσει στον Αμορραίο και να μας καταστρέψει; Μακάρι να είχαμε μείνει και να είχαμε εγκατασταθεί κοντά στον Ιορδάνη. Και τι θα πω, επειδή ο Ισραήλ έστρεψε τον αυχένα απέναντι στον εχθρό του; Και αφού ακούσει ο Χαναναίος και όλοι οι κατοικούντες τη γη, θα μας περικυκλώσουν και θα μας εξολοθρεύσουν από τη γη, και τι θα κάνεις για το μεγάλο όνομά σου;

Και είπε ο Κύριος προς τον Ιησού, Σήκω, γιατί έχεις πέσει με το πρόσωπό σου κάτω; Έχει αμαρτήσει ο λαός και παρέβη τη διαθήκη την οποία έκανα μαζί τους· κλέβοντας από το ανάθεμα, το έριξαν στα σκεύη τους. Και δεν θα μπορέσουν οι υιοί του

Ισραήλ να αντισταθούν κατά πρόσωπο των εχθρών τους, θα γυρίσουν την πλάτη ενώπιον των εχθρών τους, διότι έγιναν ανάθεμα· δεν θα προσθέσω πλέον να είμαι μαζί σας, εάν δεν αφαιρέσετε το ανάθεμα από ανάμεσά σας. Αφού σηκωθείς, αγίασε τον λαό και είπε να αγιαστούν αύριο. Αυτά λέγει Κύριος ο Θεός του Ισραήλ: Το ανάθεμα είναι ανάμεσά σας. Δεν θα μπορέσετε να αντισταθείτε απέναντι στους εχθρούς σας, μέχρι να αφαιρέσετε το ανάθεμα από μέσα σας. Και θα συναχθείτε όλοι το πρωί κατά φυλές, και η φυλή την οποία θα δείξει ο Κύριος, θα την προσάξετε κατά δήμους, και τον δήμο τον οποίο θα δείξει ο Κύριος, θα τον προσάξετε κατ'οίκον, και τον οίκο τον οποίο θα δεχθεί ο Κύριος, θα τον προσάξετε κατ'άνδρα. Και όποιος αν ενδειχθεί, θα κατακαυθεί στη φωτιά, και όλα όσα είναι δικά του, γιατί παρέβη τη διαθήκη του Κυρίου, και έκανε ανομία στον Ισραήλ.

Και ωρθρίσε ο Ιησούς, και προσήγαγε τον λαό κατά φυλές, και επιλέχθηκε η φυλή Ιούδα. Και προσήχθη κατά δήμους, και ενεδείχθη ο δήμος Ζαραΐ. Και προσήχθη κατ'άνδρα, Και ενεδείχθη ο Άχαρ, υιός του Ζαμβρί, υιού του Ζαρά.

Και είπε ο Ιησούς στον Αχάρ, Δώσε δόξα σήμερα στον Κύριο Θεό του Ισραήλ, και δώσε την εξομολόγηση, και ανάγγειλέ μου τι έκανες, και μην το κρύψεις από εμένα. Και απάντησε ο Αχάρ στον Ιησού και είπε: Αληθώς αμάρτησα ενώπιον Κυρίου του Θεού του Ισραήλ, έτσι και έτσι έκανα. Είδα στη λεηλασία μια ποικίλη φιλή μανδύα, και διακόσια δίδραχμα αργυρίου, και μία χρυσή γλώσσα πενήντα διδράχμων, και επιθυμώντας αυτά τα πύρα, και ιδού αυτά είναι κρυμμένα στη σκηνή μου, και το αργύριο είναι κρυμμένο κάτω από αυτά. Και ο Ιησούς έστειλε αγγέλους, και έτρεξαν στη σκηνή στο στρατόπεδο, και αυτά ήταν κρυμμένα στη σκηνή του, και το αργύριο κάτω από αυτά. Και τα έβγαλαν από τη

σκηνή, και τα έφεραν προς τον Ιησού και τους πρεσβυτέρους του Ισραήλ, και τα έθεσαν ενώπιον του Κυρίου.

Και πήρε ο Ιησούς τον Άχαρ, γιο του Ζαρά, και τον ανέβασε στη φάραγγα Αχώρ, και τους γιους του, και τις θυγατέρες του, και τους μόσχους του, και τα υποζύγια του, και όλα τα πρόβατα του, και τη σκηνή του, και όλα τα υπάρχοντά του, και όλος ο λαός μαζί του, και τους ανέβασε στην Εμεκαχώρ. Και είπε ο Ιησούς στον Αχάρ, γιατί μας κατέστρεψες; Ο Κύριος θα σε καταστρέψει όπως και σήμερα. Και τον λιθοβόλησαν με λίθους όλος ο Ισραήλ, και έστησαν πάνω του μεγάλο σωρό από λίθους, και ο Κύριος σταμάτησε τον θυμό της οργής του. Γι αυτό το ονόμασε Εμέκ Αχώρ μέχρι την ημέρα αυτή.

8

Και είπε ο Κύριος προς τον Ιησού, μη φοβηθείς, μηδέ δειλιάσεις, πάρε μαζί σου όλους τους άνδρες τους πολεμιστές, και αφού σηκωθείς ανέβα στη Γαί, ιδού έχω δώσει στα χέρια σου τον βασιλέα της Γαί, και τη γη του. Και θα κάνεις στη Γαι, όπως έκανες στην Ιεριχώ και στον βασιλέα της, και τη λεία των κτηνών θα τη λεηλατήσεις για τον εαυτό σου. Στήσε δε για τον εαυτό σου ενέδρα στην πόλη από τα πίσω.

Και σηκώθηκε ο Ιησούς και όλος ο λαός ο πολεμιστής ώστε να ανέβουν στη Γαί. Επέλεξε δε ο Ιησούς τριάντα χιλιάδες άνδρες δυνατούς σε ισχύ, και τους έστειλε τη νύχτα. Και τους διέταξε λέγοντας: Εσείς να ενεδρεύσετε πίσω από την πόλη, μην απομακρυνθείτε πολύ από την πόλη, και να είστε όλοι έτοιμοι. Και εγώ και όλοι όσοι είναι μαζί μου θα πλησιάσουμε προς την πόλη, και θα είναι όταν βγουν οι κάτοικοι της Γαι εναντίον μας, όπως ακριβώς και προηγουμένως, και θα φύγουμε από μπροστά τους.

Και όταν βγουν πίσω από εμάς, θα τους αποσπάσουμε από την πόλη, και θα πουν, αυτοί φεύγουν από μπροστά μας, με τον τρόπο που έκαναν και πριν. Εσείς όμως θα σηκωθείτε από την ενέδρα και θα πορευτείτε στην πόλη. Σύμφωνα με αυτόν τον λόγο θα πράξετε· ιδού, σας έχω διατάξει. Και τους έστειλε ο Ιησούς, και πήγαν στο ενέδρo, και κάθισαν ανάμεσα στη Βαιθήλ και στη Γαι, από τη θάλασσα της Γαι.

Και ορθρίσας ο Ιησούς το πρωί, επισκέφθηκε τον λαό, και ανέβησαν αυτός και οι πρεσβύτεροι μπροστά από τον λαό επί Γαί. Και όλοι οι πολεμιστές με αυτόν ανέβηκαν, και πορευόμενοι ήρθαν απέναντι της πόλης από ανατολάς. Και τα ένεδρα της πόλης από τη θάλασσα, Και έγινε ως είδε ο βασιλιάς της Γαι, έσπευσε και εξήλθε εις συνάντησή τους κατ ευθείαν εις τον πόλεμο, αυτός και όλος ο λαός ο μαζί του, και αυτός δεν ήξερε ότι ένεδρα υπήρχε εναντίον του πίσω από την πόλη. Και είδε, και αναχώρησε ο Ιησούς και ο Ισραήλ από μπροστά τους. Και κατεδίωξαν πίσω από τους γιους του Ισραήλ, και αυτοί απομακρύνθηκαν από την πόλη. Δεν έμεινε κανείς στη Γαι που να μην καταδίωξε τον Ισραήλ, και άφησαν την πόλη ανοιχτή, και καταδίωξαν τον Ισραήλ.

Και είπε ο Κύριος προς τον Ιησού, έκτεινε το χέρι σου με το δόρυ που είναι στο χέρι σου προς την πόλη, γιατί στα χέρια σου την έχω παραδώσει, και τα ένεδρα θα σηκωθούν γρήγορα από τον τόπο τους. Και έκτεινε ο Ιησούς το χέρι του με το δόρυ προς την πόλη, Και τα ένεδρα σηκώθηκαν με ταχύτητα από τον τόπο τους, και βγήκαν όταν άπλωσε το χέρι, και μπήκαν στην πόλη, και την κατέλαβαν, και βιαζόμενοι έκαψαν την πόλη με φωτιά. Και αφού κοίταξαν γύρω τους οι κάτοικοι της Γαι προς τα πίσω τους, έβλεπαν καπνό να ανεβαίνει από την πόλη προς τον ουρανό, και δεν είχαν πλέον πού να φύγουν εδώ ή εκεί. Και ο Ιησούς και όλος

ο Ισραήλ είδαν ότι τα ένεδρα πήραν την πόλη και ότι ο καπνός της πόλης ανέβη στον ουρανό, και αλλάζοντας στάση, χτύπησαν τους άνδρες της Γαί. Και αυτοί βγήκαν από την πόλη για να τους συναντήσουν, και βρέθηκαν ανάμεσα στο στρατόπεδο, αυτοί από τη μια μεριά και αυτοί από την άλλη, και τους χτύπησαν μέχρι να μην απομείνει από αυτούς κανένας σωσμένος ούτε κανένας διαφυγών. Και τον βασιλιά της Γαί συνέλαβαν ζωντανό και τον έφεραν στον Ιησού.

Και όταν σταμάτησαν οι υιοί του Ισραήλ να σκοτώνουν όλους αυτούς στη Γαι, και αυτούς στις πεδιάδες, και στο όρος επί της κατηφόρας, όπου τους καταδίωξαν από αυτήν μέχρι τέλους, και επέστρεψε ο Ιησούς στη Γαι, και την κατέστρεψε με στόμα ρομφαίας. Και έγιναν οι πεσόντες εκείνη την ημέρα από άνδρα και μέχρι γυναίκα, δώδεκα χιλιάδες, όλοι οι κάτοικοι της Γαί. Πλην των λαφύρων που ήταν στην πόλη, όλα όσα λεηλάτησαν για τους εαυτούς τους οι υιοί του Ισραήλ, σύμφωνα με την προσταγή του Κυρίου, με τον τρόπο που ο Κύριος διέταξε τον Ιησού.

Και έκαψε ο Ιησούς την πόλη με φωτιά, την έκανε ακατοίκητο σωρό για πάντα μέχρι την ημέρα αυτή. Και τον βασιλέα της Γαι εκρέμασε επί ξύλου διδύμου, και ήταν επί του ξύλου έως εσπέρας, και καθώς έδυε ο ήλιος συνέταξε ο Ιησούς, και καθείλαν το σώμα αυτού από το ξύλο, και το έρριψαν εις τον βόθρον, και έστησαν επάνω του σωρό λίθων, έως της ημέρας αυτής.

9

Ως δε άκουσαν οι βασιλείς των Αμορραίων οι εν τω πέραν του Ιορδάνου, οι εν τη ορεινή, και οι εν τη πεδινή, και οι εν πάση τη παραλία της θαλάσσης της μεγάλης, και οι προς τω Αντλιβάνω,

και οι Χετταίοι, και οι Χαναναίοι, και οι Φερεζαίοι, και οι Ευαίοι, και οι Αμορραίοι, και οι Γεργεσαίοι, και οι Ιεβουσαίοι,

Συνήλθαν όλοι μαζί για να πολεμήσουν τον Ιησού και το Ισραήλ.

Και οι κάτοικοι της Γαβαών άκουσαν όλα όσα έκανε ο Κύριος στην Ιεριχώ και στη Γαι. Και έκαναν μάλιστα αυτοί με πανουργία, και αφού ήλθαν εφοδιάστηκαν και ετοιμάστηκαν, και πήραν παλαιούς σάκκους επί των ώμων τους, και παλαιούς ασκούς οίνου κατερρωγότας και δεμένους. Και τα κοίλα των υποδημάτων τους, και τα σανδάλια τους παλιά και μπαλωμένα στα πόδια τους, και τα ρούχα τους φθαρμένα επάνω τους, και το ψωμί τους από τα εφόδιά τους ξερό και μουχλιασμένο και θρυμματισμένο.

Και ήρθαν προς τον Ιησού στο στρατόπεδο του Ισραήλ στη Γάλγαλα, και είπαν προς τον Ιησού και τον Ισραήλ, από μακρινή γη ήρθαμε, και τώρα κάντε μαζί μας συνθήκη. Και είπαν οι υιοί του Ισραήλ προς τον Χορραίο, Πρόσεχε μήπως κατοικείς ανάμεσά μας, και πώς να κάνω μαζί σου συνθήκη; Και είπαν προς τον Ιησού, υπηρέτες σου είμαστε, και είπε προς αυτούς ο Ιησούς, από πού είστε, και από πού έχετε έρθει; Και είπαν: Από πολύ μακρινή γη έχουν έρθει οι δούλοι σου στο όνομα Κυρίου του Θεού σου, γιατί ακούσαμε το όνομά του και όσα έκανε στην Αίγυπτο. Και όσα έκανε στους βασιλείς των Αμορραίων, οι οποίοι ήταν πέραν του Ιορδάνου, στον Σηών βασιλέα των Αμορραίων και στον Ωγ βασιλέα της Βασάν, ο οποίος κατοικούσε στην Ασταρώθ και στην Εδραΐν. Και αφού άκουσαν, είπαν προς εμάς οι πρεσβύτεροί μας και όλοι οι κατοικούντες τη γη μας, λέγοντας: Πάρτε μαζί σας εφόδια για το δρόμο, και πηγαίνετε να τους συναντήσετε, και πείτε τους: Υπηρέτες σας είμαστε, και τώρα κάντε μαζί μας τη διαθήκη. Αυτούς τους άρτους τους πήραμε ζεστούς την ημέρα που

βγήκαμε για να έρθουμε προς εσάς, τώρα όμως έχουν ξεραθεί και έχουν γίνει μουχλιασμένοι. Και αυτοί οι ασκοί του κρασιού, τους οποίους γεμίσαμε καινούριους, έχουν σκιστεί, και τα ρούχα μας και τα υποδήματά μας έχουν φθαρεί από το πολύ μεγάλο δρόμο.

Και πήραν οι άρχοντες από τον εφοδιασμό τους, και τον Κύριο δεν ρώτησαν. Και ο Ιησούς έκανε ειρήνη μαζί τους, και έκαναν μαζί τους συνθήκη για να τους σώσουν, και οι άρχοντες της συναγωγής τους ορκίστηκαν.

Και έγινε μετά από τρεις ημέρες, αφού έκαναν μαζί τους συνθήκη, άκουσαν ότι ήταν κοντά τους και ότι κατοικούσαν ανάμεσά τους. Και έφυγαν οι υιοί του Ισραήλ και ήρθαν στις πόλεις τους. Οι δε πόλεις τους ήταν η Γαβαών και η Κεφिरά και η Βηρώτ και οι πόλεις του Ιαρίν. Και δεν πολέμησαν εναντίον τους οι υιοί του Ισραήλ, γιατί όλοι οι άρχοντες τους ώμοσαν στον Κύριο, τον Θεό του Ισραήλ, και όλη η συναγωγή γόγγυσε εναντίον των αρχόντων.

Και είπαν οι άρχοντες σε όλη τη συναγωγή, εμείς ορκιστήκαμε σε αυτούς στον Κύριο τον Θεό του Ισραήλ, και τώρα δεν θα μπορέσουμε να τους αγγίξουμε. Αυτό θα κάνουμε· θα τους συλλάβουμε ζωντανούς και θα τους διατηρήσουμε, και δεν θα υπάρξει οργή εναντίον μας εξαιτίας του όρκου που ορκιστήκαμε σε αυτούς. Θα ζήσουν, και θα είναι ξυλοκόποι και υδροφόροι σε όλη τη συναγωγή, καθώς είπαν σε αυτούς οι άρχοντες.

Και συγκάλεσε αυτούς ο Ιησούς και τους είπε: Γιατί με εξαπατήσατε λέγοντας ότι είμαστε πολύ μακριά από εσάς, ενώ εσείς είστε γείτονες αυτών που κατοικούν ανάμεσά μας; Και τώρα καταραμένοι είστε· δεν θα εκλείψει από εσάς δούλος, ούτε ξυλοκόπος, ούτε υδροφόρος σε μένα και στον Θεό μου. Και

απάντησαν στον Ιησού, λέγοντας, αναγγέλθηκε σε μας όσα διέταξε Κύριος ο Θεός σου στον Μωυσή τον δούλο του, να δώσει σε σας την γη αυτή, και να εξολοθρεύσει εμάς και όλους τους κατοικούντες επάνω σε αυτή από το πρόσωπό σας, και φοβηθήκαμε πολύ για τις ψυχές μας από το πρόσωπό σας, και κάναμε το πράγμα αυτό. Και τώρα ιδού, εμείς είμαστε υποχείριοί σας· ό,τι σας αρέσει και ό,τι σας φαίνεται καλό, κάντε μας.

Και έκαναν σε αυτούς έτσι, και ο Ιησούς τους έσωσε εκείνη την ημέρα από τα χέρια των γιων του Ισραήλ, και δεν τους σκότωσαν. Και κατέστησε αυτούς ο Ιησούς εκείνη την ημέρα ξυλοκόπους και υδροφόρους για όλη τη συναγωγή και για το θυσιαστήριο του Θεού. Εξαιτίας αυτού έγιναν οι κάτοικοι της Γαβαών ξυλοκόποι και υδροφόροι του θυσιαστηρίου του Θεού μέχρι τη σημερινή ημέρα, και για τον τόπο τον οποίο θα εκλέξει ο Κύριος.

10

Ως δε άκουσε ο Αδωνιβεζέκ, βασιλιάς της Ιερουσαλήμ, ότι έλαβε ο Ιησούς την Γαι και εξολόθρευσε αυτήν, με τον τρόπο που έποιησαν την Ιεριχώ και τον βασιλιά αυτής, ούτως έποιησαν και την Γαι και τον βασιλιά αυτής, και ό,τι αυτομόλησαν οι κατοικούντες της Γαβαών προς τον Ιησούν και προς τον Ισραήλ, Και φοβήθηκαν από αυτούς πάρα πολύ, γιατί ήξερε ότι η Γαβαών ήταν μεγάλη πόλη, σαν μία από τις βασιλικές πόλεις, και όλοι οι άνδρες της ήταν ισχυροί. Και έστειλε ο Αδωνιβεζέκ, βασιλιάς της Ιερουσαλήμ, προς τον Ελάμ, βασιλιά της Χεβρών, και προς τον Φιδών, βασιλιά της Ιερειμούθ, και προς τον Ιεφθά, βασιλιά της Λαχίς, και προς τον Δαβείν, βασιλιά της Οδολλάμ, λέγοντας, Ελάτε, ανεβείτε προς εμένα και βοηθήστε με, και ας πολεμήσουμε τη Γαβαών, γιατί αυτομόλησαν προς τον Ιησού και προς τους

υιούς του Ισραήλ. Και ανέβησαν οι πέντε βασιλείς των Ιεβουσαίων, ο βασιλιάς της Ιερουσαλήμ, και ο βασιλιάς της Χεβρών, και ο βασιλιάς της Ιεριμούθ, και ο βασιλιάς της Λαχίς, και ο βασιλιάς της Οδολλάμ, αυτοί και όλος ο λαός τους. Και περικύκλωσαν τη Γαβών, και την πολιορκούσαν.

Και έστειλαν οι κάτοικοι της Γαβών προς τον Ιησού στο στρατόπεδο του Ισραήλ στα Γάλγαλα, λέγοντας, μη χαλαρώσεις τα χέρια σου από τα παιδιά σου, ανέβα προς εμάς γρήγορα, και βοήθησέ μας, και λύτρωσέ μας, γιατί έχουν συγκεντρωθεί εναντίον μας όλοι οι βασιλείς των Αμορραίων, οι κάτοικοι της ορεινής. Και ανέβη ο Ιησούς από τα Γάλγαλα, αυτός και όλος ο πολεμιστικός λαός μαζί του, κάθε δυνατός σε ισχύ.

Και είπε ο Κύριος προς τον Ιησού, μη φοβηθής αυτούς, γιατί στα χέρια σου τους παρέδωσα, δεν θα απομείνει κανείς από αυτούς μπροστά σας.

Και επειδή ο Ιησούς ήρθε επάνω τους ξαφνικά, είχε πορευτεί όλη τη νύχτα από τα Γάλγαλα. Και ο Κύριος τους τaráχθηκε μπροστά στους υιούς του Ισραήλ, και ο Κύριος τους συνέντριψε με μεγάλη συντριβή στη Γαβών, και τους κατέδιωξαν στον δρόμο της ανάβασης του Ωρωνείν, και τους κατέκολταν μέχρι την Αζηκά και μέχρι τη Μακηδά. Ενώ αυτοί έφευγαν από το πρόσωπο των υιών του Ισραήλ στην κατάβαση της Ωρωνείν, ο Κύριος έρριξε σε αυτούς λίθους χαλαζιού από τον ουρανό μέχρι την Αζηκά, και έγιναν περισσότεροι οι αποθανόντες εξαιτίας των λίθων του χαλαζιού, παρά αυτοί που σκότωσαν οι υιοί του Ισραήλ με μάχαιρα στον πόλεμο.

Τότε μίλησε ο Ιησούς προς τον Κύριο, την ημέρα που ο Θεός παρέδωσε τον Αμορραίο υποχείριο του Ισραήλ, όταν τους

συνέτριψε στη Γαβαών, και συντρίφθηκαν μπροστά στους υιούς του Ισραήλ, και είπε ο Ιησούς: Ας σταθεί ο ήλιος πάνω από τη Γαβαών, και η σελήνη πάνω από τη φάραγγα Αιλών. Και στάθηκε ο ήλιος και η σελήνη ακίνητοι, έως ότου ο Θεός αμύνθηκε τους εχθρούς τους, και στάθηκε ο ήλιος στη μέση του ουρανού, δεν προχωρούσε προς τη δύση μέχρι το τέλος μιας ημέρας. Και δεν έγινε ημέρα τέτοια ούτε πριν ούτε μετά, ώστε να ακούσει ο Θεός άνθρωπο, γιατί ο Κύριος πολέμησε μαζί με το Ισραήλ. Και έφυγαν οι πέντε βασιλείς αυτοί και κρύφτηκαν στο σπήλαιο που ήταν στη Μακηδά. Και αναφέρθηκε στον Ιησού λέγοντας: Έχουν βρεθεί οι πέντε βασιλείς κρυμμένοι στο σπήλαιο της Μακηδά. Και είπε ο Ιησούς: Κυλίστε πέτρες επάνω στο στόμα του σπηλαιού και διορίστε άνδρες να φυλάνε επάνω σε αυτούς. Εσείς όμως μην σταθείτε, καταδιώκοντας πίσω από τους εχθρούς σας, και καταλάβετε την ουραγία τους, και μην αφήσετε να εισέλθουν στις πόλεις τους, γιατί τους παρέδωσε ο Κύριος ο Θεός μας στα χέρια μας. Και έγινε ότι σταμάτησε ο Ιησούς και κάθε γιος του Ισραήλ κόβοντας αυτούς με μεγάλη σφαγή πάρα πολύ μέχρι το τέλος, και οι επιζώντες σώθηκαν στις οχυρωμένες πόλεις.

Και επέστρεψε όλος ο λαός προς τον Ιησού στη Μακηδά υγιείς, και δεν γρύλισε κανείς από τους υιούς του Ισραήλ με τη γλώσσα του.

Και είπε ο Ιησούς, ανοίξτε το σπήλαιο, και βγάλετε τους πέντε βασιλείς αυτούς από το σπήλαιο. Και έβγαλαν τους πέντε βασιλείς από το σπήλαιο, τον βασιλέα της Ιερουσαλήμ, και τον βασιλέα της Χεβρών, και τον βασιλέα της Ιεριμούθ, και τον βασιλέα της Λαχίς, και τον βασιλέα της Οδολλάμ. Και επειδή τους έβγαλαν προς τον Ιησού, ο Ιησούς συγκάλεσε όλο τον Ισραήλ και τους αρχηγούς του πολέμου που τον συνόδευσαν, λέγοντάς τους: Προχωρήστε και βάλτε τα πόδια σας επάνω στους λαιμούς τους. Και

προσεγγίζοντας έβαλαν τα πόδια τους επάνω στους λαιμούς τους. Και είπε ο Ιησούς προς αυτούς: Μη φοβηθείτε αυτούς, μηδέ δειλιάσετε, ανδριστείτε και ισχύετε, γιατί έτσι θα κάνει ο Κύριος σε όλους τους εχθρούς σας, τους οποίους εσείς πολεμάτε. Και ο Ιησούς τους σκότωσε και τους κρέμασε σε πέντε ξύλα, και ήταν κρεμασμένοι στα ξύλα μέχρι το βράδυ. Και έγινε προς τη δύση του ηλίου, διέταξε ο Ιησούς, και κατέβασαν αυτούς από τα ξύλα, και τους έρριξαν στο σπήλαιο, στο οποίο είχαν καταφύγει εκεί, και κύλισαν λίθους επάνω στο σπήλαιο έως της σημερινής ημέρας.

Και την Μακηδά την πήραν εκείνη την ημέρα, και τη σφαγίασαν με το στόμα του ξίφους, και εξολόθρευσαν κάθε έμπνοο που ήταν σε αυτήν, και δεν αφέθηκε κανείς σε αυτήν σωσμένος και διαφυγών, και έκαναν στον βασιλιά της Μακηδά με τον τρόπο που έκαναν στον βασιλιά της Ιεριχώ.

Και απήλθε ο Ιησούς και όλος ο Ισραήλ μαζί του από τη Μακηδά προς τη Λεβνά, και πολιορκούσε τη Λεβνά. Και παρέδωκεν αυτήν ο Κύριος στα χέρια του Ισραήλ, και την πήραν, και τον βασιλιά της, και τη σφαγίασαν με το στόμα του ξίφους, και κάθε έμπνοο σε αυτήν, και δεν αφέθηκε σε αυτήν κανείς σωσμένος και διαφυγών, και έκαναν στον βασιλιά της με τον τρόπο που έκαναν στον βασιλιά της Ιεριχώς.

Και απήλθε ο Ιησούς και όλος ο Ισραήλ μαζί του από τη Λεβνά προς τη Λαχίς, και την περικύκλωσε, και την πολιορκούσε. Και παρέδωσε ο Κύριος τη Λαχίς στα χέρια του Ισραήλ. Και την πήρε τη δεύτερη ημέρα, και τη σφάγιασαν με το στόμα της σπάθης, και την εξολόθρευσαν, με τον τρόπο που έκαναν τη Λεβνά. Τότε ανέβη ο Ελάμ, βασιλιάς της Γαζέρ, για να βοηθήσει τη Λαχείς, και ο Ιησούς τον χτύπησε με το στόμα του ξίφους, και

τον λαό του, ώστε να μην απομείνει από αυτούς ούτε σωσμένος ούτε διαφυγών.

Και απήλθε ο Ιησούς και όλος ο Ισραήλ μαζί του από τη Λαχίς στην Οδολλάμ, και την πολιορκήσε και την κατέλαβε. Και την παρέδωκε ο Κύριος στο χέρι του Ισραήλ, και την πήρε εκείνη την ημέρα, και τη φόνευσε με το στόμα του ξίφους, και κάθε έμπνοο πλάσμα φόνευσαν με καταστροφή, με τον τρόπο που έκαναν στη Λαχίς.

Και απήλθε ο Ιησούς και όλος ο Ισραήλ μαζί του στη Χεβρών, και την πολιορκήσε. Και την επάταξαν με το στόμα του ξίφους, και κάθε έμπνεο πλάσμα που ήταν σε αυτήν, δεν υπήρχε διασωσμένος, με τον τρόπο που έκαναν την Οδολλάμ· την εξολόθρευσαν και όσα ήταν σε αυτήν.

Και επέστρεψε ο Ιησούς και όλος ο Ισραήλ στη Δαβίρ, και αφού την πολιορκήσαν, Την πήραν, μαζί με τον βασιλιά της και τα χωριά της, και την χτύπησαν με το στόμα του ξίφους, και την εξολόθρευσαν, και κάθε έμπνοο πλάσμα σε αυτήν, και δεν άφησαν σε αυτήν κανέναν επιζώντα, με τον τρόπο που έκαναν στη Χεβρών και στον βασιλιά της, έτσι έκαναν στη Δαβίρ και στον βασιλιά της.

Και χτύπησε ο Ιησούς όλη τη γη της ορεινής, και τη Ναγέβ, και την πεδινή, και την Ασηδώθ, και τους βασιλείς της· δεν άφησαν από αυτούς επιζώντα, και κάθε έμπνοο ζώης εξολόθρευσε, όπως διέταξε Κύριος ο Θεός του Ισραήλ. από την Κάδης Βαρνή έως τη Γάζα, όλη τη Γοσόμ έως τη Γαβαών. Και όλους τους βασιλείς τους, και τη γη τους, επάταξε ο Ιησούς με μία, γιατί ο Κύριος ο Θεός του Ισραήλ πολεμούσε μαζί με τον Ισραήλ.

Ὡς δὲ ἤκουσε ὁ Ἰαβὶς βασιλιᾶς τῆς Ἀσώρ, ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ἰωβὰβ βασιλιὰ τῆς Μαρῶν, καὶ πρὸς τὸν βασιλιὰ τῆς Συμοῶν, καὶ πρὸς τὸν βασιλιὰ τῆς Ἀζῖφ. καὶ πρὸς τοὺς βασιλεῖς που ἦταν κατὰ τὴ Σιδῶνα τὴ μεγάλη, στὴν ορεινὴ καὶ στὴν Ἀραβα ἀπέναντι ἀπὸ τὴν Κενερῶθ, καὶ στὸ πεδίο, καὶ στὴ Φεναεδδῶρ, καὶ τοὺς παράλιους Χαναναίους ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ τοὺς παράλιους Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Χετταίους, καὶ Φερεζαίους, καὶ Ἰεβουσαίους τοὺς στὸ ὄρος, καὶ τοὺς Εὐαίους, καὶ τοὺς κάτω ἀπὸ τὴν Αερμών στὴ γῆ Μασσῦμα. Καὶ ἐξήλθαν αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς τοὺς μαζὶ τοὺς, σαν τὴν ἄμμο τῆς θάλασσας στὸ πλήθος, καὶ ἄλογα καὶ ἄρματα πάρα πολλὰ. Καὶ συνήλθαν ὅλοι οἱ βασιλεῖς αὐτοὶ καὶ παρουσιάστηκαν μαζὶ, καὶ στρατοπέδευσαν στα νερά τοῦ Μαρῶν γιὰ νὰ πολεμήσουν τὸν Ἰσραήλ.

Καὶ εἶπε ὁ Κύριος πρὸς τὸν Ἰησοῦ: Μὴ φοβηθεῖς ἀπὸ τὸ πρόσωπό τους, γιὰτὶ αὐτὴν τὴν ὥρα ἐγὼ παραδίδω τετροπωμένους αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ Ἰσραήλ· τοὺς ἵππους τοὺς νευροκοπήσεις, καὶ τὰ ἄρματά τους θὰ κατακαύσεις με φωτιά. Καὶ ἦρθε ὁ Ἰησοὺς καὶ ὅλος ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς ἐπάνω σὲ αὐτοὺς στὸ νερό Μαρῶν ξαφνικά, καὶ ἔπесαν ἐπάνω σὲ αὐτοὺς στὴν ορεινὴ. Καὶ παρέδωκε αὐτοὺς ὁ Κύριος υποχειρίους στὸν Ἰσραήλ, καὶ κόβοντάς τους τοὺς καταδίδωκαν ἕως τὴ Σιδῶνα τὴ μεγάλη, καὶ ἕως τὸ Μασερῶν, καὶ ἕως τὰ πεδία τοῦ Μασσῶχ πρὸς ἀνατολάς, καὶ τοὺς κατέκοψαν ἕως τοῦ νὰ μὴ ἀπομείνει ἀπὸ αὐτοὺς κανεὶς ἐπιζῶν. Καὶ ὁ Ἰησοὺς τοὺς ἔκανε ὅπως τοῦ διέταξε ὁ Κύριος· ἀκρωτηρίασε τὰ ἄλογά τους καὶ ἔκαψε τὰ ἄρματά τους με φωτιά.

Καὶ ἐπέστρεψε ὁ Ἰησοὺς ἐκεῖνον τὸν καιρὸ, καὶ κατέλαβε τὴν Ἀσώρ καὶ τὸν βασιλιὰ της. Ἡ Ἀσώρ ἦταν προηγουμένως ἡ ἀρχουσα ὅλων αὐτῶν τῶν βασιλείων. Καὶ σκότωσαν κάθε ἔμπνεο

σε αυτήν με ξίφος, και εξολόθρευσαν όλους, και δεν αφέθηκε σε αυτήν κανένα έμπνεο, και την Ασώρ την έκαψαν με φωτιά. Και όλες τις πόλεις των βασιλείων και τους βασιλείς τους πήρε ο Ιησούς, και τους σκότωσε με το στόμα του ξίφους, και τους εξολόθρευσαν, με τον τρόπο που διέταξε ο Μωυσής ο δούλος του Κυρίου. Αλλά όλες τις οχυρωμένες πόλεις δεν τις έκαψε το Ισραήλ, εκτός από την Ασώρ μόνο, που την έκαψε το Ισραήλ. Και όλα τα λάφυρά της τα λεηλάτησαν για τον εαυτό τους οι υιοί του Ισραήλ, αυτούς δε όλους τους εξολόθρευσαν με το στόμα του ξίφους, έως ότου τους εξόντωσαν, δεν άφησαν από αυτούς τίποτα που να αναπνέει. Με τον τρόπο που διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή, τον δούλο του, και ο Μωυσής ομοίως διέταξε στον Ιησού, έτσι έκανε ο Ιησούς· δεν παρέβη τίποτα από όλα όσα του διέταξε ο Μωυσής.

Και έλαβε ο Ιησούς όλη την ορεινή γη, και όλη τη γη του Ναγέβ, και όλη τη γη της Γοσόμ, και την πεδινή, και την προς δυσμάς, και το όρος του Ισραήλ, και τα ταπεινά Τα προς το όρος από όρους Χελχά, και αυτό που ανεβαίνει προς τη Σηείρ, και μέχρι τη Βαλαγάδ, και τις πεδιάδες του Λιβάνου κάτω από το όρος Αερμών, και όλους τους βασιλείς τους έλαβε, και τους κατέστρεψε, και τους σκότωσε. Και για πολλές ημέρες ο Ιησούς έκανε τον πόλεμο προς τους βασιλείς αυτούς.

Και δεν ήταν πόλη την οποία δεν πήρε το Ισραήλ· τα πάντα πήραν με τον πόλεμο. Ότι διά Κυρίου έγινε να κατισχυθεί η καρδιά τους να συναντήσουν εις πόλεμον τον Ισραήλ, ίνα εξολοθρευθούν, όπως μη δοθεί σε αυτούς έλεος, αλλά ίνα εξολοθρευθούν, με τον τρόπον που είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή.

Και ήρθε ο Ιησούς εκείνον τον καιρό, και εξολόθρευσε τους Ενακίμ από την ορεινή, από τη Χεβρών, και από τη Δαβίρ, και

από την Αναβώθ, και από ολόκληρο τον Ιούδα μαζί με τις πόλεις τους, και τους εξολόθρευσε ο Ιησούς. Δεν έμεινε κανείς από τους Ενακίμ από τους γιους του Ισραήλ, αλλά μόνο στη Γάζα, και στη Γεθ, και στην Ασελδώ έμειναν.

Και πήρε ο Ιησούς όλη τη γη, καθώς διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή, και τους έδωσε ο Ιησούς σε κληρονομιά στον Ισραήλ σε διανομή κατά τις φυλές τους, και η γη σταμάτησε να πολεμείται.

12

Και αυτοί οι βασιλείς της γης, τους οποίους σκότωσαν οι υιοί του Ισραήλ, και κληρονόμησαν τη γη τους πέραν του Ιορδάνου από ανατολών ηλίου, από τη φάραγγα Αρνών έως το όρος Αερμών, και όλη τη γη Άραβα από ανατολών. Σηών, τον βασιλιά των Αμορραίων, ο οποίος κατοικούσε στην Εσεβών, κυριεύοντας από την Αρνών, η οποία είναι στη φάραγγα κατά μέρος της φάραγγας, και το ήμισυ της Γαλαάδ έως τον Ιαβόκ, τα όρια των υιών Αμμών. Και την Αραβά έως της θάλασσας Χενερέθ κατά ανατολάς, και έως της θάλασσας της Αραβάς, τη θάλασσα των αλών από ανατολών, τον δρόμο τον κατά Ασειμώθ, από Θαιμάν την υπό Ασηδώθ Φασγά. Και ο Ωγ, βασιλιάς της Βασάν, υπελείφθη από τους γίγαντες, ο οποίος κατοικούσε στην Ασταρώθ και στην Εδραΐν, Άρχοντας από το όρος Αερμών και από τη Σεκχαί, και όλη τη Βασάν μέχρι τα όρια της Γεργεσί, και τη Μαχί, και το μισό της Γαλαάδ, των ορίων του Σηών, βασιλιά της Εσεβών. Ο Μωυσής, ο παις του Κυρίου, και οι υιοί του Ισραήλ τους επάταξαν, και ο Μωυσής την έδωσε ως κληρονομιά στον Ρουβήν, και στον Γάδ, και στο ήμισυ της φυλής του Μανασσή.

Και αυτοί οι βασιλείς των Αμορραίων, τους οποίους σκότωσε ο Ιησούς και οι υιοί του Ισραήλ στο πέραν του Ιορδάνου κοντά

στη θάλασσα της Βαλαγάδ στην πεδιάδα του Λιβάνου, και μέχρι το όρος του Χελχά των ανεβαινόντων προς τη Σηείρ, και την έδωσε ο Ιησούς στις φυλές του Ισραήλ να την κληρονομήσουν σύμφωνα με τον κλήρο τους Στο βουνό και στην πεδιάδα και στην Άραβ και στην Ασηδών και στην έρημο και τη Νεγέβ, τον Χετταίο και τον Αμορραίο και τον Χαναναίο και τον Φερεζαίο και τον Ευαίο και τον Ιεβουσαιό.

Τον βασιλιά της Ιεριχώ και τον βασιλιά της Γαι, η οποία είναι κοντά στη Βαιθήλ, βασιλιά Ιερουσαλήμ, βασιλιά Χεβρών, βασιλιά της Ιεριμούθ, βασιλιά της Λαχίς, βασιλιά Αϊλάμ, βασιλιά Γαζέρ, βασιλέα Δαβίρ, βασιλέα Γαδέρ, βασιλιάς Ερμάθ, βασιλιάς Αδέρ βασιλέα Δεβνά, βασιλέα Οδολλάμ, Ό βασιλιάς ήρθε, τον βασιλέα Ταφούτ, τον βασιλέα Οφέρ, βασιλιά Οφέκ της Αρώκ βασιλιά Ασώμ βασιλιά Συμεών, βασιλιά Μαμβρώθ, βασιλιά Αζίφ, βασιλιά Κάδης, βασιλιά Ζαχάκ, βασιλιά Μαρεδών, βασιλιά Ιεκόμ του Χερμέλ, βασιλιά Οδολλάμ του Φεννεαδών, βασιλιά Γει της Γαλιλαίας. βασιλέα Θερσά· πάντες οὔτοι οί βασιλεις εικοσιεννά.

13

Και ο Ιησούς ήταν πρεσβύτερος, προχωρημένος στην ηλικία, και είπε ο Κύριος προς τον Ιησού: Σὺ έχεις προχωρήσει στην ηλικία και η γη που απομένει για κληρονομία είναι πολλή. Και αυτή η γη εγκαταλελειμμένη, τα όρια των Φυλιστιείμ, ο Γεσιρί, και ο Χαναναίος. Από την ακατοίκητη που είναι κατά πρόσωπο της Αιγύπτου έως τα όρια του Ακκαρών, στα αριστερά των Χαναναίων, υπολογίζεται στις πέντε σατραπείες των Φυλισταίων, του Γαζαίου, και του Αζωτίου, και του Ασκαλωνίτη, και του Γετθαίου, και του Ακκαρωνίτη, και του Ευαίου. από τη Θαιμάν και σε όλη τη γη Χαναάν μπροστά από τη Γάζα, και οι Σιδώνιοι μέχρι την Αφέκ, μέχρι τα όρια των Αμορραίων και όλη τη γη Γαλιάθ των

Φιλισταίων, και όλο τον Λίβανο από ανατολών ηλίου από Γαλγάλ υπό το όρος Αερμών έως της εισόδου Εμάθ, Κάθε ο κατοικών την ορεινή από τον Λίβανο έως της Μασερέθ Μεμφωμαίμ. Όλους τους Σιδωνίους, εγώ θα τους εξολοθρεύσω από το πρόσωπο του Ισραήλ, αλλά διάδωσε αυτήν με κλήρο στον Ισραήλ, με τον τρόπο που σου διέταξα.

Και τώρα μοίρασε αυτή τη γη ως κληρονομία στις εννέα φυλές και στο μισό της φυλής του Μανασσή. Από τον Ιορδάνη μέχρι τη Μεγάλη Θάλασσα προς τη δύση του ηλίου θα τη δώσεις· η Μεγάλη Θάλασσα θα αποτελεί το όριο. Στις δύο φυλές, και στο ήμισυ της φυλής Μανασσή, στον Ρουβήν και στον Γαδ έδωσε ο Μωυσής στο πέραν του Ιορδάνου, προς ανατολάς ηλίου· έδωσε σε αυτόν ο Μωυσής ο δούλος του Κυρίου. από την Αροήρ, η οποία είναι επί του χείλους του χειμάρρου Αρνών, και την πόλη την εν μέσω της φάραγγας, και όλη τη Μισώρ από τη Μαιδαβάν, Όλες τις πόλεις του Σηών, βασιλιά των Αμορραίων, ο οποίος βασίλευσε στην Εσεβών έως τα όρια των υιών του Αμμών, Και τη Γαλααδίτιδα, και τα όρια Γεσιρί, και τους Μαχατί, κάθε όρος Αερμών, και όλη τη Βασανίτιν μέχρι Αχά, Όλη τη βασιλεία του Ωγ στη Βασανίτιδα, ο οποίος βασίλευσε στην Ασταρώθ και στην Εδραΐν· αυτός είχε απομείνει από τους γίγαντες, και τον χτύπησε ο Μωυσής και τον εξολόθρευσε. Και δεν εξωλόθρευσαν οι υιοί του Ισραήλ τον Γεσιρί, και τον Μαχατί, και τον Χαναναίο, και κατοικούσε ο βασιλιάς του Γεσιρί και ο Μαχατί ανάμεσα στους υιούς του Ισραήλ έως της σήμερον ημέρας.

Πλην της φυλής Λευί δεν δόθηκε κληρονομία· ο Κύριος ο Θεός του Ισραήλ, αυτός είναι η κληρονομία τους, καθώς είπτε σε αυτούς ο Κύριος. Και αυτός είναι ο καταμερισμός που μοίρασε ο Μωυσής στους υιούς του Ισραήλ στην Αραβώθ Μωάβ, στο πέραν του Ιορδάνου κατά Ιεριχώ.

Και έδωσε ο Μωυσής στη φυλή του Ρουβήν κατά τους δήμους τους. Και έγιναν τα όριά τους από την Αροήρ, η οποία είναι κατά πρόσωπο της φάραγγας Αρνών, και η πόλη η οποία είναι στη φάραγγα Αρνών, και όλη τη Μισώρ, μέχρι Εσεβών, και όλες τις πόλεις που βρίσκονται στο Μισώρ, και Δαιβών, και Βαιμών Βαάλ, και οίκου Μεελβώθ, και Βασάν, και Βακεδμώθ, και Μαιφαάδ, και Καριθαίμ, και Σεβαμά, και Σεραδά, και Σιών εν τω όρει Εναβ, και Βαιθφογώρ, και Ασηδώθ Φασγά, και Βαιτθασεινώθ. Και όλες τις πόλεις του Μισώρ, και όλη τη βασιλεία του Σιών, βασιλιά των Αμορραίων, τον οποίο επάταξε ο Μωυσής, αυτόν και τους ηγουμένους της Μαδιάμ, και τον Ευί, και τον Ροβόκ, και τον Σούρ, και τον Ουρ, και τον Ροβέ, άρχοντα νεκρό της Σιών, και τους κατοικούντας τη Σιών.

Και τον Βαλαάμ, τον γιο του Βεώρ, τον μάντη, σκότωσαν στη ροπή.

Έγιναν δε τα όρια του Ρουβήν, ο Ιορδάνης όριο· αυτή η κληρονομιά των υιών του Ρουβήν κατά τους δήμους τους, οι πόλεις τους και οι επαύλεις τους.

Έδωσε δε ο Μωυσής στους υιούς του Γαδ κατά τους δήμους τους. Καί έγιναν τὰ όριά τους Ίαζήρ, όλες οι πόλεις της Γαλαάδ και τὸ ἥμιον της γῆς τῶν υἱῶν Ἀμμὼν ἕως Ἄραβα, ἡ οποία εἶναι κατέναντι της Ἀράδ. Και από Εσεβών ἕως Αραβώθ κατά την Μασσηφά, και Βοτανίμ, και Μαάν ἕως των ορίων Δαιβών. και Εναδώμ και Οθαργαϊ και Βαινθαναβρά και Σοκχωθά και Σαφάν και την υπόλοιπη βασιλεία του Σιών, βασιλιά του Εσεβών, και ο Ιορδάνης θα οριοθετεῖ ἕως μέρους της θάλασσας Χενερέθ, πέραν του Ιορδάνου από ανατολάς. Αυτή η κληρονομία των υιών του Γαδ κατά τους δήμους τους και κατά τις πόλεις τους, κατά τους δήμους

τους θα επιστρέψουν αυχένα εναντίον των εχθρών τους, ότι έγινε κατά τους δήμους τους οι πόλεις τους, και οι επαύλεις τους.

Και έδωσε ο Μωυσής στο ήμισυ της φυλής του Μανασσή σύμφωνα με τους δήμους τους. Καὶ ἐγένετο τὰ ὅριά τους ἀπὸ Μαὰν, καὶ ὅλο τὸ βασίλειο Βασὰν, καὶ ὅλο τὸ βασίλειο Ὕγ βασιλιᾷ τῆς Βασὰν, καὶ ὅλα τὰ χωριὰ Ἰαῖρ, τὰ ὅποια εἶναι στὴ Βασανίτιδα, ἐξήντα πόλεις. Καὶ τὸ ἡμισυ τῆς Γαλαάδ, καὶ ἐν Ασταρώθ, καὶ ἐν Εδραῖν, πόλεις βασιλείας Ὦγ ἐν τῇ Βασανίτιδι, τοὺς υἱοὺς Μαχὶρ υἱοὺς Μανασσή, καὶ τοὺς ἡμίσεσι υἱοὺς Μαχὶρ υἱοὺς Μανασσή, κατὰ δήμους αὐτῶν. Αὐτοὶ τοὺς οὐσίους κληρονόμησε ὁ Μωυσής πέραν τοῦ Ἰορδάνου στὴν Αραβώθ Μωάβ, στὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦ κατὰ Ἰεριχώ ἀπὸ ἀνατολῶν.

14

Καὶ αὐτοὶ εἶναι οἱ κατακληρονομήσαντες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ στὴ γῆ Χαναάν, στοὺς οὐσίους κατεκληρονόμησαν αὐτοῖς ὁ ἱερεὺς Ελεάζαρ, καὶ ὁ Ἰησοὺς τοῦ Ναυή, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. Κατὰ κλήρους ἐκληρονόμησαν, μετὸν τρόπον ποὺ ἐνετείλατο ὁ Κύριος διὰ χειρὸς Ἰησοῦ στὶς ἐννέα φυλές καὶ στὸ ἡμισυ τῆς φυλῆς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ στοὺς Λευίτες δὲν ἔδωσε κλῆρο ἀνάμεσά τους, ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰωσήφ δύο φυλές, ἡ Μανασσή καὶ ἡ Εφραΐμ, καὶ δὲν δόθηκε μερίδα στὴ γῆ στοὺς Λευίτες, ἀλλὰ μόνο πόλεις γιὰ νὰ κατοικοῦν, καὶ τὰ χωρίσματα αὐτῶν γιὰ τὰ κτήνη, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. Μετὸν τρόπον ποὺ διέταξε ὁ Κύριος τὸν Μωυσή, ἔτσι ἔκαναν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ μοίρασαν τὴ γῆ.

Καὶ προσήλθαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐν Γαλαγάλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφονῆ ὁ Κενεζαῖος· Σὺ γνωρίζεις τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε Κύριος πρὸς τὸν Μωυσήν, ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ,

περὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ ἐν Κάδης Βαρνῇ. Σαράντα γὰρ ἐτῶν ἤμουν, ὅταν με ἀπέστειλε ὁ Μωυσῆς, ὁ παις τοῦ Θεοῦ, ἐκ Κάδης Βαρνῇ νὰ κατασκοπεύσω τὴν γῆν, καὶ τοῦ ἀπεκρίθην λόγον κατὰ τὸν νοῦν τοῦ. Οἱ ἀδελφοί μου ποὺ ἀνέβηκαν μαζί μου μετέστησαν τὴν καρδιά τοῦ λαοῦ, ἐγὼ ὁμῶς ἀποφάσισα νὰ ἀκολουθήσω τὸν Κύριο τὸν Θεό μου. Καὶ ὥμοσε ὁ Μωυσῆς ἐκείνη τὴν ἡμέρα, λέγοντας: Ἡ γῆ ἐπάνω στὴν ὁποία πάτησες, σε σένα θὰ εἶναι κληρονομιά καὶ στα παιδιὰ σου γιὰ πάντα, γιὰτὶ ἀφοσιώθηκες νὰ ἀκολουθήσεις τὸν Κύριο, τὸν Θεό μας. Καὶ τώρα με τρέφει ὁ Κύριος με τὸν τρόπο ποὺ εἶπε, αὐτὸ το σαρακοστὸ πέμπτο ἔτος, ἀπὸ ὅτε μίλησε ὁ Κύριος τὸ λόγο αὐτὸ πρὸς τὸν Μωυσή, καὶ πορεύτηκε ὁ Ἰσραὴλ στὴν ἔρημο, καὶ τώρα ἰδοὺ ἐγὼ σήμερα οἰκονομῶ πεντε ἐτῶν, Ἀκόμα εἶμαι σήμερα ἰσχυρὸς, ὅπως ὅταν με ἔστειλε ὁ Μωυσῆς· ἐπίσης εἶμαι ἰσχυρὸς τώρα νὰ βγῶ καὶ νὰ μπῶ στὸν πόλεμο. Καὶ τώρα σε ζητῶ αὐτὸ το βουνό, καθὼς εἶπε ὁ Κύριος ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἐπειδὴ σὺ ἔχεις ἀκούσει αὐτὸν τὸν λόγο ἐκείνη τὴν ἡμέρα· τώρα ὁμῶς οἱ Ενακίμ εἶναι ἐκεῖ, πόλεις οχυρὲς καὶ μεγάλες· ἐὰν λοιπὸν ὁ Κύριος εἶναι μαζί μου, θὰ τοὺς ἐξολοθρεύσω, με τὸν τρόπο ποὺ μου εἶπε ὁ Κύριος.

Καὶ εὐλόγησε αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔδωσε τὴ Χεβρώνα στὸν Χάλεβ, υἱὸ τοῦ Ἰεφονή, υἱοῦ τοῦ Κενέζ, ὡς κληρονομιά. Γι' αὐτὸ ἡ Χεβρὼν ἐγένετο τοῦ Χάλεβ τοῦ γιοῦ τοῦ Ἰεφονή τοῦ Κενεζαίου σὲ κληρονομιά ἕως τὴν ἡμέρα αὐτή, ἐπειδὴ αὐτὸς ἀκολούθησε τὴν ἐντολὴ Κυρίου τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ. Τὸ ὄνομα τῆς Χεβρὼν ἦταν προηγουμένως πόλη Ἀργόβ, αὐτὴ ἡ μητρόπολη τῶν Ενακίμ, καὶ ἡ γῆ ἠσύχασε ἀπὸ τὸν πόλεμο.

15

Καὶ ἐγίναν τὰ ὅρια τῆς φυλῆς Ἰούδα κατὰ τοὺς δῆμους τοὺς, ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς Ἰδουμαίας, ἀπὸ τὴν ἔρημο Σιν ἕως τὴν Κάδη πρὸς

νότο.

Και έγιναν τα όριά τους από νότο έως μέρους της αλμυρής θάλασσας, από της λοφιάς που φέρει προς νότο. Και διέρχεται απέναντι από την ανάβαση του Ακραβίν, και περνάει γύρω από τη Σενά, και ανεβαίνει από νότο προς την Κάδης Βαρνή, και εξέρχεται από το Ασωρών, και ανεβαίνει προς τη Σαράδα, και εξέρχεται προς τη δυτική Κάδης, Και εκπορεύεται επί Σελμωνάν, και διεκβάλλει έως τη φάραγγα της Αιγύπτου, και θα είναι η διέξοδος των ορίων του επί τη θάλασσα· τούτο είναι τα όριά τους από Λιβός.

Και τα όρια από ανατολών, όλη η αλμυρή θάλασσα έως του Ιορδάνου. Και τα όρια τους από βορρά, και από τη λοφιά της θάλασσας και από το μέρος του Ιορδάνου. Ανεβαίνει στα όρια επί Βαιθαγλαάμ, και παραπορεύεται από βορρά επί Βαιθάραβα, και προσανεβαίνει τα όρια επί τον λίθο Βαιών υιού Ρουβήν, Και ανεβαίνουν τα όρια στο τέταρτο της φάραγγας Αχώρ, και κατεβαίνουν στη Γαλγάλ, η οποία είναι απέναντι από την ανάβαση Αδαμνίν, η οποία είναι κατά νότο της φάραγγας, και διέρχεται στο νερό της πηγής του ηλίου, και θα είναι η έξοδος του η πηγή Ρωγήλ. Και ανεβαίνει τα όρια στη φάραγγα Εννόμ, επί του νώτου του Ιεβούς από το Λίβα, αυτή είναι η Ιερουσαλήμ, και διεκβάλλει τα όρια επί της κορυφής του όρους, η οποία είναι κατά πρόσωπο της φάραγγας Εννόμ προς τη θάλασσα, η οποία είναι εκ μέρους της γης Ραφαΐν επί του βορρά Και διεκβάλλει το όριο από την κορυφή του όρους επί την πηγήν του ύδατος Ναφθώ, και διεκβάλλει εις το όρος Εφρών, και θα άξει το όριο εις Βαάλ· αυτή είναι πόλις Ιαρίμ. Και θα περιέλθει το όριο από τη Βαάλ προς τη θάλασσα, και θα παρέλθει στο όρος Ασσάρ επί του νώτου της πόλης Ιαρίν από βορρά· αυτή είναι η Χασλών, και θα καταβεί στην πόλη του ηλίου, και θα παρέλθει προς νότο. Και διέρχεται το

όριο κατά το νότο του Ακκαρών προς βορρά, και θα εκβάλει τα όρια προς Σοκχώθ, και θα παρέλθει τα όρια προς Λίβα, και θα εκβάλει προς Λεβνά, και θα είναι η έξοδος των ορίων προς τη θάλασσα. Και τα όρια τους από θάλασσας, η θάλασσα η μεγάλη θα οριοθετεί. Αυτά τα όρια των υιών Ιούδα κύκλω κατά τους δήμους τους.

Και στον Χάλεβ, γιο του Ιεφονή, έδωσε μερίδα ανάμεσα στους γιους του Ιούδα εξαιτίας της προσταγής του Θεού, και έδωσε σε αυτόν ο Ιησούς την πόλη Αρβόκ, μητρόπολη του Ενάκ· αυτή είναι η Χεβρών. Και εξωλόθρευσε εκεί ο Χάλεβ, υιός του Ιεφονή, τους τρεις υιούς του Ενάκ: τον Σουσί, τον Θολαμί και τον Αχιμά. Και ανέβη από εκεί ο Χάλεβ εναντίον των κατοίκων της Δαβίρ, και το όνομα της Δαβίρ ήταν προηγουμένως Πόλις των Γραμμάτων.

Και είπε ο Χάλεβ: Όποιος πάρει και καταλάβει την πόλη των Γραμμάτων και κυριεύσει αυτήν, θα δώσω σε αυτόν την Ασχάν, την κόρη μου, για γυναίκα. Και την πήρε ο Γοθονιήλ, υιός του Χενέζ, αδελφού του Χάλεβ, και του έδωσε την Ασχάν, θυγατέρα του, ως γυναίκα. Και έγινε καθώς έβγαινε και συμβούλεψε αυτόν, λέγοντας, θα ζητήσω από τον πατέρα μου αγρό, και φώναξε από το γαϊδάρι, και της είπε ο Χάλεβ, τι έχεις; Και του είπε, δώσε μου ευλογία, γιατί σε γη Ναγέβ με έδωσες, δώσε μου την Βοτθανίς, και έδωσε σε αυτή την Γοναιθλάν την άνω και την Γοναιθλάν την κάτω.

Αυτή η κληρονομιά φυλής υιών Ιούδα. Έγιναν δε πόλεις τους πόλεις προς τη φυλή υιών Ιούδα επί ορίων Εδώμ επί της ερήμου, και Βαισελεήλ, και Αρά, και Ασώρ. και Ικάμ, και Ρεγμά, και Αρουήλ. και Κάδης, και Ασοριωναίν, και Μαινάμ, και τη Βαλμαινάν, και τα χωριά τους, και οι πόλεις Ασερών, αυτή η

Ασώρ, Και Σην, και Σαλμά, και Μωλαδά. και Σερί, και Βααλάθ, και Χολασεωλά, και Βηρσαβεέ, και τα χωριά τους, και οι αγροικίες τους, Βαλά, και Βακώκ, και Ασόμ. και Ελβουδάδ, και Βαιθήλ, και Ερμά. και Σεκελάκ, και Μαχαρίμ, και Σεθεννάκ, Και Λαβώς, και Σαλή, και Ερωμώθ· πόλεις εικοσιεννέα, και τα χωριά τους.

Στην πεδινή: Ασταώλ, Ράα και Άσσα. Και Ράμεν, και Τανώ, και Ιλουθώθ, και Μαιανί. και Ιερμούθ, και Οδολλάμ, και Μεμβρά, και Σαωχώ, και Ιαζηκά. Και Σακαρίμ, και Γάδηρα, και οι αγροικίες της· πόλεις δεκατέσσερις, και τα χωριά τους. Σεννά, και Αδασάν, και Μαγαδαλγάδ. και Δαλάδ, και Μασφά, και Ιαχαρεήλ. και Βασηδώθ, και Ιδεαδαλέα, και Χαβρά, και Μαχές, και Μααχώς. Και Γεδδώρ, και Βαγαδιήλ, και Νωμάν, και Μαχηδάν· δεκαέξι πόλεις και οι κώμες τους. Λεβνά και Ίθακ και Άνωχ. και Ιανά, και Νασίβ, και Κεϊλάμ, και Ακιεζί, και Κεζίβ, και Βαθησάρ, και Αιλώμ· δέκα πόλεις, και οι κώμες τους. Εκρών, και τα χωριά της, και οι αγροικίες τους, από Ακκαρών Γεμνά, και όλες όσες είναι κοντά στην Ασηδώθ, και τα χωριά τους, Ασιεδώθ, και τα χωριά της, και οι αγροικίες της, Γάζα, και τα χωριά της, και οι αγροικίες της μέχρι του χειμάρρου της Αιγύπτου, και η μεγάλη θάλασσα οριοθετεί.

Και στην ορεινή περιοχή Σαμίρ, και Ιεθέρ, και Σωχά. και η Ρεννά, και η πόλη των Γραμμάτων, αυτή είναι η Δαβίρ, και Ανών, και Ες, και Μαν, και Αϊσάμ. Και Γοσομ, και Χαλου, και Χαννα, και Γηλωμ· πόλεις έντεκα, και τα χωριά τους. Airem, Remna και Soma, και Ιεμαϊν, και Βαιθαχού, και Φακούα. Και Ευμά, και η πόλη Αρβόκ, αυτή είναι η Χεβρών, και Σωραιθ, εννέα πόλεις, και οι επαύλεις τους. Μαώρ, Χερμελ, Όζιβ και Ίτάν. και Ιαριήλ, και Αρικάμ, και Ζακαναϊμ. και Γαβαά, και Θαμναθά· πόλεις εννέα, και οι κώμες τους. Αιλουά, και Βηθσούρ, και Γεδδών. και Μαγαρώθ, και Βαιθανάμ, και Θεκούμ, έξι πόλεις, και τα χωριά τους

Καριαθβαάλ, αυτή η πόλη Ιαρίμ, και και Βαδδαργείς, και
Θαραβαάμ, και Αινών Και Αιοχιοζά, και Ναφλαζών, και οι πόλεις
Σαδών και Αρκάδης, επτά πόλεις, και τα χωριά τους.

Και ο Ιεβουσαιός κατοικούσε στην Ιερουσαλήμ, και δεν
μπόρεσαν οι υιοί του Ιούδα να τους εξολοθρεύσουν, και
κατοίκησαν οι Ιεβουσαίοι στην Ιερουσαλήμ μέχρι της ημέρας
αυτής.

16

Και έγιναν τα όρια των υιών του Ιωσήφ από τον Ιορδάνη που
είναι κατά την Ιεριχώ από ανατολάς, και θα ανέβει από την Ιεριχώ
προς την ορεινή, την έρημο, προς τη Βαιθήλ Λουζά. Και θα εξέλθει
στη Βαιθήλ, και θα παρέλθει στα όρια του Αχαταρωθί. Και θα
διέλθει προς τη θάλασσα, προς τα όρια Απταλίμ, έως των ορίων
Βαιθωρών της κάτω, και θα είναι η διεξοδός τους προς τη
θάλασσα. Και κληρονόμησαν οι γιοι του Ιωσήφ, ο Εφραίμ και ο
Μανασσής.

Και έγιναν τα όρια των υιών του Εφραίμ κατά δήμους τους,
και έγιναν τα όρια της κληρονομίας τους από ανατολών Αταρώθ,
και Ερώκ έως Βαιθωρών την άνω, και Γαζαρά. Και θα έρθουν τα
όρια στη θάλασσα προς την Ικασμών από Βορρά Θερμά, θα
περιέλθει προς ανατολάς στη Θηνασά, και Σέλλη, και θα παρέλθει
από ανατολών στην Ιανωκά, Και στη Μαχώ, και στην Αταρώθ, και
τα χωριά τους, και θα έλθει στην Ιεριχώ, και θα εκβάλει στον
Ιορδάνη. Καὶ ἀπὸ Τάφου θα πορευτοῦν τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν ἐπὶ
Χελκανά, καὶ θὰ εἶναι ἡ διεξοδος αὐτῶν ἐπὶ θάλασσαν· αὕτη ἡ
κληρονομία φυλῆς Ἐφραΐμ κατὰ δήμους αὐτῶν.

Και οι πόλεις που αφορίστηκαν στους υιούς του Εφραΐμ ανάμεσα στην κληρονομία των υιών του Μανασσή, όλες οι πόλεις και τα χωριά τους. Και δεν κατέστρεψε ο Εφραΐμ τον Χαναναίο που κατοικούσε στη Γάζερ, και κατοικούσε ο Χαναναίος στον Εφραΐμ μέχρι την ημέρα αυτή, μέχρι που ανέβη ο Φαραώ βασιλιάς της Αιγύπτου, και την πήρε, και την έκαψε στη φωτιά, και τους Χαναναίους, και τους Φερεζαίους, και τους κατοίκους στη Γάζερ, τους σκότωσαν, και την έδωσε ο Φαραώ ως προίκα στην κόρη του.

17

Και έγιναν τα όρια της φυλής των υιών του Μανασσή, επειδή αυτός ήταν πρωτότοκος του Ιωσήφ, στον Μαχίρ τον πρωτότοκο του Μανασσή, πατέρα του Γαλαάδ, γιατί ήταν άνδρας πολεμιστής, στη Γαλααδίτιδα και στη Βασανίτιδα. Και έγινε στους υιούς του Μανασσή τους υπόλοιπους κατά τους δήμους τους, στους υιούς του Ιεζί, και στους υιούς του Κελέζ, και στους υιούς του Ιεζήλ, και στους υιούς του Συχέμ, και στους υιούς του Συμαρίμ, και στους υιούς του Οφέρ· αυτοί ήταν άρσενες κατά τους δήμους τους.

Και στον Σαλπαάδ, γιο του Οφέρ, δεν υπήρχαν γιοι αλλά θυγατέρες, και αυτά ήταν τα ονόματα των θυγατέρων του Σαλπαάδ: Μααλά, Νουά, Εγλά, Μελχά και Θερσά. Και στάθηκαν μπροστά στον ιερέα Ελεάζαρ, και μπροστά στον Ιησού, και μπροστά στους άρχοντες, λέγοντας: Ο Θεός διέταξε διά χειρός του Μωυσή να δοθεί σε μας κληρονομία ανάμεσα στους αδελφούς μας. Και δόθηκε σε αυτές, διά προστάγματος Κυρίου, κλήρος ανάμεσα στους αδελφούς του πατέρα τους. Και έπεσε το σχοινί τους από την Άνασσα, και η πεδιάδα Λαβέκ από τη γη Γαλαάδ, η οποία είναι πέραν του Ιορδάνου, Ότι οι θυγατέρες των υιών του Μανασσή κληρονόμησαν κλήρο ανάμεσα στους αδελφούς τους, η

δε γη Γαλαάδ έγινε στους υιούς του Μανασσή που είχαν απομείνει.

Και έγιναν τα όρια των υιών του Μανασσή Δηλανάθ, η οποία είναι κατά πρόσωπον των υιών Ανάθ, και πορεύεται επί τα όρια επί Ιαμίν και Ιασσίβ επί την πηγήν Θαφθώθ. Του Μανασσή θα είναι, και η Θαφέθ επί των ορίων του Μανασσή, των υιών του Εφραΐμ. Και θα κατέβουν τα όρια επί τη φάραγγα Χαράν προς νότο κατά τη φάραγγα Ιαριήλ, τερέβινθος του Εφραΐμ ανάμεσα στην πόλη του Μανασσή, και τα όρια του Μανασσή προς βορράν προς τον χείμαρρο, και θα είναι η διέξοδός του η θάλασσα. Από Νότο στον Εφραΐμ, και στον Βορρά στον Μανασσή, και η θάλασσα θα είναι τα όριά τους, και θα συναντηθούν με τον Ασήρ στον Βορρά, και με τον Ισσάχαρ από ανατολάς. Και θα ανήκει στον Μανασσή εντός του Ισσάχαρ και εντός του Ασήρ η Βαιθάν και τα χωριά τους, και τους κατοίκους της Δωρ και τα χωριά της, και τους κατοίκους της Μαγεδδώ και τα χωριά της, και το τρίτο της Μαφετά και τα χωριά της.

Και δεν μπόρεσαν οι υιοί του Μανασσή να εξολοθρεύσουν τις πόλεις αυτές, και άρχισε ο Χαναναίος να κατοικεί σε αυτή τη γη. Και έγινε, επειδή κατίσχυσαν οι υιοί του Ισραήλ, έκαναν τους Χαναναίους υπηκόους, αλλά δεν τους εξολόθρευσαν.

Απάντησαν δε οι γιοι του Ιωσήφ στον Ιησού, λέγοντας: Διατί μας έδωσες έναν κλήρο και ένα σχοίνισμα; Εγώ όμως είμαι πολὺς λαός, και ο Θεός με ευλόγησε. Και είπε σε αυτούς ο Ιησούς, αν είσαι πολὺς λαός, ανέβα στο δάσος και καθάρισε για τον εαυτό σου, αν σε στενοχωρεί το όρος του Εφραΐμ. Και είπαν, δεν μας αρέσκει το όρος του Εφραΐμ, και άλογο επίλεκτο, και σίδηρος στον Χαναναίο που κατοικεί σε αυτό στη Βαιθάν, και στα χωριά της, στην κοιλάδα Ιεζραέλ. Και είπε ο Ιησούς στους υιούς του

Ιωσήφ, αν είσαι πολὺς λαός και ἔχεις μεγάλη δύναμη, δεν θα ἔχεις ἓναν κλῆρο, Το δάσος θα εἶναι δικό σου, επειδὴ εἶναι δάσος και θα το καθαρίσεις, και θα γίνει δικό σου· και ὅταν ἐξολοθρεύσεις τον Χαναναῖο, αν και ἔχει ἐπὶλεκτα ἄλογα, εσύ θα υπερισχύσεις ἐναντίον του.

18

Και συγκεντρώθηκε ὅλη η συναγωγή των γίων του Ισραὴλ στη Σηλώ, και ἔστησαν ἐκεῖ τη σκηνή του μαρτυρίου, και η γη υποτάχθηκε ἀπὸ αὐτούς.

Και ἔμειναν οι υιοὶ του Ισραὴλ, οι οποίοι δεν κληρονόμησαν, ἐπτά φυλές. Και εἶπε ο Ιησοὺς στους υιούς του Ισραὴλ: Μέχρι πότε θα ἀργεῖτε να κληρονομήσετε τη γη που ἔδωσε ο Κύριος ο Θεός μας; Δώστε ἀπὸ εσάς τρεις ἄνδρες ἀπὸ κάθε φυλή, και ἀφού σηκωθούν, ας διέλθουν τη γη και ας την περιγράψουν μπροστά μου, ὅπως θα χρειαστεῖ να τη διαιρέσουν. Και πήγαν προς αὐτόν, Και τους διαίρεσε σε ἐπτά μερίδες. Ο Ιούδας θα σταθεῖ στα ὅρια τους ἀπὸ τον Νότο, και οι υιοὶ του Ιωσήφ θα σταθούν στα ὅρια τους ἀπὸ τον Βορρά. Εσεῖς δε μοιράστε τη γη σε ἐπτά μερίδες, και φέρτε τες ἐδὼ σε μένα, και θα βγάλω σε εσάς κλῆρο μπροστά στον Κύριο, τον Θεό μας. Δεν ὑπάρχει γαρ μερίδα για τους γιους του Λευὶ ἀνάμεσά σας, γιατί η ιερατεία του Κυρίου εἶναι η μερίδα του, και ο Γαδ και ο Ρουβὴν και το ἥμισυ της φυλῆς του Μανασσή ἔλαβαν την κληρονομία τους πέραν του Ιορδάνου προς ἀνατολάς, την οποία τους ἔδωσε ο Μωυσῆς ο δούλος του Κυρίου.

Και ἀφού σηκώθηκαν οι ἄνδρες ἔφυγαν, και ο Ιησοὺς διέταξε τους ἄνδρες που πήγαιναν να χωρομετρήσουν τη γη, λέγοντας, πηγαίνετε και χωρομετρήστε τη γη, και ἐλάτε σε μένα, και ἐδὼ θα σας δώσω κλῆρο ἐνώπιον του Κυρίου στη Σηλώ. Και πήγαν και

διέσχισαν τη γη και την είδαν και την έγγραφαν κατά πόλεις, σε επτά μερίδες σε βιβλίο, και την έφεραν στον Ιησού. Και έριξε γι αυτούς ο Ιησούς κλήρο στη Σηλώ ενώπιον του Κυρίου.

Και βγήκε ο κλήρος της φυλής Βενιαμίν πρώτος κατά τους δήμους τους, και βγήκαν τα όρια του κλήρου τους ανάμεσα στους υιούς Ιούδα και ανάμεσα στους υιούς Ιωσήφ.

Και έγιναν τα όριά τους από Βορρά· από τον Ιορδάνη θα ανέβουν τα όρια προς το πίσω μέρος της Ιεριχώ από Βορρά, και θα ανέβει προς το όρος προς τη θάλασσα, και θα είναι η διέξοδος του η Μαβδαρίτις Βαιθών. Και θα διέλθει από εκεί τα όρια της Λουζά επί του νότου της Λουζά από τον Νότο αυτής, αυτή είναι η Βαιθήλ, και θα καταβούν τα όρια στη Μααταρώβ Ορέχ επί της ορεινής, η οποία είναι προς τον Νότο της Βαιθωρών της κάτω.

Και θα διέλθει τα όρια και θα παρέλθει επί το μέρος που βλέπει παρά τη θάλασσα από Λίβα, από του όρους επί πρόσωπον Βαιθωρών Λίβα, και θα είναι η διέξοδος του εις Καριάθ Βαάλ, αυτή είναι η Καριαθιαρίν, πόλη των υιών Ιούδα· τούτο είναι το μέρος το προς θάλασσαν.

Και το μέρος προς Λίβα από το μέρος της Καριάθ Βαάλ, και θα διέλθουν τα όρια προς Γασίν, επί την πηγή του ύδατος Ναφθώ. Και τα όρια θα κατέβουν σε ένα μέρος, αυτό είναι απέναντι από την κοιλάδα Σοννάμ, η οποία βρίσκεται στο τμήμα του Εμέκ Ραφαΐν από τον Βορρά, και θα κατέβει η Γαϊεννα στην πλαγιά της Ιεβουσαί από τον Νότο, θα κατέβει στην πηγή Ρωγήλ, Και θα διέλθει επί την πηγήν Βαιθσαμύς, και θα παρέλθει επί την Γαλιλώθ, η οποία είναι απέναντι προς την ανάβαση Αιθαμίν, και θα καταβεί επί τον λίθον Βαιών των υιών Ρουβήν. Και θα διέλθει κατά την πλάτη της Βαιθάραβα από τον Βορρά, και θα καταβεί

στα όρια προς το νότο της θάλασσας από τον Βορρά. Και θα είναι η διέξοδος των ορίων επί τη λοφιά της θάλασσας των αλών προς Βορράν, στο μέρος του Ιορδάνου από Νότο· αυτά τα όρια είναι από Νότο.

Και ο Ιορδάνης θα οριοθετεί από το ανατολικό μέρος· αυτή είναι η κληρονομία των υιών του Βενιαμίν, τα όριά της τριγύρω κατά δήμους.

Και έγιναν οι πόλεις των υιών του Βενιαμίν κατά δήμους τους: Ιεριχώ, και Βεθεγαϊώ, και Αμεκασίς. και Βαιθαβαρά, και Σαρά, και Βησανά. και Αιείν, και Φαρά, και Εφραθά και Καραφά, και Κεφιρά, και Μονί, και Γαβαά, δώδεκα πόλεις, και τα χωριά τους. Γαβαών, και Ραμά, και Βεηρωθά. και Μασσημά, και Μιρών, και Αμωκή και Φιρά, και Καφάν, και Νακάν, και Ζεληκάν, και Θαραηλά. Και η Ιηβούς, αυτή είναι η Ιερουσαλήμ, και η Γαβαώθ, η Ιαρίμ, δεκατρείς πόλεις, και τα χωριά τους· αυτή είναι η κληρονομία των υιών του Βενιαμίν κατά τους δήμους τους.

19

Και βγήκε ο δεύτερος κλήρος των υιών Συμεών, και έγινε η κληρονομία τους ανάμεσα στους κλήρους των υιών Ιούδα. Και έγινε ο κλήρος τους Βηρσαβεέ, και Σαμαά, και Καλαδάμ. και Άρσωλά, και Βωλά, και Ίάσων, και Ερθουλά, και Βουλά, και Ερμά, και Σικελάκ, και Βαιθμαχερέβ, και Σαρσουσίν και Βαθαρώθ, και οι αγροί τους· πόλεις δεκατρείς, και τα χωριά τους. Ερεμμών, Θαλχά, Ιεθέρ και Ασάν, τέσσερις πόλεις και τα χωριά τους. Γύρω από τις πόλεις τους μέχρι Βαλέκ, πορευομένων προς Βαμέθ κατά Νότο, αυτή είναι η κληρονομία της φυλής των υιών του Συμεών κατά τους δήμους τους. Από τον κλήρο του Ιούδα η κληρονομία της φυλής των υιών του Συμεών, διότι έγινε η μερίδα των υιών του

Ιούδα μεγαλύτερη από τη δική τους, και κληρονόμησαν οι υιοί του Συμεών στη μέση του κλήρου τους.

Και βγήκε ο τρίτος κλήρος για τον Ζαβουλών κατά τις φυλές τους, θα είναι τα όρια της κληρονομιάς τους, Εσεδεκγωλά όρια τους, Η θάλασσα και η Μαγγελδά, και θα συναντηθεί στη Βαιθαραβά προς τη φάραγγα, η οποία είναι απέναντι από το Ιεκμάν. Και επέστρεψε από τη Σεδδούκ, από την απέναντι πλευρά, από τις ανατολές της Βαιθσαμύς, στα όρια της Χασελωθαίθ, και θα διέλθει στη Δαβιρώθ, και θα αναβεί στη Φαγγαί. Και από εκεί θα πάει γύρω από απέναντι προς ανατολές, προς τη Γεβερέ, προς την πόλη Κατασέμ, και θα διέλθει προς τη Ρεμμωνάα Μαθαραοζά. Και θα περιέλθουν τα όρια προς Βορράν προς Αμώθ, και θα είναι η διέξοδός τους προς Γαιφαήλ Και Κατανάθ, και Ναβαάλ, και Συμοών, και Ιεριχώ, και Βαιθμάν. Αυτή η κληρονομία της φυλής των υιών Ζαβουλών κατά τους δήμους τους, οι πόλεις και οι κώμες τους.

Και στον Ισσαχάρ βγήκε ο κλήρος ο τέταρτος. Και έγιναν τα όριά τους Ιαζήλ και Χασαλώθ και Σουνάμ. και Αγίν, και Σιωνά, και Ρεηρώθ, και Αναχερέθ. και Δαβιρών, και Κισών, και Ρεβές, Ρεμμάς, Ιεών, Τομμάν, Αιμαρέκ και Βηρσαφής. Και θα συναντήσει τα όρια επί Γαιθβώρ, και επί Σαλίμ κατά θάλασσαν, και Βαιθσαμύς, και θα είναι η διέξοδος των ορίων του ο Ιορδάνης. Αυτή είναι η κληρονομία της φυλής των υιών του Ισσάχαρ κατά τους δήμους τους, οι πόλεις και τα χωριά τους.

Και εξήλθε ο πέμπτος κλήρος για τον Ασήρ κατά τους δήμους τους. Και τα όρια τους έγιναν Εξελεκέθ, και Αλέφ, και Βαιθόκ, και Κεάφ. Και Ελιμελέχ, και Αμιήλ, και Μασσά, και θα συνάψει το Κάρμηλο κατά θάλασσαν, και το Σιών, και Λαβανάθ. Και θα επιστρέψει από ανατολών ηλίου και Βαιθεγενέθ, και θα συνάψει

με τον Ζαβουλών και Εκγαί, και Φθαιήλ κατά Βορράν, και θα εισέλθει στα όρια Σαφθαιβαιθμέ, και Ιναήλ, και θα διέλθει προς Χωβαμασομέλ. Και Έλβων, και Ραάβ, και Εμεμαών, και Κανθάν έως της μεγάλης Σιδώνος. Και θα επιστρέψει τα όρια στη Ραμά, και μέχρι την πηγή Μασφασσάτ και των Τυρίων, και θα επιστρέψει τα όρια στον Ιασίφ, και η διέξοδος του θα είναι η θάλασσα, και Απολέβ, και Εχοζόβ. και Αρχόβ, και Αφέκ, και Ρααύ. Αυτή είναι η κληρονομία της φυλής των υιών του Ασήρ κατά τους δήμους τους, οι πόλεις και τα χωριά τους.

Και στον Νεφθαλί βγήκε ο κλήρος ο έκτος. Και έγιναν τα όριά τους Μοολάμ και Μωλά και Βεσεμιϊν και Αρμέ και Ναβόκ και Ιεφθαμαί έως Δωδάμ, και έγιναν οι δίοδοί του Ιορδάνης. Και θα επιστρέψουν τα όρια προς τη θάλασσα στην Αθθαβώρ, και θα διέλθει από εκεί η Ιακανά, και θα συναντήσει το Ζαβουλών από τον Νότο, και ο Ασήρ θα συναντήσει κατά τη θάλασσα, και ο Ιορδάνης από την ανατολή του ηλίου.

Και οι οχυρωμένες πόλεις των Τυρίων, Τύρος, και Ωμαθαδακέθ, και Κενερέθ, και Αρμαίθ, και Αραήλ, και Ασώρ, και Κάδες, και Ασσαρί, και πηγή Ασόρ Και Κερωέ, και Μεγαλααρίμ, και Βαιθθαμέ, και Θεσσαμύς. Αυτή η κληρονομία της φυλής των υιών του Νεφθαλί.

Και στον Δαν βγήκε ο έβδομος κλήρος. Και έγιναν τα όριά τους Σαράθ, και Ασά, και οι πόλεις Σαμμαύς, και Σαλαμίν, και Αμμόν, και Σιλαθά. και Έλων, και Θαμναθά, και Ακκαρών. και Αλκαθά, και Βεγεθών, και Γεβεελάν. και Αζώρ, και Βαναΐβακάτ, και Γεθρεμμών, Και από τη θάλασσα των Ιεράκων, το όριο κοντά στην Ιόππη. Αυτή είναι η κληρονομία της φυλής των υιών του Δαν κατά τους δήμους τους, οι πόλεις τους και τα χωριά τους.

Και πήγαν οι υιοί του Δαν και πολέμησαν τη Λαχίς, και την κατέλαβαν, και την χτύπησαν με στόμα μαχαίρας, και την κατοίκησαν και κάλεσαν το όνομά της Λασενδάν.

Και πήγαν να καταλάβουν τη γη σύμφωνα με τα όριά τους, και έδωσαν οι υιοί του Ισραήλ κλήρο στον Ιησού, τον υιό του Ναυή, ανάμεσά τους Μέσω προστάγματος του Θεού, και του έδωσαν την πόλη που ζήτησε, τη Θαμνασaráχ, η οποία είναι στο όρος Εφραΐμ, και έχτισε την πόλη, και κατοικούσε σε αυτή.

Αυτές οι διαιρέσεις τις οποίες έδωσε ως κληρονομιά ο Ελεάζαρ ο ιερέας, και ο Ιησούς ο του Ναυή, και οι άρχοντες των πατριών στις φυλές του Ισραήλ κατά κλήρους στη Σηλώ ενώπιον του Κυρίου, παρά τις θύρες της σκηνής του μαρτυρίου, και πήγαν να κατακτήσουν τη γη.

20

Και μίλησε ο Κύριος στον Ιησού, λέγοντας, Μίλησε στους γιους του Ισραήλ, λέγοντας: Δώστε τις πόλεις καταφυγής, τις οποίες σας είπα μέσω του Μωυσή. Φυγαδευτήριο στον φονευτή που έπληξε ψυχή ακουσίως, και θα είναι σε σας οι πόλεις φυγαδευτήριο, και δεν θα αποθάνει ο φονευτής υπό του εκδικητή του αίματος, έως ότου σταθεί εναντίον της συναγωγής εις κρίση. Και διόρισε την Κάδης στη Γαλιλαία, στο όρος του Νεφθαλί, και τη Συχέμ στο όρος του Εφραΐμ, και την πόλη Αρβόκ, αυτή είναι η Χεβρών, στο όρος του Ιούδα.

Και στο πέραν του Ιορδάνου έδωσε τη Βοσόρ στην έρημο, στην πεδιάδα, από τη φυλή Ρουβήν, και την Αρημώθ στη Γαλαάδ από τη φυλή Γαδ, και τη Γαυλών στη Βασανίτιδα από τη φυλή Μανασσή.

Αυτές οι πόλεις οι ορισμένες για τους υιούς του Ισραήλ και για τον ξένο που διαμένει ανάμεσά τους, να καταφύγει εκεί κάθε ένας που χτυπά ψυχή ακουσίως, ώστε να μην πεθάνει από το χέρι του εκδικητή του αίματος, μέχρι να σταθεί ενώπιον της συναγωγής για κρίση.

21

Και προσήλθαν οι αρχηγοί των πατριών των υιών του Λευί προς τον ιερέα Ελεάζαρ, και τον Ιησού του Ναυή, και προς τους αρχηγούς των πατριών από τις φυλές του Ισραήλ, Και είπαν προς αυτούς στη Σηλώ, στη γη Χαναάν, λέγοντας: Ο Κύριος διέταξε δια χειρός Μωυσή να δώσει σε μας πόλεις για να κατοικήσουμε, και τα περισπώρια για τα κτήνη μας. Και έδωσαν οι υιοί του Ισραήλ στους Λευίτες κατά την κατανομή κληρονομιάς, διά προστάγματος Κυρίου, τις πόλεις και τα περισπώρια τους.

Και βγήκε ο κλήρος στο λαό του Κααθ, και δόθηκαν στους γιους του Ααρών, τους ιερείς τους Λευίτες, από τη φυλή Ιούδα και από τη φυλή Συμεών και από τη φυλή Βενιαμίν, με κλήρο, δεκατρείς πόλεις.

Και στους υιούς του Καάθ που είχαν απομείνει από τη φυλή του Εφραίμ και από τη φυλή του Δαν και από το μισό της φυλής του Μανασσή, με κλήρο, δέκα πόλεις.

Και στους υιούς του Γεδσών από τη φυλή Ισσάχαρ και από τη φυλή Ασήρ και από τη φυλή Νεφθαλί και από το ήμισυ της φυλής Μανασσή στη Βασάν, δεκατρείς πόλεις.

Και στους γιους του Μεραρί, κατά τους δήμους τους, από τη φυλή του Ρουβήν και από τη φυλή του Γαδ και από τη φυλή του

Ζαβουλών, με κλήρο, δώδεκα πόλεις.

Και έδωσαν οι υιοί του Ισραήλ στους Λευίτες τις πόλεις και τα περισπόρια τους, με τον τρόπο που διέταξε ο Κύριος στον Μωυσή, με κλήρο.

Και έδωσε η φυλή των υιών Ιούδα και η φυλή των υιών Συμεών και από τη φυλή των υιών Βενιαμίν τις πόλεις αυτές, και ονομάστηκαν Στους υιούς Ααρών από το δήμο του Καάθ των υιών Λευί, διότι σε αυτούς έπεσε ο κλήρος. Και έδωσε σε αυτούς την Καριαθαρβόκ, μητρόπολη των Ενάκ· αυτή είναι η Χεβρών στο όρος του Ιούδα, και τα περισπόρια γύρω από αυτήν. Και τα χωράφια της πόλης και τα χωριά της έδωσε ο Ιησούς στους γιους του Χάλεβ, γιου του Ιεφοννή, σε κατοχή.

Και στους γιους του Ααρών έδωσε την πόλη καταφυγίου για τον φονιά, τη Χεβρών, και τα χωρίς που ανήκαν σε αυτήν, και τη Λεμνά, και τα χωρίς που ανήκαν σε αυτήν, Και την Αιλώμ, και τα αφωρισμένα σε αυτήν, και την Τεμά, και τα αφωρισμένα σε αυτήν, Και τη Γέλλα, και τα αφωρισμένα σε αυτήν, και τη Δαβίρ, και τα αφωρισμένα σε αυτήν, Και η Ασά, και τα χωριστά εδάφη της, και η Τανύ, και τα χωριστά εδάφη της, και η Βαιθσαμύς, και τα χωριστά εδάφη της, εννέα πόλεις από τις δύο αυτές φυλές. Και από τη φυλή του Βενιαμίν, τη Γαβαών και τα αφωρισμένα σε αυτήν, και τη Γαθέθ και τα αφωρισμένα σε αυτήν Και την Αναθώθ, με τα χωριά της, και τη Γάμαλα, με τα χωριά της, τέσσερις πόλεις. Όλες οι πόλεις των υιών του Ααρών, των ιερέων, ήταν δεκατρείς.

Και στους δήμους των υιών του Καάθ, τους Λευίτες που είχαν απομείνει από τους υιούς του Καάθ, και έγινε η πόλη των ιερέων τους από τη φυλή του Εφραΐμ Και τους έδωσαν την πόλη

καταφυγίου του φονιά, τη Συχέμ, με τα χωριά που ανήκαν σε αυτήν, και τη Γάζαρα με τα χωριά που ανήκαν σε αυτήν. Καὶ Βαιθωρὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. Καὶ ἀπὸ τῆ φυλῆ Δαν, τὴν Ελκωθαίμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, καὶ τὴ Γεθεδάν καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, Καὶ τὴν Αἰλὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, καὶ τὴν Γεθερεμμὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, τέσσερεις πόλεις. Καὶ ἀπὸ τῆ μισῆ φυλῆ τοῦ Μανασσή, τὴν Τανάχ καὶ τὰ χωρὶς τῆς, καὶ τὴν Ἰεβαθά καὶ τὰ χωρὶς τῆς, δύο πόλεις. Ὅλες οἱ πόλεις ἦταν δέκα, καὶ τὰ χωρισμένα σε αὐτήν, τὰ πρὸς αὐτὲς, στοὺς δήμους τῶν υἱῶν τοῦ Καάθ που εἶχαν ἀπομείνει.

Καὶ στοὺς γιους τοῦ Γεδσὼν, τοὺς Λευῖτες, ἀπὸ τῆ μισῆ φυλῆ τοῦ Μανασσή, τὶς πόλεις που εἶχαν ἀφορισθεῖ γιὰ τοὺς φονιάδες: τὴν Γαυλὼν στὴ Βασανίτιδα καὶ τὰ ἐδάφη που εἶχαν ἀφορισθεῖ σε αὐτήν, καὶ τὴ Βοσοράν καὶ τὰ ἐδάφη που εἶχαν ἀφορισθεῖ σε αὐτήν, δύο πόλεις. Καὶ ἀπὸ τῆ φυλῆ Ἰσάχαρ, τὴν Κισὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, καὶ τὴ Δεββά καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, Καὶ τὴ Ρεμμάθ καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, καὶ τὴν Πηγὴ τῶν γραμμάτων καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, πόλεις τέσσερις. Καὶ ἀπὸ τῆ φυλῆ Ἀσήρ τὴ Βασελλάν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, καὶ τὴ Δαββὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, Καὶ τὴν Χελκάτ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, καὶ τὴν Ραάβ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, τέσσερις πόλεις. Καὶ ἀπὸ τῆ φυλῆ Νεφθαλί, τὴν πόλιν τὴν ἀφωρισμένην στὸν φονιά, τὴν Κάδης στὴ Γαλιλαία, καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, καὶ τὴ Νεμμάθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, καὶ Θεμμὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα σε αὐτήν, πόλεις τρεῖς. Ὅλες οἱ πόλεις τοῦ Γεδσὼν κατὰ τοὺς δήμους τοὺς, δεκατρεῖς πόλεις.

Καὶ στὸν λαὸ τῶν υἱῶν τοῦ Μεραρί, τῶν Λευιτῶν που ἀπέμειναν, ἀπὸ τῆ φυλῆ τοῦ Ζαβουλὼν, τὴ Μαάν καὶ τὰ

περισπόρια αυτής, και την Κάδης και τα περισπόρια αυτής, Και η Σελλά, και τα περισπόρια της, τρεις πόλεις. Και πέραν του Ιορδάνου του κατά Ιεριχώ, εκ της φυλής Ρουβήν, την πόλη το φυγαδευτήριο του φονεύσαντος, την Βοσόρ εν τη ερήμω, την Μισώ, και τα περισπόρια αυτής, και την Ιαζήρ, και τα περισπόρια αυτής. Και τη Δεκμών με τα περισπόρια της, και τη Μαφά με τα περισπόρια της· τέσσερις πόλεις. Και από τη φυλή Γαδ, την πόλη το καταφύγιο του φονιά, και τη Ραμώθ στη Γαλαάδ, και τα περισπόρια αυτής, την Καμίν, και τα περισπόρια αυτής, Και την Εσβών και τα περισπόρια αυτής, και την Ιαζήρ και τα περισπόρια αυτής· όλες οι πόλεις τέσσερις. Όλες οι πόλεις στους υιούς του Μεραρί κατά τους δήμους τους, των απομεινάντων από τη φυλή του Λευί, και έγιναν τα όρια οι πόλεις δώδεκα.

Όλες οι πόλεις των Λευιτών στη μέση της κατοχής των υιών του Ισραήλ ήταν σαράντα οκτώ πόλεις και τα περισπόρια τους. Γύρω από αυτές τις πόλεις, κάθε πόλη και τα περισπόρια γύρω από την πόλη σε όλες αυτές τις πόλεις

Και έδωσε ο Κύριος στον Ισραήλ όλη τη γη, την οποία όρκισε να δώσει στους πατέρες τους, και την κληρονόμησαν, και κατοίκησαν σε αυτήν. Καὶ κατέπαυσε αὐτοὺς ὁ Κύριος κυκλόθεν, καθὼς ὥμοσε στοὺς πατέρες τους· οὐδεὶς ἀνέστη κατενώπιόν τους ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐχθροὺς τους, καὶ ὅλους τοὺς ἐχθροὺς τους παρέδωκε ὁ Κύριος στὰ χέρια τους. Δεν απέτυχε κανένας ἀπὸ ὅλους τους καλοὺς λόγους που μίλησε ὁ Κύριος στους υιούς του Ισραήλ· όλα εκπληρώθηκαν.

22

Τότε συνεκάλεσεν ὁ Ἰησοὺς τοὺς υιούς Ρουβήν, καὶ τοὺς υιούς Γαδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσή. Καὶ εἶπε σε αὐτοὺς, εσεῖς

έχετε ακούσει όλα όσα σας διέταξε ο Μωυσής ο δούλος του Κυρίου, και υπακούσατε στη φωνή μου σύμφωνα με όλα όσα σας διέταξε. Δεν εγκαταλείψατε τους αδελφούς σας αυτές τις πολλές ημέρες, έως της σημερινής ημέρας φυλάξατε την εντολή Κυρίου του Θεού σας. Τώρα δε έδωσε ανάπαυση ο Κύριος ο Θεός μας στους αδελφούς μας, με τον τρόπο που τους είπε. Τώρα λοιπόν, έχοντας γυρίσει πίσω, πηγαίνετε στα σπίτια σας και στη γη της κατοχής σας, την οποία σας έδωσε ο Μωυσής στο πέραν του Ιορδάνου. Αλλά φυλάξτε πολύ να τηρείτε τις εντολές και τον νόμο, τον οποίο μας διέταξε να κάνουμε ο Μωυσής ο υπηρέτης του Κυρίου: να αγαπάτε τον Κύριο τον Θεό μας, να πορεύεστε σε όλους τους δρόμους του, να φυλάσσετε τις εντολές του, να προσκολλάστε σε αυτόν και να τον λατρεύετε από όλη τη διάνοιά σας και από όλη την ψυχή σας. Και ευλόγησε αυτούς ο Ιησούς, και τους έστειλε, και πήγαν στα σπίτια τους.

Και στο μισό της φυλής Μανασσή έδωσε ο Μωυσής στη Βασανίτιδα, και στο άλλο μισό έδωσε ο Ιησούς μαζί με τους αδελφούς του πέραν του Ιορδάνου παρά τη θάλασσα, και όταν τους έστειλε ο Ιησούς στα σπίτια τους, τους ευλόγησε. Και με πολλά χρήματα απήλθαν στα σπίτια τους, και πολλά κτήνη σφόδρα, και αργύριο, και χρυσάφι, και σίδηρο, και πολλά ρούχα· μοιράστηκαν τη λεία των εχθρών με τους αδελφούς τους.

Και επορεύθησαν οι υιοί Ρουβήν, και οι υιοί Γαδ, και το ήμισυ φυλής Μανασσή από τους υιούς Ισραήλ εν Σηλώ εν γη Χαναάν να απέλθουν εις την Γαλαάδ εις γην κατασχέσεως αυτών, την οποίαν εκληρονόμησαν διά προστάγματος Κυρίου εν χειρί Μωυσή.

Και ήρθαν στη Γαλαάδ του Ιορδάνου, η οποία είναι στη γη Χαναάν, και οικοδόμησαν οι υιοί Ρουβήν, και οι υιοί Γαδ, και το

ήμισυ της φυλής Μανασσή εκεί βωμό επί του Ιορδάνου, βωμό μεγάλο για να φαίνεται.

Και άκουσαν οι υιοί του Ισραήλ να λένουν: Ιδού, οι υιοί του Ρουβήν και οι υιοί του Γαδ και το ήμισυ της φυλής του Μανασσή έχουν οικοδομήσει βωμό στα όρια της γης Χαναάν, στον Γαλαάδ του Ιορδάνου, στο πέραν των υιών του Ισραήλ. Και συγκεντρώθηκαν όλοι οι υιοί του Ισραήλ στη Σηλώ, ώστε ανεβαίνοντας να πολεμήσουν εναντίον τους.

Και έστειλαν οι υιοί του Ισραήλ προς τους υιούς του Ρουβήν και προς τους υιούς του Γαδ και προς τους υιούς της ημίσειας φυλής του Μανασσή στη γη Γαλαάδ, τον Φινεές, υιό του Ελεάζαρ, υιού του Ααρών του αρχιερέως. Και δέκα από τους άρχοντες μαζί του, ένας άρχων από οίκο πατριάς από όλες τις φυλές του Ισραήλ· οι άρχοντες των πατρικών οίκων είναι χιλίαρχοι του Ισραήλ. Και ήρθαν προς τους γιους του Ρουβήν, και προς τους γιους του Γαδ, και προς τα μισά της φυλής του Μανασσή στη γη Γαλαάδ, και μίλησαν προς αυτούς, λέγοντας, Αυτά λέγει όλη η συναγωγή του Κυρίου: Ποια είναι αυτή η παράβαση που διαπράξατε ενώπιον του Θεού του Ισραήλ, να αποστραφείτε σήμερα από τον Κύριο, οικοδομώντας για τον εαυτό σας βωμό, ώστε να γίνετε αποστάτες από τον Κύριο; Μήπως μικρό είναι για μας το αμάρτημα του Φογώρ, ότι δεν καθαριστήκαμε από αυτό μέχρι την ημέρα αυτή; Και έγινε πληγή στη συναγωγή του Κυρίου. Και εσείς αποστραφήκατε σήμερα από τον Κύριο, και θα συμβεί ότι εάν αποστατήσετε σήμερα από τον Κύριο, τότε αύριο η οργή θα έλθει επάνω σε όλο τον Ισραήλ. Και τώρα, αν η γη της κατοχής σας είναι μικρή, περάστε στη γη της κατοχής του Κυρίου, όπου κατοικεί εκεί η σκηνή του Κυρίου, και θα κληρονομήσετε ανάμεσά μας, και μην γίνετε αποστάτες από τον Θεό, και εσείς μην αποστατήσετε από τον Κύριο, επειδή οικοδομήσατε βωμό έξω από

το θυσιαστήριο του Κυρίου, του Θεού μας. Δεν ιδού ο Αχάρ του Ζαρά παρέβη με παράβαση το ανάθεμα, και επί πάσαν συναγωγήν του Ισραήλ εγένετο οργή; Και αυτός ένας μόνος απέθανε στην δική του αμαρτία.

Και απάντησαν οι υιοί Ρουβήν, και οι υιοί Γαδ, και το ήμισυ φυλής Μανασσή, και μίλησαν στους χιλιάρχους του Ισραήλ, λέγοντας, Ο Θεός, ο Κύριος, είναι Θεός, και ο ίδιος ο Θεός το ξέρει, και ο ίδιος ο Ισραήλ θα το γνωρίσει, αν αμαρτήσαμε με αποστασία μπροστά στον Κύριο, ας μη μας σώσει σε αυτή την ημέρα. Και αν οικοδομήσαμε για τους εαυτούς μας βωμό, ώστε να αποστούμε από τον Κύριο τον Θεό μας, ώστε να αναβιβάσουμε επάνω σε αυτόν θυσία ολοκαυμάτων, ώστε να κάνουμε επάνω σε αυτόν θυσία σωτηρίου, ο Κύριος θα εκζητήσει.

Αλλά εξαιτίας προσοχής λόγου κάναμε αυτό, λέγοντας, ώστε να μην πουν αύριο τα παιδιά σας στα παιδιά μας, Τι έχετε εσείς με τον Κύριο τον Θεό του Ισραήλ; Και ο Κύριος έθεσε όρια ανάμεσα σε εμάς και σε εσάς, τον Ιορδάνη, και δεν έχετε μερίδα στον Κύριο, και οι γιοι σας θα αποξενώσουν τους γιους μας, ώστε να μη σέβονται τον Κύριο. Και είπαμε να κάνουμε έτσι, να χτίσουμε τον βωμό αυτόν όχι εξαιτίας προσφορών ούτε εξαιτίας θυσιών Αλλά ώστε να είναι αυτό μαρτυρία ανάμεσα σε εμάς και σε εσάς, και ανάμεσα στις γενεές μας μετά από εμάς, για να λατρεύουμε τη λατρεία του Κυρίου μπροστά του, με τις προσφορές μας και με τις θυσίες μας και με τις θυσίες των ειρηνικών προσφορών μας, και δεν θα πουν τα παιδιά σας στα παιδιά μας αύριο: Δεν έχετε μερίδα στον Κύριο. Και είπαμε: Εάν γίνει ποτέ και μιλήσουν προς εμάς ή στις γενεές μας αύριο και πουν: Δείτε το ομοίωμα του θυσιαστηρίου του Κυρίου, που έκαναν οι πατέρες μας, όχι εξαιτίας προσφορών ούτε εξαιτίας θυσιών, αλλά είναι μαρτυρία ανάμεσα σε σας και ανάμεσα σε εμάς και ανάμεσα στους γιους

μας. Μη γένοιτο λοιπόν να αποστραφούμε από τον Κύριο στη σημερινή ημέρα, να αποστούμε από τον Κύριο, ώστε να οικοδομήσουμε θυσιαστήριο για τις καρπώσεις και τις θυσίες Σαλαμίνα, και τη θυσία του σωτηρίου, εκτός από το θυσιαστήριο του Κυρίου που είναι μπροστά από τη σκηνή του.

Και αφού άκουσε ο ιερέας Φινεές και όλοι οι άρχοντες της συναγωγής του Ισραήλ που ήταν μαζί του τα λόγια που είπαν οι υιοί του Ρουβήν και οι υιοί του Γαδ και το ήμισυ της φυλής του Μανασσή, τους ευχαρίστησε αυτό. Και είπε ο ιερέας Φινεές στους γιους του Ρουβήν και στους γιους του Γαδ και στο μισό της φυλής του Μανασσή, σήμερα γνωρίσαμε ότι μαζί μας είναι ο Κύριος, διότι δεν διαπράξατε ενώπιον του Κυρίου παράπτωμα, και ότι ελευθερώσατε τους γιους του Ισραήλ από το χέρι του Κυρίου. Και έστρεψε πίσω ο ιερέας Φινεές και οι άρχοντες από τους υιούς του Ρουβήν και από τους υιούς του Γαδ και από το ήμισυ της φυλής του Μανασσή από τη Γαλαάδ προς τη γη Χαναάν προς τους υιούς του Ισραήλ, και τους απάντησαν τα λόγια. Και άρεσε στους γιους του Ισραήλ, και μίλησαν προς τους γιους του Ισραήλ, και ευλόγησαν τον Θεό των γιών του Ισραήλ, και είπαν να μην ανέβουν πια εναντίον τους σε πόλεμο για να καταστρέψουν τη γη των γιών του Ρουβήν και των γιών του Γαδ και του μισού της φυλής του Μανασσή, και κατοίκησαν σε αυτήν.

Και ονόμασε ο Ιησούς τον βωμό των Ρουβήν και των Γαδ και του μισού της φυλής Μανασσή, και είπε ότι είναι μαρτύριο ανάμεσά τους, ότι Κύριος ο Θεός τους είναι.

23

Και έγινε μετά από πολλές ημέρες, αφού ο Κύριος έδωσε ανάπαυση στον Ισραήλ από όλους τους εχθρούς του τριγύρω, και

ο Ιησούς ήταν πρεσβύτερος, προχωρημένος στις ημέρες. Και συνεκάλεσε ο Ιησούς όλους τους γιους του Ισραήλ και τη γερουσία τους και τους άρχοντές τους και τους δικαστές τους και τους γραμματείς τους, και είπε προς αυτούς: Εγώ έχω γεράσει και έχω προχωρήσει στις ημέρες μου. Εσείς δε έχετε δει όσα έκανε Κύριος ο Θεός μας σε όλα αυτά τα έθνη μπροστά μας, γιατί Κύριος ο Θεός σας είναι αυτός που πολέμησε για σας. Δείτε ότι έρριψα σε εσάς τα έθνη που έχουν απομείνει, αυτά στους κληρους προς τις φυλές σας, από τον Ιορδάνη όλα τα έθνη που εξολόθρευσα, και από τη μεγάλη θάλασσα θα οριοθετήσει προς τη δύση του ηλίου.

Ὁ Κύριος δὲ ὁ Θεός μας αὐτὸς θὰ τοὺς ἐξολοθρεύσει ἀπὸ τὸ πρόσωπό μας, ἕως ὅτου χαθοῦν, καὶ θὰ στείλει ἐναντίον τους τὰ ἄγρια θηρία, ἕως ὅτου τοὺς ἐξολοθρεύσει καὶ τοὺς βασιλεῖς τους ἀπὸ τὸ πρόσωπό σας, καὶ θὰ κληρονομήσετε τὴ γῆ τους, καθὼς σᾶς εἶπε ὁ Κύριος ὁ Θεός μας. Να εἰστε λοιπὸν πολὺ δυνατοὶ να φυλάσσετε και να κάνετε ὅλα τα γραμμένα στο βιβλίο του νόμου του Μωυσή, ὥστε να μην εκκλίνετε προς τα δεξιὰ ἢ προς τα αριστερά, ὥστε να μην εισέλθετε στα έθνη που έχουν απομείνει αὐτά, και τα ονόματα των θεῶν τους δεν θα αναφέρονται ἀνάμεσά σας, οὔτε να τους λατρεύσετε, οὔτε να τους προσκυνήσετε ἀλλὰ στον Κύριο, τον Θεό μας, θα προσκολληθεῖτε, ὅπως ακριβῶς κάνατε μέχρι σήμερα. Και θα ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ὁ Κύριος ἀπὸ το πρόσωπό σας, έθνη μεγάλα και ισχυρά, και κανεῖς δεν ἀντιστάθηκε μπροστά μας μέχρι της ημέρας αὐτῆς. Ένας ἀπὸ εσᾶς καταδίωξε χιλίους, γιατί ὁ Κύριος, ὁ Θεός μας, αὐτὸς πολεμοῦσε για εσᾶς, καθὼς μας εἶπε.

Και φυλάξτε πολὺ να αγαπάτε τον Κύριο τον Θεό μας. Ἐὰν γὰρ ἀποστραφῆτε καὶ προσθῆσθε τοῖς ὑπολειφθεῖσι ἔθνεσι τούτοις τοῖς μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐπιγαμίας ποιήσητε πρὸς αὐτοὺς, καὶ συγκαταμιγῆτε αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ ὑμῖν, Γνωρίζετε ὅτι δεν θα

προσθέσει ο Κύριος να εξολοθρεύσει αυτά τα έθνη από μπροστά σας, και θα γίνουν για σας παγίδες και σκάνδαλα και καρφιά στις φτέρνες σας και βέλη στα μάτια σας, έως ότου χαθείτε από αυτή την καλή γη, την οποία σας έδωσε Κύριος ο Θεός σας.

Εγώ δε αποτρέχω την οδόν, καθώς και όλοι οι επί της γης, και θα γνωρίσετε με την καρδιά σας και με την ψυχή σας, διότι δεν έπεσε ένας λόγος από όλους τους λόγους, που είπε Κύριος ο Θεός μας προς όλα τα ανήκοντα σε μας, δεν απέτυχε από αυτούς. Και θα είναι με τον τρόπο που έχουν έρθει σε εμάς όλα τα καλά λόγια που μίλησε ο Κύριος για εσάς, έτσι θα επιφέρει ο Κύριος ο Θεός επάνω σας όλα τα πονηρά λόγια, έως ότου σας εξολοθρεύσει από αυτή την αγαθή γη που σας έδωσε ο Κύριος. στο να παραβείτε τη διαθήκη Κυρίου του Θεού μας, την οποία μας εντέλλεται, και πορευθέντες να λατρεύσετε άλλους θεούς και να προσκυνήσετε αυτούς.

24

Και συνήγαγε ο Ιησούς όλες τις φυλές του Ισραήλ στη Σηλώ, και συνεκάλεσε τους πρεσβυτέρους τους και τους γραμματείς τους και τους δικαστές τους, και τους έστησε απέναντι του Θεού.

Και είπε ο Ιησούς προς όλο τον λαό: Τάδε λέγει Κύριος ο Θεός του Ισραήλ: Πέραν του ποταμού κατοικούσαν οι πατέρες σας από την αρχή, ο Θάρα ο πατέρας του Αβραάμ και ο πατέρας του Ναχώρ, και λάτρευαν άλλους θεούς. Και πήρα τον πατέρα σας τον Αβραάμ από πέρα του ποταμού, και τον οδήγησα σε όλη τη γη, και πολλαπλασίασα το σπέρμα του, και του έδωσα τον Ισαάκ, Και στον Ισαάκ τον Ιακώβ και τον Ησαύ, και έδωσα στον Ησαύ το όρος Σεφίρ να το κληρονομήσει, και ο Ιακώβ και οι γιοι του κατέβηκαν στην Αίγυπτο, και έγιναν εκεί ένα έθνος μεγάλο και

πολυάριθμο και δυνατό, και τους κακομεταχειρίστηκαν οι Αιγύπτιοι. Και χτύπησα την Αίγυπτο με τα σημεία που έκανα σε αυτούς. Και μετά από αυτά εξήγαγε τους πατέρες μας από την Αίγυπτο, και μπήκατε στην Ερυθρά Θάλασσα, και κατεδίωξαν οι Αιγύπτιοι πίσω από τους πατέρες μας με άρματα και με άλογα μέσα στην Ερυθρά Θάλασσα. Και αναβοήσαμε προς τον Κύριο, και έδωσε νεφέλη και σκοτάδι ανάμεσα σε μας και ανάμεσα στους Αιγυπτίους, και έφερε επάνω τους τη θάλασσα, και τους κάλυψε, και είδαν τα μάτια σας όσα έκανε ο Κύριος στη γη της Αιγύπτου, και ήσασταν στην έρημο πολλές ημέρες.

Και μας έφερε στη γη των Αμορραίων που κατοικούσαν πέραν του Ιορδάνου, και ο Κύριος τους παρέδωσε στα χέρια μας, και κληρονομήσατε τη γη τους, και τους εξολοθρεύσατε από μπροστά σας.

Και ανέστη ο Βαλάκ, ο βασιλιάς του Μωάβ, γιος του Σεφώρ, και παρατάχθηκε εναντίον του Ισραήλ, και αφού έστειλε, κάλεσε τον Βαλαάμ να μας καταρασθεί. Και δεν ήθελε ο Κύριος, ο Θεός σου, να σε καταστρέψει, και μας ευλόγησε με ευλογίες, και μας έσωσε από τα χέρια τους, και τους παρέδωσε. Και διαβήκατε τον Ιορδάνη και παρουσιάστήκατε στην Ιεριχώ, και πολέμησαν εναντίον μας οι κατοικούντες την Ιεριχώ: ο Αμορραίος, ο Χαναναίος, ο Φερεζαίος, ο Ευαίος, ο Ιεβουσαιός, ο Χετταίος και ο Γεργεσαιός, και ο Κύριος τους παρέδωσε στα χέρια μας. Και έστειλε πριν από σας τη σφήκα, και έδιωξε αυτούς από μπροστά μας, δώδεκα βασιλείς των Αμορραίων, όχι με το σπαθί σου ούτε με το τόξο σου.

Και σας έδωσε γη επάνω στην οποία δεν κοπιάσατε, και πόλεις τις οποίες δεν χτίσατε, και εγκαταστάθηκατε σε αυτές, και αμπελώνες και ελαιώνες τους οποίους δεν φυτέψατε εσείς, τρώτε.

Και τώρα φοβηθείτε τον Κύριο και υπηρετήστε τον με ευθύτητα και δικαιοσύνη, και αφαιρέστε τους ξένους θεούς που υπηρέτησαν οι πατέρες μας πέρα από τον ποταμό και στην Αίγυπτο, και υπηρετήστε τον Κύριο. Αν δε δεν σας αρέσκει να λατρεύετε τον Κύριο, εκλέξτε για τον εαυτό σας σήμερα ποιον θα λατρεύσετε, είτε τους θεούς των πατέρων σας, αυτούς που είναι πέραν του ποταμού, είτε τους θεούς των Αμορραίων, στη γη των οποίων κατοικείτε, εγώ όμως και η οικία μου θα λατρεύσουμε τον Κύριο, διότι άγιος είναι.

Και απαντώντας ο λαός είπε, μη γένοιτο σε μας να εγκαταλείψουμε τον Κύριον, ώστε να λατρεύουμε άλλους θεούς. Ο Κύριος ο Θεός μας, αυτός είναι Θεός, αυτός μας ανέβασε εμάς και τους πατέρες μας από την Αίγυπτο, και μας φύλαξε σε όλο το δρόμο που πορευτήκαμε σε αυτόν, και σε όλα τα έθνη που περάσαμε δια μέσου τους. Και έβγαλε ο Κύριος τον Αμορραίο και όλα τα έθνη που κατοικούσαν τη γη από το πρόσωπό μας, αλλά και εμείς θα λατρεύσουμε τον Κύριο, γιατί αυτός είναι ο Θεός μας.

Και είπε ο Ιησούς προς τον λαό: Δεν θα μπορέσετε να λατρεύσετε τον Κύριο, γιατί ο Θεός είναι άγιος, και αυτός που ζηλεύει δεν θα αφήσει τα αμαρτήματα σας και τις ανομίες σας. Όταν εγκαταλείψετε τον Κύριο και λατρεύσετε άλλους θεούς, θα έρθει και θα σας κακώσει και θα σας εξαναλώσει, αντί για το καλό που σας έκανε. Και είπε ο λαός προς τον Ιησού, Όχι, αλλά θα λατρεύσουμε τον Κύριο.

Και είπε ο Ιησούς στον λαό: Μάρτυρες εσείς εναντίον των εαυτών σας, ότι εσείς εξελέξατε να λατρεύετε τον Κύριο. Και τώρα αφαιρέστε τους ξένους θεούς που είναι ανάμεσά σας, και ευθύνετε την καρδιά σας προς τον Κύριο, τον Θεό του Ισραήλ. Και

είπε ο λαός στον Ιησού: Τον Κύριο θα λατρεύουμε και τη φωνή του θα ακούμε.

Και έκανε ο Ιησούς διαθήκη προς τον λαό εκείνη την ημέρα, και του έδωσε νόμο και κρίση στη Σηλώ ενώπιον της σκηνής του Θεού Ισραήλ. Και έγραψε αυτά τα λόγια σε βιβλίο των νόμων του Θεού, και πήρε μια μεγάλη πέτρα, και ο Ιησούς την έστησε κάτω από τη δρυ απέναντι του Κυρίου. Και είπε ο Ιησούς προς τον λαό: Ιδού, ο λίθος αυτός θα είναι ανάμεσά σας ως μαρτυρία, διότι αυτός έχει ακούσει όλα όσα του ειπώθηκαν από τον Κύριο, ότι μίλησε προς εσάς σήμερα, και αυτός θα είναι ανάμεσά σας ως μαρτυρία στις έσχατες ημέρες, όταν ψευδορκήσετε στον Κύριο, τον Θεό μου. Και ο Ιησούς έστειλε τον λαό, και πήγαν ο καθένας στον τόπο του. Και εδούλευσε ο Ισραήλ τον Κύριο όλες τις ημέρες του Ιησού, και όλες τις ημέρες των πρεσβυτέρων που παράτειναν τον χρόνο μετά τον Ιησού, και όσοι είδαν όλα τα έργα του Κυρίου όσα έκανε στον Ισραήλ.

Και έγινε μετά από εκείνα και απέθανε ο Ιησούς υιός του Ναυή, δούλος του Κυρίου, εκατόν δέκα ετών. Και τον έθαψαν στα όρια του κλήρου του στη Θαμνασaráχ, στο όρος του Εφραΐμ, βόρεια του όρους Γαλαάδ.

Και τα οστά του Ιωσήφ τα ανήγαγαν οι υιοί του Ισραήλ από την Αίγυπτο, και τα έθαψαν στη Συχέμ, στο τμήμα του αγρού που απέκτησε ο Ιακώβ από τους Αμορραίους που κατοικούσαν στη Συχέμ για εκατό αμνάδες, και το έδωσε στον Ιωσήφ ως μερίδιο.

Και έγινε μετά από αυτά και ο Ελεάζαρ, υιός του Ααρών, ο αρχιερέυς, πέθανε, και θάφτηκε στη Γαβαάρ του Φινεές, του υιού του, την οποία έδωσε σε αυτόν στο όρος του Εφραΐμ.